Ugonis Senensis ꝯsilia. Cum Tabula.

¶ Excellẽtissimi artiũ: ⁊ medicine doctoris Ugonis Bentij Senẽsis celeberrima cõsilia: que a vertice ad plantam pedis oĩum egritudinũ materias causas: signa: ⁊ remedia copiosissime discutiunt. Nouissime post omnes impressiones vbiq; terrarũ excussas: collatis multis antiquissimis exẽplaribus: in meliorem ordinem redacta: cũctisq; mendis: quibus vndiq; scatebant: expurgata. Adiectis q̃q; pluribus singularib⁹ consilijs recens inuẽtis: que in alijs hactenus impressis deerant. Addito insuper elegãti repertorio denuo reformato necnõ in margine innumeris vtilissimis annotationibus: ⁊ alijs multis ad ornatum totius voluminis facientibus: quibus cetere impressiones carent.

¶ Utilissima celeberrimi Ugonis Senensis consilia de regimine sanitatis ac oibus egritudinibus a capite usq; ad pedes feliciter icipiũt.

¶ De regimine sanitatis in corpore ad humidum lapso. ¶ Consilium. j.

Euerẽdissime frater illustris ⁊ ꝑcolende dñe bñficiẽtie ⁊ caritatꝫ in me magnus est cumulus. ¶ Itaq; siqd est i me quo possim vestre voluntati satisfacẽ: id totũ maximo iure debeo: ⁊ nũc q: Romã iturus: ⁊ ibi ꝑmãsurus: ꝯsiliũ in regẽda sanitate vr̃a ꝗsiuistis: agã iuxta facultatẽ vt satisfaciã: ⁊ de⁹ ipe sit dator auxilij. ¶ Añ oia tñ ꝑsuppono q̃ vr̃a cõplo est vicina tẽperamẽto: ⁊ nõ obstãte q̃ sit humida: in actiuis tñ est fere eq̃lis. Iudico tñ cerebrũ calidi⁹ corde ⁊ epẽ: ⁊ subtilis sbe ⁊ puie ꝑꝑ bonitatẽ imaginatiõis. epar nõ vi nisi a tẽpamẽto recedẽs ꝯ̃sus humidũ: ita ẽt cor. Licet signa cordis parũper fridi oñdentur. habitudo vr̃a est medie carnositatis: motus celeres ⁊ fortes ſm proportionem corporis: sensus acuti ⁊ clari. ¶ Itaq; in regie opꝫ q̃ñ seq regimẽ corpis hũidi tñ: ⁊ q: honorib⁹ iseruiendũ est: nec põt vr̃a dñatio soli sanitati intẽdere: nihil dicã de reductiõe: sed solũ de ꝯseruatiõe procedendo sigillatim per capl̃a: ⁊ incipiemus ab exercitio.

¶ De motu

¶ Si eẽt poẽ cũ obſuãtia dignitatꝫ vr̃e mane post emissionẽ suꝑfluitatũ p̃ ⁊ 2 digõnis corp⁹ dẽret exerceri exercitio ambulãdi fortiẽ usq; ad prĩ lassĩ: ⁊ q̃ aliq̃lr sudaret i aere libero: i hyeme in sala vel camera tẽpate p ignẽ: in estate in loco tẽpato: ⁊ cũ icipit lassitudo dẽtis qesce ⁊ facere fricari corp⁹ cũ linteis subtilib⁹ ⁊ lenib⁹: leuib⁹ fricatiõib⁹: iterpositꝫ qbusdã asperis. ita tñ vt nõ refrigeremini: ⁊ durẽt fricatiões p decimã ptẽ hore. ¶ Qñ si exercitiũ facẽ nõ vultis q̃ posset eẽ ludẽdo cum pilla: maxime puari aut cũ suitorib⁹ colluctãdo: luta nõ graui ⁊ forti: sed solaciose: tũc oĩno in mane añq; iduamini debetꝫ niti hẽe bñficiũ vẽtris: ⁊ postea facẽ fricari corpus vr̃am cũ manibus mediocris mollicie: fricatiõib⁹ medijs int' aspas ⁊ lenes: durãtib⁹ ad min⁹ p mediã horã. postea parumper qesce ⁊ vos induẽ. Et in estate ⁊ in v̈e ⁊ i autũno bonũ eẽt q̃ exercitiũ sit leui⁹: ⁊ post exercitiũ saltẽ trib⁹ vicib⁹ in septimana igrediemini balneũ aq̃ calẽ in tbina dlectabilis: ita tñ vt parũper sudetis: ⁊ post egressum a balneo tergamini absq; ifrigidatiõe: ⁊ post ꝑuã qetẽ erit prãdẽdũ: ⁊ si p occupatiões vr̃as mane non potestis vti exercitio: sit cibus paruus: ⁊ in sero digesto cibo exerceamini aut fricemini.

Iuxª illõ hip. li. 2 aph. 48

Qz fricatiões locũ obtinẽt exercitij vt Auic. 3. 1. doc. 2. ca. q̃rto.

¶ De aere ⁊ idẽ hꝫ Aui. 2. 1. doc. 2. sum. p̃ma. c. 5.

¶ Aer vestre habitatiõis dꝫ esse clarus vacu⁹ a fumis et vaporib⁹: ꝑcipue rer̃ hñtiũ malũ odorẽ: sicut sterglinorũ: ⁊ aq̃rũ stagnãtiũ: cloace ⁊ filiũ. ⁊ iõ habitanda est camera int' duo solaria: apta in fenestris suis ad septẽtrionẽ vel oriẽtẽ: ⁊ si poẽ est mane ingrediaẽ sol camerã ⁊ ꝑmittaẽ euẽtari: ⁊ in ciuitate Romana eligãtꝫ loca parũper altiora lõge a paludib⁹: ⁊ in hyeme rectificeẽ aer cum igne de lignis siccis: ita q̃ veniat ad vicinitatẽ tẽperamẽti. In estate v̈o euẽteẽ quãtũ est poẽ in mane: ⁊ postea claudatur a sole: apiaẽ ad septẽtrionẽ: ⁊ sternanẽ in ea herbe frigide ⁊ odorifere ⁊ folia ⁊ flores: sicut rose: lactuce: endiule: folia vitis: rami arborũ fridar̃: sicut pomũ ⁊ pirũ ⁊ filiũ: ⁊ in vehemẽti feruore sepe in die irroreẽ pauimẽtũ cũ aq̃ clara ⁊ pauco aceti: ⁊ caueatꝫ ne habeatꝫ domũ cooꝑtã a sole: aut in vallib⁹. vel iuxta magnas cloacas: ⁊ ne cameram habiteris terrenã. Et si aliq̃ suspicio pestis supueniret: tũc magis ifrideẽ: maxime cũ aceto iponẽdo in eo linteamina: q̃ postea sup lignis in camera extendanẽ. ⁊ cũ odoribus rosar̃ ⁊ pomor̃ fridor̃ ⁊ odoriferũ: ⁊ cũ fumo corticũ granatorũ ⁊ fumo aceti effusi sup lapides ignitos: et caueatis ventos meridionales maxime. Et quãdo est caligo clausis fenestris rectificetis cameram cum igne.

¶ De Cibis.

¶ In cibis opꝫ hẽe diligẽtiã ꝯsiderãdo q̃ multũ oportebit ingrẽ vt sit panis p̃ bñ fermẽtat⁹: bñ pistus alias pisatus ex optia farina frumẽti ꝑpuij anni: mũdi ab alijs gñis: ꝑcipue a lolio: collecti ex sana messe: ⁊ cui nllm aduenerit nocumẽtũ: ⁊ sit panis bñ coct⁹. optie pist⁹ al's pinsat⁹ mũdus ab exteriore cortice int' ꝑmã ⁊ q̃rtã diẽ clibanici⁹ nõ subcinerici⁹. placẽte v̈o: ⁊ q: parũ cocte: ⁊ cõit' parũ fermẽtate. ⁊ panis añq; regescat a calore furni: vel stati clausus cũ suo fumo: ⁊ ptrãsiẽs q̃rtã diẽ: aut nõ plene coctus: aut nõ fermẽtat⁹: aut de frumẽto qd incepit putrefieri dimittaẽ oĩno.

De carnib⁹ auiũ ẽt d̃ h̃ vid. j. i col. 5ª.

¶ Carnes meliores vobis sunt carnes pullor̃: sicut gallinar̃ q̃ñ cõpletar̃ q̃ñ anteq; faciãt oua. ⁊ sicẽ caponũ iuuenũ ⁊ gallicellor̃ nõdũ calcãtiũ. post q̃s est caro iuuenũ fasianor̃ ⁊ ꝑdicũ. ꝯueniũt ẽt carnes auicularũ degẽtiũ in dumetis excepta carne sturnor̃: merlor̃ passerũ ⁊ turdor̃ nisi eẽnt turdi valde pingues nutriti ex vuis: ⁊ toleranẽ in hyeme carnes pipionũ volare icipiẽtium: ⁊ alle iuuenliũ anserũ ⁊ anatũ: ita tñ vt nõ freq̃nteñ. Sed aues aq̃tice ⁊ redolẽtes cenũ dimittanẽ oĩo. ⁊ lꝫ turtures iuueniles sint bone: tñ q̃squella siue q̃lia nõ est laudabilis: ⁊ oẽs aues rapaces ⁊ coruini gñis dimitti debent: hec de auibus.

De quadrupedũ carnibus.

¶ Sꝫ de q̃drupedib⁹ ꝯuenientissime sunt carnes edor̃ lactãtiũ. 2° loco vitulor̃ lactãtiũ: sed vituli debẽt eẽ pui. ⁊ 3° loco debẽt eẽ carnes agnor̃ annualiũ castratorũ hñtiũ bona pascua ⁊ odorifera. ⁊ 4° loco carnes aprorũ iuueniliũ a 6° mẽse usq; ad itegrũ annũ: maxie in hyeme: ⁊ caprioli iuuenes toleranẽ ⁊ lepusculi: sed boũ vaccarũ ⁊ hyrcor̃ ⁊ vrsor̃ ⁊ aprorũ magnorũ ⁊ pecudũ ⁊ capar̃ et arietũ nõ castrator̃. aut nimuũ veterũ leporũ vel capolorũ: ⁊ silr carnes nouit' natas aut ipinguatas violenẽ recẽtes i loco stricto vitare oꝫ: ⁊ valde macilẽtas ⁊ ifirmas: ⁊ capita ⁊ colla ⁊ iteriora aialiũ: ⁊ nimia piguedo: exceptis testiculis gallor̃ aut epata gallinar̃ vel anser̃: debẽt vitari. ⁊ meliores carnes in auib⁹ sũt carnes gallor̃: ⁊ in quadrupedib⁹ carnes iteriores dextri lateris ex aiali nutrito libe mediocrit' pingui.

De piscibus.

¶ De piscib⁹ ex mari ⁊ ex dulcib⁹ aq̃s eliganẽ vel de libo mari de vel aq̃s currẽtib⁹ sup petris vel arena nõ stagnales. aut lacunales ⁊ debẽt eẽ hñtes squamas: boni odoris ⁊ saporis nõ multũ magni: sicẽ ex aq̃s dulcib⁹ timali agones lucij auellane. cauedani. lasche. strigie carpiones: ⁊ trute. sed barbuli regine. padi. tẽche: scardule dimittanẽ ⁊ trigij: ⁊ ꝑsici nisi nutrianẽ in subtilib⁹ aq̃s. minutissimi autẽ sicut vselete ⁊ botrull ex bonis aquis tolerãtur. Ex libero mari ꝯueniẽtes sunt crilie barbones. aurate albori. corui. varoli cessali. pectines. sardones. ⁊ vocate aghioc recẽtes. ⁊ alij nõ multũ magni: dũmodo squamas habeãt: ⁊ carnes solidas boni odoris ⁊ saporis: dimittanẽ aũt anguille murene pallamite. delfines. sturiones. adolle. ciues. ſcipie. ⁊ breuiter dicã omne genus sine squamis. de qbus tñ pascere solere ⁊ rumbi sunt min⁹ mali. menule aũt que in Venetijs habũdãt sunt de bonis piscibus ⁊ sanis. ¶ De aialibus v̈o aquaticis duras testas hñtib⁹ ⁊ molachijs: sicẽ ostracha vmbalici et similia: ⁊ granari: ⁊ cãcri ⁊ sinulcs melius est: q̃ dimittãtur nisi essent cãcri fluuiales in estate ablatis pedibus: ⁊ ꝑus lotis sufficienẽ: ⁊ postea elixi. silr gen⁹ limachiarum: cũ testis ⁊ tortucar̃ ⁊ irciorũ ⁊ spinosi porci ⁊ tassi dimitti dñt.

De ouis

¶ De his v̈o q̃ ex carnib⁹ ⁊ piscib⁹ nascũẽ ꝯueniẽtia sunt: vitelli ouor̃ gallinar̃ recẽtiũ ⁊ silr ꝑdicuꝫ: albu-

men tn̄ est dimittēdū ⁊ nō debēt eē multū cocti ſm oēm
De ſan. modū ſue ꝑparatiōis. Oua aūt anatū ⁊ anſeꝝ ⁊ ſtrutij non
⁊ pigue ſunt bona. ſanguis ꝰo dimittat oino: piguedo q̄ztū ſufficit
dine. ꝓ debite ɔdiēdis carnibus. Lac ꝰo ſic mulget de vbe in
De lacte eſtate eſt ɔueniēs ſi bibat cū pauco ſalis ⁊ mellis an̄q̄ ꝑ
dat ꝓpriā caliditatē: ⁊ tolerat aliq̄d de lacte coagulato ſup
poſito mlto ſuchcaro. ⁊ meliꝰ eſt vt ſumat ſolū ieiuno ſto:
abſtinēdo poſtea a cibo vſq̄ ad eiꝰ digōnē itegrā ⁊ a ſom
no. vobis tn̄ pēſatis oībꝰ ṗcipue apetitudie ad lapidē renū
meliꝰ eēt dimitē. ⁊ ita caſeus dimittendus eſt ob cām di
de caſeo ctā: ⁊ ṗcipue recēs. De ſalito ꝰo ⁊ veteri boni ſaporis et
odoris. poteſtis poſt prādiū ad parū ſumē: ſed ēt eſt ma
lū. ſilr ēt ⁊ recoctū. Oua ꝰo piſciū exiccata ſicut botagre:
De ḡnis ⁊ lꝫ botagre icitent ad venerē ſunt mali nutrimēti. ¶ De
granis tolerat ordeū fractū coctū cū carnibꝰ: ⁊ ɔditū cū
amigdalis ⁊ ſuchcaro. ⁊ ſilr far ⁊ frumētū minutū valde
albū ⁊ tenellū qd̄ vocat ɔdrū pōt tolerari excorticatū ⁊
bn̄ coctū ⁊ ptiſanū tā ex ordeo q̄ꝫ ex ɔdro: ṗcipue ſi in de
coctiōe cōmiſceat aliq̄d aceti. Rizū ꝰo q̄ eſt bonū coctū
⁊ cū bona carne caponis piguis vel vituli vel alteriꝰ car
nis piguis bone pt bn̄ tolerari. Sꝫ cū aq̄ ⁊ amigdalis eſt
mali nutrimēti ⁊ groſſi. ſimula ꝰo que ex groſſo frumēto
⁊ duro ⁊ frumētū ipm groſſum ⁊ oꝛyꝫ ⁊ paniculū ⁊ miliū
De legu meliꝰ eſt ꝙ dimittas. ¶ Et de leguminibꝰ minꝰ mala ſunt
minibꝰ. piſa bn̄ cocta: ſiue cū oľo: ſiue cū carnibꝰ. ⁊ brodiū ciceꝝ
ēt tolerat corpꝰ. tn̄ ciceꝝ: ⁊ fabe ⁊ cicercule: ⁊ lētes: ⁊ fa
ſioli dimittant: lagane: ⁊ paſtilli ⁊ placēte ⁊ creſpile q̄ ſūt
ex farina dimittant. ⁊ ſibi ſilia: minꝰ malū ſunt creſpile ex
paſta fermētata cocte in oľo ⁊ comeſte cū multo melle: ṗ
de herb. cipue in hyeme. ¶ De herbis ⁊ ſi meliꝰ ſit non multū vti
gr̄a cibi: tn̄ gr̄a delectatiōis ⁊ vſus medicinalis ɔueniūt:
vt dicā. in eſtate maxie oium lactuce. deide portulaca. de
inde ſpinachia. poſtea blethe: ſed ſilueſtres nō ſūt ita ɔue
niētes. tolerat bn̄ borago: bugloſſa: endiuia: cucurbita: en
diuia ſilueſtris q̄ vocat radicchio. Sꝫ caules: ⁊ rapicie nō
ɔueniūt niſi gr̄a ſolonis vētris: ſi ſumant cum ſua ꝓ deco
ctiōe cū mlto oľo ⁊ ſale. ⁊ ſilr blete. reliq̄ herbe ſic petroſi
linū ⁊ apiū ⁊ feniculus ⁊ macedonicū ⁊ pipinella: ⁊ her
ba blācha ⁊ mētha ⁊ erucha: ⁊ ſynapi: ⁊ naſturciū: ⁊ ca
lamētū: ⁊ nepita: ⁊ abrothanū: ⁊ abſinthiū: ⁊ ſiľes multū
medicinales ſumunt gr̄a alicuiꝰ nocumēti corrigendi aut
De radi voluṗtatis: q̄bus deductis melius eſt: ꝙ dimittant. ¶ De
cibus. radicibꝰ: rape ⁊ napones ṗſerti dulcis ſaporis in tp̄e hye
mis cocte cum bonis carnibꝰ pn̄t tolerari ⁊ rad. ⁊ petroſi
lij ſi ſumat ꝓ apiēdis vijs renū. ēt tolerat ⁊ paſtinacha bn̄
mollis ⁊ domeſtica: nō in multa q̄ztitate: ⁊ carotū eſt me
lius paſtinacha. Raſanꝰ aūt crudus nō eſt bonꝰ an̄ cibū ⁊
lꝫ dicat ꝙ eſt bonū poſt cibū ſumē gr̄a digōnis: ſi bn̄ inq̄
Gal. in rat ꝟitas nō eſt veꝝ: ⁊ eſt ɔ mētē Gal. in q̄dā loco ſatꝭ ex
ſuo de ṗſſo. Allea ⁊ poꝛri: ⁊ cepe ⁊ ſcalōgie. ⁊ oē tale genus dꝫ di
ſimpl. mitti a oñatiōe vr̄a niſi fortaſſis cū cibis valde groſſis et
medi. c. viſcoſis ⁊ vētoſis comederēt allea cruda: ⁊ ṗcipue ſi oña
de raſa tio vr̄a eſt illis ɔſueta. ¶ De fructibus ꝓ humidis cauen
nida. da eſt nimia q̄ztitas ēt optimoꝝ: ſed tn̄ ṗcipue obſuādū:
De fru vt q̄zto citiꝰ poſſe eſt egerant: ⁊ iō ceraſa ſi ſumant: ſumāt
ctibus. ſine oſſibꝰ ſuis: ſed amarene minꝰ dāt nutrimētū. ⁊ gr̄a re
frigerādi ſumant in eſtate ⁊ melōes eodē mō: ⁊ pruna be
ne matura ṗcipue in eſtate: ⁊ comedant pruna cū ſuis cor
ticibꝰ: ⁊ ſupbibat aliq̄d vini dulcis: ⁊ meliora ſunt nigra:
ſed de nigris damaſcena. vue ēt nō comedant niſi bn̄ ma
ture: ⁊ an̄ cibū recētes ⁊ expellant cortices ⁊ arilli. ⁊ me
lius eſt vt q̄buſdā diebꝰ ſteterint collecte: ⁊ ex eis mello
res ſunt vinoſe. poſt eas dulces acide ⁊ pōtice nō ſunt ita
ɔueniētes. ⁊ meliꝰ eſt vt ṗus colligāt q̄buſdā diebꝰ. oiuꝫ
aūt fructuū humidoꝝ meliores ſunt ficꝰ bn̄ mature albe.
ṗcipue dulces pigues mūdate a cortice exteriori. ⁊ i q̄bꝰ
mīma ſit mordicatio ligue. ⁊ ſumant an̄ cibū: ⁊ maxie in

regiōibꝰ in q̄bꝰ multe ficus facile naſcunt: ⁊ ſi comedant
cū pane nō eſt multi nocūti: lꝫ oēs fructꝰ hūidi aliq̄ mō dēt
multū nutriti: ſꝫ ficꝰ h mō ſumpte q̄ſi nō ledunt dactili ꝰo
recētes ſūt poſt vuas in bonitate ſicudant q̄ſſum nutriti ⁊
ſūt oppilatiui. Pira meliora ſūt dulcia ⁊ odorifera: ſed tn̄
ex eis ḡnat hūor quē abhoret calor inatꝰ. Si ḡ comedāt Etō po
ſint cocta in bono vino ⁊ ſup aſpſa pipe ⁊ aniſo: poma aūt mis vi
an̄ maturitatē dimittant oino. matura ēt faciūt vētoſitatē de ab A
q̄ neruis cōtcat. Et iō ēt nō niſi pauca aſſumāt: criſomilla uer. col
tolerāt magꝭ q̄ꝫ ꝑſica: ⁊ ꝑſica hūida boni odorꝭ ⁊ ſaporꝭ. liget. 5.
ſi comedāt accipiant an̄ cibū. Citonia cocta poſt cibū cō ca. ꝓpo.
fortāt ſtōm ſi nō in multa q̄ztitate ſumant. ḡnata dulcia ⁊
muſa poſt cibū in calō autūno ⁊ acetoſa ɔueniūt: neſpila
ſorba corna iuiube nō ſumāt ꝓ vtilitate ficꝰ ſicce i tp̄e hye
mali cū medio pōdē ſui de nucibꝰ bn̄ maſticate an̄ prādiū
ɔueniūt ⁊ mollēt vētrē: paſſule eiectꭗ arillis ⁊ ſubtilis cor
ticis in q̄ztitate vniꝰ coclearꭗ ſūt bone. ⁊ an̄ ⁊ poſt cibum.
Caſtanee niſi eēnt vētoſe darēt int̄ fructꝰ bonū nutriti auel
lane aſſate pauce poſt prādiū tolerāt. amigdale tenelle in
fine marcij an̄q̄ ſint dure ɔueniūt ſuo cortice ſtō pleno hu
miditatibꝰ: itegre mature ſt difficilioꝝ digōnis q̄ꝫ nuces
cū digerūt modicū ⁊ bonū dāt nutriti: meliores ſūt ɔfecte
cū ſuchcaro. ḡna pini magna ɔdita cū ſuchcaro: ⁊ ṗus infu
ſa in aq̄ calīa ꝑ horā. ⁊ poſtea exiccata ſūt ɔueniētia: fiſtici
adhuc pn̄t tolerari: ſꝫ ſilique debēt dimitti: ⁊ ita dimittāt
reliq̄ fructus ſic tribuli ⁊ ḡnardelle ⁊ fraga ⁊ mora rubi:
Mora aūt celſi ſi comedant: ita vt ij digerāt vehementer
nocēt. Cucurbite cocte ſūt ɔueniētes in eſtate in q̄ztitate q̄
bn̄ digerant: ſꝫ melōgene nō opꝫ ꝙ comedant. Anguria
tn̄ in vehemēti calore tolerat mō multe q̄ztitatꝭ. ⁊ ita citru
lus ⁊ melo viridis oblōgus. ṗcipue ſemīa an̄ maturitatē
dimiſſa: carne citrāguli ⁊ oē genꝰ limonū q̄ztū ad ꝑtē ace
toſam in vehemēti calore ⁊ humiditate: ⁊ acetoſitas citri
ſilr ɔueniūt in cibis ad ꝓhibēdū putredinē: ſꝫ caro citri ē
dure digōnis ⁊ nō boni nutrimēti: ⁊ ſi comedat cū alijs ci
bis ſiue an̄ ſiue poſt corrūpit illos. Oliue ſalite in tp̄e hye
mis an̄ cibū necāt ꝟmes ⁊ ɔfortāt ſtōm: ſed nō ſumant in
multa q̄ztitate. ¶ De floribꝰ ⁊ pullulatiōibꝰ: cappares to De flori
lerant an̄ cibū cū pauco aceti ⁊ oľo ſpargi lꝫ debilitēt ſtō bus.
chū: tn̄ pro renibꝰ vīis ɔueniūt. Et ſilr capita cardi cocta:
ſed caules alleoꝝ: ⁊ cepaꝝ ⁊ raſanidaꝝ: ⁊ lactuce debēt
dimitti: caprioli vitiū ⁊ rami recētes nō dāt bonum nutri
mētū. ſed ſtipticāt ⁊ iſtridāt. ¶ Fungi: tubera tartuffe ſiue De fun
nigra ſiue alba dimittant ⁊ ſi comedāt minꝰ male ſūt tar gis ⁊ eiꝰ
tuffe: ṗcipue interiꝰ nigre ɔdite cū pipe ⁊ ſale: ⁊ ṗus elixe: ſpēbus.
lꝫ cōit ſub cineribꝰ coquant ⁊ fungi oēs q̄ comedunt ṗus
elixent cū piris ⁊ mica panis ⁊ alleis. poſtea cōdiant pi
pere ⁊ ſale vel zinzibe: ⁊ minꝰ mali ſunt q̄ vocant inruſſia
prunioli: ⁊ naſcunt in ꝟe. Scd̄o loco qui vocat orecchiele
beretini coloris ad ſilitudinē auris ex vna ꝑte ſtipitis la
tiores q̄ꝫ ex alia: ⁊ in autūno naſcunt. In 3º gradu ſunt pra
taroli albi exteriꝰ ⁊ rubei interius. ſ. in illa ſiltratura ſub
capillo. In q̄rto loco ſunt thaurini albi integre. ⁊ cum ſūt
parui habēt groſſum pedē ⁊ paruū caput qui naſcunt in
locis ſabuloſis ⁊ q̄ſi ſub terra manēt niſi multū creſcāt. In
q̄nto loco ſunt boleti hn̄tes iteriꝰ q̄d citrinū ad modū vi
telli oui ⁊ exteriꝰ albū cū ſunt parui. In ſexto loco ſūt por
cini pingues ⁊ groſſi q̄bus ſimulant malefici beretini ex
terius ſubtus rubei: ſed q̄n malefici frangunt albū ſuum
q̄ſi ſubito declinat ad liuidū. In veris porcinis: nō eſt ita:
ſed malefici oino dimittant. In ſeptimo loco ſunt fungi q̄
ſunt q̄ſi ad modū caloꝛitaris ⁊ naſcunt in ſtipitibꝰ arboꝝ:
⁊ maxie q̄n ɔtingat ꝙ ſiat ibi aliq̄ inciſio. ⁊ iſti variant ɔm
arborū varietatē. De piris ⁊ ſalicibus vidi comedē abſq̄
leſione. In octauo loco ſunt lacte fungi albi intus ⁊ extra
qui naſcunt in pratis ⁊ iuxta boūꝫ antiqua ſtercora. ⁊ ha
bent anulum in medio ſtipitis: ⁊ ſunt leues. In nono loco

ſunt illi q videlle vocant: ⁊ ſūt ad modū corallorꝫ qnꝫ citrini qnꝫ rubei multorꝫ ramulorꝫ. Spógiole v̾o q̄ naſcūt in v̾e in figura pineali interiꝰ vacue paucillime vident vel venenoſitatꝫ aut nulliꝰ. Sꝫ familie q̄ in p̾limo naſcunt colligate inuicē in pedibꝰ arborꝫ: aut ppl̄i ⁊ filiuꝫ: comedunt cū periculo: ⁊ maxime ex oliuis ſūt venenoſe. Fūgus v̾o dn̄atiōi veſtre q naſcit ex lapide q̄lis ſit ignoro. ꝯſulo tn̄ ꝙ nō obſtātibꝰ dcis oēs dimittant. ℭ De carnibꝰ carnes duriores meliꝰ eſt ꝙ comedant elixe. ⁊ in eſtate parū poſtq̄ fuerit mortue. In byeme v̾o duobꝰ vl̾ tribꝰ diebꝰ poſtq̄ mortue fuerit. Leues aūt carnes ſic pullorꝫ pdicū vel faſianorū iuuenilium ⁊ auicularꝫ ⁊ bedorꝫ poteſtis comedē aſſatas. Et in eſtate comedant fride aut leuis calidatꝫ cū ꝯdimētis fridis ſic cū ſucco ḡnatorꝫ ⁊ berberorꝫ ſiue ribes ⁊ citrāculorꝫ ⁊ ſiliuꝫ: ⁊ in byeme comedant actu cal̾e ꝯdite cū ſaporibꝰ in qbus ſunt aromata ſic piper. ꝣinꝣiber. cinamomū ⁊ ſiliuꝫ. ℭ In vna mēſa nō comedatis multa ⁊ varia cibaria: ſꝫ ſitis ꝯtētꝰ vna manerie carniū ⁊ ferculi. ꝙ ſi plures maneries comedatꝫ p̄ponatis cibū lubricatiuū. aut illū q facilioris eſt digōnis: ⁊ cū eſtis ſanꝰ recedatꝫ a mēſa cū reliquijs famis adhuc remanētibꝰ: ⁊ nō comedatꝫ poſt cibū niſi p̄ bn̄ digō. ℭ Potꝰ veſter ſit vinū clarū rubeū medie vinoſitatis in dulce neqꝫ acidū: ſed hn̄s proꝑiū vini ſaporē cuꝫ aliq̄lı ſtipticitate ⁊ aromaticitate. In byeme parū vel q̄ſi. Et in eſtate tēpatū cuꝫ aq̄ clara clari fontꝫ aut cocta: aut ſit vinū in eſtate magis paucifierum. ⁊ q̄ntitas potus dꝫ eē cibo ꝓportōata ita vt ꝑ illud nō natet cibus in ſtō: ſed vt ſufficiat cibus debite eliq̄ri: ⁊ comedatꝫ de pane anq̄ꝫ potetis: ne vinū occurrat ſtō vacuo. ⁊ meliꝰ eſt hūc potū ꝑmiſceri in pluribꝰ vicibꝰ: ⁊ paulati bibere: in eſtate v̾o cē. 13. horā cū iā cibus digeſtꝰ eſt ſi ſuꝑueniat ſitis toleratꝰ potus ex aq̄ clara carēte ſapore ⁊ odore. ⁊ ex bono fonte cū pauco aceti vel ſyrupi aceroſi: ⁊ ſit q̄ntitas aq̄ eē lib. 5. Et debetꝫ potare in eſtate fridū nō tn̄ ex̄nei frigoris: ⁊ in byeme minꝰ fridū: nō tn̄ ita vt ſit tepidū. Multū v̾o ⁊ vina vehement pōa vel corrupta ⁊ acetoſa vitetis: ⁊ ſil̾r aq̄s ſtagnales ⁊ puteales vel hn̄tes aliquē odorē vel saporē notabilē: ⁊ turbidas: ⁊ meliores ſunt ex fonte magno currēte diſcoopto lōgo curſu ſuꝑ luto libero nō cenoſo: ⁊ ſit curſus v̾ſus oriētē vel ſeptētrionē. 2° loco pluuiales bn̄ colate in bonis ciſternis ⁊ q̄ ſepe cōcutiantur. ℭ Sōnus veſter icipiat poſt cenā ſaltē duabꝰ horis: ⁊ p̄ꝰ ſuꝑ dextro latē. ⁊ poſt p̄ᵐ ſomnū ſuꝑ ſiniſtro: ꝓpe cōplemētū digōnis iterꝫ ſuꝑ dextro. ⁊ ſit in camera bona: in byeme cal̾a. In eſtate declināte ad fridū parū vel tēpata. Et d̄bēt ptes ſuꝑiores eē eleuate ⁊ corpꝰ bn̄ coopertū pluſq̄ꝫ in vigilia. ⁊ ſit ſomnꝰ nō iterruptꝰ q̄ntū eſt poſſe: ⁊ ſufficiūt in die nāli dn̄ationi veſtre ſeptē hore vel paulo plus. Qꝫ ſi iſtas cōpleatꝫ de nocte eſt melius: ſi minꝰ cōpleant de mane an̄ tertias ⁊ ieiuno ſtō. Sōnū aūt diurnū poſt prādiū vitetis quātū eſt poſſe: ꝙ ſi ꝑ cogamini dormire ſit lōge a cibo: bn̄ eleuato capite. ℭ Et dꝫ v̾ra dn̄atio ꝯſiderare nām ſuā ⁊ ꝯſuetudinē in egōnibꝰ. ita ꝙ ſi ſemel aut bis in die ſoletis hēre bn̄ficiū vētris: aut ſemel in duobꝰ diebꝰ: ⁊ ita habeatꝫ ꝓportōabil̾r quātitati comeſtorꝫ bn̄ eſt. Si v̾o venter ſit magis ſtrictꝰ ꝯſueto aut ꝯſuetudo tranſeat ſcd̄m diē dꝫ iuuari nā. Et in byeme credo ꝙ ſufficiat dn̄atōi v̾re aut in introitu prādij ſumē q̄tuor ficus ſiccas pigues mūdatas a cortice cū vna nuce ante oēs alios cibos: aut ſi h̄ nō ſufficit cū illis ficubꝰ ſꝑoteſtis ſumē aliqd de folijs thimi ſiccis vel yſopi. Et q̄nqꝫ loco ficuū ſumē ferculū de blitis cū ol̾o ⁊ bn̄ ſalito an̄ al̾a cibaria: ⁊ q̄nqꝫ de caulibus ſumere p̄mā decoctiōeꝫ. ¶ Et ſi maior nec̄itas ſit faciatis cliſtere ex ſucco blete ⁊. ℥. 5. mellis ⁊ vno vitello oui. ⁊. ℥. iiij. olei. ⁊. ʒ. j. ſalis. Et q̄nqꝫ ſufficiat vobis comedē piſces ſalitos cū ſapore etiā ſalſo: ⁊ oliuas ſalitas ⁊ ſuꝑbibe aliqd vini dulcis: deide ſumē alia cibaria. ¶ Qꝫ ſi ꝑ nec̄itas cogat

Auiavi tupat vt Aui. 3ᵒ p̄ mi. ca. d reg. ciuſ qō ꝯmedit ⁊c̄. de potu

De modo potꝰ vide Cōcilia dn̄a ius.

¶ De ſōno

Ut doc3 Auic. 3. p̄. doct. 2. ca. 7.

Gn̄at. n. egritudines varias vt Aui. 3. p̄mi doct. 2. ca. 9.

Modꝰ vē. lenē di.

Cliſtē lenitiuum

vel magis medicinalibus ſuffic̄ deglutire q̄ntitatē auellane de optima terbētia an̄ cibū aut quātitatē nucis ex iſta mixtura. ℞. medulle ficuū ſiccarꝫ pinguium. ℥. x. medulle cartbami. ℥. j. ꝯficiant ſimul cuꝫ piſtello in mortario. Fortiora iſtis non attentantur ratiōabiliter in dn̄atiōe veſtra. ℭ Cauete tn̄ ne ꝑꝑ amorē ſociorū aliqn̄ nimis comedatꝫ: ꝙ ſi ꝑ iſtud ꝯtingeret: ſeq̄nti die abſtineatꝫ a cibo: ⁊ dormiatis multū: ⁊ ſi nō poteſtis dormire comedatꝫ radicem vnā ꝣinꝣiberis. aut. ʒ. iij. dyatriō piperēo ⁊ ſuꝑbibatꝫ. ℥. iij. vini potētis veteris: ⁊ ambuletꝫ leuiſſimis paſſibꝰ multo tpe ⁊ ꝯtinuo: ⁊ non comedatꝫ niſi vſqꝫ ad fortē famem. ℭ Opꝫ cauē a nimietate triſtitie accidie: cogitatōis. odij. ⁊ p̾lima ira. Lꝫ parꝫ ire nō nocet ⁊ vtamini gaudio ⁊ ꝯuerſatiōe cū dilectꝫ ⁊ hitatiōe locorꝫ lucidorū ornati aſpectꝰ ⁊ locutiōe de rebꝰ delectabil̾r honeſtis. ꝙ ſi ꝯtigat ꝑꝑ vehemētē ſtimulum ad venerea: aut nō bn̄ dormire: aut ḡuari corpꝰ ⁊ ipediri a debitꝫ cogitatiōibꝰ dico h̄ ꝓ ſanitate corporis eē vtēduꝫ venereis moderate. ſ. quſqꝫ corpꝰ appeat leuius: ⁊ cogitatiōes firment magis in bonis rebꝰ. Sed ſi pro aīa macerādū eēt corpus fame. triſtitia. vigilia fiti. ad extinguēdum illiꝰ v̾bi audaciam. Et hec de regimine. ℭ Reuerēdiſſime pater: qꝛ dn̄atio veſtra vtit̾ bonis cibis multi ſanguis ḡnatiuis nō eſt ſine rōne dcm̄ ꝙ ſtante etate iuuētutis. bonū eſſet circa mediū Aprilis vſqꝫ ad p̄ᵐ Maij facē vobis leuē ſlōmiā d̄ baſilica extrahēdo de mane parum minus lib. 5. ſanguis: ⁊ fcā hac ſlōmia faciēdo hāc purgationē p̄ponēdo hūc ſyrupuꝫ. ℞. ſyrupi acetoſi ſimplicis. ℥. j. mellis roſati colati. ʒ. vj. aque feniculi ⁊ endiuie. an̄. ℥. j. 5. clarificet ⁊ aromatiꝣet cū pauco cinamomo: ⁊ eſt pro vna vice ſumat calidus in aurora de mane ieiuno ſtō: ⁊ ſuꝑdormiatis. ℭ Sūpto ſyrupo ſex vicibus capiatis hāc medicinā in forma pillulata: qꝛ ſcio potabiles medicinas dn̄ationi veſtre abominabiles. ℞. pillularū aggregatiuarū. ℈. ij. agarici optimi albi ⁊ leuis. ℈. j. ſalis gēme. ḡna. vi. reficiant pillule cum aq̄ feniculi ⁊ ſumātur vna hora an̄ diē ⁊ ſuꝑdormiatis ꝑ horā. poſtea nō dormiatꝫ vſqꝫ ad cōplemētū opōnis earū. Et q̄nqꝫ horis poſt aſſumptas pillulas bibatis. ℥. vj. aque cal̾e cū. ℥. j. ꝣucbari rubei: ⁊ poſt vnā horā prandeatis ⁊ caueatis illa die a frigore ⁊ ſequēti nocte. ℭ Sequēti v̾o die in aurora capiatis optime tyriace. ʒ. j. 5. cum. ℥. j. boni vini ſeptē horis ante prādium: ⁊ duabus horis ante prādium faciatis clyſtere lauatiuū ex aqua ordei ⁊. ℥. j. ꝣucbari rubei. Et ſimilē purgationē faciatis circa p̄ncipiū octobris dimiſſa ſlōmia. Itē in tpibus fridis oibus decem diebus de mane ſemel ſumēdum eēt a vobis metridatū in pōdere. ʒ. ij. cum ℥. j. vini. Et in tēpore eſtatis ꝯuenit ſepe vti de mane ſyrupo acetoſo: ⁊ ita in veſperis. ℭ Et nēti hēatis ꝙ maxime in eſtate ⁊ autūno caueatis a cibis groſſis ⁊ vinis groſſis ⁊ dulcibus ⁊ cōfectionibus factis de melle: ⁊ teneatis vētrem lubricum ⁊ melius eſt cum clyſteri. ℭ Et iſta puto cum auxilio ſummi dei dominationi veſtre ſufficere.

De F… tione inani…

¶ De … nime … cūtib…

De m… dicina…

¶ Flo…

¶ Dig…

¶ Cūo…

¶ Cōfo… ratio.

Ut Aui… ꝣoar re… fert lib. p̄. ca. 1.

ℭ De caloribus accidentibus in vere ⁊ de ſtipticitate vētris naturali. ℭ Conſilium. 2.

Iſpoſitio huius viri qui annorū eſt circa. lx. ⁊ nāl̾r eſt ſanguinee cōpl̾onis: ⁊ pro nūc abūdat ſatis multo flegmate: ꝑſertim in capite eſt duplex: ⁊ cuꝫ in iuuētute ſolitus eēt pati calores circa tp̄s veris q̄nqꝫ vel ſex acceſſiōibꝰ: vel circa ſemel in annis duobus: ⁊ poſt illā etatē ſemel in anno: ⁊ nūc ad id eſt ductꝰ vt bis in anno ⁊ q̄nqꝫ ter incidat calores in v̾e ⁊ autumno. ℭ Scd̄a eſt: ꝙ ipſe eſt ſtiptici vētris: ita vt duobꝰ ⁊ tribꝰ diebꝰ ⁊ aliqn̄ vſqꝫ ad decē maneat ſine bn̄ficio ventris: ⁊ poſt emittat ballas durtas ⁊ nigras. ⁊ hec diſpoſitio fac alterari ſtomachū eius et vomere cibum et multotiēs ꝑmixtū cū rebꝰ aduſtis nigris. et aliqn̄ dolet circa ptes ho

machi͂ ꝛ putat̃ ꝙ fit ex flegmatis descendentis acuitate.
¶ Sed q꞉ ꝑdictus nobilis vir eructuatiões hꝫ sepe ama
ras iõ verisimile est cõicari ab epate coleram ipsi stõ.ꝛ ꝙ
epis attractiua ṽtus fortificata calido fit cū magna ꝯsti/
patiõis vētris.lꝫ ēt ad h̄ debilitas expulsiue intestinorꝫ
adiuuet. ¶ Et q꞉ est vir prudētissimus ꝛ multarū cogita
tionū ꝛ multi labor' s corporei꞉ ꝛ qui nõ curat qua hora
faciat exercitiū putādū est꞉ ꝙ post hyemalē repletiõeꝫ ca
loꝛ tpis ꝛ motus fcūs in hora nõ debita fuit cā caloꝛis in
quē icidit in v̄e vel estate vel autūno. ¶ Et ego ponā ꝯsi/
liū in regimine vite sue icipiēdo p̄mo a regimine sex reꝝ
nõ nālium.ꝛ post dicam de aere.secundo de motu ꝛ qete
ꝛc̄. Post h̄ autē dicā vsum reꝝ medicinalium ƒm ꝙ opꝫ
pro ꝯseruatione sue sanitatis et prohibitione morborꝫ.

Aer ¶ Aer sue habitatiõis dꝫ eē tēperatus : vicin⁹ tñ ad aliq̄
lē caliditatē et humiditatē tendens : ita ꝙ sola camera in
qua habitat tēpore hyemis veris et finis autūni sit in so/
lari ꝛ nõ in terra꞉et sup se hēat aliud solare spissum et soli
dū꞉ita ꝙ loca sint bñ clausa. ¶ Et bonū esset habere fene
stras ad oriētē q̄s in mane qñ sol lucet circa medias ter/
tias faciet apiri ita vt intret p fenestras p vnā horam.ꝛ po
stea teneant̃ clause cū vitro aut pāno artato.ꝛ hēat̃ ignis
in eisdē locis talis vt faciat camerā decliuē ad caliditatē.
ꝛ sit ignis de lignis siccis꞉nõ de carbonibus suffocatis꞉ꝛ
h̄ est sibi multo sanius q̄ꝫ stare in stuffis꞉qm̄ aer stuffarꝫ
Aer stuf/ nõ est euētat⁹ sicut camera in qua est caminū꞉et ƒm decli/
e a° me natione ab ītentiõe friditatis diminuat̃ ignis ꝛ ecõtra au
ior. geat̃. Et si habitatio sua sit bene luminosa et bñ ꝓspecta a
sole est multo melior. ¶ Tpe autē estatis eadem loca sunt
ꝯuenientia.sed permittat̃ sol ingredi camerā diluculo cir
ca mediā horā꞉et post ꝓhibeat̃ et aperiant̃ alie fenestre si
hꝫ.s.ille que respiciunt septētrionē ꝛ aspergat̃ in camera
aqua frigida clara꞉et asternant̃ folia salicꝫ꞉et vitis : et pi/
rorum꞉et pomorū꞉et herbe꞉sicut violaria et lactuca et tē/
pore rosarum alique rose possent ꝓsterni꞉lꝫ non multe꞉et
habitatio eadē ꝯuenit in autūno in quo si fuerit caloꝛ ve/
hemēs in meridie irroret̃ locus vt dictum est in estate et
in fine eius vehemēte frigore incipiat ibi fieri ignis. Et si
estas esset valde rabidi caloꝛis habitet cameram terrenā
habentē fenestras ad septētrionē et coopertā a meridie.
In hoc autē tēpore caueat sibi ne loca habitationis eius
sint infecta malo odore.verbi grã.latrinarū vel similium
regimine꞉et hoc regimē aeris est diligēter ꝯsiderandum
et prohibendum est a ventis et a receptione radiorum lu
ne et a statiõe sub malis arboribus꞉sicut nux et ficulnea.

Mo/ ¶ Quantū ad secundū modū꞉aliquo modo nõ dꝫ dimit/
tus tere exercitiū꞉sed dꝫ exerceri exercitio ambulādi aut eq/
tādi꞉ita tñ vt exercitiū nõ sit nimis forte sed duret vsq̄ꝫ ad
p̄ncipiū lassitudinis꞉et postea statim qescat꞉fiat aūt exer/
citiū in mane si põt postq̄ꝫ emisit supfluitates vētris꞉ꝛ an
teq̄ꝫ cibet̃.et in sero postq̄ꝫ senserit cibum descēdisse a stõ.
Cum aūt cibatus est aut quiescat aut leuiter ambulet cū
delectatione et cum amicis.ꝛ caueat pro tūc ab oī forti la
bore ꝛ motu tā corpis q̄ꝫ anime. ¶ Caueat etiam exerci/
tia in quib⁹ opꝫ tenere caput decliue꞉ꝛ p̄cipue post cibū.
¶ Cū autē tps eēt turbulentū ita vt foris egredi nõ pos/
sit fiat exercitiū in domo꞉aut loco exercitij faciat sibi fieri
fricatiões ad crura et coxas et spatulas q̄usq̄ꝫ incipiāt car
nes rubefieri. ¶ In balneo autē sudari ꝛ lauari si est con/
suet⁹ cõfert semel in septimana.aut bis ieiuno stomacho.

Cibi ¶ Quantum ad tertiū de cibis videt̃ mihi ꝯsiderata con
suetudine ꝙ suffic̄ sibi comedere bis in die꞉et cibi debent
eē nõ viscosi et fridi ex qbus gñet̃ flegma꞉sicut pisces ma
gni aut grossitant ex quibus generet̃ melācolia꞉ sicut car
nes veteres ꝛ salite. Nec debēt esse vehementer calidi cõ
sumptiui nisi adhibeant̃ loco medicine vt dicam ifra : sed
debēt esse calidi ꝛ humi.multi et boni nutrimenti ꝛ faci/
lis digestionis.vt ergo distiguamus loquamur seriati ꝑ/
monēdo ꝙ nõ opꝫ comedere ante famē neq̄ꝫ in quātitate
grauāte stõm꞉sed dꝫ recedere a mensa cū reliquijs famis꞉
et caueat q̄ꝫtum põt ne in eadeꝫ cibatione comedat cibos
multe varietatis꞉ꝛ p̄cipue quando ex eis aliqui sunt cor/
ruptibiles sicut pisces ꝛ lac qui simul se corrūpunt. ¶ In Panis
cipiemus g̃ a pane.panis eius dꝫ esse de optimo frumēto
anni sui꞉bñ fermētatus꞉bene pistus꞉al' pinsatus꞉ꝛ bñ co/
ctus in furno꞉et melius eēt ꝙ esset ꝑmixtus aliquo minu
to furfure.s.quarta parte꞉et dꝫ eē ꝯuenient̃ salitus : et nõ
comedatur calidus sicut a furno defert̃꞉sed expectāde sū
per eo saltē.7.hore꞉et nõ comedat̃ post tertiū diē ꝛ remo
ueat̃ cortex durus exterioꝛ v̄berādo cum cultello꞉paneꝫ Auēço/
autē deficientē in coctura aut fermēto aut de granis alijs ar li.1.c.
a tritico ꝛ nimis durum dimittat ꝛ panē subcinericium et de ꝯser/
placētas que fiunt caseate dꝫ dimittere꞉sed panē biscoctū uatõe sa
ſcm̄ ex pane supradicti modi in quo essent aliq̄ grana ani nitatis.
sorum ꝛ decima pars de sucharo posset sumere infusum
vino aromatico quādoq̄ꝫ ad excitandū appetitū. ¶ Car/ Carnes.
nes,quas laudarē sunt a p̄ncipio veris vsq̄ꝫ ad totum mē/
sem Maij sicut capretorum꞉secūdo loco carnes vitulorū
lactentium ꝛ paruorum꞉tertio loco carnes arietum et ca
stratorū annualiū montanorū꞉ꝛ qñ non hēt laborare me
liores sunt carnes ꝑdicum caponū iuuenū pullorū nõdū
ouificantiū quisquillarū꞉fasianoꝝ valde iuuenū turturꝫ
iuuenū ꝛ colūborū volare icipiētiū꞉et omnes ille sunt car
nes nõ vehemēter macre nec impinguate supflue nec nu/
trite in loco ꝯstricto꞉sed libe. ¶ Carnes autē porcorum꞉ꝛ
oues veteres꞉et agnorum꞉ꝛ siluestres꞉et auiūꝫ aquatica/
rū꞉sicut mergonū et anserū et anatum omnes dꝫ dimittē.
¶ Põt tamē vti carne caprioli iuuenis et lepusculi꞉sed ra
ro.et conueniunt et parue auicule in tempore autūni de/
gentes rubis et tolerant̃ omnib⁹ compēsatis carnes por/ Melior
ci siluestris qui nondum transierit mensem octauū꞉et me ptiū aia
lioꝛ pars animaliū est pars anterior꞉et in illa est pars me liū ē an/
lioꝛ dextra꞉et vitent̃ capita et colla et interiora꞉pedeꝫ an/ terior et
tē et rostrum porci domestici annualis vel parū iunioris dextra'
põt capi cūꝫ pauco aceto et pipe. ¶ Lac si est ei ꝯsuetudo vt Aui.
est cibus ꝯueniēs etati sue.ꝓsertim si cõprehēdat post ei⁹ c. de car
assumptionē ꝙ nõ sentit in vētre nec in epate v̄sus parteꝫ ne
dextram tensionem vel doloꝛem : et debet esse lac capre Lac.
pascentis herbas mediocris saporis꞉et melius est calidū
sicut ab vbere mulget̃ sumptum in potu vel cūꝫ pane꞉po
nēdo in eo parum mellis et salis. ¶ Caseum autē bonꝫ Caseus
est dimittē꞉et minus malus est recētioꝛ ꝛ suauis gustus ꝛ
boni odoris꞉sanguinē v̄o nullo mõ comedat neq̄ꝫ super/
fluā pinguedinē꞉sed vitellis ouorū gallinaꝝ recēti. ꝑt vti
ꝛ dꝫ꞉qm̄ sunt cibus ei valde ꝯueniens꞉ ꝓsertim si oua sint Oua
cocta ita vt sint tremētia in cortice suo꞉aut si ꝯquassentur
cū oleo oliuaꝝ dulci ꝛ pauco aceto et coquant̃꞉ita vt sint
tenella꞉vel ꝫ'si distēpent̃ cū brodio bonaꝝ carniū vel cūꝫ
aq̄ vt fiat idē ferculū. Sꝫ oua dura q̄uocūq̄ꝫ coquant̃ ꝛ ꝑ
parata cū caseo ꝛ oua nõ recētia et ea que nõ sunt gallina
rū siue sint anserū siue anatū sunt dimittēda : et albumen
est fugiēdū. ¶ Pisces q sunt ei meliores sunt illi q hñt sq/ Pisces
mas et nõ sunt valde magni et nascunt̃ in aqs currētibꝫ
hñtib⁹ bonū fundū et non fetidū꞉aut q nascunt̃ in mari li
bero et sunt boni odoris et delectabilis saporis꞉sic̄ timel/
li trute agones carpiões strigij ꝑsici salmories cauedani
vel sil'es fortassis i illa p̄tia.ꝛ de mari꞉sicut cephali rubei
tele aranee aurate pasceres salite sardones menule cerui
sgõbri spimuli꞉ꝛ sil'es. Sꝫ anguille lāprede tēche carpa/
ni trusi murene pallamite timi sturiones polipi : et simi/
les sunt fugiendi꞉q꞉ deficiunt a ꝯditionibus supradictis. Legu/
¶ De g̃nis et leguminib⁹ põt sumē in ferculis suis꞉et al'r mina.
nõ tolerāt̃ far et ordeū fractū et miliū excorticatū et risū
coctū cū pigui brodio bonaꝝ carniꝫ supdictarum ꝛ aq̄

decoctiõis ciceꝛum alboꝝ ⁊ rubeoꝝ ⁊ tolerent͛ robilie.sꝫ fabe ⁊ faseoli ⁊ legumina alia dimittant͛ ⁊ silr̃ frumentuꝫ coctũ ⁊ victualia d̃ pasta sicut pastili ⁊ lagane ⁊ artocree.

Herbe

❡ De herbis ꝯuenit ei vti in p̃n͛ mẽse bleta ⁊ apio coctis cum pauca q̃titate poroꝝ.⁊ ꝯdiant͛ cũ sale ⁊ oleo vel brodio pingui ex carnibus supius dcis:⁊ sumant͛ in p̃n͛ prãdij ⁊ alia que dicã infra cum loquar de inanitiõe ⁊ replec͛tiõe.Et si nõ bene doꝛmit ꝯuenit ei sumẽ in sero ferculum de lactucis coctis cũ brodio carniũ vel in aq̃ ⁊ cõditis cũ cinomomo ⁊ pipe.⁊ si delectet eũ herbas comedẽ põt petrosiliũ feniculum ⁊ boraginẽ buglosam ⁊ melisam cerfoliũ ⁊ anetum:⁊ in estate etiã endiviã:⁊ põt vti maioꝛana serpillo ⁊ ysopo.tymus ẋo siccus ⁊ nõ siccus ꝯuenit ⁊ oĩ modo ⁊ p̃cipue si vtat͛ vt dicã infra de euatiõe:sed reliquas herbas dimittat.

Radices.

❡ De radicibus in hyeme tolerãtur rape ⁊ napones qñ coquunt͛ cum bonis carnib⁹:⁊ cõdiunt͛ cum aromatibus.⁊ radices petrosilij coctis cũ carnibus reddunt brodiũ ꝯueniẽs.⁊ põt vti aliquantum de pastinaca alba ⁊ rubea:sed oꝫ dimittẽ allia ⁊ cepe ⁊ rafanellos:⁊ radicibus enule in hyeme põt vti poti⁹ loco medicine q̃ꝫ loco cibi.

Fruct⁹

❡ De fructibus cõuenientia sibi sunt ficus mature in p̃n͛ prandij:⁊ si nõ habꝫ eas recẽtes sumat eas siccas coctas cum melle ⁊ aqua.⁊ hoc in tp̃e frigido vsq̃ ad sex pro vice in p̃n͛ cibi maxie pro mollificãdo vẽtrem:⁊ vue bñ mature dulces ꝯueniũt etiam in p̃n͛ mẽse recẽtes ⁊ passule dulces sine armillis.Et in estate ⁊ in autumno pruna bene matura cum cortice sua comesta per mediam hoꝛam ante prãdium superbibendo tres.ʒ.vini dulcis:⁊ hoc maxime pro mollificãdo ventrem.De cerasis põt ante prandium sumẽ:sed pira ⁊ poma ⁊ nespila et soꝛba ⁊ coꝛna melius est dimittẽ:⁊ silr̃ citonia ⁊ granatat nisi fortassis loco medicine:vt vicaꝫ:Melones ante cibũ sunt tolerabiles:citruli cucumeres melongi dimittantur omnino:castanee viteut͛:amigd.cum zuchаro ⁊ auellane assate cum pipere ⁊ nuces cum ficubus sic comeste ⁊ dactili dulces ⁊ grana pini confecta cum zucharo omnia cõueniunt.

Q2 stõꝫ ꝯbibitãt ⁊ nauseam ꝯuocant vt Auic.2. cañ.c.ꝓpꝛio.

Reliquos fructus melius est dimittere:fungos ⁊ tubera vitet omnino:sparagos potest comedere:sed non excedat in quãtitate:sed comedat cum pipere.Cappares autem salíti ⁊ conditi cum pauco aceto ⁊ oleo ⁊ cinamomo sunt conuenientes.Anisum ⁊ feniculus ⁊ cinamomũ ⁊ piper gariofili macis zinzib.⁊ galanga quando sumuntur in quantitate que non multum calefaciat sed mediocriter:⁊ in tempoꝛibus frigidis multum conueniunt.

❡ Preparatio carnium si sint grosse melioꝛ est elixatura ⁊ in hyeme tandiu sint moꝛtue q̃ fiant tenere.Sed pulle ⁊ quisquelle ⁊ aues parue ⁊ iuuenes comeduntur conuenienter assate.❡ Preparatio vero pastilloꝛum ⁊ carniũ que suffocantur:⁊ decoctio in furno non sunt laudabiles.

❡ Preparatio piscium melioꝛ est q̃ coquantur in aqua ⁊ aceto ⁊ sale:aut assentur super prunis.

Potus

De stelladia siue vio hippocras nolato.

❡ Potus melioꝛ est vinum rubeũ vetus:nouũ aũt vinuꝫ est ei malũ:⁊ ideo oꝫ q̃ omni anno habeat de veteri vsq̃ ad p̃ncipiũ Martij.ita q̃ noua sint clarificata.⁊ si in hyeme haberet mulsum.i.vinuꝫ ꝯfusum cum melle ⁊ paucis aromatib⁹ esset potus aptius ad ꝯfortationẽ stõi sui ⁊ ad vite prolõgationẽ cum vigoꝛe coꝛpoꝛis ⁊ aĩ.⁊ in potu nõ nimiũ abũdet:⁊ nõ faciat natare cibũ in stomacho.Si vero in sero quãdo vadit doꝛmitũ sitiret cũ cõprehendit bibisse sufficienter in cena lauet sibi os ⁊ gargarizet͛ ⁊ blandiatur siti sue:⁊ cogetur doꝛmire.Si vero non sufficiẽter biberit aut sitit vehemẽter.tunc bibat ⁊ postea doꝛmiat.

¶ Sõn⁹

❡ Quantum ad quartum de somno bonum est q̃ vadat doꝛmitũ vna vel duabus hoꝛis post cenã:⁊ primo sup latere dextro ⁊ post primum somnuꝫ voluat se super latere sinistro ⁊ prope mane redeat super dextro:⁊ si est consuetus doꝛmire cum ventre inferius posito precipue sup aliquo puluinari est valde vtile:⁊ doꝛmiat capite bñ eleuato:⁊ coꝛpoꝛe bene cooperto in loco obscuro tamen superi⁹ oꝛdinato ⁊ intãtum q̃ somnus sit continuus ⁊ non interdum ⁊ pꝛofundus.⁊ quãtitas eius sit circa septẽ hoꝛas:⁊ sit in nocte nõ in die nisi foꝛte nõ doꝛmisset in nocte:⁊ tũc melius est doꝛmire ante tertias in mane.¶ Somnum autem meridianum si est ei consuetus in totuꝫ dimittere vel saltem non icipiat ad minus transactis duab⁹ hoꝛis post cibum:⁊ doꝛmiat quasi sedendo:nec̃ doꝛmiat in loco frigido vel mali aeris aut sub radijs solis vel lune.

¶ Inanitio ⁊c.

❡ Quantum ad q̃ntum non oꝫ ita se iplere cibo vel potu vt stomachus grauet͛.Debet sc̃do studere vt saltẽ duob⁹ diebus semel habeat beneficiuꝫ vẽtris ⁊ q̃ natũ non respõdet ei opoꝛtet ipsum vti adiutoꝛijs quoꝛuꝫ ponam plures gradus incipiẽdo a levioꝛibus ad hoc vt si sufficiũt levia nõ vtatur foꝛtioꝛibus vel rarius illis vtatur:⁊ ponam in quolibet gradu plura vt nõ ita fiat consuetus vni q̃ inde natura nõ patiat͛.

Uẽtrẽ lenientia.

❡ Primum ergo ⁊ facillimum est assumere in p̃ncipio prandij ferculum de bletis et apio ⁊ capitis poroꝛum conditis cum oleo ⁊ sale aut cum pingui brodio carniũ:vt supra dicit͛:s̃m fere cõsimilis virtutis esset comedere sex ficus siccas coctas in libꝛ.j.aque cum.ʒ.j.mellis despumati vsq̃ ad consummationẽ medietatis aq̃ ⁊ postea statim bibere predictam aquã in introitũ mense ⁊ hoc maxime cõuenit in tempoꝛe frigido.¶ In tempoꝛe autẽ calido cõuenit potare ante prandium.iij.ʒ.syrupi rosati.aut.ʒ.iij.syrupi violati facti s̃m modũ quẽ statim dicam.

Modus nou⁹ ꝯficiẽdi syrupũ rosarum.

⁊ fit hoc modo.℞.rosarum rubearũ completarum lib.v.⁊ sumant͛ tñ folia exungulata:ita q̃ vnguib⁹ nõ cũ cultello abscindat͛ a folio rubeo pars extrema sua tendẽs ad albedinẽ:⁊ ifundant͛ dicta folia in aqua que sit lib.xv.⁊ sit calida ⁊ permittãt stare vna die:deinde extrahantur rose ⁊ exprimant͛ ⁊ ponant͛ in eadẽ aqua alie quinq̃ lib.rosarum completarũ ⁊ exungulataruꝫ modo predicto teneant͛ ibi per diem similiter:deinde extrahantur ⁊ exprimant͛ p̃mo:⁊ similiter fiat tertia vice.⁊ postea in predicta aqua ponant͛.v.lib.zuchari ⁊ ponat͛ in vase vitreato magno stricti oꝛificij capientis libꝛ.xxv.⁊ superponat͛ libꝛ.j.olei oliuarum dulcium vt nõ permittat aquã tangi ab aere ⁊ cooperiat͛ oꝛificium vas͛ s cum pãno cerato duplicato ⁊ p̃gameno ⁊ alijs modis:ita vt nullo modo expiret:exponatur quoq̃ soli.xl.diebus omni die per hoꝛam cũ dimidia.⁊ de isto syrupo sumant͛.iij.ʒ.pro vice sine alio addito:⁊ in introitu mense.simili autẽ mõ fit syrupus violatus:nisi q̃ nõ opꝫ ponere ad solẽ et cõseruẽtur ambo postea in loco frigido recẽti:et ista sunt in p̃mo gradu facilitatis partim pro hyeme ⁊ partim pro estate.

Electuarium lenitiuũ.

❡ In secundo gradu est p̃mo facẽ hoc electuarium.℞.thymi.lib.ij.infundantur in aqua ⁊ aceto per hoꝛam:deinde extrahat͛ ⁊ exiccet͛ ⁊ passularum sine arillis.ʒ.ij.⁊ bauracb.ʒ.iij.⁊ mellis despumati lib.vj.⁊ cõfice ad modum electuarij:de quo sumat͛ ante prandium per hoꝛam.ʒ.s.⁊ plus et min⁹ s̃m q̃ operatur:et est bonuꝫ in tempoꝛibus frigidis:et laxat ventrem ⁊ mundificat pectus ⁊ pulmonẽ ⁊ cerebruꝫ ⁊ neruos ⁊ confoꝛtat eos et visiuam virtutem et vigoꝛat appetitum et digestionẽ:⁊ confert maxime senibus in tẽpoꝛe frigido:⁊ istam herbam vt puto opꝫ habere a venetijs.❡ Secũdum fere eiusdem vigoꝛis.℞.ysopi sicci lib.ij.manne electe ⁊ dissolute in decoctiõe passullarum ⁊ colate.ʒ.iij.coꝛdumeni.ʒ.ij.pistent͛ pistanda ⁊ misceantur ⁊ bullient simul quousq̃ habeat foꝛmaꝫ electuarij:⁊ valet quasi sicut precedẽs in ea quãtitate ⁊ hoꝛa.

De volubilis spẽ vim sol. bñtis.

❡ Tertiũ.℞.extremitatũ volubilis magne que habet floꝛes ad modũ campane albe ⁊ inuoluitur iuxta arboꝛes circa quas nascitur ⁊ coquatur cum brodio bonarum carnium:aut cũ aqua oleo ⁊ sale quãdo nõ comeduntur carnes:⁊ comedat͛ hoc ferculuꝫ ante alios cibos.❡ Ad idem valet fer/

culum de mercuriali recẽti in predicta quãtitate: ꝛ q꞉ hẽt aliquã amaritudinem iunganť cum ea alie herbe odoriferę: sicut menta: maiorana ꝛ silia. ℭ Quartum est recipere quantitatẽ brodij carnium de qua vult facẽ ferculum suum siue pulli siue aliarũ carniũ ꝛ ponẽ in alio lebeculo ad partem: ꝛ ibi facẽ bullire. ℥.j. mãne electe vel parũ minus ligate in pãno. ꝛ postea bene exprimat ita ꝙ manna egrediať a pãno ꝛ remaneãt scorie in pãno ꝛ i illo brodio fiat suum ferculum ꝛ sit primum qđ comedať. ℭ In tertio ordine est pollipodium: ꝛ sumať de radice ipsius pollipodij sabrea circiter. ʒ.ij. ꝛ bulliat in quãtitate brodij galline pinguis que sufficit ad faciendũ ferculũ ꝛ comedatur ferculũ in quo ponanť aromata sicut cinamomũ ꝛ zinziber: ꝛ similr pôt fieri cum brodio carnium vel caponis. ℭ Scđm fere filis ṽtutis est in mane deglutire quãtitate vnius auellane vel duarum de terbẽtina ꝛ degluriť in re sili illi in qua fit eucharistia. ℭ Tertiũ quasi silis ṽtutis. ℞. medulle cartami. ℥.iiij. medulle ficuũ siccarũ pinguiũ lib.j. pistenť simul: ꝛ de illa cõpõne comedatur in introitu prandij circa. ℥.j. ꝛ non miremini si in hac re multum me extẽdi: q꞉ in ea pẽdet ꝯseruatio pdicti dñi: ꝛ est necessarium permutare ista remedia ne natura assuescat vni quãdo vtiť istis remedijs: ꝛ venter nõ respondet in duob⁹ diebus saltẽ semel faciat clystere ꝛ est optimum: accipiat clystere ex lib.j. olei oliuarum puraꝝ absq꞉ alio adiũcto. ℭ Item valet clystere ex pinguissimo brodio caponis vel galline cum sale ꝛ duobus vitellis oui ꝛ. ℥.j. mellis. ꝛ sit quantitas brodij circa.j. lib. ꝛ.ß. vsq꞉ ad duas.

Anię accĩtia.

ℭ Caueat sibi pro sexto pñ ab excessu ire ꝛ cogitatiõis ꝛ tristitie ꝛ timoris ꝛ similiũ aĩe passionũ: ꝛ caueat oĩno q̃ꝫtũ pôt a venereis: ꝛ vtať gaudio tẽperato ꝯuersando cuꝫ psonis dilectis in locis pulchris ꝛ amenis cũ sonis musicalib⁹ delectabilib⁹ ꝛ suauib⁹: ꝛ hec sufficiãt de regimie.

Cautela vomitus pu-o cãdi ꝛ ẽ pro pre sĩnia aui. 4. p̃. ca. 4. ꝛ. 11.

Et ante omnia mihi videtur ꝙ sit bonũ semel in mẽse duobus diebus cõtinuis facere vomitũ nõ obseruando tamen certum numerum dierum mensis ꝛ tenẽdo modum in vomitibus quẽ statim ꝯcam. ℭ Primo in mane quo dꝫ vomere comedat carnes diuersorum modorum pingues: tamen boni nutrimenti sicut pullorũ caponum ꝛ aliarum supradictarum valde pinguiũ: ꝛ fercula pinguia bñ salita aliquid habẽtia de pipere ꝛ bibat vinum dulce abundanter: ꝛ postea ascẽdat ꝛ descẽdat per scalas ꝛ cõmoueat se. deinde fasciet sibi vẽtrem a pectine vsq꞉ ad vmbilicum satis stricte cum fascia lata de pãno lineo. deinde supponat oculis duos manipulos coti ꝛ fasciet oculos. postea ponat pẽnam intinctam oleo in gutture suo totiẽs: vt vomat cibũ quẽ recipit. Et forte ad vomendũ est sibi necẽium post cibum qñ vult incipere vomẽ bibe. ℥.ij. oximellis cum decoctõe rafani distẽperati ꝛ postea imponẽ pẽnã totiẽs vt exquisite vomat cibuꝫ assumptum. Et simil̃r faciat scđa die. facto autẽ vomitu in vtroq꞉ die lauet statim faciẽ suam cum aqua: ꝛ in aqua ponať decima ps de aceto ꝛ sit frida. ꝛ bibat vnũ granũ masticis cũ. ℥.i. syrupi facti de succo pomoꝝ redolentium: ꝛ ingrediať balneũ ꝛ lauet se velociter ꝛ abstergat ꝛ inungat stõchũ cũ oľo masticio caľo: ꝛ nõ comedat postea nisi fames sit fortis: ꝛ tunc comedat pullos ꝛ auiculas ꝛ carnes tenellas pparatas cũ cõdimẽtis saporiferis sibi delectabilibus. sibi aũt maxime ꝯuenit iste vomit⁹ ad ꝯseruãduꝫ sanitatẽ in tpib⁹ nõ multum fridis. Et si pôt hoc fieri nõ negligať. qm in eo est maxima ps ꝯseruatiõis sue sanitatis.

Digẽ.

ℭ In principio marcij omni anno faciat purgationẽ recipiẽdo pmo hunc syrupum sex vicibus. ℞. syrupi de calamento oximellis compositi. mellis rosati colati. añ. ℥.iiij. decoc. anisorũ feniculi passularũ liquir. libr.ij. ꝛ cum ista decoctiõe diuisa in sex partes distemperetť etiam syrupus pdictus: qui diuidať in sex vicib⁹: ꝛ sumať caľs in aurora.

Euo

ℭ Postq̃ꝫ aũt sumpserit syrupũ sex vicibus. sumat sequẽti die duabus horis ante diẽ hanc medicinã. ℞. mãne electe. ℥.ij. reubarbari optimi: turbit. añ. ℈.ij. spice: zinzi. ℈.j. distẽperenť cũ aq̃ apij ꝛ endiuie: ꝛ bibať calida ꝛ sup comedat parũ qđ de piro vel de alia re phibente abominationẽ. ꝛ bñ lauet os suum ꝛ bibat. ℥.ß. vini albi odoriferi postea dormiat sup latere dextro si pôt saltem per vnã horã: ꝛ incipiẽte medicina opari non amplius dormiat: imo surgat ꝛ stet in camera clausa cũ pauco lumie: ꝛ nõ comedat nisi trãsactis sex horis post medicinã assumptã ꝛ tunc comedat leuiter de bonis carnib⁹ ꝛ p horã añ cibuꝫ. ℥.v. aqua calide cum. ℥.i. zuchari albi. Similẽ purgationeꝫ faciat in medio septẽbris. debet autem attẽdere ad mũdificationẽ capitis in mane anteq̃ꝫ faciat exercitiuꝫ pcipue masticando medium coclear masticis per horã spuẽdo illud qđ ad os venit d: humiditate aut trahẽdo per nares aquã maiorane. duab⁹ vel trib⁹ vicib⁹: aut lauãdo sibi os ꝛ gargarizando de aq̃ vite optie fcã: distillata tribus vicibus. ℭ In lauacris autẽ in quibus lauať caput ponatur p vna vice. ʒ.ij. fol. sene ad bulliñ. parum fol. lauri. M.j.

Cõforta-tiõ stõi

ℭ Et pro cõfortatiõe stomachi sui vtať omni tẽpore excepta estate in mane. ʒ.ij. istius cõfectiõis. ℞. spẽrũ dyãbre: specierũ aromatici: gariofilati. añ. ʒ.ij. specierũ triasandali. ʒ.j. zuchari. ℥.v. fiat cõfectio in morsellis: de qua sumat ℥.ß. pro vice. In tempore autẽ estatis pôt facere ecõtra. ℞. triasandaloruꝫ. ℥.ij. specierum aromatici gariofilati. ꝛ dyambre. añ. ℥.ß. zuchari lib.iij. ꝛ fiat cõfectio. In fine autem mense tam de mane q̃ꝫ de sero confert ei ista confectio. ℞. granorum pini maiorum mundatorũ. ℥.iiij. amigdalarum dulcium mundatarũ. ℥.ij. macis cinamomi. añ. ℥.ß. zuchari lib.iij. incidanť species minutim ꝛ amigdala ꝛ grana pini teneanť integra: ꝛ fiat cõfectio in morsellis: de qua sumať in fine cibi circa. ℥.i.

Pomuꝫ odorife-rum.

ℭ Confert etiam ei tenere pomum ligatum in sindone ad odorãdum precipue temporibus frigidis hoc modo factum. ℞. storacis calamite. ʒ.x. olibani masticis. añ. ʒ.vj. sandarace tantundem. costi spice. ana. ʒ.iij. ambre. ʒ.ij. ligni aloes. ℥.ß. musci. ʒ.i. pistentur pistanda: ꝛ dissoluatur ambra ꝛ muscus leuiter in pauco vino: ꝛ conficiatur pomum cum aqua maiorane in qua sit dissolutum parum musci ꝛ ambre.

ℭ Si aũt cõtigerit ꝙ calores superuenerint opꝫ stati aduocare medicum: ꝛ eum premonere ꝙ incipiat curã cito ꝛ diligenter habendo consideratioẽ de ṽtute ppter etatem: ꝛ conseruatiõe stomachi cum vnctiõe ex oleo masticino: ꝛ de spica ꝛ frequentatiõe clysterioꝝ omni die in hora quiescendi: ꝛ cauendo sibi a laborib⁹: ꝙ si necẽia videatur euacuatio faciať eã cito anteq̃ꝫ ṽtus deficiat nõ transcendẽdo in solutiuo suo ṽtutem agarici: aut turbith vel reubarbari: cũ mãna aut pulpa cassie sm̃ existẽtiã humoris peccãtis: q꞉ ista febris pôt esse varioꝝ modorum. nõ me extendo vlterius ad particularia. ℭ Bonum est autẽ vt in sanitate vtať aromatib⁹ factis ex cinamomo ꝛ pauco pipere: ꝛ cõsideret ꝙ mel est de melioribus reb⁹ ad comedendũ cum suis cibis siue admiscendum cum suis potibus: nã calefaciet eum moderate ꝛ conuerteť in sanguinem bonum. ꝛ puto ꝙ vsus stellarie fcẽ cũ melle ꝛ bono vino ꝛ pauco cinamomo erit cõueniens pro conseruandõ eum in robore suo vt dixi superius in capitulo de potu.

Et mel laudať ab. Au. 13. tertij ca. d do lore stõi

ℭ Item vsus zinzib. ꝯditi ꝛ dyãbre ꝛ dyatrion pipereon qđcũq꞉ fuerit per se cõuenit: quãdo nõ sumatur in multa quãtitate. ℭ Et ista videntur mihi pro nũc sufficere pro cõseruatiõe ꝛ preseruatiõe huius nobilis viri cuꝫ auxilio altissimi: saluo ꝙ in tẽpore eructuationis amare mihi videtur ꝙ debeat vomere bibendo. ℥.iij. oximellis simplicis. ꝛ faciat clystere modo sibi dicto prius: ꝛ post cibos suos sumat dyacitoniten factũ cũ zucharo albo: sumendo de eo. ℥.ß. Aut accipiat. ℥.ß. huius confectionis. Reci.

Cura eructua-tionis a-mare.

sandalo℞ rubeo℞ ⁊ albo℞.an̄.ʒ.j.s.spodij berberis:semi nis portulace:seminis lactuce:rosarū:succi liquir.seminis nenufaris:siue florū eius.an̄.ʒ.j.⁊.℈.ij.pistentur pistanda ⁊ accipiat̃ zuccari lib.j.s.aque rosate: vini citoniorū:vini granato℞:muço℞.an̄.lib.s.bulliant simul semꝑ agitando cum spatula quousq̧ zuccarū habeat debitam spissitudi/ nem:⁊ tunc mittat̃ puluis dictarū rerū ⁊ bene misceat̃: ⁊ fiat confectio in rotulis vel in morsellis. ¶ Item inungat̃ stomach⁹ ei⁹ qn̄ sentit passionem isto vnguento bene cali doq̧ qn̄ inungit̃ ⁊ ieiuno stomacho. ℞.olei masticini:olei d̃ citonijs:olei ro.an̄.℥.ij.balaustiarum sumach berberorū ros.albarum mirtillo℞.an̄.ʒ.j.s.aque ros.℥.iiij. vini cito/ niorum muzorū.℥.x.bulliant omnia simul sepe agitando cū spatula vsq̧ ad consumptionem vini ⁊ aque remaneāt cū oleo postea colentur ⁊ in oleo addatur laudani.℥.j.gal le muscate d̃scriptione Nicolai.ʒ.iij.musci ambre.an̄. gra na.vj.cere.℥.j.⁊ fac vnguentū pro stomacho. ¶ Item an/ te cibum faciat talem fomentationem ad stomachū si pre/ dicta non sufficiūt.℞.vini rubei stiptici.lib.xj.vini malua tici lib.s.rosarum albarum balaustiarū sumach mirtillo/ rū.an̄.℥.ij.squinanti cappari absinthij calami aromatici. an̄.ʒ.s.corticis citri.℥.j.bulliant omnia simul per quartaz partem hore:⁊ postea infundat̃ spongia lata vno palmo ī dicto vino calido:⁊ exprimat̃ inter duo incisoria de ligno: ita vt non remaneat in spongia:nisi q̄si fumus:⁊ calida su perponat̃ stomacho modo p̄dicto vsq̧ ad q̄tuor vices in mane.postea inungat̃ cū predicto vnguento calido.

Vng^m stōcha/ le.

Fomētū stōaticū

¶ De alopitia vel casu pilo℞. Consiliū. j.

Dispositio qua op̄z presens facere cō siliū est casus capillo℞ ca/ pitis non per totū:sed in qbusdā partib⁹ ca/ pitis:⁊ in quo casu per medicinas ꝓuisum ē de ortu pilorū:sed postea ex leui vsu venereo rū iterum cadūt. Et propterea putant aliqui ꝙ sit propter defectum humiditatis:sicut accidit ptisicis in fine. S₃ nul lo modo est hoc putandū: quoniam talis casus non facit hoc modo maculas in cute:sicut sūt in isto. Et q₂ virtutes omnes in isto viro non sunt defecte nec alie naturales nec animales:ideo putandū est ꝙ sit modus alopitie. Nā mi/ hi dicit̃ ꝙ est sine excoriatione:⁊ sine pustulis circa locū:⁊ cū renati sunt pili cum debilib⁹ radicib⁹:q₂ vsus venereo rum renouet vaporem corruptū ad cutim accidit iterum corrosio in radicib⁹ pilorum:⁊ destruit̃ humiditas p quā adherent pili ⁊ renouat̃ casus pilo℞. ¶ Et charū esset mi hi ꝙ is qui narrauit casum dicere sciuisset signa peccantis humoris an sit sanguis corrupt⁹ vel colera vel flegma vł melancolia q̄ sumunt̃ a colore cutis quando abraditur vł fricatur. Sed dominans humor secundū consuetudinem in hoc corpore est colera ⁊ melancolia: ⁊ q₂ ipse multis cogitationibus est occupatus ⁊ passionibus multotiens puto potius peccantem humorem esse melancolicum ali/ cui parti colere aduste admixtum. ¶ Et ideo ponam pri/ mo consilium super hoc fundamento non multiplicando verba omnibus nota.deinde ponam remedia quib⁹ vten dum est si alia esset materia qd̃ bn̄ comprehēdi potest a p̄/ senti medico per propria signa.

Cura aūt ista constat in sex rebus:quarū prima est de/ bitum regimen in sex reb⁹ non naturalib⁹.secū/ da ponit regimen in digestione materie.tertia in eūatione vniuersali toti⁹ corporis ⁊ capitis.q̄rta in resolutione ma teriei a cute que est mala:⁊ ibi mansiua per localia reme/ dia.q̄nta in generatione pilo℞.sexta in conseruatione pilo rum qui generantur ⁊ cutis ad ipsos retinendos.

Intētio sexcu// plex cu rā

¶ Prima res completur cum administratione aeris tem perati ad caliditatem tamen ⁊ humiditatem decliuis ⁊ p̄/ paretur in hyeme artificialiter cū igne ⁊ vaporibus aqua rum habentium aliquid boni odoris sicut corticuz pomo rū vel corticū citri: ⁊ similium non excessiue calidorum.⁊ postq̧ erit purgatus conuenit vsus balnei omni die ieiu/ no stomacho. ¶ Et portare in capite pileum de pelle tan/ gente cutim capitis:tam de die q̧ de nocte non mediante pān̄o lineo:⁊ sit pellis illa bene excussa a multicio ⁊ caue/ re a forti frigore capitis est regula necessaria.

¶ Aer

¶ Et quo ad hanc rem conuenit exercitiū nō excessiuū:p̄ cipue ante purgationem:⁊ post purgationez potest vti for tiori:in quo laborent inferiora:⁊ loco exercitij conueniunt fricationes:tamen habentes ad inferiora in mane post be neficiū ventris.precipue qn̄ nō potest vti exercitio:nō trā/ seat tamen principium latitudinis:⁊ sit cū dilectis; ⁊ cum quietis interpositiōe ⁊ in re delectabili:⁊ in locis amenis vel quasi. ¶ Et q₂ mā peccat in capite:bonū est ꝙ parum/ per largius ꝯsueto habeat beneficium ventris: ⁊ si nā nō facit nō est malum:quandoq̧ ante cibum capere boluz de pulpa cassie:aut q̄ntitatem.ʒ.iiij.vel.vj.ita ꝙ videat ꝙ per illō magis habeat beneficiū ventris:⁊ in ferculis sumere bletam ⁊ mercurialem:aut aliqd de māna ante cibuz:aut vnū frustū confectionis:quā describam infra fine dyagri/ dio. ¶ Et q̄ntitate cibi vtat̃ tali:vt bene digerat̃ absq̧ gra uitate stōchi.⁊ rugitu ⁊ reuolutiōe multa de latere ī latus.

¶ mot⁹

Mod⁹ leniendi ventrez

¶ Et somno vtat̃ temperato in nocte nō in die incipiendo vna hora saltē post cibum ⁊ potius aliquo mō sit longior ꝯsueto q̧ breuior ita ꝙ sit.vij.aut.viij.hora℞ in die nāli.

¶ sōnus ⁊c.

¶ Cauere d₃ ab ira:tristitia:odio:accidia:⁊ multa cogita tione:sed gaudio vtat̃ temperato ⁊ minuat vsum venereo rum vsq̧ ad cure complementum.

¶ Aic accītia.

¶ In cibis autem sumere op₃ generatiuos bonorum hu morum ⁊ cauere acutos ⁊ mordaces ⁊ amaros ⁊ grosso/ rum humo℞ generatiuos. ¶ Vtatur ergo pane ex opti/ mo frumento anni sui cui nullum aduenerit nocumentum ⁊ quod fuerit bene purgatum ab alijs granis: ⁊ sit panis bene pistus conuenienter fermentatus ⁊ coctus inter pri/ mam ⁊ tertiam diem nō calidus:vt a furno defertur.

¶ Cibi. Panis.

¶ Et carnes sint sicut pullo℞ perdicum fasianoruz fran/ quilleno℞: paruarum auium degentium in arboribus ⁊ pratis ⁊ capretorum ⁊ vitulo℞ lactantiuz paruo℞ ⁊ agno rum castrato℞ annualium. ¶ Et potest vti ouis gallina℞ precipue eorum vitellis. ¶ Et lacte dulci statim sicut mul getur ab vbere non comedēdo aliud donec sit digestum si eo vult vti:⁊ post ipsum non dormiat. ¶ Et ꝙ intelligens est quid est dictum boni chimi:sicut supradictum est intel/ liget quibus herbis vel granis ⁊ radicibus vel fructibus vti potest:⁊ quibus non:ita ꝙ non curo hic multiplicare caueat tamen lentes ⁊ ficus siccas.

Carnes

Oua

Lac

¶ Et potus d₃ esse vinum clarū subtile suaue gustui:par ticipans aliqua dulcedine:⁊ sit temperatum cum optima aqua:⁊ sumat q̄ntitatem qua bene misceatur cū cibo:⁊ nō faciat ipsum natare in stomacho. ¶ Et nō comedat multā ciborum varietatē in vna mēsa nec cibos de quorum pro/ prietate est vt corrūpāt se sicut pisces ⁊ lac ⁊ sicut persica post alium cibum ⁊ carnem citri cum alio cibo sumi ante vel post ⁊ similes. ⁊ hoc de regimine.

¶ Pot⁹

De cibis corrup/ tiōi pa/ ratis.

Secunda res completur cum vsu regiminis supra dicti ⁊ cum vsu istius syrupi de buglosa qui vtrāq̧ coleram adustam digerit. ⁊ oportet ꝙ incipien te vere sumatur octo vicibus antequā sumat solutiuum: ⁊ sumat in mane vna hora ante diez ⁊ superdormiat si po test vsq̧ ad diem. ¶ Et si pro toto vere vteretur isto syru/ po esset vtile ad confortanduz cor ⁊ bonificandū digestio nem:⁊ cogitationes:⁊ odorem oris ⁊ corporis facit bonū cuius descriptio est talis. ℞. corticum radicum buglose. ℥.v.cuscute:violarum.an̄.ʒ.xxx.sete crude.℥.iij. rosarum corticum citoniorum corticum pomorum apiolorum cor ticū citri capillo℞ veneris recētiū.an̄.℥.iiij.seminis ocimi gariofilati cardamomi maioris minoris.an̄.℥.j.mēte sic/

¶ Digō

Sirup⁹ magfal'

ce.℥.j.ß.infundantur primo grosso mō cōtusa in lib.x. aq̄
fontis bone ⁊ clare per diē ⁊ noctē:postea bulliant in va
se mundo vitreato vsq̄ ad cōsumptionem tertie partis aq̄
postea coletur ⁊ colature addatur aque mellisse aque bu-
glose aque lupuli.añ.℥.viij.zuccari albi lib.iiij.deinde po
ne iterum ad bulliendum. Clarifica ⁊ aromatiza cum istis
speciebus.℞.folij been albi ⁊ rub.sandalorum citrinorum:nu-
cis mus.zedoarie:ligni aloes crudi.añ.ʒ.j.ß.pistētur ⁊ po
nantur ligata in pecia:que sepe exprimatur donec sirup⁹
habeat virtutem decoctionum ⁊ dentur.℥.ij. pro vice cum
℥.iij.aque buglose.

Ꝑ Eūo. **Tertia intentio** complet cū medicinis soluti-
uis:⁊ regula est q̄ incipiam⁹
a minus fortibus:que si non sufficiūt transeūdū est ad for-
tiores:tamen q2 cura nō valde cito complet indigem⁹ ite
ratis euacuationibus:qm̄ fortioribus vt semel in mēse vel cir
ca:q̄nq̄ debilibus:vt bis in mēse:maxime qñ euacuatio fit cū
medicinis benedictis. ¶ Sumpto ergo syrupo octo die-
bus cōsequenter sequenti mane sumat hanc medicinam si
tolerat potionem:si aūt non tolerat potionem sumat pillu
las:quas describam.potionis descriptio hec est.℞.mira-
bolanorum citrinorum:mirabolanorum indorum:mirabolanorum
chebulorum.añ.ʒ.xij.epithimi.℥.j.ß.foliorum sumitterre siccorum
absinthij.añ.ʒ.vij.radicum lingue bouine asse calamenti
bellliricorum emblicorum liquir.polipodij.añ.ʒ.iij.℈.j. rosarū
rubearum:seminis feniculi. añ.ʒ.j.℈.ij. tamarindorum.℥.ij.
prunorum.ʒ.xiiij.passularum.℥.iiij. cōtundātur cōtundenda in
vij.lib.aque feruentis ponant:⁊ ibi stent per diem ⁊ noctē
⁊ postea super lentū ignem bulliant vsq̄ ad duarū tertia-
rum consumptionem:postea coletur ⁊ in colatura addat
zuccari albi lib.j.rob.℥.viij. coquatur ad modum iulep :
detur pro vice.℥.iij.cum.ʒ.j.ß.electuarij rosati descriptio-
nis Mesue in solutiuis. Et de hoc solutiuo posset sumere
ponendo cū.℥.iij.eius.ʒ.j.electuarij rosati pro vice semel
in septimana:⁊ est leue. ¶ Si aūt fortius capere voluerit
sumat cōfectionis hamech.ʒ.iij.s.de illa que est prime de-
scriptionis posite a Mesue ⁊ pulpe cassie recentis.℥.j. di-
stemperet cum aqua lactis caprini:⁊ sumatur post sy.⁊ suf
ficit vti ista semel in mense. ¶ Et qñ non fuerit ista tunc in
mēse potest tribus vicib⁹ sumere dosim vnam de sequenti
confectione que sumitur absq̄ mutatione diete:⁊ ego vo-
co illam sicut vocauit eam auctor a quo accepi electuariū
Elēm re- de mirabolanis chezezate. Hec est eius assignatio.℞. ta-
gū mira- marindorum purgatorū ab ossibus suis:passularum enuclea
bile ⁊ so- tarum iuiubarum.añ.lib.ß.prunorum damascenorum sic-
lutiuum. corum pinguium.numero centū.medulle cassiefistule pin
guis dulcis nouiter extracte:māne electe añ.lib.j.sebesten
librā vnā.violarum siccarū:liquiritie purgate ⁊ trite.añ.
ʒ.xxv.seminis maluauisci:seminis malue ortolane : semi-
nis citoniorum.añ.ʒ.xviij.corticum trium generū mirabo
lanorum citrinorum chebulorum indorum.añ.ʒ.l.polipodij q̄r
cini sicci.lib.ß.omnia cōtundenda contūdant:⁊ postea om
nia infundant in.xv.lib.aque fontis clare per diem:⁊ po-
stea bulliāt lento igne donec redeant ad quartam partem:
ita q̄ tres quarte sint cōsumpte:postea bene fricetur mani
bus:⁊ coletur per tricocinium spissum:⁊ in colatura adda
tur zuccari lib.ij.⁊ coquatur donec habeat spissitudinem
dyacitoniten vel parum minus:⁊ tunc capiatur medietas
eius:⁊ in ea ponatur dyagridij boni.ʒ.v.⁊ bene incorpo-
retur:⁊ postea super marmore proijciatur ⁊ extendatur:si
cut dyacitoniten : ⁊ cum fuerit infrigidatum diuidatur in
frustra.vi.ʒ.pro quolibet frusto : ⁊ inuoluant hec frusta
in folijs citri : ⁊ ponant in scatula ⁊ seruent in loco sicco.
Alia aūt medietas proijciatur super marmore sine dyagri
dio:⁊ diuidatur in frusta ⁊ seruet per se sicut prima. Nam
de prima sumat ter in mense:sed de hac secunda potest ca
pere omni die:si non bene habet bñficium ventris:vt dcm̄
est supra in regimine.⁊ est sine custodia.⁊ potest capi ante
cibum ⁊ post. Sed illa in qua est dyagridium sumat cum
aliquali custodia:l3 pauce dosis sit.ʒ.vj.sed secundū cōdi-
tiones patiētis variat. Et ego hanc probaui in vno sacer-
dote:qui penitus in oī parte corporis remāserat sine pilis
⁊ tandē cū purgatione frequētata:⁊ dicto regimine redie
rūt oēs cum auxilio localiū dicendorum:⁊ liberatus est. Et
est cōfectio regū boni saporis cōseruās in iuuentute ⁊ curat
scabiem ⁊ pruritū:⁊ potest dari illud qđ est sine scamonea
omni tpe:⁊ in oī etate sine custodia. ¶ Si vero presentib⁹ Ad sca-
medicis vi q̄ indigeat sumi ter saltē ꝑ medicina dāda cū biem ⁊
custodia:⁊ post syrupum erit cōueniens yeralogodion in pruritū.
q̄titate qua videbit presenti medico. ¶ Q̄ si patiens ab-
horret potiones:⁊ vellet pillulas: tunc bone sunt ⁊ vtiles
ac leues pillule inde descriptionis Mesue ⁊ dosis satis le
uis est.ʒ.j. ¶ Et si indigeret fortiori fiant pillule de specie-
bus de yeralogodion:⁊ est mediocris dosis.ʒ.j. satis suffi
ciens in consimilibus corporibus. ¶ Similes fere sūt iste.
℞.yere dyacoloquintidos q̄ conficitur cum melle passula
rum:⁊ ponitur a Mesue in capitulo de empima.⁊ fuit Jo
hānitij.℈.ij.dyagridij grana.ij.ellebori nigri.℈.cōfice pil
lulas cū succo endiuie : aut lactuce ⁊ sunt dosis vna. Sed
iste sunt sumende cum custodia:⁊ sufficit q̄ semel in men-
se sumantur. ¶ Sed ille confectio de mirabolanis sine sca
monea potest sumi omni die:aut saltem omni tertia die : ⁊
sumatur tanta q̄titas q̄ videatur q̄ saltim soluat semel in
diernam sine bona mundificatione corporis ab humore :
qui corrodit radices capillorum:non fiet debita cura: nec
perdurabit dispositio bona.

¶ Post euacuationes dictas vtile est caputpurgiū quod Caput-
per nares traijciatur. Et si non videt in cerebro alia mate- purgia.
ria q̄z in cute vtilis est cum decoctione violarum radicis
maluauisci camomille : ⁊ radicis capparorum in vino al-
bo potenti mediocriter.⁊ postea coletur:⁊ fiat tribus die-
b⁹ in septimana. ¶ Si vero videt in cerebro flegma abun Masti-
dare vtilis est masticatio masticis cum tribus granis pi- catoria.
peris pro vice per mediam horam spuendo illud quod ad
os venit de flegmate.

Quarta res sm doctrinam nostrorum non oz seiun- Resolo
gi in operatione a quinta.nam medicine lo- ⁊ pilorum
cales que sūt ad resoluendum materiam malam manētē gnatio.
in cute.debent etiam habere virtutem attractiuam ad cu-
tem materiei bone apte ad pilorum generationem:imo mul
totiens cōmunicatam sexte que est confortatio ad capilos
retinendos. vnde Auicen.dixit. Cum ergo corpus mun-
dificatum est ab illo.s.humore malorum tunc vt in eis sit
virtus attrahens sanguinem bonum ⁊ vaporem ei⁹ tem-
peratum preter q̄z ipsa resolueret corruptum:qui est in cu-
te : vt aggreget resolutionem corrupti propinqui ⁊ attra-
ctionem boni longinq.hec Auicen. ¶ Et ideo non videt q̄
alia ponant attractiua alia resolutiua in distincto tempo-
re pro illorum generatione:imo cū vno medicamine hoc
faciat:prius enim dixerat q̄ opz in illis medicinis.s.q̄ ap-
plicant ad resoluendum malignum sit confortatio ⁊ ꝓhi-
bitione recipiat caput materiam malignam:⁊ est senten-
tia Alex.in primo:⁊ Rasis in.5.cōtinētis Gal. aūt in pmo
meimir.non posuit nisi duas necessarias.s. dissoluendum
malum propinquum ⁊ attrahendum bonum longinquū.
conseruantem autem ⁊ confortantem:postea applicauit.
¶ Sed q2 in hac particulari operatione circa locum est
maius magisterium:imo auctores medicine primo notāt
q̄ quando casus iste pilorum : est alicuius cause quam in
cute non multū fecit impressionem:tūc sufficit sola purga-
tio cū debito regimine.⁊.G.in pmo meimir de hac posuit
exemplū qđ ipse probauerat. Si vero non sit causa debi-
lis ponuntur regule ab eis in tali operatione seruande.
¶ Prima regula.medic⁹ non oz multo tēpore expectare

anteq̃ veniat ad remedia localia applicanda in hac dispositione. vnde Auic. in cap. i. ⁊ festinādū in hoc ne cutis recipiat mām mansiuaȝ malā: tunc ↄstat ꝙ loquit̃ de approximatione resolutiuū. ¶ Scḋa regula: ꝙ lȝ medicine locales que hn̄t resoluere talē mām debeāt esse incisiue subtiliatiue resolutiue. tñ non opȝ ꝙ sint ita fortes in resoluendo ꝙ cutis nimiū substantialiter exiccetur: q̄ ⁊ si in p̄senti videant̃ multum iuuare: vt ait Gal'. in meimir cū idducunt dispositionem in cute per quam postea cito cadunt: ita ꝙ regnare non pñt. Et ideo Auic. cap. proprio dixit: ꝙ tales medicine sint resolutiue resolutione non ↄñte exiccationē ꝓpter vehementiam calefactionis quare adipiscatur cutis exiccationem que in futuro sit causa casus piloꝝ: q̄uis in presenti destruat alopitiam. Et ex hac regula iferunt ꝙ si aliqua sit medicina necessaria in isto casu que sit vehemētis exiccationis: sicut gūmi tapsie: ⁊ sicut eufoꝛbium opȝ ꝙ misceat̃ cum sufficienti q̄ntitate alterius mitigātis acuitatem non prohibentis penetrationem. ¶ Tertia regula ꝙ medicine iste debēt esse subtiles: vt penetrent ꝓfundum cutis vbi debent gñari radices pilorum. ¶ Et quarta regula est Auic. ꝙ habeant ↄfortationem vt ꝓhibeant ne caput recipiat materiā malam: sed de hoc nihil dixit Gal'. loco alleg. voluit enim corpus esse bn̄ mundificatum. ¶ Et quinta est Auic. ꝙ confortatiuum non dȝ esse multe stipticitatis ne prohibeat vaporē bonum peruenire ad locuȝ ⁊ penetrare in porris. ¶ Sexta regula est ꝙ medicus presens dȝ diligēter considerare impressionē quam facit medicina quā applicat cuti: naȝ si impressio est parua: aut sufficiens pōt perseuerare cū medicina cum qua incepit: aut permiscere aliquid plus in compositione medicine de medicina forti. v. g̃. gūmi tapsie: aut eufoꝛbio: aut simili si fuerit oppoꝛtunum. Sed si impressio est fortis: tunc opoꝛtet ꝙ tunc minuatur q̄ntitas medicine fortis in cōmixtione ⁊ approximetur pauciori tempore ⁊ curetur nocumentum qḋ fecit. ⁋ Ex his sequitur ꝙ melius est incipere a debili ⁊ gradatim ascendere si opȝ ratio q̄ debilis non facit nocumentum positiuum: sed bene fortis facit nocumentum

Dubiuȝ ad quod remouendū opȝ laborare. ¶ Et si dicatur quomodo cognoscatur si impressio est fortis: aut sufficiēs: aut debilis. ⁋ Respondetur ꝙ opȝ considerare locum depilatum: ⁊ fricare cum pāno aspero: ⁊ si rubet faciliter non indiget fortib⁹ medicinis: sed illis quas dicemus. Si vero rubet ꝑ fricationem nisi cum difficultate: tunc medicina que cum approximat̃ hora qua remouetur dimittit locum rubicundiorem q̄ȝ ante: ⁊ calidiorē: sed nec fecit vesicas nec vlcerationes. Ista sufficit. ⁊ si hora qua remouetur locus non est rubificatus: sȝ facilius rubesit q̄ȝ ante per fricationem: tūc imprimit: sȝ non sufficienter: tunc opȝ ꝙ addatur paulatim in sua virtute calefactiua quousq̧ inuenis ꝙ rubificat. Sȝ si locus non rubet per fricationē: signum est ꝙ alopitia est maligna ⁊ ꝙ cutis est multū infecta. Et in isto casu debet fricari cum cepis ante administrationem medicine attractiue. ⁊ resolutiue quousq̧ rubeat. ⁊ si non rubet non est excusatio q̄n administrent̃ sanguisuge super loco: aut vētosetur ⁊ scarificetur anteq̄ȝ medicinam attractiuaȝ apponant. aut pungat̃ locus cum acubus plurib⁹ puncturis vicinis. ⁊ superimponenduȝ medicamentū qḋ facit vesicas: sed non profunde vlcerat. Isto ergo modo cognoscitur vtrum diminute vel superflue operet̃. Nam si in illa q̄ rubet per fricationem cum panno ponatur medicamē vesicans vlcerans: aut apostemans est nimis: ⁊ cum hoc accidit opȝ ꝙ inungatur locus cū pinguedine anatis donec remoueant̃ nocumenta. Si vero fricando etiam cū cepis non rubet: medicamen approximari dȝ qḋ vesicet: sed non vlceret profunde: postea faciendū est vt dicam ifra. ¶ Se prima regula est posita a Gal'. loco alleg. sepe. ⁊ est: ꝙ in h̓ tempore quo dȝ administrari medicamen locale nō dȝ cutis capitis discooperiri ad aerē frigidū: sȝ i loco calido: ita ꝙ in estate ad minus in sole discooperiat̃ ⁊ in hyeme discooperiat̃ in balneo. s. in stuffa. ¶ His ergo obseruādis ꝓpositis descēdo ad particularē modū operationis q̄ mihi vr̄ in

isto patiente obseruandus. ¶ Primo ↄ̃ieiuno stomacho Balneū ponat̃ in stuffa siccā: ita vt tot⁹ calefiat: ⁊ tūc discooperiat̃ caput ⁊ radat̃ cuȝ nouacula: ⁊ si ꝑ caliditatē stuffe ⁊ abrasionem est locus depilatus rubeus est signū ꝙ cā est leuis ⁊ suffic̄ ꝙ iungat̃ cū isto medicamine: ⁊ caput sit discooperiat̃ ꝙ nullo modo frigeat. ℞. spume maris ↄbuste: amigdalaꝝ amaraꝝ combustaꝝ cū cortice suo: salis nitri ↄbusti añ. ʒ. j. adipis vrsi antiq olei laurini. adipis anseris ⁊ anatis. añ. ℥. j. misce: ⁊ optime icorpora ꝙ fit ad modū vnguēti. Et cū fuerit inunctus cooperiat̃ infula lini calefacta. Et ↄsideret̃ in capite sex horaꝝ si cutis est facta calidior ⁊ rubicūdior: aut si remāsit rubea: sicut fuit q̄ñ fuit facta inunctio. Et si ita sit dimittat̃ per noctē ⁊ in mane lauet̃ cū spōgia infusa in aqua calida: ⁊ ita cum pileo de pellib⁹ dimittat̃: ⁊ iteꝝ in sero fricetur ⁊ vngat̃ ⁊ teneatur ꝑ longitudinem noctis: ⁊ oibus duob⁹ dieb⁹ sel' abradat̃ caput: ⁊ cōtinuet̃ nisi aliud faciat per. xx. dies. ¶ Si v̓o per h̓ pharmacū locus vesicat̃ rūpant̃ vesice ⁊ vngat̃ locus cū adipe anatis oī die bis. ⁊ silr̄ radat̃ semel in duob⁹ dieb⁹ quousq̧ vesice sanent̃: ⁊ tūc administret̃ debili⁹: q̄ vbi ponebat̃ spume maris ⁊ nitri ⁊ amigdalaꝝ amaraꝝ cōbustaꝝ. ʒ. j. ponat̃ solum. ʒ. ꝭ. in tota cōpositione. ¶ Si v̓o primū iam dictum vnguentū nō rubefaceret: tūc addat̃ ad q̄ntitatem spume maris ⁊ nitri combusti tm̄ dē: ita ꝙ vbi ponebat̃. ʒ. j. ponant̃. ʒ. ij. Et si nō sufficiant addat̃ eufoꝛbij. ʒ. j. in tota cōpositione: ⁊ tm̄ fiat fortis ꝙ rubefaciat: sed non faciat vesicas. Et q̄ñ ad talē fortitudinē ventū est: tūc cuȝ ista perseueret̃ per. xx. dies oī die fricādo prius quousq̧ bene rubefiat: ⁊ postea inungēdo oī mane lauādo ⁊ exiccando cum spongia ⁊ radendo cū nouacula oib⁹ duob⁹ dieb⁹ semel. ¶ Et q̄ ista passio aliq̄liter fuit diuturna: ea tñ patiens cōualuit: adeo pono ipsam de mediocriter fortib⁹ ⁊ medicamen descriptū est de medijs in fortitudine: ⁊ simili fere gradu sunt sequentia quibus pōt vti vnoquoq̧ per se. Et ego sigillatim ponam mediocria remedia que Gal'. dicit se ꝓbasse in simili passione pro mediocribus.

¶ Primum. ℞. amigdalaꝝ amaraꝝ cōbustaꝝ cū suis coꝛticibus terant̃: ⁊ postea ↄficiant̃ in sale cū aceto forti albo cōterendo inuicem per duas horas: ita vt optime incoꝛporentur ⁊ addatur parꝝ mellis. s. q̄rta pars aceti: ⁊ iterum incoꝛporet̃: ita ꝙ totum sit vnguentum ⁊ inungatur bis in die prius fricādo rubificando ⁊ abradendo modo dicto. ¶ Scḋm est. ℞. ostracha ericioꝝ marinoꝛum ⁊ cōbure ⁊ tere subtilr̄ ⁊ cōmisce cū adipe vrsi: ⁊ vtere sic̄ p̄cedētib⁹. ¶ Tertium est. ℞. radicis canne aduste. ℥. iij. ⁊ incoꝛpora cum adipe vrsi antiqui ⁊ vnge modis sup̄dictis. ¶ Quartum est: radix lauri diligenter trita cum aceto acerrimo: similiter apposita. ¶ Quintuȝ est: spuma maris combusta confecta cum oleo antiquo: aut oleo lucerne: sicut vnguentum. ¶ Sed si putet̃ cām esse debilē: q̄ cuȝ leui fricatura locus bene rubefiat fricet̃ locus: ⁊ oī die vngatur cum fece olei que residet in lucerna postquā multotiens accensa fuit: nō mutata vel mundificata lucerna. aut. ℞. aceti foꝛtis: olei rosati boni. añ. ℥. ij. galāge. ℥. ꝭ. terantur simul: ⁊ ꝑ tunc incoꝛpoꝛentur ⁊ cum illo vngat̃ passio debilis: p̄raso ⁊ p̄ficato capite. ¶ Si vero passio sit foꝛtis ⁊ cum primis medicaminib⁹ nō liberetur: tūc opȝ facere fricationeȝ foꝛtiorem. ⁊ si nō sufficit ad rubificandū fricatio cū pāno aspero: fricet̃ cum cepis fortib⁹: aut cum squila: aut pungat̃ locus cum multis acubus simul ligatis: ita ꝙ multis puncturis simul aliq̄d sanguinis egrediat̃ ⁊ apponatur pharmacum foꝛtius: obseruando modos quos statim dicam. ¶ Primū ergo medicamen est hoc. ℞. baurach cōbusti:

salis armo. ꝯbusti. añ. ℥. j. sumach. ℥. ij. pistent subtilissime cũ aceto acerrimo ꝯficiantur: ⁊ fiat sicut vnguẽtũ: ⁊ post fricationẽ inungatur. ⁊ si facit vesicas, tunc rũpantur ⁊ vngatur locus cũ adipe anatis quousq; sanetur. ⁊ tũc iterũ radat ⁊ fricet: ita vt rubeat: ⁊ apponat medicamen totiẽs ꝙ videat ꝙ capilli sint nati fortes nõ solũ in extremitatib9 ptis depilate: sed ẽt in medio. Hoc est. n. signũ positũ ab auctoribus sanitatis loci. ¶ Aliud ⁊ forti9. ℞. spume maris aduste. ℞. baurach cetarach. sulphuris salis armoniaci adusti: eufoꝛbij. añ. ʒ. ij. stafisagrie cãtaridaꝝ abscisis capitibus ⁊ alis. añ. ʒ. j. pistent ⁊ ꝯficiant cũ vino veteri: ⁊ primo fricet locus cũ cepis sup: postea ponat medicamen: ⁊ cũ moꝛdicat remoueat ⁊ lauetur locus cũ spongia ĩfusa in vino calido: ⁊ fricet cum assungia anatis: ⁊ cum nõ dolet: iteꝝ fricet cum cepis donec rubeat: post inungat cũ dicto medicamine donec moꝛdicet: ⁊ tunc iteꝝ remoueatur ⁊ lauet locus cum vino: ⁊ post inungatur cũ adipe anatis. Et ita cũ non dolet fricetur iteꝝ: ⁊ semp ante fricationẽ radat quousq; apparẽt pili fortes in loco. Et qñ administrat pinguedo anatis perseueret cũ ea vno vel duob9 diebus vel plus quousq; vi ꝙ vesice sint sanate. ⁊ tũc est temp9 iterũ radendi ⁊ fricandi ad rubificandum ⁊ apponendum medicamen quod facit vesicas. ¶ Et qꝛ modus isti9 cure multum pendet in cognoscendo foꝛtitudinẽ egritudinis ⁊ gradum medicine resolutiue attractiue: ⁊ de gradibus egritudinis satis dixi supra: nũc volo nominare medicinas simplices ad hoc fm gradus suos oꝛdine posito a Gal'. quem

De gradib9 medicinaꝝ foꝛtiũ resolutiuarum.

Auicen. sequitur ad litteram.

¶ Prima ergo ⁊ foꝛtioꝛ medicinaꝝ q̃ ad hoc administrantur est eufoꝛbiũ: pꝛecipue si est recens anni sui: sed post debilitatur: ꝓcipue post annũ tertiũ. ¶ Scða est gũmi tapsie siue tapsia ipsa: q̃ tapsia non est ruta agrestis: imo spẽs ferule: vt dicit Plinius: ⁊ similiter Dioscoꝛides ⁊ Simon Januẽsis: ⁊ iõ qꝛ Auic. ponit in scðo loco gũmi ruthe agrestis. de q̃ eadem verba dicit q̃ Gal'. dicit de tapsia. putãdũ est fuisse erroꝛem translatoꝛis. Et qꝛ tapsia hodie apð nos non poꝛtatur: quemadmodũ apud arabes: multũ vtimur rutha agresti pꝛo illa. Ego aũt in nullo supꝛascriptoꝝ compositoꝝ posui: qꝛ non vidi auctoꝛem de rutha illa aliqd dixisse. ¶ Tertia medicina sĩlr est ad vlcus q̃ non est spuma maris: sed spuma exiccata circa cãnas: que nascũtur in stagnis mixtis ex aq̃ marina dulci: ⁊ maxime inuenitur in galitia. ⁊ puto ꝙ si circa Venetias quereret ꝙ inueniret: sed aromatarij nostri non habẽt. ¶ In quarto loco ponit nasturtium ⁊ sinapis ⁊ cinis cantaridarum ꝯfectis cum pice humida ⁊ stafisagria ꝯfecta cũ oleo laurino aut lacte titimale. ¶ Et Gal'. posuit ad artẽ fm quẽdã modũ administratiõis similẽ istis: i q̃ loco sulphur viuũ ⁊ spuma nitri ⁊ nitꝝ qð vocat affonitrũ adustũ: ⁊ ambo ellebori: alb9 ⁊ niger. ¶ Et in qnto loco due spẽs spume maris: aduste tamẽ sũt melioꝛes ⁊ semẽ eruce: ⁊ radix cãne cõbuste: ⁊ pix liqda ⁊ coꝛtex cãne cõbuste: ⁊ pix liqda q̃ dr alchitrã ⁊ cedria liqda: ⁊ stercus murũ adustũ. deide priap9 asini cõbustus: ⁊ rane pue albe cõbuste, ⁊ mures cõbusti: ⁊ ericius marinus cõbustus: ⁊ ostrache ei9. ¶ Leuissima sunt adeps vrsi leonis ⁊ leone ⁊ oleũ lucerne: pꝛecipue fex ei9: ⁊ oleũ laurinũ ⁊ similr sicut leopardi anseris ⁊ anatis ⁊ amigd. amare cõbuste cũ coꝛtice ⁊ capil. vene. cõbusti: ⁊ q̃dam alie ponunt tam ab antiqs q̃ʒ a modernis: sʒ iste sunt magis ꝓbate de his q̃ hic dignoscũt: ⁊ in ꝯponẽdo foꝛtiter misceat cũ aq̃: aut cũ aceto ⁊ oleo. ⁊ qñ volum9 ꝙ nõ magis foꝛtiter opetur ponã multũ olei ⁊ parũ de foꝛti medicina. Et qñ volumus foꝛtificare ponim9 eʒ. ⁊ misceant cũ debilib9 i varijs

spẽs spume ex ponitur

ꝓpoꝛtiõib9. ¶ Et dicit Alex. ꝙ mirabilis est medicina cõposita ex adarace ꝯbusta ꝯfecta cuʒ adipe vrsi cũ administrat p̃raso ⁊ rubificato capite: ⁊ sit adaracis. ℥. j. ʒ. adipis vrsi. ℥. j. ¶ Aliud valde mirabile. ℞. cineris ranaꝝ. ℥. iij. simi murĩ vsti. ℥. j. cedrie: aut picis liq de quatrũ sufficit. fiat vnguentũ. ¶ Si vo putaret peccãtẽ humoꝛẽ nõ esse coleram: sʒ melãcoliã vel flegma in regimie vite: quo ad aerẽ ⁊ exercitiũ ⁊ cibũ ⁊ curare accidẽtia opʒ vti calidioꝛibus virtualr q̃ supꝛa scripsim9: ⁊ purgare coꝛp9: aut cũ pillul' cocbijs: aut cũ yera dyacoloqntidos: aut pillulis fetidis: aut cũ turbith. localia ãt remedia sunt q̃ scripta sũt. ¶ Si aũt vene capitis videnť rubicũdioꝛes ⁊ facies ⁊ loca patientia: tũc pmo flobotomãdus esset de vena capitis in bꝛachio dextro. deide aliq̃ paruaꝝ venaꝝ capitis vel de vena frontis eẽt flobotomãda: aut sanguisuge ponẽde: aut scarificationes cũ ventosis faciẽde. ⁊ purgationes fiant quẽadmodũ dictũ est supꝛa. si a colerico ⁊ melãcolico ꝓcederet. localia tñ vt ꝓdictũ est sunt administrãda fm modũ rubificationis ⁊ difficultatis egritudinis.

Sexta res vt dixi in pꝛincipio necĩa in hac cura ẽ cõseruatio capilloꝝ q iã nati sunt. ⁊ qꝛ ista ꝯseruatio fit: iterdũ indigemus ꝙ alij nascant: iõ opʒ medicinas q̃ hoc faciũt hñe attractiuaʒ moderatã ⁊ stipticã cũ moderatã virtutẽ. ¶ Et qꝛ hec res sufficit si nõ sit alopitia sʒ solus casus capilloꝝ ex paucitate boni vapoꝛatiõ etiaʒ hic sepati libẽrius ponã. ꝓ qua ꝓ seruet regimen boni sanguinis gñatiuũ cum supꝛascriptis: ⁊ euacuent hũoꝛes mali si q putant esse solum in coꝛpe qui aut paucificant mãm piloꝝ ⁊ ipsaʒ ꝯfundũt: aut cutim opilãt si q tales fuerint. ¶ Sʒ quo ad pticularia cõplet cũ medicinis que scribam īfra stati. pmũ est. ℞. laudani capilloꝝ veneris cineris coꝛticum pini adipis vrsi. añ. ℥. ʒ. pistent pistãda cũ vino austero: oia inuicẽ ꝯficiant: ⁊ p̃raso fricatoq; capite inungat sero ⁊ mane leuiter. ¶ Aliuð qð sũme laudat. ℞. ventrẽ vnũ lepoꝛis: diligẽter siccet in furno in vase fictili nouo: sʒ non aduratur: imo ponat qñ nõ hʒ caloꝛẽ adustiuũ: sʒ sic qñ vue bñ siccant ⁊ nõ adurunt murtilloꝝ acatie succi extremitatq; rubi fruct9 rubi tenerrimi. añ. tũdẽ diligẽter vndiq; terantur ⁊ cicotriconizent subtiliter: ⁊ adde adipis vrsi adipis bouis marini. añ. lib. j. misce: ⁊ seruat: ⁊ p̃raso capite ⁊ fricato inungat. ¶ Aliuð. ℞. laudani. ℥. j. vini dulcis. ʒ. ij. coꝛticum pineaꝝ adustaꝝ. ʒ. iij. spume maris adusti ⁊ triti. ʒ. j. ellebori nigri veteris adusti. ʒ. iij. adipis vrsi. ℥. j. fac vnguentũ ⁊ vtere. ¶ Et istis medicinis opʒ vti qñ iã p medicinas alopitie inceperunt nasci pili: sʒ nõdũ videnť foꝛtes: aut non tam multi: vt opʒ. Et qꝛ hec medicina est solum ꝓ vera decoꝛatione ⁊ licita videnť mihi ista sufficere cũ altissimi auxilio: qui sit laudatus in seculũ seculi.

Conseruatio pilorum.

¶ De doloꝛe capitis cũ multis accñtibus. Cõsiliũ. 4.

Nobilis domina de feltro patit doloꝛem capitij: q aliqñ occupat totuʒ caput. aliqñ medietatẽ ⁊ aliqñ supciliũ: ⁊ qñq; deduxit ipsam ad hoc vt loquat ꝓter rõnẽ cũ alienatiõe ⁊ coꝛruptiõe imaginationis. Et iste doloꝛ maxie ĩfestat eã in tpe hyemis. ⁊ durat qñq;. xv. qñq; plurib9 dieb9. ⁊ pauco facto īteruallo iteꝝ redyt: ⁊ maxime molestat a medio noctis vsq; ad meridiẽ: postea incipit declinare: ita fit ꝙ multũ de nocte cenare põt: ⁊ hoc tẽpoꝛe passionis plerũq; dolet stõm. ⁊ sentit in plurimo tempoꝛe multas vẽtositates in ventre cũ rugitu: ⁊ debiliter digerit. Et qñq; sentit inflãmationẽ in capite. plurimũ tamẽ percipit frigus circa coꝛonalem cõmissuram: ⁊ in hoꝛa vehementie doloꝛis nihil sentit melius q̃ʒ applicare pannos vehementissime calidos. Et sunt iam plures anni quibus hoc modo patit: ⁊ est annoꝛum. l. medie habitudinis in q̃ plurimum multiplicãtur indigestiones. Hic est casus.

¶ Debet igit habitare aerem claꝝ siccum ⁊ calidum ⁊ in hyeme faciat ꝙ camera sua ⁊ lectus suus ⁊ pãni quibus circundatur sint bene calidi: ⁊ nullo modo recipiat frigus ⁊ dum doꝛmit si potest tolerare habeat coopertam faciem. ¶ Aer.

¶ Exerceatur in mane in loco calido laboꝛando pꝛecipue ¶ motus.

in partibꝰ inferioribus.s.pedibꝰ ⁊ cruribꝰ. ⁊ qñ non pōt
faciat se fricari:trahendo ad inferiora ante cibū de mane.
Somnus ¶ Dormiat de nocte ⁊ nō de die:ꝑcipue post prandium ⁊
dormiat bñ cooperta i camera calida ⁊ capite bñ coopto
⁊ bñ eleuato. Et sit somnꝰ sex vel septē horarū. ¶ Bonuz
est ei semꝑ hr̄e lubricū ventrē ⁊ frequēter facere clisteria:
ponēdo.℥.j.hierepigre ⁊.℥.iij.olei cū decoctiōe anisoꝝ ci/
mini.aneti.bletaꝝ.⁊ ordei.añ.M.j.⁊ ponēdo postea ꝙ sa
le q̄ntum sufficit.⁊ in hoc sit sollicita.⁊ pōt sumere fercula
de mercuriali vel de vrticis coctis cum brodio carniū vel
aqua ⁊ oleo ad lubrificandum ventrem.
Cibi ¶ In cibis vtatur pane fermentato:bene cocto:ꝺ optimo
⁊ mundo frumento:⁊ sit aliquantulum salitus.
Carnes ¶ Et carnibus:aut pulloꝝ:aut perdicum:aut fasianoruz
paruaꝝ auium turtuꝝ ꝑponū volare icipiētiuz capretoꝝ
castratoꝝ de monte.vituloꝝ lactantiū caprioloꝝ iuuenuz
⁊ alias carnes omnes dimittat:⁊ sūt eis meliores elixe q̄z
Pisces assate. ¶ De piscibꝰ:nō comedat nisi parū ex bono fluuio
Oua claro:⁊ vitellos ouoꝝ gallinaꝝ q̄uocūq̄ ꝑparatos dūmo
do non sint multum cocti vel mixti cū caseo:sed albumen
dimittat:⁊ sīr lac ⁊ caseum ⁊ sanguinem dꝫ dimittere.
Fercula ¶ De ferculis:sumat panem cōctum vel brodetū cū ouis
vel brodium carniū bonaꝝ ⁊ toleratꝰ milium ⁊ ordeum ⁊
borago:⁊ mellissa ⁊ buglosa:faciēdo fercula de eis:cū mē
ta vel ysopo vel thimo vel origano Rape ꝟo in hyeme ⁊
cucurbite in estate non sunt ꝯueniētes.⁊ caueat victualia
Fructus de pasta:sicut laganas ⁊ pastillos. ¶ De fructibus paruz
comedat:⁊ minus mali sunt ficus ⁊ vue valde mature ⁊
vue pensiles ⁊ passule:⁊ tolerantꝰ aliq̄ amigdale post pran
dium.⁊ ficus sicce ante prandiuz:sed fructus humidos vt
cerasa.mora:poma persica.⁊ similes debet dimittere:nisi
forte pira ⁊ coctana cocta cum bono vino post cibuz.⁊ po
test sumere cappares loco salatitij:⁊ tortas ⁊ suffocata in
patellis non comedat:⁊ ponat in ferculis suis de pipere ⁊
de cimino:sed crocum dimittat.
Potꝰ ¶ In potu autem sumat vinum ⁊ tēperetur cuz aqua mel
Modꝰ lis que fit hoc mō.℞.mellis optimi li.j.aq̄ lib.x. bulliant
aq̄ mellꝰ simul continue dispumando quousq̄ consumatur medie/
tas vel quasi:⁊ sit vinum rubeum medie vinositatis cum
medietate aq̄ ꝑdicte.caueat a tristitia ⁊ melancolia.
Mino/ ¶ Nūc qñ erit domi ꝑmo purgetꝰ capiendo has pillulas.
ratio ℞.pillulaꝝ indaꝝ:pillulaꝝ cochiaꝝ.añ.ʒ.ß.fiāt pillule se
ptem:⁊ capiantꝰ hora septima cū bono regimine medicina
rū. Postea in hac estate vtatꝰ sepe clisterijs supradictis:⁊ selꝰ
in septimana pōt sumere in aurora.℈.ij.pillaꝝ de hierapi/
Masti/ gra Nicolai aut de hiera cū agarico. Et dꝫ q̄ñ oī mane:
catoria. aut aliqd masticare qꝺ faciat eaz spuere.sicut ꝟbi gr̄a.gra
na.x.masticis ꝑ vice ⁊ tria piperis:⁊ masticare ea q̄si per
horā:spuēdo id qꝺ venit ad os. Et fortius ē ⁊ vtilius sibi
Garga/ si loco piperis ponat.ʒ.ß.stafisagrie ad masticandū. Itē
rismata qñ non masticat traijciat ꝑ nares de mane de aq̄ maiorane
q̄tuor vel q̄nq̄ vicibus:aut de aq̄ vite:aut ponat in naso ꝺ
oleo cucumeris asinini. Et bonū est ꝙ semel in septima
na lauet sibi caput cuz lixiuio in quo bulinerit libra.j. ster
coris colūbini sicci de columbario qꝺ nō fuerit tactum ab
aq̄:⁊ postea exiccetꝰ bene. Et in hoc codez tpe sumat semꝑ
ante cibū de aromatico rosato cum modico dyagalange.
Digō ¶ Et trāsacta medietate septēbris sumat hunc sirupū sex
vicibus de mane in aurora calidū.℞.oximellis squillitici
℥.j.mellis rosati colati.sirupi de sticados.ana.℥.ß.aque
feniculi:aq̄ saluie.añ.℥.j.⁊ est pro vna vice.
Euo. ¶ Sūpto sirupto sex vicibus purgetꝰ cum istis pillulis q̄
recipiantꝰ duabus horis ante diē.℞.pillulaꝝ fetidarum:
pillulaꝝ indarum ⁊ cochiarū.ana.℈.j.reficiantꝰ cuz aqua
maiorane ⁊ seruetꝰ bona custodia:⁊ in crastinum fiat cliste
re lauatiuum:⁊ postea vtatꝰ oī die ante cibū.ʒ.j.ꝯfectionis
dyatrion pipereon:⁊ sīr in cena ⁊ oī septimana pillulis hñ/
dictis de hiera Nicolai:⁊ cōtinue magis masticatoria de
mane:⁊ caueat magis a frigore:⁊ frequēter clisteria. Et
veniēte medio octobris sumat sirupū suprascriptū sex vici
bus ⁊ pillulas sicē fecit post mediū septēbris:⁊ postea ꝓ
tam hyemē frequētet clysteria ⁊ caputpurgia ⁊ mastica/
toria superiꝰ dcā. Et oī die de mane lauet sibi os ⁊ faciē
⁊ oculos ⁊ nasum iteriꝰ cū aq̄ vitis tepida.⁊ ita ēt pōt de
eadē aq̄ fricare suꝑ ꝑtem anteriorē capitis. ¶ Et qñ veni/ Cura ac
unt sibi dolores illi faciat sibi ponivētosas multas cū igne tualꝰ do
sine scarificatiōe suꝑ spatulis suꝑ dorso suꝑ natibꝰ coxis in loris.
crurībꝰ ⁊ in brachijs. Et ita omni die quousq̄ dolores ꝑ/
seuerāt:⁊ faciat clysteria ante cenam. In q̄bus ponat loco
hyerepigre.℥.ß.hyeralogodion.⁊ addat ad decoctionem
clysteriorum supradictoꝝ centauree minoris.M.j. ¶ Et
hēat pomū de ambra ⁊ musco cōis descriptionis ꝑ totum
tp̄s frigidū ad odorandū:ita ꝙ ēt de nocte teneat in lecto
ꝓpe nasum vel ad collū. ¶ Et ista ꝑ nūc sufficiāt si addide
ro ꝙ in medio februarij dꝫ facere cū sirupo ⁊ pillulis sicut
dictū est de medio septēbris.⁊ ita in medio aprilis:⁊ scđm
ꝙ videt necessitatē continuet illa remedia suprascripta. Et
ista cuz dei laude puto sibi sufficere.

¶ Pro dño Marino de vrsinis patiēte dolorē capitis pe/
riodicū ⁊ clauuz in supercilio. ¶ Consilium.5.

PRimo dꝫ cauere ab oī excessu aeris siue Aer
in caliditate siue i frigiditate.⁊ a
flatu ventorum ⁊ a locis fetidis:aut nimium
odoriferis.
¶ Scđo dꝫ ꝓuidere ꝙ oī die saltē semel hēat
bñficium vētris:si nō cū alio:saltē cū suppositorio.⁊ si nō
hꝫ ꝑ se nisi raro:tūc in hyeme ante cibū sumat q̄sdaz ficus
siccas pingues q̄tuor vel q̄nq̄ ante cibū:aut in ferculo vta
tur bleta cū pauca mercuriali:⁊ si aliter non pōt:q̄nq̄ sed
raro capiat q̄ntitatem ciceris ex aloe lauato ante cibum.
¶ Tertio.labores corporeos actuales si quos hꝫ facere motꝰ
faciat ante cibum digesto priori ⁊ a stōacho euacuato. Et
vtatꝰ ēt ꝙ sit post egestionē superfluitatū ⁊ in suis exercitijs
laborēt iferiora nō multū superiora:pacto tñ exercitio fa/
ciat pectinari caput ⁊ leuiter fricari.
¶ Quarto.non dormiat in meridie:sed dormiat in nocte: somnus
incipiēdo duabꝰ horis post cibū ⁊ capite bñ eleuato ⁊ su/
per altero latere ⁊ sit somnus.vij.horaꝝ in die naturali.
¶ Quito.in cibis sumat q̄ntitatem mediocrē.ita ꝙ cuz re Cibi.
liquijs famis recedat a mēsa:⁊ nō comedat nisi hēat verū
appetitū:nec comedat multū dīa in eadē mensa. Et breui
ter nō comedat acuta:aut vētosa:aut cruda:aut dura ad di
gerēdū:imo sit ꝯtētus pane fermētato bñ pisto:sufficiēter
acto ex optimo frumēto inter palmā ⁊ quartā diem. ¶ Et
carnibꝰ castrati ānualis aut hedi lactātis:aut vituli lactā Carnes.
tis:aut caprioli iuuēis:aut porci siluestris iuuenis:aut pul
loꝝ vel perdicū vel fasianoꝝ iuuenū vel auiculaꝝ degen/
tiū in arboribꝰ ⁊ pratis. Aues ꝟo aquaticas ⁊ anseres
⁊ anates dimittat.⁊ sunt ꝯuenientes macre de aiali medio
cris pinguedinis:⁊ nō nutritis in loco carceris:⁊ pingue/
do multa dimittatꝰ.⁊ capita ⁊ colla ⁊ interiora ⁊ sanguis.
¶ Lac āt est malū ei ⁊ caseus ⁊ butyrū. Et vitelli ouoruz Lac
recētiū sunt boni si nō sint multū cocti. ¶ Et pisces lauda/ Oua
biles sunt de libero mari aut de fluuio hñte fundū bonuz. Pisces ⁊
nō de lacu vel de stagno q̄ habeant has ꝯditionez. Prima de eorū
ꝙ sint boni saporis ⁊ odoris. Scđa ꝙ habeāt carnes fran electiōe
gibiles nō viscosas. Tertia ꝙ nō sint valde magni. Quar
ta ꝙ hēant squāmas sicut in ista patria menule:sardones:
alborilli:varolli:aurate:⁊ silēs de mari. Et timali ⁊ lu
cij ⁊ carpiones recētes ⁊ trute. Sꝫ tenche non ita nec car
pane:nec sturioni:nec gui vel passeres.⁊ sic de alijs.
¶ De granis pōt sumere brodiū ciceꝝ ⁊ miliū ⁊ panicum
⁊ far ⁊ ordeū:⁊ q̄nq̄ rizum:ꝑcipue cum bonis carnibus: de gnīs
sed alia grana dimittat. Et sīr dimittat victualia de pasta:

De herb. sicut laganas ⁊ pastillos ⁊ ramellos ⁊ filia. ¶ De herbis
borago ⁊ buglossa ⁊ cicorea. ⁊ i estate endiuia ꝯcedunt ⁊
spinachia ⁊ blitis ⁊ feniculus ⁊ petrosiliũ cum mẽta ⁊ ma
Fructus iorana: ⁊ in estate lactuca cocta. ¶ De fructib⁹ meli⁹ esset
abstinere: sꝫ pt ante cibũ in parua q̃titate sumere cerasa ⁊
pruna dulcia matura: ⁊ sumant̃ cũ cortice suo: ⁊ sup bibat̃
paruꝫ vini dulcis: ⁊ tolerant̃ vue mature. Et minus male
sunt ficus bñ mature. ⁊ paitũ melonis: ⁊ in hyeme fic⁹ sic/
cesꝫ post cibũ tolerant̃ pira cocta cũ aniso ⁊ citonia ⁊ gra
nata dulcia: ⁊ muza ⁊ amigdale ⁊ auellane assate: ⁊ passu
le sunt meliores sed meli⁹ est. aut oẽs fruct⁹ dimittere. aut
paꝝ d̃ eis sumere: aut ita sumere vt cito egerant̃. alios fru
ctus dimittat: cucurbite cocte in estate tolerãt̃: sꝫ nõ melõ/
gene. Et poma arancia ⁊ limones ⁊ acetositas citri ꝯcedũ
tur pro parua q̃titate loco saporis cũ carnibus in estate.
Radices ¶ De radicib⁹: sic rape ⁊ cepe ⁊ porri ⁊ allea ⁊ raphanus
⁊ radix pastinace: ⁊ siles ẽt meli⁹ eẽt dimittere. tñ rape in
hyeme cũ carnib⁹ coq̃nt̃ ⁊ ꝯdiant̃ cũ aromatib⁹: ⁊ cepe si
ne aromatib⁹. Et silr porri ⁊ raphani comedant̃ post cibũ
in parua q̃titate. Pastinacaꝝ v̓o melior est q̃ vocat̃ caro/
tum: ⁊ radices petrosilij tolerant̃ ⁊ coquant̃ cum carnib⁹.
¶ Cappares aũt sũt ꝯueniẽtes añ cibũ ⁊ oliue salite ñ ma
ture: ⁊ dulcificate sũt ꝯueniẽtes cũ cibis. spagi ãt nõ sũt mul
tũ vtiles: ⁊ dimittat oẽ gen⁹ fũgoꝝ: ita q̄ ẽt tartuflas siue
tubera: si tñ comedantur sint cum multo pipere ⁊ sale.
¶ Pot⁹ ¶ Potus eius sit vinũ medie vinositatis tẽperatũ cuꝫ aq̃:
nõ nigrũ sꝫ claꝝ odoriferꝝ: ⁊ meli⁹ est rubeũ. ⁊ non sit mul
tus: imo tñ vt cibum eliquet ⁊ non natet in stomacho.
¶ Et caueat a nimio vsu venereoꝝ ⁊ nimia cogitatione ⁊
¶ Aie accñtia. tristitia ⁊ conuersetur cuꝫ dilectis ⁊ vtatur moderato gau
dio. Et hoc de regimine.
¶ Qñ erit pncipiuꝫ v̓is dꝫ se purgari a mã plm mixta ex
¶ Digõ colera ⁊ flegmate ⁊ sumere sex vicib⁹ hũc syrupũ. ℞. syru
pi acetosi simplic̄ syrupi d̓ bisantijs mell' rosati colati. añ.
ʒ. iij. aq̃ buglosse aq̃ feniculi aq̃ endiuie. añ. vncias q̃tuor.
clarifica ⁊ aromatiza cũ pauco nucismuscate capiant̃. ℥. ij.
syr. ⁊. ʒ. iij. aq̃ calide pro vice in aurora ⁊ superdormiat.
¶ Euo. ¶ Sũpto syrupo purget̃ cum istis pillulis vna vel duab⁹
horis añ diẽ ⁊ supdormiat p horã. ⁊ nõ prãdeat nisi sex ho
ris trãsactis. ℞. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ: pill'aꝝ cochiaꝝ.
añ. ʒ. ß. fac. vij. sumant̃ oẽs in vice vna. ¶ Iteꝝ ãt nõ ẽ nisi
vtile cũ vadit dormitũ sel' in septimana sumere. ℈. ij. istarũ
pill'. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. iij. aloes ru. ℥. ß. agarici i/
fusi in oximelle cũ tertia pte sui salisgẽme. ⁊ postea exicca/
ti. ʒ. iij. hyere simplicis de octo reb⁹ sine melle. ℥. j. reubar/
bari. ℥. ß. spice. ℈. ij. fac pillulas cũ aq̃ buglose. ⁊ sũt q̃si sine
custodia. ¶ Et qñ lauat sibi caput faciat bulliri in suo lixi
uio folioꝝ sene. ʒ. ij. iusquiami ciperi rosarum. añ. ʒ. j.
¶ Itẽ vtat̃ in estate sepe de mane dyarodon abbatis cum
medietate sui de triasandalis capiẽdo trib⁹ horis añ cibũ
Confor tatio. ʒ. ij. pro vice. ⁊ ista puto sibi sufficere cum auxilio dei.
¶ De dolore capitis cum mẽstruatione superflua ⁊ fluxu
humiditatum albaꝝ cum dolorib⁹ stõchi ⁊ grauitate cibi
cũ macie corporis ⁊c. ¶ Consilium. 6.

Ec nobilissima dñа patit̃ dolorẽ capitis ex interual/
lis: ꝑcipue tñ postq̃ꝫ est menstruata ⁊ sentit in
pte anteriori capitis manifestũ calorẽ. ⁊ ita in
directo renũ: ⁊ paꝝ ifra ⁊ mẽstruat̃ in notabi
li q̃titate excedẽte mẽsurã: ⁊ durat mẽstruatio octo dieb⁹
⁊ in codẽ tpe patit̃ quosdã dolores i stomacho: ⁊ eructua/
tiones ⁊ abhorret cibũ ⁊ grauat̃ ex eo: si capiat mediocri
ter: ⁊ egerit cõiter bis vl' ter in die in predicto tpe: ⁊ est ma
crefacta: sꝫ non tabida: ⁊ ꝓpter hoc nõ retinet semẽ viri. Et
q̃nq̃ꝫ patit̃ fluxũ albaꝝ humiditatũ ex matrice. ¶ Ex qui
bus reb⁹ vi mihi q̄ ꝯplexio eius sit calida ⁊ humida: cuꝫ
ꝑsentia tñ humoris colerici in venis qui per emissionẽ san
guinis in tpe mẽstruoꝝ exacuit̃: ⁊ motus ad stomachũ su/
mẽdo ad caput facit illũ dolorẽ ⁊ stomachi accidẽtia: ⁊ cũ
hoc matrix vr̃ humida nõ bñ capiens spma viri: ⁊ forsasse
motu colere: si aliq̃ñ retinet̃ aduritur ⁊ ꝓhibet̃ a ꝯceptiõe
p illud. petit ĝ ꝯsilium: ⁊ ego ponã id qđ mihi vr̃ inuocato
diuino auxilio sine que nullũ rite fundatur exordium.
¶ Primo opꝫ q̄ studeat habitare in aere tẽdente ad sicci/ ¶ Aer
tatem cum temperamẽto in actiuis declinãte ad aliquale
frigus: ⁊ dꝫ vitare aerẽ calidum ⁊ humidũ ⁊ vẽtos austra
les: ⁊ loca ad que vapor venit humiditatum extricarum: ⁊
in estate habitet in alto iter duo solaria cum fenestris ver/
sus septẽtrionem: ⁊ faciat aerem flabellari: ⁊ in hyeme fa/
ciat temperari cameram cum igne de lignis siccis.
¶ Exercitiũ suũ dꝫ esse suaue ieiuno stomacho neq̃ꝫ mul/ ¶ mot⁹.
tum fatigetur in eo: ⁊ melius est exercitiũ ambulãdo pre/
cipue in rure: ⁊ si esset rus montanum eẽt melius: sed post
cibum melius est quiescere tam ab exercitio animi q̃ꝫ cor/
poris ⁊ conuersari cum dilectis.
¶ Et bonum est q̄ habeat beneficium ventris omni die
semel vel saltem in duobus diebus: ⁊ in hoc si deficeret iu/
uet se cum clystere cõmuni.
¶ D. Dormiat in camera bona modo predicto in lecto nõ ¶ Somn⁹
vehemẽter calido: sed tñ ita: vt non infrigidetur. Et sufficit
sibi somnus. vij. horaruꝫ capite bene eleuato: ⁊ melius est
dormire de nocte q̃ꝫ de die.
¶ In cibis opꝫ q̄ eligat tendẽtes ad leuẽ frigiditatem i ⁊ ¶ Cibi
aliqualẽ grossitiem. Itaq̃ꝫ panẽ hẽat mediocriter fermen/ Panis
tatũ ex farina optimi frumẽti mediocriter coctum absq̃ꝫ sa
le ⁊ furfure: ⁊ sit frumẽtum anni sui. ¶ De carnibus cõue/ Carnes
niunt ei: vitulline castratine hedoꝝ capreoloꝝ ⁊ porcoruꝫ
siluestriũ ⁊ domesticoꝝ nutritoꝝ in montibus: ⁊ precipue
rostrum: ⁊ pedes: ⁊ spina: ⁊ sunt bone carnes perdicũ ⁊ fa
sianoꝝ ⁊ caponũ: ⁊ tolerant̃ pulli: ⁊ auicule. ¶ Sꝫ carnes
agnorum: ⁊ porcoꝝ nutritoꝝ in domo: ⁊ alie impinguate
in stabulis: ⁊ capita: ⁊ colla melius est q̄ dimittantur: ⁊ si/
militer aues aquatice: ⁊ pipiones: sed turtures tolerãtur.
Et meliores sunt assate: si bene digerit. ¶ De piscibus me Pisces
liores sunt marini de libero mari sicut merule: aurate: cor
ui. trillie: barbones: alberi: ⁊ siles habẽtes carnem valde
mollem bene odoriferam ⁊ boni saporis. Et qui hñt squa
mas: ⁊ non sunt valde magni: ⁊ tolerantur carpiones: ago
nes: sardene: ⁊ lucij. ⁊ timali: ⁊ trute de montibus: sed de
piscibus non debet se multum implere. ¶ Sanguis ⁊ lac Lac
non conueniunt ei: sed potest vti caseo iaꝫ exiccato: non tñ
in multa q̃titate: ⁊ ouis gallinarum precipue assatis: non Oua
tamen valde induratis vel cum agresta vel succo citonio/
rum vel capreoloruꝫ vitis. ¶ De granis potest sumere far Grana
ordeum panicum milium pisa: ⁊ dimittat cicera ⁊ fabas ⁊
faseolos: precipue rubeos: ⁊ potest vti cicercula ⁊ aliquã/
do laganis subtilibus ⁊ minutetis in quãtitate qua bene
digerantur. ¶ De herbis certe non sunt multum ꝯuenien Herbe
tes: sed tamen in estate cicorea: endiuia: pimpinella: pillo/
sella: lapacium acutum acetosa alleluya possunt tolerari.
Sed alias herbas melius est dimittere. ¶ De fructibus Alleluya ab aliis pani cuculi ⁊ est spẽs trifolij.
crudi ⁊ humidi non sunt vtiles: sicut cerasa ⁊ melones ⁊
pira ⁊ similia: possunt tamen sumi pruna bene matura cũ
cortice suo ante cibum gratia subducẽdi ventrem. Et si in
estate comedantur melones vel angurie vel citruli sint in
parua quãtitate. De piris tamen coctis sub igne: ⁊ simili/
ter citonijs coctis. ⁊ pomis ruginentibus coctis potest su
mere post cibum ⁊ vue grosse non multum dulces: sed car
nose postq̃ꝫ aliquibus diebus steterint appense: ⁊ si etiam
sint passe tolerantur: amigdale ⁊ auellane recentes etiam
tolerantur. cucurbita vero in temporibus valde calidis si
coquatur cum agresta potest tolerari. ¶ De radicibus na Radices
pones ⁊ rape tolerantur. Sed allea cepe porri raphani: ⁊
similia acuta sunt mala: ⁊ similit̃ pastinaca rubea ⁊ alba ⁊

Q2 stõi radix petrosilini ꝛ relique que sunt in vsu nisi yringus.
tormões ¶ De pulluiationibus sunt fugiẽde: ꝛ pcipue sparagi: cap
ꝛ iflatio pares. et nõ sunt in magna laude. Semia calida sicut anisuz
nes sol ꝛ feniculũ: ꝛ ciminũ nõ sunt ɔueniẽtia: sꝫ iter aromata ma/
uit. vt cis est magis ɔueniẽs. ¶ Sapores sui ex agresta ꝛ succo
Dios. e. citonioꝝ: ꝛ siliũ bñtium quãdã stipticitatẽ. ꝛ non multã
pho. ve acetositatẽ sunt ɔueniẽtiores. acetuz tñ non multũ sumat.
rũvt dic̃ ¶ Potus eius sit vinũ rubeum mediε vinositatis vsqꝫ ad
mẽstrua medietatem temperatum cũ aqua in qua sit extinctum fer
educ̃ iõ rum tandẽ trib⁹ vicib⁹ nec plurimum bibat in vno cibo.
nor. ¶ Caueat ab ira ꝛ odio ꝛ tristitia quãtum potest. Et hoc
Ꝑ Por⁹ de regimine.
Anime ¶ Et dscẽdẽdo ad medicinalia. ¶ Dꝫ oi anno purgari sal
accñtia. tẽ in vere si nõ fuerit ꝑgnãs. ꝛ isto ãno purgeť q̃zto citius
Ꝑ Digõ põt: ꝛ sumat ꝑmo hũc syrupum. ℞. syrupi acetosi simplicis.
℥.j.ʒ. mellis rosati colati. ℥.ʒ. aq̃ cicoree. ℥.iij. clarificeť: ꝛ
est ꝑ vna vice sumat q̃tuor vicibus in aurora calidum.
Ꝑ Cño ¶ Sumpto syrupo purgeť cum istis pillulis. ℞. pillulaꝝ
aggregatiuarum. ℈.ij. pillularum de benedicta. ℈.j. refici
antur cum aqua endiuie: sumanť hora. vij. vsqꝫ ad horam
nonã. dormiat q̃tũz põt. ꝛ postea obseruet debitã custodi
am: ꝛ hora. xiij. sumat. ℥.v. vel. vj. aq̃ ordei cũ zucha. ꝛ ho/
ra. xv. prãdeat: ꝛ tota die caueat a frigore. ꝛ in sero faciat
clystere cum lib.j.ʒ. aq̃ ordei. ꝛ. ℥.j. zuchari rubei absqꝫ ali
quo adiunctore sequẽti mane bibat ciphũ vnum aq̃ ordei
cum zucha. in aurora. Ꝑ Postea võ ex interuallis quãdo/
qꝫ. viij. quãdoqꝫ. xv. dies: ꝛ aliquando itegri mensis scd̃m
q̃ sentit se grauez aut in stomacho aut in capite sumat a.ʒ.
ʒ. vsqꝫ ad.ʒ.j. de istis pillulis: transacto ꝑmo somno de no/
cte. ℞. pillularum elefanginaꝝ. ℥.ʒ. mirabolanoꝝ citrino/
rum. masticis: añ.ʒ.ij. aloes. ℥.ʒ. informentur pillule cũ aq̃
matricarie. de quibus sumat vt dictum est.
Cõforta ¶ Sed qꝛ stomachus eius vř recipe superfluitates colere
tio stõi. bonũ est q̃ assuescat post cibum sumere bolũ vnũ dyacito
niten cũ zucha: aut coclear vnum coriãdri ꝑparati ꝛ possꝫ
aliqñ vti dyarodon abbatis: ꝛ rosata nouella in hyeme ꝛ
temporib⁹ frigidis sumẽdo.ʒ.ij. ꝑ vice statim ante cibum
vel in aurora. ¶ Et põt inungere stomachũ suum cuz isto
vnguento. ℞. olei masticini olei rosati olei citonioꝝ: añ. ℥.
j. ramicb.ʒ.iij. musc. ℈.ʒ. gariofiloꝝ coralloꝝ rubeoꝝ: añ.
ʒ.ʒ. cere q̃zũ sufficit: ꝛ fiat vnguentũ q̃ inungať stomach⁹
Masti/ mane ꝛ sero. ¶ Facta võ ꝑma purgatiõe est bonũ q̃ vtať
catoria. masticatione pure masticis duab⁹ vicib⁹ in septimana ma
sticãdo mediũ coclear ꝑ vice: ꝛ spuendo id qd̃ venit ad os
ꝛ q̃ in estate in mane lauet faciem suã cũ aq̃ rosata: ꝛ sili
ter: ꝛ q̃ olfaciat sepe aquã rosatam. In hyeme võ olfaciat
aquam rosatam in q̃ pro lib.j. sit. ℈.ʒ. musci. ꝛ.ʒ.ʒ. ambre.
¶ Et etiam ꝑma purgatiõe transacta: ꝛ completo tempo/
re purgationis mẽstrualis vtatur tam in prãdio q̃z in cena
comestione piscium paruoꝝ d genere superius dicto: ꝛ fri
zentur in oleo cõmuni: ꝛ comedanť cum hꝫ sapore. ℞. ga/
lange piperis cinamomi cardamomi zinziberis nucis idi
ce croci. renuz stincoꝝ piscium tessani nõ corrupti: añ.ʒ.ij.
pineaꝝ mundataꝝ fisticoꝝ auellanaꝝ dactilorum. vuaruz
passarũ sine arilis: añ. ℥.j. pistenť omnia pfecte: ꝛ ɔficiãtur
cum vino cocto qd̃ vocať sappa: ꝛ de isto sapore comedat
circa. ℥.iij. ꝑ vice. Et notetur q̃ simili sapore: ꝛ vsu piscïuz
dꝫ vti ɔiunx ẽt magis q̃z ipsa: ꝛ non solum cum piscibus:
sed ẽt cum carnibus. ꝛ hoc non vilipẽdat: lꝫ in consilio suo
nõ sit scriptum. ¶ Item ɔiunx suus postq̃z est purgatus cũ
comedit carnes cum sapore supradicto vel pisces comedat
istud pro ferculo. ℞. castaneaꝝ mundataꝝ numero. xij. co
quantur cum bono brodio castrati vel caponis: vel passe/
rum: postea bene ɔterantur cum eodem brodio: ita q̃ fiat
ad modum ptisane in media scutella: ꝛ postea addatur la/
ctis recentis ouini. ℥.ij. ꝛ condiantur cum puluere qui fit
de galanga pipere cinamomo cardamomo stincis hñ pi/
stattis ꝛ puluerizatis: añ. ptib⁹ eq̃lib⁹: ꝛ hoc nõ obliuiscať
marit⁹ saltẽ trib⁹ vicibus in septimana: ꝛ notet q̃ non opꝫ
q̃ sepe vtanť virili copula: sed ex iterualli: ita q̃ vnusqsqꝫ
coꝝ cupide supueniat: ꝛ in mane ieiuno stõ. ¶ Hec ãt dña Suffu/
post eius menstruales purgatiões recipiat hꝫ fumum ad migiuz.
matricem in mane ieiuno stõ: ꝛ de sero cum vadit cubituz.
℞. bdelij iudaici. ℥.j. thuris mirrhe: storacis: calamite: añ.
ʒ.j. ramicb. ℥.ʒ. gallie muscate.ʒ.vj. s. descriptiõe Nicolai:
ꝛ addãtur musci ambre: añ. grana. x. cõficianť oia insimul
cum bdelio dissoluto in vino: ꝛ fiant forme siles auellanis
de qbus vna pro vice ponať super prunis: ꝛ recipiatur fu/
mus p traiectorium ad matricem. ¶ Item in nocte teneat Suppo
hꝫ suppositorium: ꝛ qñ de mane vult cõmisceri cum mari sitoriũ.
to remoueať. ℞. rosarum rubeaꝝ: coralloꝝ ru. añ.ʒ.ij. ra/
micb. ℥.j.ʒ. gallarum cupullarum glandium: añ.ʒ.j. musci
ambre: añ. ℈.ʒ. bdelij iudaici. ℥.j.ʒ. dissolvať bdellium in
vino: ꝛ vino: ꝛ cũ illo ɔficiãtur reliq: ꝛ fiãt formule ad mo
dum glãdiũ ligate cum filo. Et ista pro nũc sufficiant q̃tũ Ung^m
ad hanc rem. ¶ Sed renes pcipue qñ sentit caliditatẽ in/ frig. pro
unganť cum isto vnguento. ℞. vnguenti Galeni frigidi. ℥. renibus
ij. succi semperuiue: aceti: añ. ℥.j. rosaꝝ ramicb. spodij: ypo
quistidos: añ.ʒ.ʒ. olei masticini: ꝛ de citonijs: añ. ℥.ʒ. cere
paꝝ: ꝛ fac vnguentuz ad ignem. ¶ Et hec cum adiutorio
altissimi sunt illa que mihi occurrunt.

¶ De vertigine a mã flegmatica per proprietatem in cere/
bro: ꝛ aliquãdo p cõmunitatem ad stomachum cum debi
litate etiam renum. Consilium. 7.

Nobilis vir ꝛ excellẽtissimus vtriusqꝫ iuris doctor domin⁹ Bar
tholameus de Carijs patiť vertiginẽ ex inter
uallis: qñ vř esse per eãm propriam cerebro: lꝫ
aliqñ ei cõmunicet stomachus: ꝛ est homo de
licate complexionis humide potius tendẽtis ad frigidita/
tem q̃z ad caliditatem: forsassis annorum. xxxij. cuius cau
sam puto esse flegmaticam mãm que ventosať faciliter ex
paruo motu vel calefactiõe: aut qꝛ mala complexione hoc
modo ventosante. ¶ Et ideo in eius preseruatione ponaz
ɔsilium habendo respectum fm plurimum ad caput ꝛ sto
machum. Et addam aliqua pro renuz debilitate: qꝛ video
q̃ multotiens inclinatur ad sternutandum: ꝛ nõ põt: ꝛ nõ
relinquẽdo ɔsiderationem stõi: qñ hñ male digerit etiam
intẽditur dispositio. Incipiamus ergo ab aere.
¶ Aer dꝫ eẽ temperatus in caliditate ꝛ frigiditate declinãs Ꝑ Aer
ad siccitatem ꝛ clarus ꝛ subtilis: ꝛ non habitet in regione
sicca: ꝛ in parte domus alta: ꝛ caueat vẽtũ meridionalez.
¶ Cibus vero suus opꝫ q̃ sit boni nutrimẽti non vaporo Ꝑ Cibi
sus. neqꝫ faciliter corruptibilis ꝑpinquus temperamento
declinãs ad siccitatez aliquam nõ multã ꝛ facilis digestio
nis: ꝛ meliores sunt panis bene fermentatus bene pistus Panis.
ꝛ bene coctus: cui cõmisceať aliqd̃ de aniso. ¶ Et carnes Carnes
pullorum gallinarum: ꝛ caponum: ꝛ leporum: ꝛ capriolo
rum iuuenilũ ꝛ capretoꝝ ꝛ vitullorum lactentium paruo
rum ꝛ auium minutaꝝ. Ꝑ Aues ãt aquatice ꝛ porci ꝛ car
nes pecudine: sicut agnoꝝ ꝛ carnes grosse omnino viten/
tur. ¶ Et dimittãtur pisces: ꝛ lac ꝛ caseus: ꝛ possunt sumi Pisces.
vitelli ouorum nõ pmixti cuz caseo. ¶ Et in ferculis dꝫ su Dua
mere aut micam panis aut milium mundũ aut rizum co Fercula
ctum cum bonis carnibus aut brodium cicerum: aut her/
bas aliquas odoriferas excepto petrosilino ꝛ apio: ꝛ ma/
xime ɔuenit ei rutha ꝛ dimittanť caules ꝛ porri ꝛ blete ꝛ
cepe ꝛ rapicie ꝛ herbe crude ꝛ victualia de pasta: ꝛ fruct⁹
humidi crudi nisi ficus: ꝛ radices sic raffani ꝛ rape ꝛ fun/
gi ꝛ tubera. Et loco salatucie sumat capperes. ¶ Et vtať
p saporibus sicut succum citonioꝝ: ꝛ mirtilloꝝ cũ amig/ Sapores
dalis ꝛ aromatibus: ꝛ post cibũ potest sumere auellanas
assatas ꝛ amigdalas cum zucharo ꝛ citonia ꝛ pira cocta Fructus
cũ bono vino vel sub prunis: ꝛ non dꝫ sumere cibi tantam

q̃titatem ne nimis repleatur:ĩmo seruet reliquias famis.
Potus. ℭ Potus vero suus sit vinum permixtum cum medietate
sui de aqua clarum subtile odoriferuz habens aliqd̃ de sti
ptico. Et dimittat vina multum dulcia ꝛ grossa ꝛ mustuz:
ꝛ non potet multum neq̃ in cibo neq̃ extra cibum.
Motus. ℭ Exercitiũ suum nõ dz esse forte:nec tñ dz omnino quie
scere:sed exercitium suum fiat moderatum ꝛ ante cibum.
ℭ Dz ꝓuidere ꝙ ei die hẽat beneficiũ vẽtris:aut cũ cliste
ri:aut cũ suppositorio:aut cũ aliq̃ pillula de illis q̃s infra
dicã. Et clisteria sibi meliora in cõi vsu fiant cũ decoctione
bletarũ:ꝛ maluarũ ꝛ anisorũ in q̃ distẽpent' ierepigre pulpe
cassiefi.añ.℥ j.salis.ʒ.ij.olei anetini.ʒ.iij.ꝓ vno clistere.
Somnus ℭ Et dz dormire in camera sicca ꝛ non frigida vsq̃ ad.vj.
horas vel.vij.in die nãlimeq̃ trãscẽdat.vij.horas.neq̃ di
minuat a sex:ꝛ incipiat non statim post cibum: sed tribus
horis post:ꝛ si potest non dormiat in die:ĩmo si nõ dormit
sufficienter in nocte dormiat in mane.
ℭ Uitet tristitiã ꝛ irã ꝛ nimiã cogitationem ꝛ abstineat a
venereis inq̃ztum potest:sed bene assumat alias delecta
tiones confortantes animum. Et hoc de regimine.
Digõ ℭ Q̃ztũ ad vsum medicinarũ.ꝓ isto vere purgat᷒ ẽ purga
tiõe vtili:s dz oĩ ãno purgari recipiẽdo ꝑmo hũc sy.℞.oxi
mell' dpo.oxi.squillitici ꝛ syru.de assa.q si nõ hẽtur sumat
loco ei᷒ syru.ð ysopo:añ.℥.iij.sticados:ysopi asse:calgani
añ.℥.j.bulliãt i trib᷒ lib.aq̃ iste herbe lẽiongne cũ.℥.ij.aco
ri vsq̃ ad medietatis ꝯsũptionẽ postea colet:ꝛ cũ ista cola
tura distẽperet' syrup᷒ ꝛ clarificet':ꝛ sufficit pro sex vicib᷒.
C hõ. ℭ Sumpto syrupo purgetur cum istis pillulis.℞. hyere
dyacolloquintidos.ʒ.j.ꝛ sufficit sibi pro vna purgatione:q̃
faciliter soluit. ℭ Semel autem in duobus mensibus su
mat.℈.ij.vel.ʒ.j.hꝫ pillularum.℞.spẽrum hyerepigre.℈.
ij.trociscorum alhandabal.℈.j.turbith.gra.xv.squille:assa
fe:agarici:sticados:añ.gra.xvj.dyagridij.℈.s.ellebori ni
gri:salis gẽme:bdellij:añ.gra.v.bdellium dissoluatur in
vino:ꝛ cetera terantur ꝛ cribellentur:ꝛ conficiantur ex eis
trocisci subtiles ꝛ exiccentur in vmbra: ꝛ postea terantur
iterum ꝛ conficiantur cũ melle passularum:ita vt fiat sicut
pasta ꝛ fiãt pillule. ℭ Sumat autem in temporibus frigi
dis de isto electuario.℞.baccarum lauri piperis siseleos
piperi:añ.ʒ.iij.radicis peonie:aristologie ro.añ.ʒ.ij.casto
rei:trociscorum de sqlla.añ.ʒ.j.confice cum oximelle sqlli
tico:ita ꝙ sit ad modum electuarij ꝛ sumat de eo in dictis
temporibus omni mane.ʒ.j.vsq̃ ad.ij.tribus horis ante
cibum cum pauca aqua mellis. Et bonum est ꝙ omni mẽ
se bis sumam.ʒ.s.pillularũ de hyera simplici qñ vadit dor
mitum. ℭ Et ex interuallis.x.dierum faciat clystere hꝫ in
Clistere mane.℞.ysopi asse absintꝫ:j: añ.ʒ.iiij. pulpe colloqntide
ʒ.j.centhauree.℥.j.cartami.ʒ.j. bulliãt in aq̃ vsq̃ ad con
sumptionem dimidietatis:postea coletur ꝛ addatur iere
pigre.℥.j.olei de rutha.℥.iij.salis.ʒ.ij. ꝛ fiat clistere. Et in
lecto teneat multam q̃ztitatem ruthe maiorane siccarum:
ita vt vapor earum continue perueniat ad nares.
ℭ Et opz ꝙ vtatur masticatorijs ex passulis ꝛ mastice et
Masti catoria. pipere:aut de radice piretri:aut fiant gargarismata cuz. at
tractiõe aque maiorane per nares:aut impositione olei de
Garga. cucumere asinino in naribus.aut tenendo frustum panis
porcini per tres horas in mane in naribus. ℭ Debet autẽ
lauare caput cum lixiuio fortiori:factis purgationibus: ꝛ
bñ siccare:ꝙ si vult aliqñ ita forte lixiuium facere ꝙ faciat
fissuras in cute faciat hoc modo.℞.calcis viue lib.vj.cine
ris cerri fortis lib.iij.ponantur in colatorio ꝛ colentur sex
lib.aque:ꝛ erit lixiuium forte:ꝙ si vult forti᷒ facere id qꝺ
est colatum prima vice colet secunda vice.
Cõforta tia ℭ Confectiones aũt delectabiles q̃ sunt ꝯueniẽtes in hac
dispõne sunt dyacameron ꝛ plirisarcoticon ꝛ aromaticum
rosatum ꝛ aromaticũ gariofilatũ ꝛ dyambra ꝛ dyamuscũ
dulce:ꝛ in estate magis conuenit aromaticum rosatũ:aut
plirisarcoticon:reliqua autem in alijs temporib᷒. Et hec
cum auxilio dei puto sibi sufficere in ista materia.
ℭ De vertigine ab humoribus fridis orta:sigãte tñ flegma
te per ꝓprietatẽ in capite:q̃q̃ ꝑ cõmunitatem ad stoma
chũ cum tenebrositate visus ꝛ tinitu in auribus.ꝛc.

ℭ Consilium. 8.

Iste nobilis vir de carpo patit' verti
ginẽ ꝛ imaginationes
in oculis ꝛ visus obtenebrationẽ:et int' duo su
percilia q̃si ꝯtinuã quãdã tristẽ sensationẽ ꝛ tin
nitũ in aurib᷒ marie in dnã:ꝛ cũ vult denuda
re nasum sentit ex aurib᷒ vẽtũ effundi:ꝑcipue ex vna mul
tũ sputit ꝛ nocet' a frigore:nec sentit arterias artificiales
aut in timporib᷒ aut post aures pulsare ꝛ quãuis in vsu
ciborũ fridorũ ꝛ viscosorũ:sic sunt pisces pastilli ꝛ case᷒:et
sil'r in vsu aliarũ rerũ caput replẽtiũ grauet' magi. Et post
debitas purgatiões alleuiet':tñ vertigo nõ cessat:et qñ sen
tit stõm bñ digerẽ ꝛ appetẽ:ꝛ manifeste nocet' ab occursu
fridi aeris:durauit etiã ista passio iã ꝗbusdã ãnis:ꝛ hõ mĩ
tarũ cogitationũ pauce alacritatis niger:ꝛ macer:i ãnorũ
q̃si.47.vel circa. ℭ Ex qb᷒ itelligo ꝙ vertigo est ꝓꝑ pꝑera
tẽ capitis ꝑꝑ humores fridos mixtos ex flegmate dñante
ꝛ mel'ia:ꝛ q̃q̃ cõicat ei totu:ꝛ q̃q̃ stõus.s.qñ indebite
regitur:dabo igit' sibi consilium ꝛ deus sit dator auxilij.
Aer. ℭ Dz ḡ ꝑmo ꝓuidẽ ꝙ hẽat locũ sue habitatiõis in aere tẽ
perato:dclinãte tñ ad calorẽ ꝛ siccitatẽ.ꝙ si terra sua sit hu
mida:nec põt illã ꝑmutare ꝓuideat in tpe hyemis ꝙ habi
tet in solari alto ꝛ i camera int' duo solaria bñ sicca ꝛ clau
sa:ꝛ calefiat camera cũ igne de lignis siccis:ꝛ si ẽẽnt aliq̃
tulũ odorifera nõ noceret:ꝛ portet cap ꝯuenient' coopertũ
cũ pãnis. ℭ Scdõ ꝙ camera hẽat multos saccos pẽdẽtes
i diuersis locis circa parietes plenos maiorane sicce ꝛ ru
the sicce:ꝛ foliorũ lauri:aut origani:aut q̃rũdã ex istis.sil'r
ex se.nigelle torrefacte ꝛ post infuse in aceto ꝛ exiccate:et
sil'r odor musci ꝛ ambre ꝛ ligni aloes ꝛ gariofi.et folij sũt
valde ꝯueniẽtes. Et caueat exire ad aerẽ fridũ ꝛ humi
dũ q̃zto plus põt:ꝛ qñ exit sit qñ coopt᷒:et opz secũ in ma
nu sacculũ in quo sint.℥.iij.nigelle torrefacte ꝛ infuse i ace
to ꝛ postea exiccate. Et sil'r sacculi supradicti ꝯueniunt in
lecto corã facie sua vt aerẽ trahat mixtum vaporibus di
ctarũ rerũ:et nõ habitet in terreno: nec in loco fetido:ita
ꝙ studebit ꝙ latrinarũ vapor nõ inficiat camerã suaz ꝛ nõ
respiciat ab alto in ꝓfunduz:nec diu respiciat res que cir
cul'r mouent':aut valde velociter:ꝛ nõ stet diu cum capite
suo radijs solis ꝛ nũ᷒ sub radijs lune: marie dormiẽdo.
ℭ In mane ieiuno stõ dz laborare exerceriq̃ exercitio in
q̃ laborẽt iferiora:vt pedes ꝛ nates ꝛ brachia:et i q̃ caput Motus
nõ multũ laboret. ℭ Et loco exercitij faciat in mane post
q̃z habuerit vẽtris bñficiũ fricari corp᷒ cuz pãnis calidis
lenib᷒ trahẽdo ad iferiora:ꝛ caueat exercitia i qb᷒ caput
tenet' depssum:aut multũ laborat:sic est exercitiũ scribẽdi
legẽdi:maxime post cibũ:ꝛ qñ est purgat᷒ post fricatiões
corpis faciat fricari caput lenib᷒ pãnis nõ nimis fortit':et
faciat pectinari caput:ꝛ non intret balnea dulcis aque:aut
stufas in quibus sit multus vapor aquarum dulcium.
ℭ Expedit sibi ꝙ hẽat vẽtrẽ lubricũ potius q̃z stipticum.
Et q̃r comedẽ humida nõ est vtile rõne humectãdi:opz ꝙ
ꝓuideat talia fercula sumere ꝙ hẽat oĩ die vẽtris bñficiũ
bis vel saltẽ semel. Et iõ ꝯuenit sibi ferculũ de mercuriali
cũ herbis odoriferis:sil' feniclo origano ꝛ maiorana:aut
de vrtica cũ ocis odoriferis: aut de malua si sibi sufficiat:
aut comedat ficus siccas ante alios cibos:aut bibat.ʒ.ij.
ysopi sicci cũ aq̃ mellis vel brodio carniũ:aut.ʒ.ij.vel cir
ca thimi sicce:aut decoctionẽ.℥.i.calamenti montani sicci
vel viridis. Cũ istis.n.hẽbit vẽtrẽ satis lubricum:et si nõ
comedat res valde molles. Et qñ ista non ẽẽnt pñtia:aut
hẽret in tediũ:loco istorũ põt recipe clystere cõe quod est
sibi

fibi valde vtile. Et qñqꝫ.sed raro.ʒ.j.pillulaꝝ de iera de
octo rebꝰ añ cenā vl' añ prādiū:aut quātitatē auellane de
bona terbētina duabus horis ante prādium.

¶ Sōnꝰ ¶ Somnꝰ eiꝰ oꝫ eē de nocte nō de die icipiēdo vna hora
cū dimidia post cenā ⁊ fit in camera vel loco tēdēte ad ca
liditatē vel siccitatē absqꝫ lumie ⁊ capite bñ coopto ⁊ bñ
eleuato:⁊ nō iterrūpat' si fieri pt. Et icipiat p̄ dormire sup
dextro latere:post p̄ᵐ somnū vo vtat' ad sinistrū:⁊ qñ pci/
pit se digessisse redeat ad dextrū latꝰ.⁊ nō dormiat resupi

Oz dor nus:nec in loco frido vel hūido:nec capite depssō:⁊ vitet'
mitio re somnꝰ diurnꝰ:maxie post prādiū. Sꝫ si ꝯ nocte nō bñ dor
supina miuit dormiat i mane añ terciaᵒ:sufficit ḡ sibi qñtitas sōni
mala vt in die nāli sex vl' septē horaꝝ. ¶ In cibis opꝫ hēre diligē
Aui.3.p̄ tiā ꝙ sint potiꝰ ad tēpamētū tēdētes vsꝫ calm ⁊ sicc: si nō
mi.c. de multū:⁊ ꝙ sint facilis digōnis nō multe vaporatiōis hu/
somno ⁊ mide ad caput nō grossi nec viscosi. ¶ Panis ḡ suus sit ex
vigilia. optimo frumēto āni sui mūdo ab alijs ḡnis:maxie careat
Panis lolio:⁊ sit frumētū de sana messe ⁊ cui nō supuenit nocuᵐ:
⁊ fiat de farina hñte aliqd minuti furfuris cōmixtuꝫ:⁊ sit
panis coctꝰ sufficiēter potiꝰ parūper ampliꝰ qꝫ qđ mō defi
ciēs in coctura:⁊ ita fermētatꝰ sufficiēter:imo potiꝰ exce/
dat qꝫ deficiat:⁊ sit bñ pistꝰ ⁊ habeat satis de sale:⁊ panis
alioꝝ modoꝝ vitet'.⁊ non comedat' calīus qñ a furno de/
Carnes fert:imo expectet' ꝙ fumꝰ bñ exuat' a pane:nec com dat'
post q̄rtā diē. ¶ Carnes ꝯuenientes magis alijs sūt carnes
auiū:p̄cipue pdicis atauegꝫ fasiani puaꝝ auiū degētiū in
arborib' ⁊ prati:exceptis merulo ⁊ q̄llia fiue ortigie. Alie
nō pue aicule:sic fidecula ⁊ philomena ⁊ pectora rubea
⁊ frācolini ⁊ sil'es valde ꝯueniūt:⁊ pulli ēt in libo loco nu
triti mediocrit' pigues ⁊ mediocrit' iuuenes:⁊ colūbi vo/
lare icipiētes nō idurati:nec añqꝫ pēnas cōpleuerit:⁊ tur/
tures nō ipinguate supflue:p̄cipue iuuenes. ¶ Aues tñ aq̄
tice nō sūt ꝯuenietes:sic anseres anates ⁊ siles:⁊ p̄cipue il
le q̄ sūt mali odoris:aut dure antiq̄:aut valde ipinguate.
¶ Et de q̄drupedibꝰ ꝯueniūt capoli iuuenes ⁊ lepusculi ⁊
capti ⁊ vituli parui lactātes ⁊ castrati ānuales. Agni vo ⁊
porci capita ⁊ iteriora dimittāt':nisi ꝙ epata pulloꝝ sūt sat
bona:⁊ meliores sūt ex pte añriori ⁊ nō comedat' multa pi
guedo:sꝫ ps rubea de aiali mediocriter pigui:porcelli no/
uiter nati ēt oino vitent'. Et meliores sūt ei assate:aut co/
Pisces cte sup prunis qꝫ elixe. ¶ Pisces meliꝰ est dimittē:sꝫ si co/
medant' sint pui squamosi boni odoris ⁊ saporis de fluuio
hñte libeꝝ fundū nō cenosuꝫ:aut sint de libero mari nō de
vallibus:aut stagnis:⁊ sint assi:aut cocti in vino ⁊ aceto.
¶ ¶ Lac ē malū isti passiōi ⁊ dimittat' ēt casēꝰ:⁊ si simil'
sit in pua q̄ntitate. Sāguis aialiū ē malus ⁊ ea q̄ ex illo fi/
unt. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētia nō multū cocti:siue
in aq̄:siue in ferculo:siue cū cortice:siue in fricillio:siue cū
herbis odoriferis sūt ꝯuenientes:sꝫ nō dñt eē duri vl' nimis
cocti:⁊ nō misceant' cū caseo vel cū farina qñ coquuntur.
Fercula ¶ Uictualia q̄ fiūt de pasta elixādo vel assando alr qꝫ fa/
ciēdo panē:sic pastilli ⁊ lagane ⁊ artoclee ⁊ silia sūt mala
⁊ iuscula de frumēto:⁊ frumētū elixū sūt mala:tolerat' pti
sana ordeacea cū amigdalis ⁊ çucha. ꝯdita:⁊ silr ordeuꝫ
fractū ⁊ far ⁊ brodiū cicerū rubeoꝝ ⁊ nigroꝝ ⁊ reliq̄ gra
na dimittant' sic fabe pisa iuba ipsoꝝ cicerū lentes faseoli
cicercule ⁊c̄.de milio tñ ⁊ panico ⁊ riço pōt aliqd tolerari
in ferculo:sꝫ nō sit multū:⁊ sit coctū cū bonis carnibꝰ pin/
guibꝰ:⁊ aliqñ cōdita cū amigdalis ⁊ çucha. ⁊ oleo dulci
Herbe oliuaꝝ vel amigdalaꝝ dulcium. ¶ Herbe ꝯuenientes sunt
abrotanū rutha saluia maiorana bethonica.origanū ca
lamētū de qbꝰ pt facere aliqñ sallariciū si delectat:sꝫ lactu
ca ⁊ portulaca ⁊ sil'es nō ꝯueniūt:apiū p̄cipue est malū:sꝫ
cerfoliū ⁊ anethū tolerant':⁊ ꝯueniūt hyssopꝰ ⁊ thimꝰ ⁊
saturegia ⁊ millefoliū:caules ēt sūt male borago buglosa
radices endiuia cicorea cocte tolerant' in estate. ¶ De radicibꝰ di/
mittat rapas.napones.cepas.porros.⁊ allea:⁊ pt vti pa

stinaca domestica ⁊ siluestri:nō in multa q̄ntitate:⁊ p̄cipue
caroto cocto ⁊ dimittat raffanos tā añ cibū qꝫ post:decoc/
tione tñ radicū petrosilij ⁊ feniculi ⁊ radicibꝰ frigoꝝ vti
pt. ¶ Fructꝰ hūidi:sic poma:pira:psica:cerasa:⁊ sil'es sūt Fructus
mali:sꝫ sicꝰ sicce ⁊ passule ⁊ grana pini ⁊ amigdale ⁊ fisti
ci ⁊ auellane ⁊ nuces tolerant' nō sumēdo tñ vnqꝫ de fru/
ctibꝰ nimiā q̄ntitatē:⁊ dimittat castaneas:⁊ filliq̄s melo/
nes:cucumeres:cucurbitas ⁊ sil'es:dimittat ⁊ ḡnata nisi
pauca:⁊ citonia nisi ꝯfecta cū melle ⁊ aromatibꝰ. ¶ Cap
pares ⁊ oliue salite sūt sat ꝯuenientes. Fūgos ⁊ tubera pe/
nitꝰ nō assumat. ¶ Et in cena minꝰ comedat qꝫ i prādio ⁊
nō comedat i cena ferculū:neqꝫ cōedat 2ª vice nisi pcipiat
p̄ᵐ cibū exiuisse de stō ⁊ nisi famē hēat certā:nec comedat
multiuaria ⁊ diuersa in eadē mēsa:sꝫ sit ꝯtentꝰ vna mane/
rie vel ad plus duabꝰ. ¶ Et saporibꝰ vtat' cū pipere.çinçi
bere.cinamomo.gariof.sꝫ nō in nimia q̄ntitate:nec de ace
to multū sumat:sꝫ potius vtat' sabba:aut melle bñ cocto:
aut çucha.pro saporibꝰ cum aromatibus.

¶ Potus sibi melior esset aq̄ mellis:ita ꝙ coqueret' mel ¶ Poꝰ
cū aq̄:⁊ sit mellis lib.j.aq̄ li.viij.⁊ buliāt simul ꝯtinue re/
mouēdo spumā vsqꝫ ad ꝯsumptionē tertie ptis vl' quousqꝫ
sit clara.si aūt bibit vinū melius est albū ⁊ pauciferū:⁊ si
sit ꝯmixtū cū aq̄ mellis est meliꝰ:⁊ oio sit parcꝰ in potu:
p̄cipue in cena:⁊ caueat vina potētia ⁊ pura.

¶ Caueat ab ira:tristitia:accidia:odio:sollicitudie:⁊ mul ¶ Acci
ta cogitatione ⁊ timore:⁊ sumat gaudiū tēperate:⁊ caue/ dētia
at a venereis quātum pōt. Et hec de regimine.

Descendēdo ad medicinalia certe:dico ꝙ ꝯside
rādo ꝙ cū leuibꝰ nō recedat egritu
do:⁊ purgādū est cerebrū de flate ⁊ melia:oꝫ vti semel in
mēse de istis pillis. ℞.iterioris collogntí. diagridij.bdel/ Minora/
lij.aloes epatici.euforbij.gūmi ara.salis nitriti.corticū el tio.
lebori nigri.añ.ʒ.j.pistent' ⁊ ꝯficiāt' cū succo caulium ⁊ fiāt
pill'e:⁊ p̄ incipiat cape.ʒ.ß.p vice duabꝰ horis añ diem ⁊
dormiat vsqꝫ ad diē ⁊ nō prādeat nisi trāsactis.vij.horis:⁊
añ prādiū p horā bibat.℥.v.aq̄ ordei:cū.℥.j.çucbari rub.
⁊ caueat illa die bñ a frigore. ⁊ si hac vice bñ opent' in se/
quētibꝰ vicibꝰ sumat tantūdē:si aūt parū operant' in scda
vice sumat.ʒ.ij.⁊ ad plus:si iste parū fecerint:sumat.ʒ.j.
sed nō puto ꝙ sit opportunū ad.ʒ.j.venire:⁊ semp qñ ca/
piunt' obseruet' bona custodia. ¶ In tpe intermedio bis i
septimana faciat clystere cū decoctiōe cētauree minoris
⁊ anisoꝝ ⁊ assari ⁊ corticū agarici:⁊ in colatura addatur
hiere pig.℥.j.olei.℥.iij.salis.ʒ.j.⁊.ß.⁊ si clystere non vult
saltē sumat cū vadit dormitū pill'aꝝ stōchaꝝ Mesue.ʒ.ß.
bis in septimana. ¶ Preter istas purgationes qbꝰ totum
corpꝰ purgat' opꝫ sepe de mane vti aliq̄ aut masticatorio:
aut gargarismate deponēte fla de cerebro. ¶ Masticato/ Masti
riū bonū. ℞.masticis.℥.j.origani. pyretri.añ.℥.j.confice catoria.
formas sil'es auellanis:⁊ masticet' vna in mane ieiuno stō
p horā spuēdo illud qđ ad os venit de flate. Fortius ē istō
℞.masticis.℥.j.stafisagrie piperis.añ.ʒ.j.misce ⁊ fac ma
sticatoriu. ¶ Gargarismata aūt fiunt ex oxymelle sqlitico Garga/
⁊ pipere ⁊ aq̄ maiorane. ℞.oxymellis squillici.℥.j.pipis rismata.
pista.ʒ.ß.aq̄ maiorane.℥.iij.gargariçet' in tribꝰ vel q̄tuor
vicibꝰ stōcho ieiuno. ¶ Lauet' caput semel vl' bis in septi
mana post purgationē:⁊ postqꝫ i p̄cedētibus diebꝰ vsus
est masticatorio. Lixiniū bonū. ℞.lixinij p̄parati p lauā/
do caput quātitatē sufficiētē folioꝝ sene.ʒ.ij.origani abro Lotio ca
thani.calamē.serfolij.añ.M.j.⁊ fac bulire simul:⁊ cum pillaris
istis lauet' caput. ¶ Portet in tpe hyemis sup caput saccu
lum hō.℞.ruthe sicce.origani.abrothani.calamē.sticad. Saccu/
arabici.sauine.bene.ʒ.ij. gariofi.℥.j.nucismuſ.ʒ.ij.musci lus capi
grana.vj.pistent' pistanda ⁊ fiat sacculus:aut in sindone talis.
rubea:aut in pāno lineo subtili:⁊ portetur abraso capite.
¶ In tpibus a nouēbre vsqꝫ ad p̄ncipiū aprilis oibus.x.
diebꝰ semel sumat.vj.horis ante prādiū ieiuno stomacho

ʒ.ij.mitridati.cū.℥.j.aq̄ mellis. ¶ In reliq̄s dieb⁹ q̄n non
sumit solutiuū:nec sumit mitridatū:bonū ē q̄ oi mane su/
mat.ʒ.ij.ↄfectōis de musco dulcis:descriptiōe Mesue. Et
in tp̄ib⁹ magni frigoris p̄t sumē.ʒ.ij.ꝓ vice ↄfectionis de
Confe/ pyretro descripte a Mesue i cap̄ d̄ epilēsia:cui⁹ descriptio
ctio d̄ pi ℞.pyretri būectati.℥.iij.pineaꝝ purgataꝝ.℥.ix.zinzibe.
retrio. gariofi.nucis musc.rubee.añ.ʒ.j.ß.cinamomi.ʒ.ij.ß.mell'
ↄspumati q̄ntū sufficit:⁊ hoc loco diamusci dulcis.
℣ Digō ¶ In vere.s.in p̄ncipio Martij sumat p̄mo hūc syru. sex
diebus.℞.oxymellis sq̄llitici.syrupi acetosi cōpositi.añ.℥.
j.aque saluie.℥.iij.⁊ est pro vice vna.sumat calidus vna
hora ante diem superdormiat.
℣ Eūo. ¶ Sūpto syrupo sex vicib⁹ capiat has pillās.℞.pillarū
fetidaꝝ.ʒ.j.pillaꝝ alandal.℈.ß.fac pillas cū aq̄ rute su/
mant duab⁹ horis añ diē cū custodia. ¶ O₃ s̄i p istā nō ite
gre liberat.℞.calcis viue.lib.vj.cineris tictoꝝ.lib.iij.po
nant i colatoriore post addat aq̄ calē lib.x.⁊ colligat aq̄
q̄ colat tā diu q̄₃ diu ouū natat in ea:postea dimittat ⁊ cū
ista fricet caput prius bn̄ abrasum:ita q̄ faciat fissuras:⁊
postponat sup̄ caput:aut foliū caulis p̄us calefactū:aut fo
lia iari siue barbe aaron siue s̄pētarie minoris. Et q̄n clau
dunt fissure fricet locus d̄ nouo cū capitello:⁊ ponant fo
lia ⁊ hoc p mēsem:⁊ ista puto cū dei laude sibi sufficere.

¶ De friditate ⁊ humiditate cerebri cū difficultate anhe/
litus ⁊ polypo ⁊ fistula i lachrymali ⁊ debilitate digesti/
ue stōchi:⁊ cū alijs accn̄tib⁹ ⁊c. ¶ Cōsilium. 9.

Dispositio hui⁹ nobilis Terdonēsis
ānoꝝ fere triginta ↄsistit i
q̄tuor p̄tib⁹.nā p̄ patit difficultatē anhelit⁹ q̄
cōiter vocat asma. Scd̄o patit polipū nō du
rū:nec cancrosu₃ q̄n cū itegra ꝓhibitione re
spirationis per nares. Tertio patit fistulā in lachrymali.
Quarto debilitatē digestiue stōchi:⁊ oium istarū rerū est
vna radix p̄ncipalis.s.humiditas ⁊ friditas cerebri. vnde
multiplicant supfluitates flatice nō multū grosse fride:tn̄
⁊ viscose:spuit multū aquositatis ⁊ insipide:qd̄ cōgregat
in loco vno est multe viscositatis ⁊ sequunt hāc dispōne₃
dormitio ore aperto ⁊ tussis ⁊ raucedo vocis aliq̄n dolo/
res in stomacho vētoso:aut catarro:aut cibo:⁊ morb⁹ iā
est antiquus q̄n triū ānoꝝ:l₃ strictura nasi nō tn̄.sicut nūc
fuerit in eo a p̄ncipio natiuitatis ex quibus p₃ rem eē dif/
ficilis cure:sed tamē scribā imploato diuino auxilio pri/
mo regimē:⁊ postea vsum medicinaꝝ.
℣ Aer. ¶ Et quātum ad p̄mu₃ habitet in loco aeris temperati i
calore ⁊ frigore declināte ad siccitatem:ita q̄ non habitet
in terreno:s₃ in alto ⁊ in camera bona:⁊ caueat omnes vē
tos:precipue meridionales.
Motus ¶ Item in mane postq̄₃ erit purgatus ieiuno stōcho inci/
piēdo a leui ⁊ tardo motu paulatim ascendēdo ad forte₃
⁊ velocē:⁊ in locis siccis arenosis est ei valde vtile:p̄ferti
cēdo cū delectatione:⁊ q̄n hoc modo nō pōt faciat se bn̄
fricare coxas crura ⁊ nares:ventrē brachia ⁊ spatulas pe
℣ Cibis ¶ In cibis āt laudat abstinē/ ctus:⁊ postea caput.
tia:ita tn̄ vt virtus ↄseruet:⁊ debent eē cibi calidi ⁊ fercu
la cal'a abstersiua ⁊ lubricū ventrē facientia:nō tn̄ multū
excedāt in calore:⁊ sint boni nutrimēti:⁊ id̄ accipiat panē
ex optimo frumento cui sit admixtū aliq̄d furfuris:⁊ ha/
Panis. beat de sale:⁊ sit bn̄ pistus:bn̄ fermētatus:⁊ bn̄ coctus:⁊
ad vnāquāq̄₃ librā paste ponat anisoꝝ ⁊ feniculi.añ.ʒ.ij.
Carnes ¶ Ex carnib⁹ laudant carnes leporis caprioli ⁊ cerui dā/
nule ⁊ ericij ⁊ siliu₃ ⁊ capreti ⁊ vituli lactātis:⁊ ex volati/
lib⁹ perdices fasiani pulli pipiones quallie ⁊ anicule par
ue ⁊ marie pulmonis aialium ⁊ iter eos pulmo vulpis ⁊
Pisces pulmo ericij. ¶ Ex piscib⁹ pisces squamosi p̄ri ex fluuio
Fercula petroso. ¶ Ex ferculis ptisana ordeacea cocta sufficiēter:
cui addat granū vnū euforbij:aut.ʒ.j.hyssopi.sicci:aut.ʒ.
j.thimi:aut facta in decoctione ireos vel calamēti vel hy/
sopi vel thimi:aut cū mellilloto vel fenugreco:aut aq̄rum
cicerū nigroꝝ coctoꝝ cū q̄busdā amigda.amaris:aut iu/
scula de maluis vel de blita vel de mercuriali:aut de volu
bili maiori:aut de decoctione ficuū:aut brodio galli antiq̄
decocti cu₃ medulla carthami:⁊ administrant fercula añ
alios cibos:⁊ dimittat victualia de pasta aut legumina ⁊
alia grana:⁊ pōt vti p̄cipue in sero:⁊ d₃ parū comedē vi/ Oua
tella ouoꝝ sorbiliū:⁊ dimittat caseū. ¶ Ex fructib⁹ añ ci/ Fructus
bū sumat grana pini vel ficus recētes:aut siccas:⁊ pōt to
lerari q̄ sumat cerasa dulcia ⁊ passulas sine arillis:⁊ post
cibū sumat pira cocta vel citonia vel poma cocta vel g̃na/
ta dulcia:aut amid.ↄfectas cū melle vl' zucharo:aut auel Sapo/
lanas assatas. Reliquos v̄o fruct⁹ dimittat ⁊ pōt añ cibū res
sumere cappares cū sapa ⁊ in saporib⁹ pōt vti gelatina li/
monia ⁊ piperata:⁊ sit cena valde minor prādio.
¶ In potu aūt sit parcus ⁊ nō bibat nisi sorbilādo ⁊ me/ ℣ Pot⁹.
lior est ei aq̄ mellis q̄₃ vinum:aut vinū bibat paruū albu₃
tēperatum cum aq̄ mellis. ¶ Et ꝓuideat habere benefi/
cium ventris oi die:⁊ si nō sufficit assumptio ferculorum
predictoꝝ bibat ante prandium.℥.iiij.decoctionis ficuu₃
cū thimo:aut.℥.v.decoctionis calamenti cu₃.℥.ij.mellis:
aut tātundem decoctionis hyssopi sicci cum rob:aut ori/
gani persici cum aq̄ ordei ⁊ melle.
¶ Somnus aūt eius d₃ incipere transactis tribus horis Sōnus.
post cenā:⁊ sufficiāt sibi sex hore in die nāli:⁊ dormiat in
camera bona capite bene eleuato ⁊ corpore bene cooper/
to ⁊ super altero laterū nullo modo resupinus nec in loco
frigido ⁊ humido:⁊ vitet somnū super repletionem quā/
tum ei est possibile:⁊ simil'r meridianum.
¶ Abstineat a coitu ⁊ tristitia ⁊ a nimia cogitatiōe:⁊ vta ℣ Aie
tur cogitationibus iocundis. accn̄tia.

Ueniendo ad medicinalia d₃ illo āno nūc:s₃ alijs
ānis in p̄n° veris capere p̄ hūc syrupū ℣ Digō
℞.oxymellis squillitici:syrupi de hyssopo:syrupi de pras
sio:syrupi de sticados.añ.℥.ß.decoctionis fenugre.⁊ pas/
sularū.℥.iij.fiat syrupus ⁊ sumat calidus in aurora i vna
vice:⁊ ↄtinuet sex vicibus siue diebus.
¶ Sūpto syrupo purget cū pillulis istis.℞.pillulaꝝ co/ ℣ Eūo
chiaꝝ:pillulaꝝ fetidarū:pillulaꝝ de agarico.añ.℈.j.fiāt
pillule septē ⁊ sumat vice vna p vnā horā añ diē:⁊ super/
dormiat p horā:⁊ vtat ea die cautella obseruāda vsu me/
dicinarum. ¶ Per totum aūt d₃ oibus octo diebus simul
purgari cū pillulis istis.℞.yere.diacolloq̄ntidos yeralo
godion:pillularū de agarico.añ.ptes equales:fiāt pillu/
le:⁊ sumat ex eis p vice.℈.ij.vsq̄₃ ad.ʒ.j.fm̄ q̄ viderit vir
tutē tolerare. ¶ In intermedio aūt tp̄e bonu₃ est ei bis in
10.diebus vomere post comestionē rerū salitarum ⁊ inci/
siuarū ↄiunctarū cu₃ rebus vnctuosis:⁊ post administra
tionē decoctionis raffani assumpto cibo:⁊ si virtus debi/
litet rarificent vices vomitus ⁊ purgationū:sed nō dimit
tat regimē supradictum in sex reb⁹ nō nālibus. ¶ Adue/
niēte aūt estate sufficit sibi regimē sine administratione pur
gationū. ¶ Sed in p̄ncipio autūni debet facere purgatio
nem similē supradictā cum syrupo:⁊ postea per totā hye/
mē saltē semel in mense sumere.℈.ij.vsq̄₃ ad.iij.pillularu₃
dictaꝝ.in secūdo loco ⁊ dimisso vomitu in hyeme semel i Ius gal
mense habeat gallū impinguatū antiquū qui decoquatur li.
in libris.xxv.aque cum.℥.ij.medulle cartami.⁊.℥.j.salis
gem.lēto igne quousq̄₃ remaneat q̄rta pars:⁊ potent iste
q̄nq̄₃ lib.brodij in decē diebus:⁊ in q̄nq̄₃ vicibus interpo
sita die inter vicē ⁊ vicem:⁊ sumat brodiū calidum in au/
rora ⁊ non indiget custodia. ¶ Debet āt semel in septima Clyster.
na vti clysterijs acutis cū decoctione centauree ⁊ polipo/
dij ⁊ ficuū siccarum.⁊ cū.℥.j.yerepigre ⁊ oleo ⁊ sale:⁊ est Masti/
ei vtile vti particularib⁹ purgationib⁹ capitis in mane se catoria.
re singulis dieb⁹ aut masticādo masticē:aut pyretrū:aut Garga/
gargarizādo aquā mellis cum pipe:aut trahēdo p nares ris.

aquā maiorane: aut vrinā pueri: ⁊ debite caput purget.

Caput purg. ¶ Item semꝑ de nocte qñ vadit dormitū teneat in ore hoc medicamē. ℞. pulmonis vulpis sicci liquiritie: capilloꝝ veneris recen. seminis feniculi. añ. ℥. j. confice cum syrupo mirtino. lib. j. ad modum electuarij: ⁊ teneat in ore. ¶ Itē loco istius pōt tenere loch. de pino: aut loch sanū ⁊ expertū: aut loch de squilla ꝯiunctū cū aliquo ꝓdictoꝝ. ¶ Debet āt omni mēse excepta estate sumere bis ieiuno stomacho ⁊ sequentis horū ante cibū. ʒ. j. ß. optime tyriace cum ℥. ij. aque mellis. ¶ Itē qñ nō sumit aliā medicinā postq̄ iā saltem bis erit purgatus sumat oī mane q̄tuor horis añ cibum. ℥. j. boliar. subtilissime puluerizati distemperati cū ℥. iij. vini albi subtilis odoriferi antiqui.

Cura polipi. ¶ Pro illo vō polypo debet vti isto medicamine. ℞. vue serpētarie quātitatē quā volueris: tere cuȝ succo granatoꝝ ꝯtritoꝝ cum cortice sua: ita vt fiat ad modum vnguētieꝛ cum tēta de bombace ponat ad intra nasum suꝑ loco vbi est polypus inouet omni die. ¶ Itē hoc aliud medicamē est securius: sed opat in longo tēpore ⁊ dȝ ꝯtinue administrari. ℞. granatoꝝ dulciū musoꝝ ⁊ acetosorum. añ. partes equales: pistent cum corticibꝰ ⁊ pulpis suis: ⁊ extrahat succus: ⁊ ille succꝰ decoquat quousq̄ habeat grossitiē musti bulliti nō valde grossi: ⁊ residuum granatorū terat cōtritione multa quousq̄ fiat sicut pasta: ⁊ reseruet per sese succus granatoꝝ predictoꝝ reseruet in vase vitri bñ obturato: ⁊ qñ vult vti ex predicta pasta siue sicca siue nō ex succo ꝓdicto conficiant tente: ita longe q̄ attingant locum polypi ⁊ teneant continue: qm̄ istud ꝯsumit carnē polypi sine dolore: sed tempore multo.

Cura fistule lacrymal. ¶ Pro illa fistula puto q̄ est bonū ꝑ abstergere fistulā cū vino stiptico: ⁊ post illō administret hic puluis. ℞. aloes: sarcocolle: sanguis draco. myrre: thuris: balausti. boliar. añ. ʒ. v. viridis eris. ʒ. j. ß. climie argēti. ʒ. x. terant oia sicut puluis subtilissimus: ⁊ ponat in fistula: ⁊ inouet oī die semel: ⁊ si nō sufficiat opȝ peruenire ad cauteriū cum ferro vel auro ignito discooperiēdo ꝑus os a carne ⁊ postea coquat ſm q̄ opȝ per medicū expertū: ⁊ nullo mō administret cauteriū potētiale: qꝛ magnū esset periculū de corruptione oculi: ⁊ sic ꝓ nūc sufficiāt cum dei laude.

¶ De dolore capitis siue emigranea cū fluxu hemorroydaꝝ ⁊ laxitate siue tremore viriꝰ manꝰ. Cōsiliū. 10.

Casus siue dispō nobilis viri dñi Ferderici de Sfondratis iuris vtriusq̄ doctoris clarissimi ē dolor capitis q ab antiqs soda appellat: ⁊ spālr emigranea. vñ Aui. qñq̄ est in vno laterū capitis ⁊ q̄ ex ea, est ꝯsuetudinaria noiat emigranea ⁊ incipit in pte dextra vt plimū: ⁊ qñq̄ extēdat ad partē posteriorē ⁊ aliqñ ad anteriorē maxie supercilij dextri: ⁊ cōicant secū fluxus hemorroidarū interdū: ⁊ laxitas manuū siue tremor. Est. n. etatis ānoꝝ. 35. vl' circiter mediocris habitudis cōplōnis melēce acuti sensus: calā cerebrum: stōchi fridi cuȝ caliditate epatis. vñ ex acuitate sensus est aptus facilr pati ex quacūq̄ cā: ⁊ iste est casus de quo loquit Aui. ꝑma tertij. tractatu scdo. c. ꝑmo cū inqt. Et ex corporibꝰ qdeȝ sunt quedā que sunt parata sode: ⁊ sūt corpa que habēt caput debile ⁊ mēbra digestiua debilia: q̄re in eis plurimus generat vapor effundēs ad stōchos eoꝝ humores calidos facientes sodā. Annectit ēt q̄ parentes auus ⁊ forte ꝓauus sui simili morbo egrotauerūt q̄re egritudo hereditaria appellari pōt. ¶ Et si hꝫ dispō difficulr curari possit: qm̄ cū nālis quodāmodo ⁊ ex ꝑncipijs gnōnis ꝯcta existit. Attamē ꝓ eius cura aliq̄ breuia dicā ex quibus euidēter inuestigare potes causas ex qbꝰ sequit talis dolor: q̄uis plures ponant ipsius cāe: vȝ mala cōplō sine mā ⁊ cuȝ mā solutio ꝯtinuitatis ⁊ apa: ⁊ pōt esse māsiua: aut per cōitatē vt pȝ discurrēdo: ⁊ colligi pōt ab Auic. loco allegato ēt a cā ꝑmitiua. vt pȝ. ¶ Presupposito igit casu in cura ipsius duplex erit intētio. vȝ. preseruatiua que hȝ attēdi circa debitum regimē sex rerū nō naturaliū. vȝ aeris cibi ⁊ potꝰ: somni ⁊ vigilie ⁊c. scda erit morbi curatiua.

¶ De aere primo eligat sibi aerē tēperatū: ⁊ si hic habere nō potest nāliter fiat artificialr: vt tēpore magni frigoris stet in camera bene obturata: ⁊ rectificet aer cuȝ igne ⁊ sermētis vitium ex lignis iuniperi lauri quercoris sicci ⁊ similium: tēpore vō magni caloris vt in diebus canicularibus alteret aer habitationis irrorādo cameraȝ ex aqua simplici: aut ex aqua rosata cum modico aceti sandalis ⁊ modico camphore ēt aspergendo flores ros. violarum nenufaris: folia vitis salicū ⁊ hꝫ similia: vitet austrū flatum borealē aerem caliginosum nebulosum ⁊ pluuiosum ⁊ extremaliter calidum ⁊ frigidum. ¶ Aer.

¶ De cibo vō ⁊ potu cibus eiꝰ sit panis ex farina frumēti boni odoris ⁊ coloris ⁊ bñ mūdi a supfluitatibꝰ bñ fermētatus duoꝝ dierū: aut triū vitet panē azimum: ⁊ interdum biscotis ꝓ colatione in ꝑriꝰ mense pōt vti. ¶ Cibi

¶ Potus eius sit vinum rubeū medij coloris non potēs: nec fumosum: ⁊ sit lymphatū parū: tēpore vō magni caloris pōt vti aqua zuchari si a siti multū molestaret. ¶ Fercula sua sint cū oleribus spinachijs blitis boragine saluia rosmarino mēta lupulis melissa herba blācha: herba sancti petri cū brodeto farro rixo simula frumenti ⁊ ordei siue farre ordei ⁊ iuribus carniū: ⁊ interdū cum cinamomo ⁊ modico aceti: aut agreste: aut vini granatoꝝ ſm cōmoditatē tēporis ēt ius cicerū rubeoꝝ: vitet omnia genera leguminū ⁊ maxime lac ⁊ omnia lacticinia vt pastilos artocleas ⁊ hꝫ silia. ¶ Carnes vitaline castrati vnius āni carnes leporis caprioli ⁊ cerui iuuenis ex volatilibus. sicut sunt capones vnius anni: pulli gallinarum perdices fasiani turtures turdi alādule ⁊ aues parue maxime sunt conuenientes. ¶ Vitet carnes grossas ⁊ porcinas ⁊ aues degētes in aquis ⁊ in diebus in quibus nō comedunt carnes vtat ouis sorbilibus. ¶ Ex piscibꝰ vtat tenulis luchis carpionibꝰ agonibꝰ strigijs decoctis supra craticulā assis cum pēna ex oleō sale ⁊ aceto ⁊ cinamomo: aut decoquant in aqua ⁊ vino partibus equalibus si fuerint magni: ⁊ aromatizent cū modico cinamomi ⁊ zinzibe. ⁊ etiā laudant pisces petrosi ⁊ ex mari maxime pisces squamosi: inter cetera vō cōmēdant cerebella animaliuȝ ⁊ maxie gallinaꝝ. ¶ Ex fructibus. amigdale auelane fillici mundati cum aq̄ feruētissima: ⁊ aliqualr assati granata mucia dulcia ficus sicce ⁊ vue bñ mature reseruate sub sole duobus diebꝰ citonia ⁊ pira bñ matura: maxie post cibū suuȝ ⁊ passule cū arillis siue sine ꝯcedi pñt in scda mēsa: ⁊ maxime in fine. ¶ Vitet oinodactilos ēt sumat post cibū suum ea que stōchū sigillāt: sicut sunt coriādri citonia cōdita: aut diacitoniten de zucharo siue spēbus silr pira ꝯdita cū zucharo aut bucella panis cū abstinētia potus. ¶ Pot. Fercula. Carnes. Oua. Pisces. Cerebꝛ galinaꝛ. Fructu. Qꝛ caput sꝫ grauātes vt gal. i. 2° ō edulijs ⁊ Rabi moysen c. de palma.

¶ De somno ⁊ vigilia sit somnus breuis ⁊ post cibū in sero ad minus per duas horas: ⁊ ꝑmo dormiat suꝑ latꝰ dextrū: deide suꝑ sini. vltimo suꝑ dextrā si fieri pōt dormiat in loco sicco: ⁊ capite eleuato cū plumacio: vitet somnū diuturnū ⁊ resupinū. euigilatio. excedēs mediocritatē est ꝯnemiēs: nisi supfluat instātia vigiliarum: qꝛ tūc huius vigilia magis noceret q̄ iuuaret: testāte Hippocrate ⁊ qm̄ somnꝰ ⁊ vigilia modo magis natura faci malum. Libro. 1 apho. 3

¶ De motu ⁊ quiete motus eius sit exercitiū temperatū hora aduētus alterius cibi: hoc est completa ꝑma ⁊ verisimili secūda digestione. s. stomachi ⁊ epatis que cōmuniter completur sex horis: deambulet ad loca amena in visitādo ecclesias expositas per mediuȝ miliare vel circa: aut ad viridaria: aut ad similia loca amena: ⁊ si hec fieri non pōt ꝓpter incōmoditatem tēporis saltim deambulet per claustra: aut per domū amplā: ⁊ fiāt fricationes corporis Motus.

interdū loco exercitij: ꝛ fricet̄ caput leuiter cū mātili aspero habita ꝓus ascellatione nāli vl' artificialr. vt dixi: ꝛ hui⁹ deambulatio fiat vsq₃ ad exclusionez sudoris: qꝫ fit breuis post exercitiū suū: deinde sumat̄ cibū: vitet gētē ꝛ solitudinē longā quātū pōt filr studiū: ꝛ maxie post cibū imediate. Si vō lassitudinē pcipet ex lōgo motu qescat: iuxta illud hippo. cū qs dolere ceperit statiz qescere remediū ē.

Partis scōe se mo. 48. inanitio

¶ De inanitione vō ꝛ repl'one: ꝛ pmo abstineat a tolerātiā famis: ꝛ cibi post debitū exercitiū: qꝛ fames corpa exiccat: ꝛ vbi indigētia nō opꝫ laborare: ex quib⁹ seqt̄ ꝙ inanitio supflua mala: mediocris vō iuuatiua: repletio vō oīs mala quā vitet crapulā nauseatiuā sacietatē potū post cibū per tps maxie. ¶ Querat oi mane bñficiū vētris habere siue saltē semel in die: iuxta maxie consuetudinez: ꝛ si hec haberi nō pōt nāliter querat artificial'r: aut cū grano salis infuso in oleo cōi: aut cum suppositorio de melle cōi: aut cū clysteri lenitiuo: cuius descriptio hec est. ℞. decoctionis maluaꝝ violaꝝ blitis mercurialis. lib. j. aut iuris carniū: aut aq̄ ordei ꝓm exigentiā tpis. filr lib. j. vitellos ouoꝝ. numero duos: pulueris zucbari. ℥. j. olei cōis. ℥. iij. salis cōis. ʒ. iij. misce: ꝛ fiat clystere: interdū pōt addi cass. ℥. j. cū suprascriptis. ¶ Itē interdū sumat cass. nouiter extracte. ℥. j. aut diacatoliconis: aut diaprunis nō solutiui ex singulis. ℥. j. ¶ Attende tñ ꝙ illa suppositoria iam dicta possent nocere merito hemorroidaꝝ: quare iura pinguia cum. ℥. j. zucbari securius conferunt.

Enema lenitiuū

¶ Item purget̄ semel in anno: aut bis. vꝫ. vere ꝛ autūno in hunc modum. ℞. syrupi acetosi. s. ℥. j. mellis ros. colati. ℥. s. aquarum endiuie lupulorum ꝛ absinthij. añ. ℥. j. misce: ꝛ sumat in aurora tepidum quatuor aut quinq₃ vicibus donec materia sit digesta.

Digō

¶ Item euacuet̄ post syrupos hac medicina. ℞. reubarbari mundi ꝛ electi. ʒ. ij. incidat̄ subtiliter ꝛ infundatur in aqua endiuie quātitate sufficienti cum. ℈. s. squināti: ꝛ dimittant̄ in infusione per horas octo agarici trocischati. ʒ. j. s. infundant̄ in aqua endiuie: aut decoctione cōmuni q̄titate sufficiēti: ꝛ dimittant̄ in infusione similiter. vt supra: ꝛ fiat expressio: aut pōt fieri vna infusio: ꝛ facta expressione addat̄ diaprunis non solutiui. ℥. j. diafinicōnis electuarij de succo rosa. añ. ʒ. j. ꝛ fiat potio: loco vō diaprunis potest poni māna: aut cassia: aut diacatolicon ꝓm suam dosim. Si vō abhorret ipsaz medicinam: loco eius potest accipere hꝰ medicinas infrascriptas. ℞. pillulaꝝ aggregatiuaruꝫ cochiarum. añ. ʒ. s. misce: ꝛ fiant pillule quinq₃ quas deglutiat intinctas in oleo amigdalarum dulcium per duas horas ante diem. Itē facta operatione ipsi⁹ medicine que verisilr est post sex horas sumat lauatiuū suū ex aqua ordei. ℥. viij. cum zucbari rubei. ʒ. s.

Euo.

¶ De accidentib⁹ vō anime querat habere sermones gratos hilares ꝛ iocundos ꝯuersationes amenas: ꝛ obuiare cui placet: vitet ociositatem iram rixam ꝛ tristitiam: ꝛ generaliter oia que tristari faciunt. Et hec quātum ad regimē preseruatiuū breuiter sufficiāt.

Aie accidētia

Intētio curatiua.

Quantum vō ad scōm pncipale qꝺ est regimē curatiuū pmittā p̄ aliquos canones i cura attendēdos qui ab auctoribus conceduntur.

¶ Prim⁹ canō: ꝙ regimē particulare vl' postponi debet nisi in q̄tuor casibus. Primus vt qñ mā nō multū in quātitate exuberat: qꝛ tūc a particulari incipere potes. ¶ Secundus casus quādo mēbrū mittēs nō est forte in dādo: ꝛ hec membrū recipiens auarum in recipiēdo. ¶ Tertius casus. vt quādo mēbrū nō recipit cōitatē eius. ¶ Quartus: qꝛ corpus ꝛ alia mēbra non sunt posita sub dñio materie facientis egritudinē in alio mēbro.

Et hōs casus habes recitatos a Geñ. p̄ tertij. c. cū mā i dub. sub ꝓpo ti. vtꝝ cuo pri. fieri

¶ Secūdus canon est: ꝙ si caput positū fuerit sub dñio plenoꝝ fumoꝝ sedātib⁹ incipe non oꝫ ꝛ raro ab eis nisi apud vehementiaz doloris inquit Gal'. raro ab abscisione cāe incipere debem⁹ nisi sit soda sanguinea: aut acuta: sed ab eo qꝺ adaptat ad abscidēd. i. a quo magis insurgit necessitas: siue sit a cā siue a dolore: siue ab vtroq₃ silr.

possit nō nō pmis sav̄ ꝛc.

¶ Tertius canon ꝙ in soda cal'a ab alterātib⁹ icipere debem⁹: siue sint epithimata embrocationes empl'a: siue vnctiones: ꝛ hꝰ silia: vt excessus ei⁹ reformet̄ ꝛ ꝓhibeat̄ nocumēti alteri⁹ ad ipm aduētus q̄ztū ad pol'e: exceptis q̄tuor casib⁹. ¶ Primus est in soda cal'a a febrib⁹ maxie mālibus pēdente. nā vlus istoꝝ repercussiuoꝝ addit in cām: ꝛ sic multiplicat dolorē ꝓhibēdo vapores exire. ¶ Secūdus casus est vt qñ vapores acuti iā eleuati sunt ad caput: siue ex cōitate totius: siue alicui⁹ mēbri fluxi. ꝛ tunc melior est diuersio ad oppositā partē ex vna pte ꝛ resolutio ex alia parte: qm̄ ista sedāt. ¶ Terti⁹ casus qñ soda sit a multitudine. nā tūc euo sedat eā. ¶ Quartus casus qñ soda sit a multitudine vaporū exñtiuꝫ in capite: ꝛ pter cōitatē corpis aut alteri⁹ mēbri. tūc resolutiuoꝝ administratio cū facilitate particulariū euacuationē eā sedat.

ꝛ expsse a Me sue ca. 8 soda ꝛ filr dēs cañ. notatos q̄re vide.

¶ Quartus canon: ꝙ localia que approximari debent siue embrocationes: siue linimēta: aut epithimata ꝛ alie hꝰ expoliari nō debēt ab his virtutib⁹. vꝫ. conuenientiā eius in gradu alterationis. scōa confortatio virtutis mēbri vt non recipiat superfluitates. tertia confortatio huius mēbri cui applicatur proprietate sua.

¶ His itaq₃ pmissis: dico ꝙ regimē curatiuū sit ꝓm duas intētiones. p̄ est euo vl's si fuerit nec̄ia q̄ ꝯcernit totū corpus: aut mēbrū qꝺ est minera mādās: sic epar ꝛ stōchus: ꝛ hec sit vt dcm̄ est in regimine ꝓseruatiuo circa regimen vl'e de repletione. scōa vō intētio est pticularis que aliqñ ꝯcernit cām: aliqñ dolorē nōnūq₃ vtrūq₃ simul.

¶ Intētio ad causam est euo māe a membro mandante: aut a mēbro recipiente: ꝛ quia presupponit̄ ꝙ hꝰ soda: siue dolor capitis est ex vapore cal'o cholerico: vt pꝫ ex suppositione casus: ideo pmo digerat̄ mā in hunc moduꝫ habendo intentionez ad causam: vꝫ. vt infra. ℞. syrupi ros. aut myrtini: aut vio. aut de ğnatis: aut nenufarini ex istis diuisim: aut ꝯiunctim. ℥. ij. aque lupuloꝝ buglose ꝛ endiuie. añ. ℥. j. misce: ꝛ sumat q̄tuor: aut q̄nq₃ vicib⁹: aut pluribus ꝓm ꝙ materia fuerit digesta.

Digō

¶ Deinde euacuet̄ cum aliquo istoꝝ solutiuoꝝ: vt infra ℞. trifere persice si haberi pōt. ℥. j. reubarbari electi. ʒ. j. s. squināti. ℈. s. puluerizent̄ subtiliter: ꝛ cū decoctione prunorum tamarindoꝝ. ℥. v. fiat potio: quā sumat in aurora calidā. ¶ Item loco trifere accipiat̄ confectio de māna. ℥. j. cum reubarbaro ꝓm suprascriptum modum: ꝛ cōpleta operatione que verisil'r est in sex: aut in septē horis sumat lauatiuum ex aqua ordei. ℥. vj. cum media. ʒ. zucbari rubei: ꝛ post horā sumat prandiū suum. ¶ Ad idez ēt ꝯfert aqua fructuū ꝓm hunc modū. ℞. absinthij romani: violarum. añ. ʒ. j. fumiterre. ʒ. vj. capilli veneris. ʒ. j. passularuꝫ enucleataruꝫ. ʒ. j. pruna numero. 40. iuiubaꝝ sebestē. añ. xx. numero coquātur cum facilitate in aque lib. ij. vsq₃ dū veniat ad vnam: ꝛ ꝓijce in illa facta expressione cassiefistule. ʒ. iij. tamarindoꝝ. ʒ. ij. corticū myrabolanorum citrinorum. ʒ. ij. ¶ Item interdum solui pōt cum infusione yere que stōchū ꝛ caput mūdificat ꝛ confert dolori capitis assiduo ꝛ emigranee ꝛ dolori stōchi: cuius descriptio hec ē. ℞. yere aloes boni. añ. ℥. s. ꝛ funde super ipsa decoctionis eupatorij. lib. j. ꝛ exponatur soli per dies. 12. vel plus ꝛ da ex ea oi mane. ℥. j. vel plus: sicut opꝫ cum modico pulueris draganti: aut bdellij propter timorē anni. ¶ Decoctio eupatorij in qua infunditur iera suprascripta. ℞. eupatorij absinthij assari spice: capilli veneris cipri rauedseni fumiterre bedeguar sucacha. añ. ʒ. iiij. ebebulorum indoꝝ. añ. ʒ. viij. passularum enucleatarū. ℥. j. coquant̄ in lib. iij. aque vsq₃ ad medietatis consumptionem: ꝛ administretur vbi opus fuerit ꝓm quantitatem conuenientem.

Euo.

Aq̄ fructuū.

Modus infusionis iere.

❡ Ad idem ↄfert modus infusionis cõfectionis amech. ℞. absinthij romani. ʒ. j. fumi terre. ʒ. viij. pass. enucleata rũ. ʒ. j. eupatorij. ʒ. v. floꝝ bugl. domestice ꝛ silvestris. añ. ʒ. vj. cuscute: seminis endivie agarici. añ. ʒ. iij. coquant in lib. iij. aque ꝛ decoquant vsq ad medietatẽ: ꝛ funde in ea confectionis amech. ʒ. ij. ꝛ da ex ea oĩ mane vsq ad. ʒ. ij.
❡ Itẽ interdũ vtat myrabolanis cõditis vno: aut duob⁹ sm eius magnitudinẽ in mane stõcho ieiuno.
De euacuatione pphã ꝛ qb⁹ fiat modis ❡ Nunc vo dicendũ est de euõne mãe que fit ex ipso capite: aliqñ per palatũ per nares ꝛ oculos: aliqñ aũt p diversionẽ: aut per euõnẽ simul. per diversionẽ vero: sicut sunt ligature extremoꝝ dolorose ꝛ fricationes fortes ad pedes inferiores ꝛ per ventosas siccas. Et clysteria ꝛ suppositoria hñt in se ꝛ intentionẽ diversionis ꝛ evacuationis. p palatum vo diminuit mã: sicut per gargarismata facta ex aqua ordei cũ syrupo rosato: aut melle ros. aut masticatoria cũ cera ꝛ olibano ꝛ caputpurgia: sicut ex decoctio. violaꝝ: ꝛ deinde attractio succi blitis depurati: ꝛ vt ponam infra.
De sedatiõis doloris. ❡ Si vo fuerit intẽtio ad sedationem doloris. ℞. olei ros. ꝛ aceti ꝛ aque ferrate. añ. partes equales: diu agitent ꝛ cõfundant donec impinguescant: deinde actualr frigidis liniatur caput: maxime pars coronalis. Si aũt cõcomitat instantia vigiliaꝝ addat opij parũ. ❡ Aliud ad idẽ. ℞. vnguentũ Gal. ʒ. iij. ꝛ lavet lotionib⁹ pluribus cũ succo solatri lactuce cucurbite semperuiue endivie ꝛ succo vue acerbe: deinde liniatur caput: vt dictũ est. ❡ Aliud ad idẽ. ℞. olei ros. olei violati. añ. partes equales cũ pauco aceti ꝛ succo agreste ꝛ modico cãphore: diu ↄtũde donec pinguescat: ꝛ capiti superponat. ❡ Embroca conferẽs. vt supra.
Embroca ℞. ros. nenufaris: violaꝝ ordei excorticati folioꝝ salicum maluarũ. añ. M. ij. decoquant in aqua que per cãnulã viridẽ capiti ex alto fundat: vbi tñ non sit timor de catarro: vbi aũt fuerit instãtia vigiliarũ addant cortices papaveris albi ꝛ lactuce. añ. partes equales. Si aũt intẽdimus ad aliquẽ resolutionẽ addat camomile pt. j. ❡ Aliud embroca vbi coniungit instantia vigiliaꝝ. ℞. violaꝝ siccaꝝ: ordei excorticati: seminis cucurbite corticis eius: seminis lini psilij corticũ papaveris: seminis altee: semis lactuce: seminis rosa. añ. partes equales: decoquant in aqua vsq ad ↄsumptionẽ qrte eius partis: deinde fac embrocationẽ ab alto. vt dictũ est. ❡ Aliud resolutivũ ꝛ sedativũ. ℞. folioꝝ malvaꝝ: aut radicum: aut seminũ earũ: aut oium silr ꝛ ordei excorticati ꝛ rosaꝝ ꝛ violaꝝ ꝛ folioꝝ salicũ ꝛ fol. cucurbite: aut corticum eius: aut seminis eius ꝛ melliloti. añ. part. j. florum camomille ad quãtitatẽ oium: decoquant in aqua ꝛ fiat embrocatio vt dcm est. ❡ Epithima ad idẽ
Epithima ℞. semina croci psilij separatim sive ↄiunctim: dimittat in infusione in aceto: deinde conquassent ꝛ mucilago capiti
Empla. superponat cum pecia. ❡ Emplastrũ ad idẽ vbi est intentio ad resolvẽdum. ℞. floꝝ camomille: farine ordei: radicũ altee: seminis lini: corticum papaveris nenufaris: contere cum oleo ros. ꝛ vio. aut permisce in forma emplastri: ꝛ capiti supponat. ❡ Aliud. ℞. succi extremitatũ vitis. ℥. j. ss. farine ordei. ℥. ij. olei ros. quantũ sufficit ad aggregañ. in forma emplastri. ❡ Aliud sedãs sodã pulsativã ꝛ emigraneam calidã. ℞. farine ordei: triũ generum sandaloꝝ ros. sief memite acatie boliar. saufel: seminis lactuce: aloes cãphore. añ. ʒ. ij. ꝛ cũ mucilagine psilij ꝛ succo portulace: aut lactuce aggregent oia simul in forma empli sive linimẽti: ꝛ epithimet ex eo caput. ❡ Suffumigiũ cõveniẽs ad idẽ.
Suffumigia. ℞. sandali citrini saufel ros. añ. ʒ. ij. ss. cãphore. ʒ. j. ponatur in vase stricti orificij cũ aqua ros. quantũ sufficit: ꝛ obturet orificiũ ei⁹ ꝛ dimittat vt bulliat in cinere calido: deinde deponat ꝛ recipiat fumũ eius: ꝛ si ex eo tpora aspergant: aut lavet ex eo facies. si aũt vigilias patiat cortices papaveris: cum eis adde. ʒ. iij. ꝛ plus ꝛ minus sm q vrget necessitas. ❡ Aliud suffumigium ad idẽ resolvẽs. ℞. ros. sandaloꝝ citrinoꝝ: ligni aloes. añ. ʒ. ij. floꝝ camomille. ʒ. iiij. aque ros. quantum sufficit: ꝛ fac vt prius. ❡ Caputpurgiũ. ℞. olei vio. nenufarini cũ pauca cãphora: aut cũ oleo de semine cucurbite dulcis: aut cũ oleo de salice: ꝛ ex his fiat caputpurgium divisim sive ↄiunctim. ❡ Aliud Caputpurgia.
℞. opij cãphore. añ. partes eqles fiant collyria: sicut lentes ꝛ dissolvant vnũ: aut duo in oleo violato: aut oleo de cucurbita ꝛ distillet in nasum ꝛ aurẽ: est enim verax. ❡ Aliud ad idem. ℞. spodij. ʒ. ij. opij. ʒ. j. croci. ʒ. ss. ↄfice cũ aqua in modũ pillule. parvaꝝ ꝛ administrent cum lacte mulieris: aut oleo violato: deinde post horã fac caputpurgium cum lacte mulieris ꝛ aliquo ex alijs suprascriptis. Ad idẽ confert oleũ ros. cum aceto cõquassatũ positis in vase vitreo ad odorandum. Aliud. ℞. amili nabat. añ. ʒ. ij. opij. ʒ. iij. spodij. ʒ. j. croci. ʒ. ss. ꝛ fac sicut proximũ. Ad idem. ℞. sief. memite saufel: seminis iusquiami: seminis lactuce ros. sandalorum: opij: radicis mãdracore. añ. partes eqles: fiat ex eis sief ꝛ fricetur ex eo super core cum oleo ros. aut viol. cum pauco aceto distilletur in nasum ꝛ aurem ꝛ pprie loci doloris: ꝛ sanabit si deus voluerit.

❡ De epilẽsia cum gravitate capitis ꝛ vertigine per intervalla post febres ꝛc. ❡ Consilium. xi.

Vir egregius Jacobus Cuani de novaria passus ẽ febres difficiles cũ extenuatione corporis ꝛ prostratione qsi vltima appetitus a pncipio Februarij pximi preteriti per multos mẽses: ꝛ in hoc tẽpore incẽperũt crura tumescere ꝛ redeunte appetitu ꝛ recedẽte febre pseveravit tumor q erat vndimia flegmonides occupãs crura ꝛ coxas: ꝛ cũ hoc ex intervallis supveniebat herisipilla cũ rubore pruritu ꝛ vesicatiõe cutis: ꝛ fuerũt sibi facta duo cauteria singulũ in singulo talo: ꝛ vesica vna grossa nata est in altero cruriũ ex quo remansit vlcus: ꝛ per appositionẽ fortiũ infrigidãtiũ detumuerunt crura: ꝛ ipse incidit vehemẽtẽ emigraneã: ꝛ modo est qrta dies: passus est duos paroxismos epilensie in die vna: ꝛ facta purgatione remãsit sine febre ꝛ mitigatus est dolor capitis: sꝫ remãsit gravitas in capite: ꝛ ex intervallis vertigo. Scribem⁹ g h breve ↄsiliũ p eo vtile ꝛ nõ põposũ.
❡ Sumat in cibis panẽ de frumẽto mũdo ꝛ sano bñ pistũ multũ fermentatũ ꝛ multũ coctũ: ꝛ reliquos fugiat. Cibi. Panis
❡ Carnes sumat pulloꝝ perdicũ fasianoꝝ turturũ ꝛ parvarũ aviũ degentiũ in arboribus ꝛ pratis boni saporis ꝛ odoris ꝛ carnes hedoꝝ ꝛ vituloꝝ lactantiũ ꝛ castratoꝝ animaliũ ꝛ capreoloꝝ ꝛ aproꝝ iuvenũ: ꝛ reliquos dimittat. Carnes ❡ Caseum lac ꝛ sanguinẽ ꝛ multam pinguedinem nõ comedat: ꝛ oleũ olivaꝝ est melius cum butyro. Caseus
❡ Et pro ferculo sumat brodium carniũ vel panem coctũ vel ova dissoluta in aqua cũ agresta vel succo arãceoꝝ: ꝛ dimittat legumina ꝛ victualia de pasta ꝛ pultes nisi de farina ordei: aut farris: ꝛ ipsum ordeũ ꝛ far facta in ferculis sunt ↄvenientes. Fercula ❡ De herbis aũt rutha ꝛ maiorana ꝛ origanũ ꝛ calamẽtũ sũt vtiles: ꝛ borago ꝛ buglosa ꝛ endivia ꝛ melissa tollerant: ꝛ fugiat oino apiũ tanq inimicum nãe. Herbe ❡ Pisces ꝛ granari ꝛ cancri dimittant ẽt ꝛ anguille tã saliti q recẽtes. Pisces ❡ De fructibus põt vti vvis passis ꝛ sicub⁹ siccis ꝛ recẽtib⁹ ꝛ granis pini ꝛ amigdalis cũ zucharo ꝛ avellanis assatis: ꝛ post cibũ citonijs assis aut piris assis in parva quãtitate: ꝛ reliquos fructus dimittat. Fructus
❡ In potu sumat vinũ albũ vel pauci coloris bñ tẽperatũ cũ aq zucharata ꝛ nõ supabũdet in potu: neq in cibo. Pot⁹
❡ Dormiat in lecto de nocte capite bñ elevato sup latere bñ coopertus: ꝛ ẽt somnũ diurnũ caveat: ꝛ sufficiant sibi septẽ hore in die naturali: omnibus pensatis. Sõn⁹
❡ Provideat q oĩ die habeat bñficiũ ventris ꝛ nõ satisfaciente nã iuvet se cum clysteri vel suppositorio. ❡ Loco exercitij faciat sibi in mane post egestionem fricari bra- Motus

ebia spatulas ⁊ dorsum ⁊ nates trahẽdo deorsum: ⁊ postea pectinore caput ⁊ leuiter fricari.

Aie ac/cidẽtia. ¶ Caueat a coitu ⁊ ira ⁊ tristitia ⁊ assumat gaudiũ ꝗparũ ¶ Ista sunt descripta de regimine dimittẽdo aerem: quia

Aer. credo ꝙ habitabit in loco sicci aeris ad leuẽ caliditatem tendentem: ⁊ in tẽpore nebuloso vel pluuioso vel ventoso stabit domi in bono lecto clauso.

Ueniendo ad medicamina: cũ erit nõtarie capiat ꝑ hũc syrupũ ꝯsiderãdo ꝙ epar hȝ ca/

Digõ. lefactũ ⁊ sanguinẽ infectũ cholera ⁊ flate. ℞. seminũ cõiũ frido℞. ʒ. ij. folio℞ endiuie. M. j. seminis peonie. ℥. s. sticados arabici. ʒ. ij. fac bullire oĩa in lib. iij. aque vsq̄ ad medietatis ꝯsumptionẽ: postea coleť: ⁊ in colatura addatur zuchari. ℥. v. mellis dispumati. ℥. j. clarificatã ita vt fiat syrupus ꝓ q̈tuor vicibus: ⁊ sumať calidus in aurora.

Eũo. ¶ Sumpto syrupo: purgetur cum istis pillulis. ℞. pillularum de ieralogodion. ℈. ij. sumantur duabus horis ante diem cum custodia.

Cõfor/tatio. ¶ Facta purgatione ista sequẽtib⁹ dieb⁹ sumat in mane in aurora. ʒ. ij. huius electuarij. ℞. plirisarcoticon. ℥. ij. triũ sandalo℞. ʒ. j. misceť ⁊ postq̈ totũ sumpserit reficiat de nouo. Sed si vrina sua dimittat illam rubedinẽ quã hȝ: tunc sumat solũ plirisarcoticon. aut diamuscũ dulce: aut confectionẽ de pyretro: descriptiõe Mesue: in cap. de epilepsia.

Masti/catoria. ¶ Itẽ in mane post factã purgationẽ masticet per horam mediũ coclear huius masticatorij. ℞. masticis. ℥. j. piperis integri. ℥. s. in granis.

Caput/purgia. ¶ Itẽ qñ non masticet vtatur caputpurgio: ⁊ sufficit pro isto traijcere per nares succum q̄ exprimiť a blite cruda pistata tribus vel q̈tuor vicibus.

Garga/rismata. ¶ Itẽ est ꝯueniens dimissis caputpurgio ⁊ masticatorio gargarizare aquã mellis cuȝ pipere: ita ꝙ ad. j. lib. aque mellis ponanť. ʒ. ij. piperis pistati. ¶ Cõuenit ẽt quousq̄ cessant capitis grauitates sumere in mẽse bis. ʒ. j. ha℞ pillurã℞: sine quib⁹ esse nolo. añ. partes equale.

Socul⁹ capital'. ¶ In nocte sup suo puluinari teneat hũ sacculũ: ⁊ sup illud teneat caput. ℞. folio℞ ruthe sicco℞. ℥. iiij. seminis peonie: radicuȝ peonie: maiorane sicce. añ. ℥. j. gariof. gallie muscate. añ. ʒ. j. s. fac puluerem: ⁊ sumatur in sacculo ex pãno lini subtilis ita vt extendať super puluinari. ¶ Item de simili puluere liget in pãno subtili. ℥. ij. cũ. ℥. s. nigelle torrefacte: ⁊ teneať in manu ad odorandũ in die.

Enemã. ¶ Ultimo non ꝑtermittat vsuȝ clysterio℞ in quibus ponať saltẽ semper. ʒ. j. iere pigre pro vice cuȝ decoctione cõmuni ⁊ oleo ⁊ sale: ⁊ post cibũ vtatur coriãdro correcto. ¶ De vlceribus autẽ cruriũ ⁊ tumore relinquimus cyrugico suo qui secũ ibit. ¶ Et hec sufficiant cum laude dei.

¶ De epilensia ꝑ ꝓpriũ nocumentũ cerebri a mã mixta q̄ ꝓnuntiat paralisim ⁊ meliam. ¶ Consilium. 12.

DIspositio nobilis viri ⁊c. annorum. xxxv. est epilẽsia per ꝓpriũ nocumẽtũ cerebri: cui⁹ paroxismos tã fortes q̈ debiles cõcomitať stupor sinistre ptis: aut quo ad manũ magnã tñ: aut quo ad pedẽ ẽt: ⁊ fortes paroxismos ꝑcedit: ⁊ sequiť tremor cordis hui⁹ morbi cã ſm ea que cõprehendi pñt est humor flaticus a dñio: lȝ aliqñ quedã fit ibi male cholere permixtio. Silr̃ reputo humores melici qd̃ ostẽdiť ex motu sanguinis ad hemorroydales venas hora fortiũ paroxismo℞. ¶ Et q̄ ex interuallis mensium iã passus est tres valde fortes paroxismos ⁊ multos debiles ⁊ egritudo durauit iam quibusdã annis: ⁊ est ꝑ cerebri ꝓprietatẽ: iudicandũ est in dubio magis de timore q̈ de spe. sed ad mitigandũ morbũ: ⁊ ꝓhibendos morbos quos hic dicta ꝓnuntiat. s. paralesim ⁊ melancoliam. ¶ Uideť ergo mihi vtendũ esse regimine sex re℞ non nãlium vt scribeť infra: ⁊ regimen medicina℞: sed hic dimittã regimẽ sex re℞ non nãlium: ⁊ pro cõplendo ista recurre ad consilium illius dñe Uicenti ne qd̃ est de ꝑfocatione matricis vel epilensie.

Descendendo ad medicinalia vȝ mihi ꝙ oĩ anno bis sit purgãdus ordinate: sc̃

Digõ. semel in autũno: ⁊ semel añ mẽsez Aprilis in autũno sumat ꝑus hũc syr. ℞. epithimi: flo℞ sticados. añ. ʒ. vj. acori: hyssopi: calamẽti: origani: hasce: calamẽ. añ. ʒ. ij. s. radicis ⁊ semi. peonie. añ. ʒ. ij. anisi pyretri. añ. ʒ. j. s. piperis lõgi. ʒ. j. zinziberis. ʒ. s. passularũ enucleata℞. ℥. s. bulliãt in aqua sufficienti vsq̄ ad dua℞ tertia℞ consumptionẽ: ⁊ in fine coleť ⁊ addať aceti squillitici. ℥. iij. mellis. lib. j. s. ⁊ bulliant quousq̄ habeant spissitudinẽ syrupi: ⁊ ite℞ aromatizetur cũ cinamomi: zinziberis: piperis nigri: nucis muscate. añ. ʒ. j. ligenť in pãno ⁊ suspendanť duȝ bullit in syrupo: ⁊ de hoc syrupo sumat. ℥. ij. pro vice cum. ℥. ij. aque feniculi. ⁊ ℥. j. aque maiora. ⁊ hoc fiat sex vicibus.

Eũo. ¶ Sũpto syr. purgeť die septima cũ istis pillu. ℞. aristologie rotun. castorei salis indi fisteleos. añ. ʒ. j. trocisco℞ d' squilla: radicis peonie. añ. ʒ. j. s. iere pigre: sticados: epithimi. añ. ʒ. ij. s. agarici. ʒ. iij. polypodij collogntide. añ. ʒ. j. ℈. ij. turbith. ℥. s. myrabolano℞ nigro℞ emblico℞ bellirico℞. añ. ℈. ij. s. lapidis lazuli abluti. xxx. vicib⁹ cũ aqua buglose. ʒ. iij. ℈. j. myrabolano℞ citri. ellebori nigri: camepiteos: camedreos. añ. ʒ. ij. ꝯfice cũ oxymelle sqllitico: ex his pillulis sumat post dcm̃ syrupũ. ʒ. j. s. vel si pñti medico vȝ sumat pillu. cochia℞ Almãsoris. ℈. iiij. ⁊ in die qua sumiť pharmacũ caueat a frigore. ¶ Facta purgatiõe sumat oĩ mane vsq̄ ad sex dies oxymellis sqllitici. ℥. j. syr. de sticados. ℥. s. aq̄ maiorane ⁊ feniculi. añ. ℥. j. s. ⁊ iterũ purgeť sumẽdo ex ꝑdictis pillu. ʒ. j. tm̃. ¶ His duab⁹ purgationib⁹ factis oĩ septimana saltẽ semel sumat de sero cũ vadit dormitũ. ʒ. j. pillu. de iera Gal. ſm descriptionẽ Nicolai: ⁊ pro tũc leuissime cenet. ¶ In dieb⁹ in quib⁹ non sumit pillu. istas ꝯuenit omnib⁹ duobus mẽsib⁹ semel purgari cũ iera colloquintidos posita a Mesue in cap. de epilẽsia: ⁊ sumat pro vice. ʒ j. ad plus: ⁊ aliqñ. ℈. ij.

Enema. ¶ Quãdo nõ sumit dictas purgatiões: aut ex paroxismo vel alia causa: faciat fieri loco pillula℞ de iera Galeni in vice vna vnũ clystere hoc modo. ℞. asse: hyssopi: absinthij. añ. ℥. s. pulpe colloquintide. ʒ. ij. cẽtauree minoris. ℥. s. bulliãt in aqua: ⁊ coleť ⁊ addať carthami. ℥. j. s. olei de rrua. ʒ. v. salis. ʒ. ij. fiat clistere. ¶ Et lȝ multis alijs modis purgari possent isti videnť mihi meliores in quibus vȝ ꝯsiderandũ ꝙ tempore magni frigoris nõ exhibeanť nisi infirmo ꝑus quibusdam diebus stãte in camera calida ⁊ nõ egrediẽte extra: ⁊ similiter in die pharmaci ⁊ die sequẽti: in tẽporibus vero magni caloris non sumat purgationes nisi cũ pillulis iere Gal'. suprascriptis. ¶ In vere circa mediũ Martij vel finem purgeť simili modo: sicut dictum est de autũno: nisi ꝙ paucum plus potest de solutiuo exhiberi. Et hec pro solutione sufficiant.

De ꝓpho/cũone. ¶ Ultra istas euacuationes que sunt vniuersales: est caput post duas generales veris purgationes ⁊ autũni similiter purgandũ cum masticatorijs ⁊ gargarismis: itaq̄ scribã plura: ex quibus eligat magis placita: sȝ aduertat ꝙ quasi omni die ante prandiũ istis vtatur.

Masti/catoria. ¶ Masticatoriũ vsuale. ℞. pyretri. ℥. j. masticis. ℥. j. s. pulegij origani. añ. ʒ. ij. pistentur hec omnia bene ⁊ fiat sacculi de pãno lineo ad quantitatem auellane: ⁊ impleanť dicto puluere ⁊ bene suantur: deinde omni mane masticetur vnus ꝑ horam mediam spuendo flegma ad os descendẽs. ¶ Aliud ℞. pyretri. ʒ. j. synapis. ʒ. j. s. stafisagrie. ʒ. iij. salis armoniaci. ʒ. s. masticis cere. añ. ℥. ij. dissoluantur mastix: ⁊ cera ad ignẽ: ⁊ cum eis incorporenť predicta: ⁊ fiant forme ad magnitudinẽ auellane ⁊ masticeť omni mane vna per quartam partem hore.

Garga/ris. ¶ Quandoq̄ conuenit gargarisma ⁊ bonum ⁊ vsuale est hoc. ℞. synapis. ℥. j. aceti fortissimi. lib. j. aceti squillitici. ℥. iij. bulliant simul per quartam

partē boꝛe. Deinde cū illo fiat gargarifatio: ⁊ boc qñ non
masticat ⁊ plus mundificat caput q̄ masticatio. ¶ Quia
vero preter euonē opꝫ ꝯfoꝛtare cerebrū ⁊ digestiuā: ideo
puto oīno sibi ꝯuenire: ꝙ qñ nō purgaſ cum aliqua medi
cina sumat mane tēpoꝛib⁹ fridis: ⁊ precipue factis dictis
Odoramenta — maioꝛib⁹ purgationib⁹ aliqđ de dictis electuarijs. ¶ Itē
vtaſ in tēpoꝛe byemis odoramēto facto ex ambra ⁊ mu
sco ⁊ rosis ⁊ mace ⁊ garioſi. ⁊ ponaſ triplū oium de corti
ce citri. ¶ Et in tēpoꝛe estatis odoꝛet rosas ⁊ poma odoꝛi
fera ⁊ melissam ⁊ mellilotū ⁊ folia myrti. ¶ Itē cuꝫ cibis
semper ponat ad bulliendūꝫ plures ducatos aureos no
uos: aut aurū in alia foꝛma purū: ⁊ poꝛtet in manibus in
cintum ligatū in ānulo. ¶ Et qꝛ ex infinitis sibi ꝯferenti
bus iudicio meo oibus cōpensatis elegi melioꝛa nō volo
cū multitudine rerū effectū ꝯfundere: sed facio dicendi fi
nem: cū p̄mū illos ad quos p̄tinet auisauero ꝙ in reb⁹ me
dicinalib⁹ admistrādis ꝯsulāt medicū p̄itē bone ꝯscie: ⁊
oñdāt sibi ꝯsiliū. Et hec puto cū dei laude sibi sufficere.

¶ De melācolia non confirmata in venis cerebri quasi vt
moꝛtem timeret. Consilium. 13.

Iste nobilis adulescēs sequēti ve
re erunt duo āni ꝙ in
cepit tristari sine cā ⁊ timere ne ꝓpter stiptici
tatē ventris moꝛereſ: ꝫ nō multā ventris sti
pticitatem patereſ: ⁊ ad boc venit mō ex vna
mō ex alia cā moꝛtē timere ⁊ tandē incepit ploꝛare de se: ⁊
cū tristitia viuere: adhibito debito regimine ꝯualuit: ⁊ in
autūno iterū excitata est fere sillis dispō in tristitia ⁊ timo
re moꝛtis. Et cum in byeme tepesceret iterūꝫ in vere exa
cerbata fuit: ⁊ sic postea in autūno p̄terito: nec appet foꝛ
tis rugitus: nec vomitus: nec malus appetitus: nec foꝛ
tis nigredo in coꝛpoꝛe: neq̄ venarū plenitudo: nec restri
ctio hemoꝛroydaꝝ: neq̄ est bō ꝯsuetus cibis de sua ꝓprie
tate melācoliam generātibus: ⁊ est frigidi coꝛdis nāliter
boni ingenij: ēt in pueritia sollicitꝰ studij: quietoꝝ moꝛum
macer ⁊ frigidus. ¶ Ex quib⁹ oibus concludo ꝙ patitur
melācoliā: nō tamē confirmatā ꝓpter meliam nālem abū
dantem in venis cerebri cui si cōicat aliqđ membꝛum ma
xime est coꝛ frigidū ⁊ siccuꝫ existens. ¶ Apparet scđo ꝙ
opꝫ nō negligere eius curā: īmo quātō diligentius potest
fieri cito succurrere: qꝛ cura est facilis in p̄ncipio si diligēs
adbibeaſ. Et sit infirmus obediens: sed in ꝓcessu fit diffi
cilis: ⁊ quādoq̄ impossibilis: vt pꝫ legenti primā tertij. c.
de melia: ⁊ primum continentis. pꝛopoꝛtionali. c. ⁊ tertiū
de interioꝛibus: ⁊ nō confoꝛtando illos ad quos pertinet
vt cum sollicitudine pꝛosequantur: ⁊ cum celeritate inci
piant dabo consilium. Premonendo ne confidant conua
lescentia que accidit in byeme: quoniam postea excitatur
in vere. Et deus det nobis auxilium.

Aer. — ¶ Aer sue babitationis sit clarus subtilis vicinus tēpera
mēto in caliditate: ſꝫ bumidus: ita ꝙ in tēpoꝛib⁹ siccis ir
roꝛeſ camera cū aqua: ⁊ babitet poti⁹ iferioꝛa q̄ superio
ra: sed caueat a grosso ⁊ obscuro ⁊ fetido ⁊ semp̄ babeat
lumē: ēt de nocte ⁊ nō ꝯuerseſ solus ⁊ caueat vebementiā
frigoꝛis ⁊ nimiū caloꝛis excessum: ⁊ si ponanſ odoꝛes po
moꝝ ⁊ coꝛticū citri: ⁊ floꝝ delectabiliū erit vtilius.

Motus — ¶ Exerciteſ mane ieiuno stomacho exercitio ambulandi
per loca delectabilia: iuxta riperias fluuioꝝ cum delecta
bili societate in quo exercitio babeat diuersa diuerticula
requiescendi ⁊ videndi loca diuersa ⁊ amena: nō tamē ita
exerceaſ ꝙ multū laboꝛet: sed oimodā quietē ⁊ loca solita
ria ⁊ obscura penit⁹ fugiat: ⁊ breuiter ita ꝓuideaſ vt sem
per sit quodāmodo in negocio: aut ambulādi: aut alicui⁹
ludi bonesti: aut conferendi cum amicis: aut oꝛdinandi vi
ridaria vel structuras domoꝝ vel oino aliquid faciendi:
in quo tamē faciendo nō sit nimius laboꝛ coꝛpoꝛis neces
sarius: neq̄ multa cogitatio: nec semper vno modo exer
citij teneatur: sed varientur.

¶ Prouideat cū omni diligentia ꝙ bñ doꝛmiat in came — Somnus.
ra tēperati aeris ad bumiditatē tēdentis: sed nō fridi: ⁊ sit
in camera ꝯtinue lumē satis magnū: ⁊ ipse bene sociaſ⁹ cū
p̄sonis sibi dilectis: ⁊ doꝛmiat capite eleuato: ⁊ coꝛpoꝛe bñ
coopꝛto: incipiēdo somnū vna boꝛa cū dimidia post cibū:
⁊ doꝛmiat vsq̄ ad octo boꝛas in die nāli ad minus: ⁊ si p̄t
sit somnus in nocte: aut in mane añ tertiam: ⁊ si nō sufficiē
ter doꝛmit in nocte doꝛmiat ēt i meridie. Qꝫ si ꝯtingat ipꝫ
incipere vigilare ⁊ nō bene doꝛmire si est ꝓpter cām ma
nifestam remoueaſ cā. si v̄o nō cum cibis ⁊ potibus ⁊ bal
neo ⁊ laudādis ⁊ odoꝛamētis ⁊ vnctionibus ꝓuideaſ ita
vt doꝛmiat: ⁊ ego inferius describā plura somnifera ad p̄
dictas intentiones: ⁊ boc nullo modo negligaſ: ⁊ ab ipso
diligēter perquiratur. ¶ Et iam est adbibenda diligentia
maxime in alijs tēpoꝛibus plusq̄ in byeme ꝙ oī die bēat
beneficium ventris: ⁊ si nō cum alio iuueſ cum clysteri in
quo ponaſ bierapigra: aut bibat in mane aquā in qua de
cocta sint absinthij romani. ℥. ij. aut sumat quantitatē cice
ris de aloe rubeo vna boꝛa ante cibum: aut cū alijs medi
cinis lenibus: de quibus dicemus infra.

¶ In cibis vero debet cauere a reb⁹ acutis: sicut synapis: — Cibi.
⁊ ꝫingiber: ⁊ piper: ⁊ allea: ⁊ cepe: ⁊ poꝛri: ⁊ vino valde po
tentia antiqua: ⁊ a salere a rebus vebemēter salitis: ⁊ a re
bus acribus vebemētis acetositatis: ⁊ a reb⁹ pōticis. Et
sit ꝯtentus dulcibus nō vebemētis dulcedis: ⁊ insipido: ⁊
vnctuoso. Et silr oꝫ cauere a reb⁹ grossi nutrimēti: ⁊ a re
bus ventosis ⁊ difficilis digōnis quare particulr̄ sumen
di sunt cibi quos dicam statim.

¶ Sit eius panis ex optima farina minuti ⁊ albi frumēti — Panis
mūdi a rebus extraneis: ⁊ mx̄ie a lolio āni sui: ⁊ bñ mun
da a furfure confectus cū aliqua pluuiali vel currente bñ
pistus: bñ fermētatus: ⁊ sufficiēter decoctus inter p̄mā ⁊
tertiā diē: ⁊ nō comedaſ calidus: sicut a furno poꝛtaſ: ⁊ sit
sine sale. Reliquos aūt panes sicut opirum ⁊ aꝫimuꝫ: vel
ex maculato fermēto: vel ex milio: aut ex alijs granis pe
nitus p̄mittat. ¶ Carnes eius debent esse bumide ⁊ faci — Carnes
lis digōnis subtilis nutrimēti: sicut pulloꝝ: ⁊ auicularum
degentiū in arboꝛibus: ⁊ agnoꝝ: ⁊ castratoꝝ annualiū: ⁊
vituloꝝ lactantiū paruoꝝ. Et dimittanſ oēs carnes vete
res cuiuscūq̄ generis: ⁊ oēs carnes multū grossi nutrimē
ti: sicut iuuencoꝝ: ⁊ bircoꝝ: ⁊ poꝛcoꝝ: ⁊ oēs carnes silue
stres mx̄ie lepoꝛis: ⁊ capꝛioli: ⁊ cerui. Sed fasiana femi
na: p̄dicis iuuenis ⁊ iuuenis gallīe iuuēcule: p̄sertim si ba
beāt satis de pinguedine p̄nt tolerari. Et similr̄ dimittanſ
oēs carnes multū calide: sic̄ p̄cipue caro anatis: ⁊ postea
caro anseris ⁊ caro columbi: ⁊ dimittanſ merlus: ⁊ siſ̄cs
ꝓpter grossitiē sui nutrimēti. Turtures aūt iuuencule: ⁊
mediocriter pingues concedunſ: ⁊ similiter dimittantur
epata: ⁊ omnia interioꝛa excepto epate pulli: ⁊ melius est
vt comedantur elixate ⁊ assate sunt melioꝛes frixis.

¶ De piscibus sūt ei ꝯuemētes pisces boni odoꝛis: ⁊ bo — Pisces ⁊ de conditionibus.
ni saporis babētes carnes frangibiles: ⁊ debent babere
bas ꝯditiones. Prima ꝙ babeāt squamas: ꝓpter cui⁹ de
fectum oꝫ fugere anguillas: ⁊ murenas: ⁊ lampꝛedas: ⁊
palamitas: ⁊ pasceres: ⁊ tūnos: ⁊ sturiones: ⁊ similes. Se
cūda ꝯditio ꝙ sint parui ꝓpter defectū dimittanſ magne
tenche: ⁊ magni lucij vel carpane: ⁊ similes. Tertia cōdi
tio ꝙ sint de libero mari: aut de fluuio currente: ſꝫ non de
stagno neq̄ de vallibus. de lacu v̄o nō sunt ita boni: ſꝫ vbi
babuerit inter currētem fluuiū: ⁊ fundū nō cenosum tole
ranſ. Quare pōt sumere de q̄ dulci tymalos strigias va
rones: auellanas: agones lucios: ⁊ ēt trutas: tenche autē
⁊ carpane: ⁊ p̄fici: ⁊ vp̄lm: ⁊ scardue: ⁊ tigrini: melī⁹ est ꝙ di
mittanſ ⁊ comedanſ elixi cum aqua ⁊ vino: ⁊ aliquātulo
aceti. Sed de mari melioꝛes sūt barbones q̄ alias vocāſ
trilie: ⁊ aurate: ⁊ varrolli: ⁊ menule: ⁊ sardōes: ⁊ agbioe: ⁊

tessali: ꝛ rumbi: ꝛ corui: ꝛ spinole: ꝛ similes: nisi capiant̄ i
sterglineis ciuitatū. Cancri gambi ꝛ omne genus ostra/
thoꝝ: sicut conche ꝛ cappe: ꝛ vmbellici penit⁹ dimittant̄.
Fungi. ℭ Omne genus fungoꝝ: ꝛ tuberū est penit⁹ dimittēdum.
Grana. ℭ De granis vō ꝯueniunt far: ꝛ ordeū bene cocta: ꝛ risuz
toleraſ si sit bene coctū cū bonis carnib⁹ pinguib⁹: ꝛ alr̄
nō. Sed ciceras ꝛ fabe ꝛ fasioli: ꝛ pisa: ꝛ cicercule: ꝛ robi/
lia siue sicca siue recentia dimittant̄: ꝛ silr̄ miliū ꝛ panicū:
Caseus ꝛ sup oia lentes. ℭ Caseum melius est oino dimittere: sed
si comedaſ sit pinguis ꝛ recēs cuz pauco sale: ꝛ in pauca
Herbe quātitate. reliqui aūt penitus dimittant̄. ℭ De herbis in
tēpore estatis ꝯuenit endiuia: ꝛ cicorea: ꝛ qñ nō bene dor/
mit lactuca. Et oī tēpore estatis ꝯuenit vti boragine bu/
glosa spinachijs cucurbita: ꝛ tenello feniculo: ꝛ folijs ra/
pūciloꝝ: ꝛ melissa siue citroncella: sed apiū ꝛ petrosilinū:
ꝛ macedonicū dimittat ꝓpter ꝓuocationē: ꝛ maiorana: ꝛ
sisimbriū: ꝛ mentā: ꝛ serpillū: ꝛ mentastruz: ꝛ origanū: q
participāt acuitate: ꝛ oēs herbas amaras dȝ dimittere: ꝛ
caules: ꝛ cappucios: ꝛ bletas: q ex eis gñaſ melācolicus
humor: ꝛ eruchā: q corrūpit sanguinez: ꝛ synapim: ꝛ na/
sturtiū ꝓpter causas ꝓus dictas: ꝛ silr̄ dimittat talos plā/
tarū: sicut teneritates vitiū: ꝛ sparagos: ꝛ talia que aliqñ
Radices comeduntᷣ. ℭ Radices qbus vtimur in cibis debēt dimit
ti: sicut radix petrosilini: ꝛ pastinaca: ꝛ daucus: ꝛ carote:
q ꝓuocant vrinā: ꝛ acuendo subtile: ꝛ dimittēdo grossuz: ꝛ
ꝛ rape: ꝛ napones: q sunt grossi nutrimenti: ꝛ raffani ꝓ/
pter cām superius dictā: ꝛ silr̄ allea: ꝛ pori: ꝛ oē gen⁹ ce/
Fructus parum. ℭ De fructib⁹ ꝯceduntᷣ ei vue recētes bñ mature:
ꝛ passule: ꝛ cerasa: ꝛ pruna: nō tñ in multa ꝗ̄ntitate: ꝛ po/
ma cocta: ꝛ pira post alios cibos: ꝛ granata dulcia: ꝛ cito
nia ꝯfecta: ꝛ persica sicca ꝛ humida: sed ficus sicce dene/
gātur ei: ꝛ nespille: ꝛ sorbe: ꝛ corna: ꝛ castanee: sed auellā
ne: ꝛ amigdale: ꝛ fistici toleranṫ: ꝛ silr̄ grana pini: ꝛ melo/
nes nō i multa quātitate: ꝛ medulle citrulli: ꝛ angurie nō
multū excedētes in quātitate: ꝛ cucurbite decocte cū bo/
nis carnib⁹ in estate: ꝛ dimittant̄ oino mellongene. ℭ Vi/
Oua. telli aūt ouoꝝ gallinaꝝ: ꝛ ēt ouū totū dū sunt recētes ꝛ tre
muli ꝯceduntᷣ ei: imo ꝯueniūt: sed multū cocta ꝗ̄litercūq̄
denegant̄. ℭ Victualia de pasta si sint fermētata ꝛ liqda:
sicut fermētini: ꝛ siles ꝯcedunt̄ aliqñ: sed nō in ea quātita
te q faciant cadere in oppilōnes: sȝ macharoni ꝛ gnochi
ꝛ lagane grosse: ꝛ altoclee dimittant̄: ꝛ filia. ℭ Et oino di
De cōdi ligētissimū adhibeat studiū. ꝓ in comedēdo res humidas
tionib⁹ i scdo q sint facilis digōnis. tertio q sint in quantitate qua
cibo hu bene digerant̄. nā quādo sentiret corrūpi cibuz in stōcho
mēdis. debet subito vomere: ꝛ nullo mō retinere: q si hoc nō est
ei posse dormiat ꝛ qescat bñ coopertus donec sentiat stōchū
vacuū: ꝛ tūc premisso clysteri lenitiuo sumat cibū. ꝛ q̄rta
ꝯditio est q nō sumat sm̄ cibū nisi digō pmo. ꝛ qnta q su
mat in tāta quātitate q nō sentiat in stōcho grauitatē: ne/
q̄ eructuationē. Et vltimo q sint tāte quātitatis: ꝛ talis q̄
litatis q sufficiāt ad ipsum impinguādū.
Pot⁹. ℭ Pot⁹ aūt ei⁹ dȝ esse vinū albū clarū medie vinositatis p
mixtū aliqlr̄ cū aq̄ cocta: ꝛ potet sufficiēter. caueat tñ a su
pfluitate: ꝛ vina vō grossa ꝛ nigra turbida: ꝛ mustū nō bene
putrificatū. ꝛ vina multū potētia dimittat penitus.
ℭ In accītib⁹ aie est diligētissime ꝓuidenduz ne oino tri/
Aie ac stet: aut irascaſ: aut ꝓfundet se in cogitatione: aut aliquez
cidētia. habeat timorē aut odiū: sed sit diligentissimū studiū in dā
do sibi alacritatē ꝛ bonā spē: ꝛ ꝑmutādo cogitatiōes su/
as q̄dā die ad vnā rem delectabilē ꝛ honestā. Alia die ad
aliā. ꝛ hoc aut vidēdo diuersa ornamēta pulchra vel iocu
latoria: aut audiēdo sonos ꝛ cantilenas: aut in legēdo ali/
qd nō difficiles vel hystoriā vel aliā rē sibi charā: vl' odo
rādo vel ordinādo sibi vestes vl' aptādo domos: ꝛ virida
ria: ꝛ possessiones: ꝛ alijs modis silib⁹. ℭ A venere āt ca/
uendū est nisi qñ ita stimularet̄: vt neq̄ bene dormiret: ne/
q̄ molestiā tolerāre posset. ꝛ h̄ de regimine.

Sed descendendo ad medicinalia sūt q̄tuor ꝑncipales
intētiones. Pria est humectādi cerebꝝ: ꝛ totū cor
pus. Scōa est digerēdi māȝ melicā existē in venis cerebri
ꝛ in corde: ꝛ fortassis in toto. Tertia ē euādi quocūq̄ mō
dictā māȝ. Quarta est faciēdi gaudiū ꝛ letitiā ꝛ ꝯfortādi
cor ꝛ cerebrū vt sint potētia multiplicare spūm clarū. Et
ego distinguā regimia: maxie ꝯsiderādo q h̄ melia aut ē
ꝓp māȝ in cerebro ꝓhe: ꝛ venis ei⁹ inuētā: aut cuȝ cōitate
cordis. nō eni audiui signa cōitatis alterius mēbri.
Hume/ ℭ Et q regimē positū totū vertiṫ ad humectandū solum
ctatio. duo hic addā medicinalia ꝓ pma intentione. s. ꝓ corporis
humectatione. ℭ Primū est q oi mane añq̄ surgat a le/
cto faciat se fricari cū mantilib⁹ lenib⁹ totū corpus de pte
in partē: ꝛ caueat a fricatione aspera: ꝛ dura.
Balneū ℭ Scōm est q oi mane añq̄ prādeat igrediaṫ thynā: aut
semicupiū plenū aq̄ dulci tepida: ꝛ ibi sedeat i aq̄ vsq̄ ad
vnā horā: ita vt nō nimiū calefiat neq̄ aliquo mō īfrideṫ:
sed sit aq̄ ex toto delectabilis caloris: ꝛ faciat eādē aquaȝ
effundi sup caput. Et si videret q nimiū vigilasset: ꝛ oculi
cēnt ꝯcaui faciat cū illa bulliri plura capita: ꝛ pedes agno
rū quousq̄ sunt biscocta: ꝛ in isto balneeṫ tepida: ꝛ dū se/
det in ea sepe ꝛ pluries sup caput effundaṫ. Et si pseuera/
Sōnife ret istātia vigiliaꝝ cū ꝓdictis reb⁹ addaṫ ad bulliendū la
ra. ctuce li. iiij. capitū papaueris albi nūo. 40. violaꝝ li. j. flo
rū camomille: ꝛ anheti. añ. lib. j. s. Et ista sufficiūt ad ꝓuo
cādo somnū: ꝛ in casu necītatis ꝓp nimiā vigiliā itret bal/
neū ꝓ sero. Cū āt a balneo egrediṫ faciat sibi siccari caput
cū lenib⁹ mātilib⁹ tepidis: ꝛ nō multū calidis: ꝛ qescat in
lecto ꝑ spatiū calitatis q̄usq̄ exiccauerit corp⁹: ꝛ pausauerit.
℣ Digō ℭ Quantū ad scdam intētionē dȝ ꝯsiderare q regimē su
prascriptū: ꝛ silr̄ medicie humectatiue suprascripte maxie
valēt ad digerēdā māȝ melicā plusq̄ possint valere aliq
syrupi. Sed tñ q euō est faciēda in pn⁹ veris vel parū añ
dȝ incipere circa vigesimā diē februarij capere hunc syru
pū. ℞. syrupi de bisantijs. ℥. j. mellis rosati colati syrupi
de sticbados. añ. ℥. s. aque buglose: ꝛ aque mellisse. añ. ℥. j.
s. ꝛ est ꝓ vna vice: sumaṫ. vj. vicib⁹ in aurora.
℣ Euō. ℭ Quantū ad tertiam intentionē que est intentio euādi
Flōmia. opȝ q aliqs medic⁹ ꝓspiciat corporis habitudinē ꝛ pci/
pue venarum. Et si viderit venas valde plenas faciat flo/
bothomari eum de vena cōi extrahendo quātitatem san/
guinis sm̄ q ei videṫ ꝯuenire virtuti. Ego tamē puto iu/
xta id qō vidi q non indigeat flobothomia. si tamē appa
reat exuberantia supradicta fiat in meridie: ꝛ fiat larga.
vt grossus sanguis egrediaṫ: nec ad vlteriorez flobotho/
miā ꝓcedat. Maxime tñ ꝯsidereṫ si caruit mēstruis. nam
eo casu flobothomeṫ oino anteq̄ sumat medicinā ꝓ duos
dies ꝛ hoc de saphena vel de ambabus saphenis. iuxta
tenorem virtutis. ℭ Si alias medicinas abhorret sumat
nunc hāc decoctionē. ℞. folliculloꝝ sene. ʒ. iij. s. brodij bo/
ni caponis sufficienter pinguis. ℥. viij. ꝛ sic cum sale opti/
me bulliat simul bulitione vna: ꝛ post dimittaṫ per totam
noctē: ꝛ mane coleṫ: ꝛ deṫ aut cū zucharo aut sine vt pla/
cet: ꝛ deṫ quādo vult. si nō pōt in mane. aut capiat diaciro
nitem solutiuum in cuius. ℥. j. s. ponaṫ. ʒ. s. lapidis lazuli
subtilissime puluerizati: ꝛ loti cum alijs specieb⁹ diaciro/
nitē. ℭ Sed siue flōmia indigeat siue nō postq̄ syrupum
sex vicibus sumpserit capiat hanc medicinā. ℞. polypo/
dij epithimi. añ. ʒ. j. lapidis armeni loti sm̄ artē Mesue in
ca. ꝓprio. ʒ. s. myrabolanoꝝ kebuloꝝ ꝛ indoruȝ. añ. gra.
xxiiij. sticbados. ʒ. ij. salis indi. pulpe collo̅quintide. añ. ℈.
ij. s. emblicoꝝ belliricoꝝ. añ. ʒ. ij. ℈. j. conficiant̄ pillule cū
oxymelle: ꝛ denṫ ei de eis. ʒ. j. s. vna hora añ diē. ꝛ statim
post ipsas poteṫ lib. s. aque lactis caprini. Et oi mense vel
saltē omnib⁹. xl. dieb⁹ vsq̄ ad mediū Maij purgeṫ semel
cum dictis pillulis addendo in quātitate vel minuēdo sȝ

ꝙ ex prima vice perceperit esse opportunū: ⁊ sumātur cū
custodia debita ⁊ premittendo lauatiuū cū aq̄ ordei ⁊ zu-
cha. an̄ prandiū ꝑ horā aut cū alia medicina descripta.
¶ In temporibus autē intermedijs sumat omni mane in
Triferꝭ descriptio. ꝓncipio aurore ieiuno stomacho. ʒ. iij. bꝰ trifere: ⁊ si potest
superdormiat. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ indorum: ⁊ bel-
lericoꝝ. an̄. ℥. I. epithimi optimi. ℥. ij. pulueris hyerepigre.
℥. s. confice cum melle emblicorum. i. cū melle cocto ⁊ di
spumato in decoctione emblicorum: ⁊ si vi ꝙ cum vsu isti-
us trifere nimis fluēt venter sumat minorē quantitatē ꝓ
vice: ⁊ si tederet eā ista capere ꝯtinue dimittat pro aliqui
bus diebus: ⁊ faciat clysteria: si non habet beneficium vē-
tris. ¶ Et ad hāc intentionē euacuandi conueniunt masti
catoria ex mastice: ⁊ stafisagria. ¶ Et si contingeret ꝙ di-
ctam triferam epithimi abhorreret potest loco eius bibe-
re in mane de aqua lactis caprini circa. ℥. viij. in qua bulli-
uerit parūper. ℥. s. epithimi vel parū minus: ⁊ postea cole
Ius galli. tur: ⁊ dulcoretur cū zuccharo ⁊ bibat tepida ī mā̄e. ¶ Et ad
eandē intentionē confert bibere circa lib. j. de brodio galli
vetusti decrepiti cocti cum sale indo: ⁊ cum polipodio: ⁊
ysopo: ⁊ blētis: ⁊ cardamomo. ¶ Iterum. ℞. folliculorū
sene. lib. v. musti albi dulcis. lib. cc. infundatur sene in pre-
dicto musto: ⁊ ibi remaneat per tres menses: ⁊ post tres
menses bibat in mane in aurora circa li. s. predicti vini cū
℥. ij. aque buglosse. ¶ Et q̄r puto ꝙ quādoq̄ de lapide ar
meno non inueniretur faciat fieri in isto casu primas pillu
las supra scriptas ponendo in eis loco lapidis armeni si-
milem quantitatem de lapide lazuli optimo ⁊ bn̄ loto: nec
puto ꝙ sit opportunū: aut cōueniēs in eo transire ad admi
nistrationem ellebori nigri: sed si vult permutare medici-
nas fortes quas dixi sumēdas per totū ver oībꝰ. xl. diebꝰ
semel: pōt loco pillularꝝ suprascriptarū sumere. ʒ. iij. cōfe
ctionis hamec: aut. ʒ. ij. pillularꝝ indarum in vice vna vel
parum minus: nisi medicus pn̄s experiret ventrem eiꝰ val
de fluxibilē aut virtutē eius valde debilitari: tūc sūt opꝫ ⁊
quātitatem medicinarꝝ diminuere: ⁊ interponere plus de
tp̄e inter assumptionē vnius ⁊ alterius. ¶ Debꝫ et̄ attēdē
ꝙ in die q̄ sumit fortia solutiua suprascripta nullo mō est
balneū intratura. Sed qn̄ sumit leuia solutiua post eorū
operationem comedat ⁊ postea de sero digesto cibo an̄ ce
nam ingrediatur balneum mō superius dicto. Qn̄ v̄o nō
sumit medicinam aliquam balneetur in mane.
Confortatio. ¶ Quantum vero ad quartam intentionem que vertitur
ad confortationem cordis debet ante cibos sumere circa.
ʒ. j. pro vice in mane ⁊ in sero dyamusci dulcis aut electua
rij de kesmes: aut electuarij de gemmis: aut confectionis
letificantis: descriptione Rasis. 9. Almansoris. in capi. de
melancolia: ⁊ ista conueniunt in tempore frigido. ¶ In tē
poribus vero calidis fiat huiusmodi confectio. ℞. zucha-
ri rosati zuchari violati. an̄. ℥. i. zucha. buglossati. ʒ. iij. ele-
ctuarij de gēmis. ʒ. i. cōfice omnia simul in mortario bn̄ ꝑ-
miscendo: ⁊ addantur. xxx. pannule auri purissimi: sumat
circa. ʒ. iij. pro vice: sumatur ante prandium ⁊ ante cenam.
Sacculus cordialis. ¶ Item poteſt hīc sacculū iuxta cor. ℞. seminis basilicōis
gariofilati corticum citri florum boraginis ⁊ buglosse. li-
gni aloes crudi an̄. ʒ. i. rosarum ⁊ violarum: ⁊ florū nenu
faris. an̄. ʒ. ij. folij macis gariofilorum croci gallie musca-
te. an̄. ℈. I. fiat puluis ⁊ ponat in sacculo de sindone rubea: ⁊
⁊ teneatur iuxta cor: ⁊ ex eodem puluere cōfecto cū aqua
dissolutiōis dragagāti addēdo. ʒ. ij. gallie muscate fiat po-
mū: q̄d teneat in manu ad odorādū. ¶ Itē dꝫ in mane fa-
ctis purgationibus ꝑdictis purgare caput suū cū mastica
torijs gargarismatibꝰ: ⁊ caputpurgijs: q̄n̄q̄ vtēdo vno: ⁊
Masticatoria. q̄n̄q̄ alio. ¶ Masticatoriū vtile. ℞. sinapis stafisagrie pi-
¶ Caputpurgiū. peris piretri. an̄. ʒ. i. masti. ʒ. vj. misce: ⁊ masticet q̄ttes cō
ueniēs de eo ꝑ horā. ¶ Caputpurgiū in estate pōt fieri cū
succo blete: ⁊ cū aq̄ maiorane cauendo a sternutatione nisi
corpus sit bn̄ vacuatū: ⁊ in hyeme inūgēdo nares cum oleo
Garg. cucumeris asinini interius. ¶ Gargarisma pōt fieri cū ace
to distillato aut addendo in hyeme in dicto aceto aliq̄d de
pipere. ¶ Et vtile est ꝙ faciat sacculos de folijs rute sic
cis latos sicut puluinaria sua sūt: ⁊ illos teneat sub capite
in nocte. ¶ Et q̄r stōchꝰ et̄ vehemēter ledit. si inungat sto
machū sepe cum hoc vnguēto calido esset cōueniens ieiu-
Unguē. stōchi cal. no stō. ℞. olei de spica: olei masticini. an̄. ʒ. ij. vini ru. boni
lib. s. gariofi. macis cinnamomi corallorum rubeorū: mē-
te sicce: an̄. ʒ. I. bulliant simul vsq̄ ad vini cōsumptionem:
coletur ⁊ addat laudā: ⁊ gallie muscate. an̄. ʒ. i. s. cere pa-
rum. ⁊ fac vnguentum molle. ¶ In temporibus frigidis
Sacculus capitalis. poteſt sup caput hīc sacculū. ℞. sticados arabici. ʒ. ij. rute
sicce: gariofilorum. an̄. ʒ. vj. rosarū nucismuscate. an̄. ʒ. i. s.
pistentur: ⁊ fiat sacculus in sindone rubea protenēdo in ca
pite. ¶ Item vaporetur meatus sepe ieiuno stomacho re-
cipiendo fumum vini in quo decoctū fuerit artemisie pule
gij calamēti. an̄. M. i. dauci. ℥. s. mirrhe ⁊ gallie muscate.
Uētosē. an̄. ʒ. s. ¶ Item sepe sibi ponat ventosas postq̄ꝫ est purga-
ta ⁊ flobothomata super nates: ⁊ super coxas iuxta igui-
na ⁊ super ventrem sub vmbilico: ⁊ q̄n̄q̄ in pulpis crurū.
Licet multa alia dici possent. puto tamen ista sufficere cū
diuino adiutorio: ⁊ sit principale fundamentum in regimi
ne: ⁊ flobothomia ⁊ purgationibꝰ. nam etiā hec sufficiūt
pro dolore illo accidente in capite.

¶ Consilium domini Joannis de mantua.

¶ De melancholia non confirmata per proprietatem capi
tis. ¶ Consilium. xiiij.

Iste nobilis vir annorꝝ fere. 26. cū
multū extra ꝓpriā do
mū vagādo circū iuisset. tādem in mediolano
passus est casus aduersos: ⁊ cū tristitia red[illegible]
domū ꝓpriā vbi ꝓnū circa mediū martij fere
subito passus est capitis grauedinē: ita vt vi[illegible] se teneret cū
perturbatione totius ⁊ pauco vomitu: sꝫ q[illegible]dā factis pur-
gationibꝰ: ⁊ calefactorijs capitis: postea bn̄ habuit ꝑ esta-
tem. ¶ Sed autūno sequenti de mēse octobris cū loquere
tur cū quodā aurifice: ⁊ ille quādā rotā seipsam voluētē
ꝑmittē face. diu cogitās ī rote ꝯpōne tādē ad tristiciā: ⁊ co
gitationē ⁊ timorē sine cā: ⁊ capitis ꝗuitatē: ⁊ q̄ꝫdā leuē v̄tigi
nē ⁊ tremorē cordis: ⁊ vomitꝰ statū: ⁊ quarūdam diuersarū
materierū colericarꝝ: ⁊ frigus in capite continuū ꝯuersus
est: cum quibus tn̄ vrina rubea vel citrina perseuerabat: ⁊
tinnitus in aure: ⁊ cogitatio cōtinua suorꝝ nocumentorum
⁊ timor standi in loco obscuro: ⁊ difficultas incipiēdi som
num: q̄ oia cū post regimina administrata ꝑ hyemē: ver: ⁊
estatē diminuerētur: tn̄ in autūno intēdi videbāt: ꝑseuera-
uit tn̄ appetitus bonitas: ⁊ nullus fuit acetosus vomitus: ⁊
⁊ splenē saluū hꝫ: ⁊ vt dicit habuit: ⁊ nūc cū ad nos perue
nisset diu stetit in hospitio rectꝰ cibis delicatis: boni: ⁊ cla-
ri sanguinis generatiuis ⁊ q̄euit: ⁊ gauisus est cū socijs: ⁊
iuit ad balnea perreoli ꝑꝑ capitis frigꝰ: ⁊ grauitatē. Itaq̄
multū bn̄ vr̄ hr̄e: ⁊ pinguefactꝰ ē: ⁊ boni coloris. ⁊ bn̄ dor
mit: lꝫ sibillus nō ex toto recesserit: nec olo grauitas capi-
tis. est aūt satis pilosus grossorꝝ pilorꝝ: ⁊ ad nigredinē de-
clinās. ¶ Dispō ꝓncipalr̄ a medico in isto considerāda est
ꝓncipiū melācolie nō cōfirmate cū suis causis. Nā Auicē.
prima tertij. ca. ꝓprio de signis huius dispositionis dixit.
Signa ꝓncipij melācolie sunt estimatio mala: ⁊ timor sine
cā: ⁊ velocitas ire: ⁊ dilectio sollicitudinis. lꝫ quidā textus
dicant solitudinis: ⁊ tremor: vertigo: sonitus: ⁊ tinnitus.
que oia in isto ꝓter ire velocitatē fuerūt manifesta. ¶ Ra
sis ꝯo nono Almāsoris dixit. Cū alicui cogitationes ma-
le sine cā accidūt: ⁊ timor ⁊ tristitia in eo ꝓualuerūt melēe
ꝓnꝰ in eo erit. ¶ Et Haliabbas nono theorice. ca. 7. Et cō
munia quidem omnibus qui desipientiam patiuntur ni-
gra signa sunt timor tristitia ⁊ opinio mala. ¶ Putādū est

autem hoc initium melācolie eē ꝑ ꝓprietatē capitis:Ꝫ ad
huc ēt totius dispositio videatur cōicare:⁊ ꝑcipue cordis:
cuius cōplexio frigida ⁊ sicca ꝑ presentiam melancholice
materie spiritum vitalē genuit siluestrē:⁊ communicauit
cerebro in quo ꝓp cogitationes:⁊ regimen magis ad me/
lancholicam nā̄ erant ꝯuersi humores q̄ȝ opꝫ. ¶ Q: aūt
caput suū humidū videbatˀ esse accidētalr̄ vt ipse dicit. nō
video ex signis. sed ēt nō fuisset mirum. si ante hunc casum
capitis humiditas iuuisset ad complendum hoc accidēs.
multiplicatur enim melācolia in his quoꝝ cerebrū est hu
midum:⁊ cor calidū. Et q: dispositio ista paroxismaliter
q̄nq̄ȝ inuadit. ideo nō obstante q̄ ꝑ nunc bene se hēat quo
ad omnia: videtur mihi q̄ debeat vti regimine q̄d subscri/
bam:⁊ medicinis eo ordine quo hic dicetur:⁊ per p̄ntem
medicū illmirabiˀ. nam si anteq̄ȝ vlterius ꝓcedat curetur li
berabitur integre. oꝫ enim vt curetur anteq̄ȝ cōfirmetˀ:q̄m
in principio est facilis:⁊ praua:⁊ difficilis cū est cōfirmata
vt prima tertij. ⁊ 9° Almansoris: hic vno notato q̄ cuȝ me
lancolico huius humore flegma potius abundat q̄ȝ alius
humor. licet etiam colera inueniatur quādoq̄ȝ superflua.

Aer. ¶ Aer sue habitationis oꝫ eē parūper humidus: ita q̄ in
estate humectetˀ cū irroratione aque:⁊ cū positione herba
rum frigidarum. sicut folioꝝ vitis ⁊ salicis:⁊ lactuce:⁊ tā
dē cū pomis odoriferis:⁊ rosis:⁊ violis. Et in caliditate ⁊
frigiditate nō multum a tēperamēto recedat: sed ad paruā
caliditatem sit declinis:⁊ caueat oēm ventum.

Cibi. ¶ Cibi: sit panis ex optima farina frumenti munda a fur/
fure omnino:⁊ sit inter primū ⁊ tertiam diem:⁊ nō sit aci
mus:⁊ nō superflue fermētatus vel coctus:⁊ alios panes
Carnes vitet vt azimū:⁊ opitum. ¶ Carnes debēt esse pulloꝝ he/
doꝝ agnoꝝ vituloꝝ paruoꝝ: paruaꝝ auiū ⁊ ꝑdicū ⁊ fasia
noꝝ:⁊ ꝓprie pedū castratoꝝ:⁊ agnoꝝ:⁊ hedorum:⁊ vitet
carnes salitas oēs:⁊ oēs carnes multū veteres:⁊ vaccaꝝ
Pisces. ⁊ hircoꝝ:⁊ porcoꝝ siluestriū:⁊ aues aquaticas. ¶ Pisces
petrosi:⁊ parui:⁊ squamosi cōueniūt:⁊ oēs alij pisces vi/
Oua tentur: nisi ex libero mari. ⁊ parui:⁊ sq̄mosi. ¶ Vitelli ouo
Caseus rum conueniunt: cū oua sint gallinaꝝ:⁊ recētia:⁊ adipes
⁊ pinguedines dictoꝝ aialium. ¶ Sed sanguis ⁊ caseus
antiquus salitus. Et interiora omnia vitētur preter epata
Lac. pulloꝝ:⁊ galloꝝ testiculos. Lacte autē quandoq̄ȝ vti pōt
sed quādo sumit nō sit multū:⁊ sit stomacho ieiuno:⁊ post
ipsum nō sumat cibū aliū quousq̄ȝ sit digestus ⁊ sit lac sta/
Grana. tim ab vbere extractus. ¶ Legumina omnia penitus fu/
giat:⁊ precipue lentes. ¶ Ex granis vtatur farre:⁊ ordeo
fracto:⁊ dimittat panicum ⁊ milium:⁊ risum:⁊ sint dicta
Herbe grana cum carnibus cocta. ¶ Ex herbis sumat lactucam
boraginē buglosam, melissam endiuiā mētā:⁊ maluam:⁊
Fructˀ. bletes:⁊ caules penitˀ dimittat. ¶ Et fructibˀ vtatˀ ficubˀ
⁊ vuis tā siccis q̄ȝ recētibˀ. cerasis:⁊ pomis dulcibˀ bene
maturis:⁊ melōe pauco. ¶ Fugiat oia valde acuta: sicut si
napiȝ porrū allea:⁊ cepe:⁊ silr̄ acetū:⁊ agrestā:⁊ sit ꝯtētˀ
dulci:⁊ vnctuoso. ⁊ insipido iō ēt piper fugiendū est.

Potˀ ¶ Potus sit vinū albū clarū nō multū potens odoriferꝫ. ⁊
cū aq̄ ꝑ medietate in estate mixtū in hyeme minus. Neq̄ȝ
sumat cibum antequam primus sit digestus: nec multa ⁊
varia in eodē prādio sumat: neq̄ȝ ꝓlōget morā in mēsa nec
comedat nisi cum vera fame:⁊ sint cibi sui nō frixi aut assi:
sed potiˀ elixi: lȝ aliq̄n assum cōcedi possit. nec sint suffoca
ti in patellis. aut opillarum: vt pastalis.

Mo/ tus ¶ Nō multū laboret imo adhereat q̄eti:⁊ motibˀ leuibˀ
cū delectatiōe in locis spatis delectabilibˀ ⁊ cū socijs dile
ctis: ita q̄ n̄ remāeat solus nec sine d̄lectabili occupatiōe.

Som nus. ¶ Dormiat saltem octo horis in camera bene sani aeris:
vt predicitˀ:⁊ nō sub radijs solis aut lune:⁊ nō in loco fri/
gido vel ventoso: vel fetido: sed odoribus pleno:⁊ sit bene
coopertus pannis:⁊ capite bene eleuato: super latere primo
dextro. deinde sinistro:⁊ in fine redeat, super dextrum. Et
sit cōtinuū lumen in camera sui somni:⁊ sit sociatˀ delecta
biliter. ¶ Q: si nō sufficiēter dormiret hoc nullo mō tolle
Sōnuꝫ ꝓuocan tia. ret. imo faciat buliri lactucā in q̄ntitate multa i suis cibis:
⁊ vtatˀ ea in ferculis: q̄ si hoc nō sufficit aut cū lacte papa
ueris albi: aut coq̄ndo cortices duoꝝ papaueꝝ in suo fer
culo: aut bibēdo. ℥. ij. syrupi d̄ papauere aut sumēdo i ore
q̄n vadit dormitū. ℥. ß. dyacodiō: aut. ℥. ß. loch de papauere
aut lauādo an̄ cenā brachia ⁊ faciē cū ista lauāda ⁊ firmū
recipiendi ꝓcurret sibi somnū:⁊ in hoc sit sollicitus vt bene
dormiat. hec est lauāde descriptio. ℞. ordei. ℥. iiij violarū
floꝝ nenufari. an̄. ℥. ij. rosaꝝ. ℥. i. violarie ⁊ lactuce. an̄. M.
ij. radicū mādragore. ℥. ß. floꝝ camōille mellilotti. an̄. ℥. i. ß.

Anie accñtia ¶ Fugiat tristitiā sollicitudinē solitudinē dolorem iram
accidiā:⁊ oia anime accidentia preter gaudium: itaq̄ȝ ꝓpul
detur sibi de occupatione delectabili in qua non multa sit
opus cogitatione:⁊ caueat a venereis.

¶ Nō comedat vltra saturitatem nec stō graui: q̄nimo cū
stomachū grauē sentit faciatˀ vomitū semel in mēse post po
tū. ℥. iij. oximellis cum. ℥. vj. aque tepide: aut cum decoctio
ne calamēti: vel seminis raphani:⁊ precipue in estate.

¶ Procuret aūt hic oi die vētris bñficiū si n̄ ꝑ se faciat cū
Lan̄. Balneū suppositorio aut clysteri. ¶ Vtatˀ ēt balneo aq̄ dulcis in q̄
ieiuno stō lauetˀ cū dulci aqua:⁊ post a balneo egrediens
si multum sitit bibat parum bene tēperatum.

Per totum p̄ntem annū. s. quousq̄ȝ expertus sit q̄
neq̄ȝ in vere neq̄ȝ in sequenti autūno

Euo redit egritudo: vr̄ mihi q̄ vtatˀ in septimana semel istis pil
lulis q̄n aliā medicinā nō sumit. ℞. epithimi polipodij. ʒ.
i. lapidis armeni: lapidis lazuli lotoꝝ s̄m artē. xxx. vicibˀ
agitādo cū pistello in mortario:⁊ aquā innouādo. an̄. ʒ. ß.
mirabolanoꝝ kebuloꝝ ⁊ indoꝝ. an̄. ℈. i. gran̄. v. sticados
arabici. ʒ. ij. salis indi: pulpe colo. an̄. ℈. ij. ß. emblici bellir
ici hasce ellebori nigri. an̄. ℈. i. gran. iiij. hyerepigre tur/
bith. an̄. ʒ. i. cōficiantur cū oximelle:⁊ sumatˀ. ℈. ij. ꝑ vice:
aut. ʒ. i. hora vna ante diem. ¶ Vel si predictas pillulas
nō sumeret aut vult ꝑmutare sumat semel aut in septima/
na. ʒ. ij. folliculoꝝ sene salis. an̄. ʒ. i. pipis gra. vij. ꝯtundātˀ
⁊ bulliāt lēto igne cū li. ij. brodij bonaꝝ carniū quousq̄ȝ re
maneat li. i. ⁊ coletˀ:⁊ bibatˀ in mane. ¶ In medio aūt iter

Hyera epithi mi vnā purgationem ⁊ aliā vtatur semel trifera epithimi s̄m
hunc modū. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ indoꝝ belliricium
emblicoꝝ. an̄. ʒ. ij. epithimi cretensis. ʒ. iiij. hyerepigre. ʒ. i.
cōfice cū melle emblicoꝝ vel kebulorum: vel saltem cum
melle decocto in aqua decoctionis emblicoꝝ:⁊ detˀ de ea
sine custodia. ʒ. ij. ꝑ vice vel. ʒ. iij. et si quotidie sumeret nō
obesset. ¶ Reliq̄s aūt diebus vtatur omni mane electua/

Elēm le tificans rio letificante quod sic fit. ℞. specierum dyamusci dulcis
ʒ. iij. galliemu. corticuȝ citri croci cinnamomi masticis ga
riofilorum: seminis melisse: nucis muscate cardamomi: ⁊ ne
remisch ben albi: et rubei: zedoarie seminis ozimi maio/
ris: et gariofilati: an̄. ʒ. i. musci gra. vj. confice cū melle em

Mel ēblicoꝝ blicorum:⁊ belliricorum: et sumat. ʒ. ij. pro vice. ¶ Mel
dictū sic fit. ℞. emblicorum numero. xxx. belliricoꝝ nume
ro. xx. pistentur et bulliant cū lib. iij. aque quousq̄ȝ vna re/
deat. postea cola: et adde mellis lib. i. bulliant dispumādo
vsq̄ȝ ad aque consumptionē. ¶ Et hoc regimē euacuandi
sepe cum aliqua dictaꝝ medicinaruȝ leuium in septimana
semel. Aut saltem in. 15. diebus semel nullo modo ꝑmitta
tur: nec etiam pretermittatur vsus dictorum electuarioꝝ
letificantium. Sed tamen multo magis studiū impendatˀ
in vita cum regimine predictoruȝ ciborū et somni: et quie
tis et gaudij: ita vt oi̇o studiū illud putetˀ necessarium per
hunc annuȝ si vult esse securus a casu in dictam infirmita/

Flōmia tem. ¶ Adueniente autem principio veris. s. circa princi/
pium martij in die lecta. in tertia quadra lune faciat se flo/
bothomari de vena cōi dextri brachij: et sit flobothomia
cū lato foramine: et si viderit vsq̄ȝ ad. ℥. iij. sanguis egredi/

continue subtilē clāꝫ tunc claudat. Sed si viderit ꝙ egreditur niger grossus: tunc trahat vsqꝫ ad permutationē coloris sanguinis si vtus ꝯstat. Sin aūt nimiū eēt cū li. s. sanguinis traxerit claudet: ꝛ i sero secūdet vsqꝫ ad. ℥. ij. Et hāc flobotbomiā faciat seq getē: ꝛ p horā post comedat in mane: aut vitellos ouoꝝ: aut pullū: nō in multa quantitate: ꝛ bibat vinum bñ temperatū: in crastinum aūt flōmie faciat vnū clystere cōe: ꝛ incipiat sumere syrupum hoc modo.

Digō

¶ Syrupus quē oꝫ sumere omni mane vsqꝫ ad octo dies est iste. ℞. capillorū veneris: radicū buglose: ꝛ boraginis florum boraginis: ꝛ buglose polipodij epithimi. añ. ʒ. v. foliculorū sene camōil. sticados arabici. añ. ʒ. iij. s. camedreos squinānti ellebori nigri. añ. ʒ. iij. s. fumiterre. ʒ. iiij. eupatorij. ʒ. ij. succi pomorum dulciū. ℥. iij. omnia preter epithimum ꝛ succum pomorum bulliant lento igne in lib. ij. aq̄ vsqꝫ ad li. j. deinde adde epithimum: ꝛ bulliat paꝝ. postea coletur: ꝛ addat succus pomorum: ꝛ zuchari li. j. ꝛ fiat syrupus: ꝛ est pro octo vicibus: ꝛ detur cum duplo sui de aq̄ buglose. ¶ Sumpto syrupo sumat illas pillulas. ℞. pillularꝫ. de lapide lazuli. ℈. ij. pillularū cochiaꝝ. ℈. i. sumāt p horam ante diem. ꝛ superdormiat per vnā horā. postea nō dormiat: ꝛ caueat a frigore in illa die. facta purgatione sequatur cum predicto regimine: ꝛ in fine septembris similē purgationem faciet premissa flobotbomia deuena cōi que sit. ℥. iij. sanguinis: ꝛ nō amplius. ¶ Super caput portet sacculum ex menta corticibus citri gariofiloꝝ: rosarum rubearum: sticados. añ. quod sufficit: ꝛ hoc seruato regimine puto cum adiutorio dei eū futurum liberum.

Et ponit h. o. a Mes. c. de soda melancolica.

Sacculus capitalis.

¶ De vertigine: dolore capitis ꝛ imaginatione in oculis.

¶ Consilium. .xv.

Dispositio huiꝰ notabilis domine hꝫ tres ptes ꝑncipales: quarū prima est vertigo non continua. scda est dolor capitis in fronte: ꝛ posteriori pte simul offendēs: ꝛ tertia est imaginatio in oculis: ꝛ qꝛ plꝰ dormit solito: ꝛ graues hꝫ oculos: ꝛ totū corpus: certe humor q est cā est flāꝫ nō ꝑuēt alicuius mixtiōe colere: ꝛ qꝛ ieiuno stō post somnū molestat̃ magis putādū est peccatū eē in cerebro p abūdātiā dictoꝝ humoꝝ: ꝛ ideo precat̃ cōsilium reꝝ cōuenienientium sine pompe multitudine.

Aer

¶ Oportet ꝙ locus ꝛ camera: vbi habitat sint sicca: ꝛ clara: ꝛ mūdi aeris declinis ad claritatē: ꝛ in tpe hyemis fiat calidus cū igne lignoꝝ siccoꝝ: ꝛ caueat sibi a frigore in pedibus: ꝛ manibus demū: ꝛ in oībus mēbris ꝛ a vēto: ꝛ habitatione in locis humidis: in mane post emissionē ꝛ egōnem oꝫ fatigari ante cibū siue i domo siue eē exercitio ambulandi: ꝛ si exercitiū deficit ei faciat fieri fricatiōes ad crura ꝛ coxas: ꝛ nates añ prādiū trahēdo inferius.

Motus.

¶ Et oꝫ ꝓuidere ꝙ oī die hēat bñficiū vētris saltē semel: ꝛ si nā nō rñdet accipiat clystere cōe aut mittat suppositoriū aut recipiat vnā grossaꝫ pillulā yere ante cibū: dormiat in nocte non in die incipiendo duabus horis post cibū: ꝛ capite bene eleuato: corpe bene cooperto: ꝛ super altero lateꝝ: ꝛ sit somnus in die nāli sex vsqꝫ ad septē horas.

Somnus.

¶ Sōnū meridianūꝫ ꝛ super repletione: ꝛ in loco frigido vel humido: ꝛ capite depresso vitet oīno.

Cibi. Carnes

¶ In cibis sumat panem bene fermentatum salitū bñ pistū: ꝛ bñ coctum de bono frumēto. Utatur carnibus volatiliū: ꝛ maxime tamen vtiles sunt ex rapacibus auibus sicut ancipitrum: ꝛ falconū: ꝛ noctue: ꝛ similiū: ꝛ pullorū: ꝛ perdicum: ꝛ fasianorum: ꝛ ꝑuarum auiū: ꝛ dimittat aues aquaticas. ¶ De quadrupedibus sunt bone caprine vituline lactantes: ꝛ castratine: ꝛ dimittat alias nisi capriolorum iuuenum. potest vti vitellis ouorum recentium non multū coctorum. ¶ Sanguinem autem animaliūꝫ caseum: ꝛ lac interiora capita nec colla comedat. vitet etiam victualia de pasta: sicut laganas: ꝛ pastillos: ꝛ frumentum coctū rizum lenticulas ꝛ panicum. potest vti farre: ꝛ ordeo fractos ꝛ panata: ꝛ aqua cicerum: ꝛ ouis distēperatis in aqua carniū: ꝛ amigdalis ꝑ suis ferculis. ¶ De herbis vitet oīno lactucam ꝛ caules apium: ꝛ petrosilinūꝫ: ꝛ bletas: sed pōt vti ruta menta feniculo boragine buglosa abrotano maiorana saluia thimo serpillo ꝛ in estate endiuia domestica: ꝛ siluestri: ꝛ crispino: ꝛ eufragia: ꝛ chiarcha: ꝛ herbere: sed quando potest abstineat ab herbis. ¶ De radicibus fugiat porros alleum: ꝛ cepe tanquam inimicos: ꝛ omnia acuta: sicut raphanos: sed potest vti rapis bene coctis: ꝛ pastinaca rubea: sunt sibi vtiles cappares saliti: ꝛ potest comedere spargos. pisces oēs: vitet maxīe olentes: ꝛ cenosos: ꝛ magnos: ꝛ sine squamis. vitet etiam fungos omnes.

Ova Caseus

Herbe

Radices.

¶ Item abstineat a fructibus humidis: presertim crudis: sicut sunt cerasa: ꝛ poma: pira: ꝛ similia. si tamen post prandium aliquid de piris coctis vel pomis vel citonijs aut pomis granatis potest tolerari. ¶ Amigdale cum zuccharo auellane assate: ꝛ grana pini magna: iterum tolerantur: ꝛ similiter oliue salite. Castanee vero nō: neqꝫ nuces: sed ficꝰ recētes ꝛ siccas pōt comedere ꝛ singulariter vuas passas ꝛ pruna dulcia matura: ꝛ immatura ante prandiūꝫ in estate ante prandium. ¶ Potest vti aniso feniculo proprie gariofilis cinnamomo galanga in tempore hyemis ꝛ sapa: ꝛ amigdalis in suis saporibꝰ: ꝛ i estate arancijs ꝛ limonibꝰ: ꝛ ꝛ agresta parum temperatis cum dictis aromatibus. Recedat sp a mēsa cū reliquijs famis: ꝛ non sumat sm cibum nisi senserit primum esse digestum: ꝛ a stō exisse.

Fructꝰ

¶ In potu melior est aqua mellis: ꝛ melius vinum pro ea est album pauciferum: sed vina grossa: ꝛ potentia sunt vitanda ꝛ sit auara in potu.

Potus

¶ Caueat ab accidia ira tristitia: ꝛ vtat̃ gaudio tēpato: ꝛ caueat a vento puluere: ꝛ fumo ad prospectuꝫ nimie luminositatis: ꝛ hec sufficiant de regimine.

Aie accñtia

Debet oī anno purgari circa ꝑncipiū veris. s. in ꝑncipio martij recipiēdo ꝑ sex vicibꝰ hūc syrupuꝫ. ℞. syrupi de sticados: mellis ro. colati: syrupi acetosi cōpositi. añ. ℥. s. aq̄ feniculi. ℥. iij. ꝛ est ꝓ vna vice sumat̃ calidus in aurora: ꝛ superdormiat per mediam horam.

Digō

¶ Sumpto syrupo purget̃ sequenti mane cum istis pillulis. ℞. pillulaꝝ de hyera dyacoloquintidos pillulaꝝ fetidarum: pillularū de hyeralogodion. añ. ℈. j. reformentur pillule. vij. ꝛ sumāt duabꝰ horis ante diē: ꝛ supdormiat p vnā horam: ꝛ in capite qnqꝫ horaꝝ bibat aquā ordei tepidam cum zucharo. ꝛ inde ad vnam horam prandeat.

Euo

¶ Et similem purgationem faciat in autūno: circa principium octobris: nec sufficit bis purgari in anno: sed opꝫ saltem purgari semel in mēse cum quibusdam pillulis lenibus vel cōfectionibus ad eandem intentioneꝫ: sicut verbi gratia. pillule de hyera simplici: aut pillule sine quibꝰ esse nolo: aut quod magis laudo cōfectionem de sticados positam a Mesue in cap. de vertigine: ꝛ scotomia: ꝛ eius dosis sit. ʒ. iij. cum aqua calida ieiuno stomacho quatuor horis ante cibum. ¶ Item oportet ꝙ porget caput cum gargarismis ex aqua mellis: vel aqua vitis: vel cum aceto distillato: ꝛ quando cum masticatorijs de radice piretri vel masticis: ꝛ stafisagrie: ꝛ piperis: ꝛ quandoqꝫ cum caputpurgijs: sicut leniendo nares interea cum oleo cucumeris asinini: ꝛ odorando rutam ꝛ maioranam fere cōtinue.

Garga Masticatoria

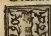
¶ Et opꝫ ꝙ in tpe calido dū corpus nō est valde plenū sumat i mēse tribus vicibus. ʒ. i. s. metridati cum. ℥. i. s. aque mellis. et est vtile alijs diebus sumere electuaria humaim imposita a Mesue in. c. de conseruatione sanitatis oculi. ad q̄titatē pue castāee ꝓ vice: facē etiā puluinar d̄ ruta sicca et maiorana ē valde vtile pro tenēdo de nocte in lecto.

¶ In oculis autem post purgationes in mane ieiuno stomacho stando resupine ponat pro quolibet oculo guttaꝫ aliciꝰ istoꝝ collyrioꝝ et fortiora collyria tētare nō curet

Cura imaginatiōis oculi.

polly/ ... ¶ Primū est hoc. R℞. rute mente berbenē celidonie fenicu
li. an̄. li. ij. distilletur aqua p alembicū: ⁊ de illa ponat in ocu
lum. ¶ Scđm est aqua ruthe solum de qua est optimū oī
die lauare oculos. ¶ Tertiū est. R℞. aque ruthe. ℥. iij. sera/
pini. ℥. i. s. misce: ⁊ teneat i ampulla vitri bn̄ obturata: ⁊ po
nat vna gutta in oculo. ¶ Quartū est aq̄ eufrasie fenicu/
li: ⁊ celidonie extracta p alēbicū. ¶ Ultimū. R℞. fellis galli
aut pdicis. ʒ. ij. mellis crudi. ʒ. ij. succi feniculi. ʒ. iiij. misce:
⁊ teneant in ampulla vitri bn̄ obturata: ⁊ ponat in quolli
bet oculo vna gutta p vice: nō trāscēdat ad fortiora. nō oꝫ
cauteria facere: nam qꝛ nō videtur multum obtenebrari vi
sus: ⁊ iā trāsiuerūt sex mēses verisimile est: vt dixit ille ve/
nerabilis doctor. M. Jacob⁹ ꝙ bis obseruatis de oculis
nō timendū. Et h̄ sufficiāt p ista notabili dn̄a.

¶ De paralesi particulari in brachio cum stupore digitorū
ex vulnere ⁊c. Consilium. xvj.

Sic .d. valcarti iam sunt tres menses fuit
vulneratus in collo iuxta furculā cuꝫ
lācea in pte sinistra: ⁊ penetrauit vulnus ad po
steriora ex eadē pte longe a medio nuche tātū
ꝙ nō apparet solutionem cōtinuitatis fuisse in
spōdilibus: ⁊ in adiutorio brachij eiusdē lateris fuit pcus/
sus a re ꝯtūdente: sine fractura tn̄ ossis: ⁊ dū fuit aptū vul
nus ex lācea nō doluit ptē brachij infra cubitū nō obstāte
ꝙ multū doleret in loco ꝯtusiōis: sed clauso vulnere: ⁊ ipō
vtēte vnctionibus ⁊ cerotis sup adiutorio descēdit mā ad
ptē infra cubitū: ⁊ fact⁹ fuit ēt dolens partē infra cubitū: ⁊
superuenerūt dolores in tribus digitis manus sinistre i polli
ce: indice: ⁊ medio: ⁊ tādē nunc os spatule mouet: sꝫ nō pōt
eleuare adiutoriū: nec pōt flectere cubitū: nisi cū adiutorio
alterius man⁹: sed digitos manus pōt flectere ⁊ stringere
manūꝫ debiliter: ⁊ maxime debilitatē sentit ⁊ dolet ⁊ pa/
tit quēdā modū stuporis in toto pollice: ⁊ medietate indi/
cis versus pollicē. ¶ Ex quib⁹ intelligit ꝙ ista est parale/
sis pticularis mēbri cuius aliqua pars potest eē ex incisio
ne que fuit in vulnere transeunte per musculos mouentes
adiutorium. ⁊ illa talis pars que correspōdet villis incisis
quantum ad hoc est incurabilis. Sed puto ꝙ sit modica.
Reliqua vero paralesis cōstat intelligenti dcā ⁊ signa pbā
ꝙ est ex apostemate vel oppilatiōe vel ambobus simul in
neruis musculorum spatule mouentium adiutorium ⁊ mu
sculoꝝ adiutorij mouentiū asceid. ¶ Ego igitur mandato
J. P. D. N. M. E. domini mei colendissimi scribam consi
lium ⁊ deus sit dator auxilij. Premotando ꝙ eius etas est
quasi annorum quinquagita: ⁊ cōplo tendens ad humidū
cum caliditate: dominante tamen caliditate.

¶ Primo ḡ opꝫ ꝙ caueat ab aere vehemēter frigido ⁊ hu/
mido: ⁊ precipue occurrat spinere capiti ⁊ pedibus: ⁊ pci
puē locis infirmis. ⁊ debet cauere ab occursu ventorū: ⁊ — 7 Aer.
austri ⁊ boree quantū est ei possibile. ⁊ in temporibus fri/
gidis debꝫ hr̄e immediate iuxta carnem brachij lesi: ⁊ spa
tule: tam anterius q̄ꝫ posterius pellē vulpinā: ⁊ aut si ponūt
ibi cerotaria vel vnguēta: ponatur hec pillis sup illa. Silr̄
etiam perseuerātia multa in aere excessiui caloris vitet: sꝫ
tn̄ aer calidus ⁊ siccus nō multū a tpamento recedens est
ei cōueniens: ⁊ vsus sudandi in balneo sicco ieiuno stoma
cho: ⁊ ibidem fricandi spinā ⁊ locū lesū est ei valde conue
niens postq̄ꝫ erit purgatus. Et debet de nocte tenere pres
sillas vestitas vsq̄ꝫ ad cingulum: etiā in estate ne infrigiden
tur in nocte: ⁊ camera sua vbi dormit ⁊ habitat debet cale
fieri in hyeme cum siccis lignis: facto igne cum rebus odo
riferis ⁊ boni odoris: ponendo interius multuꝫ de maio/
rana sicca ⁊ de origano sicco: ⁊ de corticibus citri: ⁊ caue/
at ab aere nebuloso ⁊ grosso ⁊ fetido.

7 Mo ... ¶ Studere debet presertim facta purgatiōe exerceri ieiu/
nō stomacho primo ambulando in locis sicci aeris: ⁊ po/
stea laborando cum manibus: precipue cuꝫ manu sinistra
quantum erit possibile agitando ipsam cuꝫ alia manu aut
saltem fricare ipsam cū rebus siccis: ⁊ in hoc adhibeatur
studium; sed post cibum melius est leuiter quiescere: aut
leuiter ambulare: ⁊ qn̄ nō pōt vti exercitio faciat fieri frica
tiones cū mantilibus calidis fricando pmo crura ⁊ coxes
trahēdo ad inferiora: postea spatulas: ⁊ nates: postea pe/
ctus ⁊ vētrem: postea brachia: ⁊ postea caput: ⁊ sint māti/
lia lenia: ⁊ fricationes mediocres: ⁊ durent p horā.

¶ In cibis vtat pane fermētato: ⁊ bn̄ cocto: ⁊ habēte ali/ — 7 Cibi.
quid anisi: ⁊ salis cōmixtū: ⁊ vitet azimū vel deficiētē i fer — Panis.
mentatione: ⁊ coctura: ⁊ panē de alijs granis q̄ꝫ de frumē
to vel de spelta: ⁊ nō comedat ipsuꝫ statim sicut venit a fur
no: imo melior est panis in scđo die vel tertia: pcipue tn̄ vi/
tet loliuꝫ. ¶ Carnes. meliores sunt carnes auiū: ⁊ pcipue — Carnes.
perdicum: ⁊ auiculaꝝ degentiuꝫ in arboribus ⁊ pratis: ex
ceptis quisquilis siue qualeis quas opꝫ vitare. Et simili/
ter conueniunt carnes capriolorum: ⁊ leporum: ⁊ capreto
rum: ⁊ vitulorum: ⁊ tollerātur castratine presertim de mō
te: ⁊ meliores sunt assate: ⁊ cocte in patellis: vel super car/
bonibus. Sed interiora ⁊ capita sunt vitanda nisi cerebel
la leporum: illa enim assata sunt multum conuenientia: ⁊
studeat habere de eis frequenter ⁊ comedere. Reliquas
vero carnes sicut agnorum: ⁊ porcorum precipue hūidas
vitare debet. ¶ De piscibus melius esset non comedere: si — Pisces.
tamen comedantur sint non valde magni: ⁊ de genere ha/
bentiū squamas: ⁊ boni odoris ⁊ assi: ⁊ frixi: ⁊ conditi cuꝫ
pipe ⁊ ꝫinꝫi. ⁊ cinna. ⁊ saluia: vel origano ysopo vel basce:
sꝫ cācri: ⁊ gnari: ⁊ cōche marie: ⁊ anguille: ⁊ tunini: ⁊ mu
rene: ⁊ lamprede: ⁊ silia dimittant oino. ¶ Lac ⁊ case⁹ nō — Lac
sunt conuenientes in hac dispositione: sed tamen min⁹ ma
lus est caseus antiquus ⁊ salitus quando sumitur in par/
ua quantitate: sanguis etiam coctus est malus. ¶ Uitelli — Oua
ouorum: gallinarum recentium sunt conuenientes: pcipue
cōditi cum aromatibus de quibus dicam infra: sed nō co/
cti cum caseo vel farina. ¶ Uictualia de pasta frumenti ex
cepto pane: sicut lagane ⁊ pastilli: ⁊ reliqua similiū generꝫ
sunt dimittenda. ¶ Et pro ferculo pōt vti pane trito vitel/ — Fercula
lis ouoꝝ brodio cicerum panico milio rizo: ⁊ herbis odo
riferis: sicut menta origano saluia: ⁊ silibus: ⁊ pōt facē fer
cula cū amigdalis ⁊ granis pini: ⁊ similibus: sed semp sint
ibi aromata plura i hyeme: ⁊ pauciora in estate; posset tn̄
vti gratia solonis vētris: ⁊ esset sibi valde vtile ferculis ex
vaticai ⁊ si poneret etiam ibi de ysopo: ⁊ basce ⁊ alijs odo
riferis esset sapidius ⁊ melius. Sed tamen nō sepe vtatur
mollibus nisi ad hunc finem: vt habeat beneficiuꝫ vētris.
¶ De radicibus vero tollerāt radix petrosilini: ⁊ pastina
ca: ⁊ carotū: ⁊ radix feniculi: ⁊ apij: sed melius est alias ra — Radi/
dices dimittere nisi aromaticas: sicut ꝫinꝫiber. ¶ De fru/ — ces
ctibus conueniunt ei grana pini quibus dꝫ vti quasi in oī — Fruct⁹.
cibo: aut confectis cum ꝫuccharo aut sine ꝫuccharo: ⁊ conue
niunt amigdale dulces: ⁊ amare: ⁊ conueniunt etiam auel
lane: precipue assate: ⁊ comeste cum pipere: ⁊ tollerantur
nuces: ⁊ ficus sicce sunt bone: ⁊ vue passe: sed fructus hūi/
di dimittātur: sicut cerasa: ⁊ pira: ⁊ poma: ⁊ persica: ⁊ simi
lia: ⁊ similiter cucurbite: ⁊ citruli: ⁊ angurie; tollerātur tn̄
gratia solutionis ventris vue bene mature ante cibū ⁊ fi/
cus recentes bene mature: ⁊ aliquid de mellonibus: ⁊ in
estate pruna dulcia bene matura: castanee ꝯo ⁊ silique nō
commendant. ¶ Cappares sunt cōuenientes pcipue cū cin/
namomo: aut pipere: ⁊ vino coto cū pauca quātitate vini
granatoꝝ gratia saporis: fungi ⁊ tubera oino dimittātur.
¶ Feniculū anisū ciminū pip ꝫinꝫib cubebe cinamomū ma
cis galāga gariofi. foliū croc⁹ cardāomū amomū: ⁊ lignū
aloes siler mōtanū sigillati: ⁊ ꝯiūctiꝫ tollerāt gr̄a ꝯdimē/
toꝝ: sꝫ acetū vitet dio: ⁊ ea q̄ sūt valde acetosa sic citrāguli
⁊ limōces: ⁊ acetositas citri. ꝫuchap vō ⁊ mel sūt ꝯueniētia.
¶ Dꝫ ꝙ studeat nimis se ipleat i vice vna imo sp recedat

a mēsa cū fame ꝛ siti: ꝛ nō comedat scḋa vice nisi p̄ cibo digesto: ꝛ nisi tolleraverit famē notabili tpe saltē hora vna.

Pot⁹ ¶ Potus ꝯo sibi melior est aq̄ mellis ꝛ in estate sine aromatibus. In hyeme ꝯo aromatiçat cū cinnamomo. ꝛ pipere: ꝛ çinçibere. quātitate tñ eoꝝ cōueniēti ita vt placeat gustui. Si tñ potaret in omni mensa ciphum mediū vini albi subtilis antiqui odoriferi post purgationē nō esset ei incōueniens: sed vinum aliter est ei nociuum: precipue multitudo: minus tamē malū ē rubeū q̄ȝ albū: ꝛ omnino quicunq̧ potus sit vitet eius multitudo: ꝛ precipue qñ vadit dormitum. Et post cenam: ꝛ super repletionē cibi itaq̧ tolerare famem: ꝛ sitim est de rebus melioribus.

Somnus. ¶ Somn⁹ ei⁹ qñ pōt ordinate dormire dȝ eē incipiēdo saltē duab⁹ horis post cenā in loco calidi aeris ꝛ sicci in bono lecto capite bñ eleuato: ꝛ corpe bñ coopto: ꝛ sup altero latere: ꝑmarie tñ sup dextro: ꝛ dȝ eē in nocte aut ḋ mane ante cibū: ꝛ vitet somnū post repletionē quātū pōt: ꝛ sit quantitas somni in die naturali sex horarum vel circa.

Cañ. ¶ Et dȝ facere q̄ oi die hēat bñficiū vētris: ꝛ ad h̄ cōfert sibi ante cibū comedere quatuor vel quinq̧ ficus siccas pingues calefactas: ꝛ mūdatas: aut ferculū de vrtica vt est dictū ꝑus: aut sumere añ cibū. ʒ. ij. thimi sicce. vel. ʒ. ij. ysopi sicce: aut facere clystere si opȝ aut bibere de mane circa. ʒ. ß. herbe iue sicce cū. ℥. iiij. aque mellis: ꝛ nullo mō ꝑtermittatur hoc regimen si natura non responderit.

Accñtia ¶ Caueat sibi a tristicia ꝛ multa cogitatione: ꝛ potest irasci ꝛ letari: sed venerea debet dimittere quantum potest. Et hoc de regimine.

Sed preter ista dȝ q̄ qñ erit domi primo faciat fieri flobotomiam de vena communi i brachio dextro. Et sufficit q̄ euacuat. ℥. iiij. sanguinis. ꝛ illa tota flobotomia: aut si flōmiam abhorret tunc in spatula dextra ponat duas ventosas cū scarificatione.
(margin: Flōmia)

Digō ¶ Euacuato sanguine sumat hunc syrupū quatuor vicib⁹ ℞. syrupi de sticados. ℥. I. ß. syrupi de thimo. ℥. ß. aque maiorane. ℥. i. aque saluie. ℥. ij. clarificetur ꝛ aromatiçetur cuȝ çinçibe. sumatur calidus de mane duabus horis ante diē ꝛ superdormiat vsq̧ ad diem.

Euō ¶ Sumpto syrupo quatuor vicibus purget sequēti die sumēdo istas pillulas duabus horis ante dieȝ. ℞. pillularū fetidaꝝ maioꝝ. pillulaꝝ cochiaꝝ descriptiōe Almāsoris. añ. ʒ. ß. fiant. vij. ꝛ sumant omnes simul in vice vna: ꝛ hac die obseruet bonā custodiam sicut in alijs medicinis soluti uis cōsueuit. ¶ Et opȝ q̄ ex interuallo purgetur ad minus semel vel bis in mense sumēdo has pillulas de sero quando vadit cubitum. ℞. pulueris hyerepigre de octo rebus piperis nigri. añ. ℥. i. confice adinuicem cum aqua maiorane: ꝛ fiāt pillule de quibus sumat. ʒ. i. p vice qñ vadit dormitū. ¶ In diebus tñ canicularibus dȝ abstinere ab istis purgationibus: ꝛ sufficiunt sibi elysteria cū decoctiōe blete ꝛ ordei ꝛ cētauree minoris. añ. M. j. ꝛ postea i decoctione addat hierepigre. ℥. i. olei cōis. ℥. iij. salis quātū sufficit: ꝛ fiat clystere. ꝛ hoc bis in septimana.

Enema ¶ In alijs vero temporibus semel in duobus mensib⁹ purgetur cū pillulis fetidis: ꝛ cochijs modo suprascripto premittendo sy. si videtur presenti medico aut sine sy. si ita iudicat esse faciendum. Et ex interuallis vt dictum est. 15. vel 30. dierum sumat illas pillulas de hyera cū pipere. Et pōt loco pillularum que sumuntur cum custodia si videtur necessarium ꝛ tempus non sit valde calidū sumere. ℈. ij. pillularum de euforbio pro vice duab⁹ horis ante diem: ꝛ loco pillularum que sumuntur sine custodia sumere pillulas de hyera de octo rebus.

¶ Nec est pretermittendum siue sint dies caniculares siue nō: quando habet tēpus quin de mane ieiuno stō vtat aut masticatorio aliquo describendis infra aut caputpurgio: ꝛ gargarismata dimitto ꝑꝑ certam cām: ꝛ debȝ durare masticatoriūm per horam vel circa. ¶ Masticatorium primum leue. ℞. masticis. ℥. i. piperis. ʒ. I. pistentur ꝛ cōficiantur inuicem cum aqua maiorane. ita q̄ fiant sicut pasta solida. ꝛ fiāt forme sicut auellane: ꝛ masticetur de mane vna earum spuēdo flegma quod descendit ad os. ¶ Aliud fortius. ℞. masticis piperis ꝛ çinçiberis: ꝛ fiat sicut diximus. ¶ Aliud etiam fortius. ℞. synapis piretri stafisagrie. añ. ʒ. ij. piperis. ʒ. x pistentur ꝛ cōficiantur cum aqua maiorane vt est dictum: ꝛ fiant forme vt ē dictum ꝛ masticentur.
(margin: Masticatoria)

Caputpurg. ¶ Caputpurgium leue ꝛ vsuale. ℞. aque maiorane quantum sufficit: ꝛ ponatur in vola manus calida ꝛ traijciatur per nares trahendo sursum quantum potest. Bonū tamē esset q̄ hora qua debet hoc facere impleret os aqua ꝛ poneret se resupinum capite aliqualiter pendēte ad posteriora: ꝛ postea traijcere aquaȝ maiorane modo dicto: vel alia caputpurgia trahendo bene: ꝛ quando est sibi molestum surgat ꝛ exprimat de naribus: ꝛ expuat illud quod habet in ore. Si autem hoc est ei graue traijciat stando in pedibus: ꝛ sine aqua i ore: ꝛ sufficit in vno mane traijci quatuor vicibus in vna hora. ¶ Aliud caputpurgium: ꝛ est parumper fortius. ℞. radices blete ꝛ foliorū eius. añ. quantum sufficit: pistētur ꝛ extrahatur succus: ꝛ iste traijciatur per nares modo predicto. ¶ Caputpurgiuȝ aliud fortius ℞. radicum panis porcini recentium quantitatem sufficiētem: ꝛ fiant formule lōge mediETATE digiti: ita grosse q̄ possint intrare nares ꝛ teneātur in naribus de mane post purgationē vētris per quartā ptē hore: ꝛ postea extrahantur. ¶ Et fortius est si recipiatur castorei. ʒ. i. ellebori albi panis porcini pulpe collogntide salis nitri fellis bouini exiccati euforbij. añ. ʒ. iij. fiant ex eis ad modum pillularum: ꝛ dissoluatur vna in aqua herbe que vocatur morgellina in gallico aut in aqua maiorane ꝛ traijciatur tepida per nares ita tamen vt non descendat ad os. Et iste vsus masticatoriorum: ꝛ caputpurgiorum nullatenus negligatur quoniam est vehementer vtilis.
(margin: Et h̄ docet aui. 5. tertij tra. ꝑ. c. tertio.)

¶ Sed vltra euacuationes proprias: ꝛ communes est oportunum vti vnguentis cerotis fomētationibus fricationibus: balneis humidis ꝛ siccis: ꝛ oia ista debent administrari aut ad spinam: aut ad loca vbi fuit vulnus ꝛ ꝑcussio ꝛ loca vicina. ¶ Primo ergo incipere dȝ ab vnguentis lenibus: precipue tamen mollificantibus: ꝛ non fortiter resoluentibus: quorum hoc est vnū. ℞. olei de narcisco: olei de ruta: olei distillatiōis terbentine. añ. ℥. iij. ysopi humide. ℥. i. ß. cere citrine quātū sufficit: ꝛ fiat vnguētū. ¶ Debet autē seruari hic modus q̄ primo fomentetur locus totus spatule añ ꝛ retro ꝛ totū adiutoriū brachij cū spōgia infusa in decoctōe infrascripta calida: ꝛ si vna spōgia nō sufficit suantur plures adinuicem: ita q̄ fiat quasi vnū spatulare de dictis spōgijs q̄ anterius veniat vsq̧ ad medium pectoris: ꝛ ad ꝑncipium colli ſm lōgitudinem: ꝛ latitudinē: ꝛ posterius vsq̧ ad finem ossis spatule: ꝛ principium colli ſm lōgitudinem: ꝛ ſm latitudinem ꝓtendatur vltra totaȝ spinam: ꝛ per tres digitos ꝛ versus brachium habeat additamentum q̄ possit circūuolui circa totum brachiū vsq̧ ad cubitum: ꝛ infundat in decoctione ita calida sicut pōt tolerari: ꝛ postea bñ exꝑmat inter duo ligna ꝛ h̄ spatulare calidū cū suo fumo ponatur super spatula: ꝛ brachio vsq̧ ad cubitū: ꝛ similis forma spatularis dȝ obseruari in alijs fomentationibus pro eo. ¶ Hec est decoctio in qua debet infundi spōgia. ℞. radicū altbee lib. iij. se. li. fenugreci sticados arabici. añ. ℥. iij. bulliāt cū aqua sufficienti vsq̧ ad decoctionē altbee. Et postea in ea fiat infusio mō supradicto. Et cū scā fuerit fomētatio q̄tuor vicib⁹ hoc mō ponēdo spōgiā ꝛ expectādo q̄ tepescat. ꝛ postea innouādo inūgat locus cū dcō vguēto calō: ꝛ istud obseruet p. 15. dies de mane añq̄ȝ surgat ꝛ ḋ sero añq̄ȝ cenet. ¶ Cōpletis aūt. 15. diebus dȝ trāsire ad fortiora: ꝛ primo debet fomentari locus.
(margin: Vngu⁹ mollificatiuuȝ)
(margin: Fomenta.)

cum decoctione ista. ℞. maluauisci. lib. iij. saluie thimi fo
lioꝝ lauri herbe iue sticados arabici an̄. li. s. fac bullire in
vino maluatico sufficiēti: ⁊ i eo fiat infusio spatularis facti
Cerotū de spōgia: ⁊ fomētatio q̄tuor vicibꝰ mō suprascripto inno
uando quando incipit infrigidari. ¶ Et facta fomētatiōe
ponatur ab humero vsq₃ ad cubitū huiusmodi cerotū. ℞.
storacis liquide. ʒ. iiij. masticis. ʒ. vj. castorei euforbij. an̄. ʒ.
iij. medulle ceruine medulle cruris vacce. an̄. ℥. ij. terbenti
ne. ℥. iiij. oppoponacis armoniaci galbani. an̄. ℥. i. piperis
nigri. ʒ. vj. cinnamomi folij spice. an̄. ʒ. iij. adipis galline:
adipis vulpis. adipis anatis. an̄. ℥. i. cere lib. j. olei veteris
olei nardini: olei camōellini: olei d̄ yreos an̄. ℥. vi. vini mal
uatici antiq quantū sufficit ad infundēdum medicinas sic
cas: ysopi humide. ℥. ij. olei distillationis terbentine. ℥. iiij.
olei philosophorum. ℥. iij. fac bullire omnia simul eliqua/
tis gummis in vino: quousq₃ habeant formaz ceroti: ⁊ su
perpōatur loco dicto. Et omni die de mane ⁊ de sero quā
do facit fomentationem reapponatur loco calidus. ¶ Sz
super spatula ante ⁊ retro ponat cerotum super corio ſm
quantitatem spatularis cum quo fit fomentatio remouen
do bis in die quando debet fieri fomentatio ⁊ postea reap
ponendo facta fomentatione. Cerotum autez est huiusmo
di. ℞. cere citrine terbentine ysopi humide. an̄. ℥. ij. oxicro
ci. ʒ. vi. misce ⁊ fiat cerotū: ⁊ pōatur super loco dicto: ⁊ ob
seruetur iste ordo mense vno integro. ¶ Transacto autez
mense ingrediatur omni mane stuffam ⁊ si esset tina calefa
Balneū cta cum decoctione rerū de quibus dicam esset melior dū/
modo staret solummodo in eius aere. ℞. maiorane serpil/
li origani ebuli rorismarini foliorum lauri. an̄. quantū suf
ficit. Ista ponātur in stuffa dum calefit vel in aqua que po
nitur in tbina: ⁊ super illam aquam ponatur fundus de li/
gno qui non tangat aquam perforatus foraminibus plu/
rimis: ita q̄ fumus bene ascēdat: ⁊ super illo sedeat patiēs
quousq₃ bene sudet: ⁊ postq̄₃ sudauerit fricentur spatula
⁊ adiutorium brachij cū hꝫ sale trito. ℞. piperis origani.
thimi. sinapis. çinçibe. piretri. ysopi sicce. seminis apij: fo/
lij anisi feniculi: macis petrosilini: nasturcij. assari. an̄. ʒ. i. s.
acori sicci. ℥. i. salis gēme ad pondus omnium. pistentur ⁊
cribellentur ⁊ fiat puluis. ⁊ cum illo fiat fricatio super lo/
co dicto: ⁊ postea apponatur cerotum vtriq₃ parti ſm mo
dū supradictū₃. ¶ Si tamen vellet vti medicinis minoris
cōpōnis potest vti aliquo istorum: q̄r facilius poterit inue
nire. ℞. bdelij iudaici. ℥. i. s. dissoluat in vino subtili vel in
aqua vitis. ⁊ cōficiatur cum eo radicis maluauisci cocte
sub prunis bene pistate. ℥. i. s. ⁊ fiat emplastrum. ¶ Aliud
etiam vtile. ℞. radicis lilij albi li. j. coquatur sub cineribꝰ: ⁊
optime pistetur ⁊ commisceatur cū vino cocto: ⁊ super/
ponatur. ¶ Aliud fortiꝰ. ℞. armoniaci galbani euforbij.
an̄. ℥. i. pistentur ⁊ aggregentur cum fece olei: ita q̄ fiat ad
modum ceroti: ⁊ fiat emplastrum. ¶ Aliud est hoc. ℞. ce
roti dyaquilon. ʒ. iiij. stercoris capre. ℥. ij. conficiantur be/
Balñ. ne adinuicē ⁊ supponatur. ¶ Et vtatur hoc regimine vsq₃
termaꝝ ad tempora frigida: quibus temporibus bonum erit ei ire
ad balnea sulphurea: ⁊ maxime in tempore veris: ⁊ preci/
pue ad balnea ciuitatis senarum que dicuntur sancti phi/
lippi aut ad illa petrioli in eodem loco: factis prius debi/
tis purgationibus. ¶ Et in hoc tēpore estatis vsq₃ ad me/
dium septembris vtatur acoro condito ſm descriptionem
Mesue in capitulo de conditis. sumendo. ℥. s. pro vice vel
parum plus tribus horis ante prandium. Et adueniente
medio septembris vsq₃ ad totum ver sequens vtatur dya/
coro ſm descriptionem Nicolai sumendo coclear vnum p
vice. ⁊ hoc quando non sumit aliud. s. syrupum vel medi/
camina vel aliud electuarium. ¶ In temporibus vero fri
gidis semel in septimana vtatur. ʒ. ij. mitridati quinq₃ ho/
ris ante prandium. cum. ℥. ij. aque mellis: ⁊ illa die non su
mat dyacorum. Et hec puto cum laude dei sibi sufficere.

¶ De paralesy.

Agnificus dominꝰ Charolus d̄ ma
latestis iam sunt triginta
quinq₃ dies qbꝰ incidit subito palesim sinistri
lateris cū oīmoda impotētia mouēdi brachiū
l₃ in eo sensus remāserit: s₃ cū aliq̄ potētia mo
uendi pedē q̄nq₃ dū iacet simul cū crure ⁊ coxa ⁊ pōt extē
dere ⁊ ꝯhere: ⁊ diminutionē in opōnibus exterioꝝ sensuū
patit: ⁊ silr diminutionē ⁊ corruptionē q̄nq₃ in opōnibus
cogitatiue ⁊ estimatiue: ⁊ inde aq̄ q̄tuor: dies incidit in sta
ticam febrē de flate dulci cōtinuā cū exacerbationibꝰ quo
tidianis de sero incipientibꝰ. Perseuerat tn̄ fortitudo vita
lis ⁊ nālis v̄tutis: bn̄ sumit cibum: bn̄ retinet: bn̄ digerit: ⁊
cōpetēter dormit. vrina ꝓ nunc nescit̄ qualis sit q̄r mingit
in lecto nō ꝓpter mollificationē vesice: q̄r nō est guttatim
sed pp defectū in estimatiua. ¶ Hic est casus qui ornate ⁊
scientifice scriptus est p singularissimum artiū ⁊ medicine
doctorē magistrū Augustinū santuciū quē mihi misit illu/
stris dn̄atio v̄ra: sup quo mādatis fieri cōsiliū p me. ⁊ ego
parebo p̄ceptis si predixero q̄ illa vel corruptio vel vacil
latio si ita placet appellare p̄mutationē opōnū estiatiue mi
hi reddit casum suspectū: q̄r nō est sine magno nocumento
in cerebro: ⁊ fortassis ſp ille antique iectigatiōes q̄ nō erāt
nāles quocūq₃ reddūt paralesym suspectiorem. ¶ Febris
vero ⁊ si pro paralesi curāda nos adiuuet. tn̄ suspecta est
cū sit cōtinua vt innuit̄ cum sit de putredine flatis intra ve
nas: non q̄ solum vt cōtinua statica. sed interpollata ē ma
gni timoris: q̄r tn̄ iudicium ꝓnosticum nō solū ex spē mor
bi: sed multis particularibus pēdēt q̄ presenti medico sūt
manifesta nō aūt absenti: ideo eidē q est singularissimus ē
fides adhibenda. ¶ Incipiamus ergo ⁊ cōsideremꝰ q̄ pri
mo ad febrem est attendēdū vt Aui. non tn̄ relinquamus
paralesim: ⁊ cōpleta cura febris si cōcedat̄ incūbendū erit
paralesi totis viribus vt dicā infra ſp me referēdo ad opti
mas limitationes quas spero facturū dictū venerabilē do
ctorē Magistrū Augustinū: ⁊ altissimus nobis prestet au
xilium. Nec febris aliquo modo indicat ꝯ indicationē pa
ralesis: tn̄ q̄r nō ē tāte vehemētie q̄ nō oporteat magis vti
regiminē cause que ē flegma: ⁊ in cura similiter paralesis
ad flegmatis digestionē: ⁊ euonem opꝫ attendere eo clari
us q̄ oꝫ ip̄m habitare aerē ad caliditatē ⁊ siccitatē decli/
uem: l₃ nō tanta sicut si sine febre pateret̄. ⁊ q̄ opꝫ aerē in Aer
temporibus frigidis ⁊ humidis ad oppositum cōuertere
cū igne de lignis siccis nō putridis: imo aliqualiter odori
feris: ⁊ a frigore ⁊ ventis cauendum est ab aere fetido ⁊
multum vaporoso: nec propter febrem timendum est q̄ ca
put sit cooptum biretis ex pellibus calefaciētibus ⁊ siccā
tibus ⁊ silr q̄ in spatula ⁊ in directo spine ⁊ anchis ⁊ cru/
ribus similiter prouideat̄ de calefactione: saltez cum pelli
bus aut vulpinis aut talibus: ita tn̄ q̄ non extuet ⁊ exicce
tur nimis lingua: sed nullo mō frigori discooperiatur. pōt
aūt valde calida odoramenta dimittere vsq₃ ad recessum
febris. ¶ De balneo sicco vniuersaliter toti corpori appli/
cando idem videtur mihi faciendum: sed cessante febre ⁊
post purgationes opportunas debet camerā iplere odori
bus maiorane simbri sticados arabici ⁊ lauri ⁊ ruteꝛ si
milū herbaꝝ. ¶ Et fumigia facere cū musco ⁊ ambra ⁊ li/
gno aloes coniunctis cum thure ⁊ mirrha vt artificialiter
sciunt facere p̄ntes doctores: ⁊ imponi in balneo sicco in q̄
sunt fumi istarum herbaꝝ yue saluie vrtice ⁊ similiū₃. ⁊ po
mum tenere in manibus descriptum a Mesue in capitu/
lo de catarro contra catarrum frigidum.

¶ Licet pro nunc dum febrit exerceri nō possit nec debeat
tn̄ fricationes sunt sibi vehementer vtiles: presertim cum Motus.
iam precesserint notabiles purgationes ⁊ debent fieri cuꝫ
mantilibus lenibus calefactis ieiuno stomacho ante pran
diū ⁊ ante cenā: ⁊ durare q̄si p horam ſm q̄ vi p̄nti medi/

co posse infirmũ tollerare: ꝛ fiant ad spatulas pect⁹ ꝛ bra
chia ꝛ dorsum ꝛ ventrem ꝛ nates ꝛ coxas ꝛ pedes ꝛ que
ad extrema sũt debent esse parũper fortiores: ꝛ si vi pñti
medico ꝙ virtus bene ferat: ꝛ mã sit non multa: fiant in ex
tremis dolorosa: ꝛ si opꝫ fiãt ligature dolorose sepe dissol
uendo. ℭ Et cum febris nõ aderit applicent̃ sup capitibus
musculoꝝ ꝛ i directo spõdiliũ colli ꝛ ceruicis vẽtose strICTI
orificij: ꝛ cũ igne: sꝫ nõ puto eas scarificandas: ꝛ h̃ sepe: q2
fere oĩ die semel saltẽ añ prãdiũ si virt⁹ tollerat: ꝛ incipiat
ſm modũ Mesue a spatulis. ꝛ ꝓcedat̃ descẽdẽdo vſqꝫ ad
pedes. ℭ Et si appropinqͣt̃ sanitati: curata febre fiat ꝙ ex
erceant̃ mẽbra lesa ieiuno stõ q̃ʒtũ est poĩe: nõ tñ dimittant̃
fricationes: p̃cipue post expulsionem supfluitatũ p̃me ꝛ se
cunde digestionis ad quam dꝫ primo mutari.

Somnus. ℭ Sõn⁹ eius dũ adhuc febrit si fieri põt, dꝫ eẽ septẽ hora
rũ in die nãli: vt puto pẽsatis oĩbus. ꝛ dꝫ ꝙ fiat in aere su
pradicto p̃tibus supiorib⁹ bñ eleuatis ꝛ corpe ꝛ capite bñ
coopto: ꝛ fiat in declinatiõe exacerbatiõis si poĩe est. Sin
minus põt ẽt in statu cõcedi apud multã necessitatẽ ꝛ non
poterit habere debitũ interuallum cũ cibo ꝓp paucitatem
tp̃is: sed eligat medicus quãtũ põt plus a cibi assumptiõe
cũ dictis circũstãtijs distare ꝛ oĩno ꝓhibeat̃ hora poxismi
ꝛ calefiãt extrema cũ pãnis calidis ꝛ fricationibus forti
bus ꝛ clamet̃: ꝛ alijs studijs a somno ꝓhibeat̃. Et in aug
mẽto itẽ ꝓhibeat̃ si possibile est ꝛ posset transire cũ som
no declinationem aut p̃o parte in statum.

ℭ Et ꝓuidẽdũ est ꝙ oĩ die hẽat bñficium vẽtris ꝛ nã nõ re
Cañ. spondẽte si virt⁹ ꝯstat q̃ñ nõ hꝫ hora debita imitatur sibi
clystere aliqualr̃ acutũ si hꝫ epar calefactũ cũ decoctione
ficuũ siccaꝝ ꝛ cẽtauree minoris ꝛ anisoꝝ ꝛ feniculi ꝛ folio
Enema rũ blite: ꝛ cũ. ℥. i. hierepigre ꝛ oleo anetino ꝛ sale. ℭ Qñ
q̃ʒ tñ frequẽter in isto casu exhibeẽt̃ pillule aut pulueres de
turbith. Et cũ in die vna multũ assellauerit põt dimitti qe
scere sequẽti die. Et q̃ñqꝫ ob tediũ clysterioꝝ fiãt suppositoria
toria cũ melle ꝛ sale gẽma. aut acutiora cũ pauco collirij al
bi: descriptionis Rasis i antidotario. ℭ Et si facilr̃ facit ꝛ
stõus ẽ fortis ꝓdesset multũ ꝓ vtraqꝫ dispõne ꝙ añ cibum
vel hora p̃ncipij exacerbatiõis ꝓuocaret̃ vomit⁹ cũ pẽna
post potũ. ℥. iij. syrupi acetosi mellini cũ. ℥. iiij. decoctionis
seminis raffani. ꝛ hec oĩa debent limitari a pñti medico.

ℭ Et lꝫ non sit ita ad irã ꝓuocãdus sicut si eẽt sine feb. ta
Accidentia men precipue in principio paroxismi non obesset. gaudiũ
aũt est sibi cõtinue cõueniens si sit mediocre: sed accidia ꝛ
tristitia vitet̃: ꝛ cum a febre liberat⁹ erit fugiat omnino ve
nerea. in cibis suis non possum bñ limitare q̃ʒtitatẽ: q2 nõ
sum bñ clarus quo tp̃e morbi sim⁹ nec q̃ũo dubitet̃ de lon
gitudine. pẽsatis tñ oĩb⁹ puto ꝙ dꝫ vti carnibus precipue
Carnes auiũ. ꝛ q2 ꝓnũc pñt alie inueniri bone: p̃cipue pullorũ male
iuueniliũ: ꝛ si essent gallicelli nondum calcãtes nihil plꝫ.
Et si videtur presenti medico ꝙ sit in declinatione febris ꝛ
essent cocti cũ ciceribus nigris aut rubeis eẽnt cõueniẽtio
res. ꝛ fercula in illo brodio. ℭ Et si virtus digestiua est sa
tis fortis ad satisfaciẽdũ ꝯcedat̃ sibi capretus lactans ali
q̃ñ ꝛ similiter iuuenis capriolus: ꝛ parũ q̃d de vitulo lactã
te ꝓuo. ℭ Et stãte febre sint carnes elixe ꝓ maiori p̃te nisi
sit valde remissa ꝛ versus declinationem. Et cũ cessauerit
febris conceduntur p̃dicte carnes ꝛ pipionũ volare incipi
entium ꝛ ericij ꝛ leporum ꝛ capriooꝝ ꝛ ꝓuoꝝ auiũ degẽ
tiũ in arboribus ꝛ pratis ꝛ p̃dicũ ꝛ fasianoꝝ poti⁹ asse q̃ʒ
elixe ꝛ silr̃ frixe ꝛ p̃parate cũ pipere ꝛ cinamomo ꝛ alijs
Panis. aromatibus: lꝫ nõ cũ multo croco. ℭ Et panis dꝫ esse ex
optimo frumẽto anni sui: cui nullũ aduenerit nocumẽtũ ꝛ
sine pmixtione: p̃cipue lolij: ꝛ nõ sit calid⁹ sicut venit a fur
no: ꝛ sit bñ pistus: bñ fermẽtat⁹: ꝛ bñ coctus anteq̃ʒ tran
seant tres dies. Reliquos panes fugiat omnino nisi factos
cũ pasta fermentata ꝛ zucharo ꝛ sint debite cocti: ꝛ si eẽnt
biscocti cũ aniso ꝛ zucharo sunt etiam conueniẽtes. ℭ Et

vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recentium sunt cõueniẽtes mixti cũ Oua
cinnamomo ꝛ pipere ꝛ alijs aromatibus ꝛ in ferculo ꝛ in
herbato ꝛ in frictilio dũmodo nõ sint multũ cocti ꝛ nõ su
mant̃ in quantitate nimia: sed albumen est dimittendum.
Lac ꝛ caseum vitet: ꝛ silr̃ sanguinẽ ꝛ interiora aĩaliũ ꝛ ca Lacticinia
pita ꝛ colla. cerebrũ tñ leporis assum non est sibi denegan
dũ, imo ẽ valde ꝯueniẽs. ℭ Et dimittat multã pinguedinẽ
ꝛ animalia impinguata artificialiter ꝛ incarcerata: sed su
mat partẽ macram aĩalis mediocriter pinguis sani nutri
ti libere. ℭ Ex granis põt dum febris adest vti ptisana or Grana
dei: sed cũ pipere aut radice petrosilini: aut brodio ciceꝝ.
Sed dum febris nõ adest si sufficienter fuerit sine ferculis
bñ est: si auũt cõcedũt̃ brodiũ ciceꝝ ꝛ mica panis cocta in
brodio. ꝛ vitelli ouoꝝ ꝛ miliũ ꝛ panicũ ꝛ rizũ: sꝫ i p̃ua q̃ʒti
tate. ꝛ reliq̃ grana ꝛ legumina fugiat. ℭ Ex herbis ꝯcedũ Herbe
tur sibi recedẽte febre maiorana origanũ betonica thimi⁹
ysopus serpillũ saluia ꝛ silẽs odorifere. Et dimittat̃ lactu
ca ꝛ alie fride sicut spinachia ꝛ silẽs. ℭ Põt vti cappari
bus cũ sapa ꝛ paucovino granatoꝝ cũ pipe ꝛ alijs aroma
tibus. ℭ De radicib⁹ põt vti pastiacha ꝛ caroto ꝛ radice Radices
petroselini ꝛ feniculi dũ febris non adest. ℭ Sꝫ pẽsatis oĩ
bus melius est rapas ꝛ napones allea poros ꝛ oẽ genus
ceparũ q̃ cõcedũt̃ dimittẽ: ꝛ illas q̃ crude i salatitio ponũt̃.
ℭ De fructib⁹ conueniunt precipue grana pini ꝛ tolleran Fruct⁹.
tur auellane ꝛ amigdale ꝛ ficus sicce. Et dimittantur oẽs
fructus humidi: sicut cerasa persica pira poma melones
cucurbite ꝛ citruli ꝛ arancij ꝛ acetositas citri ꝛ vue ꝛ simi
les. ℭ Dimittantur pisces ꝛ granari ꝛ ostracha fungi ꝛ si Pisces.
milia viscosa. ꝛ dimittantur cibi parati cum aceto: sꝫ cum
erit sine febre sint cũ aromatibus parati p̃cipue pipe ꝛ zin
zi. sed non in tãta quãtitate ꝙ caput repleãt. ℭ Et non co
medat nisi quantum sufficit ad sustentationem v̾tutis non
superabundando in quantitate ciborum nec sumendo nisi
de vna vel duabus maneriebus ciborum in vice vna.

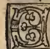
ℭ Pot⁹ sibi meliorẽ aq̃ mellis: ꝛ põt colorari ita ꝙ appa Potus
reat vinum rubeum cum pauca quantitate vini granatoꝝ
dulciũ: ꝛ q̃ʒuis sit assuetus bonum est ꝙ dimittat̃ ꝛ potet
paꝝ ex omni re p̃cipue q̃ñ cessante febre nõ ita molestat̃ a
siti ꝛ nõ est bñ purgatus ꝯuenit sibi vſqꝫ ad. iij. vel. iiij. ℥. vi
ni vetusti potentis in prãdio: ꝛ similiter in cena: sed nõ pl⁹.
ℭ Uices comestionis melius mẽsurari possunt a pñti me
dico: sed si satis potest in duabus vicibus capere nõ video
ꝙ durãte febre hẽat tp̃s amplius debite capiendi. nam si
incipit exacerbatio hora. xxj. nõ transibit vt plurimũ hora
septima noctis: ꝛ ideo poterit cibari horis. viij. noctis: ꝛ ꝑ
mitti dormire vſqꝫ ad. xij. vel. xv. ꝛ tunc fiat clystere si opꝫ
ꝛ post fiant fricationes: postea. xvj. horis prandeat. ℭ In
medicina autem non video ꝙ possit nisi bibere vel d̃ aqua
mellis vel de aliquo syrupo q̃ sitim mitiget ꝛ cõueniat ma
terie digerende vtriusqꝫ morbi sicut esset syrupus de dua
bus radicibus sine aceto bene clarificatus ꝛ decoctio aco
ri bñ syrupizata ꝛ aromatizata cum cinnamomo vel alid̃
silẽ ꝛ si necessitas nutrimenti sint brodalia: ꝛ q̃ñ iã ẽ aug
mentũ diminuat̃: ꝛ non video quin hora augmenti parti
cularis oporteat syrupi dari syrupos digestiuos sue mate
rie cũ alias horam non habeat conueniẽtẽ dũ adest febris
sed ſm varietatem accidentium ꝛ virtutis sunt ista tractã
da. nã si p̃ncipium est tepidũ cũ pauca suffocatiõe caloris
ꝛ status est ardens potius prope principium dãda sunt ci
baria. si xͦo eẽ potius prope statum. ℭ Et h̃ scd̃m magis
accidit in flegmatica: ꝛ quantitas cibi sit cum subtilitate si
est versus statum: taliter tamen ꝙ virtus restaurare possit
ꝛ ſm ꝙ videtur presenti medico ꝛ in declinatione ingros
setur paulatim: ꝛ hoc de regimine.

Res manifesta est ꝙ constantibus virtutibus
vitali ꝛ naturali: vt dicit̃ de isto
Magnifico domino non teneremur a vacando digestioni

⁊ euacuationi flatis a toto ⁊ a cerebro ⁊ neruis magis ꝓ
prie q̃ ab alijs membris. nam medicine que ab istis eua
cuabũt ẽt a neruis euãt: dimittẽda tñ sunt valde extreme
cal'a tã idigestiuis q̃ in euãtiuis ꝓp febrẽ. ¶ Pro viro q̃ in
morbo: q2 vt multũ pẽdet a valde multa mã ⁊ q̃ nõ p̃t nisi
multis vicib⁹ euãri oꝫ digestiua dare: ⁊ post purgare. ⁊ ite
rũ ad digestiua redire: ⁊ post ad purgationẽ oĩ septiana ad
min⁹ sel' aut plies si solutiuũ nõ possit nisi debile dari: ⁊ h
Ꝟ Digõ quousq̃ febris cessauerit. vñ ğ q2: q2 iã dꝫ trãsiuisse p̃n⁹ q̃
sibi ꝯuenientes sũt isti syr. ℞. syrupi de bisantijs sine aceto:
mellis ro. colati: syrupi de sticados. añ. ℥. ß. aq̃ eupatorij.
Ꝟ Eũo aq̃ se. aq̃ absin. añ. ℥. i. clarificet' ⁊ aroãtiçet' ⁊ ẽ ꝓ vna vice.
¶ Et cũ hũc syrupũ sumpserit q̃tuor vel q̃nq̃ vicib⁹: tunc
purget' cũ hac vl' ꝓportiõali me^{na} durãte febre. ℞. turbith
pillulaꝝ fetidaꝝ. añ. ʒ. ß. çinçiberis. ℈. ß. fac pillas ⁊ ꝯficiãt
cũ aq̃ maiorane vel saluie: ⁊ sumãt cũ debita custodia. Et
sufficit q̃ sumant' sel' in septimana. Et si v̓tus exigit q̃ so
lum medietas h⁹ medicine exhibeat' ꝓ vice aut solũ. ℈. ij.
tũc põt dari ex interuallis q̃nq̃ dieꝝ semel.
¶ Si v̓o vi q̃ aliq̃ epatis debilitas appeat ⁊ incipiat: ita
q̃ in colore faciei ⁊ tumore circa oculos cõprehẽdi possit:
tũc cũ syru⁹ ponãt' ad aromatiçãdũ. ʒ. ij. trocis coꝝ diarodõ
maioꝝ q̃ l puluerẽ ligent' in pãno ⁊ pãn⁹ bñ exp̃mat': ⁊ det'
syrupus cũ aq̃ cuscute absinthij ⁊ eupatorij. ¶ Et eũo fiat
cũ ista me^{na}. ℞. agarici optimi. reubarbari optimi pill'aꝝ
turbitataꝝ: descriptiõe Mesue. añ. ℈. i. salis gẽme gra. vj.
spice. gra. iij. fac pillulas nouẽ cum aqua absinthij. ⁊ si non
dat' syrupus dent' trocisci in forma pillulata. ʒ. i. ꝓ vice sex
vel octo dieb⁹ cõtinuis aut trocisci de reubarbaro: ⁊ epar
inungatur cũ oleo de spicare s̃m q̃ virtus tolerat iteretur
euacuatio quousq̃ sanitas appareat febris.
¶ Cũ aũt erit absq̃ febre secure põt intẽdere medic⁹ ⁊ oĩ
mane q̃n nõ dat aliã medicinam dare sibi. ʒ. ij. dyacori. aut
q̃n p̃mutare vellet loco ei⁹ dare. ʒ. ij. plirisarcoticõ aut dia
musci dulcis. ⁊ in estate cõditũ de acoro sine multis spẽb⁹
vsq̃ ad quãtitatẽ. ʒ. ß. ꝓ vice: ⁊ oĩbus decẽ diebus sel' septẽ
horis ante cibũ vsq̃ ad p̃ncipiũ estatis s̃ꝫ medicos sumat
ʒ. i. tyriace magne aut. ʒ. ij. metridati cũ. ℥. aq̃ mellis. in p̃n
cipio tñ sumat. ʒ. ß. ꝓ vice. Et tũc opꝫ q̃ purgetur sumẽdo
bis in septimana si v̓tus tolerat. ʒ. i. ꝓ vice pillulaꝝ de hie
ra cũ pipe: quaꝝ cõpõ est hec. ℞. hiere de octo reb⁹ pipis.
añ. ℥. ß. cõfice pill'as cũ aq̃ maiorane: ⁊ sũt q̃si sine mutatio
ne diete sumãtur ieiuno stõ. ¶ Et ex interuallis. xv. dierũ
purget' cũ aliq̃ medicina forti: puta cũ pillulis de euforbio
aut cũ fetidis aut cũ pillis alãdal: dãdo q̃titatẽ s̃ꝫ q̃ vĩ p̃n
ti medico v̓tutẽ tolerare posse. cõiter tñ spero tolerabit pil
lulaꝝ de euforbio. ℈. ij. ꝓ vice. ⁊ aliaꝝ. ʒ. i. ꝓ vice ⁊ debent
cum obseruatiõe custodie debite dari. ¶ Et in medio illo
rum q̃nq̃ dierum in quibus solutiua leuia administrãtur
Clistere ponatur huiusmodi clystere. ℞. sicle furfuris. añ. li. ß. mel
liloti. anisorum. radicum malue mundate. añ. ℥. iij. ficuum
siccarum. fenugreci. cartami. añ. ℈. i. pulpe colloquintide
posite in pãno ⁊ ligate. ʒ. ij. cẽtauree minoris. ʒ. iij. fac bul
liri in quatuor libris aque quousq̃ remaneat lib. i. ß. colet'
⁊ colature ac: ipiãtur. ℥. vj. pro vice olei antiqui. mellis sal
muris piscium. añ. ℥. i. fiat clystere.
¶ Et opꝫ q̃ vtat' purgationibus particularib⁹ capitis. s.
caputpurgijs masticatorijs ⁊ gargarismatibus flegma de
ponentibus. ⁊ cum masticat opꝫ q̃ perseueret ꝑ horaꝫ de
mane masticãdo ⁊ spuendo: ⁊ hoc est masticatoriũ vsuale.
Masti- ℞. masticis. ℥. i. pipis piretri. origani. añ. ʒ. i. stafisagrie. ʒ.
catoriũ ß. misce absq̃ multa trituratione. Et sumatur de toto medi
Garga. um coclear pro vice: ⁊ masticetur. ¶ Et gargarisma cõue
niẽs est hoc. ℞. oximellis squilluici. ℥. i. ß. yere archigenis
ʒ. ij. decoc. ficuum siccaꝝ piretri sinapis. añ. ℥. iij. gargari
çetur calidum in vno mane quatuor vel quinq̃ vicibus.
Aut gargariçet' acetum distillatũ cum pauco pipere in eo
dissoluto aut facile gargarisma fiat ex aqua mellis cum pi
pere aut piretro. ¶ Sternutatoria vero sunt fortis iuua Sternu
menti: ⁊ fiant aut cum condisi insufflato in nares aut cum tatoria.
elleboro albo aut cũ pipere aut cum stafisagria. aut in na
ribus ponatur frustum panis porcini ad modum tente ⁊
teneatur per mediam horam ⁊ sit recens. ⁊ illo mane quo
vtitur masticatorio nõ oꝫ vti gargarismate aut caputpur
gio ⁊ cẽ. ¶ Et q̃n putat' q̃ mã est multum paucificata in Balneũ
grediatur ad sudandum in stuffa in qua sint posite sansu
cus sticados origanum vrtica sisimbriuꝫ laurus ⁊ similes
herbe est valde vtile. ⁊ si virtus non tolerat longam mo
ram: tunc fiat bis vel ter in die. ⁊ q̃n a stuffa egreditur tũc
fricetur collum potentius cum radice yreos incisa recenti
⁊ ita tota spina tantum q̃ bene rubeat. ⁊ post vngat' cum
aliquo vnguentorum infra ponendoꝝ. ¶ Q. si stuffam nõ
ingredit' bonum est in mane fricare caput vsq̃ ad cauda
le totam spinam cum radice yreos: aut cum cepe lilij quo
usq̃ bene rubeat. ⁊ postea embrocare vel fomentare quat
tuor vel quinq̃ vicibus cum spongia longa s̃m longitudi
nem spine infusa in ista decoctione: ⁊ postea expressa i que
calida apponatur ⁊ cum tepefit remoueatur. ℞. florum ca Fomtũ
momille yue florum saluie stichados maiorane basce cala
menti. añ. lib. ß. vini albi subtillis lib. iiij. aceti fortis. lib. j.
fac bulliri lento igne ⁊ postea in ea ponatur spongia ⁊ ex
primatur cum fumo calida apponat' toti spine. ¶ Et post
q̃ quattuor vicibus est apposita spongia aut postq̃ a bal
neo egreditur ⁊ amplius non sudat tunc vngatur tota spi
na cum isto vnguẽto calido. ℞. olei de euforbio olei de pi Vnge^{m}
peribus olei vulpini añ. ℥. i. masticis sauine nucum cipres
si añ. ʒ. i. cere quantum sufficit fac vnguentum quo vnga
tur tota spina. ¶ Ad idem confert oleum decoctionis vul
pis vsq̃ ad dissolutionem carnium vulpis ⁊ oleum de la
teribus: quod alias dicitur oleum phorum. ¶ Et cum ma
gis vltra procedit in stuffa fricetur spina ⁊ brachiũ ⁊ mẽ
bra lesa cum isto sale. ℞. piperis origani basce sinapis çin
çibe. piretri ysopi: seminis apij: folij: anisi feniculi gariofilo
rum radicuꝫ acori masticis petroselini nasturcij scamonee
agarici turbith. añ. ʒ. i. salis gemme: ad pondus omnium
terantur: ⁊ fiat puluis quo fricentur membra: post inungã
tur. ¶ Et si vnctio non sufficit tunc ponatur cerotuꝫ super Cerotũ
tota spina ⁊ spatula hoc modo. ℞. castorei. euforbij. pipe
ris longi ⁊ nigri. añ. ʒ. i. armoniaci. oppoponacis. añ. ʒ. v.
ß. medulle ceruine: medulle cruris vacce. añ. ʒ. ij. terbenti
ne. ʒ. vj. storacis liquide. ʒ. ij. adipis galline. adipis anatis
adipis anseris. adipis porci. añ. ʒ. i. ß. cere. ℥. i. ß. olei nardi
ni. olei yrini. olei laterini. olei de camomilla. olei de terben
tina. añ. ʒ. iiij. vini albi veteris quantum sufficit ad infrigi
dandum gummas ⁊ dissoluenduꝫ medicinas siccas: ⁊ ad
ignem coquantur: ita q̃ habeant formam ceroti ⁊ ponet'
super corio ⁊ super loca dicta. Et si quantitas videtur par
ua dupla ⁊ tripla vt placet. ¶ Et caput quo ad partem an
teriorem fricetur omni die cum aqua vitis infusionis çin
çiberis ⁊ nucis muscate ⁊ piperis. ⁊ si necessaria sint rubi
ficantia fortiora sint sicut ista. ℞. cere citrine lib. ß. olei de
narcisco: olei de lilio. añ. ʒ. vj. ⁊ si non habeatur oleum de
narcisco tollatur de terbentina mirrhe oppoponacis. añ.
℥. i. castorei. ʒ. vj. euforbij. ℥. i. fac emplastrum ⁊ appone ⁊
respice ne nimium vesicet: nam cũ multum rubefit remo
ueatur ⁊ fiat inunctio cum oleo vulpino aut de costo aut
de piperibus. ¶ Et conferunt in fine balnea sulphurea ⁊ Baln.
aluminosa sicut balnea sancti philipi ⁊ petreoli ⁊ silia. ⁊ cõ termaꝝ
sideretur q̃ si linimẽta ⁊ emplastra supradicta nõ cõferũt
sufficiẽter addat' in eis aliquid stipticũ sicut rose ⁊ alumen
plume ꝓprie ad lib. j. vnguenti vel ceroti aluminis plume
⁊ rosaꝝ. añ. ℥. ß. ⁊ hec pauca potui in hac vnica die pone
re que mihi videntur satis sufficere ad laudem Dei omni
potentis ⁊ eius gloriosissime matris Marie. Amen.

¶ De dispositione

¶ De dispone preuia ad paralesim. Cõsilium.18.

Casus nobilis viri Joãnis pagani de Regio ẽ q̃ cũ recipit leue frigus siue de die siue de nocte: s3 partes q̃ infrigidant̃ incurrit ꝛ queadmodũ spasmosas ɔ̃ctiones ꝓhibẽtes mẽbra a flexione vñ in frigore leui cuꝫ eb dolores in ei⁹ ꝛ impotentiã ɔ̃bẽdi genua incurrit: ꝛ in coxis ꝛ circa genu dolores fortes vsq3 ad nates: ita sm ꝓportionẽ ex frigore aliaꝝ prius quãq3 alia quãq3 latera in directo costaꝝ quãq3 hũores ꝛ collũ ꝛ brachia vehemẽter dolet. ¶ Et quã meli⁹ se h3 non est ita liberi ambulãdo vt vellet vel ɔ̃bẽdo crura. ꝛ ista iõ cõtingũt: q2 cerebrũ h3 humiduz: q2 est multi somni ꝛ pos ꝛ nares nõ h3 debitas expurgationes superfluitatum: sed feruntur superfluitates ad neruos. Et carnẽ h3 rarã: vñ faciliter sudat: ꝛ facil'r infrigidat̃. ꝛ ideo a leui frigore exteriori coagulata frigiditate in neruis incurrit accĩtia supradicta: ꝛ iã habuit aliquã leuem spine dissolutionẽ per quaz declinat versus latus sinistrũ. vñ magis in dextro leditur.

¶ Ego ergo ponã cõsiliũ: ꝛ deus sit dator auxilij.

Aer ¶ Loquẽdo q̃ breuiter ad vtilitatẽ nõ ad põpã i regimie. Oz eũ hitare i aere sicco paꝝ ad caliditatẽ declinãte: ꝛ i solario i camera hñte fenestras ad oriẽtẽ: ꝛ dormire tã i estate q̃3 i hyeme cũ camisia de lana sup camisiã lini: ꝛ hẽat caligas vsq3 ad medi coxaꝝ: ꝛ vtat̃ i hyeme pellib⁹ vulpinis.

Motus. ¶ Et ieiuno stõcho exerceat̃ ita vt exerceat̃ ꝑcipue q̃ ad inferiores ptes: ꝛ post cibũ nõ teneat caput decliue.

Sõn⁹ ¶ Et prouideat oi die habere bñficiuz ventris. ꝛ dormiat capite bene eleuato: corpore bñ cooꝑto: ꝛ incipiat dormire duabus horis post cibum: ꝛ sufficit dormire sex vel septem horis: ꝛ vitet somnum meridianum.

Inani tio. ¶ Et nõ multum vtatur venereis: precipue post cibum. Et comedat moderate: precipue de sero.

Cibi ¶ Et cauendo pisces ꝛ victualia de pasta: precipue tñ caueat nimiã repletionẽ quo grauet stomachũ siue caput.

¶ Et nõ comedat nisi celebrata digõne cibi precedẽtis. vitet acetũ: acetosa ꝛ fructus frigidos crudos ꝛ humidos: ꝛ herbas crudas ꝛ humidas: nisi odoriferas.

Pot⁹ ¶ Et vinũ sit pauciferũ ꝛ paucuz. ꝛ si vtat̃ aq̃ mellis: aut pura aut cũ vino mixta: ita vt nõ vinũ multũ potet: est bonũ. ¶ In hyeme tñ põt coquere cũ ea parũ piperis.

Ueniendo ad medicinalia op3 eũ vti purgationibus: ꝛ postea confortãtibus. ¶ Et quã h3 sumere medicinas solutiuas fortes o3 ꝑponere digestiua. ¶ Nũc ergo: q2 sumus in estate non v3 mihi q̃ debeat vti fortibus solutiuis: imo sit ɔ̃tentus semel in septimana quãtũ ad educẽtia p vẽtrẽ istis pillulis. ℞. pillulaꝝ d' hyera de octo rebus. ℥. ß. pipis. ʒ. ij. misce sumat. ʒ. j. cuz vadit dormitũ. ꝛ sunt sine mutatione diete. ¶ Et vtat̃ masticato

Masticatoriũ. rio sepe de mane ieiuno stomacho: masticãdo pro vice mediũ coclear masticis cũ 4or granis stafisagrie. ꝛ duret masticatio p horã vel circa spuẽdo illud qõ venit ad os de saliua. Et si stafisagria q̃ est ei vtilior displiceret põt ponere tria grana piperis loco eius cuz mastice. ¶ Et quãq3: imo saltẽ ter in septimana ieiuno stõcho studeat facere deriua-

Caputpurgium. tionem humiditatũ ad ptes nasi aut trahjciẽdo succũ foliorum ꝛ radicis blitis per nares tepidũ. Aut inungẽdo nares intus vsq3 ad colatoriũ de oleo cucumeris asinini: aut tertio qõ est fortius facere tentas de radice panis porcini recentis. ita q̃ nares ingredi possint ꝛ ponere in vtraq3 nare vnã: ꝛ ita tenere p quartã partẽ hore: ꝛ post emittere ꝛ expurgare nares sm q̃ ꝓuocabit eũ volũtas. ¶ Et vtile

Balneũ eẽt ingredi saltez semel in septimana stuffam ꝛ ibi morari ieiuno stõcho ad suadẽdũ: ꝛ hoc maxie in ista estate postq̃3 duabus septimanis fuerit vsus medicinis statim supra scriptis ꝛ in ista sudere. Et cũ egredit̃ intret lectum calm: vbi pauset ad sudendũ: ꝛ cũ fuerit sudor bñ completus tergatur: ꝛ post caueat ne recipiat frigus: ꝛ vadat pransum.

¶ Et si stuffam vellet facere in tbina duoꝝ fundoꝝ: quoꝝ ꝑmus eẽt inferior ꝛ integer. scõs supra ꝛ ꝑforatus ꝛ eẽt altior ꝑ. ita q̃ in medio posset stare aqua cal'a: tũc eẽt bonuz facere hõ stuffam. s. cũ hõ rebus. v3. ℞. sticados mente saluie ebuli maiorane absinthij abrotani lauri rorismari. añ. lib. j. sticados arabici camomille. añ. lib. ß. sauine. ℥. iij. bulliant oia simul in aqua ꝛ ponant̃ in tbina sup ꝑ fundo: ꝛ tunc ordinetur scõm fundũ vndiq3 perforatũ foraminibus ad quãtitatẽ qua tres digiti ingrediãtur: ꝛ sup scõo sedere ad recipieñ. fumũ: ꝛ ibi sudare: ꝛ in exitu facere sic est dictũ de stuffa. ¶ Et quã lauet caput bulliat cũ lissiuio. ℞. sticados arabi. ʒ. ij. sene. ʒ. j. lauri. M. j. ¶ Et adhuc in tẽpore estatis sumat omni mane. ʒ. ß. acori cõditi sm descriptionẽ Mesue: non ponẽdo ibi alia aromata: ꝛ sumat quatuor horis ante cibum. ¶ Et portet in syndone in manu ligatas. ℥. ij. nigelle torrefacte: ꝛ postea in aceto infuse ꝛ exiccate: ꝛ odoret sepe: ꝛ in nocte hoc teneat prope vt odor ad nares peruenire possit.

¶ Adueniẽte aũt mẽse septẽbris sumat ꝑ hunc syrupum sex vicibus. ℞. syrupi de sticados. ℥. ß. mellis rosati colati. ℥. j. aque feniculi. ℥. ij. aque saluie. ℥. j. fac syr. ꝛ est ꝓ vna vice: sumat̃ calidus in aurora ꝛ superdormiat si potest.

¶ Sumpto syrupo sex vicibus sumat sequẽti die has pillulas duabus horis ante ortũ solis. ℞. pillularũ cochiaꝝ ℈. ij. pillularũ fetidarũ. ℈. j. reficiãtur cũ aqua maiorane ꝛ supdormiat vsq3 ad diẽ si põt: sed post duas horas nõ dormiat nisi cõpleta operatione pillulaꝝ. ꝛ p. v. horas post earũ assumptionẽ bibat ciphũ aque calide cũ. ℥. j. zuccbari rubei. Et post hũc potũ p horã cũ dimidia prandeat. ¶ Et si

Bal. termarũ. põt vadat ad balnea: ꝛ meliora eẽnt illa sancti Philippi: ꝛ scõo loco illa Petreoli in comitatu Senarũ. ꝛ si illuc non põt vadat ad balnea corsene in comitatu Luce ꝛ immoretur. xv. dieb⁹: ꝯseruato debito ordie balneoꝝ. ¶ Et in tpib⁹ frigidis sumat ter in mẽse. ʒ. ij. mitridati quinq3 horis ante prandiuz vel tyriace si de bona habetur. ¶ Et sepe vtatur dyacoro facto cũ aromatibus sm descriptionez cõem tribus horis ante cibum: sumẽdo. ʒ. ij. pro vice.

¶ Et omni anno in vere ꝛ in ꝑn̄ octobris purget̃ vt stati dicã. primo ergo sumat in ꝑncipio mensis martij hunc syrupum sex vicibus. ℞. syr. de sticados mellis rosati colati. añ. ʒ. vj. aque maiorane aque feniculi. añ. ℥. j. clarifica ꝛ aromatiza cũ pauca nuce muscata: ꝛ est pro vna vice: sumatur calidus in diluculo ꝛ supdormiat. ¶ Sumpto syrupo sex vicib⁹ sumat has pillulas. ℞. pillularũ cochiaruz: pillulaꝝ alandal. añ. ʒ. ß. refice cũ aqua maiorane: ꝛ sumãtur duabus horis ante diẽ cuz debita custodia: ꝛ sequenti die faciat clystere lauatiuũ: ꝛ similem purgationem faciat post circa mediũ octobris. ¶ Et vtatur semel in mẽse pillulis de hyera cũ pipere: de quibus supra feci mẽtionez: ꝛ sepe vtatur masticatorijs ꝛ caputpurgijs. de q̃bus supra dixi. ¶ Et vsus acori ɔ̃diti ꝛ in estate dyacori in hyeme ꝑ interualla est valde vtilis ꝛ sil'r tyriace ꝛ metridati in tempore frigido: ꝛ similiter stuffe in tbina vel aliter in estate ꝛ vere ꝛ autũno quandoq3 modo supradicto. ¶ Et spinam

Cura doloris spine. debet inungere sepe cum isto vnguẽto. ℞. nucuz cypressi: calami aromatici ciperi enule: sauine: foliorum lauri. añ. ℥. j. vini albi odoriferi. ℥. ij. olei masticini lib. j. cõtundãtur cõtundẽtia ꝛ bulliãt omnia simul agitãdo cũ spatula ꝛ lẽto igne vsq3 ad vini cõsumptionem: postea coletur ꝛ addatur cere quantum sufficit: acacie. ℥. ß. fac vnguentum quo spina tota inungatur sepe: maxime cum dolet in ea.

Ad dolores laterum. ¶ Latera ṽo que sunt versus spinã in directo costarũ cũ dolẽt sunt inungẽda cum oleo costino: ꝛ si non sufficit per misceatur ei oleũ de piperibus: aut oleum de euforbio qõ est fortius. Multa alia dici possent que omitto sperãs ista cum dei auxilio sibi sufficere.

Cõsilia Ugonis. c

¶ De debilitate motiue virtutis cum mala cōplexione sic/
ca totius et cordis: et cū debilitate stomachi et intestinoruz
et capitis catarrisantis etc. ¶ Consilium.19.

Ir nobilis Guiçardus Fortiguerra plus q̄ nouē lapsis men
sibus incepit sentire manifestā debilitatē mo/
tiue v̄tutis et dolores quosdā in crurib⁹ et bra
chijs et spina et collo. et multū spuebat et dor/
miebat bñ: et post somnū semp erat debilis: parū egerebat
sine adiutorio: grauitatē sentiebat in stō: p̄sertiz sumpto ci
bo: et cū adiutorio egerebat multa flata: multaz sentiebat
vētositates et rugitus: maxie in pte sinistra vētris et icepit
macrescere: et adhibitis multis remedijs p solēnissimos do
ctores venit ad me q̄si circa pri⁹ septēbris ɔsumptus: et cū
vrinis in pluribus vicibus cū tela et pīguedine satis gros/
sa. Et q̄nq3 mingebat vrinā turbidā ad albedinē tēdētē: et
semp q̄n lʒ nō mingebat seq̄strabatur cito tela in supficie
valde vnctuosa: et alia ps grossa tēdebat v̄sus fundū i sili
tudinē ypostasis nō bñ eq̄lis digestiua stōi tarde et debilis
sime opabit' in cibū: ita q̄ ɔtusuz pulli ēt in pua quātitate
et vitellos ouorū trementiū. et ēt aquam carnis cū magna
difficultate digereret: et in lōgo tpe: ita vt nō possem ex istis
cibis cibare ter in die nāli: modicū dādo pro vice: imo se/
pe oportebat ppter grauitatē stōchi dimittere cenaz: sine
adiutorio nō egerebat faciēdo duo vel tria clysteria in die
emittebat multū flegmatis multā ventositatem: paruz de
fecibus flegmata grossissima. ita vt videret' pinguedo sem
per in stōcbo: et precipue in die sentiebat frigus rugitus il
le ex sinistro latere nō cessabat: appetitus nō erat malus:
dormiebat satis nisi per dolorē stōchi impediret'. Sūpto
cibo plurimū debilitat' ēt si paucus eēt vsq3 ad descensum
de stōcbo: caput sentiebat frigidū: spuebat multū. ¶ Judi
caui igitur ipsuz pati ma: ā cōplexionē siccam in toto et in
corde et stōcbo per puationē inate humiditatis: et cuz hoc
raritatē texture stomachi quam seq̄tur vera debilitas. Et
vltra hoc iudicaui in intestinis et stōcbo esse malā cōple/
xionem frigidā cū materia flegmatica plurima tam natā/
te q̄ imbibita. Cuius initiū puto fuisse ex cerebro trāsmit
tēte nō solū ad stō: chū vel intestina sed ēt ad alios neruos
et musculos in q̄bus sentiebat dolorē. Somnus sputa de/
bilitas motiue virtutis maxime post somnū dolor in locis
neruosis ɔtractiones quedā et motus spasmosi in eisdem
locis pcepti vsq3 ab initio rei mihi faciut fidē rem proces/
sisse a capite. et p̄mo ppter frigiditatē et p̄sentiā viscosi fle/
gmatis digestiuā et expulsiuā stomachi et intestinoꝝ fuisse
debilitatas hāc debilitatē secuta est atrosia et siccitas de
qua supra dixi. ¶ Judicaui scḋo in his cōtrarijs dispōni/
bus nō neglecta renutritione totius pncipij: et vacandum
esse ma: e cōplexioni frigide et humide et preternāli cū mā
flegmatica in stomacho et in intestinis et diuertēdam esse
mām a cerebro ad stomachū currētē et nō obstante totius
cōsumptione qua absq3 digōne stomachi et intestinorū re/
sumi nō poterat. Et stāte mala cōplexione dicta prohibe/
batur digestio. syrupiçaui igitur ipsuz et purgaui illis mo
dis qui mihi videbātur minus periculosi: maxime cuz aq̄
balnei Porrete: comitat⁹ Bononie icipiēdo a pauca quā/
titate et trāscēdo ad illud qḋ tolerare poterat. Et quibus/
dam vicibus facta purgatione alleuiatus est: verūtamen
statim fiebat regeneratio flegmatū et vētositatū incredibi/
lis quātitatis. Et ego hucusq3 his rebus vacui vt mihi vi
debatur oppotunū. nunc aūt est in eisdē dispōnibus. licet
parūper videatur fortior in motibus localibus et in dige/
rendo. ¶ Et ego q: recedit p̄ pono ipsum in hoc capitulo
q̄ est siccus siccitate cōfirmata vel quasi per carnā mem
bralis humidi cū capite catarriçāte mām multā frigidam
que maxime cōicari videtur stomacho et intestinis cuz ve
ra debilitate omniū virtutū stōchi: tenuitate texture: com/
plexione frigida et humida cū mā multa: et cū vētositate plu
rima inflatione stōchi aptitudine ad timpanitē: inter quas
tamen oēs rea non neglectis alijs attēdere opz ad ma: ez
cōplexionem frigida; cum mā in stomacho et intestinis et
ad prohibēdū descēsum catarri. et incipiam primo ab ae/
re ponendo tantummō mentem meam non disputando in
vnoquoq3 auxiliorum: quoniā scio rem venturam ad ma/
nus solemnissimorum doctorū qui recta dicta cognoscēt:
et errata sufficient emendare.

¶ Jncipiamus igitur ab aere cū auxilio dei qui dz esse vici ¶ Aer
nus temperamēto: leuiter tamē declinās ad calidū nō ta/
men nimie siccitatis clarus mūdus a malis vapoꝛib⁹ sub
tilis aut saltē mediocris: euitari dz aer ɔtrarie dispōnis p̄/
cipue frigidus et turbidus et fetidus. Et vēti sunt ēt vitan/
di: et permanere sub radijs lune: p̄cipue vitādū est frigus
de nocte in loco vbi dormit: et stomachus et intestina debēt
frequenter iuuari cum pannis calidis.

¶ Licet omnimoda quies nō videatur ex toto laudādatā ¶ Motus
multomagis dz declinare ad quietē et ad somnū q̄ ad mo
tum. Et dz vitare oēs fortes motus corporeos et mot⁹ diu
turnos et veloces. leuis tñ deambulatio puto q̄ sibi cōfer
ret: p̄cipue vacuo stomacho: et fricationes cum manibus le
ni calido molles suaues: ita tñ vt aliqualiter calefaciāt mē
bra exteriora sunt vtiles. Et durent spacio quasi vnius ho
re. Nec puto. q̄ sibi multum obesset ieiuno stomacho in/ Balneū
troitus in tbinam aque delectabilis caloris in qua mane/
ret vsq3 quo mēbra tumescerent et color viuificaret': et ip'e
nō sentiret anxietatem aliquā. Et post exitū a balneo et le/
uem quietē post absterfionē inungeretur spina tota preser
tim circa renes cum aliquo vnguēto frigido. verbigratia.
Rx oleo violato et rosato: equalibus ptibus: et quarta par
te succi semperuiue: et octaua parte aceti: et cera alba suffi
ciente ad faciēdum vnguentum molle: quo facto post par
uam quietē prāderet. ¶ Somnus eius vt digeratur mate ¶ Sōn⁹
ria et cibus et corpus renutriret' dz esse lōgior q̄ in disposi
tione naturali. ita q̄ sit. ix. vel. x. horarum saltē in die natu
rali. Et ppter catarrū incipiat duabus horis post cenā: et
sit in loco mediocriter calido: corpore bene cooperto: capi
te et superioribus mediocriter eleuatis: et si pōt sit absq3 in
terruptione de nocte vsq3 ad mane ante tertias. et somnuz
meridianū si pōt euitet: si minus incipiat tarde post assum
ptum cibum. ¶ Et q: nō sufficiēter habet beneficiū vētris Lenien/
nisi cum aliquo adiutorio opz q̄ iuuetur cuz ebibitis et co tia vētrē
mestis: et ipse experitur q̄ sumere ante cibum decoctionez
mercurialis cum brodio carniū satis iuuat ipsum. Et pu/
to q̄ similiter iuuaret ipsum decoctio vaticaruz: qñ mercu
rialem habere non posset. ficus v̄o sicce albe et pingues et
i aqua mellis decocte: et similiter cōpositio ex decima par
te medulle cartami et. x. partibus medulle ficuū siccaruz:
quāuis sit vsus eis non fecerunt ei notabile iuuamentum.
nō tñ esset malū q̄n caret herbis experiri ista. saltem enim
iuuabūt ad citiorē descēsum de stōcbo. et in tpe hyemis ca
rendo alijs rebus pōt sumere de mane scutellam vnaz vs/
q3 ad. ℥. x. vel. xij. brodij galli cocti fm artem Mesue cum Jus gal
cartamo et carminātibus ventositatē: dimittendo tñ poli/ li.
podium ne nimiū exiccaret: et q̄nq3 loco istorum sumat in
introitu prādij. ʒ. ij. ysopi sicce confectas cum. ʒ. vj. mellis
optimi dispumati: aut distēperati cum aliquo brodio.

¶ Et si ista nō sufficienter euacuāt vtatur clysteri si potest Enema.
cum rebus carminātibus: nō addēdo fortia solutiua: sicut
verbigratia. Rc. carui leuistici polij montani ameos dauci
cimini seminis aneti. añ. ʒ. j. cōtundantur grosso mō: et co/
quātur cū. x. folijs blite quousq3 blite sint bis cocte dein/
de coletur. et addatur hyerepigre. ℥. j. olei anetini. ℥. iij.

¶ Si v̄o fortius facere voluerit qḋ nō est faciendum nisi
ppter necessitatem addat in decoctione cētauree minoris
et medulle cartami. añ. M. j. et cum hierapigra ponat ali/

quid de yeralogodion vsq ad. ʒ. ß. vt apparet p̄senti medico. ¶ In omni tñ suo clysteri melius erit ponere pro vice. ʒ. ß. electuarij de baccis lauri: nec mihi vr q̄ sit ei vtile vti pillulis soluētibus vētrē nisi forte istis. ℞. galange. ʒ. j. pistētur ⁊ ꝯficiantur pillule cū syrupo acetoso cōposito ⁊ deglutiātur parū ante cibum omnes in vice vna.

Aie accidētia. ¶ Uehemēter opȝ attēdere ne accidētia anime ipsiuȝ exterminent: tristitia: cogitatio: timor: ira: odiū: accidia: sȝ dȝ cōuersari cū dilectis ⁊ bene sperare audire sibi placita ⁊ delectabilia ⁊ caueat omnino venerea.

Cibi. ¶ In cibis ꝟo opȝ conari q̄ sint multi nutrimēti boni tendētes ad subtilitatē. abstersiui incisiui: aliqualr̄ lubricatiui vētris: ⁊ si nō inueniūtur simplices ad hanc intētionem fiāt artificialr̄: ⁊ sint satis calidi actu ⁊ molles ⁊ aliquātulum calidi in potētia: lȝ iuxta id qd̄ sum expertus sit necessariū cōmiscere calefaciētia fortia.

Panis. ¶ Incipiamus ergo a pane q dȝ esse ex optimo frumēto cui nullū aduenerit nocumētum: ⁊ bñ pistus: ⁊ parū plusq̄ȝ mediocriter fermētatꝰ: ⁊ ita bene ⁊ sufficiēter coctus in furno: sed cū farina debȝ habere aliqd minuti furfuris cōmixtum: ⁊ sit sufficienter salitus: ⁊ panē carentē istis ꝯditionibus vitet oino.

Carnes. ¶ De carnibus: meliores oībus sunt sibi pulline. lȝ ex fasiano iuuene: maxie femina ⁊ pdice. iuuene ⁊ fraucolinis posset, ēt accipe. ⁊ fortassis q̄ aliqd de capto digereret: sȝ debēt oēs eē, elixe: ⁊ iudicio meo meliꝰ est si nō magis ꝯfortar̄ q̄ sint sufficiēter cōmse. ¶ Q̄ si presenti doctori medicine videt̄ q̄ vtatur aqua carnis facta in vase duplici: quam magis laudo. aut p distillationē mihi nō displicet: sicut etiā placeret q̄ in omni mēsa haberet de testiculis galloꝝ nō coeuntium iuxta possibilitatē sex vel octo paria pro vice. aut in cōtuso suo aut comedēdo ipsa elixa. Et tolerantur auicule mōtanee degētes in dumis. Sed alias carnes pro nūc nō dȝ gustare.

Oua ¶ Uitelli ouorum gallinarū recentium tenelli sunt sibi ꝯueniētes cū pauco sale: sed multū cocti qualiter cūq̄ȝ coquerētur sunt vitādi. albumē aūt vitetur omnino.

Lacticinia Lac ⁊ caseus ⁊ sanguis aīalium vitētur oino ab eo: ⁊ silr̄ oia legumina ⁊ grana: nisi forte faceret pulteȝ ex farina ordei de ordeo fracto ꝯueniētis decoctionis: ita vt non deficiat a debita coctura. nec tñ ita superabūdet q̄ fiat viscosum sicut cola. ⁊ coquat̄ cū brodio bonarū carniū. ⁊ condiātur cū pipere p̄sertim albo ⁊ lōgo.

Fercula ¶ Fercula aūt que faceret ex vitellis ouoꝝ ⁊ brodio bonarū carnium: aut ex mica panis sunt magis laudabilia alijs ferculis pro eo.

Herbe. Fructꝰ. ¶ Herbas radices ⁊ fructus ⁊ fungos nō video ipsum hñ aptū ad suggerendū: q̄ si pur appeteret amigdalas sumatur cum multo zuccharo in pauca quātitate: minus tñ nocerēt sibi nuces ⁊ de granis pini pōt capere cum zuccharo: ⁊ ita de fisticis: sed nō ita superabūde. Et ficus sicce cū tertia parte sui de nucibus tolerātur ante cibū ⁊ passule sine arilis dulces. Auellaneautē sunt male nihil dico de toto alio genere tam siccorū q̄ȝ humidorū fructuum: q̄ñ debent dimitti. ¶ Ante cibū cappares cum vino cocto ⁊ cinnamomo vsq̄ȝ ad numerū octo vel decē tolerātur: grauis tñ sunt digōnis.

Pisces. ¶ Pisces paruī boni odoris ex fluuio petroso pro paucis vicibus actu calidi: ⁊ cōditi cum pipere ⁊ sale tolerentur. Reliqui ⁊ alio mō dimittantur Guanari cōcule ostraca cancri marini omnes dimittātur. Ex cācris ꝟo fluuialibus ablatis vndiq̄ȝ pedibus: ⁊ postea lotis sex vicibus cum aqua ⁊ cinere: ⁊ semel cum aqua clara ⁊ postea elixis in qua ordei ꝯuenit ei medulla que inuenitur intra illum corticem rotundum ad modū lactis coagulati: sed assumatur cum pipere ⁊ galanga.

¶ Tempus comestionis dȝ eē hora ꝯsueta in sanitate: ⁊ si stomachus suus possit tribus vicibus digerere in die nāli melius eēt ter q̄ȝ bis comedere: sed ego me nō vidi h̄ posse facere. Sed ideo fui ꝯtētus duabus vicibus: nō capiendo tñ scd̄m cibū nisi p̄mū sciuerit descēdisse de stomacho: quātitas aūt nō dico q̄ sit talis q̄ nō grauat stomachum ex quo nō anxietur. nā fere ex oi parua quātitate h̄ ei accidit: sed sit tāta q̄ tādem eā digerat ⁊ virtus cum illa sustētetur: que mensura sibi iam est per experientiam nota.

Potꝰ ¶ Potus suus dȝ esse vinū rubeū puꝝ ⁊ vinosum claꝝ tendēs ad antiquitatē. ⁊ nō bibat̄ si fuerit pōticū aut oio dulce vel sit stipticū vel acidū vt agresta. sed habeat saporem acutū ꝓpriū vino cū aliq̄li dulcedine: ⁊ sumat̄ tāte quantitatis q̄ nō faciat cibū natare ⁊ ꝓhibeat digōnē. Uerūtñ si eēt vinū mellitū. aut aqua mellis aromatizata mō quē dicā infra vr mihi hoc tpe hyemis vtile: aquā aūt nō misceat cū vino. ⁊ ista pro nūc vident̄ de regimine mihi sufficere.

In vsu medicinarū ⁊ rerū illis proportionabiliū iam dixi q̄ opȝ vacare p̄ncipalr̄ ad malā complexionem frigidā ⁊ humidā stōchi ⁊ itestinoꝝ ⁊ ad flegmata ⁊ vētositates q̄ ibidē quotidie ꝯgregātur ad catarrū et renutritionē: ⁊ q: fere ꝯtinue noua mā gñatur semp habemus intētionē incidēdi subtiliādi carminādi vētositates ⁊ abstergēdi. Q̄ si cū hoc iuuet̄ digestio ⁊ tēperetur frigiditas ⁊ det̄ corpori aliquale nutrimētū est multo melius.

Syr. restauratiuus. ¶ Primo igitur oium sumat hūc syrupuȝ de mane digesto cibo serotino. ℞. vini odoriferi antiqui clari rubei aut citrini: aque distillationis carniū caponis galline vel capreti. aā. lib. j. zuccharī. ʒ. xvj. syrupizetur ⁊ fiat syrupus lōgus. postea. ℞. cinamomi piperis albi zizi. gariofi. galāge. aā. ʒ. ij. macis cardamomi maioris. croci aā. ʒ. j. ligni aloes. ʒ. j. ß. ponatur puluis in sacculo ⁊ supra puluerē ponatur syrupus totiēs q̄ exeat clarus ⁊ sufficit ex isto syrupo quantitas. ʒ. iiij. pro vice cōfortat stomachū: digerit flegmata: ⁊ nutrit plurimum ⁊ aperit opilationes: ⁊ non prandeat nisi digesto syrupo.

Mellicratum. ¶ Q̄ si hoc nimus fieri pōt saltem bibat in mane. ʒ. iiij. huius mellicrati. ℞. vini veteris rubei aut citrini ꝓprij saporis vinosi ⁊ clari lib. x. aque fontis lib. v. mellis dispumati lib. viij. bulliant simul bullitione vna et dispumetur. postea coletur cū speciebus hoc mō. ℞. spice aromatice. ʒ. j. gariofi. zinzib. piperis longi macis. cardamomi maioris. aā. ʒ. ß. croci. ʒ. ij. galāge. ʒ. j. ligni aloes. ʒ. ij. ß. pistentur nō multum subtiliter ⁊ permittātur stare in dicto syrupo per diem nālem ⁊ aromatizet̄ si tolerat fumptus cum musci. ʒ. ij. postea coletur per sacculū totiens reiterādo in eodē sacculo q̄ exeat bene clarus: ⁊ obseruetur ordo dictus in precedenti capitulo in ipsum capiendo.

Diaspoliticon. ¶ Item in introitu prādij sumat circa. ʒ. ij. huius diaspoliticon cū melle ⁊ totidē in fine in tēpore hyemis. ℞. foliorū ruthe mediocriter siccorū piperis albi: cimini prius infusi in aceto per diem ⁊ noctem: ⁊ postea exiccati. aā. ʒ. j. salis nitri. ʒ. iij. mellis despumati. lib. j. ß. cōfice simul: fiat electuarium: q̄ si propter ruthem ⁊ sal nitrum nō tolerat ita capere frequēter sumat. ʒ. ij. dyatrion pipereon simplicis. Sunt enim plures eius compositiones. ⁊ obseruet̄ in istis electuarijs conficiendis q̄ mel sit optimum ⁊ despumatū bene ⁊ coctum: ⁊ pipera sint grauia absq̄ȝ corrosione: ⁊ q̄ non sint species plurimum subtiliter pistate. ¶ Item bonum est oino q̄ ab vmbilico infra teneat emplastꝝ de baccis lauri descriptum a Mesue dist. xi. Et super stomachū ab vmbilico supra teneat cerotum Gal. descriptum a Mesue: cui addatur ad q̄ȝlibet. ʒ. gallie muscate descriptionis Nicolai laudani ⁊ colofonie. aā. ʒ. i. ⁊ ista innouentur scd̄m q̄ videtur doctori presenti conuenire.

Euō. ¶ Euacuatio aūt fiat per clysteria: q̄ si qñ videretur presenti doctori cōuenire euāatio per potum fit vel cū mirabolanis kebulis decoctis in decoctione passularum quātitate sufficienti. Uel cum aqua balnei porrete: tolerabit eniȝ vsq̄ȝ ad lib. xv. in vno mane sumēdo ex interuallis tertie partis hoē. lib. iij. pro vice calidas. Alia ꝟo solutiua nisi aliter constante virtute sibi non darem.

Gal. termarum

Cura catarri. ¶ Sed pro illo catarro descēdēte dȝ vti caputpurgijs ma/

sticatorijs gargarismis: vt statim dicã. Et preter illa localia sunt apponẽda capiti mõ inferi⁹ dicẽdo. ¶ Caputpurgiũ aut cũ succo radicũ ⁊ folioꝝ blitis calo traijciendo ꝑ nares: aut ꝓuocãdo sternutationẽ cũ pipere puluerizato vel radice ellebori albi: aut qđ valde est vtile faciẽdo tentas ex radice panis porcini recẽtis ſm lõgitudinẽ medietatis digiti auricularis ⁊ grossitiẽ sufficiẽtẽ ad intrãdũ intra nares: ⁊ teneãtur per quartã vel mediã: sed in istis attẽdatur ne faciãt fluere sanguinẽ. ¶ Masticatoria ṽo sint aut ex solo mastice aut qđ est fortius ex duabus partibus masticis ⁊ vna piperis integri: aut qđ est fortius loco piperis ponẽdo stafisagriam. ¶ Gargarismata ṽo sufficiũt ex aceto distillato: vel ex aqua mellis cũ pipere: ⁊ oĩa ista debent fieri ieiuno stomacho: ⁊ si põt post emissionẽ egestionum. ¶ Sz caput ipsum oz abradi in parte añriori: ⁊ omni mane fricari cũ ista aqua calefacta fricationib⁹ leuibus. ℞. aque vitis ex optimo vino distillate li. iiij. nucis muscate. ℥. i. gariofi. ℥. i. folliculoꝝ sene stichados arabici. añ. ʒ. ij. cõtundãtur grosso mõ ⁊ infundãtur in ꝑdicta aqua vini per duos dies. ⁊ seruetur in vase vitreo bñ obturato: ⁊ sufficit de mane q. ℥. ß. istius aque calefiat: ⁊ cũ ea fricet caput in directo cõmissure coronalis fricatione nõ aspera quousqꝫ tota ꝯsumat. ℥. ß. deinde sup loco ponat cerotum factũ de sandaracha dissoluta cum pauca aqua maiorane. ¶ Et si videt ꝑsenti doctori q sit necessariũ cauterium aut ꝓfundum aut cutaneũ potest facere cũ emplastro de synapi descripto a Mesue: q si nõ sufficit addat cãtaridarum quartã ꝑtem: aut si ꝓfundũ vult fiat cum ferro ignito. aut si hoc timet fiat cũ coagulato ex capitello saponis liquidi: ⁊ teneat diu apertũ. non tñ ita q cerebrũ debilitet. ¶ Et est bonũ q odoret nigellã torrefactã infusam in aceto quã habeat ligatam in syndone ad modum pomi sepe ad odorandum: ⁊ confert si de nocte teneat in ore inter genam ⁊ dentes vnam spicam nardi integram.

Caputpurgia. — *Masticatoria.* — *Garga.* — *Cauterium.*

¶ Ad eius ꝯfortationẽ est vtendũ ante cibũ electuario qđ fit de carnibus caponũ ꝯfectum ita cũ lib. i. carniũ pistatarũ ponatur amigdalarũ mũdatarũ: granorum pini maiorum medulle se. cõium frigidoꝝ. añ. ℥. i. ß. cinamomi cardamomi carpobalsami: coralloꝝ rubeoꝝ. macis. been albi ⁊ rubei: vtriusqꝫ sandali. gariofi. zin. lignialoes. croci: ossis de corde cerui piperis albi piperis lõgi. añ. ʒ. i. syrupi facti cum brodio dicti caponis ⁊ zucchara al. q. s. ad oĩa cõficienda dosis circa. ℥. i. pro vice. ¶ Et qꝛ de corde cogitãdum est semꝑ oz habere hui⁹ sacculuꝫ iuxta cor nisi qñ ponẽtur epithimata humida. nã ⁊ si videatur multotiens ex pulsu nõ febrire habeo rõnes mihi suadentes q febrit habitudinaliter sacculus aũt est iste. ℞. rosarũ violarum: floꝝ boraginis ⁊ buglose ⁊ nenufaris vtriusqꝫ sandali. añ. ʒ. i. ß. corticũ citri. ʒ. i. garioflioꝝ. nucis muscate. macis. been albi ⁊ rubei. croci ligni aloes. galliemuscate. añ. ʒ. ß. cimature scarleti. M. i. fiat sacculus in sindone rubea. Et cũ eisdẽ spẽbus dissolutis in aqua rosata ⁊ aqua endiuie ⁊ aqua buglose ⁊ aqua nenufaris. añ. ℥. vi. fiat epithima humidũ qđ apponatur cordi ante prãdium ⁊ ante cenam. ¶ Quᷓ si ꝯcedatur gratia a deo q virtus digestiua stomachi ⁊ intestinoꝝ ꝯforterur. tũc ꝯuertatur omne studiũ ad curam male cõplexionis calide ⁊ sicce habitualis in corde ⁊ toto cũ cibis cũ potibus cuꝫ ꝑparatione aeris cũ balneis cũ epithimatib⁹ cũ lacte asinino cũ trocifcis cãphoratis: ⁊ ad vltimum cum pinguefactione corporis vt ego bñ scio optime scire illos clarissimos doctores: ad quoꝝ manus est vẽturus. ¶ Ego aũt vt facerẽ satis pro virili parte voluntati. J. D. M. Mantue quem colo: ⁊ ex debito semper colã vt dedi lucubrationem vtiam vt ei consulerem. nõ qꝛ putarem necessarium vel vtile in ꝑsentia talium doctoꝝ ad quos est vẽturus: ⁊ deus sit dator auxilij. ¶ Et ferrarie die. xxiij. nouembris. Mcccclxxxii.

Sacculus cordialis. — *Epithima cordiale.* — *Cura male cõplexionis ca. ⁊ sic. cordis.*

¶ De stupore brachiorum. Cõsilium. xx.

Sta domina patit stuporẽ in brachijs ⁊ aliquãdo fuit in ꝓpinqua dispõne ad paralesim ⁊ ẽt sentit qñqꝫ caliditatẽ in parte anteriori capitis.

Cibi

¶ Vtatur cibis ⁊ potib⁹ exiccatiuis: sicut sunt carnes auiũ ⁊ leporis ⁊ caprioli ⁊ capretivel vituli assati. ⁊ ꝯdiantur si eis sant cum zinzi. ⁊ origano vel pipere vel thymo vel ysopo: ⁊ nõ sumat nimiaꝫ carnis quãtitatẽ. immo minoret cenã saltem de medietate respectu cõsueti.

Pot⁹

¶ Et in potu melius esset q sumeret aquã mellis: q si non põt bibat vinũ parũ rubeũ tẽperatũ cũ ea: ⁊ oĩ paꝝ bibat ⁊ nõ dormiat i die: ⁊ laboret ieiuno stõ laborãdo ⁊ exercẽdo se ꝑ domũ. ¶ Et habitet in camera inter duo solaria: ⁊ caueat a frigore. ¶ Et oĩ die habeat bñficium ventris.

Motus. — *Sõn⁹* — *Digẽ*

¶ Purget nũc hoc mõ. ℞. radicũ apij: radicuꝫ feniculi. añ. ℥. i. squinãti: seminis feniculi anisi petrosilini: siseleos costi cẽtauree minoris: zinzi. cinnamomi stichados arabici. añ. ʒ. ij. aque lib. vi. coquãtur lento igne quousqꝫ remaneant. li. ij. ⁊ colet ⁊ addat mellis dispumati. ℥. viij. ⁊ fiat syrup⁹ longus pro sex vicibus sumat calidus in aurora.

¶ Sumpto syrupo purgetur sumẽdo has pillulas. ℞. pillularũ fetidarũ: pillularũ cochiarũ: pillulaꝝ aggregatiuarum. añ. ℈. i. fiant septem. ¶ Itẽ. ℞. pillularũ de yera cum agarico. ℥. ß. fiant. xxviij. sumat omni septimana semel qñ qꝫ pro vice qñ vadit dormitũ. ¶ Item. ℞. zinzi. minute incisi ⁊ piperis integri. añ. ʒ. ij. masticis. ℥. i. stafisagrie. ℥. i. ß. masticetur omni mane medium coclear de eo.

Evo.

¶ Itẽ. ℞. olei de piperibus. ℥. iiij. olei vulpini. ℥. ij. cere parum: ⁊ fac vnguẽtuꝫ quo inungatur pars: posterior colli ⁊ spine vsqꝫ ad medium post purgationem.

Resolo ⁊ ꝯfortatio.

¶ Itẽ. ℞. stafisagrie piperis. añ. ʒ. ij. aque lib. i. ß. bulliant simul vsqꝫ ad tertie ptis cõsumptionẽ: postea colet. ⁊ addat oximellis cõpositi. ℥. iiij. ꝑ gargarizãdo ieiuno stõcho.

¶ De catarro ⁊ multo somno. ⁊ preparatione ad colicam. Consilium. xxj.

Casus huius Nobilis viri est capitis humiditas cũ materia catarrizãte ⁊ ad stomachũ descendente ⁊ faciente ipsum multum dormire: ⁊ ꝓpter hoc ẽt paratus est ad colicã ⁊ ventositatẽ ⁊ retentionem secum: ⁊ timet impinguari in ꝓcessu etatis: ⁊ constat cõsideranti pdicta q ille potest preseruari: qꝛ lapsus est in frigiditate naturaliter ⁊ humiditate tam ſm cerebꝝ qꝫ ſm stomachum ⁊ intestina: ad quem lapsum sequuntur ista accitna supra scripta. faciam ergo consilium inuocato diuino auxilio incipiendo ab aere vt decet.

¶ Sit aer sue habitationis calidus ⁊ siccus: nõ tñ multum recedens a tẽperamẽto: ita q habitet in camera inter duo solaria aperta ad orientẽ ⁊ permittat in mane aerem ꝑ solem rectificari. Et in tẽpore frigoris calefaciat cum igne lignoꝝ siccoꝝ: ⁊ ꝯfert sibi in estate ingredi stuphã siccã ad sudãdũ in ea: sed nõ est conueniens stupha humida ⁊ balneatio in aqua dulci tepida. ⁊ caueat vẽtos meridionales precipue: ⁊ caueat morã sub radijs lune: presertim de nocte ⁊ intrãtibus per fenestras ⁊ non habitet camerã terrenam nec loca propinqua vallibus ⁊ aquis ⁊ stagnis.

Aer

¶ Omni mane euacuatis superfluitatibus prime digestionis ⁊ secũde exerceat se exercitio ambulãdi. ⁊ incipiat gradatim ⁊ a leui ascẽdẽdo ad fortius ⁊ velocius ⁊ duret ad minus per horã: ⁊ ita q incipiat fatigari: ⁊ tunc paulatim remittat motum suum: ita q tãdem quiescat: ⁊ tunc faciat sibi leuiter fricari caput ⁊ tergere.

Motus.

¶ Debet dormire in loco calido ⁊ bene coopertus ⁊ habere in capite hora somni plusqꝫ de die: ⁊ nullo modo dormiat capite discooperto: ⁊ sit situs suus cum capite eleuato. Et primo super latere dextro. deinde super sinistro: ⁊ in fine

Sõn⁹

super dextro: ⁊ dormiat in nocte nō in die: ⁊ sit somnus circa horas .vi. vel .vij. in die nāli: ⁊ nō dormiat resupin⁹. nec statim post repletionē: īmo expectet post cibū duabus horis anteq̄ȝ dormiat: verū si tempus nō hȝ vt cōiter studentes in hyeme: sumat cenā leuiorem: ⁊ paruȝ potet in cena. nec tñ statim post vadat dormitum. ¶ Somnus aūt meridianus est malus ⁊ vitet ipsum q̄ȝtuȝ potest: ⁊ similiter vitet dormire in loco frigido ⁊ humido.

Can. ¶ Omni diligētia faciēdū est. q̄ saltē aut semel: aut bis habeat omni die vētris bñficium. ⁊ si nō cuȝ alio: saltē sibi esset vtillimū clistere cū decoctione anisoꝶ ⁊ feniculi ⁊ blitarum. añ. M. i. ⁊ post coletur ⁊ in colatura ponat olei anetini. ℥. iij. hyerepi. ℥. i. salis. ʒ. ij. ⁊ fiat clistere. (Enema.) Sed si hoc ē sibi graue: tūc ponā hic plura quoꝶ vnūq̄dq̄ȝ est sibi vtile ⁊ leue ⁊ sine custodia. ¶ Primū est ferculuȝ factū cū mercuriali: aut cū extremitatibus vrtice: coquēdo cū carnib⁹ vel oleo: ⁊ ad dādū bonū saporē ponēdo intus aliqd de calamēto: aut ysopo: aut thimo: aut de alijs herbis odoriferis: ⁊ sumātur ante alios cibos. ¶ Secūdū est capere quinq̄ȝ ficus siccas bñ pingues ⁊ calefacere ad ignem: ⁊ eas in pñ⁰ prandij comedere. ¶ Tertiū est ponere in ferculo vel bibere in pñ⁰ prādij. ʒ. i. ysopi sicci. ¶ Quartū est vtilius p eo. s. cape in prādio. ʒ. i. thymi sicci in brodio carniū: aut in aqua mellis. ¶ Itē loco istoꝶ pōt sumere quantitatē ciceris de aloe. ¶ Itē hoc ē vtile. ℞. medulle cartami. ℥. i. medulle ficuū siccarū pinguiū. ℥. x. pistētur simul ī mortario: ita q̄ totū appareat vnū electuariū: ⁊ de eo capiat quātitas nucis in introitu prādij: aliquo enim istorū vtatur ad hoc vt vēter sit lubricus: cōuenit ēt primū brodiū cauliuȝ bñ coctorū ⁊ primum brodiū lentiū.

Cibi. ¶ Cibus aūt eius dȝ esse tendēs ad caliditatē ⁊ siccitatē non multū: ⁊ abstersiuus subtilis facilis digōnis nō vētosus nō viscosus. ⁊ ideo panis eius dȝ esse ex bono frumēto anni sui: factus ex farina nō exq̄site munda a furfure: ⁊ dȝ esse fermētatus ⁊ coctus multū ⁊ habēs aliquid salis ⁊ anisoꝶ secū cōmixtū: ⁊ non comedatur calidus vt defertur a furno nec post q̄rtam diē: ⁊ fugiat panē azimuȝ ⁊ nō bene actū ⁊ panē aliorum granoꝶ. p̄cipue fabarum.

Carnes. ¶ Carnes sibi ꝯuenientes sunt hedoꝶ ⁊ capriolorꝶ lactētium paruoꝶ: maxime inter quadrupedes ⁊ tolerātur porcoꝶ siluestriū iuuenūliū ⁊ castratoꝶ ānualiū ⁊ cuniculi ⁊ iuuenū ceruoꝶ. Male autem sunt boū ⁊ capretaꝶ ⁊ pecudū porcoꝶ dōesticoꝶ ⁊ agnorum. ¶ Inter aues aūt meliores sunt paruoꝶ auiū degentium in arboribus: ⁊ pratis ⁊ colūbaꝶ volare icipiētiuȝ ⁊ pdicū ⁊ turtuꝶ pulloꝶ ⁊ fasianoꝶ iuuenū: sȝ dimittant anseres ⁊ anates: et carnes alie auiū aquaticaꝶ ⁊ grues ⁊ ciconie et meriguli: ⁊ vl'r carnes multū veteres: aut multuȝ nouiter nate ⁊ interiora: excepto epate pulli: et capita oia dimittātur et colla: et melior ē ps añrior ꝯ̄sus corēt in anteriori melior est dextra: ⁊ caro rubea melior ē pingui valde: debēt tñ esse aialis sani ⁊ mediocriter pinguis.

Oua. ¶ Uitelli ouoꝶ gallinarū recētiū ⁊ nō multū cocti sunt boni siue p se sumātur siue cuȝ aliq̄bus herbis odoriferis siue in ferculis: ⁊ cū alijs modis suaꝶ p̄parationū: ⁊ sunt meliores si cū aromatib⁹ sumātur.

Lacticinia. ¶ Sāguis aialiū coctus nō est bonus: lac toleratꝰ in estate ⁊ solū acceptū cū melle: aut zucchero: sed tñ melius eēt dimittere. Et caseus tā recens q̄ȝ salitus est malus. pōt tñ paꝶ quid loco saporis in ferculis ponere: ⁊ parū post cibū comedere.

Grana. ¶ Inter grana ⁊ legumina pauca inueniūtur ꝯueniētia: sunt. n. fere oia vētosa: sed tñ brodiū cicerū est vtile ⁊ toleratur far ⁊ ordeuȝ et panicū ⁊ speltar ⁊ dȝ sumi cū pipere: vitāde sunt fabe cor. cicerū lentes risum frumētum.

Herbe. ¶ De herbis conueniunt maiorana menta origanū petrosilinū macedonicū serpillū absinthiū abrotanū ruta artemisia calamentū pulegiū sisimbriū ysopus thymus saturegia matricaria herba sancti Joānis saluia: ⁊ similes: ⁊ tolerantur borago buglosa: mellissa: blita: spinachia: presertim mixte cum odoriferis: sed mala est lactuca papauer portulaca solatrū: caules autem habēt conueniens brodium: sed rapicie sunt boni nutrimēti.

Olera. ¶ De oleribus vitet raphanellos ⁊ rapas: ⁊ napones ⁊ pastinacaȝ et cepas et porros. Ista enim generāt ventositatem ⁊ non resoluunt eaȝ. Sed potest vti alleo: q̄ licet ventositatem generet. tamen plus dissoluit: ⁊ dimittat cucurbitas: et cucumeres: ⁊ capiat cappares salitos ⁊ anetum ⁊ enulam radicē rosmarinum. Sparagos etiam cum pipere tolerare potest. Fungos ⁊ tubera omnes fugiat omnino.

Fructus. ¶ De fructibus conueniunt ficus sicce et vue passule ⁊ grana pini. raro autem alij conueniūt nisi grana iuniperi ⁊ oliue salite: ⁊ bacca lauri: sed sunt male ficus recentes ⁊ vue recentes.

Pisces. ¶ Pisces non sunt boni in se: sed sumantur cum aromatibus. s. pipere ⁊ pauco aceto ⁊ sale: ⁊ sint parui squāmosi ⁊ ex fluuio bone aque aut libero mari: ⁊ similiter saliti sunt huius conditionis. Cancri et gambri comedantur simili modo. ¶ Et non vtatur in vna mēsa multa varietate ciborum. Si tamen vti contingat: tunc preponat subtiles ⁊ fluuidos: ⁊ minus ex toto edat.

Potus. ¶ Potus suus sit vinum album paruum aut temperatum cum aqua: ⁊ si non habet album sit pauce rubedinis: ⁊ sit omnino paruum: ⁊ fugiat vina potentia.

Accidentia anime. ¶ In accñtibus anime potest libere quādoq̄ȝ irasci: ⁊ cogitare ⁊ meditari: sed ieiuno stomacho caueat hoꝶ sup̄fluitates: ⁊ hoc de regimine sex rerū non nālium.

Sed quia multiplicat flegma multuȝ in capite ⁊ in stomacho: ideo non sufficit sibi ad integraȝ preseruationem solus vsus debitus vite in sex rebus supradictis. precipue cum nullus fere: ita ad integrum regimen facere possit: maxime studens. Et ideo puto q̄ in veris initio. s. in mense martij sit purgādus capiendo hunc syrupuȝ. (Digestiuum.) ℞. syrupi acet. compositi: oximellis squilli. añ. ℥. ß. mellis rosa. colati. ℥. i. detur cum. ℥. iij. decoctionis ex aniso feniculo cimina. ⁊ pipere: quorū vniuscuiusq̄ȝ sit. ʒ. i. ⁊ bulliuerint in lib. i. aque vsq̄ȝ ad medietatis consumptionem.

Euacuatiuum. ¶ Sumpto syrupo purgetur sumendo has pillulas: ⁊ sunt cum bona custodia. ℞. pillularum cochiarum: pillularuȝ feti. añ. ʒ. ß. fiāt. vij. ⁊ sumantur in vice vna in aurora. ⁊ ea die caueat a frigore ⁊ nō comedat nisi transactis. vi. horis post earū assumptionē: ⁊ ante cibuȝ per horā bibat. ℥. iiij. aque calide cū. ℥. i. zuc. ru. Similem purgationē faciat circa pñ⁰ octobris. ¶ Et vtatur in ferculis suis istis aromatibus: de quibus in tpe frigido ponat in bona q̄ȝtitate. ℞. anisoꝶ cimini: seminis feniculi. añ. ℥. i. galāge. ℥. ß. gariofi. cinamomi. añ. ʒ. iij. croci. ʒ. i. pipis albi ⁊ lōgi. añ. ℥. ij. zinziberis albi. ℥. i. pistent ⁊ fiāt spēs in puluere pro ferculis.

¶ Itē ante prādiū tēpore hyemis si nō sufficit ad ventositatē remouēdā ⁊ iflationē sumē spēs dictas sumat. i. ʒ. diatrion pipereon. Item fortius est dyaspoliticō qd̄ sic fit. ℞. seminis rute: piperis albi ⁊ lōgi ⁊ nigri. añ. ʒ. ij. salis nitri. ℥. ß. mellis qd̄ sufficit. (Dyaspoliticon.) Item fortius est electuarium de baccis lauri. ¶ Et conuenit sibi multum ad omnes intentiones suas catarri colice: ⁊ diminuende pinguedinis sumere semel in mense has pillulas. ℞. piperis nigri albi ⁊ longi gariof. salis indi origani zinziberis cardamomi cinamomi seminis peonie. añ. ʒ. i. ß. mirabolanorū nigroruȝ. ʒ. iij. aloes ad pōdus omnium: ⁊ fiāt pillule cum aqua rute: ⁊ sumatur. ʒ. i. cum vino albo bono ante cibū: ⁊ sunt sine custodia. ¶ Si autem videtur sibi q̄ male educāt tunc capiat de istis. ℞. mirabolanorum citrinorum: seminis althee rosarum siccarum. añ. ʒ. ij. lingue auis. granorū pini. seminis eruce: zinziberis piperis longi mirabolanorū belliricorum: seminis sparagi: seminis vrtice piretri squille assate. añ. ℈. ij. aloes turbith. añ. ʒ. ß. dyagridij. ℈. ß. croci. ℈. ij. confice pillulas cum aqua rute: sumat. ʒ. ß. vsq̄ȝ ad vnam ⁊ sunt mirabiles. (Masticatoria.) ¶ Confert etiam sibi masticare in mane

masticem ⁊ piper ⁊ ging. ⁊ piretrum vnumquodq; sigilla tim: aut omnia simul: ⁊ spuere illud quod ad os venit de humiditate. facere etiam sibi corrigiam de intestino lupi ē valde vtile ⁊ ferre iuxta carnem.

Intestinũ lupi ad colicam.

¶ Et q2 fortasse pillulas non faciliter sumit: ideo loco pillularum vellet capere ɔfectiones solutiuas in vere ⁊ autũno: loco illarũ pillularũ que suprascribunť sumendo post syrupũ pōt vti hac medicina. ℞. electuarij indi. ʒ. ij. dyasenicomis. ʒ. ij. ß. distempera cũ hac decoctione. ℞. mirabolanorum citrinorum emblicoꝝ. añ. ʒ. i. ß. passularum. ℥. i. anisorum feniculi dauci. añ. ʒ. ß. fac bulliri in lib. i. aque vsq; ad tertiã partem remanentis. ¶ Et si pōt vtatur in mēse bis clysterijs huiusmodi etiã si nõ mediocriter rideret.

Enema.

℞. anisoꝝ carui ameos dauci. añ. M. i. cartami centauree minoris. añ. ʒ. ij. fac bulliri in lib. iij. aque vsq; ad consumptionē medietatis ⁊ cola: ⁊ adde olei anetini. ℥. iij. hierepigre. ℥. i. salis qđ sufficit. ¶ Si ṽo dolor suaderet statim a pncipio faciat hoc dictum clystere: ⁊ si sufficit bñ est: si aũt non sufficit iteretur ⁊ vēter calefiat cuʒ pãnis calidis ⁊ cũ spõgia infusa in aqua decoctionis camomille aneti melliloti: ⁊ anisorũ: ⁊ postea expressa ⁊ calida posita super ventrem. Et inungatur vēter cũ oleo anetino calido: aut de oleo rosaceo. ¶ Si aũt ista nõ sufficiunt: tũc fiat clystere dictũ: ⁊ loco hierepigre ponať hyeralogodiõis. ʒ. iij. ¶ Ad vltimum si alia clysteria nõ sufficiãt: tũc. ℞. gallum decrepitũ audacē: ⁊ fac mori preliãdo: ⁊ post decoletur ⁊ euisceretť ⁊ deplumetur: ⁊ cum. ℥. i. ß. cartami. ⁊. ℥. i. polipodij. ⁊. M. i. cētauree minoris ⁊ anisorum feniculi dauci. añ. ℥. ß. in li. xxv. aque vsquequo redeat ad quintam: ⁊ de brodio tolle lib. i. ß. olei anetini. ℥. iij. hyeralogodion. ℥. ß. salis gēme. ʒ. ß. fac clystere.

Ius galli antiq.

¶ Si ṽo dolor fiat fortior: tũc fiat balneum in tina cum decoctione rerum ex quibus fiebat pmuʒ clystere tãte quantitatis q; possit in eo sedere vsq; ad vmbilicũ: ⁊ ibi sedeat per mediã horã: si pōt tolerare ⁊ post dormiat bene coopertus.

Balneũ.

¶ Et si alia non cõferũt veniendũ est vltimo ad narcotica. s. q; detur sibi. ʒ. i. filonij romani aut. ℈. iiij. cum vino albo potenti eo existēte in balneo vel extra: ⁊ tunc post nõ comedat vsq; ad. v. horas ⁊ cibus in tēpore doloris sit pauce quantitatis: sicut vitelli ouoꝝ vel pullus ɔtusus: ⁊ potus sit vinum album potens parum. ¶ Et si clysteria non sufficiunt: aut ab ea abhorreret loco clysterioꝝ pōt sibi supponere suppositoria lõga huiusmodi. ℞. hyeralogodion. ℥. i. fac ex ea ad igneʒ suppositoria: sicut fiũt de melle.

Suppositoria.

¶ Et qñ p clysteria habuiť bñficiũ vētris si videť q; mã sit sup timorē: sumat hãc medicinã. ℞. dyasinicomis. ℥. i. pulpe cass. ℥. i. distemperetur cum decoctione anisorum carui ameos: ⁊ daucii: ista videntur mihi sufficere.

Et Mesue ĩ trã scēdit in dosi sep. ē. ʒ. vid. i. d. pp̃a ab eo.

¶ Quãdo vultis caput lauari faciatis bulliri in lixiuio has res. ℞. assari foliorum sene sticados arabici. añ. ʒ. i. ista sufficiunt pro vna vice. Et si non habētur ista faciat bulliri. M. i. hedere aut q; melius est maiorane ⁊ saluie. añ. m. i. ⁊ ista puto cũ dei laude sibi sufficere.

¶ De obscuritate visus. Consilium. xxij.

ispositio istius spectabilis viri ãnorũ. xlviij. naťr in iuuentute cholerici ⁊ nũc p adustionem in melãcholicã cõplōnē trãseũtis est obscuritas visus: ita q; in loco nõ bñ claro ⁊ cũ sol ab oriçõte recedit nõ videt bñ: ⁊ huius cãm puto grossitiē vaporũ adustorũ opacoꝝ qui spiritui visiuo pmiscētur: nec est lõginquuʒ q; huic disponi ɔiũgať corrugatio cornee q̃ solet in senectute pluribꝰ accidere. ¶ Primo ponã regimē rerum nõ nãliuʒ qualiter oʒ esse in eo. secundo addam medicinas.

¶ Sit locus sue habitationis in aere subtili: vel si venetijs habitare intēdit habitet in camera trãspirabili a vētis: ita q; qñ nõ est in ea faciat aperiri fenestras vel libere euentetur ⁊ nõ sit aer valde calidus: imo ad temperamētũ in caliditate deueniat nec sit multũ luminosa nec multũ obscura. Nã intueri res luminosas ⁊ splēdētes est ei nociuuʒ: ⁊ ita nimia obscuritas loci habitationis: ⁊ cuʒ est in studio faciat q; oculi nõ offendãtur a lumine. sit autē camera depicta viridi colore nõ albo. ⁊ ita fenestre hyemales de pãno sint depicte viridi: si si vitreate sunt vitreum sit obscure viriditatis: ⁊ sit sine fumo vento vel puluere.

ꝟ Aer

¶ In cibis vtatur pane facto ex farina frumenti mundi a rebus extraneis: ⁊ maxime a lolio vel ginçania: ⁊ sit frumentum ãni sui. ⁊ sit collectũ de sana messe: ⁊ sit farine aliquid furfuris mixtũ: ⁊ sit panis ɔueniēter coctus ⁊ bene fermētatus: panē aũt açimũ: aut non bñ coctũ non comedat.

ꝟ Cibi.

¶ Inter carnes sumat illas q̃ sunt subtiliũ humorũ gñatiue ⁊ nõ grossoꝝ: aut viscosoꝝ nec sint multaꝝ suprfluitatũ ⁊ si cũ hoc haberēt pprietatē acuēdi visum esset melius. Eligat carnes auiũ potius q̃ʒ quadrupedũ sicut pullorũ columbarũ siluestriũ volare incipiētium turturũ: ⁊ comedãtur tã pulle q̃ʒ colũbi ablatis capitibus ⁊ collo. Naʒ ista sunt vitãda: q2 visum obtenebrãt: ɔueniunt ēt carnes pdicum fasianoꝝ auiũ. precipue tñ ɔueniunt carnes auiũ rapacium proprietate: sicut nisi accipitris vel asturis falconis noctue hubonis ⁊ istarũ carniũ elixarũ brodiuʒ bibere. Sed aues aq̃tice carnes hñt malas: ⁊ iõ fugiat oẽs.

Carnes.

Ut testatur Auēzoar li. j. c. 21.

¶ Carniũ autem quadrupedũ ɔueniũt capreti vituli parui lactãtis castrati annualis: ⁊ nõ comedat interiora: sicut vētrē: ⁊ similia nisi comederet aut cerebrum perdicis: aut epar capre vel hyrci assum aut elisum. Naʒ ista pprietate remouēt visus obscuritatē: fugiat carnes valde veteres ⁊ salitas ⁊ porcorũ ⁊ aliũ animaliũ nouiter natorum: sicut agnorũ: ⁊ siluestriũ carniũ vsus non conuenit: sicut leporũ ceruorũ ⁊ capreoloꝝ ⁊ aprorũ ⁊ tassi ⁊ vrsi. ¶ Pisces omnes vitet ⁊ cãcros ⁊ ostracha ⁊ anguillas. Serpētum caro pparata vt sit in leprosis multũ conuenit. ¶ Inter oua mēn habeat q; oua colũbarũ recētia sunt multũ iuuamēti cũ bibunť: aut comedunť decocta cũ rapis. ꝟ Iteʒ oua gallinarũ sunt iuuatiua. s. vitelli elixati. ꝟ Caseum ⁊ lac vitet omnino. ¶ Granoꝝ sumat brodiũ cicerũ ⁊ speltam et ordeũ: sed fugiat allea: ⁊ precipue lētes ⁊ fabam ⁊ fasiolos: sed etiam in omnibus fugiat lolium siue ginçaniam.

Pisces. Caro serpentũ. Oua

Lacticinia

Grana.

¶ Fructuũ cõueniunt grana pini in vino granatoꝝ infusa vel in succo pomoꝝ: sed tolerãtur ficus ⁊ vue bene mature: nõ in multa quãtitate pira cocta coctana. Sʒ caueatur in summa oium humidoꝝ fructuuʒ multitudo ⁊ castanee ⁊ auellane ⁊ nuces: cũ in multa quãtitate sumũtur nocēt: pōt aũt peponibus aliqbus vti nõ multum: ſʒ oĩo fugiat melõgenas papaueris: sed pruna ⁊ persica ante cibum sumere pōt aliquam amigdalam ṽo post cibum ⁊ aliquas nespilas ⁊ sorba ⁊ odor pomoꝝ odoriferoꝝ multuʒ cõfert.

Fructꝰ.

¶ Ex oleribus valde ɔueniũt. Primo rape: de qbus comedatur quasi semp. Scđo napones. Deinde verbena betonica celidonia mentha: rutha: origanum: maiorana: ysopus thymus: in saporibus: ⁊ valet satis: sed abstineat a lactuca: basilicone: caulibus: bletis: cepis: porris: alleo: raphano: ⁊ vľr ab oibus acruminibꝰ. Nõ comedat victualia de pasta: nec tortas nec suffocata in patellis.

Olera.

¶ Non multum se repleat: immo a mensa recedat reliquijs famis adhuc remanentibus.

ꝟ Inanitio.

¶ Potus sit vinũ albũ vetus cũ aq̃ mixtũ: aut vinũ p se nõ nimiũ potēs: ⁊ nõ vtatur multo potu aque vel vini.

ꝟ Potꝰ

¶ Procuret omni die habere ventris beneficium.

¶ Et post illud exerceat se ⁊ post exercitium commune faciat fricari caput ⁊ pectinari: ⁊ hoc nullo modo omittatur. Duret autem exercitium vsquequo sentiat se calefieri ⁊ vaporare ⁊ legat ieiunus litteras magnas ⁊ caueat legere paruas litteras ⁊ minutas.

ꝟ Motus

¶ Nullo mõ dormiat de die: ⁊ in nocte dormiat ad minus sex. cm horis: ⁊ sit somnus post conuestionē saltē duabus

ꝟ Sõnꝰ

bolis ⁊ dormiat bñ coopertus pānis sup sinistro latere ⁊ ca pite bñ eleuato:⁊ babeat iuxta se in lecto multū de maio rana siue sicca siue viridi:vt odor p̄torū correspōdeat.

Sie ac cidētia. ℭ Caueat dolorē ⁊ angustiā ⁊ cogitationem:⁊ vtatur gau dio ⁊ letitia moderata. Et hoc de regimine.

Uidetur mihi φ vltra hoc regimen faciatis omni anno duas purgationes. vnā in mēse apri lis aliā in mēse octobris in primis medietatibus dictorū mēsiū:⁊ fiāt hoc mō. Jn mense octobris sumat prius hunc syrupū. ℞. syrupi de epithimo. ℥. iij. mellis rosati colati sy rupi acetosi compositi syrupi violati. añ. ℥. i. aque fenicu li lib. i. fiat syrupus:clarificetur ⁊ aromatiçetur cum nuce muscata:⁊ est pro quatuor vicibus.

Ꝑ Digō

Ꝑ Euo. ℭ Sumpto syrupo sumat istas pillulas. ℞. pillular̄ octo merarū descriptione Nicolai:pillular̄ cochiar̄. añ. ʒ. ij. su mant post syrupū cū custodia. ℭ Sed in vere sumat hūc syrupū. ℞. syrupi acetosi cōpositi. ℥. iiij. mellis rosati cola ti. ℥. ij. aque feniculi lib. i. ⁊ fiat syrupus pro q̄tuor vicib⁹. ℭ Sūpto syrupo sumat bas pillulas. ℞. pillular̄ cochiar̄ ʒ. i. pillular̄ fetidarū. ʒ. i. ⁊ babeatur diligēs custodia illo die a frigore ⁊ vēto. ℭ Jtē opꝫ φ interpolate de mense se mel saltē bibat decoctionē. ʒ. iij. folliculor̄ sene in brodio caponis:aut gallinez:⁊ recipiat̄ de dicto brodio. li. i. ß. ⁊ coquat̄ cū eo sene. ʒ. iij. vsq3 ad ɔsumptionē medietatis brodij. ⁊ addat̄ piperis:cinamomi. añ. ʒ. i. salis. ʒ. ß. dein de coletur ⁊ brodiū bibat̄ in aurora. ℭ Si abhorreret buiꝰ brodiū sumat semel in septimana. ʒ. i. pillularū de hyera Galeni in sero qñ vadit dormitū:⁊ modicū cenet pro illo sero. ℭ Tēpore byemis in mane qñ non sumit medicinā sumat aut. ʒ. i. tyriace:post stet. vij. boris sine cibo. aut. ʒ. i. trifere minoris descriptionis mes. cū. ʒ. ß. pulueris eufra

Eliun. gie sicce. ℭ Cōuenit et sibi si vtatur eliō isto. ℞. semi. feni culi. ℥. ij. ß. eufragie. ℥. i. macis cubebe cinamomi pipis lō gi gariof. añ. ʒ. ß. mellis dispumati. lib. ß. succi feniculi co cti et depurati. ℥. ß. succi celidōie sil̄r cocti ⁊ ɔpurati. ℥. ij. pistāda subtilissime pistētur:⁊ cum melle ⁊ succis fiat ele ctuariū. de quo sumat. ʒ. iij. in mane cū vino albo:⁊ ꝟ bis

Masti catoria. in septimana. ℭ Jtē in mane sepe vtat̄ masticatorio masti cis:ita vt multū spuat:aut fiat hoc mō. ℞. piretri. ℥. i. pipe ris. ʒ. ß. çinçib. ʒ. iij. pistent̄ subtilissime:⁊ fiāt postea saccu li ex pāno lineo nouo ad magnitudinē auellane:⁊ pdicto puluere impleātur ⁊ suātur stricte vndequaq3:⁊ oī mane masticet̄ vnus p mediā borā spuēdo illud de salina quod peruenit ad os. ℭ Jtē qñ non sumit al's medicinas sumat in mane aceti squillitici. ʒ. ij. addēdo dietim vsquequo ve niat ad. ℥. i. Jtē cōfert valde comedere cepar capez:aut byr ci magni ossum aut elissum. ℭ Jtē ɔfert vti in mane mira bolanis chebulis ɔditis sumēdo ad quantitatē castanee. ℭ Et istor̄ sumat qñq3 vnū qñq3 aliud ⁊ nō ɔtinue piseue ret sup vna medicina. ℭ Nūc ponā remedia localia. s. po nēda in oculis. ℭ Hoc p̄mū est visuale ⁊ nullo mō obest si ue ante purgationē siue post. Et ponatur in oculo in ma ne anteq3 egrediatur domū ⁊ teneat̄ aliquāto tēpore:po

Coliria. stea lauetur cū aqua ruthe. ⁊ est istud. ℞. aque rosate. ℥. i. zuccbari albi:misce ⁊ ponat̄ in quolibet oculo gutta vna frigida. ℭ Hoc scđm est aliqualiter mordicatiuū:sed est potētius ꝓ ⁊ non ponatur in oculo nisi post corporis mū dificationem cū medicina ⁊ capitis cum masticatorio. Et est istud. ℞. succi fenic. cocti ⁊ depurati. ℥. xij. ⁊ sic iste suc cus bene colatus:mellis puri clari. ℥. iiij. bulliat bullitio ne vna simul ⁊ coletur et colature addat̄ fellis galli:aut perdicis. ʒ. v. et reponatur in vase vitreo et colet̄ ⁊ tenea tur in sole et permutetur de vase in vas omni septimana se mel proijciēdo grossum subsidens et seruādo subtile et te neantur vasa bene cooperta cum cera:et post dies. xx. po natur de eo in oculo:vt supra dixi. ℭ Jtem confert multū facere bulliri crocum in aqua et recipere vaporē illius aq̄

omni mane ad oculos quousq3 sentiatur penetrasse i ocu los:⁊ post ponatur in oculum colliria. ℭ Hoc tertiū colli rium est nobile et sine dolore efficit operationē bonā:sed fit in vere. ℞. folior̄ feniculi:folior̄ eufragie:foliorū celi donie. añ. li. ij. extrahat̄ aqua per alembicū ⁊ seruetur in vase bñ obturato:⁊ sit vas eneum. ℭ Jtem sepe fiat istud ⁊ est expertum. ℞. epar byrci ⁊ asseratur sine alia pinguedi ne:deinde fundat̄ ⁊ colligatur illa bumiditas q̄ ab eo re sudat ⁊ ponat̄ in oculis. Jtē fumus ab eo egrediens reci piatur:⁊ post pdictā colaturā siue resudaturā ponat̄ i ocu lo:et enim exptū. ℭ Jtē hoc est vtile. ℞. succi feniculi co cti ⁊ depurati. ʒ. xi. succi ruthe. ʒ. xx. ponantur in ampulla vitrea ⁊ obturet̄ orificiū prius addendo mellis boni clari ʒ. xv. ⁊ dimittat̄ per tres mēses. Postea proijciatur fex ei⁹:⁊ cum parte clara fiat colliriū. ℭ Si aūt fortius facere vo luerit:q: obscuritas crescat:tūc facta purgatione vtat̄ isto collirio. ℞. succi feniculi. ℥. i. fellis galli:aut pdicis:aut tur di ⁊ mellis crudi. añ. ʒ. ß. misce:⁊ ponat̄ gutta vna in ocu lis. ℭ Fortiora aūt istis non vidētur mihi faciēda nec plu ra volo multiplicare:sed si istis modis vtetur bene erit. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

ℭ De cicatrice in cornea ꝓpter vlcus. Cōsiliū. xxiij.

Uia iste egregius iuuenis ⁊ insignis pi ctor quo ad alia ē valde san⁹: ⁊ opꝫ eū se exercere ⁊ cū hoc patit̄ cicatricē in cornea ⁊ remāsit sibi ex vlcere ⁊ aliq̄l̄r ipe dit vnius oculi visionē:ꝫ non multū̄ dabo ei ɔsiliū ad albule subtiliationē imiscēdo aliqd de ptinēti bus ad ɔseruationē acuitatꝫ visus ⁊ nō laborabo multū i extēdēdo regulas regiminis vite:sꝫ magis docebo remedia sbtiliādi albulā ōbilia ⁊ fortiora nōndo ea fꝫ ḡdus suos.

ℭ Jn cōseruatione ergo sanitatis oculi opꝫ primo cauere a fumo:vēto:puluere:nimia vigilia:⁊ nimio intuitu rerum albarū:aut multū lucidor̄:⁊ a nimia pmanētia in obscu ro:⁊ opꝫ in cibis cauere nimietatem ante digestionē ⁊ vni uersal̄r omnem cām probibentē fieri digōnem bonā:⁊ in qualitate cibor̄ caueat a rebus acutis mordacibus:sicut allea:⁊ porri ⁊ raffani ⁊ crucbe et cepe et silia:et reb⁹ val de vaporosis:sicut pisces:⁊ a rebus visum obtenebrāib⁹ sicut multū acetū et anetū et basilicon et caules et corian drū et crocus. Et lactuca et lētes et nespilla. Et oliue ma ture ⁊ portulaca ⁊ silia. ℭ Et inter carnes grosse ⁊ veteres ⁊ sanguis et interiora et capita et colla. Sed sit ɔtētus me diocri cōestione carniū iuuenīliū:⁊ galline et pdicū ⁊ aui cularū ⁊ capretor̄ ⁊ vitulor̄ lactātiū ⁊ castrator̄ iuuenū. ℭ Et ex berbis feniculo borragine mellissa spinachijs en diula buglosa:⁊ similibus pōt vti:⁊ rutha etiam cruda. ℭ Et in potu vtatur vinis non multum potentibus: neq3 abundet in quantitate neq3 bibat ieiuno stomacho. ℭ Et non dormiat post cibū:⁊ non laboret repleto stoma cho in respiciendo res valde minutas:⁊ postq3 fatigatus est in pingendo ⁊ sentit oculos fatigatos ingrediatur do mum obscurā:non multe tamen tenebrositatis. Et intuea tur per fenestram babentem pānum viridem:⁊ intueatur aquam viridē in aspectu ⁊ submergat oculos in aqua fri gida:⁊ postea respiciat speculum bene pollitum. ℭ Jtem oīno prouideat semp babere largum beneficiū vē tris:et caueat a nimio vsu venereorū ⁊ a nimio vsu stobo thomie. ⁊ ista conseruabunt sanitatem oculi.

De sani tatꝫ ocu li confer uatiuis.

Carnes

Herbe

Ꝑ Pot⁹

Ꝑ Sōn⁹

Sed ad subtiliādū spirītū visibilē ⁊ acuēdū visum con fert comestio carniū auiū q̄ viuūt de rapina sic ac cipitres ⁊ falcones ⁊ noctue ⁊ carnes serpētū ꝑparatarū ⁊ de medicinalibus magis vti in mane vno mirabolano chebulo cōdito. ℭ Et confert sublime ista ɔfectio. ℞. eu fragie. ℥. ij. feminis feniculi. ʒ. v. macis:cubebe:cinnamo mi:piperis lōgi:gariofilor̄. añ. ʒ. i. puluerizentur:⁊ accipe mellis dispu. li. j. succi fenic. cocti ⁊ depurati. ℥. j. succi celi

donic:fill' cocti ⁊ depurati.ʒ.ß.coquantur fil' fucci cũ mel le vſq; ꝙ habeat ſpiſſitudinẽ oppoꝛtunã ⁊ cũ eo ꝯficiantur ſpẽs ⁊ reſeruet' in vaſe vitreato:⁊ ſit doſis ei⁹ ꝑ vice.ʒ.iij. ieiuno ſtõ:aut in ſero qñ ieiunaret. ¶ Et ponat ei in oculo

Collyrium.

ſepe qñ coꝛpus nõ eſt repletũ vnã guttã hꝰ collirij. ℞.fell' ꝑdicis aut galli.ʒ.i.mellis crudi.ʒ.i.ſucci feni.cocti ⁊ depurati.ʒ.ij.miſce bñ adinicẽ:⁊ reſeruet' in vaſe vitreato:⁊ ponat' vt eſt dictũ. ¶ Eſt ẽt vtile vinũ infuſionis eufragie: aut thymi quãdo ſumit pro cõſuetudinario potu.

Ad albuginez oculi.

¶ Sed pro illa albula ſiue albugine oculoꝝ oꝫ ꝙ ꝑ purget' coꝛpus leui purgatione:quo facto oi mane oꝫ ingredi bal neũ aque dulcis nõ multũ calide:aut inclinari ſup vapoꝛẽ eius:⁊ poſtea puluerizare in oculo hũc puluerẽ ſtando re ſupine. ℞.ſarcocolle nutrite in lacte aſine:⁊ poſtea exicca te quinq; vicibus zucchari candi ſpume maris.añ.ʒ.iij.fiat alcohol ⁊ mittat' in oculũ. Cõfert ẽt quãq; iſtũ puluerez po nere in pãno ſerici vel lini ſubtiliſſimo:⁊ leui valde ⁊ liga re:deinde madefacere in aqua ruthe ⁊ fricare ſupra locuz vbi eſt albugo. ¶ O, ſi iſta nõ cõferunt opꝫ magis frequẽ tari balneũ:⁊ tñ ſemel in die ieiuno ſtomacho vti iſto 'alio puluere. ℞.baurach ariſtologie.añ.ʒ.i.ſarcocolle nutrite vt ꝑus:⁊ zucchari ⁊ ſpume maris.añ.℈.iiij.⁊ fiat vt predi citur. ¶ Foꝛtius aũt iſtis eſt addere cũ predictis reb⁹ ſter cus lacerti magni viridis qui vocatur liguruꝰ:pro medie tate dragme. ¶ O, ſi hec nõ ſufficerint hoc eſt foꝛte ⁊ hꝫ impreſſionem. ℞.fellis thauri:ſucci acori:radicum celido nie.añ.ʒ.iiij.ß.coꝛticũ radicum feniculi.ʒ.ß.tere ꝯtritione groſſa ⁊ pone in vaſe eneo ⁊ ſuper infunde vrine pueri in ter ſeptimũ ⁊ decimũ annum collecte de mane qñ ſurgit a lecto:ita ſtent per ꝗtuoꝛ dies:poſtea coquatur vſq; ꝙ re deat ad lib.ß.⁊ colet' ⁊ reponat' in vaſe eneo. Deinde acci

Et ẽ aq̃ vitri q̃ vaſa ter rea tigũtur.

pe maſſacumie ſtercoꝛis lacerti magni ſpume maris zuc chari taberzeth:ſalis gẽme aduſtiſalis armoniaci.añ.ꝑ tes eq̃les terant' ꝯtritione vltima.deinde ponant' in vaſe lapideo ⁊ fundant' ſup puluerẽ de decoctione ꝑdicta:⁊ te rãtur ſimul:ita ꝙ bñ ꝯficiant' quouſq; fiat ſicut mel currẽs ⁊ reponat' in vaſe vitreo bñ cooperto quouſq; opꝫ vti eo. Et poſtea ponat' gutta vna in oculo vel parũ qd de eo di ſtẽperatũ iacẽdo reſupine:⁊ oĩa iſta debẽt applicari poſt ingreſſum:⁊ ꝑmanẽtiã in balneo aque dulcis. ¶ Et qꝛ ali quãdo iuuat vti ſimplicib⁹:ideo ponã aliqua ſimplicia vl' quaſi.quoꝝ hoc eſt ꝑ^m. ¶ ℞.vini albi boni ⁊ ſucci aſſodi loꝝ.añ.lib.ß.croci.ʒ.ß.mirrhe.ʒ.i.bulliant vſq; ad ꝯſum ꝑtionem medietatis deinde ſeruet' in vaſe eneo ⁊ ponatur in oculo:vt eſt dictũ:⁊ poſtea per quartã hoꝛã lauetur cũ aq̃ celidonie. ¶ Scðm eſt celidonia : piſtetur ⁊ extrahat' ſuccus ⁊ reſeruet' et ponatur in oculo mõ dicto:⁊ confert ſiue ponat' recens ſiue antiquus. ¶ Tertiũ eſt ſtercus hy rũdinis diſtẽperatũ cũ aq̃ celidonie:et hꝫ foꝛtez impreſſio nem poſitũ in oculo vt ſupra. ¶ Quartũ ⁊ vltimũ eſt. ℞. vrine infantis librã.j.mellis.ʒ.iiij.bulliãt in vaſe eneo di ſpumãdo vſq; ad medietatis ꝯſumptionẽ:poſtea colet' et reſeruet' in vaſe vitreo:⁊ ponant' in oculo mõ ſupradicto. ¶ Nõ ꝑtermitto tñ qn faciat a puella vel a puero lãbere oculũ:ſed añq̃ lãbat maſticauerit ſemen feniculi:aut radi cem acori. Et hec puto cũ adiutoꝛio dei ſufficere.

¶ De fluxu materie catarralis ad oculos et ad nares et ad guttur. Conſilium.xxiiij.

Nobilis vir Andreas ſancti de Oꝛtona ex interuallis duoꝝ vel triũ mẽ ſiũ:maxime in hyeme incurrit catarrũ.vñ ma terie currũt ꝑ ad oculos:et fluit plurima quã titas lachrymarũ:et poſtea deſcẽdit ad nares mã citrina:et ꝑtes alie viſcoſe cuꝫ moꝛdicatione:⁊ poſtea ad gulã et pectus et incurrit tuſſim et difficultatẽ ãhelit⁹: et ſpuit rẽ vehemẽter ſalſaz et multã rẽ viſcoſaz:⁊ ꝑ q̃ſdaz dies añq̃ icurrat hãc diſpõnẽ ſentit frig⁹ in capite manife ſtum:et cũ incurrit eã patit' doloꝛes in pectoꝛe et leduntur appetitus:et digõ et retẽtiua ſtõi:et quãq; febrit. In reliq̃s xo tꝑibus eſt ſicci vẽtris:et eſt annoꝝ.xlvi.mediocris ha bitudinis:epatis calidi:et q patiebat' emoꝛroidarũ fluxũ: lꝫ infra duos annos non habuerit. hic eſt caſus.

¶ Hic dimittã regimẽ ſex rerũ nõ nãlium:ſed ſi vis recurre ad cõſilium qð ſic incipit:et eſt tale ſignũ:et incipit ſic. Di ſpoſitio viri egregij dñi Joãnis de ſpoleto ⁊ ẽ tuſſis catar ralis ⁊c. ¶ Quia vt pꝫ ex caſu i iſto nobili ꝯgregant' ma terie diuerſe flegmatice ⁊ cholice q̃ tãdem trãſmittunt' ad caput cũ facta ẽ eaꝝ multa ꝯgregatio:⁊ veriſile ẽ ꝙ cho lera multiplicat' in venis ex diſpõne epatis qð in eo appa ret cal'm ⁊ flegmata maxime ex diſpõne ſtõi. Jõ vltra regi men ꝑſcriptuꝫ opꝫ vti medicinis euacuantibus tales mãs ex interuallis:⁊ anteq̃ cõſueuerit paroxyſmus venire.

¶ Dico igit' ꝙ ſaltẽ bis in anno oꝫ purgari capiendo ſyru pum.ꝑ ſex vicibus. ℞.ſyrupi acetoſi ſimplicis : ſyrupi de endiuia.añ.ʒ.vj.oximellis cõpoſiti.ʒ.ß.aque feniculi ⁊ en diuie.añ.ʒ.i.ß.clarifica ⁊ aromatiza cũ pauca quantitate nucis muſcate:⁊ eſt ſyrupus pro vna vice:ſed ſumat' ſex vi cibus calidus in auroꝛa.⁊ ſuperdoꝛmiat. — Digi

¶ Poſtq̃ ſumpſerit ſyrupũ ſex vicibus purget' cuꝫ iſtis pi lulis. ℞.pillulaꝝ aggregatiuaꝝ.ʒ.ß.cochiaꝝ.℈.ß.reficiã tur pillule cũ aqua maioꝛane:⁊ fiãt quinq;:ſumat duab⁹ ho ris ante diẽ cũ debito regimine medicinarũ ſolutiuarũ. ⁊ poſui paruã doſim:qꝛ dixit mihi ſuũ vẽtrem facil'r ſolui:⁊ iõ ſi vi pñti medico addẽdũ põt augmẽtare q̃titatẽ ſerua ta ꝓpoꝛtione:⁊ tꝑa ꝯueniẽtia huic purgationi ſunt in mẽ ſe Martij:⁊ in fine octobris. ¶ Et opꝫ in tꝑibus interme dijs ⁊ ꝑſertim ſi ſentiret coꝛpus graue ipſum purgari pur gationibus frequẽtib⁹:ſꝫ cũ medicinis bñdictis:nõ tran ſcẽdẽtibus virtutez agarici. ¶ In tꝑe ğ hyemis vtat' iſtis pillulis. ℞.pillularũ aſſaierei.ʒ.ß.agarici.ʒ.ij.ſalis gem me.ʒ.i.reficiatur cũ ſucco lupuli.⁊ ſumat'.ʒ.ß.pro vice de ſero qñ vadit doꝛmitũ.aut.℈.i.q; ſi operent' añ cõplemẽ tũ ſomni põt eas ſumẽ cõpleto ꝑ ſomno:⁊ eo ſero quo ſu mit eas:aut alleuiet cenã:aut dimittat. Et iſte ꝯueniũt ſibi hyeme vere ⁊ autũno. ¶ In tꝑe xo eſtatis purget' potan do ꝑ vice li.i.aq̃ lctj caprini in q̃ aq̃ infuſe fuerit viole per noctẽ:ita ꝙ caleſiat aq̃ lactis de ſero vſq; ad ebullitionẽ:⁊ ponat' in ea violaꝝ.ʒ.ß.⁊ remaneãt ꝑ totã noctẽ:⁊ in ma ne colet' ⁊ exprimat':⁊ addat' ſyrupi vio.facti cũ trina iſfu ſione.ʒ.ij.⁊ põt hoc ſumi trib⁹ vicib⁹ in mẽſe. ¶ Loco aũt iſtaꝝ medicinaꝝ poſſet in hyeme ſumere pillulas ſine qui bus eſſe nolo:aut pillulas ſtomaticas deſcriptione ꝓpꝛia Meſue:⁊ in eſtate loco ſeri caprini poſſet ſumere.ʒ.x.dya catholicon.aut.ʒ.xij.pulpe caſſie cũ decoctione prunoꝝ violaꝝ ⁊ tamaridoꝝ:aut dyaprunis abſq; dyagridio.ʒ.j. ß.aut mãne electe.ʒ.ij.cũ ꝑdicta decoctiõe. ¶ Preter aũt has purgationes oꝫ eũ vti i eſtate triaſandalis qñ non ſu mit ſolutiuũ:ſumẽdo.ʒ.ß.de mane:⁊ ðberet vti endiuia ⁊ lactuca coctis:⁊ in tꝑe hyemis deberet vti ſaltẽ ſemel i mẽ ſe.ʒ.i.ß.boni metridati quinq; hoꝛis añ cibũ de mane ⁊ ſup bibere.ʒ.iij.aq̃ endiuie. ¶ Et ꝯuenit ei ꝯfoꝛtare caput cuꝫ odoꝛamẽtis bonis:in qb⁹ ſit vtus exiccãdi ſine multa ca

Pomum capitale

lefactione:ſicut ħ pomũ. ℞.thuris mirrhe roſaꝝ.añ.ʒ.ij. ramich gallie muſcate añ.ʒ.i.cãphoꝛe.ʒ.ß.muſci gra.vi. ambꝛe.℈.ß.piſtãda piſtent' ꝑter cãphoꝛã:⁊ agitent' cũ aq̃ roſata ꝯterẽdo oĩ die bis ꝑ hebdomadã:⁊ ſit aq̃ roſa.pau ca:ita ꝙ poſſit exiccari:poſtea ꝯficiãtur inuicẽ cum gũmi arabico diſſoluto in aq̃ roſata tãte quãtitatis ꝙ fiãt ſicut paſta:⁊ fiat pomũ qð odoꝛet' in tꝑe ſanitatꝭ. ¶ Sꝫ qñ icur rit caſuz ſuũ tã in oculis q̃ in alijs diſpõnib⁹ in ꝑn° purget' cũ hac decoctione. ℞.pruna damaſcena.xiij.iuiubaꝝ ſebe ſten.añ.nũo.x.tamarindoꝝ.ʒ.i.coquant' cum ſaciluate in aqua ſufficiẽti vſq; quo remancãt.ʒ.vi.vel circa ⁊ pruna ſint cocta:⁊ tũc imponãtur viole ſicce quãtum põt capere

aqua:ꝛ deponat ab igne ꝛ dimittat ita per hora3. p oſtea
colet ꝛ pulpa prunoꝝ bene exprimat ꝛ tamaridoꝝ:ꝛ in
colatura addat caſſie fiſtule.℥.j.māne.ʒ.iij.ꝙ ſi māna non
habetur ſit caſſiafiſtula.ʒ.x.ꝛ hoc bibatur de mane.
¶Facta aūt hac purgatione faciat apponi ventoſas oī die
ante prandium:ꝛ ante cenam in ſpatulis ꝛ natibus abſq3
ſcarificatione:ꝛ faciat fricari brachia crura ꝛ coxas ꝛ ſpa
tulas nates trahēdo ad inferioꝛa:ꝛ diminuat cibu3 valde
ꝛ ꝓhibeat a cena ꝛ queſcat ſedendo : ꝛ ꝓhibeatur a fumo
ꝛ vētis ꝛ a radio ſolis ꝛ lūe:ꝛ dimittat multitudinē ſōni:
ꝛ dimittat vinū oīno:imo bibat aquā oꝛdei cū iulep viola
to:aut cū ſyrupo de papauere. ¶Itē nō obſtāte ꝙ catar/
rus ſit mixt⁹ ex calido ꝛ frigido:tñ qꝛ maioꝛ timoꝛ eſt de
calido:o3 ꝓ tūc fieri infrigidatio cū reb⁹ īfrigidātib⁹ in po
tentia. Itaq3 oī die ieiuno ſtō poſt dictā purgationē in tpe
Balneū istius catarri īgrediat tinā aque tepide decoctionis oꝛdei
ꝛ violaꝝ ꝛ camomille ꝛ papaueꝝ:ꝛ cū ē i tina faciat effū
di ſup caput:ꝛ maxie iponat papauer ſi multū caret ſom/
no:ꝛ inūgat vēter ei⁹ to⁹ cū oleo violato:ꝛ comedat ꝓ il/
lo tpe fercula facta ex rizo ꝛ victualibus de paſta ꝛ ex oꝛ
deo cū lacte ſi nō febricitaut cū lentib⁹ excoꝛticatis. ¶Et
hoc tpe ꝯtinue teneat i oꝛe dyadragagātū frigidū aut loch
de papauere:aut dyacodion deſcriptionis Meſ.in ca.de
loch.¶Capiat oī mane iſte ſyrup⁹.℞.ſyrupi violati.℥.ij.
decoctiōis ſeminū citonioꝝ iuiubaꝝ:ꝛ oꝛdei:ꝛ ſeminis pa
paueris albi.℥.iij.ꝛ coquant iſta in aq̄ vſq3 ad medietatē
ꝯſumptionē.¶Itē ſi op3 faciat cliſteria ex decoctiōe mal
ue violarie oꝛdei cū.℥.j.pulue caſſie.ꝛ.℥.j.yerepigre.ꝛ.℥.
iij.olei violati.ꝛ ſale ſufficiēti.¶Qꝫ ſi in quattuoꝛ diebus
vel circa nō fuerit fluxus catarri purget ſecūda vice capi
endo ꝑdictā medicinā.ſ.decoctionē prunoꝝ ꝛ tamarido/
rū ꝛc.ꝛ addendo illi agarici.ʒ.ſ.ſalis gēme.℈.ſ.¶Qꝫ ſi
ſalſedo ꝛ acuitas remittat:tūc loco loch de papauere ꝛ lo
co dyadragagāti o3 tenere i oꝛe loch de pino:aut loch ſa
nū ꝛ expertū:aut iſtud loch qd̄ eſt optimū.℞.ſe.feniculi:
ſucci liquir. capilloꝝ veneris recentium. pulmonis vul/
pis ſicci.confice cum zuccharo decocto cum aqua quātū
ſufficit.¶Et caueat a rebus conſtringentibus catarrum
ꝛ pꝛohibentibus ipſum deſcendere omnino. ¶In princi
pio autem inungatur pectus ꝛ caput cū iſta vnctione.℞.
olei violati.olei amigdalarum dulcium. ana.℥.ij.miſce:ꝛ
vngatur mane ꝛ ſero. ¶Et cum incipit diminui ſalſedo
inungatur tunc cum iſto vnguēto.℞.yſopi humide.ʒ.xij.
cere citrine.℥.ſ.medulle cruris vituli:adipis anatis ꝛ gal
line.añ.℥.j.mirrhe bdelij mucillaginis ſeminis lini:mu/
cillaginis fenugreci:ꝛ mucillaginis altee ſtoꝛacis liqui/
de ꝛ terbentine ana.ʒ.vj.ꝛ fiat vnguentum.
¶Et hoc tēpoꝛe poſt cibum ſumat ſemp coꝛiandrum pre/
paratum ꝛ confectum cum pauco zuccharo : aut dyacito
niten cum zuccharo:aut citonia condita cum zuccharo.
¶Et quia non poſſunt omnia ſciri ſi cōtingerit ꝙ preſens
medicus dubitaret de leſione pulmonis debet poſt ſex di
es ꝛ factis purgationibus duabus bibere de mane.ʒ.ij.
boli armeni cum aqua plātaginis : ꝛ quarta parte vini al
bi:ꝛ habeat menti ꝙ in tempoꝛibus eſtatis vtilimū eſſet ſi
biberet:etiam qñ nō egrotat de iſto boloarmeno ſaltem
tribus vicibus in ſeptimana cum aq̄ ſupꝛadicta:ꝛ immo
quattuoꝛ hoꝛis ante cibū ieiuno ſtomacho. ¶In hoc eo/
dem tēpoꝛe quādo eſt diminuta mā recipiat de mane hūc
fumum ꝑ trajectoꝛium.℞.boliarmeni.℥.ij. pro vice : po/
natur in vaſe terreo ſuper prunis ignis quouſq3 multu3 ca
leſiat:poſtea projiciatur ſuper ipſum aqua roſata pars.j.
aceti pars.x.ꝛ fumus recipiatur per os. ¶Multa alia
poſſunt dici:ſed puto ſuperflua:quia iſta vt puto cum au/
xilio altiſſimi ſufficiunt ꝛc.
¶De imaginationibus, que minantur cataractam.
Conſilium. xxv.

Ste nobilis iuuenis annoꝝ.xxiiij.
patitur imaginatio/
nes qui minātur cataractas:ꝛ ia3 ſunt in vno
oculo:ꝛ ideo vtetur regimine infraſcripto : ꝛ
deus ſit datoꝛ auxilij.
¶Pꝛimo o3 in cibis ſuis comedere panē de frumēto bene Panis
fermētatū ꝛ bñ coctū:ꝛ cauere ab azimo ꝛ a pane alioꝛū
granoꝝ.¶Carnes ſibi ꝯueniētes ſunt pulloꝝ ꝑdicum fa Carnes
ſianoꝝ turtuꝝ pipionū auiculaꝝ paruaꝝ degentium in ar
boꝛibus ꝛ pratis:ꝛ capreoꝝ ꝛ vituloꝝ paruoꝛū ꝛ caſtra
toꝛum annualium:ꝛ debet alias carnes dimittere.
¶Et nō comedat capita neq3 colla neq3 ſanguinē : neq3 in/
terioꝛa:ꝛ ſi comedat caſeum q̄3 pauciſſimum comedat : ꝛ
pōt comedere vitellos ouoꝝ gallinaꝝ ſiue in ferculo ſiue
eē ferculū dūmō nō ſint multū cocti.¶Pro ferculo cōue/ Oua
nit ſibi feniculus ꝛ boꝛago ꝛ bugloſa ꝛ maioꝛana ꝛ hyſo fercul
pus ꝛ thym⁹ ꝛ ſerpillū ꝛ herbe odoꝛifere ꝛ rape.S3 cau
les ꝛ blitas ꝛ lactucā:ꝛ raffanellas ꝛ crucā ꝛ ſinapi3 ꝛ ce
pas ꝛ poꝛros oīno dimittat:ꝛ pōt vti bꝛodio cicēꝝ ꝛ pane
cocto:ſ3 o3 dimittere victualia de paſta ꝛ legumina:pōt tñ
ſumere panizatā ꝛ miliū.¶De fructibus pōt vti melōib⁹ Fruct
ꝛ prunis ꝛ ficub⁹ et vuis ante cibū et poſt cibum piris co
ctis et pomis coctis et auellanis et amigdal' et oliuis ꝯdi
tis:ſed oīu3 fructuū dimittat multitudinem. ¶De radici Radi
bus pōt vti radice petroſilij ꝛ paſtinacha et enula. et pōt
vti ꝓ ſalatario cappares et ſparagos et rucbā et de ſpēb⁹
que in oī vſu ſunt:niſi ꝙ nō comedat multū croci.
¶Potus ſuus ſit vinū criſolum:aut albū aut pauciferu3 Po
temperatum cum aqua mellis et potet paruū : et non re/
pleat ſe cibo:pꝛecipue in cena.
¶Pꝛouideat ſibi ꝙ oī die habeat beneficium ventris et ſi
nō pōt aliter ſumat.ʒ.j.thymi ſicci cu3 bꝛodio ſui ferculi
ante cibū:aut faciat cliſtere vel ſuppoſitoꝛium.
¶Habitatio ſua ſit in aere clauſo ſicco : ꝛ ſi pōt in ſolario. Aer
¶Laboret ābulādo ieiuno ſtō et maxie cū ꝑtib⁹ īferioꝛib⁹ Mot
ē laborādū:ita ꝙ caput nō mltū agitet. et qñ ñ pt labora
re tūc faciat ſe fricari trahēdo īferi⁹ : et poſt exercitiū vel
fricatiōes pectinet caput ꝯſus retro:et nō leget lras valde
minutas:et poſt cibū nō laboret in legēdo vel ſcribēdo.
¶Doꝛmiat de nocte icipiendo duabus hoꝛis poſt cenā et Sōnu
doꝛmiat capite bñ eleuato:et coꝛpoꝛe bñ coopto:et ſuper
altero latere in camera boni aeris et calida:et caueat ſibi
a ſomno meridiano:et a doꝛmire ſub radijs ſolis et lune
et maxime quādo intrāt per feneſtrā et a doꝛmiendo in lo
co humido,ꝙ ſi neceſſitas cogit eum doꝛmire in meridie
ſit longe a prādio et capite bene eleuato.
¶Caueat a coitu et a triſtitia.Et hec de regimine.
Ueniendo ad medicinalia qꝛ ſumus in menſe iu/
lij.et ipſe fuit ꝑ purgatus in illo āno plu
ribus vicibus:et nunc de nouo colloqueatus in parte po
ſterioꝛi vſq3 ad medium ſeptembris proxime futuri ſeruet
hunc oꝛdinem.
¶Pꝛimo oī menſe accipiat aliqd̄ leue vētris purgatiuum.
ſicut verbi gr̄a tertiā partē totius deſcriptiōis aq̄ fructuū
poſite a Meſue in caplō de decoctionib⁹ et īfuſionibus in
ꝑmo loco. Aut.xij.ʒ.pulpe caſſie cū decoctione.x. pruno
rum.et.℥.ſ.tamarindoꝝ.et.ʒ.ij.violaꝝ.aut de aq̄ lactis ca
praꝝ.℥.x.in qb⁹ ꝑ noctē ſteterint infuſi polipodij : et ſene:
et epithimi.añ.℈.ij.et colet de mane et bibatur tepidum.
Aut ſi abhoꝛret potationes:ſumat pillulaꝝ de hyera.ʒ.ſ.
agarici.℈.j.ſalis gēme grana.vj.cōficiant pillule cū ſuc/
co de epithimo:et oēs iſte medicine nō indigent cuſtodia
et debēt ſumi in auroꝛa nō ſupdoꝛmiēdo : ſed aliq̄ztulū qe
ſcendo et poſtea o3 prandere hoꝛa ſua. ¶Et preter hoc Maſti/
in mane añ cibū o3 maſticare.ʒ.j.ſ.hui⁹ cōpoſitionis.℞. catoꝛiū.
ſtaphiſagrie.ʒ.ij.maſticis.℥.ſ.miſce ſimul ꝛ maſticet per ho
rā ſpuēdo illud qd̄ venit ad os:et hoc qñ nō vtit alio pur

cappur. gatorio capitis. ¶ Itē qñ ē purgatus ꝛ non sentit corpus graue vtat̄ caputpurgio: ꝛ est vsuale iūgere nares iterius cū oleo de yreos calefacto vsq̄ ad supiora: ꝛ forti⁹ isto est inungere de oleo de cucumere asinino. Et itez̄ fortius est inūgere cū succo panis porcini: aut ponere frustuz panis porcini recētis in naso de mane: ꝛ tenere ita p̄ mediā horā.

Gargā. ¶ Item ēt semel in septimana faciat gargarisma ꝛ est vsuale ꝛ leue ex aq̄ mellis cū pauco pipere gargarizando in vna hora. vj. vel octo vicibus. Fortius tñ gargarisma ē ex aqua mellis ꝛ oximellis sqllitico. añ. partib⁹ equalib⁹. Et fortius est acetū squilliticū: aut acetū distillatū: qñ gargarizant̄ tepida sex vicibus in hora vna ꝛ vnūq̄dq̄ illoꝝ nō est valde abhominabile. ¶ Itē hoc tpe teneat in camera ꝛ i manu: ꝛ in lecto vbi habet dormire sacculos plenos de maiorana sicca: ita q̄ fere ɔtinue sentiat illius odorem.

¶ In oculis v̄o in h̄ tpe ponat de mane anteq̄ꝫ vtat̄ gargarismate vel masticatorio aliqḋ colliriū de istis.

collyria p̄mū est leue. ꝶ. feniculi verbene. mēthe ruthe ꝛ celidonie ꝛ eufrasie. añ. ptes eq̄les. distillent̄ in fine madij: sicut distillat̄ aq̄ rosata: ꝛ reseruent̄ in vase nō de vitro: sed de ere hñte stri ctū orificiū: ꝛ de aq̄ ista ponat̄ vna gutta in oculo de mane. ¶ Colliriū aliud fortius parūper. ꝶ. succi granatorū dulciū ꝛ acetosoꝝ expressoꝝ cū suis pulpis. añ. lib. s. reponātur in ampula stricti orificij: ꝛ claudat̄ orificiū eius bene. ꝛ exponat̄ vas soli per duos mēses: ꝛ in oī mēse recipiat claꝝ eius ꝛ abijciat sua fex: ꝛ postq̄ꝫ duabus vicib⁹ in duob⁹ mēsibus est abiecta sua fex ad vnāquāq̄ lib. de clara q̄ remāsit ponat̄ iste puluis subtilissime tritus. ꝶ. aloes: radicū celidonie: salis armoniaci: piperis lōgi. añ. ʒ. j. misceant̄ cū p̄dicta aq̄: ꝛ iteꝝ teneat̄ in sole: ꝛ de isto ponatur in oculis: ꝛ hoc medicamen quanto est āt iquius tāto melius. ¶ Tertiū aūt colliriū est fortius. ꝶ. colere inuente fellis galli: aut p̄dicis. ʒ. s. mellis crudi. ℥. s. succi feniculi. ℥. j. misce: ꝛ ponat̄ in oculis gutta vna p̄ vice. ¶ Et fortius illo est. ꝶ. aq̄ ruthe lib. j. serapini. ʒ. vj. incorporent̄ in mortario cū pistello vsq̄ꝫ ad vltimā dissolutionē serapini ꝛ reseruet̄ in ampulla vitri: ꝛ ponatur gutta vna in oculo: semp tñ hñ agitādo ampullā anteq̄ꝫ gutta ponatur in oculo. ¶ Fortissimū colliriū ꝛ in quo inuenitur impressio manifesta q̄ est vehemētissimi doloris est istud. ꝶ. fellis hyrci parum exiccati i vase eneo. ʒ. x. pulpe colloquintide. ʒ. j. s. serapini. euforbij. añ. ʒ. ij. fiāt ex eis fiet subtilia ꝛ exie cēturꝛ: ꝛ modus bonus administrādi cū est iste: q: p̄ ponat̄ de aq̄ ruthe q̄ntitas quā tenet medietas corticis auellane super cotte oculistaꝝ vl' in scutella ō lapide polito valde ꝛ tunc purget̄ fiet sup cotte vel in scutella dicta cum dicta aqua: ita q̄ paꝝ de eo in aqua dissoluatur: ꝛ postea aqua ponatur in oculo stādo resupine. s. vna gutta vel due gutte de ea: ꝛ si videtur infirmo q̄ possit tolerare maiorē mordicationem quam faciat dicta aqua in sequenti fricent tātum videlicet fief cū aq̄ q̄ plus de eo dissoluetur quousq̄ venerit ad mensurain quam potest tolerare.

¶ Et eodē tpe oꝫ yti electuarijs ɔfortātib⁹ visum: quoꝝ p̄m̄ est. ꝶ. eufrasie. ʒ. ij. feniculi. ʒ. v. macis cubebe cinamomi piperis lon. gario. añ. ʒ. j. puluerizent̄ subtilissime: ꝛ tunc accipe mellis dispumati lib. j. succi celidonie succi feniculi coctoꝝ ꝛ depuratoꝝ. añ. ℥. j. bulliāt succi cū melle quousq̄ hēant mellis tenuia spissitudinē ꝛ cōficiātur cū eo species supradicte: ꝛ fiat elsium: de quo sumat. ʒ. ij. pro vice in aurora: ꝛ in sero quādo vadit dormitum.

¶ Et est etiā vtile loco p̄dicti el'ij vti thymo ɔdito qḋ fit h̄

Mod⁹ thimiꝫ ɔdiēdi. mō. ꝶ. cimaꝝ thimi recētium. li. j. mell' passulaꝝ li. j. mell' apū cocti ꝛ dispūati. li. ij. sal' gēme. ℥. ij. ɔfice i forā el'ij parūper sil' bulliēdo: de quo sumat. ℥. s. p̄ vice: ꝛ aliqñ soluit ventrē: ꝛ est vtile maxime in temporibus frigidis.

¶ Simile elium potest fieri de eufrasia.

¶ Adueniēte aūt medio septēbris sumat pri⁹ hūc syru. sex diebus. ꝶ. oximellis sqllitici mell' rosati collatisyrupi de endiuia. añ. ʒ. v. aque feniculi. ℥. iij. misce: ꝛ est syrupus p̄ vna vice: sumat̄ calidus in aurora in sex vicibus ꝛ supdormiat. ¶ Sūpto syrupo purget̄ cū ista medicina. ꝶ. pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. s. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ ꝛ indaꝝ. añ. grana. xv. cōficiant̄ cū aq̄ ruthe: fiāt pillule septē ꝛ sumātur i vice vna oēs duab⁹ horis añ diē: ꝛ superdormiat p̄ horā: ꝛ pro illa die obseruet regimen medicinarum.

¶ Facta hac purgatiōe vsq̄ꝫ ad p̄ncipiū martij: oī mense tribus vicibus ieiuno stō sumat. ʒ. j. s. bone tyriace: ꝛ anteq̄ꝫ prādeat septē horis ꝛ sumat̄ cū. ℥. ij. aq̄ mellis. Itē eodem tpe vtat̄ eluarijs masticatorijs gargarismatibus: caputpurgijs supradictis ēt securius q̄ꝫ in estate: ꝛ maxime illo electuario de thymo: sed pillule q̄bus oꝫ vti in hoc tpe q̄si sine custodia sunt pillule maxie sine q̄b⁹ esse nolo descriptionis Nicolai de q̄bus sumatur bis: aut ter in mense. ʒ. j. pro vice: aut eūdo dormitū: aut statim post primum somnum: ꝛ sil'e oꝫ vti rebus ponendis in oculo.

¶ Et oꝫ attendere q̄ iste laqueus quo nūc est vsus oꝫ teneri ad plus p̄. 40. dies: ꝛ si contingeret q̄ non videretur sibi in his. 40. diebus q̄ traheret quantū opꝫ: ponat parū de puluere viridis eris super chordā in loco q̄ oꝫ stare intra carnem ꝛ in capite. xl. dierum remoueat chordam ꝛ permittat consolidari ponendo superius vnguentum tria farmacon. siue de litargiro. laq̄ario

¶ Adueniēte aūt vere in principio martij sumat syrupum sex vicibus quē sumpsit in mēse septēbris: ꝛ post ipsuz sumat loco pillulaꝝ supascriptaꝝ pillulaꝝ fendarum indarū cochiarū. añ. ℈. j. ꝛ reficiant̄ cū aqua feniculi: ꝛ debent sumi cum bona custodia duabus horis ante diem.

¶ Post receptionē harum pillulaꝝ si vī sibi q̄ imaginationes sint subtiliate pōt seruādo regimē in sex reb⁹ nō naturalibus icipere paulatiꝫ dimittere medicinalia: ꝛ vti masticatorijs gargarismatib⁹ pillulis caputpurgijs rarius solito: puta semel in septimana: vel bis illis q̄b⁹ vtebatur oī die: ꝛ semel in mēse purgatiōe sine custodia: ꝛ in oculis oꝫ ponere collíria leuiora. ¶ Q̄. si aliq̄ñ rediret ad cōturbationē visus vel ingrossationē imaginationū redeat ad purgationē ꝛ ad vsum oium supradictoꝝ. Et p̄ter hec faciat iteꝝ apponi laqueū sicut fecit prius: aut ponat cauterium sup extremitate ossis capitis in parte posteriori potentiale vel actuale: aut faciat fieri cauteriū sup cōmissura coronali in parte anteriori capitis in medio cōmissure qḋ p̄fundetur vsq̄ꝫ ad os. et hoc pōt fieri cū cauterio facto ō capitello saponarioꝝ cocto vsq̄ꝫ ad indurationem: et sufficit quātitas grani ciceꝝ q̄ cū erit discoopertū os pōt cū ferro ignito semel vel bis tāgere os: ita tñ vt nō multū p̄fundet̄ eius operatio. et sufficit tenere apertū. 40. diebus: et ego puto cum adiutorio dei ista sibi sufficere. cauteriū

¶ De sonitu in aure. Consilium. xxvj.

Sta magnifica ac nobilis domina patitur sonitum in aure iā pluribus annis: et est annoꝝ circa. xl. vt mihi refertur robusta. et quo ad alia sana et bene carnosa. ponam ego breue regimen eius non temperando extrema: q: isti diuturni morbi aurium: q̄ñq̄ꝫ non curantur: sed tñ ponā illa que iuuare consueuerunt.

¶ Et q: intelligēti casum: p̄sertim cum sit ordinatissimi regiminis. pꝫ q̄ cā oꝫ esse: aut vētositas: aut superflua hūiditas viscosa: aut ambe. Ideo oꝫ stare i loco sicci aeris clari tēdētis ad caliditatē et dormire in solari: et non in terreno: et cauere diu stare sub radijs lune et in aere frigido vel humido: et in mane post supfluitatū emissionem exerceri exercitio: in quo laborent inferiora: aut facere se fricari trahendo v̄sus inferius in toto corpore. Et oꝫ p̄uidere q̄ post cibū nō faciat aliquid pp̄ qḋ teneat caput depssuz F Aer

fic' sūt vel aliqd tale. ¶ Et oī die hēat bñficiū ventris saltē semel
Cibi ¶ Et in cibis caueat a rebꝰ viscosis sicut lagane ⁊ alia vi
ctualia de pasta. Et caseus ⁊ pisces: ⁊ filia: ⁊ a rebꝰ gros/
sis sic carnes veteres: ⁊ a rebꝰ valde hūidis: sic herbe ⁊
fructꝰ hūidi crudi ⁊ a vētosis: sic legumina: ⁊ a vaporāti/
bꝰ ad caput sicut acrumina: vt allea ⁊ cepe: ⁊ sit ꝯtēta pāe
Panis. bñ fermētato ⁊ bñ cocto. Et carnibꝰ capretoꝝ castratoꝝ
Carnes ānualiū vituloꝝ puoꝝ caꝑoloꝝ iuuenū lepusculoꝝ por/
coꝝ siluestriū nō nimis magnoꝝ pulloꝝ ꝑdicū q̄liaꝝ fa/
sianoꝝ: ꝑuaꝝ auiū: ⁊ dimittat porcos domesticos et car/
nes veteres ⁊ interiora et viscosa et aues aquaticas. ¶ Et
Pisces. de piscibꝰ nō curat nisi eēnt ꝑui squāmosi: ⁊ pōt sumē oua
Oua gallinaꝝ recētia. ⁊ de caseo nō sumat nisi paucum ⁊ anti/
Lactici/ quū. ¶ Et de ferculis pōt sumere oua i ferculo: aut panē
nia. coctū: aut miliū vel ordeū vel far: vel ferculū de boragie:
Fercula aut buglosa: aut melissa cū maiorana: vel ysopo: vel thy
mo: vel ruthe: vel serpillo: ⁊ petrosilio feniculo senationi
bꝰ cretanis: ⁊ silibꝰ: vel alijs herbis odoriferis: ⁊ dimittat
cucurbitas ⁊ alia multū hūida ⁊ nō comedat fm cibum
nisi digesto primo: ⁊ nunq̄ ad saturitatem comedat. Sed
faciat etiam cenam minorem prandio.

Potus. ¶ Et bibat vinū medie vinositatis nō multi coloris ⁊ me/
diocriter limphatū iuxta temporꝝ varietatem. Et melius
est albū subtile pauciferū: aut aq̄ mellis que est optima.

Somnus ¶ Et nō vadat dormitū nisi trāsiuerit due hore post cibū: ⁊
dormiat capite eleuato bñ coopto. ꝓ sup latē dxtro. postea
sup sinistro: ⁊ sit somnꝰ iter diē ⁊ noctē septē horarum.

Alie ac/ ¶ Et caueat sibi a multa cogitatione ⁊ tristitia. ⁊ ista suffi/
cidētia. ciunt pro regimine.

Quātū ad vsum medicinaꝝ regula consistit. primo in
digerēdo māꝫ q̄ est in capite. scđo in euāndo
maxie cū medicina solutiua. tertio in euāndo i ꝑticularibꝰ
euonibꝰ cū caputpurgijs: masticatorijs: vel gargarisma/
tibꝰ. Et vltio veniēdo ad locū. ꝓ cū fumigijs. postea cum
Digō. rebꝰ q̄ mittunt' i aure. ¶ Pro ꝓ igit' capiat nūc istū syrupū
sex vicibꝰ in diluculo. ℞. syrupi de sticados. ℥. vj. syrupi
acetosi cōpositi. ℥. iij. aque ruthe. aque saluie. aque fenicu
li. añ. ℥. v. maiorane. ℥. iij. ⁊ est pro sex vicibus.

Euō. ¶ Sūpto syrupo purgetur cū istis pillulis. ℞. pillularum
cochiaꝝ. ʒ. j. boni ponderis sumantur vna hora añ diem
cū debita custodia. ¶ Et silem purgationē faciat in autū
no. Et opꝫ q̝ saltē semel in mēse purget' cū pillulis lucie:
Masti/ sumēdo. ʒ. j. ꝓ vice i diluculo absq̝ custodia. ¶ Et postea
catoria. in mane q̄nq̝ masticet mediū coclear de mastice: ⁊ si vult
fortiꝰ addat gra. v. piperis. si vult fortius addat tātūdem
de stafisagria ⁊ masticet per mediā horā spuēdo aquositā
tē veniētē ad os: aut gargarizat aquā mellis cum pipere.

Garga. ¶ Et fortiꝰ est gargarizare acetū distillatū ⁊ fortius pur/
gabit si in eo ponat' puluis stafisagrie: aut inungat interio
ra nariū in mane cū succo maiorane: ⁊ fortius est succus
Caput/ blite ⁊ fortius est oleum cucumeris asinini vel faciat insuf/
purgia. flare in naso puluerem piperis: ita vt sternutet quattuor
vel sex vicibus. ⁊ fortius est puluis ellebori albi. ¶ Et q̄
facit vnum istorum non facit alterum.

fumigiū ¶ Et bis actis. xv. diebus in mane ieiuno stō incipiet reci/
pe fumū hꝰ decoctiōis. ℞. camomille calamēti. ysopi sicce
maiorane. absinthij. añ. M. j. bulliant in aceto forti. ⁊ reci
piat' fumus per trahatoriū. Postq̝ aūt in mane receperit
fumum distillet in aurem guttā vnam vel duas istius vn/
Vngū. guenti. ℞. ellebori albi castorei. costi. añ. ʒ. j. ruthe. salis ni
tri: piperis longi. añ. ℈. ij: euforbij. ℈. j. succi raffanelli. suc
ci porri. olei de spica. olei de camomilla. olei amigd. ama.
olei anetini. añ. ʒ. j. vini albi. ℥. iij. fac bullire: leuiter agitā
do cū spatula vsq̝ ad vini ⁊ succoꝝ cōsumptionē postea
cola: ⁊ ponatur in aure: leuiora autem sunt oleum de ami
gdalis amaris. ⁊ oleum de scorpionibus: ⁊ ista puto cum
dei laude sibi sufficere.

¶ De tinnitu aurium ⁊ sibyllo. Consilium. xxvij.

Sta magnifica dña iā. viij. vel x. mēsibus trāsa
ctis icepit pati tinitū fortē in aure vna postq̝
dimisit nimiā coopturā capitis ⁊ adueniente
hyeme inciderat in descēsuꝫ catarri ⁊ sternu/
tiones multas ⁊ factis qbusdā fumigijs q̄ puto fuerūt cā
ante corꝑis debitā purgationē sibyllus cōicatꝰ est vtriq̝
auri ⁊ est cōtinuus: lꝫ habeat intēsionē ⁊ remissionē ⁊ est
sine diminutione auditus: et vi sibi q̝ sonitus sit totus in
ꝑte posteriori cerebri. s. ab auribus retro. Est aūt sane mē
tis et absq̝ dolore capitis: sꝫ passa ē postea frigiditatē stōi
quā puto fuisse ꝓpter māꝫ catarralē: et cōstat q̝ iste sibil
lus est ꝓpter ventositatē cōtinue fore generatā in capite
ex mā ꝓprie existēte quā putādū est esse frigidā et grossā
et forte renouat': vel ꝑꝑ regimen vel ꝓpter causas intrinse
cas ex parte complexionis cerebri petit consilium: ⁊ ego
sequar petita. altissimus aūt sit dator auxilij.

¶ Opꝫ q̝ aer sue habitationis sit siccus clarus cal's non **Aer**
tñ multū: sed parū sup tēperamētū: ⁊ in hyeme habeat sin
gularē diligētiā nō occurrēdi aeri frigido. et rectificet' in lo/
co habitationis cum igne lignorum siccorum bonorum
non putridorum: et non ex carbonibus suffocatis: et caue
at ventum oēm et loca humida et tpa humida.

¶ In mane q̄ñ habuerit beneficium vētris exerceatur per **Motus**
domū: aut in loco cal'o: et sic. et sit exercitiū in q̄ laborēt ife
riora. s. crura et pedes: et q̄ñ nō faciat exercitiū faciat se
bñ et fortiter fricari coxas crura et spatulas nates et pe/
ctus cū fricationibus fortibus cū pānis calidis: et durent
per mediam horam saltem.

¶ Et ꝓuideat q̝ vēter sit lubricus et habeat oī die benefi/ **Cali.**
cium ventris saltē semel vel bis: et si nō aliter cum clysteri **Enema**
in quo cum decoctione cōi ponat'. ℥. j. hyerepigre et sal et
oleum: aut cū pillulis de hyera: aut de alsaiccī sumendis
cum vadit dormitum. saltem. ʒ. j. pro vice.

¶ Sónus eiꝰ sit in loco sicco et cal'o: corꝑe bñ coopto: et ca **Sónus**
pite bñ eleuato sup altero lateꝝ: et non dormiat resupina.
Et caueat somnū diurnū. et iciptat tribꝰ horis si pōt post
cibū: et sufficiunt sibi septē hore in die naturali.

¶ Et caueat a tristitia et ocio: et ira multa: corꝑis repletio/ **Alie acci**
ne: sed gaudeat ⁊ letetur: et si sine repletione corporis irri **dentia**
tatur non est cura: sit solicita maxime post purgationes: et
stomacho ieiuno.

¶ In cibis oportet q̝ sit parca: ita q̝ minꝰ valde comedat **Cibi**
q̝ consueuerat. precipue in cena quam dꝫ sepe dimittere
et semper q̄ñ cenat faciat eā valde leuē. ¶ Et sumat panē **Panis**
bene fermentatū et coctum et salitum de bono frumento.

¶ Et in carnibus sit ꝯtenta carnibus subtilibꝰ auiculaꝝ et **Carnes**
turdoꝝ alaudarum et turtuꝝ et pipionū volare incipien/
tium et perdicum et fasianoꝝ et pulloꝝ et similium: et di/
mittat aues aq̄ticas. Ex quadrupedibꝰ sumat capretum
vitulū lactantem et castratū annualē: et capriolos et lepo
res et alias carnes dimittat. ¶ Et si bene digerit sint po/
tius asse q̝ elixe: et dimittat interiora et capita et colla nisi
gallinaꝝ epata. ¶ Sāguineū caseū et lac bonū est dimit/ **Lactici/**
tere et butyꝝ: et vti loco butyri oleo. ¶ Vitellos ouorum **nia**
gallinarū recentiū pōt capere: sed non albumen: et non in **Oua**
multa quātitate. ¶ Pisces melius esset dimittere: sed si su **Pisces.**
mātur sint parui squamosi boni odoris: et ex clara aq̄ cur
rente vel liberi maris. ¶ Grana non sunt bona: nisi bro/ **Grana**
dium cicerum et ordeuꝫ et far in ferculis: tolerant' et pani
cū et miliū et rizū coctū cū bōis carbonibꝰ. ¶ De herbis **Herbe**
cōueniunt odorifere sicut hysopus thymus serpillū ori/
ganū mentha maiorana petrosiliū abrotanū saluia et si/
milia: sed nō lactuca nec caules: spinachia autē et borago
si cōmisceant' cum predictis odoriferis tolerantur: cruda
autē sunt deteriores. ¶ Radices non conueniunt in mul/ **Radices**

to vsu. nam porri allea cepe ⁊ sifes sunt vitande ⁊ napi ⁊ rape: sed tolerantur pastinacha rubea que dicitur carotū ⁊ pastinacha hortulana ⁊ agrestis ⁊ radix petrosilij.

Fructus ¶ De fructibus humidis ficus bñ mature ante cibū: ⁊ vue bene mature carnose que suspēse fuerūt p. xv. dies: ⁊ tolerant̄ q̄dā pira cocta: sȝ pauca oino: ⁊ silr̄ poma ⁊ citonia sed sint ꝯdita cū pipere ⁊ ȝinȝi. cruda nullo mō comedāt̄: ⁊ cerasa ēt pauca ⁊ oino hūidoꝝ fructuū vsus est ei malus: silr̄ melonū cucumeꝝ ⁊ cucurbitaꝝ ⁊ peius melōgenarū ⁊ citrāguloꝝ ⁊ similiū. Granata dulcia sunt conuenientia sed de siccis tolerantur ficus ⁊ vue ⁊ amigdale ⁊ grana pini ⁊ phystici ⁊ auellane assate: Fungi dimittantur ⁊ tubera: Cappares sunt vtiles sparagi nō ꝓpter stomachū. ¶ Aromatū sicut piperis ⁊ similiū: vsus est cōueniens: ꝑsertim quādo corpus est mundum ⁊ non multū repletuȝ: ⁊ similiter feniculum ⁊ anisum. ¶ Nunq̄ȝ ad saturitatem comedat: ⁊ non comedat scdm̄ cibum nisi prius cibo primo digesto: ita q̄ fames sit vera.

Potꝰ ¶ Potus eius melior esset aqua mellis: sed si vinum bibit in pauciferum ⁊ parum se repleat vino: ⁊ propter stomachum sit bñs aliquid stipticitatis medij coloris.

Oportet anteq̄ȝ approximent̄ particularia ad aures q̄ corpus sit bene purgatum nō semel tm̄: sed pluries. nā mā vi valde fixa. preterea egritudines auriū q̄ antiquant̄: aut non curant̄ nisi cū magno labore: aut sunt incurabiles: ⁊ ista iā est facta cronica. ¶ Faciat ḡ

Digō purgatiōes tā vl'es q̄ȝ ꝑticulares diligēter ⁊ ꝑ ꝓ nūc recipiat hūc syrupū sex vicibꝰ calidū in aurora: ⁊ supdormiat ℞. syrupi de sticados: syrupi de thymo. añ. ʒ. 5. oximellis squillitici. ʒ. j. aq̄ saluie: aq̄ feniculi: aque maiorane. añ. ʒ. j. misce: ⁊ est pro vna vice: sed sumat sex vicibus.

Euo. ¶ Sūptis sex syrupis sequēti mane sumat has pillulas. ℞. pillu. de hyeralogodion ℈. ij. pillulaꝝ alandal ℈. j. refice cū aq̄ raffani: fac septē vel octo: ⁊ sumant̄ duabus horis ante diē ⁊ superdormiat illud qō pōt vsq̄ȝ ad diē: sed post nō dormiat: ⁊ caueat tota die a frigore ⁊ nō comedat nisi septē horis trāsactis post pillulas. ¶ Et post cōsequēter omni mense purgetur saltem semel sumendo. ℈. ij. pillularum fetidarum: aut tārūdem cochiarum Almāsoris. aut pillulaꝝ de hyera collogntidea: aut de hyeralogodion: ⁊ recordetur eius qō dixi supra de vsu pillularum de hyera simplici ⁊ pillularum assaieret. Oportet enim q̄ non semper vtatur vna manerie pillularum.

¶ Et post purgationes cū pillulis qñ iam sumpsit primas pillulas oȝ vti ꝑticularibus purgationibꝰ: ꝑcipue tñ confert ei caput purgiū cōmouēdo sternutationes ieiuno sto-

Cappur. macho ponēdo ⁊ sufflādo in nares puluerē ellebori albi: aut tenēdo tentā de pane porcino recēti in naso: aut de radice cucumeris asinini: aut trahēdo bñ sursuȝ ꝑ nasuȝ ali-

vt notat quid de oleo cucumeris asinini tenendo os plenū aqua ⁊

Auic. 5. māna distēperata cū aqua maiorane multū valet ⁊ succꝰ

tertij te. maiorane: qñ per nares traijcitur. ¶ Confert ēt purgatio

1. co. 3 cum gargarismate si gargarizet̄ aceti distillati: ⁊ aq̄ mel-

Garga. lis. añ. partes equales ⁊ addat̄ modicum piperis pistati.

Masti. ¶ Masticatoria ēt conueniunt cum mastice: piretro: aut pipere: aut stafisagria: aut cum istis simul mixtis.

¶ Et his factis veniendū est ad localia ꝓ capite ⁊ auribus oȝ ergo ordinari q̄ habeat odorē ruthe sicce in locis vbi habitat: ⁊ silr̄ odorē kegri citrine in temporibus in q̄bus inueniuntur: ⁊ similiter floꝝ yeusemini. ¶ Factis aūt euacuationibus taȝ vniuersalibus q̄ȝ particularibus opȝ venire ad localia: ⁊ cōuenit q̄ in mane emissis superfluitatibus: ⁊ factis fricationibus ⁊ sternutationibus recipiat ad nares per embotū fumum decocti serpilli martiane al'. matrica-

fumigiū rie origani: aut alicuiꝰ istoꝝ cum aceto forti. Et cum fumū

Ungm̄. receperit distilet in aurē hoc vnguētū. s. guttā vnā vel duas pro aure ⁊ sit tepidū. ℞. de semine raffani succi porri: fellis auis. añ. ʒ. ij. misce bñ ⁊ serua in ampula vitri: ⁊ ponatur in aurē mō dicto: ⁊ cū ponit vnguētū in aurē obturet aurē cum bōbace qō prius fuerit īfusuȝ cū aq̄ vitis: ⁊ postea exiccatꝰ: in quo sit gra. j. musci. ¶ Et cū p. xv. dies fuerit vsa isto vnguēto. tūc post fumigiū ponat istud qō ē fortꝰ. ℞. eufor bij. ʒ. j. olei cipini: aut de terbētina. ʒ. i. misce: ⁊ distēpera bñ euforbiū ⁊ serua bñ in ampula vitri: ⁊ gutta vna tepida ponat̄ ꝓ vice. Et h̄ tpe pōt addi in fomētatione ad bulliēdū cū herbis supradictis ī aceto ysopuȝ siccū ⁊ thymū ⁊ calamētū. ¶ Aliud ēt forte ponēdū ī aure: ēt post fomētationē. ℞. ellebori al. castorei costi. añ. ʒ. j. ruthe salis nitri piperis lon. añ. ℈. ij. euforbij. ℈. i. deinde capiat̄ succi raffani succi porri olei camomillini olei nardini olei amigdalarum amararū olei anetini. ana. ʒ. j. misce ⁊ fac omnia bulliri lento igne vsq̄ȝ ad succoꝝ consumptionē ⁊ tunc misce ⁊ optime incorpora in mortario ⁊ in vsu reserua. ⁊ cū operas tepefac ⁊ vnā guttā in aureȝ mitte ⁊ post obtura aurem cum bombace: vt dcm̄ est supra.

¶ De polipo pendente in nare. Consiliū. xxviij.

Nasus huius adolescētis fere f̄m totā habitudinē flegmatici est polipus pēdēs in nare mollis: non tñ egrediēs nasum ⁊ caro nata in colatorio inter nasum ⁊ gulā: ⁊ est tāta vt oino non possit per nasum habere anhelitū: ⁊ cū hoc est palatū tumidū ⁊ vitrum. ⁊ non est nasus durus: nec mali coloris: nec palatū imo alias fuerūt sibi facte plures incisiones ī palato: ⁊ cito ꝯ voluntatē medici fuerūt consolidate: caro tñ illa mollis ad quādā rubedinem tendit: ⁊ sunt iā duo āni q̄bus h̄ patit̄: mihi nō est certū q̄ sit cācer: qm̄ neq̄ȝ nasus est durꝰ nec color nasi fuscus: nec forma nasi corrupta: nec duricies in palato est liuida: ⁊ qñ fuit incisa fuit faciliter consolidata: nec magnitudo carnis addite est certis argumentis q̄ sit cācer. Nā Aui. expsse vult q̄ q̄nq̄ȝ de collatorio fuit extracta q̄ntitas carnis q̄ ꝑuenit ad lib. 5. tñ non fuit cācer ⁊ his nō obstātibus dubito ne in cācrum conuertatur. Et idō debent medici qui in eius cura procedent caute agere: qr̄ si viderēt administrādo incisionem: aut sectionem cuȝ serra de filo de q̄ dicā administrādo corrosiuis malignari locū: ita q̄ fieret color malus: aut dolor fortis quod ego nō cōprehēdo: tūc dimissa cura veniāt ad blādimēta. Sȝ ꝓ nūc vī mihi h̄ mō ꝓcedēdū i cura f̄m canōes artis: ⁊ fiet obseruato tñ regimine sex reꝝ nō naliū. vt dicā. j.

Aer ¶ Bonū est q̄ habitet in aere sicco parumper calido ⁊ vitet habitationem in loco humido: sicut camerā terrenā ⁊ loca prope aq̄s. ⁊ hyeme stet prope ignem.

Motus ¶ Semp in mane ieiuno stō se exerceat exercitio ambulādi cum alio in quo inferiora laborēt: sed caput nō multuȝ ⁊ qñ nō exercet̄: tūc faciat sibi fricari crura ⁊ coxas ⁊ brachia ⁊ spatulas trahendo versus inferiora loco exercitij: ⁊ post prādiū vtat̄ quiete: ⁊ oino vitet labores q̄ fiunt capite depresso: aut in quibus caput multum exercitatur.

¶ Studeat q̄ vēter suus bñ mdeat: ita q̄ saltem semel in die hēat beneficiuȝ ventris: ⁊ si non hȝ adiutorium nāle: tunc faciat clistere: aut suppositorium: aut capiat ante cibum pillulam vnā de yera Gal. aut cum alio adiutorio quod videtur sibi commodius.

Sōnus ¶ Utat̄ somno in nocte capite bene eleuato: ⁊ super altero laterum: ⁊ non incipiat dormire nisi trāsiuerint due hore post cibum: ⁊ dormiat sex horis: vel ad plus septē in die nāli: ⁊ post prādium nullo modo dormiat si pōt abstinere: ⁊ locus dormiendi sit camera bene clausa ex loco aeris laudabilis: somnum vlterius vitet omnino.

Cib i Carne. ¶ In cibis vtatur pane bñ fermētato ⁊ bñ cocto aliquātulum salito ⁊ carnibus pulloꝝ fasianoꝝ ꝑdicū lepoꝝ capoloꝝ ⁊ vituloꝝ lactātium hedoꝝ colūbarū turturū paruarū auiū degētium in arboribus ⁊ pratis: ⁊ dimittat̄ vete-

res dorinas ⁊ carnes agnoꝝ ⁊ porcoꝝ ⁊ auiū aquatica/
rū: ſicut anſeꝝ ⁊ cōſimiliū ⁊ interiora ⁊ capita ⁊ colla: di/
Oua mittat ſanguinē ⁊ multā pinguedinē. ¶ De ouis ſunt bo/
Lacticinia ni vitelli ouoꝝ recentiū ⁊ dimittat albumen. ¶ Caſeus ⁊
lac nō ſunt ↄueniētes ⁊ fruct⁹ hūidi: ſicut pira ⁊ poma ⁊
Herbe pſica ⁊ ſilia. ¶ Et herbe caules ⁊ rapicee ⁊ rape: ⁊ raffa/
niūmo in ferculis ſit ↄtētus: vl' brodio carniū: vel panico
vel milio: vel ordeo: vel pane cocto: vel vitellis ouorum.
Piſces. ¶ De piſcibus ſūt meli⁹ ↄuenit nō comedere: ſ; tñ ſi co/
dant' debēt eē parui: ⁊ hñtes ſquamas ⁊ bōi odoris: ſ; il/
li q ſunt ſquamoſi ⁊ mali odoris ⁊ ſine ſquamis: ſicut an
Fructus guille nō ſunt boni: fungi: bolleti dimittant'. ¶ Cappa/
res vuas paſſas ficus ſiccas auellanas aſſatas amigda/
las poteſt comedere ꝓ fructib⁹: ⁊ nō tñ comedat in vna
vice vt repleatur integre: ſed dimittat ſibi reliquias fa/
mis: nec comedat ſcđa vice niſi digeſſerit pmumm: ⁊ non
vtatur multorum ciborum varietate.
Potus. ¶ Potus eius ſit vinum temperatum cū aqua ⁊ non ſit fu/
moſum valde: nec bibat ad ebrietatē de aliquo potu ine
briante: ⁊ aqua mellis eſſet ſibi conuenientior.
Aie accidētia. ¶ Vitet coitum inquātum pōt: niſi multum ſtimulet' ⁊ ac/
cidiam ⁊ ocium ⁊ iram vehementiam: ⁊ iſta ſufficiant de
regimine: nunc venio ad medicinalia.

Et quia ꝑ certo cā egritudinis eſt multitudo hūidi
tatis cerebri: ideo d; iſte iuuenis bis purga
ri in anno vlī purgatione ſemel in autūno ⁊ ſemel in mē
Digō. ſe martij: ⁊ d; pmutrē ꝑ hō ſyrupos. ℞. ſyrupi ð ſticados
ʒ.j. oximellis ſqlli. ʒ.ſ. deſ cū. ʒ.iij. đcoctiōis aniſoꝝ paſſu
laꝝ ⁊ ligritie: ⁊ bibat hūc ſyrupū ſex vicib⁹ i aurora cal;.
Purgatiō. ¶ Sūpto ſyru. purget' cū iſtis pillulis. ℞. pillulaꝝ cochia
rū ⁊ fetidaꝝ. añ. ʒ.ſ. ⁊ ſumant' vna hora añ diē: ⁊ caueat a
frigore: ⁊ nō comedat niſi trāſactis ſex horis ⁊ hāc purga
tionē faciat: vt dixi bis in anno. Itē ex interuallis. xv. dieꝝ
d; ſumē ſaltē ſemel. ʒ.j. pillulaꝝ de yera ð octo reb⁹ i ma
ne hōa hora: ⁊ ſumāt' ſine mutatōe diete. Itē oībus duo
b⁹ mēſib⁹ ſemel ſumat. ℈.ij. pillulaꝝ fetidaꝝ vna hora añ
Maſticatoriū. diē: ⁊ cū cuſtodia ꝓut ſeruat' in medicinis. ¶ Itē vtat' ma
ſticatiōe maſtici; ſaltē trib⁹ vicib⁹ i ſeptimana añ pndiū:
⁊ iſta ſufficiāt ſibi ꝓ pticularibus purgationibus. ¶ S;
Cura localis ꝓ pticularib⁹ opōnib⁹ circa locū egrotū ↄſulo vt nō attē
tent' fortia: imo ꝓcedat cū debilib⁹ paulatine ⁊ multo tpe
laborātib⁹ ⁊ dimittat ferrū ⁊ igne. Illa āt qb⁹ d; vti ſunt
ↄſumētia carnē additā: quoꝝ plurima ⁊ magis ſalua de/
ſcribā h ſm grad⁹ ſuos. ¶ Primū ḡ qđ ē ſecuriſſimū: ⁊ c⁹
opō ē oīno icolumis: ſ; facit opōnē ſuā i tpe lōgo: ⁊ iđ vtē
dū eſt eo ſine ceſſatiōe: ꝑ tenēdo tētas i naſo de iſto medi
camie: ita ꝙ hñ tāgat carnē illā additā. ℞. poma granata
dulcia ⁊ muza ſiue medij ſaporis: et poma granata aceto
ſa de vnoquoq; gñe ſigillatī; li. x. et piſtent' oīa ſil' cū ſua
totalitate: et exꝓmat' ſucc⁹ eoꝝ quātū ē poſ'e i torculari: et
poſtea ille ſucc⁹ bulliat ad ignē quſq; veniat ad ſpiſſitudi
nem ſyrupoꝝ: et reſeruet' i vaſe vitreo hñ obturato in lo/
co frido: qm̄ op; hēre ipm ꝑ totū ānū: etiā eēt pauce qūti/
tatis fiat de eo plus ſil'i mō: tūc qñ hñtur poma: reſiduū;
āt qđ remāet ð ſuba granatoꝝ piſtet' multū cū piſtello fer
reo: ⁊ vſquequo fiat ſicut paſta hñ cōmaſſata: et reſeruet' in
loco ſicco: et de iſta paſta mollificata parūper et cōfecta
cū ſucco ſupradicto fiāt tēte ſiue lichinia q̄ ponātur in na
ſo. Et iſtud eſt faciēdū oī die. ¶ Scđ; parūper fort⁹ eſt:
ſic ſi adderet' cū ꝑdicto medicamie de gnatj aliqđ de ſuc/
co vue q̄ ē ſemē ſerpētarie ſiue dragōtee: et vocat' a Me/
ſue luf. et quātū plus ponit' de iſto ſucco: et min⁹ de ſucco
granatoꝝ tāto ē forti⁹. Et ſi nō hī ſucc⁹ ſemis: tollat' ſucc⁹
radicis ei⁹ q̄ radix iuenit' oī tpe āni. ¶ Et mihi vī ꝙ nō d;
vti fortiori quouſq; ↄſumat' tota caro q̄ pōt videri ꝑ fora
men nariū. Q; ſi vult vti fortiori in ſucco ſerpētarie ponat'
hōbixſaut pānus de lino: ita ꝙ hñ ponātur ſuper carne.

¶ Et qrto loco ē forti⁹ ſi fiat tēta vt dī ꝑ; cū ſba granatoꝝ
et ſup illā tētā aſpgat' iſte puluis. ℞. ſcorie eris. ʒ. vj. elle/
bori nig. ʒ.j.ſ. arſenici rubei. ʒ.j. tere et fac puluerē. ¶ Q;
ſi ad fortiſſima vult accedere fiat h medicamē. ℞. calcis
non extincte arſenici citrini. añ. ʒ.ij. colcotar: floris eris.
añ. ʒ.j. gallaꝝ balauſti. añ. ℈.ij. tere oīa in mortario eneo
ↄtritiōe multa cū aceto forti vſq; ad. v. dies: ita ꝙ ſit totū
ſicut paſta: et fiāt trociſci et ſiccet' in vmbra: et qñ eſt op⁹
diſtēperet' vnus eoꝝ cū vino et cū lichinio ponat' i naſo:
ita ꝙ non tāgat niſi carnē malā. ¶ Cū āt cōſumptū eſt to
tū qđ vī de carne mala vſq; ad colatoriū: tunc op; ꝙ ten/ Secta
temus remouere carnē colatorij. Aliomō et eſt ꝙ fiat cor num.
da de ſetis caude eqīta ꝙ ſint qtuor vel qnq; ſete ↄiūcte
iuicē: et fiāt qtuor vel qnq; nodi in medio chorde: et diſtet
vn⁹ nodus ab alio i latitudie digiti auricularis: deide hēa
tur acus plūbea lōga et ponat' in foramine acus chorda:
ſic ſilū i alijs acub⁹ deinde mittat' acus i naſo quſq; pene
trat ad gutt' et cū forpicib⁹ trahat' ꝑ os: et remaneāt due
extremitates chorde vna pēdēs a naſo: alia pēdēs ab ore:
et tūc capiāt' iſte extremitates: ita ꝙ eſtimet' ꝙ nodi ſint i
directo carnis addite: et trahat' tūc diligēter chorda tenē
do i māib⁹ vtrūq; extremū: ita vt reſecet' caro cū iſtis no/
dis et trahat' ꝑ os et nares caro: tāq̄ remota ponat cānulā ð
plūbo ſubtilē i naſo itinctā i vnguēto egyptiaco: đſcripto
a Meſue: et ita teneat trib⁹ dieb⁹ oī die inouādo vngm̄:
poſtea ponat vngm̄ ↄſolidatiuum: et iſta eſt via liberatio
nis ſi diligenter obſeruetur. Et h vſir mihi ſufficere.

¶ De polipo in naſo. Conſilium. xxix.

Caſus magnifice dñe Baptiſte de mala/
teſtis eſt polipus in naſo: ⁊ l; nō
ſcribat' mihi ꝑ egregiū doctorē magiſtrum
Mattheū; de Ciſis: cuius lr̄is ſolis habeo
informationē: nec de colore: nec de duritie:
nec ð fetore: nec ð mollitie: nec ſi ſit cācroſus: q̄ oīa ſcribē
da erāt ad recte ↄſulēdū. Nā iſtoꝝ varietas qnq; ſignat
curabilē qnq; incurabilē vt ↄſtat doctis in arte: tñ qꝛ di/
cit icīſu; fuiſſe polipū bis vī ꝙ fiat ſepe oblōgatis ⁊ pen
dens. ¶ Et qꝛ dicit in lr̄a ſua ꝙ per apitionē factā vbini
aque diuiſiue auri ab argento ſatis in vna nocte remotū
eſt de carne molli vī ꝙ fuerint molles: ſed addit ꝙ in alia
nare remāſit oppilō notabilis cum duritie: non ſum be/
ne clarus de hac duritie verum ſit cācroſa: preſupponat'
tñ in conſilio dādo ꝙ ſit ꝓ pte polipus pro pte alarnebet
⁊ ꝙ non ſit cācer. nā dī ꝙ kataroſa eſt: ⁊ cū hoc nihil mi/
hi dī de groſſitie in palato: ⁊ preſuppono ꝙ recte curetur
catarrus ab alijs doctoribus egregijs in quoꝝ manibus
exiſtit quibus memoro: ꝙ ſi videtur opportunum faciāt
fieri cauteriū ſuper ↄuendeg vel cōmiſſura coronali: iſi illo Cauterium.
enim eſt fortis impreſſio valde ⁊ perſeuerent in regimine
potientiū catarrū ſm ſpēm catarri quem comprehendūt.
Et veniam tñ ad curā polipi non cancroſi: cuius quedā;
pars eſt mollis: quedam dura.

Preſuppoſito ḡ regimine catarri debito: ⁊ ꝙ
facta eſt flobotbomia ⁊ euo/
nes ꝑ farmacū vt mihi dī in iſta dñā omnino fieri non poſ
ſunt: ſ; fiāt ſepe clyſteria acuta ⁊ fricatiōes i ſpatul' ⁊ bra
chijs ⁊ crurib⁹ mane poſt emiſſionē ſuperfluitatū prime
⁊ ſcđe digeſtionis. Adminiſtrent' maſticatoria deponen/ Maſticatoria.
tia flegma fere omni die: vt dixi ſupra: ⁊ ita dico nunc ꝙ ſi
vī opportunum fiat cauteriū ſup cōmiſſura coronali cum
ferro ꝓfundādo vſq; ad os in vna vel pluribus vicibus:
ita vt aliq̄liter os ipm exiccet' cū oī prudentia et aduertē/
tia ne pāniculi cerebri ledātur. Et hoc facto veniendum
eſt ad curā localē polipi aliquo modoꝝ quos infra ſcri/
bam: quoꝝ aliqui ſunt tardi et faciles aliqui mediocres
in vtroq;: aliqui doloroſi et celeres.
¶ Et ꝑmus modus opationis ↄuenit maxime in illa nare Cura localis.

a qua remota est multa caro mollis. ℞. ꝗ triū generꝫ granatoꝝ .s. dulcis acetosi ꝛ pontici cū corticibꝰ ꝛ pulpis ꝛ granis suis. añ. lib. vj. pistent̄ ita vt sunt cū granis ꝛ corticibꝰ ꝛ pulpis ꝛ exprimat̄ succus: ꝛ iste succꝰ bulliat̄ quousqꝫ hēat spissitudinē vini cocti nō multū grossi: sꝫ tm̄ bulliat ꝙ sit cōsumpta tertia pars: ꝛ scoſſe pistent̄ subtiliter quousqꝫ sint sicut pasta: ꝛ tūc opꝫ ꝯsiderare ꝙ si putatis ꝙ sit lesio in colatorio oꝫ fieri embubā subtilē siue ad modū cānule hñtis ꝯcauitatē intus de plūbo: ita ꝙ facile plicet̄ ipsaꝫ cōmode liget̄ cotū subtile: ita ꝙ totū .s. cāna cuꝫ coto possit igredi nares ꝛ plicari vsqꝫ ad partē colatorij vbi putat̄ eē nocumētū: ꝛ post recipe de illa pasta q̄ remāsit pistata de granatis ꝛ ipsaꝫ distēpera cū succo quē coxisti ꝛ seruasti in vase plūbi: aut stagni obturato: ita ꝙ totū sit ad modū mellis tenuis: ꝛ tūc illā cānā īuolutā cū coto ꝯfundas in illo cōmixto ex succo ꝛ pasta: ꝛ mittat̄ i nares ꝛ teneat̄ p octo horas: ꝛ in capite horaꝝ octo remoueat̄ ꝛ renouet̄ sp de octo horis in octo horas quousqꝫ putet̄ ꝙ sit facta mūdificatio a tota carne molli: ꝛ tūc cū eadem embuba ꝛ coto nō mutat̄ iste succus: sed vnguētū icarnatiuū ꝛ cicatrizatiuū: sicut vnguētū de cerusa: aut vnguentū triafarmacū ex litargiro: qd̄ vnguētū mollificet̄ cū vino quousqꝫ ꝯsolidet̄. Si vō nocumētū nō sit in aure, tunc pōt fieri tēta vt placet medico dūmodo sit linita cū dicto linimento de scoſſis pistaturis granatoꝝ ꝛ succo eoꝝ mō supradicto: ꝛ in parte in q̄ est durities hec eadē cura est innatiua: sed tarde operationis ꝛ sine periculo ꝛ quasi sine dolore. Et opꝫ ꝙ expectet̄ in hac cura ꝛ perseueret̄ pluribus mēsibus: ꝛ iō dico ꝙ tūc dū poma granata īueniunt̄ bona fiat tāta quātitas de succo ꝛ scoſſis ꝙ possit multū durare. Sed attendat̄ in hoc medicamine ꝙ qn̄ apponit̄ parti vbi est polipus durior opꝫ apponi plus in medicamine de malis granatis ꝛ acetosis. Si vō fuerit mollior caro polipi vel alarnebet: tūc ponat̄ plus de ponticis: ꝛ si versus vuā ꝛ palatū cōtēt̄ nocumētū opꝫ cū pēna linire loca illa cū succo supradicto: ꝛ si capit eā tediū tenendi lichinia in naribꝰ pōt qbusdā diebꝰ iterpositis stare sine lichinio vel tēta: sꝫ tūc frequēter semel .s. in hora cum pēna inūgat nares ꝛ totū locū leniꝫ cū dicto succo: ꝛ postea qn̄ pōt redeat ad lichinia. Et silr posset qn̄ hꝫ occupationes vt sit in ꝯuersatione dimittere lichinium ꝛ inungere loca interius cū dicto succo frequēter: ꝛ postea q̄to citius hꝫ cōmoditatē redeat ad lichiniū. Ego autem dixi ꝙ fieret lichiniū super cānula perforata vt posset quoquomodo respirare per nares. ❡ Scd̄s modus operandi est cum dolore ꝛ citius se expedit: q2 citius hanc carnem consumit: pōt aūt in hoc scd̄o modo cum diuersis materiebus fieri cura: quorum aliqua sunt fortiora aliqua leuiora: ego nō ponam nisi duos modos medicaminū. ❡ Primus est ꝙ factis purgationibus ꝛ cūone ꝛ stāte debito regimine ꝙ melius in ea fieri pōt imponat̄ in naso cū tēta q̄ ꝑueniat ꝑ totū locū vbi ē lesio h̄ medicamen. ℞. seminis serpētarie aut succi radicū eius partē quā vis distēpera cū succo granatoꝝ expsso ꝛ cocto ſm modū dcm̄ supra ꝛ sint eoꝝ ptes eq̄les: ꝛ cū tēta ponat̄ in naso in parte: cuius partē volumus ꝯsumere: ꝛ reiterent̄ totiens ꝙ caro tota mala sit remota. Et qn̄ hoc putat̄ ponat̄ vnguētū de litargirio et de cerusa et de plūbo vsto: oleo rosato et cera: et si est tarda operatio addat̄ in succo radicis serpentarie et diminuat̄ de succo granatoꝝ: et idem intellige de succo vue serpētarie qn̄ hꝫ. valet. n. magis succo radicis. ❡ Aliud. ℞. calcāti qd̄ est vitreolū hñs colorē inter viride et nigrū calcinus: et est vitreolū habēs colorē vsus colorē auripigmēti mis sij: et est spēs vitreoli habēs colorē ad rubeū tendentem: calcis viue. añ. ptes eq̄les tere vnūqd̄qꝫ ꝑ se et diligētissime: postea fac mixturā ex eis cū aceto: ita ꝙ sit ad modū paste: postea cū vino albo sup lapide ꝓ fritico ꝯfice et tere: sicut fit in coloribus: ita ꝙ totū sit optime incorporatū et hēat subam mellis tenuis: et tūc pone i olla noua et sup pone coopculū et cum terra sapiētie luta: et postea pone in furno calido quousqꝫ totū sit sicut carbo: et extrahatur et tere: et istos carbones cū vino albo cōficias: sic pasta et iterum ponas in furno cuꝫ olla et coopi et coopculū luta et dimitte iterꝫ cōburi: postea extrahat̄ a furno et subtilissime puluerizet̄: et de isto puluere exsufflet̄ in nares loco vbi est caro addita. ꝯsumit. n. eā. ❡ Iteꝫ si medicamen de succo granatoꝝ et pasta scoſſaꝝ que remanēt in expressione succi ita exiccet̄ ꝙ teri possint et puluis fieri et insuffletur: cōsumit carnē. Sed opꝫ ꝙ ita frequēter mittat̄ ꝙ nūq̄ꝫ sine puluere remaneat locus: multa sunt alia caustica q̄ solēt apponi: sꝫ nō curo alia ponē ꝑꝑ multas cās. ❡ Et notādū est ꝙ in appōne istoꝝ causticoꝝ: ꝙ si nasus apostemet̄: aut multū crescat dolor ꝙ opꝫ dimittere opus cauterij et in nasuꝫ oleū rosatū: aut sile tēperās dolorē imittere et sufficit aliqn̄ oleū rosatū cū cera mixtū: sicut vnguētū.

Incisio.

❡ Tertius modus est cellerior: et fit cū incisione, aut fortibus causticis: et opꝫ ꝙ in carne molli plus cōfidamus de incisiōe: et ista omnino nō fiant nisi corpore mundificato mō superius dicto cum flobotomia vena cōmuni ꝑꝑ quam partem euacuatur a capite partim diuertitur: et cū solutiuis in persona apta solutioni: aut cū alijs modis de quibus dixi supra: et postea fiat capitis cōfortatio. ❡ Capitis autem ꝯfortatio ſm Alex. oꝫ h̄ mō fieri. ℞. mirrhe olibani masculi añ. ℥. j. coclearum paruarum que lapidibus adherent cum tota sua substantia ducentas numero pistentur omnia per se diligentissime: et cum cera et albumine duoꝝ ouoꝝ fiat emplm̄ super tela lini occupans totum caput: et abraso capite imponat̄ et teneatur per nouem dies ante localem operationem omnem in naso: sꝫ ēt ꝯueniret facere ante operationes debilesitet q̄ sunt supra scripte.

Cōfortā tio capit.

❡ Aut ponatur emplm̄ Almansoris. in caplo de plaga et percussione capitis in. 6. lib. quod sic fit. ℞. foliorū mirti: balaustiarū: corticū granatoꝝ. añ. partes equales: coquant̄ in aqua vsqꝫ ꝙ dissoluant̄: et tunc capiantur et exprimatur aqua et pistetur et addātur musci. gra. viij. gallie muscate. ʒ. j. xiloaloes: calami aromati. añ. ℈. ij. et cum aceto et vino stiptico veteri et pauca aqua cōiungatur: et fiat emplm̄.

Medicamen Almā.

❡ Cōfortatio autem capite si vꝫ ꝙ polipus nō habeat radiceꝫ in colatorio: sed solū in parte naris que videri pōt incidatur ipsum bene trahendo ad inferiora: et melior incisio est cum embuba q̄ est rostrum factum ad modum medietatis cāne ſm lōgum hñs cōcauitatem: et optime incidat tantum ex vno latere et eo posito mō cōcedenti circūuoluatur: ita ꝙ incidat radicem polipi et caro mala remoueatur. ❡ Et si qd in radice remansit de carne mala quod per embubam remoueri nō potuerit ꝯsumatur cū medicinis supradictis corrosiuis quousqꝫ super sanam carnem deueniatur: et tunc cōsolidetur mō supradicto. ❡ Si vero fuerit radix polipi in colatorio: tunc melius est ꝙ incisio fiat cum filo de setis equorum triplicatis: et habeat filum quattuor vel quinqꝫ nodos in parte que remanebit in directo colatorij: et cum acu de plumbo que plicari faciliter possit imponatur per nares: ita ꝙ possit trahi per os: et tunc qn̄ vna extremitas fili remanet extra nasum et alia extra os opꝫ trahere et retrahere: ita ꝙ cum nodis illis secet carnem in colatorio: et fiat ꝙ sternutando expellatur illud quod est separatū.

Sectanum.

❡ Oꝫ si nō putat̄ hoc mō totam esse absciſaꝫ carnem malam: tunc fiat cū collirio de pomis granatis quousqꝫ videatur ꝙ tota caro mala sit remota: et tunc cū vnguētis supradictis incarnatiuis ꝓcedatur.

Cura fluxᵒ sang.

❡ Si vero accidit fluxus sanguinis fortis liniat̄ nasus interius cum luto armeno cōfecto cū aqua frigida et valde frigido actu: aut cum alijs que sanguinem sistunt. ❡ Si aūt putatur ꝙ sit

Cura cā crosi.

cācer nullo mō agat aliqd cū corrosiuis: aut incisorijs vl̄
scarificādo carnē imo solū cū blādimētis ꝛ vnguētis fri/
gidis stipticis ꝛ euacuatione melancholici humoris. Et qñ
est multe quātitatis polipus melior est incisio ꝙ̃ corrosio
nisi forte fiat cū facilitate cum isto medicamine de pomis
granatis. ℭ Et noteṫ ꝙ facta icisiōe nō dimittat quin ap
ponanṫ corrosiua tm̄ ꝙ puteṫ malā carnē totā esse remo/
tā. ℭ Et si leuiter cauterizeṫ cū cauterio vbi esset in loco
qui videri posset esset securius post abscisionem.

Caute/riū potē/tiale. ℭ Si aūt cū forti cauterio potentiali vellet remouere car/
nē polipi: tūc est ꝯueniēs qḋ fit hoc mō. ℞. calcis viue: ar
senici citrini. añ. ℥. ij. colcotar. floris eris. añ. ℥. ij. balaustia
rū: gallaꝝ. añ. ℈. ij. teranṫ in mortario eneo simul cū forti
aceto per quinqꝫ dies: deinde fiāt trocisci: ꝛ exiccenṫ ꝛ ser
uenṫ in vase vitreo in loco frigido ꝛ sicco. Et vnuꝫ ex eis
distemperetur cum vino ꝛ limatur super lichinio: ꝛ appo
natur loco vsqꝫ tota caro mala sit remota: ꝛ post inūgaṫ
cū butyro interius quousqꝫ cadāt crus te: ꝛ post abstergaṫ
bñ cū melle rosato cocto p duos dies: postea cū vnguētis
ꝯsolidatiuis ꝓcuretur ad ꝯsolidādū. hec pauca visa sunt
mihi in hoc casu dicenda: sed certū est ꝙ presens medic⁹
melius poterit in particularibus iudicare.

ℭ De Traulo. Consilium. xxx.

Ste nobilis iuuenis annoꝝ. xxj. p
pter cerebri nālē hu/
miditatē est Traulus vocabulo vtēdo. nā stri/
cte est altecha. preter hoc isto anno superue/
nerunt sibi lentigines fixe in pectore magne.
vt ergo prouideatur quantum est possibile ordinabo sibi
consilium incipiendo a regimine vite.

Aer ℭ Incipiendo ab aere oportet eū habitare loca sicca: ꝛ ca/
mera inter duo solaria: cuius fenestre sint apte v̄sus oriēs
aut v̄sus septētrionē: ꝛ in tpe hyemis faciat fieri ignē i ea
de lignis bene siccis: ꝛ caueat sibi habitādo in terreno vl̄
in locis vehementer hūidis ꝛ in dieb⁹ pluuialibus habi
tet in locis clausis vbi stō ieiuno exerceaṫ: ꝛ ita in indumē
tis in hyeme hēat calida: ꝑcipue circa caput ꝛ collum.

Motus ℭ Et debet exerceri in mane ieiuno stō exercitijs satis for/
tibus ꝛ in loco sicco: ꝛ presertim exercitio ambulationis
ꝛ vociferationis ꝛ loqui fortiter ꝛ multū ꝛ studiose dice/
re multa continuo sermone ꝛ fortiter: ꝛ hoc pro maiori
honestate in locis solitarijs: ꝛ quando nō potest exerceri
faciat se fricari totum corpus trahendo versus inferiora:
ꝛ in isto curatur de exercitio: ꝛ presertim conari loqui se/
pe nō sit negligens: immo multo tempore perseueret.

ℭ Et bonū est sibi ꝙ oī die studeat hēre beneficiū vētris: ꝛ
si pōt hoc facere de mane est melius: ꝛ iō qñ surgit a lecto
sꝑ deberet conari ad habēdū bñficiū: ꝛ si alia nō hꝫ adiu/
toria sumat añ prādiū in tpe hyemis ꝛ tpibus frigidis. ℥.
j. thimi siccitam. ℥. j. ysopi in introitu prandij: ꝛ in tempo/
re estatis sumat ferculum de mercuriali cocta cum carni/
bus vel oleo: aut de volubili magna: ꝛ si hoc nō vult vel
non habet preparatum supponat vnum granum salis:
aut aliquid tale: vt ventris habeat beneficium.

Sōnus ℭ In dormiendo non excedat quantitatem. vij. horarum
in die naturali: ꝛ non incipiat dormire nisi post cenaꝫ trā/
sacta vna hora cum dimidia ad minus: ꝛ nullo modo dor
miat in meridie ꝛ dormiat in loco sicco non frigido: capi/
te bene eleuato: ꝛ corpore bene cooperto: ꝛ primo super
latere dextro: ꝛ quando excitatur post primum somnum
voluat se super latus sinistrum.

Cibi Panis. ℭ In cibis autem vtatur pane bene facto ex bona farina
optimi frumenti ꝛ bene fermentato ꝛ bene cocto: ꝛ sit in/
ter primam ꝛ quartam diem: ꝛ ab alijs panibus caueat:
precipue ab azimo vel male octo vel habente mixturam
lolij. ℭ Carnes autem bone sunt carnes auicularum
sicut laude turdi ꝛ minutarum auium: ꝛ carnes perdicuꝫ
ꝛ fasianorum: ꝯueniunt ēt carnes pulloꝝ pipionū volare
incipientiū: ꝛ turturum: sed carnes auium aquaticarum:
sicut anatū ꝛ anserū dimittanṫ. ℭ De quadrupedibus ve
ro capreti ꝛ vitulli ꝛ bouine carnes ꝛ capriolоꝝ ꝛ lepoꝝ
ꝛ cuniculorum ꝛ ceruoꝝ iuuenū ꝛ macilēte siluestrū por/
coꝝ ꝛ camuciaꝝ sunt vtiles. Carnes vero porcoꝝ dome
sticorum ꝛ agnorum ꝛ ouium ꝛ omnes carnes multum
humide sunt vitande. Et ideo capita ꝛ colla ꝛ interiora: ꝛ
glādosas partes: sicut sunt laghyeti debet dimittere: ꝛ me
lior est sibi caro rubea partis anterioris in dextro latere:
neqꝫ tamen denegantur pro parte carnes salite: ꝛ melior
preparatio sua est assatura: aut frictura in patellis cū pin
guedine. ℭ Pisces omnes sunt mali: sed minus mali sunt Pisces.
viuentes in clara aqua siue de fluuio siue libero mari nō
de stagnis vel de lacubus vel piscinis: ꝛ meliores sunt
parui habentes squamas ꝛ pulpam boni odoris ꝛ odo/
ris ꝛ boni saporis assati: ꝛ comedantur calidi cum sale ꝛ
aromatibus: sed pisces valde magni: sicut sturiones ꝛ tū
ni: aut non habētes squamas: sicut anguille lamprede pa
lamite murene: ꝛ similiter granari ꝛ cancri polipi ꝛ co/
clee omnino dimittanṫ. ℭ De ouis conueniunt ei vitelli Oua
ouoꝝ gallinaꝝ recentium preparati cū aliquanto pipere
siue in ferculo siue in frictilio: ꝛ aliquando cū herbis odo
riferis: sed albumina ꝛ oua alioꝝ animalium dimittanṫ.

ℭ Lac siue recens siue coagulatū ꝛ caseus diuersis respe/ Lacticī/nia.
ctibus nō sunt vtiles: sed pōt capere aliquid de caseo me/
diocris duritiei ꝛ boni saporis post cibum: sed paucum.
ℭ Victualia de pasta: sicut torte lagane fermentini pul/ Victua/lia.
tes de frumento: ꝛ similia omnia debet dimittere. ℭ De
leguminibus brodium cicerum tam alborum ꝙ̃ rubeo/ Legumi/na
ruꝫ est vtile ꝛ tolerantur pisa ꝛ robilia ꝛ fabe: sed reliqua
dimittantur. ℭ Ex granis autem sumere pōt in ferculis ri Grana.
zum ꝛ panicū ꝛ miliū ꝛ speltam et ordeū ꝛ far si ꝯdianṫ
cum aromatibus. ℭ De radicibus radices petrosilini ꝛ Radices
pastinache domestice ꝛ campestres ꝛ radices feniculi ꝛ
apij ꝛ raffani fortes ꝛ napones citrini ꝛ rub. tolerantur:
sed dimittat cepas porros alleuꝫ siue coctos siue crudos
rape etiā nō comedantur sine aromatibus. ℭ De herbis Herbe
maiorana melissa marubium: abrothanū absinthiū serpil
lum saluie ꝛ ruthe: precipue ꝯueniunt valde in vsu suo in
estate est ei melior endiuia ꝙ̃ lactuca: aut endiuia silue/
stris ꝛ cicerbita ꝛ pimpinella ꝛ auricula leporis ꝛ pilo/
sella ꝛ buglosa ꝛ borago: ꝛ vniuersaliter herbe calide ꝛ
sicce: aut ꝑpter boni odoris et saporis tolerari possunt: sed
multus vsus herbarum crudarum in salatitio: sicut lactu
ce et portulace et herbarum frigidaꝝ in ferculis: sicut ace
tosa et spinachia sunt dimittenda. Erucha vero et sinapis
dimittanṫ propter alias causas: sicut etiam nasturcium.

ℭ Ex fructibus melius est omnes dimittere sicut cerasa: Fructus
poma: pira: persica: crisomilla: amarena: vue: exceptis fi/
cubus valde maturis: posset tm̄ piris coctis in bono vino
et conditis cum aromatibus: et similiter citonijs vti post
cibū. De fructibus aūt siccis grana pini et auellane: ꝑci/
pue assate et fistici et amigdale et passule et ficus sicce sūt
cōuenientes: sꝫ dimittat nuces et citrāgulos et limones et
citrū et granata nisi aliquid ꝑmiscēdo de eis cū aromati/
bus gratia saporis: et lꝫ in se pruna et melones non habe
ant nutrimentū sibi conueniens: tm̄ gr̄a subducēdi ventrē
pōt aliquid de eis comedere ante cibū et in estate tolera/
tur et pruna comedanṫ cū cortice superbibendo aliquid
vini dulcis. ℭ Oliue condite et cappares et similia salite
satis cōueniunt: sed fungi et tubera dimittanṫ: anisum et
feniculum piper ciminū carui ameos cubebe cardamo/
mū et alia aromata: sicut gariofili et cinamomū ꝯueniūt
ꝓ suis saporibus. ℭ Semp aūt in cibo sit ita modestus ꝙ
recedat a mēsa cum aliquibus reliquijs famis: et in po/
tu etiam modestior et non sumat in eadem mensa cibos

multe varietatis: q si varij fuerint preponat subtiles.
℣ Pot⁹ ¶ Potus eius sit vinum rubeū medie vinositatis: ⁊ in tpi/
bus calidis bibat ꝑparū: ⁊ a vinis valde potentib⁹ absti/
neat: nisi sumendo aliquid parum gratia medicine.
¶ A venereis actibus abstinere debet inquātum potest. s.
a superfluitate.
℣ Aie ¶ Et caueat ab ocio ⁊ accidia ⁊ tristitia: ⁊ h̄ ō regimine.
accñtia. **Sed veniendo** ad medicinalia oꝫ in ꝑncipio
veris omni anno facere pur/
℣ Digō gationē generalē sumēdo prius hunc syrupū sex vicibus.
℞. oximellis cōpositi syrupi de sticbados: mellis rosati
colati. añ. ℥. iij. aque feniculi. ℥. ix. aque saluie: aque ma/
iorane: aque ysopi. añ. ℥. iij. ⁊ est syrupus pro sex vicibus
aromatiȝetur cum nuce muscata.
℣ Eño. ¶ Sūpto hoc syrupo capiat has pillulas duab⁹ horis añ
diē. ℞. pillulaꝶ fetidaꝶ ⁊ pillulaꝶ cochiaꝶ. añ. ʒ. s. ⁊ ea
die caueat a frigore: ⁊ obseruet regulā medicinaꝶ. ¶ Qꝫ
si pillulas nō bñ pōt capere sumat hāc medicinā. ℞. tur/
bith electi. ʒ. j. reubarbari. ʒ. s. ȝinȝiberis. ℈. j. spice. gra. v.
pulpe cassie. ℥. j. distēpera oia cū decoctione anisorum: fe/
niculi: passulaꝶ: sticbados: ⁊ nucis muscate.
¶ Sūpta hac medicina: qꝛ nō bene vtit pillulis vtat semel
in mēse ista cōfectione. ℞. turbith electi. ℥. s. dyagridij. ℈.
j. ȝinȝiberis. ʒ. j. s. nucis muscate: gariofiloꝶ: amomi: ⁊ car
damomi. añ. ʒ. s. ȝucbari. q. s. fiat ꝯfectio in tabula: ⁊ suffi
cit ꝑ decē vicib⁹: quaꝶ q̄libet est valde leuis medicina.
Masti/ ¶ Et oꝫ sibi sumere consuetudinē masticandi in mane: aut
catoriū. quātitatem fabe de radice piretri: aut mediū coclear hu/
ius mixtionis. ℞. masticis minuti. ℥. j. piretri minutatim
incisi piperis integri stafisagrie. añ. ʒ. j. misce ⁊ masticetur
per horam spuendo illud quod venit ad os de saliua.
Caput/ ¶ Iteꝶ conuenit ei in mane traijcere ꝑ nares aquam ma/
purgiū. iorane calidā: aut aquā vitis in qua fuerit infusa nux mu
scata: sed istā in pua q̄ntitate: ita q sternutet: ⁊ quando vti
tur isto pro illo mane non facit masticatorium.
Garga/ ¶ Itē post purgationes vtat sepe gargarismate hoc modo
ris. facto in mane ieiuno stō. ℞. origani. thimi. añ. M. j. sina/
pis piretri: radicū capparis. añ. ʒ. ij. aceti squilitici. ℥. iiij. aq̄
mellis. li. ij. salis. ℥. s. bulliāt oia simul lento igne quousq
ꝯsumat tertia pars: postea colet ⁊ fiat gargarisma. ¶ Itē
ꝯfert tenere sub lingua hꝰ pillulas. ℞. piretri sinapis. añ.
ʒ. j. dragagān ⁊ gūmi arabici. añ. q sufficit: dissoluat gū/
mi in aceto squillitico: ⁊ fiāt pillule ad modū lupinoꝶ: ⁊
teneat sub lingua. ¶ Itē sumat de hoc electuario circa. ʒ.
ij. in sero qñ vadit dormitū. ℞. cimini salis indi. añ. ʒ. j. pi/
peris: grana ducēta: ȝinȝiberis ℥. j. s. mellis dispumati qō
sufficit. ¶ Qꝫ si ista nō sufficiant addant in decoctionibus
predictis. s. in gargarismatibus ⁊ in masticatorijs ⁊ pul/
ueribus rosaꝶ ciperi squinanti. añ. decimā ptē aliaꝶ reꝶ: ⁊
cōfert ei vsus acori conditi: ⁊ aliqñ ieiuno stō fricare lin
guam cum sale armoniaco ⁊ ȝinȝibere.

¶ De sephiros non puro in parte siluestri gingiue sinistre
mandibule. ¶ Consilium. xxxj.

Quidam adulescens decēnis fere habi/
tudinis macilente cōplexionis
colerice humidi capitis multū iam sunt duo
mēses cū dimidio vel quasi incepit pati in par
te siluestri gingiue sinistre mādibule iferioris
apostema duꝶ rēsuꝫ valde fixū vehemēter in mēbro qō ꝑ
spaciū mēsis ad quātitatē mediocris castanee deuenit: ꝑ
sa tñ aliqualiter longius: abinde vō citra nō perceptibili
ter s̄m quātitatē mutatū est fuit tñ semper absq permu/
tatione aliqua coloris loci nulli⁹ ex se vnquā doloris: nec
ēt si digito cōprimebat vel nunc cōprimatur a principio:
tamen cum vngue fortiter pungebatur dolebat: quamuis
remisse: ⁊ iam mensis fere est q gena partis illius extite
inflammata ⁊ tumefacta: cum tunc pūgebatur vngue ma
gis dolebat q̄ꝫ in principio: illius vero partis remota in/
flāmatione ⁊ tumefactione ad pristinam rei pungentis tri
stem sensationem quasi redactum est.
¶ Iste casus hac ꝓpria forma nobis delatus fuit: ⁊ illi sin/
gulares doctores in tribus rebus fecerunt determinatio
nem qui nobis casum miserunt. primo de essentia morbi
q hoc apa est sephiros: ⁊ q est nō purū ⁊ de impuritate
probant: qꝛ qñ pungitur doletꝫ paruꝫ quod sit sephiros
probauerunt multis argumentis. ¶ In scdo dixerunt de
causis primo primitiuis qō fuerūt: aut regimen inordina
tum in cibis aut aeris intensissima frigiditas que viguit
isto anno in patria illa: deinde q causa corporea antece/
dēs fuit materia flegmatica viscosa ⁊ grossa genita in par
tibus capitis ad quā gñandam iuuit debilitas stōi dicti
pueri in quo multa generant flegmata per viā indigestio
nis: sed cā corporea ꝯiuncta est mā flegmatica que fluxa
est ad locū: ⁊ in loco frigiditate aeris congelata ⁊ occulta
ta. Qꝫ tertio ipsi probant: qꝛ nō est facta in loco apatis ali
qua permutatio coloris a nāli: ⁊ apa istud est sephiros in
cipiendo nō consecutioni ad apostema calidū vel aliud.
¶ Tertium q ipsi determinauerunt fuit de cura quaꝫ cō
prehendunt quattuor intentionibus: quorum prima est
euacuatio minoratiua flegmatis potissime a capite quod
flegma est cā antecedens. ¶ Secūda intētio est digerere
mām dictam. ¶ Tertia est ipsam eradicare. ¶ Quarta
vero intentio que vertitur ad causam coniunctam oꝫ cō/
pleri cū localibus. s. cū resolutione modo approximatio
nis mollificantium modo resoluentium leuium: facta ali
quali mollificatione: vt pꝫ ex Auic. tertia quarti. caplo
proprio. ¶ Sed approximatio mollificantibus per men/
sem non percipitur iuuamentum propter non posse bene
applicari fortia mollificantia hoc ab illis.
¶ Uidemus ergo scripta per illos venerabiles doctores q̄
declarant ⁊ eos sufficientissimos: ⁊ in hac propria causa
diligentissimum posuisse studium: ⁊ ideo putamus eoꝶ di
cta vera esse: nihil minus si solū scripta consideremus re/
manent nobis amb. guitas de essentia morbi: nam vt pu/
tamus esse verum ⁊ alter nostrū magister Philippus te/
stat de visu ossa possunt apari: ⁊ lō dubitamus ne tumor
ille principaliter sit in osse mandibule. ¶ Scdo: suppositi/
to q esset in carne possibile esset q pellicula exterior gin/
giue non esset apata: sed interior pars. vnde non obstan/
te q cum vngue aliquis appareat dolor: possibile est q lo
cus ꝓprie apatus non doleat: ⁊ ideo dubitamus ne sit
purum. ¶ In causis autem tam primitiuis q̄ꝫ coniunctis
dixerunt id qō oꝫ iudicari verum: ⁊ nos ꝑ nunc dimitti/
mus disputare vtrum flegma per congelationem deueni
ens ad duritiem quam facit saphiros in fine sit conuer/
sum in melancholiam: qꝛ nō est vtile ꝓposito nostro.
¶ Sed descendendo ad curam fatemur de plano q diffici
lis est administratio mollificantium in loco: verūtñ sup/
posito q esset facilis: tñ aliquādo apa durum: cuius co/
lor est similis colori corporis est insanabile: vt expresse di
cit Rasis. 13. continentis qñ accidit in aliquo meatu: ⁊ in
telligitur q sit insanabile cum vsu medicinarum mollifi/
cantium ⁊ resoluentium: sed vt tentemus omnia: suppo/
sito q obseruetur regimen in sex rebus nō naturalibus: ⁊
cum hoc etiam in euacuatione cause antecedentis cū pur
gationibus cōmunibus ⁊ particularibus vt sumus certi
fieri per solemnes doctores qui nobis scripserunt: dici/
mus q tempus mollificandi sit valde maius tempore re/
soluendi: ⁊ etiam resoluentia non debent poni fortis de/
siccationis: ⁊ debent esse mixta aliquid cum mollificanti/
bus: ita q bonū est iuxta doctrinam Serapionis: q resol
uens sit temperatum in humiditate ⁊ siccitate vel siccum
in primo ⁊ calidum in gradu secūdo vel tertio: sed melius
in scdo. Et Gal. hec declarat in. 14. terapenti. ⁊ debēt esse
coniuncta

cõiuncta cum aliquo hñre aliquã viscositatem: sed nõ mul
tã minorẽ .s. quã deberẽt hẽre medicie saniẽ generantes.
¶ Opz ẽt vt pñtes medici sm qꝫ expiunt variationẽ apa
tis vel ꝯferẽtiã mediciarũ obseruẽt ꝛ pmutẽt gradus me
dicinarũ: ꝛ opz vt in tpe mollificatiõis cibet puer aliquã
tulũ largius ꝛ cibis humidioribus: ꝛ in tpe resolõnis ci
bet minus: ꝛ vtat diuersiõibus ad ꝯrium: ꝛ vtrũqꝫ tẽpus
dz esse lõgum .s. tẽpus mollificatiõis et tẽpus resolõnis.
vt dicit Rasis in .13. ꝯtinẽtis ex ṽbo Gal. nec ẽt est negli
gendũ qꝫ tam cum mollificatiuis qꝫ etiã cũ resolutiuis: ꝑ
sertim in h loco fiet aliquãdo cõmixtio aceti ex iteruallis:
aut pmiscendo acetũ cũ medicamie: aut pmittẽdo mitiga
tionẽ loci cũ aceto: ꝛ postea supponẽdo medicamẽ molli
ficatiuum vel resolutiuum. vt opz. pmo tamen vtendo pu
ris mollificatiuis aliquãto tẽpore antequã ponat acetũ.
Fomẽtũ ¶ Sed descẽdendo ad particularia dicimus qꝫ omni ma
ne ieiuno stõ depositis superfluitatibus pme ꝛ secũde di
gestiõis fomẽtet locus cum h oleo tepido vel parumper
calido. ℞. olei sisamini: aut olei oliuarũ dulcissimi ꝛ ma
turi. li. i. radicum althee foliorũ malue. añ. ℥. ij. aque lib.
ij. incidantur folia ꝛ radices minute ꝛ buliant lento igne
vsqꝫ ad aque ꝯsumptiõem: postea colet et in dicto oleo in
fundat pãnus lineus quadruplicatus: ꝛ ponatur sup lo
co p vnã horã inouando sm qꝫ opz. ¶ Q. si puer tolerat
fiat ex pãno lineo ad modũ puluilli parui: ꝛ ĩfundat in di
cto oleo ꝛ exprimat postea ita qꝫ nõ effluat oleũ: ꝛ pona
tur dictus puluillus in ore super gingiua et teneatur p ho
ram et siue ab extra: siue per intus fiat ista fomẽtatio ite
rentur in hora sm discretionem .d. medicorum presentiũ.
Mollificantia. ¶ Post dictã fomentatiõem apponat aliquod de mollifi
catiuis hoc mõ. ℞. mucillaginis radicum althee et mucil
laginis seminis malue. añ. partes equales: infundat pul
uillus ex cotto carminato circũdatus subtilissime panno
lineo decẽtis quãtitatis in pdictis mucillaginibus: et po
nat in ore super gingiua et ibi ꝯtinue teneat excepto tem
pore comedẽdi vel bibẽdi. Q. si puero videt horribile: di
stemperet puluis albissimi zuchari cum dictis mucillagi
nibus in parua quãtitate: ita vt sit sapidum. ¶ Scõm de
mollificatiuis est h. ℞. adipis anatis recentissimi: aut adi
pis galline iuuenis ꝛ eliquãtur in igne sine fumo: et sint si
ne sale: et in istis adipibus iuoluat sacculus mõ pdicto: ꝛ
teneat postea in ore: ꝛ fiat sapidus cum zucharo si opz et
minus abbominabilis modus esset coquere gallinaz vel
anatem integram vel ambas simul absqꝫ sale: et cum sint
cocte recipiat brodiũ pingue in quo ĩfundatur dictus sac
culus: ita qꝫ habeat partem pinguedinis ꝛ partẽ brodij:
ꝛ si opz dulcoret cuz aliquo sapido: iuxta discretionẽ pñ
tium medicorum. ¶ Et simili mõ pñt coqui ossa vitulorũ
plena medullis vel ceruorũ cum aliqua quãtitate carnis
ꝛ frãgitã qꝫ medulla eliquet: et cum sacculo pñt appro
ximari sup loco inouando pluries in die. ¶ In nocte aũt
non est malum superponere ex parte exteriori emplastra
mollificãtia cum mucillaginibus et medullis et adipibꝰ
sm modum satis notum: et illi sacculi vel puluilli nõ sunt
dimittẽdi quin teneant in ore: et permuttent quãdo puta
tur effluxisse piguedo vel mucillago vel medulla ab eis.
¶ Et in sero vna hora cum dimidia ante cenam fiat iterũ
fomentatio cum oleo mõ supradicto: ꝛ apponant postea
sacculi vel puluilli intra os vt predictum est cum mucilla
ginibus vel adipe vel medulla. ¶ Cum autem duobꝰ die
bus est vsus mollificantibus vtile est tertia die post fomẽ
Fumigium. tatiõem cum oleo recipere fumuz aceti cum emboto hoc
mõ. ℞. frustum marcasite: aut lapidis molaris ꝛ calefiat
bene ꝛ superponatur acetum ꝛ infundatur. deinde coope
riat cum coopertorio de ligno cõuenienter aptato haben
te cãnam per quam fumus transeat intra os super locum
apostematis. ꝛ hoc mõ fumigetur per quartã partẽ ho
re: et recepto fumigio approximentur puluilli mollificati
ui: et h aliquibꝰ diebus sm discretionẽ pñtium medicorꝫ.
¶ Cũ aũt approximata sunt mollificantia opz mõ incipe
cũ resoluẽtibus. resoluẽtium aũt approximatio opz qꝫ fit
adhuc cũ modis nõ displicẽtibꝰ: et in tẽpore resoluẽdi vr Resoluentia.
nobis qꝫ pmo fiat fomẽtatio: de scdõ eni die mõ supradi
cto: ꝛ postqꝫ fomentatio durauit per horam apponat ex
terius emplm siue cerotum ex duabus partibꝰ armonia
ci dissoluti in aceto ꝛ vna parte piguedinis anatis: ꝛ vna
parte medulle cruris: cerui vel asini: ꝛ istud cerotum te
neat cõtinue in tpe in quo intẽdit resolutio. ¶ Sed illa q
teneant in ore opz qꝫ sint talis saporis qꝫ tolerant a puero:
ꝛ talis ṽtutis qꝫ si accidat aliquid deglutiri nõ obsit: ꝛ iõ
pmũ qd nobis videt faciendũ est h. ℞. olei de kerua. ℥. 5.
medulle sicuũ siccarum pinguium. ℥. ij. olei de lilio. ℥. ij. ꝛ
sint ista olea noua: ꝛ oleum de lilio habeat bonã radicem
et semina kerue quãdo ex eis exprimit oleum nõ sint ran
cida vel quoquõ putrida: aut aliquo mõ pmutata ab ali
qua qualitate mala: ꝛ ista cõficiant simul in mortario: ita
vt sint ad modũ paste. Q. si quãtitas sicuũ esset pauca au
geat quãtũ sufficit: ex hac pasta impleant sacculi facti ex
vello subtilissimo sm figuram et quãtitatẽ ꝯuenientẽ apa
ti et loco iuxta prudẽtiã pñtis medici applicent et teneãn
tur super loco ꝛ pmutentur de tribus vel de duabꝰ horis
sm qꝫ videt medicis pñtibꝰ. ¶ Scõm de dissolutiuis cõ
uenientibꝰ in hac dispõne est h. ℞. olei sambucini: al' gel
simini qd fit h mõ. ℞. flores gelsimini illius .s. plante que
facit multos ramos lõgos ꝛ subtiles: ꝛ flores albos val
de odoriferos: et de eis. ℞. quãtitatẽ sufficientem: et cum
oleo sisamino recenti: aut oleo de oliuis optimo ꝛ dulcis Oleum gelsiminum.
simo prius lotis fiat oleum recte eo mõ quo docet Me
sue fieri oleum rosatum: ꝛ cum isto oleo puro infundant
sacculi: ꝛ postea exprimãtur vt teneant sine fastidio: et po
nãtur super loco. Q. si puer melius tolerat misceatur hoc
oleum cum medulla sicuum siccarum vt pdicit ꝛ admini
straret quẽadmodum est dictum de oleo de kerua. ¶ Si
milesmodi approximatiõis dissoluentium que sint boni
saporis vt saltem nõ abbominabilis debẽt imaginari ab
illis excellentibus doctoribus: qui sunt pñtes: et pñt fie
ri lotiões cum vino acuto subtili calido retẽto in ore: aut
cum permixtiõe aque vitis: et pñt coqui in vino ꝛ infun
di in aqua vitis radices mollificantes ꝛ aromata resoluẽ
tia ꝛ gummi: ꝛ etiam in vino cocto dulci eligendo illa q
nõ sunt multum farmacosa: nec multũ displicẽtis saporis.
¶ Fiunt etiam ex oleo de kerua. ꝛ mucilaginibus supra
dictis ꝛ fece aceti sufficienter bulitis adinuicem res in q
bus possunt infundi sacculi vel tente de bõbice que pñt
teneri in ore. Et attendatur qꝫ in h tempore dissolutionis
vaporatio cum fumo aceti fortissimi effusi super marcha
sita ignita vel super lapide molari ignito põt sepius itera
ri: ꝛ postea cum duobꝰ vel tribus diebꝰ fuerint medici vsi
resoluẽtibus redeãt ad lenificatiõem cũ modis supdcis.
¶ Si vero videtur qꝫ ista medicamina nõ sufficiant: puta Cauterium.
mus: lz in h sit discordia in sapientes: tamen qꝫ vtile esset
curare cum cauterio ex auro ignito ꝯuenienter approxi
mato: ita qꝫ tota materia apatis et tota substantia eius ex
tirparetur: necqꝫ in loco illo videtur nobis ponenduz cau
terium põale: sed solum actuale: et in huius rei executiõe
opz habere solẽnem ꝛ expertum cyrugicum. ꝛ. M. Phi
lippus de Mediolano doctor excellens et singularis: qui
oium dictorũ in isto ꝯsilio fuit vna cõsiderator et inuẽtor
mecum testat se in simili casu in Mutina interfuisse cure
cuiusdã pueri qui per cauteriũ liberatꝰ est: itegre et rema
nẽtibꝰ dentibus. ¶ Et lz plura potuissent partim disputa
tiue partim in regulis generalibus et earum verificatiõe
scribi: tñ qz ista sunt supflua in ꝯsilijs et impedientia: ꝛ qz
pter casum. J. d. nostri. d. M. E. occupati rez hãc obli

tioni tradiderã vsq; ad p̄ñtẽ noctẽ: ꝛ nũcius instabat pro expeditiõe nõ potui nisi paruã lucubrationẽ hẽ nocti ad h̄ ꝯsiliũ ꝯficiẽdũ ĩpẽdere. ¶ Altissimus igiẗ sit dator auxilij vt cũ istis remedijs puer optatã cõsequaẗ sanitatẽ. hec Ugo benti⁹ medicus Senẽsis scripsit: ꝛ de cõi tñ scrutinio cũ excellentissimo doctore magro Philippo de Milano de mãdato. J. D. N. M. E. cui⁹ sumus physicis fui. Anno domini. Mccccxxxij in nocte die. xxviij. Maij. Amẽ.

¶ De mala complexione cordis frigida et humida cum mala complexione renum calida et sicca cum debilitate motus vniuersali. ¶ Consilium. 32.

Dispositio honorabilis viri Leonardi de Tridento est multiplex: ꝛ multis egritudinib⁹ ꝛ accidentib⁹ cõplicata. p̄ma est mala complexio cordis frigida ꝛ humida: ꝫ amplior in ea appareat humiditas q̃ frigiditas. ¶ Ad hanc enim sequiẗ vniuersalis corpis debilitas paruitas tarditas ꝛ raritas pulsus cũ lenicie notabili: ita vt quandoq; plurib⁹ diebus in neutro brachiorũ pulsus inueniri possit. ¶ In maiori vero euentus valde paru⁹ reperitur ꝛ perseuerat: ꝫ nũc tante paruitatis nõ existat sicut soluit. ¶ Est etiam ad hanc cõsecuta corpis cõsumptio vel extenuatio: mala eniꝫ complexio cordis tam calida q̃ frigida est causa cõsumptiõis ethice ꝛ corpis ꝛ ꝓprie cũ est fortis vel lõga. xj. tertij. q̃rto cap. ¶ Ad hanc etiam secuta est magna in stõ debilitas in appetẽdo ꝓpter humiditatem multam in ore stomachi factam que appetitui multũ aduersaẗ. ¶ Et q: humiditas hec materialis est ꝓpter ipsam sepe stomachus dyariam flegmaticam ꝛ lienteriam incurrit. ¶ Scđa p̄ncipalis dispositio est mala cõplexio renũ calida ꝛ sicca que siue naturalis siue accidẽtalis ex multo coitu stipticitate vẽtris accubitu lõgo super spina: vel ꝓpter vnguenta calida quibus sup spina vsus est acciderit etiã epati cõmunicata est siue ab epate ad renes multiplicata nõ multũ adoperari repugnat in ꝓposito. ¶ Tertia p̄ncipalis dispõ vniuersalis omniũ membrorũ motus debilitas: ꝛ maxime ancharũ genuũ ꝛ pedũ ꝓpter quã motus ꝓgressiuus ꝛ sustentatio mollis corporis impeditur: ꝫ alia quedam aliquãdo appareant accidentia. hec tamen sunt p̄ncipalia ꝛ aliorũ cause quibus remotis alia facile curabuntur: ponetur igitur succincte modus regiminis sex rerum non naturaliũ. secundo medicinalium ordo vtiliorum percurrentur.

Aer
¶ Camera in qua habitet debet esse aeris calida notabiliter: in qua tamẽ siccitas sit notabiliter: habeat aspectum orientalem ab aquis vẽto limosis superfluitatibus humiditate edificiorũ vel p̄uata murorũ. In qua sepe fiat ignis ex lignis lauri iuniperi abietis laricis rosmarino cupresso ꝛ similib⁹ sepe etiam suffumigetur cum pice grega corticibus abietis laudano ꝛ lignoaloes super igne cõspersis.

Larix pini spẽs.

Motus.
¶ Mane añ prãdiũ ꝛ parũ ante cenam coneẗ ꝛ experiaẗ exercitari eũdo ꝑ camerã cũ baculo securat⁹ vel brachijs alienis apodiat⁹: ꝛ faciat hec quãtũ sine nocumentũ tolerare põt: post cibũ ꝟo ꝛ alio toto tpe quiescat ꝛ si exercitari nõ põt. vt est dictũ mane ante prandium faciat fricari anchas genua ꝛ pedes cum pãnis leuiter calidis per tertiam partem hore: ꝛ postea fricẽtur cum subtilissimo puluere ligni cupressi cum modico vino commixti calido: deinde ligentur ꝛ suis calcijs vulpinis calcientur.

Somnus.
¶ Dormiat nõ subito: sed per duas horas post cibum vel circa: capite bene cooperto: ꝛ eleuato prius super dextro: deinde super sinistro latere reuolutus: decubitum vero super spina velut ab igne fugiat: põt autem dormire horis septẽ vel octo: alio tempore toto vigilet: diurnã vero dormitionẽ oĩno fugiat saltem per totum mẽsem Martij: nisi ꝓpter aliquod accidẽs somnum nocturnum interrupisset.

¶ Nõ stet angustiosus ꝛ desperat⁹ de ipossibilitate curatiõis eius: neq; in alijs accñtib⁹ animã multis tristãtib⁹ inuolatus ꝑmaneat: sed bñ ꝛ audacter in põam saluatoris Jesu christi cõfidat ꝛ speret qui sua remedia vigorabit in posterum vt vidit se quasi in desperationẽ positum: ꝛ nũc bone cõualescẽtie restitutũ.

Aie accidẽtia.

A coitu etiam quãtum est possibile dicere vel scribere caueat vsquequo perfecte virtutũ integritati vel fortitudini restitutus erit: per ipsum enim in ethicaꝫ ꝛ periculũ irremediabile perduceẗ valde cito. ¶ Ciborũ assumptionẽ multã omnino fugiat: cũ enim sepe ꝓpter stomachi debilitateꝫ acquisitam a cordis lapsu quãtũcũq; se bene regat in cibis ad h̄ sepe vomitũ incurrat vt scit quãto magis. s. stomachum superfluis oneraret cibis. Accipiat igiẗ potuũ ꝛ ciborũ tantã quantitatem vt ad stomachi grauitatẽ exclusiue ducaẗ: melior enim cibationũ est que nõ efficit stomachi grauitatem ꝛ extẽsionẽ: sicut melior potuũ qui in stomacho non fluctuat: ꝛ natat. tertia p̄mi. ¶ Euacuationes autem multas ꝛ frequentes effugiat: q: compaginem sui corporis debilẽ cito finirẽt. ¶ Inanitionem etiam ex multa abstinentia a cibis ꝛ potibus fugiat: corpus. n. eius aridũ in siccitatẽ ꝯfirmareẗ incurabilem. Bis igitur in die nũli comedat ſm q̄ sibi datus est ordo: si aũt ꝓpter debilitatem subuentione indigeret accipiat mane in aurora: ꝛ per horam ante cenam ciatũ vnum brodij pulli vel caponis cum zucha. calidum.

Inanitio ꝛc̃.

¶ Vtaẗ pane recẽti duorũ dierũ bñ pisato fermẽtato cocto nõ assato ex puriori ꝑte farine optimi frumenti facto.

Panis.

¶ Vtatur carnib⁹ vitulinis agninis capretis castrati porci domestici ꝛ siluestris tenerib⁹ nõ valde pinguib⁹ elixis ꝛ assatis nõ valde tostis: vtaẗ carnibus pullorum caponum ꝑdicũ turdorũ fasianorũ colũborũ paruorũ sternorũ franquellinorũ leporum cuniculorum geselorũ. i. capriolorũ: alias dimittat.

Carnes

¶ Vtaẗ piscibus fontalibus paruis lucijs temellis ꝛ filibus carnes salitas: ꝛ pisces similiter fugiat.

Pisces.

¶ Vtaẗ ouis recẽtibus omni mõ ꝑparatiõis nisi frixibis.

Oua.

¶ Uti põt nõ multũ sepe caseo recẽti non valde viscoso ꝛ lactis vsus ꝑcocti plꝫ. ¶ Utaẗ oleo bono citius butyro: licet quandoq; butyrum accipere possit: sed non frixum.

Lacticinia.

¶ Abstineat a lactucis spinachijs endiuia portulaca: cucurbita bleta: vtaẗ caulib⁹ carotis mẽta petrosilino borragine q̃ztũ põt: feniculo: ꝛ alijs herbis calis.

Olera.

¶ Utaẗ multũ iusculo ordei pannico ciceribus rubeis: ꝛ aliqñ albis. ¶ Caueat ab vsu pomorũ pirorũ ꝛ vlr omniũ fructuum frigidorũ ꝛ humidorũ ꝛ crudorũ: piris autẽ coctis: q̃ñq; daẗ licẽtia. De fructibus siccis placent amigdale in cibis ꝛ fistici ꝛ pinee: ꝫ in frequẽti vsu nõ placẽt: q: nocent stõ: auellanas assatas qñq; accipe põt: castanee fugiant: passule placẽt oĩmodo: imo ꝛ vue nostrorũ montiũ sicce: mel nullo mõ placet: sed zucharo vtatur libito: aceti vsus quãdoq; vtilis est: succus granatorum arangiorum ꝛ agresta placent: ꝛ inter cetera limonibus vtatur sepe vt mundificent renes eius: pipere: ꝛ alijs speciebus calidis vtaẗ cuꝫ temperamento ne multũ inflãment exiccent ip̄m. Simlr ab aniso ꝛ cimino caueat. Rape condite cõuenienter summe placẽt: oliue ẽt si non sunt multũ salite sunt bone sibi. ¶ De cõfectionibus vti p̄t ꝯfectione de amigdalis de pineis de fisticis ꝛ de auellanis. similiter citro confecto cuꝫ zucharo ꝛ arangiorum corticibus: de alijs non valde curet. A cibis pastilibus caueat omnino: ꝛ valde salsis.

Fructus

¶ Potus eius sit vinum album clarum subtile odoriferum boni saporis ad dulce leuiter inclinatum nullo modo bruscum vel ponticum vel acre: nec debet esse nigrum obscurum grossum: aut turbiduꝫ: ꝛ si haberet vinum valde fumosum limphetur cum aqua decoctionis floruꝫ borraginis: ꝛ aliquando rosmarini: ꝛ quando sentiret in spina grauedinem limphetur cum aqua decoctionis granorum milij solis: tẽpore vero calo cum aqua sola ꝑcocta.

Potus vinũ

Cordia/lia. **In regimine** vero medicinalium itendat̃ sem/
p cōfortationi cordis cum cibis et
potib⁹: quare semp vtatur aliqua quātitate aque buglo/
se: hec fuit aqua que quasi mortuū ipm suscitauit: ex qua
in vino cibis ⁊ omnibus ipm vti faciebam. Coquat̃ ex ea
vel ex ei⁹ radice semp aliqd in cibis. ⁊ aqua sublimatiōis
eius ponat̃ in potu: vel loco eius accipiat̃ borago vel de
vno ad aliud pmutatio fiat. ¶ Scōm est ꝙ in ferculo po/
nat̃ de puluere ligni aloes quantū granum ciceris rubei.
¶ Tertiū est puluis smaragdi simil̃r acceptus. ¶ Quar
tū est vsus emule in cibis. ¶ Quintū est puluis margari/
tarū in eis. ¶ Sextū est vsus cōfectiōis istius quā mitto
de qua pōt vti semp añ cibū ⁊ post vt pl3. ¶ Septimū est
portare annulū cum rubino electo. ¶ Octauū est portare
corrallū ad collū ⁊ vti eo in cibis. ¶ Nonū est comestio
cordium aialium. ¶ Decimum est odorare muscū freq̃n/
ter ⁊ crocum ⁊ basiliconem. ¶ Cōfortatur etiam cor por
tando sacculū sindone de grana in quo cōseruantur iste spe
cies quas portatis. Item accipiendo aliquando vnā de
istis pillulis quas portatis quando venter est stipticus.

Cura male cō plexiōis ca. ⁊ sic. renum. ¶ Scōo xo puidendū renibus eius qui ex multa calita/
te aduredo humores cōgregāt in seipsis multitudinē are/
nulaꝝ grossaꝝ ⁊ materieꝝ multaꝝ: ex q̃rū lōga statiōe in
eis: ⁊ cōicatiōe ab eis fcā p neruos oriētes a spōdilib⁹ re/
nū ⁊ alkatim tāta fcā est debilitas in anchis genib⁹ ⁊ pe/
dib⁹ quātū ptes ille in suo motu ⁊ sensu vigeāt p spūs sen/
sibiles sibi delatos per neruos a pdictis locis: aut nucha
oriētes. legat̃ p⁹ pmi doctrina qnta. ⁊ pmo Almansoris.
¶ Dis ḡ puidendū deduxi. pmo cū hac inūctione quam
portatis ex qua a media spina inferius renes: ⁊ tota spina
vngat̃ vsq ad ficteri semel in die leuiter calida. ¶ Scōm
ad eandē intētionē pro renib⁹ est vt vtamini isto electua/
rio qd solēniter mundificat renes ⁊ vesicam ⁊ educit trū/
bos lutū ⁊ saniem: de quo accipiatis omni die quātū est
nux muscata p quatuor horas ante prādiū: ⁊ si tedet vos
accipe ex eo omni die: accipiatis omni septimana quater
ex eo coclear vnum pro vice. ¶ Tertium ad eandē inten
tionem est vt omni sero per horas duas añ cenā accipia/
tis coclear mediū horū seminū cōfectorū masticādo: sicut
coriādrū ⁊ deglutiēdo ea. ¶ Quartum est ꝙ recondemi
ni comedere sepe de lacte ouis cum alijs cibarijs cocto.

Cura d̃/ bilitatis appeti/ tus. ¶ Attēdendū insup est stomacho magna diligētia appe/
titū: ita ꝙ ⁊ digōne eius cōseruet ⁊ auget cōfectio cordialis
supius noiata in cōfortatiōe cordis. ¶ Scōm est vsus mē/
the cocte ⁊ crude etiā in cibis. ¶ Tertiū est deglutire fre
quenter vnū granū masticis añ cibū: ⁊ vigorat digestiuā.
si vero accipiatur post cibum cōfortat appetitum magis.

Mastix añ cibū digōnē post xo appeti/ tū operat̃. ¶ Quartū est accipere aliqñ ciatū mediū aq̃ decoctiōis
ligni aloes bñ zucharate. ¶ Quintum est vti sup cibarijs
more aromatū puluē subtilissimo ameos. ¶ Sextum est
portare sup stō plumaceolum factū ex pilis leporis cum
sua lana tota vel de pluma vulturis fcm. ¶ Septimū est

Vnguē/ tū stōa chale. inūctio ista ex qua stōus mane ⁊ sero añ cibū vngat̃: sup/
ponat̃ ei pānus: suffumiget̃ thure. ℞. olei de mētha ꝺ pu
legio. añ. ℥. j. olei de masti. ⁊ mirto. añ. ℥. s. galie muscate:
storacis: calamite: ligni aloes: laudani: mēthe. añ. ʒ. j. am/
bre. gra. iiij. cere albe: quātū sufficit fiat vnguentum lene.

Cerotū. ¶ Octauū est cerotum istud. ℞. rasine clare. ʒ. j. laudanix
storacis liqde. añ. ʒ. iiij. ligni aloes ⁊ ameos absinthij. añ.
ʒ. s. foliorū: ⁊ seminis basilicōis: cardamomi maioris. añ.
℈. ij. cere quātū sufficit: fiat sup pāno de grana bñ glutino
sum in forma scuti ⁊ supassistat stō. ¶ Balnea ⁊ lotiōes to
tius corpis ⁊ capitis pro nūc nō placēt. ¶ Hec sunt q̃ vti/
liora mihi visa sunt pro dispōnib⁹ vr̃is. si aūt receptis sup
scriptaꝝ mediciaꝝ idigebitj scribetj ⁊ mittā: nō eni curaui
eas scribere: q̃r medicias hēbatj. de⁹ aūt oipotēs ⁊ saluator
Jesus Christ⁹ hec oia in salutē vestrā cito deducat. Amē.

¶ De tremore cordis paroxismali cum quo coniungitur
agitatio omniū membrorū cum sudore totius corporis ⁊
cum incolumitate rōnis. ¶ Consilium. 33.

Iste iuuenis annorū. xxviij. iā duo
bus mēsib⁹ lapsis pa
tit̃ paroxismalē tremorē cordis cū quo cōiun/
git̃ agitatio oium mēbroꝝ: ⁊ sudor vniuersa/
lis totius corpis cū incolumitate rōnis. Et du
rat paroxism⁹ circa horā vnā: ⁊ plūmū inuasiōis eius est in
nocte circa mediū noctis: l3 qñq alijs horis ⁊ redit⁹ pa/
roxismi: l3 sit vario ordine: tamē multis vicibus in septē
diebus redijt absq febre. Et eo existēte in paroxismo plu
rimū supuenit ad assellādū volūtas: ⁊ post egōnē allevia
tur: ⁊ in euatiōibus sibi factis cū clysterijs: ⁊ alijs plūmū
emisit flegmata mucilaginosa: quādoq etiā parū colere.
¶ Et icipit hec passio post vertiginē cū mala dispōne sto
machi: qñq etiā sentit amarū saporē in eo. ¶ Et post pa/
roxismū remanet: vt quādoq nihil appareat sibi ꝙ hēat
mali: ⁊ vrine sue nō stant in dispōne vna: quādoq citrine:
quādoq rubee: quādoq albe clare diu ita stantes: pluri/
mū tamē pturbant̃ parum post micturā. ¶ Et l3 intus et
extra sit vsus administratiōe calidorū ⁊ visus sit iuuari: ta
men semp caret pulsus velocitate. ¶ Putandū est igit̃ nō
vnicā esse cām. Sed pncipaliter cordis debilitas propter
malam complexionē humidam cum materia reddentem
ipsum passibile a leui cā: post xo cōmunitas stomachi qd
arguit̃ ex hora inuasiōis: ⁊ q̃r egritudo alleuiat̃: ⁊ quia ci
to redit ad dispositionem suam quasi naturalem verisimi
le est istā cōmunitatē nō esse absolutā: sed per trāsmissum
qd pro maiori sui pte d3 esse vērositas malis vaporib⁹ ex
corruptiōe cibi vel humorū cōmixta plurimū flegmatis
⁊ parū colere. Ponā ergo cōsiliū. ⁊ deus sit dator auxilij.
¶ Oportet ꝙ habitet in camera aeris clari ad siccitatem Aer
tendētis cum pauca caliditate. Et sit camera aromatica:
ita ꝙ in ea suspēdant̃ sacculi in pāno raro de corticibus ci
tri ⁊ maiorana ⁊ gariofilis de omnibus sigillatim: q̃r hoc
eēt absq dāno: ⁊ ita vn⁹ sacculus de croco ⁊ de musco et
ambra ponat̃ aliqd redolēs: sicut pomū vnū cōis descri/
ptiōis cōtra pestem ex laudano cum ambra ⁊ musco: ⁊ fu/
miget camerā cum lignis lauri ⁊ folijs ⁊ cum iunipero ⁊
cū thure ⁊ gallia muscata positis super carbonib⁹ ignitis.
¶ In cibis caueat omnē cibum difficilis digōnis ⁊ ven/ Cibi
tosum: ⁊ ne cum dispēdio verborū percurrā omnia: vtat̃ Panis.
pane ex optima farina frumēti bene fermentato ⁊ cocto
cōuenient ⁊ mundo a cortice exteriori. ¶ Et carnib⁹ pul/ Carnes.
lorū ⁊ pipionum ⁊ auicularum. Et pro nūc dimittat car/
nes quadrupedū nisi hedorū quandoq. Et melius est ꝙ
sint elixe semper coquēdo cum eis de buglosa si hēri po/
test. s. folia: aut radices: ⁊ si nō de boragine vel de melissa:
⁊ vsus buglose ⁊ succi eius debet esse in oibus cibis suis
quātū possibile est. ¶ Et similiter in ferculis ⁊ in contuso
suo d3 ponere de spēbus factis cū cinamomo zinzib. ⁊ pi
pere ⁊ croco. añ. partē vnā: gariofilorū partem mediam:
ꝙ si assum bene digerit tolerat aliquādo de eisdē carnib⁹
tenellis cum salsamento facto cū aromatib⁹ dictis ⁊ amig
dalis ⁊ zucharo ⁊ pauco succo granatorū: aut arāceorū:
⁊ carnes aq̃ticarū auiū dimittat: ⁊ duras ⁊ veteres: pōt
tñ vti vitellis ouorū cū cinamomo ⁊ pipe: non tñ multis
coctis: ⁊ h̃ etiā in frictilio vel herbelato cū succo melisse
vel buglose vel boraginis ponendo aliquid parum aceti.
¶ Et pōt vti brodio ciceru sive coctoꝝ cū dcis carnib⁹ si/
ue cū olo: ⁊ sil̃r olerib⁹ ex herbis dcis: ⁊ alias dimittat.
¶ Et dimittat ola viscosa dure digōnis vt pastalia ⁊ tor/
tas: ⁊ fungos ⁊ herbas crudas ⁊ radices: sic̃ rapas ⁊ ra/
phanos ⁊ pastinacas ⁊ cepas ⁊ porros ⁊ silia: tñ potest i
pn̄ mēse vti capparib⁹ cū cinamomo: ⁊ pōt sumē oliuas
salitas nō multas: ⁊ vtat̃ semie feniculi ⁊ aniso i cibis suis ⁊

piperata ꝛ alijs aromatibus etiam cuȝ cimino. ¶ Nullo
mõ comedat ita φ sentiat se grauari. Et nõ comedat secũ-
da vice: nisi sentiat p̃mũ cibum descendisse de stomacho.
Et ñ comedat varia cibaria ĩ vno prãdio ꝛ sit cena leuior.
Pot⁹ ¶ Bibat vinũ odoriferũ facilis digõnis. ita φ ip̃e nõ sen-
tiat diu illi⁹ saporẽ in ore. Et si bẽret aliq̃d dulcedĩnis nõ
multũ est melius: neqȝ tantuȝ bibat φ cibus natet in stõ:
imo parũ sumat quãntatẽ sufficientẽ eliqu⁹re cibuȝ ꝛ re-
mouere tristitiam sitis: ꝛ tẽperet ip̃m cuȝ aqua distillatio
nis buglose: φ si nõ habȝ de buglosa sumat de boragine.
¶ Et prouideat φ omni die saltẽ semel vel bis hẽat suffi-
cienter bñficium ventris. Et si aliquãdo nõ habet faciat
clystere cum decoctiõe cẽtauree minoris: ꝛ anisorum ꝛ se
minis aneti ꝛ blethe: ꝛ addat decoctiõi olei anetini. ℥. iij.
hyerepigre. ℥. j. salis quantum sufficit.
Somnus. ¶ Dormiat capite bene eleuato. p̃mo super dextro late-
re. postea voluat se super sinistro: ꝛ in mane redeat super
dextro. Et sit bene coopertus. ꝛ incipiat dormire saltẽ dua
bus horis post cenaȝ. Et sit somnus de nocte ꝛ nõ de die:
ꝛ si nõ dormit sufficienter in nocte: tunc restauret de mane
ante tertias: ꝛ duret circa. vij. horas in die naturali.
Motus. ¶ In mane cũ est ieiunus exerceat se exercitio ambulan-
di: in quo tñ nõ multũ fatigetur. Et si nõ est aptus vt exer
ceat: tunc habito vẽtris beneficio faciat se fricari trahen-
do ad inferiora totum corpus: ꝛ crura ꝛ brachia per me-
diã horã cũ pãnis calidis. Et post cibum quiescat sedendo:
ꝛ in ludo vel collocatione al' colluctatiõe delectabili.
Anime accñtia. ¶ Caueat ab omni forti passione animi p̃cipue timoris ꝛ
ire ꝛ tristitie. Et nõ narrent' sibi nisi delectabilia: ꝛ stet cũ
bona spe: ꝛ caueat a sup̃fluo coitu. imo rarissime vtat' nisi
eẽt exp̃s φ nõqȝ ꝯferret: ꝛ tũc vtat' ex interuallis tantis φ
post vsum se sentiat fortiorẽ ꝛ leuiorẽ. Et h̃ de regimine.

Licet ipse sit purgatus vt existimo conuenienter
ab illo doctore singulari qui est ibi. ta-
men quia materialis est egritudo ꝛ non est curata opor-
tet iterare purgationes. Et ideo videtur mihi φ pro nũc
iterum capiat syrupos: ꝛ precipue hunc sex vicibus cali-
Digõ dum in diluculo ꝛ superdormiat. ℞. oximellis squilitici.
℥. i. ß. mellis rosati colati. ℥. ß. dyamusci dulcis. ʒ. i. distem-
pera cum aque buglose ꝛ melisse añ. ℥. i. ꝛ est pro vna vi-
ce ꝛ non clarificetur: ꝛ sumatur hoc modo sex vicibus.
¶ Hoc facto sumat hanc medicinam. ℞. pillularum feti-
darum. ℈. ij. pillularum aggregatiuarum. ʒ. ß. musci am-
bre. añ. granum vnum. fiant septem ꝛ sunt pro vna medi-
cina. addat' tamẽ ꝛ minuat' ẽm φ presens medicus indi-
cat de virtute: ꝛ mõ operandi solutiuorum. Sumat' dua-
bus horis ante diem ꝛ superdormiat per horam. postea
nõ dormiat: ꝛ caueat sibi a frigore die illa: ꝛ sex hor) post
assumptas pillulas bibat. ℥. iiij. aque mellis tepide: ꝛ in-
de ad horam prandeat. ¶ Facta hac purgatiõe sumat se-
quenti mane. ʒ. i. tyriace magne si habet de bona: si nautẽ
sumat. ʒ. ij. metridati. v. horis ante cibum. ℥. i. vini odori-
feri. ꝛ faciat clystere lauatiuum.
¶ In sequẽtibus vero diebus seruet hunc ordinem. Pri
mo φ oi septimana semel purget' capiẽdo. ʒ. i. harũ pillu-
larũ. ℞. pillularũ de hyera quã describit Nicolaus ꝛ vo
cat hyerã Galeni: ita φ fiãt de puluẽ illius hyere sine mel
le. ℈. ij. squille assate. ℈. i. fac pill'as cũ succo absinthij vel
aq̃ ei⁹: ꝛ sunt pro vna vice: ꝛ sunt cũ pauca custodia: sem-
per tñ ad vnã dosim pillulaꝝ ponat' granũ mediũ de bo-
na ambra. ¶ Die aũt imediate sequẽti harũ pillulaꝝ as-
sumptiõem sumat. v. horis añ cibũ de optimo metridato
ʒ. ij. cum. ℥. i. boni vini odoriferi. ¶ In reliquis dieb⁹ vsqȝ
ad aliã vicem qua oȝ sumẽ pillulas sumat in aurora. ʒ. ij.
hui⁹ electuarij. ℞. oximellis squillitici. ℥. j. dyacalamenti
dyamusci dulcis. añ. ℥. ij. misce. fac in forma electuarij. Et
remouet' quãdo deficit. Et si res p̃lõgaretur debet medi-

cus p̃mutare me^ta ad has intẽtiões: videlȝ ad incidendum
flegmata abstergendũ stõm carminãduȝ ꝛ ꝯfortãdũ cor.
¶ In hora autẽ tremoris si apponant' suppositoria acuta Cura actualis tremor).
cũ salegẽma nõ erit malũ ad irritãdũ virtutẽ ad expellen
dũ: ꝛ permittat' egerẽ in lecto in pãnis preparãdo ad h̃.
¶ Non oȝ aũt pretermitti: q: plurima debet esse intentio
confortandi cor: quin habeat' semp̃ epithima ad cor: aut
in forma sicca sic est sacculus: aut ĩ forã epithimatꝫ hũidi.
¶ Sacculus autem plȝ h̃ mõ factus. ℞. gariofilorũ folij Sacculus cordialis.
macis been albi ꝛ rubei: cinamomi cardamomi maioris
ꝛ minoris: ossis de corde cerui: seminis ocimi gariofilati.
añ. ʒ. i. corticum citri. ʒ. iij. rosarum boraginis ꝛ buglose
melisse. añ. ʒ. i. coralorum rubeorum. ℈. iij. gallie muscate
ʒ. i. ß. croci. ʒ. ß. musci ambre. añ. gra. iij. pistent' ꝛ fiat sac-
culus pro corde in sindone rubea. Et omni die suffumige
tur cum ligno aloe positũ sup̃ carbones. ¶ Epithima au Epithima cordiale.
tẽ humidũ fit ex isto puluẽ supra scripto q distẽperet' cum
aq̃ melisse ꝛ buglose. añ. ℥. vi. vini maluatici. ℥. iij. aceti. ℥.
. j. Et cũ pãno de scarlatto infuso tepido epithimetur cor.
¶ Et q: in hac passione etiam indigemus intentione con Cura de biliratis digestiue stõi.
fortandi digestiuam stomachi. ideo anteqȝ prãdeat debet
stomachus fomentari hoc modo. ℞. menthe origani ab-
sinthij calamenti corticum citri gariofilorum carui ame-
os. añ. ʒ. ij. rosarum. M. j. fac omnia bulliri in vino bono Fomẽtũ
rubeo: ꝛ post cum spongia infusa in eo ꝛ expressa fomen-
tetur stomachus quatuor vicibus ante cibum.
¶ Quo facto inungatur cum sequenti vnguento calido. Vnguentum.
℞. gariofilorum: macis: menthe sicce: origani: calamen-
ti: costi. piperis. añ. ʒ. j. masticis. ʒ. ij. vini rubei lib. i. olei de
spica: olei masticini. ana. ℥. iij. contundãtur contundenda
ꝛ bulliant omnia simul vsqȝ ad vini consumptionem. po-
stea cola ꝛ adde i oleo laudani gallie muscate. añ. ʒ. ij. ce-
re q̃ȝtũ sufficit: fac vnguẽtũ ꝛ inungat' stõus cuȝ eo calido.
¶ De dolore in regione pectoris cũ eminẽtia in inguine.
¶ Consilium. 34.

Iste nobilis cathelanus quasi an-
norum. xxij. a sex mẽ-
sibus circa patitur ex interuallis doloreȝ sub
mãmilla sinistra pungitiuũ qui inuadit ipsuȝ
ꝛ postea cito remouetur: ꝛ postea a duobus
mensibus citra incepit dolor ex parte posteriori in dire-
cto doloris anterioris: ꝛ maxime quando manet curuus
ad studendũ vel scribendum: ꝛ dicit φ fuit iam multi spu
ti. Ex istis tamen doloribus nõ mouetur ad tussiendum.
ꝛ hoc declarat causam doloris esse extra spaciũ pectoris.
¶ Preter hoc patitur eminentiam in inguine circa radi-
cem virge tendentem versus bursam que cum iacuerit re
supinus cessat: nõ tamen percipitur descẽdere aliquid vs-
qȝ ad cõcauum burse: sed tamen glandose carnes: quibus
alligatur vas spermaticum intra bursam vsqȝ ad testicu-
lum qui est dexter videnť aliqualiter ingrossate: licet sint
molles: ꝛ aliquãdo sentit multiplicationẽ ventositatuȝ in
intestinis: ꝛ dicit principium huius eminẽtie fuisse ex per
cussione currente equo a sella. ¶ Ex quibus ego intelli-
go non obstante hoc vltimo dicto φ est relaxatio didimi
p̃p̃ humiditates imbibitas: ꝛ φ humiditas capitis p̃ ca-
tarrũ cõicata: ꝛ neruis musculorũ pectoris ventosat: ꝛ fa
cit illos dolores pectoris dictos: ꝛ cõicata didimo relaxa
uit ipsum: ita φ ex figura eminentie inguinis ꝛ loco vbi
est: puto φ non sit ruptura syphac: ꝛ considerata etate ꝛ
complexiõe que in habitudine totius declinat aliquantu
lum ad humidũ nõ videt' desperandũ de cura absqȝ inci-
siõe vel cauterio: lȝ sit valde difficilis: ꝛ indigens magna
diligẽtia: ꝛ medici ꝛ patientis: sed q: testiculus est dexter
per cui⁹ abscisionẽ vel mortificationẽ cũ cauterio exiccan
te vas spermaticum verisilr̃ ꝓhiberet' ab omni gñatiõe:
ꝛ egritudo in se non est magna: puto φ non debet se illis

modis curationum exponere: et hoc de casu et pronostico.
Sed ponam hic consilium in regimine et usu medicinarum
pro ambabus causis: et deus sit dator auxilij.
Aer ¶ Opz q habitet aerem siccum et clarum: et caveat humi/
dum et turbidum: et habeat camerā in loco alto defensaz
a ventis: et caveat etiā frigus extremitatū: et fugiat ventū
australē: et nō multū utatur stuffa vel balneo aque dulcis.
Motus. ¶ Nullo mō oz exerceri fortib⁹ exercitijs: pℓertim in qb⁹
fiat magnus ipet⁹ sicut saltandi, et levādi pondera magna
pijciendi onera luctandi clamādi tubādi vel lōgo tpe al/
te sermocinādi: et conveniunt ei ante cibū exercitia facta cū
manibus dūmmō nō oporteat anhelitū fortiter ptinere. et
exercitia ambulādi mediocribus ambulationibus cū de
lectatione in locis sicci aeris: et si equitat sit super grada/
rio nō succusante equo. Et vectio in navi est ei utile exerci
tium: et loco exercitij: sunt ei bone fricationes spatularum
et brachiorum dorsi natiū: et pectoris: et postea coxarum et
cruriū: et durent notabili tpe: et cum mantilibus lenibus.
Cibi ¶ In cibis vero oz cavere cibos humidos et ventosos: et
qui sunt difficilis digestiōis: et qui sunt nimie quātitatis:
et qr cū hac dispōne venter facile exiccat debēt eē abster/
Panis. sivi. Et iō panis suus oz eē ex optimo frumento cū ali/
quāta mixtiōe furfuris: et seminis feniculi vel anisi: et val/
de fermētatus: et bene coctus intus et extra.
Carnes. ¶ Sed carnes sue sunt sicut aviū nō aqticarū nec violent
īpinguatarū: et maxime alaude pdices turdorū aviculaꝝ
parvaꝝ. Et de qtuor pedibus sicut carnes capreti vitulo
rū: et castratoꝝ: de monte capreoli leporis: porci silvestris
et cuniculi et dame: et similium: et sint potiꝰ assate qz elixe.
Ova ¶ De ovis sumat vitellos ex recētibꝰ gallinarū: et nō sint
Lacticinia. multū cocti quousqz pparent. Sāguinē lac caseū collostra:
et similia dimittat oīno. ¶ Pisces nō sunt huic convenietes:
Pisces. et si comedit eos sint petrosi solide carnis: boni odoris assa/
Grana. ti: et cum animalium interiora et capita dimittant. ¶ Gra
na sicut frumentū ordeum: et far: et legumina nō comedat
nisi q possit tolerari panicum et miliū et risū in ferculis: et
pisa matura. nā fabe imature: et pisa imatura: et fasa sunt
oia fugienda oīno. Ita etiā fugiat victualia de pasta ut la/
Herbe. gana: et pastillos: et similia. ¶ De herbis si bñ digerit me
liores sunt endivia silvestris: et domestica: et pipinella pi/
losella: maiorana serpillū origanū mentastrū calamētū fe
niculus cerfoliū anetū: et ēt caules: et tolerant herbe ama
re sic milefoliū, panera abrotanū absinthium: et ructa: et si/
Allelu/ miles. Et convenit acetosa: alleluya: precipue in estate dimit
ia trifo/ tant herbe valde humide sicut lactuca blete et spinachia.
lij spēs. ¶ De fructibus humidi omnes sunt mali: sicut pira po/
Fructus ma: et persica: et cerasa: et similes: et de siccis nō conveniūt
ventosi sicut silique: et castanee: et nucelle non torrefacte:
sed tolerantur ficus sicce: et passule: et fistici: et etiam nuces
et avellane torrefacte et grana pini et amigdale. ¶ Radi/
ces oēs sunt dimittēde nisi aromatice ut ʒiʒi. et siles. Fun
gi et tubera oīno sunt fugiēda. ¶ Et in saporibꝰ pōt uti pi
pe et cinamomo galāga ʒiʒi. gariofi. cū amigdalis: et pas/
sulis: et mirtillis: et sumat addēdo aliqd aceti vel agreste:
et zuchari vel sasappe sm pportionē gustui delectabilem.
Potꝰ ¶ Potꝰ eius sit vinū purū: et odoriferum rubeū vel nigꝝ
hñs stipticitatem: et neqz supabūdet in cibo neqz in potu.
Somnus. ¶ In dormiendo servet mediocritatem sibi necessariam
ad cōplendā digestionem: sed nō supabundat nisi aliquā/
do dormiret ieiuno stomacho: et dormiat ut plurimum re
supinus habendo aliqd pulvinar parvū sup stō: et caveat
omnino somnū diurnū: et somnū imediate post cibū et nō
dormiet in loco frido vℓ hūido nec in radio solis vℓ lune.
¶ Quia ipse utit cibis siccis opz q hēt diligentiā de ha/
bēdo leviter bñficiū ventris: et ad h est utile sumere ante
alios cibos aut ficus siccas: aut aliqd de thimo. s. ʒ. j. pul
veris cū aliquo brodio. aut. ʒ. ij. hysopi sicce eodē mō aut
iiij. vel. v. ficus siccas excorticatas et pingues: aut quātita
tē nucis de ista confectiōe. ℞. medulle ficuū siccaꝝ pinguiū
℥. x. medulle cartami. ℥. ij. anisorū pistatorum. ʒ. ij. conficiant
omnia simul in mortario pistādo: et fiat ad modum paste
de qua sumat ut est dictum circa quātitatē. ℥. i. aut fiat cli
stere cū decoctiōe cōi: additis feniculo: aneto vel aliq alio
carminativo: et cū. ℥. iiij. olei. aut cū clysteri ex oleo puro.
¶ In accidentibus anime caveat ab ira vehemēti et odio
et multa cogitatione: et caveat a venereis presertim a sup/
fluo usu. et hoc de regimine.

Quo ad medicinalia: qr et bene comedit: et humidus Anie accñtia.
est cōplexione: et pauco debet uti exercitio
et abundat catarro: et egritudo sua pendet ab humoribus
valde humidis: et est in etate adulescētie: de necītate opz
q evacuet: et p nūc idigeret flōmia: et solutione ventris et ita
est verisimile q hinc ad plures annos indigebit in vere.
¶ Incipiat ergo paꝝ post mediū martij et faciat pmo de Flomia
mane flōmiā de basilica dextri brachij quasi circa quāti/
tatē lib. s. sm tñ q virtꝰ tolerat: et sanguis peccare videt.
¶ Fcā flōmia sequēti die faciat clystere cōmune: et aut si nō
pōt sumat. ʒ. x. bone pulpe cassie distemperatas cum deco Digōi
ctiōe anisorū: et feniculi passularum violarum et liquiritie
una hora ante diē et parū supdormiat: et altera die de ma/
ne una hora anteqz surgat ieiuno stomacho sumat hunc
syru. ℞. geliabin. ℥. j. syru. de sticados syru. acetosi simpli
cis. añ. ℥. s. aque feniculi. ℥. iij. clarificet et aromatiset cuz
pauco nucismuscate: et est pro una vice: et supdormiat si pōt
usqz ad unā horā: et hoc faciat sex vicibus uno post aliuz.
¶ Postqz sumpserit syrupū sex vicibus sumat duabꝰ ho/ Evō.
ris ante diē has pillulas. ℞. pillularū fetidarū maioꝝ: pil
lulaꝝ cochiarū almāsoris. pillulaꝝ aggregativarū descri
ptiōe ppria Mesue. añ. ℈. j. reficiant cuz aqua maiorane.
fiāt novem: et sumant oēs. et hac die dormiat sup eis si pōt
usqz ad ortum solis: sed postea non dormiat nisi completa
opatione pillulaꝝ: et bibat. ℥. vj. vel. viij. aque zuchari, ca/
lide. v. horis post assumptionē pillulaꝝ: et septē horis post
assumptionē pillularū prādeat. ¶ Et in pncipio octobris
vel in fine septembris faciat similē purgationem: excepto
q nō faciat flobotomiā. ¶ Et est bonum q semel in mē
se purget capiēdo. ʒ. i. haꝝ pillulaꝝ una hora añ diē: et nō
idigent multa custodia. ℞. pillularum alefanginarū. ʒ. ij.
agarici albi et levis: reubarbari electi. añ. ʒ. i. salis gēme.
℈. j. spice. ℈. s. conficiantur pillule cum succo absinthij.
¶ Itē convenit ei pcipue post purgationē vacare exiccatio Masti/
ne capitis cū masticatorijs. sic vbi. g. masticādo. ʒ. i. masti/ catoria.
cis cū qtuor grnis piperis vel cū sex grnis stafisagrie p horā
ieiuno stō de mane et spuēdo humiditatē descēdētē ad os
aut traijciēdo p nares aquā maiorane vel succū blete dua
bus vel tribꝰ vicibꝰ in una hora pur de mane. Et qñz ca/
lefaciēdo caput et exiccādo cū rebꝰ bullitis cū lixivio suo
sic. ʒ. ij. sticados arabici. et. ʒ. i. foliculoꝝ sene. et. ʒ. i. nucis/ Clystē.
muscate. Et nō ptermittat qn aliqñ faciat iponi sibi clyste
ria ex decoctiōe ficuū siccaꝝ anisoꝝ et feniculi cū bletis et
addēdo. ℥. iiij. olei anetini. et. ℥. j. hierepigre. et. ʒ. ij. salis.
Et fcā purgatiōe de mane anteqz surgat d lecto faciat somē Fomen/
tari locū doloris i pectore: et iuxta dorsum h mō. ℞. florum tū pecto
camomille aneti radicū althee. añ. li. s. dauci carvi. añ. ℥. rale.
j. fac bulliri i ll. xv. aq p mediā horā levit. ponant spōgie
nove in ista aq cal'a bñ et exprimant int duo ligna. et ut pōt
tolerari ponant calide super loco doloris et quādo inci/
piunt tepescere: iteꝝ calefiant: et h fiat usqz ad qtuor vices
de mane. Et quādo removet ultimā spōgiam superponat
loco huiusmodi cerotum: et ante et retro: et sit ita latum q
occupet circūquaqz locum doloris: et sit extensum sup co/
rio subtili: et teneat de die et de nocte: et movet i. xv. diebꝰ
semel vel. x. ℞. oxicrocei. ℥. iiij. emplastri ceronei descri/
ptiōe Nicolai. ℥. ij. misce: et ex istis fiat cerotum mō predī

cto. ¶ Et aliquádo de mane teneat in ore de dyayris quá titaté fabe pro vice: presertim quádo sentit pectus grauatũ.

Inunctio ¶ Ōr si cerotũ in estate esset sibi tedio inungat locũ cum oleo anetino: ꝛ camomellino: ꝛ de lilio ꝯ uncti aut sigillati ꝛ h̃ regimẽ fomẽtatiõis emplastrorum ꝛ vnguentorum inno/
Sacculus. uetur si redeat dolor: precipue p̃cedẽte purgatiõe. ¶ Pōt tñ si abhorret vnguẽta tenẽ in directo loci doloris sacculũ ex hysopo siccato: ꝛ aniso pistato: ꝛ absinthio: ꝛ calamento gariofilis: ꝛ corticib⁹ citri: ꝛ illũ apponẽ post fomẽtatiõez.

Sed quantum ad dispõnẽ eminẽtie inguinis añ oia dz ꝙ debberet ire cũ lõbari: ꝛ cum puluillo decẽter formato qui bene stringat super loco vt nihil possit descẽdere: ꝛ h̃ indigebit p̃senti medico assuefcõ manualiter opari. Et fcã purgatiõe de qua
Emplm ad eminentiam inguinis. dictum est supra ponet h̃ emplastrum primo super locuz extensum super sindone noua ꝛ forti: ꝛ h̃ ponat quádo iã steterit ad iacendum resupinus tantũ vt totum rediuerit itra. ℞. picis naualis. ℥. j. litargirij. cere albe ꝛ rubee collofonie armoniaci: galbani. añ. ʒ. v. ʒ. euisci quercini mucũ cipressi mirtillorũ thuris. añ. ℥. ij. boliarmeni. ℥. j. aloes nigri masticis. ꝯsolide maioris ꝛ mino. añ. ʒ. ix. aristologie lõge ꝛ rotunde. gallarum. añ. ℥. ij. ʒ. ij. ꝛ. ℈. ij. terbẽtine lote cum aceto. ℥. ij. ℈. iiij. sanguinis humani qui habeatur a barbitonsoribus. ℥. iiij. acacie: sanguinis draconis. mumie. añ. ℥. ʒ. glutinis carpẽtariorum qđ fit de caseo: gũmi arabici: glutinis piscium. añ. ʒ. i. Ilia pellis vnius arietine recẽtis: ꝛ sine pilis: ꝛ buliãt hec ilia minutatim incisa lento igne in aq̃ sufficienti quousq̃ dissoluantur. postea bene coletur: ꝛ expmat: ꝛ in hac colatura tepida liquefiãt gũmie suprascripte: ꝛ postea pistãda subtilissime pistent: ꝛ cõficiãtur inuicem: ita ꝙ fiat emplastrum: ꝛ obseruet hic ordo ꝙ semper in q̃rta vel quinta die innouet emplastrũ. super quo emplastro postea fiat ligatura cum puluillo: ꝛ h̃ perseuerãter fiat saltem duobus mensibus: ꝛ omni quinto die abradãtur pili quádo innouatur emplastrũ. ¶ Ōr si vellet empl'a alterius cõpõnis. hec esset vtile. ℞. picis naualis liquefacte collofonie cere noue aristologie longe ꝛ rotunde: lumbricoruz terre: aloes. añ. ℥. iiij. litargirij armoniaci oppoponacis galbani masticis bdelij. sumach. terbẽtine: serapini: radicuz consolide ma. ꝛ mi. añ. ℥. l. euisci quercini. lapidis ematitis vnguentum apostolicon: gipsi mirre thuris añ. ℥. ʒ. gallarũ cipressi boli armeni. ypoquistidos mumie. añ. ʒ. vj. sanguinis dra. ʒ. vij. sanguinis humani lib. ij. postea. ℞. pellem arietis recentez absq̃ pilis que minutim incidat: ꝛ coquat quousq̃ dissoluat. postea permitte eã residere spacio triũ horarum: ꝛ pistentur omnes gũme supradicte ꝛ reliq̃ pistent donec tãtũ pulueriçet. postea cum p̃dicto sanguie humano ꝛ aceto sufficientis quantitatis cõmisceat bene in mortario. ita ꝙ fit ad modum paste mollis. deinde cõmisceant cum dcã colatura pellis quousq̃ fit ad moduz ptisane: postea bulliat in caçola lento igne quousq̃ denigret: ꝛ habeat spissitudinẽ dyaquilonis bñ cocti: ꝛ h̃ iterũ extẽdat super sindone: ꝛ applicet mõ quo predictum emplastrum applicabat. ¶ Cũ aũt vtit istis emplastris de mane ieiuno stõ bibat. x. diebus hunc puluerẽ. ℞. sanguinis draconis: pilorũ leporis. s. alboꝝ de vẽtre minutissime incisorũ. ita vt fiãt sicut puluis. añ. ʒ. ʒ. distẽperent cũ bono vino: ꝛ bibat õ mane. ¶ Decẽ ãt alijs dieb⁹. ℞. succi ꝯsolide ma. ꝛ mi. succi epatice terrestris. succi semper uiue minoris: succi plãtaginis. añ. lib. ʒ. succi ructhe. ℥. iiij. Et fint omnes d̃purati: ꝛ addatur thuris masticis mumie myrtilorum sumach ciperi berberi. añ. ʒ. ij. gariofilorum. ʒ. j. pistentur grosso mõ ꝛ bulliãt cũ dcis succis vsq̃ ad ꝯsumptiõez tertie partis: postea coles ꝛ expmat: et ex colatura cum çucharo sufficienti fiat syrupus: de quo sumat omni mane. ℥. ij. pro vice cum. ℥. ij. aque plantaginis decem vel duodecem alijs diebus.

¶ Multa solẽt dici in h̃ casu. sed ego puto ꝙ ista sibi sufficient portando emplastra tẽpore veris: ꝛ in estate si sint sibi tediosa vtendo sola ligatura cum lõbari in quare p̃ncipalr habeat diligentiã: ꝛ postea fcã purgatione autũni redeat ad emplastra ꝛ ad puluerem: ꝛ ad syrupum supra dictũ sumendo. xx. diebus ꝛ continuãdo emplastra pro tã hyemem. ¶ Et q2 dum sumit syrupum ꝛ pulueres supradictas s̃m ratiõem debet fieri stipticus. debet ergo vti clysterijs omni tertia die vel quarta ex oleo oliuarum puro: ꝛ sit quantitas olei pro vice lib. i. ¶ Et põt in tempore hyemis de mane ieiuno stõacho vti isto electuario. ℞. *Ellarii* gariofilorum cinamomi çinçib. macropiperis. añ. ʒ. ʒ. thuris minuti masticis. sanguinis draconis: cimarum squinãti balaustiarum. añ. ʒ. ij. ciperi. ʒ. ʒ. radicum cõsolide ma. ꝛ mi. seminis feniculi millefolij sicci lacce. añ. ℥. ʒ. seminis plantaginis: lentis excorticate mirtilorum añ. ʒ. ij. çucharí quãtum sufficit. ꝛ fiat electuarium. ¶ Et q2 puto ꝙ plura ponere esset superfluum in istis remedijs finem facio memorando iterum ꝙ saltem regimen vite suprascriptũ: ꝛ ligaturã nullo mõ dimittat: ꝛ altissim⁹ sit dator auxilij.

De asmate. ¶ Consilium. 35.

Dispositio huius nobilis doctoris annoruz circa. xxxviij. est asma qđ ab octo mensibus citra molestauit eũ cum interpolatiõe: ꝛ nõ habuit tamen vehementes paroxismos. ¶ Et causa asmatis est humiditas grossa viscosa cõmunicata pulmoni maxime a capite cum debilitate cõplexiõis pulmonis: ꝛ ad finem cure scribam regimen: deinde vsum medicinalium.

¶ Prouideat primo habitare in aere claro ꝛ sicco: sed pa- *℣ Aer*
rumper calido ꝛ luminoso: ꝛ caueat ab aere humido aut excessiuo in calido vel frigido: maxime tamẽ a grosso paludoso: ꝛ frigido: ꝛ humido. ¶ Et in hyeme faciat aerem sue habitatiõis calidum ꝛ siccum cum igne ex lignis siccis: ꝛ fugiat omnem ventum: ꝛ stare cum capite in radijs solis aut lune ꝛ precipue cum per fenestram intrant.

¶ In cibis vtatur pane bene fermentato ꝛ bene cocto ex *℣ Cibi.*
bono frumento: ꝛ nõ sit ex toto mundus a furfure: ꝛ po- *Panis.*
nantur in eo semina: aut anisum: aut feniculum: ꝛ non sumatur calidus cum a furno extrahitur. durum autẽ ꝛ açimum ꝛ nõ bene coctum vitet omnino. ¶ Carnes conue- *Carnes.*
nientes sunt pullorum perdicum fasianorũ paruaꝝ auiũ degentiũ: aut in arboribus: aut in pratis: similr hedorum lactãtium. vitulorũ lactãtium paruoꝝ: sed parum vtatur eis ꝛ leporũ ꝛ capriolorum ꝛ ceruorum iuuenũ: ꝛ vulpes ꝛ ericijs: lz etiã alioꝝ aialiũ pulmões ꝯferãt: alias fugiat vt porcorũ agnorum ꝛ grossorũ ꝛ viscosorum animaliuz.

¶ Pisces melius esset vitare omnes: sed põt vti quãdoq̃ *Pisces.*
paruis squamosis ex flumie petroso vel puro mari: et vitet omnino anguillas ꝛ pisces paludum ꝛ stagnorum.

¶ Caseũ lac ꝛ recoctũ vitet ꝛ sanguinẽ ꝛ capita ꝛ alia in- *Lacticinia.*
teriora pulmõe excepto. Uitelli ouoꝝ nõ duri: sed mediocrit cocti ꝛ recẽtes sũt boni: sz albumẽ est malũ ꝛ vitãdũ. *Oua.*

¶ Fercula conuenientia sunt ex maluis ꝛ bletis i brodio *Fercula*
caulium ꝛ mercuriali precipue si venter nõ sit bene lubricus: ꝛ conuenienter ex brodio cicerum et prisana ordeacea cum amigdalis: et brodio carnium conuenientium.

¶ Ex herbis fugienda sunt lactuca: ꝛ herbe fride nõ mo- *Herbe.*
uentes ventrem: ꝛ crude: sed cõuenit hysopus: ꝛ thimus in oi mõ administratiõis: ꝛ saluia: et calamẽtũ: ꝛ origanuz.

¶ Ex olerib⁹ fugiat cucurbitas: ꝛ raphanos: ꝛ melõge- *Olera.*
nas: et rapas: ꝛ baucias: ꝛ lz alleũ cepe ꝛ porrũ: quãtum est ex pte asmatis nõ eẽnt vitãda: tñ ꝑpter sua alia nocumẽta sunt ab eo vitanda. põt tñ vti napombus paucis: ꝛ dulcibus: et raphano pro medicis et pro vomitu faciẽda.

¶ Ex fructibus cõueniunt ficus bene mature: et recẽtes *Fructus.*
ꝛ vue passule: et dlces et bñ mature et iniube ꝛ amigdale

dulces: et amare: et iuellane assate: et comeste cum pauco
pipere: et zucharo: et fugiat pira et poma nisi dulcia: et co
Legu mina — cta cum feniculo: et aniso. ¶ Vitet legumina omnia: et vi
ctualia de pasta sicut pastillos: et laganas: et rizum: et tor
tas: et similes cibos grossos. ¶ Assate carnes conueniūt ei
magis ꝙ elisse dummō sentit se eas bene digerē. ¶ Nō co
medat multa varia cibaria in vna vice: et caueat vti stipti
cis in principio mēse: et semper recedat mensa cum fame.
℣ Pot⁹ — ¶ Potus ei optimus est aqua mellis: et vinū subtile an
tiquū et vinum album clarum dulce cui sit pmixtū aliqd
de vino antiq: et sit potus oino panc⁹: et precipue supra ci
bum: sed qn̄ cibus est digestus pōt paruz bibe sorbilādo.
℣ Mo tus. — ¶ Exercitium est ei vtile: sed qꝛ nō est multum cōsuetus
opꝫ ꝙ gradetur in illo: et incipiat a paruo: et debili: et va
dat ad magnū forte paulatiꝫ fiat in locis siccis: et fiat exi
stete stō vacuo ieiuno: et cū psonis dilectis: et cuꝫ gaudio.
℣ Som nus. — ¶ Somn⁹ sit septem horis in nocte: ita ꝙ incipiat saltem
tribus horis post cenam: et sit quasi sedendo: et super alte
ro latere: et nō sit resupine iacendo: et sit bene coopert⁹ pā
nis et loco temperati aeris: et fugiat omnino somnū diur
num nisi forte in mane qn̄ in nocte non tm̄ dormuisset.
Can. — ¶ Prouideat ꝙ oī die saltē semel hēat bn̄ficiū vētris: et h
oino: et si alit nō pōt faciat cū adiutorio: et h sit aut sumē
do in pncipio pādij tercula supradicta. aut comedēdo q̄
tuor ficus siccas calefactas ad ignem: aut bibendo in pn
cipio prandij decoctionem hysopi cuꝫ melle: aut eius pul
uerem in aqua mellis sumendo. ʒ.i. aut decoctionem cu
nelle: aut eius puluerē cum aqua mellis: aut faciendo cly
stere commune: aut comedendo porrum cum melle.
Anime accn̄tia. — ¶ Caueat ab ira tristitia: et vtatur gaudio: sed a coitu ab
stineat: et hoc de regimine.

Nunc descendendo ad medicinalia: et breuiter consi
deret vt in principio nouembris: aut parum an
℣ Digō — te se purget sumendo in potu pmo hunc syrupum. ℞. sy
rupi de liquiritia: syrupi de passio: syrupi de hysopo. ana.
℥.iij. detur in sex vicibus cum decoctione pectorali.
℣ Euo. — ¶ Sumpto syrupo purget cū istis pillis. ℞. pill'arum de
agarico. ʒ.i. pill'aꝝ cochiaꝝ. ʒ.ß. fiāt pill'e: et sunt p vna vi
ce: et sumant cū custodia vna hora an̄ diē: et dormiat parū
sup eis: et tarde comedat: et seq̄nti die faciat clystē lauati
uū: similem purgationē puto sibi conuenire in fine februarij.
¶ In intermedijs tempoꝛib⁹ est partim purgādus leuib⁹
purgatiōibus: et sine custodia et prim cōfortandus est pul
mo: et partim iuuādus ad mām expurgandā cum sputo.
¶ Pilule cū quib⁹ fit purgatio bis in mense sumēdo eas
in sero quatuor horis post cenā: aut melius quādo nō ce
natur. ℞. pulueris hierepigre. ℥.ß. thimi. hysopi. agarici.
an̄. ʒ.ij. salis gēme. ℈.ij. piperis. ℈.i. cōfice pillulas cū suc
co hysopi sumant ex eis. ʒ.i. vsq ad. ʒ.i.ß. ¶ Qn̄qꝫ etiam
cōfert in estate purgari cū. ℥.i. pulpe cassie cū. ℥.ij. decoctio
Enema. — nis pectoralis: sumendo in aurora. ¶ Confert etiam face
re clysteria in quibus coquat cartamus et agaricus et cē
taurea et ficus: et post in decoctiōe addat hierepigre. ℥.i.
yerologodion. ʒ.ij. salis. et olei ana quantum vis.
Diuīso. — ¶ Et non solum ille purgationes: sed diuersiones sunt fa
ciende fricando in mane ieiuno stomacho crura et coxas
et spatulas nates et brachia: et tandem caput. ¶ Multum
Masti catoriū. — confert purgatio capitis purgationibus pporijs. s. cū ma
sticatione zinziberis: aut masticis cuꝫ quarta parte sui de
Garga. — pipere: aut cū gargarismatibus de aceto in quo coctuꝫ sit
Caput pur. — de sinapi. ¶ Itē etiā trahere p nares aquā maiorane aut
succū blete ieiuno stomacho. ¶ Iteꝫ lauare caput ieiuno
stō cum lixiuio in quo bulliuerint sene sticados. an̄. ʒ.ij. et
in fine bene fricare partem anteriorem capitis cuꝫ aqua
Bal. ter narum. — vitis. ¶ Item bonum est in vere post purgationes ire ad
balneum naturale et morari. xx. diebus.
¶ Electuaria conuenientia sunt tyriaca magna de qua su

matur in tempore hyemis et veris omnibus. x. diebus se
mel. ʒ.i. cū. ℥.i. vini. et. ℥.i. aque mellis: et ieiunet post. viij.
horis. ¶ Electuariū de pl'one vulpis de quo i die sumat.
℥.ß. ieiuno stō duabus horis ante prandiū. Itē dyayris sa
lomonis. ¶ Electuarium factū ex hysopo sicca: et thymo
sicca: et piperis parte et melle. ¶ Pulueres autē conuenien
tes sunt ex pl'one vulpis sicco: sumē. ʒ.ij. pro vice in mane
cum aq̄ mellis: et ista puto cū laude altissimi sibi sufficere.
¶ De difficultate anhelitus cum dolore capitis et iunctu
rarum et ardore vrine. ¶ Consilium. 36.

Nobilis vir dn̄s Paulus lismanini pati
tur difficultatem anhelit⁹ que
ex interuallis qn̄qꝫ grauat ipsum vehement
quā puto pcedere a catarro: nā alias passus
fuit torturaꝫ oris ex qua adhuc remanet sibi
quedā sensatio qn̄ rei trahētis in vno angulo oris. et quā
doqꝫ patit ardorē vrine in mingendo: incidit etiā sepe do
lores capitis qui putādi sunt plurimum puenire a mate
ria frigida ventositatibus mixta et dolet sepe iunctura a lꝫ
vehementer neqꝫ cum manifesto apostemate in eis neqꝫ
manifesta caliditate. omnia ergo excepto ardore vrine p
bibebantur fere simili remedio. s. euacuādo cerebrum pe
ctus et neruos: et cōfortādo cerebrum et pulmoneꝫ et phi
bendo catarrū: et ideo circa ista pncipaliter intendā et ali
quid ponā pro ardore sed dimittā regimen sex rerum non
nāliū: sed si vis recurre ad cōsilium precedēs de asmate.
¶ Veniendo ad medicinalia omni anno veniente vere de
bet purgari: capiendo primo hunc syrupum sex vicibus
calidum in aurora et dormiat supra per vnam horam. ℞.
syrupi de liquiritia: syrup. de prassio oximellis squillitici
an̄. ℥.iij. et est syrupus pro sex vicibus: distemperetur cuꝫ
℥.iiij. decoc. liquiritie ficuum siccaruꝫ iuiubarū: et hysopi. ℣ Digō
¶ Sumpto syru. sequenti mane duabus horis an̄ dieꝫ ca
piat has pillu. ℞. pillulaꝝ fetidarū et cochiarū. an̄. ʒ.ß. pil ℣ Euo.
lularū de agarico. ℈.i. fiāt septem et eas capiat: et post su
per dormiat p vnam horam: aut circa: postea nō dormiat
quousqꝫ operauerint: et quādo trāsacte fuerint quinqꝫ ho
re post eius assumptionē bibat. ℥.v. aque mellis: et inde
ad duas horas prandeat: et illa die se a frigore respiciat.
¶ Sequenti die duabus horis ante diem sumat. ʒ.i.ß. ty
riace optime cuꝫ modica aqua mellis: et nō comedat vsqꝫ
ad septem horas. ¶ Similiter in medio octobris: aut cir
ca similem purgationē faciat capiendo syrupum et pillu
las modo supradicto. ¶ Et qꝛ isti humores sepe regene
rantur bonum est ꝙ in. xv. aut in. xx. diebus semel sumat
ʒ.i. istarum pillularum quādo vadit dormituꝫ: et illo sero
nō debet cenare: et sunt sine custodia. ℞. pulueris hierepi
gre. ℥.ß. thimi agarici. an̄. ʒ.ij. salis gēme. ℈.ij. aloes opti
mi. ℥.ß. fac pillulas cum succo hysopi et pōt eas capere ce
nādo: et duabus horis post cenā quādo vadit dormituꝫ:
et in estate loco istarum pillulaꝝ potest sumere in mane in
aurora. ℥.i.ß. pulpe cassie distemperate cum decoc. liqui
ritie violarū hysopi: et passularū. ¶ Itē vtile est ei ꝙ sepe
in mane ieiuno stō vtatur masticatorio masticādo p vnaꝫ Masti cato.
horā hoc masticatoriuꝫ. ℞. piperis stafisagrie. an̄. ℥.ß. ma
sticis. ℥.ij. misce. et sufficit coclear medium pro vice. ¶ Si
milr bonum est trahere per nares in mane ieiuno stoma
cho aquā maiorane: aut succum blete. ¶ Itē si habiliter ℣ Cap. purgia.
pōt omni mense: excepto hyeme duobus diebus vno post
alium faciat vomitum isto modo. primo comedat in pran
dio res pingues ꝙcitius pōt tn̄ carnes bone: et epule inci Vomit⁹
sine sicut porri cocti: et bibat vinū satis purū: et dulce: et po
stea statim cū pēnas: aut alio mō pnocet vomitum. postea
nō comedat nisi pus sibi venerit fames: et illo sero come
dat pullos assos: et comedat leuiter: et sic faciat seq̄nti die.
¶ Ultra has res vtile est ei fcā purgatione ꝙ omni ma
ne faciat se fricari crura coxas et brachia: et spatulas: et pe

ctus mō q̄ non se infrigidat semper trahendo ad inferiora. ¶ Item nō debet deficere quin omnibus decē dieb⁹ excepto de mēse Maij vsq₃ ad mēsem Augusti sumere septez horis ante cibum. ʒ.i. tyriace distemperate cum aq̄ mell. ¶ Itē in sero quādo vadit dormitum bonū est q₃ teneat in ore quātitatē vnius castanee istius electuarij dimittendo eū deliq̄ri: ⁊ paulatim deglutire. ℞. semē feniculi: succi liq̄ritie: capilli veneris recentis: pulmonis vulpis recētis. an̄. ʒ.ij. zuchari. q.s. ⁊ fiat elīum. ¶ Et qñ de isto non haberet capiat de isto alio. Reci. loch sani: ⁊ experti. ʒ.iij. loch de squilla. ʒ.i.s. misce bene insimul ⁊ capiat vt dixi. ¶ Itez quādo debet lauari caput bulliri faciat istas res. ℞. lauri foliorū sene. an̄. quartam. i. ʒ. nucis muscate. octauam. i. ʒ. ⁊ faciat se bene sugare subito postq̄ est lotus.

Pomuz odorifer/rum.

¶ Item vtatur odorare poma de laudano in quib⁹ sit laudanum. ʒ.i. rose ramicb. an̄. ʒ.ij. ambre musci. ana. gra. x. ¶ Itē quando non sumit tyriacā pillulas omni die in mane quattuor horis ante prādium debet bibere. ʒ.ij. boli armeni tempore non multum calido distemperato cum vino malu aticorauit cum vino albo subtili: ⁊ tēporibus calidis distemperato cum aqua boraginis ⁊ buglose. ¶ Itē

Saccu/lus capitalis.

in hyeme eēt ei vtile portare in capite vnū sacculū gariofilo₂ pistatorū₃ furto₂ in sindone rubea: ⁊ fcm̄ ad modum vnius bireti. ¶ Item vtile eēt ei in tp̄e veris fcā purgatione supradicta ire ad balnea naturaliter calida ⁊ sulphurea: ⁊ ibi stare circa. xx. dies: ⁊ in mane ante prandium intrare balneum. ⁊ ibi stare quātū eū delectat vsq₃ ad vnaz horā ⁊ in isto tp̄e faciat cadere aquā balnei calidā in parte anteriori capitis circa mediā horaz: et postea a balneo egredi: ⁊ ire in lecto ad sudanduz: ⁊ postea se bñ tergere: ⁊ respicere se a frigore: ⁊ istud esset vtile illis dolorib⁹ iuncturarum: ⁊ torture oris. ¶ Casu quo ibi balnea talia nō essent potest vti isto balneo artificiali.

Balneū termar₂.

Bal. artificiale.

℞. thimi. hysopi. calamenti. origani. lauri. an̄. lib. iiij. fac bulliri in aqua sufficienti: postea adde sulfuris. ʒ.iij. aluminis. ʒ.i. ⁊ in illo se balneet: ⁊ de ista aqua faciat proijcere supra caput.

Cura ardoris vrine.

¶ Et pro illo ardore vrine debet dimittere salis quantuz est ei possibile: ⁊ vina potētia: ⁊ allea: ⁊ porros: ⁊ cepe: et spāliter omnia ista cruda: ⁊ omnia acuta: ⁊ valet ei purgatio cū cassia: ⁊ in casu quo esset multū molestatus vtet capere in mane. ʒ.i. pro vice trocisco₂ū₃ alkekengi siue opio cū. ʒ.iij. aque endiuie: ⁊ comedat multā liquiritiam: ⁊ bibat loco vini iulep violati temperatum cū aqua ordei ⁊ intret sepe tinaz aque tepide in qua non recipiat frigus nullo modo: nec calidum sibi displicens. ¶ Pro alijs rebus credo cum adiutorio Dei illud quod dixi sibi sufficere.

¶ De asmate cū aliq̄li sputo sanguis. ¶ Consiliū. 37.

In dando cōsiliū pro isto nobili adolescente hyspano. Primo scribam casum vt mihi ab Hyspania scribit. deinde consulam fm̄ proposita: vt ministrabitur ab altissimo qui solus sanat languores: et eius misericordiam imploro super hunc egrum.

¶ Chirographū igit̄ mihi trāsmissum in hac forā accepi cātus sine asma cū difficultate anhelādi maxie: ⁊ sepe p⁹ accidit q̄₃ mā fluat ad nares p modū stillicidij: ⁊ h̄ coriza aliq̄n cito venit: ⁊ cito recedit: ⁊ cū mā est in cursu tp̄a calefiūt: ⁊ maxille rubescūt: ⁊ sepe intus nares sequit̄ ardor: ⁊ corpus in tactu sentit̄ cal'ntē: ⁊ alba oculo₂ rubescūt: et aliq̄n quādo reuma est fortis ꝯseq̄t̄ febris que q̄dē febris multū sibi ꝯferret q₃ cū ea cita illa afflictio remouet̄: et mā reumatis est subtilis: ⁊ aq̄sa ⁊ pūgitiua taliter q₃ aliq̄n cāt titillationē intus in narib⁹: ⁊ aduenit ei sitis: ⁊ aliq̄n facies ei⁹ citrinescit: ⁊ aliq̄n sapor ructus ē salsus. multū acuit̄ ista mā cū aquilone capite existēte discooperto: ⁊ in p̄ncipio est nimia in mā eius aquositas: sed in postremū mā ingrossat: ⁊ accidit ei aliq̄n ⁊ multū cogat̄ expellere q₃ expuit paucū sanguinis subrubei: ⁊ in tp̄e p̄oxismi corpus aliq̄n denigrat̄: ⁊ eius effigies paruz imutat̄: ⁊ ad hec oīa sequit̄ motus anhelitus ꝯstrictio: ita q₃ cū maxia difficultate iacē nō pōt in lectica nisi sedēdo. Sz ista talis ⁊ tāta afflictio nō in oī p̄oxismo accidit: positio siue situs corpis eius est media inter pinguedinē: ⁊ gracilitatē: ⁊ est etatis anno₂. xvij. subtilis: ingeniosus: ⁊ de facili irascibilis: ⁊ aliq̄n in tp̄e p̄oxismi euomit id q̄d comedit in eadez q̄litate ⁊ quātitate sicut comedit tūc tp̄is: vrina est tenuissima: sed elapso accēsse stati vrina redit vt p⁹ erat: q̄ q̄dez est citrina cuz sua laudabili hypostasi: hec oīa causant cōstrictionem in vija anhelitus et pectoris ita q₃ pulmonis cāna sonat: ⁊ cum difficultate inspirat ⁊ respirat similiter. Circa hec tota medici versat̄ intentio siue consideratio: sciat etiā q₃ pro maiori parte pulsus eius excedit tēperamentum: ⁊ semp est in motu ita ad l'am recepi in scriptis.

¶ Ex his ergo comprehēdo hunc adulescentē esse asmaticum: ⁊ materiam asmatis esse a capite pulmoni ⁊ pectori cōmunicatam: ⁊ materiam esse mixtaz ex flegmatibus diuersis ⁊ colera. Nā flegma aquosum subtile: ⁊ grossuz viscosum mucilaginosum: ⁊ salsum sunt ibi manifeste.

¶ Rubedo aūt tā oculorum q̄₃ faciei: ⁊ si videātur significare abūdātiā sanguinis: tū in isto p̄nt esse: vt in multis alijs asmaticis ꝓpter anhelādi difficultatez. ¶ Q̄d vero inter cetera est valde timendum est illud sputū sanguinis: nā vbi esset ex pulmone est magnum periculum de ptisi.

¶ Sciuissem aūt libent̄ tp̄s p̄oxismo₂ vtrū sit diuturnūs aut pauco₂ die₂. ⁊ in q̄ tp̄e anni magis: scilz estate vel hyeme: ⁊ audiuissez libent̄ de cōpōne iuuenis vtrū pect⁹ habeat strictū: ⁊ gracile: ⁊ collū lōgū: ⁊ et eleuatos humeros: ⁊ vtrū sit alba₂ carniū in rubeū tendētiū: ⁊ qñ p̄mo incepit an a p̄ncipio natiuitatis an quoto anno: ⁊ q̄uo appetit tempore paroxismi: ⁊ quomō ridet vēter: ⁊ q̄uo dormit: sed nōn est hic aliquis qui me possit informare.

¶ Incipiā curā dei adiutorio. ¶ Et p̄mo ponaz regimen non naturaliū tā in paroxismo q̄₃ extra. scd̄o vsum medicinarum p̄dicendo hanc egritudinem esse difficillime curet ⁊ in isto manifestari spāliter periculuz ptis. ¶ Et pro maiori facilitate ponam primo totum reginē seruandū actu existe paroxismo: ⁊ vsum medicinarum. scd̄o idem faciaz de regimine p̄seruatiuo puro qñ non est in paroxismo: ⁊ vsu medicinarū: ⁊ chirurgie ad p̄hibendum redditum.

Cura paroxismi asmatis.

In tempore p̄oxismi opꝫ q₃ aer sue habitatiōis sit cal's ⁊ sicc⁹: ⁊ si nō est febris sit cal's manifeste: lz nō multum. Si v̄o febres eēnt sufficit minor caliditas: et sit sine vēto: ⁊ subtilis liber clar⁹: ⁊ nō teneat̄ in loco ita clauso vt videat̄ ide difficultari in anhelitu: ⁊ caueat ab aere frido nebuloso grosso ⁊ hūido ꝓpe paludes: aut fluuia vel sub terra: aut territorio: imo sit lectica sua i camera iter duo solaria ad oriētē hñs aperturas: ⁊ vitet fumū: ⁊ puluerē: et fetorē: ⁊ radios solis: aut lune super caput: p̄sertim per fenestrā intrātem: ⁊ nō vadat discalciat⁹: imo nō p̄mittat pedes suos frigefieri.

¶ Aer

¶ Caueat a fumo: ⁊ vaporatione mechanica: ita q₃ ꝓpe apothecas talium artiū nō habitet: fugiat p̄sertim fumū plumbi argenti viui. ¶ In tp̄e p̄oxismi: ⁊ dum sputū est difficile: aut nō habet̄ nō est corpus exercendum sed quietādum. nā digō idiget quiete: ⁊ vtendum est maturantibus: vt loco suo dicetur.

¶ Motus.

¶ In declinatione aūt p̄oxismi manifesta: ⁊ cū iā sputū faciliter exerceat̄ ieiuno stō in loco vbi sit aer talis: vt est dictum incipiēdo a leuissima ambulatione: aut equitatione in mula vel equo suauiter ambulante: ⁊ gradatim ascendat ad velocius in eadem exercitatione: et tñ nō ducatur ad lassitudinē vel anxietatem quoquo modo: ⁊ loco exercitij faciat sibi fricari totum corpus incipiendo a crurib⁹: ⁊ postea a coxis post spatulas post nates: brachia deinde postea caput: postea pectus: ⁊ cum hoc pānis lenibus

calidis.s.supra pectus:⁊ absq; doloꝛe:sed in cruribus po/
test fieri hoc tpe fortius:⁊ cum pānis asperioꝛ q₂ dixi ma
teriā a capite cōicare:iō in principio ꝯueniunt fricationes
facte cum pāno leni ad crura:⁊ coxas:⁊ nates vsq; ad me
diū renū ⁊ ꝯtinuet diu. ¶ In fine aūt minoꝛata multū mā
ēt ad pectus applicari pñt fricationes foꝛtes:⁊ cum pāno
aspero p totum. In augmēto aūt ⁊ statu ꝯueniunt etiam
Somnus — fricationes partim cū leui pāno deinde cum aspero. ¶ In
principio paroxismi minoꝛet somnū:quoniā per ipm ma
terie ad pectus ⁊ caput trahuntur. ¶ Sit autem somnus
iter diē ⁊ noctē trium aut quatuoꝛ hoꝛaꝝ:⁊ sit coꝛpe bene
coopto capite bñ eleuato:⁊ ipse sit sedēs qñ doꝛmit:sustē
tatus tñ ab oī latere:ita ꝙ nō ad modum resupinatiōis sit
declinatio:sed lateralis:⁊ cum iam mā cucurrit potest pa
rūper ad somnum addere:⁊ sit somnus in nocte nō in die.
si tantū doꝛmierit in nocte ꝙ sit sufficiens:vbi aūt propter
difficultatē anhelādi ꝓhibitus ēēt a nocturno somno doꝛ
miat in die q̄ntum sufficit. ¶ Et in declinatione pōt addere
ad somnū parūper:tñ ita ꝙ somnus sit breuioꝛ q̄ȝ in sanita
te. ¶ Et in omni tpe nō sit somnus statim post cibum:sȝ cū
cibꝰ a superioꝛibꝰ ptibus stomachi descēderit:⁊ sit ad mi
nus trib⁹ hoꝛis post assumptionē cibi somnꝰ eiꝰ:⁊ sit i ca
mera sicci aeris paꝝ calida:⁊ nō sub radijs solis aut lune.
¶ In hoc tpe studeat si pōt ꝙ cūetur venter:vt in tpe sani
tatis.s.bis aut ter in die:aut saltē semel ſm ꝯsuetudinē:⁊
⁊ ad hoc ꝯsequendū pōt vti agitatiōibus.s.aut supposito
rio:aut leui clisteri.s.in pncipio poꝛismi. ¶ Cum aūt mate
ria est digesta vl' q̄si pōt vti foꝛtib⁹:vt clisterib⁹ acutis:aut
reb⁹ sumptis p os:vt dicā iferius:⁊ hoc tpe non comedat
res multe q̄ntitatis replētes ventrem:sȝ pauce:⁊ si indiget
sit multi nutrimēti vt vitellos ouoꝝ paucos:tñ ⁊ ptisanā
oꝛdei vel alia abstersiua pauca : de qbus dicam post cum
loq̄r de cibo. Nec quoq; cibo aut potu se repleat:⁊ in de/
Cibi — clinatiōe studeat ad seductionē. ¶ Cibus āt eius in prici/
pio paroxismi sit in hoꝛa debita q̄ in die minus molestat:⁊
ex rebus abstergētib⁹ leuiter:⁊ si virtus constat non mul
tum dādum est nutrimentum:⁊ si videat rubere facies cū
albis oculoꝛum : aut sapoꝛ in oꝛe sentiat salsus sit ptisana
oꝛdeacea:aut far oꝛdei:aut blete cū lacte amigd. dulcium:
aut cū vitellis ouoꝝ si deficit virtus:aut cum contuso ex
pullo nondū calcante:sed plurimū virtus nō dȝ esse ita de
bilis:ita ꝙ nō possit cū ptisana:aut farre ptrāsire:aut ble/
Panis. — ta cū mellíloto:sed panis de quo dicam infra pōt sumi ifu
sus in aq̄ ꝣucchari:aut aq̄ mellis:⁊ breuiter subtiliter ſm
ꝙ virtus tolerat:⁊ vr̄ piti medico:⁊ ſm ꝙ moꝛbus indi/
cat diuturnus:aut intensus. ¶ In processu aūt si acciden/
tia difficilia maneant nō ingrossent nisi putet' paroxismū
transire diem.xx.aut virtus nimiū debilitet:⁊ si igrossatio
fienda esset non q̄ntitatē dȝ cibi sumere:sȝ sumat cibū mul
tum dantē nutrimentū in parua sua q̄ntitate:⁊ hic oꝛdo vr̄
inde retinendus:q₂ plerūq; in augmento:⁊ statu ipsi⁹ moꝛ
bi quo ad mā̄e digōnē de qb⁹ loquar accñtia sunt minus
seua q̄ȝ in principio.⁊ iō magis in isto q̄ȝ in pncipio subti/
lietur. ¶ Et cum incipit spuere:⁊ augetur libertas spuēdi
Carnes — pōt vti carnib⁹ pdicum fasianoꝝ iuuenū puaꝝ auiū lepo/
rū capriолoꝝ hedoꝝ lactantiū:⁊ sumant partes macre ex
aialib⁹ istis iuuenib⁹ ⁊ mediocrib⁹ in sua habitudie. ¶ Et
Pisces — pōt hoc tpe vti piscib⁹ petrosis squamas habētib⁹:⁊ par
uis:⁊ meliores sunt assate q̄ȝ elixate iste carnes. ¶ Q. si vē
ter nō rīderet:q₂ nimiū fieret stipticus pponat ista fercula
carnibus ⁊ ptisana oꝛdei:aut bleta:aut volubili:aut aliq̄ñ
bibat decoctionem ficuū siccaꝝ nūero.x. Et carnes tamen
Oua — sumat assatas nō multe q̄ntitatis. ¶ Pōt vti ouis recētib⁹
diei sume⁊ soꝛbilibus:aut ferculo ex ouis nō supflue coctis
aut bꝛodio cauliū:aut bꝛodio ciceꝝ : ꝙ si ista nō sufficiunt
ad tenēdū vētrē lubꝛicum fiat clysterē:aut sumat ius galli
ꝯ gra.j.euforbij in.vj.ʒ.ptisane nō colate decocti ſm ꝙ
describā inferiꝰ cum loquar de medicinalib⁹. ¶ Carnes
tñ comedant assate:⁊ ꝓuideat de lubꝛicitate vētris his alijs
modis. vitentur aūt carnes grosse veteres nimiū pingues
nimiū humide sicut boum vaccaꝝ ceruoꝝ:⁊ capraꝝ:⁊ sic̄
aialium ⁊ saginatoꝝ:⁊ pisciū stagnaliū:⁊ magnoꝝ:vl' sine
squamis. ¶ Vitet caseū:⁊ pastillis:⁊ pultes nō noiatas ⁊
Lacticinia. — artocreas:⁊ oia de qb⁹ dicam in pseruatiuo regimine vi/
tandis. ¶ Numer⁹ āt:⁊ vices comedēdi sit semel:aut bis:
vt ꝯsueuit in sanitate:nisi vehemētia poꝛismi ꝓhiberet ab
illo:tñ cū illa summa angustia abstinēdū est a cibo:iuxta vir
tutis tolerantiā:⁊ potiusq̄ȝ paꝝ est dādum q̄ter q̄ȝ multū
sel. ¶ Pot⁹ ei⁹ in pncipio sit aq̄ ꝣuccharata:aut iuleb vio
Potus — latum:aut aq̄ oꝛdei si adsint signa caliditatis mā̄e:⁊ in pro
cessu qñ iam incipit maturari aqua decoctionis passulaꝝ:⁊
⁊ liquiritie:⁊ oꝛdei:⁊ cū iuleb violato:⁊ qñ magis manife
statur digō aq̄ mellis cū decoctione caricaꝝ ⁊ passulaꝝ:⁊
liquiritie:⁊ qñ declinat:⁊ mā paucificata:sit vinū albū sub
tile habēs aliquid dulcedinis tpate:⁊ det in bona q̄ntitate
sicut in tpe sanitatis. dum aūt comedit tpe paroxismi absti
neat q̄ntum pōt:⁊ dino:si pōt:deinde.v.hoꝛis post cibū bi/
bat parum:⁊ parūpost aliud paꝝ soꝛbilādo:ita ꝙ sit totus
potus paucus nisi in declinatione in q̄ ꝯcedit mediocris
potus. ¶ Sumat in vna mensa q̄ȝ minorē potest cibi ⁊ po
tus varietatem:⁊ preponat lubꝛicitatem ventris inducen/
dum:⁊ subtiliādū grossum:⁊ sumant cibi ⁊ pot⁹ cali actu:
aut ad min⁹ nō intensi frigoꝛis. ¶ Si aūt fructus vult ede
re ꝯueniunt ei ante ⁊ post cibū illi de qb⁹ dicam infra:sed
tñ parū sumat ex eis:⁊ ita intelligat in sapoꝛibus adueni/
entis carniū:⁊ aromatib⁹ in declinatione. Sȝ ego ibi an/
notabo qb⁹ potest vti in poꝛismo cū dicā de preseruatiōe.
Alie accidia. — ¶ Utatur gaudio:⁊ cum dilectis:⁊ fiat ꝙ non videat aut
audiat aliquid contristans quantum est possibile:⁊ hoc d̄
regimine in rebus non naturalib⁹.

Nunc venio ad medicinalia.⁊ pvi mihi ꝙ in pa
roxism⁹ in qb⁹ accidit ruboꝛ faciei
⁊ oculoꝝ:si isti ruboꝛes apparēt anteq̄ȝ magis pcesserit en
helitus angustia ꝙ debeam⁹ credere a tali angustia id ac/
cidisse. ¶ Incipiat p medicus post secū emissionē : p qua
emissione non opȝ facere clistere:sed sufficit suppositoꝛiū a
Flōmia. — flōmia de basilica vena:⁊ extrahat sanguis non multus:imo
debēt sufficere.ʒ.iij.vel.iiij. ¶ Scdo ꝓcedat ad digerendū
Digō. — mām:⁊ ideo si sapoꝛ sentit salsus sumat aquā oꝛdei in om
ni potu suo colatā cum syrupo facto ex decoctione iuiuba
rum:⁊ viola.⁊ ꝣucharo hoc modo. Rc.iuiubaꝝ nūo.xxx.
violaꝝ.ʒ.j.bulliāt iuiube in lib.j.aque clare vsq; ad medie
tatis consumptionem.⁊ in fine addant viole : ⁊ remoueant
ab igne:⁊ dimittant ita quousq; refrigerent:⁊ colent:⁊ ad
dant ꝣucchari albissimi.ʒ.iij.fac syrupum de quo bibat oi
hoꝛa q̄ dȝ bibere in tali pncipio quousq; appet humoꝛ sub
tilis ⁊ salsus. ¶ Si aūt nō apparet in principio rubedo:sȝ
humoꝛ sentitur salsus:⁊ ipse febꝛit ⁊ citrinat coloꝛ:tunc oi
missa flobothomia det syrup⁹ dictus quousq; materia in/
grosset. ¶ Hic etiam syrup⁹ est in eodem casu conuenien/
tioꝛ:q sic fit. Rc. violarum.ʒ.j. oꝛdei.ʒ.j.s. iuiubaꝝ nume/
ro.xxx.semi.malue.seminis altee.seminis citonioꝛum.añ.
ʒ.s.hec bulliant.in lib.j.s.aque clare vsq; ad remanētiam
tertie partis:⁊ cum.ʒ.iij.ꝣucchari albissimi fac syrupū:⁊
da cū aq̄ oꝛdei:⁊ sit quasi totus pot⁹ ei⁹ hoc modo. ¶ Si
vero incipit asmar:⁊ non sentit sapoꝛ salsus : tunc syrupus
conueniens est iste pro digerenda materia:⁊ facilitāda ad
spuendum in principio. Rc. passularum enucleataꝝ.ʒ.j.li/
quir.ʒ.ij.semi.malue:seminis altee.añ.ʒ.iij.ficuum siccaꝝ
numero.x.sebesten numero.xxx. capillorum veneris.ʒ.s.
bulliant in duabus libꝛis aque vsquequo remaneat vna
colet ⁊ cū ꝣucharo fiat syrupus de quo sumat omni ma/
ne.ʒ.ij.cū.ʒ.ij.decoctionis syrupi:⁊ in sero tantūdem dua
bus hoꝛis ante cenam. ¶ Et nota in principio non debe/

mus dare maturātia fortia sicut syrup⁹ de hysopo nec alia
multū calida: qꝛ agitāt mām: ꝛ nocet subtile resoluendo.
Sed opꝫ ꝙ in pncipio sint icisiua mollificātia: ꝛ subtilian
tia siꝉ non fortia: sꝫ debilia vt scripsi: ꝛ silis intentionis sunt
multi syrupi: sed isti videnꝉ mihi aptiores hoi dilicato. Sꝫ
si hꝫ cupiditatē melius faciendi addat in predictis syrupis
ʒ.s. fenugreci: ꝛ tantūdē seminis lini. ℭ Et in eodē tpe pn
cipij tenēda sunt in ore locb q̄si cōtinue. ℞. carniū dactiloꝝ
carnium passulaꝝ mundataꝝ ab arillis. añ. ʒ.j. liquiritie
munde ꝛ rase ꝛ subtiliꝛ puluerisate. ʒ.iij. mucilaginis semi
nis altee: mucilaginis seminis citonioꝝ. añ. ʒ.s. penidiaꝝ.

Ungu. pectorale. ʒ.ij. ɔfice locb cum syrupo violato. ℣ Ungꝉ isto vtaꝉ hoc
tpe. pectus bis vel ter inter diem ꝛ noctē vngēdo. ℞. olei
de lilio. pinguedinis anatis. hysopi humide. añ. ʒ.j. cere
parū. fiat vngm̄ p pectore: quo calo vngaꝉ mane ꝛ sero: ꝛ

Can. vtor vnguento satis calo vt virtus ad locum ducaꝉ. ℭ In
hoc eodē tpe vt venter sit lubricus studēdum est: sꝫ nō cū

Jus galli vetusti ꝛ mod⁹ fiendi. forti medicamine: idō plures dabo modos. ℭ Optimus igi
tur ꝛ primus ꝛ qui est ɔueniens in pncipio vsqꝫ ad finē est
ꝙ in mane sumaꝉ: aut alia hora diei vꝉ noctis. Si in mane
cēt cū angustia sumat brodiū siue ius galli decrepiti q̄tita
tis lib. vnius: ꝛ fiat decti ius hoc mō. ℞. gallū veterē: imo
decrepitū: ꝛ q̄to antiquior tāto melior: ꝛ sit gallus rube⁹
luxuriosus ꝛ audax: ꝛ impingueꝉ dando sibi ad comeden
dum pastillos factos cū melle: ꝛ cū est pinguis fatigetur i
camera vna die verberādo ipm cū pua fentica: ita ꝙ in fi
ne nō possit ambulare: ꝛ tūc decoleꝉ: ꝛ sanguis dimittatur
egredi: ꝛ euisceretur: ꝛ laueꝉ: ꝛ in eo ponāꝉ medulle carta
mi. ʒ.iij. polipodij. ʒ.j. salis gēme. ʒ.j.s. thimi. hysopi. añ.
ʒ.x. ꝛ ponaꝉ ad coquendū in lib. xx. aque: ꝛ bulliant vsqꝫ
nō sint nisi lib. v. vel circa: ꝛ de hoc brodio sumat pro vice
lib. j. ℭ Bonū aūt est ꝙ hic vir prouideat hēe semp gallos
veteres in domo: ꝛ impinguatos: vt cū indiget possit ad li
bitum vti. Nā hoc brodium est digestiuum: ꝛ lubricatiuū
ventris: ꝛ facilitat anhelitū: ꝛ ɔuenit fere oi tpe paroxismi
nisi de se vēter sit nimiū lubricus. ℭ Si aūt non haberet: ꝛ
pmutare velit ad aliud pōt capere in principio prādij fer
culum factū ex medietate vitica: ꝛ quarta parte mercu
rialis: ꝛ alia q̄rta pte bletarum cum butyro vꝉ gallina pin
gui vel pingui capone: aut cum oleo. ℭ Item tertio potest
sumere ante prādium per quartā ptem hore. ℈.j. terbētine
clare: aut per se aut cōmixte cum. ʒ.s. mellis dispumati ꝛ
cocti. ℭ Item q̄rto potest vti ptisana ordei non colata in q̄
sit coctum gra. j. euforbij. ℭ Item quinto sumaꝉ ex thimo
sicco. ʒ.ij. cum aq̄ mellis: aut tm̄ idem de hysopo. ℭ Itē po
test facere clystere lenitiuū ex maluaꝝ: ꝛ bletaꝝ decoctio
ne cum. ʒ.j. pulpe cassie ꝛ olei. ʒ.iij. salis. ʒ.iij. Sed hoc nō
sufficit hora vehemētis angustie: Alij modi ponūꝉ a qbus
dā. ℭ Sed ego pono meliores nisi aliqs faceret supposi
toria admodum dura vt imponeret vngm̄ ex succo mercu
rialis. s. ʒ.j. butyri. ʒ.s. salis gēme. ʒ.ij. ɔfectis simul admo
dum vnguēti: de quo cum instrumento apto. ʒ.j. impona
tur. ℭ Et considera ꝙ hic canon de ventre lubrico tenen
do est per totam egritudinem seruandus nisi naturaliter p
seipsum responderet satis.

℣ Eūo. ℭ Eūo āt proprijs humoris peccātis per ventrem in prin
cipio: ꝛ dum est angustia nō est fienda nec siliꝛ vomitus: nisi
mā in tātum peccaret multū ꝙ esset timor de suffocatione:
ꝛ eo casu ēt leuiter agendum est cum pulpa cassie. ʒ.j. ꝛ cū
decoctione pectorali. Aut si dubitatur de catarri acuitate

Troci. de viol. per colerā preceptā in salsedine flegmatis: ꝛ pruritu par
tium p q̄s transit tunc euacuetur cum. ʒ.j.s. mñe electe. ꝛ
ʒ.j. trociscoꝝ de violis: qui sic fiūt. ℞. violarū. ʒ.j. turbith
ʒ.vj. suc. ligr. mñe. añ. ʒ.iij. ɔfice simul si viole sunt recen
tes pistādo: si aūt sicce confice cum aq̄ dissolutionis draga
gāti. ℭ In alijs āt casibus in principio non fiat eūo p ven
trem de materia propria. ℭ In principio etiam confert ad

ministrare omni mane. ʒ.ij. pulmonis vulpis sicci cum. ʒ.
iij. aque mellis ꝛ est conueniens.
ℭ Accedente morbo ad augmentū: qꝛ mā incipiat esse di
gesta manifeste tunc possum secure dare digerentia fortia:
ꝛ idō sumat in mane oi die hunc syrupū. ℞. sy. de ligr. ʒ.j.s.
sy. de hysopo. ʒ.s. distemperentur cum decoctione capillo
rū veneris iuiubaꝝ sebesten ficuum siccaꝝ passularum et
ligr. ꝛ sumatur bis in die semper ad minus: duabus horis
ante comestionē: ꝛ similis intentionis est syrupus de hyso
po: sed est fortior: ꝛ similiter syrupus de prassio: ꝛ est in de
clinatiōe morbi magis placens. ℭ In ore autem hoc tem

Locb bonū. pore teneat locb de pino: i fere continue aut locb quod di
locb bonum: cuius ista est descriptio. ℞. dragagāti. ʒ.s. pi
nearum mundataꝝ. ʒ.j.s. piperis. ʒ.j. rob vue mature aut
mellis: passularū. ʒ.j. ɔfice locb. ℭ Similiter potest sume
re mane ꝛ sero. ʒ.s. diatris salomonis: ꝛ semp cū suo locb
pōt addi q̄rta pars ei⁹ de pulmone vulpis. ℭ Pectus aūt

Ungu. pectorale. inungēdus est mane ꝛ sero cū hoc vnguēto. ℞. olei yreos
olei de lilio. añ. ʒ.j. pinguedinis anseris pinguedis vulpis
hysopi humide. añ. ʒ.s. radicis yreos. ʒ.j. aristologie rotū
de. ʒ.ij.j. cere q̄tum sufficit: fac vnguentum. ℭ Clysteria q̄

Enema acutum. isto tpe ɔueniūt sunt acutiora prioribus hoc mō. ℞. cētau
ree minoris. ʒ.s. agarici. ʒ.ij. polipodij cartami. añ. ʒ.iij. fi
cuum siccaꝝ. ʒ.x. succi blete lib. j. bulliāt cum aq̄ colature
furfuris vsqꝫ ad ɔsumptionem medietatis: ꝛ ex h sumatur
lib. j. olei rutacei. ʒ.iij. yeralogodion. ʒ.ij. hierepigre Nico
lai. ʒ.j. salis ꝙ sufficit. ℭ Qꝫ si cum digōne sputi sit etiā mi
nor angustia spūs pōt sumere solutiuū: qꝛ pp flegmatis dif
formitatem imaginādum est aliquā ptē esse digestā. cēt er
go tale. ℞. pulpe cassie. ʒ.j. agarici albi leuis: ꝛ non ligno
si. ʒ.j. salis gēme. ℈.j. infundaꝉ agaricus in oximelle: ꝛ i de
coctione pectorali totū distemperetꝛ: ꝛ sumaꝉ ante diē dua
bus horis: ꝛ supdormiat: ꝙ si in potu nō vult pharmacū
sumat pillulaꝝ de agarico. ʒ.j. ꝛ. ℈.j. si tm̄ non videꝉ multa
mā: melius est expectare digōnis cōplementū. ℭ In hoc
augmenti tpe si qū parum molestaꝉ bonū est vomere post
comestionē. ʒ.j. aq̄ decoctionis radicū raffani: aut post po
tū aq̄ decoctiōis raffani cū aceto vꝉ oximellis ɔpositi. ʒ.ij.
ℭ Sed cum sunt matura sputamina deꝉ in mane syrupus
iste. ℞. oximelꝉ sqlliticí. ʒ.j. sy. de hysopo. ʒ.s. cū decoctiōe
asse calamenti prassij. añ. M.j. sebesten iuiubarū. añ. xv.
numero bulliāt in lib. j.s. aq̄ vsqꝫ ad medietatis consum
ptionē. ꝛ. ʒ.iiij. istius decoctiōis distemperetur syrupus.
ℭ Locb aūt tūc proportionatū ad tenēdū in ore est locb
sanum ꝛ expertū: ꝛ si pōt fieri cōmisceātur cū eo ad quali
bet. ʒ. ʒ.ij. pulmonis vulpis sicci ꝛ puluerisati: aut detur si
bi locb de pupone. ℭ Hoc tempore purgādus non tm̄ se
mel: sed vsqꝫ ad materie eradicatione in pluribus vicibus:
sumat igiꝉ q̄primum pausat a fortib⁹ accidentibus sputis
maturis exītibus has pillulas: si tm̄ virtus consentit. ℞.
pillularum de agarico. ʒ.j. pillulaꝝ cochiarū almansoris.
ʒ.s. confice pillulas: ꝛ sumaꝉ vice vna: ꝛ supdormiat hora
vna: post nō dormiat: sꝫ stet in camera obscura: ꝛ caueat a
frigore pro tota die: ꝛ sex horis post assumptas pillulas bi
bat aquā ordei. s. ʒ.v. cum. ʒ.j. zuccbari. Septima aūt ho
ra accipiaꝉ prādium: ꝛ in die post assumptionē pharmaci
pſertim postq̄ semel purgatus ē sumat. ʒ.j. tyriace: ꝛ post
illā stet ieiunus horis. viij. ℭ De qnqꝫ in qnqꝫ diebus pur
getur vsqꝫquo manifeste declinet morbus: iteꝝ tm̄ non di
mittat quin sumat locb modo dicto in mane syrupū q dif
ficilis est stuporis quā sumpto sumat cū hoc locb sano: ꝛ
experto locb de sqlla simul: ꝛ qꝛ locb de squilla ē vehemē
ter amaꝝ sumat in compositiōe hoc modo. ℞. locb sani: ꝛ
experti: locb de pulmōe vulpis. añ. ʒ.ij. locb d̄ squilla. ʒ.j.

Locb d̄ pul. vulpis. ℭ Descriptio aūt locb de pulmone vulpis est ista. ℞. pul
monis vulpis sicci: succi ligritie capilloꝝ veneris seminis
feniculi. añ. ʒ.j. ɔfice cū zuccharo cocto in aq̄ aut cū rob

vue ⁊ ꝯuenit inunctio pectoris cum vnguento descripto in
Vomitꝰ tpe augmēti. ¶ Hoc status tpe ꝯuēit vomitus cū raffano: vt supra dī: aut hoc modo. ℞. radicū raffani. ℥. j. ipzimant in ea frusta ciū albi p totū: ⁊ dimittaſ hoc mō die ⁊ nocte ⁊ postea exhibatur ⁊ comedaſ raffanus ille. ⁊ post horā vomat: aut raffanus bulliat in aq̄ vnciarum decē quousq̧ remaneāt vncie qnq̧: ⁊ colenſ ⁊ addaſ oximellis compositi ℥. iij. bibat tepide: ⁊ post mediā horā vomat. Intelligaſ tñ q̧ vomat nisi pectoris habitudo sit longa cū humeris eleuatis. nā h̄ existe nō vomat pp timorem fracture vene pulmonis: ⁊ vomitus iste fiat seł in septimana. postq̄ aūt vomerit qescat duabꝰ horis: ⁊ post comedat non multum.
¶ Et cū egritudo declinat si sufficit regimen qd̄ fit in statu bñ est: sin autem trāseundū est ad ea q̄ exiccāt pulmonem: ⁊ ad emplastra super pectus: q̄ ego statim scribam.
¶ Et ꝯuenit ēt sumptio huiꝰ ꝯfectiōis in declinatione maxime: lz in statu ꝯueniat. ℞. ficuū citrinap. ʒ. x. dactilorum pinguiū: semis apij: semis feniculi: capilloꝝ veneris ligricie hysopi prassij. añ. ʒ. v. coq̄ntur ista in lib. iij. aque lento igne quousq̧ veniāt ad vnā: ⁊ coleſ: ⁊ cū ista distemperet ꝯfectio quā nūc dīscribā. ℞. iucci ligricie hysopi capilloꝝ veneris. añ. ʒ. v. cordumeni piperis amigd. amarap: aristologie rotūde semis vrtice. añ. ʒ. v. pulmonis vulpis sicci. ʒ. j. mellis dispumati. ℥. ix. fiat electuarium: de quo sumat in mane ⁊ in sero. ℥. iij. cū lib. ʃ. dicte decoctiōis. nā mirabilr pulmonē purgat ⁊ spueſ fac. ¶ Q̄ si ad sputa ꝯsumēda h̄ nō sufficeret purgeſ iteꝝ i declinatiōe cū pilulis cochijs: ⁊ de agarico. añ. ℈. ij. aut. vij. fm virtutis tolerantiam.
¶ Et si ista nō sufficiāt vtaſ istis exiccatiuis. primo exteriꝰ
Emplꝫ rubificatiuum ponēdo post fortes fricatiōes hoc emplm rubificatiuū super pectus cum pāno aspero. ℞. salis lib. j. vini albi q̧ sufficit ⁊ inuicem in mortario ꝯficiātur ad modum vnguenti vel empli: ⁊ supponaſ. ¶ Ex fortibus tñ exiccatiuis extra
Cauterium. applicādis est cauterium super medio pectoris qd̄ diu teneatur apertū: sed hoc mihi nullo mō vī in hoc delicato faciendum.
Fūigiū ¶ Interius āt potest sumere fumigium hoc mō. ℞. aristologie rotūde: myrre: ⁊ storacis: thuris. añ. ʒ. j. arsenici rubei. ʒ. v. tere ⁊ confice cum butyro vaccino: et fac formas similes auellanis: ⁊ ponaſ vna pro vice super carbones accensos ⁊ fumus per emboturn sumaſ ieiuno stomacho per os absq̧ timore. est. n. exptum verum in exiccādo pulmonem. ¶ Neq̧ tñ hic dimittatur ventris lenificatio vt supra dī. ¶ Q̄ si hec nō sufficiunt: q2 caput catarrizat sumat studiū in exiccādo caput fricādo in mane ⁊ in lauaturis capitis ponēdo sticbados arabici sene. añ. ℥. ʃ. assari. ℥. vj. lauri manipulum vnum: ⁊ portādo in mane nigellam torrefactā: ⁊ puluerizatā: ⁊ in syndone positam: ⁊ hoc quasi continue: sed de hoc magis infra: nō dimittatur etiā hoc tempore ventris lenificatio: ⁊ hec de parte pertinente ad facientia in paroxismo.

Cura al maḡ ge dis tpe. **In hora** aūt in qua qescit a p̄oxismo singłe est adhibendum p̄mo in regimīe deinde in vsu medicinap. ¶ Nā si i pmutatiōe vite: aut in pmutatiōe etatis nō accidat iuuamētū raro sperādū est de salute huiꝰ passionis. regimen ergo primo ponatur ⁊ breue propter ista.
Aer. ¶ Aer dz esse siccus in caliditate ⁊ frigiditate tempatꝰ: ⁊ dz cauere ab omnibus q̄ dixi in capitulo de aere supra.
Motꝰ ¶ Omni die est exercitādus maxie in mane post emissionem supfluitatū p̄me digōnis. ⁊ scd̄e in loco sicci aeris: ⁊ si pluuia: auster: aut alius vētus dn̄aretur: aut nebula faciat exercitium in domo vbi aer sit siccus artificialiter: ⁊ incipiaſ exercitiū p̄mo a leui: ⁊ paulatī diu durādo deueniat ad forte: ⁊ clamādo: ⁊ voces fortes in fine faciendo: ⁊ post parū versus exercitiū leue: ⁊ veniat paulatim nō subito ex forti motu ad qetē: id tñ qd̄ dī de voce exaltāda itelligitur nisi dubitet de ꝯpositione ex vene fractura. ¶ Eo. n. casu exercitāda sunt iferiora: ⁊ pectus nō ita fortibꝰ exercitijs: imo cauendū esset ab eis ⁊ a leuatiōe pondeꝝ et nimia extorsione pectoris: et loco exercitij vtēdū eēt fricationibꝰ in toto corpe: et tandē in pectore: et capite: q̄ fricationes fieri debēt qū pp aliquā dispositionē ab exercitio impediretur.
¶ Sumpto aūt cibo: aut quiescat: aut motus sint leues.
Somnꝰ ¶ Somnus eiꝰ hoc tpe sit in nocte: et nō in die: et sit in camera aeris sicci tpati in calore: et sit capite bene eleuato: ⁊ ipso bene cooperto. p̄ sup dextro latere deinde post duas horas vel circa sup sinistro: ⁊ nō resupino: aut supine: ⁊ sit sex horaꝝ in die nālī: ⁊ si pur in die dormire dz minꝰ malū eēt in mane ante tertias: sz post prādiū nullo mō dormiat: q̧ si ꝯsuetus fuerit paulati hāc ꝯsuetudinē dimittat: ⁊ illō tps in aliq̄ ludo honesto ⁊ delectabili ponat ⁊ icipiat somnus eius tribus horis ad minus post assumptum cibum.
Cibi Panis. ¶ Cibi sui sint isti: panis ex optimo frumento collecto ex sana segete: ⁊ cui nō aduenit nocumentū putredinis aut supcalefactionis. ⁊ sit pistus: bene fermētatus: sufficiēter coctus: ⁊ ad oēm librā paste dum panis ꝯficitur addātur. ʒ. ij. pulueris q sic fit. ℞. anisoꝝ feniculi. añ. ℥. ʃ. masticis. ʒ. j. fac puluerem: ⁊ sit panis inter primā ⁊ q̄rtam diē: ⁊ nō comedaſ calīo: ⁊ sit mundus ab exteriori cortice. Caueatur azimus ⁊ non coctus ⁊ durus ⁊ fumās ex furno ⁊ de alijs granis a frumento: maxime cui lolium esset commixtum.
Carnes ¶ Carnes ꝯuenientes ꝓpter scriptas. s. paucarum supfluitatum subtilis nutrimēti complexionis ꝓpe tempamentū ita q̧ ꝯueniunt pdices carnes fasianoꝝ iuuenū pulloꝝ ⁊ pullaꝝ mediocriter pinguium nondū calcantium aut oua faciētium alaudaꝝ frāguellorum: puaꝝ auiū montanarū.
¶ Et ꝯueniūt carnes hedoꝝ caprioloꝝ lepoꝝ ⁊ caro vulpis ⁊ ericij cāpestris: ⁊ p̄cipue istoꝝ pulmones ⁊ carnes colūboꝝ ⁊ turturū volare incipientiū non duroꝝ. ⁊ fugiat carnes bouinas ⁊ pecudinas: sz tolerari possz caro castrati ānalis: sz agnoꝝ carnes vitet ⁊ porcoꝝ ⁊ auiū degentiū in aqs: sicut anserū anatū ⁊ silia. ¶ Et vitentur iteriora capita ⁊ colla aialium exceptis pulmonibus vulpis ⁊ ericij.
Lacticinia. ¶ Et viteni ea q̄ sunt multum vnctuosa ⁊ pinguia: ⁊ viscosa ⁊ sanguis ⁊ caseus ⁊ lac. ¶ Et ꝯdiātur cibi sui in quibꝰ poniſ aliq̄ pinguedo ex pinguedie leporis ⁊ caprioli ⁊ vulpis precipue. ⁊ sumat ex aialibus predictis ptes macras.
Oua ¶ Et vitet oua dura ⁊ albumina coꝝ: ⁊ pōt vti vitellis sorbilibus.
Pisces ¶ Pisces vitet oēs ⁊ p̄cipue magnos ⁊ stagnales ⁊ sine squamis vt sunt anguile murene lāpredez: ita q̧ minus noceſ a piscis de libero mari iuxta scopulos habitātibꝰ: sicut sunt talez: ⁊ a piscis ex fluuijs petrosis hñtibꝰ squamas ⁊ p̄parati ⁊ cocti cum vino ⁊ aromatibꝰ: aut cum aq̄ ⁊ agresta ⁊ aromatibus.
Legumina. ¶ Legumina oia: ⁊ omnia ḡna inflatiua sicut sunt fabe faseoli corpa cicerum ⁊ similia vitet ⁊ silr frumentum coctū ⁊ pastilia omnia: ⁊ artocleas ⁊ pōt vti farre et ordeo in ferculis tā in farina q̄z in cōfractis: et vitet risum: sed potest vti brodio cicerū et coquere carnes cum eis.
Olera. ¶ Ex oleribꝰ pōt vti hysopo thymo origano nasturcio calamēto maiorana saluia serpillo petrosilio raffano vrtica boragine sparagis synapi blitis aneto. sz p̄cipue thimus et hysopus sunt ꝯuenientes oī mō calefaciendo pl̄onem: et ipm a grossis humoribꝰ expurgando: ita q̧ istaꝝ herbaꝝ puluis cum pipe potest poni in ferculo et pōt illo vti cum aq̄ mellis in mane ad q̄ntitatē. ʒ. vnius: vel vsq̧ ad duas qnq̧: et laxat ventrem purgādo pectus ab illis humoribus. ¶ Acria āt viten vt cepe porros alleum. sed aliqui concedunt porrum cum melle et alleū coctū: et vitet i cibo caules: lz brodiū eaꝝ sit satis ꝯuemēs vitet ēt lactucā cucurbitas citrulos cucumeres et melōes et melōgenas. sz cappes sumere est vtillimū añ prādiū et añ cenā cum rob vue dulcis.
Fructus ¶ Ex fructibꝰ fugiat omnes humidos: exceptis ficubus bñ maturis: ita q̧ vue cerasa pruna pira poma persica et similia. vuas tamen passas et recentes valde maturas: et q̄ tam diu steterint collecte q̧

aquosus idigestū separatū est ab eis pōt sumere. Utiter ēt fruct⁹ stipticos ⁊ pōticos ⁊ nespilla ⁊ sorbas ⁊ acetosa pt vti. imo ɔueniūt amigdale dulces. ꝗ. pini: ⁊ iuiube ⁊ sebesten: ⁊ pōt sumere pbisticos. Ex aromatib⁹ ɔueniūt piper gingiber macis crocus nō sumēdo nimiū: ⁊ nisi patiat̄ capitis dolorē ⁊ cinamomū ⁊ fere oib⁹ bene redolētibus pōt vti: nisi videat̄ caput graue. ⁊ in vsu moderato iuuabit. Et pōt vti granis feniculi ⁊ anisi: ⁊ post cenā coriādro bñ masticato ⁊ pparato. salsa pōt facere ex amigdalis ⁊ cinamomo ⁊ passulis ⁊ gariofilis ⁊ pipere ⁊ croco cōmixtis oib⁹ vel qbusdā: addēdo parū succi limonū aut citranguloꝝ ꝓpter saporē: sꝫ non multum de talibus acetosis ponendo.

Can. ¶ Nō sumat in eadē mensa cibarioꝝ multitudinē: sꝫ sit cōtētus vna ciboꝝ manerie aut ꝙ paucissimis pōt. ⁊ si varia cibaria sumat pponat lubricātia ⁊ subtilia grossis ⁊ duris. Et sumat in hyeme calida cibaria ⁊ in estate non nimium frigida quoquomodo. ¶ Carnes sumat assatas nō elixas nec suffocatas sub tegulis in patellis.

ꝑ Pot⁹ ¶ Potus eius in tpe qetis vt puto melior esset aq̄ mellis ꝙ vinū: qr caput eius vr̄ q̄si ɔtinue catarrisare dēre. ⁊ si vinū bibit sit claꝝ aureū dulcedini attinēs: ⁊ ɔuenient tēpatū cū aq̄ melior est sibi aq̄ cisterne aut fluuij libeꝝ exitum hñtis ⁊ currētis absq̄ odorē ⁊ clara ⁊ sapore grosse aut limose. ⁊ putealis ⁊ stagualis ⁊ turbulēte ⁊ ð minera dimittāt̄.

Cañ. ¶ Nunꝙ vna vice dꝫ ad satietatē comedere: imo semp relinquat aliqua famis vestigia siue reliquias ⁊ qñ verā patitur famē nō tardet̄ in cibādo nec comedat nisi plane sentiat ventrem eē vacuum: saltem quo ad superiora.

Anime accñtia. ¶ Et studeat oi die saltem semel habere vētris bñficium. ¶ Caueat a tristitia ⁊ cogitatiōe ira ⁊ timore ⁊ a venereis ⁊ vtatur tēperato gaudio: ⁊ hoc de regimine.

Sed veniēdo ad medicinalia cōstat ꝙ intentio dꝫ esse phibitio ɔgregatiōis mãe in pulmone q̄ a capite currit illuc: ⁊ iō intentio dꝫ eē in capitis ɔfortatione ⁊ probibitione in generatione catarrose mãe in ɔfortatione pulmonis vt non recipiat aut saltem receptam exterminet anteꝙ ad asma faciendum sit sufficiēs ⁊ preter mãe generate iā ⁊ que sepe generabitur euãtionē ante aduētum paroxismi.

¶ Propter pmū vr̄ mihi ꝙ oi mane post euõnē superfluitatum ⁊ post exercitiū faciat cum pānis calidis calefieri ⁊ confortari caput: aut cum sacco milij calefacto fomentari.

Balneū ¶ Scdo ꝙ si est ibi aliqd balneū sulfureum mittatur illuc ad recipiēdū aquā sup cōmissurā coronalē calidā ab alto cadentem ad modū embroce: ⁊ mouetur pluribus horis.

Sacul⁹ capital. ¶ Tertio ꝙ portet tpib⁹ frigidis ⁊ qpatis hūc sacculū. ℞. gariofiloꝝ. ʒ. iij. folij macis: nucis muscate. añ. ʒ. j. sticbados arabici calamēti corticum citri. añ. ʒ. ij. menthe. ʒ. j. pistent̄ ⁊ fiat puluis ⁊ fac sacculū i syndone rubea sup partē anteriorē capitis. ¶ Quarto vr̄ mihi ꝙ vtat̄ quasi ɔtinue odoramentis nigelle torrefacte ⁊ puluerisate. ℥. ij. ligentur in pāno subtili ad modū descripti a Mesue in. c. de catarro ad catar. frigidū. ¶ Quinto nō sufficientib⁹ alijs inungat̄ caput totū prius abrasum factis pmo purgationibus mane ⁊ sero leuiter fricando: ita vt oleum imbibat̄. ℞. spice gariofi. añ. ℥. j. stafisagrie rute. añ. ℥. ij. masticis. ʒ. ij. piretri. ʒ. iij. euforbij. ℥. ij. storacis liquide. ℥. j. gipsi. ℥. j. baccaꝝ lauri. ℥. j. olei laurini lib. ſ. sambuci. ʒ. j. capita allei numero. x. vini cocti lib. x. terant̄ oia: excepto euforbio mastice ⁊ gypso: ⁊ bulliant cum dicto vino in vase scdo vsq̄ ad medietatis ɔsumptionē: coletur ⁊ colature addatur euforbiū mastix ⁊ gypsum: ⁊ ita ponat̄ in vase scdo ad bulliendum vsq̄ ad ɔsump. vini ⁊ pone in vase vitreato. ꝙ scdo vr̄ mihi ꝙ dꝫ vti pulmone vulpis: cui⁹ descriptio pcessit.

Electuariū expertum ¶ Cōfert ēt vt sꝫ expertus vsus hui⁹ electuarij. ℞. succi marubij: aristologie longe ⁊ rotūde: radicis yreos. añ. ℥. ſ. succi eupatorij succi mirtilloꝝ camedreos camepitheos. añ. ʒ. j. spicule fetide. ʒ. ij. carpobalsami: ligni aloes. añ. ʒ. j. ſ. puluerisent̄ ⁊ fac electuariū cū syrupo q sic fit. ℞. mirre gar. cinamomi cardamomi. añ. ʒ. j. liga in pāno ⁊ pone in lib. j. aq̄ die ⁊ nocte. postea cola ⁊ adde lib. j. mellis ⁊ bulliant ad ignē dispumādo quousq̄ hēat formā syrupi: ⁊ cum eo fac electuariū. Debꝫ aūt vti isto electuario fere oi mane sumēdo. ʒ. iij. vel. ij. cū aq̄ mellis. ¶ Cōfert ēt vsus zinzi. conditi ⁊ alipte muscate ðscriptiōe Nicolai. ¶ Et in tpib⁹ autumni veris ⁊ hyemis vsus tyriace magne i septimana semel: ⁊ sumat̄ stomacho ieiuno. ʒ. j. cū. ℥. ij. aq̄ mellis. ⁊ post ipsam ieiunet. vij. horis ad minus. ⁊ ista nō dimittātur oino. ¶ Cōfert acetū squilliticū sumēdo oi mēse. v. dieb⁹ vno post alium. pma die. ʒ. j. in aurora. scdo duas. tertio tres. qrto q̄tuor. in qnto adhuc. ʒ. iiij. ¶ Cōfert diapressiū ⁊ diatriōpipeon mitridatū ⁊ vsus enule in mane comedendo ex ea sola aut in ouis aut in ferculo. ¶ In estate aūt sumat. ʒ. j. ſ. boli armeni cū. ℥. iij. vini albi subtilis: ⁊ hoc sepe qm̄ i isto casu est forte valde necnō esset si omni die faceret.

¶ Carnes ēt bubonis comeste a ꝓprietate ɔferunt ⁊ brodium eaꝝ. ¶ Ius galli antiq mō supradicto macis marubium in vino cocta. ¶ Et sandaraca cū sumit̄ de ea. ℈. ſ. in mane deglutiēdo grana eius ⁊ rosata nouella Nicolai hysopus paucedanū ⁊ pastinace: sꝫ vinū decoctiōis ei⁹ ⁊ ruta est ɔueniēs. ⁊ dꝫ qñq̄ vti vna re istaꝝ qñq̄ alia permutando: ⁊ nō stando vltra. x. dies ꝓ vice sup vna earum. caro bubonis.

¶ Quātum ad scdam itentionē q̄ est euõ vr̄ mihi h ordo seruādus: ꝙ ꝙ medic⁹ q est pñs ɔsideret ɔsueta tpa interpolationū suaꝝ: ⁊ si fuerit inter duos mēses cōiter: aut q̄tuor sex: aut magis in hyeme: aut magis in estate ⁊ semp añ tps q̄ dubitat̄ de paroxismo p. viij. vl̄. x. vl̄. xv. dies faciat suū syrupū de ysopo ⁊ syrupū de prassio ⁊ syrupū de sticbados. añ. ℥. ſ. ꝓ vice cū decoctiōe thymi ysopi ficuū siccaꝝ sticbados arabici nuc. musc. ⁊ sumat hūc syrupū q̄tuor vicib⁹. ꝑ Digō

¶ Et illo sumpto purget̄ sumēdo has pillulas. ℞. pillularum cochiaꝝ almāsoris. ʒ. ſ. serapini. ℈. ſ. pillulaꝝ de agarico. ℈. ij. misce ⁊ fac ipsas. ¶ Aut purget̄ cū his pillulis. ℞. agarici. ʒ. ij. yreos pistij. añ. ℈. j. serapini sarcocolle. añ. ℈. iiij. ɔfice cū rob vini ⁊ sit dos eaꝝ. ℈. j. ſ. aut paꝝ minus sm virtutem eius. ¶ Ur̄ mihi scdo quo ad hāc intētionē ꝙ in principio martij si nō fuerit aliud impediēs ꝙ soluendus sit sumendo prius syrupum de ysopo aut de prassio: aut de liquir. sm ꝙ videt̄ pñti medico cum equali q̄titate. sy. de sticbados cū decoctione statim supradicta: ⁊ post purgetur sumendo. ʒ. ij. agarici ⁊. ℈. ij. salis gēme ⁊. ℈. vj. mãne. ⁊ totum sit distemperatum cum decoctione pectorali ⁊ bibatur duabus horis ante diem ⁊ superdormiat hora vna: post non dormiat vsq̄ ad complementum operationis medicine ⁊ tardet cibum: ⁊ caueat a frigore. ꝑ Euõ

¶ Consil' em purgationē faciat in mense octobris si nō fuerit impediens ⁊ oino ante veꝝ frigus hyemis purgetur. Uomit⁹

¶ Confert oi mēse bis saltē vno die post alterum vomere post cibū de rebus salitis ⁊ vnctuosis: aut post potum decoctiōis raffani cum oximelle: sꝫ meli⁹ est post prādiū. ⁊ i h semper bñ notet̄ ꝙ ipse nō sit pñficus aut ex cōpositiōe ad pñsim paratus. nam h casu oino dimittēdus ē vomit⁹.

¶ Cōfert pterea post gñales purgatiōes in mane masticare passu. cū pipe: aut masticē cum piretro: aut pipere emittendo sputū p mediam horā. ¶ Et eodē tpe gargarismata ex decoctione sinapis cū aceto ⁊ melle. ⁊ silr̄ caputpurgia trabendo per nares succum blite aut aquā maiorane. Masticatoria. Garga. Caput / purgia.

¶ Silr̄ sternutationes ꝓuocare modis suis sunt ɔuenientiores. Oium tñ horum modoꝝ mihi plus plꝫ masticatio ⁊ gargarismus. ¶ Ubi aūt p ꝓcessum tpis ista nō contulerint: qr puto pncipalē dispositionē ex capite puto ꝙ sup partem anteriorē capitis sit apponendum rubificatiuum facta purgatiōe: sicut empl'm de ficubus ⁊ sinapi inuicem pistatis ⁊ stercore columbino pferum siluestriū colūboꝝ Rubificatiuuꝫ.

ꝛ cum vesice nate fuerint aperiantur ꝛ diu teneantur apte qn̄ opz cum vnguento egiptiaco eas manutenendo.
¶ Ultio ꝯsideret: qꝛ egritudo est diuturna nec in medicis ꝯfortatiuis nec digestiuis mā̃ci nec euātiuis standū est cō/tinue sup vna: sȝ variāde de.x.aut de.xv.dieb⁹ nec est ser/uādus vnicus modus eūonum: nec sillis tp̄is interpositio. imo qn̄qȝ iter vnā eūonē ꝛ aliā oȝ interponi tp̄s amplius qn̄qȝ min⁹ ne virtuti ꝛ nature fiat ꝯsuetudo: ꝛ ne infirmo fiat fastidiū. simul aūt nō opz ip̄z ꝯculcare cū multitudine nimia remedioꝝ: sȝ fiat iuxta sufficientiā ꝛ tolerantiā infir/mi. ¶ Aduertēdo ꝙ in dieta exiccatiua in ꝯfortatiōe capi/tis ꝛ pectoris ꝛ eūonibus opportunis tam pticularibus p sputū ꝙ̄ per vomitū ꝛ secessum multū est ꝯsiderādū ꝛ in his fere tota medici oȝ versari intentio. ꝛ sic sit finis cum laude dei per me Ugonem senensem: Floreñ.

¶ De sputo sanguinis ex fractura vene in pulmone.

¶ Consiliū.38.

gregius vir dn̄s Jacobus gamo hodie sūt nouē dies ꝙ cū luderet ad brachia ꝓiectus esset in terrā cū surrexit passus est sputū sanguinis cū leui tussi: ꝛ sanguis fuit spumosus clarus calidus in q̄ntitate circa tres vncias: ꝛ flobotbomatus fuit de ve/na manus dextre iter annularē ꝛ auricularē quam vocāt saluatellā. ꝛ duob⁹ dieb⁹ interpositis leuādo onera vt iu/uaret onerare mulos incidit sputum sanguis illa die q̄nti/tatē duoꝝ bocaliū ꝛ flobotbomatus ē vena basilica inuē/ta gete duos dies vel circa nihil passus est. Sȝ postea cū descēderet duas scalas ꝛ reascenderet incidit iteꝝ sputum sanguis forte triū.℥. ꝛ abinde citra non sum informatus: ꝛ ex istis manifestū est ꝙ h̄ est sputum sanguinis ex fractura vene in pulmone. ¶ Et procedā in ordādo consilium ſm cō/munem ꝯsuetudinē. Prio ponendo regimen non nāliuz. Scd̄o medicinarum dimittendo pronostica.

Aer. ¶ Caueat habitare in loco siue aere vehemētis calidita/tis: aut vehemētis friditatis: ꝛ sīlr pmāere sub radijs solis ꝛ lune: ꝛ caueat ab omnib⁹ ventis ꝛ ab aere humidorimo sit locus sue habitationis quietus siccus et inter calorem ꝛ frigus temperatus.

mot⁹ ¶ Non opz hinc ad.xv.dies exercere corpus ei⁹ nec am/bulare nisi leuissime: imo hoc tp̄e adhereat quieti: et post illud tp̄s vtat in māe exercitio satis lōgo leuis ambulatio/nis vel eq̄tatiōis sine agitatiōe et īterpositis quietib⁹: sed nullo modo vtatur forti motu: nec clamet: nec leuet pōdus nec fortiter extēdat mēbra: presertim ptes pectoris et bra/chia. Et inter cetera fugiat laborem post comestionem.

Cibi ¶ In cibis pro nūc abstineat a carnibus et ab ouis et la/cte et victualib⁹ de pasta et a plurima comestiōe: et sit con/tentus sumere fercula ex ordeo vel riso vel panico vl' mi/lio mundo vel ex lentibus excorticatis eiecta pma aq̄ aut ex endiuia vel spinachijs vel lactuca et boragine.

¶ Optimū tn̄ esset si comederet ferculum ex portulaca: et pōt vti h̄ tempore piscib⁹ de aq̄ clara et cācri de fluuijs vl' gambaris decoctis in lacte sine butyro aut in aq̄ ordei: et pōt vti fructib⁹ stipticis: sicut sunt granata pira et citonia et mirtilli: et loco saporis sumat de agresta non salita vl' vi/no citonioꝝ vel vino granatoꝝ cum pulpa sumach vl' mir/tilloꝝ cū succo capriolоꝝ vitij. ¶ Et caueat ab oibus acu/tis vt sunt aromata alleū porri cepe ꝛ raphani ꝛ acetum. ¶ Et a ꝯfectiōib⁹ vehemēter dulcib⁹ ꝛ amaris: ꝛ similez vitā opz ꝙ obseruet per integrū annum nisi postq̄ȝ pcepe/rit venā consolidatā ꝛ firmatā sicut potest esse hinc ad.xv. dies pōt vti carnibus sicut sunt carnes perdicū ꝛ minuta/rum auium ꝛ leporis ꝛ caprioli ꝛ capreti ꝛ vituli: sȝ oino nō sint multū pingues: ꝛ sumat ex eis ptē macrā aut ptem neruosam: ꝛ pōt vti pedib⁹ ꝛ rostris porcelloꝝ: ꝛ sint iste carnes elixate cū fructib⁹ elixatis stipticis: vel cū agresta recēti: vel cū capriolis vitis: ꝛ poterit illo tp̄e vti piscib⁹ su/pradictis ꝛ caseo recēti absqȝ sale ꝛ lacte de quo sit extractū butyrū: ꝛ maxie lacte capre. ¶ Et in primis.xv.dieb⁹ opz cibū esse quasi medietas ꝯsueti cibi: imo in cena debz etiā leuius comedere ꝛ pultem ordei ꝛ lentes sine cortice vel amigda. nullo mō se replendo. Postea aūt paulatim redu/catur ad quantitatem cibi consueti.

¶ Potus ei⁹ ꝓ nūc oȝ esse sine vino: pura aq̄ ordei: aut aq̄ ferrata cū syrupo mirtino: aut aq̄ ros. aut aq̄ decoctionis rosaꝝ cū eodē syrupo vel cū vino ḡnatoꝝ vel cū vino cito/nioꝝ: vel si est ei nimis graue abstinere a vino bibat vinū rubeū stipticū pmixtū cū plurima aq̄ ferrata: ita ꝙ sint aq̄ due tertie: ꝛ vini tertia pꝰ: ꝛ non abundet in multo potu. Pot⁹

¶ Et trāsactis.xv.diebus si viderit ꝯsolidationē esse fcāȝ vtatur tā vino stiptico: ꝛ rubeo ꝛ saltē pmixto eq̄lr cū aq̄ vsqȝ ad annū: ꝛ ꝯceduntᷣ post.xv.dies pulli ꝛ castrati ꝛ cō/ceduntᷣ fruct⁹ stiptici ꝛ citruli: ꝛ cucurbite ꝛ cucumeres: sed nō salita ꝛ acuta ꝛ multum aquosa.

¶ Sōno āt oȝ vti moderato: ita ꝙ debēt sibi sufficere i die nāli sex hore aut sex cū dimidia. ꝛ nō dormiat post prādiū: ꝛ si i nocte nō dormiuit sufficient: i mane dormiat añ cibū: ꝛ dormiat i camera tēpati aeris: corpe mediocrit' coopto: ita ꝙ nō frigeat: ꝛ p h̄ nō vēiat ad tussiȝ neqȝ pp calorē san/guis bulliat: ꝛ dormiat sup altero lateꝝ medietate supiori bene eleuata. ꝛ caueat sibi a somno in loco frido vel hūido ꝛ iacendo resupine. ¶ Si vō nō habeat bn̄ficium ventris faciat sibi fieri clysteria cōia cū multo oleo ꝛ pauco sale ꝛ cum pulpa cassie sine additione rerum acutarum. Sōnus

¶ Et omnino caueat sibi a rixa ira perturbatione agita/tione mentis ꝛ coitu. Anie accñtia.

Descendendo ad medicinalia opz vsqȝ ad tres mēses oi mēse semel ip̄m flōmia/re qn̄qȝ de vena epatis dextri brachij qn̄qȝ de vena sinistra ꝛ flōmia oȝ eē subtilis vel q̄si mediocris aptionis ꝛ extra/hatur q̄ntitas vsqȝ ad duas.℥.vel tres pro vice ad plus. Flōmia.

¶ Et p nūc opz purgeᷣ recipiēdo p̄ hūc syrupū. ℞.syrupi de endiuia.lib.ʃ.syrupi ros.℥.iij.aq̄ endiuie aq̄ plātaginis añ.℥.vj. ꝛ est pro q̄tuor vicib⁹: sumatᷣ in aurora tepidus. Digō

¶ Sumpto syrupo purgeᷣ cū hac medicia. ℞.reubarba/ri electi.ʒ.ij.spice.℈.j.aq̄ plātaginis.℥.iiij.distēpereᷣ ꝛ deᷣ totū in potu vice vna hora vna añ diē: ꝛ superdormiat per horā ꝛ nō comedat vsqȝ ad sex horas post assumptionem medicine ꝛ caueat ne vomat: imo si iclinareᷣ ad vomitum sumat vel de citrāgulo vel dyacitoniten. ꝛ odoret panē as/sum īfusuȝ in aceto. ꝛ sīlem purgationē faciat in autūno ꝛ in vere sequēti. Euo.

¶ Opz āt ꝙ nūc in sero qn̄ vadit dormitū sumat vnū coclear isti⁹ electuarij. ℞.diacodion puri.lib.j. acacie rubee: ypoquistidos croci mirre balaustiaꝝ.añ.ʒ.j. ramich.ʒ.iiij.puluerizentᷣ subtiliter puluerizanda et misce/antᷣ cū dyacodion: et de hoc electuario sumat in mane tan/tūdem qn̄ surgit a lecto et in sero duab⁹ horis ante cenā et oȝ teneri i ore ꝛ dimitti paulatim deglutiri ſm ꝙ dissoluitᷣ. Elctriuȝ

¶ Et opz toto isto āno: p̄cipue tn̄ p sex mēses oi die vtatur bona q̄ntitate zuccari ros. recētis ꝙ oȝ facere fieri ipsemet nūc cū bono zuccaro et cū rosis rubeis exungulatis: ꝙ si nō hēat rubeas sumat albas. et pōt sumere de eo in mane et vespere. ita ꝙ in die sumat ad minus.℥.ij. et si sumeretur vsqȝ ad.vj.℥.nō noceret nō supabūdādo i alijs cibis. ¶ Et opz ꝙ oi mēse q̄tuor dieb⁹ vnū post alium sumat hāc me/dicinā in aurora. ℞.lapidis emathitis diligēter triti et lo/ti.x.vicib⁹.ʒ.j.distempeᷣ cum.℥.iij.aque plantaginis et bi/batur hora dicta frida. et eo mane quo sumit istud nō opz sumere dyacodion nec aliā medicinā. ¶ Item sepe vtatur isto electuario. ℞.sanguinis draconis boliarmeni terresi/gillate coraloꝝ rubeorum adustoꝝ balaustiaꝝ rosaꝝ lapidis emathitis gummi arabici masticis thuris minuti

seminis plantaginis coriandri sicci.añ.ʒ.ij.syrupi myrtini ⁊ mive sine spẽbus.añ.li.s.misce ⁊ fiat in forma electuarij.

Ung. ¶ Nũc aũt inungat̃ pectus in sero qñ vadit dormitũ isto vnguẽto. ℞.olei rosati olei myrtini olei citonij.añ.℥.j.thuris minuti subtilissime pulueriçati.ʒ.iij.masticis.ʒ.ij. cere parũ ⁊ fac vnguẽtũ:⁊ de hoc inungat̃ pectus qñ vadit dormitũ ⁊ mane qñ surgit:⁊ proprie si aliqs est in pectore locus in quo sentiat dolorẽ in illo magis ɔtinuetur inuncto.

Emplast. ¶ Uel si fortius vis façere. ℞.puluerẽ thuris subtilissimi sufficientẽ q̃titatẽ ⁊ permisce cũ albumine oui:ita q̄ hẽat formam emplastri ⁊ supponat̃ pectori vel loco doloris.

¶ Si aũt sentiret catarrũ a capite descẽdere ⁊ nõ perciperet salsedinẽ dz post purgationẽ q̃ñ oĩ mane masticare per mediã horam mediũ coclear masticis spuẽdo id qd venit ad os:⁊ si caput est frigidũ dz portare sacculũ sup medietatẽ anteriorem capitis capite bñ abraso q sacccus sit de sindone tincto in grana ⁊ ipleat̃ puluere gariofiloꝝ:sz si sentit in ore salsedinẽ purget̃ semel in.xl. diebus sumẽdo pro vice vna hora añ diem tertiã ptem descriptiõis totalis decoctiõis capilloꝝ veneris positis a Mesue in dispõne.7. antidotarij.in pmo cap.⁊ ista est descriptio tertie ptis. ℞. capilli.veneris recẽtis.℥.s.fumiterre lupilli violaꝝ siccaꝝ añ.ʒ.ij.⁊.℈.ij.prune vo numero.xij. coquant̃ in.xiij.℥.aq̃ cum facilitate quousq redeat ad.℥.v.⁊ in colatura distempera pulpe cassie recentis.℥.j.tamarindoꝝ.ʒ.v.s.mãne.ʒ. ij.s.reubarbari.ʒ.j.spice.℈.s.fricent̃ bñ ⁊ teneant̃ vsq ad mane:ita vt colent̃ tũc ⁊ exprimatur ⁊ potet̃ tota calida.⁊ in isto casu salsedinis diligenter foret abstinendum a vino ⁊ potanda aqua ordei decocta cũz pauco çuccaro vel pauco melle loco vini:⁊ dz teneri in ore etiam si non haberet sputum sanguinis tam in nocte q̃z in die sepe aliqd de dragaganto aut loch de papauere aut dyacodion purũ:⁊ ista videntur mihi sufficere.

¶ De tussi catarrali ⁊ p̃pato ad ptisim. ¶ Cõsi. 39.

Dispositio huiꝰ viri egregij ser Joannis de spoleto.annoꝝ fere xxxvj.est tussis catarralis ex qua p̃paratus ẽ ad ptisim.nã q: pectus hz strictum ⁊ longuz collũ ⁊ cũ flegmate a capite descẽdente multa permiscet̃ pars subtilis ⁊ salsa cũ pte alia grossa viscosa ideo penetrat faciliter in vias pulmonis ⁊ coartatur ⁊ diu moratur ppter exitus difficultatem ⁊ quãdam recipit maneriem putredinis:vnde ad fundum descendit multotiens eius notabilis pars:sed q: sine febre est penitus:nec putredo odore pcipitur in sputo cũ sup carbones proijcitur nec est multum preternaturaliter macrefactus:ideo putamus nõ esse factũ vlcus in pulmone. ¶ Cõsiderata generali cõplexione difformi in suis mẽbris cuz calido epate:frigido capite ⁊ stomacho ⁊ macilentia naturali ⁊ tussi ⁊ catarro ⁊ modo compositionis pectoris ⁊ colli ⁊ capitis debilitate in recipiendo fumos videtur nobis cum hoc debere vti regimine preseruatiuo a futuro malo ⁊ curatiuo presentis dispositionis:quod statim scribam.

℟ Aer ¶ Sit aer sue habitationis clarus siccus euentatus tẽperamento in caliditate ⁊ friditate vicinus:⁊ caueat ab aere humido nebuloso:⁊ locorum infusorum a vapore lacunarum ⁊ cloacarum ⁊ a vento meridionali ⁊ septẽtrionali ⁊ nimio frigore capitis omnino:sz caliditas nõ dẽat esse multum excessiua. ¶ Modus aũt est q̄ hẽat cameraz in loco alto ⁊ remoto:⁊ a rebus humidis ⁊ putridis ⁊ sit iter duo solaria ad orientem aperta ⁊ in mane permittatur p duas horas euentari ⁊ recipere radios solis . deinde claudatur vt opz pro alijs dispositionibus:nec aperiat̃ cum ẽ pluuia aut ventus vel nebula:nec in tempore frigido valde stet sine igne facto de lignis siccis sine fumo.

℟ Cibi Panis. ¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumẽto sui anni mũdo a superfluis:⁊ collectus d sana messe:⁊ sit farina mũda a furfure:⁊ sit tempate fermẽtatus ⁊ coctꝰ nõ nimis:⁊ hẽat ad oẽs.x.lib.paste pmixtum paꝝ de mastice pulueriçata.s.ʒ. iiij.⁊ fugiat panẽ açimũ aut nõ bñ coctũ aut nimiũ fermẽtatũ.

Carnes ¶ Carnes ɔuenientes sunt pulloꝝ ⁊ gallinaꝝ ⁊ caponũ mediocriter pinguiũ ⁊ iuuenũ pdicũ fasianoꝝ pvarum auiũ.sic turdoꝝ alaudaꝝ ⁊ morароloꝝ ⁊ silium:⁊ hedoꝝ lactẽtiũ duoꝝ ⁊ vituloꝝ lactentiũ puoꝝ ⁊ castratoꝝ ãnualiũ lepoꝝ capoloꝝ iuuenũ pipionũ volare incipientium ⁊ turturũ nõ nimis pinguiũ. ℟ Et ex carnibꝰ eligat non multum macilẽtas nec aialia ipinguata:sz carnes aialiũ sanorũ exercitatoꝝ:⁊ pcipue q̃ sunt in anteriori pte ⁊ in dextro latere:⁊ sint carnes nõ piguedo vel caro lassa:⁊ fugiat carnes veteres ⁊ nouiter natas porcoꝝ presertim nutritoꝝ in domo:auiũ aquaticaꝝ sicut anseꝝ mergoꝝ ⁊ anatum ⁊ similiũ. Et oia iteriora aialiũ ⁊ capita ⁊ colla nisi forte epar galline vel pulli aut galloꝝ testiculos qbꝰ vti põt secure.

Oua ¶ Oua gallinaꝝ recentia ɔueniunt capiẽdo vitellos non albumẽ ⁊ sumant̃ trementia non indurata. Sz anserum ⁊ anatũ oua sunt mala.

Lacticinia. ℟ Caseus vitet̃ ⁊ sanguis animaliũ: lacte vti põt:sed cum modis quos dicam in spãli suo capi.

Pisces ¶ Pisces oẽs vitet:si tamen aliquibus vti velit sint parui ⁊ ex flumine petroso aut libero mari ⁊ aut scopuloso ⁊ sint squamosi:sed omnino melius est nullum ex eis sumere.

Herbe. ¶ Herbaꝝ ɔuenit vsus h mõ:q: põt vti ferculo de blita ⁊ spinachijs cũ mẽtha feniculo petrosilino origano calamẽto pulegio ysopo enula rosemarino saluia:⁊ talibꝰ odoriferis:sz salantia cruda non sumat mõ tuscoꝝ nisi forte i estate vteretur tpe magni estus lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea.

Olera. radices ¶ Ex oleribꝰ ⁊ radicibus põt vti caroto siue pastinaca rubea rapis ɔueniũt elixata ⁊ enula:⁊ in estate medulla citruli pua q̃titate melonũ. Sz porrũ allea raphanũ cepas ⁊ silia acrumina ⁊ cucurbitã ⁊ melõgenã oĩo dimittat cappares aũt põt sumere.

Fructus ¶ Ex fructibꝰ añ prãdiũ vtat̃ vuis ficubꝰ recentibꝰ ⁊ siccis quibusdã psicis ⁊ paucis cerasis iuiubis ⁊ moris vti põt post prãdiũ amigdalis dulcibus cũ çucchаro citonijs coctis ⁊ piris coctis cũ aniso aut feniculo nespilis sorbis granatis.melius tñ est vt fructꝰ ⁊ olera dimittant̃:aut paꝝ d eis sumat̃ via cibi.fungos ⁊ tubera oĩo dimittat.

Grana. ¶ De granis põt fercula facere ex granorũ farina sic amido farre ordeo ⁊ est optimũ qñ decoquit̃ cũ carne miliũ ẽt farina ciceꝝ ⁊ lẽtibus vti põt ⁊ brodio cicerũ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ:riço ẽt cuz carne pingui cocto q̃nq vti põt:sz victualia de pasta farine frumẽti dimittat sic laganas pastillos ⁊ silia. ¶ Carniũ p̃paratio oibus pẽsatis est melior elixatura q̃z assatura aut frixio:sz si assum comedit sit illud qd remotũ est parte adusta ⁊ qd nõ cũ lardone salito suit ɔditum:nec vllo mõ suffocata comedat sicut artocleas:⁊ crustatas ⁊ silia cũ suffocatorio ⁊ cum sint diuersa preponat subtilia grossis.

Can. ¶ Nõ comedat in eadẽ vice multa cibaria varia:sed d vna manerie pro vice:⁊ oino cauete a nimia repletiõe:⁊ q̄ in scda vice nõ comedatj nisi pmum cibũ bñ digesseritis ⁊ nõ plurimũ bibatis.imo etiã sit parcitas in cibo ⁊ potu oino q̃ztum põt cũ ɔstantia virtutis tolerare.

Sapores ¶ In saporibus vitet hũia saporea acutos sed sumat acetosum vt aceti ⁊ arancij ⁊ silium : ⁊ gaudeat mediocriter dulcibus:⁊ illis vtatur.

℟ Potus Modus aq̃ mell. ¶ Potus oium p eo nunc melior est aque mellis q̃ sic fit. ℞.mellis optimi pallearis coloris ⁊ nõ multum liqdi nec multũ duri granosi:sz pinguis:⁊ sit boni odoris.li.j. aque clare ex fonte aut pluuial̃.lib.viij. bulliãt simul lento igne semp deponẽdo spumã vsq ad medietatẽ consumptionis. Sz si aquã mellis solam non vult sumere:imo cum vino ⁊ tunc potest medietatem q̃titatis mellis dicte sumere cum equali aque mensura ⁊ accipere ex hac aqua tres quartas ⁊ quartam vnam vini. Sed melius est p certo tpe vinum dimittere oino.si aũt vinum sumit sit bñ temparum sit paucum sit albuz ⁊ sit dulce ⁊ subtile.⁊ in nullius potus quã

titate abundet. ⁊ pcipue post prandium vel cenam.

¶ Laudo vt bis in die comedat: sed minus in sero q̃ i mane quasi de tertia parte: ⁊ bibat minus ⁊ dimittat ferculũ in sero: ⁊ semp comedat actu calidum in hyeme ⁊ in estate pauce caliditatis: sed nunq̃ congelata ⁊ frigida nisi i estate calida. nec potet aquam vehemẽter frigidam aut vinũ. sed calor aliqualiter eas ab extrema frigiditate remouerit: nec tamen vsq̃ ad tepiditatem duxerit.

Motus. ¶ Exercitiũ in quo caput laborat nõ laudamus: sed bene vbi residuum corporis quiescente capite: sed melius est facere omni die fricationes postq̃ habuerit ventris beneficium: ⁊ fiant ad totum corpus sub capite trahẽdo inferius per mediam horam omni mane: ita vt rubeãt crura ⁊ spatule ⁊ nates ⁊ brachia ⁊ coxe: sed exercitium scribendi depresso capite. aut statim post comestionem est malũ. ⁊ omnis fortis motus corpis pleno stomacho est vitandus.

Somnus ¶ Somnus sit in nocte ⁊ non in die: ⁊ si de die sit in mane ante tertias ⁊ sit sex horaꝝ ⁊ sit incipiens duabus aut tribus horis post cibum: ⁊ sit in pncipio super dextro latere: ⁊ deinde voluatur sup sinistrũ: ⁊ ibi somnũ compleat: ⁊ postea si iacet redeat sup dextrum: sit ẽt in camera bene clausa boni aeris vt supra dicit ⁊ non frigida: ⁊ sit capite bene leuato: ⁊ cum dormiet sit bene coopertus pannis. somnuz autem meridianum ⁊ resupino corpore ⁊ statim post cibũ ⁊ post nimiam repletionem ⁊ sub radijs solis aut lune ⁊ in loco frigido vel ventoso vel humido omnino vitet.

Cibus. ¶ Nunq̃ dum bonus est appetitus in vice vna ad saturitatem comedat: sed recedat a mẽsa adhuc reliquijs famis remanentibus. ⁊ vt est predictum minus satis repleatur i cena q̃ in prandio: ꝙ si error ꝯtingat de multis comedendo semel sequenti die abstineat: ⁊ post illum cibũ longo tẽpore incedat suauiter ⁊ continue sine requie vel quiete: ⁊ cum senserit cibum descẽdisse de stomacho. s. x. horis post sumat mediũ ciffum vini puri odoriferi.

Cañ. ¶ Adhibeat diligentiam ꝙ omni die semel habeat beneficium ventris ad minus si non cum alio faciat aut clistere aut suppositorium aut in mane ante prandium paruũ sumat. ℥. s. pulpe cassie. ⁊ statim prandeat.

¶ A venereis ãt si põt ex toto abstineat sin aũt regula est vt q̃minus põt ⁊ non sit statim post comestionẽ: sed post completã digestionẽ in stomacho ꝑ nouas horas ⁊ sit post somnũ: scilz in aurora vel circa deinde parum dormiat.

Aie accidẽtia. ¶ Caueat ab ira dolore tristitia clamore rixa saltu extensione corporis ⁊ vomitu.

¶ Post suos cibos semp sumat de dyacitoniten cum zucchro sine spẽbus. aut de coriandris preparatis. ⁊ cũ pauco zuccharo coopertis ⁊ bñ masticet: aut de granatis.

Balneũ ¶ Confert ẽt introitus stufe bis in mẽse: ⁊ precipue cum vellet se lauare: ita ꝙ añq̃ lauet stomacho ieiuno ingrediatur stuffam ⁊ faciat proijci aquã calidã sup solo pedib⁹ ⁊ manibus ⁊ testiculis. deinde abstergatur ⁊ egrediatur nõ madefacto capite. ¶ Et postea bñ cauendo a frigore egrediatur stuffam ⁊ se induat postq̃ sudauerit ⁊ sudorem i lecto traxerit ⁊ faciat se lauari caput cũ lixiuio in quo oi vice bulliat assari lauri sticados arabici ⁊ rosaꝝ rubearum añ. M. j. ⁊ faciat se postea bñ tergi ⁊ siccari cũ panis calidis ⁊ bene se a frigore pro ea die custodiat.

Saccul⁹ capitaľ. ¶ Sup caput portet ꝯtinue sacculũ de sindone de grana aut ex panno multũ subtili in quo puluis iste sit dispersus ℞. mẽthe: maiorãe: sticа. ara. añ. ʒ. j. folij mucismu. macis. añ. ʒ. s. gariofi. ℥. s. cimature scarletti. M. j. h oia disponãt ꝯuenieñter in sacculo facto ad modũ bireti ⁊ tpe saltem frigido nocte dieq̃ teneat ⁊ ꝑmutet pulueres cũ viderit odorem debitũ remoueri: ⁊ caput hẽat abrasuz oi septimana.

¶ Bonũ est: imo necessariũ ꝓ nunc vt semp in mane in aurora bibat vnũ ciffum. ℥. vj. de ista decoctiõe. ℞. ficuuz siccarum numero. vj. iuiubaꝝ numero. xij. dactiloꝝ numero iij. ligrici e mũde ⁊ rasi. ℥. s. seminis citonioꝝ. ʒ. ij. radicũ althee. ʒ. ij. seminis melonis citruli ⁊ cucumeris ⁊ cucurbite mũdati. añ. ʒ. j. hec oia bulliãt cũ. ℥. ij. passulaꝝ cũ lib. iiij. aq̃ quousq̃ remaneãt due ⁊ coleť ⁊ addatur mellis despumati. lib. s. ⁊ bulliat parum ⁊ coletur ⁊ sumatur bene calida: ⁊ superdormiat ⁊ quiescat in lecto post per horam.

¶ In sero qñ vadit dormitũ non ꝑtermittat qn in ore suo sumat. ℥. s. loch qd statim describetur: ⁊ teneat illud inter dentes ⁊ genam: ita vt tarde eliquetur ⁊ ipse assuefiat dormire cũ isto electuario siue loch in ore vt paulatim labať ad pulmonẽ. ℞. loch sani ⁊ experti. ℥. q̃tuor: loch boni pdicis: ⁊ ꝯsumptis: qd hoc mõ describit Mesue in suo antidotario. ℥. q̃tuor: pulmonis vulpis sicci. ℥. s. succi liquiritie feniculi capilloꝝ veneris. añ. ℥. s. mellis despumati. ℥. viij. oia simul misce ⁊ sumať vt supra dĩ. Item si de isto loch in mane ⁊ in die sepius sumat in ore est multum conueniens.

¶ Nitať habere multos pulmones vulpis ⁊ facere siccari: aut in furno nõ multũ calido in hyeme: aut sine furno in estate: ⁊ postea puluerizenť. ita tñ siccenť ꝙ nõ cõburanťr ⁊ de hoc puluere cum aqua quã dixi supra sumendam of mane que est decoctio rerum quarundam pectoralium sumant. ʒ. ij. pro vice. ⁊ hoc semper quando habere potest.

¶ Recipiat nisi alius fluxus sibi superueniat bis in mense. ʒ. j. istaꝝ pillulaꝝ. ℞. pillularum de hyera de octo reb⁹ ʒ. j. mirabolanoꝝ masticis. añ. ʒ. j. aloes. ʒ. ij. agarici. ℥. s. salis gẽme. ʒ. j. succi liquiritie. ʒ. j. s. fac pillulas: ⁊ si opꝫ reformentur cuz aqua pectorali vel aqua mellis: ⁊ sunt quasi sine custodia: sumantur tamen tribus horis ante diez ⁊ tarde comedatur. ¶ Quando autem pillulas capere non valet: q2 in eadem medicatione longa medicine sunt ꝑmutande bonum est habere gallum veterem rubeum audacem mediocrem inter macritudinem ⁊ pinguedinem: ⁊ quanto est antiquior tanto melior ⁊ ipsum fatigare vsq̃ q̃ non amplius se tenere possit. deinde decapitari ⁊ euiscerari. ⁊ antequã fatigetur bonum est vt nutriatur cum granis in melle positis. deide. ℞. aque lib. xx. salis gẽme. ℥. j. hysopi cartanni. ℥. j. s. ⁊ cum gallo dicto hec omnia bulliant lento igne quousq̃ gallus sit coctus sine noue aque additione ⁊ aque remanserint. lib. iij. ⁊ sumatur de isto brodio in mane lib. j. cum. ℥. j. zucchari rubei calida: ⁊ est solutiuũ leue pectus bene mundificans. Jus galli.

¶ In principio aũt veris. s. circa Martij principium debꝫ purgari ꝑmo sumẽdo hunc syrupum sex dieb⁹ calidum in aurora: ⁊ dormiendo aliq̃tulum post. ℞. syrupi de liquiritia syrupi de hysopo. añ. ℥. s. syrupi acetosi ꝯpositi. ℥. j. cuz decoctione ficuum siccarum liquiritie passularum seminũ citoniorum radicum althee. añ. ʒ. s. nucis muscate. ʒ. j. sticados maiorane. añ. M. j. ⁊ syrupus est pro vice vna. res autem decoctionis sufficiũt pro tribus vicibus buliendo in aqua lib. iij. quousq̃ remanet lib. j. Diet36

Euo. ¶ Sumpto syrupo sex diebus sumat die septia has pillulas duabus horis ante diem ⁊ supdormiat: ⁊ cũ dormiuerit hora vna non amplius dormiat: ⁊ cum inceperit vẽter bullire surgat: ⁊ sit in camera bene clausa cuz pauco lumine continue dum medicina operatur: ⁊ qñ videtur nõ amplius operari: tunc bibat lib. s. aque ordei cum. ℥. j. zuccari: ⁊ bibat eam calidam ⁊ per vnam horam post prandeat. ⁊ tota die sibi vehemẽter caueat a frigore. Iste sunt pillule ℞. pillularum cochiaꝝ. ℈. ij. pillularuz de agarico. ℈. j. cõfice simul. Et sumantur omnes in vice.

Emplꝫ rubificatiuum. ¶ Si cũ pdictis remedijs pur nimium catarizaret caput. tũc faciat fieri emplastrũ sinapissimũ super parte anteriori capitis in loco vbi medius digitus manus attingit posita radice manus super cuspide nasi ⁊ ibi facta rasura quatuor digitoꝝ circũcirca supponatur emplastruz: quousq̃ vesice in loco appareant q̃ aperianť ⁊ diu aperte teneanť.

¶ Adueniente vere bonum esset dimissis illis potibus

de mane q̄ sumeret ex lacte capre in mane i aurora.℥.iiij. stati hc̄ ab vbere mulgeſ cū.℥.j.mellis despumati:⁊ h̄ cō tinuat et duob⁹ mensibus.cum aūt in mane ipsum biberit ⁊ nō dormiat post ip̄z:sed quiescat aut si habet alia facere leuiter ambulet:⁊ nō comedat nisi prius bene senserit lac descend ſſe de stomacho ⁊c̄.

¶ De tussi catarrali. ¶ Consilium. 40.

Ste nobilis iuuenis Felix de pga/mo albe ⁊ delicate cō plexionis ⁊ nāliter macre ⁊ hūidi capitis pa/titur tussim catarralē a q̄tuor mensibus citra: ⁊ aliq̄n passus est q̄sdam febriculas ⁊ est exte nuatus aliq̄ntulū respectu soliti. ⁊ sputa sua q̄ facit in aqua descēdūt ad fundū fere rotūda.ſ3 nō fetent dū p̄iciunt sup prunas.⁊ iō itelligiſ q̄ est p̄pinquus vlceri pulmonis: ⁊ iō cū oi diligentia ⁊ summo studio d3 vacari vt sanitati re stituaſ.⁊ ego dabo sibi ꝯsilium ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Dimitto ibi regimē sex rez nō nāliū ⁊ recurre ad ꝯsiliū xxvj. Et est ꝯsiliū dñi Joānis de spoleto in eodez q̄nterno ⁊ etiam alie due res q̄ etiam repies in eodē p̄cedēti ꝯsilio.

¶ Itē vsq3 ad vnū mēsem bibat oi mane.℥.ij. boliarmeni ⁊ sit de electo distēperatus cū vino maluatico ⁊ aque bu/glose.añ.℥.ij.q̄tuor horis ante cibū. Itē in prādio ⁊ in ce/na sumat post cibum.℥.j.zuchari roſ.noui istius anni.

¶ Item in fine mēsis si adhuc appent sputa descendentia in aqua recipiat oi mane p octo dies hūc fumū: ita q̄ an/helādo fum⁹ vēiat ad pulmonē. ℞.boliarmeni.℥.j.ponaſ in vase terreo ad ignē:ita vt vehementer calefiat ⁊ p̄iciaſ

Fumigi um. sup ip̄m aq̄ roſ.paulati ita q̄ fumet.⁊ ille fumus recipiaſ ⁊ obseruet diebus illis regimē p̄dictū:⁊ nō dimittent po/tus boliarmeni neq3 loch tenēdo ī nocte. ¶ Q, si hec om nia nō sufficiēt recipiat hūc fumū octo diebus. ℞.arsenici citrini.℥.iij.aristolo.rotunde.myrre.storacis sicce thuris. añ.℥.j.puluerizēſ hec oia subtilissime ⁊ fiāt forme similes auellanis cū butyro vaccino recēti:⁊ ponaſ super prunas ⁊ sup illis ponaſ coopto:iū q̄d hēat cānulam p̄foratam ⁊ illam cānulā ponat in ore ⁊ traijciat fumū oi mane vnam formā ex dc̄ā ꝯpositione q̄usq3 venerit fumus ab ea:⁊ hoc trib⁹ horis añ cibū.⁊ in hoc t̄pe non bibat bolū armenū: ſ3 statim postq̄3 recepit fumū bibat.℥.iiij.aq̄ ordei.⁊ come dat.℥.ß.butyri vaccini recentis.⁊ hoc fiat octo dieb⁹:nisi fortassis medicus p̄ñs p̄ciperet ip̄m nimis calefieri.⁊ si p̄/cipiat faciat ip̄m abstinere ab h̄ fumo q̄busdam diebus ⁊ abstineat a cibis calis ⁊ accipiat syrupū violatū de mane. cū.℥.ij.aq̄ ordei. Et comedat p̄ tūc ptisanam ordeaceam quousq3 cessat caliditas ⁊ redeat tūc ad fumū quousq3 ip/sum octo vel nouē vicib⁹ receperit. ¶ Confert etiā ei ante vsum fumoꝝ q̄ de mane faciat sibi fricari p̄tē anteriorē ca pitis cū aqua vite tepida. Et q̄ aliq̄n masticaret grana.x. masticis spuēdo illō q̄d venit ad os de flegmate.⁊ ista pu to cum adiutorio altissimi sibi sufficere.

¶ De tussi cum sputo sanguinis clari ⁊ rubei.

¶ Consilium. 41.

Sta nobilis dñа iā sunt quasi duo anni incepit spueſ san guinē claꝝ in rubore cū tussi nō valde forti.⁊ ex interuallis spuebat:nō t̄n multū p̄ vice: sed mō q̄si sunt sex mēses p̄sentiēdo ad modū titil latiōis circa supiora pectoris leui superueniente tussi expuit q̄si circa lib.j.sanguis in vna die. Et postea plurib⁹ dieb⁹ screauit sanguinē:⁊ tandē cū ad eā fui vocat⁹ febriebat cō tinue leui febricula ⁊ ex interuallis sine ordie magis affige baſ ⁊ sentiebat salsedinē i ore ⁊ macrefacta erat:⁊ cū spue ret in aq̄ multa sputa descēdebāt ad fundū:nō t̄n fetebant q̄ñ sup carbonib⁹ ponebanſ ⁊ macrefacta erat maxime p̄ pter longitudinē duaꝝ tertianaꝝ a q̄bus de p̄pe liberata fuerat ⁊ patiebaſ tussim satis frequētem:⁊ adhibitus re/medijs p̄rio ad ꝯstringēdū sanguinē.sc̄do ad mūdificādū pect⁹.tertio ad t̄pandū acuitatem catarri ⁊ cāe eius cūo/nē ⁊ p̄hibitionē descēsus.q̄rto ad exiccādū pulmonē cessa uit febris:sputa nō descēdebāt tussis valde erat diminuta. ipsa t̄n erat macra ⁊ timēs p̄p istā iterationē flobothomie.

¶ Itaq3 incipiētib⁹ vere cū duob⁹ mēsib⁹ nō est flōmata ⁊ mēstruis tardātibus aduētū suū p̄ter ꝯsuetudinē incepe rūt eadē die mēstrua venire ⁊ expuit sanguinē cū tussi:nō t̄n in multa q̄ntitate:deide nō obstāte flōmia sibi semel ad/ministrata in vere t̄n bis passa est sputū sanguis cū tussi:⁊ grossioris ⁊ nigrioris ꝯsueto. Ita t̄n vt plane intelligereſ vñ veniret:⁊ postea vbi consueuerat abūdare mēstruis ⁊ egrediētib⁹ calidis ⁊ anticipātib⁹ mēse3 paucificata ⁊ post ponūt:neq3 ita calida egrediunſ: q̄ putādū est euenire p̄p vsum regimis ⁊ medicinaꝝ ad p̄hibendū sputū sanguis:⁊ pap t̄n tussit ⁊ est sine febre:⁊ sputa raro descēdūt ad fun/dū:⁊ nō sunt multa. ¶ Itaq3 mihi vſ nūc ponēda in caplo de p̄paratiōe ad sputū sanguinis ex catarro acuto ex san/guinis subtilitate ex pectoris p̄paratione nāli : cum illud habeat strictū ⁊ allatū ⁊ p̄p debilitatem ꝯsolidatiōis ex p̄/terita fractura:⁊ cū hoc cū suspitiōe facilis casus in ptisim nisi fortassis iā incidisset eam:sed occultareſ:⁊ iō scribam sibi regimē distinctū ⁊ claꝝ in sex rebus non naturalibus:⁊ ⁊ post hoc modum preseruandi cum medicinis ⁊ reb⁹ sibi proportionabilibus:inuocato diuino auxilio.

Aer. ¶ Dico igiſ q̄ in p̄mis d3 habitare aerē tēpatū in calore ſ3 siccū:⁊ cauere sibi a ventis septētrionali ⁊ australi : ⁊ a stando sub radijs lune ⁊ solis. Et in tēpe hyemis calefiat aer suus cum igne facto de lignis siccis non de carbonib⁹ suffocatis:tempare tamē ita q̄ oino hēat superfluitatē frigo ris neq3 caloris neq3 humiditatis:⁊ loca montana sunt sibi meliora q̄3 vallium:⁊ camera sua d3 habere fenestras ver sus oriens per quas dimittat solem ingredi de mane saltē per vnam horam ⁊ postea claudantur in tempore estatis ⁊ vitet aerem fetidum qualitercūq3 ⁊ valde fumosum ex fumis stercoꝝ vel vrine:imo sit clarus:⁊ si fiat odoriferus cum rosis ⁊ pomis ⁊ in estate cum ramis salicum ⁊ vitiū ⁊ pomorum erit valde vtilius. In stuffa vero vſ in balneo calide aque nullo modo stare debet.

mot⁹ ¶ Non d3 omnino quiescere:presertim in t̄pe in q̄ constri cta est vena:imo ambulare de mane ante prandium:aut p̄ domū:aut p̄ alia loca tempata leui deambulatione. ita t̄n vt nō fatigeſ ⁊ nō dimittat quin de mane semp anteq̄3 sur/gat a lecto faciat sibi bñ fricari pedes:⁊ crura:⁊ coxas:⁊ nates ⁊ ventrē satis notabili t̄pe. Postea vero faciat frica ri brachia leuiter:⁊ tādem q̄ñ surrexit faciat pectinari ca/put:motū āt fortē:siue ambulādi:siue ascēdendi:siue descē dendi:siue eq̄tandi ⁊ portare aut leuare onera ⁊ multū se extendere ⁊ clamorem fortē ⁊ multum insufflare dimittat omnino:sed quando actu fluit sanguis quiescat omnino.

sonnus ¶ Somn⁹ eius d3 eē mediocris ⁊ in die nālī non transeat septē horas:⁊ dormiat in camera tempati aeris:capite be ne eleuato:⁊ sup aliquo lateꝝ:⁊ mediocriter cooperta : ⁊ in lecto nō valde calido:⁊ de nocte potius q̄3 ī die:⁊ si nō pōt vitare diurnum sit de mane ante tertias:⁊ somnū me/ridianum vitet omnino:⁊ vſ mihi q̄ melius est ei dormi/re super latere dextro q̄3 super sinistro.

Cari. ¶ Et oportet vt prouideat de beneficio ventris q̄ habeat ipsum omni die saltem semel sicut est consueta:⁊ in casu q̄ hoc deficeret sequenti die iuuet se cum clystere cōmuni vel suppositorio ⁊ non aliter:sed melius est clysteri q̄d est mul tum mollificatiuum cum multo oleo ⁊ cum modica pul/pa cassie.⁊ non faciat clysteria propter que habeat multā necessitatem premendi.

Cibi ¶ In cibis op3 q̄ sumat fructus consolidatiuos glutina/tiuos ⁊ p̄hibentes sanguis feruorē:⁊ pro certo hac estate bonū est q̄ ponat omnem diligētiā in obseruatione totius

regiminis

regimis maxie cibi: qr in eo est maior iclinatio ad errorē.
dicā ergo illō qd oz fieri ⁊ ipsa accedat q̄ztū ꝑpe poterit.
Panis. ¶ Panis ei⁹ fit ex optima farina frumēti mūda a furfure
⁊ frumētū sit bñ mūdū ab alijs granis ⁊ collectū de sana
messe ꝑpe fᵐ annū: ⁊ q sibi nullū aduenerit nocuᵐ putre
factionis vel calefactionis: ⁊ oz esse panis bñ cōmassatus
siue pistus ⁊ ꝯueniēter coctus: sed nō oz eē nimiū fermēta
tus ⁊ sine sale: ⁊ comedat postq̄ recedit calor furni: ⁊ nō
comedat post q̄rtā diē ⁊ faciat remoueri ꝑmaʒ corticem.
Carnes. ¶ Carnes opʒ q sumat in modica quātitate poti⁹ gratia
delectationis: ⁊ sint carnes nō calide sed viscose: ⁊ tñ faci/
lis digōnis ⁊ descēdēdo ad ꝑticularia sic̄ carnes iuxta ge/
nua ⁊ al's iuncturas vituloꝝ: ⁊ sil'r bedoꝝ aut castratoꝝ
aialiū: ⁊ pedes istoꝝ aialiū ⁊ rostra porcoꝝ iuuenū ⁊ pe/
des cōiūdēi ⁊ ꝑcipue sylue strīū: ⁊ tolerant carnes capreo/
loꝝ ⁊ lepoꝝ ⁊ ceruoꝝ iuuenū ⁊ tortuce. Sed in auib⁹ car
nes perdicū ⁊ alaudaꝝ sunt meliores ⁊ pedes pulloꝝ: ⁊
ēt sunt boni ipsi pulli ⁊ fasiani iuuenes ⁊ turdi ⁊ merli qñ
nō sumat nimia quātitas: ⁊ sil'r turtures mediocriter pin
gues ⁊ q̄lie iuuēcule mediocriter pigues: sʒ passeres: ⁊ co
lūbi ⁊ anates ⁊ anseres ⁊ boues: ⁊ breuiter carnes natan
tes sūt sibi incōuenientes: tñ ꝑpter diuersas cās de istis car
nib⁹ tolerat q comedat de capite ⁊ collo: ⁊ vētre: et inte/
stinis. Itex repeto q de oib⁹ nō sumat nimiā quātitatem:
Oua nec sumat multā piguedinē. ¶ De ouis sumant parūper
decoctis ita q teneāt se: ⁊ nō sumant in multa quātitate: ⁊
Lacti/ comedant cū albumine suo. ¶ Lac qd est ei ꝯueniēs me/
cinia lius est lac capraꝝ qd ꝑmittat stare quousq̄ extrahat bu
tyrū: ⁊ postea coquat aut bulliēdo ad ignē vsquequo coagu
let aut ponēdo in eo lapides ignitos de flumine vna vice
post aliā tñ q coaguletur: qm̄ h mō ꝑpatū est sibi cib⁹ ⁊ me
dicina: ⁊ ad hāc itētionē pōt vti lacte vaccino ⁊ pecudio:
⁊ sil'r caseus recēs absq̄ sale est ei ꝯueniēs maxie ex capꝛ:
⁊ pōt sumere h mō gunchetā siue lac coagulatū: sʒ sangui
nē nō comedat. caseū vō salitū ⁊ antiquū vitare oz. ⁊ pōt
vti ad īpinguādū cibos suos butyro recēti absq̄ sale ⁊ si
Pisces mil'r pōt vti oleo facto de oliuis nō bñ maturis. ¶ De pi
scib⁹ aliqñ pt comedē ⁊ sint recētes ⁊ iuuenes boni odo/
ris ⁊ boni saporis: sʒ nō comedat nimis frequēter nec ni/
miā q̄ztitatē ⁊ dimittat vehemēter magnos ⁊ salitos. Gra
Grana. naros āt ⁊ cācros de aq̄ dulci elixos pt comedere. ¶ De
granis ꝯueniūt ei far ⁊ sil'r risum ⁊ ordeū fractū ⁊ farina
ordei ⁊ lētes: sʒ ꝑpter varias cās dimittat reliq legumina
⁊ grana: nisi panicū ⁊ milliū: q̄ duo sibi valde ꝯueniunt ꝑ
ferculis: ⁊ si vtat ferculis factis de pasta frumēti sic̄ laga/
Herbe ne ⁊ pastilli ⁊ silia: sit pax. ¶ De herbis maxie ꝯueniēs ē
portulaca ⁊ cruda ⁊ cocta ⁊ tenere eam in ore ⁊ deglutire
succū ei⁹: ⁊ sil'r ꝯuenit acetosa ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ cico/
rea: sʒ dimittant acute sic̄ eruca ⁊ synapi ⁊ basilicō: ⁊ hys/
sopus: ⁊ amara sic̄ abrothanū ⁊ silia ⁊ tolerant borago ⁊
ctus buglosa ⁊ blita. ¶ De fructib⁹ ꝯueniūt ei pira ⁊ citonia ⁊
nespilla: ⁊ sorba: ⁊ corna: ⁊ pōt comedere aliq̄ cerasa ō ve
hemēter duris ⁊ aliq̄s vuas duras stipticas valde ⁊ casta
neas: ⁊ tolerant aliq̄ amigdale ⁊ poma stiptica vel odori
fera. ficus āt ⁊ dactili dulces: ⁊ vue mature dimittant ⁊ si
stici: et nuces: sʒ tñ grana pini ꝑus īfusa i aq̄ ēt tolerant ⁊ si
mil'r cucurbite et citruli et granata stiptica si pt abstineat
a melonib⁹: sʒ ꝑua quātitas nō faciet notabile nocumētū:
adices et dimittat fruct⁹ salitos sicut cappares et oliuas. ¶ Et ō
radicib⁹ tolerant rape: sʒ dimittat oēs acutas sic̄ raffanuʒ
et cepe et alleū et porros: et his silia. ¶ Fūgi et tubera ex
hoc capite nō vituperant: sʒ qr opʒ q comedant cū piper
et sale melius est q dimittant. ¶ Carnes sue et alij cibi cō
diant cū agresta sine sale vel vino citonioꝝ vl' vino grana
toꝝ mugoꝝ: ⁊ meliores eēnt si comedant fridi: ⁊ si fiāt gel
latine: aut sapores cū myrtillis: et agresta et succū caprio/
loꝝ vitis: et agresta recēti et dimittat piper: et silia aroma
ta: et nūq̄ nimio repleatur cibo vel potu.
¶ Potus eius sit vinum rubeum stipticum temperatum Pot⁹
cum aqua extinctionis ferri aut cuʒ aqua rosata: et caueat
vina multum potentia.
¶ Caueat sibi ab ira et tristitia: et nimia cogitatiōe et ꝑci/ Aie ac/
pue a gemitu et rixa: et licet sciam q nō opʒ: tamē pro cō cidētia
plēdo totum caueat a venereis: ego tamē scio ipsam conti
nentissimam. Et hoc de regimine.

Quantum ad cirurgiā et vsuʒ medicinaꝝ opʒ ꝑn
cipal'r attēdē ad q̄tuor. Primū est ꝓhi
bere augmentū sanguis. Scōm est ꝓhibere ei⁹ acuitatē et
feruorē. Tertiū est ꝓhibere sanguis subtilitatē. Et q̄rtum
est fortificare ꝯsolidationē. nā ꝓhibitio descensus catar/
ri et mitigatio tussis hucusq̄ q̄si vident eē cōpleta ꝑ gr̄aʒ
dei: et presertim catarri salsi tñ nō euabit in ea ꝯsideratio
ēt ab istis attendēdo ēt ad diuersionem.
¶ Prima ergo oium rerū a ꝑncipijs in hꝫ ꝑuisione post Flōmia.
regimē est flōmia: et hoc oz fieri de mēse in mēsem ꝑuenīē
do tps mēstruationis ei⁹: et melior flōmia in ea est flōmia
saphene: ꝑsertiʒ in sinistro pede: et scōo loco est flōmia ba
silice de brachio dextro et opʒ q nō multa sit q̄ztitas san/
guinis q euacuat in vice vna: imo sufficit q sit vsq̄ ad. ℥.
ij. vel. iij. et in tpe estatis fiat foramē subtile et cōsideret si
putat multa cholera eē in sanguine: et tūc ꝑ duos dies añ
flōmiā purget cū infusione. ℥. j. myrabolanoꝝ citrinoꝝ. et
ʒ. ß. optimi reubarbari cū gra. v. spice: que duo mediocri/
ter pistata ponant in. ℥. iij. aq̄ plantagis parūper calide a
sero vsq̄ ad mane. et i mane colet et bibat in aurora. hoc
enī sufficit cōplexioni sue: et soluet eam sufficiēter: et simi/
lis ꝯsideratio habeat in autūno et in fine veris: sed in resi
duo tēpore pōt fieri in flōmia foramē mediocre: et nō opʒ
q precedat purgatio. ¶ Iteʒ in tēpore sue mēstruationis
opʒ habere diligentiā q nō transeat terminū suum: quo/
niam cum tardātur in ea vidimus ilico sputuʒ sanguinis
superuenire. et ideo si tardant liget coxas ligaturis forti/ Men/
bus in plerisq̄ locis sepe soluendo et sepe ligādo stricte: strua ꝓ/
ita vt doleat et faciat apponi ventosas circa inguina et in uocātia
pulpia crurum cum igne: ita vt multum attrahant: et si h
nō sufficit supponat sibi in collo matricis hꝫ suppositoriū
ꝓuocatiuū menstruoꝝ: aut aliud ſm peritiam ꝑsentis me
dici. ℞. ellebori albi. ʒ. j. myrre. ʒ. ß. ꝯfice cum felle thauri
suppositoriū ad modū glandis: et si nō sufficit ad attrahē Sup/
dum sufficiēter addat euforbij: aut radicis panis porcini. posi.
℈. j. cū ꝑdictis rebus: et totiēs vteret q cognoscat suffici/
entē fluxisse quātitatē. ¶ Itē lʒ menstrua sufficiēter fluāt
in tēpore suo: tamē qr vidimus q quādoq̄ sentit cōmotio
nē circa pectem ac si eēt ventositas discurrēs: et ꝓbauit q
postea ista talis cōmotio paulatiʒ ascendit vsq̄ ad pect⁹: ⁊
et qñ est ibi accidit quidā tremor cordis et dispō q̄si time/
ret. et postea incipit cōmotio in pulmone: et sequit statim
sputuʒ sanguis. Et ꝓpterea quādo incipit sentire in dicto
loco pectinis illā cōmotionē si nō fuit sufficienter mēstrua
et ꝓ̄i fuit flōmata faciat stati flōmiā ō saphena ⁊ postea sup
ponat sibi in collo matricis ꝓuocatiua menstrua: q si fue/
rit menstruata sufficienter et floborbomata: tunc ponat
sibi ventosas satis multas et cum multo igne in inguini/
bus et coxis: et etiā super pulpis crurum reiterando plu/
rib⁹ diebus: aut faciat omni die ligaturas dolorosas plu/
ribus vicibus in predictis locis.
¶ Oportet secūdo: qr cum sanguine suo permiscetur cho
lera et flegma aquosum q saltē oibus duob⁹ mensib⁹ se/
mel purgetur cum predicta medicina infusionis reubar/
bari et myrabolanoꝝ in aqua plātaginis. Et si abhoret i
fusionem recipiat has pillulas. ℞. reubarbari electi. ℈. j.
myrabolanoꝝ citrino. ℈. ß. spice. gra. ij. ꝯfice pillulas cuʒ
succo portulace vel succo plantaginis vel syrupo rosato
et sufficiunt sibi ꝑ dosi vna. Et opʒ ēt q vtant in tpib⁹ fri/

frigidis et mediocribus zuccharo rosato ↄcedēdo de eo satis in prādio et in cena et de eo faciat fieri multā quātitatē in isto mēse Maij qñ erit Ferrarie. ¶ Itē in tpib⁹ calidis vtat añ cibū et post cibū h̄ electuario. ℞. seminis coriandri succi portulace. añ. ʒ. ij. mucilaginis psilij. ℥. ß. aq̄ expressionis seminis portulace. ℥. ß. dragagāti et gūmi arabici assi. añ. ʒ. j. zuccari rosati lib. ß. misce oīa simul perfecte ī mortario. ¶ Itē quādo nō sumit medicinā solutiuā vsq̄ ad totū futurū autūnū sumat in aurora. ℈. ij. h̄ρ pillularū: ⁊ si fuerint dure faciat eas informari cū succo plātaginis aut aq̄ eius. ℞. corticū cancrorū fluuialiū assatorū. ʒ. xvj. coriādri assi. ʒ. vij. seminis papaueris. boli armeni: terre sigillate. añ. ʒ. vj. seminis portulace rosarū cum suis capitibus. gūmi arabici dragagāti. añ. ʒ. v. lapidis ematitis loti. ʒ. iiij. hypoquistidos. acacie. cornu cerui vsti. karabe. balaustiarū ⁊ seminis myrtillorū. añ. ʒ. iij. blāce bisantie. ʒ. ij. margaritarū nō perforatarū. ʒ. j. fac pillulas cū succo plātaginis de qbus sumat vt p̄dicit. ¶ Itē loco istarū pillularū pōt sumere trociscos de terrā sigillata descriptos a Mesue in antidotario: aut trociscos de papauere descriptos a Mesue in ca. ꝓprio de sputo sanguinis: ⁊ placeret mihi q̄ multotiens tpe estatis loco eius biberet de mane in aurora boli armeni. ʒ. j. ß. cū ℥. iij. aque plātaginis. ⁊. ℥. j. vini odoriferi.

¶ Itē si accidēt sibi sputū sanguis: tūc stati ieiuno stōcho sumat. ℈. ij. aut. ʒ. ß. trociscorū de karabe de qb⁹ fiūt pillule cū aq̄ plātaginis: ⁊ post eos ieiunet qnq̄ horis: ⁊ h̄ faciat oī die quousq̄ viderit fluxū sanguinis esse p̄fecte ↄstrictum: ⁊ postea redeat ad alias pillulas superi⁹ scriptas.

Sacul⁹ cordial. ¶ Item vtat tenere iuxta cor h̄ρ sacculū. ℞. florū boraginis ⁊ buglose. añ. ʒ. ij. sandalorū alborū ⁊ rubeorū: corallorum rubeorū. rosarū rubearū. añ. ℥. ß. karabe. spodij. añ. ʒ. j. lapidis ematitis optimi. ℥. j. cāphore. ʒ. j. fiat puluis ī sacculo lato: ⁊ teneat super pectore. ¶ Et in tēporib⁹ calidis ponat de predicto puluere in aqua plantaginis ⁊ aq̄ portulace. añ. lib. ß. ⁊ infundat pecia lini dupla ⁊ ponat frigida super corde. s. sub mamilla sinistra: ⁊ quotiens sentiret inflāmationē in pectore frequentet dicta epithimata: ⁊ odoret spongiam infusam in dicto epithimate.

¶ Itē teneat ad collū iuxta pectus suspēsum lapidē ematitē ⁊ p̄sertī illū q est coloris sanguis absq̄ aliq̄ lineatione: ⁊ p̄cipue si de aliquo sciuerit in ciuitate qd̄ fuerit ꝓbat⁹: sicuti ego sū expt⁹ in qbusdā talib⁹ in formā crucis ⁊ ī forma pater nr̄: ⁊ hoc nō negliget. nā in eo sueni notabile iuuamentū in tpe in q̄ dz mēstruari aut qñ facit flōmiā depo nat ipm: ⁊ cōpleta mēstruatione iterū reapponat.

¶ Itē bis in septimana dimittat illas pillas ↄstrictiuas: ⁊ loco earū sumat de mane hūc puluerē. ℞. seminis psilij assati integri. ʒ. x. granorū portulace assatorū. gūmi arabici assati. boli armeni. añ. ʒ. v. seminis papaueris albi. seminis lactuce. añ. ʒ. x. karabe assate. rosarū cū pedibus suis. añ. ʒ. iij. coralli assi. ʒ. iij. terant oīa subtilissime ⁊ fiat puluis de quo sumat. ʒ. ij. cū aqua frigida de mane. hoc enim medicamē nō permittit cadere in ptisim.

¶ Itē sepe teneat loch istud in ore. ℞. papauera. x. cū suis corticib⁹ alba media iter sicca ⁊ hūida: ⁊ ꝓjiciant sup ip̄s aq̄ li. iij. ⁊ si papauera fuerint hūida dimittant p die ⁊ nocte: ⁊ si sint sicca dimittāt p duos dies: postea coquant lēto igne quousq̄ ↄsumant due tertie p̄dicte aq̄ postea colet ⁊ ī colaturā addat zucchari ⁊ penidiarū. añ. ℥. vj. bulliāt vsq̄ ad spissitudinē electuarij. ⁊ tūc deponant ab igne ⁊ addat acacie. ypoqstidos croci. mume. balaustiarū. añ. ʒ. j. ramich ʒ. iiij. ⁊ incorporent bñ: sumat de eo sepe in ore.

¶ Itē loco ipsius est ↄueniens hoc aliud electuariū. ℞. dragagāti. gūmi arabici. sanguinis draconis. boli armeni: rosarū: amidi: spodij. añ. ʒ. iiij. sedenigi loti. seminis plātaginis papaueris albi. mumie. acacie. hypoquistidos añ. ʒ. ij. penidiarū. ʒ. iij. confice cū syrupo myrtino ⁊ syrupo rosato facto cū decoctione rosarū siccarū. añ. quātum sufficit. Et ista puto cum dei auxilio sibi sufficere.

¶ De dolore stomachi cum vomitu ⁊ ventositate multa. ¶ Consilium. 42.

In cura antiqui doloris stōchi isti⁹ venerabilis monialis cū quo cōmiscet vomit⁹ rei nigre fere oī die: ⁊ qui qnq̄ accidit post cibū quādoq̄ paruo interueniēte tpe qnq̄ satis multo. ⁊ cū quo sunt multe vētositates ⁊ vomitus cibi fere oī die pluries: ⁊ durauit plus q̄z duobus annis: lz ipsa dña non sit macrefacta nec mali coloris multū. opz p̄mo dietā ordinare.

¶ Habitet in aere calido ad siccitatē tendēte: ita q̄ stet in camera in hyeme in solari posita ⁊ cum igne: ⁊ caueat frigus stōchi ⁊ accubitū resupinū ⁊ frigus extremitatū. Aer.

¶ Et ieiuno stōcho exerceat: ita vt calefiat si p̄t. si aūt nō pōt faciat sibi fricari totū corpus: maxie ipsa stāte erecta ⁊ ad ignē ne infrideī. ⁊ p̄ fricent crura trahēdo deorsum: postea coxe: postea nates ⁊ spatulas: postea brachia: postea pect⁹: postea stōch⁹ bñ fricet fortiter vt calefiat. post cibum vero pauset semisedēdo aut sedendo. Motus

¶ Et dormiat bene cooptā ⁊ superioribus bñ eleuatis. Sōn⁹

¶ Et omni die habeat beneficium ventris saltē semel. ⁊ si nā nō respondet faciat clystere cū decoctione camomille: seminis anbeti: ⁊ cymini: ⁊ carui: ⁊ ameos: ⁊ postea addat hyerepigre. ℥. j. electuarij de baccis lauri. ℥. ß. olei rutacei: vel anbetini. ℥. iij. salis. ʒ. iij. Con.

¶ Et vitet merorem ⁊ tristitiā quantum pōt ⁊ accidiam ⁊ solitudinem: ⁊ stet cum dilectis. Aie accñtia.

¶ In cibis sumat panē ex optima farina: bene tñ ⁊ multū fermētatū ⁊ multū coctū: sed dimittat cortices: ⁊ sit bñ salitū minuti furfuris parū habēs nō nimis durū nec calm a furno. ¶ Et carnes sumat leues sic̄ pullorū iuuenliuz ⁊ hedorū ⁊ castratorū vni⁹ anni ⁊ vitulorū paruorū lactentiū ⁊ auicularū: ⁊ meliores sunt frixe: ⁊ comedant cū aromatib⁹ vt piparo vel alio sapore hñte piper ⁊ aromata: ⁊ dimittat oēs alias carnes: ⁊ si vult elixas sint elixe cū pipere: ⁊ sil'r assas si vult comedat cū saporibus dictis. ¶ Vitelli ouorū gallinarū recentiū parū cocti ⁊ sumpti cū pipere sunt boni siue frixi siue assi: ⁊ gallorū testiculi. ¶ Sanguinē caseum ⁊ lac dz oīno dimittere. ¶ Pisces vitādi sūt nisi parui de libero mari: nō stagno: aut de fluuio petroso: ⁊ oīno sint parui habētes squamas boni odoris: ⁊ saporis: ⁊ comedant frixi ⁊ parati cum aromatibus ⁊ calidi non frigidi. ⁊ alij vitentur. Cibi / Carnes / Oua / Lacticinia. / Pisces

¶ Legumina ⁊ grana ꝓ ferculis sunt vitāda. si tñ vtat ferculis sint de mica panis: aut vitellis ouorū remoto albumine: aut de carnib⁹ pistatis: aut incisis: aut de quibusdā istorū simul. ⁊ pōt cū illis ponere parū de herbis odoriferis ⁊ ꝓ sapore parū aceti: aut agreste: ⁊ nō p̄termittantur aromata in ferculis. Et vitet pastillos ⁊ laganas: ⁊ oīa victualia de pasta tali mō facta. ¶ Herbas crudas oīno vitet: si tñ vult eis vti sint odoriferē sic̄ origanū hyssop⁹ mentha maiorana rutha calamētū serpillū saluia ⁊ sil'es q̄ sūt cocte: sz caules ⁊ blite ⁊ sil'es dimittant. pōt ēt vti boragine: buglosa: melissa: ⁊ bethonica: cū p̄dictis in ferculis vt dī. ¶ Radices sic̄ raffan⁹ ⁊ rape ⁊ napones: ⁊ sil'es dimittant. pōt tñ vti alleo crudo: ⁊ decoctiōe ipsi⁹ nō dico ipso cocto: sz decoctiōe in ferculis suis qñ ea comederet sic̄ p̄t: ⁊ vti decoctione cepar ⁊ porro: p̄sed subaz corū dimittat. Legumina / Her / Radices

¶ Fructus humidos dimittat: minus tñ sūt male ficus tā recentes q̄z sicce bñ mature ⁊ passule ⁊ fistici. grana pini ⁊ grana iuniperi: sz castaneas ⁊ amigdalas dimittat: nisi amigdale essent cū multo zucharo ⁊ aromatib⁹ bñ masticate. ¶ Fūgos ⁊ tubera dimittat oīno. ¶ Pro salsamētio pōt cappares sumere qnq̄ vel sex conditos cuz pipere: ⁊ Fructus

acetore faba. ⁊ põt vti caroto cocto ⁊ condito cum aceto ⁊ pipere:sed parum sumat pro vice.

Can. ¶ Comedat parū pro vice ꝙ sit magis de carnib⁹ aut vitellis ouoꝝ ⁊ parū panis:⁊ illud sit calm:⁊ si põt pro tūc nõ bibat nisi suggendo parum ad siccitatē ⁊ nimiaȝ sitim cõpescendā:⁊ post expectet quousq₃ sentit cibū de stõcho descendisse. ⁊ tunc bibat ciffum vnum vini antiqui potē tis nõ mixti cū aqua sicut est razesium ⁊ marua de cypro ⁊ corsicuȝ antiquum ⁊ maluaticū ⁊ vinū de thiro ⁊ tribia tium. ⁊ alia vina. ⁊ rubum antiquū. potens est etiā bonū: ⁊ loco vini claretum factū cum aromatibus ⁊ melle ⁊ cõditū de citro descriptione Mesue sunt valde laudabilia ⁊ nõ bibat aquā frigidā nec multū. ¶ Et qr parum pro vice comedit opȝ sepius comedere fm quātitatē eius qḋ recipit pro vice:⁊ sit tamē tota quātitas minor q̃₃ in sanitate:⁊ non comedat scḋm cibū dum sentit p̄mū in stõcho. ¶ Et semper ante cibū comedat de melle cocto ⁊ dispumato q̄titate castanee statim añ cibos alios.

Et qr sibi nõ sufficit bonū regimē nisi vtat medicinis: sequit id qḋ est fm ꝙ vtat medicinis digerētib⁹ ⁊ post euacuātib⁹ ⁊ post ↄfortātib⁹ fm modū q dicet infra.

Digē. ¶ Prio igit in tpe veris siue Marcio circa p̄ncipiū incipiat. ⁊ sumat hūc syr. iiij. vicib⁹ cal'ȝ in aurora. ℞. syrupi de calamēto oxymellis sqlitici. añ. ℥. ʒ. mellis ros. colati. ℥. j. aque mellisse. ℥. iij. ⁊ est pro vna vice sumat tamē tñ pro vice quatuor vicibus continuis.

Euo. ¶ Sumpto syrupo quatuor vicib⁹ sumat hāc medicinā. ℞. ↄfectionis hamech descriptione Mes. scḋa nõ p̄ma. ʒ. iiij. aut. iij. si vrus apparet nõ bñ fortis distēperet cuȝ hac decoctione. ℞. passulaꝝ. ℥. ʒ. corticū myrabolanoꝝ idoꝝ. ℥. iij. emblicoꝝ. ʒ. ij. epithimi. ʒ. j. ⁊ epithimū ponat in fine coquant in aq̄ sufficiēti:⁊ post fricet ⁊ colet ⁊ bibat cal'a duab⁹ horis añ diē:⁊ dormiat postea vsq₃ ad diē quātum põt:sed facto die nõ dormiat nisi post operationē medicine. s. septē horis post assūptionē: ⁊ tūc cibet potādo p̄ius lauatiuū p horā:⁊ sit cissus vnus aq̄ mellis. ¶ Similem purgationē opȝ facere cū syrupo ⁊ medicina in p̄n⁹ Octobris. ¶ Et post istas purgationes que sūt cū custodia opȝ bis aut ter in mēse purgari cū infusione epithimi:⁊ in tpibus in qb⁹ inuenit serū caprinū sumat seri caprini. ℥. viij. epithimi boni. ʒ. vj. vel si nõ sufficerint. ℥. j. ⁊ calefiat serū valde in sero circa horā. xxiiij. ⁊ infundat in eo epithimū: ⁊ stet ita vsq₃ mane:⁊ in mane iteꝝ calefiat ⁊ fricet epithimū in eo ⁊ colet ⁊ det in potu cum. ℥. j. zucchari. ⁊. ʒ. j. spice nardi. ¶ Et qñ serū inueniri nõ põt:tūc sumat passulaꝝ. ℥. ʒ. myrab. indoꝝ emblicoꝝ. añ. ʒ. iij. fac bulliri lēto igne i li. j. aq̄ quousq₃ remaneat media:⁊ tūc fricet bñ ⁊ colet ⁊ in dicta colatura ponat vsq₃ ad mane epithimi. ʒ. vj. postea calefiat:⁊ iterū colet ⁊ fricet:postea colatura bibat. ¶ Loco istoꝝ potuū põt sumere bis in mēse. ʒ. j. harū pillulaꝝ. ℞. pill'aꝝ de hyera Gale. ℥. ʒ. pill'aꝝ indaꝝ. ℥. j. misce:⁊ ↄfice pill'as cū aq̄ buglos:⁊ sumant vna hora añ diē: ⁊ sunt q̄si sine custodia.

Vinum sene. ¶ Utile esset vinū sene factū fȝ descriptionē Mes. in caplo de senectute quo sume bis in hebdomada. ℥. iiij. vel circa fm ꝙ ducent de ventre.

Confortatio. ¶ Preter purgationes opȝ vti calefaciētib⁹ ⁊ ↄfortātib⁹ vētrē:bonū est ergo ꝑ ꝙ semper añ cibuȝ sumat de h electuario. s. in mane in aurora:qñ nõ sumit aliā medicinam vel syrupum. ℞. ameos cinamomi xylobalsami xyloaloes crudi. añ. ʒ. ij. gariofi. croci. añ. ʒ. j. mellis dispumati ⁊ carniū citonioꝝ assatoꝝ. añ. quātū sufficit. fiat electuariū: sumat. ʒ. ij. pro vice quādo nõ sumit aliā medicinā. ¶ Et excepto tempore calido sumat oi septimana semel. ʒ. ij. optime tyriace:si habere põt:finaute sumat. ʒ. ij. metridati loco tyriace:⁊ hoc ieiuno stõcho. vij. horis añ cibum. ¶ Et conueniūt loco electuarij suprascripti diacalamētū ⁊ diaciminū:mazie tñ diacastoreum in quo sufficit. ʒ. j. vl ʒ. j. ʒ. p vice:cum vino potēti. ¶ Stomachus āt ab extra dȝ calefieri cū empl'is ⁊ vaporationib⁹: ⁊ fiāt qñ est purgata.

Vaporatio ¶ Vaporatio bona. ℞. aceti fortis lib. iiij. mēthe sicce:radicis gētiane. añ. ℥. j. aluminis plume vitrioli romani. añ. ℥. j. bulliāt simul ⁊ deponat ab igne:cū est sufficienter calm infundat in eo spongia vel filtrū ⁊ exp̄mat: ⁊ calidū superponat q̄tuor vel qnq₃ vicib⁹ ieiuno stõcho mane ⁊ sero. ¶ Et facta calefactione supponat stomacho h

Emplm emplm. ℞. baccaruȝ lauri pyretri nasturcij rutbe sic. oauci leuistici syleris mõtani. añ. ℥. j. fac bulliri in oleo anhetinorū pistata:⁊ cõmisce castorei. ℥. ʒ. ⁊ sit oleū. ℥. vj. ⁊ vini lib. ij. bulliant vsq₃ ad vini consumptionē:post incorpora bene ꝙ habeat formā emplastri:⁊ superponat stõcho: aut loco istius ponat emplm de baccis lauri sup toto vētre:⁊ innouet emplm qñ remouet sua tenacitas.

Sistentia vomitum ¶ Et qñ dolor infestat si nõ irritat ad vomitū ⁊ fuit purgata nõ vomat:sed retineat:⁊ faciat ligari extrema ⁊ calefaciat stõchū:⁊ superponat vētosam magnā:aut ciatū latum sup stõcho. ¶ Si võ non est purgata:⁊ diu ꝙ nõ vomuit qr p plures dies põt vomere:⁊ iuuet cū potu decoctionis anheti. s. herbe:aut seminis eius:⁊ vomat postea faciat fomētationē ad stõchū cū aceto suprascripto.

Cura doloris stõ ¶ Et si dolor accidit stõcho vacuo: tunc masticet. ʒ. j. zedoarie ⁊ ipsam degluttiat:⁊ ponat vētosaȝ magnā sup locū doloris ⁊ stõchū:aut bibat. ℈. ʒ. de castoreo dissoluto. i ℥. j. aceti:aut bibat galāge. ʒ. j. croci. ℈. j. fac puluerē:⁊ bibat cū vino potēti antiquo actu calido.

¶ In tpe võ quietis qñ est purgata sumat q̄tuor diebus vno post aliū in aurora q̄tuor horis ante cibuȝ. ʒ. j. trociscoꝝ stelle distemperatū cum. ℥. iij. vini odoriferi p vice: faciat clysteria carminatiua bis in septimana.

¶ Multa in hoc casu alia dici possunt: sed ista videntur mihi vtiliora in quibus nihil dixi de stupefactiuis: qñ si sunt necessaria dimittitur discretio presenti medico: non personis vulgaribus:ideo ista sufficiant.

¶ De debilitate digestiue stõchi cū vomitu frequēti ⁊ macrefactione corporis. Consilium. 43.

Dispositio huiꝰ nobilis viri est debilitas digestiue stõchi quā sequit frequēs vomitus ꝑpter multitudinē materierū corruptaꝝ:⁊ totꝰ corporis extenuatio. hȝ aūt caput catarriȝās ⁊ frigidū qḋ addit in hac dispõne ꝑpter flā ab ipso ad stõchū descendēs: ⁊ qr vomitus sui sunt cibales cum aliquali permixtione flatis:⁊ qr etiā longo tēpore passus est:puta annis pluribus:ideo iudicanduȝ est cām debilitatis esse p̄mo stõchi friditatē. deinde eius texture raritatē. tertio flā qḋ in ipso per indigõnes remanet. quarto flegma a capite descēdēs: non obstante:ꝙ ego inter has causas putem raritateȝ texture esse fortiorē accedit his omnibus oium fere mēbrorum suoꝝ debilitas digestiue:⁊ ideo vigorato calido per exercitiuȝ minorant ille dispositiones:⁊ accidentia. his ꝑ pensatis omnib⁹:⁊ eius etate ⁊ consuetudine ⁊ cõplexione:que scḋm eþar est calida tale videt mihi seruandū regimē:⁊ p̄mo in sex rebus nõ nālibus.

Aer. ¶ Studeat ꝙ aer sue habitationis sit siccus ad caliditatē declinis:⁊ saltē cū igne in hyeme:⁊ sit camera alta inter duo solaria ad orientē vel septētrionē aperta.

Cibi. ¶ In cibis võ vtat pane ex optimo frumēto ⁊ bñ fermētato:mediocriter cocto:⁊ sit inter p̄mā ⁊ quartā diē. ¶ Et

Carnes carnes sint carnes caponū pulloꝝ ꝑdicū fasianoꝝ ⁊ paruaꝝ auiū:capꝛoꝝ lactentiū pu̾oꝝ:agnoꝝ castratoꝝ anualiū:lepoꝝ iuuenis cuniculi:⁊ iuuenis capoli:⁊ filr iuuenis apri vl porci i mõtib⁹ nutriti:⁊ fugiat aues aq̄ticas:⁊ aialia nouiter nata ⁊ carnes veteres vel salitas ⁊ colūbaꝝ.

Oua ¶ Oua vero gallinarum recentia nõ multũ cocta cõueniũt: sed ea
Lacti- que sunt ex lacte: sicut caseus ⁊ recoctũ vitent̃ ⁊ sanguis aia-
cinia liũ ⁊ iteriora ⁊ capita vitent̃: ⁊ fit pparatio carniuz elixa-
Grana. tio nõ assatura. ¶ Ex granis vtat̃ ferculo ex farre ordeo
millo panico spelta auena: ⁊ pcipue coctis cũ aliq̃ carniũ
Olera. supradictarum: ⁊ fugiat oia legumia. ¶ Ex oleribus vtat̃ fer-
culo ex boragine feniculo maiorana origano spinachijs:
⁊ pcipue mẽtha saluia ⁊ petrosilino apio porris ⁊ cepis
bñ coctis: sz paucis ⁊ vitet cauliũ ⁊ blitarum sucaz ⁊ si lactu
cas in estate comedere voluerit sumat eas elixatas cũ al
quãto pipe. Fugiat ẽt cucurbitas ⁊ cucumeres ⁊ anguri-
as ⁊ raffanũ nisi i modica quãtitate: ⁊ post prãdiũ: silr vi-
Fructus tet melõgenas. Ex fructibus aũt vtat̃ ficubus ⁊ vuis bñ ma-
turis siue recẽtibus siue passis: ⁊ aliqbus cerasis ⁊ moris: sz
modice: q si pfica comedere voluerit comedat añ prãdiũ
⁊ ifusa in optimo vino. pira vero post prãdiũ cocta i vino ⁊
supaspsa aniso vel feniculo: ⁊ post prãdiũ ẽt vti pt amigda
lis nucibus qbusdã auellanis fisticis pomis odoriferis dul
cibus coctis ⁊ aniso aspsis. ¶ Et castaneas nespila poma aci
da vel insipida ⁊ corna fragra ⁊ reliqs fructus a pdictis fu-
giat: similr alleũ cepas ⁊ porros siue coctos siue crudos.
¶ Fugiat etiã victualia facta ex pasta sicut pastillos ⁊ arto
cleas ⁊ frixa ⁊ suffocata in patellis ⁊ quecũqz comedit co
medat actu calida: sz in estate modice calidirario. ¶ Et
caueat comestionem plurium diuersorum in vno prãdio q
si talia comedat pponat mollia.
Pot⁹ ¶ ¶ Potus vero sit vinũ rubeũ boni odoris ⁊ saporis me
dij inter bruscum ⁊ dulce: ⁊ sit clarũ anni sui: ⁊ fugiat mu
stum ⁊ vina aquosa insipida.
Can. ¶ Nunqz ad saturitatẽ comedat: sed studeat q in mane
comedat minus qz de sero: imo sit in mane: sicut vna cola
tio leuis ex rebus boni nutrimenti.
¶ Et oi die pcuret sibi bñficiũ ventris saltẽ semel si nõ cũ
alio cũ clysteri cõi de mane ante comestionẽ.
Motus ¶ Vtat̃ exercitio longo nõ nimis forti: sed post comestio
nem aut quiescat: aut ambulet suauiter.
Sõn⁹ ¶ Sõnus eius sit in nocte ad minus. vij. horarum: ⁊ nõ dor
miat de die nisi in mane vsqz ad tertias: ⁊ dormiat super si
nistro latere: capite bene eleuato: ⁊ pãnis bñ coopertus.
¶ Fugiat vsum venereorum ⁊ tristitiã ⁊ vtat̃ gaudio.
Hic ac- Omni anno in vere vtat̃ hoc medicamen: prius sumat
cidẽtia sex vicibus hũc syrupũ. ℞. mellis rosati colati. ℥.
iiij. syr. acetosi cõpositi. ℥. iij. syr. de absinthio. ℥. ij. aq̃ feni-
culi lib. j. aq̃ absinthij aque endiuie. añ. ℥. iij.
Digõ ¶ Sũpto syr. sumat hãc medicinam. ℞. diafiniconis. ʒ. j. ß. tur
bith electi. ℈. ij. zinziberi. ℈. ß. mine. ℥. ß. distẽpa cũ aq̃ feni.
Eũo ¶ Sũpta medicia vtat̃ ista ɔfectione: de q̃ ẽt alijs tpibus
Cõforta bis in hebdõa sumat. ℞. spẽrum trociscorum de rosis spẽrum pliri
tio. sarcoticon. añ. ℥. j. zucbari lib. j. fiat elluz de q̃ sumat. ʒ. ij. in
mane. ¶ Qñ vẽter nõ est bñ lubricus sumat de mane i au
rora tres de istis pillulis vel plures si vi necitas: de quibus
ẽt bis in mẽse saltẽ sumat. v. p vice ad magnitudinẽ cicerum
℞. spẽrũ hyere simplicis. ℥. ß. turbith agarici. añ. ℈. ij. zizi
beris. salis gẽme. añ. gra. vij. iformẽt̃ pille cũ aq̃ mẽthe.
¶ In cibis vtat̃ istis aromatibus. ℞. pipis albi piperis lõ
gi. añ. ʒ. j. ß. feniculi. ℥. iij. gariofilorum. ʒ. ß. cinamomi. ℥ j.
croci. ʒ. ij. fiant aromata super ferculis ponẽda: ⁊ ista pu-
ro cum dei laude sibi sufficere.
¶ De inflatione stõchi rugitu ⁊ dolore. Cõsiliũ. 44.

Asus huius nobilis viri Gualteri de lau-
de est dispõ cõposita ex inflatione
stõchi ⁊ rugitu ⁊ dolore q excitat̃ quatuor aut
qnqz: ⁊ qñqz pluribus horis post cibũ: ⁊ nõ re-
mouet̃ nisi qñ nouus cibus assumit̃: ⁊ tunc qe-
scit: rugitũ tñ passus est fere. xiij. ãnis. iflationẽ ab ãno ci-
tra dolorẽ a quatuor vel qnqz mẽsibus: ⁊ ñ multũ lapsis diebus
cum pmo egcissct sanguinẽ imixtũ fecibus egessit frustuz
carnis spongiosum tẽdens ad nigredinẽ: in cuius spõgio-
sitatibus ɔtinebat̃ sanguis: sz tñ suba sua erat solida ⁊ post
paucũ cessauit fluxus sanguis: sed dolor suus est vehemẽ
tior solito: color hois ad citrinitatẽ tẽdit. Aliqñ vomit aq̃
sum cũ amaritudine ⁊ sentit saporẽ amarũ in eructuatio-
nibus: ⁊ iuuat̃ suppositione pãnorum calidorum ⁊ egerit feces
circũdatas flatibus grossis: ⁊ nãlis cõplõ sua tã i stõcho qz
in alijs mẽbris fuit fortis caliditatis: nõ dico valde intẽse.
¶ Ex qbus itelligit̃ q patit̃ in stõcho malã cõplõnẽ fridã
cũ pritia multe mãei flatice vẽtosabilis: ⁊ cũ pmixtione co
lere fluẽtis quotidie ab epate ad stõchũ: qs res seqt̃ debi
litas digõnis dolor ⁊ vẽtositas: ⁊ iõ ponã ɔsiliũ in regimi
ne suo ⁊ vsu medicinarum. Et deus ipse sit dator auxilij.
¶ In cipiẽdo ab aere: dz habitare in aere claro tẽdẽte ad
siccitatẽ cũ leui caliditate: ⁊ iõ dz hre camerã si põt aptã ad Aer.
oriẽtẽ vt aer rectificet̃ in mane a sole: ⁊ sit minus apta ad
septẽtriõez ⁊ calefiat cũ igne si fuerit opportunũ: ⁊ caueat
habitare in locis hũidis: sicut in terreno: ⁊ in locis nõ hñti-
bus debitã euẽtationẽ ⁊ caueat a frigore forti extremitatũ.
¶ Jeiuno stõcho exercitet̃ si exercitari opz: nõ forti tñ ex-
excitio ⁊ multũ laborioso: sz paulatiz vsqz ad mediocre: ⁊ Motus
post cibũ qescat: aut ambulet suauiter sine labore.
¶ In suis cibis regula nec̃ia ẽ q nõ sumat multũ p vice:
sz illõ qd sumit sit multi nutrimẽti ⁊ facilis digõnis: ⁊ ad Cibi
minus comedat bis in die: ⁊ cibi eius debẽt eẽ: sicut dicã infra.
¶ Panis suus sit bene fermẽtatus: bñ coctus: hñs aliqd Panis
de sale: ⁊ mũdus a cortice duro exteriori; ⁊ inter primã ⁊
quartã diem: ⁊ nõ se multũ impleat ex pãne ⁊ sit ex optio
frumento qd nõ habuit putrefactionem aliquã: ⁊ habeat
aliquid furfuris minuti cõmixtũ. ¶ Carnes vero sue sint
carnes pullorum: aut perdicũ: aut fasianorum iuuenũ aut pi Carnes
pionum volare incipientiũ vel turturũ vel paruarũ auiuz
vel capreti vel vituli parui lactentiũ vel castrati annualis
de mõte vel capreoli parui: aut lepusculi: aut siluestris por
ci iuuenilis: carnez rubeã ⁊ reliquas carnes dimittat: nec
comedat pinguedinẽ: sed de pinguibus aialibus partem
macrã ⁊ ex latere dextro in parte anteriori. ⁊ dimittat col
lum caput ⁊ interiora: ⁊ sint in hyeme tẽporibus fridis mor
tue duobus diebus añ: ⁊ ppter debilitatẽ sue digestiue po-
tius elixe qz asse. ¶ De piscibus melius esset nõ comede- Pisces
re: sed si comedant̃ sint pui boni odoris cõditi cũ sale ⁊ pi-
pere hñtes squãmas de libero mari vel de fluuio habẽte
fundũ sine ceno putrido. ¶ De ouis ɔueniunt vitelli ouo Oua
rũ galliarum recentiũ ⁊ nõ multũ cocti: siue coquant̃ cuz aq̃
siue in sartagine cũ oleo ⁊ paucissimo aceto: siue p fercu-
lis cum aliquibus herbis odoriferis.
¶ Caseus ⁊ lac melius est q dimittant̃ oino: ⁊ q si come- Lactici-
dunt̃ sumat̃ valde parũ ex eis. ¶ Legumina fungi fructus nia.
crudi humidi herbe ⁊ radices dimittẽde sũt: ⁊ silr victua Legumi
lia de pasta: ⁊ si vult faciat fercula cum vitellis ouorum vel na
cuz mica panis: ⁊ aliqñ cũ spinachijs, boragine buglosa
⁊ apponẽdo feniculũ ⁊ mẽthã ⁊ anhetũ vel hyssopũ ⁊ thy
mũ. ¶ Sed fercula cũ caseo nullo mõ sibi ɔueniunt: tolle
rant̃ de ordeo cũ pipe: ⁊ de riso vel de milio vel de farre si
coquant̃ cũ carnibus pinguibus bonis: ⁊ cõdiant̃ cũ aroma-
tibus: ⁊ aliqñ rape nouelle ⁊ bñ cocte cũ bonis carnibus pñt
tolerari in parua qtitate. caules vero ⁊ blites dimittant̃.
¶ Et ex fructibus siccis pt cape ficus siccas pigues añ cibũ: Fructus
⁊ passulas sine arillis ⁊ grana pini magna ifusa prius i aq̃
calĩa p horã ⁊ postea exiccata: ⁊ post cibũ amig. ⁊ auella-
ne: sed ɔfecte cũ zucharo ⁊ põt tolerari pirũ coctũ: aut ci-
toniũ coctũ in bono vino si cõdiant̃ cũ aniso: aut se. feni.
¶ Sparagi nõ sũt vtiles: sz loco eorum sumant̃ lupuli extre
mitates eorum. s. elixe ⁊ comeste cum sua decoctione: aut su
mant̃ cappares cũ vino cocto ⁊ paucissima aceti qtitate.
¶ In sũma g̃ ɔueniret ei p plibus mẽsibus q esset ɔtẽtus in
sero: ⁊ i mane a qnqz. ℥. carniũ vsqz ad septẽ sz q vĩ q vt

indiget ꝑ substẽtatiõne: ⁊ eẽt pe macra aīalis iuuenis me
diocriter pinguis bñ cocta: postea optie ↄtũderet̃ ⁊ distẽ
peraret̃ cũ suo brodio: ⁊ addat̃ vitellus vni⁹ oui: ⁊ fiat̃ fer
culũ cũ croco vł aromatib⁹ dicendis: ⁊ cũ isto comederet
ij. vel. iij. ℥. panis ꝑ vice ad plus. ⁊ si cũ hac q̃ntitate acci
dũt sibi dolores diminuat de q̃ntitate saltẽ in cena: vt leui⁹
dormiat: ⁊ qñ post aliq̃s mẽses hui⁹ regiminis sentit se le
uiorẽ: aut paulatim redeat ad regimẽ sanoꝝ: ⁊ nõ subito.
Pot⁹ ¶ Pot⁹ ei⁹ sit vinũ rubeũ clarũ subtile medie vinositatis
parũ: ⁊ bibat̃ parũ in prãdio ⁊ in cena: ⁊ illud parũ sorbẽ
do ⁊ paulatim ꝙ si vehemẽtia sitis eũ molestauerit expe
ctet q̃usq̃ cib⁹ sit digest⁹: ⁊ tũc p̄t bibere vsq̃ ad. iiij. ℥. vi
na ãt acetosa vitet̃ oino. vino ãt veteri potẽti p̄t aliq̃ñ vti
parũ añ cibũ cũ aliq̃ ↄfectione de illis q̃s noiabimus.
Lan. ¶ Diligẽter attẽdat ad bñdũ bñficiũ vẽtris: ⁊ si a nã nõ in
nat̃ bonũ ẽ in interuallis facere clysteria in qb⁹ oib⁹ ponẽ
da sũt olea carminatiua ⁊ decoctiões anisi: seis ane. ⁊ carui
aut cimi. vł leuistici: ⁊ filiũ: ⁊ postea addat̃ pulpa cassie:
⁊ sal ⁊ oleũ: aut anetiaut rutbe. ¶ Cõueniẽti⁹ tñ iuxta me
Enema eẽt clystẽ h mõ. ℞. rutbe ane. añ. M. j. se. aneti ⁊ anisoꝝ ⁊
carui. añ. ʒ. ij. ↄtũdat̃ ĩ grosso mõ ⁊ bulliãt cũ trib⁹ li. aq̃ ⁊
℥. xiiij. olei vsq̃ ad toti⁹ aq̃ ↄsũptõez ⁊ colet̃. ⁊ cũ oleo. fiat
clystẽ. Cõuenit si cũ dco⁽ᵐ⁾ supdicta ponat̃. ℥. j. hyerepi. cũ
℥. s. elarij de baccis lauri. ⁊. ʒ. ij. salis. ⁊. ℥. iij. olei anetini.
¶ Somn⁹ ei⁹ dꝫ eẽ in nocte ⁊ incipe p̃ sup dextro latẽ: de
Sõn⁹ inde v̄tere sup sinistrũ: ⁊ capite bñ eleuato: ⁊ corpe bñ co
opto: ⁊ hñdo puluinar ex plumis bonis iux̃ stõchũ: ⁊ dꝫ
durare septẽ horis ad min⁹ in die nãli: ⁊ si h põt facere in
nocte: meli⁹ ẽ q̃ꝫ de die: ⁊ si õ die opꝫ dormire meli⁹ ẽ õ ma
ne añ cibũ q̃ꝫ p⁹ prãdiũ: ⁊ si p⁹ prãdiũ: nõ sit stati p⁹ cibũ.
Ac ¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ nimia cogitatione ⁊ ab vsu mu
cidẽtia. lierũ q̃ntũ est ei pos̃e: ⁊ ista sufficiãt de regimine.

Quantum ad vsum medicinaꝝ opꝫ p̃ ꝙ purget̃ a
cholã ⁊ flatemõ negligẽdo ex toto me
lãcolicũ humorẽ: nec video ꝑ nunc necessitatẽ flõmie. de
inde oportebit conari cũ ꝓuocãtibus vrinã: ꝫ ꝙ mã colica
derinet̃ ꝑ parte ad vias vrinales: postea opꝫ alterare sto
machũ ad calitatẽ ⁊ carminare vẽtositatẽ ⁊ corroborare
texturã stõchi: vt stõchus nõ recipiat a mẽbris mãdanti
bus: ⁊ sedare dolorẽ quando euenit.
Digõ ¶ Pro purgatione igit̃ nũc ⁊ sequẽtib⁹ annis incipien
te vere p̃ recipiat hũc syrupũ. ℞. syrupi acetosi diarodon
⁊ secaniabin de kyryn. añ. ℥. ij. mellis rosati colati: ⁊ syru
pi acetosi de radicib⁹. añ. ℥. ij. s. aq̃ feniculi. ℥. ix. aque en
diuie aque mẽthe. añ. ℥. iiij. s. ⁊ est syrupus pro sex vicib⁹
sumat̃ calidus in crepusculo diei.
Eño. ¶ Sũpto syrupo purget̃ cũ istis pillis. ℞. pillaꝝ aggre
gatiuaꝝ huius descriptionis. ℞. bdelij myrabolanoꝝ ni
groꝝ: bellericoꝝ: emblicoꝝ. añ. ʒ. j. turbith. ʒ. iij. seminis
apij: anisi: feniculi: carui: ameos: origani: rosaꝝ: ҁiҁiberis.
hermodactylorum: masticis: armoniaci. añ. gra. xv. aloes
optimi duplũ põderis oĩuꝫ penidiaꝝ. ʒ. j. diagridij. ʒ. j. ↄfi
ce pillas cũ succo cauliũ sumat. ʒ. j. duab⁹ horis añ diem:
aut purget̃ si istas pillas nõ hꝫ isto mõ. ℞. pillaꝝ aggre
gatiuaꝝ descreptiõe ꝓpa: ⁊ p̃ᵃ Mes. ʒ. j. sumãt̃ vna hora
añ diẽ cũ bona custodia: ⁊ nõ cẽdat nisi trãsactĩ. vj. horis
¶ Et q: mãe multiplicant̃ quotidie bonũ est ꝙ in autũ
no pur faciat siłe ꝫ purgationẽ circa mẽsẽꝫ Octobris: in tẽ
porib⁹ aũt intermedijs ↄueniẽs est ꝙ semel ĩ mẽse sumeret.
ʒ. j. hꝫ pillaꝝ. ℞. carui: myrabolanoꝝ citrinoꝝ: semis al
thee. rosaꝝ siccaꝝ. añ. ʒ. j. lingue auis: granoꝝ pini: semis
eruce: ҁiҁiberis: macropipis: myrabolanoꝝ nigroꝝ belli
ricoꝝ: semis sparagi: semis vrtice: pyretri sgłie assate. añ.
℈. j. ⁊ gra. iiij. turbith. ʒ. j. s. croci. ℈. j. aloes. ʒ. v. ↄfice pil
lulas cum aqua eruce: ⁊ fiant pillule magne: ⁊ sumatur.
ʒ. j. ꝑ vice. q̃ñ sine custodia de mane bona hora.
Confor ¶ Sed pro alteratiõe cõplexionis simul fiat tale electua
tatio.
riũ. ℞. ҁucbari rosati. ℥. iij. coralloꝝ rubeoꝝ: sandaloꝝ ru Elec.
beoꝝ: spodij: margaritaꝝ nõ perforataꝝ. añ. ʒ. s. aromati
ci gariofilati. li. s. incorporent̃ optime ⁊ sumat̃ de eo ĩ ma
ne q̃ntitatẽ. ʒ. iij. in tp̃e frido: ⁊. ij. in tp̃e calido. ¶ Aliud.
elũm valde nobile qd̃ valet magis q̃ꝫ p̃dictũ. ℞. corallo
rũ rubeoꝝ. ʒ. iij. spodij. ʒ. j. gariofilo. galãge. añ. ʒ. iiij. ma
sticis leuistici. añ. ʒ. ij. ҁinҁiberis: macropiperis: cinamo
mi: piperis albi. añ. ʒ. j. s. calamẽti: menthe sicce: basil: spi
ce. se. apij: seminis feniculi: anisi carui: calami aromatici.
añ. ʒ. j. s. ҁucbari: karabe. añ. ℥. j. mellis dispumati ⁊ cocti
in decoctione emblicoꝝ: quadruplum ponderis pulueris
sumat̃ pro vice de eo. ʒ. j. s. vsq̃ ad. ij. ¶ Conueniunt etiã
ei tyriaca aut metridatũ si assumant̃ oib⁹ decẽ diebus se
mel excepto tẽpore estatis sex horis ante cibum. ʒ. j. s. ꝑ
vice. cum. ℥. j. vini odoriferi.
¶ Sed pro sedãdo dolorẽ si vehemẽter doleret. ℞. galã
ge ҁedoarie. añ. ℈. ij. croci. ℈. s. distẽperent̃ cum bono vi
no calido: ⁊ bibat̃ totum simul: ⁊ si esset in rure masticare
in mane ieiuno stomacho. ij. vel. iij. bolos ceparuꝫ albaꝝ
crudaꝝ: ⁊ spuere est vehemẽter ↄueniẽs.
¶ Sed pro epate ne mãꝫ cholericã multiplicet bonuꝫ est
in tp̃e estatis inungere regionẽ epatis cuꝫ ceroto sandali
no: ⁊ vti añ cibos endiuia vel cicorea cocta cũ pauco ace
to albo. ¶ Cõuenit aũt vt exteri⁹ portet sacculũ latũ ⁊ lõ
gũ ab ore stõchi vsq̃ ad pecten: ⁊ ab vno ylio vsq̃ ad aliũ
excepta pte in directo epi: ⁊ fit hoc mõ. ℞. plumaꝝ anse Sacul⁹
ris: cimature scharleti. añ. ℥. iij. mẽthe sicce: corticis citri stõchal̃
fol. rutbe siccoꝝ. añ. ℥. j. calami aromatici: cyperi. añ. ℥. s.
gari. gallie: muscate: masticis. añ. ʒ. iij. fiat puluis de pul
uerisãdis: ⁊ cõmisceant̃ cũ plumis ⁊ cimatura: ⁊ fiant sac
culi. ¶ Cõuenit ẽt cerotuꝫ descriptione Gal. si teneat̃ sup
stõchũ: ⁊ addat̃ ei empl̃ꝫ de baccis lauri tertia pars cero
ti: ⁊ est empl̃m de baccis lauri descriptũ a Mes. in anti
dotario: ⁊ dꝫ extẽdi sup corio: ⁊ dꝫ ligari cũ fassia iux̃ sto
machũ. ¶ Et sit loco electuarioꝝ descriptoꝝ si sumat añ
cibũ diaciminũ cum rutba: aut diatrion pipereon: aut dia
spoliticõ erit valde ↄueniẽs in tp̃ibus frigidis. ¶ Super
ferculis aũt vtatur istis spẽbus. ℞. cinamomi galãge. añ.
℥. s. piperis albi: piperis longi. añ. ℥. j. croci. ʒ. j. s. fiat pul
uis. ¶ De illa aũt carne quã egressit nihil habet curare
neq̃ timere: q: nõ fuit de suba stõchi: neq̃ intestini vł epa
tis: sed quedã additio preternãlis orta super vno itestino
de grossis: ⁊ neq̃ curaui ponere narcotica: q: nõ volo ꝙ
layci ex ↄsilio meo sine actuali p̃ntia medici illis vtant̃:
⁊ hoc puto sibi cũ altissimi laude sufficere.

¶ De dolore stomachi ⁊ rugitu intestinoꝝ: ⁊ maxime in
colon.

¶ Consilium. 45.

Magnificus ac nobilis dñs Baltha
sar de spinoclis patitur
dolorẽ stõchi q excitat̃. iiij. aut. v. horis ⁊ vix
remouet̃ durãte vacuitate stõchi: sꝫ remouet̃
ꝑ assumptiõnẽ cibi: ⁊ cũ hoc patit̃ rugitũ in ĩ
testinis maxĩe in colon ex pte sinistra: ⁊ ẽ res satis diutur
na: ⁊ iuuenis est. xxiiij. annoꝝ vł circa: ⁊ nõ sentit eructua
tiones acetosas nec vehemẽter sitit: sꝫ ex parte epatis sen
tit inflãmationẽ ⁊ in intestinis mordicationeꝫ ⁊ in facie ⁊
pectore q̃ñq̃ pũcturas: vt dicit ac si scintilla ignis ꝑcute
ret ⁊ rubificat̃ locus: ⁊ pauco interueniẽti tp̃e cessat: ⁊ est
hõ macer: delicate carnis: humidi cerebri: ⁊ cali epatis.
¶ Ex qb⁹ infero ꝙ in suba stõchi est imbibita mã flaticat
⁊ ad ei⁹ ↄcauũ fluit ↄtinue cholera ab epe ⁊ sła descendẽs
a capite. vnde ẽt feces sue plerũq̃ egrediunt̃ dure ⁊ flati
b⁹ inuolute. Et ex istis patẽt intẽtiones hñde erudito me
dico. Sꝫ ego ponã ↄsiliũ in regimie ⁊ vsu medicinaꝝ de
scendẽdo ad spãlia. Implorato p̃us diuino auxilio.
¶ Incipiamus ab aere: dꝫ habitare in aere claro tẽdente Aer.
ad siccitatẽ cũ leui calitate: ⁊ ideo dꝫ hẽe cameram si po

test a pertā ad orientē3 vt aer rectificet in mane a sole:ꝛ si minus apertā ad septētrionē ꝛ calefiat cum igne si fuerit opportunu3:ꝛ caueat habitare in locis humidis:sicut in terreno:ꝛ in locis nō habentibus debitā euentationem:ꝛ caueat a frigore forti extremitatum.

Motus ¶ Ieiuno stōcho exerceat si exercitari op3:nō forti tñ exercitio ꝛ multū laborioso:sed paulati3 vsq3 ad mediocre: ꝛ post cibū quiescat:aut ambulet suauiter sine labore.

Can. in cibis. ¶ In suis cibis regula necia est q nō sumat multū ꝑ vice s3 illud qd̄ sumit sit multi nutrimēti ꝛ facilis digōnis:ꝛ ad min⁹ comedat bis in die:ꝛ cibi ei⁹ debēt eē sic dicā infra.

Panis. ¶ Panis suus bñ fermētat⁹:bñ coct⁹:habēs aliqd de sale:ꝛ mūdus a cortice duro exteriori:ꝛ iter ꝑmā ꝛ q̄rtā diē ꝛ nō se multū ipleat ex pane ꝛ sit de optimo frumento qd̄ nō habuit putrefactionē aliq3 ꝛ hēat aliqd furfuris minuti cōmixtū. ¶ Carnes vō sue sint carnes pulloꝝ:aut perdicū:aut fasianoꝝ iuuenū aut pipionū volare incipientiū vel turturū vel paruaꝝ auiū vel capreti vl' vituli pui lactētis vel castrati anualis de mōte vel caprioli pui:aut lepusculi:aut syluestris porci iuuēilis:carnē rubeā ꝛ reliquas carnes dimittat:nec comedat pinguedinē:s3 de pinguib⁹ aialib⁹ partē macrā ꝛ ex latere dextro i pte anteriori ꝛ dimittat collū caput ꝛ iteriora:ꝛ sint in hyeme tpib⁹ frigidis mortue duob⁹ dieb⁹ añ:ꝛ ꝓpter debilitatem sue digestiue poti⁹ elixe q3 asse.

Pisces. ¶ De piscib⁹ meli⁹ eēt nō comedere:sed si comedant sit parui boni odoris cōditi cū sale ꝛ pipere hñtes squāmas de libero mari vel de fluuio hñte fundu3 sine ceno putrido.

Oua ¶ De ouis ꝯueniūt vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētū ꝛ nō multū cocti:siue coquant cum aq̄ siue in sartagine cū oleo ꝛ paucissimo aceto:siue ꝑ ferculis cū aliq̄b⁹ herbis odoriferis.

Lacticinia. ¶ Caseus ꝛ lac meli⁹ est q dimittant omnino:q si comedant sumat valde paꝝ ex eis.

Legumina ¶ Legumina fungi fruct⁹ crudi hūidi ꝛ radices dimittēde sūt ꝛ silr victualia de pasta:ꝛ si vult faciat fercula cū vitellis ouoꝝ vl' cū mica panis:ꝛ aliqñ cū spinachijs boragie buglosa:ꝛ apponēdo feniculū ꝛ mēthā ꝛ anhetū ꝛ hyssopū ꝛ thymū.

Fercula ¶ S3 fercula cū caseo nullo mō sibi ꝯueniūt:tollerant de ordeo cū pipere:ꝛ de riso vel de milio vl' de farre si coquant cū carnib⁹ pigmb⁹ bonis:ꝛ cōdiant cū aromatib⁹:ꝛ aliqñ rape nouelle ꝛ bñ cocte cū bonis carnib⁹ pñt tolerari in pua q̄ntitate. caules vō ꝛ blite dimittātur.

Fructus. ¶ Et ex fructib⁹ siccis pt capere ficus siccas pigues añ cibū:ꝛ passulas sine arilis ꝛ grana pini magna isusa ꝑus in aq̄ cal'a ꝑ horā:ꝛ postea exiccata:ꝛ post cibū amigdale ꝛ auellāe:s3 ꝯfecte cū zucharo:ꝛ pt tollerari piꝝ coctū:aut citoniū coctū i bono vio si ꝯdiāt cū aniso:aut se. feniculi.

¶ Sparagi nō sūt vtiles:s3 loco eoꝝ sumāt lupuli extremitates eoꝝ.s. elixe ꝛ comeste cū sua decoct. aut sumātur cappēres cū vino cocto ꝛ paucissima aceti quātitate.

¶ In sūma g̃ ꝯueniret ei ꝑ pūb⁹ mēsibus q eēt ꝯtētus in sero ꝛ in mane. a. v. ʒ. carnīū vsq3 ad septē fm q vi3 q virtus idiget ꝑ sustētatione:ꝛ esset pe macra aialis iuuenis mediocriter piguis:bñ cocta:postea optime ꝯtunderet ꝛ distēperet cū suo brodio ꝛ addat vitellus vni⁹ oui:ꝛ fiat ferculū cū croco vl' aromatib⁹ dicēdis:ꝛ cū isto comedat ij. vel. iij. ʒ. panis ꝑ vice ad plus:ꝛ si cū hac q̄ntitate accidūt sibi dolores diminuat de q̄ntitate saltē in cena vt levius dormiat:ꝛ qñ post aliq̄s mēses hui⁹ regiminis sentit se leuiorē. aut paulati3 redeat ad regimē sanoꝝ:ꝛ nō subito.

R Pot⁹ ¶ Potus ei⁹ sit vinū rubeū clarū subtile medie vinositati3 purū:ꝛ bibat parū in prādio:ꝛ in cēna:ꝛ illud parū sorbēdo ꝛ paulati3:q si vehemētia sitis eū molestauerit expectet q̄usq3 cib⁹ sit digest⁹:ꝛ tūc pt bibē vsq3 ad. iiij. ʒ. vina at acetosa vitet oio. vino āt veteri potēt pt aliqñ vti parū añ cibū cū aliq̄ ꝯfectione:de illis q̄s nominabimus.

Can. ¶ Diligēter attēdat ad hūdū bñficiū vētris:ꝛ si a nā non iuuat bonū est ex iteruallis facere clysteria:in qb⁹ oib⁹ ponēda sūt olea carminatiua ꝛ decoctiones anisi:sēis aneti ꝛ carui:aut cymini:vl' leuistici:ꝛ silū:ꝛ postea addat pulpa cassie:ꝛ sal:ꝛ oleū:aut aneti aut ruthe.

Enema. ¶ Cōueniēs nō tñ iuxta me eēt clystere h̃ mō. ℞. ruthe aneti. añ. M. j. se. aneti:ꝛ anisoꝝ ꝛ carui. añ. ʒ. ij. ꝯtūdant grosso mō:ꝛ bulliant cū. iiij. li. aq̄ ꝛ. ℥. xiiij. olei vsq3 ad toti⁹ aq̄ ꝯsūptionē ꝛ colet:ꝛ cū oleo fiat clystere. Cōuenit si cū decoctione supdicta ponat. ℥. j. hyerepi⁹. cū. ℥. s. electuarij de baccis lauri ꝛ. ʒ. ij. sal. ꝛ. ℥ iij. olei anetini.

R Sōn⁹ ¶ Somn⁹ ei⁹ d3 eē in nocte:ꝛ icipere ꝑ sup dextro latere:deide vertet sup sinistrū: ꝛ capite bñ eleuato:ꝛ corpe bñ coopto:ꝛ hñdo puluinar ex plumis bonis iuxta stōchu3:ꝛ d3 durare. vij. horis ad min⁹ in die nāli:ꝛ si h̃ pōt facere in nocte meli⁹ ē:q3 ō die: ꝛ si de die op3 dormire meli⁹ est de mane añ cibu3 q3 post prādiū:ꝛ si post prādiū:nō sit statim post cibū.

Aie accidētia ¶ Caueat sibi a tristitia ꝛ nimia cogitatione ꝛ ab vsu mulierū quātum est ei possi:ꝛ ista sufficiūt de regimine.

Ueniendo ad medicinalia d3 purgari capiēdo syrupos ꝛ medicinas optias ꝑ toto corpore in vere ꝛ in autūno ꝑserti3 in martio ꝛ i octobre. ꝛ ꝑ d3 accipe hūc syr. ℞. syrupi ace. cōpositi:ꝛ syrupi ace. diarodon ꝛ mellis ros. colati. añ. ℥. iij. decoctiōis ligritie passulaꝝ masticis ꝛ folioꝝ endi. cū aqua dulci ꝛ anisoꝝ.

R Dig ē

R Eūo ¶ Sūpto syrupo purget cū hac medicina. ℞. reubarbari optimi. ʒ. ij. spice. ℈. j. ifundant ꝑ diē i. iiij. ℥. cū. s. aq̄ endiuie tepide. Et postea colet ꝛ exp̄mat:ꝛ in ista colatura addat turbith electi. ℈. ij. ss. masticis. añ. ℈. j. zuchari. ℥ s. ꝛ fiat medicina:q̄ sumat vna hora añ diē ꝛ obseruet debitū regimē medicinaꝝ. ¶ Sūpta hac medicīa bonū est q semel i mēse vel. xv. dieb⁹ purget sine custodia sumēdo. ʒ. j. istaꝝ pillulaꝝ in aurora. ℞. pill'aꝝ de hyera simplici de viij. reb⁹ myrabolanoꝝ kebuloꝝ iuolutoꝝ i oleo amigdalaꝝ dulciū. ʒ. ij. diagridij. ℈. s. ꝯfice pill'as cū succo ēdiuie.

Cōfortatio. ¶ Itē añ cibū q̄ñ sumat semp. ʒ. ij. vel. iij. istius elij. ℞. zucha. ro. aromatici ro. añ. ℥. ij. trociscoꝝ de spodio. ʒ. ij. minue aromatice. ℥. j. s. misce:ꝛ in fora elij. ¶ Itē vtat ista ꝯfectione i mane trib⁹ horis añ cibū. ℞. triū sandaloꝝ. ℥ j. s. aromatici gariofilati. ℥. iij. cōmisce i mortario cū syr. ō mētha ꝛ minue aromatice. añ. q̄ntū sufficit:ad faciēdū i formā elij ꝛ sumat. xij. ptē ꝑ vice. ¶ Cōfert ēt magis ꝑdcō oib⁹ suis dispōnib⁹ h̃ eliu3. ℞. coralloꝝ ru. ʒ. iij. spodij. ʒ. j. gariofi. galāge. añ. ʒ. iiij. masticis leuistici. añ. ʒ. ij. ss. macropipis cinamomi pipis al. añ. ʒ. j. s. calamēti mēte sicce basil spice seis apij:se. feniculi anisi carui calami aromatici. añ. ʒ. j. s. zuchari karabe. añ. ℥. j. mellis dispumati ꝛ decocti i decoctiōe ēblicoꝝ q̄druplū pōderis oiu3:ꝛ fiat eliu3 de q̄ sumat. ʒ. i. s. ꝑ vice:ꝛ ē meli⁹ i tpib⁹ nō cal'. ¶ Et i tpe hyemis ꝯfert ei sumē de tyriaca vl' ō metridato bis i mēse. ʒ. j. s. ꝑ vice cū. ℥. j. vini odoriferi sex horis añ cibum.

Sacul⁹ stōchal. ¶ Ex pte āt exteriori ꝯuenit ei i estate portare sup stōchū ꝛ intestia pānū ō scharlata:ꝛ in tpib⁹ nō calis hūc sacculū sup toto vētre:excepta regiōe epatl. ℞. plumaꝝ āseris minutaꝝ:ciature scharleti. añ. ℥. iij. mēte sicce:corticū citri:fol. rute sicco. añ. ℥. j. calami arōatici cipi. añ. ℥. s. gariofiloꝝ gallie muscate:masticis. añ. ʒ. iij. pistēt pistāda ꝛ cōmisceant cū plumis ꝛ cimatura:ꝛ fiat sacculus. ¶ Q; si ꝯtigat tp3 dolere cū isfatione i sinistro latē bibat hūc puluerē cū bono vino cal'o. ℞. galāge zedoarie. añ. ℈. ij. croci. ℈. s. fiat puluis. ꝛ ē ꝑ vna vice. ¶ Et sup ferculis vtat istis spēb⁹. ℞. cinamomi galāge. añ. ℥. s. pipis albi:pipis lō. añ. ℥. j. ligritie puluerizate ꝛ zuc. añ. ℥. j. s. croci. ʒ. s. fiat puluis.

¶ Loco āt elioꝝ descriptoꝝ supi⁹ ꝑserti in hyeme pōt sumere añ cibū diaciminū cū ruthe:aut diatrion pipeon aut diaspoliticō sumēdo vni⁹ istoꝝ. ʒ. j. s. añ cibū.

Ceroti. ¶ Ceroru3 ꝯueniēs dispōni vie est istō. ℞. ēpl'm de baccis lauri ō scriptione Mes. in antidotario. ℥. j. ceroti stōtici descriptione Gal'. ℥. ij. colofonie terbētine. añ. ℥. ij. cora. rub. gariofilo-

rũ.añ.ʒ.j.ɔfice cerotũ sup corio. ℭ Jtẽ puluis q̃ p̃t vti oĩ tpe anni. ℞.pellicularũ itrinsecarũ stõchorũ gallinarũ q̃ sint bñ lote in vino aromatico ꝛ desiccate nõ cõbuste in furno vel olla.ʒ.j.cinamonii.ʒ.iij. macis.ʒ.ß. zucbari.ʒ.j. ꝛ fiat puluis:de q̃ p̃t sumẽ i ferculis siue cũ vĩo ieiuno stõ.ʒ.iij. p vice. ℭ Ultio notet q̃ tẽpare vinũ cũ aq̃ cocta:in cuius glz locali bulierint.ʒ.iij.macis grosse est sibi vebemẽter vtile. ℭ Silr ẽt in mane purgare caput suũ:aut mastican do masticẽ cũ pipe p mediã borã añ cibũ:aut gargarizan do aquã vitis duab⁹ vl' trib⁹ vicib⁹ ieiuno stõcbo:aut trai ciẽdo p nares aquã maiorane vel trabẽdo p nares d̃ pul/uere pipis vel d̃ elle.al.ita vt sternutet trib⁹ vel q̃tuor vici bus añ cibũ. Et h̃ puto cũ laude altissimi sibi sufficere.

Educẽ/da a ca/pite.

ℭ De extenuatione vẽtositate sonitu:ꝛ dolore stõcbi my/racb catarro salso isipido ꝛ aq̃so. Cõsiliũ.46.

Jr nobilis dñs Georgius sicc⁹ de Carauagio etatis anno rũ q̃si.xxxv.est extenuat⁹ respectu ɔsueti:ꝛ p pter boc debilior solito in motib⁹:ꝛ lz cibuz sumat cũ auiditate:tñ nõ bñ ipm digerit:imo grauat' ꝛ incurrit notabilẽ multiplicationẽ vẽtositatũ:su/mẽdo ẽt cibũ mediocriter multiplicat' ventositas plus so lito:ꝛ q̃si semp qñ ɔtrabit fortiter myracb sentit' sonitus i latere sinistro in directo splenis:ꝛ multotiens eructuat:ꝛ sentit dolorẽ qñq3 in ore stõcbi:qñq3 in myracb.q sibi par tim vr̃ in pectore ꝛ partiz iter spatulas:neq3 frequẽter ege rit:ꝛ in capite ex iteruallis sentit dolorẽ in diuersis ptib⁹ capitis:p̃cipue qñ pluri vl' grossiori iplet' cibo:ꝛ sentit ca tarrũ d̃scẽdẽtẽ ex capite qñq3 salsũ:ꝛ qñq3 isipidũ:ꝛ spuit aq̃suz:ꝛ aliqñ sentit in palato inflãmationẽ. Est ãt cõplo/nis nãlr calide s̃m tot⁹ babitudinẽ:ꝛ parũper ppter eta tẽ declinãtis ad siccũ:lz cerebrũ babeat bumidũ.

P Aer.

ℭ Opz vt eligat sibi bitationẽ i aere claro vicio tẽpamẽto tẽdẽte ad aliq̃lẽ siccitatẽ:ꝛ turbulẽtũ ꝛ palludosũ vitet:ꝛ p̃ cipue flatũ vẽti australi ꝛ fumos malos ꝛ odores fetidos.

Motus

ℭ Jn mane añ cibũ emissis supfluitatib⁹ ventris dz se ex/ercere exercitio ambulãdi icipiẽdo a leuiori gradatĩ ascẽ dendo ad fortius:ꝛ interponat qñq3 q̃etes leues ꝛ redeat ad motũ quousq3 incipiat sentire fatigationẽ:ꝛ tũc remit/tat motũ suũ paulatim ꝛ tãdem q̃escat ꝛ ɔuenit ei egratio boc tpe:ꝛ silr añ cenã duabus boris:caput aũt faciat pe/ctinari post exercitiũ:leuiter ẽt fricari cũ mantili leni:ꝛ in byeme sit mãtile calĩm:ꝛ post cibũ q̃escat:aut leuiter mo/ueat' ꝛ caueat a fortib⁹ motib⁹ p tũc tã aĩe q̃3 corporis.

P Cibi. *Panis*

ℭ Cibi sui debẽt eẽ:p̃ panis ex optio frumẽto absq3 alijs granis mũdo a furfure:ꝛ q̃ nõ hũit aliqd̃ nocu⁹:ꝛ sit bñ pist⁹:plusq3 mediocriter fermẽtatus ꝛ sufficiẽter coct⁹ mũ dus a cortice duro:ꝛ nõ comedat' calidus vt venit a fur/no:sz postq̃3 euaporauit fum⁹ ei⁹ ꝛ nõ sit dur⁹ vltra q̃tuor diẽ.azimũ ꝛ nõ bñ coctũ ꝛ panẽ de alijs granis dimittat.

Carnes

ℭ Carnes debẽt eẽ laudabiliũ ꝛ iudicio meo meliores eĩ sũt pdices iuuenes:deĩde pulli mediocrit' iuuenes:sic gal line circa p̃n.ouificãdi pop añ poti⁹ q̃3 post ꝛ capõnes ab octauo mẽse vsq3 ad ãnũ ꝛ gallicelli añq3 incipiãt coire ꝛ auicl'ere vt q̃sq̃le siue q̃lie ꝛ turtures iuuenes ꝛ g̃nalr aues boni odoris ꝛ boni saporis nõ aq̃tice circa p̃n⁹ fue adole/scẽtie. De q̃drupedib⁹:p̃mi ṽo sũt capri lactẽtes q nibil sũ/pserint nisi lacti:s̃do sũt vituli pui ꝛ lactẽtes.tertio sũt ca/strati ãnuales nutriti i locis siccis ꝛ mõtuosis:q̃rto sũt por ci syluestres nõ trãseũtes p⁹ ãnũ. Deide sũt capoli ꝛ dame puc.lepores ãt ꝛ pui cerui lactẽtes ꝛ cuniculi ꝛ camucie lz tolerent' tñ sũt dimittendi:ꝛ porci domestici ꝛ g̃nalr oẽs carnes nimis veteres vel valde nouit' nate:ꝛ iteriora aĩa/liũ:exceptis epatib⁹ gallinarũ ꝛ capita ꝛ colla dimittant': ꝛ ex alali pigui melior est ps q̃ vocat' caro rubea:ꝛ nimia piguedo nõ ẽst vtilis.

Pisces

ℭ De piscib⁹ ɔueniũt pui sq̃uãmosi de libero mari vel de fluuio currẽte claro bonũ odorẽ ba bẽte:sic tinuli agones:sardones:barbatuli:lucij:cauedi ni:strigie:ꝛ ex mari:trilie:ꝛ sardule:ꝛ menule:ꝛ aurate:ꝛ solee:ꝛ passeres:ꝛ corui:ꝛ varoni:ꝛ cefali:ꝛ spinule:tole/rant' ãt rõbi ꝛ palamite:ꝛ sgõbri:ꝛ pisci q̃s h̃ bẽnt⁹:iterũ tolerãt' trigij:sz ãguille sturiones:adule:tẽcbe:ꝛ carpane: ꝛ cũ illis g̃nari:ꝛ cõcbe:ꝛ ostracba:ꝛ sepie:ꝛ gui:ꝛ vmbe lici:ꝛ canes:ꝛ g̃nalr cenosi ꝛ paludosi lacunales ꝛ stagna les sũt min⁹ boni:tẽcbe aũt ꝛ q dñr carpiones mediocris magnitudis sũt boni si fuerit recẽtes:ꝛ oẽs saliti:sic tbuni/ni ꝛ salamones:ꝛ ancbiõe:ꝛ g̃nalr oẽs alij saliti:siue sicci: sic scbanalia ꝛ allecba ꝛ lucij siue sint i salmuria dimittãt' oĩo.meliores ãt sũt pui assati cali aut elixi cũ aceto:vino ꝛ aromatib⁹:ꝛ qñ isridant' nullo mõ coopiãt':imo pmittat' fum⁹ libere exire:qm alr ɔuertunt' sepe in venenũ pnicio/suz.

Oua

ℭ Uitelli ouorũ gallinarũ recẽtiũ cocti in aq̃ vel assati cũ cortice:ita vt sint tenelli sũt optimi.sz frixi ꝛ nimis co/cti ꝛ mixti:cũ caseo sũt dimittẽdi:ꝛ albumẽ est ei malũ: sz sanguis ꝛ sepũ ꝛ medulla ꝛ piguedo pura ꝛ oua aliorũ aialiũ dimittant':lac v̄o i tpe estatis:p̃cipue capre si bibat' in mane statiz sic mulget' ab vbere est ei vtile in quãtitate iiij.ʒ.vsq3 ad.vj.sz nõ comedat' aliud cũ illo:nisi forte parũ zucbari:nec aliqd aliõ q̃usq3 digerat' itegre.

Caseus

caseus v̄o tã recẽs q̃3 salit⁹ est ei malus.

Grana.

ℭ De granis sic sũt legumina ꝛ far ꝛ ordeũ ꝛ risũ:ꝛ silia sic miliũ meli⁹ eẽt nõ comedẽ: si tñ comedant' sint pue q̃ntitatis:ꝛ ordeũ fractũ ꝛ far ꝛ ri zũ ꝛ miliũ mũdũ tolerant' magis alijs p̃cipue si coquant' cũ bono brodio pigui bonarũ carniũ:ꝛ est bonũ brodiuz cicerũ tã alborũ q̃3 rubeorũ.

Herbe

ℭ De herbis p̃t vti in ferculis: boragine buglosa:mellissa:spinachia:ꝛ blite ɔdite cũ mẽ tba:petrosillo:anbeto:cerfolio:origano:tbymo byssopo: serpillo:maiorana calamẽto:ꝛ silib⁹ odoriferis bñtib⁹ ali qd acuitatis i sapore. ꝛ p̃t vti lactuca cocta cũ asp̃sione ci/namomi:ꝛ pipe:ꝛ dimittat caules ꝛ rapicias ꝛ acetosa ꝛ portulacã ꝛ crucã:nisi qñq3 in estate cũ lactucis.sic.n.ad h̃ ɔuenit endiuia:sz abrotanũ ꝛ matricariaz dimittat ab/sintbio aũt.s.folijs ei⁹ p̃t vti loco medicine:sz nõ p cibo:ꝛ silr rutba sicca:qm̃ viridis nõ ɔuenit.

Radices

ℭ De radicib⁹ me/lius esset nõ comedere carũ subas:decoctio tñ radicis pe/trosilini ꝛ sparagi ꝛ brusci ꝛ feniculi ꝛ apij nõ esset ɔueni/ens in ferculis:rape ẽt ꝛ napones:p̃cipue citrini napones cocti cũ bonis carnib⁹ ꝛ cõditi cũ cinamomo ꝛ pipere to/lerant' ꝛ pastinacba rubea que vocat' guifer in Lõbardo est melior pastinacba alba:ꝛ alba domestica melior sylue stri:alie radices loco cibi nõ comedant':sic cepe allea por ri scalõgie ꝛ raffanelli:nisi qñq3 cepas coctas cũ carnib⁹: ꝛ cõditas cũ sale ꝛ aromatib⁹ ꝛ pauco aceto. ℭ Pillula/tiones sicut spargi nõ sunt vtiles stõcbo nisi capiant' i pua q̃ntitate ꝛ cũz pipere. ℭ Fungorũ oẽ genus dimittat':ꝛ silr tartufule:si tñ comedant' corrigant' cũ multo pipe ꝛ sale.

Fructus

ℭ De fructib⁹ recẽtib⁹ oẽs nocẽt dispõni sue sz ficus sicce p̃cipue tpibus fridis ꝛ vue passule sine arillis ɔueniũt in p̃ncipio cibi ꝛ gra.pini magna ꝛ fistici ꝛ auellane assate ꝛ amigdale cũ zucbaro tolerant' in scd̃a mensa:sed castanee ꝛ nuces dimittant'. Pira v̄o ꝛ poma ꝛ citonia si comedã/tur sumãnt' cocta bene in vino potenti:ꝛ inuoluta in ani/so torrefacto:aut feniculo:aut condita cũ pipere vel cina/momo:pruna vero recẽtia si comedant' in estate sumãtur bene matura ante cibũ cum cortice suo:ꝛ post ipsa biba/tur vinum dulce.ficus vero recentes si sumant' capiantur vebementer mature nõ imbibite aq̃:ꝛ ante cibuz:ꝛ vue si steterint primo appense pluribus diebus. persica ẽt si qd de eis sumat' sit ante cibum:ꝛ silr melones ꝛ cerasa:de q/bus omnib⁹ oĩno nibil:aut parũ est sumendũ nespila cor/na:sorba:fraga oĩno dimittãt'.sz granata dulcia ɔueniũt. ℭ Anisum ꝛ feniculũ torrefacta ꝛ ciminũ aceto infusum ꝛ pipere ꝛ galãge ꝛ cubebe ꝛ cardamomũ tã mai⁹ q̃3 mi nus ꝛ zinziber ꝛ cinamomũ ꝛ crocus sunt aromata q̃bus

tpe frido ꝯuenienter vti pōt miscēdo cū cibis.

Pot⁹ ℭ Potus eius sit vinū rubeū vel aureū medie vinositatis boni odoris purū in tpe frido in estate albū pauciferū: ꝛ

Inanitio ꝛc. semp babeat aliqd dulcedinis. ℭ Nunq̄ dꝫ se replere ad q̄titatē de q̄ expt⁹ est qḋ facit sibi grauitatē in stōcho ꝛ ingestudinē ꝛ reuolutionē in lecto: sꝫ vsq̄ ad illud qḋ exptus est se bn̄ digerē: ꝛ lꝫ adbuc famesceret recedat a mēsa reliqs familis remanētib⁹: q2 cito recedēt. ℭ Et nō sumat scḋm cibū nisi p̄ bn̄ digesto: ꝛ in tpe q̄ bꝫ laborare sit prādiū leue: ꝛ cena amplior: sed qn̄ quiescit meli⁹ est sibi eꝫ facere: ꝛ nō bibāt tm̄ cū cibo q̄ sentiat potū supnatare: ꝛ puto q̄ bis in die comedē est sibi melius. ℭ Studeat bēre oī

Can: die bn̄ficiū vētris saltē semel: ꝛ qn̄ nā nō rn̄det sꝫ i duob⁹ dieb⁹ adiuuet se. aut cū clysteri ex lib. j. olei anetbini puri: aut cū decoc. carniū piguiū cū se. anbeti ꝛ carui ꝛ ameos ꝛ dauco ꝛ camomil. ꝛ sil'ib⁹: aut sumat an̄ prādiū fic⁹ sicas. iiij. vel. v. aut comedat ferculū de mercuriali vel d̄ vrtica vel de volubili: ꝛ fiāt saporita cū berbis supradictis.

Sōn⁹ ℭ Incipiat somnū suū saltē duab⁹ boris post cenā ꝛ dormiat in die nāli. vij. vel. viij. boris in nocte si pōt: vel cōpleat in māne an̄ tertias: ꝛ sit in bono lecto: corpe bn̄ coopto: ꝛ capite ꝛ spatulis bn̄ eleuatis super latere dextro p̄mo: ꝛ post p̄mū somnū super sinistro: ꝛ cōpleta digōne reuoluat ad dextrū: ꝛ somnū meridianū vitet q̄tū pōt.

Aie accidētia ℭ Vitet coitū quātū pōt ꝛ tristitiam ꝛ irā ꝛ sollicitudinem: ꝛ vtatur gaudio temperato.

Ueniendo ad medicinalia ānuatī debet purgari duab⁹ vicib⁹ semel in vere ꝛ semel i autūno: ꝛ pmittat būc syrupū. ℞. mellis rosati colati oxy-

Digō mellis cōpositi. an̄. ʒ. iij. syrupi de absinthio: syrupi de sticbados. an̄. ʒ. j. s. aqua feniculi aq̄ fumiterre aque buglose. an̄. ʒ. vj. ꝛ est p sex vicibus: sumat calidus in aurora.

Euo ℭ Post syrupū sumat bāc medicinā. ℞. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ: pillulaꝝ cocbiaꝝ: pillulaꝝ d̄ byeralogodiō. an̄. ʒ. j. ꝛ sūt p vna vice: sumant duab⁹ boris an̄ diē cū custodia. ℭ Ex interuallis aūt vni⁹ mēsis vel circa purget cum istis pillis. ℞. pill'aꝝ byerepigre de octo reb⁹. ʒ. j. agarici ʒ. s. salis gēme. ʒ. j. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij. aloes epatici. ʒ. vj. fac pillulas: de qb⁹ sumat. ʒ. j. p vice vna bora an̄

Elm. diē. ℭ Opꝫ q̄ ante prādiū: ꝛ an̄ cenā: excepto tpe estiuo: semp vtat isto elēo sumēdo p vice q̄si quartā partē. ʒ. ℞. piperis albi pipis longi: seminis rube cimini ifusi in aceto ꝛ exiccati. an̄. ʒ. j. salis nitri. ʒ. ij. mellis dispumati lib. iij. misce: ꝛ fac elēm. ℭ Et opꝫ q̄nq̄ loco illiꝰ electuarij sumere de diaciminio pharmacoso descriptione Aui. in q̄nto. aut de diatrion pipereon ꝛ in tpe estatis ꝯuenit sibi aromaticum ro. descriptione Gabrielis loco istorum.

Masticatoriū. ℭ Itē in mane ieiuno stōcho ꝯuenit masticare p mediam borā mediū coclear buius cōpositionis spuendo id qḋ ad os venit de bumiditatibus. ℞. masticis integre. ʒ. piperis itegri pyretri minute incisi. an̄. ʒ. ij. misce: ꝛ masticet vt dictum est. conuenit etiā quādoq̄ solum pyretrum masticare: ꝛ precipue quādo nō sentit os calefactum.

cappur. ℭ Itē ꝯueniunt caputpurgia: sed qn̄ vtit caputpurgio dimittat masticatorium: ꝛ sunt ꝯueniētia: aut aqua maiorane attracta per nares: aut succus blite: aut inungere interiora nariū cum oleo de cucumere asinino.

Clyster. ℭ Itē semel in septimana faciat bō clystere. ℞. carui ameos se. anbeti cimini leuisti i. an̄. ʒ. ij. agarici polypodij. an̄. ʒ. j. fac bulliri cum decoc. carniū pinguium: postea coleſ ꝛ addat electuarij de baccis lauri. ʒ. s. pulpe cassie. ʒ. j. salis ʒ. ij. olei anetini. ʒ. iij. ꝛ fiat clystere.

ℭ Itē vtat in ferculis suis in tpibus fridis istis aromatibus. ℞. feniculi. anisi torrefacti cimini ifusi i aceto ꝛ exic-

Vomit⁹ ꝛ mod⁹ p̄uocādi. cati. an̄. ʒ. s. pipis albi: pipis lōgi. an̄. ʒ. j. croci. ʒ. ij. ℭ Itē ꝯuenit sibi sꝫ in mē. e excepto tpe byemis facē vomitū boc mō: comedat p̄us de carnib⁹ p̄dictis ꝛ ferculis pinguioribus solito ꝛ magis salitis: ꝛ bibat vinum dulce abūdantius: ꝛ post cibū ambulet ascendendo ꝛ descendēdo velociter: ita tm̄ vt nō multū fatiget: ꝛ postea imposita pēna in gutture intincta in oleo vomat exquisite. ℭ Itē in tpe calo teneat tm̄ de nocte mantile plicatū octo plicis sꝫ totā vētris latitudinē ꝛ longitudinē. in tpe byemis teneat sacculū de plumis loco mantili ꝛ sassiet.

ℭ Itē qn̄ multā vētositatē sentiret. ℞. galāge. ʒ. j. s. pistet ꝛ fiant pillule cū syrupo acetoso ꝛ sumant trib⁹ boris an̄ cibū. ℭ Itē vtat boc vino p tres bebdomedas. ℞. seminis apij: fenic. anisi: cimi. ameos: amidi: origani: keisiꝫ: carui se. coriandri melanopipis macropiperis: cinamomi tburis spice gariofi. nucis mus. cyperi: zinzibe. oium an̄. pondus vnius auri siue. ʒ. j. s. scorie ferri aureos. x. bis oībus septuplū addat vini ꝛ coquat donec ad medietatē redeat ꝛ colet: ꝛ det deinde de boc syrupo postq̄ colabit pōdus ʒ. xxx. quotidie: ꝛ caueat se in boc tpe ab acetosis ꝛ a fructibus recentibus ꝛ ab aqua frida: vinū bibat tēperate. Et ista puto cum dei laude sufficere.

ℭ De vomitu flegmatis acetosi. Consilium. 47.

Ec generosa puella annoꝝ quasi q̄ndecim sm̄ cōplonē suā est bum da parūper declināns ad fridā: ꝛ marie sm̄ stōcbū: ꝛ ideo multiplicat flata: propter quoꝝ grauitatē oī mane ieiuno stōcbo vomit fl'a aquosum ꝛ flegma crudū: lꝫ aliqn̄ sentiat aliqd acetositatis: ꝛ ꝓpter bāc cām multiplicato flate in venis nō menstruat copiose: ꝛ pro vti aq̄ re dabo ꝯsiliū breue ad vtilitatē nō ad pōpam aspiciendo.

ℭ Dꝫ igit bec puella babitare in aere calido tēdente ad siccitatē ꝛ cauere ab aere frido: ꝛ oīno caueat frig⁹ extremitatū ꝛ manuū ꝛ stōcbi: ꝛ dꝫ vti vestimētis tēdentibus ad caliditatē: ita q̄ super camisiā bēat pellē leuē bn̄ calidā: ꝛ sint pāni sui suffumigati cū aromatibus: sicut cū fustis gariofiloꝝ: ꝛ alijs suffumigijs bn̄tib⁹ caliditatē et aromaticitatē: nec pro medico babeat tenere manus ꝛ pedes calidos: q2 vt dicit q̄nto ꝯtinētis. stōcbus calefit calefactione manuū et pedū et ipsoꝝ infridatione infridat: vt Aui. dicit: calefactio extremitatū perducit ad calefactionē stōcbi ex primo et sit caueant venti fridi et bumidi et stare sub radijs lune vel dormire in loco frido: et ēt sup stōcbū suū plumacolū latum plenū plumis nouis.

Motus ℭ Dꝫ āt i mane ieiuno stōcbo exerceri exercitio ambulationis vsq̄quo icipiat fatigari: q̄ si nō exercet fricet corp⁹ ei⁹ an̄ cibū cū pāno lini cal'o leui p mediā borā crura ꝛ coxas et nātes et vēter et brachia et spatule et pect⁹ et postea caput dicto ordie. ℭ Postq̄ āt prāsa fuerit meli⁹ est: aut quiescē: aut ābulare leui deābulatiōe: et cauē fortes mot⁹.

Sōn⁹ ℭ Opꝫ aūt q̄ somn⁹ fiat in camera calida ea bn̄ coopta pānis: et capite eleuato icipiēdo somnū duab⁹ boris post cenā: ꝛ p̄ dormiat super latere dextro: ꝛ cōpleto p̄mo somno voluat se sup sinistrū: ꝛ in mane redeat sup dextrū: ꝛ sit somn⁹ ꝯtinu⁹ ꝛ duret vsq̄ ad septē boras somnū aūt meridianū: aut statī pōst sumptū cibū oīno vitare dꝫ.

ℭ Si natura sua est consueta bēre bn̄ficiū vētris omni die nitat seruare cōsuetudinē ꝛ babere bn̄ficiū vētris in bora consueta: ꝛ si nā non rn̄det adiuuet comedendo in principio prandij: vel cene salita: sicut cappares: aut oliuas cōditas: aut alia salita non stiptica comedendo aliquid mellis crudi: vsq̄ ad. ʒ. j. pro vice: ꝛ comedendo fercula de spinachijs ꝛ blitis cum pipere ꝛ pinguedine vel brodiū caulium. magis tamē ei cōfert brodiū cicerū nigroꝝ integre decoctionis cum pipere: ꝛ in summa studeat oī die babere beneficium ventris iuxta suam consuetudinem. ℭ Sed ille vomitus quo vtit oī mane nō debet obseruari. nam frequētia vomitus facit stōcbū debilem relaxādo substātiā

fud:͛ facit ipm lacunā superfluitatum: et q̄ fit ↄtinu⁹ ꝓcessus
ad deteriora: sȝ tn̄ q: lōga fuit ista ↄsuetudo oȝ q dimittat̄
paulatim ꝑ dimittēdo de q̄lȝ septimana diē vnā in q̄ nō vo
mat: ⁊ in die p̄cedēte alleuiet cenā ⁊ postq̄ꝫ vno mēse h̄ nō
fecerit: in sequēti dimittat duos dies in septimana: i q̄bus
nō vomat sp̄ alleuiādo cenā ⁊ obseruatis duob⁹ mēsib⁹ h̄
scdō nō dimittat tres: ⁊ ita paulatim donec redeat ad vo
mēdū sel' in septimana: ⁊ tūc nō vomat nisi post cibū come
dēdo ꝑ aliqd̄ ferculū pingue ⁊ salitū ⁊ incisiuū. sic. X. g. de
porris cū aneto ⁊ sale: aut cepis sil' mō: aut caulibus: aut
silib⁹ abstersiuis: ⁊ cōedat carnes pingues: ⁊ festināter: ⁊
bibat vinū dulce purū: ⁊ satis multū ⁊ post cibū ascēdat ⁊
moueat se mediocri motu: ⁊ postea si pōt vomat īponēdo
in guttur si oȝ pēnā intinctā in oleo: ⁊ si h̄ nō sufficit q̄si irē
dit vomere bibat tres. ℥. oximellis simplicis: vel syrupi d̄
raffano cū aq̄ tepida: ⁊ statim vomat: ⁊ si pōt p̄ vsuȝ debiti
regiminis sine lesiōe paulatim se reducat ad h̄ vt vomat nisi
sel' in mēse nō seruato ordie dierū: sȝ oȝ eē duob⁹ dieb⁹ vnū
post aliud: obsuato mō dcō. ⁊ postq̄ꝫ vomuit lauet sibi faciē
⁊ os cū aq̄ cal'a in q̄ sit positū parū aceti: ⁊ an̄q̄ꝫ vomat bo
nū est supligare oculis duas pecias de bōbice ne mā̄e mul
te fluāt ad oculos. ℭ Cōpleto aūt vomitu nō cōedat neq̄ꝫ
bibat nisi fames fuerit fortis: ⁊ tūc pōt cōedere pulluȝ: aut
ꝑdicē vel alias carnes leues boni saporis cuȝ aliq̄ brodio
aromatico: aut assatas insulsas: postea ipiparo si tp̄s nō fue
rit valde calīm: vel sine piparo i tp̄e cal'o: ⁊ oȝ qeicē: ⁊ odo
rare odores bonos: ⁊ facere sibi fricari pedes ⁊ man⁹ leui
fricatiōe: ⁊ si statim cōederet de citōijs cōditis vel. ℥. s. dya
citonitē ad ↄfortādum stōm vel aliquā aliā similē ↄfectio
nē aromaticā pōt illud facere: ⁊ iste vomitus h̄ mō obser
uatus nō oȝ q postea dimittat̄: nisi forsassis i tp̄e hyemis:
q̄m̄. erit valde adiuuās in ↄseruanda sanitate sua.

Cibi. ℭ Cibi ei⁹ debēt esse cibi leues facilis digōnis: sicut est ꝑ
Pāis panis ex optimo frumēto: bn̄ pistus: bn̄ fermētat⁹ ⁊ bn̄ co
ctus: ⁊ hn̄s aliqd salis ⁊ aliqd furfuris minuti: ⁊ caueat se
a pane azimo: ⁊ nō cōplete cocto: vel pane aliorū gnorū: neq̄ꝫ
oȝ ipm comedere statim vt fert' a furno: sȝ post generationes
Carnes a fumis ⁊ ante pn̄⁹ diei q̄rte. ℭ Carnes aūt ei conuenientes
sūt carnes pullorū: ꝑdicū fasianorū puarū auiū colūbarū tur
turū ⁊ capretorū ⁊ vitulorū puorū lactātium ⁊ castratorū an
nualiū de mōte ⁊ capriolorū iuuenū ⁊ leporū ⁊ porcorū sil
uestriū iuueniliū. oȝ aūt vitare oēs carnes nimis antiq̄s ⁊
duras: ⁊ ex auib⁹ illas q̄ nōdū sufficiūt egredi nidū ꝑp̄ iu
uētutē: ⁊ carnes nimis pingues ꝑsertim īpinguatas arti
cialr: ⁊ itez vitet interiora ⁊ capita ⁊ colla nimis pingues ꝑ
tessimo capiat carnē rubeā ex aialib⁹ supradictis: marie
Lacticinia. ex latere dextro in pte anteriori. ℭ Sāguis cale⁹ ⁊ lac ⁊ bu
tyrū nō ↄueniūt ei: sȝ si de caseo cōedat sit pauc⁹ ⁊ bōi odo
Oua ris in fine cibi. ℭ Oua gallinarū recētia ⁊ parū cocta cōue
niūt ei. s. vitelli eorū nō albumē ⁊ nō cōedant duri neq̄ꝫ co
cti cū caseo: sed al'r vel in frictilio cū oleo ⁊ pauco aceto vel
cū aliquo succo herbarū ↄuenientiū vel in ferculo vel depdi
Pisces. te in aq̄ oīmō nō sint nimis cocte. ℭ Pisces nō sunt multū
ↄuenientes: si tn̄ comedant̄ sint pui de libero mari vel de flu
uio absq̄ꝫ cenore sint pui hūtes squāmas boni odoris ⁊ sa
poris: sicut sūt trilie aurate mendule solee passeres ⁊ sardo
nes ⁊ sardie: ⁊ pui varoni ⁊ pui rōbi ⁊ in aq̄ dulci lucij stri
gie barbatuli auellane pui trute ⁊ agones ⁊ timali: Sȝ di
mittāt oēs valde magni: sicut sturiōes ⁊ tōni vel sine squā
mis: sicut isti idē ⁊ anguille ⁊ palamite ⁊ murene ⁊ polipi
⁊ sepie: ⁊ silēs ⁊ oēs q valde ↄuersant̄ in cenosicut tēche
gefali pui. sgombri aūt ⁊ corui si capiāt̄ in libero mari tole
rari pūt: ⁊ cōedant̄ cocti in sale ⁊ porris ⁊ aneto vel cū ace
to ⁊ pipe ⁊ ↄditi ↄdimētis aromaticis calidis. ℭ Fercula
ↄuenientia sūt ex pane ⁊ brodio cicerū ex vite lis duorū ex
boragie buglosa melissa spinachijs ↄditis tn̄ ⁊ ꝑmixtis cuȝ
Fercula herbis odoriferis: sicut ē maiorana mētha saluia origanū

petrosiliū apiū serpillū macedonicū calamētū rosmarinū
mētha romana: ⁊ silēs herbe odorifere: aut fiūt fercula de
riso multū cocto cū brodio piguiū carniū ⁊ tolerat̄ ordeū
⁊ far silr coctuȝ supaspsis aromatibus: sed rape ⁊ caules
⁊ cucurbite: ⁊ rapicee ⁊ napones ⁊ melōgene ⁊ victualia
depasta ⁊ omnia legumina dimittantur.
ℭ De salatucijs ⁊ ↄpositorijs q̄ ꝑpant̄ cū aceto oia cruda
dimittāt̄: sȝ tolerāt̄ cappes saliti ↄditi cū aceto pauco ⁊ vi
no cocto cū cinnamomo ⁊ pipe ⁊ pastinacha rubea bn̄ co
cta ⁊ ↄdita: vt supra dictū: ⁊ meli⁹ est q cū aceto sp̄ adiūgat̄:
aut mel: aut vinū coctū. Allea ⁊ porri ⁊ cepe ⁊ raffāi meli⁹
Fructus est q dimittāt̄. ℭ Et ex fructibus ↄueniunt ei passule ⁊ fi
cus sicce dactili nuces fistici grana pini ⁊ amigdale cū zu
charo: tolerāt̄ ēt post cibū poma dulcia cocta citonia ⁊ pi
ra cocta nō i multa q̄ntitate ⁊ cōdita cū aniso ⁊ pipe ⁊ alijs
aromatib⁹ ⁊ fugiat poma cruda ⁊ pira ⁊ pruna: ⁊ crisomi
la ⁊ amigdalas imaturas ⁊ fabas ⁊ robilia recētia ⁊ papa
uera ⁊ cucumeres ⁊ melōes ⁊ citrullos: ⁊ āgurias: ⁊ cere
ras ⁊ limōes: ⁊ citrū ⁊ oēs fruct⁹ fridos vl' aq̄sos vel mul
tū vētosos: sic ceirasa granata ꝑsica corna nespila ⁊ sorbas:
⁊ similes fruct⁹. Fūgos ⁊ tubera dimittat penitus.
ℭ Pro ↄdimētis pōt vti aniso: feniculo: cimio: carui: ame
os: silere mōtano: gariofilo: pipe: sȝ meli⁹ pip̄ ꝑ eo est pip̄
albū: sȝ oia sint bona ⁊ cinnamomo ⁊ mace ⁊ zinzibe. ma
xime aūt cōuenit lignum aloes nisi ꝑp̄ sumptū dimitteret̄:
⁊ ex istis oib⁹ vel q̄busdā pūt fieri diuersi sapores adiūgē
do paruam partem rerū acetosarū si opȝ gratia delectatio
nis: ⁊ corrigendo cum melle ⁊ faba.
Casi. ℭ Obseruare oȝ q nō comedat vsq̄ꝫ ad saturitatē: ⁊ quia
digestiua est debilis comedat potius elixa ⁊ presertim ius
pullorū colūbarum cōditū cum aromatibus.
ℭ Mod⁹ ↄfectiōis aromatū sibi ↄuenientiū ꝑ vsu i fercul'.
℞. gariofilorū. ℥. s. pipis. ℥. i. pipis albi. ℥. s. piperis lōgi ga
lāge hcil. nucis mus. an̄. ʒ. i. zinziberis. cinamomi. an̄. ʒ. iij.
cardamomi vtriusq̄ꝫ. an̄. ʒ. i. s. macis croci. an̄. ʒ. s.
Potus ℭ Potus eius oȝ esse vinum vetus clarum acutū: ⁊ si eēt
in tempore hyemis nectar non esset inconueniens de quo
bibat mediocriter ⁊ paulatim: ⁊ si timeret offensionem vi
ni puri ꝑmisceat cū aqua mellis integre decoctionis.
Aie accītia ℭ Caueat sibi a tristitia ⁊ accidia: letitia tamen ⁊ leuis ira
sibi conueniunt: ⁊ post cibum nullo modo forti motu ani
mali moueatur: neq̄ꝫ ad iram: neq̄ꝫ timorez neq̄ꝫ ad simile:
⁊ si daretur viro vtatur parce venereis. Et hōc de regimi
ne vite. Sequitur de ordine medicinarum.

Ueniendo aūt ad medicialia oȝ ↄsiderare istā ma
lā ↄplōnē stōi eē. cū mā̄ idigēte euōnē
q̄ mā̄ vt plurimū est in ipso gn̄ata: ⁊ ideo euacuatio eius fit
plurimum per vsum vomitus modo posito in regimine: sȝ
si illud non sufficit opȝ incipere in p̄ncipio veris ⁊ purgari
Digō sumēdo p̄mo hūc syru. sex vicibus. ℞. oximellis simplicis
geleniabin. an̄. ℥. i. decoctionis anisorū ⁊ passularū. ℥. iij. mi
sce: ⁊ clarificet̄ ⁊ aromatizet̄ cū pauco cinamomo: ⁊ est ꝑ
vna vice: detur calidus in aurora.
Euo. ℭ Postq̄ꝫ aūt sex vicib⁹ sumpserit syrupū purget̄ cū hac
medicina. ℞. succi citoniorū lib. i. mellis lib. ij. zinzi. ℥. iij. pi
peris longi piperis albi. an̄. ℥ i. cinamomi cardamomi.
an̄. ʒ. ij. turbith electi. ℥. iij. masticis. ʒ. i. dyagridij correcti.
ʒ. ij. fiat cōfectio addendo spēs in vltimum: ⁊ est pro. xliiij.
medicinis pōt fieri q̄rta pars: ⁊ erit ꝑ. xj. sumat̄ dosis vna
hora ante diem ⁊ super dormiat vsq̄ꝫ diem.
ℭ Q̄ si cōfectio ista non habeatur potest purgari sumen
do has pillulas. ℞. pillularū de hyera Nicolai: pillularū d̄
hyera diacolloquintidos. an̄. ʒ. s. fiant septē. ⁊ sunt ꝑ vna
vice. ℭ Aut si hoc non placet sumat pillulas stomaticas
cum turbith vsq̄ꝫ ad. ʒ. i. vel pauco plus: aut cum ↄfectiōe
hoc modo facta. ℞. turbith albi ⁊ gummosi. ℥. i. zinzibe
ris. ʒ. ij. cinamomi cardamomi nucis muscate. an̄. ʒ. s. hyera

gridij.ʒ.ß.ƺuc.℥.viij.⁊ fiat ɔfectio:⁊ sumat̄.ʒ.vij.vl' circa.
Consoi ℭ Facta purgatōe sequēti mane recipiat.ʒ.i.ß.tyriace bo
tatio. ne cū.℥.ij.aque mellis ⁊ clystere leuatiuum.
ℭ Posteri⁹ vo vtat̄ in mane aromatico gariofilato sumē
do vsq; ad medium Madij circa.ʒ.i.vel.ß.p vice in auro/
ra:⁊ in hora prādij.ʒ.i.in p̄n° prādij.℞.piperis albi piperis lō
gi cimini infusi in aceto ⁊ exiccati:seis rurbe.aā.℥.ß.bau/
rach.ʒ.i.mellis dispumati.q.s.⁊ fiat electuariū:aut in tpib⁹ fri
gidis vtat̄ ɔfectione dyatrion pipereō sumēdo.ʒ.i.aū prā
diū vsq; ad mēsem Maij.ℭ In tpe aūt estatis sumat aro/
maticū rosatū descriptiōe Gabrielis loco aromatici gario
filati:aut oyarodō abba.ℭ Itē ꝑ tres septimanas post p̄ᵐᵃ
purgationē recipiat.ʒ.ß.pillaꝝ cochiaꝝ.⁊.ʒ.ß.pillaꝝ sto/
maticaꝝ descriptiōe mesue ꝓpa:⁊ postea sel' i mēse sumat ī
aurora.ʒ.i.pillaꝝ ō hyera simplici.ℭ Q si ista nō sufficiēt
ad rectificādū stōm consulo ꝙ bibat tribus septimanis oi
mane ꝑ q̄tuor horas ante cibū.℥.iiij.vini de scoria ferri qđ
describit Rasis.9.Almansoris.cap.de debilitate digōnis
stomachi:⁊ dimittant̄ simplicia que in descriptiōe illa po/
sita cōiter nō repiunt̄.ℭ Scio ꝙ possem multiplicare cōfe
ctiones varias ⁊ traceas ⁊ puluerers ⁊ trociscos ⁊ cerota/
ria ⁊ fomētationes ⁊ vnctiones ⁊ similia.
ℭ Et ad purgationē capitis caputpurgia masticationes ⁊
gargarismata:que oīo accepta sciētia dimittere volo:vnū
addens:ꝙ si potestis hr̄e de tyriaca optima que fit in ma/
rastan in ciuitate karas de egypto incipiendo a p̄n° Octo
bris vsq; ad finem Aprilis oibus decem diebus semel su/
mat de ea circa.ʒ.i.ß.ꝙ si de illa non potestis hēre accipia
tis de melioriqꝫ Venetijs habetur.

ℭ De debilitate digestiue cum fetore oris discoloratione ⁊
tumefactione pedum. Consilium. xlviij.

Ic reuerendissimus dn̄s ex illustri
ꝓsapia oriūdus:lꝫ sit etate iuuenis ānoꝝ circa
xxvj.tn̄ fortassis ꝓp getē incōsuetā q̄ visus ē in
studio circa duos annos.ꝓ nō ē ita bn̄ colora
tus vt ɔsueuit.Scđo de sero inuenit crura iuxta clauiculas
pedū tumida nō ꝑmutato colore:⁊ si imprimat̄ digitus re
manet fouea notabili tpe.Et tertio:nō ita bn̄ digerit in stō
cibū vt ɔsueuit.Et q̄rto q̄nq; patit̄ oris fetorē:q̄ oia viden
tur ꝓcedere ex multiplicatione indigōnum.vn̄ in venis in
epe ⁊ stō ⁊ in carne toti⁹ abūdat flā plus debito:⁊ qꝛ ⁊ vi/
na ⁊ aromata ħn̄t calefacē:q̄nq; accidit i eo in stō qdā mo
dus putrefactōis ꝓp quā sentit fetorē anhelit⁹.Et iō sup ħ
fundamēto fabricabo ɔsiliū:⁊ deus sit dator auxilij.
ℭ In p̄mis habitet terrā clari aeris ⁊ subtilis i q̄ hēat do
mū in estate aptā ad septētrionē aut ad orientē.In hyeme
ꝟ Aer. vo hēat eā ita clausā:vt defendat̄ a vētis ⁊ aerē suū faciet
calīm cū igne:de lignis siccis nō ad modū stuffe:sꝫ mō q̄ in
Italia vidit ignes fieri in domib⁹ nobiliuꝫ.⁊ camerā hēat
altā a terra inter duo solaria:⁊ fugiat habitationem in ter
reno vel in locis grossi aeris:aut sit fetor maxime reꝝ hu/
midaꝝ ⁊ loca palludosa ⁊ teneat se bene indutū:ita vt non
sentiat frigus neq; in capite neq; in pedibus.
Mo ℭ Et de mane postq̄ȝ est conatus hr̄e beneficiū vētris exe
tus. erceat̄ illo mō quē patit̄ honestas dignitatis sue saltē inter
suos familiares cū delectatione ⁊ exercitiū duret diu am/
bulādo ⁊ colludēdo:vel i venatōe quousq; incipiat fatiga
ri:postea paulatim remittat motū ⁊ qescat:⁊ si sudauerit
faciat se fricari cū māntilib⁹ ita vt nō infrīdet̄.Post cibū vo
nō vtat̄ exercitio forti:imo aut sedeat:aut stet:aut leniter
ambulet nisi senserit cibum descendisse de stomacho.
Can. ℭ Et oꝫ conari ꝙ omni die habeat beneficium vētris:⁊ si
a nā nō iuuat̄ pōt comedere fercula quedam que q̄q̄ȝ non
sint multū sapida.tn̄ sunt vtilia:sicut est ferculum de vatica
cocta cum bonis carnibus:aut extremitatibus lupuloꝝ

aut volubilis magne aut ferculum de mercuriali:⁊ potest
cum istis herbis commiscere pro delectatione aliquid de
odoriferis:sicut menthain ⁊ feniculum:⁊ similiter come/
dere quatuor vel quinq; ficus siccas cum vna nuce in p̄n
cipio prandij est vtile ad hoc:ꝙ si aliter nō pōt sumat vnā
pillulam de hyera simplici in p̄ncipio cibi:aut bibat fercu
lum de brodio pinguis galline vel galli vetusti.
ℭ Dormiat de nocte si potest septem horis vel octo:⁊ dor ꝟ Som
miat in lecto bono:spatulis ⁊ capite bene eleuatis:corpo/ nus.
re bene cooperto super latere primo dextro : deinde super
sinistro post primum somnum:⁊ vltimo se vertat sup dex/
tro:⁊ si non sufficienter dormit de nocte dormiat in mane
ante tertias:sed somnum meridianum vitet quantum est
ei possibile:⁊ debent interesse inter cenam ⁊ somnum ho/
re due:⁊ caueat dormire i radijs solis vel lune:sꝫ dormiat
in camera superius descripta ⁊ in obscuro.
ℭ In cibis ⁊ potibus oꝫ attēdere ꝙ nūq̄ȝ sumat tātā quā ꝟ Cibi.
titatē ꝙ inde grauet̄ stōchus:imo recedat a mēsa sp cū aliq̄
li fame ⁊ non capiat illos cibos quos est expertus sibi no
cere:neq; sumat multos varios in eadem mensa:imo me/
lius est ꝙ sit ɔtētus vna manerie cibi ꝓ vno prādio vel ꝓ
vna cena.ℭ Et veniendo ad particularia sumat panē suffi Panis.
cienter fermētatū ⁊ sufficienter coctū ⁊ hn̄tē aliquid salis
ex optimo frumēto mūdo ab alijs granis:⁊ cui nullū ad/
uenit nocumentū.ℭ Carnes vo eius sint vituloꝝ lactētiū Carnes
ꝑuoꝝ vel capretoꝝ lactētiū vel agnoꝝ castratoꝝ ānualiū
vel pulloꝝ vel ꝑdicū fasianoꝝ ꝑuaꝝ auiū stantiū in arbori
bus ⁊ pratis q̄ sint boni odoris:⁊ tolerant̄ turtures ⁊ co/
lūbi volare incipiētes.Et de siluestrib⁹:caprioli:lepores
iuuenes porci siluestres iuuenes:sꝫ carnes veteres ⁊ agno
rū ꝑuoꝝ:⁊ porcoꝝ domesticoꝝ:⁊ al'a ꝓdictis:sicut aqua/
ticaꝝ auiū melius eēt dimittere.Salitis aūt pōt vti in par
ua quantitate loco saporis:⁊ meliores sunt partes anterio
res dextri lateris:sed capita ⁊ colla ⁊ interiora animaliuꝫ
debet dimittere.ℭ Vitelli ouorum gallinaruꝫ sunt sibi cō Oua.
uenientes si sint recentes ⁊ nō multū cocti:siue sint oua co/
cta cū cortice siue deꝑdita in aqua siue in frictilio vel fercu
lis:dūmō non sint multū cocta:aut mixtū cū caseo:sed al/
bum dimittat̄.ℭ Tempore estatis pōt vti lacte:⁊ pōt ipꝫ Lac.
bibere de mane calidū:sicut mulget̄ ab vbere:sed postea
non debet dormire:neq; aliud comedere quousq; sit dige/
stum:sed comedere lac cum alijs cibis nō est vtile.Lac au Cōestio
tem ⁊ pisces in eadem mēsa comedere est fugiēdum:quo/ lactis ⁊
niam est cā lepre.ℭ Caseū aūt bonū nō multū salitū:nec pisciū le
multū veterem pōt sumere:sed in ꝑua q̄titate.ℭ Vectua/ pre ē cā
lia de pasta:sicut laganas ⁊ artocreas ⁊ pastilos dimittat
omnino.ℭ De granis tolerantur pisa ⁊ fobilia ⁊ far ⁊ or/ Granā.
deum fractū:⁊ pōt ēt tolerari risū qn̄ sūt cocta cum bonis
carnibus suprascriptis:sꝫ alia grana sunt dimittēda ⁊ oia
legumina:excepto brodio cicerum quo vti pōt.ℭ De her Herbe.
bis nō vllo mō sumat multā quātitatē:sed tn̄ in estate pōt
vti spinachijs blitis borragine buglosa feniculo endiuia:ꝗ
cocta in ferculis vel alio modo condita ⁊ cocta:sed cru/
das debet dimittere:de alijs vero herbis nō multuꝫ labo
ret in comedendo nisi fortassis gratia medicine.ℭ De ra/ Radi
dicibus tolerant̄ rape in hyeme ⁊ napones ɔdite cū aro/ ces.
matibus ⁊ pipe:sed raphani nō sunt vtiles nisi parum de
eis post cibū:radix petrosilini pōt coqui cū suis carnib⁹.
ℭ De fructib⁹ oꝫ paꝝ cōcedere:sed tamen in p̄ncipio mēse Fruct⁹.
in estate tollerant̄ aliq̄ cerasa ⁊ vue bn̄ mature ⁊ ficus ma
ture:⁊ pruna valde matura:sed pruna comedant̄ cum cor/
tice suo:⁊ bibat̄ sup eis aliqđ ō vino dulci quasi per medi
am horā aū cibū:⁊ in hyeme sumat ficus siccas cum nuci/
bus ⁊ passulas ⁊ grana pini:sed post cibū pōt sumere pi/
ra cocta ⁊ citonia cum bono vino ⁊ condita cum aniso ⁊
cinnamomo ⁊ pipere:⁊ potest etiaꝫ sumere aliquas amig
dolas cū zucchero ⁊ auellanas ⁊ granata dulcia:sed po/

ma precipue cruda ꝛ persica ꝛ castanee debent dimitti.
¶ Cucurbite ꝟo si bñr comedant in estate:sic olera cũ bo
nis carnib⁹ ꝛ aromatib⁹ ꝛ ouis sꝫ melõgene ꝛ citrulli di/
mittãt:ğnata dulcia tolerãt post cibũ:sꝫ granata acetosa
ꝛ citrãguli ꝛ limões capiãt nisi i pua q̃titate ꝛ gra sapoꝝ
¶ Fũgi ꝛ tubera nõ ꝯueniũt:si tñ comedãt tubera cõedãt
cũ multo sale ꝛ pipe ꝛ in pua q̃titate. ¶ Cappares loco sa
latiꝫ cũ vino cocto ꝛ pauco aceto ꝛ aromatib⁹ ꝯueniũt
ei.sed sparagi non sunt conuenientes.
¶ Pot⁹ ei⁹ sit vinũ puꝝ rubeũ claꝝ subtile vet⁹ aromati/
cũ:ꝛ si hẽret aliquid dulcedinis non excessiue esset melius
ꝛ non potet tãtum q̃ faciat natare cibum in stomacho.
¶ Caueat sibi a tristitia ꝛ nimia cogitatione accidia ocio
ꝛ torpore:ꝛ vtatur temperato gaudio ꝛ letitia ꝛ conuersa
tione cum dilectis:sed nimium venereorum vsus omnino
est euitandus. Et hec de regimine.

Qꝛ vn/ ctuosita te q̃daꝫ nauseaꝫ inducũt vt.2.ca/ noñ.ca. ꝓpuo

Aie accñtia

In vsu aũt medicinaꝝ bonũ ẽ q̃ oĩ mane purget bis
in vere circa pñ⁰ Martij:ꝛ i autũno post me/
diũ septẽbris ꝛ seruet hunc ordinẽ.primo sumat hũc syr.
sex vicib⁹. ℞.mellis rosati colati.℥.i.syrupi de eupatorio
oximellis cõpositi.añ.℥.5.aque fenicu.℥.iij.clarifica ꝛ aro
matiça cũ pauco cinnamomo:ꝛ debet sumi calidus in au/
rora:ꝛ iste est pro vno mane tantum.

Digõ

¶ Postq̃ sumpserit hũc sy.sex vicibus hora vna añ diẽ su/
mat istã medicinã. ℞.turbith electi.ʒ.ij.ellj idi.ʒ.i.hõi põ
deris ςinςi.ʒ i.distẽpent cũ aq̃ çuchari ꝛ bibat calĩa ꝛ hac
die nõ cõedat post assũptionẽ meᵉᵉ nisi trãsactis septẽ bo/
ris:ꝛ si põt dormiat in pᵃ hora post assũptionẽ meᵉᵉ:q̃ trãs
acta siue dormiuerit pus siue nõ postea nõ dormiet:ꝛ caue
at illa die a frigore. ¶ Et silem purgationẽ oꝫ facẽ in autũ
no post mediũ septẽbris. ¶ In tẽpibus aũt itermedijs q̃n
nõ sũt magna frigora:nec magni calores vtat istis pillis.
℞.pillaꝝ de yera de octo reb⁹.℥.i.agarici infusi i oximel/
le p diẽ nãlẽ.℥.5.salis gẽme.ʒ.iiij.cõmisce oia simul bene
ꝛ forment pille cũ succo cauliũ:sumat p vice circa.ʒ.i.i au
rora. ¶ In temporibus ꝟo vehemẽter fridis:aut multum
calidis nõ sumat medicinas solutiuas vẽtris.sed si non hꝫ
bñficiũ vẽtris vt vult ꝛ reliq̃ supradicta nõ prosunt in regi
mine põt sumere ante cibũ statim vnã pillulaꝫ de p̃dictis.
¶ Itẽ vtile est ei i tẽporib⁹ frigidis de mane masticare.x.
grana masticis itegra cũ.iiij granis pipis:ꝛ ita ꝯducere p
os ꝯstringẽdo cũ dẽtib⁹ ꝛ ꝯterẽdo q̃ fiat sic vn⁹ bolus ꝛ
postea masticet per horã spuẽdo illud qđ venit ad os.
¶ Et vtile ẽ in tpib⁹ fridis in itroitu prãdij ꝛ cene sumere
istã ꝯfectionẽ. ℞.speꝝ dyagalange.℥.i.speꝝ arõatici ros.
descriptione Gabrielis.℥.5.çuchari.q.s.ꝛ fiat cõfectio in
morsellis sumat p vice circa.ʒ.ij.ꝛ si in mane q̃n surgit sen
tiret stõm fridũ sumat de eadẽ ꝯfectiõe tãtũdẽ vel de çinçi
bere viridi vnã radicẽ.s.de ꝯdito. ¶ In tpibus aũt calidio
ribus sumat de solo aromatico rosato descriptiõe Gabrie/
lis añ cibũ.ʒ.i. ¶ Itẽ in tẽporib⁹ nõ calidis oibus decem
dieb⁹ semel ante diẽ p duas horas sumat.ʒ.ij.metridati ꝛ
supbibat.℥.ij.boni vini ꝛ nõ comedat:nisi postea trãseant
quinq̃ hore:ꝛ dormiat tamen si potest.

Eño.

Qꝛ phi bet ab A.4.p/ mi.c.p. ꝛ Yp. lib.4. apho.ll lo.s.Sb cane ꝛc.

¶ Crura aũt ei⁹ debẽt lauari cũ ista decoctiõe in mane q̃n
surgit:ꝛ sit calida. ℞.salis.lib.ij.gallaꝝ.℥.iiij.absinthij pu
legij origani.añ.M.i.rosmarini lauri.añ.M.ij.fac bulli/
re oia in aqua:ꝛ postea lauet ꝛ bñ exiccet. Qꝫ si ista nõ suf
ficiant faciat fieri duas caligettas de corio carnis strictas
fm stricturã cruris incipientis a calcaneo vsq̃ ad mediuꝫ
cruris:ꝛ oĩ mane ponat eas sibi sub alijs caligis. ¶ Et lꝫ
multa dici possint puto cũ laude dei hec pauca sufficere p
sanitate huius inclyti ꝛ reuerendissimi domini.

Cura tu mefacti onis pe dum

¶ De mala ꝯplõne sicca in stõ ꝛ in toto corpore sine febre ꝛ
flegmate multiplicato ex in digestione in stomacho ꝛ capi
te catarriçante ꝛ frigore percepto in stõacho ꝛ vẽtositate
in stõ ꝛ itestinis ꝛ magna difficultate emittendi ꝛ frigore
sensato in ambitu totius ꝛ cuçeç in cruribus ꝛ multo spu/
to siue tussi.

¶ Consilium. xlix.

Joannes Antoni⁹. R. C. Egregi⁹ ado
lescẽs Parmẽsis patit malã
ꝯplõnẽ siccã i stõ:ꝛ ꝯfir in toto corpe sine fe.ꝛ
puto q̃ sit siccitas ꝯfirmata.nã duo iã ãni p̃te
rierũt exq̃ p̃ter nãm valde macer existit p̃ter h
ꝑ indigõnẽ multiplicatũ ẽ fla in stõ:ꝛ eo magis:qꝛ caput
catarriçat.vñ sentit frig⁹ i stõ:p̃cipue q̃n trahit anhelitum
parũꝑ ꝛ multiplicat vẽtositas in intestis ꝛ i stõ sepe cũ ma
gna difficultate emittẽdi:sentit p̃terea frig⁹ i ambitu toti⁹
p̃cipue in extremitatib⁹ ex leui aeris infridatiõe ꝛ icidit se
pe cuçeç seu grãfiũ in crurib⁹ ꝛ multũ spuit sine tussi:ꝛ qlꝫ
mediocris medic⁹ dꝫ scire ꝓnosticari in dcõ casu:sꝫ dabo
ꝯsiliũ vt releuet ꝛ adiuuet scdm q̃ poẽ est.
¶ Primo igit dꝫ hitare in loco hũido tꝑato i calore nullo Aer.
mõ excedẽte:ita q̃ i camera sint vasa plena aq̃:aut effũdat
aq̃:ita tñ q̃ ñ mltũ ifridet:ꝛ dꝫ q̃ oĩ mãc postq̃ emisit sup
fluitates igrediat balneũ siue tinã aq̃ tepide tꝑe lactj i qua
moret q̃tũ p̃t delectabilr:ita tñ q̃ nõ sudet:nꝫ frigeat ꝛ nõ Balneũ
hẽat aerẽ mltũ calm circũq̃q̃:ꝛ q̃n videt extremitates di/
gitoꝝ tũefactas:tc egrediat balneũ ꝛ igrediat lectũ q̃usq̃
exiccet:ꝛ postea faciat sibi iungi spinã totã cũ oleo dulci:de
ide se iduat ꝛ sũat lac fm moᵐ q̃ dicet cũ loq̃mur d cibis.
¶ Exercitio non opꝫ vti:sed qescat quãtũ põt:ꝛ loco exer Motus.
citij faciat fricationes leues:ꝛ leues cum pannis mantili/
bus lenibus:ita vt nõ infrigidetur ꝑ euētationem ꝛ mẽ/
bra videant parũper ingrossata:ꝛ h cũ exit a balneo ꝛ oio
vitet laborẽ resolutiuum inter omnia.
¶ Et qꝛ iste difficulter hꝫ vẽtris bñficiũ ꝛ grauat ex reten Lenien
tione secũ:ꝛ solutiua sũt ei valde nociua oꝫ i hac re subtilr tia ven/
idagare:marie ꝑ replõnẽ stõi:ꝛ iõ opꝫ cũ sepe vti clyste/ trem.
rijs:aut ex oleo dulci p vice cũ li.i.aut cũ scutella vna de/
coctiõis capitis castrati qđ sit positũ cũ plima aq̃ in furno
aut ad ignẽ:ꝛ ibi decoctũ vsq̃ ad ossiũ sepationẽ:aut cũ de
coctiõe violarũ ꝛ malue ꝛ oleo aut vitello oui ꝛ cũ paucis
simo sale:ꝛ q̃nq̃.s.i septimana bibat decoctionẽ duaꝝ.℥.
radicis maluauisci q̃ sit fcã in duab⁹ li.aq̃ lẽto igne q̃usq̃
redeat ad li.5.ꝛ tũc colet ꝛ ponat in ea syrupi violati facti
cũ trina infusione violaꝝ.℥.ij.aut bibat silr decoctionẽ.℥.
vnius fenugr.in duab⁹ lib.aq̃ q̃usq̃ sit ad modũ mucilla/
ginis:cui addat.℥.5.mellis boni:ꝛ h põt fieri bis in septi/
mana vl rari⁹ fꝫ q̃ vĩ pñti medico. ¶ Cõfert ẽt cũ brodio
pulli.s.caponis vel galli vel galline bullire tertiam ptẽ.℥.
bone mãne ligate in pãno:ꝛ postea expresse postea illõ fer
culũ cõedere in prãdio:ꝛ si oꝫ addẽ aliqd agreste p sapore
ꝛ multa alia ingenia oꝫ medicus fabricari ad euandã i las
mãm in stõ detẽtã sine solutiuo offendentis. Si superue
nerit fluxus vẽtris cũ studio subito opꝫ restringi.
¶ Et oꝫ vt dormiat saltẽ si põt.viij.horis in die nãli:ꝛ inci Somnus.
piat somnum ꝑ illã humiditatẽ supfluaꝫ capitis duabus
horis post cenã:ꝛ sit corpe dehite coopto capite bene ele/
uato:ꝛ in loco aeris hũidi tpati in calore ꝛ sit de nocte:aut
in mãe ante tertias. ¶ Nimiã aũt vigiliã oĩno vitet:ꝛ si oꝫ
vtat laudãis ꝛ odoramẽtis ad ꝓuocãdũ somnũ vt lactuca
cocta cũ cinnamomo:ꝛ ad vltimũ seis papaueris albi.
¶ Opꝫ q̃ oio vitet irã ꝛ tristitiã ꝛ odiũ ꝛ accidiã ꝛ solli Aie accñtia.
citudinẽ ꝛ cogitationẽ:ꝛ sumat gaudiũ tẽpatũ in cõuersatiõe
cũ dilectis in audiẽdo vel legendo delectabilia ꝛ aspiciẽn/
do loca amena:ꝛ caueat oĩno a venereis.
¶ In cibis autem eius opꝫ multum diligenter attendere: Cibi.
quia eis consistit principalis vtilitas : ꝛ primo de quanti/
tate opꝫ q̃ comedat pro vice tãtũ q̃ bene digerere possit:
ita q̃ quando comedit non multũ grauetur a cibo:nec sen
tiat multam extensionem stomachi : neq̃ sit oppotunum
de nocte se reuoluere de latere in latus : ꝛ est necessarium

Lac et de eius electione et dosi. q3 min⁹ sumat q̃3 in sanitate. ℭ Et si sumit de mane lac te-
pestiue. ℞.g. hora vna post ortū solis sugēdo: vel statim vt
extractū est abvbere sufficit sibi q3 lac sit. ℥. iiij. vel circa: et po
stea nec comedat neq3 bibat: nec dormiat nisi digesto lacte
qd̄ t̄ps d3 eē a q̄tuor horis vsq3 ad .v. et cognoscit q3 sit di-
gestū p leuitatē stōi et p carētiā eructuationis hn̄tis sapo-
rē lactis: et tūc d3 puidē et cape cibos alios a lacte d̄ qbus
dicā statim in q̄tītate vt nō grauēt. vt dcm̄ est. lac aūt si sit
mulieris est meli⁹: in scd̄o loco est lac asine: et in tertio lac
capre et oī mō si sugat a mamilla est meli⁹. sin aūt op3 hr̄e
aquā calidam et sit in ea vas de ligno vacuū qd̄ h3 leuē cali-
ditatē: sicut scutella ponat in ipsa scutella mellis q̄tītas bo-
ne auellane: et postea coopiat pāno lineo subtili: et ita emul-
geat lac sup illo pāno vt simul mulgeat et colet et nō pdat
ppriā caliditatē: et postea statim bibat sil' cū dcō melle et du-
cat aial mulgendū ad camerā ppriā patiētis. ℭ Sumpto
aūt prādio expectet q3 sit plene digestū et stōchus sit exone-
ratus a cibo: et tūc pōt cenare: sumēdo ēt q̄tītatē q̄ nō gra
Panis. uet. ℭ Cibi aūt eius sint molles et hūidi facilis digōnis et
multi nutrimēti nō multū calidi. ℞.g. panis ex optimo fru
mēto bn̄ pistus: ɔueniēter fermētat⁹: et coct⁹ et hn̄s aliqd
salis inter pmū diē et q̄rtū remoto duriori cortice: et come-
dat infusus aliq̄ remollificāte ipm sicut brodia carnis ei⁹
Carnes quousq3 nō vī fortificat⁹. ℭ Sunt carnes auiū. sicut pullo
rū pullax et caponū iuueniliū et pdicū et fasianox iuueniū
et silr auiculax degētiū in arboribus et pratis. et si sint iste
aues ipinguate cū lacte ē meli⁹: et testiculi gallox h̄ mō i-
pinguatox sūt oium optimi: pcipue cū tenēt: ita vt nō coe
ant. Uitet carnes auiū aq̄ticax et seniliū et macrax hn̄tiu3
duras carnes. Et ex q̄drupedib⁹ pōt sumere qn̄ erit fortifi
cat⁹ de lactātib⁹ capretis et castrato lactāte et vitulo lactā
te puo: s3 nisi p̄ fortificet: et accedēdo paulatim ad ea: et si sint
pistate ē meli⁹. Et oīo caueat carnes grossas et viscosas et
brodia ex carnib⁹ p̄dictis: qn̄ ita liquāt vt q̄si dissoluant
Fercula sūt ei ɔueniētia. ℭ Et fercl'a fcā cū mica pāis cocta et disso
luta in dictis brodijs: aut cū farina ordei pauca cocta in di
ctis brodijs: ita vt nō fiat viscosa sūt sibi ɔueniētia: et silr cū
vitellis ouox in dictis brodijs dissolutis: et quousq3 fortifi
cet' posset vno die vel duobus interponere farinam farris
coctam cum dictis brodijs: aut farinā minuti frumenti al
bam bn̄ coctam: non tamen ita vt res viscosa: vitellis aūt
galliax diei sue pōt vti tenellis q̄ sint: aut sorbiles: aut dep
Oua diti in aq̄: aut facti in ferculis mō dicto.
Pisces. ℭ Et pōt vti piscib⁹ puis q̄ hn̄t molles carnes et hēant sq̄-
mas: et sint elixi et hōi saporis. ℭ Reliqs cibos q̄usq3 si for
tificet' d3 dimittē: sic radices fruct⁹ olera et fungos. Et vitet
ea q̄ sūt stiptica et multi caloris: et ēt multi frigoris.
De Pot⁹ ℭ Pot⁹ aūt eius d3 eē vinū albū subtile hn̄s leuissimā sti-
pticitatē et valde paucifex: ita q3 videat q̄si aquosum: q3 si
nō inuenit' ita paruū sumat' quāto ppinquius ei hr̄i pōt et
temperet' cū aq̄ bona: ita vt non sit nimis magnū et non bi
batur tepidum: nec tam frigidū ita vt stomachus abhor-
reat: et quantitas eius sit tanta q3 non natet in stomacho et
nō faciat supuenire rugitū. Et hoc de regimine.

Ueniendo ad medicinalia ɔstat q3 in illo, nō debe
mus vti solutiuis: s3 lenificatiua sunt ne
cessaria mō q̄ ē dict⁹ supra in ca. de regie euōnis.
ℭ Et qr caput vt p̄dicit' ē catarrisās: d3 q3 illō cūet' euōni
bus ppriis: sic sūt masticatoria gargarismata et caputpur
gia: et alteret' aut p epithimia: aut p vnctiones vel lauādas
vel empl'a odoramēta et silia: vtat' de mane ppe horā prā-
Masti- dij vel an̄q̄3 bal. ingrediat' masticatorio ex mastice tantu3
catoria. masticādo p mediā horā et spuēdo: q3 si pax operatur addat
mastici pro vice vnum granum vel duo grana piperis.
Caput- ℭ Caputpurgiū aūt facit trahēdo p nares aquā maiorane
purg. tepidā: aut vinū albū odorifex: aut succum blite: et q̄n̄ vtit'
Garga. masticatorio dimittat caputpurgiū. et eō. ℭ Et si intendit
gargarisare bona est aq̄ mellis cū octaua pte aceti et pau-
co pipe puluerisato: et d3 q3 abradat' anterior ps capitis et
fricet' i mane an̄q̄3 balneū igrediat': aut postq̄3 hic digessit
et an̄ prādiū cū ista aq̄. ℞. aq̄ vitis. li. ij. nucis muscate. ℥. s. assari
pipis. an̄. ℥. j. pistent' pistādata: et ifundat' i dcā aq̄: et reseruet'
in vase vitreo bn̄ obturato: et cū pauca q̄tītate eius p vice
posita sup palma man⁹ fricet' dcā ps anterior capitis: ita vt ca
lefiat et rubefiat. ℭ Et si post. xv. dies pp vsu3 hux rex nō
vī caput meliorare et catarr⁹ diminui: tūc sup eādē pte ante-
riori abrasa ponat' empl'm de sinapi circa cōmissurā coro
Rubificantia nalē: et silr cōmissurā: et sic scdm̄ h3 descriptionē Z Des. et stri
gat' sup loco bn̄: et totiēs iteret' abrasio et positio empl'i q3
loc⁹ vesicet' et vesice teneant' apte pmēse3: nō dimittēdo tn̄
masticatoria et alia scripta. ℭ Q. si hec nō sufficiūt cauteri
3ād⁹ ē loc⁹ cū ferro ignito i loco sup ɔmissurā: et teneat' cau
Cauterium. teriū aptū diu: et h̄ d3 fieri ab erudito medico. Neq3 ps ista
de exiccādo capite p puo reputet'. nā vidi plures q̄ in talē
siccitatē deuenerūt: et p capitis siccationē liberati sūt. ℭ P.
postq̄3 est vsus caputpurgijs et masticatorijs in diebus d3
portare in manu. ℥. ij. nigelle ħus infuse i aceto: postea exic
cate: postea torrefacte et portent' ligate in sindone de g̃na et
sepe odorēt'. ℭ Et aduenīēte frigore in autūno in horis fri
gidis teneat in capite biretū de sindone de g̃na insuta in q̄
sit p totū puluis gariofilox sine alio adiuncto: et innouen-
tur gariofili de mense in mensem.
ℭ Sup stō suo portet ɔtinuo pellem agninā vel pellē vul
pinis: aut sacculū de pluma: et h̄ puto p nunc sufficere pro
his que in illo iuuene fieri debent. U. Ben. Sen.

ℭ De mala complexione frigida in stomacho cū multa ma
teria grossa et viscosa cum sincopi et vertigine et alijs acci-
dentibus multis. ℭ Consilium. l.

CAsus cuiusdā venerabilis dn̄e Parmēsis
scdm̄ q3 possum elicere ex dictis exi-
mij docto. M. B. C. Parmensis est ista patit'
a q̄tuor annis citra malā ɔplōnē fridā i stō cū
mā multa grossa et viscosa: s3 tn̄ erat sine dolo-
re anxietate pūctura pōderositate sonitu vomitu vel nau-
sea: s3 cū diminutione appetit⁹ et ɔiūgit' cū hac q3 qn̄ stōus
est vacuus a cibo vel diminuit' multū cib⁹ in eo accidit di
minutio opōnū sēsibiliū et motiuax: itaq3 q̄nq3 aufert' mo
tus toti⁹ corpis et aufert' visus: tn̄ v̄tutes operationum co
gnitiuax iterioxu n̄ auferūt' nā dū ē in accūte ɔtinue vehe
mēter timet ne pp accn̄s illud moriat': et p assumptionē ci-
bi accn̄s illud aut tollit': aut mitigat': et pp istā cām ista dn̄a
cōedit frequēter et sumit scd̄m cibū an̄ digōnē pmi: et hoc
nō pp famē: s3 q̄nq3 ɔ stōi inclinationē ad h̄ vt accn̄s illud
remoueat': et seq̄t' ad hāc nimiā et frequētē cibationē corru
ptio cibox et digōnis: et in pte diminutio: et pp hoc accn̄s ti
mor de morte est ɔtinu⁹ tā dū est accn̄s q̄3 absente eo. Et i
ceperūt supuenire v̄tigies. ℭ Et cām accn̄tis putāt eleua-
tionē fumox a ptib⁹ epis et splēis grossox ad caput. ℭ Et
solutiua ipsam multū ledunt: ita vt defice videat' in opōne
ipsox. Clysteria ɔsunt. ℭ Pot⁹ balnei banete nō fecit no
tabile iuuamētū: nisi q3 pter illā purgationē ipiguata est.
ℭ Est dn̄a cōplōnis flatice pinguis: annox q̄nq̄ginta vri-
na subcitrina cū hypostasi diuulsa grossa: subtilis tn̄ aq̄si-
tatis. Pulsus tn̄ variat' scdm̄ varietatē accidentiū: plurimū
tamē est submersus mollis magis frequens pportionabi
liter q̄3 velox. ℭ Datis digestiuis flegmatis et post soluti-
uis in diuersis modis et diuersis dosibus euādo q̄ter vel
q̄nquies p vno solutiuo nō solū nō recepit iuuamēta: s3 vi
sa ē noceri multū. ℭ Ex vsu mitridati maximū cepit nocu
mentum. ℭ Alie etiam confectiones parum magnam fe-
cerūt vtilitatem. ℭ Dispō pncipalis apud venerabilē do-
ctorē. M. G. A. est fames sincopalis de q̄ reliquū dubitat
cū hic nō sit caliditas oris stōi vel hūox ad ipm currētiū.
ℭ Petit' casus declarato et similiū in cura et pnosticatione.

¶ In hoc casu nō est dubiū de passione cerebri ꝑꝑ virginē sʒ tñ nō sum certus ꝙ ille timor sit tantus ⁊ tā cōtinu⁹ ⁊ ꝑmutās cogitationes ꝙ merito faciat suspicari de melā.
¶ Scd̄o mō nō est dubiū de passiōe cordis. nā accñs illō vt manifeste pʒ inuētū: nec est epilēsia cū nō fit aliq̄ ꝯctio ⁊ fit in manētis: ꝯpōne discretiue: nec est ꝑfocatio mr̄icis: cū ibi nō sint signa eius: sincopis aūt est: aut lipothomia: ⁊ iō est cum defectu cordis: ⁊ q̄r accidit diminuto cibo in stō ⁊ cessat ꝑ cibi assumptionē dʒ dici ꝙ est sincopis: aut lipothomia ⁊ maxime ꝑ cōitatē stōi. ¶ Stomach⁹ ēt hʒ malā cōplōnē fridā ⁊ hūidā cū mā grossa nō solū natāre: sʒ ēt ībibita. Sed ꝙ fumi ab epe ⁊ splene eleuati sint cā illius lipothomie nō sum bñ clarus: nec in casu scripto legi q̄d me moueat ad h̄ credēdū: ⁊ in toto corpe ꝑꝑ ciboꝝ ingurgitationē nō dubito eē ꝯplōnē ex mā humida flatica: ⁊ silr̄ i cerebro. ¶ Utrūʒ aūt dʒ dici stōi dispō fames sincopalis vel nō est ambiguū. nā in diffōne famis sincopalis. Aui. nihil plus dixit nisi ꝙ sit dispō in q̄ patiēs famē nō tolerat seipm cū famelicus est: ⁊ cū tardat ei cibus supuenit ei sincopis ⁊ casus ꝟtutis: ⁊ hoc vī posse cōtingere ita a calīa cā sic͛ a frida: ⁊ iō vī ꝙ ⁊ si non sit calitas in stō siue friditas possit cōtigere fames sincopalis: ⁊ huic vī cōcordare Aui. ii. ter iij. c. de sincopi de causis sincopis cū dicit. stōach⁹ facit venire aliqñ sincopim: q̄r infrigidat cor valde sicut in bolismo.
¶ P. hora famis stomach⁹ fit paratus recipe: q̄r attrahit vñ tolerare famē stōm putridis replet hūorib⁹: sʒ humores attracti siue calidi siue acetosi pñt eē cā mordicationis oris stōi q̄ erit cā sincopis. ꝑcipue cū os stōi sit valde sensibile ⁊ cor debile cōpatiēs stō: ⁊ sic poterit esse fames sincopalis ꝯ cā frida: ⁊ h̄ ego puto verū: sed puto ꝙ est raro: ⁊ cū Aui. ponit curā famis sincopalis nō ponit nisi illius q̄ fit a calō: q̄r verlīm ⁊ q̄si spīta occurrit. nā calidi hūores sunt magis mordicatiui ⁊ stomach⁹ calefact⁹ est rarior ⁊ paratior ad attrahēdū ⁊ recipiēdū ⁊ fortior fit accidēdo spūuʒ resolō. ¶ His tñ nō obstātibus: q̄r in casu nr̄o vī ꝙ non famet hora illi⁹ accñtis: sʒ capit cibū timore illi⁹ accñtis: puto ꝙ illa nō sit fames sincopalis: nec sincopis famelica fm ꝙ vocat eā Rasis in ꝯtinēte: sed est sincopis: aut lipothomia ex stō cui cor ꝯpatit͛: ⁊ mā in stō est fla ⁊ caput ex abundātia flaris patit͛: ⁊ sup h̄ fabricabo ꝯsiliū: ⁊ altissimus sit dator auxilij q̄ viuit trin⁹ ⁊ vn⁹. ¶ Q̄tū ad ꝓnosticationē dubitandū est ex longitudine ne in corde sit confirmata mala ꝯplō hūida accñtalis q̄ faciat ipsuʒ passibilē ab oi leui cā: ⁊ scit͛ ꝙ mala cōplō cōfirmata in codē aut nō recipit: aut vix recipit curā nō tñ possum in hac dispōne certe ꝓnosticeri que nō est mihi presens: ⁊ est diuturna.

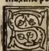
Descendendo igit͛ ad opa ꝑncipalr̄ debeo scribere quid faciendū dū non est in illo accñte ad ꝓhibēdū eius aduētū: sʒ ad ꝑseruādū quod maxime fiet ꝑ regimen ⁊ curā medicinā ꝯplōnū in dictis mēbris cū mā flatica ⁊ oppilatione circa pres cordis: ⁊ ad hoc sumatur exordiū. Primo loquatur de aere.

Aer. ¶ Aer sue habitationis dʒ esse subtilis clarus lucidus boni odoris tēdens ad caliditatē ⁊ siccitatē ⁊ in hyeme clausis fenestris cū panno vel vitro de die dʒ facere ignem non fumosum cū lignis siccis odoriferis: sicut iunipero lauro ⁊ silibus: aut cū lignis siccis nō putridis: nec mali odoris.
¶ Et camerā vel locū habitatiōis sue hēat inter duo solaria longe a malis odoribus ⁊ vaporibus ⁊ que sit bñ clausa a vētis: ⁊ fenestras hēat aptas ad oriētē: ita ꝙ extāte serēo tpe dimittat͛ in mane sol ingredi fenestras per horā. ¶ Si autem flabellet͛ camera: ⁊ postea in ea ignis ex lignis scriptis accendatur: ⁊ stet induta pannos calidos ⁊ precipue vulpinas ⁊ marturinas pelles ⁊ similes.

Motus. ¶ Et opʒ ꝙ exercitet͛ ꝑcipue cū pedib⁹. s. cruribus ⁊ coxis ⁊ pedibus: ⁊ qñ nō pōt bñ exercitari faciat sibi fieri fricationes fortes ad crura ⁊ coxas ⁊ nates ⁊ spatulas ⁊ brachia ⁊ pect⁹ ⁊ vētre hoc ordinē quo nūc dico. Et tandem faciat fricari caput ⁊ pectinari: maxie cū ē purgata ⁊ ieiuno stō. Et vitet oimodā quietē: ⁊ post cibum quiescat magis.
¶ Et qñq̄ʒ sudet in stuffa: imo sepe ꝑcipue post purgationes ⁊ bene tergat͛ a sudore: ⁊ balnea sulfurea ⁊ aluminosa post debitas purgationes sunt vtilia. Sed balneatio cum aq̄ dulci est vitanda: silr̄ stude cum vapore a que dulcis. Balneū
¶ Et dʒ dormire de nocte nō de die: ⁊ incipe somnū transactis saltē duabus horis post cenā: ⁊ dormiat i sicco ⁊ callido: ⁊ in alijs duab⁹ dispōnibus vt predixi. ¶ Et sufficit quantitas sex horaꝝ in die nāli aut septem: ⁊ dormiat bñ coopto: capite bene eleuato cum partibus superiorib⁹: ⁊ fugiat dormire in loco frigido ⁊ humido vel discoopto: ⁊ vigilia sit longa nisi ex hac ꝓhiberet͛ digestio. Somnus.
¶ Prouidere dʒ ꝙ hēat oi die bñficiū ventris ⁊ vrinare ⁊ fricari vt supfluitates tertie digōnis dissoluantur: ⁊ si non hʒ iuuet͛ cū cibis ꝓuocantibus secessuʒ: sicut est ferculū ex vrtica mercuriali: aut i q̄ ponat͛ de thymo sicco: aut de hysopo. sic. aut brodiū cauliū coctū cū alleis: aut cōedere ficus sic. iiij. añ cib. aut iuuari cū clysterijs cōis iuuamenti. Can.
¶ Et aliqñ irascat͛ ⁊ turbet͛ ⁊ gaudeat: ⁊ vitet accidiam ⁊ tristitiam ⁊ conseruetur cum dilectis. Aie accñtia
¶ In cibis dʒ vti pane bñ fermētato ⁊ hñte aliq̄d surfuris ⁊ salis: ⁊ mihi nō displicet ꝙ aliq̄d masticis ponatur in pane ⁊ sit valde bñ coct⁹: aut biscoct⁹: aut assatus: ⁊ cōedat inter ꝑmā diē ⁊ q̄rtā nō in tpe quo ē calid⁹: ⁊ vitet panē male coctū ⁊ azimū ⁊ hūidū. ¶ Carnes aūt ei⁹ meliores sūt ꝑdicū fasianoꝝ turdoꝝ auiculaꝝ puaꝝ ꝑcipue mōtanarū ⁊ turturꝝ ⁊ pipionū volare icipiētiū ⁊ capreoloꝝ ⁊ damaꝝ iuuenū ⁊ lepusculoꝝ ⁊ vituloꝝ: maxie mariū ⁊ capretorū lactētiū: ⁊ si bñ digerit tolerāt carnes ēt grossiores: sʒ carnes hūidas ⁊ porcinas ⁊ pecudinas vitare dʒ ⁊ aues aq̄ticas. Cibi. Panis. Carnes
¶ Pulli aūt ⁊ pulle ⁊ capones ꝑcipue assati ⁊ parati cum saporib⁹ calidis ⁊ siccis ēt cōueniūt: ⁊ si bñ digerit melior paratio est ei assatura: aut in patella: aut sup prunis vel pastilli nō coopti facti cū aromatib⁹ ⁊ herbis odoriferis: sic͛ ruta: origano: serpillo: saluia: fen. thymo hysopo ⁊ silib⁹: ⁊ cū arōatib⁹: sic͛ pipe gario. mace ʒinʒi. cinamomo: amomo: cimino: croco ⁊ talib⁹: crocum tñ si dolet caput vitare dʒ: ⁊ illa si aliqñ elixentur parent͛ cū talib⁹ reb⁹: ⁊ pōt ēt ponere mellissam buglos. bora. ⁊ meliores pres sunt anteriores dextri lateris nō multe pinguedis ⁊ sint aīaliū iuuenū nutritoꝝ libere nō ipinguatoꝝ: sʒ mediocriter piguiū.
¶ Capita ⁊ colla ⁊ oia iteriora excepto epate pulloꝝ vitare dʒ. Sanguinē lac ⁊ caseū recentē vitare dʒ: pōt tñ vti caseo veteri salito. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ ꝯueniūt si sumant͛ ꝯditi cū pipe ⁊ aromatib⁹ dictis ⁊ sint recētes ⁊ nō nimis cocti: ⁊ albū ē vitādū. Oua aūt anseꝝ ⁊ anatū sūt vitāda. Lacticinia Oua.
¶ Ex carnis pōt vti panico riso milio ordeo paratis cū bonis carnib⁹ ⁊ aromatib⁹ dictis: ⁊ pōt vti brodio ciceꝝ: sʒ frumētū ⁊ far dimittant͛: ⁊ silr̄ dimittant͛ legumina nisi brodiū cicerū coctū cū herbis odoriferis: maxie qñ est multū repleta. ¶ De herbis iā in ꝑpatiōe carniū dixi ꝯuenientiores q̄ sunt cibales. s. lactuca: endi. spinachia: bliteꝫ caules: capucij: ac siles dimitti debēt. Urtica vero ⁊ mercurialis ⁊ betonica ⁊ thymus ⁊ hysopus ⁊ herba yua ad subducendum ventrē capi possunt: aut in ferculis: aut puluerizate sumpte statim ante cibū siue prandiū. Grana. Herbe.
¶ De radicibus si bene tolerat ⁊ digerit pōt vti alleo maxime crudo ⁊ decoctione eius: nō tamē multū vʒ subʒ decocti: ⁊ pōt capere ex poris ⁊ cepis si ꝯsideretur ꝙ ex istis non sentit caput grauari: tunc enim dimittere opʒ saltē multā quantitatē: ⁊ potest vti decoctiōe pastinace domestice ⁊ cāpestris: ⁊ caroto ⁊ radicib⁹ petrosilij ⁊ feni. sʒ rapas ⁊ napones ⁊ raffanos tā añ cibū q̄ʒ p⁹ cibū dʒ dimittere cucurbitas angurias citrullos cucumeres melones: citrāgulos oino dimittat. ¶ Ex his tñ si aliq̄d de dulci melone caperet ante Radices.

oleo costino: ꝛ simlr fiat cerotũ: sed qñ mã ꝑ medicinas ꝛ debito regimine est multũ diminuta: tũc fiat cerotũ cũ calidis specierum: sicut vbi gr̃a. ℞. cerotĩ Gale. stõi. ℥. i. laudani gallie muscate añ. ʒ. i. pipis. ʒ. ß. costi. ℈. i. musci. ambre. añ. gr̃. iiij. colophonie. q. s. ad faciẽdũ tenax: fiat cerotũ sup corio: ꝛ teneat̃ sup stõ: ꝛ ħ. tpe diminuta mã ꝑseueret in fricationibus totius corpis ꝛ capitis. ¶ Et oꝫ vti nõ solũ ꝯfortãtibus stõm: sed his q̃ stõm ꝛ cor ꝛ caput cõfortãt: qñꝗ magis attẽdẽdo vni: qñꝗ magis alteri ẜm ꝙ ꝑñti medico vĩ expedir. sicut vbi gr̃a. dyamuscũ dulce: ꝯfectio de gẽmis electariũ de kesmes: ꝛ dyamargariton ꝛc̃. ꝛ ẜm hunc modũ ꝓcedẽdo vĩ mihi ꝙ si est aliq̃ via poterit ꝑ hãc ad sanitatẽ reduci: ꝛ iõ ponã finẽ ꝯsilio. Infinita. n. sunt ꝑicularia q̃ huic ꝑñti adaptari: dico tñ vnũ ꝙ si dña vellet poni⁹ capere pillas q̃ȝ dyacitonitẽ põt eũo fieri ꝯueniẽter cũ pulueribus fetidis: ꝛ cũ pillis de pulnẽ yeralogodioni vel yere de dyacoloquintidos: ꝛ sit finis huius ꝯsilij. U. B. M. S.

¶ De discrasia frida stõi ꝛ capitis ꝛ abundantia cursus materie ꝑ flaticaꝝ ex mrice cũ extẽsione hypocundriorum: ꝛ maxime post cibum. Consilium. lj.

Apponitur ꝙ dispõ hui⁹ nobilissime mulieris hitudinis mediocris: etatis annoꝝ. xxxiij. vel circa: complexionis melãce est discrasia frida stõi ꝛ capitis ꝛ abũdantia cursus mãeꝝ flaticaꝝ ex mrice cũ extẽsione hypocũdrioꝝ ꝛ maxime post sumptũ cibũ ꝛ vrina alba cũ sedimie grosso ꝛc̃. ꝛ q2 stõus ꝛ cerebꝝ sũt cãe seinuicẽ adiuuãtes: q2 friditas stõi ẽ cã indigõnis: q̃re multiplicant̃ vapores ad cerebꝝ ꝛ ꝑꝑ frigiditatẽ cerebri cõuertunt̃ i catarros q ꝑrim fluũt ad stõm: ꝛ sic impediũt digestiuã stõi ꝛ ꝑrim ad ꝑtẽ posteriorẽ capitis siue anteriorẽ: ꝛ sic causat dolorẽ capitis interdũ sincipitis ꝛ interdũ occipitis ꝛ interdũ ad alias partes nr̃i corpis: vt puta ad oculos siue aures siue ad gingiuas: aut mẽbra spũalia ꝛc̃. q̃re vt dicit Mesue in suo de appropriatis. c. de catarro: ꝙ catarrus lꝫ in se nõ dicat̃ egritudo: est tñ cã egritudis: ꝛ si ꝑstantissimi ac doctores clarissimi physici ꝑnñtes de hac dispõne recte indicauerint ꝛ ꝯsultũ fuerit qd agẽdũ: attñ ĩ[n]mẽsa amicitia ꝛ singularis amor. R. dñi abbatis ad aliqd scribẽ. me cogũt: si tñ aliqd supadditũ: aut diminutũ fuerit: physicis astãtibus relinquo corrigeñ. ꝛ primo de regimine sex reꝝ nõ nãlium sub cõpendio dicam.

Aer. ¶ Habitatio eius sit in aere libero claro nõ nebuloso vaporoso grosso caliginoso: vitet boream austrũ ꝛ septẽtrionalẽ: ꝛ si ħ ñ possit hẽri nãlr fiat artificialr: aut irrorãdo locum habitationis cum rebus odorife. aut ꝑgendo flores aut odorãdo fructus boni odoris: aut suffumigãdo locũ ẜm diuersitatem tpis: ita ꝙ declinet ad calidum.

Cibi. Panis. ¶ Cibus eius sit panis ex frumento mundo in bono loco reseruato bene fermentatus duorum dierum: aut trium: non permixtus alio grano.

Pot⁹ ¶ Potus eius sit vinũ rubeũ boni saporis non ponticum nec acerbũ: ꝛ interdum in primo mense põt vti vino albo claro: ꝛ interdum maluatico medicinaliter cũ aliquib⁹ cõfectionibus aromaticis. Carnes ¶ Carnes eius sint ex castratis vnius anni: aut ex vitulis lactãtibus. ex siluestribus: sicut caro capzioli leporis o apruj cerui vnius anni: vitet carnes grossas antiquas qualescumquales fuerint pulli gallin. colũborum volare incipientiũ aues paruẽ: sicut morazoli turdi alandula turtures perdices fasiani: sed nõ aues i aquis degentes: capones vnius anni sunt sapidi. Fercula ¶ Ferculũ suũ sint iura pinguia aromatiꝫata cũ ꝫinꝫibe. cinnamomo interdum brodetũ ꝛ olera boni odoris ex atriplice blite borragine feni. sanfucco saluia hysopo rosmarino melissa herba blanchia rurba menta apio vtriusꝗ matricarie ꝛ hui⁹ similes interdum riꝫo bene decocto aut farro.

Lacticinia ¶ Vitet oia lacticinia ꝛ laganas ꝛ artocleas ꝛ oẽ gen⁹ ex pasta azima caseũ ꝛ pisces maxie sine squãmis: sꝫ i dieb⁹ i qb⁹ nõ cõmedũt̃ carnes vtat̃ ouis sorbilib⁹ ẽt alijs dieb⁹ ꝛ piscib⁹ petrosis: ꝛ si sint grossi decoquant̃ cũ vino ꝛ aromatizent̃ cũ spẽb⁹ elesãgis: vitet oia legumia: excepto iure ciceroꝝ rubeoꝝ: vitet cibaria mali chimi ꝛ vaporãtia ꝛ difficilis digõis. Fruct⁹ ¶ Ex fructib⁹ p̃t vti amigdalis vt pineis fisticis auellãis ꝛ pomis padixauis ꝛ citonijs bñ maturis decoctis ꝛ vuis bñ maturis reseruatis i sole aliqb⁹ dieb⁹ ꝛ granatis dulcib⁹ ꝛ damascenis bñ maturis: oẽs alios fruct⁹ omittat: qm̃ mali ꝛ nocẽt stõ. ¶ Ex condimẽtis võ p̃t vti cappib⁹ bñ ꝑpatis cũ aceto passulato ciamomo ꝛ pauco oleo oliue ꝛ cicorea decocta. simr cũ aceto passulato ꝛ sapozib⁹ factis ex mentha saluia petrosilio serpilio cum amigdalis siue nucib⁹ aut auellãis cũ odore modico olei aceto ꝛ sapa cũ spẽbus elesangiuis ꝛ interdũ galatina siue gelatina ꝛ iuribus carnium aliqualiter acetosatis cũ agresta: aut aceto: aut vino granatoꝝ cum aromatibus.

Somnus. ¶ De sõno võ dormiat in loco sicco nõ hu. siue reumatico capite eleuato cum puluinari: ꝛ sit somnus plus q̃ȝ mediocris: ꝛ vitet somnum diurnum: nisi ꝑꝑ nec̃citatẽ: dormiat primo super latus dextrũ: deiñ sup sinistrũ ꝛ nõ resupine vigilet maxie imediate post cenã: qm̃ vigilia supflua resoluit ꝛ exiccat: iuxta illõ Hip. Sõnus ꝛ vigilia magis modo nã facti malũ: q̃re sit ei⁹ vigilia mediocris ꝛ temperata.

Motus. ¶ De motu ꝛ qete exerceat̃ exercitio magno horis ꝯgruis: ꝛ apud Aui. dicim⁹ ꝙ ẽ hora aduẽt⁹ alteri⁹ cibi ꝛ ẽ hora tertie digõis q̃ ꝑficit̃ i mẽbris i ꝑus tñ ꝓcuret hr̃e bñficiũ vẽtris nã: aut arte vt dicet̃: ꝛ fricet̃ totũ corp⁹ hora de mane: ꝛ caput ẽt fricet̃ pãno aspo lineo cũ pectinatiõe: ꝛ ħ faciat mãe ꝛ sero añ assuptione cibi: sic est visitare ecclias ad aliq̃ȝ distãtiã ꝛ visitare pomeria aut viridaria ꝛ hõ loca amẽa. Quiescat post cibũ suũ nisi forte i sero post cibũ: ꝙ p̃t molliter deãbulare ad fontes: aut ad loca grata: hõ tñ deãbulatio breuis eẽ oꝫ vt cib⁹ ad fundũ stõi descẽdat ges ẽ sibi nociua: ꝛ maxie ꝯpainẽtum excedens.

Inanitio ꝛ replẽo. ¶ De inanitiõe ꝛ replẽone dico ꝙ ianitio valde supflua nocet: sꝫ ieiuniũ iuuat: q2 fames corpa exiccat: iuxta illõ Hip. hũidas carnes hñtib⁹ famẽ adhibẽ bonũ ẽ: valde supflua nocet: iux̃ illõ Aui. tolerare famẽ stõm putridis replet humorib⁹: purget̃ i vere ꝛ i autũno purgatõe gñali. ¶ De replẽone: ois replẽo mala: q̃re vitet crapulã nauseatiuã satietatẽ potum sup cibũ post horã. cibaria diuersa in vna mẽsa.

Aie accñtia ¶ De accñtib⁹ aie: vitet sollicitudinẽ angustiã irã tristitiã timorẽ anxietatem inducentia sermones tristes ꝛ cõfabulationes mortuoꝝ fugiat funerales ac nefandissimos casus: q2 oẽs opõnes debilitãt: ꝑseq̃tur oia hi'areꝫ faciẽtia: sicut gaudiũ cãtilenas tripudia iocosa facecias sonos conuersatiões gratas: q2 spũs viuificãt ꝛ aiaꝫ dilatãt in corpe si vult sanitate carere abstineat a mẽtis confortatione ꝛ in totum ꝛ suptotũ abstineat a constantibus.

De regimine aũt ꝑticulari qd ꝑrim erit ꝑseruatiuum ꝛ ꝑrim curatiuũ siue cõseruatiuũ. ꝑ purget̃ sel' ad min⁹ in vẽ: aut bis vt in autũno digerat̃ ꝑ. ħ digestiuo mã flatica q̃ a ꝑdominio vĩ peccare: ꝛ in stõ capite ꝛ mrice. ℞. syr. acetosi ꝯpositi. ℥. i. mellis ro. colati. ℥. ß. aquarum feni. betonice. añ. ℥. i. ß. mis. ꝛ sumat pluribus vicib⁹ donec mã sit digesta: ꝛ recipiat in aurora calm. Digestiuũ ¶ Postea sumat hoc solutiuũ. ℞. pulpe cas. nouiter extracte. ʒ. vj. aut loco ei⁹ si abhorret cassiã mãne electe. ℥. i. ß. electuarij indi. maio. ʒ. ij. ß. confectio. amecb. ʒ. i. ꝛ cum deco. prunorum tamarin. polipo. cartami. ꝛ in fine addatur thimi ꝛ epithi. ꝛ fiat potio quam sumat actu calidam per duas horas ante diem: ꝛ dormiat super ipsam aliquantisper postea moueatur dũ incipit operari: ita ꝙ verisimilr ꝑficiet opatiõeꝫ suã in sex horis vel circa: ꝛ ħ ẽ maxie cũ nihil ꝑcipit̃ de odore ipsi⁹ medicie: deide sumat lauatiuũ suũ ex aq̃ ord. aut iure ciceꝝ rubeo. cũ ℥. ß. ꝫucbari rub. Si aute

abhorret me^na^ pt accipe diarob cũ turbith.ʒ.ſ.aut diaci
tonitẽ ſolutiuũ poſitum ad Aui.5.cañ.3.iij.aut pill'.aggre
gatiuas cocias. añ.ʒ.ſ.miſce ꝛ fiant pill'.v.quas ſumat vt
dcm̃ eſt:deinde poſt lauatiuũ ꝑ horã ſumat prãdiũ ſuũ ex
cibis antedictis. ℭ Itẽ die vo ſequẽti ſumat.ʒ.j.mitridati
in aurora aromatici ro.ʒ.ſ.miſ.ꝛ ſumat in aurora.
ℭ Itẽ aliqb⁹ dieb⁹ ſequẽtib⁹ poſt h⁹ purgationẽ vtaꝛ aro
Enema lenitiuũ matico ro.deſcri. Sab.ꝑ hos dies. ℭ Itẽ ſi nã nõ fuiret ꝑꝑ
ſtipticitatẽ vẽtris vtatur clyſteri lenitiuo. vz. ℞.decoctio.
maluaꝝ viol'.furfu.ſiue ordei lib.i.aut aq̃ ordeĩ.lib.i.vitell'.
ouoꝝ recẽ.nũo.ij.pulueris ſu.ʒ.i.olei cõis.ʒ.iij.ſalis cõis
ʒ.iij.ꝛ interdũ ſi plꝫ ponaꝛ caſ.fiſt.ʒ.i.fiat clyſtere: aut vta
tur ſuppoſitorio ex melle ꝛ ſale communi.
ℭ Dicto de regimine ꝑticulari mõ dõꝫ eſt regimine magi
ꝓprio qd̃ ꝯcernit ꝓpriã mãm cũ ſuis accñtib⁹ i q̃ tres erũt
intẽtiões. vz. p^a^ ad ſtõm. 2^a^ ad cerebꝝ: 3^a^ ad mrice. ℭ Dige
raꝛ ꝑ mã mediãte tali ſyr. ℞.radicũ apij:feni.ſpa'.petroſil'.
añ. M.ſ.cipi:acori:diptãi.calãi aro.añ.ʒ.ſ.pule.calamen
ti:mẽtaſtru:matricarie vtriuſqꝫ artemiſie ſatine rub.ticto
ris.añ.ʒ.i.bac.lau.ſe.aniſi fe.dau.carui ſiſel.añ.ʒ.v.capil'.
ve.ʒ.iij.dimittãꝛ in iſuſiõe i li.vj.aq̃ ſontiũ clare ꝑ diẽ:deĩ
bulliãt ad cõſump.medietatis ꝛ bñ fricẽꝛ cũ manib⁹ deĩ
coleꝛ ꝛ ex bul⁹ colatura accip.li.iij.ſuc.albi de vna cocta
mell'diſpumati.añ.li.i.ꝛ aromatiçeꝛ cũ ſpẽb⁹ ligaria i pe
cia. ℞.cinamomi.ʒ.iij.nucis muſ.garioſi.macis añ.ʒ.i.ſſ.
galãge ldegi.añ.ʒ.ij.croci.folij.ligni aloes.añ.ʒ.ſ.ꝛ dcoqꝛ
ad.o.q̃titatẽ ſi vis potes addere i fine aceti ſqlli.ʒ.iij.ſed
in pñti nõ eſt vis: qꝛ accipiã de oximelle ſqlli. ℞.ſyr.ſupra
ſcripti:ſyr.de ſticados mell'ro.cola.oximell'ſqlli.añ.ʒ.iij.
decoc.caſ.lig.nucis muſ.calamẽti iuniperi.ʒ.iij.miſce ꝛ ſu
mat aliqb⁹ diebus in aurora calm. ℭ Itẽ facta digõne ſu
mat iſtã medicinã. ℞.agarici troci.reubarbari mun.ꝛ ele
cti.añ.ʒ.ij.ſpi.℈.ſ.incidãꝛ ſubtil'r: ꝛ infundãꝛ in decoc.pru
noꝝ tamarindoꝝ pollpo.paſſula.cortami:ꝛ in fine addaꝛ
thimi ꝛ epithimi ꝛ dimittãꝛ in infuſiõe ꝑ horas.viij.deide
fiat fortis exp̃ſſio in q̃ diſſoluaꝛ mãne ele.ʒ.i.aut caſ.nouit
extte.ʒ.vj.diaſiticornis ꝯfectionis antech.añ.ʒ.i.ꝛ fiat po
tio: quã ſumat.ꝑ.ij.horas añ diẽ. ℭ Si aũt abhorreret in
for^a^ potabili põt accipe hꝫ pill'as. ℞.pill'.fetid.ꝑillaꝝ co
chi.aii.℈.i.pill'aꝝ aggregatiuaꝝ.℈.ij.miſce:ꝛ fiãt pil.vij.
q̃s ſumat vt.ŝ. ℭ Itẽ loco ſupraſcriptaꝝ põt vti iſto puluẽ
℞.turbith electi.ʒ.j.reubar.℈.i.ſſ.ʒ.ſ.maſti.℈.i.ꝛ põt ſu
mere loco medicine cũ vini albi.ʒ.ij. ℭ Itẽ. ℞.dyarob:cũ
turbit.ʒ.iij.aut diacitonitẽ ſolutiui deſcri. Aui.5.cañ.3.iij.
ꝛ vtaꝛ: qꝛ eſt me^na^ delectabilis bone oꝑatiõis: ꝛ põt vti lo
co ſupraſcriptaꝝ ꝑ duas horas añ diẽ. ℭ Itẽ fcã oꝑõne q̃
ꝯuſil'r erit ſpatio ſex horaꝝ: aut qñ nõ ꝑcipit odorẽ: aut eru
ctuationẽ ipſius me^ne^ ſumat lauatiuũ ſuũ ex iure ciceꝝ ru.
cũ.ʒ.ſ.ſuchari ru.aut ex aq̃ or.aut iure carnium exunda.
ℭ Itẽ die ſeq̃nti ſumet.ʒ.i.mitridati cũ tãtũdẽ pliriſarcori
Fomentũ ſtõachum con. ℭ Itẽ poſt duos dies aut tres fiat fomẽtatio ſtõ i hũc
modũ. ℞.roſ.rubeaꝝ mẽte ſicce extremitatũ abſinthij ſq
nãti.añ. M.ſ.cinamomi.ʒ.ſ.ſinçib.galãge nucis muſ.ga
rioſi.corticũ citri macis cardam.añ.ʒ.ij.ſe.aniſi feniculi ci
mini carui ſiſeleos amomi ameos.añ.ʒ.iij.ligni aloes.ʒ.i.
ꝯtundanꝛ groſſo mõ: ꝛ bulliãt in vino albo odorifero coo
perto vaſe bullitõe vna: deide accipe ſpõgiã ad q̃titatẽ vo
le manus ꝛ infuſa in ſupraſcripta decoctiõe deide facta ex
preſſiõe ſupponaꝛ ſtõ: ꝛ cũ icipit infridari renoueꝛ aq̃: ꝛ ħ
fiat q̃tuor: aut qnqꝫ vicib⁹ deide exciteꝛ cũ panno calido.
Unguentũ ſtõaticũ ℭ Poſtea vngaꝛ cũ vnguẽto iſraſcripto. ℞.olei ſpice ma
ſticis abſinthij.añ.ʒ.iij.cere.q.ſ.ꝛ in fine addaꝛ pul.maſti
cis.ʒ.ſ.pul.gariofiloꝝ macis cinnamomi corralloꝝ ru.li
gni aloes.añ.℈.i.gallie muſ.℈.ſ.miſce ꝛ fiat vnguẽtum ꝑ
Cerotũ vnctione ſtõi facta ſupraſcripta fomẽtatione. ℭ Cerotum
ꝓ ſtõ facta vnctione ꝑ aliquos dies. ℞.maſti.ſtoracis cala
mite.añ.ʒ.i.garioſi.cinnamomi ligni aloes cipi ſandalorũ

rubeo.añ.ʒ.ſ.mẽte ſicce roſaꝝ rub.abſinthij ſqnãti.añ.℈. Cerot
i.ſpice macis coralloꝝ ru.añ.℈.ij.laudani.ʒ.ij.pulueriçen
tur ꝓdicta: ꝛ cũ oleo maſticis.ʒ.ſ.ſpicis raſine.añ.ʒ.i.ſ.ce
re.ʒ.ſ.ꝛ fiat cerotũ ſm formã bonã. Si aũt ꝑ interuallum
tꝑis poſt vſum ceroti velit vti ſacculo põt hꝫ vti. ℞.mẽte Sacculus.
ſicce ſqnãti abſinthij.añ.ʒ.ij.cinamomi garioſi.ſinçibe.ga
lãge ſpice macis xilobalſami carpobalſami.añ.ʒ.i.macis
ʒ.ij.coralloꝝ.ru.coriãdroꝝ ꝑparatoꝝ.añ.ʒ.ſ.lig.aloes.℈.
ij.corticũ citri gallie muſ.aii.℈.i.ro.ru.ʒ.i.cõtũdãꝛ groſſo
mõ ꝛ fiat ſacculus cũ pãno de grana in forma ſcutaçoli ꝓ
ſtomacho. ℭ Itẽ vtaꝛ aromatico ro.dia galãga.ſinçi.ꝯdi
torꝫm tñ diuiſitatẽ tꝑis traçea groſſa: aut pul'.ducal'.aut ſuf
ficit vti aromatico a Meſ.deſcripto. ℭ Itẽ põt vti iſta con Elm.
fectione q̃ ẽ ſtomatica cordialis. ℞.ſandaloꝝ ru.vtriuſqꝫ
been.coralloꝝ ru.añ.ʒ.ſ.roſ.rub.ʒ.i.ſeminũ cõiũ fridorũ
amilli draganti gũmi arabici berberorum pap.al.lactuce
citonioꝝ.añ.℈.ſ.ſpice cinnamomi aſſari aniſi feni.maſti
cis ſquinanti galange nucis muſ.ſinçi.macis cardamomi
folij.añ.ʒ.ſ.raſure eboris margaritarum fragmentorum
gallie muſ.trociſcorum diarodon.añ.℈.i.folioꝝ auri ꝛ ar
gẽti.añ.numero.viij.muſci ambre.añ. grana.iij.anii.dul.
ꝑinearum.ʒ.ij.ambarum mundatarum cum aqua feruen
tiſſima incidantur ſubtiliter: ꝛ cũ ſucharo al.lib.ij.fiat cõ
fectio in morſellis: de qua ſumat morſellũ vnum per horã
ante prandiũ cũ modico vini odoriferi. ℭ Confectio alia
ſtomachalis. ℞.cinnamomi.ʒ.ij.ſinçi. nucis muſ.carda
momi galange garioſi.añ.ʒ.i.macis folij:ligni aloes.añ.
℈.ſ.aniſi.ʒ.i.peliculatum intrinſecarum ſtomachi gallina
rum ablutarum cum vino maluatico ꝛ exiccataꝝ.ʒ.iij.ſu
chari tabar.lib.ij.ꝛ fiat confectio in morſellis.
ℭ Dicta intẽtiõe ꝑma mõ venio ad intẽtionẽ ſcdam: circa
quã aliq̃ breuia ꝑticularia dicaꝫ. ꝑmo diuertaꝛ mã q̃ fluit
interdũ ad ſtõm cum gargariſmatibus caputpurgijs fu
migationibus ꝛ cum confortantibus ſtõm. ℭ Fiat garga
riſma in hũc modũ. ℞.oximellis ſimplicis.ʒ.ij.aq̃ decoc. Garga.
ordei corticũ thuris.ʒ.iiij.ꝛ fiat gargariſma ante cibum ꝑ
tres horas mane ꝛ ſero. Si vero indigemus fortiori inciſi
uo fiat cum oximelle ſquilitico poſtea cũ melle roſa.cum
decoctione ſumach.balauſtiaꝝ gallaꝝ cipſſi cinnamomi
garioſi.añ.q.ſ. ℭ Itẽ fiat caputpurgiũ cũ aq̃ mell'.aut cũ
roſ.melle roſ.collato ꝛ aqua ſanſuci ꝛ hyſopi: aut cũ ſuc Caputpurg.
co bletis deputati. ℭ Item interdum ꝓuocentur ſternuta
tiones: aut cũ ſucco cucumeris aſinini: aut pipere aut elle
boro: aut euforbio. ℭ Item cõfortetur cũ pomo ambre di
cto a Meſue in ſuo de appropriatis.capitulo de ſoda for
ma.ꝛ multe reperiuntur deſcriptiones q̃s breuitatis gra
tia omitto. ℭ Lixinium ꝓ ꝯfortatione ꝛ exiccatione capi Lixiniũ
tis poſt euõnẽ factã. ℞.foliorũ lauri maiorane camomil
le ſticados aſſari calamenti folliculoꝝ ſene ſaluie roſmari
ni.añ. M.ſ.nucis muſ.laudani.añ.ʒ.ij.contundanꝛ groſ
ſo modo: ꝛ inuoluantur in pecia: decoquanꝛ in lixiulo mũ
do claro facto ex cinere ſtipitis caulium ꝛ ſermentis viti
um ꝛ lignis ficuum ꝛ quercoris ꝛ abluatur caput cũ dcõ
lixiuio in hebdomada: ꝛ ſi fieret embrocatio ex hꝫ lixiuio Fumigium.
interdum forti⁹ iprimeret. ℭ Item ſuffumigeꝛ cum hmõi
trociſcis mane ꝛ ſero. ℞.ſtoracis laudani cere.añ.ʒ.ſ.nu
cis muſca.ligni aloes thuris maſculi radicis peonie blete
biſantie calami aromatici mirrhe maſticis.añ.ʒ.i.muſci.
℈.i.aut.ſ.puluerĩçentur predicta: ꝛ cum ſtorace laudano
ꝛ cera fiant trociſci: quorum quilibet ſit.ʒ.ſ.de quo fit ſuf
fumigatio ſuper carbones. ℭ Itẽ fiat ſacculus. ℞.camo
mille maiorane ſticados.añ.pugillum.ſ.corticum citri.ʒ.
ſ.cinnamo.gariofil.añ.ʒ.i.ſpice.ʒ.ſ.macis nucis muſca. Cura
añ.ʒ.i.ſe.nigelle ſtafiſagrie ſandarace iuniperi añ.℈.ij.gal humiditatũ alba
lie mu.℈.i.contundantur groſſo modo ꝛ in ſacculo de pã rũ ma
no ꝺ g̃na ad q̃titatẽ vole man⁹ ſupponaꝛ ꝯmiſſure capiti. tricis.
ℭ Quãtum vero ad tertiã intentionẽ que eſt circa regi

men ipsiꝰ mſicis post mūdificationē mēstruorū purgetur
matrix a suꝑfluitatibꝰ albis flaticis defluētibꝰ i hūc modū
℞. bñdicte. o. ʒ. ß. ellebori al. ℈. i. ꝛ fiat suppositoriū cū pā
no lineo īuoluto cū filo pēdēte ī nocte: aut de die ipa gestē
Suppositoria. te. ¶ Itē pt fieri suppositoriū ex yeralogodió. ʒ. ß. ꝛ suppo
nat cū pecia vt dcm̄ ē. aut dissoluat cū oleo iunipi. fiat sup
positoriū cū lana viridi: aut octo īfusis ī dcō liq̄re ꝛ suppo
nat vt dcm̄ ē. ¶ Itē pōt fieri suppositoriū ex gūmi arabi.
bdelio serapino ꝛ oppoponaco. añ. ptes eq̄les: ꝛ cū felle
tauri: ꝛ pice liq̄da fiāt suppositoria ad lōgitudinē 4ᵒʳ digi
toꝝ cū filo pēdētia. ¶ Itē si aliq̄n iduceret̄ ardor siue pru
ritus ex vsu supraſcriptaꝝ reꝝ remoueat̄ cū pecia lini siue
cotto carminato īfusis ī oleo vio. aut oleo nenufarino: aut
ex albumie oui ꝯquassato cū aq̄ rof. aut aq̄ solatri: ꝛ reno
uet̄ quisq̄ dolor siue pruritꝰ remoueat̄. ¶ Itē fiat encbati
sma in q̄ sedeat mulier ifra vmblicū. ℞. calamēti pulegij ori
gani rubbe sicce mentastri saluie fo. lauri. añ. M. i. artemi
sie betonice. añ. M. i. ß. se. anisi se. carui cimini baccaꝝ lau
ri nigelle iunipi. añ. ʒ. i. decoquant̄ ī aq̄ sufficiēti ī q̄ sedeat
Fumigium. mulier: vt dcm̄ ē. ¶ Itē suffumiget̄ ꝯiectorio aut sede ꝑfo
rata cū hꝭ trocis. ℞. thuris masti. mirrhe storacis calami
te se. iunipi. añ. ʒ. i. galbani armonia. añ. ʒ. ß. gallie mus. li
gni aloes. añ. ℈. i. musci gra. iiij. ꝛ cera. q. s. fiāt trocisci: ex
qbꝰ suffumiget̄ sero ꝛ mane post balneū supraſcriptum.
¶ Itē iungat̄ stōs cū vnguēto marciatō aut vng. arog.
añ. ptes eq̄les: aut oleo muscelino. aut oleo spice. ¶ Itē
vtat̄ ꝯfectiōe plirisarcoticō. ¶ Itē vtat̄ huiꝰ ꝯfectione. ℞.
margaritaꝝ nō ꝑforataꝝ piretri āboꝝ. añ. ʒ. i. ʒingi. ꝛ ma
sticis āboꝝ. añ. ʒ. iiij. doronici ʒedoarie se. apij capsie car
damomi nucis mus. cimini. oium. añ. ʒ. iij. bee al. ꝛ ru. pi
peris ꝛ macropipis oium. añ. ʒ. ij. cinamo. ʒ. ß. ʒuc. tabar
ʒeth ad pōdus oium puluerizent̄ subtilr: de q̄ sumat cocle
ar. j. ī mane cū vio odorif. potes aūt facere ꝯfec. in forᵃ soli
da: aut ī forᵃ elˀarij de q̄ pōt sumē. ʒ. ij. ꝑ vice. ¶ Pulvis ad
idē quo pōt vti ī cibarijs. ℞. spice sq̄nāti nucis musca. car
damomi galāge ʒedoarie. añ. ʒ. ß. macis gariofi. folij lig.
aloes masticis ʒinʒi. cubebe croci anisi aneti ozimi se. pe
trosilij carui ameos dauci cassie lignee calami aromatici.
añ. ʒ. ij. rosa. rub. ʒ. i. ʒucb. ʒ. iij. salia cōis. ʒ. ij. ¶ Si autē
formare volueris eliū ꝯficiat̄ cū syr. de citōijs saluie ab
sinthij maiorane mellisse artemisie semie iunipi pulegij ca
lamēti. añ ʒ. ij. ꝛ cū pulue supraſcriptaꝝ reꝝ fiat eliū: de
quo sumat. ʒ. ij. pro vice. ¶ Interdū vtatur hac ꝯfectione
℞. diacorii ꝯfectis. plirisarcoticō aromatici ro. descriptiōe
Gab. cū. s. rof. violaꝝ diabuglosati diaboragiati. añ. par
tes eq̄les: misce in mortario: ꝛ cū syr. de corticibus citri in
forma elij. ¶ Itē vtat̄ mirabolanis cōditis interdum post
purgationes factas. ¶ Itē vtat̄ hꝭ pillulis in regimie ꝑ
seruatiuo: ꝛ ꝯseruatiuo siue itermissiōe tpis siue dicte: ℞.
hyerepigre. ʒ. ij. mirab. nigroꝝ ꝛ citrinoꝝ añ. ʒ. iij. masti
cis anisi succi eupatorij succi absinthij. añ. ʒ. i. ro. rub. ʒ. ii.
terātur ꝛ cribellētur: ꝛ cū melle rof. q. s. formētur pillule:
de qbus sumātur. ℈. ii. ꝛ fiāt pillule quinq̄ ꝛc.

¶ De suꝑflua extenuatione ꝑp debilitatē digestiue stōcbi. ꝛ
intestinoꝝ cū rugitu ꝛ sonitu. Cōsilium. lii.

Dispositio huius nobilis viri dñi pre
cluallis de ianua ꝑp quam
intēdo ꝑncipalr ꝯsulere sibi est suꝑflua exte
nuatio: ꝛ patit̄ ipse fere ꝯtiue rugitū saltē ita
q̄ omni hora cōprimēdo vētrē ꝓpe stōm ī si
nistro latere sentit̄ manifeste sonitꝰ satis grauis. ¶ Et cū h
ex interuallis paucoꝝ dieꝝ accidit sibi q̄ egerit in die vna
satis multā egōnē ꝑtī grossā ꝑtī subtilē ꝛ coloris cineri
cij: ex cꝰ emissiōe alleuiat̄: ꝛ si comedat parūper abūdātiꝰ
grauat̄. ¶ Appetitū aūt hꝫ satis bonū nec sitit ꝛ vrinas hꝫ
coloris palearis cū spuma ꝛ hypostasi diuulsa viscosa dor
mit ꝯueniēter ꝛ spuit satis: ꝛ iudicio meō ē cōplonis nālis
frīde ꝛ sic. recte: iuxta exēplū Aui. ꝑˢ ꝑmi cū dixit q̄ hꝭ cō
plōnē hūs gn̄at hūiditatē extneā ꝑp debilitatē digestiue: ꝛ
ē hō macer: cꝰ iūcture sunt laxe ꝛ vene anguste. timorosus
leuis suauis: ꝛ fridus tactu: ꝛ ē etatis an. circa. xxiij. ¶ Ex
qbꝰ pꝫ in causis extenuatiōis eē ꝑ debilitatē digestiue stōis
ꝛ itestinoꝝ a cōplone frida radicalr sicca: ꝛ accn̄talr hu.
¶ Scdō debilitatē digestiue epis ꝑp cōplonē fri. ꝛ hu. ac
cidētalr cū pn̄tia flatice mātei. ¶ Tertio oppilōnes q̄ sūt
ꝑtī ī epe ꝛ ꝑtī ī strictis vijs post epar. ¶ Et 4ᵒ debilitatē
duaꝝ vtutū ī alijs mēbris. s. attractiue ꝛ digestie. ¶ Ex q
bꝰ diligēti medico pꝫ q̄ sint gn̄ales itētiones habēde.
¶ Sꝫ ego omissis disputatiōibꝰ ꝑp breuitatē dabo ꝯsilium
in regimine vite: ꝛ postea ī vsu medicinaꝝ inuocato diuino
auxilio: ꝛ poterit prudēs medicꝰ ꝯsiderare quō ex ꝯiectu
ra artificiali idicatiōe sumpta tenuitate: ꝛ ꝑ ꝯn̄s mō q̄dā
inanitionis: ꝛ a pn̄tia mātei: ꝛ ꝑ ꝯn̄s replone mala: ꝛ a vir
tutū dictarū debilitate ꝛ mala cōplone hūida accn̄tali et
sicca nāli videat̄ mihi partī vni ꝑtim alteri tribuendum.
¶ Intelligēdo q̄ malā cōplonem siccā nālem non intelli
go ꝯctam a ꝑncipijs gn̄ationis: q̄r in hoc dubito: sed illā
que sequitur elemētarē membroꝝ compositionem.
Aer. ¶ Incipiamꝰ ḡ ab aere ī q̄ dꝫ cauē oēm excellētiā quisq̄ vi
deat̄ suꝑflua accn̄talis hūiditas ꝑp excūtia: ꝛ postea ꝯue
nit ei aer ad aliq̄lē tēdēs hūiditatē quisq̄ resumat parūꝑ si
ne excellētia ī actiuis nisi ī leuissima calitate ꝛ dꝫ eē clarus
mūdus a sordibꝰ a malo vapore fumo nō vētosus: ꝛ ī esta
te tpet̄ eiꝰ calitas cū ramis salicis aut vitis: ꝛ dꝫ cauere a to
lerātia nimie friditatis extremoꝝ ꝛ nimie calitatis: ꝛ decli
nādo tn̄ ad aliqualē caliditatē: ꝛ fcā aliq̄li leui purgatio
ne vt dicā ifra: ꝯueniret ei in mane cōpleta digōne ꝑˢ: ꝛ im
mediate: ꝛ balneari ī aq̄ cal̄a dulci decoc. pauce camomil
le caliditate nō multū excedente: ꝛ ibi tādiu morari q̄ ex
tremitates digitoꝝ tumescāt aliquātulū: ꝛ nō expectet q̄
usq̄ detumescāt ꝛ postea stati egredi anteq̄ sudet: ꝛ se ter
gere ꝛ pauco tempore interueniente comedere.
Motus. ¶ Exercitio opꝫ eū vti nō multo sꝫ suaui quisq̄ icipiāt extre
ma calefieri: sit ꝛ exercitiū ābulatiōis ī locis tpati aeris: ꝛ
maxie liberi ī rure: ꝛ caueat nimietatē exercitij. ¶ Pōt tn̄
facere in mane post emissionē egōnū fieri sibi fricationes
ad crura ꝛ coxas ꝛ nates ꝛ spatulas ꝛ vētrē ꝛ pectꝰ: ꝛ ca
put ꝛ brachiū cū mātili leni quousq̄ calefiant ista loca: et
parūper fiant tumida: ꝛ vitet omnimodā quietem.
Cibi. ¶ In cibis eiꝰ q̄ sint hūidi actu facilia digōnis: ꝛ boni nu
trimeti: ꝛ ad leuē calitatē tēdētis: ꝛ hūiditatē ꝛ dat in tāta
quātitate q̄ medicus ꝑcipiat ipsos bñ digeri: ꝛ vices aut
itegre cibatiōis: aut ꝑtialiꝫ numerent̄ sm̄ q̄ pōt digerē:
ita q̄ nullo mō 2ᵐ cibū sumat añ cōplemētū digōnis primi
cibi: ꝛ nō sint viscosi neq̄ grossi. ¶ Descēdēdo ad ꝑticula
Panis. ria dꝫ panē assumē ex optia farina frumēti mūdi ab alijs
granis: ꝛ sit bñ pistus bñ fermētatꝰ ꝛ bñ coctꝰ ꝛ hēat ꝯiun
ctū aliq̄d minuti furfuris ꝛ salis. Et caueat panea opposi
ti modi: neq̄ comedat cal̄s: vt venit a furno neq̄ trālacta
die tertia. Et nō sit ex frumēto duro grosso sicut cicilie.
Carnes. ¶ Carnes āt sint sic carnes ꝑuaꝝ auiū pulloꝝ ꝑdicū fasia
noꝝ ꝛ colūboꝝ volare icipiētiū ꝛ turtuꝝ iuuenliū ꝛ he
doꝝ ꝛ castrati ānualis de mōte: ꝛ q̄ñq̄ vituloꝝ lactētiū ꝑ
uoꝝ ꝛ reliq̄s carnes meliꝰ eēt dimittē: ꝛ sint de ꝑte dextra
ꝑtis añrioris aialis ōrelictis iteriorībꝰ ꝛ capite ꝛ collo ꝛ sit
ꝓprie ꝑs illa q̄ vocat̄ macra siue caro rubea: ꝛ nō ꝑs val
de piguis vel mixta cū piguedine ex aialibus sanis nutritis
in aere libero mediocriter pinguibꝰ ꝛ nō sit caro aialiū sa
ginatoꝝ: sunt statim in carceribus: ꝛ melius ē quousq̄ sit
fortior q̄ sint elixe nisi eēnt auicule ꝑue: hāꝝ tn̄ auicularū
ossa nō comedātur neq̄ ēt pulloꝝ. ¶ Vitelli ouorū recen
Ova. tium ex gallinis sunt ꝯueniētes nō multū cocti imo tenelli
q̄lisercūq̄ coquātur: ꝛ si fieret frictiliū ex eis cū bono oleo
oliuarum ꝛ pauca aceti quātitate q̄d esset valde tenellum

pro aliqb⁹ vicib⁹ nõ icõueniret: sꝫ oua dura ꝛ nõ recẽtia ꝛ
Pisces. oua alioꝝ aialiũ dimittant᷑. ℭ Pisces indicio meo melius
eẽt nõ cõcedere sꝫ si comedant᷑ sint ꝑui sq̃mosi de libero mari vel de fluuio currẽte sup arena vł lapidib⁹: ꝛ ꝯdiant᷑ cũ modico pipe ꝛ paucissima aceti q̃ꝫti^{tas} vel coquant᷑ i vino. Et pisces magnos: aut sine sq̃mis: aut de stagnis: aut non
Lacticinia. boni odoris dimittat penit⁹. ℭ Pro nũc oib⁹ pẽsatꝭ puto q̄ sit meli⁹ dimittẽ lac ꝛ caseũ ꝓꝫ oẽm modũ: si m̄ rugit⁹ ille cessasset nõ negauissẽ lac asine post leuẽ purgationẽ debito mõ ꝛ tpe. ℭ Uictualia de pasta sic̄ lagane artocree ꝛ pastilli: ꝛ silia ꝛ frumẽtũ coctũ dimittant᷑ oino ꝛ silr oia legumina ꝛ miliũ ꝛ pãnicũ ꝛ riçũ ꝛ oia grana nisi ordeũ et
Fercula brodiũ cicer: qb⁹ ꝑt aliq̄n vti. Sꝫ ꝑ fercu lis ei⁹ ꝑt vti pane bulito vł vitell' ouoꝝ vł amigdalato cũ çuc. vel herbis qbusdã sic̄ boragine buglo. feni. endi' ꝯiũcta cũ aliqb⁹ calidis: cicorea cicerbita cũ mẽtha vel petrosilino vł mace-
Est rosirũ porcinum. donico vł aliqb⁹ talib⁹ silib⁹. Alias ãt herbas sic̄ lactucã ꝛ bletas ꝛ erucã: ꝛ portulacã ꝛ sinapiꝫ ꝛ nasturtiũ ꝛ amaras herbas dimittat ex diuersis cãis nisi tpe estatꝭ i vehe-
Radices mẽtib⁹ calorib⁹ vteret᷑ pauca lactuca coc. ℭ De radicib⁹ dimittat allea porros cepas raffanos rapas ꝛ napones ꝛ pastinacbas. Sꝫ ꝑt vti radice apij aut petrosilini: aut feni. sparagi aut yringi: sumẽdo eaꝝ decoc. cũ carnib⁹ vł ptisana ordei vł alijs cibis. ℭ De fructib⁹ ꝯueniũt ei fic⁹ recen
Fructus tes bñ mature: nõ tñ i mlta q̃ꝫti^{te} ꝛ fic⁹ sicce si cõcedant᷑ cuꝫ nucib⁹ aut cũ amigdalis añ cibũ ꝛ .g̃. pini ꝛ fisticiꝫ: sꝫ post cibũ ꝑt vti amigdal' cũ çuc. ꝛ qbusdã auellanis assatꝭ cuꝫ çuc. ꝛ tolerat᷑ aliqd de piro cocto vł de citonio cũ aniso super⁹ vel feniculo: ꝛ alij fruct⁹ tã sicci q̃ꝫ hũidi ex diuersis causis dimittãt᷑ ītelligẽdo melões ꝛ cucur. ꝛ melõgenas: ꝛ silia in nũo fructuũ. Fũgi ꝛ tubera oia dimittant᷑. Et i vna mẽsa nõ comedat diuersa cibaria q̃ꝫtũ plus est ei poẽ: q̄ si sint diuersa ꝑmittat mollia: aut ventrem lenientia.

ℭ Por⁹ ei⁹ dꝫ eẽ vinũ albũ ꝑticipãs leuissima dulcedie q̃uꝫ
P Por⁹ q̃ꝫ videat᷑ aꝑtas eẽ oppil'ões. Sꝫ postea sit vinũ rubeũ ꝛ claꝝ aliq̃lr dulce ꝛ nisi sit mltũ potẽs nõ dꝫ aquã cõmiscerĩ: ꝛ cũ cibo suo nõ bibat mltũ: imo ꝑcise tñ q̃ꝫ^{tũ} ad cibuꝫ putat sufficẽ cõmiscẽdũ: q̄ si remãserit sitꝭ cõpleta ꝑ' digõne ꝑt aliqd bibere. ℭ Sõn⁹ ei⁹ sit i camera bñ clausa tem-
P Sõn⁹ perati aeris in bono lecto: capite bñ eleuato: ꝛ corꝑe bene cooꝑto ꝛ sup latꝰ sinistro vꝑtĩn: ꝛ incipiat saltẽ duob⁹ boris post cenã: ꝛ sit in nocte vel in mane añ tertiaꝫ: ꝛ caueat somnũ diurnũ ꝛ sup vacuitatẽ ꝛ sup nimiam repletioneꝫ.

ℭ Euões egõnũ ꝯueniũt ei si sint ꝓm suũ cursum nãlem se
Cañ. mel in die ad min⁹: ꝛ q̄n nã nõ rñdet fiãt clysteria cuꝫ decoc. anisoꝝ: ꝛ se. aneti: ꝛ silium rerũ carminatiuũ cum. ʒ. ß. yerepi. pul. cas. mel ro. colati. añ. ʒ. i. ß. olei ane. ʒ. iij.

ℭ Caueat sibi ab ira tristitia accidia sollicitudine cogitatio
Aie accidẽtia. ne plurima dolore: ꝛ vsu venereorum.

Descendendo ad medicinalia nõ obstante sua macilentia q̃ mala cõpl'o stõi: ꝛ epis ei⁹ saltẽ souet᷑ a mã flatica: vꝫ mihi q̄ deãt leuiter purgari nũc cũ erit ianue sumẽdo ꝑ hũc syr. h mõ. ℞. mel. ro. colati. ʒ. iiij. distẽpet᷑ cũ hac decoc. ℞. anisoꝝ ꝯmisoꝝ. ʒ. ij.
P Digõ passulaꝝ. ʒ. ß. ligri. ʒ. iij. mastic. ʒ. i. ß. fac buliri i li. ij. ß. aq̄ lẽto igne quousq̄ꝫ redeat ad tertiã ꝑtẽ: ꝛ erit decoctio ꝓ duabus vicib⁹: quẽadmodũ syrupus: ꝛ si opꝫ clarificetur.

ℭ Sũpto syrupo purget᷑ cũ hac medi^{na}. ℞. reubar. electi.
P Euõ. ʒ. ij. spice. ℈. i. ifundant᷑ i deco. silĩ decoctiõi syrupi remota mastice ꝑ mediũ diẽ. Postea colet᷑ ꝛ i colatura addat᷑ turbith electi. ʒ. ß. ss ℈. ß. ꝛ fiat me^{na} q̄ indicio meo ẽ valde lenis. Oꝫ si pñti medico turbith eẽt suspectũ ꝑꝑ ṽtuteꝫ extenuatiuã det᷑ ifusio. ʒ. ij. ß. reubar. in dicta decoc. cũ suo correctiuo: ꝛ iteꝝ si ꝑꝑ extenuationẽ videat᷑ potius vtẽdũ blãditiuo regimine: ꝑsertiꝫ ꝑꝑ supueniẽtẽ estatem capiat syrupũ ꝑdictũ. xv. dieb⁹ ꝛ oib⁹ duob⁹ dieb⁹ semel faciat clysterem in quo buliuerit semina carminatiua: sic̄ dauc⁹ ꝛ anisũ

ꝛ ciminũ: ꝛ semẽ aneti: ꝛ silia: dimittẽdo vehemẽter acria Enema.
cũ ordeo ꝛ radice maluauisci: ꝛ i colatura ꝑdat᷑ pulpe cassie: ꝛ hyerep. añ. ʒ. vi. cũ. ʒ. ß. elij de bacis lauri: ꝛ oleo anetino. ʒ. iij. ꝛ ita trãseat loco purgatiõis sumẽdo ꝯsuetum eodẽ tpe: ꝛ dimittẽdo cibos duros: ꝛ postea paulati redeundo ad cibos q̄ sumunt᷑ i for solida. leuis tñ digõnis: deide ad cibos sanoꝝ paulatiꝫ. ℭ Uꝫ aũt mihi q̄ oi die trib⁹ boris añ cenã q̄n sumit i mane syr. vel aliã medicinaꝫ sumat
Chisodea Ga. de chisodea posita a Gal'. circa. ʒ. ij. ꝓ vice cũ pauco vino arõatico: ꝛ ẽ⁹ est h cõpõ. ℞. pulpe passulaꝝ sine corticib⁹ et arillis. ʒ. xxv. croci. ʒ. i. calami arõatici. ʒ. ij. bdelij indaici. ʒ. ij. ß. cinamo. ʒ. ii. sq̃nanti. ʒ. ij. ß. cassie lignee. ʒ. ß. spice. ʒ. iij. mirrhe. ʒ. iij. terbẽtine. ʒ. iiii. aspalti limati vel puluerizati. ʒ. i. mell' dispuma. optimi. ʒ. xvi. vini q̃ꝫ^{tũ} sufficit: ad incorporãdũ oia adiuicẽ in for⁹ elij: ꝛ sit vinũ claꝝ odoriferũ subtile aurei coloris. ℭ Itẽ q̄ñ igredit᷑ prãdiuꝫ vꝫ mihi q̄ meli⁹ est ei ꝑsertiꝫ post. xv. dies: in qb⁹ erit: aut purgatus: aut clysterizat⁹ mõ supradicto. In itroitu prãdij sumat. ʒ. i. hui⁹. ℞. elij dyaspoliticõ: ꝛ ẽ⁹ descriptio hi a Ga. i regimẽto sani. ʒ. iiij. dyacalamẽti. ʒ. ij. misce h. n. adiuuãt digõnẽ adiuuãt expulsiuã ꝛ faciũt trãsire cibũ ad mẽbra: ꝛ cũ h carminãt vẽtositatẽ. ℭ Cũ aũt trãsiuerit tps vni⁹ mẽsis oportebit vti reb⁹ restauratiuis: i qb⁹ i estate nõ sit nisi tpamentũ: ꝛ iõ h describã aliq̄ priꝫ potabilia: ꝛ ꝑm comestibilia.

ℭ Incipiẽdo a potabilib⁹ fiat ista aq̄. ℞. limacbiaꝝ quãti- Aqua limachiarum.
tatis q̃ꝫtũ vis: ꝛ ponãtur in aq̄ quousq̄ꝫ egrediant᷑ a cortice suo ꝛ abscindant᷑ itestina eaꝝ: ꝛ postea lauent᷑ cũ aqua: ꝛ cinere ꝛ sale renouãdo lauaturã sex vicib⁹: deide ponãtur i elẽbico: ꝛ distillẽtur in vase duplici: ꝛ de illa aq̄ det᷑ in mane trib⁹ boris añ cibũ: ꝛ silr in sero. ʒ. iii. pro vice cũ. ʒ. ß. cinamomi. Silẽm aquã possumus facere ex carnib⁹ tortucarũ nemoraliũ: ꝑparãdo eas mõ predicto: ꝛ silr ex sanguine porci cũ dimittitur ꝑ' ꝑo currere: ꝛ silr vltima: ꝛ accipiat᷑ media: ꝛ postea distillatur: ꝛ silẽm aquã possumus facẽ ex carne bedi ꝛ ꝑcipue de ꝑte añrioꝛi: ꝛ ex carne pullorũ. ℭ Notãdũ tñ q̄ aq̄ ex carne bedi ꝛ pullorum melior ad nutriẽdũ est q̄ sit ꝑ decoctionẽ in vase duplici siue elembico. Sꝫ ex limacbijs ꝛ tortucis ꝛ sanguine porci ẽ melior facta ꝑ elẽbicũ: ꝛ pñt dari iste aq̄ simplices cũ cinamomo vt dcm̄ ẽ ꝛ pñt ꝑmisceri vtilr cũ h syr. ℞. corticuꝫ citrimacis. añ. ʒ. i. ß. aque buglo. lib. i. ifundant᷑ spẽs i aq̄ ꝛ dimittãt᷑ ꝑ diẽ: ꝛ postea parũꝑ bulliãt: ꝛ coletur aqua ꝛ addat᷑ çuc. al. q. s. ꝛ fiat syrupus. ꝛ cũ. ʒ. iii. vnius de aqs ꝑdictis misceãtur dicti syr. ʒ. i. ß. ℭ Por⁹ regalis ꝯfortatiuus
Por⁹ regalis. epis ꝛ stõ: ꝛ apitiu⁹ oppil'onũ: ꝛ multi nutrimẽti fit h mõ. ℞. alicui⁹ aquaꝝ ꝑdictaꝝ: sꝫ i estate ẽ melior aq̄ limacbiarũ: ꝛ in tpib⁹ nõ calis pro eo aq̄ carniũ bedi vel caponis: ꝛ sit aq̄ li. i. ꝛ vini racesũ aut vernecii: nõ multũ g̃ssi: sꝫ claris ꝛ çuc. añ. li. ß. ꝛ in hyeme mellis dispuman. ʒ. viii. agitetur bñ simul ꝛ incorporẽtur: ꝛ postea colẽtur in sacculo i quo ponãtur iste spẽs. ℞. cinnamomi macis. añ. ʒ. i. cardamomi ligni alo. añ. ʒ. ß. limature acuũ q̄ sint sine erugine. ʒ. ii. ponatur h puluis i fundo sacculi: aut misceat᷑ ꝑ cũ ꝑdicto vio ꝛ aq̄: ꝛ postea coletur quousq̄ꝫ sit bñ claꝝ: ꝛ de isto potu sumant᷑. ʒ. iii. i mane. ꝛ. iii. in sero. iii. boris añ cibũ.

ℭ Electuaria aũt restauratiua. ꝛ si fiãt aliq̄n cũ carnibus limachiarũ: ꝛ cũ carnibus tortucarum: mihi tñ magis placẽt in nr̃o casu ꝑ'ibus respectibus: si sint de carne bedi vel de carne caponis: ꝛ maxime caponis iuuenis. Et q̃ compositiones sunt vsuales: ꝛ i estate opꝫ hic paꝝ de aromaribus: ꝛ in tpib⁹ frigidis multũ nõ laboro in scribẽdo: q̃ facile repiet a singularib⁹ medicis Ianue exñtib⁹ i de qbus loco dyaspolitikon sumãt ante cibũ statim. ʒ. i. pro vice.

ℭ Potus q̄ñ pure medicinalis ꝛ bon⁹ ẽ iste. ℞. passularũ dulciũ lib. ii. aq̄ li. viii. ꝛ dimittat᷑ stare ita ꝑ mediuꝫ diem ꝛ buliat lẽto igne vsq̄ꝫ ad medietatis cõsumptionem. Deinde: ℞. scorie ferri puluerizate lib. i. çucchari. ʒ. iii. origa-

ni.ʒ.ij.⁊ponant̃ ista cũ pcedẽtib⁹ dũ feruẽt. deide remouea tur ab igne: ⁊ dimittat̃ duab⁹ vel trib⁹ dieb⁹. Postea colet̃ ⁊ reseruet̃ ⁊ bibat̃ 4ᵒʳ horis añ cibũ de ea quantitas.ʒ.iij. pro vice solũ i mane qñ aliđ nõ sumit. ¶ Et vtat̃ post cibũ ꝯfectionib⁹ q̃ fiũt h̃ mõ. ℞. fisticoꝝ ramig. dulciũ mũdatarũ sisami ⁊ granoꝝ pini mũdatoꝝ. añ. ʒ.iij. pistent̃ bñ ⁊ cũ zuccharo sufficiẽti fiat ꝯfectio in morsellis i tpe estatis: vl̃ ꝯficiant̃ cũ melle dispu. in tpe hyemis ⁊ sumat̃ q̃ntitas. ʒ.i. pro vice: ⁊ supbibat paꝝ vini. ¶ Q, si hec nõ sufficerint i mane p̃ fricet̃ fricationibus rubificãtib⁹ cũ pãno lini nouo velociter ⁊ fortiter: ⁊ cito dimittat̃ fricatio qñ. s. mẽbra rubẽt. deiñ postea exercitet̃ exercitio suaui ãbulãdo: ⁊ cũ redierit domũ ingrediat̃ aquã ca. parũp mordicãtẽ: ⁊ velociter egrediat̃ ⁊ inungat̃ corp⁹ eius oleo sisami. deiñ postea iduat se ⁊ comedat. ¶ Q, si h̃ nõ sufficerit fiat for⁹ d̃ pãno lineo nouo ſm similitudinẽ sui corpis a collo ifra: ita q̃ possit extẽdi tota ⁊ postea claudi circa corp⁹ ⁊ brachia ⁊ coxas ⁊ crura ac si eẽt hõ totalr̃ indutus illa veste, tãgẽte carnez p totũ: ⁊ tũc i mane post fricationẽ pauloañ dictã hẽatur iste pãn⁹ sup quo toto sit extẽsa pix ad modũ ceroti subtilis: ⁊ calefiat ad ignẽ: ita vt icipiat pix eliq̃ri. deide circũponat̃ corpi toti statim post fricationes ⁊ circũuoluat̃ sibi clauus aliq̃ ⁊ q̃scat q̃usq3 pix sit coagulata: ⁊ tũc ẽt pãn⁹ piceat⁹ remoueat̃ velociter: ⁊ nõ teneat̃ nisi tãto tpe q̃tum ꝑcipit medic⁹ reqri ad rubificãdũ mẽbꝝ ⁊ eo remoto induat se: ⁊ comedat: ⁊ ita oi die. Et hic ẽ modus facilior picandi extenuatos. ¶ Et est bonũ q̃ portet añ stõchum ⁊

Saccu/lus stõa/chalis. vẽtrẽ hᵒ sacculũ. ℞. cimature scarleti ⁊ plumaꝝ minutarũ. añ. ʒ.ij. gariofi. calami aromatici: cipi: rosaꝝ: mẽthe sicce: corticũ citri: foliorũ rutbe. añ. ʒ.iij. galie muscate. ʒ.ij. origani. ʒ.i. fac puluerẽ: ⁊ de isto fiat sacculus lat⁹ ab ilio ad iliũ ⁊ lõgus a furcula stõi vsq3 ad ossa pectinis: ⁊ teneatur in die sub vestibus iuxta carnẽ: ⁊ in nocte sufficienter.

¶ Scripsi plurima: sed puto q̃ debitũ regimẽ vite sumendo p nũc saltẽ p vnũ mẽsem cibos facilis digõnis: sic pullos ꝯtusos vl̃ vitellos ouoꝝ: ⁊ nõ sumẽdo mltã cibi q̃titatẽ vt facile digerant̃: ⁊ sumẽdo syrupũ supdictũ ⁊ faciẽdo clysteria reducet̃ sine pluri: maxie q2 ꝯfido i dimissione solicitudis studij ⁊ i alacritate cũ q̃ ministrabit tota familia ⁊ nõ min⁹ i pmutatiõe aeris cũ Aui. dicat in 7ᵒ q̃rti. i. c. de cura extenuationis q̃ pmutatio aeris ⁊ aque est de numero eoꝝ q̃ opz obseruare: qñ extenuatio fortasse est pp eorum cãm. Et hic deo auxiliãte ista pro nunc sufficiãt.

¶ De debilitate digestiue stõi ⁊ tarditate descensus cibi ꝑpter mãm flegmaticam. Consilium. liiij.

Iste nobilis iuuenis annoꝝ. xxiiij. vel circa patit̃ debilitatẽ digestiue stõi ⁊ tarditatem descẽsus cibi pp mãm flaticã primi ibibitã prĩz naratẽ in stõ q. p parte ẽt a capite cõicat: ⁊ h̃ sepe sentit gurgulationes ⁊ dolores extẽsiuos circa p̃tẽ stõi ⁊ vẽtris: ⁊ non hz fortẽ appetitũ cibi. In religs nõ vĩ eẽ lesus nõbilr̃ satis prosper ⁊ boni coloris ⁊ mediocris hitudinis. ¶ Ponaz igit̃ ꝯsiliũ vite ⁊ medicinaꝝ iuxta petita ab eo iplorato diuino auxilio: ⁊ dimitto ibi regimẽ sex reꝝ nõ naliuz: sed si vis recurre ad ꝯsiliũ dñi Joã. Alexij al's Aloysij d̃ placen-

Uide cõ/sil.56. in/ordine. tia. ¶ In ista pte hyemis vsq3 ad pnci. martij p̃ cũ erit domi eligẽdo diẽ nõ multi frigoris capiat in mane istas pillulas. ℞. pillulaꝝ fetidoꝝ. ʒ. ß. reubarbari. ℈. i. spice. ℈. ß. reficiãtur pill'e cũ aq̃ buglo. ⁊ sumant̃ oẽs in vice vna hora. xij. ⁊ supdormiat vsq3 ad. xiiij. si põt: aut saltẽ vsq3 ad illã horã q̃scat in lecto: 3 post decimãquartã horã nõ dormiat siue añ dormierit siue nõ: ⁊ hora. xvij. bibat. ʒ. vi. aq̃ cal'e. cũ. ʒ. i. zucchari ru. ⁊ prãdeat. xviij. hora cũ dimidia: ⁊ tota die ⁊ nocte caueat vehemẽter a frigore. ¶ Sequẽti die faciat vnũ clystere lauatiuũ cum aqua ordei. ⁊. ʒ. ij. mellis ros. colati: ⁊ vno vitello oui et aliquãtulo salis.

¶ Itẽ bis in septimana aut saltẽ semel recipiat vnũ clystere cũ decoctione daucicaruitcimini: ⁊ ordei: ⁊ blitaꝝ ⁊ q̃- Enema. tuor sicuũ siccarũ pinguiũ incisaꝝ: ⁊ sit decoctio circa lib. ij. ⁊ addat̃ hyerepi. ʒ. i. olei anetini. ʒ. iij. salis. q. s. ¶ Item in introitu prãdij sumat. ʒ. i. aromatici gariofi. descripti a Mes. in antidotario: ⁊ silr̃ in pri⁹ cene. ¶ Item post diem pillularũ in sequẽti mane quinq3 horis ante cibum sumat ʒ. ij. boni metridati cum. ʒ. i. boni vini odoriferi.

¶ Itẽ adueniẽte vere circa pri⁹ Martij vel parũ post si fri- Dige gora eẽnt fortia capiat hũc syr. sex diebus oi mane calidũ: ita tẽpestiue q̃ sentiat stõchũ vacuũ ab hesterno cibo: et possit dormire postea p horã vnã vel quiescere i lecto. hic est syr. ℞. secaniabin de keisim oximellis sq̃llitici. añ. ʒ. ß. mellis ro. colati. ʒ. i. decoc. anisoꝝ ⁊ passularum cum pauco masticis. q. s. ad bene distemperãdum: ⁊ sumatur pro vna vice istud: ⁊ omni mane rãtũdẽ vsq3 ad dies sex.

¶ Sũpto syrupo sequẽti mane sumat has pillulas vna ho- Euo. ra ante diẽ: ⁊ superdormiat per horã. ℞. pillularũ cochiarum fetidarũ ⁊ aggregatiuarũ. añ. ℈. i. reficiant̃ cũ aq̃ feniculi: ⁊ obseruet hac die bonã custodiã sicut fit in vsu medicinarum: et expectet prãdiũ. vij. horis post assumptionẽ pillularũ: ⁊ lauatiuũ sumat in capite. v. hora. ⁊ sequẽti die faciat clystere lauatiuũ: ⁊ sumat. ʒ. ij. metridati. v. horis ante prãdium. ¶ In reliqs tpibus ꝑsertim vsq3 ad totũ Maium bonũ est semel in. xv. diebus sumat in mane. ʒ. i. haꝝ pillu. ℞. pulueris de octo rebus. ʒ. ij. agarici. ʒ. i. ß. salis gẽme. ʒ. ß. reubarbari electi ad põdus oium: aloes subrubei ⁊ lucidi ⁊ puri. ʒ. ß. pistẽtur: ⁊ fiãt pillule ⁊ ꝯficiãtur cum vino odorifero: ⁊ sunt sine custodia. ¶ Et bonũ est q̃ hoc ẽt tpe faciat clysteria bis in septimana: aut saltẽ semel vsq3 mediũ Maij cũ decoc. supradicta. Sed loco hyerepigre ponat̃ hyerepi. et pulpe cassie. añ. ʒ. ß. et loco olei anetini ponatur oleũ cõeter sal vt ibi. Et vtatur hoc tpe aromatico rosa. descrip. Gabrielis. sicut prius vtebatur aromatico gariofilato. ¶ Itẽ tã in hyeme q̃3 in vere ꝯuenit q̃ vtatur in ferculis suis istis spẽbus. ℞. pipis nigri et pipis albi: et eligãtur bñ põderosa ⁊ plena piperis lõgi nõ putrefacti. añ. ʒ. ß. zinziberis optimi nõ infecti in aqua marina: sed albi nõ tardati ꝓprij saporis. ʒ. i. ß. galãge cinamomi. añ. ʒ. ß. croci. ʒ. ij. pistentur et misceãtur insimul: et nõ opz q̃ sint multũ trita. ¶ Itẽ bonum est q̃ in his tpibus frigi-

Saccu/lus. dis teneat de die et de nocte sacculũ ex his puluerib⁹. ℞. mẽthe: absinthij: calami: aromatici: cipi: rosaꝝ: gariofilorum: coralloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. ij. cimature scharleti. M. i. insuãtur. in pãno lini lato et lõgo p vnũ palmũ. ¶ Adueniẽte medio Maij nõ vtat̃ amplius pillis nisi necẽitas vrgeat vsq3 ad totũ Augustũ: sed debz frequentare clysteria bis in septimana: et sint cũ decoc. ordei et blitaꝝ et anisorũ et cũ. ʒ. i. pulpe cassie. et. ʒ. iij. olei et sale: et hẽat mẽti q̃ clysteria dicta supius in regimine si nã nõ rñdet cum hñficio vẽtris sunt multũ vtilia nõ minus istis: q̃ nũc sunt scripta. ¶ Et in h̃ tpe estatis vtat̃ minori q̃titate aromatum q̃3 prius aut dimittat ea si sentiat se calefieri: et loco aromatici rosati vtatur dyarodon abbatis ante cibũ: et sit studiũ plus in comedẽdo paruz pro vice: et de rebus facilis digõnis q̃3 in sumẽdo medicinas vel ꝯfectiones. ¶ Adueniente aũt septẽbri cũ3 remittitur calor in aliqua die pluuiosa sumat in aurora. ʒ. i. ß. pillulaꝝ suprascriptarũ: in qbus ponit̃ reubarbarũ: et postea circa. xx. diẽ capiat sex vicibus syrupũ quẽ dixi capi in mẽse Martij: et purgetur capiendo pillulas aggregatiuas cochias et fetidas: vt ibi dixi: et incipiat vti aromatico rosato vsq3 ad tpo hyemis: in quo tpe si sentit se plenũ vtat̃ illis pillis: i qb⁹ ponit̃ reubarbarũ bis in mẽse: et oib⁹. x. dieb⁹ sumat sel'. ʒ. ij. metridati. v. horis añ prãdiũ. ¶ Et oibus tpibus excepta estate est sibi ꝯueniens post cibũ dyacitoniten sumere. ʒ. ß. qđ sit factum hoc mõ. ℞. succi citonioꝝ: mellis dispumati, añ. lib.

iij. aceti boni lib. ij. coquant simul cũ facilitate deponẽdo spumã semp: ⁊ cũ habuerit spissitudinẽ debitã pmutat ali quãtulũ refrigerari: ⁊ tũc addat piperis longi zinziberis cinamomi. ana ʒ. i. gariofi. ligni aloes. ana ʒ. s. galãge croci ana ʒ. ij. ¶ In oĩbus ẽt tẽporibus frigidis cõuenit qñq3 ie iuno stomacho radix vna zinzi. cõditi cũ pauco vino potẽ tũ pcipue si precesserit purgatio: ⁊ sil'r diagalãga.

Masti/ cãtoriũ. ¶ Neq3 oz negligere saltem bis in septimana masticare de mane. x. grana masticis cũ granis. iiij. piperis p modicam horã spuendo flegma qd venit ad os: ⁊ abluere sibi os de mane: qñ surgit a lecto cũ aq̃ viris non deglutiendo.

¶ Et puto cũ vsu istarũ rerũ q ad hoc deducet vt non sit sibi necessarium in reliqs annis nisi purgare se semel vel bis i vere. s. ⁊ autũno: ⁊ ex magnis interuallis cape de illis pil/ lulis de reubarbaro: ⁊ pcipue si ppter errores quos iuue nes sepe faciũt pstringeret q sentiret se grauatũ in stõcho.

¶ Et ipse poterit cũ senserit se melius habere paulatiz di/ mittere medicinalia ⁊ reducere se ad regimen de q̃tuor re bus quas sibi memorabo ẽt nũc. prima est q bñ se exerce at ieiuno stõcho: ⁊ paulatim se ad hoc assuefaciat. Scda est comedere cibos facilis digõnis: ⁊ nõ tñ pro vice qn re maneãt reliqe famis. Tertia est tenere bñ largũ ventrẽ cũ clysteri. Quarta est habitare bonũ aerẽ q̃to sibi magis ẽ possibile: ⁊ qr Rauẽne est: ⁊ aer est grossus qui corrumpit digõnẽ venarũ vtat vinis ad subtilitatẽ tendentibus boni odoris ⁊ nõ dulcibus. Et hec pro nũc sufficiant.

¶ De vomitu acetoso cũ emigranea stupore manuũ ⁊ pe/ dũ ⁊ calculo renali ⁊ emorroydib⁹ verucalib⁹. Cõsi. liiij.

Ste nobilis vir Sicculus patitur qnq3 dispositiões inter alias pro qbus petit ɔsiliũ. ¶ Prima est q le/ ui errore facto in cibo sentit acetositatẽ in sto/ macho ⁊ superuenit sibi vomitus p flegmati3 ace tosi in colore albore sapore ita acetoso q stupefacit dẽtes: ⁊ postea aliqñ cholere amare: ⁊ vomitũ rei obscure tẽdẽ/ tis ad colorẽ mori celsi nõ bene maturi: cuius saporẽ dicit esse sicut rei cõbuste: ⁊ puto q nescit bene exprimere: s3 q sit sapor mixt⁹ ex pauco acuto ⁊ pontico. ¶ Scda dispo/ sitio est emigranea eueniens ei dũ stomachus grauat: q̄ p vomitũ sedatur. ¶ Tertia dispõ est stupor pedum vsq3 ad genua: ⁊ manuũ vsq3 ad aliquã partem brachij: ita vt fere nõ sentiat nisi fortissima obiecta sed in motu l3 sit lesus nõ tñ est tñ. ¶ Quarta dispositio est q in eo sepe gñatur la/ pis in renibus. ¶ Quinta dispõ ẽ q h3 emorroydas gros sas verucales: ⁊ cu3 dolore: et iste dispõnes sunt antique.

¶ Et ego puto ex dictis q multiplicatio humoris melan cholici in epate suo est radicalis cã: ⁊ stuporis pp oppil'o/ nem in neruis manuũ ⁊ pedũ lõginquorũ a fonte caloris: ⁊ emigranee ⁊ emorroydarũ: ⁊ nõ est dubiu3 q ẽt lapidis: ⁊ idõ cum petit cõsilium scribã: inuocato diuino auxilio.

Aer ¶ Aer sue habitationis sit clarus subtilis vicinus tempera mẽto in caliditate: s3 humidus ita q in tpibus siccis irro/ ret camera cũ aq̃: ⁊ habitet poti⁹ iferiora q̃3 supiora. Sed caueat a grosso ⁊ obscuro et fetido: et caueat vehemẽtia3 frigoris ⁊ nimiũ caloris excessum: ⁊ si ponant odores po morũ: et corticũ citri: et florũ delectabilium erit vtilius.

Mo/ tus. ¶ Exercitetur in mane ieiuno stomacho exercitio ambulã/ di per loca delectabilia nõ tñ ita exerceatur q multum la boret: sed omnimodam quietem dimittat.

Cibi ¶ In cibis vero oz cauere a reb⁹ acutis: sicut synapi ⁊ zinzi/ ber ⁊ piper: et allea: et cepe: et porri: ⁊ vina valde potentia antiq̃ ⁊ a sale ⁊ a rebus vehemẽter salitis: ⁊ a reb⁹ acrib⁹ vehemẽtis acetositatis: et a reb⁹ põticis: s3 sit ɔtẽtus dulci bus nõ vehemẽtis dulcedinis: et insipido ⁊ vnctuoso: et sil'r oz cauere a rebus grossi nutrimẽti et a reb⁹ vẽtosis et difficilis digõnis q̃re pticulariter sumendi sunt cibi quos dicã statiz. ¶ Sit eius panis ex optima farina minuti ⁊ al bi frumẽti mũdi a rebus extraneis ⁊ maxime a lolio anni sui: ⁊ bñ mũdata furfure ɔfectus cũ aq̃ pluuiali vel currẽ te bñ pistus: bñ fermẽtatus: ⁊ a sufficiẽter decoct⁹ iter pri mã et tertiã diẽ: et non comedat cal'e: sic a furno portat: ⁊ sit sine sale. Reliquos aũt panes sic opirũ ⁊ azimũ vel ex maculato frumẽto vel ex milio: aut ex alijs granis penit⁹ dimittat. ¶ Carnes eius debẽt eẽ humide: ⁊ facilis digõ/ nis: subtilis nutrimẽti: sicut pullorũ ⁊ auicularũ degẽtiũ in arborib⁹ ⁊ agnorũ et castratorũ ãnualiũ et vitulorũ lacten tiũ paruorũ: et dimittant carnes oẽs veteres cuiuscũq3 ge/ neris: ⁊ oẽs carnes multũ grossi nutrimẽti: sicut iuuẽcorũ ⁊ hircorũ et porcorũ et oẽs carnes siluestres: maxime lepo ris et caprioli et cerui: s3 fasiana femina: et iuuenis et pdi/ ces iuuenes ⁊ sqlle iuuẽcule: psertim si hẽant satis de pin/ guedine pñt tolerari: ⁊ sil'r dimittant oẽs carnes multum cal'e sicut est pcipue caro anatis. et postea caro anseris: et caro colũbi: et dimittãt merlus: et sil'es pp grossitiẽ sui nu trimenti: turtures aũt iuuẽcule: et mediocriter pigues ɔce/ dunt ⁊ sil'r dimittant epata ⁊ oia interiora excepto epate pulli: ⁊ melius est vt comedant elixate: ⁊ assate sunt melio

Carnes

res frixis. ¶ De piscib⁹ sunt ei ɔuenietẽs pisces boni odo ris et boni saporis hñtes carnes fragiles: et debẽt habere has ɔditiones. Prima est q hẽant squamas: pp cui⁹ defe ctũ oz fugere anguillas et murenas ⁊ lãpredas et palami tas et pasceres tũnos et sturiones et sil'es. Scda cõditio q sint pui pp cuius defectũ dimittantur magne tenche et magni lucij vel carpane: ⁊ sil'es. Tertia ɔditio q sint de li bero mari: aut de fluuio currẽte: s3 non de stagno neq3 de vallib⁹. de lacu vero non sunt ita boni: s3 vbi habuerit inter currẽtem fluuiũ ⁊ fundũ nõ cenosu3 tolerãtur. Quare po test sumere de aqua dulci thimalos strigias varones auel lanas agones lucios et ẽt trutas: tẽche autẽ et carpane et pici vrplin ⁊ scardue et trigij me'ius est q dimittãtur et comedãtur elixi cũ aqua: et vino in aliquãtulo aceti. Sed de mari meliores sunt barbones q alias vocãtur et aura/ te et varoli et menule et sardões et achioe et cehali ⁊ rom bi et coruui et spinole et sil'es: nisi capiãtur in sterglineis ci/ uitatũ: cãcri gãberi et oẽ gen⁹ ostracorũ: sic ɔche et cappe et vmbelici penitus dimittant. ¶ Oẽ genus fungorũ ⁊ tu herũ est penitus dimittẽdũ. ¶ De granis vero ɔueniũt far et ordeũ bñ cocta: et risũ tolerat si sit bñ coctũ cum bonis carnib⁹ pigũb⁹: tal'r nõ: s3 cicera et fabe et fasioli et pisa et cicercule et robilia siue sicca siue recẽtia dimittãtur: et sil'r miliũ et panicũ: et sup oia lẽtes. ¶ Caseũ melius eẽt oino dimittere: s3 si comedat sit piguis et recẽs cũ pauco sale: et in pauca quãtitate: reliquum aũt penitus dimittatur.

Pisces ⁊ eius ɔdi tiones.

Grana

Caseus

¶ De herbis tpe estatis ɔuenit endiuia cicorea: et qñ nõ bñ dormit lactuca: et oi tpe vti põt boragine buglosa spina/ chijs cicerbita et tenello feniculo et folijs rapũgilorum et mellissa siue citronella: sed apiũ et petrosel[inũ] et macedo/ nicũ dimittat pp ɔuocationẽ: et maiorana et si simbriu3 et mẽtha et serpillũ et mẽtastrũ et origanũ: qr pticipãt acui/ tatẽ: et oẽs herbas amaras oz dimittere: et caules et capu cios et bletas: q̃re ex eis gñat melicus hũor: et eruchã: qr corrũpit sanguinẽ et sinopi et nasturtiũ pp cãs dictas sus et sil'r dimittat talos plãtarũ: sicut teneritates vitiũ et spa/ ragos et talia q̄ aliqñ comedunt. ¶ Radices qb⁹ vtimur in cibis debent dimitti: sicut radix petrosilini pastinaca et daucus: qr ɔuocãt vrinã: et acuẽdo subtile et dimittendo grossum et rape et napones: qr grossi nutrimẽti et raffani ppter cãm supius dictã: et sil'r allea et porri et oẽ gen⁹ ce/ parũ. De fructib⁹ ɔcedũtur ei vue recẽtes bñ mature et pas sule et cerasa et pruna: nõ tñ in multa q̃ntitate: et poma co cta et pira post allos cibos: et granata dulcia et citonia cõ fecta et psica sicca et humida: s3 ficus sicce denegãtur ei: et nespila et sorba et corna et castanee: s3 auellane et amigda le et fistici tolerãtur: et sil'r grana pini et melones nõ in

Herbe.

mu ita quātitate et medulle citrulli et angurie nō multū ex
cedēdo in quātitate et cucurbite decocte cum bonis carni
Ous bus in estate et dimittātur oīno melōgene. ¶ Vitelli autē
ouoꝝ gallinaꝝ: et ēt ouū totū dū sunt recentes et tremuli
ↄcedūtur ei: imo ↄueniūt: sȝ multū cocta q̄lrcūq̧ dnegāt.
Cibi de ¶ Victualia de pasta si sint fermētata ꝛ liquida sicut fermē
pasta. tum: ꝛ sil'es cōcedūtur aliqñ: sed nō in ea quātitate ꝙ faci
ant cadere in oppilationes: sed macbaroni ꝛ gnocbi ꝛ la
gane grosse ꝛ artocree: ꝛ similia dimittantur.
De cōdi ¶ Et oīno diligētissimū adbibeat studium. ꝓ in comedēdo
tionib⁹ res bumidas. Scđo ꝙ sint facilis digōnis. Tertio ꝙ sint
cibi exi in quātitate qua bñ digerant. nā qñ sentiret cibū corrūpi i
bēdi. stōcbo dȝ subito vomere: ꝛ nullo mō retinere: ꝙ si boc nō
est ei poſſe dormiat ꝛ gescat bñ coptus donec sentiat stōm
vacuū. ꝛ tūc ꝓmisso clysteri lenitiuo sumat cibū. Quarta
ↄditio est ꝙ nō sumat scōm cibū nisi digesto primo. Quin
to ꝙ nō sumat in tāta quātitate ꝙ nō sentiat in stōcbo gra
uitatē neq̧ eructuationē. Ultimo ꝙ sint tāte quātitatis et
talis qualitatis ꝙ sufficiāt ad ipsum nutriendum.
Pot⁹ ¶ Potus aūt eius dȝ eē vinū albū claꝝ medie vinositatꝭ ꝑ
mixtū aliqualr cū aq̄ cocta: ꝛ potest sufficiēter: caueat tñ a
supfluitate: vina v̄o grossa: ꝛ nigra ꝛ turbida: ꝛ mustū nō
tñ purificatū: ꝛ vina multum potētia dimittat penitus.
Sōn⁹ ¶ Debet dormire in camera tempati aeris: ꝛ sufficit sibi so
mnus sex boraꝝ cum dimidia in die nālis: ꝛ melius est ꝙ
dormiat in nocte incipiēdo ad minus duabus boris post
cenā: ꝛ dormiat sup altero laterum bene coopertus.
Vōit⁹ et ¶ Opȝ ꝙ studeat in faciēdo vomitū: ꝛ bonū eēt bis in mē
modus se pro nūc comedēdo ꝓus bonas carnes pingues ꝛ recen
ipȝ pro tes ꝛ bñ salitas: ꝛ ferculū pigue: ꝛ bibēdo vinum dulce: ꝛ
cādi. postq̧ comederit festināter: et gulose et multū biberit bi
bat. ℥. iij. oximellis simplicis cū. ℥. iij. aq̄ tepide: ꝛ postea i
ponat pēnā in guttur: ꝛ faciat ꝙ vomat oīno et exgsite: q̄
facto lauet sibi faciē ꝛ os cū aqua frigida: ꝛ pauco aceto:
ꝛ bonū eēt ꝙ interim dū vomit bēret fassiatos oculos su
perpositis duob⁹ pilis mollib⁹ de bōbice: ꝛ post vomituȝ
nō comedat neq̧ bibat nisi babeat fortē famem. Et de isto
vomitu singulā faciat ↄsiderationē: q: est de meliorib⁹ re
bus: ꝛ si nō posset vomere faciat bullire semē rapbani aut
radicē cū sufficiēti aq̄: ꝛ postea colet ꝛ iposito pauco suc.
vel melle bibat post cibū: ꝛ postea vomat: ꝛ istū modum
vomēdi obseruet vsq̧ ꝑ totū mēsem septēbris ꝓximi futu
ri. ꝛ qñ comedit post vomitū cōedat pullū nō magnū assa
tū: ꝛ ꝓparatū cū aliq̄ sapore sibi delectabili: ꝛ nō multū co
medat neq̧ multū bibat: ꝛ nō opȝ illo sero aliter cenare.
Lenien ¶ Et q: nō bȝ bñficiū vētris facilr in diebus in quibus nō
tia vētrē vomit dȝ comedere fercula de spinacbijs in ꝓncipio vel dē
brodijs cauliuȝ vel de vriicis vel comedere extremitates
lupuloꝝ: et bibere brodiū eorum vel. M. i. volubiles ma
gne, coctū cum bono brodio: aut si bec nō sufficiant capiat
ante cibū. ℥. ß. pulpe cassie vel. ℥. i. diaprunis non solutiui:
vel degluciat quātitatem auellane cum cortice de terbenti
na: aut faciat clystere si pōt. Sed pillulas in quibus poni
tur aloes dȝ euitare nisi sit ibi bdelium.
¶ Caueat a tristitia ira nimia cogitatione: ꝛ dolore ꝛ a ve
Aie ac nereis quātum pōt. Et boc de regimine.
cidētia. Quantum ad medicinalia dȝ in vere purgari boc
mō. s. in ꝓn⁹ Maij. primo capiat būc sy.
octo vicibus. ℞. oximellis sqllitici sy. de bisantijs mellis
Digō rosati colati. añ. ℥. v. aque buglose. ℥. iij. clarificentur ꝛ aro
matizentur cuȝ pauco cinnamomo: et est pro vna vice: su
matur calidus in diluculo: et superdormiat.
Euō. ¶ Sūpto syru. viij. vicib⁹ capiat bāc medicinā. ℞. polipo
dij epitbimi. añ. ℥. i. lapidis armeni loti fm artē Mesue in
cap̄ proprio. ℥. ß. mirabolanoꝝ kebuloruȝ ꝛ indorum. añ.
gra. xxix. sticbados. ℥. ij. ꝛ. ℈. i. cōficiātur pillule cū oximel
le: et dentur ei de eis. ℥. i. ß. vna bora ante diē: ꝛ statim post

ipsas potet lib. ß. aque lactis caprini. ¶ Et oī mēse vel sal
tem oibus. xl. diebus purget semel cū dictis pillulis addē
do in quātitate vel minuendo fm ꝙ ex prima vice perce
perit eē opportunū: ꝛ sumātur cū custodia debita: et pre
mittendo lauatiuum cū aqua ordei ꝛ zuccbari ante pran
dium per boram aut cū alia medicina descripta.
¶ In tēpibus autē intermedijs sumat oī mane in ꝓn⁹ aurore Trifera
ieiuno stō. ℥. iij. bui⁹ trifere: ꝛ si ꝑt supdormiat. ℞. mirabo
lanoꝝ kebuloꝝ indoꝝ ꝛ belliricoꝝ añ. ℥. i. tbimi optimi. ℥.
ij. pulueris bycrepi. ℥. ß. ↄfice cū melle emblicoꝝ. i. cū mel
le cocto: ꝛ despumato ꝛ decoc. emblicoꝝ: ꝛ si vī ꝙ cuȝ vsu
istius trifere nimis flueret vēter sumat minorē q̄ntitatē ꝓ
vice: ꝛ si tederet cū ista capere ↄtinue dimittat pro aliqui
bus diebus: ꝛ faciat clysteria si nō bȝ bñficiū ventris.
¶ Et ad bāc intētionē eūandi ↄueniūt masticatoria ex ma Masti
stice ꝛ stafisagria. ¶ Et si ↄtingeret ꝙ dictā triferā abbor ca.
reret. pōt bibere loco eius in mane aquā lactis caprini cir
ca. ℥. viij. in qua bulierit paꝝ. ℥. ß. epitbimi vel paꝝ nin⁹: ꝛ
ꝛ postea colet ꝛ dulcoret cū zuc. ꝛ bibat tepida in mane.
¶ Et ad eādē intētionē ↄfert bibere circa li. j. de brodio gal Jus gal
li vetusti decrepiti cocti cuȝ sale indo: ꝛ polipodio ꝛ byso li vetusti
po et bleris et cardamomi. ¶ Itē. ℞. foliculoꝝ sene lib.
v. musti albi dulcis lib. cc. infundātur sene in predicto mu
sto. ꝛ ibi remaneat ꝑ tres mēses: et post tres menses bibat
in mane in aurora circa li. ß. ꝓdicti vini cū. ℥. ij. aque bugl.
¶ Et ꝓpter illā lapidosā dispōnē ↄuenit sibi oī septimana Ad lapi
semel bibere. ℥. v. aq̄ distillationis paritarie: aut aq̄ distil dē renū
lationis floruȝ genestre: aut comedere semel in. xx. diebus
xxx. nucleos ꝑsicoruȝ mundatos a cortice suo: aut bibere
℥. i. florū sambuci siccorū cū. ℥. ij. vini albi subtilis attendē
do ꝙ ad bāc rem plurimū confert vsus vomitus ꝛ rerum
lenificātiū vētrē ꝛ solutiuarū ꝛ regiminis suprascripti.
¶ Sȝ pro illo stupore nō opȝ nimis violēta localia tētare: Cura
qm̄ vt est dictū in prin. putādum est cām eē melancolica: et fa stuporis
cile aduritur: sȝ debent apponi mollificātia subtiliātia ape
rientia: sicut est inunctio cū oleo de keiri aut cū oleo de li
lijs al. aut cū pinguedine anatis: aut ad plus cū oleo vul
pino ꝛ pinguedine vulpis: ꝛ fiāt balnea vel lotiones ad ma
nus ꝛ pedes debēt fieri ꝑseuerāter: ꝛ lōgo tpe cū decoctio
ne aneti: aut mellilori: aut altbee: aut fenugre. aut se. lini:
aut catuli pinguis iuuenis: aut cū decoctione vulpis cali
ditate actuali nō excedēte modū: ꝛ ista fiāt. s. vnctiones: et
alia localia de mane ieiuno stō: ꝛ pro stupore bic quātum
ad vīa regimē vite: et eūones supradicte cū istis ꝑticulari
bus debēt sufficere saltē ad illud adiutorium qđ potest fa
cere medicina non ponendo ipsum in periculo.
¶ Pro emorroydibus factis purgationibus videat postea Cura e
si vene exuberāt: ꝛ tūc oporteret ꝓ flobotbomare saluatel morroy
lam de manu dextra fm virtutis cōstātiam: et interpositis darū ve
diebus flobotbomare sapbenā: deinde vngere locum cuȝ rucalū.
oleo de se. lini per. viij. dies cōsequēter cū oleo de crisomi
lis per alios. viij. dies. Qȝ si nō sufficit ꝛ nō videtur melio
ratio inungatur cū oleo cōi i cuius vna libra cocti fuerint
xxx. scarabei vsq̧ ad ↄsumptionē tertie ptis. ꝛ boc ꝑ. viij.
vel. x. dies. Qȝ si ista nō sufficiāt recipiat aqua qua diuidi
tur aurū ab argēto ꝛ ponatur in vase vitreo grosso: ꝛ fiāt
pecie de sindone et grana fm q̄ntitatē ꝛ figuram emorroy
de illius quā intēdūt destruere: ꝛ intingat in dicta aqua: ꝛ
bñ postea excutiat capiēdo cuȝ molliculis: ꝛ supponatur
emorroydi quā intēdūt ↄsumere et ibi stricte liget vt nō re
moueatur: ꝛ sequēti vie supponatur butirū ad remouēdā
crustā ꝛ ita fiat ex interuallis quousq̧ cōsumatur totū: sed
caueātur caustica in illis emorroydib⁹ q̄ sunt versus inte
ra: ꝛ postq̧ cōsumpta est aro sufficiēter ponantur consoli
dantia. ita tñ vt vna dimittatur apta vel causticata.
¶ Illa emigranea nō videt trabere multū ad ie curā: q: nō Cura e
durat nisi durāte passione stōi: ꝛ iō nō curo multū in ea la mignee.

borare: ſ3 tñ cū ſupuenerit cū grauitate ſtomachi pmo vomat pmiſſiõ cliſteri: deinde ſi hec nõ ſufficiāt purget in craſtinū cū pillulis indis vel cū pillulis ſupraſcriptis: q̄ ſumūt loco medicine pncipalis. Et q2 videt mihi ꝙ in iſto vero oibus cõpēſatis nõ debemus fortiora facere dimitto illa q̄ ſunt efficaciora pp̄ ſuoꝝ nocumētoꝝ timorem ſperās in altiſſimo ꝙ medicinaliter iſta ſufficiunt.

¶ De illis ꝟo ſuis vlceribꝰ pedū ⁊ manuū nihil ſcribo: qm̄ puto ꝙ per mūdificatia ⁊ exiccātia ſufficienter curabunt: ⁊ ipſe h3 ea in ꝯſilio ſui chirugici. Et hec ſufficiunt ⁊c̄.

¶ De oppilatione totius epatis. Conſilium.lv.

Ste nobilis vir patit oppilationē in epate non ſolū q̄ ad cõcauū: ſed ēt in gibbo: ⁊ nõ obſtāte ꝙ pluma pars humoꝝ hoc faciētiū ſit frigida qd̄ apparet q2 durauerūt pluribus ⁊ pluribꝰ mēſibꝰ. tñ in epate eſt mala cõplo calida qd̄ cognoſcit: q2 ſepe ſentit inflāmationē in regione epatis: ⁊ vrine ſunt citrine: ⁊ in ore ex rebus a ſtomacho aſcēdētibus pcipit ſepe amaritudinē: ⁊ qñ vtebatur medicinis calidis pꝑter ſtõchū ſentiebat inflāmationē in ſtõcho: ⁊ q2 nõ obſtāte ꝙ diu non fuit bñ diſpoſitus: tñ h3 rubedinem in facie: ⁊ vltra hoc prurituni in toto corpore valde mordicatiuū. ¶ Et iõ ponam hic regimen obſeruandū in cura iſtius diſpõnis: ⁊ poſtea vſum rerū medicinaliū: ⁊ deus ſit dator auxilij.

℣ Aer. ¶ Pro diſpõne aeris d3 habitare camerā inter duo ſolaria: cuius aer nõ ſit nimis calidus: imo tēperamēto vicinus: ⁊ ita nõ nimis humidus: ⁊ caueat ſibi ꝙ in camera ſue habitationis nõ ſint vapores latrinaꝝ vel puluis reꝝ valde calefaciētiū ſicut calx ⁊ vitriolū viride eris ⁊ cineres ⁊ ſimilia: ⁊ vlr rerū putridarū: imo potius habeat ibi redolētia: ⁊ nõ multū cal'a ſicut poma ⁊ cortices citri ⁊ keiri.

Lan. ¶ Adhibeat diligētiā ꝙ omni die habeat bñficiū vētris: ⁊ ſi nā nõ rñdet pro iſto tpe veris res melior eſſet comedere ferculū de extremitatibus lupuli bibēdo brodiū ſiue ſint cocte cū carnibꝰ ſiue cū oleo: ⁊ aliqñ i eſtate fercula de extremitatibus volubilis magne: ⁊ ſi nõ hēret iſta faciat cliſteria cõia: aut ante cibū ſumat quātitatē ciceris de aloe. aut in tpe eſtatis ſumat in mane. ℥.iij. ſyrupi vio. facti cum trina infuſione violaꝝ: iuxta dictū Meſue: aut cum infuſione roſaꝝ: ſumēdo. ℥.iij. de eo de qua dicam infra.

℣ Cibi. ¶ In cibis ſuis op3 habere maiorē diligētiam: qm̄ pp̄ malā calidā q̄ quotidie multiplicat: ⁊ pꝑter oppilōnes q̄ p magna pte pendēt ab humoribus frigidis hic ſunt ꝯiūcte intentiones ꝯtrarie ⁊ ſunt eligēdi tēperati in cõplexione vel temperamēto vicini generatiui ſubtilis: ⁊ boni ſanguinis ad quādā frigiditatē leuē declinātis: ⁊ iõ cū ſuis carnibꝰ vel ouis vel alijs cibis habētibus aliqd caliditatis op3 cõmiſcere aliqua frigida: que tñ ſint aperitiua: ⁊ cauendum eſt ab oibus acutis ſalſis ⁊ groſſis et viſcoſis.

Panis. ¶ Deſcēdēdo igit ad ſpālia d3 comedere panē ſufficienter fermētatū: ⁊ multū bñ coctū factū ex farina frumēti minuti: ⁊ hēat aliqd cõmixtū de ſuo minuto furfure: ⁊ ſi ad decē libras paſte poneret. ʒ.ij. maſticis eēt melius: ⁊ comedat remoto p̄ cortice poſt refrigerationē vſq3 ad quartā diē. Et oino caueat a pane azimo vel nõ bñ cocto.

Carnes. ¶ Carnes qbus d3 vti debēt eē ſubtiles nõ viſcoſe ⁊ cocte cum aperitiuis infrigidātibus ſicut ſunt ſemina melonum ⁊ cucurbite ⁊ citruli q̄ aliqualiter piſtētur ⁊ ligētur in pecia alba: ⁊ ponant ad buliēdū cū dictis carnibus: aut coquere de lactucis: aut de endiuia in eiſdē carnibus: aut de ſcariola: ⁊ debēt eē carnes: aut paruaꝝ auiū nõ aquaticarū: aut pdicū: aut pulloꝝ: aut capretoꝝ: aut vituloꝝ lactētiū ⁊ paruoꝝ: ſ3 carnes porcoꝝ pꝑter ſuā viſcoſitatē: ⁊ carnes agnoꝝ ⁊ caſtratorū pp̄ multas ſupfluitates. ⁊ carnes magnoꝝ boum pp̄ ſuā groſſiciē. ⁊ pipionū ⁊ anſeꝝ ⁊ anatū pp̄ groſſiciē ⁊ caliditatē ſimul ſunt dimittēda: ⁊ alia carnes aquaticaꝝ auiū ſunt mali nutrimēti: ⁊ dimittant interiora ⁊ capita ⁊ colla: ⁊ meliores ſunt pt̄es anteriores dextri lateris ex aialibus nõ nimiū macris neq3 coactis pinguēſcere: ⁊ ſint ex iſtis aialibus carnes macre potius elixe q̄3 aſſate.

Lacticinia. ¶ Sagina ⁊ lac ⁊ caſeus dimittātur: ſed ſerū capriñ adueniēte Maio eſt ſibi optima medicina: et oua

Oua. tolerant ei ſi ſint recētia: ⁊ gallinarū ⁊ parū cocta ſine albumine: ⁊ maxime ſi cū eis ponat aliqd frigidū aperitiuū: ſicut paꝝ aceti in brodetto vel in frictilio valde molli.

Grana. ¶ De granis pauca ſunt ſibi ꝯueniētia pp̄ groſſitiē nutrimēti eoꝝ: ſ3 tñ tolerat far ꝯditū cū lacte ſeminū cõium: ⁊ ptiſana ordei: ſ3 victualia de paſta frumēti ſic̄ lagane ⁊ paſtilli: ⁊ ſila ⁊ legumina ⁊ riſū melius eſt ꝙ dimittant: poſſet tñ brodiū cicerū alboꝝ ſi coquant cū ſeminibꝰ frigidis aſſumi: ⁊ ſilr robilie.

Herbe. ¶ De herbis ꝯueniunt ei lactuca: ſcariola: endiuia: cicorea: cicerbita: plātago: borago: bugloſa: ſcabioſa: ſpinachia: ⁊ melius eēt ꝙ comederētur cocte: ſed caules ⁊ eruca ⁊ herbe amare: ⁊ valde acute dimittantur.

Radices. ¶ De radicibus ꝯuenit radix endiuie. ⁊ radix cicoree: ⁊ raphani dimittātur: paſt: nacha ꝟo ſilueſtris ⁊ domeſtica ⁊ caroꝝ tolerātur ſi nõ comedātur in nimia quātitate: radices ꝟo petroſelini ēt conueniunt ſi coquātur cum herbis frigidis: ſicut ſpinachia et endiuia et lactuca.

Fructus. ¶ De fructibus melius eſt humidos dimittere: ſ3 tñ pauca quātitas ceraſoꝝ añ cibū tolerātur: ſed medulla cucumeris ⁊ medulla citrulli ⁊ aliqd de melonibꝰ eſt cõueniēs nõ ſupabūdādo in quātitate ⁊ citrāguli ⁊ limones ⁊ granata muza in tāta quātitate ꝙ dent saporē ſunt ꝯueniētes. pſica ꝟo ⁊ pira ⁊ poma ⁊ griſomilla ⁊ dactili ⁊ citonia dimittātur penitꝰ: paſſule tñ nõ dulces: ſ3 acetoſe vl' ſtiptice dimittātur. ¶ Acrumina ſicut allea ⁊ porri ⁊ ſpēs cepaꝝ dimittātur. ¶ De fructibꝰ ſiccis cõueniūt amigdale ⁊ auellane ⁊ fiſtici: ſ3 dimittātur caſtanee ⁊ ficus ⁊ paſſule dulces: et oia vehemēter dulcia. ¶ De teneritatibus plātarū cõueniūt ſparagi ⁊ lupuli: vt eſt dictū ſupra. ¶ De floribꝰ cappares bñ mundificati a ſale cum aceto et pauco oleo tolerantur. ¶ Sūma tñ rēgiminis cibi eſt in pane predicto ⁊ carnibus capretoꝝ ⁊ pullorū et pdicū ⁊ faſianoꝝ iuuenū ⁊ paruarū auiū nõ aquaticarū: ⁊ vituloꝝ lactātium puorum: ⁊ põt tolerari caſtratoꝝ annualiū: et vitellis ouorū ⁊ piſcibus paruis recētibus ⁊ ſquamoſis et boni odoris: ⁊ ferculis ex rebus ſupradictis dimittantur alia.

℣ Potus. ¶ Potus d3 eē vinū albū claꝝ ſubtile: ⁊ nõ multū ſtipticū ſ3 aquoſum pauce vinoſitatis: ⁊ ſi eēt potētius tēperet cū aqua pluuiali vel de flumine: ⁊ nō multū bibat in tpe prādij: ſed põt bibere qñ ſentit ſe cõplete digeſſiſſe ſi moleſtat a ſiti: ⁊ dimittat oino vina dulcia ⁊ groſſa ⁊ multū nigra.

℣ Motus. ¶ Dū ē i hac diſpõne nullo mõ moueat motu forti poſt comeſtionē: neq3 fricet: neq3 igrediat loca vehemēter cal'a: ſ3 ieiuno ſtõ exerceat exercitio leui non iflāmāte ſ3 lõgo.

℣ Sōnus. ¶ Somnus eius ſit incipiēdo duabus horis poſt cibū de nocte cena precedēte leui ſuper latere ſiniſtro: nõ ſuper dextro: capite bene eleuato corpore bene cooperto: ⁊ ſufficit ꝙ dormiat in die nāli inter ſex ⁊ ſeptem horas.

℣ Anime accĩtia. ¶ Caueat ab accidia: ⁊ ira nimia cogitatione: ⁊ vtatur temperato gaudio. Et hec de regimine.

℣ Digē. Veniendo ad medicinalia op3 p̄ digerere materiā mixtā ex cholera ⁊ flegmate: cholera. ſ. groſſa. Capiat ergo hic ſyrupus q ē ſolēnis. ℞. endiuie cicoree epatice lupuloꝝ fumiterre. añ. ℥. j. ordei. ℥. ij. liquiritie alkekengi capillorum veneris recētium cuſcute eupatorij dyanthos. añ. ʒ. vj. decoquātur in aqua ſufficiēti lento igne: poſtea colētur: ⁊ addatur aque quarta pars eius de aceto albo: et coquatur lento igne vſq3 ad perfectionem ſyrupi cum lib. j. zuccharì albi. ⁊ interim dū coquitur teneatur in eo in pecia reubarbari optimi. ℥. ß. ſpice. ʒ. iiij. ꝯtritoꝝ groſſo modo vſq3 ad horā pfecte deco/

ctiõis:ꝛ ꝺ B syr⁹ sumat i aurora.℥.ij.ꝑ vice cū.℥.ij.aq̄ emul
sionis seminū cōium frigidoꝝ calidas ꝛ sumat octo vicibus.
Euo. ¶Sūpto syrupo sumat hāc medicinā.℞.aq̄ ēdiuie.℥.iiij.
aque alkekēgi.℥.j.reubarbari electi.℥.ß.spice.ʒ.j.calefi/
at aqua ꝛ infundat reubarbarū in ea cū spica ꝑ octo ho
ras:postea colet ꝛ potet in mane:ꝛ supdormiat ꝑ mediaꝫ
horā.¶Facta hac purgatione vtat postea ex interuallis
.s.semel i septimana istis pillis.℞.pillaꝝ de reubarbaro
descriptionis Mes.℥.i.succi violaꝝ aut succi rosarū si vio
laꝝ nō inueniat q̄tū sufficit ad incorporandū specꝫ:fiant pille:ꝛ
sumat.ʒ.j.ꝑ vice i diluculo:ꝛ sunt sine custodia aliqua.
Elm. ¶Itē mane oi qn̄ nō sumit aliā medicinā sumat vnū bonuꝫ
coclear ꝺ isto electuario.℞.radicū cicoree li.j.herbe eiꝰ.
lib.j.ß.ꝯfice cū zucharo rubeo despumato incisis radici/
bꝰ coctis ꝛ pistata herba eius sicca fiat electuariuꝫ:sumat
circa.℥.j.pro vice ieiuno stōcho tribꝰ horis an̄ cibū:pōt ēt
minus pro vice sumere.¶In tpe aūt valde calido sicut in
estate si i mane magis cupit bibere q̄ꝫ comedere bibat aq̄
endiuie aque celidonie aque cicoree.an̄.℥.j.ß.pro vice:ꝛ q̄
si magis tolerat comedere sumat de hac mixtura.℞.spe/
cierū triū sandaloꝝ.ʒ.ß.specierū dyarodon abbatis:ꝛ spe
cierū rosate nouelle descriptione Nicolai.an̄.ʒ.ij.ꝯfice cū
zucharo despumato:ꝛ sumat.℥.ß.pro vice supbibēdo ali
quid de aqua endiuie.¶Hic est vnus potus quo oporte/
ret vti in estate loco pillularū.℞.aque li.xv.rosaꝝ rubea/
rum exūgulatarū lib.v.infundātur rose in dicta aqua per
tres dies:postea extrahātur ꝛ exꝓmant ꝛ infrigidant ite
rū alie quoqꝫ lib.rosaꝝ rubearuꝫ:ꝛ dimittant ꝑ tres dies in
eadē aqua:ꝛ filꝛ ēt fiat tertia vice:postea exprimat:ꝛ po/
natur aqua in vase terreo vitreato cū ore stricto capiente
tātum ꝛ medium:ꝛ addatur zucchari li.vij.ß.ꝛ ponatur
in cotto ad solē per.xxx.dies ꝛ coopiatur:et postea reser/
uetur ꝛ sumātur.℥.iij.pro vice bis in septimana.
Stuffa. ¶Pro nūc facta prima purgatione vadat ad stuffam ieiu/
no stō.ꝛ ibi balneet se ꝑuo tpe:ꝛ postea faciat poni vento/
sas vsqꝫ ad.xij.vel plures faciēdo fieri scarificatiōes parū
ꝓfundas:ꝛ postea lauet se in aq̄:ꝛ recedat statim stuffa.
Cura scabiei ¶Itē post hāc vētositatē oi mane qn̄ surgit durante scabie
lauent crura ꝛ coxe ꝛ brachia cū decoctione blete:ꝛ gra/
minis seu lapacie acute:ꝛ inungat i sero qn̄ vadit dormituꝫ
cū isto vngt°.℞.olei rosaꝝ succi apij succi rutbe vitellorū
oui terbētine.an̄.℥.j.vitrioli romani ꝛ aluminis.an̄.ʒ.j.ß.
storacis liqde.℥.j.ß.cere paꝝ:ꝛ fac vngtm̄ molle:inūgat in
sero iuxta ignē qn̄ vadit dormitū in locis vbi est scabies.
¶Et si ꝓdicta dimitteret ꝛ vellet vti alia:ꝓsertim post ꝓnm̄
Maij bonū eēt q̄ sumeret oi mane de sero caprino.℥.viij.
pro vice i qbꝰ ifunderet de sero seis cuscute absinthij.an̄.
ʒ.ij.ꝛ bibat calidū:aut pōt ēt sumē decoctionē capillorum
vene.ꝛ cuscute ꝛ adiātos.an̄.ʒ.ij.in li.j.aq̄ vsqꝫ ad medie/
tatis ꝯsumptionē:ꝛ dulcoret cū zucharo pro vna vice.
Ad epis duritiē. ¶Deide ꝯsideret duritiēs illa que apparet circa epar ꝑ su
pradictaꝝ reꝝ si remouet vel remanet:ꝛ si aliqd remanet
hūc ad vnū mēsem in mane ieiuno stōcho ꝓ faciat hāc fo/
mētationem cū spōgia lata:ꝛ lōga quātitate panis in dex
Fomētū tro latere imediate iuxta costas:ꝛ fit hoc mō.℞.aq̄ endi/
uie aq̄ cicoree aq̄ scolopēdrie aque lupuloꝝ an̄.li.j.absin
thij squinanti cuscute mellilo.an̄.℥ j.bulliāt simul lēto igne
per octauā horē:ꝛ postea ifundat spōgia supradicta i hac
decoctione ꝛ exꝓmatur ꝛ ponat sup loco dicto epatis:ꝛ B
fiat ter vel q̄ter:postea abstergatur statim:ꝛ inungat cum
Vnguētum. isto vnguēto.℞.olei violati.℥.j.ß.olei de amig.amari:ꝛ et
olei de keiri.an̄.℥.ß.aceti.℥.ij.cere albe:squinanti spodij.
an̄.ʒ.j.ꝛ fiat vnguētū quo i vngat.Q̄ si vsqꝫ ad ꝓnm̄ Maij
videretur ꝑseuerari illa duritiēs sumat hūc syru.℞.cico/
ree endiuie siluestris mēthe.an̄.M.j.rosaꝝ rubeaꝝ:cala/
mi aromatici squinanti.cuscute.lacce.an̄.℥.ß.decoquātur i
lib.iij.aque vsqꝫ ad li.j.ꝛ tūc addatur aceti.℥.iij.zucchari
lib.ß.fiat syr.ꝛ aromatizetur cū cortice molli fisticorum ꝛ
spicanardi.¶Et super loco ponatur huiꝰ cerotū.℞.em/ Cerotū.
plastri de mellilotō.℥.i.pinguedinis gallie:succi endi.ace
ti.an̄.ʒ.ij.bulliant simul ad ignē quousqꝫ habeat formam
ceroti:ꝛ illud teneat super epar.¶Itēꝫ hoc tēpore sumat
in mane dyalacce.ʒ.i.ß.cū.℥.iiij.aque endiuie:ꝛ ista puto
sufficere cum auxilio dei.

¶De debilitate digestiue stomachi epatis:ꝛ intestinoruꝫ a
mala cōplexione frigida ꝛ humida facta ꝓpter fluxū san/
guinis ab emorroydibus. Cōsilium. lvj.

Nobilis ꝛ egregius vir Joānes aloysiꝰ
de Placētia ex longo ꝛ supfluo
fluxu sanguinis emorroydalis icidit malā cō
plexionē frigidā ꝛ humidā i toto:ꝛ ꝓcipue in
stō ꝛ epate ꝛ in itestinis:ꝛ iō factꝰ ē sine colore
ꝛ in termino casasie vix ambulare poterat qn̄ citissime ꝑ
ueniret ad difficultatē anhelitꝰ:ꝛ male digerebat cibos:ꝛ
grauabat post assumptū cibū valde:ꝛ steterat i hac dispo
sitione plusq̄ꝫ vno anno. Nūc aūt cuꝫ auxilio dei:ꝛ debito
regimine est reductus ad dispōnem sibi consuetam vel q̄si
in sanitate:ꝛ ideo petit ꝯsiliū in ꝓseruatione:ꝛ hoc faciam
Aer adiuuāte deo:incipiēdo a regimine.¶Incipiēdo ab aere
dꝫ habitare in aere claro tēdēte ad siccitatē cū leui calita/
te:ꝛ iō dꝫ hēre camerā si pōt aptā ad oriētē vt aer rectificet
in mane a sole:ꝛ si minꝰ aptā ad septētrionē:ꝛ calefiat cuꝫ
igne si fuerit opportunū:ꝛ caueat habitare in locis humi/
dis sicut in terreno ꝛ i locis nō hn̄tibus euētationē:ꝛ caue
Cibi at a frigore forti extremitatū.¶In suis cibis regl'a neces
saria ē q̄ sumat nō multū pro vice:sꝫ illud qd̄ sumit sit mlt̄
ti nutrimēti ꝛ facilis digōnis:ꝛ ad minꝰ comedat bis i die
Panis ꝛ cibi eius debēt eē sicut dicā infra.¶Panis suus bn̄ fer/
mētatus:bn̄ coctꝰ:ꝛ hn̄s aliquid de sale:ꝛ mūdus a cortice
duro exteriori:ꝛ inter ꝓmā ꝛ q̄rtā diē:ꝛ nō se multū imple
at ex pane:ꝛ fit ex optimo frumēto qd̄ nō habuit putrefa/
ctionem aliquā:ꝛ hēat aliqd furfuris minuti cōmixtum.
Carnes ¶Carnes ꝟo sue sint carnes pulloꝝ:aut ꝑdicū:aut fasiano
rū iuuenū:aut pipionū volare incipiēnū vel turtuꝝ vel ꝑ
uarū auiū vel capreti vel vituli parui lactētiū vel castrati
ānualis de mōte vel capoli pui vel lepusculi:aut siluestris
porci iuuenilis caro rubea:ꝛ reliq̄s carnes dimittat nec co
medat pinguedinē:sꝫ de piguibꝰ aialibus ꝑtē macrā:ꝛ ex
latē dextro in ꝑte añriori:ꝛ dimittat collū ꝛ caput ꝛ iterio
ra:ꝛ sint in hyeme tpibꝰ fridis mortue duabꝰ diebus an̄.ꝛ
Pisces. ꝑꝑ debilitatē sue digestiue potius elixe q̄ꝫ asse.¶De pisci
bus meliꝰ eēt nō comedere:sꝫ si comedat sint pui boni odo
ris ꝯditi cū sale ꝛ pipe hn̄tes squāmas de libero mari:vel
Oua. de fluuio hn̄te fundū sine cena putrido.¶De ouis conue
niūt vitelli ouoꝝ galli.recētiū ꝛ nō multū cocti siue coq̄n/
tur cū aq̄ siue in sartagine cū oleo ꝛ paucissimo aceto siue
Lacticinia. pro ferculis cū aliqbꝰ herbis odorif.¶Caseus ꝛ lac me/
lius ē q̄ dimittant oino:q̄ si comedunt sumat valde paꝝ
Legumina. ex eis.¶Legumina fungi fructꝰ crudi hūidi herbe ꝛ radi
ces dimittēde sunt:et filr̄ victualia de pasta:et si vult faci/
at fercula cū vitellis ouoꝝ vel cū mica panis:et aliq̄n cuꝫ
boragine et spinachijs:et buglosa. et apponēdo feniculū
mētham et anetū vel hysopū et thymū.Sꝫ fercula cū caseo
nullo mō sibi ꝯueniūt tolerant et ordeo cū pipe:et de riso
et de milio vel de farre si coquant i carnibꝰ piguibꝰ bonis:
et ꝯdiātur cū aromatibꝰ:et aliq̄n rape nouelle:et bn̄ cocte
cū carnibꝰ bonis pñt tolerari in pua q̄ntitate:caules ꝟo et
Fructus blete dimittant.¶Et ex fructibꝰ siccis pōt cape sicꝰ siccas
pigues an̄ cibum:et passulas sine arillis:et grana pini ma
gna ifusa ꝓus in aq̄ cal'a ꝑ horā:et postea exiccata:et post
cibū amigdale et auellane:sꝫ ꝯfecte cū zuc.et pōt tolerari
pirū coctū:aut citoniū coctū in bono vino si ꝯdiant cū ani
so aut se.feni.¶Spagi nō sunt vtiles:sꝫ loco coꝝ sumant
lupuli extremitates coꝝ.s.elixe et comeste cū sua ꝺcoctio.

iteratur fumant cappares cũ vio cocto ⁊ pauciſſimo aceto.
Pot⁹ ¶ Potus eius ſit vinũ rubeũ clarũ ſubtile medie vinoſitatis
purũ: ⁊ bibat parũ in prãdio: ⁊ i cena ⁊ illud parũ ſorbẽdo:
⁊ paulatī ꝙ ſi vehemẽtia ſitis eũ moleſtauerit expectet ꝗ
uſq̃ cib⁹ ſit digeſtus: ⁊ tũc pt bibere vſq̃ ad. ℥.iiij. vina aũt
acetoſa vitet oino: vino aũt veteri potẽti põt aliqñ vti parũ
ante cibũ cũ aliqua ↄfectione de illis quas noiabimus.
Con. ¶ Diligẽter attẽdat ad bñdum bñficiũ vẽtris: ⁊ ſi a nã non
iuuat bonũ eſt ex internallis facere clyſteria: in qb⁹ oibus
ponenda ſunt olea carminatiua: ⁊ decoctiones aniſi ⁊ ſeis
aneti ⁊ carui: aut cimini vel leuiſtici ⁊ ſiſium ⁊ poſtea ad/
dat pulpa caſſie ⁊ ſal ⁊ oleũ: aut aneti: aut rutbe. ↄuenien/
Enema. tius tñ iuxta me eẽt clyſtere h mõ. ℞. rutbe aneti. añ. M.
j. ſeis aneti: ⁊ aniſorũ ⁊ carui. añ. ʒ. ij. ↄtũdãtur groſſo mõ:
⁊ bulliãt cũ lib. iij. aq̃ ⁊. ℥. ix. olei vſq̃ ad totius aq̃ cõſum
ptionẽ: ⁊ colet ⁊ cũ oleo fiat clyſtere. Cõuenit ſi cum deco
ctione ſupradicta ponat. ℥. j. hyerepigre cũ. ℥. ß. electuarij
de baccis lauri. ⁊. ʒ. ij. ſalis. ⁊. ℥. iij. olei anetini.
Sõn⁹ ¶ Sõnus eius dꝫ eẽ in nocte: ⁊ incipere ꝑ ſuper dextro la/
tere: deinde vertere ſuper ſiniſtrũ: ⁊ capite bene eleuato: et
corpe bñ coopto: ⁊ bñdo puluinar ex bonis plumis iuxta
ſtõchum: ⁊ dꝫ durare ad minus ſeptẽ otis in die nãli: ⁊ ſi
h põt facere in nocte: melius eſt de mane ante cibũ q̃ȝ poſt
prãdium: ⁊ ſi poſt prãdium nõ ſit ſtatim poſt cibum.
Anie accefitia. ¶ Caueat ſibi a triſtitia: et nimia cogitatione: et ab vſu mu
lierum quantum eſt ei poſſibile.
Motũs. ¶ Dꝫ vti exercitio ante cibũ incipiẽdo a leuiori ⁊ paulatī
trãſcẽdẽ ad fortius quouſq̃ ſentiat ſe calefieri: ⁊ anhelitũ
manifeſte mutari: ita paulatī aſſuefaciẽdo vt poſſit ↄſue/
fieri ad exercitiũ: ⁊ ꝑcipue faciat h in aere libero vt i rure
nec negligat: qm̃ ẽ radix ſue ſanit. ⁊ h ſufficiãt de regi.

Quantum ad vſum medicinarũ: qꝛ pro iſto anno
eſt multis vicibus ⁊ ſufficiẽter purga/
tus nõ vꝫ mihi ꝙ oporteat eũ cape purgationẽ fortẽ vſq̃
ad autũnũ: ⁊ fortaſſis vt eſt viſile poſt illud tp̃s erit ita re
ductus ꝙ nõ idigebit niſi regie corpoꝝ ſanoꝝ abũdãtiũ
in hũiditate cũ leuiſſima declinatione ad frigus. ⁊ iõ pro
Digõ tũc circa mediũ Octobris ꝑ capiat hũc ſyr. ℞. oximel. cõ
poſiti: ⁊ ſyrupi de eupatorio: ⁊ mel roſ. colati. añ. ℥. ß. det
in vice vna cũ. ℥. iij. decoctiõis aniſoꝝ: ⁊ feni. ligri. et dau/
ri et ſumat hũc ſyrupũ ſex vicibus calidum in aurora.
Euo. ¶ Sumpto ſyrupo purget cũ dyacitonitẽ ſolutiuo: cuius
deſcriptionẽ ponã infra: ⁊ ſumat de eo doſim integrã quã
ibi ponã: et obſeruet regimẽ obſeruãdum in aſſumptione
medicinarũ ſolutiuarũ: et ſequẽti die ieiuno ſtõcho ſumat
aureũ. j. de tyriaca optima cũ. ℥. j. vini odoriferi: et recipi/
at vnũ leue clyſtere abſterſiuũ. ¶ In hoc tẽpore interme/
dio paulatim dimittat ↄſuetudinẽ medicinarũ niſi ſentiret
ſe grauari: ⁊ nõ ſufficere abſtinẽtiã: tũc enī ſumat vna ho
ra ante diẽ. ʒ. j. pilulaꝝ ſtomaticaꝝ deſcriptione Meſue:
ſed nõ ſentiẽdo grauitatẽ adhuc laudo ꝙ hinc ad vnũ mẽ
ſem ſumat ſemel. ʒ. i. pillularũ de hyera de octo reb⁹: aut
alleſanginarũ: ⁊ ſumat in mane tribus horis añ cibũ ⁊ ſi/
ne mutatione diete: ⁊ in tp̃e eſtatis nõ ſumat ſolutiua.
Apiẽtia emorroidas. ¶ Adueniente medio ſeptẽbris ſi emorroyde nullo mõ ſibi
aperirẽtur opꝫ ꝙ ꝑmendo ſe poſtq̃ȝ egeſſit: et anus eſt in/
uerſatus fricet illa orificia venarũ emorroydaliũ cũ folijs
ficus: aut inungat cũ lacte ficus totiẽs ꝙ apiant ⁊ in plu/
ribus vicib⁹ ſi egredit ſanguis niger pmittat eũari quouſ
q̃ videat aſſe rubeũ illũ qui egredit: et tũc ſi ↄſtringit per
ſe bñ eſt: ſi aũt nõ: faciat epithimari locũ bõbice infuſa i vi
no rubeo decoctionis mirtilloꝝ ⁊ gallarũ: ꝙ ſi illud non
ſufficit diſtẽperet in dicto vino de puluere trociſcoꝝ de ka
rabe ita ꝙ ſit ad modũ vnguẽti currẽtis ⁊ in illo madefa/
ciat bõbicem: ⁊ ponat in ano quouſq̃ ↄſtringat: ⁊ ſimilẽ
regulã ſeruet in vere. nã oimodã retentio iſtius ſanguinis
eſſet ſibi periculoſa. ¶ In tẽporibus autẽ frigidis bis in

mẽſe dꝫ capere de tyriaca mõ ſupius dicto ſeptẽ horis añ
cibũ: ⁊ cũ vino ſubtili. ¶ Et nõ ſolũ iſto anno: ſed omni an
no in vere de mẽſe martij vtile eſt ſibi facere purgationem
ſumẽdo ſyrupũ ſupraſcriptũ ſex vicibus: ⁊ poſtea ſoluti/
uũ ſupraſcriptũ. ¶ Et ex internallis qñ ſentiret ſe graua
tum ſine ſanguinis multitudine cape de pillulis de hyera
mõ ſupraſcripto. ¶ Optimũ tñ eẽt ei in tali caſu abſtinere
⁊ dormire: aut leuiſſime ambulare lõgo tp̃e ieiuno ſtoma/
cho ſi dormire nõ poſſet. ¶ Et qꝛ eſt bon⁹ comeſtor dꝫ ſe/
mel in ſeptimana dimittere cenã aut bis: excepto tp̃e eſta/
tis in quo ſufficit ſibi dimittere medietatem cene.
¶ Et ſi caſus accideret ꝙ alia vice fluxus emorroydarũ ſu Ad fluxũ emorroydaꝝ
perflueret: ita ꝙ emitteret ſanguinẽ rubeum ⁊ ſentiret ge/
nua debilitari: ⁊ nõ ſufficerent ſibi remedia ſupradicta eo
caſu nõ expectet ꝙ fiat diſcoloratus imo ſumat i mane oĩ
die. ʒ. ij. trifere minoris ex arte fenonis deſcripta a Meſue
in antidotario: aut tãtũdẽ de electuario de ſcoria ferri poſi
to a Raſi nono almãſoris in ca. de fluxu emorroydarum.
¶ Cõfectiones aũt ſibi ↄſequẽtes qñ ſentiret ſtõchũ debi
litari ſunt añ cibũ in tp̃e eſtatis dyarodon abbatis. ¶ In
tẽporibus mediocribus aromaticũ roſatum deſcriptione
Gabrielis aut dyacinamomũ: aut electuariũ letificãs Al/
mãſoris: de qbus ſufficiũt. ʒ. j. ß. pro vice in introitu cibi ⁊
in tp̃e hyemis aromaticũ gariofilatũ dyacalamẽtũ dyali/
banũ dyatrion pipereon ſimplex qõcunq̃ horũ fuerit ſu/
matur de eo añ cibũ quãtitas ſupradicta. ¶ Et poſt cibũ
dyacitonitẽ cũ melle ⁊ aromatib⁹: quo põt vti oĩ tp̃e exce
pta eſtate. ¶ Aromata aũt qbus dꝫ vti in tp̃ib⁹ fridis ſũt
hẽ. ℞. pipis lõgi. pipis albi. añ. ℥. i. galãge. ℥. ß. cardamo/
mi. cinamo. croci. añ. ʒ. ij. fiat puluis p̃ vtẽdo i ferculis.
¶ In tp̃ibus vo nõ frigidis ↄueniũt iſte. ℞. cinamo. ele/
cti. ʒ. ij. macis cardamomi. añ. ʒ. ij. croci. ʒ. j. fiãt ſpẽs.
¶ Deſcriptio dyacitonitẽ ſolutiui. ℞. ſucci citonioꝝ. lib. iij. Diacitonitẽ ſolutiuum.
mellis albi optimi bene diſpumati. lib. ij. turbith electi. ℥.
iij. dyagridij. ʒ. iij. gallie muſcate. gariofiloꝝ. zinziberis.
maſticis. pipis lõgi. cinamomi. nucismuſcate. añ. ʒ. iij. ↄfi/
ce oia ſimul: ⁊ eſt pro. liiij. medicinis integris: ita ꝙ vna il/
larũ eſt doſis integra. et erit circa. ℥. j. ¶ Puto autẽ ipſum
debere quãtũ põt vacare regimini ⁊ paulatim ſe remoue/
re ab vſu medicinarũ: niſi cogat neceſſitas: ⁊ bñ hẽat mẽ/
ti illud qõ eſt dictũ ſibi ꝙ hꝫ facere ſi emorroyde nõ apiun
tur. Et qd hꝫ facere ſi nimis fluerẽt: qꝛ illa ↄſideratio nõ ẽ
ab eo quoquo mõ dimittẽda. ¶ Et lꝫ plurimis alijs reb⁹
ſim vſus in eius ſanatione: qꝛ deo duce nõ eſt in diſpõne il/
la: nec puto ꝙ ſuperueniat ſi ſeruauerit regimẽ dictũ. ideo
reliqua dimitto: ⁊ hec ſufficiãt cum laude creatoris.

¶ De aſclyte et timpanite cũ febre. Conſilium. lvij.

Egregius hic iuuenis regin⁹ poſt
duas vices quibus
paſſus eſt febres puenit ad ventris tumorem
preter naturã qui cũ agitatur reddit aliqñ ſo/
nũ aque cõmote. Crura tñ ⁊ pedes hꝫ ſiccio
res ↄſueto q̃ȝ tumido: et carnoſitatẽ ventris ſatis ſpiſſã: ⁊
⁊ in virtute motiua nõ eſt multũ debilitatus mediocriter
appetit nec grauat ſumpto mediocri cibo: et mediocriter
egerit parũ vrina: ⁊ vrine ſunt rubee cũ citrinitate: ſitis ma/
ior q̃ȝ in ſanitate: color minus rubicũdus q̃ȝ ↄſueuit in ſa/
nitate nõ tñ citrinus. nõ tñ ſentit in ore amaritudinem nec
vomitũ hꝫ cholericũ nec notabilr febrit nec ꝑ tactũ põt
ꝑcipi duricies in ſplene vel epate. nec patit perſeueranter
dolores in renib⁹ vel circa vmbilicũ. ¶ In iſto tñ anno dũ
erat ſanus: ⁊ in medio duaꝝ febriũ ſtãdo in ſole: ⁊ exerci/
tio calido ſepe bibebat multã aquã frigidã: qñq̃ puram
qñq̃ malo vino mixtã: ⁊ multũ pro vicere multis vicibus
in die: et vſus fuit regimine groſſo et oppilatiuo. ¶ Ex q/
bus intelligitur ꝙ eſt in ꝑncipio hidropiſis aſclytis proue
nientis a propria leſione epatis ex mala cõplexione cum

mā mixta ex cal'a ꝛ frida:vincēte tñ frida:ꝛ oppilāte:ꝛ ꝑ bibente debite transire colerā ad cbistim fellis. ℂ Q̄, si in cōcauo epatis nō fit apostema duꝝ ad qḋ tact⁹ pertingere nō pōt signa vident̄ bone spei. ℂ Ego tñ nō sũ securus de duritie epatis in cōcauo:marie q̄ cum iacet sup latere sini stro magno tpe grauat̄ in dextro:ꝛ opꝫ eũ ɔuerti ad iacē dũ sup dextro sustēādo epar cũ manu sinistra ex quo situ alleuiat̄:h̄ tñ quātitas ḡuitatꝭ posset eē ꝑp opp̄one abs̄ q̄ apate.hec tñ ambiguitas non variabit multũ curam.

Aer ℂ Sit aer sue habitationis paꝝ calidus ꝛ siccus:ꝛ odorife rus:ꝛ ibi habitet i solari i camera ꝟsus oriēs apta. Et qñ tē pus est serenũ absq̄ vēto apiant̄ fenestre:ita vt ingrediat̄ sol. Cũ aũt tps est nebulosũ pluuiosum ꝛ ventosum sicut fenestre claudāt̄ ꝛ tpe frido fiat in ea ignis ex lignis siccis: ꝛ odor feris quātum est possibile:sicut ex lignis iuniperi:ꝛ ponantur in camera citonia: ꝛ alba poma odorifera: ꝛ cortices citri vt inde bonus sequatur odor.

Panis. ℂ Panis sit ex optima farina frumēti bñ mūdi āni sui. Et si eēt ex farina ordei eēt melior. Et si bñ fermētat⁹:ꝛ si esset biscoctus eēt melior. Et ad oēs tres libras panis ponan tur.ʒ.ij.salis.semi.feni.ʒ.ij.ꝛ hēat aliqd de furfure:ꝛ non comedat̄ calidus neq̄ durus:ꝛ comedatur paꝝ de pane.

Carnes ℂ Ex carnib⁹ conueniunt aues: vt alaude turdi turtures mediocriter pingues ficedule ꝛ cetere aues in arboribus ꝛ pratis degētes. ℂ Ex quadrupedib⁹ ɔuenit capolus:le pus aũt nō ɔuenit. ℂ Ex domesticis ɔueniũt hedi vituli lactētes capōes pulli pul:a laude aũt marie sup alia lau dant̄:ꝛ magis si extrahātur interiora eaꝝ ꝛ vētres ipleātur petroselino:ꝛ assent̄ cetere aũt carnes dimittātur:ꝛ he car nes sint porr⁹ asse q̄ elixe:aut in patella frixe:aut sup pru

Pisces. nis cocte. ℂ Pisces nō ɔueniũt: sed min⁹ nociui sunt pul petrosi squamosi:ꝛ sint assi:ceteri āt pisces oino dimittāt̄. Caseũ aialiũ īteriora ꝛ sanguinē dimittātur:epatib⁹ tñ galli narꝝ assis vti pōt:lacte ꝟo vti pōt fm q̄ ifra dicetur non ꝑ

Herbe cibis. ℂ Herbe ɔuenientes sunt endiuia hortulana cicorea bletis mēta maiorana origanũ calamētũ pulegiũ hysop⁹ thim⁹ abrotanũ prassiũ saluia apiũ petroselinũ. marie tñ laudat̄ mētastrũ. Ex q̄b⁹ pt̄ fieri salatuciũ cũ sale ꝛ parũper aceti ꝛ olei amigdalaꝝ dulciũ: feniculus ēt ɔuenit. Et ex oib⁹ istis pt̄ ēt facere salatuciũ sicut dē demētastro:ꝛ pñt cũ eis ɔdiri carnes vl' oua faciēdo herbatā:ꝛ pōt ex eis fieri salsa q̄ pōt vti:marie si in ea ponat̄ de pipe:reliq̄s ꝟo her

Fructus bas fugiat. ℂ Ex fructib⁹ ɔuenientes sunt pistici pinee mūdate ifuse i aq̄ calida:postea exiccate amig. auellane:ꝛ marie si assent̄ ꝛ granata dulcia qb⁹ pōt vti post cibum:ꝛ q̄n̄is cā appetit⁹ q̄nq̄ ɔcedat̄ paꝝ vue ꝛ passulaꝝ ꝛ piro rũ ꝛ pomoꝝ coctoꝝ:meli⁹ est tñ hec dimittere nisi q̄ cito

Radices nia cocta post cibũ nō ita detestātur. Reliq dimittātur:ꝛ parũ de dictis comedatur. ℂ Ex radicib⁹ ɔueniunt ci ra pe ꝛ porri faciēdo ex eis ferculũ cũ brodio capōis:ɔuēit ēt allei:radix apij feniculi ꝛ petrose. ꝛ rapix cicoree:et dauci siue carotiallie ꝟo radices ñ ɔueniũt vitēt legumia oia:et oia victualia de pasta:brodiũ tñ cicerum potest comedi.

Pot⁹ ℂ Potus eius sit vinũ albũ antiquũ clarũ potens odorife rũ:ꝛ bibat̄ purum aut parũper mixtum cũ aq̄ extinctiōis calibis.cetera aũt vina fugiat ꝛ aquā et fugiat nedum bi bendo:sed ēt in ablutione corpis:lauet ḡ manus suas cuꝫ vino albo:aut aq̄ marina:ꝛ nō potet inter cibum et cibum: imo ēt paꝝ in cibo:et surgat a mensa cũ reliquijs famis.

Lax. ℂ Prouideat q̄ ol die hēat hñficiũ vētris et si nō naturali ter fiat hō clystere. ℞. decoctiōis anisoꝝ feniculi camomil le bletis:seminis apij li.j.bierepigre hñdicte.añ.ʒ.ij.olei anetini.ʒ.iij.salis q̄ sufficit:fiat clystere.

Somn⁹ ℂ Sōnus ei⁹ sit sex horaꝝ vel septē ad plus: et dormiat in lecto de pulmis:corpe bñ coopto capite eleuato:ꝛ sit som nus nocturnus ꝛ nō diurnus:ꝛ incipiat post duas horas post cenā:ꝛ pmo dormiat super latere dextro deinde su

per sinistro:somnum autem meridianum fugiat.

ℂ Exerceat̄ ol mane stō ieiuno:q̄ si tps est calm ꝛ serenum Motus sit eius exercitium ambulatio super arena in sole pedibus nudis:q̄ si arena non est sit ꝑ viā in sole donec bene sudet postea se faciat bene fricari cũ pānis calidis donec sit op time tersus a sudore. Q̄, si tps sit frigidum vel nebulosum deambulet ꝑ camerā quousq̄ sudet:postea fiat vt dictum est:ꝛ q̄nis aliq̄ balnea que infra dicentur sint ei conueniē tia:tñ caueat a stuffa ꝛ balneo aque dulcis.

ℂ Fugiat irā tristitiā: ꝛ oēm melācholiā ꝛ delectetur cum Ac ac amicis:ꝛ omnino abstineat a venereis. cidētia.

Ueniendo ad medicinalia opꝫ q̄ nunc merito an ni vtat̄ ꝑio digestiuo: sumendo hunc syrupuꝫ sex vicibus. ℞. radicũ apij feniculi petroselini yre Digō os acori serpētarie minoris:ꝛ sint oēs recētes.añ.ʒ.j. cala mēti betonice origani mētastri sisimbrij prassij hysopi ca medreos camepitheos.añ.ʒ.ij.eupatorij thymi assari fri. cētauree minoris absinthij.añ.ʒ.ij.gētiane cipi ligritie ra dicis capparis semis feniculi petroselini apij leustici kar ui.añ. ʒ.iij. ɔtundātur grosso mōre bulliāt lēto igne i aq̄ lib.vj. aceti boni albi.ʒ.vj. vsq̄ ad medietatis cōsumptio nem.postea colent̄:ꝛ cum melle quātum sufficit fiat sy.d̄ quo sumat.ʒ.j. pro vice cum aqua apij ꝛ absinthij.añ.ʒ.j. ʒ.sumatur vt dicitur sex vicibus in mane calidus in auro ra:ꝛ superdormiat per mediam horam.

ℂ Sũpto sy.capiat hāc medicinā. ℞. reubarbari electi.ʒ. Lēo ij.spice.℈.j. oximellis compositi.ʒ.ij. distempera cum de ctione lactuce endiuie:ꝛ radicis feniculi.añ. partes equa les sumatur in mane vna hora ante d'em:ꝛ superdormiat per horā ꝛ non comedat nisi transeant septem hore.

ℂ Et sumpta hac medicina reuertatur ad sumendum syru pum ꝑdictũ:ꝛ sumat per tres dies solus:et post syrupum sumat medicinā eodē mōe:et hoc fiat quattuor vicibus cũ syrupo:et mediciana.ita q̄ in.xvj. diebus sumat quattuor vicibus hāc medicinā. ℂ Q̄, si in fine haꝝ dieꝝ nō vi ven ter sufficienter euatus euetur postea cũ succo radicũ yreos h̄ mō. ℞. radicũ yreos recētiũ mūdatoꝝ q̄ntitatē sufficien tē:pistent̄ ꝛ extrahat̄ succus et ponat̄ in ampula vitri et ꝑ mittat̄ facere residētiā:et de pte clara capiātur.ʒ.vj. ꝑ pri ma vice in diluculo absq̄ alia decoctione:pōt tñ pmiscere aliqd de zucchara. ℂ Et sm q̄ vi pñti medico reiteretur ista medicina addēdo i q̄ntitate vel diminuēdo de quinto in qntũ diē:vel de sexto in sextũ. Et i dieb⁹ itermedijs su mat syruptũ suprascriptũ:ꝛ succus bibat̄ die q̄ est exp̄ss⁹.

ℂ Q̄, si succus yreos nimis displicet pōt sumere de succo palme xpi equalē q̄ntitatē:et sit palma xpi nascēs in mōti bus:et nō ē ita displicēs sicut yreos. ℂ Q̄, si pñti medico vi nimis frequēs vsus solutiuoꝝ pt̄ attēdere post vnā pur gationē factā cũ yreos aut duas ad euātionē cũ purgatio ne vrine ꝛ euātionē cũ ꝓuocatiōe sudoris.et postea rede at ad euātionē cũ succo yreos:q̄ in eo ē efficatia. ℂ Et in itermedijs diebus pōt loco dicti sy.capere q̄nq̄.ʒ.ij.ōya lacce in aurora cũ.ʒ.j.vini subtilis albi vel.ʒ.ij. diacurcu me sili mō. ℂ Et oino sup vētrem post istos vehementiss mos teneat aliquid emplastrorum infrascriptoꝝ: preci pue emplastrum de baccis lauri.

ℂ Pro ꝓuocādo ergo vrinā pōt recipere istũ potũ. ℞. radi Cura ꝑ cis cucumeris asinini.ʒ.j.bulliat in lib.i. vini albi odori uocatō feri subtilis vsq̄ ad medietatē ɔsumptionē:postea cole n.e vri. tur ꝛ detur in duabus vicibus in aurora. ℂ Ad idem va let:sed est debilius vinũ decoctiōis radicũ calamenti vel mētastri:aut vinũ ifusiōis marubij:aut vinũ decoctionis rorismarini. Et q̄ pro hac intētione bibũt solũ vinũ mal uaticũ ꝛ cōedũt carnes coctas in eodē vino. ℂ Et in hoc tpe quo vtit̄ ꝓuocātibus vrinaꝫ oꝫ semp de sero duabus horis añ cenaꝫ sumere.ʒ.j.ʒ. dyacurcume cum vino albo subtili aut dyalacce. ℂ Q̄, si h̄ tpe non hꝫ hñficiũ ventris

Enema sufficiēter faciat hꝰ clistere. ℞.agarici.ʒ.ij radicū cucu/
meris asinini.℥.j.cuscute mercurialis.añ.M.j.anisoꝝ fe/
niculi.añ.ʒ.j.fac bulliri in sufficiēti aq̄:postea cola ꝛ adde
hierepigre bñdicte.añ.℥.ß.olei ane.℥.iij.sal'.ʒ.ij.fiat clistē.
℄ Sudor vō dꝫ ꝓuocari calefaciēdo furnū ꝛ ponēdo in eo
ebulū ꝛ matricariā:mentastrū ꝛ calamentū. Et qñ est ita
calidū ꝙ possit tolerari ingrediat̄ furnū capite remanen/
te extra:ꝛ teneat̄:ita ꝙ hanelet aerem frigidū : ꝛ cū suda/
uerit extrahat̄ ꝛ ponat̄ i lecto cali.ꝛ pannis bñ tegatur.
Stuffa et bal/nea. ℄ Et ad hāc intētionē ɔfert stuffa cū ɔcoctione dictaꝝ her
baꝝ ꝛ orig.ꝛ serpilli:ꝛ ponat̄ itina hñte duas fūdos:ꝛ pa
tiēs sedeat sup fūdo pforato cū aquā:ita tñ ꝙ caput eius
discooptū:ꝛ āhelet aerē fridū.ꝛ ad hāc itēnonē ɔuēit bal
neari in balneis sulphureis aluminosis ꝛ aq̄ maris colā.
℄ Preter ista ɔferūt emplastra desiccatiua:sicut v.g̃.qñ pi
stant̄ concule marine cū carne ꝛ ostraco suo aut limache
terrestres eodē mō:ꝛ applicātur vētri donec cadāt de p se.
℄ Ad idē valꝫ emplm̄ d baccis lauri dscriptū a Mesue:
ꝛ silr̄ sterc⁹ vacce siccū ꝛ tritū cū q̄rta pte ei⁹ d sulphure vi
uo:ꝛ pmixtū cū oximelle ita vt hēat formā empli:ꝛ empla
stret̄ totū corp⁹. ℄ Linito valde vtilis. ℞.stercoris vacci
ni exiccati.℥.ij.cipi boliarmeni.añ.℥.ij.pmisce cū aq̄ ꝛ ace
to ꝛ extremitatū salicꝭ ꝛ tamariscis.añ.ptes eq̄les:ꝛ linia
tur cū ea vēter tot⁹:ꝛ sit calida. Et hec emplastra ꝛ linitio
nes administrant̄ ɔuenieter qñ minorata est aq̄ p solutio/
nē vētris plies factā:ꝛ p̄cipue post balneum ꝛ stuffam.
℄ Posset dici de fricatione vētris cū cinere calido aut cum
arena maris vel fluuij aut d appōne sacculoꝝ sup ventreꝫ
in qb⁹ ista ponātur calida. ℄ Et silr̄ posset dici d fomēta
tiōe vētris cū spōgija ifusis in aceto decoctiōis cucumeris
asininu.s.radicis vel ebuli vel vatice ꝛ baccaꝝ lauri ꝛ he/
dere:ꝛ granoꝝ iunipi:veꝝ tñ qñ ista apponūtur calida cu
stodiēda est regio epatis.ꝛ posset inungi epar cū oleo de
spico ꝛ de absinthio ꝛ de mastice. ℄ Et qz de multis dixi
illa q̄ mihi vident̄ magis vtilia:ꝛ q̄ puto cū gr̄a dei altissi
mi sufficere i ista cura ꝛ ipsa erit venerabilis doctoris ma
gistri Gasparis d regio omitto reliq̄. ℄ Et itelligat̄ hō mō
ꝙ qñ ē purgat⁹ cū reubarbaro ꝛ semel cū succo yreos in
dieb⁹ q̄ iterponūtur iter vnā purgationē ꝛ aliā oi mane ie
iuno stō:ꝛ post emissionē supfluitatū vētris faciat apponi
sacculos ex cinere calido sup ventrē fricādo p vnā horam.
Et si sacculos nō vult ponere faciat fieri fomētationē cum
spōgija latis fm latitudinem vētris:ꝛ infusis i decoctiōe
cucumeris asi.aut radicis ebuli vel vatice vel baccaꝝ lau
ri vel granoꝝ iuniperi aut pluriū istoꝝ simul : ꝛ apponat̄
spōgia quinqꝫ vel sex vicib⁹:ita ꝙ qñ icipit ifrigidari remo
ueat̄ ꝛ applicet̄ calida:ꝛ postea remota spōgia supponat̄
vētri emplastrū de baccis lauri:ꝛ teneat̄ ɔtinue vsqꝫ q̄ de
nouo debeāt apponi spongie. Sed in die qua sumit medi
cinā solutiuā non fiāt ista. ℄ Cōuenit pro epate ɔfortādo
imediate añ prādiū vti aromatico rosato descriptiōe ga/
brielis aut ɔfectiōe facta ex pbisticis:ꝛ zuccharo:ꝛ cina
momo:ꝛ hoc in totius cure prolongatione.
℄ De fluxu recidiuo partim ex catarro : ptim ex debilitate
virtutis contentiue stomachi. Consilium. lviij.

Ic egregius vir Bartolomeus de senis fuit passus plu/
ribus mēsib⁹ fluxū epaticū:ꝛ supueniēte febre
ɔuenit ad colliquationē pinguedinis tñ ɔiū/
cta ipsi fluxui.ꝛ post illud ex motu pueuit ad
excoriationē itestini ꝛ ɔiūgebat̄ tussis catarralis cū spu/
to multi sanguinis pmixtis flatibus cū corpis extenuatio
ne ꝛ tādē dei adiutorio liberat⁹ ē ab oib⁹ p modū recidiue
nō v̄e rediuit ad fluxū quē puto eē pti ex catarro descēden
te ptīꝫ ex debilitate ɔtētiue virtutis stomachi:ꝛ in isto flu
xu qñqꝫ apparet aliqd de colore cibi:ꝛ vident̄ multa fla/
ta cōmixta ꝫ sine spuma.ꝛ nō egerit de nocte:sed de die in
cipiendo de mane ꝛ sentit leues itestinoꝝ dolores ꝛ vrina
nō est citrina vt solebat in ipso tpe p̄cedētis egritudis in q̄
apparebat quasi vrina icterici.ꝛ ideo ponam ɔsilium pro
cura istius flux⁹ cauēdo mihi ne supueniret epatis oppila
tio ne vtendo fortibus purgationib⁹ excitarē sputum san
guinis incipiendo ab vsu rerum non naturalium.
℄ Habitet g̃ in aere sicco vicino tēpamēto i caliditate ꝛ fri/ ℣ Aer
giditate.et caueat ab vtraqꝫ extremitate in calore ꝛ frigo
re.et caueat ab oi vēto:nec stet sb radijs lūe:p̄serti d nocte.
℄ Exerceat se paꝝ.et melius esset ei si loco exercitij faceret Motus
fieri fricationes ad brachia:et spatulas:et nates:et coxas
et crura dimittendo pectus caput:et ventrē:et hoc ieiuno
stomacho.nā post cibū dꝫ quiescere in delectatiōe:et neqꝫ
corpore neqꝫ animo multum agitari.
℄ Dormiat incipiendo ad minus duab⁹ horis post cibum Sōnus
capite bene eleuato : corpe bñ coopto sup latere sinistro.
Et sit somnus eius circa septē vel octo horas in nocte vel
in mane ante tertias. Post prādium vero non dormiat ni
si forasse multum male dormiuerit in nocte ꝫ quies post
prandium omnino sit nociua sibi.
℄ In cibis vtat̄ pane bñ pisto bñ fermētato facto ex fari/ ℣ Cibi
na frumenti bñ mūdi a furfure:ꝛ sit iter primā diem et q̄r
tā nō furfuraceus:sed bñ coctus:et non comedat̄ calidus
sicut a furno portatur. ℄ Carnes pdicū pulloꝝ capreoꝝ Carnes.
et vituloꝝ lactentiū puoꝝ et turtuꝝ et auiculaꝝ et castra/
torum mōtanoꝝ annualiū sunt sibi cōuenientes. reliquas
dimittat et nō comedat interiora neqꝫ capita neqꝫ multā
pinguedinē vel sepū:sed macram carnē aialis mediocri/
ter pinguis in pte anteriori et dextra. Et si bñ digerit me/
liores essent assate.nunc aūtqz nō bene digerit ɔcedo si/
bi elixas : et reliquas carnes dimittat. ℄ Caseus lac ꝛ pi Lactici/
scea dimittātur oino:et oua nō sunt in totū conuenientia ꝛ nia.
presertim dura tolerari nō pñt. ℄ In ferculis vtatur milio Fercula
panico et rizo acetosella rumice siue lapacio et acuto : et
pane trito:et pōt vti decoctione radicis petroselini et pe/
troselino macedonico et feni. ℄ Dimittātur caules blete Herbe
spinachie:et sinapis:et erucha:et mastice:potest vti endi.
boragi.cicorea:et lactuca atqꝫ pinpinela coctis et non cru
dis reliquas herbas dimittat. ℄ Et de fructibus sumat Fructus
pira citonia ante cibum:et passulas cuꝫ granis suis:et di
mittat reliquos omnes. ℄ Item dimittat radices:sicut ra Radices
phanuꝫ:et rapas pastinachas:et filia:et fungos oino spa
ragos:et cappares:et dimittat acuta : sicut semen feni.et
piper:et sinapis et filia:sed pōt vti sapoꝛib⁹ citrāgulis ace
tosis citrolimonibus non salitis. ℄ Piscibus pur pōt vti Pisces.
puis squāmosis de libero mari vel de fonte claro vel flu/
uio currēte:et claro cū agresta vel supioribus fructib⁹ cō
ditis et dimittat pisces magnos sicut thymos sturiones:
et sine squāmis sicut anguillas murenas et similes.
℄ Bibat vinū rubeū nō nigrū vel albū cum aliquali stipti/ ℣ Pot⁹
citate:et caueat a vinis dulcibus et valde acutis et poten
tibus : et non bibat multam quantitatem et temperetur
cum aqua fluuiali ferrata.
℄ Nunquam comedat nec vnquam sumat q̄ntitatem ci/ Can.
bi vel potus que grauet stomachum.
℄ Caueat a dolore ira:et tristitia timore:et rixa in clamori Aie ac/
bus magnis.ꝛ hoc de regimine. cidētia.

Descēdēdo ad medicinalia vī mihi ꝙ cum pau/
sauit ianue quinqꝫ diebus non appa
rēte alio synthomate purget̄ capiēdo istā medicinā absqꝫ
syrupo. ℞.corticis mirabolanoꝝ:citrinoꝝ:kebulorum:et
indorum:ꝛ reubarbari.añ.ʒ.i.spice.℈.i. contundātur mi
rabolani grosso modo:et ponat̄ in aqua endi.s.in.ʒ.vi.et
dimittatur a mane vsqꝫ ad sero:et in sero bulliāt simul le/
uiter posita in pecia et vtatur in saporibus suis pulpa su
mach vsqꝫ ad consumptionem tertie partis et in colatura
ponat̄ reubarbari:et spica:et stēt ibi vsqꝫ ad vna horā añ

die: ⁊ tūc caleſiat ⁊ coleť ⁊ poteť colaturā ſtatim ⁊ dormi
at q̄ſi ꝑ horā: ⁊ nō comedat iđe ad ſex horas. ⁋ Facta iſta
purgatōe ð vero vtať i māe i aurora. ʒ. j. iſti⁹ elc'arij. ℞. elc'a
rij de vino ðſcripti ab Auicē. 14. ťtij. e. ð ðbilitate epatis.
ʒ. ij. triaſādali. ʒ iij. miſce. ⁊ ſi eēt nimis durꝫ addať ſyrupi
mirtini quātū ſufficit ad ðādū formā elc'arij. ⁋ Anteprau-
Maſti. diū vo ꝑ horā vł duas horas ad purgādū caput vtať ma
Garga. ſticatione ex maſtice: ⁊ pipe ⁊ piretro: ⁊ ſint maſticis ptes
caputpur. due pipis ⁊ piretri. aā. pte mediā. aut maſticatorij loco vta
tur gargariſmate de aqua mellis cū pauco piperis int⁹ po
ſiti aut caputpurgio cū aq̄ maiorane tepida trahēdo eā ꝑ
nares: ita tn̄ vt nō ſternutet. Interiz i nocte teneat iter ge-
nā ⁊ dētē vnā ſpicā nardi itegrā nō multū magnā ſm̄ lōgi
Vngm̄. tudinē noctis. ⁋ Itē inūgať ſtōchus ei⁹ cum iſto vnguēto
℞. olei maſticini: olei de citonijs: olei mirtini. aā. ʒ. j. ſ. lau
dani. ʒ. ij. cere q̄ztū ſufficit. fiat vnguētū ꝓ ſtōcho. ⁋ Item
aī prādiū ⁊ aī cenā cū incipit comedere ſumat circa. ʒ. ſ.
iſti⁹ electuarij. ℞. de ſorbis dyacitonitē cuz zuccharo ſine
ſpēb⁹ aā ptes eq̄les: ⁊ miſceanť i mortario optime. ⁋ Si
hec nō ſufficiāt coquať cū carnib⁹ ſuis ſumach poſita i pe
cia. ⁊ vtať in ſaporib⁹ ſuis pulpa ſic ſumach diſtēpata cuz
ſucco citrāgulorꝫ ſiue arāçorꝫ. ⁋ Itē ſemel ſaltē in duab⁹
dieb⁹ faciat cliſtere lauatiuū cū aq̄ ordei: ⁊ zuccharo rub.
cū melle ro. colato. ⁋ Ultio recordeť qn̄ ceſſauerit flux⁹
vti zuccharo roſato preſentis anni modo ſibi ordenus di
cto: cuius vſus ꝓ nunc non eſt multū neceſſarius. ⁋ Et vi
detur ſatis ꝓ nunc cum dei auxilio ſufficere.

⁋ De vlcere in veſica. Conſilium. lix.

Ste nobilis patiť vlc⁹ i veſica a tri
bus annis citra cū mi
ctu mľte ſaniei: ⁊ vł mihi ꝙ ðbeat vti regimie
iſraſcripto: ⁊ de⁹ ſit dator auxilij. ⁋ Regimen
Et ē ꝯſ. 66. ſex rerꝫ nō nāliū regre i ꝯſilio magno facto ꝑ
magnifico dn̄o Corrado de marchionibus de carreto.
⁋ Volēdo expiri ſi poſſum⁹ hīe itegrā curā ſupta medicia
ſupius ſcripta faciat oī māe ꝑ. viij. dies clyſtē cū lib. j. olei
puriſſimi: ⁊ ſit ð optimo qđ iueniť ⁊ i capite. vij. dierꝫ. ℞.
olei dulciſſimi li. v. ſ. pľueris ru. quē ego ſibi dabo. ʒ. viij.
ſ. miſceat bn̄ iuicē ⁊ diuidat i. xij. ptes eq̄les ⁊ oī die ſumat
vnā ptē calidā i potu. viij. hora: ⁊ poſtea iaceat i lecto ⁊ ñ
cōedat nec bibat vſq3 ad horā. xvj. trāſactam: ⁊ tūc ſurgat
⁊ comedat moderate de pullo vł ð capto vł vitulo valde
ꝑuo elixo: ⁊ bibat aquā ordei i cui⁹ vno bocali bulliuerit
ʒ. ij. mell' bn̄ diſpumādo. Et i ſero aut nō cenet aut ſufficiat
ſibi ſumere duo oua ſorbilia cū albumine: ⁊ cū toto: ita ꝙ
hora octaua qn̄ oz bibē oleū cū puluere: ſtōus ſit oino va-
cu⁹ a cibo. Et ſi videt ꝙ in capite duodeci dierꝫ vrina ſi fa
cta clarior: ⁊ dolor minor in mingendo recipiat iterꝫ alijs
duodeciz diebus ſimili mō. ⁊ hoc tpe nō laboret. et q2 iſte
ꝑuluis cū oleo aliqn̄ ſtringit vētrē: ⁊ aliqn̄ facit fluxū ſi fa
ciet fluxū nō curet aliđ facere. Si vo ſtrigeret vētrē faciat
clyſtere cū lib. j. olei dulciſſimi ſine aliqua alia additione
nā ego ꝑ dei gratiam cum hac medicina fui liberatus ab
hac egritudine. ⁋ Item ſi nō liberať ſequatur regimen ta
men ſupraſcriptum ⁊ in autumno ſemel ⁊ in vere ſemel ca
Elariuz lenitiuū. piat medicinā ⁊ ſy. ſupraſcriptum. ⁋ Et ſepe ante cibum
vtatur iſto electuario lenitiuo circa. ʒ. ſ. vel parum plus
℞. prunorꝫ numero. l. ſebeſtē iuiubarꝫ. aā. numero. xxx. ta
marindorꝫ. ʒ. iiij. ſene. polipodij. cartami. aā. ʒ. ſ. mirabo-
lanorꝫ citrinorꝫ. ʒ. j. ſeminis malue ſe. althee. paſſularum
aā. ʒ. j. ſ. pſilij. ʒ. j. ſ. fac bullri omnia in libris. vi. aq̄ vſq3
ad medietatis ꝯſumptionem lento igne. poſtea omnia fri
centur manib⁹ no: ⁊ coletur: ⁊ bene exprimatur: ⁊ in colatu
ra ponatur violarū quātum capere pōtet fiat ꝙ ſtet caľa
abſq3 ablutione ſex horis. poſtea iterꝫ coletur ⁊ exprimať
⁊ addatur pulpe caſſie recētis ⁊ bone lib. j. ſyrupi violari
facti ſm̄ deſcriptionem Meſue cum trina infuſione viola
rum. ʒ. vi. lactis. ſemi. papaueris albi. medulle ſeminum
cōium frigidorꝫ bene piſtate. aā. ʒ. iij. miſceanť bene ⁊ re-
ducātur omnia ad ignez: ⁊ buliat quouſq3 habeat formā
electuarij: ⁊ reſeruet i vaſe vitreato bene obturato. ⁋ Et Remiſſi
q2 aliqn̄ ſuperueniūt dolores fortes in his tēporibus vta na dolo
tur clyſterijs oī die bis factis cum lib. j. olei ꝓ vice: aut fa ris.
ctis cū decoctōe radicū maluauiſci ⁊ pauco oleo ⁊ vno vi
tello oui abſq3 ſale. ⁋ De mane vero in tpe horꝫ dolorum
ꝓ duobus vel trib⁹ diebus ꝓ mitigatione horꝫ dolorꝫ pōt
ſumere. ʒ. iij. hui⁹ ſyrupi ꝓ vice. ℞. foliorꝫ lactuce cicoree.
endi. mercurialis. aā. M. j. capituz papaueris mediocris
quātitatis numero. iij. opij pondus granorū q̄tuor. ordei
violarum. granorum alkekengi. aā. ʒ. j ifundātur oīa iſta
contuſa groſſo mō in aque calide lib. iij. ⁊ ita maneāt tri-
bus diebus poſtea bulliāt lento igne vſq3 ad medietatis
conſumptionem: coletur ⁊ exprimatur ⁊ colature addať
zucchari lib. j. ⁊ fiat ſyrupus ſufficienter coctus. Et qn̄ da
tur in potu diſtempereť cuz equali quātitate infuſionis et
emulſionis ſeminis papaueris albi. ⁋ Et ſi dolor tā for-
tis eſſet ꝙ hic ſyrupus nō ſufficeret ſumantur de mane. ʒ.
iiij. trociſcorꝫ alkekengi deſcriptione Meſue in qbus po-
nitur opiū. aut recipiat. ʒ. ſ. huius electuarij. ℞. ſe. cōmu- Eľm.
nium frigidorū mundatorꝫ. ʒ. iij. granorꝫ alkekengi. ʒ. iij.
trociſcorꝫ alkekengi. ʒ. iij. ſyr. de papauere lib. j. ſ. ⁊ pōt ſu
mere ſecure vſq3 ad ʒ. j. et quando ſumit aliqđ de iſtis me
dicaminibus ſicut ſyr. vel trociſcos aut electuarium i quo
ponitur opium ſumat ieiuno ſtomacho. et poſt illud ieiu-
netur quinq3 horis: et nō ſumať niſi ꝑ neceſſitatem neq3 ſu-
matur nimis frequēter. et vtať clyſterijs ſupdictis. ⁋ Itē
in tpe in quo dolores nō ſunt ita fortes vtať ſepiſſime mul
ta liquiritia: ita ꝙ habeat ſemꝑ de ea in ore. ⁊ bibat de ma
ne aut. ʒ. iij. aq̄ diſtillationis gra. alkekengi. aut tm̄dem
aque diſtillationis caude equine: aut ſumat de mane ieiu
no ſtomacho. ʒ. iij. aut. iiij lactis caprini recenter extracti
ab vbere cum. ʒ. ij. mellis aut zucchari.

⁋ De vlcere in vijs vrine. Conſilium. lx.

Pectabilis dn̄a Thadea poſt par
tum cōpleti fetus ſexta
die abortiuit: ⁊ cū parū mundificareť mēſtru
is ſecutuz eſt apa magnū in muſculis ventris
eius: ⁊ fracta ⁊ aperta magna extura ceſſauit
febris: ſed ipſa incidit fluxum vrine multū ex renū calefa
ctione cū ardore: ⁊ factū eſt vlcus in vijs vrine: ⁊ pp dolo
res cōmota mā fcā eſt febris icipiēs hora. xxii. cū leui fri-
gore ſequēte: et non forti calore: et poſt in nocte hora ſexta
ſuperuenit frigus fortius: ⁊ ſecutus eſt calor itēſior vrina
eſt reſtricta: dolor in mictu eſt remiſſior conſueto ſanies q̄
mingitur in vice vna eſt cōiter ad q̄ntitatē fabe alba ⁊ eq̄-
lis ⁊ iam q̄tuor menſibus ꝑteritis nō eſt mēſtruata: et ma
le ſe hz ad oblationes ⁊ peius ad medicinas. ⁋ Caſuz in
hac ſnā ſcriptū habeo a ſolēni doctore. Mihi tn̄ dubium
remanet q̄les febres fuerunt ante apa ventris ſcđo cuiuſ-
modi febres ſunt ille q̄ ſunt excitate pp anguſtiā mingen-
di. tertio ſi putat preſens doctor alicuius ſpālis membri
vt capitis vel epatis vel ſtōi diſpōnem eſſe in cauſa aggre
gandi mās horum morborū: vel ſolum ꝙ in venis totius
aggregate fuerunt māe tpe pregnationis: vel poſt partū.
⁋ Audio tamen ab vno famulo ꝙ hec dn̄a de quarto in
quartum affligitur magis in medijs tn̄ temporibus non
mundificatur: ⁊ ideo ſcribaz diſtinctius ꝓ cura vlceris di
mittēdo in diſcretione venerabilis medici aſſiſtentis ſiq̄
eſſent ꝓpter febrē vel dubiū nimie ꝓuocatiōis vrine non
ex toto ꝯuenientia ꝙ illa abijciat aut ꝑet aut expectet in
alio tpe eorum vſum. ⁋ Ego tn̄ quātum ꝯiecturare po-
tero cauebo ab illis. nec ꝓ nunc ꝯſiderata febre q̄ ꝑceſſit
⁊ extura ⁊ partu. miror ꝙ ſteterit. iiij. menſibus ſine men-
ſtruis: ſi tn̄ videbiť preſenti doctori medicine ꝙ ſint pro-

vocãda scribã quomodo videt mibi in istis conditionib⁹.

Motus ℭ De aere ⁊ de exercitio ꝓ nũc ñ laborabo: qꝛ scio ꝙ hẽbit camerã bonã nõ mltũ calũ: ⁊ ꝙ qescet quãtũ erit posse.

Inani tio. ℭ Silr ẽt ð euõne: ⁊ repletõne: qm̃ scio ꝙ paꝝ comedit: ⁊ ꝙ qñ oꝫ iuuare nãm ꝑ euõne faciat clysteria leuia nõ acuta sic̃ ex oleo puro vel decoctiõe malue ⁊ violarie: ⁊ ordei cũ oleo violato. ⁊ pulpa cassie: ⁊ zuccharo rubeo vitãdo pillulas ⁊ alias medicinas in qbus ponuntur res acute.

Cibi ℭ Cõfido ẽt in scĩa ⁊ ꝓbitate pñtis medici ꝙ facit eã cauere ab oĩ acuto: sicut est pip: ⁊ sicut vina po⁹ ⁊ silĩa: ⁊ ab oĩ salso: sicut carnes ⁊ pisces saliti: ⁊ ab oĩ amaro vel multũ acetoso ⁊ a reb⁹ extreme dulcib⁹: sicut sunt ꝯfectiones de melle: imo est ꝯtẽtus insipidis paꝝ hñtibus dulcedinis vel vnctuositatis vel stipticitatis vel põticitatis: sicut oua recẽtia

Oua gallinaꝝ nõ multũ cocta quoꝝ soli vitelli sumantur

Carnes e c̃nt cũ albumine: ⁊ sicut sunt carnes laudabilis nutrimẽti existente hac febre. sed quando non esset febris optima ti: ⁊ nõ nimis calẽ. v̈.g. pulloꝝ ꝑdicũ fasianoꝝ: ⁊ paruarum auiũ: ⁊ hedoꝝ ẽt febre existẽte: ⁊ sine feb. ⁊ cum istis ꝯcedat suꝫ certus carnes porcoꝝ: ⁊ agnoꝝ castratoꝝ: ⁊ vitulorũ lactẽtiũ puoꝝ: ⁊ capoloꝝ iuuenũ: ⁊ ꝑsertiꝫ elixatas: ⁊ ꝙ nõ ꝑmittit vti colũbis: vel pascerib⁹: vel anatib⁹: vel anserib⁹: ⁊ silib⁹: ⁊ meli⁹ ẽ ẽt ti oĩno sine sale coquant. ꝙ si nõ

Panis põt sit paucissimũ sal: ⁊ credo ꝙ dat panẽ ex bono frumẽto absq̃ sale solũ mediocriter fermẽtatũ ⁊ ꝯuenienter coctũ ⁊ sine febre comederet lac recẽter multũ ab vbere aut parũ añ coagulatũ siue capraꝝ siue pecudũ siue vaccaꝝ cũ aliquãto zuccharo: ⁊ maxie sine alijs cibis in quãtitate q̃ digerat ⁊ abstineat ab alijs vsq̃ exitũ lactis de stomacho. ⁊ silr cõcederet caseũ recẽtẽ absq̃ sale: ⁊ aliqñ aliqd recen

Caseus tis butiri: ⁊ hec oĩa febre nõ exñte: sanguinẽ v̈o ⁊ pingue

Fercula dinẽ multã vitaret oĩ mõ. ℭ Et ꝓ ferculis exñte febre credo ꝙ dat ptisanã ordeaceã coctã cũ aq̃ multa: ⁊ pauca farina: ⁊ ꝯditã cũ aq̃ amigdalaꝝ: aut bullitã cũ brodio carniũ: aut ordeũ fractũ: aut far: aut ferculum ex herbis isipidis paꝝ frigiditatis hñtibus: apitiuis tñ sicut lactuca: endiuia: spinachis: boragine: buglosa: cicorea: acetosa: aut cũ brodio carniũ: aut cũ ouis. ⁊ si opꝫ carnib⁹ vel ferculis aliqd saporis addere facit cũ agresto pauco vel vino gra

Fructus natoꝝ musoꝝ: aut citrãgloꝝ bñ maturoꝝ. ℭ Ex fructib⁹ ꝯcedat cucurbitã coctã: ⁊ citrullos: ⁊ pira ⁊ ⁊ poma cocta suple in modica quãtitate: ⁊ si nõ timeret de vrina ⁊ esset absq̃ febre cõcederent melones ante cibũ: ⁊ angurie: et cerasa. Citonia vero: ⁊ granata muza vel dulcia ꝯceduntur vtroq̃ mõ: ⁊ silr amigdale dulces: et passule ⁊ grana pini ⁊ sine febre: sorbe: nespile: corna: ꝯcederẽtur in pauca quãtitate: ⁊ silr pſica. ſꝫ ꝓhiberent ficus recẽtes ⁊ sicce: ⁊ nuces.

Radices ℭ Et de radicib⁹ ꝓhibet cepas: ⁊ alleas: ⁊ porros et raffanos: et radices petroselini: et apij: ⁊ feniculi: et raffanellũ: ⁊ pastinachas. In tp̃e tñ sanitatis aliqd de rapis ⁊ naponibus gustare posset. In quo tp̃e ẽt lagane: et pastilli: et mi

Grana liũ: et pultes de tritico ꝯcederent. ℭ Grana v̈o pini infusa i aq̃ calida: ⁊ postea exiccata ⁊ ꝯfecta cũ zuccharo vtroq̃ tp̃e sunt concedẽda: feniculũ: anisũ: ⁊ zinziber: et alia aromata credo ꝙ nõ sumat: ſꝫ forte ꝯcedit sibi coriandrũ cõfectũ cucurbitã ꝯfectã cũ zuccharo manuscristi zuccharoꝝ rosatũ dyacitonitẽ cũ zuccharo sine speciebus: ⁊ credo ꝙ ꝓ nũc bibat vinũ rubeũ pauciferũ ꝯpatũ cũ aq̃ ordei: aut aq̃ decoc. prunoꝝ: et liquiritie: vel oĩum trium simul: et cum sitit extra prãdium bibat syrupũ violatũ iulep rosatum.

Sõnus ℭ Et credo ꝙ dormiat somnũ longũ in tp̃e declinationis vel tẽporis: et si in hoc deficit ꝙ iuuat cũ lacte se. papaueris albi: aut posito in cibis: aut in potibus: aut cum syr. de papauere: aut cũ loch de papa. aut cũ dyacodione puro facto cum zuccharo. et puto ꝙ studet omni diligentia ꝙ

Aie accidẽtia. caueat ab ira: et tristitia: et nimia cogitatione et caueat venerea. hoc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia ꝯstat ꝙ ꝓ feb. cuꝫ sit mãlis ꝯuenit euõ mãei facientis feb. et digõ. Sꝫ qꝛ scissima i mã viscosa ꝓhibentur dare in vijs vrine ꝓꝑ vlcera ⁊ subtiliãtia ꝓuocãtia ꝓpter timorẽ dyabetis: et calida ne mordicẽt puto ꝙ melior su⁹ sy. est aqua mellis facta: cum aqua decoctionis ordei capillorum veneris: et liquiritie: et florum boragin. et buglo. qm̃ conuenit ꝓ mã febris: et est vtilis vlceri. Digõ

ℭ Euãtiones aũt nisi cogat magna necẽitas ꝓꝑ cãm febris nõ debẽt eẽ cũ pharmaco forti: vel acuto: sed respiciendo febrem et vlcus oꝫ euãri paulatim et cum leuibus mã mixta ex flegmate: et melia: et cũ hoc mã salsa: et acuta: et iõ cũ ꝑdictũ syr. sumpserit. vj. vel. vj. vicib⁹ oꝫ sumẽ hãc medic. ℞. prunoꝝ nũero. x. sebesten iniubaꝝ. añ. nũero. ix. tamarindoꝝ. ℥. j. semi. fumiterre foliculoꝝ. sene. añ. ʒ. j. cõtũdant grosso mõ et bulliãt in li. ij. aq̃ vsq̃ quo remaneãt. ℥. vj. et tũc addat violaꝝ epithimi. añ. ʒ. j. et parũpost deponat ab igne et fricet cũ manib⁹ bñ: postea colet et addat pulpe cassie. ℥. j. mãne. ℥. ß. et si mãna nõ hĩ sit pulpe cassie ʒ. x. sumat debita hora in die maioris quietis et superdormiat parum. Et hoc modo iteretur syr. ⁊ medicina. Euõ.

ℭ Et qꝛ isti cõiter nõ hñt bñ vẽtris hñficiũ puto ꝙ esset bonũ ꝙ qñ v̈ꝫ pñti doctori det sibi añ prandium circa. ℥. j. ꝓ vice huius natis. ℞. prunoꝝ nũero. l. tamarindoꝝ. ℥. iij. sene polipodij. añ. ℥. ß. bulliant oĩa in li. iij. aque vsq̃ quo pruna sint bene cocta: et tunc addat violarum et epithimi. añ. ʒ. iij. et permittatur parum stare: postea bñ fricetur et exprimat ꝑ tricocinũ colõ donec ꝙ egrediat tota pulpa prunoꝝ et tamarindoꝝ: et in colatura addat mãne electe pulpe cassie recentis et boni zucch. rub. añ. ℥. vj. et iteꝝ reducat ad ignem et bulliant plane quousq̃ habeat spissitudinem quasi dyacitonitem: et hoc electuarium euacuat cum leuitate omnes materias peccãtes in ea et non est horribilis saporis.

ℭ Item v̈ꝫ mihi ꝙ nullo modo sit ꝑtereundũ ꝙ oĩ die: vel ante prãdiũ vel ante cenã fricet cũ mãilibus lenibus calefactis fricationibus leuibus ẽt longo tp̃e: ita tamen faciendo vt non infrigidetur.

ℭ Preter h̃ siue cũ feb. siue sine feb. dũmodo tolerare possit oꝫ cape ante cibũ et post cibũ vnũ coclear hui⁹ trazee. ℞. amig. mũdataꝝ granoꝝ pini infusoꝝ in aq̃ calẽ: et postea exiccatoꝝ añ. ℥. ij. ligricie munde: et rase: et minutim incise. ʒ. iij. passularũ paruaꝝ sine arillis. ʒ. iij. seminis lactuce: seminis portulace: coriandri preparati. añ. ℥. j. zuccha. al. li. j. et fiat trazea. ℭ Et iste ordo cum clysteribus cum syrupis: cũ medicina ex interuallis: et cum illo natis añ cibũ et trazea et regimine sibi seruet vsq̃ ad remotionẽ feb. ℭ Et cũ hoc ẽt inungant renes: qñ vadit dormitũ et de mane cũ isto vng. ℞. olei nenufarini ros. et de cucurbita. añ. ℥. j. ß. aceti. ℥. ß. succi limonũ aut citrãgulorum recentiũ. ℥. j. succi semperuiue succi lactuce añ. ℥. ß. succi solatri. ℥. j. ß. fac bullire oĩa simul i cazola agitãdo quousq̃ incorporentur et habeat spissitudinem: et in fine adde cere al. ℥. j. camphore. ʒ. ij. et cola: ita ꝙ sit subtilissimum et seruetur postea in vase stagnato: et cum isto vngantur inguina et pecten ⁊ femoralia: et circa anum mane et sero. Vngũ.

ℭ Et hoc eodem nisi sit multum debilis vbi vomitus sit sibi facilis: erit de melioribus rebus hoc mõ oĩ septimana semel in hora tertiarum comedat ferculum pingue de brodio caponum vel gallinarum: et si poneret blites: et spinachia non noceret. et bibat vinum dulce: et postquam comederit bibat vnum ciphum decoctionis raffani: et postea voluat se per lectũ pluribus vicibus: et inde ad quartam partem hore vomat imposita penna in gutture infusa in oleo: et post vomitum abluat faciem suam cum aqua frigida et pauco aceto: et os: et post vomitum qescat sine cibo saltem tribus horis. ℭ Q; si pur sitit illo Vomit⁹

tpe bibat.ʒ.j.mixe sine spēb⁹. Et vsus istius vomit⁹ ēt nō
exñte febre in hac passiōe est vtilissim⁹. ¶ Sed si grā dei
cessauerit febris ꝛ remanserit vlcus in vicijs vrine tunc ē
vtendū trociscis: ꝛ lacte: ꝛ iniectionib⁹ q̄ fiūt cū syringa fa
citi⁹ i muliere q̄z i viro ꝛ quodā alio puluere q̄ ē abhoia
bi is: ꝛ si oꝫ potari cū oleo puro ꝑ nūc nō curo scribere.
¶ Sed si a febre liberabitur mittat pro eo ꝛ mittam sibi
puluerem ꝛ regulam vsus: q̄m cum illo puluere adiuto/
rio altissimi ego curatus fui ex vlcere in collo vesice: ꝛ ꝑ
nūc ista sufficiāt. nā ꝛ q̄ vt dixi pri⁹ nō sūꝫ ex toto īforma/
tus integre ꝛ cōfitendū est in singulari virtute pñtis medi
ci non me āplius extendo: ꝛ altissimus sit dator auxilij.

¶ De apostemate duro in rene. Consilium. lxj.

Uidā vir pinguis multū: annoꝝ.xl. vel circa a.xiiij. annis citra
multū ociosus: q̄ tñ ꝑus erat solit⁹ multū exer
citari circa artē ꝑparatoriā corioꝝ a trib⁹ ānis
citra passus ē vt sibi vī tumefactionē multā i
hypocūdrio dextro: quāuis ad sensum in mēbris exterio
rib⁹ medicis nō apperet: ex q̄ cāus est stupor in pte illa de
xtra vsq̄ ad pedē ꝛ aliqñ patit̄ grancū in musculis cruris
dextri: remouētur tñ ista in pte vt inqt p extramissionē vē
tositatū p eructuationē ꝛ p anū vrine vtplm̄ sunt multum
subtiles cū tenui sequestratiōe: ꝛ meli⁹ se hꝫ in tpe calō q̄z
frido p cūstionē ꝛ ēt p vomitū: ꝛ educte sp fuerūt mā̄e sta
tice. ¶ Casus h̄ mō in forma mihi script⁹ est p venerabilē
doctorē magr̄m Aug. de fantucijs: de vrbino: ꝛ ego liben
ter sciuissez: vtrū aliqñ febriat: vtrū anche sunt minorate:
vtrū vrina sit pauca: vel multa: vtruꝫ crura sint debilia in
ambulādo. ꝛ vtrū crura ꝛ mēbra iferiora sint extenuata:
ꝛ vtrū icipiat tumefieri vēter vel facies sicut i cacetico: vl̄
icipiēte pati hydropisim. verūtñ ex illis paucis dictis ego
cōiecturatiue credo q̄ iste patit̄ apostema duꝝ in rene de
xtro. nā cū dixit se sentire magnū tumorē in dextro laterē
credo q̄ sentiat ibi grauitatē maxie cū nō appeat exterius
medicis p tactū oꝫ eē i rene nō in epate: ꝛ q̄ apa tāte gra/
uitatis fridū nō durauisset in epate trib⁹ ānis sine fortiori
bus accñtib⁹: ꝛ certū est q̄ grauitas in rene stupor in an/
cha: ꝛ alchati: ꝛ q cōicat̄ cruribus vsq̄ ad pedes ꝛ cuzez
accñs crurib⁹ sunt accñtia a pātis duri in renibus. Dixit
eni Rasis auctoritate Pauli decimo cōtinētis eis accidit
stupor i anchis ꝛ tēpestas in tibijs: ꝛ silr Aui. 18. tertij: ꝛ
Serapio in cap̄ ꝑprio q̄ sequunt̄ h⁹ dispōnē debilitas in
cruribus ꝛ stupor duaꝝ anchaꝝ: ꝛ addit Auic. q̄ oibus
mēbris iferiorib⁹ accidit extenuatio ꝛ rarefactio: ꝛ dico
q̄ hec egritudo q̄ hec difficilis curationis aut ipossibilis.
vñ Serapio dixit. apata renū sunt vehemētia ꝛ sunt velo/
cis idurationis: ꝛ sunt ex eis supple aliq̄ qb⁹ oino non est
curatio: sꝫ firmātur ꝛ ꝑlōgātur ꝛ liq̄faciūt corp⁹: ꝛ Gor/
doni⁹ dixit q̄ qñ ꝑlongat̄ egritudo ꝛ vrina est alba tenuis
ꝛ coxe dormitant ē sig⁹ icurabilitatis: sꝫ tñ magis piculo/
sum est i corpe macro pauce hūiditatis. ¶ Igit̄ his ꝑha/
bitis credo q̄ itelligat̄ cū q̄re emissis vētositatib⁹ allevia
stupor cū tūc res nō cōprimat̄ ita ꝛ cū q̄re euacuant̄ flatꝰ
cū digō valde debilitet̄. Ponā ḡ ꝯsiliū aut ꝑ salute aut sal
tē ad maiora mala ꝓhibēda: ꝛ altissimus sit dator auxilij.

Aer ¶ Primo debet habitare aerem temperatū in actiuis de
clinātem ad humiditatē ita q̄ in estate tēpet̄ cū irroratio/
ne aq̄ vel cū herbis ꝛ ramis humidis: ꝛ oꝫ eē aer clarus
Motus ꝛ subtilis ꝛ camera in solario. ¶ Exercitiū oꝫ eē suaue ꝛ
delectabile ieiuno stō: in q̄ exercitio renes nō multū labo
rēt: ꝛ est vtile loco exercitij q̄ ō mane postq̄ꝫ habuerit bñ
ficiū vētris fricādo ꝑ brachia postea a cigulo vsq̄ ad spa
tulas. ꝛ silr pect⁹ trahēdo ad supiora. postea vō fricētur
crura coxe ꝛ nates trahendo ad inferiora: ꝛ sint fricatio/
nes cum mantili leni forti: ꝛ non aspere.

¶ In cibis vō oꝫ cauere oia gñantia sanguinē grossuꝫ aut Cibi
melliam multiplicātiā flā multū vel vētositatē ꝛ debēt eē
faciles digōnis ꝑpati subtili subē paucaꝝ supfluitatū: sꝫ de
clinātes vsus calm̄ ꝛ hūidū. ¶ Et iō panis su⁹ sit ex opti Panis.
mo frumēto sine alijs gnis: bñ pistus: bñ fermētat⁹: ꝛ hñs
aliq̄d salis ꝛ furfuris minuti cōmixtum: ꝛ sit sufficiēter co
ct⁹ intus et extra: et nō comedat̄ postq̄ꝫ est idurat⁹. ¶ Car Carnes
nes vō debēt eē ex auiculis pñis stātib⁹ in arborib⁹: ꝛ pra
tis aut pulloꝝ et tolerātur ꝑdicū: et fasianoꝝ: et capreoꝝ
et vituloꝝ lactētiū pūoꝝ: et agnoꝝ: castrati: et.j.annum.
Sed porci: et agni: parui: et carnes antiq̄: et carnes silue
stres: ꝛ auiū aq̄ticaꝝ: et carnes salite dimittātur. ¶ San/ Lacticinia.
guis caseus lac capita: et colla: ꝛ iteriora aīaliū meli⁹ est
q̄ dimittātur ¶ Sꝫ pt vti vitellis ouoꝝ gallinaꝝ recētiū Oua
sꝫ nō debēt eē multū cocti neq̄ꝫ mixti cū caseo vel farina. Pisces.
¶ De piscib⁹ meli⁹ est nō comedere: sꝫ si comedāt̄ sint pui
sq̄mosi de libero mali vel de petroso: et sabuloso fluuio:
boni odoris: et saporis frāgibiliū carniū: et comedāt̄ cuꝫ
cinamomo et saporib⁹ ꝑpatis cū amigdalis: et vino dulci
et paucissima aceti quātitate. ¶ Victualia de pasta: sicut
lagane: et pastilli: et silia sunt dimittēda: et legumia: et pa/
nicū: et miliū: nisi q̄nq̄ꝫ post purgationes: et ex interuallis
q̄ñ paucū vrina vteret̄ brodio ciceꝝ: pōt tñ vti ptisana or/
dei: et ordeo fracto cocto cum brodio carnium supradicta
rum. ¶ De herbis cōueniunt sibi borago: buglosa: mellis/ Herbe
sa: et endiuia in estate: et cicorea: sed herbe debēt eē cocte
et in tpe valde calido tolleratur lactuca: dimittātur herbe
amare: et acute sicut abrotanum: et absinthium: et eruca:
et sinapi: et siles. ¶ De fructibus pōt comedere passulas: Fructus
et ficus siccas: et amigdalas: et pruna valde matura: et
parum de melonibus casu quo parum vrinaret: sed reliq
fructus potius dimittantur. ¶ De radicibus melius est Radices
q̄ dimittantur: et similiter fungi: et tubera.

¶ In potu vō melius eēt q̄ sumeret aquā mellis vel vinuꝫ Pot⁹
medie vinositatis medij caloris in rubedine participans
aliqua leui dulcedine: et non bibat in multa quantitate.

¶ Quātitas ciboꝝ opꝫ q̄ nō sit multa: sꝫ sit boni nutrimen
ti cum modis dictis in principio: et caueat a rebus vehe/
mēter dulcibus: et sint potius cibi elixi q̄ꝫ assi et si premit/
tatur aliquid lenitiuum erit etiam melius.

¶ Somnus eius oꝫ eē circa septē horaꝝ in die nāli maxi/ Somn⁹
me de nocte in lecto: nō duro: non tñ excessiue calō: et dor
miat aut resupinus aut iacēs sup latere dextro: et caueat
somnum diurnum nisi parum dormiuerit in nocte et vtat̄
plurima quiete precipue post cibum.

¶ Opꝫ q̄ oī die habeat bñficiū vētris: et si nā non adiuuat Can.
recipiat clystere nō multe q̄ntitatis hoc mō. ℞. mucilagi/
nis fenugreci. mucilaginis se. lini: añ. ʒ ij. decoc. camomil
le cauliū: melliloti. maluauisci: et furfuris. ʒ. viij. olei ami/
gdalaꝝ dulciū. ʒ. ij. salis parum: et fiat clystere. Quo rece
pto primo iaceat supinus vētre inferi⁹ posito: postea vol/
uat se super latus sinistrum aliquāto tempore: deinde vol
uat se sup dextrū et sup illo quiescat quousq̄ꝫ hēat emitte/
re clystere. Et ꝯuenit aliqñ i introitu pādij capere circa. ʒ.
ß. pulpe cassie bone recēter extracte a cānis: aut bibere in
mane decoctionem malue: et semine maluauisci. Aut fa/
cere clystere ex oleo dulci puro.

¶ Caueat a tristitia q̄ꝫ tū est sibi poſē et ꝑuideāt astantes ei Acci-
q̄ viuat delectabiliter: et ꝓhibeat̄ ab ira et plurima cogi dētia.
tatione et a venereis oino oꝫ abstinere. et h̄ de regim. ne.

Descēdēdo ad medicinalia cōsiderādum q̄ non oꝫ euāre nām melicam cum forti so
lutiuo: et q̄ non solū melia: sed ēt flegma est euacuādum
et assiduatio faciēda est in reuolutionibus administrandi
modo lenificātia modo resoluentia et euacuātia. Incipiat
ergo ꝑmo capere hāc medicinā. ℞. semi. malue: semi. al/
thee: se. cyto. añ. ʒ. j. ß. passularum. ʒ. j. radicum althee Euo

℥.ij.fac bulliri oĩa in li.j.ʒ.aque quousqꝫ remaneāt.℥.vj.
⁊ postea coletur:⁊ colature addatur pulpe cassie recentis.
℥.j.⁊ postea bibatur calida in aurora:⁊ non superdormi/
at:sed quiescat per horam in lecto.

syrup⁹ ¶ In sequētibus vͦo diebus sumat hūc syrupuꝫ. ℞.syrupi
violati iulep.añ.℥.j.aque decoctionis malue semi.cucur/
bite:seminis althee:semi. cucumeris.añ.ʒ.j. ⁊ detur octo
diebus vno post alium in aurora:⁊ superdormiat.

Ellm ¶ Post istā vͦo medicinā bonū est ꝙ in mane plur.h⁹dieb⁹
sumat circa.℥.ʒ.h⁹ el'ij. ℞. medulle se. cõiuꝫ fridoꝝ.℥.iij.
pulpe cassie recētis:syr.violati mucilaginis se. althee mu
cilaginis seminis lini.añ.℥.ij.incorporent' in vase vitrea/
to:⁊ reseruet':⁊ sumat' trib⁹ horis añ cibū. ¶ Et ꝯfert qñqꝫ
loco isti⁹ el'ij potare hūc puluerē siccū. ℞.seminis marubij
se.lini seminis althee fenugreci:⁊ carthami.añ.partes eq̄
les:⁊ sumat' ex eis quātitas vnius coclearis cū puluere.

¶ Et q̄r egritudo est illi⁹ maneriei c⁹ dixi oꝫ medicū dare in
firmo iteruallo genus:⁊ i tp̄ib⁹ in qb⁹ nō sumit lenitiuū per
os oꝫ frequētare clysteria lenificātia q̄ sint pue q̄ztitatis.s.
li.j.vel.℥.xiiij.mō supius scripto in.c.de euōne ⁊ repl'one i
regimine:⁊ si vr̄ pñti doctori post lenificationē addātur in
clysteri olea carminatiua sicut onetinū camomellinū ruta
ceū ⁊ laurinū:⁊ pñt addi in decoc.camomilla ⁊ mellilotū
⁊ anisuꝫ ⁊ cimīnū ex iteruallis ⁊ oꝫ seruari ordeo in reten
tiōe clysteris. ¶ Et ꝯuenit ēt saltē sel' in.xl.dieb⁹ dare hāc
medicinā cū reb⁹ h̄ scriptis vel sibi ꝓportiōalib⁹ ꝓcedere
administrādo mō lenificātia ꝙ est frequēti⁹ faciēdū modo
leuiter euātia.qñqꝫ vͦo resoluentia vel mixta ex istis.

Empl'm ¶ Sꝫ quātū ad ea q̄ exteri⁹ administrātur ēt in tp̄e in quo
vtit' p̄dictis rebus ꝑ interius oꝫ prio tenere hō empl'm su
per rene extēdēdo ēt vͥus hypocūdriū dextrū fm̄ q̄ztita/
tē grauitatis sensate ab infirmo. ℞.farine fabaꝝ farine ci
ceꝝ floꝝ camomille melliloti passulaꝝ sine arillis. añ.par
tes eq̄les terātur optime:⁊ cū oleo camomellino : ⁊ sepo
caprino ꝯficiātur in formā empl'i. Et si vr̄ pñti medico ad
dat mollificātia in principio sicut medullam cruris vacce
aut medullā cruris cerui aut adipis vrsi.⁊ qñqꝫ addat re
soluētia sicut bdeliū ⁊ armoniacū:⁊ serapinū in mēsura q̄
sibi vr̄ nec̃ia:⁊ ista resoluētia addāt' qñ ꝓcesserit mollifica
tio p.v.vel.vj.dies. ¶ Et maxie ꝯuenit ꝙ p̄ p.v.vel.vj.di
es ponat' empl'm mollificatiuū.⁊ postea ꝑ duos dies appo
nat' vngm̄ dyaqlon magnū ⁊ postea iteꝝ redeat ad molli
ficatiuū:⁊ ita circulariter ꝓcedat cū istis vel sibi ꝓportio
nalibus. ¶ Et in clysteri sil'r ad addendū in mollificatio/
ne eius pñt poni medulle ⁊ pinguedines predicte.

Sedan/tia dolo/rē renū. ¶ Qꝫ si acciderit dolor cōuenit vehementer clystere:⁊ si nō
sufficit apponātur vētose itradorsuꝫ ⁊ alchatiꝫ ⁊ aliqual'r
scarificent' ⁊ post scarificationē vaporet' loc⁹ pluri⁹ vici/
b⁹ cū lana succida ifusa in oleo cal'o i quo decocta fuerint
abrothanū althea:⁊ camomilla:⁊ post vaporationē reap
ponat' empl'm. ¶ Et qñqꝫ ꝓ sedādo dolorē magis ꝯuenit
embrocatio sup loco doloris fcā ex decoc.camomille mel
liloti althee:⁊ furfuris ⁊ si necessitas vocat pñt admistra/
ri narcotica:sꝫ cū timore ⁊ cautela. ¶ Et oꝫ attēdere ꝙ nō
recipiat frigus in cruribus suis:⁊ nō dormiat sine caligis
⁊ sepe ieiuno stō lauent' crura ⁊ coxe cum decoctione ca/
momille folioꝝ lauri stichados arabici ⁊ radicum vrtice.
¶ Et inūgātur crura cū oleo costino calido in sero cū va
dit dormitū:⁊ si nō sufficit ad ꝓhibēdū illos granfos siue
cuꝫeꝫ siue mot⁹ spasmosos a vētositate.addat in oleo co
stino euforbium ⁊ piretrum fm̄ ꝙ videt' presenti medico.

Masti/catoriū. ¶ Si m̄ videret' ꝙ h̄ret caput humidū valde catarrizans
oporteret facere ꝙ vteret' masticatorijs cū duab⁹ ꝑtibus
masticis ⁊ tertia vni⁹ ꝑtis stafisagrie:aut piretro:aut pipe
re ⁊ caputpurgijs attrahendo aquam maiorane ꝑ nares:
aut succum blite:aut inūgēdo nares cū oleo cucumeris asi/
nini:aut tenēdo i narib⁹ frustulā panis porcini.s. de radi/
ce:⁊ cū reliquo regimine suprascripto vr̄ mihi ꝙ ista sint
ea q̄ in isto casu opꝫ dicere:⁊ altissimus adiuuet ipsum.

¶ De gn̄atione lapidis in renibus. Consiliū. lxij.

Iste egregi⁹ iuuenis patit' lapidis gn̄onē i renib⁹.vñ se/
pe icurrit grauissimos dolores ⁊ piculosos cū
vomitib⁹ ⁊ i po'asselādi.et postea ꝑ lapillorū
emissionē liberat' ⁊ q̄n sp migit multā arenaꝫ
rubeā grauē.et est melice cōpl'onis fm̄ toti⁹ hitudineꝫ ꝙ
sign̄at ip̄m eē strictaꝝ venaꝝ. Et iō colligi m̄as viscosas i
renib⁹ q̄ postea coagulātur a calore i lapidē. ¶ Volendo
igit' ꝓuidere sibi ne i hāc passionē icurrat cū altissimi au/
xilio dabo sibi ꝯsilium:⁊ altissimus sit dator auxilij.

¶ P̄rio oꝫ hitare aerē tēꝑatū i calore:⁊ frigore : ⁊ vtriusqꝫ ꝑ Aer
istaꝝ q̄litatū vitare excessuꝫ:⁊ sil'r hūidū aerē : sed sit cla/
rus:⁊ subtilis:⁊ vestimenta portet ꝑ q̄ nec sentiat in reni/
bus calorē nec frigus.nā ꝑ calorē excedentē m̄ae ibi exñ
tes cito in lapidē couertunt'.Et ꝑ frigus ibi figunt'. ⁊ in la
pidē ēt a tepido calore ꝯuertunt' magis tñ vitet' nimia ca
liditas. ¶ Et oĩno caueat a strictura cinguli siue ꝑ cingu/
lum siue per stricturam diploydis in loco illo.

¶ Et oꝫ exerceri ieiuno stō:⁊ maxime cū brachijs ⁊ vbi su ꝑ Pot⁹
periora laborent. Et qñ cibat⁹ est aut plenus humorib⁹:⁊
qr̄ sit diu ꝙ nō fuit purgatus caueat a fatigatione renum
sicut fit equitando equos trotatores aut ludendo ad bra
chia aut leuando magna pondera:⁊ post cibum aut quie
scat aut leuiter ambulet.

¶ Et oī studio teneat ventrē lubricum ita ꝙ si potest bis in Can.
die hēat bn̄ficiū vētris ⁊ nō sint feces dure. Et q̄r hoc nō
hꝫ bonū ē ꝙ sumat illa ꝑ q̄ iuuet'. ¶ Primū ḡ ⁊ optimuꝫ
qd̄ nō ꝑmittit in renib⁹ lapidē gn̄ari ⁊ vētrē sꝫ lubricum
ē comedere saltē trib⁹ vicib⁹ in septimana ferculū de m̄ae
ō vrtica:siue sit cocta cuꝫ carnibus piguibus siue cū oleo.
Et pōt cū vrtica ad saporē meliorādum miscere aliqd de
herbis odoriferis sic serpillo saluia maiorana origano pe
troselino apio feni.mēta:betonica:⁊ silibus:⁊ hoc non ca
piat ꝓ modico.nā in renibus assiduatio comestionis vrti
caꝝ ꝓhibet oĩno lapidis gn̄ationē. ¶ Cōfert ēt ad vētreꝫ Vis⁹ vr/tice lapi/dē ꝓhi/bet con/creari.
lubricū hn̄duꝫ ⁊ ꝓhibendū lapidis gn̄ationem.cape.℥.ʒ.
betonice sicce composite cuꝫ melle parum añ prādium.
¶ Itē ad lubricationē ventris cōfert comedere ferculum ō
mercuriali cum paucis herbis odoriferis. ¶ Item omni
mane bibere librā brodij bonaꝝ carniuꝫ pinguiū qñ sur
git a lecto:in quo brodio ponat' de salezita ꝙ sit sufficiēter Tartaꝝ ven.sol.
salitum. Et de tartaro ex vino al.ʒ.j.pro vice aut due. Et
sufficit in hebdomada h̄ facere vltimum. ¶ Et pro lenifi/
catione vētris ē valde vtilis ista cōpō. ℞.medulle ficuuꝫ
siccaꝝ pinguiū li.j.anisoꝝ.℥.ʒ.amig.dul.℥.j.medulle car/
thami.ʒ.ij.pistent' vnūqdqꝫ per se:postea optime in mor/
tario cōmisceant' ⁊ seruetur in pixide clausa vitreata:⁊ su
matur quātitas nucis statim ante prādium.

¶ Et sōn⁹ eius oꝫ eē in bona camera i lecto nō frigido nec Sōnus.
nimis calefaciēte:⁊ capite bn̄ leuato:corpe bn̄ coopertor
⁊ sup altero lateꝝ:⁊ nō dormiat sup dorso qm̄ est de ꝯferē
tib⁹ ad ꝓhibitionē lapidū:sꝫ hoi lapidoso nocet:⁊ sit i no
cte si pt̄ aut i mãe ieiuno stō añ tertias. Et vitet sōnum me
ridianū.⁊ nō vadat dormituꝫ stati p⁹ cenā:sed stet ꝑ horā.

¶ Caueat sibi ab excessu ire:tristitie : accidie:odij:et vta Aie ac/cidētia.
tur tꝑato gaudio.et vsum venereoꝝ paucificet multum.

¶ In cibis vͦo oꝫ ꝙ nūq̄ꝫ sumat q̄ztitatē quā nō ꝯuenienter ꝑ Cibi
digeritiimo expiat' id qd̄ sufficit cape : ad qd̄ nō seq' post
cibū corpis aggrauatio ⁊ gurgulatio i vētrē ⁊ redit⁹ cibi
ad os:⁊ nec̃itas se reuoluēdi de latere in latus aut multa
iflatio vētris:et in tali mēsura sit cōtētus nec pōt dici sibi
ꝙ sit q̄ztitas libre aut duarū : sed ista dcā sunt signa suffi/
cientis q̄ztitatis nō supflue. Et non sumat scd̄m cibum nisi
prior sit bn̄ digestus.⁊ senserit stōm leueꝫ sine sapore cibi

Panis ꝛ appetẽter. ℭ Et panis su⁹ oȝ eẽ ex frumẽto aut ſpelta:ꝛ
ſit bñ piſt⁹:bñ fermẽtat⁹:bñ coct⁹ poti⁹ abũdãter q̄ȝ defi-
ciẽter:ꝛ ſit bñs aliqd minuti furfuris cõmixtũ ꝛ ð ſale:ꝛ
panẽ nõ bñ fermẽtatũ:aut nõ bñ coctũ nullo mõ cõedat:ꝛ
nõ cõedat ip̄ȝ ſtati ſic̃ portaſ a furno:neqȝ p⁹ tertiã diem.
Carnes ℭ Carnes meliores ſſ auiũ ꝛ p̄cipue auiculaꝝ hñtiũ va-
rias pẽnas q̄ ſtat i ſegetib⁹ ꝛ arborib⁹ ſic̃ ſſ iſpare caude
tremule.carduelis:ꝛ fil'es:ꝛ p⁹ illas ſſ alaude ꝛ phycedu-
le:ꝛ phylomẽas:ꝛ paſſeres:ꝛ frãgueli ꝛ fil'es:ꝛ ſſ hõe pdi-
ces iuuenes:ꝛ pulli:ꝛ faſiani:ſȝ iuuenes:ſȝ ꝛ ãtiqs gallis
ꝛ gallis:ꝛ capõib⁹ non ꝯuenit niſi brodiũ ꝛ toleranſ aliq̄
turtures:ꝛ colũbi volare icipiẽtes ſine pẽnis nec antiq.ꝛ
aues aq̄tice ſſ dimitẽde vt ãſeres. ℭ Ex q̄drupedib⁹ võ
ꝯueniũt capti capoli vituli pui lactẽtes caſtrati ãnuales ð
mõre.ꝛ lepores iuuẽculi:ſȝ agni:ꝛ porci:ꝛ carnes multũ
veteres ſic̃ bouȝ ꝛ hyrcoꝝ:ꝛ pecudũ:ꝛ ſilr carnes exicca
te:ꝛ ſalite vitenſ. Et vitenſ collaꝛ:et capita:et iteriora aia-
liũ:et mel:or ps ẽ ãterior ꝛ ðxtri lateris:ꝛ meliores ſſ eli-
xe et ps macra ð aiali mediocriter pigui nõ ſaginato artiſi
Lactici- cialr. ℭ Et ſanguis:et lac et caſe⁹ et coluſtꝛ ſiue recocta
nia. vitenſ ſiue ſit recẽs ſiue ſicc⁹ caſe⁹:ðterior m̃ ẽ recẽs et vi
Oua ſcoſus. ℭ De ouis ꝯueniũt vitelli ouoꝝ gallin. recentiũ ſi.
nl'tũ cocti:ſiue ſint ſorbiles ſiue i tenello brodetto ſiue i fri
ctilio tenello ſiue cũ ſucco herbaꝝ:ſȝ nõ cõedanſ duri nec
cõedaſ albumẽ nec cocti cũ ſaria ſic̃ i zãzarellis nec cũ ca
Grana ſeo.nec oua anſeꝝ vel anatũ. ℭ Ex grãis ẽ bonũ cicer ni-
gꝝ ꝛ rubeũ maxie brodiũ:ꝛ toleraſ albũ ꝛ robilia:et bro
diũ faſeoloꝝ:ſȝ alia legumia oino dimittãſ:et toleraſ fer-
culũ ð pãico vl' milio:et ſpelta cũ bõis carnib⁹ et priſana
ordeacea cũ amig.ſȝ frumẽtũ coctũ o:o dimittaſ:et ſilr vic
cualia ð paſta oia ſic̃ lagane et paſtilli:et ſil'es. Et toleraſ
rizũ aliqñ ſcm̃ nõ ſpiſſuȝ cũ brodio capõis piguis aut gal
Herbe line. ℭ De herbis:iã p pte dcm̃ ẽ q̃ꝛ ꝯuenit vitice maxie
et betõica:et mercurial' et brodiũ cauliũ nõ ſuba et blite:et
ſpinachia:et atriplices:et malua:et borago:et bugl.ꝛ mel
liſſa:et cicorea:et ẽdi.et feni.et cerefoliũ:ꝛ apiũ:et petroſi
linũ:et herbe odoriſere:ſic̃ ſerpilũ:maiorana:ſaluia:leui-
ſticũ:macedõicũ:origanũ:calamẽtũ:mẽtha:puleglũ:hyſo
p⁹:thim⁹:roſmarin⁹ p̄cipue flores ei⁹:et lactuca:et cico-
rea i eſtate:et endi. Et meli⁹ ẽ q̄ cõedanſ cocte ꝯdite cũ cin
namomo:et portulaca:et lapaciũ nõ ſſ ꝯuenientes nec ſba
Radices cauliũ aut.apucioꝝ:et ꝯueniũt ſenatões et cretãi. ℭ Et ð
radicib⁹ ꝯueniũt paſtiaca dauc⁹ carotũ irrigi radix feni.et
apij:et petroſelini:et ligricie:et dimittãſ rape:et napones
p̄t aliqd cape ð raffano forti paꝝ tri:et ð poris:et cepis co
ctis:et ð ðcoctõe alleoꝝ cũ ferculis ſuis:ſȝ meli⁹ ẽ ſubam
Fructus ei⁹ dimitẽ. ℭ De fructib⁹ ei⁹ ꝯueniũt añ cibũ fic⁹ tã recen
tes q̄ȝ ſicce:et vue paſſule:et recẽtes:et pruna valde matu
ra. Et melões:et medulla citrulloꝝ cocta:et ꝯdita cũ ſpẽ-
b⁹:et cucurbita piter:et ãgurie oia ita. Et ꝯueniũt ceraſa
et p̄cipue nuclei:et toleraſ aliq̄ pñca añ cibũ:et nuclei eoꝝ
vt iſra diceſ. Sȝ pira:poma:caſtanee:citonia:coanalia:me
ſpila:ſorba ſſ dimittẽda ꝛ poſt cibũ ꝯueniũt amig.dul.et
g̃na pini:et auellane:et nuces:et fiſtici. Et pur ſi aliqd ð pi
ris:aut citõijs cocta i vino et ꝯditũ cũ aroatib⁹ dec ẽ tole
rabile nõ i mlta q̄ȝtitate. ℭ Et oliue ſalite et cappe ſaliti
bñ p̄parati ſſ ꝯuenẽtes. Granata dulcia ſſ bona muza et
acetoſa toleraſ i pua q̄ȝtitate. Et ſucc⁹ arãceoꝝ:et limonũ
g̃ra ſaporis:ſed caro citri nõ ẽ bona:acetoſitas ei⁹ ẽ ſicut
pomi citrãguli.melõgene vero d.nittãſ ꝛ cõueniũt tribu
li:fungos ꝛ tubera dimittat. ℭ Spagos võ põt capere ꝛ
vti aromatibus:precipue cinnamomo in cibis ꝛ aniſo:et
cimino:et etiã alijs ſpẽbus:non tñ ſuperabundet.
Pot⁹ ℭ Pot⁹ ei⁹ melior oiuȝ ẽ aq̄ mell'ãpa nõ pmitte ſi ꝯtinueſ i
renib⁹ lapidẽ gñari:et ſit illa i vinũ aq̄luȝ albũ ꝛ cũ cibo vi
nũ paucifeꝝ nõ mltũ coloratũ:ſȝ via po ſic̃ riuolã ꝛ mal
uaticũ:ꝛ ſilia nõ ſumat cũ cibo imo conueniunt aliquãdo

ieiuno ſtõ:maxime corpore ſuo euãto:ꝛ cum aliq̄ medici
na fractiua lapidis. Et hec ſufficiãt de regimine.

Quãtũ ad vſuȝ medicinaꝝ oȝ mãm lapidis p̄ digeri.
ſcdõ euari.tẽio diuerti ad aliũ canalẽ. q̄rto dẽ
m⁹ vti frãgẽtib⁹ lapidẽ.q̄nto educẽtib⁹ ip̄m.vi.ðbent⁹ cor
rigẽ accña. ℭ Quãtũ ad p̄ᵐ dis ſaltẽ i ãno dẽret ſumẽ ſyr. Digõ
p̄parãdo ſe ad purgatonẽ. Et ſyr.ſibi ꝯueniẽs eſt iſte. ℞.
oximell' ſqllitici.℥.ß.ſyr.acetoſi ꝯpoſiti.℥.j.aq̄ꝛ apij ꝛ feni
culi:ꝛ ſpagi.añ.℥.j.miſce:ꝛ ẽ p vna vice:ſumaſ cal's i au-
rora.ꝛ h ſex vicib⁹. Et ad itẽtionẽ digerendi iuuat totum
regimen ſupraſcriptum:ꝛ tempora ſumendi dictum ſyr.
ſunt nunc pro iſto ãno:ꝛ poſtea in principio Martij.
ℭ Et ſupto h ſyr.ſex vicib⁹ ſucceſſiue dẽm⁹ accedẽ ad ſcõm Eũo ꝛ
p̄ᵐ qõ ẽ euõ. Et meli⁹ ẽ q̄ ſumat ſeq̄nti die duab⁹ horis añ diuerſio
diẽ hãc medicinã cũ bõa cuſtodia. ℞.pulpe caſſie recẽter
ð cãnis extcte.ʒ.x.elẽ idi.ʒ.iij.ß.ꝯfectiõis hamech.ʒ.j.ß.ſi-
at me⁹ diſtẽpata cũ ðcoc.radicũ apij:radicũ raffãi:caſſie
lignee paſſulaꝝ:et liquiritie:ſumaſ cal'a:et ſupdormiat id
qõ p̄t i p̄mis duab⁹ horis:et poſtea nõ dormiat vſqȝ ad cõ
pletã opõnẽ:et i fine ſex horaꝝ bibat.℥.vj.aq̄ cocte cũ.℥.j.
zucchari rubei.ꝛ idẽ ad vnã horã prãdeat tũc leuiter.
ℭ Facta hac purgatiõe q̄ purgãdo diuertit bonũ eſt ſeq̄nti Lapidis
mane dare.ʒ.j.ß.optie tyriace cũ.℥.j. vini albi ſubtil'.vij. ꝯminu-
horis añ cibũ. ℭ Et poſtea fiat euõ p vias vrinales dãdo tio.
i mãne.xxv.nucleos p̄ſicoꝝ p duos dies p⁹ tyr achã ad co Prouo-
medẽdũ:ꝛ ſup ip̄is bibat.℥.iiij.vini maluatici aut riuole. catio vri
Et nõ cõedat vſqȝ ad.iiij.horas p⁹.et h ſcõ geſcat.viij.die- ne.
b⁹. Et poſtea iteꝝ ſũat aliqd lẽitiuũ.ſ.℥.j.ʒ.ij.pulpe caſſie
cũ.ij.olei amig.dulciũ diſtẽpatũ cũ aq̄ apij aut raffani.ſu-
maſ i aurora ꝛ ſupdormiat aut nihil aut paꝝ. ℭ Et ſeq̄nti
die ſũat.g̃.xv.lapidis iudaici diſſoluti i aq̄ raffãi.℥.iiij.cũ
℥.ß.zuc.al. ℭ Poſtea ãt vſqȝ ad p̄ᵐ Martij i q̃ oȝ iterato
ſumẽ ſyr.ꝛ ſupraſcriptã medicinã ordie ſuprapoſito in h
tp̄e intermedio qõ eſt tp̄s magnoꝝ frigoꝝ:oib⁹ decẽ die-
b⁹ ſumat.℥.j.pulpe caſſie recẽtis diſtẽpata cũ decoc.milij
ſolis paſſulaꝝ cinamomi radicũ apij. ℭ Et cũ ſũpſerit caſ
ſiã ſequenti die ſumat.ʒ.j.ß.tyriace modo ſupradicto.
ℭ Et ſupta tyriaca vẽ ad duos dies bibat lapidẽ iudaicuȝ
diſſolutũ in aq̄ raffani mõ ſupradicto. ℭ Et reliquis die-
bus geſcat cum ſuo regimine ſupraſcripto.niſi q̄ ſemper
cum ſumpſerit caſſiã trib⁹ vicib⁹ duob⁹ diebus poſt tyria
cã ſumat.xxv.nucleos perſicoꝝ modo ſupraſcripto.
ℭ Sed poſt purgationẽ cũ ſyrupo et medicina q̄ fiat in ve
re:q̄ꝛ poſt veniẽt tp̄a calida. Alijs medicinis eſt vtendũ:q̄
q̄ȝuis a me hic ponãtur in tp̄ib⁹ calis:tñ p̄nt ẽt in frigidis
vtiliter applicari.facta igit purgatione in p̄cipio ſeruet
p totũ mẽſem Martij.ordo hic dictus de tyriaca de nucle
is perſicoꝝ de lapide iudaico ꝛ de pulpa caſſie exhiben-
da. ℭ Sȝ trãſacto menſe Martij integro tunc vtatur per
totum menſem Aprilis oi mane iſta decoc. in potu q̄ eſt
placida. ℞.ſeminis maluauiſci cõtuſi.℥.j.radicũ eius.℥.j.
cinamomi.ʒ.j.fac bulliri i.℥.xvj.aque quouſqȝ remaneat
℥.viij.et tunc coletur et in colatura addaſ zucchari rubei.
℥.j.et bibatur tepidum q̄tuor horis ante prãdium.
ℭ Trãſacto ẽt mẽſe Aprilis hãc decoctionẽȝ põt per totã
eſtatẽ ſumere:ſȝ cũ interuallis:ita q̄ ſumaſ bis vel ter in
hebdomada. Et oȝ ẽt pulpã caſſie ſumere:ſed ſemel in mẽ
ſe nõ ampli⁹ ꝛ ſemel in mẽſe nucleos perſicoꝝ.et ſemel in
menſe lapidem iudaicum modo ſupraſcripto.
ℭ Et cũ viderit ſe non ita moleſtari a dolore vt conſueuit:
imo diu ſteriſſe ſine dolore.et viderit q̄ vrine non hñt m̃
de arenis p̄t facere duas purgationes dictas annuatiȝ in
vẽ ꝛ in octobre. Et ſumẽ pulpã caſſie oib⁹ duob⁹ menſi-
bus ſemel:ꝛ ſumere nucleos perſicoꝝ poſt pulpam caſſie
et in eſtate predictam decoctionem ſed rarius.
ℭ Et ſi i tp̄e vi ſibi neč̃itas clyſterioꝝ:q̄ ſunt valde vtilia Clyſter
in hac paſſione vtaſ eis ſaltẽ ſemel in ſeptimana hoc mõ.

℞. mercurialis blitaꝝ albaꝝ. an̄. M. j. ficuū siccaꝝ inci/ saꝝ. ʒ. iiij. fenug. ℥. j. anisoꝝ feniculi. cimini. florum oium an̄. ʒ. j fac bulliri i aq̄ sufficiēti ꝛ ꝑ vno clysteri adde pul/ pe cassie. ℥. j. benedicte. ℥. ß. olei anetini. ℥. iij. salis. q. s.

Empica expimēta

❡ Sūt aūt multa empica de qbꝰ .oi ꝙ frequēter vtendo s. semel in hebdomada ꝑseruāt a lapide ꝛ q̄dā de qbꝰ oi ꝙ semel i mēse. ❡ Nā ista aq̄ oi ad h̄ mirabil' si sumat' i se ꝑtiaria semel. ℞. floꝝ genestre polite: floꝝ sanderi. an̄. li. j. radicū saxifragie milij solis ꝯtusoꝝ. an̄. ʒ. j. lapidis q̄ inue hit' i spōgia: lapidis lincis. an̄. ℥. ß. cinamomi cassie lignee. an̄. ℥. ß. ꝯtundantur ꝛ ponātur i vase vitreato in tāto vino maluatico ꝙ totū coopiat': ꝛ p. xv. dies ita dimittant'. Po stea ponat' in alēbico ꝛ distillent': ꝛ aq̄ illa seruet' i vase vi/ treo optie obturato: suffic̄ q̄ntitas. ʒ. iij. ꝑ vice. ❡ Idē oīt de aq̄ floꝝ genestre. ❡ Idē si. ʒ. ij. nucleoꝝ cerasi cū ossibꝰ ꝛ pulpa pistent' ꝛ distēpent' cū vino albo subtili: ꝛ bibant' ieiuno stō. ❡ Idē di de cinere ossiū puoꝝ q̄ repiunt' iuxta pedes leporis. Sꝫ Aui. dic̄ d̄ toto lepore ꝯbusto ꝛ bibat' coclear vnū ꝑ vice. ❡ Idē dicūt de illis supfluis q̄ a nuci/ bus cadūt qn̄ florēt arbores ꝙ siccati ꝛ in puluerē reda/ cti: ꝛ potati semel i mēse cū vino. ʒ. j. ꝑ vice mirabilr̄ ꝑser uāt. ❡ Ego aūt scripsi ꝙ multis ꝓbaui ꝛ i illo ꝯfido ma/ gis q̄ꝫ in istis: qm̄ vidi magistros haꝝ empericaꝝ reꝝ: ꝛ q̄ illis vtūt' mltū molestari: ꝛ iō h̄ ꝑ nūc cū laud̄ di sufficiūt.

Accidētiū correctio

❡ Accidētiū correctio ē maxie si seq̄t' ardor vrinādo ꝙ op time valet bis in die potare decoctionē radicis maluabi/ sci. s. ℥. ij. pro vice de radice coquant' cū. ʒ. ij. liquiritie.

❡ Et idē multū valet decoctio filiis radicum graminis cū reliquis que dicuntur in cura ardoris vrine.

❡ De difficultate vrine. Consilium. lxiij.

Illud qd̄ manifestū est d̄ dispōne hꝰ egregij viri Joānoli de car po est difficultas vrine: ꝛ qn̄ mingit post mul tū conatū q̄nq̄ꝫ dilatādo crura vel aliū situm diuersuꝫ i migēdo migit aliq̄d paꝝ expellēdo lōge: ꝛ postea statiꝫ migit ac si vrina a v̄ga cadēt: ꝛ mingit paꝝ ꝑ vice ꝓcedēte itēso appetitu ꝛ absq̄ꝫ ardore: lꝫ q̄nq̄ꝫ ꝛ raro hēat aliq̄d ardoris i capite v̄ge: ꝛ vrina est citrina intēse citrinitatis tēdētis ad colorē ruffū absq̄ꝫ sanie vel pe talis ꝛ absq̄ꝫ dolore circa instra mingēdi nisi ꝙ i osse vl' cir ca da caudale sepe sentit dolorē: ꝑsertiꝫ in eq̄tādo ꝛ euenit sibi h̄ iā sunt sex mēses post q̄ꝫ itinerādo ꝛ dormiēdo hye me ꝑterita multotiēs tolerauerat forte frigꝰ. ❡ Ex qbꝰ di hꝰ elicit' ꝙ cā hꝰ difficultatis vrine nō ē ardor vrie: qm̄ ces sante ardore remanet difficultas, nec est defectꝰ mēbroꝝ suprā vesicā existentiū: qm̄ vrina ꝑuenit ad vesicā: neq̄ꝫ est vlcus vel ap̄a in mēbris vrinādi: neq̄ꝫ debilitas sensitiue v̄tutis vel apa vicinū faciēs oppilōnē attenuatoriā pp ca rētiā signāꝝ taliū apatūꝫ: ꝛ q̄ sana sentit vrinā qn̄ est in ve sica. Sꝫ solū vi debilitas expulsiue pp dispōnē paraliticā in vesica ꝛ debilitatē aperiēdi lacertū ꝯstringentē collum vesice. Et q̄ in hora voluntatis mingēdi cōprimēdo vesi cā ꝛ pectē nullū ꝑcipit iuuamētū. vi. ꝙ nō solū fit hic ca/ sus reducēdus ad palesiꝫ vesice: sꝫ ad mollificationē quā seq̄t' plicatio corpis vesice: ꝛ clausio colli: de qua loquit' Aui. in. c. de dislocatione vesice: lꝫ nō absoluat' a suspitio/ ne in origine neruoꝝ circa ossa alchatiꝫ deferētiū v̄tutem motiuā ad vesicā. ❡ Et q̄ purgaui ipm pluribꝰ vicibꝰ ꝛ dedi electuaria in istis casibꝰ couenientia. ꝛ cū hoc nisi ipꝫ ad balnea sulfurea: nec habuit notabile adiutorium. Judi co cām eē fortē ꝛ fixā: aut q̄ plibꝰ mensibꝰ stetit anteq̄ꝫ ici peret curā sic dꝫ de tortura oris ꝙ cū ꝓlongat' sex mēsibꝰ nō recipit curā: aut q̄ mā ē mltū ꝓfundata ꝛ adherēs ner uis vesice i poris strictis sicut tictura ē in pāno. Sequar igit' clarissime doctor ꝛ mihi frater amātissime ꝛ dabo cō silium: tuo tn̄ grauissimo iudicio moderādū, precipue in quātitate tā graduū q̄ꝫ ponderū q̄ꝫ ēt tēporum ꝛ numero rū in omni specie regiminis ꝛ virtutis medicinaruꝫ: de q̄/ bus infra loquar: inuocato prius diuino auxilio.

Aer

❡ Ut ergo in regimine sim breuis dico ꝙ aer sue habita/ tiōis dꝫ eē calidus ꝛ siccus: lꝫ nō multū excessiue calidus loca tn̄ circa vesicā dꝫ tenerē calida ita ꝙ in estate femora lia sint retro ꝛ ante vsq̄ꝫ ad vmbilicuꝫ: aut saltē supra ossa illoꝝ: ꝛ si essent suffulcita ex pāno de lana esset meliꝰ: ꝛ in hyeme de pelle vulpina. Et caueat' frigus in spina ꝛ capi/ te: q̄ sunt radices neruoꝝ: ꝛ silr̄ caueat' aer hūidus ꝛ hi/ tatio i terreno: et statio sub radijs lune.

Motus

❡ Jeiuno stō exer citiū est ei ꝯueniēs ꝛ ꝑsertiꝫ quo laborēt superiora primo et postea exerceat se exercitio ambulandi et faciat fricari quātitatē palmi pectinis: et spine: et illud qd̄ est inter anū et virgā fricatione calefaciēte. Sed post cibū nō est mul/ tū ei laborādū: imo conet' ꝙ de mane nō solū stōus: sed in testina ꝛ vesica euacuent' anq̄ꝫ se exerceat ꝛ duret exerci/ tiū nō multū forte: ꝛ velox vsq̄ꝫ ad principiū lassitudinis:

Balneū

et si igrediat' stuffā: aut furnū calefactū: aut thinā in fu/ mo decoctionis calamenti hysopi: thymi: abrotani: lauri herbe yue: rosmarini: radicū vrtice: et filium herbaꝝ cuꝫ q̄bus ponatur sulfur: et alumen bis vel ter in septimana: ieiuno stomacho erit sibi res conueniens.

Cen.

❡ Dꝫ studere ꝙ oi die hēat hn̄ficiū vētris: et si alr̄ non hꝫ ꝓuideat sibi cū clysteri. Et cōuenit clystere decoctionis ca momille mellilotis stichados mōtani ameos centauree mi noris thymi saltē semel in septimana faciendū est clystere decoctionis collogntide vsq̄ꝫ ad. ʒ. j. ꝑ vice ligate in pāno et posite cū predictis rebꝰ. Et in cōi vsu opōrteret in clyste ri ponere olei costini olei rutacei olei vulpini. an̄. ℥. j. ye/ repi. benedicte. an̄. ℥. ß. salis quantum sufficit et saltem se/ mel in septimana esset ponendum yerelogodion: aut ye/ redyacolloquintidos. ℥. ß. loco hyerepigre.

Somnꝰ

❡ Sōnꝰ vo eiꝰ sufficit ꝙ sit sex horaꝝ in die nālī: et incipiat saltē duabꝰ horis post cibū in camera bona iter duo sola/ ria bn̄ calīa bn̄ clausa: capite bn̄ eleuato: et corpe bn̄ coop to sup altero latere: et sit in nocte: et nō die: Q. si dormien dū est in die sit de mane ante tertias. s. ieiuno stomacho.

Cibi

❡ In cibis vtendū est cibis siccis: dātibus tn̄ conueniens nutrimētū sibi et bonū declinātibus ad calīm: et iō panis dꝫ esse de bono frumento bn̄ fermētatus et coctus. Et dꝫ cauere a pane ꝑmixtiōis alioꝝ granoꝝ: precipue lolij et qd̄ deficiat in fermētatione vel in decoctiōe.

Carnes

❡ Et carnes meliores ei sunt carnes volatilium: deinde carnes capreo loꝝ: et lepoꝝ iuuenū damarum ceruoꝝ et vulpium si pla/ ceret. Tertio carnes hedoꝝ: et quarto carnes vituloꝝ la/ ctentiū. Et quinto carnes castratoꝝ annualium. Et inter aues bone sunt ꝑdices: fasiani auicule arbore turtures: co lūbi: pulli. Nō ita bone anseres et anates. Et melior ꝑpa ratio est ꝙ sint asse aut frixe in patellis. Q. si sunt elixe eli/ xentur cum subtilianulis ponendo aliquid de pipere vel cinnamomo vel de radice petroselini: vel herbis calidis: sicut serpilū ꝛ hysopuā et thymus et siles: et tolerantur cum brodio cicerū rubeoꝝ. ❡ Sanguinem ꝛ interiora et capita et colla et lac et caseū et ostraca et granaros ꝛ an/ guillas meliꝰ est euitare.

Oua

Sed oua gallinaꝝ recentia. s. vi/ telli assi vel frixi cum aliqua quantitate aromatum. s. pi/ peris vel cinnamomi sunt conuenientes.

Grana

❡ De granis to lerant' rizū ꝛ miliū et panicū et brodiū ciceruꝫ: et alia gra na dimittantur.

Herbe

❡ De herbis dimittant' frigide et hūide sicut lactuca portulaca endiuia spinachia acetosa et simi/ lea: sed tolerant' borago buglosa et mellissa: et conueniūt hysopus thymus calamentū origanum serpillum pulle giū mētha sicca rosmarinus saluia abrotanū absinthium et siles herbe odorifere.

Radices

❡ De radicibus vo pastinaca ru bea. s. carotū et pastinaca alba daucꝰ et radix petrosilij et enula: sed napones et rape dimittātur: et tolerant' allea et porri et cepe et gn̄a eoꝝ ꝑsertiꝫ qn̄ nō timet' vaporatio ad

caputꝛ ſilr raphaniꝛacho ꝛus ſo ꝛ ciperi ꝯueniūt ratiōe
q̄ſi pure medicine. ℭ Cappes ꝛ ſparagi ꝯueniunt ei rōne
Fructus lalatucij. ℭ De fructib⁹ dimittat hūidos pcipue vuas q̄ſi
ſentiret ardoꝛē dimittet etiā ficus: ſed auellane ꝛ nuces to
lerantꝛ: ꝛ grana pini ſunt ꝯueniētia ꝛ ꝯueniunt ēt granata
dulciaꝛ: ꝛ tolerant᷑ poſt cibū pira citonia cocta cū bono vi
noꝛ: ꝛ ꝯdita cū aniſo ꝛ aromatibus. Sed reliq̄s humidos
fructus dimittat᷑ ſicut cucurbitā ꝛ angurias ꝛ melōgenas
ꝛ cucumeresꝛ: ꝛ de hoc gn̄e tolerat᷑ paucū de melone. Oli
ue ſalite etiam ſunt vtiles. ℭ De aromatibus poteſt reci
pere ſecure ſicut piperꝛ: ꝛ ʒinʒiber ꝛ cinamomum ꝛ gario
filos ꝛ ſilia: ſed acetū ꝛ acetoſa ꝛ omnia ſunt dimittenda.
Pot⁹ ℭ Potus eius melioꝛ eſt aqua mellis: aut vinum rubeuʒ
cum aqua mellis temperatum.
ℭ Caueat ab vſu venereoꝛum quantum eſt ei poſſibile.
Et hec de regimine.

Quo ad medicialia: q2 nō purgat᷑ ē ex oꝛdie: vī mi
bi q̄ vſq̄ ad finē ſeptēbꝛiʒ oib⁹ q̄nq̄ dieb⁹
ſemel capiat. ʒ. j. harū pillaꝝ. ℞. pillaꝝ d̄ hyera ſimplici.
℥. ſ. pipis. ʒ. ij. ꝯfice pillas cū aq̄ ſaluie: ſumant᷑ in auroꝛaꝛ
ꝛ ſunt ſine cuſtodia. ℭ Semel aūt in mēſe ſumat iſtas pil
lulas. ℞. pillaꝝ fetidaꝝ. ℈. ij. pillaꝝ alādal. ℈. i. fiāt pille
ſeptē cū aq̄ maioꝛane: ſumant᷑ duab⁹ hoꝛi añ diē cū bona
Maſti- cuſtodia. ℭ In reliq̄s aūt dieb⁹ q̄nʒ vtat᷑ maſticatoꝛio vel
catoꝛio. cū ſola radice piretri vel cū maſtice ꝛ q̄rta pte ſui de pipeꝛ
vel cū maſticeꝛ ꝛ cera ꝛ ſtafiſagria. añ. ptes eq̄les: vel cum
maſtice ꝛ cera añ. ptē vnā. nucis mu. ligni aloes: gallie mu
ſca. añ. ptē decimā vni⁹ ſtafiſagrie. piretri. añ. ʒ ptē vni⁹ꝛ
miſceat ſil ꝛ maſticet᷑ q̄ntitas caſtanee p hoꝛaʒ ieiuno ſtō.
Garga- ℭ Q̄nq̄ ſo vtat᷑ gargariſmate gargariʒādo aquā mel
riſ. lis cū ſemine ſinapi: aut cū piperant acetū diſtillatum: aut
Caput- hyerapigrā cū aq̄ mellis. ℭ Itē q̄nq̄ vtat᷑ caputpurgio
pur. traijciendo aquā maioꝛane: aut ſuccū blete: aut ponendo
Ell'm. in nare radicē cucumeris aſinini recētem. ℭ Et dʒ in ma
ne in auroꝛa q̄ſi nō. Sumit pillas ſumere d̄ elium. ℞. oʒa
coꝛi. ℥. iiij. pliriſarcoticon. ℥. ij. miſce ꝛ ſumat. ʒ. ij. vel. iij. p
Vnguē- vice tribus hoꝛis añ cibū. ℭ Itē inungat᷑ ꝛ pectē ꝛ illud
tum. qd̄ eſt inter anū ꝛ virgā cū hō vnguento. ℞. olei de eufoꝛ
bio olei coſtini olei vulpini. añ. ℥. i. pinguedis vulpis: pin
guedis anatis: hyſopi humide. añ. ℥. ſ. galbani oppopo
nacis armoniaci. añ. ʒ. i. ſ. cere parumꝛ: ꝛ fiat vnguentum.
Digō ℭ Sed poſt medium ſeptembꝛiʒ purgetur capiendo hūc
ſyrupum. ℞. oximellis ſquilliticī ſyrupi de ſticados. ana.
℥. iiij. aq̄ maioꝛane aq̄ ſaluie aque hyſopi. añ. ℥. iij. miſcet
ꝛ eſt ſyrupus pro quatuoꝛ vicib⁹ ſumatur calidus in au
roꝛa ꝛ ſuperdoꝛmiat per hoꝛam.
Evo. ℭ Sūpto ſyrup. purget᷑ cum iſtis pillis. ℞. pillaꝝ de eu
foꝛbio. ℈. i. pillaꝝ fetidaꝝ. ʒ. ſ. fiāt pille q̄nq̄ cum aq̄ ma
ioꝛane recipiant᷑ duab⁹ hoꝛis añ diē cū diligēti cuſtodia.
Vomit⁹ ℭ Itē etiā añ autūnū ꝛ in autūno ſi poſſet vtile eēt vome
re ſemel in ſeptimana: aut ſaltē bis in mēſe poſt prādiuʒ d̄
oꝛdine q̄ in prādio ſumat carnes pingues recētes cū mul
to ſaleꝛ ꝛ ferculū de cepis: aut de poꝛris: ꝛ bibat vinū dul
ceꝛ ꝛ comedat mltū ꝛ feſtinātꝛ: ꝛ ſumpto cibo: aut ābuletꝛ
aut voluat ſe ſup lectū: ꝛ poſtea bibat. ℥. vj. d̄coctōis raffa
ni i aceto ꝛ aq̄ cū. ℥. i. mell' diſpumati: ꝛ poſtea vomat exq
ſite ſi ñ cū alio ſaltē cū adiutoꝛio pēne ꝛ alioꝝ ꝓuocātiuʒ.
ℭ Itē loco el'arij cū dyacoꝛo ſupi⁹ poſiti ē iſtud valde vti
li⁹. ℞. baccaꝝ lauri ꝛ folioꝝ ei⁹ ſiccoꝝ. añ. ʒ. iij. caſtoꝛei.
ʒ. ij. baurach armeni. ʒ. i. ſ. aggreget᷑ oia cū ol'o de ḡnis pi
niꝛ: ꝛ poſtea diſtēperēt᷑ cū melle ꝛ fiat el'ariū. doſis eſt. ʒ. i.
pro vice. ℭ Itē dyaciminū cū folijs rutbe eſt valde vtile.
ℭ De reb⁹ ſo ſimplicibus ꝯferentib⁹ ſunt ſicut oppopo
nacū ſi ſumat᷑ de eo. ʒ. ſ. q̄tuoꝛ hoꝛis ante cibū: ꝛ ciminuʒ
ſi bibant᷑. ʒ. ij. cum aqua mellis ꝛ ſemen agni caſti in ſimi
Teſtes li quātitate. ℭ Res aūt ꝯferentes ꝓprietate ſua ſunt teſti
lepoꝛis. culi lepoꝛis cum ſiccant᷑ ꝛ bibunt᷑ cum vino odoꝛifero. ꝛ

d̄ plib⁹ vicibusꝛ: ꝛ ſilr guttur galli cū aduritur ꝛ bibit᷑ cū aq̄ Guttur
tepida. Q. ſi illa nō ſufficiāt opʒ q̄ iniiciat in veſicā oleuʒ galli.
rutbe. ℥. ij. pro vice. cū. ʒ. ſ. butyri cocti. ꝛ. ʒ. ſ. caſtoꝛei ali
quid ol'm cucumeris aſinini cū butyro ꝛ caſtoꝛeo mō di
ctoꝛ ꝛ eſt foꝛtius. ℭ Itē i vitris inūgēdum eſt pecten ꝛ loca
circa veſicam ꝛ per vnum palmuʒ ſuper caudale vſq̄ ad
finem doꝛſi cum vnguentis rubificatiuis: ſicut oleum de
euſoꝛbio ꝛ ſinapi quouſq̄ bene rubificetur locus.
ℭ De doloꝛe renali ex calculo ꝛ arenul'. Cōſiliū. 64.

Ste magnificus ꝛ venerabilis
pr̄ ānoꝝ vltra
lxx. cōpl'onis nāl'r coliceq ꝓ certo nō trāſiuit
in cōpl'onē melācolicā reſpcū tēpatoꝝ ſue eta
tis: ſed remāſit colicus cū eēt ꝯſuet⁹ p̄mū ha
bitare in aere calidis duob⁹ annis laboꝛauit egrādo ma
xime in regiōib⁹ fridis ꝛ icidit iam ſunt duo mēſes doloꝛē
renalē ex calculo ꝛ arenulisꝛ: ꝛ poſtea icidit febꝛes: q̄ lʒ in
uaderēt oi dieꝛ q2 tñ multū ſudauit ꝛ habuit quietē ſatis
lōgā: puto q̄ fuerūt ex mā mixta ex colera ꝛ flegmate. ha
buit etiā iamdiu ſtōm debilē ꝛ ſm iudiciū ſuoꝝ medico
rū fridū in oꝛe ꝛ calīm in fundo: ſed ego puto q̄ ſtōus fuit
tenuis cum paruo adiutoꝛio pinguedinis ʒirbiꝛ ꝛ ideo nō
fuit tā foꝛtis in digerēdo dura: ſed facile mutabilia bñ di
geſſit. ℭ Eſt etiā intraturus mare pro lōga nauigatiōe: cui
rei tñ eſt multū cōſuetus nec ſentit nauſeā: vel ſilia accidē
tia que alios nauigātes moleſtāt. Et petit ſup pſeruatiōe
a lapideꝛ ꝛ cōſeruatiōe ſue ſanitatis ꝛ regimie itineratiōis
in mari ſibi dari ꝯſiliūꝛ cōſideratis oib⁹ ſupꝛadcis. ſ. etate
cōpl'one diſpōne ſtōi pteritis egritudinib⁹ ꝛ futura naui
gatiōe. Et ego faciam inuocato prius diuino auxilio.
ℭ De aere q2 opʒ ipʒ nauigare paꝝ dicā: ſed tñ in p̄ia dʒ
hēe aerē claꝝ tēperamēto vicinū parū ad humiditatē ten
dētēꝛ: ꝛ in hac eſtate mediocrit᷑ tēperet᷑: vel cū flabellisꝛ: ꝛ
q̄ñ pōt cum ramis arboꝛū frigidarū ꝛ herbis fridis: non
tñ hēat negligētiā in tenēdo ſtōm calīm ꝛ iteſtiaꝛ: ita vt bñ
digeratꝛ: ꝛ ſi de nocte ſup ſtō ꝛ inteſtis teneret faſſiatā vnā
periam ſcarletti eſſet ſibi vtilius: q̄ñ bona digeſtio ſtoma
chi eſt magna radix in rectificando omnia quib⁹ indiget.
ℭ De mane ieiuno ſtomacho emiſſis ſupfluitatib⁹ ab in Mo
teſtis ꝛ a veſica dʒ exercericꝛ: ꝛ meli⁹ eſt ei q̄ exerceat᷑ p la tus.
boꝛādo manib⁹ ꝛ bꝛachijs vl' cōmouēdo cū eisꝛ: ꝛ poſtea
laboꝛādo pedib⁹ ꝛ laboꝛe tñ in q̄ renes nō multū fatigēt᷑ꝛ: ꝛ
ideo eq̄tatio pcipue ſup aiali ſucculante eſt ei icōueniēsꝛ: ꝛ
poſt cibū nō dʒ laboꝛare multuʒ: imo leuit᷑ ꝛ ſuauit᷑ ſe ha
bereꝛ: aut in iceſſuꝛ: aut ſtādo qeteꝛ: ꝛ nunq̄ exercitiū dʒ ī co
eē exceſſiuūꝛ imo q̄ñ incipit fatigari ipm dimittat ꝛ nō ſit
velox ꝛ acutumꝛ ſed ſuaue ꝛ cum qetibus intermedijs.
ℭ Quo ad cibos debēt eſſe humidi facilis digōnis mul Cibi.
ti nutrimēti ꝛ boniꝛ ſed nō excedētes tēpamētū in calidita
teꝛ ꝛ in eſtate condiant᷑ cū ſapoꝛib⁹ fridis ſm q̄ experien
tia notat ipm poſſe tolerareꝛ: ꝛ ꝯdiant᷑ in hyeme cū aroma
tib⁹ calis obſeruādo ne nimium calefaciēt. ℭ Et veniēdo Panis.
ad pticularia ꝯuenit ſibi panis de optimo frumētoꝛ: ꝛ opʒ
q̄ ſit bñ coctus ꝛ bñ fermentatus ꝛ habēs aliq̄d de ſaleꝛ
ꝛ panē deficientē in aliquo iſtoꝛū dʒ vitareꝛ: ꝛ dʒ eſſe mun
dus a coꝛticꝛ exterioꝛiꝛ: ꝛ nō comedat᷑ poſt quartaʒ diem.
ℭ Carnes ſibi melioꝛes ſunt pulloꝝ pdicū faſianoꝛum iu Carnes
uenūꝛ: ꝛ optime ſunt auicularū puarū hñtiū pēnas varias
ꝛ pcipue cauda tremuli. ℭ Et de quadrupedib⁹ lepoꝛuʒ
ꝛ capꝛioloꝝ iuuenū ꝛ hedoꝛū lactētiū ꝛ vituloꝝ lactētiū
valde puoꝝ ꝛ agnoꝝ ānualiū caſtratoꝝ. Sʒ carnes groſ
ſe vt boū ꝛ aialium antiquoꝛū ꝛ carnes viſcoſeꝛ ſicut poꝛ
coꝝ ꝛ agnoꝝ lactētiū penit⁹ debēt dimittiꝛ: ꝛ ſilr capita ꝛ
interioꝛa aialiūꝛ: columbi ſo ꝛ turtures ſi ſumant᷑ q̄ñ inci
piūt volare in tp̄ib⁹ fridis tolerant᷑ꝛ: ꝛ pōt capi eiſdē tpib⁹
aliq̄d de anſere vel de anate ꝛ multa piguedo vitāda ēꝛ: ꝛ
ſilr carnes ipīguate art ficialr. ℭ Lac pferri capraruʒ re

cent extractū ab vbe ꝯuenit ei ī estate: sed oꝫ ꝙ comedat
solū ieiuno stō: ⁊ ꝙ post ipm nō dormiat neqꝫ comedat q̄
vsqꝫ sit bn̄ digestū: sic. ꝟ. ḡ. si in estate qn̄ prāderet tēpesti
ue ⁊ hora. xix. bibet. ℥. iiij. lactis stati egrediētis ab vbere
cū. ℥. ß. zuccari: ⁊ postea cenaret hora. xxiiij. sed alio mō nō
comedat. Sꝫ lac coagulatū ⁊ caseus maxime recēs ⁊ vi
Oua. scosus oꝫ vitari: ⁊ silr̄ sanguis. ¶ Sed vitelli ouoꝝ galli
naꝝ cū sunt recētes siue assi siue frixi siue elixi vel in fercu
lo sūt ꝯueniētes: albumē ꝟo dimittēdū est. ¶ De piscibus
Pisces ⁊ tolerant parui q̄ nascunt in libo mari: aut in fluuijs petro
ꝯdōnes sis ⁊ arenosis q̄ hēant has ꝯdōnes. Primo ꝙ hēant squā
eorum. mas: ⁊ ꝑ istā ꝯdōnē excludūt anguille: murene: gui: pas
seres: solee: palamite: gōbi: ⁊ silēs. Scōa ꝯdō ꝙ hēant
bonū odorē: ⁊ ꝑ istā ꝯdōnē excludunt oēs pisces cenosi.
Tertia ꝙ hēant bonū saporē. Quarta ꝙ nō sint nimis vi
scosi: sed hn̄tes fragiles carnes ⁊ nō limosas. Et iste ꝯdi
tiones inueniunt in qbusdā piscib⁹ marinis sic sunt tribie
barbones albori aurate menule ⁊ silēs: ⁊ in qbusdam flu
uialib⁹ sicut sunt timali ⁊ strigie ⁊ lasche ⁊ auellane ⁊ ca
uedani: ⁊ in qbusdā lacunalib⁹ sic sunt carpiones ⁊ ago
nes. Sturiones ꝟo ⁊ tūni. q̄ sunt de magnis ⁊ cephali si
ue mugiles ⁊ varioli ⁊ corui ⁊ rōbi. q̄ sunt viscosi ⁊ scar
due ⁊ regine padi siue carpane: q̄ nō sunt boni saporis oꝫ
ꝙ dimittant: meli⁹ tn̄ est de piscib⁹ oino paꝝ comedē: aut
nihil ⁊ saliti ⁊ siccati dimittant oēs. Gābari cācri ostrace
scepie vmbelici locuste: ⁊ oia talia gn̄a sunt dimittenda.
Grana. ¶ De granis dimittenda sunt legumina excepto brodio
ciceꝝ qđ est ei valde ꝯueniens: ⁊ silr̄ dimittendū est fru
mētū nisi in forma panis. ⁊ illa que de frumēto fiunt sicut
lagane pastilli iuscula ⁊ silia: ⁊ silr̄ far: sed ordeum ⁊ spel
ta si fiāt iuscula ex eis tolerātur. Panicum vero ⁊ milium
⁊ risum non sunt cōuenientia: si tn̄ comedat opꝫ ꝙ sint co
Herbe. cta cum bonis carnibus pinguibus. ¶ De herbis conue
niūt ei in estate: borago: buglosa: lactuca: cocta: feniculus
petrosiliū: mellissa: apiū: ⁊ ꝑcipue macedonicū: ⁊ ameos
⁊ senatiōes: ⁊ ꝑcipue capita cardi: et endiuia: cicorea: scar
riola: lactuca: spinachia: ⁊ ꝑcipue qn̄ sunt cocte. Et in hye
me brodiū cauliū nō sūba: sed thymus ⁊ hysopus ⁊ ros
marinus: ⁊ portulaca ⁊ herbe que comeduntur crude et
eruca et sinapi et nasturcium melius est ꝙ dimittantur.
Radices ¶ De radicib⁹ dimittat rapas ⁊ napones magnos sꝫ na
pones citrini pui tolerāt: ⁊ raphan⁹ si sumat nō i multa qn̄
titate: ⁊ post alios cibos ⁊ radix apij ⁊ feniculi ⁊ pastiace
albe ⁊ rubee tā domestice q̄ agrestis sunt ei ꝯuenientes.
Alliū ꝟo ⁊ cepe ⁊ porri si sumāt nō excedāt in quātitate.
Fructus ¶ De fructib⁹ ꝯueniūt ei ficus tam recētes q̄ sicce ⁊ vue
bn̄ mature an̄ alios cibos: ⁊ tolerāt cerasa ⁊ melones et
pruna bn̄ matura: ⁊ paꝝ de ꝑsic̄ in estate oia ista an̄ alios
cibos: sed pira cruda ⁊ poma ⁊ crisomila nisi in pua quā
titate: ⁊ corna ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ zaruz ⁊ castanee ⁊ siliq̄
oꝫ ꝙ dimittātur: et post cibū pōt sumē gnata dulcia ⁊ gra
na pini et amigdalas et auellanas, et paꝝ de nucib⁹: ⁊ ali
qd de piris bullitis cum optimo vino: ⁊ conditis cū aniso
et feniculo vel aromatibus. ¶ Cucurbite vero nō sunt ei
conuenientes neqꝫ melongene. De angurijs tn̄ dulcib⁹ pōt
apud vehemētes calores: ⁊ silr̄ de medulla citruli nō ma
turi aliqd sumē: ⁊ ita de citrāgulis et limonib⁹: ⁊ de aceto
sitate citri pōt sumi dūmō nō sentiat ledi stōm: ⁊ potest vti
aceto in suis saporibus moderate. ¶ Cappares ⁊ spara
gi ⁊ oliue salite tolerātur in eo: et extremitates lupuli.
ꝟ Inani ¶ Et cauere oꝫ a nimia comestiōe: et ꝑcipue diuersaꝝ re
tio ⁊c. rū i vna mēsa: ⁊ maxie radicū herbaꝝ vel fructuū: imo oꝫ
aliq̄s famis reliq̄as dimittē: ⁊ qn̄ scōa vice isurgit ver⁹ ap
petit⁹ stati aliqd comedē nec diu expectat sup famē: et me
liores sunt ei elixe q̄ asse nisi essent carnes valde tenelle.
ꝟ Pot⁹ ¶ Potus eius melior est vinū vetus odoriferū: et si esset
valde potens temperet cum aqua: ⁊ ꝑcipue cum aq̄ mel
lis: ⁊ debet esse vinū odoriferū ⁊ subtile: ⁊ si esset rubeum
ꝑꝑ etatē esset melius. vina ꝟo grossa ⁊ musta et pontica ⁊
acetosa sunt ab eo vitāda. Sed aqua mellis est ei optim⁹
potus ꝑserti vino admixta ⁊ fit sumēdo lib. i. optimi mel
lis: ⁊ lib. viij. aque fontis bene clare: et buliendo quousqꝫ
tertia pars consumetur: continue remouēdo spumam.
¶ Prouidē oꝫ ꝙ oi die hēat bn̄ficiū ventris et si nō rn̄det Ven.
saltē semel in die satis est ei. Si vero nō rn̄det tunc adiuue
tur: et q̄ senes et macilēti leduntur ⁊ purgatiōibus optimū
est ei bibere brodium galli vetusti bn̄ pingue duabus ho Ius gal
ris ante cibum: quādo nō hēt bn̄ficium ventris vel in pn̄ li. antiq.
cipio prādij bibere ferculū vnū de bono brodio caponis
vel galline pinguis. Et si hoc non sufficit bibat brodium
ꝑme decoctionis caulium aut ferculum de blitis: aut fa
ciat ꝙ in ferculo ponat aliquid de vrtica ad bulliēdū: no
tādo ꝙ frequēs vsus vrtice valde preseruat illa passione
renali: ⁊ loco vrtice pōt poni mercurialis ad leuificādum
ventrē: ⁊ in hyeme qn̄ iste herbe nō inueniunt bibat in in
troitu mense. ʒ. i. thimi sicci: aut hysopi: aut betonice: quo
niam humectabunt ventrē. ¶ Q; si ista non sufficiunt vel
non sint ꝑsentia sumat aliquādo non tamen valde sepe q̄n
titatem terbētine vsqꝫ ad auellanā: ⁊ inuoluat eam in ne
bulis siue in hostijs nō ꝯsecratis vt possit sine abhomina
tione deglutire: melius tamen in isto casu esset facere cly
stere ex oleo puro: ⁊ sit quantitas. ℥. xij. pro vice.
¶ Somnus eius melior esset de nocte: incipiendo duab⁹ ꝟ Sōn⁹
horis post cenam: ⁊ debet dormire in bona camera nō fri
gida: capite bene eleuato: ⁊ corpore bene cooperto nō re
supinus: sed super altero laterum: ⁊ sit somnus septez vel
octo horarū in die nali. Q; si de nocte hoc nō sufficit face
re meli⁹ est supplere de mane an̄ tertias q̄ post prādium.
¶ Debet caue quātū pōt ab oi molestia animi dimittēdo Anime
odiū ⁊ irā et tristitiā ⁊ angustiā ⁊ multas cogitationes et accn̄tia.
gaudē ⁊ letari ⁊ ꝯuersari cuꝫ dilectis. ⁊ hec de regimine.

Omnibus autem cōsideratis videtur mihi ꝙ me
lius est ei vti q̄ paucissimis potest me
dicinis: ⁊ propter preseruare se ab incursu huius renalis
doloris bonum est ei ꝙ omnibus duobus mensibus se
mel sumat, ℥. i. pulpe cassie distemperate cum decoctione
radicum feniculi ⁊ petrosilini ⁊ saxifragie in mane qn̄ sur
git a lecto: ⁊ non opꝫ ꝙ ea die permittet ordinem sui cibi.
¶ In ꝑncipio aūt veris si caperet primo hunc syrupum ꝟ Digē.
q̄tuor vicibus de mane esset vtile. ℞. mellis rosati colati
syru. acetosi de radicibus. an̄. ℥. i. aque feniculi ⁊ apij. an̄.
℥. j. ß. clarificetur ⁊ aromatizetur cum pauco cinamomo.
¶ Sūpto syrupo q̄tuor vicib⁹ capiat hanc medicinā. ℞. ꝟ Euo.
pulpe cassie. ℥. j. reubarbari. ℈. j. spice gra. v. distēperētur cū
decoctiōe anisoꝝ feniculi: seminis apij: passulaꝝ ⁊ liqri
tie: sumat i aurora: ⁊ nō comedat vsqꝫ ad sex horas. Et nisi
accidat sibi alia egritudo nullo mō capiat fortiorē me^cinam.
¶ Q; si de duob⁹ mēsib⁹ in duos mēses vꝫ sibi loco pulpe
cassie cape. ʒ. ij. bone terbētine i aurora nō erit minus ꝯue
niēs. ¶ Itē semel in mēse de mane sumat q̄tuor horis an̄ ci
bū. xxx. nucleos ꝑsicoꝝ distēperatos cū sufficiēti q̄ntitate vi
ni maluatici: ⁊ illud vinū maluaticū in estate sit tēperatum
cū eq̄li q̄ntitate aq̄ melonis: aut feniculi aut senationū ⁊ i
tpe hyemis sit puꝝ. ¶ Item nō obliuiscat tenere intestina
mūda faciendo saltē in septimana semel clystē scḋm doctri
nā positā in caplo superius de euacuatione in regimine.
¶ Q; si aliqn̄ superueniret sibi iste dolor: qđ deus auertat. Remissi
Prio faciat clystē cū decoctiōe anisoꝝ carui ameos pari ua dolo
tarie senationū ⁊ raffani apij: ⁊ radicum petrosilini ⁊ feni ris.
culi: aut aliq̄rū de istis: ⁊ cū. ℥. vj. olī anetini. ⁊. ℥. j. pulpe
cassie: ⁊ nō trāseat clystē q̄ntitatē. ℥. xviij. ¶ Fcō āt clysteri Inūctio
inūgat pectē ⁊ vgā cū olo ꝺ scorpiōib⁹: ⁊ bibat vina sbti
lia: ꝑmixta tn̄ cū aq̄: aut feniculi: aut apij: aut senatiōuꝫ: aut
seminū cōium. Et si videt sibi necium faciat bulliri camo

Fomẽtũ millã mellilotĩ radices altee raphanos paritariã apium
petrosiliũ ꝛ caules cũ semie dauci ꝛ cimino: ꝛ postea cuȝ
spõgijs infusis in dcã aq̃ faciat fomẽtationẽ ad locũ dolo
ris pluribꝰ vicibꝰ. Q̃ si cũ fomẽtatione nõ sedat dolor suf
Balneũ. ficient faciat balneum de his rebꝰ: q̃d balneũ ingrediat
sedendo in eo vsq̃ ad locum doloris: sed pectus ꝓhibeat
a calefactiõe dicte aque: ꝛ ꝓuideat q̃ possit attrahẽ anhe
litum frigidum: ꝛ nõ faciat longã morã in balneo: sed se
dato dolore egrediat ab eo ꝛc̃. ¶ Et in hoc casu vtat i ci
bo pullo ꝯtuso aut vitellis ouorũ ita q̃ parũ hẽat come
dere ꝛ in potu vino albo subtili si timor est de febre tempe
rato cum aquis supradictis si nõ põt esse purum si non sit
valde potẽs. Et in mane ieiuno stõ dum timet dolores ca
piat aliq̃d de istis. Primũ est. ℞. lapidis iudaici. ℈. ſ. dis
soluat fricãdo sup cote cum. ℥. iiij. aque: ꝛ bibat tepidum
tribꝰ horis añ cibũ. Et loco istiꝰ põt sumẽ licontripon: aut
filoantropos. ℥. ij. de quocũq̃ sit cum aqua cicerũ: vel cuȝ
aq̃ raphani: et tertiũ in casu in quo esset nimia vehemẽtia
doloris: ꝛ ꝑ alia nõ sedaret. ℞. filonij romani. ℥. i. licontri
pon filoantropos. añ. ℥. ſ. distemperent cum aq̃ apij: ꝛ bi
bãtur in balneo ieiuno stõcho: ꝛ postea non comedat ni
si trãseãt q̃nq̃ hore: põt tñ in h̃ tp̃e aliquid bibe: sed dor
miat q̃ñtũ desiderat. Et in tp̃e in q̃ nõ dolet post assũptiões
huiꝰ medicie põt facẽ clystẽ ꝛ fomẽtatiões ꝛ vnctiões: et
cũ istis remedijs ꝑseueret interpolãdo quousq̃ sit liber.
¶ Sed q̃r ipse dȝ ingredi mare pro ista itineratiõe nõ hẽt
ꝓuidere nisi de stõ q̃ ꝑmaneat fortis ꝛ q̃ in cibis vtatur
in minori quãtitate aliquãtulũ q̃ȝ si esset cẽ mare: ꝛ vtatur
vino stiptico aromatico nõ bibendo nimiũ. ¶ Cõfortãtia
ꝯo stomachuȝ sunt in cibis sumẽ aliq̃d de agresta: et post
cibum sumẽ pira ꝯdita: aut citonia condita: aut dyacito
niten cum zucha. et ista sunt meliora. Posset etiã vti in po
tu mina sine spẽbus: atque bibat cũ aq̃ ferrata in hora siti.
Unguẽtũ stõicum. ¶ Ex pte ꝯo exteriori põt inungere stõm cum isto vnguẽ
to. ℞. mirtylorũ sumach rosarũ gariofi. mẽthe sicce corti
cum citri absinthij ciperi. añ. ℥. i. vini rubei stiptici: libã. i.
olei masticini olei de spica. añ. ℥. iij. bulliant ois simul vsq̃
ad vini ꝯsumptionẽ ꝯtinue agitãdo cum spatula. Postea
colet: ꝛ in colatura addatur gallie musc. laudani cere. añ.
℥. iij. masticis. ℥. ij. corallorũ rubeorũ. ℥. i. ꝛ fiat vnguentuȝ
pro stomacho inungat mane ꝛ sero ieiuno stõ cũ eo calo.
Cerotũ. ¶ Et si magis plȝ põt vti isto ceroto: ꝛ ꝯferret sindo ꝛ ori.
℞. masticis et ceroti stomatici Gal. añ. ℥. ſ. gallie musca.
℥. ij. resine quãtũ sufficit ad faciẽdũ tenax. ꝛ fac cerotum.
Fomẽtũ ¶ Q̃ si multa debilitas stõi accideret mane ꝛ sero ante ci
bum fomentet stõus cum hac fomẽtatiõe. ℞. menthe ab
sinthij mirtylorũ calami aromatici cipi corticũ citri rosa
rũ gariofiloꝝ. añ. ℥. ij. ꝯtundãtur grosso mõ: ꝛ bulliant in
vino rubeo: ꝛ in illo postea ponat spõgia ꝛ exp̃mat: ꝛ fiat
fomentatio ad stõchum q̃tuor vel q̃nq̃ vicibus: ꝛ postea
aut inungat vnguẽto supradicto: aut superponat cerotũ.
¶ De preseruatione a generatione lapidis in renibus.

¶ Consilium. 65.

IN preseruando a gñatiõe lapi
dis renum opȝ
p̃mo cauere a forti frigore vẽtris ꝛ extremita
tũ ꝛ a forti calefactiõe renũ ꝛ astrictura ciguli.
¶ Scd̃o a somno diurno ꝛ ab accubitu sup
renibus. ¶ Tertio ab exercitio: ꝛ p̃cipue forti post come
stionẽ et ab oĩmoda q̃ete ꝯtinua: imo dȝ corpus exerceri
ieiuno stõ. ¶ Quarto ꝛ p̃ncipalr̃ ab oĩbꝰ cibis viscosis:
sicut sunt lagane ꝛ oĩa victualia de pasta. Caseꝰ ꝛ p̃cipue
recẽs: carnes porcoꝝ albumẽ ouoꝝ artoclee: pisces: pre
cipue magni anguille granari interiora aĩaliũ capita ꝛ p
tes glãdose: frictilia de ouis ꝛ caseo: et ab oĩbꝰ generãtibꝰ
grossum nutrimẽtũ: sic̃ carnes boũ ꝛ carnes salite et legu
mia et talli arboꝝ ꝛ caules et cepe ꝛ allea ꝛ ab oĩbꝰ hñe
tibꝰ multas supfluitates: sic̃ carnes agnoꝝ ꝛ pecudũ ꝛ fun
gi ꝛ herbe crude et fructus crudi: sic̃ poma ꝛ pira. ¶ Re Cibi
stat ḡ q̃ ꝯsistat vita i pane bñ fermẽtato ꝛ bñ cocto hñte
aliq̃d salis: et in carnibꝰ auiculaꝝ ꝑuarũ: q̃ sunt optie ꝛ p̃
cipue cauda tremule ꝛ pulloꝝ q̃dicũ fasianoꝝ iuuenũ et
turturũ et pipionũ volare icipiẽtiũ ꝛ capretoꝝ ꝛ vitulorũ
lactẽtiũ ꝑuoꝝ ꝛ castratorũ annualiũ: ꝛ in piscibꝰ paruis
hñtibꝰ squãmas ꝛ vitellis ouoꝝ nõ multũ coctis: tolerãt
tñ spinachia et blite et fercula ex ordeo ꝛ brodio cicerũ ꝛ
pane trito cũ ouis: ꝛ ex herbis odoriferis ꝛ cũ decoctiõe
radicũ petrosilini. ꝛ silr̃ tolerant pastinache ꝛ carotum ꝛ
sparagi ꝛ capita cardi. ¶ Optimũ tñ ẽ vti sepe ferculo ex
vatica cocta cũ carnibꝰ vel cũ aq̃ et sale ꝛ oleo: ꝛ sumat fer
culũ satis magnum pro vice. ꝛ grã saporis ꝛ delectatiõis
ꝯceduntur aliq̃ cerasa añ cibũ ꝛ aliq̃d de melonibꝰ ꝛ de pru
nis valde maturis ꝛ de ficubus valde maturis tã recẽti
bꝰ q̃ȝ siccis: ꝛ de vuis bñ maturis: ꝛ ꝯcedũt amigdale dul
ces ꝛ amare ꝛ auellane ꝛ fistici ꝛ g̃na pini ꝛ g̃nata ꝛ citrã
guli ꝛ limões: ꝛ aliq̃ oliue salite ꝛ aromata ꝛ feniculum ꝛ
anisuȝ. ¶ Et in potu dȝ vti vino subtili albo: aut pauci co
loris: ꝛ aq̃ sua dȝ esse aqua ex cisterna: vel aqua clara ex
optimo fluuio: ꝛ melior potus est aq̃ mellis. ¶ Quinto lo
co dȝ ꝓuidẽ q̃ vent suꝰ sit valde lubricus ꝛ sepe vti clystẽ
rijs: ꝛ si in mẽse semel vel bis sumeret quãtitatẽ auellane
de terbẽtina in mane cẽt valde vtile. ¶ Optimũ tñ est et
credo q̃ ipm oĩno liberaret si vteret oĩ septimana bis ꝑ me
diã horã añ prãdiũ. ℥. ſ. vel tribꝰ ptibꝰ. ℥. si media nõ suffi
ceret ex pulpa cassie recẽter extracte a cãnis suis: q̃ sit pi
guis ꝛ dulcis. ¶ Et sexto loco q̃ non multum sepe vtat
venereis neq̃ stet accidiosus: sed cum letitia.

OMni anno purget bis. p̃ circa mediũ ꝓlis vel añ: Digõ
sumendo hunc syru. ℞. syru. ace. compositi. ℥.
j. ſ. syru. de bisantis. ℥. ſ. aque seminum cõmuniũ frigido
rum. ℥. iij. misce: ꝛ est syru. pro vna vice: sumatur sex vici
bus in aurora: et super dormiat circa quantitatem hore. Eũo.
¶ Sumpto syr. capiat has pillas. ℞. pillaꝝ fetidaꝝ pil
lolaꝝ de bñdicta pillaꝝ de hyeralogodion. añ. ℈. i. rehice
cũ aq̃ raphãi: sumãt vna hora añ diẽ ꝛ supdormiat ꝑ ho
rã ꝛ nõ comedat nisi trãsactis. vij. horis. ¶ Et silr̃ purga
tionẽ faciat i fine septẽbris. ¶ Et ex iteruallis viiꝰ mẽsis
sumat. ℈. ij. pillaꝝ d̃ bñdcã in aurora: et nõ idigẽt alia cu
stodia: nisi vt tarde comedat: ꝛ caueat a frigore. ¶ Et est
valde ꝯueniẽs semel in. xx. diebꝰ comedẽ in mane. iiij. ho
ris añ prãdiũ xxv. vel. xxx. nucleos p̃sicoꝝ stati exctos ab
ossibꝰ: ꝛ bñ masticẽt: ꝛ sup illis bibat. ℥. iij. vini odoriferi
subtilis. ¶ Itẽ valde ꝯfert semel in septimana potare. ℥.
iij. aq̃ florũ genestre fcẽ ꝑ distillationẽ: et sint genestre po
lite nõ aspere. Silr̃ loco istaꝝ aq̃rũ est vtilis aq̃ raphani.
¶ Quãdo aũt supuenit dolor. p̃mo fiat clystẽ mollitiuuȝ
ex decoctiõe malue camomille violarie: semis lini: ꝛ cuȝ
℥. i. pulpe cassie: et cũ. ℥. ij. olei anetini. ꝛ. ℥. i. olij de scorpio
nibꝰ et pauco sale: et iteret q̃usq̃ hẽat ventris bñficium.
¶ Et si dolor molestat tũc cũ pãnis calis ponẽdis sup lo
cũ ꝓuideat: aut fiat fomẽtatio cũ spõgia ifusa in decoctiõe
camomille melliloti carui ameos raphanoꝝ cauliũ capil
loꝝ veneris oium taliũ vel filiuȝ: ꝛ si fomẽtatio nõ sufficit
fiat balneũ in mastello fcõ studiose ad h̃ita vt nõ ascẽdat
aq̃ sup̃ vmbilicũ ne pectꝰ nõ nimiũ calefiat: ꝛ cũ erit dor
miat: ꝛ inungant loca doloris cuȝ oleo de scorpionibus.
¶ Itẽȝ oĩ mane sumat. ℈. i. lapidis iudaici dissoluti in aq̃
seminũ cõiuȝ q̃ sit. ℥. iiij. ¶ Et si nõ suffic̃ balneũ ad sedan Fomẽtũ
dũ dolorẽ: tũc intra balneũ recipiat h̃ electuariũ. ꝛ bibat.
℞. filcini filoantropos licontripon. añ. ℥. i. distẽpera cũ vi
no albo odorifero ꝛ bibat: ꝛ attẽdat q̃ h̃ ñ capiat: nisi stõ
vacuo: ꝛ postea stet. v. horis añq̃ȝ comedat: si tñ sitit põt
cape vinũ albũ subtile. ¶ Et si necessitas vĩ sumendi me
dicinã sumat hãc. ℞. pulpe cassie recent extracte a cãnis.

ʒ.x. olei amigdalarū dulcium. ʒ.ß. electuarij indi. ʒ.i. distē pera cū decoctiōe anisorū milij folijs: seis apij ꝛ cētauree.
¶ Et nullo mō sumat hoc tēpore fortes medicinas: ꝛ istā puto cum laude dei sufficere.

¶ De ardore vrine sine vlcere ꝛ sanie. ¶ Consiliū. 66.

Dispositio huiꝰ magnifici viri. d. Cōtardi de Marchiōibꝰ de Careto est ardor vrine sine sanie ꝛ vlcere: sed tñ qꝛ durauit satis nō est qn sit magna suspitio casus in vlcus viaꝝ vrine: ꝑcipue vesice aut colli eiꝰ: et est vir macer multaꝝ cogitationū annoꝝ circa. xlviij. moderati regis: excepti laboribꝰ. Et puto cāz eē mixtionē salse mãe cum vrina: aut colere aliqd adustionis bñtis. Nā a ꝑncipio vī fm aliq̃ membra eē colericus.
¶ Et ego ponā in isto ꝯsilio regimen sex rerū nō naturaliū: et ꝯsequenter medicinarū vsum ꝑmonēdo φ diligenť obseruet: et nō sit ꝯtentus pauco tpe ilľ obseruatione: imo diu ꝑseueret etiā qbusdā mensibꝰ postq̃ ardor cessauit.

ꝑ Aer ¶ Primo igiť hīeat aerē tēperatū: tñ declinantē ad aliq̄lem frigiditatē et humiditatē: ita φ in estate sterni faciat pauimētū hitatiōis cū herbis ꝛ ramis frigidis: sicut salicūꝫ ꝛ vitis ꝛ lactuce et pomoꝝ et rubi ꝛ endiuie et portulace: ꝛ faciat irrorari camerā cū aq̄ frida: ꝛ caueat aerē fumosuꝫ multi caloris ꝛ multi ignis: ꝛ ꝑcipue calorē vestium in dorso reniꝫ ꝛ epatis: imo diploydem habeat retro scissaꝫ que non multum stringatur super renibus vel super epar: ꝛ caueat nimiam stricturam cinguli.

ꝑ Motus: ¶ Et exercitiū corpale si eēt pōle dēret eē nullū: et dēret adherere quieti φ si sit ei laborādū melius est vt plane ꝛ sup sella leni nō calā equitet portatioñe: aut passualr: aut passim incedat: ꝛ caueat lōgū iter pedibꝰ ꝛ sup eq̄ succussariū: ꝛ eligat horā tēperati aeris ad frigꝰ declinātē: ꝛ q̄ʒtum pōt plus dū est in itinē dormiat ꝛ iaceat: ꝛ multo magꝭ abstineat ab oī calido et acuto: ꝛ plus vtať fridis: ꝛ cum est domi ꝛ pōt abstinē vtať qete: ꝛ loco exercitij vtať fricationibꝰ corpis ꝛ balneo dulcis aq̄ tepide decoctionis malue ꝛ violarie i quo moreť ieiuno stō per horā in mane: ꝛ hīe istī q̄ʒtū cū delectat: sed nō sit multi caloris: imo tēperati.

Can. ¶ Prouideat sibi φ oī die hēat bñficiū vētris saltē semꝫ: q si nō rñdet natr tūc sumat ferculū ō mercuriali cū mētha ꝛ herbis odoriferi facti boni saporis: ꝛ cū brodio recētiū carniū pīguiū: aut cū oľo: aut sumat i aurora. ʒ. iij. syrupi violati facti cū trina ifusiōe violaꝝ iuxta artē ¶ el' de i antidotario: φ si clystē vult facē faciat: aut cū oľo puro: aut cū decoctiōe malue ꝛ violarie: ꝛ oľo violato: ꝛ breuiť alīq̄ istoꝝ modoꝝ ꝓuideat: ita tñ φ nō capiat pillas vel medicias nisi ſꝫ φ doceť infra cū dicam de vsu medicinarūꝫ:

ꝑ Cibi. ¶ In cibis ꝑ opꝫ φ caueat ab oī acutoꝛ sic pip allea vina valide: poꝰ ab oī salso: sic carnes salite ꝛ pisces saliti: ꝛ sīlia: ꝛ ab oī amaro ꝛ a rebꝰ multū acetosis ꝛ a ꝯfectionibꝰ de melle ꝛ a rebꝰ extreme dulcibꝰ: ꝛ sit ꝯtēťꝰ stipticipōticis i sipidis vnctuosis ꝛ dulcibꝰ moderate ꝛ lō panē sumat nō salitū ꝛ fermētatū mediocriť ꝛ silr coctū mediocriť. ꝛ sit ex bono frumēto anni sui sine mixtiōe: et mūdus a furfure: ꝛ sit inť ꝑmā ꝛ q̄rtā diē: ꝛ nō comedať calidus vt deferť a furno.

Carnes. ¶ Carnes aūt sibi ꝯueniētes sūt carnes pulloꝝ ꝑdicū fasianoꝝ ꝑuaꝝ auiū hedoꝝ porcorū castratoꝝ vituloꝝ ꝑuoꝝ lactētiū ꝑuoꝝ ꝛ capōloꝝ iuuenū: ꝛ aues agricas: ꝑcipue anates ꝛ colūbos ꝛ passeres dimittat: ꝛ sint potiꝰ elixe q̄ʒ assate: et si comedať cū agresta: aut succo citonioꝝ aut succo g̃nato. aut pomis citrāgulis: si pōt fieri absq̄ꝫ sale: si aūt oīno displiceret sine sale ponat qd paucissimū pōt.

Oua. ¶ Oua gallinaꝝ recētia: sic sunt cū albumine ꝛ toto nō multū cocta sūt valde ꝯueniētia in isto casu: ꝛ eoꝫ sumē ea cocta in aq̄: aut effracto cortice: aut cū cortice: et sint sūba ciboꝝ suoꝝ.

Lac. ¶ Lac recens multum ab vbe tā caprarū q̄ʒ pecudū q̄ʒ vaccarū et coagulatum ex eo est ꝯueniēs cū zuccharo pauco: et ꝑcipue si sumať sine alijs cibis ꝛ ab illis abstineať vsq̄ꝫ ad lacij exitū de stō: ꝛ sumať in q̄ʒtitate φ digerať: ꝛ pōt vti caseo recēti absq̄ꝫ sale: sꝫ salituꝫ caseū dimittat: et paꝝ recētis butyri nō nocet sanguinē et multā pinguedinē vitet: sꝫ parū pinguedinis non obsit.
¶ Victualia de pasta sic laganas ꝛ minutella pōt capē et pultes tā de tritico q̄ʒ de ordeo panicū et miliū ꝛ far et ordeū fractū et fabas et lētes et pisa pōt sumē in pauca q̄ʒtitate: et dimittat cicera.

Herbe. ¶ De herbis ꝯueniūt fride et insipide: sic lactuca cū agresta: aut vinū g̃natoꝝ: aut aceto pauce acetositā. ēdiuia portulaca spiachia acetosa borago blita buglosa cicorea pipinella aut ꝑ se aut cū ouis: ꝛ caueat ab herbis amaris valde acutij cucurbita citruli cucumeres angurie ꝯueniūt: et ēt aliqd de melōibꝰ añ cibū: sed dimittať cepe allea porri raphanelli: ita φ cappes et sparagos dimittat.

Fructus ¶ Cerasa pira poma citōia g̃nata valde dulcia: sorba: nespila: corna i pua q̄ʒtitate nō nocēt: sꝫ ficus dimittať: et sicce et recenť amigdale dulces et g̃na pini et castanee et auellane ꝯueniūt: sꝫ nuces nō ꝯueniūt. ¶ Feniculū anisuꝫ ꝯiꝫib pip cinamomū: et sīlia: nō sumat: ꝯuenit tñ ei vti coriādris confectij: et cucurbita et zuccharo rosato: ꝛ dyacitoniten sine speciebus et manuscristi: et in equitādo syrupus limonuꝫ et ribes et berberi et violatus maxime ad sitim sedādam conueniunt. ¶ Nunq̄ʒ toleret multum famem: nec tamē ita se repleat φ regurgitet in stomacho vel nateť: et anxietur: et sit potus cibo proportionalis.

ꝑ Potꝰ ¶ Potus suus sit vinum rubeum medij coloris stipticuꝫ pauciferum in summa: siue vinum fuerit albū: siue rubeū et temperetur cum aqua: et si eēt aqua ordei esset melior: aut aqua decoctionis prunorum vel liquiritie.

ꝑ Somnus. ¶ Dormiat icipiēdo duabꝰ horis post cibū: et sit somnus ꝯtinuus multū: ita φ in die naīli: si pōt dormiat septē et octo horis in lecto nō multum calido: et in loco tēperati aeris: et nō dormiat resupinus: et sit capite bene eleuato et ꝑmo super dextro: deinde super sinistro latere: et vitet somnuꝫ in lectis valde calis cum multa pluma et somnū meridianū: et dormiat nudus ꝛ nō dormiat sup vacuitatē et famē.
¶ Caueat ab ira tristitia et multa cogitatione: et vtatur temperato gaudio: et vitet venerea quantum potest.

Hic accidentia Nunc seq̄r cū medicinalibꝰ: ꝛ qbꝰ vltra itētiōeꝫ q̄ hť in regīe in ꝑmurādo hūores a hauracitate acuitate et salsedie ad tēpamētū est itētio euādi mām acutāꝫ et salsāꝫ: sꝫ nō cū pharmaco forti: imo potiꝰ in multij vicibꝰ ꝑ blādiēdo: et leuiť sunt dati tres modi cōes euandi talem hūorē: vnꝰ est ꝑ vomitū alī ꝑ vrinā et ꝓuocatōeꝫ. 3ꝰ cū subtili solōne: et ꝑter hos tres sunt ingenia alterādi humorē acutū. Seq̄r ergo docendo ordinate quid fieri debeat.

ꝑ Digē ¶ Euacueť q̄ bis in āno semel in v̄e semel in autūno ꝑpo nēdo hūc syr. q̄tuor vicibꝰ in aurora calīn. Re. sy. viol. facti cū trina infusiōe violarū. ʒ.ij. aq̄ nenufaris aque solatri añ. ʒ.i.ß. et est pro vna vice: sed sumat quatuor diebus.

ꝑ Euo. ¶ Sūpto syr. capiat sequēti die hāc medicinā. Re. prunorum nūo. x. sebestē iuiubarū. añ. nu. viij. tamarindorum. ʒ.i. violarū capilloꝝ ve. seis fumiterre foliculorum sene. añ. ʒ.i. fac bulliri m. ij. li. aq̄: sed viole ponāť in fine vsq̄ꝫ φ remaneāt. ʒ. vi. et exprimať et fricet et coleť: postea distēpeť in ea pulpe cassie. ʒ.i. māne. ʒ.ß. et fiat medicina: sumatur in aurora: et parū nō multū superdormiat: seq̄nti die faciat si pōt sibi fieri clystere lauatiuum. ¶ Post aūt octo dies potest in aurora hāc decoctiōem. Re. aq̄ ordō. colate. ʒ. vi. ligr. feminū q̄tuor fridoꝝ. añ. ʒ.i.ß. fac bulliri paruum postea coleť et addať zuccari al. ʒ.ß. et bibať tepidū i aurora: et hō ad leuiť ꝓuocādū vrinam. ¶ Sꝫ post istos. viij. dies sumat in aurora hos trocis. et qꝛ distēpatos sumē est sibi displicēs faciat ex eis pillas scō ꝑ puluē: et post confecto cū syr. vio. vt possit pillas facere: sed vt faciliꝰ et potius dissoluāť in stō sumāť qñ sūt recēter ꝯfecte vel ō vno

die: aut duob⁹ ad plus. ¶ Isti ꝗ sūt trocisci ex qb⁹ qñ opꝫ
puluerizarꝫ ipe dꝫ facē pillas. ℞. seis melonis excorticati
ʒ.x. se. citruli. ʒ.v. seis cucurbite se. portulace se. iusqami al
bi seis altee: amigdalarꝫ dulciū mūdatarꝫ dragagāti ami
di: succi ligritie papaueris albi boli ar. seis apij. añ. ʒ.ij. pi
stent bñ et forment trocisci pōderi. ʒ.ij. et exiccēt et cū aq̄
solatri dꝫ vti: pistent: ⁊ fiāt pille ex vno eorꝫ: ⁊ sumant om
nes in vice vna in aurora: ⁊ post eas bibatur syru. de pa
pauē. ℥.i. cū aq̄ clara. ℥.ij. vel cū syru. violato sim̄ q̄ntitatꝫ:
vel cū aq̄ ordei. ¶ Dꝫ aūt semp in prādio qñ icipit prādē:
⁊ in cena qñ icipit cenare bibe. ℥.iij. hui⁹ aq̄. ℞. adiāti. li.
ʒ. polittrici capillorꝫ ve. scolopēdrie foliorꝫ lactuce foliorū
endiuie ⁊ foliorꝫ lingue bouis: boragīs. añ. ℥.iiij. mirtylorꝫ:
ligr. añ. ℥.i. pistent oia grosso mō ⁊ ponant in aq̄ dulci li.
iij. vini albi mediocris vinositatꝫ li.ij. ⁊ buliāt tādiu ꝙ re
maneāt li.iij. ⁊ tūc colet ⁊ addat in colatura ʒucbari albi
℥.vj. ⁊ iterꝫ buliāt aliquātulum ⁊ colet ⁊ refuet: ⁊ de hac
decoctōe sumat qñ vadit comestū māe ⁊ sero. ℥.iij. siñ alio.
¶ Et q: in alio ꝯsilio pro sibi descripsi dragēā vtilē ad ca
piēdū de ea vnū: aut duo coclearia: nō pōt vti illa: ꝙ si aliā
vult facē simͣ vigoris hec est ꝯueniēs. ℞. seis cucurbite:
seis cucumeris magni q̄ vocat anguria añ. ℥.iiij. seis me
lonis. ℥.ij. seis endiuie: seis lactuce: seis portulace. añ. ℥.i.
seis papaueris albi. ℥.iij. amigdalarꝫ dul. mūdatarꝫ: q̄no
rū pini passularꝫ sine arillis: ligritie mūde ⁊ rase et minu
te icise. añ. ℥.iij. ʒucbari al. li.i. fiat dragea. ¶ Et q: cōiter
isti nō hñt ꝯuenient vētris hñficiū: ideo bonū est qñ sentit se
ꝯstipatū ꝙ vtat coclear vel bolo vno isti⁹ elīj añ prādiū:
ita ꝙ sit. ℥.i. pro vice. ℞. prunorꝫ .l. tamarindorꝫ. ℥.iij. vio
Elim. larū sene polipodij. añ. ℥.ʒ. fac buliri in li.iij. aq̄ vsqꝫ quo
pruna discoquāt: ⁊ postea cola ⁊ p tricocinium exp̄me bñ
pulpā prunorꝫ ⁊ tamaridorꝫ: ita ꝙ nō remaneant nisi ossa
⁊ cortices: postea adde mane elecce. ℥.iiij. pulpe cassie. ℥.
iiij. ʒucba. ℥.vj. ⁊ iterꝫ reduc ad ignem ⁊ fac bulliri donec
hēat spissitudinē dyacitoniten: ⁊ pōt seruari in scatula: sicē
dyacitoniten: ꝙ si pa p icorporat addat in decoctione me
dulle cartami recētis turbith. añ. ℥.ʒ. ¶ Nō est aūt pter
mittēdū qñ est domi: ꝙ pcipue in tpib⁹ calīs i mane añ ci
bū ⁊ post expulsionē supfluitatꝫ igrediat balneū aq̄ dulcꝭ
tepide ⁊ delectabilis calorꝭ in q̄ aq̄ bullierit malua lactuca
violaria sepati: aut ꝯiuncti: ⁊ in illo moret circa horā si pt
cū delectatiōe ⁊ egrediēdo de balneo intret lectum: ⁊ ibi
quiescat: aut dormiat: parꝫ post surgat ⁊ vadat prāsum.
Unguē- ¶ Renes aūt ei⁹ dꝫ inungere in sero cum vadit dormitū
tum pro ⁊ in mane quādo surgit cum isto vnguēto. ℞. olei nenufa
renibus rini olei rosa. olei de cucurbita. añ. ℥.i.ʒ. aceti. ℥.ʒ. succi li
monū recētiū: aut loco eius succi citrāgulorum. ℥.i. succi
sempuiue succi lactuce. añ. ℥.ʒ. succi solatri. ℥.i.ʒ. fac bulli
ri omnia simul in caʒola: ita ꝙ aquirant spissitudinē: ⁊ in
fine addatur cere albe. ℥.ij. camphore. ʒ.ij. ⁊ cola: ita ꝙ sit
subtilissimum ⁊ cum illo tepido fiat inunctio: seruet in va
se stagnato bene obturato. Si etiam inguina ⁊ virgā inū
geret non noceret. ¶ Aliud vnguentum contra ardorem
vrine fm. M. P. de. M. expertum. ℞. oleorum rosarum
mirtini. añ. ℥.vi. olei de nenufare. ℥.i. mucillaginis psilij se
minis citoniorum extractum cuꝫ aqua rosata. añ. ℥.ʒ. san
dali alb. ⁊ ru. cupularum glandium terre sigillate acacie
mirtilorum: lapidis ematitis. añ. ʒ.ʒ. camphore. ʒ.ij. cere
albe quātū sufficit. ⁊ fiat vnguētū: ⁊ ex eo vngant renes.
¶ Qui aūt vellet vti simplicibus qbusdaꝫ multis ꝯuenit
loco trociscorꝫ quos dixi sumēdos de mane bibere. ℥.iiij.
pro vice aque distillatiōis seminū alkekēgi: ⁊ quandoqꝫ
seia illa comedē que debēt esse apud eū reseruata ex autū
no: in quo tēpore faciat eorum multam colligere q̄ntitatē.
¶ Itē ꝯuenit bullire maluā recentē tenerā ⁊ de decoctio
ne eius cuꝫ pauco ʒucbaro bibe in mane ⁊ bibe decoctio
nē seis malue. Itē decoctio seis maluauisci ⁊ sufficit. ʒ.ij.

semis in lib.i. aque ⁊ redeat ad medietatem aq̄: ⁊ coletur.
¶ Dino mētī hēat nō sumē fortes medicinas: sicē cū scamo
nea ⁊ turbith: vel fortiores: ⁊ si indiget forti purgatiōe fa
ciat in pluib⁹ vicib⁹ cū suprascripta medicina: quā hꝫ sumē
in ꝓe: aut cū māna: aut cū pulpa cassie: aut cū tamaridis:
aut cū reubarbaro qd̄ est forti⁹ ad qd̄ debꝫ pruitu trāsiri.
¶ Si sibi est facilis vomitus est de melioib⁹ reb⁹ facien
do h mō semel in mēse: comedat in hora tertiarū de carne
caponū vel gallinarū vel capretorꝫ vel vitulorꝫ vel porco
rū recētiū: ⁊ faciat eas ꝯuenient salitas ⁊ sint pingues: et
comedat ferculū de spinachijs ⁊ blitis ⁊ bibat vinū dul
ce: ⁊ postq̄ꝫ comedit p horā vel min⁹ bibat vinū tepidū cū
oleo: ⁊ post cū pēna vomat iterꝫ: tñ non q̄escat: sed moueat
motu inordiato nō fortissimo. ¶ Et qñ vomitū suū cōple
uit abluat faciē suā cum aq̄ frida ⁊ aceto. ⁊ silr abluat os
suū: ⁊ seq̄nti die silr comedat ⁊ vomat: ⁊ post vomitū q̄e
scat. ⁊ nō comedat donec famescat satis. ⁊ si sitit bibat de
mina citoniorꝫ. ¶ In h aūt vomitu nō obseruet semp eun
dem diem sed aliquādo decima die mēsis: aliquādo quin
tadecima. aliquādo. xx. vel in alia dierum intermediarū.
¶ Mihi etiam videtur ꝙ confectiōes quibus pōt vti sūt
coriādrum ꝯfectum ⁊ amigdale ꝯfecte ⁊ cucurbita ⁊ cito
nia ⁊ poma confecta cū ʒucbaro post cibum: ⁊ ante cibū
grana pini: ⁊ pruna ⁊ cerasa confecta ⁊ amarene: ⁊ potest
vti vtiliter ʒucbaro rosato: ʒucbaro violato ⁊ boragina
to: sed ꝯfectiōes cum spēbus dimittat. ¶ Et q: nō puto vl
ceratas adhuc eē aliquas ptes. ideo nō puto aliquid mit
tendum esse per syringā. ¶ Iudico cū auxilio summi dei
ista sibi sufficere: ideo in alijs non multiplico sermonem.

¶ De debilitate renum ex dilatatione colatorij.

¶ Consilium. 67.

Iste iuuenis patitur renum debili
tatem ex dilatatiōe co
latorij ⁊ mollificatiōe eius. Et ideo habitet in ꝓ Aer.
acre septētrionali: ⁊ caueat ab australi vento
⁊ loca caueat humida ⁊ fugiat ab aere balnei
sine stuffe nisi forte balneum esset ferreū aut aluminosuꝫ.
¶ In cibis suis vtat carnib⁹ coctis cum pomis citonijs: ꝓ Cibi.
aut cū piris: aut cum sumach: aut cū succo agreste: aut cū
granis granatorꝫ: ⁊ sint carnes nō vnctuose ⁊ sint non hu
mide: sed sint hedorū vitulorū capolorū pdicū fasianoruꝫ
leporū porcorꝫ siluestriū. ¶ Et pōt vti panico riʒo milio Fercula
ordeo: ferculis etiā factis cū ouis ⁊ agresta: aut succo g̃
natorꝫ acetosorꝫ: aut sumat in ferculo ex acetosa ⁊ pigue
do q̄ vtit sit piguedo renū capraꝫ. ¶ Et panis sit ex opti Panis.
mo fru⁹ mūdus a furfure: fermētat⁹ nō nimiū: ⁊ sine sale.
¶ Fruct⁹ sint pira sorba poma pōtica citonia g̃nata nespi Fructus
la berberis: ⁊ breuiter fructus stiptici ⁊ passule cum suis i
terioib⁹ ⁊ dactili sicci. ¶ Et vinū sit rubeū bruscum tem ꝓ Pot⁹
peratū cū aq̄ extinctionis ferri aut calibis. ¶ Uitet cibos
acutos salsos ⁊ ꝓuocātes vrinā: sicē piper alleū salita bro
dia cicerꝫ melōes apiū: ⁊ silia: nisi forte fuerint stiptica vt
citonia. ¶ Uitet etiā potus ꝓuocātes vrinā: vt vrina sub
tilis alba ⁊ acuta sicut maluaticum ⁊ volternascū: ⁊ silia.
¶ Nō laboret in motu ⁊ pcertim eq̄tādo equos trotato ꝓ Mo
res: aut alio mō fatigando renes: sed q̄escat quātum pōt. tus.
¶ Dormiat in loco satis molli non multum calido: ⁊ sit ꝓ Sōn⁹
somnus fere octo horarum in nocte ⁊ non in die.
¶ Hēat omni die vētris hñficium si nō cum alio cū clyste Can.
ri: ⁊ sit clystere decoctiōis capitis castrati: aut caput sine
medicinis fortib⁹. ¶ Caueat a coitu tanq̄ꝫ ab inimico.
¶ Sumat omni mane per totā estatem ieiuno stomacho
lactis ouini recēter multi. ℥.iiij. cum. ʒ.i. boli armeni.
¶ Quando non haberet lac sumat de isto electuario. ℞. Elim
electuarij de sorbis lib.i. boli armeni. ʒ.v. misce: ⁊ sumat Unguē-
de eo in mane. ʒ.ij. cū. ℥.ij. vini brusci siue stiptici. ¶ Inū tum pro
gat renes omni die cum isto vnguēto. ℞. olei mirtini olei renibus

alkekēgi quā faciat nūc fieri:q2 in hyeme non inueniretur.
C Sēp aūt antq̄ȝ vadat ad prādiū vel ad cenā sumat vnū
vel duo coclearia de ista dragea. ℞.amig.dulciū mūdata/
rū.ʒ.iij.gnoꝝ pini maioꝝ seiuȝ:cucurbite:⁊ angurie mū/
dataꝝ.an̄.ʒ.ij.liq̄ri.mūde ⁊ rase ⁊ minuti icise li.ß.zucha/
ri albissimi icisi minute li.i.passulaꝝ sine arillis mūdato/
rū:seis papaueris albi.an̄.ʒ.iiij.gnoꝝ alkekēgi si haberi
pōt.ʒ.viij.finantē dimittātur misceantur:⁊ fiat dragea.
C Sibi tn̄ est vtilissimū oi septimana saltem semel vome/
Vomit⁹ re sumpto prādio p mediā horā ħ nō comedat primo car
nes bonas vt supradictas pingues cum ferculo bene vn/
ctuoso ⁊ pingui ⁊ sumat satis de vino dulci:⁊ si poneretur
sal hac vice in cibis nō est malum:⁊ comedat festinant de
diuersis rebus ⁊ bene se repleat:post cibuȝ autem ambu/
let ⁊ cōmoueat se:⁊ nō quiescat:⁊ in capite medie hore bi
bat vnum cifum decoctionis raffani:⁊ postea ponat pē/
nas in oleo tepido:⁊ mittat in gutture ⁊ vomat totum ci/
bum exq̄site.post vomitū vero lauet sibi faciē cum aq̄ fri/
gida:in qua sit decima pars aceti:⁊ postea per tres horas
nō comedat nec bibat si pōt abstinere ⁊ in fine trium horā
rum comedat bucellā panis parumper assī infusam in vi/
no odorifero:⁊ bibat.ʒ.ij.mine sine spēbus cum aqua fri
gida distemperata:⁊ in sero cenet leuiter tres boni nutri/
mēti:⁊ facilis digōnis sibi delectabiles:sicut paruos pul/
los:aut hedos assos vel elixos.hāc āt rē de vomitu n̄ pui
pēdat:qm̄ vomit⁹ est melior res icura vlceꝝ viarū vrine.
C Inungat aūt pecten ⁊ anus ⁊ id qđ est int anū ⁊ testi/
culos cum isto vnguēto mane ⁊ sero.℞.storacis liq̄de.ʒ.
ij.pinguedis anatis.ʒ.iij.cere alb.q.s.⁊ fac vnguentum.
Vnguē/tum pro renibus C Renes aūt inungant cum isto vnguento. ℞.acacie hy
pogstidos thuris masti.an̄.ʒ.ij.olei masticini olei camo/
mellini.an̄.ʒ.i.ß.cere quantum sufficit.⁊ fac vnguentum.
C Utile eēt etiā ei si posset cum siringa imitt̄e in vesicaȝ ⁊
in meatum virge omni die saltē semel lac siue mulieris si/
ue asine:siue capre tepiduȝ:⁊ tenere quātū posset. C Nū/
q̄ȝ pretermittat sepe sumere de liquiritia ⁊ tenē fere conti
nue in ore. C Itē lac decoctū cum lapidibus ignitis vsq̄ȝ
ad ɔsumptionem acuitatis si sumat pro cibo est ɔueniēs.
C Itē bibe decoctionē malue vsq̄ȝ ad quātitatē.v.ʒ.in au
rora est vtile. C Itē vitelli ouoꝝ crudi comesti sūt pedes
aialiū. C Itē in saporib⁹ pōt vti sabba siue musto bullito.
C Et puto ego Ugo q̄ h regimē reiterāduȝ est icipiendo
a purgatione ⁊ syrupis supradictis quater in anno:atten
dēdo tn̄ tēpoꝝ diuersitates:q2 i hyeme:⁊ tpib⁹ fridis res
⁊ cibi non sumant multum frigidi:⁊ in estate non calidi.
C Caueat autem sibi oino a medicinis solutiuis fortibus
non attendendo verbis idiotarum. Et ista ꝑ nūc sufficiāt.
C Curatio lapidis vesice fm̄.M.Hu. C Cōsiliū. 69.

Recipe sanguinis hyrci:cineris scorpio/
nū lapidis q̄ inenit in spōgia sco/
lopēdrie:gūmi pruuoꝝ:seis se.fimi colūbini
ꝑparati dauci.an̄.ʒ.ß.fiat puluis:⁊ sumat de
eo oi mane.ʒ.ij.cū.ʒ.iij.aq̄ stafisagrie vsq̄ȝ ad
Modus cōburen di vitrū dies.xxx. Modus cōburēdi vitrū.℞.frustū vitri ⁊ inun/
gat exteri⁹ cū alchitrā.i.cū spice liq̄da ⁊ capiat cū tenacu
la:⁊ teneat in igne forti quousq̄ȝ bn̄ igneat ⁊ postea extin/
guat subito in aq̄ frida:⁊ h fiat septē vicib⁹:postea pulue
Modus sterc⁹co lūbinuȝ ꝑpandi. rizet subtilissime. C Modus ꝑparandi stercus colūbini.
℞.columbā rubeā ⁊ cibet pane in quo sit positū semē fe/
niculi:postea.℞.dictū stercus quādo est induratū:⁊ ifun
de eū in vino veterizato vt fiat sicut pasta:⁊ postea siccet ⁊
cōmisceatur cum eo quātitas equalis optimi cinamomi
⁊ cōficiant inuicem cum vino veterizato q̄ fit sicut pasta ⁊
Balneū. exiccetur. C Item.℞.foliorum cauliū mentastri.an̄.M.
iiij.aneti mellilori camomille.capilloꝝ veneris:seminis
altee seminis lini rosarum maiorane.an̄.M.ij.fac bulli/
ri in aqua sufficienti:⁊ omni die ieiuno stomacho de ma/
ne quādo debet sumere predictam medicinā sedeat in di/
cta decoctione:ita q̄ aqua ascendat supra pecten tribus
digitis:⁊ ibi stet per mediam horā ⁊ sumat predictaȝ me/
dicinā cum sedet in dicto balneo. C Item.℞.olei de scor
pionibus facti fm̄ artem lib.i.⁊ inungatur pecten ⁊ anus
⁊ illud qđ est inter anum ⁊ virgam cuȝ dicto oleo calido Elm.
duabus vicibus. C Si autem per mensem nō videat me/
lioraris:⁊ q̄ emittat per vrinam plus de arena q̄ȝ cōsueue/
rit:tūc vtatur isto electuario.℞.lapidis iudaici gūmi ce/
rasarum:lapidis spongie corticum mellonis siccorū succi
liquiritie.an̄.ʒ.iij.auellanarum siccarum.ʒ.ij.dauci vitri
albi combusti anisorum thymi.an̄.ʒ.i.ß.pinearū munda/
tarū amigdalarum excorticatarū.an̄.ʒ.vi.pistent medici
ne per se optime:⁊ postea cōmisceant simul cum syrupo
de liquiritia:ita q̄ sit in forma electuarij:sumat omni ma
ne vel saltē sepe de dicto electuario. C Iteȝ pōt expiri q̄/
draginta diebus omni mane sumere.ʒ.i.istarum pillula/
rū cum.ʒ.iiij.decocto.se.apij:⁊ feniculi ⁊ anisoꝝ ⁊ dau
ci. Iste sunt pillule.℞.carpobalsami:sem.raffani dauci se
mi.olixatri radicis oppoponacis vel oppoponacis loco
radicis si non inuenitur corticum radicuȝ capparū amig
dalarum amararuȝ squinanti ciperi spice cassie lignee sco
lopēdrie cetarach rubbe siluestris radicum gentiane ari/
stologie rotūde assari cordumeni armoniaci serapini bde
lij piperis acori:omnium.an̄.ʒ.iij.gumme dissoluant in
balsamo sufficienti:aut in oleo de terbentina quod admi/
nistratur loco balsami:⁊ cum isto conficiant relique res ⁊
informentur pillule.de quibus vt dictum est sumatur.ʒ.i.
in die quatuor horis ante cibum:⁊ hec sufficiant.
C De ardore vrine cum aliq̄li excoriatione in collo vesice.
C Consilium. 70.

Nobilis vir dominus Joannes de sca/
rampis patitur ardorem vrine
iudicio meo cum aliqua excoriatione in col/
lo vesice:sed leuis:⁊ iste ardor est fere a tribus
mensibus citra:⁊ est annorum quinquagin/
ta:⁊ ideo pronosticandum est satis nobis studiosis medi/
cis. Et primo ponam consilium breue. ꝑ Mo/
C In pmis ergo caueat ab omni laborioso motu in quo tus.
fatigent inferiora:precipue:⁊ loco exercitij fortis faciat si
bi fieri fricatiōes in brachijs spatulis ⁊ pectore primo:po
stea in cruribus ⁊ coxis:⁊ omnino vitet fortes eq̄tatiōeȝ. ꝑ Cibi.
C In cibis vtatur reb⁹ insipidis:scilicet ⁊ non habentib⁹
acuitatem vt piper ȝinȝiber:⁊ similes species ⁊ alleum ⁊
cepe nasturcium erucam sinapi absinthium abrotanum:
⁊ similia:neq̄ȝ salsedinē:ita q̄ omnino a sale abstineat ne/
q̄ȝ fortem acetositatem nec multam vētositateȝ:sed insipi/
dā ⁊ participans multa stipticitate:sicut agresta ⁊ citran
guli ⁊ participās pōticitate:sicut armaglosa:⁊ participās
leui dulcedine:sicut carnes laudabiles ista ɔueniunt:ita Oua.
q̄ in summa oua sorbilia carnes vituloꝝ hedorū castra Carnes
torū annualiū pulloꝝ perdicū ⁊ fasianorū qualiaꝝ ⁊ tur Grana.
turū laudant ei.⁊ rape dulces ⁊ cucurbite. C Ex granis
far ordeū ⁊ fercula ex eis ⁊ amigdala:grana pini:⁊ auel/
lane:sed non alij fructus. C In saporibus succus citonio/ Pisces.
rum:agresta:poma:arancia ⁊ sed non limones. C Pisces
de cauere fluuio cancri ⁊ granarij sunt ei vtiles.
C Reliqua dimittat in cibis suis preter panem quo vta/ ꝑ Pot⁹
tur:⁊ non multum fermentato.
C In potu sumat vinum pauciferum cuȝ aqua decoctio/
nis ordei ⁊ liquiritie:⁊ omnino sit parcus in potu.
C Dormiat septem horis vel circa in die naturali in lecto
non multū calido:⁊ ita coopertus vt non multuȝ calefiat. ꝑ Sōn⁹
C Prouideat q̄ omni die habeat ventris beneficium su/ Can.
mendo ferculuȝ de mercuriali vel de extremitatibus ma
iorane volubilis.vel bibendo ante cibum decoctionem
violarum prunorū tamarindoꝝ sigillatim vel ɔiunctim.

Aer Anime accñtia. ¶ Et caueat ab habitatiõe aeris calli vehementer ⁊ a vẽ
tiore caueat a venereis:tristitia:⁊ ira. ¶ Et h̃ de regie.

Purgetur semel in mense pro vice sumendo.ʒ.x.
pulpe cassie cum infusione violaruꝫ:
aut in estate purget̃ cũ sero caprino:in q̃ steterit: īfusus su
miterre:aut viole:aut ca.ve.cum lupulis:⁊ oino caueat si
bi forti nõ vrgente cã a fortib⁹ medicinis:⁊ si põt oi septi
mana semel ꝓuocet sibi vomitũ cum pẽna post comestio
nẽ ciboꝝ vnctuosoꝝ:aut comedẽdo vel bibẽdo aliquam
de radice melonis sicca:vsq̃ ad.ʒ.i.⁊ in vomitu habendo
si põt adhibeat magnã diligentiam:qm̃ esset radix cause.
¶ In sero autẽ qñ vadit dormitũ si eẽt multũ molestatus
bibat a duobus.℥.vsq̃ ad tres syrupi de papauere distẽ
perati cũ eq̃li quantitate aque ordei:aut aque infusionis
papaueris:⁊ in mane non ꝑtermittat quin capiat:aut.ʒ.i.
trociscorum alkekengi sine opio:aut.℥.iiij.aque distilla
tiõis alkekengi:aut.℥.iiij.lactis caprini. ¶ Itẽ inungãtur
Unguentum pro renibus renes cum hoc vnguẽto. ℞.succi solatri succi semperuiue
añ.℥.ij.aceti.℥.ß.vnguenti de cerusa camphorati.℥.i.ß.ce
re albe.℥.i.liquefiant ad ignem:⁊ cõmisceant̃ adinuicem:
⁊ fiat vnguentum. ¶ Q, si vehemens dolor accidit : tunc
dãs accipe a.ʒ.i.vsq̃ ad.ʒ.i.ß.trociscoꝝ alkekẽgi cũ opio
stomacho ieiuno cũ aqua ordei infusionis se. papaueris:
vel cum syrupo de papauere : ⁊ non comedat postea nisi
trãsactis quinq̃ horis. ¶ In capite autem virge imponat
tempore magni ardoris licinium de bombace infusum in
aqua ordei:in quã sit distemperatuꝫ pro qualibet.℥.aque
ʒ.i.sief albi cum opio facti pro oculis : ⁊ sic ista sufficiant.

¶ De vlcere renũ ⁊ ardore vrine. ¶ Cõsilium. 71.

Vir nobilis Luchin⁹ de mediolano post mltos labores am
bulandi vel equitandi mingit vrinã sanguino
lẽtã ad nigredinẽ ⁊ morellũ colorẽ tendenteꝫ
que cum stat facit sedimẽ grossum ad modũ:
quasi coagulati sanguinis:⁊ pro tunc qñq̃ aliqd ardoris
in mingẽdo sentit. Et qñ ipsẽ pausat ⁊ quiescit facit vrinaꝫ
grossam:et postea facit sedimẽ valde grossum : ⁊ paulati
pausando fiunt minus sanguinee:⁊ mihi dicit̃ a socio me
dico ꝙ in tali tẽpore vidit aliquando sanguinem in eius
vrina grossum non fetidum:quod credo:sed ego nõ vidi.
¶ Ex his pꝫ ꝙ cũ ipse sit carnosus ⁊ viridis coloris in fa
cie:⁊ quo ad alia sanus ꝙ iste patit̃ debilitatẽ renũ ꝓp cõ
plonẽ humidã cũ mã subtili aquosa ībibente eorũ sbam.
Et addit̃ illi debilitati cũ exercet̃:ꝑcipue forti exercitio:⁊
egrando equos:rotatores debilitas ex dilatatiõe colato
rij:⁊ ideo iste raro sentit dolores circa renes:⁊ post cibuꝫ
paruo tpe tendit in eo vrina ad aquosaꝫ:⁊ cũ peruenit ad
venas post laborẽ est sanguinea:⁊ post quieteꝫ est grossa
cum grossis humoribus egredientib⁹ cũ vrina:⁊ si sanies
fuerit:q: non sunt signa vlceris in alio loco q̃ȝ in renibus
credẽdũ est ꝙ patit̃ vlcus in renib⁹. ¶ Et ex h̃ mõ debili
tati plimũ qȯ timet̃ est ardor vrine:⁊ ex ꝯsequenti ardore
ꝑseuerãte excoriatiõe in vesica. Ex quib⁹ pꝫ ꝙ in ꝯsulen
do debemus attẽdere ad curã debilitatis renũ ⁊ vlceris ⁊
ad curaꝫ ardoris vrine ⁊ preseruatiõe ab vlcere in vesica.
¶ Dabo igit̃ ꝯsilium:⁊ Deus altissimus sit dator auxilij.

Omisso reliquo regimine descendendo ad medici
nalia:⁊ q: corpus pro nũc est purgatũ duꝫ
est domi si ꝑseuerat illa faciei discoloratio ⁊ plenitudo ve
narum bonum est ꝙ in die electa flobothometur de vena
Flomia. basilica in brachio dextro ⁊.v.vel.vi.℥. sanguinis extra
hantur:⁊ debet iterũ bis in mense purgari sumendo me
dicinas purgãtes flã subtile ⁊ dimittere eas ꝯfortationẽ:
sicut sunt mirabol.⁊ reubarbarũ.faciat g̃ fieri has pillu.
℞.mirabo.kebulorũ emblico.belliricoruꝫ. añ.ʒ.i.bdelij
subalbidi.ʒ.ij.karabe.ʒ.ß.margaritarum.ʒ.ß. reubarba
ri electi ad põdus oium fiãt pille cũ dicto bdelio dissolu
to in vino albo odorifero:sumat ex istis.ʒ.i.p vice bis in
mense:⁊ sunt sine custodia:sumant̃ vna hora ante diẽ vel
saltẽ.v.horis ante cibũ:⁊ possunt sumi hyeme ⁊ estate et
tpibus medijs. Et in tpibus calidis bibat in mane.℥.iij.
lactis pecudinis statim ab vbere mulcti cũ.ʒ.i.boli arme
ni.s.in ista estate post istam purgationem ꝯtinuando p.x.
dies:⁊ si lac non bꝫ:aut timet ex eo lapidis generationeꝫ
sumat.ʒ.iij.hui⁹ electuarij in aurora. ℞.electuarii de fru
ctibus descriptione Mes.in antidotario lib.i.boli arme.
℥.i.gũmi arabici.ʒ.vi.pistentur pistanda:et bene inuiceꝫ
permisceantur. Et hoc electuarium potest sumi tota esta
te omni mane si non sumit solutiuum. ¶ Et si accideret ni
mia ventris constipatio faciat clysteria vnctuosa : in qui
bus tamen ponatur benedicte.℥.ß.pro vice : aut pro vno Ceroti.
vel duob⁹ diebus dimittat:et sumat loco eius pulpe cas
sie.℥.i.cum decoctione radicis liquiri.⁊ graminis. ¶ Et
super renibus portet hoc cerotum super corio subtili. ℞.
masticis acatie hypoquistidos.ana partes equales dissol
uantur in succo agreste : aut in succo lapacij acuti : aut in
succo consolide:aut in vino stiptico:⁊ addatur gũmi ara
bici:boli arme.sang.dra.cupularũ glandium ramich:pi
stentur:et conficiantur ꝙ habeãt formam ceroti:extenda
tur super corio subtili ⁊ portetur in renibus ligatum cuꝫ
filorica ꝙ non multi pãni fasciãtes sunt necessarij. ¶ Hoc Emplm
etiã emplm est valde vtile. ℞.succi citoniorum musorum
lib.ii.rosarũ rub.℥.i.mirtillorũ sumach berberis. añ.℥.i.
pistent̃ pistanda:⁊ addatur mellis ll.i.⁊ fac bulliri simul
vsq̃ ad spissitudinẽ empli:⁊ teneat̃ super loco. ¶ Si autẽ
empl'a abhorret tunc inungat̃ cuꝫ isto vnguẽto sup renes
mane ⁊ sero. ℞.olei mirtini olei de citõijs añ.℥.iij. vini sti
ptici rubei ll.i.gallarũ cupularum glãdium mirtilloꝝ su
mach gũmi arabici.añ.℥.ij.fac bulliri oia siml' vsq̃ ad vi
ni ꝯsumptionẽ:postea cole:⁊ exꝓme:⁊ colature adde ra
mich.ʒ.ii.acacie.ʒ.i.cere albe q̃ntũ suffic̃:fac vnguentum.
¶ Q, si ista nõ sufficiunt ad sistendũ illũ mictum sanguis
qñ fatigat̃ tunc bibat pluribus vicibus oi mane.ʒ.i.tro
ciscoꝝ de balaustijs:quoꝝ descriptio ponit̃ ab Aui.in.c.
de cura dyabletis.⁊ sumat in forma pillularũ:⁊ supbibat Vomit⁹
aq̃ plãtaginis.℥.ij. ¶ Attẽdat aũt ꝙ sup oia vomit⁹ esset
sibi vtilis:⁊ ideo si illũ facẽ põt icipiat nũc:ꝑcipue in esta
te p hũc vnũ mẽsem faciat oi septimana bis vomitũ post
prãdium statim iponẽdo pẽnas in ore:aut aliqd qȯ faciat
ipm vomere. Et cũ bñ vomerit lauet sibi os ⁊ faciẽ cum
aqua frigida ⁊ pauco aceto mixto cuꝫ ea. Et nõ comedat
nec bibat nisi tribus horis trãsactis:⁊ tunc comedat.℥.ii.
panis biscocti infusi in vino medie stipticitatis aromati
co ⁊ in sero cauet pullum vel perdicem assam cum sapore
odorifero. ¶ Et experiat̃ post mensem quomodo potest
laborare non sequẽte mictu sanguinis. Et quãdo videt ꝙ
h̃ potest facere ꝯsideret si mingit saniem vel non: ⁊ si non
mingit saniem:restat sola consideratio de prohibitiõe ge
neratiõe lapidis ⁊ ardoris vrine:⁊ h̃ suffic̃ sibi vt sepe de
mane bibat in aurora hãc decoctionem. ℞. radicum gra
minis radicis maluauisci.añ.℥.i.liquiri. munde.ʒ. ii.seis
maluauisci.℥..ß.fac bullire lento igne in li.v. aque q̃usq̃
remaneãt lib.i.℥.iiii.tunc coletur ⁊ addat̃ syrupi violati.
℥.iii.⁊ est pro duabus vicibus:bibatur calida in aurora.
Et iterum pulpa cassie distemperata cum lacte capre recẽ
tis multo est vtile valde:ita ꝙ incipiat capere.℥.i.pulpe
cum lacte sufficit in aurora:et post capiat sequenti die mi
nus parum:et post minus paruꝫ:quousq̃ assuefiat ad.℥.
ß.si sufficit sibi ad faciendum ꝙ feces exeant liquide:et si
ista nõ sufficiunt stet nũc sup quantitate cũ hoc sufficiente
duobus mensibus omni die : postea vero incipiat cuꝫ in
terpositiõe diei vnius capere:⁊ ita faciat per duos mẽses
in die in quo nõ sumit cassiam sumat lac siue cassia recẽtẽ
mulctũ q̃ntitateꝫ.℥.iiii.⁊ p⁹ illos si adhuc sanies ꝑseuerat

⁊ nō multū laborauit putandū est ꝙ vlcus est fcm̄ ostracosum: ⁊ tale vlcus in renibꝰ nō curatur. Et iō sufficit sola ꝯseruatio ab excoriatōe vesice q̄ in isto casu est valde suspecta. ¶ Et in h̄ casu ꝯfert valde an̄ cibū semꝑ vel q̄si capere. ʒ. j. diagagāti assi cū. ℥. j. vini cocti: qḋ vocatur sapa: ⁊ hoc statiʒ an̄ cibū. ¶ Et silr̄ potꝰ decoctiōis seminū ⁊ radicis maluauisci ⁊ liquiritie: supdicta āt decoctio solū radicis maluauisci. ¶ Et si arene apparēt decoquatur radix ⁊ semen q̄titate supascripta ⁊ bibatur aut ꝑ se: aut dulcorata cū zuccharo.

¶ De cura lapidis renum. ¶ Consiliū. 72.

Reuerendissime pater mi dum cupio vestre satisfacere p̄nitati tentabo de cura lapidū renū vt potero clarius atq; leuius iuxta dcā auctorū medicine qd ptractare. Et vt faciliꝰ itelligantur q̄ dicēda sunt p̄ns opusculū diuidam in sex ptes. ¶ Naʒ p̄ ꝑ notitia terminoꝝ ⁊ declaratiōe tituli de cura lapidis renum videre opʒ q̄liter hec passio ab auctoribus medicine diuersimode ⁊ diuersis noibus nūcupatur. ¶ Scḋo v̄o videndū est qd sint renes ⁊ ad quē finē fuerint p̄ncipalr̄ ordinati a nā in corpe humano. ¶ Tertio ingrendū est q̄uo lapis g̃nētur in renibꝰ: ⁊ ex q̄ mā. ¶ Quarto declarādū ē q̄lr̄ ex lapide in renibꝰ g̃nato sequantur dolor magnꝰ difficultas mingēdi g̃uitas in pectine excoriatio multa in renibꝰ: mictus sanguis: ⁊ multa alia. ¶ Quito ponēda erūt signa lapidis renū. ¶ Sexto ⁊ vltio ponā curā ad honorē gloriosi ⁊ excelsi dei q sanitatē largitur ⁊ curādi doctrinā cū timētibus explicauit: nā ipse solus deꝰ langores sanat: vt sic ponit Joānes Mesue in suo de appropriatis ad principium ⁊c̄.

Quantum ad p̄mū ꝑ notitia terminoꝝ ⁊ declaratiōe tituli de cura lapidis renū ⁊ diuersitate noium huiꝰ passionis. ¶ Sciendū est ꝙ aliq ex auctoribꝰ medicine hāc dispōnē appellarūt calculum: sic fuit Halyabas in suo lib. de dispōne regali: ⁊ qdam alij ex antiqs: ⁊ dr̄ calculus lapis terre admixtꝰ noiatus sic eo ꝙ sui paruitate sine molestia calcetur: ⁊ ita calculus idem est ꝙ lapis q sui paruitate aptus est calcari ⁊ vt calcetur pedibus ⁊ pp hāc silitudinē lapis renū qui puus est dr̄ calculus: etiaʒ calculus idē est ꝙ lapis siue sit in renibꝰ siue in vesica: vn̄ calculosus est ille q est plenus lapide: ⁊ a lapide patitur. Et aliq̄n inuenitur scriptum calcubis: ⁊ dr̄ petra q̄ in vesica fit. ¶ Hipp. v̄o noiauit lythiadem: sicut pʒ tertio aphorismoꝝ aphō. 23. senioribꝰ v̄o factis pithimia. i. squināntia asma lythiades. Noiauit ēt aliq̄n lythiasim: vn̄ q̄rta pticula aphorismoꝝ. apho. 8. Quibꝰ in vrinis arenosā sedimina subsistunt his nefresis aut renes lythiasim hūt. i. lapidē. lithos eni grece lapis latine dr̄ vn̄ lythiades: aut lythiasis grece: ⁊ latine calculatio dr̄ egritudo illa a lapide facta in mēbris vel vesica. ¶ Appellatur ēt aliq̄n nefretica passio. nefri. eniʒ grece renes dr̄ latine: ⁊ nefros dr̄ ren ⁊ menefresis renis vl̄ renū passio dr̄: ⁊ ꝓprie lapidis: vn̄ in antidotario Nicolai filontropos vʒ ꝓprie nefreticis calculū in renibꝰ ⁊ vesica mirabilr̄ frangit. ¶ Aliq̄n v̄o dr̄ petra: sicut pʒ ex Gal. 3. aphorismoꝝ. cōmen. 27. illius apho. Senioribꝰ v̄o factis ⁊c̄. vbi dicit Gal. mā illa mollis coagulatur ⁊ in petraʒ trāsducitur. Silr̄ i antidotario Nicolai dr̄ oleū ad petrā. ¶ Alij v̄o multi hāc dispōnē ꝯcernentē lapidē renū appellauerūt sicut fuit Aui. 18. fen tertij. trac. scḋo: caplo de lapide renū cuius mictū cōicant renes: ⁊ vesica in cāna g̃nōnis lapidis: hoc idem etiam dicit Serapio q̄rto breuiarij. caplo. 19. cuius principium sn̄ā ex q̄ g̃natur lapis. Hoc idem etiaʒ voluit Rasis in diuisiōibus: ⁊ in nono Almansoris: idem ēt Alexander: ⁊ multi alij tam ex antiqs q̄ʒ ex modernis de qbꝰ nimis longū foret ptractare. ¶ Ex qbus colligendū est ꝙ in ꝓposito idē ipotāt ista noia calculus renum lythiades aut lythiasis renū nefresis petra lapis renū ꝑ qbus oibus titulus describatur de cura lapis renum. Et sic pʒ qualiter h̄ passio diuersimode ⁊ diuersis nominibus nuncupatur.

Quibꝰ noibus lap. renū noiari cōsueuit

¶ Sʒ forsitan circa titulū de lapide renū posset aliqs dubitare vtꝝ lapis in renibꝰ sit morbꝰ: ⁊ vr̄ ꝙ sic. Auic. p̄mo can̄. fen scḋa. c. 3. de egritudinibus ꝯpositis vbi dicit. Numeri quoq; egritudinum: aut sunt ex g̃ne augmenti ⁊ hoc quidem augmentū: aut est nāle sic dens additus aut digitus: aut est nō nāle: sicut est glandula: aut lapis. ex quo apparet ꝙ lapis est egritudo numeri: ⁊ per ꝯns lapis in renibus est egritudo siue morbus in numero. 1. dubiū

¶ Ad oppositū arguitur sic. lapis in renibꝰ nullo modo pōt esse subiectum morbi: ergo multo magis nec pōt esse morbus: ꝯn̄a est euidēs ⁊ assumptū est notatū ex Auic. p̄ can̄. fen p̄ma. c. 2. de subiectis medicine. vbi ponit Auic. ꝙ subiectuʒ sanitatis: aut morbi est mēbꝝ aut sp̄us sed lapis nullus istoꝝ est. igitur. ¶ Scḋo arguitur sic. sola dispositio preter nām ꝓueniens a lapide in renibꝰ est illud qḋ sensibilr̄ primo: ⁊ imediate ledit opationes renū. ergo talis dispō in renibꝰ est morbus ⁊ non lapis: ꝯsequentia dr̄ bona ꝑ diffinitionem morbi: ⁊ assumptum claruʒ est: vt de se pʒ. ¶ Pro risione ad dubium. p̄ ponam aliquas suppōnes. scḋo ponam ꝯnes ex qbus apparebit veritas quesiti. ¶ P̄ria suppositio. morbꝰ est dispō non nālis in corpore humano ex q̄ opatione essentialr̄ ꝓuenit nocumentū ꝓuentu p̄. ista suppositio pʒ ex Aui. scḋa fen p̄mi. cap. p̄mo. ¶ Scḋa suppositio. oīs morbꝰ est qualitas: q: de prima sp̄ē qualitatis pʒ de se. ¶ P̄ma conclusio. nullus lapis in renibꝰ est morbus. ꝓbatur conclusio sic. nulla sub̄a dura est morbꝰ. omnis lapis in renibꝰ est sub̄a dura. g̃ nullus lapis in renibꝰ est morbꝰ. argumentum est bonū: q: est in scḋo modo prime figure: ⁊ minor est nota ex suppōnibus: q: morbꝰ est dispositio que est q̄litas: ⁊ nō est sub̄a. minor pʒ de se. ¶ P̄mum correlariū lapis in renibꝰ non est morbꝰ in numero. istud correlariū pʒ intuēti. ⁊ est notū de se. ¶ Scḋm correlarium. sic lapis in renibꝰ nō est morbꝰ in numero: sic ꝯr nec lapis in vesica nec sextꝰ digitꝰ in manu nec caro nascēs in ꝯcauitate mēbri: ⁊ ita de alijs debēt dici morbꝰ. correlarium pʒ eadem rōne sicut de lapide renū. ¶ Scḋa ꝯ. dispō renum nō nāliter procedens a lapide existe in renibꝰ: ex q̄ dispōne in opationibꝰ ꝓuenit essentialr̄ nocumentū. ꝓuentu p̄mo dʒ dici morbꝰ mō. ꝯclusio pʒ euidēter ex suppositionibꝰ. ¶ Tertia ꝯ. talis dispō renuʒ ēt vt dicit scḋa ꝯ dʒ appellari morbꝰ in numero ad intellectū auctoꝝ. ista ꝯ pʒ: q: auctores dicētes ꝙ lapis in renibꝰ est morbus in nūo aut sextꝰ digitꝰ in manu: aut lapis in vesica: aut caro nascēs in ꝯcauitate mēbri: ⁊ ita de alijs intelligūt ꝙ p̄ntia lapidis renū factꝰ est numerꝰ ex lapide: ⁊ renibus q p̄ nō erat: ex q̄ numero mēbro accidit dispō q̄litatiua nō nālis essentialr̄ ⁊ sensibilr̄ ledēs opationes ⁊c̄. q̄ dispō dr̄ morbus: ⁊ ita dicitur morbꝰ numeri: q: depēdet pp talē numeꝝ esse ex lapide ⁊ renibus: q: si non eēt non fieret morbus: ⁊ hoc volūt auctores. idem debet intelligi de lapide vesice: ⁊ sic de alijs. ¶ Quarta ꝯ. talis dispō renū nō nālis ⁊c̄. q̄ dr̄ morbus in numero sicut nunc dcm̄ est pōt ꝯprehēdi sub multiplici genere morbi. Probatur ꝯ. p̄. n. dici pōt morbus plasmatis. i. in figura vel forma: q: existe lapide in renibus tenēt renes aliā figurā vel formā quam nō tenēt si ibi non esset lapis: ⁊ sic in eis tūc inest dispositio nō naturalis ⁊c̄. que dr̄ morbꝰ plasmatis. i. in figura vel forma. ¶ Scḋo dici pōt morbus in dispositione. i. in societate siue in situ: q: si renes tenent alium situm ⁊c̄. ⁊ cum ꝯditionibus dictis imediate ⁊c̄. tūc dr̄ morbus in positiōe. i. in societate siue situ. ¶ Tertio potest dici morbꝰ in numero ad intellectum dātuʒ: ⁊ declaratum in antecedenti ꝯne. ¶ Et de hac dispōne tertia que appellatur morbus in nūero fecerūt auctores p̄ncipaliter mentionem tanq̄ʒ de re magis manifesta in nūo ad quam scḋario postmodum sequitur forma siue situs. ¶ Et istis posi-

tis p3 solo ad rênes in ɔ̃trium: ꝛ ita sit dcm̃ ad dubium.

2. dubiũ ¶ Scdo principalr poterit qs dubitare. vtrum lapis in renibus sit morbus hereditarius ꝺ quo dubio sine alia declaratione ꝛ extensione sermonis ad presens dico ꝙ sicut p3 ex Aui. 18. fen tertij. c. de lapide in fi. vbi dicit. Et scias ꝙ lapis renũ ꝛ vesice est ex his que hereditatur ꝛc̃.

Posita nominum declaratione restat videre ɔ̃nr qd sint renes. vñ

Quid renes. Aui. 18. tertij. ca. de anothomia renũ. renes sunt mẽbra ad sanguinis aquositatẽ decolandã deputata. Unde intelligẽdũ est ꝙ facta decoctiõe cibi in epate: ꝛ formato sanguine ex massa chilosa in epate statim mundat sanguis ab aquositate sibi admixta: ꝛ ei tũc superflua: ꝛ hec aquositas extrahat a sanguine p venam q̃ ab epate ad renes descẽdit: vñ Aui. pmis fen. pmi de anathomia venaꝝ. c. 5. de vena ventrẽ habẽte descẽdente: sic inqt. A parte nõ descẽdente pmũ qꝺ oriuidit ilico cũ orit ab epate sũt rami capillares q ad fascias dextri lateris renũ vadũt ꝛ spargunt in eas: ꝛ in eo qꝺ circa eas existit de interioꝛib⁹ ad nutriendũ ea postea pcedũt ab eadẽ vene magne q̃ emulgẽtes vocant ꝛ ad renes vadunt ad sanguinis aquositatẽ colandã. Quẽ enim non attrahit nisi nutrimentũ sui qꝺ est sanguinis aquositas. vnde Auer. scꝺo colliget de iuuamẽto renũ dicit. Et renes sunt mẽbra seruiẽtia epati: qꝛ attrahũt aquositatẽ q̃ est i sanguine p venã magnã que venit a gibbositate epatis Auẽzoar in suo theysir: libro. 2. tractatu. 2. cap. ꝑ sic dicit. de renib⁹. Renes sunt mẽbra officialia ꝛ necĩa corpori in recipiendo mãni. Et ita põt dici ꝙ renes sunt mẽbra ɔposita seu istr̃alia ex suba carnea dura solida ꝛ pãniculo ɔtenta habentia ɔcauitatẽ colatoriũ ꝛ duo colla. Primo. n. sunt mẽbra cõposita seu instr̃alia: qꝛ renes sunt sicut instr̃m vel instr̃a aie ad ɔplendũ opationes: vel dicunt mẽbra ɔposita vl' instr̃alia ex eo ꝙ ptes renũ nõ cõicant in noie nec diffinitione cũ

Renes sbaʒ durã hñtia cã dupli ci. renib⁹: nec sunt ren aut renes. ¶ S3 ꝙ ꝓpria substantia renum sit carnea dura solida. p3 duplr: cã pma est: vt renes sui substãtia resistãt aquositati multe ꝛ mordicatiue: ꝛ aliqñ humoꝛibus acutis aquositati ɔmixtis: si. n. fuissent leuis substãtie: tũc velociter reciperẽt nocumentũ. Fuit ergo vtile hãc subam renũ esse durã ꝛ solidã ne a multa aquositate acuta ledant. Scꝺa cã est vt renes non attrahant sui virtute nisi qꝺ subtile est ex tali aquositate. Si enim essent renes rare substantie: tunc attraherent materiam grossam que esse posset causa nocumenti.

¶ Et si q̃rat vtrũ hãc aquositatẽ sanguinis renes solũ trahãt ab epate ꝙ nõ ab alijs mẽbris? Rñdet ꝙ nõ. imo ẽt qñq3 trahũt ab alijs mẽbris. vñ Auic. pma pmi. c. 5. ꝺ anathomia ptis arterie orti descẽdẽtis dicebat. Alij ãt duo. s. rami arterie orti descẽdẽtis ad duos vadũt renes. iõ vt cũ eis ren sanguis aquositatẽ trahat: qm̃ multotiẽs a stõ ꝛ intestinis sanguinẽ trahũt nõ puꝝ ꝛ sup. s. qꝛ ẽt trahũt aquositatẽ de pãniculo: aut apparet necẽitas i foramine renũ: qꝛ pp pãniculũ renes sentiũt q nullo mõ sentirẽt sine paniculo coopiente hoꝝ subam: sunt. n. renes ex mẽbris q sui substãtia sensum nõ hñt: vt p3 ex Auic. pma pmi. c. de mẽbris ꝛ. 18. fen tertij. c. de anothomia renũ circa finẽ dic̃ Aui. Et renib⁹ qdẽ aducit neruus puus ex q̃ creant pãniculi coꝝ.

¶ Et si q̃rat qd est pãniculus. Rñdet vt ponit Auic. pma fen pmi. c. de mẽbris. ꝙ pãniculi sunt corpa de filis neruosis nõ sensu pceptis ɔtexta ɔcaui. aut in renib⁹ sũt posita: vt ad illã trahat sanguinis aquositas: ꝛ i illa ɔcauitate depuret ꝛ subtilr mediãte colatorio meliori purificatione ꝛ subtiliatione: ꝛ magis post duci ad vesicã expellit p colluꝫ iferius qꝺ emulctoriũ seu porrus vritides appellat cum q̃ vesica dictũ collũ interius iungitur ɔiunctione mirabili.

¶ Et si q̃rat vtꝝ hec ɔcauitas in renibus sit locus in quo generat lapis? Dicendũ est ꝙ sic. aucte Auer. 4. colliget. caplo de signis egritudinũ renũ: vbi dicit sic. Et qꝺ verius apparet est ꝙ in ɔcauitate renum gñetur. s. lapis: qm̃ poterat qs dicere contra: qꝛ oppositum hui⁹ ponit Auenzoar loco nũc supius allegato in pncipio capli. vbi dicit nec generat lapis in ɔcauitate renũ sicut lapis vesice: imo generatur adherendo corpi renuꝫ ꝛc̃. Rñdetur hic ꝙ Auenzoar voluit ꝙ lapis in renib⁹ nõ pcise ꝛ solũmodo generatur in ɔcauitate renũ sicut lapis vesice: q pcise ꝛ solũmodo generat in ɔcauitate vesice: imo generat lapis i renib⁹ aliqñ adherendo corpi renũ ꝛ pietibus renũ: lapis aũt vesice non gñatur in vesica adherẽdo parietibus vesice: s3 solum generat in ɔcauitate vesice: ꝛ p hoc tollit ɔ̃dictio iter Auer. ꝛ Auẽzoar: qꝛ põt lapis in renibus generari in concauitate renũ: põt ẽt generari adherẽdo corpi: ꝛ parietib⁹ renum sicut sit de petra q̃ generatur adherendo parietibus factis aque iuxta supficiẽ aque: colatoꝛium aũt apparet: qꝛ sicut dictum est in pncipio hui⁹ capli. vene emulgentes pcedentes ab epate: quoꝝ vna vadit ad ren dextrum: ꝛ altera ad ren sinistrum veniũt vsq3 ad ɔcauitatẽ renum pp sanguinis aquositatẽ colandam: ꝛ ibi in concauitate vena illa emulgens est sic̃ vnus pãniculus vel puus ramus fact⁹ ad modum colatorij: ꝛ ita pãnus iste in ɔcauitate renum exñs dñ colatoꝛium eo ꝙ mediãte ista tela vel pãno siltradinarie loquendo colatur sanguinis aquositas q̃ dum a concauitate renum venit est sicut lotura carnis aliqualr sanguie tincta postea vero colata ꝛ depurata per porros vritides transiens ad vesicam dĩ vrina. Sanguis aũt q remanet trahitur a renib⁹: qꝛ a virtute renum: ꝛ nutrit renes: dicente Auenzoar li. b. 2. theysir. tractatu scꝺo. c. 6. de mala complexione renum. Et scitũ est ꝙ renes attrahunt vrinam sanguinolentam: ꝛ ex illo sanguine cum vrina mixta nutriuntur qñ sũt in sua nãli sanitate digerẽdo illam. ¶ Ex isto apparet causa q̃re in illis qui ɔsueti sunt mingere lapillos apparet mictus sanguinis vel vrine sanguinolẽte. ac si esset lotura carnis vel vrine multum arenose añ egressionem lapilli: ꝛ est qꝛ hoc ꝓuenit pp fissuram pãniculi colatorij in aliqua parte in qua debilioꝛ existit p quã ptem sit exitus arene aut lapilli: ꝛ ita ɔ̃iter sanguinis pp lapidem: q̃uis etiam ex alijs causis possit exitus sanguinis ꝓuenire. ¶ Et si dicatur si sit fissura: tũc d3 ɔtinue exire vrina sanguinolẽta: qꝛ tũc vrina nõ depurat pp fissuram. ¶ Respondet ꝙ hoc nõ est necessariũ: qꝛ nã oium opatrix interdũ receptat ꝛ vnit partes ita ꝙ non appet exitus vrine sanguinolẽte. Sed vbi sit tanta lesio ꝙ nã nõ possit retinere ptem: tunc verũ est quasi cõtinue apparet exitus vrine sanguinolente sicut iam vidi in multis viris qui ex oi leui cã faciebãt vrinam ac si eẽt lotura carnis. ¶ Et si aliqs bñ ɔsiderat hic pñt q̃3plm ꝓblematuꝫ cãe assignari quare aũt colla seu orificia fuerunt in renibus distincta: ꝛ in diuersis renuꝫ partibus posita: qm̃ corpus renũ est aliqualiter oblonge figure: ꝛ ita vnum collum seu orificium tendit superius ad epar: ꝛ cõiungitur in vena magna ascendente ad gibbositatem epatis ad sanguinis aquositatem attrahendã ꝛ aliꝺ descẽdit inferius ad colandam vrinam donec mingat in vesica: ꝛ vocatur porrus vritides seu emulctoriũ sic̃ dictuꝫ est supra. Uñ Rasis in ꝑ Almã. c. 19. de forma renũ dicebat vnu: glq3 aũt coꝝ renũ duo h3 colla. quoꝝ vnum est a latere in q ad magnã q̃ ẽ in gibbo epatis vena tendit. alteꝝ vero inferius ꝺscendit donec vesice mirabilr ɔiungetur. Ista aũt que ad vesicam descendunt porri vritides sunt: ꝛ vocãtur emulctoria. ¶ Positi enim fuerunt renes ab vtraq3 parte spondiliũ dorsi circa epar: ꝛ est cõiter ren dexter altioꝛ ꝛ magis eleuatus ad superioꝛa q̃3 sinister ex causa manifesta: qꝛ ponit ꝙ sit calidioꝛ ren dexter sinistro ꝛ ẽt alia est de cã. verum tñ accidere posset ecõtra: l3 vtplm sic sit. ¶ Numerus renuꝫ fuit binarius vt si nocumentum vni accidat opatio põt fieri per alium: ꝛ alia ẽ causa vt per duos renes possit aquosa subã que multa est meli⁹ attrahi ꝛ euacuari q̃3 p vnum solum.

¶ De cōplone vō renū dōm est ꝙ inter mēbra cale ꝛ humide complonis reponunt. ¶ Et sic ex dictis appere pōt quō in renibus pōt qōlibet genus egritudinū euenire q.s. in cplone cpositione ꝛ solone ctinui. P enim accidūt in renibus egritudines in cplone vt ex supflua calitate accidit eis egritudo q̄ dr diabetes: vn̄ diabetica passio est imoderata vrine effusio: qꝛ sic̄ bibit ita migit. Accidit eis ꝛ morbus in cpōne: maxie pp lapidē aut arenā q̄ di morbus in nūo ad sensum datū in.c.p̄.in dubio vtꝝ lapis in renib⁹ sit morb⁹. Et silr patiunt egritudinē cpositā vt est apa. Accidit ēt in renib⁹ solō ctinui. Cuius cāe pnt eē vlcera corrosio aptio venaꝝ: maxie qn̄ ad venā ex q̄ accidit fluxus sanguinis cū vrina: ꝛ sic ex dictis recolligēdo apparet qd sint renes: ꝛ ad quē fuerint finē a nā principalr ordinati.

De mō gnōnis lapidis.

Medici ponētes modum gnōnis lap. renū dnt lapidē fieri ꝛ gn̄ari p calorē agentez in mām humidā viscosam: cuius māe humide viscose ptes subtiles resoluunt virtute caloris agentis ꝛ ptes grosse indurātur ꝛ solidant ꝛ in mām lapidis cuertunt. vn̄ Auic. 18. fen. 3. qrto caplō de lapide renū dicit. Lapidis gn̄atio nō complet nisi ex mā patiēte ꝛ virtute agēte. mā vero est humiditas viscosa. virtus vō agens est calitas egrediens ab eqlitate ꝛ Serapio libro q̄rto. c. 19. de gnōne lapidis dicit: ꝛ cā efficiens ipm. s. lapidem est caliditas. ꝛ hec caliditas fm plm est ignea: ꝛ forsitan est tempata: ꝛ ponit exemplū infra dicens: ꝛ accidit in aquis tinaꝝ ꝛ in vasis in qbus calefit aq̄ ꝙ dicit silr huic lapideitati ꝛ coagulationi qn̄ residet in aq̄ graue ꝛ acqrit ex calitate que est in ea coagulationē ꝛ adherentiā semper ꝛ tenet illud qō residet ꝛ coagulat: ꝛ h̄ qd̄ remanet tpe aliquo indurat: ꝛ magnificat. Sz tn̄ Auēzoar libro scdō theysir. tractatu scdō. caplō scdō de lapidib⁹ renū: ꝛ suis spēbus. ponit lapidē gn̄ari a debilitate virtutis renū ex mā viscosa. vn̄ dicit: ꝛ gn̄at qdē lapis in renib⁹ a supfluitatibus pcreatis a cibis grossis ꝛ viscosis ꝛ a debilitate virtutis renū. ¶ Et si q̄rat a quo pueniit talis debilitas. dicendum est hāc posse puenire a complone recedente a temperamēto vt calida vel frigida. pōt etiam puenire ex mā vel extenuatione renum ꝛ molline renuz aut ex causis alijs multis debilitantibus renes vt sunt vsus medicinarū stupefacientiū equitare multū: ꝛ sepe: ꝛ maxie apud illos q non sunt assueti itinerare pedibus: ꝛ sic de alijs: que oia pnt esse cā debilitatis renū: ꝛ p cns cā gnōnis lapidis. de hac ēt debilitate virtutis loqtur ēt Aui. loco nunc supius allegato vbi dic̄. Retentio aūt māei est debilitas expulsiue in renibus pp cplonē. aut apa calim ꝛ erisipillam: aut vlcera in renib⁹: ꝛ retinent in eis supfluitates: ꝛ facit eas lapides anteq̄ȝ expellant. ¶ Strictura ēt viarū pōt esse cā gnōnis lapidis: nā si māe que ad renes vadunt sunt grosse ꝛ in renibus retinent: ꝛ via est stricta p quā deberent exire dicte māe a renibus: tūc necessario retinent aliquo tempore in renib⁹: ꝛ ps subtilis colat: ꝛ resoluit. pars vero grossa remanent sicut fex: ꝛ indurat ꝛ fit lapis: ꝛ hoc maxime vtplm contingit qn̄ vie supra renes: aut stōi epatis venaꝝ emulgētium sunt late p quas trāscendunt māe grosse cum aquositate vrinali ad renes: ꝛ ibidem retinent rōne stricture viaꝝ. Et de hac strictura viaꝝ dicebat Serapio loco allegato: ꝙ si vie sunt stricte ꝛ virtus debilis: illud qō remanet grossum: ꝛ adurit ꝛ desiccat vehementia calitatis que est in istis locis: ꝛ fit ei substātia lapidea. hec est ergo ingnitio gnōnis lapidis: ꝛ modus p quem fit lapis in renibus: q̄ꝛ. s. a calefactiōe agente in mām viscosam ꝛc̄. ¶ Fit etiam pp̄ter debilitatem virtutis expulsiue: ꝛ ēt digestiue renuz: ꝛ similiter fit pp stricturam meatuum ꝛ viarum.

¶ Mā vero seu cā mālis ex q̄ fit lapis dixit Aui. 18. tertij in. c. de lapide renū est humiditas viscosa flegmatis grossa aut saniei: aut sanguinis aggregati ex apate: ꝛ hoc ē raro. Et Serapio loco alle. supius dicit. Mā ex q̄ gn̄at lapis est humor grossus q descēdit ad renes ꝛ magis infra vltra mediū capli psequitur maior. ḡ cārum ꝛ magis vincēs in gnōne lapidis est grossitudo vrine. caliditas aūt sufficit vt sit tpara in gnōne lapidis: qō est qꝛ aqua tinaꝝ q̄uis sit tepida: tn̄ appet in ea gn̄atio lapidis ꝛ subdit inferius. verūtn̄ non opz vt opinetur ꝙ grossitudo vrine sufficiens sit in gnōne lapidis. imo qn̄ aggregat illō cum caliditate ignea egressa a nā eqlitatis. ¶ Auenzoar vō loco allegato supi⁹ sic dicit. Et gn̄atur lapis ab humorib⁹ grossis q indurant adinuicem donec ad lapidem cōuertant ꝛc̄. ¶ Gilbertus vō anglicus lib. 6. cap. 9. de lapide renum ꝛ vesice dicit. lapides ꝛ arene nascunt ex superfluitatib⁹ varijs ꝛ viscosis in vesica ꝛc̄. ¶ Et multi alij ex auctoribus medicine h̄ idē testant: quos omitto cā breuitatis. vnde manifestum est ꝙ mā seu cā mālis lapidis est humiditas grossa viscosa flegmatis: aut alteri⁹ humoris apta coagulari: ꝛ in lapidē cōuertit: ꝛ hoc bn̄ vidit Albertus magnus in suo de mineralibus. c. 2. de nā lapidum: sic dicēs. adhuc lapides omnes q gn̄ant in renib⁹ ꝛ vesicis aialium gn̄antur viscosa grossa ꝛ terrestri humiditate: ꝛ oēs ḡ nosti ꝙ talis sit mā lapidū ꝛc̄. ¶ Ex isto ēt dcō appet ꝙ talis mā dz esse humida ꝛ viscosa. i. glutinosa ad hoc vt ptes adinuicem pmaneāt ꝛ firment: sicut annuli catenaꝝ: sicut ponit Phs. 4. metheaurorum. vbi dicit viscosum aūt est cbibile: aut humidū molle fuerit tale aut sit cū catenatione q̄canqꝫ velut catene componunt coꝑ ꝛc̄. Si. n. ptes viscose nō firmarent ꝛ pmanerent adinuicē: tūc nō fieret lapis: ꝛ isto mō gn̄atur arena ꝛ corpa arenosa: q̄uis mā sit pauca. Est. n. arena puissimus ꝛ plus q̄ȝ puus lapillus. ¶ Ex ista ēt mā humida viscosa fit pilus in renib⁹ sic̄ dicebat supra in fine capituli pcedentis ꝙ renib⁹ accidit morbus in cpōne pp lapidē pilum vel arenam. Eadem. n. est mā pili lapidis vl arene: fit. n. pilus ex mā humida viscosa: cui⁹ de humido nō multū est csumptum: ꝛ q̄ mā ctinue p porrum aliquē seu foramē pannicali colatorij expellit ꝛ fit lōgus ꝛ subtilis sic̄ capill⁹: ꝛ postmodū trāsit cū vrina: ita ꝙ sui viscositate retinet: ꝛ in vrina appet ꝛ hec est mā seu cā mālis ex q̄ fit lapis. ¶ Ita ex dictis iteꝝ appet cā petrificationis aut gnōnis lapidis in renibus puenire ex calore agēte in mām viscosam ꝛ ex debilitate virtutū renum: ꝛ ex strictura meatuum seu viarum.

¶ Et si querat vtrū lapis ex tali mā possit in alijs partib⁹ corpi generari q̄ȝ in renibus ꝛ vesica. Dicendū est ꝙ sic similī rōne sicut in renib⁹: ꝛ vesica pro maiori parte. vn̄ Hali. tertio techni in cōmento illius partis. Que vō lapides circa vesicam dicit. lapis generat in locis multis corporis. Et Auenzoar vt est allegatū dicit. Et ego iam vidi lapidez gn̄atum sub lingua cuiusdam viri q̄ phibebat sibi locutionem: ꝛ remoto lapide redijt ad loquēdū. ¶ Et Gal. 4. de interiorib⁹. cap. vltimo recitat se vidisse hominem q cum tussi excreauit lapidem a pulmone cuius q̄titas erat sicut q̄titas orobi: ꝛ aliquando maior ꝛ aliqn̄ minor. Et similr est dicenduz ꝙ pōt fieri in stō ꝛ in intestinis ꝛ in iuncturis ꝛ alijs multis partibus corpis humani. Frequentius tn̄ reperitur gn̄ari in renib⁹ ꝛ vesica q̄ȝ in alijs locis. Ideo auctores fecerunt capitula: ꝛ curam de istis duobus tanquā de illis q̄ frequentius eueniūt: ꝛ nō de alijs. ¶ Et ꝙ lapis possit fieri in intestinis pz p Auicē. 16. fen. tertij canoñ. tractatu de colica vbi dicit. quandoqꝫ lapides fiunt illud qō retentum est in intestinis ꝛ egredit lapis. ¶ Et ego vidi lapidem anno psti quem ciecit quedam dn̄a notabilis post multos dolores q erat ad q̄titatem nucis vel dactili magni ꝛ illa dn̄a dixit in expulsione ipsius videbat ei ꝙ hēret accn̄a partus ꝛ dolores siles parturienti. Et de certo affirmaui illum lapidem a matrice puenisse: ꝛ h̄ est satis pole.

¶ Ista aūt māe vel cā mālis gnōnis lapidis nunc dicte adhuc est mā seu causa de qua dicit Auicē. loco alleg. mā sunt cibi grossi ex gn̄ibus lactis ꝛ proprie pisces ꝛ caseus

⁊ ꝓprie humidas: ⁊ carnes grosse ⁊ carnes auiũ palude/
striũ ⁊ magni corꝑis ⁊ caro camelina vacce ⁊ hyrciũ: ⁊ q̃
de siluestrib⁹ igrossant: ⁊ pisces grossi ⁊ cibi d̃ patellis oẽs
⁊ panis viscosus ⁊ crudus ⁊ azim⁹ ⁊ tri. ⁊ sorbitiões ⁊ si/
milia ⁊ adamata viscosa ⁊ ꝯfectio d̃ melle viscosa ⁊ fruct⁹
acetosi ⁊ difficilis digõnis: ⁊ q gñant hurẽ viscosũ: sic ma
la imatura: ⁊ sic caro citri ⁊ caro pirorꝫ ⁊ ex aq̃s turbidis
⁊ ꝓprie cũ ꝯuenientes diuerse ⁊ vina nigra grossa ⁊ prop̃e
qñ digõ est debilis ꝑꝑ debilitatẽ virtutis digestiue: aut ꝑꝑ
multitudinẽ ei⁹ qd̃ sumit ⁊ destruit virtutẽ: aut ꝑꝑ malinã
ordinis ⁊ exercitij sup repletionẽ ⁊c̃. De istis ⁊ de oib⁹ alijs
q̃ꝑlurib⁹ rñdebit iferius. c. 6. magis ordinate: ⁊ ibi requi
rat. ¶ Ex isto dicto apparere põt ꝙ duplex est cã mãlis ge
nerationis lapidis. vna est imediata ⁊ ꝓpinq̃ ex qua fit la/
pis. ⁊ hec est hũiditas viscosa ⁊ grossa existẽs in renib⁹: d̃
q̃ dcm̃ est. alia est mediata ⁊ scd̃aria ⁊ remota vt sunt cibi
grossi ex q̃ñbus lactis: de quibus dcm̃ est nũc supra: ⁊ hu
miditates grosse collocate in stõ ⁊ in epate ꝑuiã indigõnis
q̃ descẽdũt ad renes cũ aquositate vrinali coadiuuante ad
h̃ latitudine viarꝫ sup̃ renes: maxĩe stõi ⁊ epatis ⁊ venarũ
emulgẽtiũ. ¶ Ex qb⁹ colligẽdũ ẽ resumendo cãm gñõnis
lapidis renũ ꝙ hec ꝯcurrunt ad gñõnẽ ipsi⁹. vz. caliditas
excedẽs eq̃litatẽ aut ẽt caliditas ꝯpata debilitas renũ stru/
ctura meatuũ ⁊ viarꝫ in renib⁹: ⁊ ifra mã viscosa grossa hñs
in renib⁹ q̃ ẽ tãq̃ cã imediata aut mã cruda idigesta exñs
in stõ vel epate facta a cibis grossis tanq̃ cã mediata.

Primũ pbleu/ma. ¶ Sz circa dicta hui⁹. capl̃i ponunt̃ aliq̃ ꝓbleumata a no
stris auctorib⁹ declarata: quorꝫ ꝑmũ sit hoc. ꝑꝑ qd est ꝙ la/
pis in renib⁹ plus gñat̃ in senib⁹ q̃ in pueris vel in adule
scentib⁹. ¶ Rñdet̃ ꝙ cã huius est q2 in senibus virtus de
se est d̃bilis absolute ⁊ ẽt debilis respcũ ad pueros: scd̃a cã
est q2 grossities ⁊ viscositas mãerꝫ q̃ in renib⁹ senũ retinet̃
est maior q̃ in pueris: q2 ḡ in senibus virtus in renibus est
debilis: ⁊ mãe in renibus ipsorꝫ sunt grossiores: hinc est ꝙ
lapis in renibus senũ plus indurat̃ ⁊ gñat̃ q̃ faciat in pue
ris vel in adulescentibus. Ecõtra võ ꝯtingit in pueris: q2
virtus expulsiua renũ in pueris est fortis valde: imo sicut
dicit Serapio. 4. breuiarij. c. 19. oẽs operationes nãles for
tiores sunt in pueris q̃ in senibus: ⁊ hũores ⁊ materie sũt
subtiles q̃ de facili expellunt̃ a renibus: ⁊ iõ non ita gene/
rat̃ lapis in renibus puerorꝫ sicut in renibus senum.
¶ Et iuxta h̃ põt aliud formari ꝓbleuma eẽ de lapide vesi/
ce dĩ q̃re lapis vesice vtplĩm fit in pueris vel in adolescẽti/
bus ⁊ nõ in senibus: ⁊ est rõ: q2 in pueris vel in adulescen/
tib⁹ vt dcm̃ est virtus expulsiua renũ est fortis ad expellẽ/
dum mãm ad vesicã: vesica aũt est mẽbrꝫ debile ⁊ frigidũ
nõ põt dictas mãs ad extra expellere ⁊ ꝯplete cũare: ⁊ sic
in lapidez ꝯuertent̃. de istis oĩbus ꝓbleumatibus dicebat
Aui. 18. tertij. c. de lapide renũ. Et senibus plĩm aduenit la
pis renum q̃ vesice: ⁊ illorꝫ q illos sequunt̃. est eẽ: ⁊ pluri
rimum huius fit inter infantiã ⁊ pubertatis initium.

Scd̃m. ¶ Scd̃o q̃rit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ lapis i renib⁹ magis accidit pin
guib⁹ ⁊ crassis q̃ macris extenuatis: dicẽte Aui. 18. tertij.
capl̃o allegato. Et ille cui plĩm accidit lapis renũ ẽ piguis.
¶ Ad h̃ dicẽdũ est ꝙ in pinguib⁹ vel crassis vie renũ sunt
stricte ⁊ anguste rõne multe pinguedinis: vñ mãe i renib⁹.
diutius retinent̃ ⁊ ꝑmanẽt q̃ postea igrossant̃ ⁊ in lapidez
ꝯuertunt̃: sz in extenuatis ⁊ macris h̃ nõ ꝯtingit: q2 in illis
vie renũ sunt apte. ¶ Et ex isto pz aliud ꝓbleuma. vñ est ꝙ
iste cui accidit lapis vesice vtplĩm est extenuatus dicente
Aui. 18. tertij. c. loco allegato. ⁊ rõ h̃ est q2 mãe que expel
lunt̃ a renibus ⁊ a ꝑtib⁹ supiorib⁹ trãseũt ad vesicã: ⁊ reti/
nent̃ in vesica rõne supius dicta: ⁊ ibi ꝯuertunt̃ in lapidẽ.
vñ ptes supiores remanẽt macrefacte: ⁊ ita hõ extenuat̃.

Tertiũ. ¶ Tertio q̃rit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ lapis in renibus ẽ minor i iuue
nibus q̃ i senib⁹. ¶ Rõ hui⁹ ẽ apta: q2 i iuuenibus mãe q̃
retinẽt̃ in renibus ⁊ i lapidẽ ꝯuertũt̃ sunt subtiliores ⁊ mi/
noris q̃titatis q̃ i senibus: ⁊ rõne ẽt fortitudis virtutis iuue
nes forti⁹ mãs expellũt de renib⁹ q̃ faciãt senes: ⁊ iõ lapi/
des minores fiũt q2 mã ex q̃ fit lapis ẽ mior: ⁊ ẽt est exilior
iõ fiunt lapides renũ minores in iuuenibus q̃ in senibus.

¶ Quarto q̃rit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ in hñtibus ventrẽ strictũ gñat̃ Quartũ
magis lapis i renibus q̃ i hñtibus vẽtrẽ fluxibilẽ. ¶ Rñ/
det̃ ꝙ ꝑꝑ stipticitatẽ vẽtris aliq̃ mãe retinent̃ in renibus q̃
dñt euari: ex qbus põt fieri lapis qui nõ fieret si dicte mãe
eũarent̃. Ex isto appet vtilitas clysteris in cura lapidis re/
num: apparet ẽt vtilitas magna que habet̃ ex lenitiuo as/
sumpto: vnde fit mundificatio ventris.

¶ Quinto q̃rit̃ q̃re i hñtib⁹ ꝯtinue vrinã arenosaz nõ gñat̃ Quitũ.
lapis: ⁊ si gñat̃ appet durior ⁊ solidior: dicẽte Auic. 18. ter
tij. c. supius. Et in illo i q̃ sedimẽ est arenosũ: nõ aggregat̃
lapis: qm̃ mã nõ est coarctata. ¶ Rñdet̃ vt ex dictis colli/
gi pt q2 mã ẽ pauca ex q̃ fit arena: ⁊ via ẽ lata ⁊ calitas nõ
est multũ vrẽs ide ẽ ꝙ fit arena q̃ nõ retinet̃: sz ꝯtinue emit
tit̃: ⁊ ex ea nõ fit lapis. si ãt ꝯtingat mãz arenosaz eẽ magis
viscosaz: ⁊ ꝯtigat eã ꝯglutinari ⁊ ꝯsolidari ⁊ adinuicẽ col/
ligi ⁊ cũ alijs solidari: tũc fit lapis: q2 lapis nõ ẽ nisi mĩxtu
do arenosorꝫ corporꝫ adinuicẽ ꝯgellatorꝫ siue ꝯglutinatorꝫ:
vl' lapis ẽ coagulatio arenarꝫ: vt qdã dñt. multa alia ꝯsilia
i ꝑdicta mã possent declarari q̃ omitunt̃ causa breuitatis.

Restat ãt discurrere de his q̃ ad lapidẽ in renib⁹ gña Que ac
tũ ꝯsequunt̃. ¶ Et ꝑmũ ẽ de dolore magno q̃ cidentia
fit in renib⁹ ⁊ in vijs vrine ꝑꝑ lapidẽ. Uñ ꝑ dõm ꝙ dolor ẽ lapidez
sensibilitas rei ꝯrie subito ⁊ mãliter ipũmentis: vt colligit̃ sequũt̃.
scd̃a sen ꝑmi doc. 2. summa. 2. c. 29. de causis dolorũ absolute.
¶ Scd̃o dõm est ꝙ solũ ꝯtinui. i. soluẽs ꝯtinuũ inq̃rũ sol
uens est cã ꝑ se: ⁊ imediata doloris nulla alia cã itrĩseca fa/
ciente dolorẽ. Istud dcm̃ scd̃m pz ex dictis Auic. 2ª sen. pri
mi. vbi est all'atũ ⁊ ẽt Gal'. scd̃o techni illa pte. Dolores sz
quẽ incũbũt locũ: ⁊ sitr pz ab eo dem in multis alijs locis
ẽt h̃ ꝓbat̃ in casu vbi vnũ solueret tẽperatũ solueret in lo/
co temꝑato corpus temꝑatum vbi nullũ aliud ꝯriũ inter
ueniret nisi solũ ꝯtinui q̃ eẽt cã doloris imediata. Itez si in
nato soluens ꝯtinue solueret̃: tũc talis solutio esset cã dolo
ris. Itẽ vbi manus ꝑ fortem cõplõnẽ vl' extractionem face
ret dolorẽ: tũc precise solutio ꝯtinui esset cã illius doloris:
nec vz ꝯ h̃ Auer. rõ posita tertio colliget vbi voluit redar/
guere dicta Auic. in hac complexione.
¶ Tertio dõm ẽ ꝙ mala ꝯplõ põt eẽ ꝑ se cã imediate do/
loris nõ interueniẽte solõne ꝯtinui. Istud dcm̃ pz rõnib⁹ Aui.
⁊ Gal'. in locis vbi est all'atũ: ⁊ ẽt ab eisdẽ in alijs locis: pz
ẽt rõnibus Auer. tertio colliget: ⁊ ita ꝯñter eẽrio ex dicto
scd̃o dici põt ꝙ dolores magni in renibus a lapide ꝓprie
dictis cã est solũ ꝯtinui facta a lapidẽ in renibus. illud dcm̃
tãq̃ ꝯriũ pz: q2 sm Gal'. scd̃o techni. illa pte. Dolores sm
quẽ incũbũt locũ. dolor aut est a mala ꝯplexione calida vl'
frigida ⁊c̃. aut est a solõne cõtinui. Sed in renibus vbi do/
lor est ꝓpter presentiam lapidis non fit dolor a mala com/
plexione restat ergo ꝙ fiat a solutiõe ꝯtinui. vñ Gal'. ibidẽ
dicebat. solũ ergo ꝯtinuitatis incisione ꝯtusione fractione
tensiõe ⁊c̃. ⁊ ita lapis iste in sua sepatione a remotiõe reni/
bus soluẽs ⁊ disrumpẽs subam renum causat dolorem: ⁊
maxime istũ dolorẽ facit dum remouet̃ dict⁹ lapis a parie
tibus corporꝫ renum: aut dum trãsit ꝑ pãniculũ colatorij:
aut ꝑ vias vrine q2 expellit̃ a nã cum fortissimis doloribus
cũ trãseat ꝑ mẽbra valde sensibilia: ⁊ ꝑ vias valde strictas
que aperiuntur ⁊ dilatant̃ fortitudine virtutis quousq3 di
ctus lapis ingrediat̃ vesicam: nec est longinquũ a veritate
vt alique ex dictis vijs aliqñ scindant̃ ⁊ frangantur: ⁊ tũc
maximũ causant dolorẽ cuius doloris cã est dicta solutio
aut fractio in renibus vel pãniculo colatorij: aut vijs vri/
ne a lapide facta. hoc est veruz vbi lapis iste sit paruus ita
ꝙ egrediatur vel egredi possit per vias vrine: aut sit fran/
gibilis virtute medicinarum. si autem lapis foret ita ma/

gnus q̄ nō posset egredi ꝑ pāniculū colatoriū: aut ꝑ [illegible] vritidē siue emulctoriū: nec ēt virtute medicinaꝝ frāgi [illegible] sertūc nō reciperet curā aliā nisi cū incisione renū: a q̄ penit⁹ ꝛ oīno cauēdū est nec de tali cura ē ītromittēdū: vñ Galy. tertio techni i cōmēto illi⁹ ptis. Que vō ex lapide circa ve sicā dic ꝛ nō est in oī mēbro nobis posse remouere lapidē ab orificio meat⁹ neqꝫ secare locū ꝛ extrahere lapidē ex eo. exemplū isti⁹ sunt renes. nō ē. n. ad remouēdū lapidē ab orificio meat⁹ cū instrō qd̄ itermittam⁹ in eis neqꝫ ad secādū renes. ꝛ Aui. 18. tertij de cura lapidū renū dicit. Et sunt qdā q laborant extrahere ipm ꝑ incisionē alij ꝑ dorsuz: sꝫ est timor magn⁹ in eo opō eius rōnē nō hꝫ. ¶ Qualr̄ ḡ sequat dolor magn⁹ in renib⁹ aut vijs vrine ꝑꝑ lapidē appet manifeste ex nūc positis: qꝛ a solone ꝯtinui facta a lapide ī renib⁹ vel vijs vrine dicis: ꝛ ꝯsilr̄ dolor in renib⁹ q fit ab apa te hāc hn̄te cāmꝫ in apate vltra solonez ꝯtinuitatis fit ibi mala ꝯplō ꝛ mala ꝯpositio silr̄ est de dolore q fit a vētositate grossa in renib⁹: q̄ extēdēs renes facit solonē cōtinui. Silr̄ est dicēdū de dolore renū q fit multitudine huoꝝ aut mãerū excrescētiū ꝛ replentiū renes a qb⁹ fit dolor: cuius doloris cā est solō ꝯtinui. silr̄ dico de dolore q fit ab vlcere renū. vñ Auic. 18. tertij. cap. de vlcerib⁹ renū dicit. cā vlceris ꝛc̄. ꝛ sunt cāe sepatiōis ꝯtinuitatis: ꝛ ita posset assignari cā de alijs doloribus: sufficiat tamen ad p̄ns solum log de dolore proueniente a lapide renum.

Difficultas mict⁹. ¶ Difficultas vō mingēdi accidit a lapide oppilāte ꝛ obturāte viā vrine. vñ nā nō p̄t libere trāsmittere ꝛ euāre vrinā conat̄ illā expellere: ꝛ i tali expulsiōe difficultat̄. hec est ḡ difficultas mingēdi q̄ accidit cā oppilatiōis fcē a lapide: sic dicit Aui. 21. fen tertij. illi⁹ rubrice. Difficultaꝫ vrine: ꝛ retētio ei⁹. ꝛc̄. ꝛ multotiēs qdē fit sanies cā oppilatiōis aut lapidis. s. cā oppilatiōis: ꝛ ītra subdit. Cāe vere mēbri mittentis facte. s. difficultas vrine: aut retentio cui⁹ est vt fit in renib⁹ apostema calīn duꝝ aut lapis. Serapio vō. 4. breniarij. cap. 29. de distillatione vrine ꝛ lapide sic inquit. Sic accidit vt oppiletur collum vesice ꝑꝑ humiditates grossas sanguinē grossuꝫ coagulatū aut lapidē q̄re accidit difficultas vrine. Si aūt accidit difficultas vrine: ꝛ exꝑssio vacua abrasione vesice: ꝛ coarctatione ei⁹ ꝛ tensione sigñat illud oppilationem in renibus aut vijs vrine: ꝛ ita appet q̄ difficultas ista mingēdi ꝓueniēs ab oppilatiōe fcā in lapide p̄t ꝓuenire ꝑꝑ oppilationē in renib⁹ viaꝝ vrine ꝛ colli vesice ꝛ vsqꝫ ad vltimū foramen vnde exit vrina.

Grauedo pectinis. ¶ Et ex ista radice sequit̄ grauitas in pectine: maxie cum diu ꝛ longo tp̄e retinet̄ vrina: ꝛ nō solum sequr̄ grauitas in pectieximo qñ ex toto retinet̄ vrina seqtur tumor in ventre tēsiorꝫ dolor: ꝛ hoc ēt fit in ꝑtibus genitalibus: sic experiētia docet ꝛ quotidie videre occurrit peritis in arte. retenta. n. vrina vltra debitum grauitatem generat: dolorez facit: ꝛ iterdū ad ꝑditionem hominem ducit.

Excoriatio. ¶ De excoriatiōe vō renū loqtur Auēçoar lib. 2. tractatu 2. cap. 2. de egritudinibus renū ꝛ suis spēbus. vbi dicit. Et postq̄ꝫ lapis ꝯfirmat⁹ est in renib⁹: ꝛ nā expellit ipm ex̄ excoriant̄ i p̄ exitu renes: ꝛ iterdū excoriāt̄ vene: vñ sanguis mult⁹ exit cū vrina ꝛ sine vrina ꝛ aliqñ dictus lapis intrīsigit̄ in renib⁹ q̄ in sequestratiōe ipsi⁹ frangit̄ vel aperitur arteria: ꝛ sanguis q ab ea emanat est magis rubicūdus ꝛ lucidus ꝛ subtilioris substantie q̄ꝫ sanguis venarum.

Ulc⁹ ¶ Sꝫ de vlceribus renū ꝓcedētibus ex lapide gñato dicendum est. vbi p̄mo notādum q̄ vlcus est plaga putrida q̄ facit saniem ꝛ pus. Vñ Auic. 4. fen q̄rti tractatu tertio. caplō de vlcerib⁹ sic dicit. Ulcera gñantur a vulneribus ꝛ ab exituris ruptis ꝛ a pustulis solōne ꝯtinuitatis in carne qñ facit saniē ꝛ pus noiatur vlcus: ꝛ ita si ex lapide in renibus gñato ꝛ eruptore a renib⁹ remoto facta sit fissura: ruptura: vel excoriatio taliter q̄ post exitū sanguinis loc⁹ saniet̄ur sanies emanat aut ꝓcedat a renibus di vlcus ī reni bus: ꝛ ad istū itellectū fit mētio de vlcere ī renib⁹: ꝛ ita q̄ꝫ pia vl⁹ multas hēat cās: tñ hic s̄mo de vlcere ꝓcedēte a lapide renū. vñ Auic. 18. fen tertij. cap. de vlcere renū dic̄. Et fiūt vlcera ꝑꝑ lapidē q egredit̄: ꝛ Auēçoar lib. 2. caplō de lapide renū: ꝛ suspect⁹ dic̄: ꝛ post expulsionē ipsi⁹ lapidis a loco remāet ibi vlceratio: ꝛ sensibilitas doloꝝ ꝛ subdit modicū ītra: ꝛ accidit qñqꝫ q̄ vñ lapis remouet̄ ibidem sanies ꝑcreat̄ ꝛ dolor ibi figit̄ ꝯtiue donec liberet̄ eger vel moriat̄. Est ḡ cā vlceris ī renib⁹ fissura seu ruptura q̄ fit a lapide renū. ¶ Et ꝯsile dōm ē de vlcerib⁹ q̄ fiūt ī vijs vrīe qꝛ ī porris vritidib⁹ seu emulctorijs: sic dē ō vlcerib⁹ renū. ¶ Notādū tñ hic q̄ vlcera renū sūt minoris malitie q̄ꝫ vlcera meatuū: dicēte Aui. loco allāto: ꝛ vlcera q̄dā renum minoris malitie sūt q̄ꝫ vlcera vesice: ꝛ q̄ꝫ vlcera meatuum iter vtrūqꝫ: ꝛ q̄ꝫ dispō vlcerum meatuū inter duo emulctoria ponit cām dicēs. ꝛ cā in hoc est q̄ vlcera mēbri neruosi difficilioris sunt sanationis q̄ꝫ vlcera mēbri carnosi.

¶ De mictu āt sanguis q fit a cā lapidis pꝫ qꝛ p̄t eē lapis cā sectiōis aut rupture aut apriōis vene ī renibus aut vijs vrine ex q̄ sanguis emanabit. vñ Aui. 18. fen tertij. cap. de mictu sanguis dic̄. aut ē ī ꝑtib⁹ mēbroꝝ vrīe mict⁹ sanguis ꝑꝑ icisionē vene: aut aprionē ei⁹: aut abscisiōe: aut corrosione ꝛc̄. ꝛ Auerrois q̄rto colliget. cap. de signis exeūtium a corpe dic̄. Sꝫ sanguis q ex vijs vrīe egredit̄ aliqñ a vesica ꝓuenit: aliqñ a renib⁹ ī ꝛ aliqñ ab epatꝫ gibbositate: ꝛ qa renibus exit: egredit̄ ꝑꝑ duas cās: aut ꝑꝑ vene aprōez: aut ꝑꝑ ipsoꝝ renū fissurā: sic accidit ꝑꝑ lapides in eis gñatos: qꝛ multotiēs in eoꝝ sba gñant̄ sic gña: ꝛ postea lacerāt lapides ipsoꝝ carnē: ꝛ egrediunt̄: ꝛ qñ hoc accidit incipit in ipsos ꝛ durat q̄usqꝫ virtus expulsiua expellit ipsos: ꝛ vtplꝫ gñant̄ in ꝯcauitate ipsoꝝ ꝑꝑ sepatiue virtutis debilitatē q̄ separe nō pōt aquositatē sanguinis. ꝛ ꝑtis ex q̄ renes nutriuntur a p̄te terrestri. ꝛ aliqñ gñant̄ ꝑꝑ defectū virtutis assimilatiue: q̄ p̄tē ex q̄ mēbroꝝ multū dēat assimilare nō pōt ēt a lapide ꝯuertit̄. hoc ēt tactum fuit supra vbi dicebat̄ in caplō scdō q̄ mictus sanguis pōt ꝓuenire ꝑꝑ scissurā panniculi colatorij aut viaꝝ vrine ꝛc̄. cuius scissure cā ē lapis ꝛ multe alie p̄nt esse cāe mictus sanguis: de qbus ad p̄ns non ꝑtinet ꝑtractare: pꝫ ex hoc igit̄ q̄uō ex lapide in renibus gñato sequr̄ dolor magnus: difficultas mingēdi: grauitas in pectine: excoriatio: vlcus in renibus: mictus sanguinis: sicut antea dicebatur.

Uenio nunc q̄nto ad ponēdū signa lapidis ī renibus declarātia. ꝛ p̄ dicam de colore sba q̄ꝫtitate ꝛ figura lapidis renuꝫ. ex quo apparebit dr̄ia iter lapidē renū ꝛ lapidem vesice: scdō tangā signa que sumunt̄ ex p̄te loci dolētis: ꝛ ex mō seu q̄litate doloris. tertio ponā signa que maxie ex vrina accipiunt̄: quarto describā signa dr̄ia significātia colicā ꝛ lapidē renez: ex qbus apparebit dr̄ia doloris colici a colore lapidis renum. Signa

¶ Dico igr̄ p̄ q̄ lapis in renib⁹ cognoscit̄ ex colore: nā vtplūn dictus lapis declinat ad rubedinē: imo vtplꝫ est coloris rubei: cui⁹ dicti rō signari pōt q̄ renes sunt rubei: iō lapis q fit in renib⁹ ē rubeus: ꝛ ita dici p̄t de arena in renib⁹ ꝯbit. n. res colorē aut formā: qꝛ figurā a loco in quo ē vt fit suis ꝯdōnib⁹ ꝯuarij. ꝛ ita si lapis gñet̄ ex mā sanguinea vel collica erit coloris rubei agilr̄. si āt fiat de mā flatica vl̄ melācolica adhuc p̄t rubificari ꝑꝑ morā et alteratiōez quā dicta mā recipit in renib⁹. ¶ Suba vō lapidis renuꝫ ē moll̄ et lenis et tenera respectiue ad lapidē in vesica: iō si lapis q fit in renibus tāgat̄ manibus facilius frāgitur q̄ꝫ frangat̄ lapis vesice: q̄ꝫuis aliqñ repiat̄ lapillus sepius renalis durissimo durissime sube: vt ego vidi. ¶ Sed q̄ꝫtitas dicti lapidis ē ꝑua relatione ad lapidē in vesica: qñ generat̄ in loco nō multū amplo. ē. n. locus renū strictus respectu ad vesicā. de his oībus. vꝫ: colore suba et q̄litate lapis renum dicebat Aui. 18. fen. tertij cañ. cap. de lapide renum qñ sa-

est cópõnẽ iter lapidẽ renũ ⁊ vesice. est. n. ille q in renibꝰ est
leuioꝛ parũper. i. minoris duriciei: ⁊ magis declinat ad ru
bedinẽ: ⁊ ille q est in vesica est durioꝛ ⁊ maioꝛ valde: ⁊ ma
gis declinat ad nigredinẽ. i. fuscitatẽ: ⁊ ad cinereitatẽ ⁊ ad
albedinẽ. Serapio vo. 4. breuiarij. ca. 19. de gñõne lapidis
sic dicebat, de sba ⁊ q̃ntitate lapidis ⁊ distinguimus iter lapi
dẽ generatũ in renibꝰ ⁊ iter illũ q gñat in vesica pp magni
tudinẽ ⁊ suba: q̃ est: qꝛ ille q fit in renibꝰ est minoꝛ ⁊ leuioꝛ
⁊ mollioꝛ: ⁊ nõ fit minoꝛ nisi pp puitatẽ raritatis q̃ est in re
nibꝰ: ⁊ qñ nõ est poſſe vt tẽdat multa. i. res pp spissitudinẽ
corpis ipsoꝝ: ⁊ qꝛ lapis ipse nõ forsitã figit in eis tpe lõgoꝛ
⁊ factꝰ est mollioꝛ pp puitatẽ more sue. lapis aũt gñatus in
vesica ẽ maioꝛ ⁊ vehemẽtioris duriciei qd est: qꝛ ꝯcauitas
q̃ est in vesica est maioꝛ: ⁊ extẽsio eiꝰ ẽt est plus pp subtili
tatẽ eiꝰ q̃ assimulat pãniculo: ⁊ qñqꝫ est neruosa: ⁊ figit in
ea lapis tpe longoꝛ: ⁊ sic ex istis capit diũa iter lapidẽ renũ
⁊ lapidẽ vesice. ¶ Figura vo lapidis renũ seu forma eiꝰ di
uersimode repit. naꝫ lapis renũ: aliqñ est figure seu forme
rotũde: aliqñ triãgularis: aliqñ q̃drate: aliqñ vo est asper:
aliqñ lenis vt ꝯfir ad figurã. de hac vo figura seu forma di
cebat Haly. 3. techni ꝯmento illiꝰ ptis. Que vo lapidẽ cir
ca vesicã ⁊c. verũtñ lapis gñatus in renibꝰ ẽ minoꝛ: ⁊ sub
tilioꝛ q̃ꝫ lapis gñatus in vesica: ⁊ figura ẽt eiꝰ est rotũda cõi
ter: ⁊ currit cũ vrina. pp hoc qdẽ nã ipellit qñ adiuuamus
eã cũ medicis. Ego vo iã vidi lapidẽ oblõge figure ad simi
tudinẽ nuclei oliuaꝝ magne: ⁊ notabil' q̃ntitatis: de q̃ mi
rãdũ erat in quodã nobili notabil' ciuitatis nre Senaꝝ q
post multos dolores renũ illoꝝ ⁊ grauedinẽ pectinis ⁊ re
tentionẽ vrine illũ expulit cũ satis magna sanguis effusio
ne facta pmo in eiꝰ cura multis ⁊ multis remedijs.
¶ Ex pte vo doloris aut loci dolentis hec accipiant signa
lapidũ in renibꝰ ondẽtia: ⁊ pmũ dicẽdũ est ꝙ doloꝛ fixus i
renibꝰ cũ grauitate in ꝯtẽtiua renũ: vbi nõ fit alia repulsio
vel mã coarctãs signat lapidẽ renuꝫ: hoc dictum ꝓ pte pꝫ
auct. Auer. 4. colliget. c. de signis egritudinũ renũ. vbi dic
Sꝫ signũ gñõnis lapidũ in renibꝰ est doloꝛ fixus ab ipsiꝰ
gñõnis pncipio quousqꝫ nã illos abijcit ad ex: ⁊ ꝓ alia pte
de grauitate pꝫ ex Auic. 18. tertij cap. de signis lapidis re
nũ. vbi dicit. in dispõne vo ꝯgelatiõe lapidis ⁊ gtis eiꝰ ⁊
gtis patiẽtis ipm qd nõ est repletio vehemẽs coarctans
cõmouẽs lapidẽ retẽtio grauitatis tm̃. i. sentit pñtia graui
tatis tãtum. ¶ Scdm signũ doloꝛ vehemẽs in renibꝰ: ⁊ ẽt
in emulctorijs cũ difficultate mingẽdi: ⁊ grauitate i pecti
ne significat lapidẽ renũ. de isto signo dicit Almãsoꝛ nono
Almãsoris ca. de lapide renũ. Si aũt eger sentit cũ difficul
tate mingẽdi vehemẽtẽ doloꝛẽ in renibꝰ ⁊ in emulctorijs
⁊ nauseã ⁊ vẽtris ꝯstrictionẽ in renibꝰ: lapis eẽ monstrat.
¶ Tertiũ signũ. doloꝛ magnus: ⁊ vehemẽs in renibꝰ ⁊ in
alchatim ⁊ vsqꝫ in inguinẽ lapidẽ signat: qd mouet ⁊ de
scẽdit ad vesicã. De isto signo loqtur Aui. 18. fen tertij. ca.
de signis lapidis renũ in fine vbi dic. Signa vo motus la
pidis sunt grauitas doloris ⁊ eius vehemẽtia: ⁊ descensio
eius ex alchatim vsqꝫ ad inguinẽ ⁊ ad emulctoria: ⁊ tũc iã
puenit lapis ad vesicã: ⁊ cũ sedat ille doloꝛ: tũc iam puenit
in vesica. De alchatim vo dicit Aui. pma fen primi ca. 10.
de anothomia spõdiliũ alchatim spondiles iste sunt qnqꝫ
vo cum alnoniuc est sicut basis totius dorsi: ⁊ ipse. s. spon
diles sunt: ⁊ differunt os femoris ⁊ sunt a qbus nerui pe
dis oriunt ex isto colligit quid est alchatim. colligitur etiã
ꝓpter quid in doloꝛe lapidis renũ apparet dormitio pedis
⁊ doloꝛ femoris ⁊ pectinis ⁊ alchatim si bene consideret.
¶ Quartũ signum colligitur ex signis Haliabatj in sua di
spositione regali de signis lapidis renuꝫ: vbi dicit. Signa
calculi ⁊ arene renũ sunt qꝛ vrina paulatim exit: ⁊ cũ ardo
re: ⁊ cũ ipsa arena apparet grauitas ⁊ doloꝛ in ilijs ⁊ cõfi
niũ lumboꝝ: ⁊ nõnunq̃ꝫ cum doloꝛe punctura ⁊ egritudo
in testiculo apte renis ifirmi ⁊ doloꝛ i crurib ⁊ pedibꝰ cũ
dormitiõe pedũ pp pticipationẽ p vẽas pulsantes. ¶ Ex
istis quatuoꝛ signis nũc positis: ⁊ ẽt ex his q̃ dicent pt qs cõ
prehẽdere ꝙ doloꝛ in renibꝰ pueniẽs a lapide renũ differt
a doloꝛe renũ pueniẽte a vẽtositate: aut a mã aliquo diũs
ꝯprehẽdit p multa signa q̃ hic ponunt de lapide renum.
¶ De signis vo q̃ ex vrina apprehẽdunt lapidẽ in renibꝰ
significãtibꝰ accipiat hoc pmũ sicut Aui. nos docet si vri
na in pmis est grossa. s. añ gñõnẽ lapidis: deinde icipit atte
nuari ⁊ subtiliari: ⁊ attenuat ex eo qd retinet grossũ ⁊ tur
bidum: tũc estimandũ est ꝙ lapis generat i renibꝰ. hoc pꝫ
qñ mingit grossum ⁊ turbidum nõ exñte lapide significat
sanitas ⁊ fortitudo virtutis expulsiue ⁊ significat ꝙ vie sũt
late ⁊ meatus sunt apti ⁊ lati. Et si mingit subtile: ⁊ clarũ
post turbidũ signũ est ꝙ facta sit oppilatio ⁊ ꝙ mãe retinẽ
tur: ⁊ ꝙ vie sunt stricte ex qbꝰ causis lapis gñat. ¶ Scdꝫ
signum. q̃nto vrina est vehemẽtius clara: ⁊ ꝯtinue clarioꝛ
⁊ paucioris sediminis signat ꝙ lapis est iã factus ⁊ durus
hoc signũ intelligit ꝓsupposito pmo signo. hoc pꝫ pp ma
gnã oppilationẽ q̃ fit in renibꝰ a lapide pp quã vrina fit ve
hemẽter clara: ⁊ in ea nõ appet sedimẽ pp dictã oppilatio
nẽ q̃ fit a lapide: ⁊ cãꝰ oppilationis cã mãe retinent: ⁊ sedi
men nõ appet in vrina. de hac oppilatiõe loquit Auer. 4.
colliget. c. de substãtia vrine cũ dicit. Et ex renibꝰ multum
subtilitatẽ vrine adiuuantibꝰ est viarũ oppilatio. Et ppea
vrina calculosoꝝ subtilis est. Ista signa ꝯtinent veritatẽ: ⁊
marie si qñ mingit grossum ⁊ turbidũ cũ eo mingit arena
rubea q̃ significat lapidem in renibꝰ: ⁊ post mingit claꝝ ⁊
subtile. De istis ambobus dicit Aui. ad horã sitꝫ signoꝝ aũt
lapidis q est in renibꝰ pmũ est in vrina ⁊ est cum vrina. in
pimis est grossa: deinde incipit conuerti ad tenuitatem: ⁊
attenuat pp retẽtionẽ turbidi: tunc existima eius gñõnem
q̃uis qñqꝫ mingat in principio re: ⁊ tenuis: ⁊ sequit line
ra ifra ꝓ scdo signo: ⁊ q̃nto plus est vrina vehemẽtius cla
ra ⁊ assidue clara: ⁊ paucioris sediminis significat ꝙ lapis
est durioꝛ: ⁊ sequit lra ifra: ⁊ cõfirmat significatio in oibꝰ
illis si vides arenam residentẽ ⁊ tendentẽ ad rubedinem ⁊
citrinitatem. ¶ Tertium signũ. ꝙ vrina est alba cruda sic
aqua: qꝛ aquosa cũ semidine: ⁊ maxime qñ in tali vrina ap
parent alie significationes dicte. De hac vrina. dicit Sera
pio. 4. breuiarij. cap. 19. Et cognoscimus hoc ex eũone vri
ne aquose: ⁊ sediminis arenosi in ea qd est vsquequo faci
ant videre signa que significãt gñõnem lapidis. De hac eti
am loquitur Auer. 4. colliget. maxime de sedimine areno
so: vbi dicit. Et arenosum. s. sedimen aut significat lapidem
coagulatum aut incipientem coagulari. ⁊ si fuerit rubeum
significat lapidem in renibꝰ: ⁊ si album significat lapidem
in vesica. ¶ Quartum signum. vrina nigra vel turbulen
ta: ⁊ sicut fuligo vel sanguinea vt lotura carnis qua fuerit
arena rubea: ⁊ de consuetudine patientis est vt mingat la
pillos vel arenam cum doloꝛe significat lapidẽ renũ. in ve
ritate istud signũ satis apparet qꝛ significat lapis mouetur
vel est motus: de isto signo dicebat Ras. in diuisionibꝰ cuꝫ
enim est in ea. s. vrina sicut arena: ⁊ de cõsuetudine egri est
vt mingat post doloꝛem. s. in illis lapidem: aut non minxit
vrinam cum qua fuit doloꝛ tunc est lapis. ¶ Quintum si
gnũ. vrina tenuis ⁊ alba cum arenula rubea ⁊ arenoso se
dimine pcedente lactea: aut turbida grossa cum doloꝛe ⁊
grauitate renum cum punctura ⁊ doloꝛe ani ⁊ ancharum
⁊ dormitione pedis ex parte renis infirmi: ⁊ aliquando te
sticuli ex eadem parte renis infirmi ⁊ vrina exit paulatim
cum ardoꝛe: aut pũctione virge lapidem in renibꝰ signifi
cat. hoc signum ponitur a Gilberto anglico particula sex
ta. c. de causis gñõnis lapidis. hoc signum satis est efficax:
⁊ veritatem ondens: ita ꝙ qñ omnia predicta vel maioꝛ
pars istoꝝ apparet tenẽdũ est lapidẽ foꝛe in renibꝰ: cã aũt
prium in signo positarũ satis apparet si bene ꝯsideramus.
¶ Sꝫ qꝛ raro fit calculus aut lapis renuꝫ gn ẽt cõicentur

Int᷑ lapidis dolorē ꝛ colicū ꝛ cōueniētia eorum.

accidētia colice: ꝛ sil'r ergo nūc dōm est in qb⁹ ɔueniūt hee
due passiōes ꝛ in qbus differūt. ¶ Primo tñ notādū est q̄
colica est dolor fortis q̄ fit in itestinis grossis. maxime tñ i
itestino dicto colon: ꝛ ide dr̄ colica. fit aūt dolor ita fortis
in colica ꝑ̄ solutionē ɔtinui: qr̄ de nā colice est vt in ea fiat
solo ɔtinui vt colligit̄ .16. tertij trac. caplo tertio colica ꝛc̄.
¶ Cōueniūt ḡ p̄. qr̄ h̄ accn̄a coiter eueniūt in colica. vz. do
lor fortis: dolor mutabilis: dolor icurabil': dolor in dorso
aliqñ tremor minorat̄ appetit⁹: imo remouet̄ fit subuersio
stōi: fit nausea satis fortꝫ sudor frigidus sincopis: q̄ oīa vel
plura ex istis eueniūt in lapide renū. vñ Auic. 16. fen tertij
trac. tertio. cap̄ de dr̄ia q̄ est iter colicā ꝛ lapidē renū dicit.
Qñq3 accidūt in lapide accn̄a colice p̄dicta: qm̄ colon ipꝫ
ɔicat renib⁹ q̄re accidūt eis colon dolor q̄ est ei ꝑpꝛ. no: ꝛ
accidūt ei accn̄a sua q̄ ꝑtinent illi dolori. s. renali. ¶ Sz dif
ferūt ista: qm̄ dolor fortꝫ q̄ est in lapide renū occupat mino
rē locū ꝛ est ꝑuus rōne loci in quo est: qr̄ loc⁹ renū est stri
ctus ꝛ est dolor acut⁹ q̄si fit acus pūgens: dolor āt colicus
occupat maiorē: ꝛ est maior rōne loci in quo est qr̄ ɔcaui
tas intestini colon est magna. Et ex isto p̄t rn̄deri si q̄rat̄ q̄
lis dolor est in gn̄e dolorꝫ: ꝛ quō noiatur dolor lapidis re
nū. dōm est q̄ sic dicit Auerroys q̄rto colliget. caplo de re
nibus significātibus egritudines: ꝛ cās eorꝫ: vbi dicit: sed
dolor martellinus ꝛ dolor silis ꝑ̄ctioni acus grosse nō sūt
nisi ex hūorib⁹ frigidis: sic dolor colice aut cā humoris la
pidean sicut accidit in renibus cā arenulaꝝ. ¶ Scdo diffe
runt: qr̄ dolor colicus est ambulatiu⁹ ꝛ mutabilis: ꝛ fit su
bito ꝛ vpl'z icipit a p̄te iferiori dextri lateris: ꝛ tēdit supi⁹
ad sinistrū: sz dolor lapidis icipit retro in renib⁹: ꝛ stat fix⁹
ꝛ cū mouet̄ dolor descēdit paulatī vsq3 ad locū vbi firma
tur: ꝛ declinat ad posteriora v̄sus renes. ¶ Tertio. dolor i
crurib⁹: ꝛ dorso ꝛ aliqñ tremor fiūt plus in lapide renū q̄
in colica ex eo: qr̄ renes plus cōicant cū dorso: ꝛ crurib⁹ q̄
faciāt itestina. ¶ Quarto. dolor colicus fit subitus: ꝛ i tpe
valō breui: dolor āt lapidis fit paulatine ꝛ augmētatur: ꝛ
fit fortis in fine suo: sz casus appetit⁹: subuersio stōi: vomi
tus nausea fine fortis sudor frigidus sincopis fiūt plus: ꝛ
sepi⁹ in colica ꝛ fiūt in lapide renū fiūt min⁹ ꝛ nō ita sepe.
¶ Et est alia dr̄ia notandū. vz. dolor renalis: qr̄ lapis renū
fit fortis hora vacuitatis stōi: ꝛ dolor colic⁹ alleuiat̄ hora
vacuitatis stōi: ꝛ fit fortis qñ aliqd sumit̄ de cibo: vel cum
cib⁹ est in stō isti⁹ dr̄ie posite ab Auic. rō est plana: sz bñ cō
sideret̄: ꝛ illā dimitto intelligēti: q̄uis aliter dicat sup ter
tio can̄. fen. 18. tractatu. 2. cap. d̄ signis lapidis renū. ¶ Ex
oīb⁹ dictis hui⁹ capituli colligo hoc signū ꝑ aggregationē
multoꝝ. vz. q̄ si dolor est fixus: ꝛ fortis in renib⁹: ꝛ i emul
ctorijs ꝛ ilijs in alchatim: ꝛ pectine vsq3 ad iguina: ꝛ aliqñ
est dolor in itestino eiusdem ꝑtis renis ifirmi: ꝛ dolor incu
rabilis ꝛ in pedib⁹ cū dormitiōe pedis eiusdē lateris cum
grauitate ɔtinua renū: ꝛ fixio lūboꝝ cū grauitate pectinis
ꝛ est dolor ani: ꝛ anchaꝝ ꝛ vrina est grossa in p̄mis: po
stea subtilis clara cū pauco vel nullo sedimie: ꝛ vrina aq̄sa
alba cruda cū sedimine arenoso rubeo vl' vrīa est nigra: vl'
turbulēta vt fuligo ꝛ vrina cū ardore: ꝛ pūctiōe vge q̄ gut
tatim exit vel paulatim: ꝛ de ɔsuetudine egri est vt migat
arenaꝫ vel lapillos. hec oīa vel plura ex istis sil' vel maior
ꝑs ipsoꝝ repta in patiēte significāt lapidē renū in veritate:
imo aliqñ vnū ex istis solum cum aliquo adminiculo signo
rum predictoꝝ lapidē renūꝫ certe significat ꝛc̄.

Pertractatis ꝛ declaratis p̄cedētib⁹ q̄ in capi
tulis posita sunt: q̄ oīa p̄missa fue
runt ad ampliorem doctrinā seu noticiā illoꝝ q̄ in cura la
pidis renū dici debēt. nūc sexto ꝛ vltio ponēda est cura: ꝛ
p̄ dicēdum est de ꝑseruatione a gn̄ōne lapidis renum: vbi
ostendet̄ quō corp⁹ humanū a tali passione calculosa renum
hēat ꝑseruari. scdo dicēdū est de curatiōe: ostēdēdo quō cor
pus humanū hac egritudie lapidosa renū hēat curari. ter
tio dōm est de remotiōe accidētiū eueniētiū in hac passiōe
vt sūt dolor magn⁹: difficultas mingēdi: grauitas in pecti
ne: excoriatio: vlcus in renib⁹: mictus sanguinis ꝛc̄.
¶ De p̄: qr̄ de ꝑseruatione. sciēdū est q̄ cā ꝑseruatiua in ꝓ
posito accipit̄ satis large. put ɔuenit corpori sano vt nō ca
dat in egritudine: vel ꝓut ɔuenit corpori paꝝ lapso: vt ipꝫ
ɔseruet ne cadat in morbū vel vt ip̄m paꝝ lapsum trāsmu
tet: fm quem modū fuit locutus Gal'. de cā ꝑseruatiua in
tertio techni. illa p̄te. Dehinc v̄o dicēdū est de eis q̄cunq3
fm priorē ordinē accipiebam⁹: vocat̄ āt ꝑseruatiua: ꝛ Ha
ly. in cōmēto cā ꝑseruatiua est q̄ facit euadere a casu i egri
tudinē. si eni humores sūt grossi aut viscosi plus q̄ ɔuenit:
tūc sūt apti facere morbū: ꝛ iō ne hoc faciāt debet̄ eis ꝑser
natiōe labant̄ in morbū: ꝛ ita ne faciāt lapidē. hec āt ꝑ ser
natio fit: ꝛ ɔplet̄ ꝑ debitā administrationē sex reꝝ nō nāliuꝫ
q̄ si hūano corpi debite applicent̄ custodiūt sanitatē: si aūt
idebite applicent̄ faciūt egritudinē. ¶ Et si q̄rat̄ que sunt
iste res nō nāles dicēdū est q̄ apud auctores medicine re
periunt̄ ista noia res nālis: res nō nālis: ꝛ res ɔ̄ nām. vñ il
lud appellat̄ res nālis qd̄ ɔcurrit ad eēntialē ɔstitutionē
aut ɔpositionē corpis hūani: sic sunt elemēta ex qbus me
diate vel imediate fit corp⁹ hūanū tāq3 mixtū qd̄ fit ex ele
mentis. sil'r sic est ɔplo ꝑ quā corp⁹ ɔstituit̄ ꝛ conseruat̄. ē
eni ɔplo nāle instrm̄ q̄ mediāte aīa ɔseruat̄ in esse: ꝛ nāles
ꝓducunt̄ opōnes. sil'r sic sunt hūores: aut mēbra: aut virtu
tes: aut opōnes: aut spūs. ¶ Illō āt appellatur res nō nā
lis qd̄ pōt ɔueniēter ꝛ incōuenienter hūano corpi applica
ri: vt aliqñ ɔseruet ip̄m: aliqñ v̄o ip̄m ꝑmutet a sana dispō
ne: sicut. v̄. ḡ. aer dr̄ res nō nālis: qr̄ pōt hūano corpi taliter
applicari vt ɔseruet: aliqñ v̄o vt dcm̄ corp⁹ ꝑmutet: simili
ter cibus ꝛ potus pn̄t ɔueniēter ꝛ incōuenienter corpi hu
mano applicari: sil'r somnus ꝛ vigilia: sil'r inanitio ꝛ reple
tio: sil'r motus ꝛ quies: sil'r accidētia aīe: ꝛ sic res nō nāles
apud auctores noiant̄ sex. s. aer: cib⁹ pot⁹: somnus vigilia
inanitio repletio: motus ꝛ quies: ꝛ accidentia aīe. ¶ Illō
aūt appellatur res ɔ̄ naturam qd̄ nō facit ad corporis con
stitutionē nec ad eius ɔseruationē: imo potius facit ad de
structionem seu lesionē: ꝛ iste res ɔ̄ nām apud auctores di
cuntur esse tres. s. morbus causa morbi ꝛ accidens morbi.
¶ Quibus ex dictis inferūt q̄ de eodē verificat̄ esse natu
rale nō nāle: ꝛ ɔtra nām siue preter nām. naꝫ de isto termi
no aer dicitur q̄ est res nālis: ꝛ de eodem dr̄ q̄ est res non
nālis sic intelligenti pz: sil'r de eodē dr̄ q̄ est res ɔ̄ nām seu
p̄ter nām: qr̄ aliq̄s aer est cā egra: ꝛ sic dr̄ res ɔtra nām.
¶ Ex isto appet quō res nō nāles ꝑseruāt corp⁹ humanū
ne cadat in egritudinē qñ debite hūano corpi applicantur
in qua d̄bita applicatiōe corp⁹ ꝑseruat̄ a passiōe calculosa
renū. de istis igit̄ reb⁹ nō nālib⁹ nūc ꝑticulariter dōm est.
¶ Et p̄mo de aere: eligat̄ aer nostre habitatiōis q̄ntum ha ꝑ Aer.
beri pōt tēpatus clarus nō turbatus subtilis oriētalis bo
ni odoris lucidus qetus celo discoopertus non reclusus cui
nō fit admixtuꝫ aliqd aliud ext̄neum ex vaporib⁹ ꝛ fumis:
aer vero habēs oppositas ɔdōnes nūc dictas nō est bon⁹
excepto tñ q̄ tpe pestis cōis aer reclusus rectificat⁹: vt dꝫ
est melior q̄3 discoopertus ꝛ est rō: qr̄ aer discoopertus magis
recipit impressionē. De aere vero bono ꝛ tēperato: loqtur
Auicen. 2. fen primi. doctri. 2. cap. de affectiōe aeris qui cir
cūdat corpora. vbi dicit. Et aer qdem dum est temperatus
ꝛ clarus neq3 substantia extranea complexioni spūs ɔtra
ria ei admiscetur est sanitatem efficiēs: ꝛ ipsam conseruās
ꝛ cum mutat̄ sue opatiōis contrarie operatur: ꝛ caplo. 6.
eiusdem doctrine de aere turbato dicit. Aer turbatus tri
stificat animā: ꝛ cōmiscet humores. de aere subtili loqtur
Auic. scdo canticoꝝ vbi dicit. Et inspiciet etiam v̄sus par Ser. 6.
tem oriētalem q̄ est ei subtilior: ꝛ cōmētator super ꝛ p̄ eius
illo verbo ait sic: qm̄ pars orientalis ꝛ cuius aer est subti dez. 113.
lior. ¶ Si aūt contingat q̄ aer nō possit ita eligi tunc ho

mum est vt in hyeme rectificet aer mansionis cū igne facto
ex lignis quercus lauri iuniperi cipssi: ꝛ siūb⁹: ꝛ nō sit ter/
rena aut in loco mali odoris: vel pōt mansio vel habitatio
suffumigari aspgendo sup carbones de lignis dictis stora
cem aut lignū aloes. s. iuniperi aut thus aut corticem thu/
ris aut masticem vel pulueres istos simul. ¶ In estate vo
ꝛ maxie in dieb⁹ canicularib⁹ pōt aer mansionis rectifica
ri cum sandalis aq̄ rosata aceto camphora cū floib⁹ vio
larum rosaꝝ balaustiarū ꝛ florib⁹ lambrusce: ꝛ salicibus ꝛ
vitis: ꝛ filibus: ꝛ cum pomis odoriferis vt sunt citri citran
guli limones: arancij: ꝛ folia predictorum ꝛ ꝛ citonla bene
matura ꝛ similia redolentia ꝛ sicut sunt odores boni ꝛ aro
matici q̄ confortant virtutes sicut ponit Auic. in lib. de vi/
rib⁹ cordis. caplo scdo. de medicinis letificādi ꝛ confortā/
di vbi dicit. Spiritus enim naturalis inclinat ad aromati
citatem: ꝛ confortat ꝛ refocilatur ex ea: ꝛ ꝯsequenter inde
virtutes proculdubio confortantur.

Can. ¶ Uiso de aere dicendum est de cibo ꝛ potu: ꝛ p̄ premittē/
di sunt q̄dam canones de modo: ꝛ ordine comedendi.
¶ Primo. nullus homo dꝫ comedere aut bibere nisi p̄mo
habuerit vere appetitū comedēdi aut bibendi: nec dꝫ tole
rare famē adueniente appetitu ne stomachus repleat pu/
tridis humorib⁹. ¶ Scdus can. nunq̄ꝫ dꝫ homo comede/
re aut bibere nisi p̄mo stomachus aut itestina fuerit a p̄i
mo nutriente euāta: q2 nihil deterius est in corpore q̄ꝫ nu/
triens sup nutriens quod nō est digestū mittere. ¶ Tertio
nihil est deterius in corpore q̄ꝫ fastidiū ꝛ ꝓprie si fuerit ex
malis nutrientib⁹: vnde si fuerit ex cibis grossis facit dolo
rem iuncturaꝝ ꝛ renū. si aūt subtilib⁹ facit febres acutas ꝛ
malignas. ¶ Quartus. nullo modo est comedēdū aut bi/
bendū ad saturitatem ꝛ nimiaꝫ repletionē: q2 ois repletio
in q̄libet dispositione est p̄tectabilis. ¶ Quintus. semp dꝫ
homo surgere a mēsa cum desiderio in aīa remanente ali/
q̄d vlterius comedēdi: q̄m illud tale desideriū statim post
vnā horā destruit. attendēda tñ est ꝯsuetudo: q̄m deterior
comestio nō est q̄ꝫ grauās stomachū: ꝛ deterior potus est
q̄ temperatū egredit. ꝛ isto modo natat. ¶ Sextus. in or/
dine assumptionis cibi debēt cibaria subtilia: ꝛ lenis dige
stionis p̄poni cibarijs grossis ꝛ dure digestionis ne si gros
sa p̄ponant subtilib⁹ corrumpant subtillima anteq̄ꝫ dige/
rant grossa: ꝛ ita ēt ex artificio debēt elixata ceteris pari/
bus p̄poni assatis. ¶ Septim⁹. nihil est deterius q̄ꝫ diuer
sa ꝛ varia cibaria in mēsa comedere: ꝛ cum hoc tp̄s in co/
medēdo ꝓlongat: q2 sic faciēdo plus comedit q̄ꝫ sit necēs: ꝛ
ꝛ digestio stomachi impedit. ¶ Octauus ꝯsuetudo: ꝛ vsus
in cibis ꝛ horis comedendi cū p̄ticularib⁹ ꝯditionib⁹ ꝛ ar
tificijs ꝛ p̄parationib⁹ ciboꝝ aliq̄n seruari habēt. pꝫ hoc ex
Auic. fen tertia p̄mi caplo de regimine eius q̄d comedit ꝛ
bibit vbi dicit. Et vsus sunt res extra rōnem. ꝛ hoc q̄dem
conseruandum vt omne experimentum rōnem vincat: est
nāq̄ꝫ cibus q̄ solet comedi in quo aliud existit nocumen/
tum: ꝛ est conuenientior bone non vsitate.

Panis. ¶ Istis can. p̄missis dicēdū est de pane: ꝯsequenter d̄ alijs
comestibilib⁹. ¶ Eligat ḡ panis de bono tritico: ꝛ melio/
ri haberi pōt q̄le est frumentū q̄d nascit in terra montuosa
ꝛ leui: ꝛ q̄d est ex messe sana collectū mundatū ꝛ expurga
tum a rebus ex̄neis ꝯseruato in loco mundo ꝛ nō humido
boni aeris: ꝛ nō in fouea cui nullū accidat nocumētum ex
aliq̄ re: ꝛ ad hoc adhibeat diligētia ꝛ sit panis bñ coctus
bñ fermētatus bñ ꝛ optime malaxatus: ꝛ purgat⁹ parū/
per salitus si plꝫ sit recēs vni⁹ vel duoꝝ dieꝝ ad plus: ꝛ a
cortice exteriori mūdatus nō sit actu calidus: q2 sic valde
nocet: nō sit durus: q2 sicut dicit Auençoar theysir: q2 q̄to
plus induratur eius grauior repitur digō: ꝛ ex eo grossi hu/
mores generant. Et Auicē. tertia p̄mi in fi. capli de regi/
mine ei⁹ q̄d comedit ꝛ bibit dicit ampli⁹ scire debes q̄ pa
nis ipedimētū cū nō digerit est multū. Panis vo cuiuscūq̄ꝫ

alteri⁹ ꝯditionis existat a nūc dictis vitādus est: ꝛ ita panis
azimus ꝛ azimela panis nō bñ leuat⁹ ꝛ fogacie ꝛ biscot⁹ ꝛ
crustule vitāda sunt. Et silr ois cib⁹ de pasta ꝛ silr ois ci/
bus fact⁹ de frumento: excepto pane bono. ¶ De carnib⁹ Carnes
bone ꝛ magis vsuales ex aīalib⁹ domesticis assumpte sūt
carnes hedi lactētis: ꝛ vituli lactētis arietis iuuēis castra
ti annalis: carnes vo porcine domestice iuuenes p̄parate
cū sale añ p aliq̄d tp̄s puū aliq̄n ꝯcedi p̄nt: ꝛ assate: q̄ꝫuis
cui⁹ frequēs vsus sit vituperabilis. De siluestribus vo aīali
b⁹ nō laudat vsus: lꝫ interdū possint ꝯcedi capreoli ꝛ lepo
res iuuenes: silr cuniculi: aut apri iuuenes ꝛ p̄parate cum
ꝯdimētis ꝛ saporib⁹ cū q̄b⁹ modica q̄ꝫtitas comedat ꝛ ra
ro. ¶ De volatilib⁹ accipiunt pulli galline capones p̄di/
ces fasiani turtures iuuenes pipiones ꝯpleti in pēnis: aues
minute degētes in cāpis ꝛ arborib⁹ ꝛ nō in aq̄s: aut lacu/
nib⁹: aut paludib⁹ ꝛ auis dcā cauda tremula multū vꝫ sui
ꝓprietate: sic testant auctores: ꝛ de ipsa dicet inferius. Se
gia pinguis ꝛ iuuenis auis agrēta bona est ꝛ laudat: vt pꝫ
expientia eā assumētis: ꝛ hoc affirmat: q2 raro de ea come
ditur. Carnes salite antiq̄te ꝛ desiccate ad fumuꝫ. Carnes
bouine caprine vaccine porcine hyrcine veteres ꝛ antiq̄: si
militer carnes vrsi cerui ꝛ carnes auium de lactucis: aut
paludib⁹ vel stagnis vel fluuialib⁹ vt anseris anat̄ ꝛ gruis
ꝛ similibus. ¶ Et de siluestrib⁹ omnes male sunt: verum
carnes anseris iuuenis ꝛ pinguis: aut anatis domestice: ali
quando p̄nt ꝯcedi: ꝛ de eis modica q̄ꝫtitas assumat. ¶ Ui
scera ꝛ interiora aīalium vitanda sunt: ꝛ silr adepta de san
guine ꝛ extrema aīalium: vt caput pedes: ꝛ q̄ ex membris
neruosa sunt: silr gelatina: q̄ fit cōiter ex dictis mēbris. Si
militer fercula q̄ fiūt ex carnib⁹ vt torteili ꝛ ꝛ silia vitanda
sunt: ꝛ q̄ p̄parant cū caseo ꝛ aromatib⁹ cū brodio que dan
tur ꝓ ferculo in principio p̄ndij. Item carnes assate ꝛ cali
de recluse ꝛ suffocate oino vitari debēt cuiuscūq̄ꝫ generis
carnū: rō q2 assatura suffocata ponit inter venena: vt vult
Auic. 6. fen q̄rti. ca. de assaturis. ¶ De piscib⁹ dōm est q̄ Pisce
omnes pisces sunt mali: ꝛ maxime de lacubus ꝛ stagnis ꝛ
aq̄s paludosis. Si tamen placet de eis comedere accipien
tur pisces parui de aquis currētib⁹ ꝛ fluminib⁹ petrosis
vel arenosis: ꝛ pisces dicti temali lucij de aq̄s bonis: ꝛ pi/
sces marini cū squāmis. Et si elixant decoquantur in aq̄ ꝛ
vino ꝛ comedant cum multis sp̄ebus bonis ꝛ sale: ꝛ bonū
est vt teneant in sale per aliq̄d temp⁹ anteq̄ꝫ decoquant: ꝛ
p̄nt etiam p̄parari frixi vel assi sup craticula spergēdo sup
eis salmugiā: que fit ex sale ꝛ aceto ꝛ vino modico cū pau
co olei: ꝛ semp cōdiant cum sp̄ebus: ꝛ semp cauēduꝫ est ne
comedant dicti pisces frigidi ꝛ reseruari post decoctionē:
ꝛ similiter cauēdum est ne statim cooperiant postq̄ꝫ deco/
cti sunt: venenū. n. efficiunt: sicut ponit Aui. 6. q̄rti. ꝛ indu/
cunt accidētia mala. ¶ Oua q̄ laudant sunt ex gallinis re Oua
cētia: ꝛ q̄ decoquunt sub cineribus vel in aq̄ tenera sorbilia
q2 magis nutritiua: de eis assumatur vitellus tantum: oua
dura vel quocūq̄ꝫ alio mō mala sunt. ¶ Caseus omnis vi
tandus est tam recēs q̄ꝫ antiqu⁹. Uñ Auic. 2. cañ. c. de ca/
seo: dicit gñat lapidē in renib⁹ ꝛ vesica: lac silr vitari dꝫ: q2
facit possidere oppilatiōes: vt ponit ibidem ca. de lapide:
verum lac multū comendat in vlcerib⁹ renū: ꝛ si quis vel/
let comedere caseum sit medij tempoꝛis de bono ꝛ optimo
dechinsure vel lucardo q̄ est minus nociu⁹. Silr legumi/
na sunt dimittenda ex quibus non fit panis vt sunt fabe ci
cera cicercule lentes ꝛc. sic ponit Gal. p̄ alimentoꝝ. c. 5. de
leguminib⁹. illi. n. fruct⁹ dnr demetri quoꝝ p̄ma ps est se
mē ꝛ quoꝝ semē: vtplm comedit. vitari ḡ dnt oia legumia
ꝛ maxime q̄ꝫtū ad eorum substātiā: ꝛ maxie vitāda sunt tē
pore q̄dragesime: q2 frequentior sit eorum vsus: verū bro/
dium ciceꝝ alboꝝ ꝛ rubeoꝝ ꝛ nigroꝝ pōt ꝯcedi: ꝛ est con
ueniēs: quia aperit oppilationes abstergit ꝛ mūdificat re
nes remouendo materias aptas conuerti in lapidem. Et

notañ. q aq̄ cicerū nigroꝝ ponit cū medelis ad frāgēdū
Olera lapidē. ¶ Olera facta ex herbis minutis: sicut q̄ fiūt ex at-
triplicib⁹ ꝛ spinachijs blita hortulana boragine feniculo
petrosilino apio sparagis mētha hyssopo saluia maiorana ꝛ
herbis seu folijs rapaꝝ: ꝛ silia sūt bona: ꝫ herbe crude nō
sūt bone: tñ pp gustū pñt ɔcedi: aliqñ ꝛ raro lactuca cū fe
niculo boragine petrosilio solsego saxifragia: ꝛ his siliat
de qb⁹ fiat ensalata: q̄ cōdiant̄ cū aceto sale ꝛ oleo. de ipsa
tñ modicū accipiat̄ ꝛ rarissime: ꝛ iterdū cū dicta ensalata
modum de porro pōt ɔcedi: qꝛ pꝛouocat vrinā nō tñ ɔcedit̄
hñtib⁹ renes vlceratos: qꝛ nocet renib⁹ vlceratis ꝛ vesice.
¶ De alleo porro ꝛ cepis: sic dicit Serap. de simplicib⁹ ca
pitulis ppꝛijs q pꝛouocat vrinā: ꝛ de cepe dicit q ei⁹ v̄tus
est apitiua: ꝛ decocta est magis pꝛouocans vrinā: ꝫ de meo
ɔsilio dimittant̄ ista acrumina p rusticis. ¶ De caulibus
v̄o est dōm q ipsoꝝ sub̄a est mala ꝛ mali nutrimēti ꝛ no-
cet stōcho: ꝛ qñ caules multū decoquant̄ ꝛ cū carnib⁹ ꝛ si
de stringūt vētrē: ꝛ qñ paꝝ decoquant̄ decoctio illa laxat
vētrē: ꝛ ob h brodiū de caulib⁹ paꝝ decoctis laudat̄ sm
Aui. 2° cañ. pꝛouocat vrinā ꝛ cinis radicis cauliū frāgit la-
Auic. 2° cañ. c. p̄ pidē. ¶ De radicib⁹: radix .i. raffan⁹ domestic⁹ ɔcedi pōt
qꝛ pꝛouocat vrinā ꝛ calefacit: ꝛ succus folioꝝ ei⁹ frāgit la-
pidē. veꝝ qñ comedit̄ añ cibū faciat vomitū ꝛ eructua-
tiones: ꝛ si post cibū comedant̄ iuuat ad digerendū. Et ra
dix syluestris est fortioris v̄tutis ꝛ opōtis q̄ domestici.
Ubi notañ. q aq̄ raffani distillata multū comēdat̄: qꝛ pre
seruat a lapide ꝛ iola ꝛ cū alijs medicis exhibita. Rape
absolute vitāde sūt: qꝛ generāt grossū humorē ꝛ crudū i
corpe humano. sic ponit Gal. 2° alimētoꝝ: ꝛ silr rapa i cō
posita: ꝛ silr reseruata cū saluia ꝛ aceto vitari dꝫ. De pasti-
naca dicit Auēzoar in cap. de lapide renū: ꝛ pastinace q̄-
uis sint grosse sube: ɔferūt tñ sua ppꝛietate huic egritudi-
ni. Gal. v̄o scdo alimētoꝝ ponit q pastinaca ē vrinatiua:
ꝛ apud vulgare nrm dr pastricnana. Et silr de caroto di-
cit sic pastinaca: vñ in eodē cap. de his trib⁹ .s. pastinaca
dauco ꝛ carota mētionē facit cōparādo carotā pastinacis
dicit. meliores v̄o carote q̄ pastinace: qdā v̄o syluestrē pa
stinacā vocant daucū magis qdē curē. De sparagis v̄o dōꝫ
est: sic ponit Gal. 2° alimentoꝝ q sunt diuretici ɔferūt sto-
macho: ꝛ sūt modici nutrimēti: ꝛ sexto de simplici medici-
na. ca. de sparagis: ait. sparagus v̄tus hñs plante est v̄tus pu-
rificatiua: ꝛ nō hꝫ in se calorē seu fridiatē apparentē: ꝛ p-
pter hoc aperit oppilonē epatis ꝛ renū ꝛ ppꝛie radix ei⁹
Fructus ꝛ semē. ¶ De fructib⁹ in gñali. vnde vitāda sūt pira ꝛ ma
la cuiuscūqꝫ generis: ꝛ marie imatura citrū ꝛ citonia seu
coctana sorbe escula castanee ꝛ fruct⁹ oēs difficilis digō-
nis q generāt hūorē crudū viscosum: fruct⁹ aūt boni ꝛ ad
vētris lenitionē añ cibū sūt ficus sicce ꝛ recētes hñ ꝛ per
optie mature vue albe ꝛ raro: ꝛ aliqñ pfica cerasa dulcia: ꝛ
bona pruna hñ matura amigdale mūdate grana pini lota
ꝛ auellane passule granata dulcia ɔcedi pñt: ꝛ nuces iter-
dum: ꝛ tpe q̄dragesime. ¶ De peponib⁹ v̄o dōm est q in-
ter alios fructus: marie ɔueniunt: qꝛ nā sunt fridi cū mul
ta humiditate: ꝛ sūt incisiui ꝛ multū abstersiui: ꝛ iō calidi-
tati renū ɔueniant sua fridicate humiditate ꝛ abstersione
ppter quā mouent vrinā ꝛ vrinare faciūt ꝛ lubricant ven
trē ꝛ semē abstergit magis: ideo multū ɔueniūt carnosis.
exēplum de abstersione ponit Gal. in lib. alimē. ca. de pe-
pone. vbi dicit q pepones fructus remouēt lēntigines fa-
ciei: ꝛ intelligo hic de peponibus hñ maturis boni saporis
ac odoris q sic eligant̄ ꝛ pfecti. ¶ De cucumerib⁹ ꝛ citrul'
valēt hñ maturi ꝛ citruli: ꝛ melones ꝛ semē ipsoꝝ. vñ Se
rap. 4. breuiarij. c. de cautela gnōnis lapidis renum dicit
medulla citruli: ꝛ qd est in ɔcauitate liata .i. pepones ē ex
pꝛouocātib⁹ vrinā ꝛ apiētibus: ꝛ d alijs āt fructib⁹ nimia p
¶ Pot⁹ vini. lixū eēt dicere de oib⁹. ¶ De potu vini. vbi notādū est q
q̄uis p potū absolute intelligat̄ aliqñ vinū sic pꝫ ex Gale.

scdo particula. aphorismoꝝ cōme. iiii⁹ aphō. Pot⁹ indigē
tiā soluit. 2. cañ. cap. de regie. pot⁹ aq̄ cuius sic aliud pot⁹
vini vel aq̄. hic tñ accipio potū satis large p potu vini ꝛ
aq̄: ꝛ ēt aq̄ mellis. Pro q̄ mittēdi sunt qdā cañ. ¶ Prim⁹
cañ. sapiēs sibi cauere dꝫ ne vinū ieiun⁹ bibat: aut post for
tē motū: qꝛ nocet cerebro neruis ꝛ facit apoplexiā: ꝛ idu-
cit mortē subitaneā. ¶ Scdꝰ cañ. hñs debile cerebrū nō
bibat nisi parū de vino: ꝛ cū aq̄ mixtū: qꝛ maius nocu⁹ qd
facit vinū est i cerebro. ¶ Terti⁹ cañ. bibere vinū postq̄
hō comedit: ꝛ añq̄ cib⁹ sit digestus: ꝛ a stōcho descēderit
est malū: qꝛ facit cibū indigestū ad extrema corpis pene-
trare: ꝛ causat oppilones: ꝫ inter vina multa repiat̄ dōꝫ
meli⁹ vinū ꝛ magis eligibile ē mediū ī nouū ꝛ āntiquū al-
bū clarū ꝛ subtile: seu qd ad rubedinē trahit .i. coloꝝ auri
ꝛ sit boni odoris: ꝛ saporis nō nimis potēs nec nimis exi
lis: ꝛ mediū ꝛ bibat̄ mixtū cū aq̄ cal'a vl' cocta ꝛ refrigera
ta: ꝛ et a via vitāda sūt sic̄ grossa rubea vl' alba vl' multū
antiq. ¶ Silr cū comedit̄ vinū qd dr maluaticū vel aliud
sile vitādū est. Sed tale vinū ꝛ ɔsimilia potari pñt añ prā
diū cū ɔfectionib⁹ de zucharo: aut cū bucella optimi pa-
nis in cōpetenti mensura saltē vnius vel ij ciati permixti: ꝛ sit
permixtū cū aqua: sumptū tale vinū albū subtile cū aqua
mixtū mō pdicto phibet generationē lapidis in pueris.
¶ De potu aque. aqua subtiliat cibus ꝛ cito currat p ve- De potu aque
nas ad corp⁹ nutriendū hñtibus cōplonē calidam magis
ɔuenit aq̄ q̄ vinum. Et iuxta vsū ei⁹ adhuc ponant̄ cañ.
¶ Primus cañ. bibere aquā fridā post exercitiū: aut bal
neationē in aq̄ cal'a vel ventre vacuo: aut cū nā studet in
digerendo est valde nociuū: ꝛ hoc marie si multū de ea bi
batur: qꝛ modica quātitas accepta super cibū stōchū la
uat ꝛ appetitū auget: aq̄ frida nocet senibus ꝛ hñtib⁹ cor
pora debilia. ¶ Scdꝰ cañ. aq̄ cal'a si frequēter bibat̄ cor
rumpit stōchū ꝛ infrigidat. Sed bibere interdū stōchū
lauat: ꝛ aliqñ ventrē soluit. ¶ Tertius cañ. aq̄ tepida si
bibatur facit nauseam. aq̄ bona est que nō habet dispōnē
extraneā currens versus orientē discooperta soli ꝛ ventis
de terra mūda: ꝛ libera que incedit sup lutum: aut sup pe
tras: que cito calefit: ꝛ ita infridat̄: ꝛ est in pōdere leuior:
ꝛ nō habet saporē: aq̄ cuiuscūqꝫ alteri⁹ ɔditionis est praua:
presertim turbida. de q̄ dicit Aui. 2. cañ. c. de aqua. Aque
turbide faciunt lapidē in renib⁹ ꝛ vesica: aq̄ aliquādo de-
coquit̄ ꝛ tollit̄ eius malitia: qꝛ cocta est minus inflatiua:
ꝛ citius descendit. Aqua pluuialis est mala illis qui icur
runt cito febres: in alijs suis dispōnibus est bona.
¶ Aqua mellis multas habet laudes ꝛ excellētias: ꝛ bi
bit̄ loco vini. ɔfert eni vijs vrine ꝛ nō pmittit in eis lapidē De aq̄
generari: qꝛ mundificat per vrinā ꝛ lauat: mūdificat visce mellis
ra: ꝛ soluit ventrē ɔfert ad tussim humidā: mundificat pe potu et
ctus a sanie ꝛ humore grosso: sedat sitim: ꝛ valet ad egri- modus
tudines q̄ sunt in cerebro ꝛ neruis. Modus aūt faciendi eā fiēdi.
eam sit talis. Rx. mellis boni in sapore colore ꝛ odore lib.
j. aque fontis bone clare partes octo .i. lib. octo misceant̄
hñ ꝛ ponant̄ in olla vitreata noua sup prunas ꝛ decoqua
tur cū facilitate ɔtinue auferendo spumā colet̄ colatorio
denso de pāno lineo ꝛ refrigeret̄: ꝛ cū opus est bibatur.
¶ Sit igit̄ somn⁹ tpatus nocturn⁹ nō diurnus sit ɔtinuus
ꝛ mēsurat⁹ sm ɔsuetudinē dormiēdi vel sm etatē vel aliā Sōnus
circūstātiā: ꝛ nō ē dormiēn. añq̄ cib⁹ descēderit de stōcho
ad min⁹ post aliq̄lē horā vel post deambulationē lentam
dormire aūt est malū: ꝛ silr dormire supra vacuitatē ꝛ in-
anitionē: qꝛ virtutē deijcit: silr dormire in die: generat eni
egritudines humectātes ꝛ reumatismos: corrūpit calo-
rē: laxat neruos: eijcit pigritiā: gñat apara: ꝛ fortes frēq̄n
ter. dormiat sup dextrū lat⁹ pꝛius. deide sup lat⁹ sinistrū si
excitari ɔtigat ē meli⁹ declinare sup vētrē ad digōnē: ꝛ re
nes non ledunt̄ a calo. ¶ Et est dormiēn. cū capite eleua-
to ꝛ alto ꝛ mēbris supioꝛib⁹ eleuatis vt spatulis et corpe

bñ coopto. ¶ Nullo mõ dormieñ. est sup̃ dorsuz. q2 gñat lapidẽ renũ: vt dicit Aui. 3. fen pmi. doct. 2. c. de somno. Vigilia aũt sit tpata nõ supflua: de q̃ Aui. ĩ cãticoꝝ: vigilia tpata excitat valde sensus ꝛ disponit vires ad exercẽdũ opõnes suas: ꝛ mũdificet corp⁹ a supfluitatib⁹. Ex lõga aũt vigilia ꝯtingit insomnietas gñans anxietatẽ ꝛ angustiã aie: dissoluit spũs ꝛ corpa sedat ꝛ corrũpit splẽdorẽ ꝛ claritatẽ cordis ꝛ calorẽ ei⁹ ꝓfundat oculos ꝛ nocet

Inanitõ digõni: mẽtẽ tollit ꝛ corpus infridat. ¶ Ois inanitio excessiua ꝛ ois cibo supfluar: sitis imẽsa vitari debẽt nisi bõ eẽt valde plenus ꝛ replet⁹. inanitio igit̃ dz eẽ tpata: ꝛ siliter cũo oĩ die: ꝛ qñcũqꝫ assumit̃ cib⁹ q̃rẽdũ est vt supfluitates pme digõnis expellant̃: ꝛ ita q̃reñ. est hic bñficiũ vẽtris p se vel p artẽ añq̃ assumat̃ cib⁹: ꝛ h̃ fiat p posse: stipiticitas vẽtris ꝛ retẽtio vrine sũt cã gñõnis lapidis ois repletio i q̃lʒ dispõne est pnecabilis: vt colligit̃ tertia fen. cap. de regi. eius qd comedit̃ ꝛ bibit̃: ꝛ sic vitanda est oẽs repletio

Motus cibi ꝛ potus. ¶ Mot⁹ ꝛ geo tpate sumant̃ añ cibũ: semp cõpetit exercitiũ aliqualr̃ excedẽs tpamentũ: ꝛ ita exercitiũ dz fieri q̃usqꝫ videat̃ augeri caliditas manifeste: ꝛ mẽbra aliq̃lr̃ appareãt tumefieri: qñ eñ nõ obuiat corpori laxitudo. post cibũ ṽo vitari opꝫ exercitium ꝛ motuz superfluũ ꝛ strictura cinguli que iter hec numerari põt. ¶ Dico q̃

Aie accidẽtia oia tristitiã inducẽtia angustiã irã: aut sollicitudinẽ: aut timorẽ: aut anxietatẽ vitãda sũt: eo q2 digõnẽ corrũpũt: aut ipsaz malã faciũt: ꝛ oia gaudiũ inducẽtia ꝓsequẽda sunt: ꝛ ita letari gaudere audire cantilenas sonos cantus ꝛ placibilia inducẽtia alacritatẽ. hec oia bonã digõnez opant̃: ꝛ sic p2 q̃lr̃ fiat p̃seruatio per res non naturales.

De p̃seruatione

q̃ habet fieri p medicinas p̃ positiõ quõ fiat p̃seruatio per debitã admistrationẽ sex rerũ nõ nãliuz q̃ p̃ncipalr̃ ꝯsistere vĩ in bona ordinatione regiẽ: ꝛ maxie cibi ꝛ pot⁹: nũc dõm est de p̃seruatione q̃ hʒ fieri p medicinas. ¶ Hec aũt p̃seruatio fit p medicinas p euõne mãe: ꝛ ẽt abscisionẽ ex q̃ posset lapis gñari. nã in abscisione cãe ꝛ euõne mãe existit p̃uisio talis q̃ lapis nõ generat̃: ꝛ si gñat̃ ꝛ sit in fieri ĩpedit̃: ꝛ si est fact⁹ non augeť: imo aliq̃ñ educit̃: ꝛ maxie si est puus. vñ Aui. 18. fen tertij cap. de cura lapidis: intẽdẽtes medici in curatione lapidis est q̃ intendũt abscindere causam ꝛ ꝓhibere generationem cum abscisione cause.

Regis rectificatio. ¶ Pmo fiat rectificatio regiminis ꝛ dimittant̃ cibaria grossa ꝛ viscosa que faciunt ad generationem lapidis.

Lenitiõ ¶ Scdo euet̃ mã q̃ apta est ꝯuerti in lapidẽ: ꝛ hoc fiat cũ lenitiuo de cassia. ℞. pulpe cassieñ. pinguis bone ꝛ recẽtis extracte de cãnib⁹. ℥. j. ꝛ sit bonũ põdus. distẽpeť cuz ista decoctione. ℞. capilli ve. scolopẽ. ligr. rase ꝛ mũde. añ. ʒ. iij. ꝯ. melonis: citruli: cucumeris: cucurbite: endiuie lactu. añ. ʒ. ij. passulaꝝ. ʒ. ꝯ. anisi: feni. añ. ʒ. j. cicerũ nigroꝝ. añ. ʒ. iij. ĩfundant̃ oia in aq̃ apij: ꝛ endiuie: ꝛ post decoquant̃ i sufficiẽti quãtitate aq̃ lẽto igne ꝛ colet̃ ꝛ cũ ista decoctione distẽpet̃ medicia ꝛ poteť tepida. decoctio capil. ve. ꝓuocat vrinã ꝛ frãgit lapidẽ renũ. ¶ Alia decoctio cũ qua medicina põt distẽpari ꝛ est magis diuretica. ℞. radicũ feni. petrosi. apij. brusci spagi radi. saxifra. añ. ʒ. j. ciceꝝ nigroꝝ. ℥. j. ꝯ. se. melonis citruli: burris cucurbite: lactucaꝝ endiuie. añ. ʒ. ij. liquir. rase munde. ʒ. iij. passulaꝝ. ʒ. j. capilli ve. recentis. ʒ. j. ꝯ. scolopẽ. se. anisi feni. añ. ʒ. j. simul pistent̃ oia grosso modo ꝛ decoquant̃ oia lento igne in aqua sufficiẽti donec eius tertia pars sit consumpta ꝛ coletur cassia: ꝛ hoc in sequentib⁹ noteť decoctio diuretica de radicibus. ¶ Et vbi non placet sic cassia distẽpata: ꝛ in forma liq̃da pt ex dicta cassia fieri dactilus cũ zucha. ꝛ post assũptiõez dactili pt dcã decoctio capil. ve. calã ad mẽsurã ciati cõiari vel poteť decoctio diuretica de radicib⁹. h̃ eni medicina assumẽda est sepe ꝛ secure: q2 de duob⁹ m̃sib⁹ vł tribus semel ꝛ in ea est fiducia iuuamẽti magni ꝛ in p̃seruãdo a lapide renũ: ꝛ de hac scribit Joãnes Mes. c. de cassia ꝛ ipa qdẽ mũdificat stõchũ: ꝛ educit cholaʒ ꝛ fla: ꝛ opat̃ sine nocumẽto: ꝛ ꝯfert calefactioni renũ supra cũ diureticis ꝛ i ĩfusiõe liq̃ritie: ꝛ ꝓhibet gñõnẽ lapidis in eis. Adhuc ẽt valeret si de dicta cassia acciperet̃ modicũ in canonibus semel in hebdomada vel in quindeciʒ dieb⁹ semel.

Digõ ¶ Etiã ad euõnẽ dicte mãe põt sic fieri videlʒ: vt p̃ digerat̃ p⁹ mã cũ syrupis cõpetẽtib⁹: ꝛ cõpetit hic syrupus de se. diureticis ꝛ radicib⁹: syrup⁹ acetosus cõposit⁹ de radicib⁹ decoctio diuretica de radicib⁹ dicta supra cui addat̃ zuchari boni ꝛ aceti modicũ ꝛ syrupiçet̃ fm artẽ secaniabin de radicib⁹ secaniabin keisim acetum sq̃lliticum oxymel ꝛc. ¶ Pro his ꝛ siñb⁹ recurrẽduʒ ẽ ad antidotarium Mes. fiat sic. ℞. syrupi acetosi cõpositi de radicib⁹. ℥. j. ꝯ. aq̃ endiuie capilli feniculi. añ. ℥. j. misce: accipiat̃ de mane calidũ añ diẽ p horã: ꝛ supdormiẽdũ est post assumptionẽ si potest: ꝛ saltẽ tardet̃ comestio post talẽ assumptionẽ trib⁹ vel quatuor horis. ¶ Assumpto syrupo trib⁹ vł q̃tuor vł

Evõ sex vicib⁹ accipiat̃ hec medicina. ℞. pulpe cassie recentis extracte de cãnibus. ℥. j. agarici boni. ʒ. j. salis gẽme. ʒ. j. misce: ꝛ distẽpet̃ cũ decoctione capillis ve. dicta supra: hec eni medicia approbata est p cassiã: ꝛ ꝓpter agaricũ: q2 agaricus ꝓuocat vrinã: ꝛ mũdificat renes: ꝛ pt hec purgatio fieri bis in anno q2 in vere ꝛ autũno. ¶ Et vbi nõ placeret medicia distẽpata accipiat̃ electuaꝝ indũ maius fz Mes. q2 euat fla: ꝛ valet ad dolores colice ꝛ renũ: ꝛ ẽt põt accipi oxysaricon fm Mesuẽ: q2 euat humorẽ crudũ: ꝛ valet ad colicã ꝛ dolorẽ vẽtris ꝛ est solutiuũ facile. ꝓpriis videt̃ opꝫ Mes. in antido. distinctione 3ᵃ: ꝛ illũ modũ vĩ tangere Aui. 18. fen caplo de cura lapidis renum. cũ dicit. Materiei aũt abscisio p̃parat̃ in puis cũ euone ei⁹ p solõnem vẽtris: ꝛ subdit infra. ꝛ leniendo nãm: ꝛ declinare humores grossi: ꝛ Raf. in diuisionib⁹. caplo de egritudinib⁹ renũ. dicebat. Custodia ṽo a lapide añ gñõnẽ ei⁹ in renib⁹ est ꝓpter dimissionẽ ciboꝝ viscosoꝝ ꝛ assiduationẽ seminum mũdificantiũ renes ꝛ syrupo acetoso pluriũ seminũ ꝛ medicinaꝝ que frãgunt lapidem ꝛ lenificationẽ eius q̃ diximus. Idem tãgit Serapio q̃rto breuiarij. ca. de custodia a gñõne lapidũ renũ. vbi dicit. Illud aũt qd aggregatũ est hũore grosso: ꝛ icipit coagulari opꝫ vt euacuemus ꝛ solutione educam⁹ ipm: ꝛ seq̃t magis infra: ꝛ dabimus medicinas: q̃ soluũt cũ v̄tute post subtiliationem digõnis absqꝫ timore ꝛ absqꝫ pauore: hoc est q̃ regimẽ ꝯueniens in ꝓhibitione humoris grossi ex quo generat̃ lapis: ꝛ ad mũdificãdũ illud qd ꝯgregatũ est ex oĩ corpore. ¶ Item

Flõmiat põt euacuari mã cũ flõmia vbi corpus sit plectoricũ ꝛ particularis de flõmia consentiãt: fiat ergo flõmia de basilica dextri lateris: ꝛ extrahat̃ q̃ntitas sanguinis q̃tuor vł q̃nqꝫ ℥. ꝛ si videtur fiat postea de saphena exteriori fm q̃ ponit Gilbertus anglicus vbi dictum est: ꝛ potest fieri semel in anno. s. in vere vel autũno: vel etiam bis si casus requirit.

Diuersio. ¶ Tertio ꝓcedat̃ cum facientibus materiã ad p̃tẽ p̃riam renum deriuare: sicut sunt vomitus fricationes clysteria. ¶ De vomitu. fiat ergo vomitus quolʒ mẽse saltez semel ꝛ in eo nõ seruet̃ tp̃s determinatũ: ꝛ fiat maxie post cibuz p̃missa saturitate diuersoꝝ ciboꝝ grossoꝝ ꝛ incidentiũ: ꝛ vt sunt porri cepe pisces saliti ꝛc. Aut fiat vomit⁹ sine comestione istorum ciboꝝ: ꝛ fiat ponẽdo digitum in ore: aut cum pẽna in oleo madefacta ꝛ missa in ore. Aut potando aquã tepidã cum aceto ꝛ oleo: ꝛ intelligo si fieri põt sine nocumẽto aliter non fiat: q2 lʒ vomitus multũ ab auctoribus cõmendeť in preseruando ab hac passione: tñ vbi multũ fieret difficultas: ꝛ mala faceret nocumẽta: ideo potius est dimittendũ ꝛ cũ alijs ꝓcedẽdũ. de hoc mõ preseruatiuo cum vomitu loquit̃ Aui. 18. Fen tertij. ca. de lapide renum. vbi dicit. Et ex ꝓhibitiuis gñõnis. s. lapidis est vomit⁹ post cibũ ꝛ multũ p̃us ei⁹. Jo eni expellit sup-

stulitates grossas p viā ꝯtrā vie cuius motus est ad renes ꝛ facit latus renū vacuū ꝛ mundū:nō ponit Serapio:vbi. núc est allegatū:vbi dicit. Et administram⁹ in pmis vomitū post comestioné multotiēs dictū.post illud dam⁹ in potu decoctioné absinthij potatione ꝯtinua dieb⁹ multis. Et Rasis in diuisionib⁹.c.de egritudib⁹ renū.illo parapho. Custodia vero a lapide añ gnōné eius dicit:ꝛ vtaſ vomitu dū est repletio. ℂ Fricatio ét vꝫ in diuertendo māā:fiant ergo ad brachia ad spatulas:ꝛ ad totū corpus nō tāgendo renes:ꝛ hoc fiat aliqñ in mense.fricatio eñi corpus alleuiat ꝛ humiditates ad iuncturas fluere ꝓhibet:sicut ponit Aui.tertia fen.pmi.doc.scda.c.4.de fricatiōe:ꝛ ita silr ꝓhibet fricatio māā ad renes fluere. ℂ Clysteria fiant interduꝫ:ꝛ marie lenia.Describaſ ergo pmo clystere lenitiuū cōis iuuamēti:qḋ ponit ab Aui.pma qrti.caplo de cura putridarū in generali vbi dicit:ꝛ de clysterib⁹ cōmunis iuuamēti lenibus est clystere factum ex oleo violato.Describaſ ergo sic.℞.decoctionis ordei blitis li.ij.pul

Enema. lenitiuū

ueris zuchari rub.ʒ.ij.duorum ouoꝝ sine albumine:olei vio.ʒ.iiij.salis cōis.ʒ.ß.misce:coletur : ꝛ fiat clystere tepidum:ꝛ huic descriptioni pōt fieri additio sm ꝙ videt intelligenti:ꝛ casus requirit. ℂ Aliud clystere competens. ℞.malue blitis.añ.M.j.floꝝ camomil.M.ß.decoquātur in aqua sufficienti:ꝛ coleſ ꝛ colature que est mensura vnius metrete addatur pulpe cassie recentis.ʒ.j.pulueris zuchari.ʒ.j.ß.olei cōis.ʒ.vj.salis.ʒ.ß.misce:ꝛ coleſ : ꝛ fiat clystere. ℂ Aliud clystere vel pōt fieri ex brodio pulli:vel caponis:aut galline vel ex brodio pinguiū carnium laudabiliuꝫ:sicut vituli vel castrati ꝛc. ꝛ tali brodio pingui addaſ cassie salis ꝛ pulueris zuchari sicut in superiori descriptione dictū est:ꝛ vbi cōtingat ꝙ ista dicta haberi nō pñt fiat clystere ex decoctione furfuris:cū aqua ordei cassie cū puluere zuchari sale ꝛ oleo dictis vel fiat cum aqua ordei pura ꝛ cassia:ꝛ alijs dictis ad mēsuram datā. ℂ Et aliqñ posset fieri clystere de oleo puro tepido sine alio ad quantitaté lib.j.ß.vel.ij.ꝛ plus vel minus sm dispositionem recipientis pñt fieri clysteria cuꝫ herbis diureticis ꝛ aperitiuis:ꝛ de istis dicam in regimine curatiuo inferius. ℂ De iuuamēto vero clysteris loquit Auic.18.fen tertij. caplo de cura lapidis renū:vbi dicit:ꝛ iuuanſ a clysteribus lenib⁹ tēperatis per illud qḋ educunt de fece ꝛ leniūt nāmı:ꝛ quādoqꝫ ponunſ in eis de medicinis clysteris ꝛ ꝓducunt virtuté ꝓprie. ℂ Quarto ꝓcedaſ ad ꝯfortationé

℣ Cōfortatio stomachi

stōchi ad hoc vt digō fiat bona ꝛ nō multiplicenſ humores crudi viscosi ꝓpter indigestioné:ꝛ marie hoc fit cum tēperantiēto eius qḋ comediſ ꝛ bibitur in quātitate qualitate ordine:ꝛ alijs que ex dictis faciliter cōprehendunſ ꝛ marie ex dictis ex tuc.vj.de rebus nō nālib⁹:pōt ét ꝯfortari stōchus cum ꝯfectionib⁹ tēperatis:ꝛ cū spēbus aromaticis dulcib⁹ ꝓ condimēto interdū cibi : ꝛ pōt digestio iuuare cū coriādris ꝓparatis ꝛ ꝯfectis ꝛ cū anisis confectis post cibū:añ vero post cibuꝫ aliqñ pñt cōcedi confectiones ꝛ interpolate:sicut aromancuꝫ rosa.dyacinamomū dyarodon abba.detur cū modico boni vini albi ꝛ sit dosis quātitatis.ʒ.iij.ꝛ deſ añ prandiū ꝑ vnā horaꝫ vel ꝑ horā cū dimidia:ꝛ dimittaſ vsus istaꝝ confectionū in tpe dierum canicularū:ꝛ in tēpore multū calido. ℣ Et etiam pōt stōchus ꝯfortari cum vnctionib⁹ ꝛ cū sacculis:ꝛ alijs ab extra approximatis. ℣ Fiant interduꝫ vnctiones cum oleo de spica aut de citonijs mirtino:aut masticino:ꝛ cuꝫ puluere gariofiloꝝ masticis mente sicce absinthij calamo aro.ꝛ de alijs sicut decet:ꝛ prout apparebit intelligēti fore ꝯueniēs:ꝛ fiat hoc aliquādo in mēse vt reqrit nēcitas. Sacculi aūt fieri pñt ex rosis ꝛ pulueribus dictis ꝛ alijs in isto casu ꝯueniētib⁹ sicut decet:ꝛ alia multa pñt ad hāc intentioné que dimittanſ ad pñs:istum modū ꝯfortando stōchum tangit Aui.18.fen tertij.2.ca.de cura lapidis renū.vbi dicit:ꝛ qñ comediſ ꝛ ꝯfortando stōchū ꝛ faciēdo vt digestio sit bona. ℂ Quinto ꝓcedaſ resistēdo excessiue

℣ Alteratio

caliditati renū illā alterādo ne ꝓpter excessiuā caliditaté māā exñs in renib⁹ ꝯuertaſ in lapidé:ꝛ hoc fiat ꝑ regimé i cibo ꝛ potu:ꝛ remouere cibaria calida acuta inflāmatiua ꝛ cum hoc ét remouēdo illa que exterius calefaciunt renes:sicut strictura cinguli:equitare multū:ꝛ pedib⁹ multum ambulare. ℂ Sexto ꝓcedaſ cū illis que vias renuꝫ

Apertio

tenēt apertas ꝛ ab arenulis mūdatas:ꝛ hec fieri pōt cuꝫ lenitiuo de cassia:sicut superius dictuꝫ est:pōt ét hoc fieri cū diureticis:in quib⁹ ponunſ semina cōia:sicut cucumeris cucurbite peponis ꝛ citruli:pōt ét hoc fieri cum decoctionib⁹ cap.vene.aut diuretica de radicib⁹ dictis supra. ℂ De vinis artificialibus diureticis ꝛ artificialr adhuc possumus vti vinis artificalib⁹ diureticis ꝛ aperitiuis habētib⁹ renes mūdare ab arenulis. ℂ Et pmo fiat vinū de

Vinū radicis graminis.

radicib⁹ graminis vinialis bñ lotis:ꝛ aliqlr cōquassatis: ꝛ ponanſ in musto albo ꝛ dimittanſ in vase cū vino : ꝛ cū dictū vinū fuerit bñ clarū bibaſ:ꝛ ita de eo pōt potari ciatus vnus cōis de mane añ prādiū ꝑ horā cū dimidia cum aliq̃ ꝯfectione zuchari:ꝛ vinū illḋ in se est placibile:qꝛ radix graminis est ꝓpara bñs dulcediné delectabilé hoc vinum valet:quia purgat ꝛ mundificat renes ab arenulis: occidit vermes ꝛ mitigat dolores iūcturarum. vinuꝫ de granis alkekengi. ℂ Aliud vinū fit cum granis isto mō.

Vinū alkekengi.

℞.tria vel quatuor grana alkekengi que haberi pñt:ꝛ cōseruari per totū annū:ꝛ conteranſ cuꝫ vino bono albo:vt greco subtili vel alio:ꝛ dimittaſ sic per mediā dié:postea exprimaſ ꝛ coleſ ꝛ poteſ calidū.hoc vinū valet mirabilr ad ꝓuocañ. vrinā:ꝛ educit arenulas:ꝛ de isto accipiatur bis in mense cū est opus aut semel vinum de saxifragia. ℂ Vinum de saxifragia fit isto mō.℞.saxifragie radicis

Vinū saxifragie

sparagi graminis milij solis florum antos anisi maratri zinziber.leuistici nardi cinamomi cassie lignee calami aromatici pipis al.li.ß.ꝛ ꝯqssenſ ꝛ puluerizenſ ꝛ ponenſ in vino albo musto ad bullieñ.in vegete:ꝛ sit quātitas vini duarū salmarū:ꝛ de eo quādo est clarū poteſ ciatus vn⁹ ante prādiū per duas horas cū aliqua ꝯfectione cum zucharo:ꝛ h̔ fiat magis tēpore hyemis:vinū de gūma cerasoꝝ. ℂ Ité vꝫ vinum albū subtile:in quo fuerit infusa gūma cerasoꝝ per vnā vel duas dies. ꝛ calefaciat ꝛ coleſ ꝛ

vinū gūmi cerasorum

poteſ:ꝛ pōt limphari cū aqua se.cōium:aut endiuie : aut solatri:ꝛ de eo interpolate accipiaſ.hoc vinū frangit lapidem:ꝛ mūdificat renes ab arenulis. ℂ Scdo ꝛ vltimo in hac parte ꝓcedeñ.est cū electuarijs famosis:que valent in ꝯseruādo a generatione lapidis renū:ꝛ cū alijs experimētis: sicut sunt trocisci pulueres decoc.ꝛ silia. ℂ De electuarijs ergo sit pmū tyriaca magna sui nobilitate ꝛ dignitate. ipsa eñi vꝫ in multis passionib⁹ : sed in ꝓposito valet nefreticis ꝛ calculosis. ꝛ Aui.5.cañ.dicit cōfert ad plures dolores renū ꝛ vesice:ꝛ frangit lapidé. verūtamé notanduꝫ est ꝙ in assumptione tyriace dꝫ hō stare añqꝫ comedat octo horis ad minus post assumptioné ei⁹ sm ꝙ ponit Auenz.dosis eius est.ʒ.ij.deſ cum aq̃ mellis:aut cū vino albo subtili:ꝛ accipiaſ semel in hebdomada stōcho ieiuno tpib⁹ frigidis: ꝛ tpib⁹ cal'is dimittaſ vsus eius. ℂ Aliud est electuarium nominatū dyalaca magna descrip.Mes.in antidotario.dist.1. ꝛ valet:qm̃ aperit oppilationes epatis renum ꝛ vesice:ꝛ vrinam ꝓuocat.dosis eius est.ʒ.iiij.deſ cū aq̃ mellis:aut cum vino albo subtili:aut cū alio diuretico. ℂ Electuarium litontripon est valde efficax ad ꝑseruāduꝫ a lapide:ꝛ dī litontripon.i.pertundēs lapidé descrip. Nicolai:vꝫ qꝛ lapideꝫ frāgit si in renib⁹ vel in vesica fuerit vt vtētes hac medicina nō incurrūt lapidis vitiū neqꝫ doloreꝫ:illius dosis est ʒ.ij.deſ cū aq̃ mellis vel cū vino al.subtili stōcho vacuo d̓ sero qñ hō vadit dormitū:vel cū decoc.ligr.capil.ve.scolopen.ꝛ semi.cōium.añ.ʒ.j.ꝛ videlꝫ plus:ꝛ vsus istius electuarij

semel in hebdō̄a pseruat sine dubio a gñōne lapidis: sic mlto tociēs exp̄t⁹ sum: sp psupposito bono regimine: sicut supius dcm̄ est. ℂ Itē valet etiā3 instituū descriptione Nicolai: 7 idē opat eciā3 filoantropos descriptiōe eiusdē. de istis fiat dos: sic sit de litontripon. ℂ Et eodē mō. ℞. capilli ve. recētia ɔtriti. ʒ. ij. det cum aq̄ apij. aut aq̄ raffani. hic pulvis multū laudat a Serapione 4° breuiarij. ca. 22. 7 eadē forma ponit ab Aui. 3. can. fen. 18. ca. de cura lapidis. vbi cō numerat medicias cōminuētes lapidē. ℂ Alter puluis inuuamēto: 7 ponit in antidotario maiori sub B titulo. medicamētū ad expellēdos lapides: cominuit enī3 lapides: 7 nō pmittit alios nasci. ℞. spice nardi: valeriane saxifragie betonice assari: se. lini petrosilij: capil. ve. añ. ʒ. viij. costi solij. añ. ʒ. iiij. fiat puluis dosis ei⁹ est. ʒ. j. ß. assumat ante prandiū p tres horas vel de sero stōcho ieiuno seu vacuo: qñ vis ire dormitū cū vino al. subtili: aut aq̄ mellis vel cū aliquo diuretico: 7 valet multū ad pseruationē. ℂ Puluis ali⁹ bon⁹ frāgēs lapidē 7 educēs de renib⁹ 7 phibēs eū3 gñari. ℞. se. genestre. ʒ. iiij. capilli ve. recētis ɔtriti milij solis. añ. ʒ. j. spice. ʒ. ß. misce: 7 fiat puluis. dos est. ʒ. ij. det cū aq̄ cicer nigrox: aut cū aq̄ raffani. ℂ Ad idē. ℞. granox solis bñ pulueri3atox. ʒ. j. seium cōium mūdatox. ʒ. j. gucbari al. ʒ. ij. misce: dos. ʒ. ij. ß. det cū aq̄ mellis vel cū vino al. subtili vel cū aliquo diuretico. ℂ Multi alij sūt puluerēs 7 multa alia elta q̄ valēt ad h: s3 mō dimittant cā breuitatis trocisci: aut decocti ex dictis: aut puluerib⁹ 7 ex simplicib⁹ ex qb⁹ elta cōponūt pnt fieri trocisci: aut decoctiones: aut pille s3 placitū accipiētis ex qb⁹ oibus cū illis q̄ dicta sūt a pri⁰ capli vsq3 nūc apparet qūo corp⁹ hūanū a tali passiōne calculosa hēat pseruari. Et gnalr q pseruatio a tali morbo sit p debitā admistatiōē sex rex non nāliū: maxie 7 pncipalr cibi 7 pot⁹: sic et p administrationē medicinax. Op3 g̃ hic sollicitudinē 7 diligētiā ne ɔtingat error in regimine sex rex nō nāliū 7c.

Viso de regimine pseruatiuo tpe iterpolationis porismi 7 tpe sanitatis: 7 ondso qūo corp⁹ hūanū3 a tali passione calculosa renū hēat pseruari: nūc ɔsr in hac pte pncipali hui⁹ capli dōm ē de regie curatiuo i tpe afflictionis: 7 in tpe porismi: 7 ita in curatiōe h⁹ egritudis tali ordine pcedat. Pmo ordinet regimē 7 dieta actualr lapidē patiētis. Scdo mūdificet vēter 7 eūcet mā lapidis. Tertio fiat lapidis gñati cōminutio fractio expulsio 7 eradicatio. Quarto fiat doloris remotio 7 sedatio q̄tū est nobis pōe. ℂ De p° dōm est q regimē 7 dieta actualr lapidē patiētis o3 eē vt abstineat patiēs a cibarijs grossis viscosis 7 alijs q̄ sūt cā gñōnis lapidis: de qb⁹ plixe mētio facta est: 7 subtilie regimē: 7 vtendū est cibarijs leuis digōnis 7 q̄ sint boni 7 laudabilis nutrimēti. ℂ Et vtēdū ē carnib⁹ pdicū pullox gallinax caponū iuuenū 7 auiū paruax laudabiliū supi⁹ noiatax: 7 oua sorbilia 7 succus pulli 7 carnes pulli pistate: 7 cibaria q̄ sūt multi nutrimēti 7 pauce q̄titatis: q2 nō grauāt stōchū 7 vtutē ɔfortant: nec tñ repleat stōchus: 7 silr cōpetit brodiū ciceru rubeox cōditū cū lacte amigdalax: 7 seiu3 cōiu3: 7 in potu: cōpetit vinu3 albū clarū limphatū cū aq̄ cocta: cōpetit et aq̄ zucharī vel aqua mellis si nō esset febris: sicut aliquādo contingit rōne doloris magni: tunc cōpetit regimē 7 dieta febricitātib⁹ que iudicio 7 solertie presentis physici permittat. ℂ Auēçoar vō caplō de lapide renū docet subtiliare regimē. vñ dicit. In curatione g̃ h⁹ egritudinis: sicut pcedē dcū est ɔsidera qñ incipiūt h⁹ accidētia apparere: 7 tūc subtilia regimē patientis dando ei panem bene fermētatum. ℂ Pro scdo dōm est q lēto 7 mundificatio vētris p fit lenibus clysteribus pinguib⁹ q̄ sui pprietate sedāt dolorem amplificāt poros mollificāt 7 dilatāt vias: 7 q̄uis talia clysteria nō pueniāt ad locū in quo est lapis vel ad loca p que trāsit lapis: eūando tñ intestina a supfluitatib⁹ a qbus renes: 7 eox vie cōprimunt melt⁹ dilatant: 7 agili⁹ descēdere pōt lapis. Alia vō clysteria fortia 7 acuta non cōpetunt pter cōmotionē 7 attractionē māe ad locū. ℂ Et silr medicina laxatiua aut solutiua a forma non cōpetit: q2 trahit mām ad locum: 7 facit ipsam mā3 descēdere ad renes: 7 hoc est qd dicebat Auic. vbi est allegatū. Et non est lenitiua administrāda. catarticā ipm enī ledit 7 nocet pillud qd descendere facit desup. Et Serapio dicebat. si autem restringit nā op3 vt solliciti simus in lenificatione ei⁹ vt non pueniat infirmus ex difficultate doloris lapidis qm tenet in vijs vrine 7 vesice aduenientiam syncopis 7 penam laboriosā3 7 duritiē lapidis: 7 ponamus sollicitudinē eius per clysteria: 7 illi infirmi nō tolerāt administrationem medicinax solutiuax. ℂ Clysteria igit leuia 7 pinguia cōpetunt in hoc casu ad lenien. ventre3: 7 fiat sic. ℞. malue violarie blitis. añ. M. j. fiat decoctio: 7 de ista decoctione accipiat. lib. j. ß. aut li. ij. olei vio. camomille. añ. ʒ. iij. adipis galline anatis vel anseris. añ. ʒ. ij. dissoluant in dicta decoctione 7 addat dicte decoctioni pulpe cassie 7 pulueris zucha. añ. ʒ. j. salis cōmunis. ʒ. ß. 7 fiat clystē. ℂ Aliud clystere sic ait Aui. ℞. paritarie apij malue blitis petrosilij cresoni. añ. M. j. radicum feniculi petrosilij. añ. ℥. j. seminis anisi feniculi aneti apij. oium. añ. ℥. ß. se. fenugre. se. lini. añ. ʒ. ij. fiat decoctio in aq̄: exprimat 7 colet 7 accipiat de dicta decoctione. lib. j. ß. olei aneti olei camomellini: olei cōis. añ. ʒ. ij. pinguedis anatis anseris: 7 pulli. añ. ʒ. j. ß. dissoluant piguedines in aq̄ dicta pulpe cassie pulueris zuchari. añ. ʒ. j. salis cōmunis. ʒ. ß. 7 fiat clystere. ℂ Aliud clystere potest fieri ex decoctione fenugreci: se. lini: in oleo: 7 cum adipibus: 7 cū decoctione maluax sm modū dictū supra. ℂ Itē aliud sm q ponit Serapio ex decoctione fenugreci: seis lini: in oleo puro: 7 adipib⁹: colet 7 in quātitate fiat clystere: 7 si cōtingat q percipiatur caliditas facto clystere: ex aliquo ex descriptionibus dictis: tunc fiat hoc clystere. ℞. aque ordei li. ij. olei vio. ro. añ. ℥. ij. fiat clystere sine sale: 7 in aqua ordei pōt fieri decoctio violarie blitis malue. ℂ Vel pōt fieri clystere ex aq̄ ordei li. j. ß. pulpe cassie pulueris zuchari. añ. ℥. j. olei vio. ʒ. vj. salis. ʒ. ß. 7 h etiam competit: quando esset febris. ℂ Etiā clysteria dicta supra in regimine pseruatiuo cōpetere pñt ad lenitionē vētris: 7 ad sedañ. dolorē: quādo sūt multa pinguia 7 vnctuosa: 7 de talib⁹ loquit Aui. 18. tertij. c. de cura lapidis: cū dicit clystere aūt in q̄ ponunt adipes: 7 vnctuosa 7 vtutes mollificātes: 7 vtutes diuretice facti cū oleo vētris lenitatē 7 frāgit dolorē: 7 adiuuat abstractionem lapidis. ℂ Nota tñ q in dictis pōt addere q quātitas clysteris nō sit multū magna ad hoc: vt nō coarctet: 7 faciat dolorē: imo faciat clystere quātitatis: 7 mēsure ɔuenientis: 7 hec diuersificant sm psonā3 recipientis. ℂ De suppositorijs fit et lenitio 7 mūdificatio ventris cū suppositorio: de quo dicebat Aui. Et si fuerit ɔstrictio aliq̄ nāe: tūc de rectiorib⁹ rebus erit exercere facere cu3 suppositorio: aut cū clysteri nō magno qd coarctet: 7 dolore3 faciat: imo suppositoriū amabilius est mihi: 7 in lenificatione nāe: 7 alleuiatio plurima 7 sedatio doloris ex suppositorijs conferentib⁹: 7 est suppositoriū qd fit de melle decocto 7 sale gēma. ℂ Aliud suppositoriū fiat ex melle sale 7 stercore muris 7 similr potest fieri cū lardone vel alia re stimulāte 7 excitante virtutē expulsiuā. ℂ Suppositoriū aliud vel fiat suppositoriū cū melle decocto: 7 sale 7 pulnerib⁹ agarici ruebe ciminis 7 similib⁹: 7 alijs multis modis: sed isti sufficiunt. Et si contingat q ex aliquo suppositorio fieret excoriatio vel punctura vel mordicatio: sicut accidit: quandoq3 tunc redeundum est ad clysteria molia leuia vnctuosa dicta. ℂ Facta lenitione ventris cum clysteri: aut suppositorio potest materia lapidea eūari cū cathetere fistula: sicut superius dictū est in regimine pseruatiuo.

Cura q̃ i iōī pñ cie. 7 da vijē.

Regimē dietē

Cēo.

clisteria

Suppositoria.

Medicina de cassia fit isto mō: ꝛ est melius ad euandum
mām: que est sub forma cāe ꝯiuncte. ℞. pulpe cas. recētis
extracte de cānibus. ℥. j. vel. ʒ. x. distēperent cū decoc. ca/
pillis ve. dicta supra: cui addat olei amigdalini. ℥. vj. mi/
sce: ꝛ det ad potū. añ diē p horā cū dimidia: ꝛ de hac me
dici. loqt Ras. in diuisionib⁹. c. de cura lapidis renū. vbi
dicit. Et da ei in potu de medulla cassie fistule cū oleo ami
gdalino. illud vere lubricare facit lapidē ordinet medicia
p hūc modū. ℞. pulpe cassie recētis. ℥. j. vel. ʒ. x. mucilla/
ginis fenugreci mucillaginis altee. añ. ʒ. ij. amig. ʒ. s. mi/
sceant adinuicē ꝛ incorporent: ꝛ postea distēperent cū de
coctione capil. ve. ꝛ ligritie: ꝛ seminū cōium. ¶ Medici/
ne solutiue a forma ꝛ que exsoluēdo euant nō cōpetunt in
hac hora. s. tpe afflictionis: ꝛ tpe ꝛ hora doloris magni cō
motionis lapidis fm ꝙ ponunt Aui. ꝛ Serap. ꝛ sic ime/
diate dcm̄ est de vomitu: ꝛ qlr cōpetit vomit⁹: ēt cōpetit i
cura lapidis renū si agiliter fieri pōt minorādo: ꝛ euando
mās cōprimētis lapidē. modus aūt hoc faciēdi dictuȝ est
supra in regimine ꝓseruatiuo. ¶ Tertio dōm est de expul
Lapi/ dis cōmi nutio — sione lapidis lenitione ꝛ fractione. Pⁱo pmittēda est leni
tio vētris. Scdo ꝓcedēdū est cū dilatātib⁹ viaȝ p quā dȝ
trāsire lapis: ꝛ cū illis que leniūt supficiē lapidis ꝛ lubri/
care faciūt: ꝛ hoc fit cū vnctuosis ꝛ pinguedinib⁹ ab intra
approximatis sic dcm̄ est de cass. fistula data cū oleo ami
gdalino ꝛ cū mucillaginib⁹ ꝛ fit ēt cū illis q̄ exteri⁹ aproxi
mant: sic sunt balnea vaporationes fomētationes cū ipō/
Appro/ pate ope rantia — gijs vnctiones ꝛ hꝰ de quib⁹ dicet inferius. ¶ Tertio po
nant medicine simplices ꝛ cōpositeq̄ sunt vsitate apud au
ctores que sunt appropriate: ꝛ experte ad eradican. lapi/
Cauda tremula — dē renū de cauda tremula de qua dicit Aui. ꝙ est auis no
minata: ꝛ de illis que sūt vehemētis fortitudis i ꝛ melior
oium est auis q̄ grece noiat traglutidos. hec eni auicula
vȝ quocūqȝ mō. s. cruda assata elixata sa ita puluerizata:
vsus tñ cōis est vt ex ea fiat puluis in olla vitriata in fur/
no: ꝛ de tali puluere accipiat cuȝ vino albo subtili claro:
Lapis spōgie — aut cū aq̄ mellis: dosis est. ʒ. ij. ꝛ ꝓficit mirabilr. ¶ Item
vȝ puluis lapidis qui repit in spōg a marina fm ꝙ testat
pul. lep. — Aui. 18. tertij. caplo de cura lapidis dosis eius. ʒ. j. det cū
aqua mellis vel cū vino albo subtili vel cū alio diuretico.
¶ Itē puluis leporis decolati factus fm ꝙ ponunt aucto
res dosis eius. ʒ. j. s. det cū vino albo vel cū aq̄ mellis vel
Semen genestre — cuȝ aliquo diuretico. ¶ Itē puluis semis abracbuch. i. se
minis genestre vȝ multuȝ: ꝛ vocat a Mesue caplo capi/
strū arboꝝ: dosis eius fit. ʒ. j. det cū semie anisi feni. añ. ℥.
j. cū aq̄ mellis vel melle ros. cū aliquo diuretico. hic pul/
uis mūdificat renes ab oibus superfluitatib⁹ ꝓuocat vri
nam: frāgit lapidē in renib⁹ ꝛ vesica: ꝛ nō ꝑmittit mām si/
Balsa/ mus. — gi neqȝ densari in lapidē. ¶ Itē balsamus pur⁹ bonus da
tus de. xv. dieb⁹ semel multū ꝓseruat a lapide: ꝛ det de se/
ro qñ hō vadit dormitū cum vino albo vel aq̄ mellis: aut
Aq̄ gra minis ꝛ raffani — cū aliquo diuretico. dosis eius est. ʒ. j. ¶ Itē aqua grāmi
nis: aut raffani. s. folioꝝ ꝛ radicum distillata alembico vȝ
multū. ¶ Itē puluis sanguis hyrci deficcati ꝛ ꝓparati fȝ
Sā. hyr ci ꝛ mo/ dus ꝓpa randi — ꝙ docēt aucto. mirabilr operat in frāgēdo lapidē ꝛ ꝓuo
cando vrinā. dosis eius est. ʒ. j. dat cum vino albo subtili:
aut cū aqua apij mōtani. ¶ Modus aūt ꝓparādi sangui
nē hyrci fit iste. accipiat hyrcus q fit etatis q̄tuor annoꝝ
vel circa ꝛ decolet: ꝛ ꝓmus sanguis q exit abijciat: ꝛ etiā
vltimus: medius vō recolligat ꝛ in olla noua vitrea mit/
tat donec coaguletr. deide incidat in frusta paruula: ꝛ po
nant dicta frusta sup pānū lineū subtilē rarū mūdissimū:
aut super rete: ꝛ cooperiant ne laudant a puluere: aut ab
aliqua re imunda ꝛ ponant in aerē siccum vētosum quo/
usqȝ siccet: ita ꝙ nō madefiat a rore vel ab aere humido
ꝛ ꝯseruent: cūqȝ opus fuerit admistret: vt dcm̄ est. ¶ No
Mod⁹ — ta tñ ꝙ si dicta frusta iungant balsamo melius cōseruant
a corruptione. ¶ Itē ꝯseruat optime admiscēdo ei aloes

mirrhaȝ ꝛ sal hoc modo: ꝛ i hac ꝓparatione. ℞. sanguinis — sang. hir
dicti lib. j. aloes. ʒ. j. mirrhe: salis cōis. añ. ʒ. s. misce simul: — ci cōser/
ꝛ fiant inde trocisci: ꝛ ꝯseruent: cūqȝ opus fuerit admini/ — uandi.
strādi accipiat. ʒ. j. dictoꝝ trociscoꝝ ꝛ puluerizent: ꝛ det
cū aliquo diuretico. ¶ Itē possumus miscere cū dicto san
guine ad remouēdū ei⁹ saporē horribilē foliū indū amo/
mū spicā cinamomū: ꝛ silla sic ponit Serapio. ¶ Puluis — pul. scor
scorpionū vȝ multū in isto casu ꝛ dȝ dari cum vino dulci: — pionū.
aut cū aq̄ mellis apij vel raffani vel cicerū rub. dosis eius
est siliq̄: aut chirat: ꝛ est pōdus. viij. granoꝝ ordei. nā siliq̄
ꝛ charat: idē iportāt: ꝛ est pōdus. iiij. granoꝝ ordei: mul/
ta alia sūt simplicia: q̄ hūt v̄tutē frāgēdi cōminuēdi ꝛ ex/
pellēdi lapidē: tñ ad pñs dicta sufficiāt. ¶ Medicie cōpo — Metri/
site ad frāgēdū ꝛ cōminuēdū lapidē ꝛ expellēdū eliuȝ di/ — datum
ctū metridatū. metridatū est medicina sublimis sic tyria/
ca: sic ab Aui. 5. can. ꝛ multū vȝ de ipso dicit Aui. 18. fen.
tertij. c. de cura lapidis renū ipm nāqȝ est fortis opōnis in
lapide renū. dosis ei⁹. ʒ. j. det cū aq̄ raffani vel aq̄ mellis
vel alio diuretico. ¶ Eliuȝ de cinerib⁹ est scdȝ eliuȝ expertū — Elliū de
ꝛ efficax: de q̄ dicit Aui. medicamē forte de q̄ expti sum⁹. — cinerib⁹
℞. cineris vitri cineris scorpionū: radicū cauliuȝ: cineris
leporis lapidis spōgie sanguis hyrci deficcati ꝯtriti cine/
ris corticis oui: de q̄ pullus egressus est pres eq̄les. petro
silij dauci pullegij gūmi arab. se. altee. oīuȝ. añ. pte. j. s. cō/
ficiāt cū melle ꝛ reseruent. dos. ʒ. j. s. aut ʒ. ij. det cū aq̄ tri
buloꝝ decoctoꝝ cū cicerib⁹ nigris: pōt ēt dari cū aq̄ raffa
ni: aut cū alio diuretico. h̄. n. eliuȝ cōpetit ēt lapidi vesice:
ꝛ exhibit ipȝ ad silitudinē luti albi. ¶ Et h̄ notādus est mo — Mod⁹
dus cōburēdi vitrū fȝ ꝙ ponit Auēz. c. de lapide vesice. — ꝯbustio
℞. vitrū al. ꝛ vnge ex alchitrā subtili. i. cuȝ resina cedri: ꝛ — nis vitri
pone in igne donec fiat rubeū: postea tu cū tenaculis acci
pe eū ꝛ extigue i aq̄ ablue eū: ꝛ ita fac septies ꝛ erit cōbu/
stū. ¶ Cinis āt scorpionū fit sic. accipe scorpiones. x. nu. — Mod⁹
viuos: ꝛ ponāt in olla vitrea noua mūda ꝛ lineat olla ex — ꝯficiēdi
massa tritici. deide ōferat ad furnū ꝛ calefiat cū lignis vitꝭ — cinerem
donec rubeat ꝛ ponat olla in illo furno: ꝛ dimittat i eo de — scorpio/
nocte: ꝛ sumat qd̄ iuenit i olla de cinere scorpionū postq̄ȝ — num.
frigefacta fuerit. ¶ Cinis leporis fit h̄ mō. accipiat lep⁹ ꝛ — Mod⁹
decolet ꝛ eleuēt ab eo viscera: ꝛ ponat i olla capaci: ꝛ po — cineris
nat in furno: ꝛ cōburat: ꝛ fiat de eo cinis. Radices caulis — leporis.
intm̄ deficcēt i furnū ꝙ possint pistari: ꝛ ex eis fiat puluis
de sang. hyrci dcm̄. ¶ Eliuȝ aliud. ꝛ dī medicamētū vlti/
mū sedās dolorē ꝛ exhiēs lapidē: describ. Auic. ꝓ maiori
pte. ℞. suminirion: ꝛ ē apiū cāpestre: ꝛ dī apiū ꝓsetură. ʒ.
j. cipe egypti spice aromatice se. papa. al. cinamomi cas. li.
pipis al. se. dauci: se. acori: se. vitice caul' ꝛ cardonis. añ.
ʒ. s. ꝯficiāt trita cū melle: de q̄ sumat ad magnitudie auel/
lane cū vino deco. capil. ve. recētis. ¶ Eliuȝ. ℞. sang. hyr
ci ꝓparati filonij ro. elij licōtripon elij iustini. añ. ʒ. ij. misce
sil' ꝛ fiat eliuȝ: det ō eo q̄ntitas. ʒ. j. ꝓ vice cū deco. cap. ve.
vel cū aq̄ raffani. ꝛ se. cōiuȝ. h̄ eliuȝ ꝓuocat vrinā frāgit
lapidē ꝛ remouet dolorē. medicamētum expertū ꝛ sublime
auct. Serap. 4. breuia. c. 21. ℞. lapidē q iueniat in spongia
scolopēdrie: cap. ve. recētis: se. altee petrosilij. oīuȝ. añ. ꝑ/
tes eq̄les. terāt ꝛ cribellent. ꝛ si vis potes dulcorare cum
zuch. al. ꝛ cū zucharo ꝯfici eliuȝ: det de eo cū aq̄ raffani.
ʒ. iij. aut apij ieiuno stō. ¶ Eliuȝ efficax Serap. ℞. se. ba
thece. i. peponis cucumeris citruli ꝛ cucurbite: ꝛ sint illa
seia mūdata milij solis vitri adusti dauci: se. raffani. añ. ℥.
j. terent ꝛ cribellēt: ꝛ ex eis fiat eliuȝ cū melle dispumato:
aut cū zucha. dosis ei⁹ est. ʒ. iij. cū aq̄ decoc. ciceris nigri.
multa sūt alia eliua: ꝛ pulueres ꝓficiētes ad pñs i tñ ista q̄
dicta sūt sufficiāt. ¶ Pro q̄rta pte aduertenū. est ꝙ si dolor — Doloris
est fortis nimis vexās dēm⁹ di alia re ꝓtermissa mitiga/ — sedatio.
re dolorē ad sedādū dolorē. ꝓ ordinet regimē: ꝛ dicta sic
supi⁹ dcm̄ ē. ꝯpetit ḡ succ⁹ pulli oua sorbilia: ꝛ ea q̄ sit leuis
digōnis pauce q̄ntitatis: ꝛ boni nutrimēti. 2° ꝓmittit lenitio

fectis cũ clysteri pigui ⁊ leui vel cũ suppositorio vel cũ le
nitiuo de cas. vt dctm̃ est si fieri põt: ⁊ hoc fiat quarũ ꝓpter
lenitio nãe ẽ alleuiatio doloris. Jtẽ ꝓmittit vomitꝰ si fieri
põt leniter. 3° ꝓcedat cũ medicis ad ptẽ exteriorẽ: sic bal
nea fomẽtationes: aut vaporatiões cũ spõgijs ẽbroce em
plr̃ationes vnctiones fricatiões vẽtose ⁊ hꝫ. Et ẽt ꝓcedat
Bal. naturalia ꝯsequẽter cũ medicis q̃ interiꝰ assumunt: sic sũt ꝯminuẽtes
frãgẽtes ⁊ expellẽtes lapidẽ: ⁊ filia faciẽtes. ¶ De balne
is nãlibꝰ: ⁊ q̃ sũt ad hec ꝯferẽtibꝰ: in qbꝰ existit vtilitas ⁊
iuuamẽtũ: qꝛ aperiũt porros: dilatãt vias: dissoluũt vẽto
sitatẽ: dolores reprimũt: ẽt hũores subtiliãt: ⁊ sulfurea q̃
dã balnea ꝯferũt ad frãgẽdũ lapidẽ: sic ponit Aui. 18. ter
tij. auctẽ Rasi. vbi dicit. Et rufus qdez dixit ꝙ plima bal
neatio in tinis sulfureis frãgit lapidẽ: ⁊ h̃ qdẽ docet expe
riẽtia ⁊ rõne manifestũ est de balneo petrioli ciuitatis Se
nẽsis qd̃ frãgit lapidẽ qñ se balneãt in illo calculũ in reni
bus patiẽtes: q̃zuis tale balneũ in multis alijs ꝯferat pas
Bal. artificialia sionibꝰ. ⁋ Queda ṽo sũt balnea artificialia ab auctoribꝰ
medicie iuẽta: ⁊ valẽt ad sedãdũ dolorẽ: ad mollificañ. la
pidẽ ⁊ ad ꝓuocañ. vrinã: de qbus ponat balneũ Ras. 9.
Almã. c. de lapide renũ ⁊ vesice: vbi dicit: ⁊ igrediat tinã
scz eger in q̃ sit aq̃ in q̃ cocta sint folia cauliũ ⁊ trifoliũ ⁊
belregẽ fiet. alij dicũt ꝙ ẽ artemisia. i. spẽs abrotani ⁊ mẽ
tastrũ ⁊ fimus colũbinus ⁊ medulla. s. croci hortulani. i.
carthami: exponit: ⁊ dicit expositor h̃ balneũ cõpetere rõ
ne hũiditatis a q̃ remollit lapis ⁊ dilatant vie: ⁊ rõne ṽtu
tis herbaꝝ subtiliat ⁊ icidit lapis. ¶ Balneũ aliđ ẽ apiti
uũ ⁊ remotiuũ doloꝝ mũdificat renes ⁊ ꝓuocat vrinaz ⁊
frãgit lapidẽ. ℞. malue bismalue pitarie abrotani matri
carie cartami al' cretami marini. i. bacichie. se. altee: se. fe
nugreci. s. lini tribuli marini saxifragie miliũ solis radicũ
brusci radicũ spagi gramis apij: feniculi ⁊ anisi. M. iij. vel
plus. q. s. ꝓ aq̃ balnei bulliant hec oia vel plima ex istis:
⁊ fiat balneũ. ¶ Aliđ balneũ mollitiuũ ⁊ mitigatiuũ do
loris. ℞. se. fenugreci: se. lini: altee malue bismalue violaꝝ
floꝝ paritarie. añ. q. s. ꝓ aq̃ balnei decoquant hec oia: ⁊
fiat balneũ. ¶ Aliud balneũ qđ est apitiuũ mollificatiuũ
mitigatiuũ doloris ⁊ resolutiuũ vẽtositatũ. ℞. se. anisi fe
niculi carui aneti floꝝ camomille mellilloti: fenug. se. lini
altee pitarie apij cresonũ petrosilij capil. veñ. malue altee
viol. scolopẽ. olum istoꝝ accipiat q̃ntitas q̃ sit sufficiens ꝓ
balneo ⁊ scia aliq̃lr frãgant ⁊ subpistent: deinde bulliãt in
aq̃: ⁊ fiat balneũ in vase de ligno aliq̃lr oblõgo: i q̃ sedeat
calculosus intm̃ ꝙ aq̃ coopiat vmblicũ: ⁊ sit aq̃ actu tepi
da: aut tñ cal'a q̃ possit sine angustia sustinerí: nec stãdũ ẽ
in dicto balneo ad sudañ. multũ ne exide accidat debilita
tio: ⁊ si ẽ opꝰ iteret: ⁊ tũc tpis cũ sit balneũ cauẽdũ ẽ ne re
Fomẽtationes cipiat frigus. ¶ De fomẽtationibꝰ: aut vaporationibꝰ q̃
fiũt cũ spõgijs. Fomẽtatiões seu vaporationes cũ spõgijs
fiãt ex deco. reꝝ positaꝝ in balneo: ⁊ fiat hoc mõ: recipiat
spongia magna ⁊ ponat in aq̃ cal'a decoctiõis reꝝ dictaꝝ
⁊ exp̃ssa: ⁊ cal'a ponat sup loco dolẽti: ⁊ pluries iteret nec
dimittat infridari sup loco dẽmũ: postea remota spongia
coopiat locus cũ pãno lineo actu cal'o: ⁊ ẽt inungat locꝰ
dolẽs. Fomẽtatio sic docet Aui. bulliant aq̃ ⁊ oleũ simul
⁊ madefiat spõgia in dicta aq̃: ⁊ exprimat ⁊ apponat loco
Sacculi dolẽti ⁊ iteret pluries. ¶ De sacellis vl' sacculis factis lo
co spongie eodẽ mõ fiunt sacculi aut saccelli loco spongie
de pãno lineo raro subtili: qui ipleant ex pulte rerũ dicta
Embroce. rum in balneo decoctaꝝ ⁊ calidi ⁊ expressi ab aq̃ apponã
tur sup loco dolenti. ¶ De embrocis. embroce fiãt cũ aq̃
decoc. camomille mellilloti altee ⁊ furfuris: aut cũ aqua
decoc. reꝝ dictaꝝ in balneo. Modus faciendi accipiat
spõgia ⁊ intingat in aq̃ cal'a: ⁊ ab alto exprimat: vt cadat
Empla. super loco dolẽti. ¶ De emplr̃is. emplastra fiãt ex rebꝰ po
sitis in balneo: addant olea ⁊ pinguedines que dicent in
ferius: ⁊ cal'a apponant super loco dolente: quousq3 stent

super loco sint actu calida ⁊ sepe iterent vel ab extra cum
pãnis calidis conseruetur ipsorum caliditas.
Unctiones ¶ De vnctionibus in exitu ṽo a balneo fiant inũctiones
circa renes ⁊ ilia ⁊ circa pectinẽ ⁊ sup locuz doloris: sicut
ponit Serapio. 4. breuiarij. c. 21. vbi dicit. Et ẽ necesse vt
administrent ista empl'a ⁊ euaporatiões ⁊ effusiones ole
oꝝ ⁊ vnctiones ꝓprie sup stricturã dorsi ⁊ loca vacua vẽ
tris ⁊ ilia ⁊ pecten: ꝙ est qꝛ qñ ista loca mollificant ⁊ dila
tant meatꝰ q sũt in eis est leuior egestio lapidũ: ⁊ qñ expel
lunt virtute medicinaꝝ ꝓuocantiũ vrinã ⁊ ẽt si fiant vn
ctiones alijs tẽporibꝰ q̃3 in exitu balnei. Adhuc vz oleuz
de scorpionibꝰ positũ a Rasi. 9. Almã. ⁊ a Mesue descri
ptione scđa. de oleis: ipsum eni expellit ⁊ frangit lapidem
in renibꝰ ⁊ vesica si de eo ꝯtinuet vnctio: ⁊ hoc est qꝛ scor
piones sua natura lapidibus ꝯtrariant generatis in reni
bus ⁊ vesica sicut carnes vipere ꝯtrariant venenis serpẽ
tum ⁊ reliquoꝝ reptilium venenosoꝝ: ⁊ ita oleũ de scor
pionibus operat ꝯtra lapidẽ renũ ⁊ vesice. oleuz de cere
sis sicut ponit Joãnes Mesue iuuat ad expellẽdũ lapides
qui sunt in renibus ⁊ vesicã põt fieri de eo vnguentũ cum
cera: ⁊ sine cera fiat vnctio oleũ de granis citri ⁊ citrangu
loꝝ idem operãt: fiant vnctio: sicut dĩ de alijs. Oleum de
piperibus ꝯfert dolori renum ⁊ vesice: ⁊ frangit lapides.
Modus faciẽdi dicta olea requirat in antidotario Mes.
distinctione scđa. de oleis: ⁊ in quinto cañ. Aui. ad idẽ vz
oleũ de camomilla de aneto de amigdalis amaris: oleum
de lilio multũ valet sicut dicit Aui. ⁊ oleũ de alkeiri. oleũ
vero balsami est mirabile in hoc. naz sicut ponit Auic. est
sicut manus dei propter suam nobilitatem. ¶ Hec igitur
olea valẽt de per se ⁊ sola: ⁊ ẽt cum alijs pinguedinibꝰ mi
xta: de qbus fiant vnguẽta ⁊ cerota. fiat ergo sic. ℞. olei de
scorpionibus. ʒ. ij. pinguedinis anatis anseris galline. añ.
ʒ. s. misce: ⁊ cũ cera fiat vnguentũ siue cerotũ. ¶ Aliud ce
rotuz est optimũ ⁊ expertum. ℞. olei de aneto: olei de ca
momilla de scorpionibꝰ. añ. ʒ. j. mucillaginis fenugreci.
se. lini altee. añ. ʒ. j. pinguedinis pulli anatis anseris ⁊ gal
line. añ. ʒ. s. misce: ⁊ fiat cum cera vnguentũ siue cerotum
⁊ inungant renes alcatin ⁊ pecten. ¶ Aliud vnguẽtũ qđ
fit cum oleo balsami. ℞. olei balsami de scorpionibus ca
momille. añ. ʒ. s. pinguedinis pulli anatis. añ. ʒ. j. s. fiat vn
guentum cum cera: de quo fiat vnctio circa locum dolo
ris: ⁊ post vnctionem apponat pãnus lineus calidus.
Fricationes ¶ De fricationibꝰ fricationes facte cũ manibꝰ stringẽdo
circa ilia pecten alcatin ad hoc vt dilatent meatꝰ: ⁊ vie la
pidis sicut ponit: multũ valent: maxime post vnctiones.
Uẽtose. ¶ De vẽtosis. vẽtose multũ iuuant ad sedañ. dolorẽ: nã si
cut dicit Serapio qñ ponit vẽtosa sup locũ ꝑmutat lapi
dẽ statiz ꝑmutatiõe mirabili ⁊ sedat acuitatẽ doloris. Mo
dus fit iste. ponat vẽtosa vacua ꝓpe renes. postea facia
mꝰ eã descẽdere paulatiz ⁊ dirigamꝰ eã versus ptẽ añrio
rẽ declinãdo ad ptẽ inferiorẽ versus pedẽ. Et ṽius locũ in
q̃ eger sentit grauitatẽ ⁊ dolorẽ oz fieri appõ ventose post
administrationẽ balnei ⁊ alioꝝ: si aũt ex appõne vẽtose in
surgeret dolor magnus ponat patiẽs statim in balneo fa
cto ex aq̃ decoctionis aneti camomille fenugre. se. li. ⁊ al
Motus excellẽs tee: ⁊ addat oleũ. hoc balneũ mitigat dolorẽ ⁊ iuuat de
scensum lapidis. ¶ De motu inordinato ẽt ad sedañ. do
lorẽ ⁊ facieñ. descendere lapidem hora ꝓxima vz motus
subitꝰ ⁊ inordinatꝰ ⁊ exercitiũ ⁊ figurare in se in motu fi
guris diuersis ⁊ eqtare sup equo male ambulante ⁊ male
trotante: ⁊ descẽdere fortiter ꝑ scalas: ⁊ saltare sup altero
pedum fortiter: ⁊ fiãt hec post balneũ ⁊ vnctiones ⁊ post
alia si fieri cõgrue põt medicie interiꝰ frãgẽtis ⁊ cõminuẽ
tis ⁊ educẽtis lapidẽ de qbꝰ dctm̃ est i tertia ptic. scđe ptis
principalis huius capli: ⁊ debẽt dari post exitum balnei
eodẽ modo sicut dictũ est ibi: de quoꝝ numero est ista: vt
dicit Auic. decoquat malua cãpestris: ⁊ in decoctione eiꝰ

ponat̃ butyrū ⁊ mel: ⁊ sumat̃ de dicta decoctione in potu res plima hora porismi. naȝ hec decoctio vt testat̃ Auic. frangit lapidē ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ lenit iter eius. ❡ De medicinis stupefacientib⁹ q̄ valēt ad sedañ. dolorē ꝑ filoniuȝ romanū det̃ hora necītatis ⁊ doloris magni ⁊ intelligo si virt⁹ est fortis: alr̃ nō det̃. ei⁹ d ōf sit. ʒ. s. vel. ʒ. ij. cuȝ vino albo claro subtili: idē de tyriaca noua. ei⁹ dosis sit. ʒ. j. aut ei⁹. ⁊ det̃ eodē mō sic̄ filoniū: ⁊ dicit̃ tyriaca noua ab vno āno postq̄ȝ est facta vsq; ad sex ⁊ istū modū sedādi dolorē cū bal neis ⁊ alijs tetigit Aui. j. cañ. fen. 18. c. de cura lapidis renum: ⁊ hec sufficiant ad istam partem.

Stupefactiua.

Accidentiū cura

Sequitur tertia pars ꝑncipalis huius capli de remotione illoꝝ q̄ in hac passione occurrunt posito regie ꝑseruatiuo de cura lapidis renuȝ. restat nūc vltio de his q̄ in hac passione eueniūt determinare: h̄ sūt sic̄ dolor difficultas migēdi ⁊c̄. sic̄ dem̄ in ꝑn. ❡ De cura doloris. dolor q̄ remouet̃ cū balneis ēplis vnctionibus embrocis fomētationib⁹ ⁊ medicis alijs. ❡ De cura grauitatis ⁊ difficultatis migēdi eodē mō dōȝ est ꝙ cura grauitatis in pectine ⁊ difficultatis mingēdi est maxie fumendo in potu de medicis frāgētib⁹ lapidē: ⁊ ipm adducentibus ⁊ vrinā ꝓuocātib⁹. ❡ De cura vlceris ⁊ viarū vrine eodē mō cōplet̃: ⁊ hoc fit cū qete vomitu cū assumptione syrupi vio. ⁊ trociscoꝝ alkekēgi ⁊ aq̄ melon. ⁊ medicamine cōsolidatiuo vlcerū ⁊ alijs multis in suo loco dicēdis. ❡ De cura excoriationis. ⁊ de excoriatione: ēt silr̃ q̄si per oia est dōm de cura mict⁹ sanguis. cura vō ē flōmia ex basilica: ⁊ fiat ifridatio ⁊ ꝯstrictio cū medicis ad fluxuȝ sanguis ⁊ cū epithimatib⁹ ⁊ linimētis i dorso ⁊ pectine expertis ⁊ notis ad ꝯstringēdū sanguinē: ⁊ fiat cū qete multa ⁊ trāqlitate ⁊ ligaturis mēbroꝝ extremoꝝ ⁊ cū vētosis ⁊ cuȝ alijs sic̄ expedit: de qb⁹ cū breuitate dimittat̃ ad p̄ns: ⁊ silr̃ dimittat̃ determinatio vlterior cū sufficiāt q̄ vlteriora dcā sūt ad p̄ns cā breuitatis ⁊c̄. Ista sūt illa pauca q̄ ex dictis auctoꝝ medicie collegi in cura lapidis renū ⁊c̄.

Expertū ad cancrum

Experimentū approbatissimū singulare qd̄ habui a fidedignissimo reuerēdo sacreq; theologie magro Georgio fratre minori i pōtis tremulo ꝯ cancrum quo plures fuerūt expti ⁊ sanati sunt per hunc modū. vȝ vn ⁊c̄. Re. sanirili aresegalis ceruse argēti sublimati alumis roche cōbuste auripigmēti nitri. añ. ꝑtes eq̄les: pulueriȝent̃. Itē accipiat̃ herba que vocat̃ noca ⁊ herba q̄ vocat̃ matersilua ⁊ eaꝝ folia ⁊ radices desiccent̃ in furno: ⁊ fiat ex q̄libet de ꝑ se puluis: accipiat̃ m̄ plus de folijs q̄ȝ de radicib⁹ eaꝝ in duplo ⁊ de dicto puluere accipiat̃ tāta quātitas ꝙ capiat mā!urā q̄ȝitas ouarum ex ꝑdictis reb⁹ oia predicta redacta in puluerē simul misceant̃ ⁊ seruant̃: q2 seruando nō amittāt virtutē suam. Modus operādi sit in hūc modū: tangat̃ locus infirmitatis: ⁊ si reperit̃ duritiēs circa vulnus: puta ꝙ vulnus est redactū in modū circuli: ⁊ vltra illud est in circuitu q̄daȝ durities: q2 in illa duritie latet infirmitas añ oia in circuitu vulneris quātuȝ se ꝓtēdit illa durities dūmō vuln⁹ nō tangat̃: q2 nō est nec̄ium: ponat̃ ruptoriū qd̄ rūpant pellē ⁊ occultū fundamētuȝ vulneris patefiet: deinde accipiatur molete: ⁊ tā in ꝑmo vulnere q̄ȝ in nouo facto ruptorio apparebit q̄dā nigredo carnis in modū carbonū quo nisi illa nigredo remoueat̃ cum moletis: itm̄ ꝙ vndiq; fluat sanguis. Accipiat̃ deīde saluia siluestris: ⁊ terat̃ in mortario. deinde exꝑmat̃ succus ei⁹ ⁊ ꝑmittat̃ quiescere vsqueq; clarescat. naȝ in fundo vasis in quo ponet̃ succus ille descēdet grossities ⁊ aq̄ clara veniet ad sūmū. Si āt nō posset haberi saluia viridis accipiat̃ sicca ⁊ terat̃: ⁊ sup ea sic trita mittat̃ vinum albū bulliēs: ⁊ locus vlceris per diem vel dimidiū diei sepe madefiat cū dicta aqua vel cum dicto vino ⁊ tergat̃ sanguis q̄ erit de vlcere. Et si nullo mō possit haberi saluia accipiat̃ solum de dicto vino: deinde accipiat̃ de supradicto puluere ⁊ seminet̃ sup vulnus vitañ. ꝙ cooperiat̃ vlcus subtili coop̄tura deinde accipiant̃ fili pāni lini albi: ⁊ madefiāt cum saluia ⁊ cooperiatur dictus puluis: ⁊ anteq̄ȝ transeat dimidiū hore adeo tenaciter herebūt ꝙ ipoſ̄e esset eos remouere: ⁊ fiet tumefactio in loco cuȝ maxio dolore: qui dolor semꝑ crescet ꝑ. xxiiij. horas: ⁊ postea incipiet remitti: ⁊ nūq̄ȝ poterunt fili remoueri nisi sua spōte remoueant̃: ⁊ si eis remotis i vlcere apparebit caro alba q̄si marcida plenū liberat⁹ est: si aūt rubea nō est secuta liberatio: itō iterū reuertendū est ad dictū puluerē ꝑm modū predictū: ⁊ totiēs ꝙ caro vlceris appareat alba: ⁊ quasi marcida: ⁊ scias ꝙ anteq̄ȝ fili remoueātur a loco vlceris interdū ꝑterieunt. xv. dies aliq̄n mēsis: remotis filis nullo mō apponat̃ aliqd̄ vnguentū. Sed ponant̃ alia fila madefacta cū aqua dicte saluie: ⁊ apeent̃ cū saluia: ⁊ intantū sic fiat ꝙ caro solidet̃ nulla remanebit cicatrix: ⁊ si sepe mutabunt̃ fila madefacta cū dicta aqua.

❡ De pollutione nocturna cū dolore capitis. Cōsiliū. 73.

Iste nobilis patit̃ pollutiones nocturnas frequēter cū quibus emittit sperma globosum ⁊ grossum multe quātitatis cum multa titillatione ⁊ sensibilitate: ⁊ est macer pallidus pauci sanguinis: ⁊ hoc venit sibi postq̄ȝ ꝑmo erat vsus multis venereis cū vxore ⁊ ꝓpter partū qbusdā diebus abstinuerat: ⁊ ꝓpter hoc q̄nq; patit̃ dolorē capitis maxime in posteriori capite: qui tm̄ nō diu durat: ⁊ in sua sanitate: est ēt macer ⁊ est iuuenis ⁊ vult breue consiliū ꝑ cura: ⁊ ꝑseruatione a pollutionibus ⁊ pro ꝑseruatione ab illo capitis dolore: q̄ maxime accidit in estate. ❡ Preter hec considerandū est ꝙ post cibū in diebus preteritis calefiebāt multum renes incipiendo q̄tuor horis post cibum: ita vt ipse manifeste perciperet ⁊ tediose ⁊ vnam vrinam de suis vidi ego cuȝ pinguedine supernatāte satis grossa: ⁊ pulsus eius est minutus tendēs ad duritiē cum leui velocitate ⁊ frequētia: ita vt multotiēs in istis modū appareat excedere nālem. Et pensatis oibus que ex istis diligens medicus pōt elicere ponam breue consiliū: ⁊ Deus sit dator auxilij.

Aer.

❡ Habitet in aere frido ⁊ hūido: dormiat i lecto: in q̄ sub lintheamis sternāt̃ folia salicis ⁊ diploydē portet ⁊ ex pte spine subtilē ⁊ apertā: ⁊ caueat a ꝯtrario hoꝝ reꝝ oino.

Motus

❡ Nō laboret imo quiescat ⁊ si ambulat vtat̃ leui ambulatione: ⁊ maxime in loco calido ⁊ in hora caliditatis.

Sōn⁹

❡ Studeat in bū dormiendo: ita ꝙ in die nāli dormiat septē vel. viij. horis ad minus: ⁊ in lecto superius descripto multū coopert⁹: nec dormiat resupinus: sed sup altero laterū: ⁊ post ꝑmū somnū surgat ⁊ ambulet ꝑ camerā quousq; refrigeretur: ⁊ ita faciet in scdō: ita ꝙ nō ingrediatur lectū ad dormiendū nisi senserit se bene refrigeratum.

Cibi.

❡ In cibis suis: ꝯsideratis oibus dispōnib⁹: ⁊ ꝙ adhuc satis est fortis in digerendo dȝ vti cibis hñtib⁹ nutrimētū bonū ⁊ viscosum ⁊ satis multū: aut saltē grossuȝ nutrimētū ⁊ bone subē: ⁊ nō sint nimis dure digōnis. Et vȝ mihi

Panis

ꝙ debeat comedere panē mediocriter fermētatum ⁊ mediocriter coctū ⁊ bñ pistū: ⁊ ex optimo ⁊ mūdissimo frumento cui nullū aduenerit nocumentū non calīn vt a furno fertur: neq; nimis durū. ❡ Carnes vō sibi ꝯuenientes

Carnes

sunt carnes gallinarū incipiētiū ouificare: aut caponū mediocriter iuuenū ⁊ silr̃ perdicū ⁊ fasianoꝝ ⁊ capreoꝝ lactentium ⁊ vituloꝝ ⁊ castratoꝝ annualiū ⁊ porcoꝝ siluestriū iuueniliū: ⁊ sumantur ille ꝑtes que hñt viscositatē tenacē: sic̄ pedes ⁊ ꝑtes ꝓpe genua ⁊ ꝓpe iuncturas: ⁊ dimittat carnes multuȝ subtiles: sicut auiculaꝝ puaꝝ ⁊ carnes calidas: sicut anatū pipionū anserū ⁊ passerū. ⁊ dimittātur multū grosse: sicut carnes sicce ⁊ carnes boum ⁊ sint cocte cum herbis ⁊ rebus frigidis. ❡ De piscibus sunt ei

Pisces

sufficientes aurate menule barbones albori varioli: et similes hñtes squamas et bonũ odorẽ et bonũ saporẽ: et anguille et tollerantur: piscis saliti dimittant. ¶ Cancri vo fluviales nõ dico gãbari si invenirentur essent boni et vehementer utiles eliri cũ lacte vel aq̃ ordei: et silr posset come-

Lacticinia. dere limachias fm oẽz modũ pparationis. ¶ Lac caprarũ eẽt ei cõveniẽs et lac asinaꝝ: silr et lac mulieris vnũgdo q̃ eoꝝ statim sic ab vbere mulgetur: et oz sumi ieiuno stõ in quãtitate. ℥.iiij. vel circa: et post ipm non oz dormire: neq̃ multũ laborare vel aliqd comedere vel bibere nisi postq̃ senserit ipm descẽdisse de stõ: et silr põt comedere caseũ recentũ post alios cibos. Sz caseũ veterẽ et salitũ oz dimit-

Ova tere. ¶ Ova gallinaꝝ recẽtia põt comedere sumẽdo albumẽ: et totũ sz ovũ est i suspitione nocturnaꝝ pollutionũ nõ debẽt eẽ nimis tenella neq̃ nimis dura: sz sicut tenẽtia se.

Grana. ¶ De granis põt sumere in ferculo illa q̃ fiũt de frumẽto ma. inaro: sic pultẽ: et filia: et laganas et minuteros et parvos pastillos: quãtitate tñ q̃ digerant et coquant in brodio in quo sint cocte bone carnes supradicte et herbe frigide: sic portulace vel papaveris: et albi silr cõvenit ferculum de amido de ordeo de farre panico milio et riso. Sed

Fructus alia grana diversis causis sũt dimittẽda. ¶ De fructibus põt vti piris et pomis coctis et anguria et cucurbita et cucumere: sz meliora sũt cocta: et cõceduntur ei aliq̃ pssica añ cibũ et granata musa: sz reliquos fructus ppter dĩas cãrũ

Radices melius est dimittere. ¶ De radicib⁹ melius est q̃ nõ vtatur eis nisi forte sumeret radicẽ cicoree coctaz. ¶ De herbis

Herbe vo cõveniũt ei lactuca portulaca ẽdivia cicorea spinachia et attriplices. lingua bovis malva: et oz dimittere oẽs herbas amaras aut acuti saporis: et tolerant borago buglossa acetosa lapaciũ acutũ: sz comedant cocte. ¶ De saporibus caveat ab aceto: et cõfectionib⁹ de melle et a spẽb⁹ aromaticis: et ab anisio cimino: et silib⁹: et põt vti agresta nõ in multa q̃titate et succuz granatoꝝ. ¶ Meliora sũt ei elixa q̃ assa: et melius est sibi dividere cibũ in multas vices q̃

Sapores

Pot⁹ augmẽtare q̃titatẽ in vice vna. ¶ Pot⁹ ei⁹ pro nũc sit vinũ nigrũ stipticũ tẽperatũ cuz aqua cisterne vel aq̃ ordei. ¶ Caveat oĩno ne superveniat sibi fluxus vẽtris: imo si inciperet statĩ pvideat cũ cõstrictivis in cibo: et in potu cuz clysteri cũ vnguẽtis circa stõchũ et vẽtrẽ. Si tñ vẽter esset nimis stiptic⁹ faciat sibi clystere cũ decoctione capitis castrati: ita q̃ coquatur caput castrati vsq̃ ad dissolũnẽ: et cuz illo brodio fiat clystere. Aut faciat clystere cũ oleo violato puro qd̃ sit saltẽ. ℥.x. vel. xij. Et oĩo si cõsuleret sibi q̃ caperet pillas nisi veniat in aliã dispõnẽ nõ capiet vbi tñ dolor capitis ipm molestaret vel magna inflãmatio circa renes põt capere. ℥.j. pulpe cassie. et. ℥.j. syr. viol. distẽperatos cũ decoctione prunoꝝ violarum et tamarindoꝝ.

Aie accidentia ¶ Caveat ab ira tristitia cogitatiõe dolore invidia odio: et vtatur gaudio tpato cõversando cũ psonis sibi dilectis.

Quantum ad vsum medicinaꝝ. pmo oz attẽdere ad cor infrigidando ipm cũ epithimatibus q̃ sepe removentur sup ipso. et sit epithima h⁹. ℞. violarũ ro. floꝝ boraginis et buglose floꝝ nenufaris vtriusq̃

Epi. cordiale. sandali. coralloꝝ albo. et rub. se. lactuce et endivie. añ. ʒ. j. ossis d̃ corde cervi: so. mellisse. añ. ʒ. ß. costi been albi et rubei gario. folij cinamo. añ. ℈. ß. cãphore. ʒ. j. corticũ pomorum odoriferoꝝ et acetosoꝝ. ℥. ß. aque buglo. ℥. iiij. aq̃ nenufaris et lactuce. añ. ℥. vj. aceti. ℥. j. et fiat epithyma super corde. ¶ Itẽ epithymetur spina tota de mane et de sero cuz isto epithymate. ℞. aque plãtag. et endivie. añ. lib. j. aceti ℥. iij. et fiat epithyma. ¶ Postq̃ aũt epithymaverit duabus vel tribus vicibus inungatur spina cum isto vnguento ℞. vnguenti Gal. ℥. iiij. succi solatri. succi semperviue aceti. añ. ℥. j. bulliant simul ad ignẽ vsq̃ q̃ habeat formã vnguenti: et addatur cãphore. ʒ. j. masticis. ʒ. ß. fiat vnguentuz Et epar epithymetur de mane ieiuno stõcho cum hoc epithymate. ℞. aque endi. lib. j. sandaloꝝ rub. ℥. j. aceti. ℥. ij. et fiat epithyma. ¶ Et q̃r aliquo mõ forassis lederet pectus ppter epithymata inungatur totũ pectus bis in die cũ oleo violato: cavendo ne inungatur stõchus. ¶ Item oz de mane qñ nõ sumit aliud electuariũ vel aliaz medicinã sumere has pillulas. ℞. trociscoꝝ de cãphora fz descriptionẽ Mesue. ʒ. j. reficiantur pillule de novo cũ syrupo de nenufare. et dentur oẽs in vice vna in aurora. Et super illis bibatur syrupi rosati et aque rosã. añ. ℥. j. ¶ Itẽ qñ istos trociscos capere non vellet põt sumere de hoc electuario. ℞. seminis lactuce et endivie. añ. ℥. ß. seminis papaveris albi. ℥. j. spodij. ʒ. ij. syrupi rosa. quãtuz sufficit: et fiat electuarium: de quo sumat coclear vnũ pro vice. ¶ Potest ẽt vti isto

Epithi. epatis

Electarius restaurativum. restaurativo. ℞. brodij caponis pinguis et bene sufficienter cocti. lib. j. zuchari lib. j. bulliant simul ita q̃ fiat syrupus: et sit zucharum trium coctarũ deinde. ℞. carnium ex ola caponis bene pistataꝝ lib. ß. medulle seminum cõium frigidoꝝ: amigd. mundatarũ. añ. ℥. j. carnium limachiaꝝ bene coctaꝝ et pistatarum. ℥. iiij. semis portulace sandalorum alboꝝ et citrinorum. añ. ʒ. j. ß. cinamo. macis cardamomi. añ. ʒ. ß. galange. ʒ. j. misce oĩa et fiat confectio in forma electuarij. et si nõ placet sibi q̃ ponantur ibi carnes limachiaꝝ faciat exiccari limachias in furno levis caliditatis ita q̃ sint pulverizabiles: et ponatur pulvis in dicto electuario loco carniuz. de hoc electuario põt sumere in pncipio vel in fine prandij vel cene vnũ vel duo coclearia: et silr si q̃ hora diei vel noctis videretur sibi q̃ indigeret refectione. ¶ Inter cetera tñ hẽat mẽti q̃ oĩno camera sua irroretur sepe cum aqua frigida et q̃ in ea sternantur folia et rami salicũ et vitis et lactuce et siliũ: sz nõ ponat ibi ramos calidos sicut cortices rami psicoꝝ et lauri et mẽte et maiorane et similia. et q̃ oĩno caveat ab excessu caloris: et q̃ d̃ nocte qñ vadit dormitũ pmo infrigidet pedes et crura in aqua frigida et statim sicut excitatur post pmuz somnũ surgat a lecto: ita q̃ bñ refrigeretur. et renovet sua epithymata: pcipue ad spinam et ad cor. ¶ Item sumere omni mane. ℥. iiij. aque

Aq̃ limachiarũ distillationis limachiarum cum zucharo est valde conveniens. Et ista puto cũ dei laude sibi sufficere.

¶ De gomorea cum debilitate digestive stõchi. et caliditate renum. Consilium. 74.

Iste nobilis patitur fluxuz spermatis involuntarium et fluit multotiens in somnis et moltotiẽs in vigilia: et maxime qñ egerit aut quãdo mingit. et tunc exit absq̃ sensu aliquo voluptatis: et absq̃ erectione. Ex quibus arguitur q̃ cause in hac passione sunt debilitas contentive vasoꝝ spermatis et tenuitas substãtie sue. accidit ẽt sibi debilitas digestive stõchi et in renib⁹ sentit caliditatẽ. et iõ oz vti regimine infrascripto.

Motus ¶ De mane anteq̃ comedat vtatur exercitio: nõ tamẽ multum forti et melius est exercitiũ cum manibus et partibus superiorib⁹ in quo nõ expectet ita fatigari q̃ sudet: et post cibum aut leviter ambulet aut quiescat.

Aer. ¶ Habitet in aere claro tẽdẽte ad frigiditatẽ aut siccitatẽ: et pcipue caveat a calefactiõe renũ: ita q̃ vestẽ strictã portet scissaz in pte posteriori in directo renũ: pcipue in estate.

Somp⁹ ¶ Dormiat in camera inter duo solaria recenti in lecto sine plumis: aut super cuius plumis sit positum materaciũ vel culcitra et sub linthiaminibus ponatur de sero multuz de folijs salicis in loco vbi debet iacere: et dormiat nõ nimiũ coopertus nec super spina sed super altero laterum: et sufficit sibi somnus sex vel septẽ horaꝝ et somnum meridianum vitare debet: nec statim post cibũ debet ire dormitũ. ¶ Si nõ habet bñ beneficiuz ventris põt in estate comedere pruna matura ante alios cibos aut facere fercula de bliris et malvis: aut de mercuriali: aut facere clysteria in

qb⁹ ponaſ yerapigra.ʒ.i.⁊ olei camõillini.ʒ.iiij.⁊ ſalicū
decoctiõe aniſoꝛ ſeniculi ⁊ cētaree minoris ⁊ blitaꝛ.

¶ Cibi. ¶ In ſuis aũt cibis vtaſ pane ex optimo frumēto nõ mul
Fercula tū fermētato nec ſalito. ¶ Et in ferculis vtaſ milio torreſa
cto aut riſo aut panico aut farre aut ordeo aut paſtillis vł
laganis aut frumēto cocto:⁊ oĩa iſta ſint cocta cũ brodio
Herbe. carniũ vel cõdita cum amigdalis. ¶ Et de herbis põt vti
conſolida:acetoſa boragie:cicoree:endiuia lactuca buglo
ſa:ſed debet cauere ab herbis ſine ſtipticitate ⁊ poteſt ca-
pere de roremerino ⁊ de mētaſtro cum aceto.

Radi-ces. ¶ De radicib⁹ dimittat paſtinacã ⁊ raffanũ ⁊ enulã ⁊ ra
dices petroſilini ⁊ ſil'es. ſꝫ radix cicoree ⁊ roſtri porcini ⁊
Fructus rape ſunt ei conuenientes. ¶ De fructibus dimittat ceraſa ⁊
mora ⁊ põa niſi ſtiptica ⁊ cocta ⁊ pira exceptis illis q̃ cõi-
ter coquũť:⁊ melones ⁊ citrulos ⁊ angurias ⁊ cucurbitas
oẽs ꝑꝑ nimiã aquoſitatẽ:dimittat ēt ꝑſica niſi ſicca ⁊ vuas
dulces multũ aquoſas:ſꝫ põt vti vuis groſſis nõ dulcibus
⁊ agreſta ⁊ cornis ⁊ ſorbis:⁊ neſpilis ⁊ citõijs coctꝫ ⁊ gra-
natis:nucis poſt cibũ:⁊ põt vti auellanis aſſatis. ſꝫ caſta-
nee ꝑꝑ vẽtoſitatẽ nõ ꝯueniũt:paſſule aũt cũ arillis ſũt vti-
les:⁊ dimittāſ ficus recẽtes ⁊ ſicce:⁊ dimittanſ cappares
Carnes ⁊ ſparagi. ¶ De carnib⁹ põt vti vitulo lactẽte capto ãnis
li porco ſil'ueſtri roſtro ⁊ pedib⁹ porci domeſtici capriolo
⁊ lepoꝛe. ſed agnos ⁊ porcos domeſticos dꝫ dimittẽ ⁊ oẽs
carnes ſalſas. ¶ De auib⁹ põt vti capone ⁊ gallina ⁊ tur-
ture ⁊ turdis. ſꝫ dimittat aues aq̃ticas ⁊ paſſares. ⁊ i oĩb⁹
carnib⁹ eligat ſibi viſcoſiores ſicut crura ⁊ pedes. ¶ De
Lacticinia. caſeo ꝯuenit ſibi recẽs:cũ pauco ſale:ſꝫ ſalitũ dimittat:⁊ ſi
militer lac niſi fuerit coctuꝫ vſqꝫ ad aq̃ ꝯſumptionẽ. ⁊ oua
Oua gallinaꝛ ſũt ei cõueniẽtia magis cocta q̃ʒ ſorbilia:nõ tñ ex
Piſces toto dura. ¶ De piſcib⁹ põt vti granaris cãcris anguilla.
⁊ alijs piſcibus boni odoris ⁊ ſaporis:dummodo nõ exce
dant in q̃ntitate ⁊ nõ ſint ſaliti:⁊ ſilr poteſt comedere lima-
chias ⁊ tortucas ⁊ dimittat ſpecies niſi piper.

¶ Accidentia ¶ Caueat ſibi a cogitatione in venereis ⁊ ab aſpectu ⁊ co
gitatione ⁊ locutione agitantibus ad venerea:⁊ hec de re-
gimine ſi addatur de potu.

¶ Potus ¶ Potus eius ſit vinum nigrum ſtipticum ⁊ temperetur
cum aqua ferrata:⁊ caueat a vinis acutis.

¶ Digeſtio **Purgetur** nũc recipiẽdo hãc medicinã cũ ſyrupo
infraſcripto. ℞. ſyrupi de ſticados oxi-
mellis ſqllitici.añ.ʒ.ij.ſyrupi roſ.ʒ.iiij.aq̃ bugloſe aq̃ endi
uie aq̃ ſaluie.añ.ʒ.iiij.⁊ eſt ſyrupus ꝓ q̃tuor vicib⁹ ſumaſ
¶ Euacuatio calid⁹ in aurora. ¶ Sũpto ſyr. ſumat hãc medicinã. ℞. ſe.
lactuce ſe. endiuie ſe. portulace.añ.ʒ.i.aq̃ endiuie.ʒ.viij.cõ
tundãſ ſeis ⁊ bulliãt oĩa ſil' vſqꝫ ad medietatis ꝯſumptionẽ
lẽto igne:poſtea coleť:⁊ in colatura addaſ reubarbari ele
cti.ʒ.i.ʒ.ſpice.℈.i.oximellis ſimplicis.ʒ.i.⁊ hec medicina
bibaſ calida vna hora ante diẽ. ¶ Et ſil'r faciet purgatio
nem in menſe ſeptẽbris ꝓxime futuro poſt mediũ menſis.

Vnguẽtū ꝓ renibus ¶ Omni ſero q̃n vadit dormitũ inũgat renes cũ iſto vngu
ento. ℞. vnguenti Gale.ʒ.iiij.ſucci ſempuiue.ʒ.i.aceti.ʒ.ʒ.
cere paꝛ:⁊ fac vnguẽtum quo inungantſ renes ſolũmodo.

Vomitus. ¶ Itẽ ſi poteſt ꝓuocet ſibi vomitũ ſemel i mẽſe poſt cibos
vnctuoſos ⁊ ſalitos ⁊ multos ⁊ potũ multi vini dulcis:⁊
poſt vomitũ nõ comedat neqꝫ bibat niſi forti exiſtente fa-
me ⁊ ſiti:⁊ ꝓ illa vice comedat de pullo paruo aſſato. ¶ Itẽ
omni ſeptimana ſemel ſumat.ʒ.i.optime tyriace cum.ʒ.i.
aque mellis ſex horis ante cibum:⁊ ſi non hꝫ tyriacam
quam ſciat valde bonam:tunc ſumat de bono metridato.
¶ Item. ℞. cimini ſeminis rutbe ſeminis agnicaſti mẽta-
ſtri ſicci.añ.ʒ.i.ſyrupi roſ.ʒ.viij.ſeis portulace.ʒ.ij.piſtenť
piſtãdo optime:⁊ fiat electuariũ cuꝫ predicto ſyrupo:⁊ ſu
mat de hoc electuario omni mane.ʒ.ij.
¶ Et ſi vehementer moleſtaretur ab hac paſſione ſu-
mat de ſero quando vadit dormitum.ʒ.i.pulueris imme-
diate ſcripti cũ.ʒ.i.ſyrupi de papauere. ℞. veſicarum piſci
um porci ſilueſtris ⁊ domeſtici capre hirci.añ. exiccentur
⁊ fiat puluis:⁊ ſumatur vt dixi ⁊ ponatur paruꝫ pulueris
galange. ¶ Item renes leporis decocti cum aneto ſeminꝫ
A ꝑꝑetate agētia apij ⁊ pireti ⁊ comeſti:mirabiliter valet.
¶ Item. ℞. olei coſtini olei de ſquinanto olei de piperib⁹
añ.ʒ.ij.aque plantaginis lib.i.balauſtiarum gallaꝛ.añ.ʒ.
i.mirtilarum gariofilorum.añ.ʒ.ʒ.acori.ʒ.ij.bulliant om-
nia ſimul vſqꝫ ad aque conſumptionem: poſtea coletur ⁊
addatur cere quantum ſufficit:⁊ fiat vnguentum quo inũ-
gatur pecten abraſis pilis.⁊ illud quod eſt inter anum ⁊
virgam ⁊ etiaꝫ intra anum. ¶ Item. ℞. aque in qua fabri
extinguunt ferramenta ſua lib.lx.gallarum cipreſſi lib.ij.
herbe iue lauri camomille ſaluie ſticados arabici maiora
Balneū ne.añ.lib.ʒ.fac bulliri omnia ſimul vſqꝫ ad ſexte partis cõ
ſumptionem poſtea in fine addatur ſulfuris viui aluminis
ſcariole.añ.ʒ.i.⁊ deponatur ab igne ſtatim:⁊ poſt factam
purgationem ſedeat in iſta aqua non multum calida:ſed
tamen ita vt non percipiat frigus:immo potius caloreꝫ:⁊
attingat aqua ſupra pecten quattuor digitis:⁊ quãdo ſur-
git exiccetur bene cum pannis calidis:⁊ poſtea inũgatur
cũ predicto vnguẽto:⁊ iteretur iſtud regimen de menſe in
menſem. Et cõfert ei in ꝑncipio prãdij capere.ʒ.ij.dyacimi
ni cum folijs rutbe iuxta deſcriptionẽ Meſue ⁊ in fine prã
dij vti coriandro preparato:ſumendo vnum coclear de eis
pro vice.⁊ puto iſta ſibi cum auxilio dei ſufficere.

¶ De oppilatione venarum matricis cum doloribus in tem
pore menſtruationis. Conſilium. lxxv.

Iſta domina egregia patitur oppi
lationem venarũ ma-
tricis ex preſentia humorum groſſorum ⁊ vi-
ſcoſorum:maxime flegmaticoruꝫ:⁊ matrix to
ta videtur talibus humoribus imbibita:⁊ illa
eſt cauſa multiplicationis vẽtoſitatum in matrice et reten
tionis menſtruorũ nõ cõplete:ſed q͂ pauciſſimũ mẽſtruat:
et nõ cũ debito ordine neqꝫ cũ debito colore. ¶ Et ẽt eſt cã
q͂ in tp̃e mẽſtruationis patitur dolores fortes in ventre et
in capite:q2 cõmota mã et agitata nõ hñs liberum exitum
vẽtoſatur in venis mřicis et locorum vicinoꝛ et euaporat
ad caput:vñ cãt hos dolores. ¶ Et q2 nõ ſufficiẽter purga
tur accidit ſibi in tp̃ibus intermedijs frequẽter emigranea
humoribus q̃ retinentur aut eoꝛ vaporibus capiti cõica-
tis. Et ego ponã cõſilium. Et ſit deus dator auxilij.

¶ Primũ igitur fiat q͂ aer ſue habitationis ſit ad ſiccitatẽ *¶ Aer.*
decliuis mundus a malis vaporibus lacuum aut locoruꝫ
clauſoꝛ:et ſterquilinoꝛ et non ſit ventoſus:immo minus
ab auſtro et borea. Itaqꝫ camerã habeat inter duo ſolaria
cum feneſtris ad orienteꝫ apertis:et in mane permittatur
radios ſolis ingredi:et ſit aer tꝑamẽto vicinus in calidita-
te et fri. ad leuẽ tñ caliditatẽ declinãs:et hec diſpoſitio i came
ra requiratur in hyeme cum igne facto de lignis ſiccis cuꝫ
herbis odoriferis:et lignis odoriferis:vel ſaltem ſiccis:et
non cum igne carbonum ſuffocatorum. ¶ Conſideret au
tem q͂ ſi aer quem habitat ſit humidus nimis trãſferatur
ad ciuitatem vel caſtrũ ſicci aeris vel clari et in temporib⁹
quibus aut venti dominãtur aut nebule aut pluuie aut ve
hemens frigus non egrediatur ad apertum aereꝫ. et in lo
co habitationis ſemper ſit multum de rutha.

¶ Cibus aũt ſit panis ex farina optimi frumenti mundi ꝑ *¶ Cibi*
cipue a lolio. et conuenienter coctus:et bene fermentatus
et mundus a cortice exteriori:et inter ꝑmam et q̃rtam diẽ
ita q͂ non comedaſ calidus ſtatim vt a furno fertur:nec ni
mis durus. ¶ Carnes autem ſint perdicum faſianum pul *Carnes*
lorum turtuꝛ pipionum volare incipientiũ de colũbario
alaudarum paſceꝛ et paruarũ auiũ. Auiuꝫ aquaticarum
carnes omnino fugiat. ¶ Ex quadrupedibus carnes con
ueniunt hedorum caſtrati annualis vituli lactentis porci
ſilueſtris non multum iuuenis nec multum antiqui:ſimil'r

capriolorum leporum. Et fugiat carnes veteres: et noui/
ter natorum capita et colla et sanguinem et oia interiora vt epar
Pisces. et intestina. Pisces vitet sine squamis et palludosos. et silr om
Oua gen⁹ granari et cancros et ostracha vitare debet. ¶ Ouis sorbi
Lac. libus vti pt precipue vitello dimisso albuie. Caseum et lac fugi
Leguꝯ at. ¶ Legumia vitet nisi brodium cicerum precipue rubeorum quti
na. pot. ¶ Ex granis pot vti milio panico: sed parum cum carnib⁹ coctis
Grana. ¶ Ex herbis vtatur rutha precipue scdm oem modum admistra
Herbe tionis: saluia: serpillo: origano: calamento: hysopo: thymo:
et satureegia: et pulegio. Et caueat atriplices: blites: lactucas:
caules: cucurbitas: porum: cepe: alleum et raffanellum et silia: et
Fructus apium precipue vitetur. ¶ De fructib⁹ non capiat nimiam quantita/
tem sed tolerentur ante prandium fic⁹ bene mature recentes et sicce et pas
sule et vue bene mature et aliquam cerasa et aliquid de melone et pru
na valde matura: precipue nigra. pira vo et poma et persica et gra
nata nisi dulcia et citonia et nespila et sorba et corna et casta
nee dimittantur: pot tamen post cibum vti amigdalis dulcib⁹ et gra
nis pini et auellanis assatis et paucis nucib⁹: sed poma citran
gula et limones: et citrara et cucurbite et angurie et cucumeres di/
Radi/ mittantur. ¶ De radicib⁹ pot cape de radicib⁹ petroselini et
ces pastinacum et carotum et napones citrinos paruos et enulam. sed ra
pas et napones magnos debet dimittere. ¶ In cibis suis pot
vti aniso torrefacto feniculo cimino pipere zinzibere: maxi
me tamen est conueniens cinnamomum sed caroto non vtatur.
Potꝯ ¶ In potu autem sumat vina alba subtilia in hyeme potē
tiora in estate minora.
Ina// ¶ Oportet vt oino euitet repletionem et nausatiuam saciera/
nitio et tem vitet etiam nimium ieiunium: et optimum eet vt cibi vni⁹
quem sumere consueuit in sanitate ad saturitatem duas ptes
comedat in prandio: et in cena tertiam ptem.
Cam. ¶ Prouideat et qd oi die beat beneficium ventris aut sumendo
ante prandium decoctionem blitis vel mercurialis aut aliquid
aloes: aut sumendo clistere quod est melius et nullo mo pter
mittatur quin oi die habeat beneficium ventris.
Mo/ ¶ Qn purgata est in mane post emissionem supfluitatum vta
tus. tur exercitio longo et satis forti: in quo tamen non sit fortis capi
tis agitatio. et faciat postea oi mane siccari corp⁹ cum pannis
trahendo deorsum incipiendo a spatulis et descendendo ad re/
nes et nates et coxas et crura et brachia et pect⁹ et hoc ante
prandium qn medicinam solutiuam non sumpsisset: et qn caput est
plenum non faciat fricari caput. ¶ Sed post debitas fricatões
fricato corpe residuo faciat fricari et pectinari caput. et qn
maiorem grauitatem sentit i capite: tunc non faciat tamen fricari cor
pus: sed applicet ad spatulas: et nates et coxas ventosas cum
igne multos: et faciat ligari extrema ligatione dolorosa que cito
dissoluatur et iteretur. ¶ Postqz aut comedit antequam a ventre cib⁹
descendit non exercitetur. sed aut quiescat aut leuiter ambulet
et suauiter: et oio tunc caput non agitet: nec inclinatum teneat.
¶ Exercitii quantitas sit vsqz ad lassitudinem leuem: vitet aspe/
cium motuum circularium: et ab alto: et vitet longam moram
in balneo: et effusionem multe aque calide in caput.
Som ¶ Somnus eius sit nocturn⁹: et non diurnus: nisi si forsassis
nus. in mane ante tertias: et sit sex horarum vel circa. et sit capi/
te bene eleuato: et corpore cooperto pannis bonis: et super al
tero laterum et incipiat vnab⁹ horis post cenam. ¶ Somnum
vero diurnum et somnum post multam repletionem: et sta
tim post comestionem vitet omnino.
Aie ¶ Caueat sibi a timore et tristitia: et ira et ab omnibus que
accītia istas passiones commouere possunt: et precipue a timore: eam
mo gaudeat conuersando cum dilectis suis: et audiendo que
placida sunt sed ab vsu venereorum abstineat quantum est
possibile. ¶ Et hec de regimine.

Et quia illa domina fuit isto anno sufficienter purga
ta non oportet qd in hac estate vsqz ad medi/
um Septembris vtatur fortibus purgationibus. sed suffi/
cit sibi tribus vicib⁹ in mense sumere in aurora. ʒ.i. harum pi/
lularum. et si purgaret vltra quatuor vices horas per vna assum
ptione: tunc sufficit qd capiantur semel in mense. ℞. pillularum
de hyera de octo reb⁹. ℥.i. agarici serapini. oppoponacis.
ana ʒ.i. cinnamomi. salis gēme. ana ʒ.ß. conficiantur pillule
cum aqua calamenti. ¶ Item conuenit ei vti masticatorio
vel caputpurgio et qn facit vnum non faciat aliud. et bonum
masticatorium. ℞. masticis. ℥.i. stafisagrie. piperis. piretri Masti/
nucismuscate. ana ℈. ij. nux muscatum et piretrum fiant in catorio.
parua frusta: reliqua sunt integra: et sumatur de toto medium
coclear pro vice: et masticetur per horam. ¶ Caputpurgium Caput/
bonum. ℞. succi blitis crude quantum sufficit et traijciatur per purgiū.
narces bis vel ter omni mane et oi septimana fiat qd aut vno
aut ambobus istis vtatur saltem tribus diebus. ¶ Item in
lauacris sui capitis. s. cum lixiuio cum quo vz lauari faciat
primo bulliri per quartam partem hore stercoris colubini de
columbario sicci quod non tetigit aquam. ℥. iij. foliorum sene sticas/
dos arabici. ana ʒ.i. nucum cipressi. ℥.i.
¶ Qz si contingat qd dolor ille capitis fortiter inuadat eam.
primo recipiat de pillis nunc scriptis. ℈. iiij. duabus horis
ante diem: et facta ista purgatione faciat sibi clystere de se/
ro cum decoctione ordei et furfuris. et cum. ℥.i. zucchari rub.
et si dolor non cessat tunc faciat sibi poni ventosas cum igne
sine scarificatione primo in natibus: et coxis: et vltimo in spatu/
lis. ¶ Et apponat super locum doloris hoc epithima. ℞. fecis Epithi/
encaustri scriptorum quantum opz: et addatur tamen aceti for ma fron/
tis et aque vitis qd fiat ad modum vnguenti spissi: et ponatur su/ tis.
per frontem: et timpore et superstringatur cum puluillo.
¶ Item quando est prope tpa menstruationis per octo dies se Balneū
deat in hoc balneo de mane ieiuno stomacho per quartam pte ho
re. ℞. radicum ebuli radicum altheę. ana lib.i. calamenti li.ß.
seminis lini: et fenugreci et foliorum lauri. ana ℥.ij. bulliant in
aqua sufficienti pro balneo et innouentur res qn incipit bal/
neum non hre bonum odorem. ¶ Quando aut sentit principium
menstruationis supponat primo sibi radicem tassi barbassi
aut malue aut maluauisci admodum digiti inunctam cum oleo
de lilio et oleo de spica. Et si non sufficit suppoñat sibi de mer
curiali recenti quantitas ad modum digiti: et teneat scdm qd
potest tolerare. ¶ Qz si post mensurationem appareret si/
bi qd parum esset purgata: tunc potest tenere inferius tri/
bus noctibus hoc suppositorium. ℞. cotti carminati quan Suppo
titatem sufficientem: et fiat ad modum digiti parui: postea sitoriū
infundatur in terbentinam: et ligetur cum filo. ita qd possit fa
ciliter extrahi: et teneatur per longitudinem noctis.
¶ Item vtatur sepe de mane isto electuario. ℞. specierum Ellrinz
dyambre specierum dyacinnamomi specierum dyacimi//
ni. ana ℥.i. mellis despumati boni li.i. conficiantur simul et ad/
datur dyacalamenti li.i. et misceatur. Et sumat de mane. ʒ.
i. in estate et ʒ. ij. in hyeme. et pot ne hoc electuario sumere
ante prandium qn videtur sibi qd non bene digerat.
¶ Adueniente autem fine Septembris oportet purgari Digō
ordinarie sumendo hunc syrupum. ℞. syru. de calamento
oximellis squillitici. ana ℥.i. aque arthemisie. ℥. ij. et e pvna
vice: sumatur sex vicibus calid⁹ vna hora ante diem: et su
per dormiat ad minus per horam.
¶ Sumpto syru. sex diebus sumat has pillulas duabus Eño.
horis ante diem et superdormiat per horam si potest ante
diem: sed post ortum solis non dormiat nisi completa ope
ratione. ℞. pillularum de serapino. ʒ.ß. pillularum fetida/
rum: pillularum cochiarum. ana ℈.i. fiant pillule septem cum
aq matricarie. ¶ Et similem purgationem debet facere in
principio Martij et in tempore intermedio vti regimine et
medicinalibus supascriptis: magis et qz in estate. ¶ Item
dz tenere menti qd vtile esset ei omni septimana semel reci
pere clystere hoc mo. ℞. calamenti arthemisie blite malue. Enema
ana M.i. cimini carui anisorum carui dauci. ana ʒ.ß. contundan
tur semina centauree minoris. ʒ. ij. bulliant simul omnia in
aqua sufficienti vsqz ad consumptionem medietatis: postea co
letur et in colatura addatur olei de lilio olei rutacei olei laurini.

añ.ʒ.i.bñdicte yere pigre.añ.ʒ.iij.yeralogodion.ʒ.i.salis
parũ ⁊ fiat clistere. ¶ Notet ꝙ loco el'arij supraſcripti cõ/
uenit sibi bibere de mane decoctiõis.ʒ.i.calamẽti mõtani
q̃ sit cocta in lib.i.aq̃ quousq; redat ad medietatẽ. ⁊ biba/
tur cum zucbaro. ⁊ hec cũ dei laude sufficiant.

¶ De mala ꝯplone frida nificia cũ fluxu mẽstruali idebito
⁊ sterilitate ⁊ cursu hũiditatis matricis. Cõsiliũ.lxxvj.

Ucdam nobilis dña circa annos qua/
si.24.iã sunt octo anni cuȝ eẽt
valde puella peperit filiũ partu nãli: ⁊ bono ⁊
sequẽti anno impregnata abortiuit sequente
abortum fluxu sanguinis pluris ꝓ quo restri
gẽdo qdã medicus fecit eã sedere in balneo ex aceto puro
⁊ postea siue ꝑ hec siue ꝑ alia restrict⁹ ẽ flux⁹ sanguis: ⁊ nõ
obstãte ꝙ passa sit post illud tp̃s fluxũ mẽstruoꝝ de mẽse
in mẽsem in q̃titate debita ⁊ sine malis accñtibus tñ patiẽ
cursum matricis per quẽ fluũt hũiditates fride albe fere
continue: ȝ q̃nq; magis: ⁊ q̃nq; minus ⁊ nunq̃ postea im
pregnata est non obstante: ꝙ vt dicit multotiens retinet se/
men viri per vnum diem: ⁊ per duos. immo dicũt ꝙ aliq̃n
vsq; ad.viij.dies. ⁊ est palida frigidi corpis potius tenuis
q̃ȝ carnosa ȝ nõ multũ. hic est casus. ¶ Ex quo verisimili
ter concludere debemus ꝙ propter complexionem frigi/
dam ⁊ humidam matricis cum mã flegmatica semen viri
q̃uis attrahatur tñ extinguitur ⁊ apparet ꝙ cura huius
dispõnis est cura male cõplonis fride ⁊ hu. in matrice cũ
materia in qua dispõne etiam totum corpus cõicat.

Aer. ¶ Aer sue habitationis oȝ esse clarus siccus declinis ad
calidıtatem nõ tñ multũ excessiuã: ⁊ in hyeme oȝ tpari cũ
igne de lignis siccis: ⁊ ipsa oȝ eẽ bene induta ⁊ habere ca/
ligas bonas ⁊ ordinationeȝ pannoꝝ: ita ꝙ pedes ⁊ crura
nullo mõ sint frigidi: ⁊ similiter nates ⁊ genitalia: ⁊ vitet
aerem humidum ⁊ fetidum ⁊ ventos australes.

Motus. ¶ Quo ad exercitiũ vtile est ei ieiuno tã laborare tam cũ
manib⁹ q̃ȝ cũ pedib⁹ ambulãdo ⁊ exercẽdo brachia i ope
ribus domus: ⁊ debet eẽ labor satis longus non multum
fortis ita tñ vt faciat anhelitũ frequẽtari ⁊ corp⁹ manife/
ste calefieri: ⁊ si hȝ quietes intermedias nõ est malũ: sȝ q̃n
incipit fatigari dimittat laborem: ⁊ h̃ exercitium fit in loco
sicco ⁊ parũper calõ: ⁊ si post exercitiuȝ fricarentur crura
coxe ⁊ brachia ⁊ corpus cũ mãnibus lenibus eẽt vtile.
¶ Et bonum est ei ꝙ intestina sua mundent a fecib⁹ et fleg
matibus q̃ in eis multiplicãtur maxime cũ hõ clystere. ℞.
cimi.carui cordumeni.fiseleos folioꝝ rube siccorum añ.
ʒ.i.contundant grosso mõ ⁊ bulliant in aq̃ sufficienti vsq;
ad medietatis ꝯsumptioneȝ. ⁊ de hac decoctione sumatur
lib.i.ʒ.benedicte. ʒ.i.olei de spica.ʒ.iij.salis ꝙ sufficit.
¶ Et si non vellet clystere frequentare comedat fercula
ex vatica cocta cũ brodio carniũ arietinarum vel galloꝝ
vel gallinaꝝ pinguiũ vel cũ oleo dulci: aut bibat.ʒ.ij.beto
nice cũ brodio sui ferculi statim ante cibum: aut faciat ele
ctuariũ ex folijs betonice siccis ⁊ melle: ita ꝙ sit triplum
de melle in põdere folioꝝ de quo sumat statim ante cibum
ʒ.i.vel.ʒ.ʒ.pro vice: ⁊ nunq̃ȝ se superflue repleat.

Somnus ¶ Somnus eius fit de nocte non de die nisi forte in mane
ante tertias q̃n tp̃a noctis nõ sufficerent: ⁊ incipiat duabus
horis post cenã vel circa in loco bene sicco parumper cali
do corpore bene cooperto: ⁊ super altero laterum: ⁊ vitet
somnum meridianum: ⁊ somnũ in loco humido vel frigi
do. ⁊ sufficiunt ei septem hore in die naturali.

Aie accñtia ¶ Caueat a tristitia ⁊ sollicitudie: ⁊ metu ⁊ odio ⁊ accidia
⁊ gaudeat: ⁊ si irascat aliq̃n: sȝ nõ multũ non est malum.

Cibi. ¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumento bñ fermenta
tus ⁊ bene pistus ⁊ bene coctus inter primã ⁊ tertiam diẽ
⁊ vitet panẽ ex alijs granis: ⁊ precipue male coctum ⁊ ma

Carnes le fermẽtatũ. ¶ Carnes ei⁹ ꝯueniẽtes sunt auiũ sic auicu/
laꝝ stantiũ in arboribus ⁊ sepibus: ⁊ ꝑcipue passerũ iuue
niliũ ⁊ piplonũ volare incipientiũ ⁊ annatũ iuuenilium
⁊ pulloꝝ cõditoꝝ cũ pipere albo ⁊ zinzibere ⁊ ꝑdicũ ⁊ fa
sianoꝝ. ¶ Et ex quadrupedib⁹ castratoꝝ annualiũ preci/
pue coctaꝝ cũ ciceribus ⁊ vituloꝝ lactẽtiũ ꝑuoꝝ ⁊ hedo/
rũ. tolerãt ẽt ex capriolo iuuenili ⁊ lepusculo: ⁊ porco silue
stri iuuene cũ saporibus factis ex pineis ⁊ amigdalis ⁊ fi/
sticis cuȝ sabba ⁊ semine eruce: ⁊ semine porri ⁊ zinzibere
⁊ pipere albo. Et fugiat oẽs carnes veteres: ⁊ alioꝝ aia
lium a predictis. ¶ Sãguis ⁊ caseus melius ẽ ꝙ dimittã Lacticinia.
tur: ⁊ si de caseo comedat non sit recens sed maturus ⁊ ex
ouib⁹ montanis: ⁊ sit in parua quãtitate: ⁊ lac ⁊ butyꝝ nõ Oua
sunt ei cõuenientia. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ: ⁊ ẽt ꝑdicum
⁊ columboꝝ quãdo sunt recentia sunt ꝯueniẽtes: dimisso
albumine: ⁊ sint condita cum pipere albo ⁊ zinzibere ⁊ pa
rum cacti siue sorbiles siue in frictilio siue cum succo her/
barum capiantur siue in ferculo. ¶ Pisces ꝯueniũt ei qui Pisces
ex fluuio petroso vel sabuloso: assati ⁊ comesti cum sapore
suprascripto cũ carnibus: sed frigidi non comedant ⁊ ma
gni ⁊ lacunales ⁊ illi qui nõ hñt squamas: ⁊ qui sunt boni
odoris dimittant oio. ⁊ silr non comedant postq̃ȝ sunt in/
frigidati. ¶ De granis tolerant cicer ⁊ faba ⁊ risum quã/ Granа.
do coquunt cum bonis carnib⁹: ⁊ ꝑcipue arietinis annua
libus: sed alia grana dimittantur: ⁊ ista cõdiant cũ pipere
⁊ zizibere ⁊ pauco croco. ¶ De herbis fugiat caules ⁊ la/
ctucam ⁊ endiuiã ⁊ bliã ⁊ spinachia: nisi cũ societate mul Herbe.
ta herbaꝝ odoriferaꝝ quas dicam statim: ⁊ conueniunt ei
apium petrosilium macedonicũ origanũ maiorana sisim/
brium saluia saturegia serpillum: ⁊ similes boni odoris di
missa mentha: ⁊ rosmarinũ est conueniens ⁊ abrothanuȝ
⁊ matricaria maior ⁊ minor. ¶ Et q̃n nõ habet beneficiũ
ventris conueniunt vatica ⁊ mercurialis in ferculis ⁊ be/
tonica est valde conueniens siue comedatur viridis in fer
culis siue sicca modo suprascripto in capi. de beneficio vẽ
tris. ¶ De radicibus tolerant allea ⁊ coꝝ decoctio ⁊ por
ri decocti ⁊ cepe ⁊ radices petrosilini ⁊ apij ⁊ enule. pa/ Radices.
stinacha alba ⁊ rubea domestica ⁊ siluestris: sed raphani
dimittantur ⁊ rape ⁊ napones. ¶ De fructibus cõueniũt
ficus sicce ⁊ recentes ⁊ vue passule ⁊ recentes bene ma/ Fructus
ture q̃n fuerunt collecte saltẽ de.15.diebus ⁊ tolerat aliqd
de melonibus ante cibum: sed cerasa ⁊ pira ⁊ poma ⁊ pru
na ⁊ crisomila ⁊ persica ⁊ cornalia ⁊ citõia ⁊ nespila ⁊ gra
nata acetosa ⁊ muza dimittant: sȝ granata dulcia tolerãt.
¶ Citrãguli ⁊ limones ⁊ cucurbite ⁊ citrulli ⁊ angurie ⁊ si
miles fructus frigidi dimittantur: sed amigdale ⁊ auella/
ne ⁊ nuces ⁊ grana pini ⁊ fistici sunt valde cõuenientes: ca
stanee vero sunt male. ¶ Fungi ⁊ tubera dimittant oino.
Cappares sunt conueniẽtes loco salaticij: ⁊ potest ẽt cape
re oliuas salitas. ¶ Anisum assatum ⁊ semen feniculi ⁊ pi
per albũ et zinziber et cinamomuȝ et gariofili et crocus et
macis et foliũ sunt ei conuenientes sigillatim et cõiunctim
in ea ꝓportione que sibi sit delectabilis.
¶ Nunq̃ȝ comedat ita ꝙ grauet stomachus eius: et poti⁹
multiplicet vices comedendi q̃ȝ quãtitateȝ in vice vna: nõ
tñ comedat scd̃m cibũ nisi digesto primo: neq; multiplicet
ciborum varietatem in eadem mensa.

¶ Pot⁹ eius sit vinũ clarũ vet⁹ saltẽ sex vel octo mẽsiũ vi Potus
nosum rubeum clarũ vel aureũ et nõ multũ dulce nec ace
tosum nec ponticũ: sed non bibat multam quantitatem: ⁊ et
vitet aquã frigidã et si vellet potari aq̃ mellis ⁊ quãdoq;
claretũ factũ cũ melle ⁊ vino et aromatibus suprascriptis
non est malum. Et hec de regimine.

In vsu medicinaꝝ oȝ ꝙ ista dña purget nõ solum sed
nec solũ ꝑ medicinas mouẽtes vẽtrẽ: sȝ ẽt ꝑ me
dicinas locales mũdificãtes mrice: et factis purgationib⁹
opȝ ꝙ matrix confortet cũ calefacientib⁹ aliq̃lẽ stipticita
te hñtibus tã approximatis ꝑ os q̃ȝ ad locũ: siue cũ pessa
rijs: siue cũ fumigijs siue cũ balneationib⁹ et vnctionib⁹:

¶ Purgatio ergo sua debet fieri p̱mo i vere. et si pōt in p̱n
℣ Digō: cipio veris hoc modo. ℞. p̱mo hūc syrupū. sex vicib⁹ sex
diebus successiue calidū paꝝ de mane ante diem. ℞. syru/
pi de calamento oximellis squillitici mellis ro. colla. añ.
℥. ſ. aque pulegij sisimbri. matricarie. añ. ℥. i. fiat syrupus.
⁊ est pro vna vice. sed sumatur sex vicibus.
℣ Euo ¶ Sūpto syr. sex vicib⁹ sequēti die capiat istas pill'as. ℞.
pillulaꝝ de yeralogodion. ʒ. i. q̄ si non adsunt. ℞. pillula/
rum fetidaꝝ. ʒ. i. sumāt vna hora añ diem ⁊ nō cōedat nisi
trāsactis. vij. horis post assūptionē eaꝝ obseruato regimie
in medicinis debito. Et vtile eēt ei facē silem purgationez
in prin. octobris. ¶ Preter istā purgationē ēt est bonuz q̄
saltē bis in mēse recipiat has pill'as vna hora añ diez. ℞.
agarici elect. ʒ. ſ. mirre gr. ij. salis gēme gra. x. ꝯfice cū suc
co arthemisie q̄ vocat amarella: ⁊ fiāt pill'e. ⁊ sūt ꝓ vna vi
ce. ⁊ pōt eas facē recētes qñcūq; vult. Et p̄ter hec ꝯsideret
in capite suo vtrū sentiat descēsum hūiditatū. nā tūc est op
portunū q̄ vtat masticatorijs ex mastice ⁊ pipe sepe ō ma
ne spuēdo multū. ¶ Opz p̄terea q̄ in tp̄ib⁹ fridis saltē sel'
in septimana capiat. ʒ. ij. metridati cū. ℥. i. vini albi odorife
ri paꝝ añ diē: ⁊ supdormiat si pōt p̱ horā. Inxͣ e aūt ⁊ autū
no sufficit sumē bis i mēse. ⁊ in estate dimittat. Et sufficiat
ei illa q̄ dicem⁹. ¶ Itē qñ nō sumit metridatū nec aliā me/
dicinā bonū est q̄ sumat de mane. ʒ. ij. dyābre aut. ʒ. ij. isti⁹
el'arij. ℞. radicis bistorte. ℥. ij. sise'eos. ℥. i. cimini oni. se. ru
Elāum the: se. apij spice pipis albi ⁊ lon. añ. ʒ. i. musci ambre. an.
℈. i. mellis despumati ⁊ cocti in decoctione. xxx. emblicoꝝ
triplū pōderis oium: ⁊ fiat el'ariū. ¶ Itē postq̄ est purga/
ta a mēstruis trib⁹ dieb⁹ vno post aliū oi mēse. s. postq̄ re/
Limatu ceperit medicinas supradcās bibat in mane. ʒ. i. limature
ra ebo/ eboris. ⁊ sit ebur nouū ex dētib⁹ elefantis nō positi in alio
ris ope: ⁊ q̄ sint q̄ztū pōt eē nouiores: vel saltē minus antiqui.
Suppo ¶ Et postq̄ fecerit p̄dictas purgatiōes ⁊ postq̄ mēstrua
sito. defecerint quattuor dieb⁹ vno post alium tenere h̄ suppo/
sitoriū i nā. ℞. ex cotto carmiato formē ad modū digiti cir
cūligatū cū filo: ⁊ illa infundat in terbētina calefacta: ⁊ po
stea teneat oi die in nā de mane p̱ tres horas vel quattuor
et extrahat postea: ⁊ sit h̄ suppositoriū ligatū cū filo: vt possit
extraxi ad suā volūtatē facil'r: ⁊ postq̄ extrahit lauetur nā
cū vio albo bono cal'o: ⁊ exiccet cū cotto ⁊ stati inūgat cū
Pessari oleo de lilio cal'o. ¶ Trāsactis aūt his q̄tuor dieb⁹ oi ma
um. ne p̱ octo dies lauet p̄ nām cū vino albo cal'o: ⁊ postea te/
neat h̄ pessariū in nā q̄d innouet oi mane. ℞. croci armo/
niaci spice melliloti. añ. ʒ. iij. ſ. folij cordumēi. añ. ℥. i. adipis
anseris vitelloꝝ oui. añ. ℥. ij. olei nardini. ℥. ſ. ꝯficiant inui/
cē: ⁊ fiāt suppositoria ad q̄ztitatē medietatis digiti medij ⁊
īuoluant in lana celesti ⁊ teneat vnū ꝓ vice. ¶ Trāsactis
aūt istis dieb⁹ oi mane vsq; ad aliā mēstruationē recipiat
Fumigi de mane hūc fumū. ℞. myrre baccaꝝ lauri. añ. ℥. ij. pistēt
um subtil'r: ⁊ cū storace liqda ꝯficiāt: ita q̄ sint ad modū paste
⁊ fiāt trocisci pōderis. ʒ. ij. ⁊ supra testula ponant carbōes
igniti ⁊ sup carbones ponat trociscus vnus ꝓ vice ⁊ coo/
periat testula cū coopculo hñte cānā: ⁊ mulier sedeat sup
scāno foratorita q̄ cāna ingrediat nām ⁊ fumus recipiat:
sit tñ cāna ita lōga q̄ fumus nō sit nimis cal's qñ ingredit
corp⁹. s. ad q̄ztitatē medij brachij. ¶ Trāsacto āt vno mē/
se cōpleta mūdificatione mēstruoꝝ vtat trib⁹ dieb⁹ de ma
ne ō limatura eboris mō supi⁹ dicto. ⁊ postea vtat el'arijs
s. metridato: ⁊ alijs scriptis. ¶ Et si videt q̄ p̱seuerat descē
sus hūiditatū ex matrice sedeat in hō balneis de mane per
mediā horā balneo existe cal'o vt tolerari possit. ℞. folioꝝ
Balneū lilij celestis. s. herbe lib. i. gallaꝝ nucū cipressi cīperi sgnan
ti. añ. lib. ſ. aluminis plume. ℥. iiij. acacie. lib. ſ. bulliant sil'
in aqua in q̄ fabri extinguūt ferramēta sua q̄ sit lib. xxv. ⁊
bulliant quousq; qnta pars cōsumāt: ⁊ in ea sedeat perse/
uerādo per octo dies. Et si viderit q̄ hec non sufficiant: im
mo remaneat humiditas ⁊ frigiditas post vsum istoꝝ bal
neorum recipiat per quatuor dies post dies balneationis
omni mane hunc fumum. ℞. nucum cipressi. ℥. ſ. arsenici Fumigi
rubei. ʒ. ij. pistentur: ⁊ fiant trocisci cum storace liquida um
quatuor: quoꝝ vnus ꝓ vice ponat super carbones intestu
la ⁊ recipiat fumus p̱ cānā mō dcō de alijs trociscis.
¶ Et si ista nō sufficiāt dimittat nām ꝯfortari stādo p̱ vnū
mēsez sine fumigijs ⁊ suppositorijs: sed solū vtēdo el'arijs: ⁊
⁊ alijs reb⁹ supi⁹ scriptis: ⁊ tenēdo bñ cal'a loca cira mfi/
cē: ⁊ postea iteꝝ redeat ad suppositoria ⁊ balnea ⁊ fumigia
ꝭm ordinē scriptū supra. ⁊ ad potum limature eboris.
¶ Qñ aūt ista nō ex toto cōferrent ꝯsulo q̄ ducat ad bal/ Bal. na
neum porete in cōitatu bononie ad potandū illā aquā ꝭm turalia.
ordinē illoꝝ balneoꝝ. aut faciat sibi portari vsq; ad patriā
duas vel tres salmas illius aque. Aut saltem purgetur cū
syr. ⁊ me^{n}is scripta in p̱n°. ⁊ postea vadat ad balnea petrio
li vel sancti philippi i comitatu senaꝝ vbi moretur. xv. vel
xx. dieb⁹. ⁊ h̄ puto cū laude ⁊ auxilio dei sibi sufficere.
¶ De hūiditate mricis reddēs eā lubricā. Cōsi. lxxvij.

Dispositio cuiusdā dñe ex padua iā sit nupta vone est humiditas matricis reddens eam lubricaz ⁊ friditas cū materia flegmatica oppilante ob quam cām existens circa ann. xxvj. est sterilis: ⁊ ideo pri/
mo ponam ea que pertinent ad curaz cōpl'onis: ⁊ oppilo
nem matricis dādo regimē ꝓpriū ad cōcipiendum.
¶ Primo ḡ sit ei⁹ hitatio in aere libero sicco euentabili ⁊ ℣ Aer.
mediocriter cal'o. ⁊ fugiat loca paludosa: ⁊ vallosa: ⁊ val/
de frigida: ⁊ precipue australem ventum.
¶ Utat oi māe exercitio lōgo: nō tñ valde forti. ⁊ hec p⁹ ℣ Mo
superfluitatis emissionem: ⁊ sit cum dilectatione: ⁊ i locis tus.
siccis: ⁊ sit exercitium ambulandi.
¶ Utat cibis boni nutrimenti: ⁊ nō viscosis nec frigidis: ℣ Cibi
nec nimie q̄ztitatis: sz ita vt digerāt nō grauando stōachū.
¶ Pot⁹ sit vinū ru. claꝝ boni odoris: ⁊ saporis nō multū. ℣ Pot⁹
dulce: sz poti⁹ acutū: nō acetosuz: ⁊ sit potēs: ⁊ sit nō mltū
p̱mixtū aq̄: ⁊ nō sit multū: ita vt cibū natare faciat.
¶ Somnus sit nocturnus nō diurn⁹. ⁊ sit capite bñ eleua ℣ Som
to ⁊ corpe bñ coopto i loco tpate cal'o: ⁊ ñ hūido: ⁊ icipiat nus.
duab⁹ horis post cibū. ⁊ sit septē vel octo horaꝝ. Cōsidera
ta eius consuetudine multū dormiēdi: ⁊ vitet somnū diur/
num nisi forte in mane vsq; ad medias tertias.
¶ Prouideat q̄ oi die hēat vētris bñficiū: ⁊ si alr nō hz: Cas.
faciat aut cū clisteri: aut imponat suppositorium.
¶ Utat i cibis suis cinnamomo: ⁊ pipe moderate ⁊ croco ℣ Aie
¶ Caueat a tristicia: ⁊ nimo coitu ⁊ letetur. (pauco. accñti a

Bonum est in p̱n° veris q̄ oi anno se purget sumen ℣ Digō
do p̱us sex vicib⁹ hūc syru. in fine februa/
rij: aut circa p̱ncipiū Martij. ℞. syru. acetosi ꝯpositi. ℥. i. ſ.
oximellis squillitici. ℥. ſ. aque feniculi ⁊ apij. añ. ℥. i. ſ. dyā
bre. ʒ. ſ. ⁊ est pro vna vice: ⁊ sumat in aurora calidum.
¶ Sumpto syrupo sumat has pillulas. ℞. pillularum de ℣ Euo.
benedicta. ʒ. i. pillularum cochiarum. ℈. i. sumat duabus
horis ante diem ⁊ supdormiat. ⁊ ea die tarde comedat. ⁊
caueat valde a frigore: ⁊ multo lumine dum operatur.
¶ Utatur interpollate semel in mense nisi contingeret eā
esse pregnātē. ʒ. i. pillularum de hiera simplici de octo re/
bus: et sumat eas qñ non intēdit cenare in sero tāq̄ vadat
dormitum. ¶ Tpe hyemis oi septimana sel' sumat. ʒ. i. thi
riace magne i mane: et hoc trib⁹ horis añ diē: et cū illa bi/
bat. ℥. ij. vini puri. et postea stet septem horis sine comestio
ne q̄ si tiriacam non habet sumat. ʒ. i. ſ. metridati qnq;
horis ante prādiū cū pauco vino. ¶ Itez semel in septima
na recipiat hūc puluerē cum vino. ℞. siseleos. ʒ. i. pistetur
sicut puluis q̄ ē in radio sol' ⁊ bibat cū. ℥. iij. vini. ¶ Post
q̄ aūt purgata est lauet genitalia cum decoctione gallaꝝ
cipssi oi sero: sedēdo in illa decoctione cal'a: et postq̄ se la/ Pessari
uit bene ⁊ vult ire dormitū supponat sibi anterius h̄ pessa um.

riū. ℞. spice croci masticis myrre gallie muscate castorei. añ. ʒ. j. olei nardini qḋ sufficit ad informādū⁊ fiāt forꝫ siles glādib⁹ de qb⁹ teneat vnā i nocte p totā noctē⁊ h faciat tribus dieb⁹ in mēse incipiēdo postq̃ būit mēstrua ⁊ ē plene mūdificata:⁊ cū h fecerit bibet in mane rasure eboris. ʒ. i. cū vino:⁊ q̃rta die stet cū viro mō q̄ stati dicet.

Fumigium. ¶ Et si pcipiat matrix nō eē sufficiēter calīa iteret plib⁹ vicib⁹:⁊ recipiat oi die ieiuno stō būc fumū p traiectoriū:qꝛ p cānā exeuntē a re coopiētē fumū ⁊ īrāte itra nām q̃tuor digitis⁊ sit bñ coopta sedēs sup scānū pforato. ℞. myrrhe storacis ligde baccaꝝ lauri añ. ℥. ij. pistēt myrrba:⁊ bacce lauri.⁊ fiāt trocisci. ℥. s. sine myrrba:⁊ ponat vn⁹ sup prūis:⁊ cooperiat cū pānis ⁊ recipiat fum⁹:vt pdicit. ¶ Q2 si videat adbuc nimis būida vl āpla lauet i die mltotiēs: cum ista decoc. ℞. gallaꝝ alumis sqnāti folioꝝ lilij cipi:alumis cimini gallaꝝ. añ. ℥. i. bulliāt i libris duab⁹ vini ⁊ pān⁹ line⁹ in isto vino infundat:⁊ in vuluā mittat:⁊ teneat p diē ⁊ in nocte:⁊ qñ īn intēdit viro appropinquare remoueat.

Cibum. ¶ Si ꝟo in venereoꝝ desideriū potētia diminuta videat: vel saltē ipa nō multū auida videat ad actū accedere:vtat isto cibo i māe ⁊ i sero qñ vadit dōmitū. ℞. se. rapaꝝ:se. bauxicise. cepaꝝ:se. bauscise. sparagise. eruce: se. radicū q̄ comedūt stafisagrie. añ. ℥. i. s. medulle pini. ℥. i. lingue auis. ʒ. ij. been albi ⁊ rubei:satirion. añ. ʒ. iij. croci. ʒ. i. s. ƺinƺi. pipis seminis nasturtij. añ. ʒ. ij. terāt ⁊ cū melle cocto fiat electuariū: de quo sumantur: ʒ. iij. omni mane: aut. ʒ. ij. cum. ℥. i. lactis statim mulsi:⁊. ℥. i. penidiaꝝ. ¶ Et in cibis vtat carne arietis cocta cum cepis: aut cū cicere fracto ⁊ bibat vinū rubeum potēs sine aqua:⁊ nō sit nimie quantitatis.

Ad sterilitatē pferētia ¶ Et vt medicie plures sint note sibi scribā h aliq̄ vsualia in sterilitate ob banc cām. ¶ Et p̄ ɔfert arthemisia bibita cū vino: aut cū cibo facto cū ea ⁊ bistorta ⁊ melle. ¶ Itē cōfert bibere añ eruptionē mēstruoꝝ trib⁹ vicib⁹ in mane tribus boris saltē añ prādiū. ʒ. i. dauci sine seis pastinace silvestris qḋ est idē. ¶ Itē supponere in nā coagulū leporis post purgationē mēstruoꝝ p duas boras in nocte bonū ē si cū butyro mis. ⁊ fiat nascale. ¶ Itē suppōere adipē anatis cū fenugreco. ¶ Itē fumigiū cū gallia muscata descriptionis Nicolai receptū in matrice sepe. ¶ Item fumigiū xilobalsami. ¶ Item supponere costum in bombice.

De mō coitus ¶ Hora aūt coitus est:vt sit vterq̧ optime dispositus post integrā mūdificationē mulieris a mēstruis. ⁊ sit bora q̄ cōpleta est digestio in stō ⁊ epate:⁊ ē plurimū in mane. ⁊ antequā ad act⁹ veniant dꝫ vir subrigitare ⁊ mānillas tāgere ⁊ eam ad cupiditatem accendere. ⁊ cum videt eā valde auidā: tūc babeat actuꝫ:⁊ ipsa p tūc eleuet crura ⁊ adbereat viro in bora emissionis seminis:⁊ recepto illo vir non statim descendat:sed expectet q cesset anbelitus mulieris. ⁊ tūc mulier stringat crura:⁊ babeat nates altas ⁊ eleuatas:⁊ dormiat si possibile est. sin autem quiescat bora vna ⁊ caueat ne aer ingrediat nām post coitum:⁊ ne infrigidetur. ¶ Et ista puto cūm auxilio dei sibi sufficere.

¶ De mola matricis. ¶ Consilium. lxxviij.

Ista nobilis dña patitur molam:⁊ puto q quo ad aliqd sit vera mola ⁊ carnosa:sed īn ⁊ ventositatis:⁊ bumiditatis multe nō tante soliditatis sic caro in matrice continet:⁊ h totū pꝫ per cōpressionem cum manu apud intelligentes.

Motus. ¶ Vtat gete. ⁊ cū dormit sit resupina:⁊ ptē natuꝫ nō bēat multū depressam. ⁊ nō multū laboret cum ptibus inferioribus. Si tamen oi mane faceret se fricari corpus totū incipiendo a spatulis nō eēt maliximo vtile.

Cibi. ¶ In cibis vtat pane bñ fermentato: ⁊ carne pulloꝝ aut bedoꝝ aut castratoꝝ annualiū. Et fugiat omnia grossa sicut carnes boum ⁊ salitas:⁊ oia viscosa sicut laganas ⁊ conchas ⁊ pisces marinos:⁊ sine squamis:⁊ caseū:⁊ fungos ⁊ filia:⁊ oia vētosa sicut legumina ⁊ berbas crudas:⁊ precipue fabas. ¶ Et pōt vti vitellis ouoꝝ nō multum coctis in ferculo:⁊ in sorbendo:⁊ in frictilio. Oua ¶ Et potest vti berbis subtiliatiuis:sicut feniculo:⁊ apio:⁊ petroselino:⁊ calamento:⁊ bysopo:⁊ pulegio: ⁊ similibus:sed boc mane cū non febrit. Herbe ¶ Et in fructibus vtatur amigdallis:⁊ nucibus ⁊ ficub⁹ siccis. cū nucib⁹ ⁊ passulis:⁊ pōt vti qbusdā ficub⁹ bñ maturis:⁊ paucis vuis recētibus. Fructus ¶ Et pōt vti capparibus ⁊ sparagis. ⁊ in estate semibus cōibus fridis ⁊ semper brodio ciceruꝫ. ¶ Et dimittat berbas crudas:⁊ caules. ⁊ in estate pōt vti endiuia ⁊ cicorea.

Bibat vinū album subtile mediocriter temperatum. ¶ Potus

¶ Prouideat q omni die babeat beneficium vētris:si nō aliter saltem cum clysteri carminatiuo. Can.

¶ Dormiat in nocte:⁊ sufficit sibi in die nāli somnus septē borarum:⁊ si satis dormit in nocte non dormiat in die. ¶ Somnus

¶ Habitet in camera inter duo solaria:⁊ sit parumper calida ⁊ sicca:presertim in byeme. ¶ Aer

¶ Caueat a tristitia ⁊ ira. ¶ Aie accīntia

Haec domina dꝫ purgari ex internallis sumendo primo p digestiuo oximellis squillitici. ℥. i. syru. de eupatorio. ℥. s. aque artemisie:⁊ aque eupatorij. añ. ℥. i. s. ⁊ est pro vna vice. ¶ Sūpto syrupo sumat has pillulas. ℞. pulueris byeralogodion absq̧ melle. ʒ. i. fac pillulas cuꝫ succo artemisie:⁊ sufficiunt ad dosim vnā: ⁊ boc faciat binc ad. xv. dies. ¶ Digē ¶ Et semel in mense purget sumēdo aut. ʒ. i. pillulaꝝ de puluere byerologodion aut sumēdo circa. ʒ. iij. electuarij alkekengi vsq̧ ad quatuor: sm q ipsa tolerat:aut sumēdo. ʒ. i. pillularum de descriptione Mesue. ¶ Euo. ¶ Et in diebus in quibus non recipit solutiuuꝫ: sumat aut. ʒ. i. s. aromatici gariofilati:aut si non est multus calor. ʒ. i. dyalacce cū vino albo:⁊ aq̄ feniculi in aurora.

¶ Ingrediatur ieiuno stō ad sedenduꝫ vsq̧quo sit coopertus totus tumor in tinant buiusmodi. ℞. matricarie radicū ebuli sauine cordumeni. añ. M. j. fenugreci. ℥. iiij. Balneū

¶ De paucitate menstruoꝝ cum doloribus ⁊ multis accidentibus in eorum tempore a repletione venarum matricis ⁊ totius ⁊c. Consilium. lxxix.

Ista nobilis domina patit dolores circa pecten ⁊ inguina vsq̧ ad fundum corporis ⁊ cōicat ēt simul ptibus posterioribus qñq̧ ambabus anchis: ⁊ qñq̧ ossibus supra anchas q̄ dicunt alchatim ad bonum sensum:⁊ h tpe quo incidit bos dolores sentit i diuersis ptibus corpis:sicut in carne coxaꝝ aliqñ spatularū aliqñ crurum aliqñ brachioꝝ dolores vt ipa dicit:ac si igne tāgeret:⁊ nō durāt fixi in loco vno:⁊ qñq̧ patitur dormitationem in crure vel brachio:⁊ sentit:ac si formice int⁹ ambularent:que omnia non sunt continua. Et p̄ter bec incurrit sepe vebemētes dolores capitꝭ:⁊ cibis abbominationē ⁊ debilitatē digestiue stomachi:que oia qñ appropinquat tpe menstruandi:⁊ in ipso tpe ēt fiūt fortiora ⁊ fuit bec dispositio ex interuallis multis vicibus a plibus annis citra ⁊ maxime post quosdaꝫ aborsus:⁊ in boc tpe nūq̄ fuit bñ mēstruata:sed paucissimū in quantitate:⁊ nō seruando ordinē in tpe saltē multis vicibus. ⁊ non sunt bñ colorata vt plurimū:⁊ qñ facit clysteria multotiens emittit bumores: sicut albumina ouorū:⁊ qñq̧ cum grossitie ⁊ viscositate:⁊ tales bumores sūt citrini:⁊ tpibus qb⁹ molestatur a doloribus non bñ dormit. ¶ Ego aūt existimo propterea q nō bñ mēstruat multas superfluitates retineri in venis in toti⁹ ambitu ⁊ cōicari stomacho:⁊ capiti ⁊ matrici maxie ibi bitas circa mās tales viscosas facientes būidas oppilationes:⁊ qñq̧ tales mās ventositates diuersis mēbris communicari:vñ fiunt accidētia suprascripta. ¶ Et ex bis pꝫ per cañ. gñales obseruandos: qꝛ debemus curare oppilationē viaꝝ matricis et malas cōplones diūsas in capite

stōacbo: ꝛ alijs mēbris ꝑcedētes a mēbus diuersis.s.maxime sanguine flate ꝛ colera ꝓꝑ retētionē menstruoꝝ ꝑnci palr̄ cōgregatio. Diuissis ergo vlib⁹ in h̄ ꝯsilio ponā pticularia iudicia. Primo de reginime rerum non naturalium. postea descendam ad medicinalia.

Aer. ¶ Incipiēdo ab aere dꝫ eligere bitationem in loco altore q̄ztum pōt lōgi⁹ ab būiditate. ꝛ dꝫ esse aliqualr̄ calidus ꝛ nō multū. Et i hyeme calefiat cū igne de lignis siccis: ꝛ nō de carbonibus: ꝛ fugiat flatū vētoꝝ: ꝑcipue meridionalium ꝛ occidentalium. ꝛ habitationē in loco propinquo palludibus vel sterquilinijs. ꝛ stare sub radijs lune.

Cibi. Panis. ¶ Quātū ad cibos dꝫ vti his q̄ sūt facilis digōnis subtilis ꝛ boni nutrimēti parūper tēdētis ad caliditatē: ꝛ iō panis dꝫ eē ex farina optimi frumēti ꝛ multū fermētat⁹: ꝛ bn̄ coctus: ꝛ melius eēt ꝙ h̄ret aliqd minuti furfuris pmixtum. ꝛ de amiso pistatoꝛ ꝛ comedaᷓ inter pmā ꝛ q̄rtā diē. ꝛ vitet valde cōedere panē azimū aut incomplete decoctū.

Carnes. ¶ De carnibus meliores sūt sibi carnes volatiliū: sicut sūt auicule minute q̄ stāt in arboribus ꝛ pratis: ꝛ sicut sunt turtures iuuenes: ꝛ pdices: ꝛ fasiani iuuenes ꝛ pulli. sed aues aq̄tice ꝛ pipiones valde iuuenes: ꝛ valde veteres dimittanᷓ.

¶ Et de q̄drupedibus meliores sunt capreti lactētes: dein de vituli ꝑui lactētes. ꝛ vltimo castrati annuales: ꝛ postea iuuenes caprioli: sed porci ꝛ agni valde iuuenes ꝛ carnes bouine veteres: vel grosse oīno dimittāᷓ: ꝛ silr̄ alie carnes siluestres. ꝛ melior ps est pars anterior ex dextro latere: sꝫ interiora: ꝛ capita ꝛ colla tā auiū q̄ȝ alioꝝ aīaliū sunt vitāda. Et meli⁹ est sibi cōedere elixas ꝯditas cū cinamomo ꝛ cassia lignea: aut cū saporibus in qb⁹ ponaᷓ cinnamomū.

Lacticinia. ¶ Sanguis: ꝛ lac: ꝛ caseus: ꝛ recoctū meli⁹ esset ꝙ dimitterentur.

Oua. Sed oua gallinaꝝ recentis ꝛ cocta leuiter: ita ꝙ sint tremuentia siue cū aqua siue sint i patella: ꝛ alijs modis vt in ferculis sumēdo solū vitellum sunt conuenientia.

Pisces. ¶ Pisces melius est oēs dimittere. si tn̄ comedanᷓ minus mali sunt parui squamosi de libero mari ꝛ claro fluuio recentes boni odoris: ꝛ boni saporis non valde viscosi sicut sunt aurate. menule: sardones: barbones: corui: varioli sgombri: ꝛ similes. Et ex fluuialib⁹ rimali trute: lucij: carpiones: agones: strigie: albule. ꝛ alij minuti parui sicut pallanite flurioñes: ꝛ similes stātes libēter in luto sicut: gui: ꝛ cessali: ꝛ tenche ꝛ oēs pisces q nō habent bonū odorē ꝛ saporē: ꝛ melior preparatio est assatura: aut elixatura cuꝫ vino ꝛ sale. ꝛ pipere ꝛ interiora pisciū: ꝛ oua eoꝝ ꝛ capita dimittanᷓ.

Grana. ¶ De granis vitāda sunt victualia de pasta sicut lagane: ꝛ silia. ꝛ legumina sicut fabe: ꝛ corpora cicerū ꝛ lentiū ꝛ silia: pōt tn̄ sumere de brodio ciceꝝ: ꝛ de brodio faseoloꝝ maxime rubeoꝝ. imo frequens vsus istoꝝ est sibi vtilis siue cū carnib⁹ siue cū oleo: ordeū vero ꝛ far etiā esset melius dimittere. sed tn̄ si coquanᷓ cū bonis carnib⁹ ꝛ cōdiantur cū aromatib⁹ toleranᷓ. rizū vero nimus valꝫ: ꝛ similr̄ panicū ꝛ miliū sed pur si comedanᷓ debēt esse cocte cū bonis carnib⁹.

Herbe. ¶ De herbis bone sunt ꝛ cōuenientes in ferculis vel pistate: ꝛ cocte cū vitellis ouoꝛū: ꝛ alijs modis preparationū feniculū petrosilinū apiū macedonicum camedreos nepitella siue calamētū sisimbriū maiorana serpillū hysopus ꝛ thimus. ꝛ iste ēt posite ꝓ cōdimētis aliarū quas dicā cōferūt: sicut verbi gr̄a. spinachia borago buglosa melissa ocimuꝫ gariofilatū in estate acetosella endiuia vel lactuca siue cicorea ꝛ multū cōferret ei sepe comedere fercula de extremitate vrtice pungentis ꝛ habētis lata folia cocta cū carnib⁹: vel cuꝫ oleo ꝛ facta saporifera cū predictis herbis. ꝛ similr̄ fercula de mercuriali ꝛ vsus thimi exiccati ꝛ postea infusi in aceto: ꝛ aqua p horā ꝛ postea iterū exiccati est valde cōueniens. Caules autē ꝛ blitas: ꝛ eruchā: ꝛ sinapi ꝛ portulacā ꝛ herbas crudas dimittat.

Radices. ¶ De radicib⁹ ꝯuenīūt ei pastinacha rubea q̄ vocanᷓ carotum ꝛ pastinacha alba ꝛ pastinacha agrestis que est daucus: ꝛ radices petrosilini. Et in estate vsq̄ ad mediuꝫ autūni radices cicoree ꝛ napones precipue citrini: sed dꝫ dimittere ex varijs causis rapas ꝛ cepes ꝛ porros ꝛ allea ꝛ raphanuꝫ: nisi quandoq̄ biberet decoctionem raphani gr̄a vomēdi: ꝛ silr̄ porros.

¶ De fructib⁹ humidis pōt sumere ficus recētes bn̄ maturas: ꝛ vuas bn̄ maturas que fuerint collecte saltē p tres dies an̄: ꝛ toleraᷓ ei melones: ꝛ cerasa an̄ cibū: nō tn̄ in plūma q̄ntitate: ꝛ ꝑt p⁹ cibū aliqd̄ ꝺ piris coctis in vino albo ꝛ ꝯditis cū cinamomo assumē: ꝛ pap de pomis dulcib⁹ silr̄ coctis: granata sūt dulcia sūt ei ꝯuenictia n̄ alia: sꝫ dimittat crisomilla ꝛ pḿca ꝛ sorba ꝛ nespila ꝛ corna: ꝛ breuiter alios fruct⁹: sicᷓ cucurbitas ꝛ citrāgulos ꝛ angurias ꝛ melōgenas ꝛ pruna nisi sumenᷓ ea in tpe estatꝭ valde matura cū cortice suo an̄ cibū gr̄a solonis vētris: sed posset tolerari i magnis calorib⁹ medulla citrāgulloꝝ: cū suis seminib⁹ tenellis cocta: ꝛ cōdita cū cinamomo. — Fruct⁹.

De fructib⁹ ꝟo durioꝛib⁹ cōueniūt ficus sicce si comedanᷓ silᷓ cū nucibus ꝛ passule absq̄ arillis ꝛ grana pini: ꝛ amigdale cū zucharo nō alr̄: ꝛ fistici ꝛ pauce auellane assate: sꝫ castanee dimittātur: ꝛ silr̄ xilocaracte citrāguli siue poma arācia: ꝛ limōes recētes: ꝛ caro ꝛ acetositas citri: ꝛ oliue siue ꝯdite siue nō: nō admittāᷓ: nisi gr̄a excitādi appetitum: ꝛ medulle seminū cōium sunt cōueniētes in suis ferculis. Fungi ꝛ tubera: ꝛ silia penitus dimittantur.

¶ De teneritatibus plantaꝝ ꝯueniunt ei sparagi ꝛ talli vitis albe si comederenᷓ cum cautela ad modū medicine. lupuli aūt. s. extremitates tenelle cōueniunt ei⁹ ꝛ presertim si in vere biberet sepe de mane quasi libram de eoꝝ decoctione: sed talli vitium ꝛ rubei dimittantur.

¶ Potus eius dꝫ esse vinū albū mediocriter vinosum non dulce nec stipticū: sed hn̄s aliqd acuitatis non tamē acetositatis: ꝙ si eēt multū potens tēperetur cū aqua precipue fluuiali clara aut cisterne. ꝛ si esset aqua mellis facta ſm artē Mesue esset melior. mustum autem ꝛ vina grossa: ꝛ nigra ꝛ pontica: ꝛ multum dulcia debet dimittere. — Pot⁹

¶ Q̄ntitas cibi sit illa ex q̄ nō sentit se ḡuari in stōc ꝛ q̄ntitas pot⁹ sit ꝓportiōata cibo ne faciat cibū natare i stō: ꝙ si pur potādi necītas affuerit potet qn̄ stōus vacuaᷓ a cibo: ꝛ nō vtaᷓ cibis mlᷓtū diūsis i eadē mēsa: ꝛ hēat menti sp cū suis carnib⁹ aut cū suis ferculis ponē aliqd appetitiuū sicᷓ sela cōia aut radices petrosilini: aut aliq̄s herbas de superi⁹ dictis: ꝛ vtaᷓ in ferculis suis tpe hyemis multo cinnamomo ꝛ in tpe estatis eodē: sed in minori quantitate.

¶ Somn⁹ ei⁹ sit de nocte nō de die: ꝙ si in nocte nō pōt sit in mane ante tertias: ꝛ sit in camera bona inter duo solaria: ꝛ melior esset si sue fenestre eēnt versus oriēs: ꝛ sit capite bn̄ eleuato corpe bn̄ coopto. ꝑ sup latē dextro. deide sup latere sinistro. ꝛ postea in mane voluat se sup dextro. — Somnus.

¶ Utilissimū eēt ei si posset i mane stō ieiuno exercere corpus suū ambulādo vel alio mō se mouendo quousq̄ inciperet lassari: ꝛ tūc dimittē exercitiū ꝛ parum post cōedere. ꝛ in dieb⁹ in qb⁹ nō pōt exerceri facē se fricari cū māntilib⁹ lenibus totū corpus: ꝛ vitet oīmodā quietem. — Motus.

¶ Debet attēdere ad hūidū bn̄ficiū vētris: ꝙ si alr̄ non hꝫ pōt vti fercul̄ de vrtica vel mercuriali vt supi⁹ dixi: ꝯueniūt tn̄ sibi valde assumē an̄ cibū de isto elio. ℞. thimi sicci pus infusi in aceto pmixto aq̄ p horam ꝛ postea exiccati. ℥. iiij. pul. passulaꝝ. ℥. ij. sal̄ gemme. ʒ. ij. mell̄ dispumati li. i. ꝛ sumaᷓ circa. ℥. i. pvice aut faciat clisteria: si alia nō sufficiant. — Cass.

¶ Caueat sibi tristitia ꝛ accidia ꝛ ab ocio ꝛ odio ꝛ ira. ꝛ vtatur gaudio tēperato. ¶ Et h̄ sufficiant de regimine. — Accidentia.

Descendendo autē ad medicinas ꝛ manualem operationem nisi oīo idigeat flobomie: ꝛ si premissis quibusdam diebus in mane epitimis. ꝛ in diebus in quib⁹ aspectat menstrua sua flobothomareᷓ de saphena esset melius. si autem alio tpe facere vellet preponenda esset flobothomia de vena basilice extrahēdo. ℥. — Flōmia

iiij. vel. v. sanguinis. ⁊ postea in secūdo vel in sequenti die fieret flōmia de vena saphena maxime de illo latere vbi se plus consueuit dolere circa inguina.

Digō ¶ Scdā flōmia meli⁹ ē q̄ purgetur itez ⁊ de nouo i h mēse Martij ḡm ꝯsiliū pītis medici. mihi tn̄ videref q̄ debe/ ret sumere ter vicib⁹ hūc syru. ℞. syrupi de calamēto. ℥. i. oximellis sqlitici. ℥. ß. detur cum. ℥. iiij. decoctionis cinna/ momi rubee tinctorum ⁊ cassie lignee ⁊ si vr̄ q̄ua dosis ad datur q̄rta pars de syrupo⁊ de decoctione.

Eāo. ¶ Sūpto sy. purgef sumēdo hāc medicinā. ℞. pulpe cas/ sie electe. ℥. i. ß. turbith. reubarbari añ. ℈. ij. zinzi. ℈. ß spice gra. v. distēperent cum decoctione anisoꝝ feni. passularū ⁊ liquiritie ⁊ thimi: sumaf in aurora ⁊ superdormiat p̄ bo ram: ⁊ nō comedat vsq; ad septē horas. ¶ Oꝫ si potabilez medicinam abhorreret: sumat has pillulas. ℞. pillularūz de serapino. ʒ. ß. pillularum aggregatiuarum. ʒ. i. fiant no/ uem ⁊ sumantur in vice vna: q̄ indiget forti medicina.

¶ Post istā aūt purgationē oꝫ q̄ sumat quotidie aliquid qđ sit ꝯfortatiuū stōi ⁊ aperitiuū: maxime aūt indicio meo cōuenire: sibi hoc eliūm. ℞. spēꝝ. dyapraſſij spērum dyam bre. añ. ℥. i. ß. mellis dispumati cū decoctione acori sauine cassie lignee ⁊ sufficiēter cocti lib. i. misce ⁊ fiat eliūm: de q̄ sumat. ʒ. ij. p̄ vice in temporibus non calidis.

¶ In tp̄e aūt estiuo posset bibē in mane decoctōez scia keiri cinnamomi ⁊ cuscute ⁊ cassie lig. h mō. ℞. keiri. ℥. ß. cuscute. ℥. i. cassie lig. ʒ. ij. aq̄ fontis clare li. ij. fac bulliri lēto igne vsq; ad medietatis ꝯsūptionē. postea colef ⁊ dulcoref cū zuc. ⁊ est p̄ duab⁹ vicib⁹: sumaf in mane tepida. ¶ Cōuenit et i aliis tp̄ib⁹ ab estate hq̄ aq̄. ℞. aq̄ vitis facte ex optimo vino lib. ij. ⁊ sit distillata ad minus ter ⁊ infundaf in ea cin namomi. ℥. ß. sauine seminis cuscute dauci añ. ʒ. ij. zinzibe/ ris piperis ⁊ seminis optimi gariofi. ligni aloes. añ. ʒ. ß. in/ fundātur simul pistata in dicta aq̄ ⁊ permittantur residere ⁊ postea coletur clarū de q̄ ⁊ bibatur a. ʒ. ij. vsq; ad. iiij. pro vice tribus horis ante cibum.

¶ Et q̄ sepe cōgregant sup̄fluitates p̄dicte vt̄ i digē ex in/ teruallis purgatiōib⁹ euātib⁹ aliqđ de hūore grosso mix to ex colā ⁊ flate. ⁊ iō vr̄ mihi saltē q̄ sel i septimana sume ret. ℈. ij. pillaꝝ q̄ fiūt de spēb⁹ yeralogodiō ꝯfectis cū syr. de epithimo: ⁊ si nō sufficiūt: q̄ dure euanf sumat. ʒ. i. p̄ vi ce. ¶ Si tn̄ sufficerēt sibi pillē de hyera Gal. quā describit Nicolaus mihi magis placerēt. ¶ Si xo leues pillē non sufficiūt nec fortes nisi in plura q̄ritate expiaf cū isto ele/ ctuario sumēdo semel in septimana. ℞. pulpe cassie recen/ tis pignis. ℥. i. elctarij de succo rosaꝝ ⁊ electuarij ind. añ. ʒ. i. vel. ʒ. i. ß. misce simul bñ ⁊ in corpora: ⁊ est p̄ vna vice.

¶ Et q̄ signa hꝫ humiditatis capitis prodesset ei sepe vti masticatorio ex mastice: ⁊ piretro ⁊ stafisagria: ⁊ aliquan/ do caputpurgio cum aqua maiorane: aut cum oleo de cu cumere asinino quo inungantur nares interius.

Balneū ¶ In tp̄ib⁹ aūt doloꝝ si ē sufficiēter purgata nihil ē meli⁹ q̄ȝ sedē in hq̄ balneo. ℞. folioꝝ lauri. M. ij. calami aroati/ ci. ℥. ij. floꝝ camomille fenugreci se. lini aneti radicū acori. añ. lib. i. bulliāt in vino ⁊ aq̄. añ. p̄tib⁹ eq̄lib⁹: ⁊ postea sede at in hq̄ decoctiōe: ⁊ dū sedet in eo bibat hq̄ puluerē cū vi no. ℞. cina. amomi costi. añ. ʒ. ß. pistētur ⁊ bibanf cū. ℥. iiij. vini al. ¶ Exeūte aūt a balneo inūgāf loca doloꝝ ⁊ collū matricis interi⁹ cū adipe galline: ⁊ anatis: ⁊ anseris: aut olo

Nasca/ le amigdō. amaraꝝ. ⁊ pōt iponere hq̄ nascale. ℞. costi. ʒ. ij. cro ci. ʒ. ß. laudani. ʒ. ij. olei amigdō. amaraꝝ. ʒ. i. tere bētine q̄ntuz sufficit ad cōficiendū: ⁊ fiant suppositoria ad modum glan dis: ⁊ teneaf vnū pro vice in collo matricis.

¶ Et si cū h ordie tādē redeāt mēstrua ad q̄ritatē rōnabi lē poterit dimittē ⁊ flōmiā ⁊ vsum medicinaꝝ. si aūt nō suf ficiūt tūc in tp̄e in q̄ mēstruat suppōat sibi hq̄ suppositoriū ℞. se. keiri lupinoꝝ amaroꝝ ellebori nigri dyptami fellis thauri. añ. ʒ. i. cōficiāf oia cū succo artemisie. ⁊ postea cuz lana subijciāf collo matricis prius infecta cū olō mitrio: aut subijciāf mercurial' ꝯtusa: ⁊ mixta cū oleo mitrio: ita q̄ sal tē abūdāti⁹ hēat ꝯsueto. ¶ Ista vr̄ mihi sufficē: ȝ tn̄ si nō

sufficiūt puto q̄ in mēse Aprilis vtile eēt sibi ire ad balneū aq̄ sulfuree ⁊ balneari stō ieiuno vsq; ad. x. dies oi die de mane quātū tolerat sine angustia. ⁊ postea de sero facē cly steria cū decoc. carminatiua: ⁊ i vino addaf pulpe cas. hye re pigre. añ. ℥. i. hyeralogodion. ʒ. ij. olei anetini. ℥. iiij. sal q. s. Et ista cum Dei laude nunc sufficiunt. Balnea termaꝝ

¶ De retētiōe mēstruoꝝ post vnū aborsū: ⁊ retētionē scđi/ de cū tortuositate colli matricis. Consiliū. lxxx.

Ista domina de vicentia patif retētionem mēstruoꝝ post vnum abortum quam passa fuit a. iiij. mensibus vel circa in quo cū scđina nō exiret fuit opportunum q̄ premisso balneo olei traheref manibus: vbi passa fuit ve hementem dolorem: ⁊ post nunq̄ȝ apparuerūt mēstrua: ex quo ego dubito q̄ nō fuerint facta q̄dam vlcera q̄ua in orī ficijs venaꝝ matricis ⁊ postea icarnata. ⁊ p̄ter hec i illo p̄ru apparuit caro q̄dā egrediēs corpus qua fuit opportunus incidi. ⁊ postea multas alias carnes emisit. ⁊ nunc hēbat os matricis durū tortuosum versus sinistrum: ⁊ q̄n iponebatur cānula subtilis nō poterat penetrare intus nisi p̄ la/ titudinē pollicis vel parū plus: ⁊ cū egre fiebaf exibat cū flātibus viscosis. ⁊ aliquando cum aliquali rubedine ⁊ ex parte illa sinistra percepta est cōtinue q̄dam duricies ma/ ior q̄ȝ ex alio latere. Iuuenis est q̄ nō peperit nisi bis: ⁊ ca/ sus apud intelligentes cognoscitur difficilius. ȝ tn̄ ad pro hibendum deteriora dꝫ regi: vt dicetur infra.

¶ Primo dꝫ bitare in aere claro nō multū calorsed ad ca liditatē declini: ⁊ p̄ hac re sit sollicita p̄cipue in hyeme. Aer.

¶ Item exerceat se ⁊ laboret: ⁊ vtatur balneo in stuffa ie/ iuno stomacho ad minorandas sup̄fluitates. Motus.

¶ Item comedat cibos subtiles nō multum calidos. ⁊ ca ueat a grossis ⁊ viscosis. Et bibat vinum temperatum al/ bum ḡm exigentiam sue vinositatis. Cibi et potus

¶ Item prouideat q̄ habeat beneficiū ventris: aut semel in die: aut saltem ad minus duobus diebus semel. ⁊ si non iuuetur cum clysteri communi.

¶ Item dormiat in solari in camera non multū frigida vel humida: immo in hyeme bene calida capite bene eleuato corpore bene cooperto ⁊ sufficiant sibi sex vel septez hore in die naturali. ⁊ in meridie si potest non dormiat. Somnus.

¶ Item caueat ab ira ⁊ tristitia: ⁊ precipue ab ocio. Et ista sufficiant de regimine. Accīdentia

Bonum est q̄ si nō pōt p̄uocari mēstrua flōmef in trib⁹ mēsibus sel' vna vice de basilica. ⁊ in alijs tribus mēsibus de saffena extrahendo ℥. iiij vel. v. p̄ vice. In fine Februarij: in medio Aprilis: i fine Maij: ⁊ in medio Septembris: vel circa. ¶ Itē cōueniēs ē ei: vt sepe in estate purgef capiēdo. ℥. viij. aque lactis caprarum in q̄ infundatur epythimi. ʒ. iij. passularū. ʒ. i. p̄. vj. horas: ⁊ po stea colef: ⁊ bene exprimaf: ⁊ addaf pulpe cas. ℥. i. ⁊ bibaf de mane in aurora: ⁊ h saltē bis in mense. ¶ Et in eodē tp̄e vsq; ad mensem septembris futuruz. Primo vtaf supposi/ torijs in nā ex cotto carminato ifuso in pinguedie galline: q̄ suppositoria teneat de die: ⁊ pōt ea dimittere de nocte. Flōmia / Nascale.

¶ Itē postq̄ȝ erit purgata ista purgatione quā nūc facit dꝫ sedere de mane ante cibū in hac decoc. vsq; ad vmbilicum per quartam partē hore. ℞. radicū altee lib. ij. se. lini: fenu greci florum camomille. añ. ℥. iij. faciat bulliri in aqua suf ficienti: ⁊ in illa sedeat. ⁊ omni mense faciat hoc: octo die bus innouando balneum semel in quatuor diebus. Balneū

¶ Postq̄ȝ autem hec fecerit faciat clysteria vel supposito ria mollificantia ⁊ purgātia matricem. ¶ Suppositoriuz vsuale ⁊ leue. ℞. terbentine quantum sufficit liquefiat ⁊ in fundatur in ea cottum ad quantitatē digiti: ⁊ teneatur de

nocte vel de die: et innouet oi die sel'. ¶ Suppositoriu fortius si hoc nō satis fecerit. ℞. oppoponacis bdelij añ. ʒ. i. conf. fice fel: et fiat suppositoriū: et teneat p integrā noctē. ¶ Item post hec suppositoria si nō puocat' mēstrua pōt facē hoc clystere ad mūdificādū matricē. ℞. aq̄ arthemisie aq̄ apij aq̄ sauine. añ. ʒ. viij. olei de lilio lib. i. pulpe colloquintide ligate in pāno. ʒ. ij. bulliāt oia insimul agitādo cū spatula vsq̄ ad aquaꝝ ɔsumptionē: postea colet' et exprimat': et de illo oleo sumātur. ʒ. iiij. pro vice ad faciendū clystere cū syringa subtilissima q̄ ingrediat' os matricis.

Decoctō ¶ Itē hoc eodē tpe de mane recipiat hāc decoc. qñ vtitur istis clysterijs vel suppositorijs: vna die sic: alia die non. ℞. calamēti. ʒ. i. aq̄ li. i. bulliāt simul lēto igne vsq̄ ad medie. ɔsump. postea colet' et bibat' cū pauco zucha. vna die fiet: alia die, nō: et loco istius pōt sumere. ʒ. ij. antidoti emagogi descrip. Nico. cum vino i vtrunq̄ in aurora.

Ad mfi cis duri tico ¶ Et q̄ vt p3 legēti casum ista patit' duritiē in latē sinistro mfīcis: et cū hoc suspicandū est: q̄ oppil'o venaꝝ mēstrui nō sit carnosa: et scđo dubitādū ne os mfīcis hēat intrinsecā clausurā: cū syringa nō possit bñ ingredi. iō o3 q̄ violenter tractet': imo si cū istis mediocribus multotiēs iteratis nō puocant' mēstrua: tūc op3 q̄ nō trāscendat ad magis fortia: et sit cōtenta fomētis suprascriptis: et purgationib⁹: cū pulpa cassie et epithimo et sero caprino: et suppositorijs ex reb⁹ mollificātib⁹: et leuiter purgātibus: sicut sunt dem̄ de adipe galline. Si tñ pseuerat durities pt vti cū bōbice istis vnguentis. ℞. bdelij adipis anseris medulle cruris cerui vel asini vel vacce butiri recentis: et olei de lilio. añ. partes equales. misce omnia simul: et inuoluto cotto teneat' in natura. ¶ Q3 si cum hoc modo menstra prouocētur et durities remoueatur bene erit: sin autem non video q̄ sit transeūdum ad alia: et altissimus concedat sibi sanitatem.

¶ De pfocatione mfīcis vel epilensia. Consi. lxxxj.

Ista nobilis domina vicētina iam tribus vicibus passa est hunc casum q̄ aliquādo cū mēstrua tardātur venire incipit sibi dolor in pectore sub sinistra mamilla i directo costaꝝ mēdosaꝝ: et ē dolor fortis: et appet sibi q̄ cōicet' cordi et ori stōi: sed versus pectus non pertransit os stōi: in sinistro tamen latere si pmatur sub mamilla in directo costaꝝ dolet vehementer: et postq̄ dolor durauit et creuit notabili tempore cōmunicat' nocumento cerebro: et non pōt stare: immo op3 q̄ iaceat: et in illo pncipio extendit brachia: et ɔbit cadem et ɔbit manus: et facies discolorat': et postea remanet sine sensu et motu cum pauco anhelitu: ita tamē vt pcipiat' et sine difficultate: et illa hora q̄uis stringantur brachia cū ligaturis vel de fortibus: et que deberent vehementem dolorē facere tñ non sentit: dicit tñ q̄ apparet sentire sibi qđdā murmur: et cū interrogaret vtrū hoc murmur sentiret quando magis clamant homines dixit se hoc ignorare: q̄ videbat' sibi q̄ cōtinue vno modo sensisset: sed tñ qñ excitat' nō recordat' alicuius quod sibi in illo tpe euenerit. v3. cogitationis alicuius tunc habite. Postea vo excitat' et remanet dolor in parte pectoris: iā variata per duos dies: vel tres: neq̄ emittit spumā aliquam: et in toto tribus vicibus casum ita grauē passa est. ¶ Et iō remanet ambiguitas vtrū hec passio o3 dici prefocatio matricis vel epilēsia. nam ad aliud capitulum: nō vi3 posse reduci nisi forsassis diceremus q̄ esset sincopis: tamen q̄ post casum remansit sibi grauitas in capite et in oculis tenebrositas visus vi3 poti⁹ pertinere ad epilensiam q̄3 ad sincopim: vel oportere ambos coniungi: sed tñ q̄ Aui. 21. tertij cap. de prefocatione matricis dicit q̄ in prefocatiōe sentit' aliquid eleuari ex matrice et pectine qđ ista non sentit: et q̄ ratio nō minorat' valde in pfocatiōe nisi in dispōnibus valde vehemētibus. Et dicit tertio q̄ qñ pfocata euadit narrat plurimū eius qđ sit i ea nisi pfocatio sit maxima: et imoderata qñ nō apparēt in ista: et ista ēt nō vi3 de fortib⁹ pfocationibus: et de maximis cū ab ea reuelata sit oi vice in nō multo tpe: nā in deteriori gradu pfocationis nō appet anhelit⁹ nisi in eo qđ est sicut lana carminata ante nares: et sir in ea q̄ est scđi gradus ppea in ista appropinq̄te paroxysmo nō appet diuis vel difficultas anhelit⁹ vi3 forte q̄ poti⁹ sit epilensia: et q̄ euadit sine spuma: et nō accidit nisi post retētionē mēstruoꝝ forsassis: qđ indicaret' ab alijs pfocatio. ¶ Quicqd tñ sit hoc accīo ē ex nocumēto cōicato cerebro: et cordi ppretentionē mēstruoꝝ in qb⁹ est flegma mali modi: et melā: et forte aliqd ō mala colera: nā quando panni a menstruis suis lauantur remanet ibi color viridis aliq̄ntulū obscur⁹: et dña ē fere annoꝝ. xxxviij. cōsueta gn̄are: sed a qbusdā annis citra solū abbortiuit: et nūq̄ passa ē imoderatū fluxū mēstruoꝝ: nec nūc semp h3 equalr: immo plurimū deficit a ɔsueta quantitate.

¶ Primū fiat igit' q̄ aer sue hitationis sit ad siccitatē declinis mūdus a malis vaporib⁹ lacuū aut locoꝝ clausoꝝ et sterquiliniorū: et n̄ sit vētosus imo imunis ab austro et borea. Itaq̄ camerā hēat iter duo solaria cū fenestris ad orientē apertis: et i māe pmittat radios solis ingredi: et sit aer tēpatus eo vicin⁹ i calidate et fri. ad leuē tñ caliditatē declinās: et hec dispō in camera acgrat' i hyeme cū igne scđo de lignis siccis cū herbis odoriferis et lignis odoriferis vel saltē siccis: et nō cū igne carbonū suffocatoꝝ. ¶ Cōsideret' aūt q̄ si aer quē hitat sit humidus nimis trāsferat' ad ciuitatē vel castrum sicci aeris vel clari et i tpib⁹ qb⁹ aut vēti dñant' aut nebule aut pluuie: aut vehemētes frigus: nō egrediat' ad aptū aerē et in loco habitationis semp sit multū de curba. — Aer.

¶ Cibus aūt sit panis ex farina optimi frumenti: et mundi pcipue a lolio: et sit ɔueniēter coct⁹ et benefermētatus et mūd⁹ a cortice exteriori inter pmā et q̄rtā diē: et taq̄ non comedat' calidus statim: vt a furno fert': nec durus nimis. — Cibi.

Carnes ¶ Carnes aūt sint pdicū fasianoꝝ pulloꝝ turtuꝝ et pipionū volare incipientū de colūbario: et pcipue alaudaꝝ passerū et paruaꝝ auiū: fugiat' q̄ q̄la siue quaiam: nā hanc vocat Aui. coturnicē: et est illa quā Aui. dicit in carne sua hēe pprietatē puocādi spasmū: auium aūt aq̄ticaꝝ carnes oino fugiat. ¶ Ex q̄drupedib⁹ carnes cōueniunt hedoꝝ castrati annualis vituli lactentis porci siluestris: tñ multum iuuenis: nec multū antiqui: similiter capreolorum leporum et fugiat carnes veteres: et nouiter natorum et capita et colla et sanguinē: et oia interiora vt epar et intestina.

Pisces. ¶ Pisces vitet pcipue sine squammis et palludosos: et sir oē gen⁹ granarū: et cācros et ostracha vitare o3. Ouis sorbilib⁹ vti pōt: pcipue vitello: dimisso albumine. Caseum et lac fugiat. ¶ Legumina vitet nisi brodiū cicer pcipue rubeoꝝ quo vti pōt. ¶ Ex granis pōt vti milio panico: et3 pa nū cū carnibus decoctis. ¶ Ex herbis vtat' ruta pcipue fm oēm modū administrationis saluia serpillo hysopo origano thymo calamento et satureia. Et caueat atriplices blitas lactucā caules cucurbitas bracias porū pulegium cepe alleū raffanellū. et siliare apiū pcipue vitet'. ¶ Ex fructibus pōt vti qbusdā amigdalis: et granis pini lotis pri⁹ in aq̄ cal'a et nucibus et paucissimis auellanis: et qbusdam piris coctis p⁹ prādiū in modica q̄ntitate: et citonijs coctis paucis et fugiat oēs reliquos fructus humidos. s. melōes pira persica crisomilla: et vtatur fructibus tā humidis q̄3 siccis: fungoꝝ et tuberꝝ oē gen⁹ ē sibi malū. ¶ Saporibus non vtatur in quibus sit alleū sinapi cepe vel simile aliqd vaporatiuum ad caput: et cum cor repletum est vitent' aromata cal'a in cibis: et oia capitis et repletionē et vaporationē et oia valde dulcia vel pinguia. Et similiter oia victualia ex pasta vt laganas et tortas et suffocata i patell' fugiat salsamentoꝝ vsus vt capparorum ante cibū est cōueniēs: et etia3 sparagi quidam non nocent. — Oua. Lacticinia. Grana. Herbe. Fructus.

¶ Potus magis laudabilis est aqua mellis in hyeme cū — Potus

modico cinnamomi masticis ⁊ piplo: ita ꝙ ad lib. x. aque
mellis ponatur in decoctione masticis. ʒ. ij. piperis cina-
momi. añ. ʒ. ß. si aũt vino carere male põt ꝓpter cõsuetudi
nem: ⁊ digestiue debilitatẽ sumat ex eo parum: ⁊ sit tempe
ratum cum aqua coctai ⁊ sit stipticum clarum ⁊ subtile vt
cisiola quedam: sed omnino parum vini sumat.

Re-pletõ rẽ ¶ Opz vt omnino vitet repletionem ⁊ nauseatiuam sacieta
tem: vitet ẽt nimium ieiunium: ⁊ optimum esset vt cibi vni
us quẽ sumere cõsueuit in sanitate ad saturitatẽ duas par
tes comedat in prandio. ⁊ in cena tertiã partem.

Cen. ¶ Prouideat ẽt ꝙ oĩ die babeat bñficium vẽtris aut sumẽ
do ante prãdiuz decoctionẽ blitis: vel mercurialis aut ali
quid ex aloe aut sumẽdo clystere: quod est melius ⁊ nullo
mõ ꝑtermittatur qn omni die babeat bñficiũ ventris.

Mo-tus. ¶ Qñ purgata est in mane post emissionẽ superfluitatuz vtat
exercitio lõgo ⁊ satis forti: in quo tñ nõ sit fortis capitis agi
tatio. Et faciat postea oĩ mane fricari corpus cũ pãnis tra
bẽdo deorsum icipiẽdo a spatulis ⁊ descẽdẽdo ad renes ⁊
nates ⁊ coxas ⁊ crura ⁊ brachia ⁊ pectus: ⁊ boc añ pran-
diũ: ⁊ qñ medicinã solutiuã nõ sumpserit. Et qñ caput est
plenũ: nõ faciat fricari caput: sz post debitas purgationes
fricato residuo corpe faciat fricari ⁊ pectinari caput: ⁊ qñ
maiorẽ grauitatem sentit in capite: tũc nõ tñ faciat fricari
corpus sed applicet ad spatulas et nates et coxas vẽtosas
cum igne multo: ⁊ faciat ligari extrema ligatione doloro-
sa que cito dissoluat ⁊ iteretur. ¶ Postq̃z aũt comedit on
teq̃z a vẽtre cibus descẽdat nõ exerceat: sed aut q̃escat aut
leuiter ambulet ⁊ suauiter: ⁊ oĩno tũc caput nõ agitet: nec
inclinatũ teneat. ¶ Exercitij quãtitas sit vsq̃z ad lassitudi-
nem leuẽ: vitet aspectũ motuũ circulariũ: ⁊ ab altore vitet
lõgã morã in balneo: ⁊ effusionẽ aque calide in caput.

Sõn⁹ ¶ Somnus eius sit nocturnus: ⁊ nõ diurnus nisi forsitan ĩ
mane ante tertias: ⁊ sit sex borarũ vel circa: ⁊ sit capite be
ne eleuato: ⁊ corpe bñ coopto pãnis: ⁊ super altero laterũ
⁊ incipiat duabus vel tribus horis post cenã vel saltẽ dua
bus. Somnũ ꝟo diurnũ: ⁊ somnum post multaz repletio-
nem: ⁊ statim post comestionem vitet omnino.

Anie-ccĩtia. ¶ Caueat sibi a timore et tristitia et ira et ab oĩbus q̃ istas
passiones cõmouere pñt: et precipue a timore: ita ꝙ audi-
tum subitum fortis sonitus vel visum insultorum: et noua mala
fugiat: imo gaudeat cõuersando cum dilectis suis: ⁊ audiẽ
do que placita sunt sibi: sed ab vsu venereorum abstineat
quantum potest: et boc de regimine.

Descendendo ad medicinalia: ⁊ manualẽ ope
rationem opz ꝙ fiãt euãtiones a
toto ꝓpter mãs q̃ retinẽtur in venis: ⁊ ꝓpter illas q̃ sunt i
capite et in nucha. Et ꝑcipue nũc cũ sumus in vere: ⁊ instet
tp̃s quo timet aduẽtus paroxismi: ⁊ vt mihi ꝙ incipiat a le
Digõ ui solutione vẽtris ꝑmittẽdo q̃tuor vicib⁹ bũc syrupũ. ℞.
syr. de bisantiis. oximellis simplicis. añ. ℥. j. aq̃ matricarie
aque feni. añ. ℥. j. ß. clarifica ⁊ aromatiza. cũ. ʒ. j. sp̃erũ diã-
bre: ⁊ est pro vna vice sumat calidus in aurora 4ᵒʳ vicib⁹.

Euã. ¶ Sumpto syrupo sumat pro leui minoratiuo bas pillulas
℞. agarici. pillularũ fetidarũ. añ. ʒ. ß. salis gẽme. ℈. ß. cõfi-
ce pillulas cũ aqua artemisie vel cũ aceto squillitico: sumat
eas vna bora añ diẽ: et superdormiat p mediã boraz: ⁊ in
fine q̃nq̃z baꝝ sumat. ℥. v. aque mellis tepide: ⁊ i fine septẽ
borarũ ab assumptis pillulis comedat: ⁊ sequẽti die quie
Flomia scat. ¶ Tertia ꝟo die in mane faciat flõmiã de vena basi-
lica dextri lateris: et in sero de saphena in eo pede in quo
vñ grossior: ⁊ pro q̃libet vice trabat circa. ℥. iiij. sanguinis
iuxta virtutis tenorẽ parũ addẽdo vel minuendo. ¶ Opz
ꝙ eo mane quo facit flobotbomiã sumat syrupũ infrascri
ptum vna bora añ diẽ: ⁊ supdormiat: ⁊ cũ boc prãdeat le-
uiter de carnibus bone paste ⁊ siĺr in sero nõ abũdet in ce
na: ⁊ de die nõ dormiat. ¶ Syrupus quẽ oz sumere dicto
mane: ⁊ q̃nq̃z sequẽtibus dieb⁹ siĺr de mane calidũ ẽ iste. ℞

oximellis squillitici. ℥. j. sy. de calamẽto. ʒ. vi. aq̃ rutbe melo
rane aq̃ feniculi: aque matricarie. añ. ʒ. vi. clarificet: ⁊ aro
matizetur cũ cinamomo ligno aloes: ⁊ nuce mus. ¶ Sũ-
pto syr. sumat bas pil. ℞. sticbados agarici camedreos.
añ. ʒ. i. pulpe collognitide albe ⁊ absq̃z semine. ʒ. ij. serapini
oppoponacis. añ. ℈. ij. ⁊ gra. viij. se. petrosilini aristologie
ro. piperis. añ. ʒ. ß. cassie lignee. ℈. ij. cinamomi croci spice
mirrbe folij. añ. ℈. i. ⁊ gra. iiij. dissolue gummas in vino: et
confice residua optime pistata: ⁊ fac pillu. de q̃bus sumat
ʒ. i. põderis boni vna bora añ diẽ: ⁊ obseruet p totã diẽ re-
gimen ꝯsuetũ in vsu medicinaꝝ solutiuaꝝ. ¶ Die sequẽti
ieiuno stõ sumat in nocte septẽ boris añ cibum. ʒ. i. tyriace
bone saltẽ q̃nq̃z annoꝝ: aut qð mihi magis placet. ʒ. ij. bo-
ni metridati cũ. ℥. ij. aq̃ buglose. ¶ Et ita acceleret bec oĩa
ꝙ flobotbomie sint facte anteq̃z deberet menstruari.

¶ In tp̃e aũt quo mẽstruari deberet si mẽstrua veniũt cõue- Nascale
nienter bñ est: si minus acceleret ponat buiꝰ suppositoriũ
in matrice. ℞. ellebori albi sicci nõ nimis antiqui. ʒ. i. cce-
duinem. ℈. ß. serapini. ℈. j. ꝯficiãtur cũ felle tbauri inolua
tur in tela subtilissima rara: ⁊ liget cũ filo: ⁊ teneat in collo
matricis. ¶ Et est opportunũ ꝙ ex interuallis. x. vel. xv.
dierũ purget sumẽdo pillu. de byerapi. descrip. byere Ni-
colai ⁊ sufficit. ʒ. i. pro vice sumãtur vna bora añ diẽ: ⁊ sũt
quasi nõ indigẽtes custodia vel mutatione diete: aut loco
istarũ bibat. ℈. ij. agarici cũ. ℈. ß. salis gẽme distẽperatos
cũ vino albo odorifero: ⁊ iteꝝ est res leuis nõ indigẽs cu-
stodia: sumant vna bora ante diẽ: ⁊ tardet prãdiũ vsq̃z ad
septem boras. ¶ In reliquis aũt dieb⁹ vtat in aurora isto Elsm
elño. ℞. dyacinimi facti cũ folijs rutbe. ℥. iiij. dyatriõpipe-
reon. ℥. ij. misce: ⁊ sumat in mane. ʒ. i. ß. in estate cũ decoct.
se. cõium frigidoꝝ. f. superbibendo circa. ℥. iij. dicte deco-
ctionis: ⁊ in byeme superbibẽda circa. ℥. iij. decoc. anisoꝝ
⁊ siĺr in alijs tp̃ibus nõ calis. Itẽ ẽẽt vtilius si cũ predicto
electuario addat dyamusci dulcis: ⁊ diãbre. añ. ʒ. i.

¶ Et qꝛ cor vĩ ledi vtile esset ꝙ semp portaret iuxta cor bꝰ Saccu-lus cor-dialis.
sacculũ. ℞. rosarũ rub. corticũ citri. añ. ʒ. ij. gario. folij ma
cis ligni aloes crudi cina. carda. añ. ʒ. ß. ossis de corde cer
ui coralloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. ß. zedoarie doronici semi. ozimi
gariofilati galliemuscate. añ. ʒ. i. grane tinctoꝝ. ʒ. i. ß. mu-
sci dyambri. añ. gra. iiij. pistẽtur bñ: ⁊ fiat sacculus in sin-
done rubea ⁊ caueat buius odorẽ in tp̃e in quo dubitaret
de paroxismo. ¶ Item vtile est ei ꝙ supponat sibi sepe in
collo matricis. ℈. i. gallie muscate descriptionis Mesue ⁊
presertim illius que vocat gallia allefangina. ¶ Et qꝛ in Enema.
boc casu sunt valde vtilia clysteria: ideo cõueniẽs est ꝙ se
pe faciat buiꝰ clysteria saltẽ bis i septimana. ℞. dauci bey
syn. añ. ʒ. ij. anisorũ. ʒ. ß. cẽtauree minoris. ℥. ß. malue ⁊ mer
curialis añ. M. i. fac bulliri lento igne in lib. iiij. aque vsq̃z
ad ꝯsumptionem duarum tertiarũ: postea coletur: ⁊ adda
tur byeralogodion: et benedicte. ana. ℥. ß. olei rutbacei. ℥.
iij. salis qð sufficit: ⁊ in tẽpore estatis põt ponere loco bye
ralogodion byerãpigrã. ¶ Itẽ est vtile per vnaz septima Balneũ
nam anteq̃z sit tẽpus mẽstruandi sedere in tina aque in aq̃
decocta eẽt camomilla cũ se. lini: ⁊ fenug. et abrotbano et
maiorana ⁊ leuistico in quãtitate ꝯueniẽti ⁊ ibi stare ieiu-
no stomacbo circa quartã partẽ bore ad sedẽdum vsq̃z ad
vmbilicũ: q̃nq̃z sumendo vnũ q̃nq̃z reliquum: et boc quia
cum egritudo sit cronica sunt medicine permutande.

¶ Plura igitur scribã in quibus intentio est cõfortatio cor
dis cerebri ⁊ stõcbi ⁊ dissolutio materierũ frigidarum.

¶ Primũ igit est tyriaca magna: de qua sumat quantitas
ʒ. i. pro vice vacuo stomacbo: et post ipsam ieiunãdũ ẽ bo
ris. vij. ad minus. ¶ Scðm est metridatũ de quo sumant
ʒ. ij. pro vice et post ipsum siĺr ieiunet. ¶ Tertium est qui
frequẽtius vti oz quasi toto anno. ℞. ꝯfectionis de musco
dulcis aromatici muscati. añ. ℥. iiij. misce: et sumat. ʒ. ß. p
vice: sed in estate et tẽpore calido sumat ipsum cũ decoct.

violarū: et floꝝ cicoree et foliorum violarie. ¶ Quartum est forte et est efficax. ℞. baccaꝝ lauri piperis albi siseleos piretri. aā. ʒ. iij. radicuȝ peonie aristologie ro. ʒ. ij. castorei trocis. de squilla. aā. ʒ. i. ɔfice cū oximelle sqllitico ⁊ detur oi die. ʒ. ij. cū dicto oximelle. ¶ Quintū est istud. ℞. piretri. siseleos sticbados. aā. ʒ. x. agarici. ʒ. v. cordumeni asse aristologie ro. aā. ʒ. i. ß. ɔficiātur cuȝ succo squille ⁊ melle cocto. aā. q. s. ¶ Localiū ꝟo caput cōfortātiuȝ hoc empla strū est optimū ad calefaciēdū cerebrū: ⁊ dissoluendū resi duum materieꝝ: ⁊ apponat post purgationes pticulares: ⁊ vl'es: ⁊ teneat tātū ieiuno stōcho. ℞. asse fetide castorei sulfuris. aā. ℥. i. euforbij. ℥. ß. petrolei. ʒ. ij. vini rub. potentis lib. i. cere. ℥. vi. bulliāt simul vsqȝ ad vini cōsumptionē: ⁊ ꝙ totū habeat formā ceroti: ⁊ ponat sup capite prius bñ abraso cū nouacula: ⁊ hoc prius extēdendo super corio in formā bireti habēte: ⁊ precipue teneatur in pte anteriori.

¶ Similiter inunctio capitis cum oleo philosophorum: q̄ cum oleo de piperibus aut de gagate.

Odorifera.

¶ Nūc ꝟo sunt illa ponēda que odorādo ɔferūt: ⁊ sunt plura: sed rutha habeat per totū vbi habitat ⁊ in lecto: ⁊ sub capite ponat sacculos ad modū plumaꝝ dū dormit: ita tñ cū sentit nimiū calefieri caput: tūc abstineat ab istis calefactiuis qbusdā dieb⁹. ¶ Portet aūt in manu hꝫ pomū. ℞. storacis calamite. ʒ. v. olibani masticis. aā. ʒ. iij. sandarace ʒ. iiij. costi. spice. aā. ʒ. ij. ābre. ʒ. i. panis cini sicci ligni alo. aā. ʒ. iij. musci. ʒ. ß. mis. ⁊ fiāt poma: ⁊ teneant odorādo.

Cōferentia cū ꝓprietate. Peonia.

¶ Mō in hac penultima pte restat narratio eoꝝ que a proprietate ɔferūt in morbo: qb⁹ poterit ex interuallis vti videdo si ɔferūt ⁊ pmutādo. nā si aliqđ eorū inueniatur fortis efficacie sequat in vsu. ¶ Primū igitur oluȝ ē peonia: ⁊ valēt semen ⁊ radix. modi ꝟo administrationis sunt diuersi: nā qñqȝ suspēdit ad collū qñqȝ puluerizat ⁊ insufflatur puluis in naso. aliq recipiūt quātitatē lib. x. ⁊ ifundūt in vino brētaꝝ. iiij. ⁊ illud vinū sumūt pro suo potu: ⁊ modus iste est alijs fortior: horis tñ est cuius flos est albus.

Ossa humana. Semen betonice. Ep asini. Lapides ⁊c̃. Pul. leporis.

¶ Scdm est ossa humana sicca trita ⁊ data in potu frequēter cū aqua mellis. ¶ Tertiū est semē betonice bibitū cū aqua mellis vel aceto squillitico. ¶ Quartū est epar asini per mēsem comestū assum siue elixū in ieiuno. ¶ Quintū est portare lapidē celidoniū rubeū. ⁊ lapidē smaragduȝ: ⁊ corallos ad collū: ⁊ silr lapis agle: ⁊ lapis lune fm Aui. ⁊ lapis hyrūdinis. ¶ Silr pulmo leporis siccus ⁊ salitus ⁊ coagulatus cū thure ⁊ vino: ⁊ sumat oi mane. ʒ. iii. vsqȝ ad dies. xxx. Ista videnť mihi inter multa que magis sunt notabilia.

Cura paroxismi prefocationis.

¶ Ultimo restat hora paroxysmi ipsum excitare: excitat aūt fricādo residuū a capite ponēdo vētosas cū igne in spatulis: ⁊ faciendo ligaturas ad extrema: ⁊ dissoluendo cito. ¶ Excitat ēt cū fumo alleorū ⁊ fumo vngularum asini ⁊ capilloꝝ hominis ⁊ fumo asse fetide ⁊ cuȝ scitis corpus ēē mundū: vel quasi cū sternutatorijs. s. cū puluere piperis aut ellebori aut ɔdiss cū in naso insufflantur.

¶ Nō mādetur obliuioni qđ a pncipio in vsu reꝝ calefacientiū incipiēdū est gradatim nō administrādo quotidie. deinde frequētius administrādo: ꝙ si nocumētū accidet qbusdā dieb⁹ est quiescendū. ¶ Nota ēt ꝙ potus yere hermetis est vtilis si sumat oi die psertim cū calor nō est multus sumēdo. ʒ. ß. in mane. ⁊. ʒ. ß. in sero. ¶ Et qr oia facere est impossibile: ideo placet ꝙ eligat tam in cūone in qua est pma species q̄ȝ in alterātibus ea q̄ maxime laudo. ¶ Q. si ɔtingat partes faciei torqueri: vel aliud membrū: tunc inungatur: ⁊ reducat cū cōpressione fortius oleo ⁊ aqua tepida. ¶ Spina aūt est tota inungēda sepe: ne paralesim incurrat ex oleo costino.

Cauteria.

¶ Uidetur ēt mihi: ꝙ qr iste est honis precij. vbi reliqua nō cōtulerint ꝙ fierent cauteria in capite. primum super cuendeg. in loco ad queȝ puenit digitus medius manus radice posita sup nasi extremitatē: ⁊ aliud in occipitio. s. in coniunctione laude cōmissure cū sagittali magis super osse occipitij: ⁊ duo alia super cornibus capitis attēdēdo ꝙ cauteriū ɔsequatur vsqȝ ad os nō cōburēdo ex osse: ⁊ hoc vbi reliqua nō ɔtulerint: vt pdicitur ⁊ faciēdo p vnū: postea aliud si vnū non sufficit: ⁊ post purgationes tā vl'es q̄ȝ particulares. ¶ Cauteria aūt p mensem teneanť apta ne ampliori tpe stantibus caput debilitetur.

¶ Postq̄ȝ hoc scripsi fm ɔtēta in descriptione casus dixit mihi Antonius magnū p̄fictū egregiū cū paroxysm⁹ aduenit sentire ex manu ascēdere frigus ad spatulas: deinde deorsum descēdere: deinde ascēdere ad caput: ⁊ tunc maxime cadere in paroxysmū fortē. Et vltra ista si ita est videť mihi hoc mō agēdū. ¶ Primo ꝙ in pn° cū sentit frigus in manu ligeť manus fortiter in medio brachij: ⁊ isto mō forte poxysmus phibeť ipsaȝ fricādo fortiter: ⁊ calefaciēdo. ¶ Deinde ꝙ in tpe getis manus: ⁊ brachiū emplastrētur cū emplō rubificatiuo ex synapi: vel euforbio vel anacardis vel alleo ⁊ multis talib⁹ ita vt vesiceť: ⁊ iste vesice longo tpe teneātur apte cū vnguēto egyptiaco: deinde consolidētur. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De cancro vlcerato in matrice. Cōsilium. lxxxij.

Ista domina patitur cācrū vlceratum in mřice iaȝ sunt multi anni quasi. xx. ⁊ nūc creuit vehementer ɔpa: ⁊ durities quasi ab vmbilico infra: ⁊ ē cōmunicata collo matricis: ⁊ abūdat in ea melācholia adusta. vñ qñqȝ euomit rē acetosissimā: postq̄ȝ ē sibi visum ꝙ patiať fortē inflāmationē: ⁊ quādoqȝ sentit frigus. Itaqȝ puto meliam adustam in ea esse modi vnius.

¶ Primo ergo caueat a nimio calore: ⁊ a labore ⁊ a cogitatione ⁊ tristitia et ira. Et dimittatur ꝙ in die nāli dormiat saltē sepē horis. Et faciat ꝙ habeat bñficium ventris: ⁊ si nō hꝫ faciat clysteria aut cum oleo puro in quantitate lib. i. aut cum decoctione fenugreci ⁊ seminis lini: ⁊ cū. ℥. i. pulpe cassie. ⁊. ℥. iij. olei violati et pauco sale.

Cibi.

¶ Et in cibis comedat panē ɔueniēter coctuȝ: ⁊ ex optima farina frumēti: ⁊ bñ fermētatū. Et carnes hedoꝝ vel vitulorū paruoꝝ vel castratoꝝ vel porcoꝝ iuuenū aut pulloꝝ: sed dimittat carnes salitas ⁊ siluestres ⁊ passeꝝ ⁊ pipionū ⁊ auiū aqticaꝝ: ⁊ silr dimittat caseum: sȝ pōt vti lacte non coagulato: ⁊ ouis recētibus et piscib⁹ de libero mari qui sunt parui boni odoris albarū carniuȝ ⁊ hñtes squāmas. Et dimittat legumina: ⁊ pro ferculo pōt vti farre ordeo et spinachijs ⁊ boragine ⁊ buglosa ⁊ mellissa: ⁊ in estate cucurbita ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ portulaca. Et de fructib⁹ sumat parū: sicut cerasa ⁊ poma ⁊ pira pcipue cocta ⁊ granata dulcia: sȝ dimittat ficus siccas ⁊ nuces ⁊ castanea: ⁊ dimittat oē vehemēter calīm: ⁊ acutuȝ sicut allea cepe piper ȝinȝiber eruca synapi ⁊ talia: ⁊ oia multū salita: ⁊ silr oia multū dulcia ⁊ mel: ⁊ silr vina potentia. Et in potu sumat vinū paruū albū aut sit multū temperatum cum aqua.

Flobotomia.

Et oportet nūc vsqȝ ad. iiij. vel. v. annos ꝙ flobothometur omni anno saltem ter de vena basilica. semel in pncipio veris: semel circa finez veris: ⁊ semel in medio autumni extrahēdo circa. ℥. iiij. vel. v. pro vice de sanguine: ⁊ in fine veris: facta flobothomia de brachio inde ad duos dies faciat flobothomiā de saphena sinisteris qđ magis grauatur extrahendo circa. ℥. iij.

Digestio.

¶ Et opꝫ ꝙ purgetur valde sepe in vere: ⁊ in autumno sumendo syr. sex vicibus hoc mō. ℞. syr. de bisantijs: ⁊ syr. acetosi simplicis: ⁊ sy. de endiuia. aā. ℥. i. ß. aque buglose ⁊ melisse aā. ℥. i. ß. ⁊ est pro vna vice: sumat pro. vi. vicibus.

Euacuatio.

¶ Sumpto syrupo sumat hāc medicinam. ℞. confectionis hamech scdm descriptione positā a Mesue. ʒ. iii. pulpe cassie. ℥. i. distēpera cū decoctione violarū ⁊ passularuȝ ⁊ epithimi: ⁊ ligr. fiet: sumat vna hora añ diē cum debita custodia: ⁊ hoc fiat in pn° Aprilis ⁊ in fine Septēbris. ¶ Et in toto tēpore quo inuenit se sū capitis tribus vicib⁹ in mē

ſe ſumat hãc medicinã. ℞. ſeri caprini. ℥. viij. epithimi. ʒ. ij. macis. ℈. i. ſalis indi. ʒ. ß. ⁊ ſumatur in vice vna. ⁊ ſi p totum mẽſem Maij oĩ mane ſumeret. ℥. viij. de ſero caprino eſſet ei vtile. ℭ Et qñ nõ inuenitur aqua lactis ſumat ter ĩ menſe hãc medicinã. ℞. pulpe caſſie. ℥. i. epithimi. ʒ. ij. diſtemperetur cũ decoctione violaꝝ: ⁊ paſſularũ ⁊ liqritie.

Balneũ ℭ Sedeat ſepe vſq3 ad vmbilicũ ieiuno ſtomacho ĩ hac decoctione. ℞. fenugreci. li. ß. ſeminis lini lib. i. radicu3 altee li. ij. bulliãt in aqua ſufficiẽti: ⁊ ſedeat in ea tepida nõ multum calida.

Unguẽtum. ℭ Teneat intra vuluã iſtud vnguẽtu3. ℞. capitum papaueris numero ſex coriãdri. ℥. ß. ſolatri li. i. bulliant in lib. iiij. aque lẽto igne: vſq3 ad medietatis conſumptionem: ⁊ poſtea coletur bñ ⁊ exprimat: ⁊ in colatura ponatur olei roſe. pinguedinis galline medulle cruris vacce añ. li. ß. bulliãt ſimul cũ dicta colatura: vſq3 ad aq̃ ꝯſumptionẽ: ⁊ in iſto vnguẽto infundat cotũ carminatum: ⁊ teneat illud in vulua: ⁊ iſta puto cũ dei laude ſibi ſufficere.

ℭ De inordinato menſtruo. Conſilium. lxxxiij.

Ista nobilis dña annoru3 circa. xl. patitur fluxũ mẽſtruorum nõ interponẽdo mẽſem vt cõſueuit: ſ3 qñ in tribus ſeptimanis rediijt qñq3 in minori tẽpore: ⁊ qñq3 ſolũ per tres dies diminuit tps a mẽſe. Et vlterius mẽſtruatur plus ſibi debito: ⁊ amplius cõſueto ⁊ pluri tpe durat. nã durat decẽ vel duodeci3 dieb⁹: ⁊ in primis quatuor h3 tñ quãtũ erat ꝯſueta qñ bñ habebat. Et eſt ſana ſatis boni coloris niſi circa finẽ mẽſtruationis: ⁊ tũc exalbeſcit. Et eſt dña que multũ geſcit ſatis pinguis pallida: ⁊ ex hoc nõ bñ appetit nec bñ digerit: ⁊ abũdant in ea flegmata. ℭ Et putãdũ eſt cãm: vt p3 ex dictis eſſe aquoſitatẽ flegmaticã ſanguini pmixtã: ⁊ relaxationẽ orificiorum venarum matricis. ℭ D3 ergo obſeruare regimen infraſcriptũ dicẽdum: ⁊ in actu mẽſtruationis ⁊ extra. S3 omiſſo reliquo regimine venio ad medicinalia.

ℭ Oportet ꝙ nũc mẽſuratim purgetur: ⁊ q2 iã purgata eſt cũ mẽſura ſatis forti fiant decetero purgationes leuiores. ℭ Sumat ergo bis in mẽſe anteq3 menſtrua debeant ſibi superuenire vnã de iſtis medicinis infraſcriptis illã q̃ eẽt ſibi placidior. ℞. turbith electi. ℈. ij. ʒucchari. ℥. ß. diſtẽperẽtur cu3 aque tepide. ℥ ß. ⁊ bibatur vna hora ante diem. ℭ Scđa magis ſtiptica. ℞. turbith. ʒ. ß. mirabolanoꝝ kebuloꝝ. ʒ. i. ʒucchari. ℥. ß. diſtẽpera cũ decoctiõe paſſulaꝝ. ℭ Tertia ſunt pillule iſte. ℞. pillularum de bdelio deſcriptione Meſue quã dicit deſcriptione nr̃a. ʒ. i. ß. reubarbari. ʒ. i. ſpice. ℈. v. fac pillulas cũ ſucco cauliũ. ſumat a. ℈. ij. vſq3 ad. i. pro vice. ℭ Et op3 ꝙ bis in anno purget ſumendo ſyrupũ: ⁊ medicinã ſemel in fine februarij: ⁊ ſemel circa mediũ octobris: ⁊ ſumat ꝓ hunc ſyrupũ ſex vicib⁹.

Digõ ℞. mellis roſ. colati: ſyrupi acetoſi cõpoſiti añ. ℥ i. aque fenic. ℥. iij. miſce. ⁊ eſt pro vna vice: ſumatur ſex diebus ſucceſſiue in aurora calidus: ⁊ ſuperdormiat ſi poteſt.

Lẽo ℭ Sumpto ſyrupo ſumat ſequenti die ante diem per horã hanc medicinam. ℞. turbith. electi. ʒ. i. ʒingi. ℈. i. maſticis ℈. i. ʒucchari. ℥. ß. diſtempera cum aqua apij ⁊ obſeruetur debita cuſtodia. Et ſequenti die faciat clyſtere lauatiuu3: ⁊ ſimiles medicine ſumi debent cum ſyrupo vtroq3 iſtorũ temporum duorum. ℭ Et non debet obliuiſci poſt haru3 medicinarum aſſumptionem ꝙ faciat ſe fricari omni mane per. xv. dies anteq3 ſurgat a lecto.

ℭ Et poſt has purgationes ad ꝓſeruãdum ab iſto ſuperfluo curſu op3 ꝙ vtat rebus exiccãtibus: ⁊ ꝯfortãtibus venas matricis. Et ideo vtile eſt in diebus in quibus non ſumit aliquam medicinam ſolutiua3 vẽtris nec cũ cuſtodia: nec ſine ꝙ capiat in aurora aliqd de infra dicẽdis. ℭ Primu3 ⁊ vtile eſt in iſto caſu: qđ ẽt adiuuat digẽſionem: ⁊ ꝯſumit humiditatem crudã in ſtomacho. ℞. triſere minoris ex arte Feronis ſm ꝙ deſcribit eam Meſue: cum ſcoria ferri vſq3 ad. ʒ. iij. pro vice: ⁊ melior eſt valde poſtq3 ſtetit facta p ſex menſes ad minus: ⁊ poteſt capi inuoluta in nebula ⁊ ſupbibatur parum vini rubei.

Ellm ℭ Scđm vtile eſt. ℞. margaritarum albarũ coralloꝝ rubeoꝝ iacintoꝝ ſeminis roſaru3 rubearum heen albi ⁊ rubei. añ. ʒ. i. ſpodij. dragaganti gũmi arabici radicũ cõſolide ſiccoꝝ: karabe: nardi: olibani: maſticis. añ. ß. omniũ ſine ſpeciebus aut ſyrupi mirtini. q. ſuf. fiat electuariũ: ſumat. ʒ. iij. pro vice tribus horis añ cibum. Et hoc maxime conuenit dum actu ſuperfluit omni die bis: ⁊ qñ eſt in tẽpore quietis ſufficit ei ter in ſeptimana aut bis in aurora. Eſt ẽt hoc electuarium bonũ. ℞. thuris. ſpice: maſticis: ſumach: mirtilloꝝ: boli armeni: cimini torrefacti granorum vue acerbe. añ. ℥. ß. radicis conſolide ſicce. ℥. i. piſtentur ⁊ fiat electuariũ cũ ʒucchro albo ſolido. doſis eſt ʒ. i. vel circa ter in ſeptimana in aurora.

Fumigium. ℭ Et bonum eſt ꝙ ſuffumiget matrix ſemel in ſeptimana hoc mõ in mane. ℞. balauſtiaꝝ: gallarũ: pſidie: cupulaꝝ: glãdium: ſquinãti nucum cupreſſi foliorũ3 eius. maſticis. añ. ℥. ß. fac bulliri in vino ſtiptico: ⁊ aqua fabroꝝ. añ. ꝑtes equales: ⁊ fumũ recipiat.

Uẽtoſe ℭ Q; ſi cõtinuat de facto fluxu3 ſuperfluere: q2 iam plus emiſit de ſanguine q3 op3: tũc d3 ꝓ ponere ventoſas magnas iuxta radices mãmillarũ cu3 igne: ⁊ ibi per horam dimittere: ⁊ hoc omni mane ante cibum: ⁊ omni ſero quouſq3 reſtringitur: ⁊ pro eodẽ tpe debet comedere far riſum panicũ miliũ amiđũ laganas cum carnibus viſcoſis ⁊ bibere vinũ nigrũ ſtipticũ ⁊ quieſcere: ⁊ qñ comedit ſumere actu frigida: ⁊ fiat ſic. ℞. trociſcorum de karabe cõpletorũ. ℥. i. aque plãtaginis lib. i. aceti. ℥. ij. piſtent trociſci: ⁊ pmiſceãtur oĩa ſimul: ⁊ madefiãt petie de lino duplate in iſta: ⁊ exprimãtur aliquãtulũ: ⁊ poſt frigide ponãtur ſuper vẽtrẽ ab vmbilico vſq3 ad pecten ⁊ retro in fontinella ſuper nates: ⁊ qñ calefiũt innouentur. Et fiat forma de hõbace ad modũ digiti nõ multũ ſtricte ligata ⁊ infundat in dicta mixtura: ⁊ parũ exprimat: ⁊ poſtea ponatur ad intra nãm: ⁊ ita teneat: ⁊ iſta fiãt donec appa ret ꝙ ſit bñ reſtricta. Et hoc in tpe ſumat de ſcđo electuario ſupraſcripto: ⁊ faciat ligaturas doloroſas ad coxas ad brachia ⁊ manus: ⁊ puto ꝙ cũ Dei auxilio non oportebit ire ad fortiora. ℭ Si tñ eẽt fluxus q per hoc nõ reſtringeretur: tunc capiat in mane: vel alia hora ieiuno ſtõcho. ʒ. i. trociſcorũ de karabe cũ. ℥. aque plãtaginis: ⁊ hoc tribus diebus vel quatuor ſi op3 vno poſt: ſ3 nõ multũ perſeueretur cum illis in quibus eſt opiũ. ℭ Et reliqua vt de vẽtoſis ligaturis epithimatibus fiat vt ſtatim dictum eſt.

ℭ De indebito fluxu mẽſtruorũ cũ humiditatibus inficiẽs cũ doloribus in alchatim ⁊ vẽtre ⁊c̃. Cõſilium. lxxxiiij.

Spectabilis domina iſta annorum quaſi. 32. habet naturalem complexionem membroꝝ ſatis diuerſa3. Nam epar h3 calidum ⁊ ſtomachũ frigidu3: ⁊ caput humidum catarriʒans. Et ideo cum matricẽ h3 humidam: ⁊ debilẽ recipit faciliter ſuperfluitates totius corporis quare nõ menſtruatur ſm modũ naturalem: imo incipit primo habere vnum leue ſignum in die: ⁊ ita per quinq3 vel ſex vel plures dies h3 ante curſu3 conuenientem: poſtea currũt menſtrua quinq3 diebus vel circa ſufficienter in quantitate: ⁊ ſatis rubicunda niſi circa finem in quo ſunt diſcolorata: ⁊ pãni linei qui menſtruis inficiũtur non lauantur bene: ſed remanent virides: ⁊ veniunt menſtrua iſta cum dolore renum ⁊ vẽtris. ⁊ illo tempore accidũt dolores capitis ⁊ proſtratio appetitus: ⁊ qñq3 febris. ℭ Et poſt hec a. 15. annis citra ex interuallis qñq3 maioribus qñq3 minoribus ſuperuenit ei curſus matricis nõ ꝓpter matricie: ſed aliarum humiditatũ nõ ſanguinearum que qñq3 ſunt abſq3 colore ſicut albumina ouoꝝ ⁊ frigide ⁊ qñq3 ſubtiliores ⁊ qñq3 groſſiores aliqñ vero ſunt albe vt lac: ⁊ iſte ſunt calidiores: ⁊ qñq3 ſunt citrine: ⁊

iste sunt calide et mordaces. vnde in tēpore cursus earum accidit sibi mordicatio in collo matricis et pruritus quasi intolerabilis. ℂ Et accidūt dolores in alchatim et ventre post quos egredit̄ talis humiditas: et remanet macra sm̄ omnia tēpora et nunq̄ habet bonū appetitum vel fortem stomachū in digerēdo quod est putādum eē ꝓpter diuersas materias que stomacho cōmunicātur: et in eo imbibitas aut natātes. aut qn̄q̄ propter vapores a matrice cōicatos. ℂ Et q2 verisile est in his tēporibus: in venis similes māo cōtineri putāduz est q̄ nō solū prima et scd̄a digestiones sed ēt tertia et quarta debilitātur in parte et corrūpit̄ a dictis causis ex qbus accidit ēt motiue virtutis debilitas: discolorātio: multitudo spūti et tumor sub oculis sicut in cacecticis: et defectus impregnationis q2 nuper ipregnata est.

ℂ Dabo ergo consilium: et Deus sit dator auxilij.

Aer ℂ Aer sue habitationis: ꝑcipue camere et locorū in quibus plurimū permanere oz eē siccus clarus subtilis tēperatus in calore et frigore: melius tm̄ est: vt ad leuē caliditatez declinet q̄z ad frigiditatē: et oz tēperari in hyeme cuz igne de lignis siccis: et esse camera inter duo solaria cuius fenestre si fieri pōt aperiant̄ ad oriētē. Et in mane qn̄ est pulchrum tp̄s permittat̄ sol ingredi et aer euētari p duas horas ēt in estate. ℂ Et caueat̄ aer humidus: et habitatio in terreno ꝑcipue in hyeme: et palludosus et ꝓpe cursus aquarū: vel loca vbi sunt sterquilinia: et ꝑcipue vitet̄ fetidus. Et cū sit pluuie: vel vēti stet i loco munito ab eis. ℂ Et caueat stare sb̄ radijs lune vl̄ solis: ꝑcipue et maxie qn̄ fenestrā ingredit̄.

Motus. ℂ Qn̄ est sana: et bone dispōnis oz in mane ante cibū postq̄ habuit bn̄ficiū ventris exerceri exercitio ambulādi i quo laborēt superiora et inferiora: maxime tn̄ ꝯuenit ei fatigatio brachiorū: et superiorū partiū quousq̄ veniat ad p̄m̄ lassitudinis: et tūc bonū est q̄ faciat se fricari brachia: et spatulas et pectus: et ēt si iacendo fricentur postmodum coxe et crura nō est malū: et sint fricationes durātes q̄si p medias horā vel plus cū pāno aliquātr aspero: et sint mediocriter fortes. ℂ Et hoc eodē tp̄e qn̄ est sana: et sil'r qn̄ nō est sana: sed tn̄ est satis sufficiēter purgata per medicinas solutiuas oz semel vel bis in septimana ieiuno stomacho igredi furnum calidū: vt tolerare possit: in quo maluificatus fuerit rosmarinus laurus: et maiorana et sticbados mōtana: et siles herbe odorifere: sicut calamētū vel origanuz oēs vel alique earū. Et ibi sudet sm̄ q̄ pōt bn̄: et sine multa angustia tolerare. Et loco furni pōt fieri in domo stuffa in simi

Stuffa. cuplo hn̄te duos fundos: ita q̄ super p̄ stet aqua calida decoc. dictarū herbarū: et scd̄s fundus sit pforatus multis foraminibus p que trāseat fumus: et sit depositus sup aquaz aliquātulū distans ab ea: super quo fundo ipsa sedere possit in fundo eleuato ab illa aqua calida: et ibi moret̄ sic dictum est de furno. ℂ Et qn̄ sit super foculari vel pauimento terreno ignis calefacie multum lapideo pauimēti vel focularis et superponatur quātitas multa dictarum herbarū sm̄ lōgitudinem mulieris: et valde calefiāt et fument: et tūc ipsa nuda ponat̄ super dictis herbis calidis et coopetatur bn̄ pānis: et calefiat et sudet. Aut ingenietur stuffam sicca per canones qbus mittit̄ fumus ad locum a cacabo bulliēte: vel alijs modis ingenioꝝ cōium dūmō bis vel semel in septimana qn̄ bn̄ est purgata: vel corpus bene se hz sudet in talibus locis sm̄ q̄ bn̄ tolerare pōt: et postea ponatur in lecto. et ibi qescat vel dormiat et sudet: et postea bene abstergatur. Et postea antequā prādeat bene quiescat. quidam tn̄ sunt qui ponunt istas res in sequenti capitulo.

Casi. ℂ Et prouidere oz q̄ hēat oi die bn̄ficiū ventris: et si hz naturaliter bn̄ eū: sin aūt oz iuuari aliquo istorum modorum.

ℂ Primus modus est recipiēdo an̄ cibū, c. cristere cōe: aut si vt̄ nīā ventosa eē nimis addat̄ in decoctione anisum feniculi: et alia carminatiua: sz q̄ vt̄ necessariū pōti medico. Si vo sic eē sunt multū maturatē addatur multū in quātitate olei. Et si putat̄ māo multas viscositates ꝯtineri in vētre addat̄ in decoctione eōi cētaurea minor: et ficus sicce: et adiungatur. ℥. j. hyerepigre vel benedicte. ℂ Scd̄s modus est comedere ferculū de vrtica coctū cum aqua et oleo: vel cū brodio bonarū carniū: aut de mercuriali eodem mō cocta in estate ponēdo. M. j. volubilis magne hn̄tis flores albos ad modū capanelarū albarū in ferculo suo. ℂ Tertius modus est valde vtilis capere. ʒ. ij. betonice exiccate in vmbra distēperate cū aqua mellis: vel cū brodio ferculi sui. Et sil'r cōfert sumere. ʒ. iij. foliorū hysopi sicce sili mō statī ante cibū aut comedere ficus siccas quatuor vel qnq̄ mundatas a cortice: et p noctem infuses in aqua succbari statim an̄ cibū et qn̄q̄ excusat ad hoc sumere aliquā pillulā de hyera simplici aut elefanginā statim ante cibum.

ℂ Et opz q̄ dormiat in loco suprascripti aeris: et nullo mō in loco valde frigido vel humido vel fetido. et in temporibus frigidis bn̄ cooperta a pānis: et in calidis non ex toto discooperta: ptibus superioribus corporis bene eleuatis. s. pectore et capite: et super altero laterum: et incipiat somnus eius duabus horis post cenaz vel plus: et sit in die nāli. 7. horarū si pōt de nocte: sin minus de die in mane. s. ante tertias: et quātum pōt vitet somnum meridianū: et sub radijs lune: et in locis non debitis: et statim post sacietatem. Sōn°

Aie accidētia. ℂ Vitet ēt odium et tristitiam et cogitationem multam et accidentia mala: imo prouocet sibi gaudium temperatuz in conuersatione cum dilectis: et loquendo vel vidēndo res delectabiles: et videndo loca amena et similia.

Cibi ℂ Quātum ad cibos opz habere diligētem ꝯsiderationez q̄ sint boni nutrimēti facilis digōnis paucarū supfluitatū nō multum vaporosi tēperati in calore et frigore vel q̄si: et si pōt cū dictis rebus sint potius ꝑparati declinando versus siccū q̄z versus humidū: et nunq̄ superflue impleat̄: sz qn̄ ē sana surgat a mēsa cū reliquijs famis: et nō comedat scd̄m cibū nisi p̄ bene digesto: et stomacho vacuo a p̄i: et nō sumat in eadē mēsa multā ciborū varietatē: imo sit cōtenta vna manerie in eadē mēsa vel ad plus duabus.

Panis. ℂ Panis ergo suus oz esse ex optimo frumēto f. ci, ue nato in campaneis: et non in hortis: et in locis stercoratis: et cui nullū aduenerit nocumētum: et mūdus a furfure: si bn̄ habet bn̄ficiū vētris: et sit p stuo bn̄ factus leuis nō dure cōmestionis bn̄ fermētatus bn̄ coctus: et mūdet̄ a cortice exteriori: et nō comedat̄ nisi sit p̄ bene infrigidatus: et euitetur postq̄ venerit a furno neq̄ post diem tertium.

Carnes ℂ Carnes oibus meliores sunt carnes perdicū ꝑcipue iuuenilium anni sui: et post illā sunt carnes frāquelinoꝝ q̄ vocātur attagines: et post illas auicularū degētiū in arboribus: et pratis et segetibus ꝑcipue alaudarū: et turturꝝ iuueniliū: et noset̄ q̄ sint boni saporis et odoris: et non ꝑternaliter macre: et post illas sunt carnes fasianoꝝ iuuenū āni sui: et post eas sunt carnes pulloꝝ: et pullaruz et caponū iuueniliū vsq̄ ad annū: et tolerātur carnes pipionū nō veterū nec valde nouiter natorū: sed volare incipiētium et aquatice dimittātur. ℂ Ex q̄drupedibus bone sunt carnes capreolorū: et damarū iuueniliū et lepusculoꝝ paruꝝ. et post illas sunt carnes vituloꝝ paruoꝝ valde lactētiū: et eo etiā carnes castratoꝝ ānualiū nō valde veterū nutritoꝝ in loco libero mōtano: et carnes porcoꝝ siluestriū iuuenuz macrē: tn̄ ex porco mediocriter pingui: et reliquē carnes dimittātur penitus: et dimittat capita colla: et interiora: nisi epata gallinaꝝ et caponū et testicul. galloꝝ. Et meliores sūt carnes ex pte anteriori dextri lateris: et si bn̄ digerit meliores sunt assate aut frixe q̄z elixe: et i hyeme cōdite cum cinamomo mace pipe gariofilis nisi hēret fluxū illū calidū: et i estate cū agresta: vel succo arācioꝝ nō valde acetosoꝝ nisi haberet fluxū illū frigidū: et tūc comedant̄ actu aut frigide aut q̄ sint pauce calefaciēs: et multitudo sepi: et pinguedinis et oēs carnes impinguāte p viā. ... et incarcerate, et ...

Oua pternalr macre sunt vitāde. ¶ Vitelli ouoꝝ dicī siue galli/
narū: vel pdicū sunt ꝯuenientes assari ad ignem: ita tn̄ vt re
maneāt ꝙ̄nelli: et silr in frictilio et herbato et ferculo dū/
mō nō sint multū cocti vl' mixti cū caseo vel farina: et i hye
me comedant cū pipe vel spēb⁹ silib⁹ supradictis: et in esta
te cū agresta fm ꝯditiones positas supra carbonib⁹: sȝ al/
bumē oui dimittat̄ et oua n̄ recētia et oua anseꝝ et anatū.

Lacticinia. ¶ Sāguis lac et caseus diuersis rōnib⁹ melius ē ꝙ dimittā
tur: si tn̄ cupit caseū sit pauce quātitatis: et nō antiquus bo
ni odoris: et post cibū: et si oino cupit saporē casei in fercu
lis faciat bulliri caseū odoriferū: ⁊ boni saporis postea ex/
trahatur caseus: ⁊ comedat ferculū in quo est decoctus: ⁊
Pisces silr melius est butyrū dimittere. ¶ Pisces nō sunt ei cōue
nientes: minus tn̄ incōuenientes sunt si habeant istas cōdi/
tiones. pma ꝙ sint de mari libero aut de fluuio petroso vl'
gālceoso: ⁊ nō de lacubus vel stagnis vel de vallibus vel
de piscinis. scdā ꝙ habeāt squamas. ⁊ ꝑpter hoc dimitta
tur palamite sturiones anguille ⁊ silēs. 3° ꝙ sint pui. 4° ꝙ
sint boni odoris ⁊ saporis: ⁊ hꝫ sunt de mari ytalie ⁊ aura/
te: ⁊ barbones sardōes arbori ⁊ silēs: ⁊ de fluuijs lasce ca
uedani pfici timali trumbi sardones: ⁊ pisciculi pui q̄ inue
Grana niūtur in puis aqs: ⁊ comedātur actu calidi non in multa
quātitate. ¶ De granis in ferculo toleraī ordeū fractū: et
far ⁊ panicū et miliū ⁊ risū: ⁊ debēt eē cocta cū bonis car/
nibus: ⁊ toleraī brodiū ciceꝝ: ⁊ melius est alijs granis nō
vti aut paucissimū. ¶ Victualia ō pasta frumēti: sicut laga
Herbe. ne ⁊ pastilli debēt dimitti. ¶ De herbis in tpe sanitatis nō
est multus vsus necessarius. Sȝ tn̄ in estate toleratur cico
rea endiuia ꝯsolida pilosella pimpinella ⁊ lapaciū acutū: ⁊
si adest cursus calidarū rerū: tūc sunt ꝯuenientes iste plāta/
go portulaca borago lactuca ⁊ acetosella ꝑcipue: ⁊ in tpe
hyemis: iste nō sunt multū discōuenientes: sȝ tamē meliores
sunt odorifere sicut rosmarinus ⁊ thymus hysopus serpil
lū maiorana origanū ⁊ feniculus ⁊ petrosillnū: ⁊ silēs odo
rifere: nō tn̄ opȝ ꝙ herbaꝝ comedaī multa quantitas vel
ꝙ crude comedant. Blite tn̄ ⁊ borago ⁊ spinachia ⁊ bug/
losa qū comedūtur cū ꝑdictis herbis odoriferis toleranī
Radices in vere: caules aūt nō sunt bone. ¶ De radicib⁹ factis debi
tis purgationib⁹ ꝯceduntur radix petroselini et apii et feni/
culi ⁊ pastinacha hortulana ⁊ siluestris: ⁊ carotā siue pa/
stinacha rubea. Sed napi ⁊ rape ⁊ cepe ⁊ allea et porri et
Fructus scalognie: ⁊ raphani dimitti debent. ¶ De fructibus oino
parua quātitas dȝ sumi: sȝ de humidis an̄ cibū tolerantur
ficus recētes bn̄ mature ꝑcipue albe: ⁊ abiecto cortice: et
vue bn̄ mature que steterint collecte: ⁊ pēdētes in aliquo
loco sicco plibus dieb⁹ carnose ⁊ dulces: et silr ficus sicce
⁊ passule: ⁊ de melonib⁹ toleraī parua quantitas ⁊ minor
valde de pficis. pruna aūt ꝑcipue nigra bn̄ matura pōt in
estate comedere: ꝑcipue si hēret fluxū citrinū: ⁊ reꝝ calida
rū aut si indigeret lenificatione vētris: ⁊ comedant cū cor/
tice suo: post ipsa bibaī parū vini dulcis tēperati cū aq̄: et
meliora sunt nigra albis damascena: et post cibū ꝯueniūt
granata dulcia ⁊ muça. muça i fluxu cholerico. dulcia qn̄
esset fluxus frigidus: et tolerātur pira cocta si est flux⁹ ca/
lidus sine ꝯdimēto: si frigidus cū cōdimēto ex pul'. anisoꝝ
⁊ pipis: ⁊ amigd. ꝯdite cū çuccharo ⁊ auellane assate ⁊ fi/
stici ⁊ grana pini: ⁊ in tēpore suo si corpus est purgatū cō/
ueniūt cornalia et sorbe et nespila et citonia: et maxie fru/
ctus berberis quoꝝ habetis bonā quātitatē in Verona: ⁊
vocanī crispini ⁊ mirtilli. Citrāguloꝝ ꝯo qn̄ sunt dulces:
⁊ fluxus nō ē frigidus toleraī vsus cū çuccharo in tpe ca/
li. Cucurbita ꝯo ⁊ citruli et cucumeres et anguria tolerā/
tur: si fluxus sit acutus mordicatiuus: alr nō. melōgene ci
tra magna castanee ⁊ limones diuersis causis sunt vitan/
de: ⁊ crisomilla in pua q̄ntitate pn̄t sumi post cibū. Cerasa
ꝯo nō sunt ꝯuenientia: ⁊ reliq̄ fructus ab his q̄ scripti sunt
dimittēdi sunt sicut dactili ⁊ mora celsi ⁊ rubei et çauara/
hel et fraga ⁊c̄. Fūgi et tubera debēt dimitti sparagi: et ta
li. i. turiones arborū dimitti debēt: et cappares nisi tempo
re fluxus rerum frigidarū. ¶ Acetum precipue acutum
et acetosa valde omnino dimitti debent. ¶ Macis gario/
fili ciperi tolerātur fere omni tempore. et cinamomum qn̄
non habet menstrua abundanter' piper et çinçib. quando
adest fluxus rerum frigidarum non aliter.

¶ Potus eius sit vinum rubeū clarum et postq̄ȝ est purga/ Pot⁹
ta stipticum. sed anteq̄ȝ sit purgata cū multis abundat sup
fluitatibus melius est albū pauciferū: et si sunt calide: aut
rubeum vinosum si sunt frigide quousq̄ȝ purgetur: et non
superabundet in potu: et hec de regimine.

Deueniendo ad medicinalia opȝ cōsiderare ꝙ omnium dispositionū malarū sci/
licet accidētiū supradictorū cause sunt mediate vel imme/
diate humores mali multiplicati in corpore maxime cho/
lera et flegma ꝑ caput et stomachū: ⁊ cholera ꝑpter epar.
Nec est putādū ꝙ isti humores solū sint in dictis mēbris
aut in matrice: sed in toto corpore maxime in venis. ¶ Et
ide ante oia dȝ corpus diligēter purgari premissa digōne
humoꝝ. Et postea debēt diuerti humores a mrice ad quā
currūt: q2 non obstāte ꝙ matrix sit locus ꝯueniens expul
sionis absolute loquēdo: tn̄ in hoc casu q2 iste cursus eaȝ
subtilē reddit: et cum hoc generātur egritudines in matri/
ce valde moleste: et est periculū de fortiorib⁹: sicut aposte/
matis et vlceribus. et tertio redditur feda. Nec est incon
ueniens ꝙ diuersio fiat ad alia loca in q̄b⁹ fortia nocumē/
ta nō expectātur: et opȝ simili cā confortare matricē: ne re
cipiat post purgationē totius: et ē matricis appropriatis
que duo fieri nō debēt nisi fierēt euacuationes: et iā preces
serunt et in futurū cōtinuentur. Membra iterum gn̄antia
hos humores: et a quibus profluunt ad matricē sunt eua/
cuanda: et cōfortāda sicut cerebrum stomachus et epar.

¶ Debet omni anno in tempore autūni et in tempore veris
purgari cū medicinis eūantibus a toto que purgent cho/
leram et flegma: et si aliquid de melācholico euacuent nō
ē malū. Et omissis regulis generalibus venio ad spālia.

¶ Primo ergo isto anno circa mediū septembris capiat ꝑ/ Digō
mo hūc syrupum sex diebus successiue. ℞. syr. de calamē/
to oximellis squillitici. syru. de endiuia. an̄. ℥. vj. aque feni
cu. aque endiuie. an̄. ℥. j. ß. clarifica et aromatiça cū mace:
et est pro vna vice: sȝ deī sex vicib⁹ calidus in aurora. Nec
puto ꝙ syrupi dādi in isto casu debeāt eē stiptici vt pleriq̄ȝ
auctores faciūt. Naȝ et si aliqui humores sint ibi subtiles
plurimi tamē sunt grossi. et vie indigent apertione.

¶ Sumpto syru. dȝ sumi medicina sequēti die: et q2 intēdo Eūo
ꝙ euacuet ꝑ vomitū et sit medicina nō relinquēs malignaȝ
q̄litatē respiciens tā mēbra q̄ȝ hūores supradictos dȝ pur
gari cū agarico h mō. ℞. seminis raffani. anisoꝝ. feni. pas/
sulaꝝ. se. apij. ligritie. an̄. ℥. j. fac buliri in aqua sufficiēti: et
in ista aqua clara ponātur agarici albissimi leuis et nō li/
gnosi. ℥. ij. salis gemme. ℈. ij. aut agarici. ℥. ij. lapidis laçuli
gra. xv. salis gēme. ℈. j. et superinfundatur agaricus ꝑmo
per tres horas in oximelle: postea distemperentur omnia
cum dicta decoctione et potetur calida duabus horis an/
te diē: in q̄bus duab⁹ horis dormiat q̄ȝtū pōt et nitaī hāc
medicinā retinere: et postea nō dormiat vsq̄ȝ ad cōplemen
tūm opationis medicine: q̄ō est tps octo horarū vel circa.
Et postq̄ȝ trāsiuerint sex hore sumpta medicina sumat. ℥.
v. aque ordei cū. ℥. j. çucchari rubei. ¶ Et qn̄ ista medici/
na in potu est valde abhoiabilis et fortis nimis ⁊ cito irri
taret ad vomitū: puto meli⁹ eē ꝙ ex agarico et falegēma
cū oximelle fiat ad modū paste: et diuidaī in tres vel 4°r
bolos et vnū sq̄sq̄ȝ bolus ponaī ꝑ se in coclear et cū iuleb
suprapositō deglutiaī: et ita stet ꝑ duas horas ꝑmas dor/
miēdo si pōt et in capite duaꝝ horaꝝ: bibat ꝑdictam deco
ctionē sine agarico. Hoc. n. mō facilius ꝯsequemur oēs in/

tentiones nras: et post bibitā decoctionem euomat si pōt.
¶ Et si videt' psenti medico q̄ sit nimia quātitas pōt inci-
pere cū. ʒ.i.ß.agarici. et ℈.i.ß.salis gēme faciēdo mō sup-
dicto. ¶ Et sequēti die faciat clystere lauatiuū ʒ.s.ex lib.i.
ß.aque ordei. et ℥.i.zucchari rubei. ¶ Aut loco istius su-
mat has pillulas. ℞.pillarū aggregatiuarū pillularū de la-
pide lazuli: pillularū de serapino.añ. ℈.i.reformēt' cū suc-
co matricarie. ¶ Silr̄ eni purgationē facere dꝫ cū syrupo
et medicina in mēse Martij.s.in medio vel circa. ¶ Et pu-
to q̄ si oibus duobus mēsibus semel pro p̄mis sex mensi-
bus sumeret. ʒ.i.agarici. et ℈.i.salis gēme p̄parata mō su-
perius dicto cū oximelle et cū decoctione supradicta eēt si-
bi vehemēter vtile. ¶ Et si nō capit agaricū post medici-
nas duas supius descriptas dꝫ purgari semel vel bis i mē-
se cū pillulis istis q̄ sunt absq̄ custodia. ℞.pillarū hyerepi-
gre de octo reb⁹. ʒ.ij.mirabolanorū kebulorū indorū citri-
norū.añ. ʒ.i.masticis. ʒ.ß.aloes rubei boni ad pōdus oiū:
fac pillulas cū succo mr̄icarie vel calamēti mōtani: sumā-
tur. ℈.ij.pro vice aut. ʒ.i.in sero qñ vadit dormitū. maxie
Masti-cato. qñ ꝯtingit q̄ in sero nō cenet. ¶ Et post hec pro illo suo ca-
pite vtat' sepe masticatorijs ad ip̄m purgādū vt supra ex
mastice ponēdo cū mastice aliqd de piretro inciso: aut de
pipe: aut de stafisagria masticādo p horā ō mane añ cibū:
et spuēdo illud qd venit ad os. ¶ Et dꝫ in manu portare et
Pomū odorife-rum. sepe odorare pomū qd sic fit. ℞.storacis calamite. ʒ.v.ma-
cis piperis lōgi olibani sandarace.añ. ʒ.iij.costi spice.añ.
ʒ.ij.panis porcini sicci: ligni aloes crudi. ʒ.i.ß.musci. ʒ.ß.
fiāt poma et incorporētur cū aqua maiorane in qua sit dis-
solutū gūmi arabicū sufficiēter. ¶ Et ad capitis ꝯfortatio-
nē bonū est in tp̄ibus frigidis tenere in ore de nocte nucē
muscatā vnā integrā sine macula inter genas et dētes et de
mane extrahat': et pōt p mensem teneri et postea innouari.
¶ Et in capite portet sacculū de serico de grana i quo sint
infusa. ℥.garioff.pulueriȥata et inouent' gariofili oib⁹ duo-
bus mēsib⁹. ¶ Et pro memoria sumat de dyaȥingi. ʒ.ij.p
vice in sero. ¶ Et silr̄ in tp̄ibus frigidis dꝫ portare de die
Saccu-lus stō-chālis. et de nocte sup stōchū hꝫ sacculū ita fassiatū vt bñ applice-
tur. ℞.mēthe sicce gariofilorū cipi calami aromatici mast-
cis corallorū rubeorū ro.rubearū.añ. ʒ.ij.fiat puluis: et isu-
at' in pāno lineo de grana ita vt sit sacculus satis latus.
¶ Et opꝫ spālr̄ descēdēdo ad mr̄icē q̄ postq̄ꝫ purgata ē cū
medicina suprascripta si nō mēstruat q̄ tūc omni mane p
octo dies teneat in mr̄ice hꝫ suppositoriū. ℞.bōbacis bñ
Suppo-sitoriū. carminati quātū sufficit: et infūdat' in optima terbentina
clara clarificata et dissoluta: ita vt bñ ibibat': et postea ex il-
la fiāt octo licbinia ad quātitatē vnius digiti: et circūliga-
ta filo: et teneat vnū pro vice: et post tres horas extrahat'.
Balneū ¶ Trāsactis aūt octo diebus bonū est q̄ sedeat in balneo
vsq̄ ad pectinē de mane p quartā ptem hore: qd balneū fit
h mō factū. ℞.corticū interiorū thuris: et foliorū suorū galla-
rū sumach copullarū glādiū radicū et foliorū bistorte florū
tamarisci foliorū oliue cipi thuris minuti sq̄nāti corticum
granatorū balaustiarū.foliorū mirti.aluminis iameni.ni-
tri.añ. ℥.ij.decoquātur in aqua pluuiali vel in vino stipti-
co. et si aqua pluuialis eēt illa in qua ferrarij sua ferramē-
ta extinguūt esset melius: et sedeat in ea mulier lauādo in-
tus et extra: et postea ifundat' lana in dicta aqua: et exp̄ma-
tur et teneat' in nā ȝꝫ lōgitudinē digiti octo dieb⁹ vno post
aliū. ¶ Et qñ est purgata aut in autūno cū syrupo et aga-
rico aut in vere et vsa ē masticatorio post illud: aut suppo-
sitorio vel terbētina iā octo diebus et vsa balneo supradi-
cto in sedēdo: tunc dꝫ in mane vti aliquo istorū electuario-
rum sumēdo. ʒ.ij.pro vice oi mane vel circa. ¶ Sꝫ si ē flu-
xus rerū calidarū: tunc recipiat istud. ℞.rosarū rubearū
sandalorū oium gūmi arabici dragagāti.acacie.granorū
granatorū exiccatorū et coriādri p̄parati añ. ʒ.i.radicū cōso-
lide.radicū bursi.radicum sigilli sancte marie: et est illud
qd hꝫ sup folio fructū.añ. ʒ.ij.florū artemisie. ʒ.ß.seminis
nenufaris hñtis flores citrinos. ℥.i.et dꝫ hoc semen colligi
in mēse septēbris in capitib⁹ q̄ sunt quasi papauera.lima-
ture auri. ʒ.ß.syrupi ros.facti cū aqua solatri. et zucchoro
al.quātū sufficit: fiat electuariū pistādo pistāda: et postea
oia cōmiscēdo inuicē: et sumatur de isto omni mane. ʒ.iij.
pro vice in aurora. ¶ Si vero fluxus eēt flegmaticus admi-
nistret' istud qd ēt adiuuat ad ꝯcipiendū filii hora et in simi-
li quātitate: sicut dictū est de p̄cedēti. ℞.cimini.gariof.ga-
lāge.ligni aloes.ȥinȥi.añ. ʒ.i.blace bisantie.croci spice nu-
cis muscate.rosarū rubearū cardamomi.macis piperis lō-
gi.trociscorū de rosis sandalorū citrinorū: serici crudi minu-
tim incisi.ambre optime añ. ʒ.ß.musci.gra.iiij.ꝯfice cū sy-
rupo ros.solo: et detur post ipsum. ℥.i.vini subtilis antiq.
¶ Si vero tempus est sanitatis ab istis cursib⁹ vtatur isto
sic mō sumēdo. ℞.gariofi.macis nucis mus.margaritarū
nō pforatarū.galāge.añ. ʒ.i.radicū consolide maioris exic-
cate. ʒ.ij.squinanti.calami aromatici.myrrhe.se.apij.anisi
sumach.granorū mirti siccorū.berberorū.se.nenufaris.añ.
ʒ.i.ß.seminis agni casti.acacie.thuris minuti masticis fru-
ctus tamarisci.añ. ʒ.ij.mellis despumati quantum sufficit
fiat electuariū. ¶ Et post istos dies vtatur tenere in nā si
adhuc remanet fluxus flegmaticarū superfluitatum omni
die vnū tale suppositoriū. ℞.squinātī.seminis agni casti: ci-
peri: carpobalsami: gallarū: psidie: balaustiarū: aluminis: et
plume: mediani corticis quercus masticis: thuris minuti.
foliorū mirti.añ. ʒ.ij.coquātur in vino rubeo habente sti-
pticitatem: et coletur vinū et in isto infundat' aut cotū car-
minatū aut lana lota aut petie lini: et teneatur in natura.
¶ Si vero esset cursus humiditatū acutarū aut facientium
pruritū.primo lauet' locus bene fricando cū aqua mellis
vel cū vino albo non dulci aut cum aceto si pōt tolerare. et
postea exicce tur: et teneat hoc suppositoriū. ℞.corticum
granatorū balaustiarū: caude equine.radicū ꝯsolide recē-
tis gallarū mirtillorū: acacie hypoquistidos.semi.nenufa-
ris.vel eius radicis solatri semperuiue.añ. ℥.i.decoquant'
in aqua plātaginis et colētur et postea cū bombace vel pā-
nis lineis infusis in ea fiat suppositoriū. ¶ Et in tempore
quo nil fluit bonū est vt vtatur huiꝰ suppositorio. ℞.alu-
minis iameni.se.agni casti.cipi.gallarū.balaustiarū.añ. ℥.
j.fac bullire i vino et fiat cū bombace vel pānis lineis sup-
positorium mō supradicto. ¶ Aut fiat sacculi de panno li-
neo subtili ad moduꝫ digiti: et impleātur hoc puluere. ℞.
gallarū squinanti.myrrhe balaustiarum.radicum assari.
añ.partes equales: pistētur subtiliter: et fiat puluis.
¶ Et a quacūq̄ cā fuerit inungātur eius renes cum isto vn- Unguē-tū p re-nibus.
guēto inferius descripto. ℞.mediani corticis castanearū
mediani corticis glādium.mirtillorū caude eque gallarū
corticis fabarū.arillorū vue exiccatorū: sorbarū siccarū.ne-
spillorū imaturorū siccorū.radicū celidonie foliorū pruno-
rū siluestriū seminis cinosbati siccorū.añ. ℥.j.terātur gros- Al.cino-sbatus et est rub⁹ canis.
so modo et coquantur in succo vel decoctione plātaginis
qui sit lib.iiij.vsq̄ ad medietatis cōsumptionē: et tunc hoc
facto. ℞.olei mirtini. ℥.j.misceatur resoluēdo ad ignem et
postea lauetur in dicta decoctione capiendo. ℥.iij.deco-
ctionis pro vice octo diebus semper innouando decoctio-
nem. Quo facto. ℞.mediani cortici castanearum media-
ni corticis glandium.mediani corticis quercus: cineris os-
sium crurium bouis mirtillorum siccorū.arillorū vuarū
siccarū.añ. ℈.i.trociscorum de karabe. ʒ.ß.incorporentur
cum predictis cera et oleo mirtino addendo olei masticini
℥.ß.Et si maiorem q̄ntitatem vnguenti facere voluerit, fa-
ciat s̄m hanc proportionem.
¶ Ordo ergo iste q̄ntum ad vsum harum medicinarum est:
q2 primo in medio septembris vel circa capiat syrupus et
medicinā de agarico. Et post illud octo diebus omni ma-
ne teneat in nā suppositoriū de terbētina per tres horas.

¶ Et est hic notādum ꝙ hoc tpe extracto suppositorio de mane ante cibū conuenit introitus in furno vel in stuffa sic eo mō supradicto in capitulo de exercitio: ⁊ post stuffam quiescat. ¶ Et si potest habere beneficiuz ventris per se in mane ante ista bonū est. sinaūt faciendum est sibi clystere. aut faciat post de sero: q2 tot res nō possunt fieri de mane. ¶ Et trāsactis octo diebus quib⁹ vtitur suppositorio isto debet alijs octo diebus in aurora sumere de electuarijs di ctis ſm conditiones suprascriptas: ⁊ postea ingredi in il lo balneo suprascripto ad sedendū. ¶ Et postq̄ exit a bal neo ponere aliquod suppositorium ſm modos suprascri ptos ⁊ inungere spinam cū vnguēto suprascripto. ¶ In se quētibus xo diebus quousq̧ veniat tempus sumēdi. ʒ.i. agarici vt est dictū supra. aut pillulas sine custodia de qui bus est suprascriptū. bonum est ꝙ in mane sumat de istis electuarijs cū cōditionibus dictis: ⁊ in natura teneat sup positoriū aptū matricis sluētis ſm modum dictum: ⁊ si se mel vel bis in septimana ingrediatur stuffam vel furnum modo dicto non noceret ⁊ hoc seruetur quousq̧ transeāt duo menses post medicinam sumptam cuz syrupis. ¶ Et tunc si videtur facta purgatione cuz. ʒ.i. agarici redeat ad suppositorium de terbentina octo diebus ⁊ ad ordinez se quentem vsq̧ ad ver ſm conditiones dictas in capitulis de regimine: tunc sumatur medicina cum syrupo. Et cō sequenter reiteretur ordo dictus post sumptionem medi cine in autūno. ¶ Q. si aliquando vellet quiescere ab vsu medicinarum vna septimana vel duabus bonuz est dimit tere naturam pausare: ⁊ posset qñq̧ loco dictoruz electua riorū capere aliqua simplicia: sicut. x. g. comedere de ma ne. ℥.i. fructus berberis humidi. aut. ℥.ß. exiccati. aut bibe re. ℥.ij. vini berberorū. ¶ Et simil'r vtatur sumach in suis saporibus ⁊ agresta exiccata. aut capiat. ʒ.ij. seminis nenu faris habentis flores citrinos confectos cum zuccharo. ¶ Et nota ꝙ si displicet sibi multotiens tenere illa suppo sitoria aut sedere in balneo potest ingeniare modum ꝙ re cipiat fumum per cānulam intra naturam: ⁊ erit quasi eq̄ liter sufficiens. s. decoctionis illorum rerum.

¶ Et hic nota ꝙ in cōitatu padue sunt balnea que dicuntur ebani iuxta que inueniūtur foramina emittētia fumū: sup quibus multe mulieres iā iuerūt ad sedendū in scāno perfo rato ⁊ mūdificate sunt earū matrices mirabil'r: ⁊ stabant ibi cū vna trabacha coopte. ⁊ ita credo ꝙ ei conueniret.

Ad pruritū matricis. ¶ Et q2 multotiēs incidit pruritū fortē matricis opz si vir tus ꝯstet pro tunc ipsa vt flobothomet' de vena cōi extra hendo sanguinē ſm virtutis tenorē vsq̧ ad lib. ß. ⁊ purge tur cū. ℥. viij. seri caprini in quo par. bulliuerint foliorū se ne. ʒ.ij. epithimi. ʒ.ij. passularū. ℥. i. salis. ʒ.ij. ⁊ postea cole tur ⁊ capiatur in aurora. ¶ Et pōt inungi cum isto vnguē

Unguētum. to fricādo. ℞. acacie. ypoqstidos. rosarū. sandalorū. fecis aceti. añ. ℥. ß. olei rosati q̄ȝtū sufficit ad incorporādum. Et est vtile si fumant' folia mētbe ⁊ cortices granatoꝝ ⁊ leui ter excorticate decoquātur in vino ⁊ superponāt'. ¶ Aut ℞. croci camphore. añ. ℈. ß. plumbi adusti. ℈. i. baccarum lauri. ʒ. ß. fiat puluis subtilis: ⁊ conficiatur cum albumine oui ⁊ oleo rosato ⁊ aliquantulo vino ⁊ imponatur.

Balneū ¶ Et q2 purgatio que fit cum balneo aque porrete purgat cholerā ⁊ flegma ⁊ melācholiaz ⁊ vniuersaliter ab oībus mēbris corpis. ⁊ qñ vtimur illis debite multū facit. Consi lio meo bonum est ꝙ qñ erit fortificata incipiat vti ista aq̄ hoc mō ꝙ quādo oz eam capere primo de mane in auro ra ingrediatur tinā in qua sit aqua dicti balnei cal'a calita te bñ tolerabili: ita tñ ꝙ nō ibi multū sudet: ⁊ maneat ibi ꝑ mediā horā ita ꝙ añ ortū solis egrediat' ⁊ quiescat i lecto quousq̧ sit sicca. ⁊ post horā bibat ꝑmo lib. ij. illius aque balnei calefacte: ⁊ postea ambulet leuiter ꝑ domuz ⁊ inde ad quartā partez hore bibat alias duas lib. calidas: ⁊ sil'r ambulet: ⁊ inde ad aliā quartam partez hore tertio duas alias li. calidas. Et postea aut sedeat aut leuiter ambulet: ⁊ expectet per tres horas eius operationem aut per secessuz aut per vomitū aut per sudorē: ꝙ si nō operatur faciet sibi clystere imponi ex eadē aq̄ sine alio adiūcto: ⁊ nō sumat tñ plus illo die. Expectet quousq̧ videat' sibi stomachus va cuus: ⁊ deinde prādeat de pullis aut de carne capreti coctī in eadē aqua: ⁊ pro illa die gescat ⁊ nō amplius comedat. ¶ Sequēti die balneet' de mane quēadmoduz in ꝑcedēti: ⁊ si nō fuerit purgata post balneū iterū faciet sibi clystere ex eadē aq̄: ⁊ postea gescat vel blāde ambulet vsq̧ ad ho ram prādij ⁊ postea prādeat ⁊ solaciet' ⁊ gescat ⁊ cenet: ⁊ hac die nō capiat aquā balnei. ¶ Die tertio i mane in au rora tēpestiue ingrediat' balneuz ⁊ ibi moret' ꝑ mediā ho ram ⁊ postea egrediat' ⁊ in lecto exiccetur bñ ⁊ post vnaz horā exitus a balneo incipiat bibere aquā: ⁊ bibat li. viij. in vna hora in q̄tuor vicibus. lib. ij. pro vice: ⁊ si operātur bene est: sin minus: in capite quatuor horarū fiat clystere ⁊ seruetur ordo scriptus in primo die: nō tñ plus bibendo sc3 ꝙ prādeat ⁊ ꝙ nō comedat nisi semel in ista die. ¶ Die quarta balneetur bis de mane ⁊ de sero ⁊ comedat bis in die. s. prādeat ⁊ cenet. ¶ Die quinta balneetur in mane in qnq̧ vicibus in vna hora sumat lib. x. aq̄ dicte li. ij. pro vi ce: ⁊ nunq̄ȝ in sequētibus diebus istā quātitatē trāscēdat: ⁊ totiens bibat istā aquā ꝙ saltē sex diebus vel octo in ea fuerit operata. ¶ Et si inuenit operationez facilem in hac aqua bonū est ꝙ in vltima die in qua sumit eā totiens bi bat lib. ij. pro vice interponēdo inter vnā vicē ⁊ aliā quar tam partē hore ꝙ egerat aquam clarā. Si xo debilitatur aut difficile operatur sufficit ꝙ octo diebus recipiat. x. li. istius aque interponēdo semper inter duos dies vnū diez in quo nō capiat ⁊ in quo balneet': ⁊ postea quiescat ꝑ ho ram anteq̄ȝ bibat aquā ⁊ post hos dies qbus cepit aquaz seruet ordinē balnei per vnū mēsem. s. ꝙ non bibat aliam aquā in miscēdo. s. cū vino aut per se s3 bibat vinū paucis rum puꝝ: aut si potēs fuerit tēperet cū aqua balnei: ⁊ nō lauet manus cū alia aq̄ neq̧ alio mō tāgat: ⁊ ꝑ hūc mēsem comedat carnes: aut pulloꝝ: aut capretoꝝ paruoꝝ ⁊ fasia noꝝ ꝑdicū: aut vituloꝝ lactētiū ⁊ castratorum dimittendo oēs fructus: ⁊ herbas per totum mensem hunc.

¶ De fluxu emorroydali superfluo cuz mala complexione frigida membrorum naturaliū ⁊ preparatione ad ptisim.

¶ Consilium. lxxxv.

ISta nobilis dña ex Uenetijs passa est fluxum emorroyda lem superfluum ⁊ ex interuallis patitur ita vt sit fluxus multe quātitatis viridis coloris nō nigri: ⁊ ipsum seqtur debilitas genuum fortis: ⁊ discoloratio ⁊ impotentia digestiue: ⁊ ꝓpter hoc multi plicātur ventositates: ⁊ flegmata in suis intestinis: ⁊ quan doq̧ patitur dolores in eis. ⁊ q2 cum hoc etiaz passa ē tus sim cum sputo salso facit me dubitare de propinquitate ad ptisim: ⁊ ideo pensatis omnibus describam regimē: ⁊ alia quibus videtur mihi ipsam debere gubernari. hic dimit tam regimē: ⁊ si vis recurre ad cōsiliuz de debilitate dige stiue stomachi: qđ incipit. Nobilis ⁊ egregius vir Joan nes Aloysius de placentia ex longo ⁊ superfluo ⁊c. Balneū Cōsi. 56. in ordie

Descendendo ad medicinalia oz medicus ꝯsi derare ꝙ in hac nobili domina sunt tres dispositiones preternaturam principaliter atten dende. ¶ Prima omniū est mala complexio frigida mem brorū naturaliū. s. stomachi intestinorū ⁊ epatis cuz ꝑsen tia multe male materie flegmatice ventosabilis: ⁊ qñq̧ pu trescentis ⁊ facientis febrē: ⁊ hec est cā illorum dolorum: ⁊ debilitatis digōnis. ¶ Scđa est ꝑparatio ad ptisiz ꝓpter tussim ex catarro salso. ¶ Tertia est preparatio ad aper tionem superfluā emorroydarum: ⁊ intelligens medicus scit ꝙ opz incipere a ꝑma non negligendo alias.

Digō. ¶ Puto igitur q pro nunc debz sumere primo sex syr. hoc modo. ℞. oximellis squillitici. ℥. i. mellis rof. colati syru. de iniubis. añ. ℥. ß. decoctionis anisorum feniculi passularum liquiritie ꝛ masticis. ℥. iij. in decoctionibus cuius lib. j. bulliuerint. añ. ʒ. j. dictarum rerum.

Mūo. ¶ Sumpto syru. purget̄ capiēdo has pillulas. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ. ʒ. ß. pillaꝝ de agarico. ℈. j. pillulaꝝ de bdelio. ℈. ß. fiāt pille. vij. vel. ix. cū aq̄ absinthij: sumat̄ duabus horis ante diē cū debita custodia. ¶ Et qꝛ nō pōt in vna vice cōuenienter purgari vꝫ mihi q semel in septimana dꝫ sumere quoqꝫ de istis pillulis. ℞. pillaꝝ stomaticaꝝ descriptiōe Mesue propria. ʒ. ij. pillaꝝ turbitaraꝝ. ʒ. j. bdelij. ʒ. ß. reficiātur cū succo absinthij: ꝛ sunt sine custodia: ꝛ pñt capi i aurora: vel ēt parū ante cibū si capiatur de eis sola. ʒ. ß.

Cōfortatio. ¶ In diebus aūt in qb⁹ nō sumit solutiuaꝫ ꝯuenit sibi q de mane in aurora saltē quatuor vicibus in septimana sumat ʒ. ß. trifere minoris ex arte fenonis facte cū scoria ferri: vt describit Mesue: ꝛ qꝛ ista trifera videt̄ valere post sex mēses: si inueniat de antiqua est melius. finaūt recipiat de noua: ꝛ qꝛ est mali saporis pōt capere in vno vel duobus bolis inuo:utis cum nebulis: ꝛ nō negligatur hoc remediū: qm̄ est singulare: ꝛ pro stomacho ꝛ pro epate suis ꝛ pro retentione emorroydarū. ¶ Itē ante prādium sumat p totū tēpus hyemis ꝛ veris a. ʒ. i. vsqꝫ ad. ij. aromatici rosati de scriptione Gabrielis: ꝛ postea statim prandeat.

Ungñ. ¶ Inungat aūt dum adhuc remanet debilis in stomacho regionē stomachi ꝛ epatis cū isto vnguento omni die manē ꝛ sero ante cibum: ꝛ postea superponat peciaꝫ calidā: ꝛ sit vnguētū actu calidū qn̄ inungitur. ℞. cina. gariofiloꝝ ciperi calami aromatici añ. ʒ. ij. vini rubei boni lib. j. olei de spica. ℥. iiij. olei masticini. ℥. ij. fac bulliri oia simul vsqꝫ ad vini ꝯsumptionēꝫ: postea colet̄ ꝛ in colatura addat̄ gallie muscate. ℥. ß. laudani. ʒ. vi. cere parū: ꝛ fac vnguētum.

Ad catarrū salsum. ¶ Sed ꝓpter illū casum catarri salsi de nocte qn̄ vadit dormituꝫ: ꝛ sic de mane ante cibum teneat in ore duabus vel tribus vicibus quātitateꝫ auellane de dyadragāto degluciendo fm q per se eliquatur. ¶ Et si contingeret casus q non bene dormiret: tunc de sero post cenam recipiat. ℥. j. dyacodion puri facti cum zuccharo fm descriptionem Mesue in antidotario in ca. de locb. in illa parte vbi dicit. confectio iecur: ꝛ sit illud parum. Et si hoc non potest habere sumat. ℥. j. locb de papauere. ¶ Itē hoc tempore cuꝫ molestaretur ab hoc catarro salso vtatur in cibis farre et victualibus de pasta ꝛ bibat aquā mellis vel zuccha. loco vini: aut permiscēdo cum vino: ꝛ purgetur sumēdo bis vel semel interpositis octo diebus per medicinam tertiaꝫ partem totius descriptiōis aque fructuū descripte a Mesue in antidotario in capitulo de decoctionibus.

Ad fluxū emorroydaꝝ restrigēdum. ¶ Et si non obstante hoc regimine superueniat fluxus emorroidalis consideret si sanguis q egredit̄ sit niger: ꝛ si est niger nō retineat̄ nisi esset vehemēter debilis. Si ℣o nō est niger: tūc ēt cōsideretur: vtrū videatur debilitari ꝛ discolorari: ꝛ genua sua in ambulādo magis fatigari cōsueto. Et si ista contingāt dꝫ restringi: ꝛ modus est iste. ꝓmo recipiatur succus tassi barbassi. s. foliorū ꝛ intingatur cottum in illo succo: ꝛ ita nō multū frigidū apponatur sup loco: ꝛ si emorroyde sunt intus apte imponat̄ leuiter in ano. Iteꝫ si hoc nō sufficit. ℞. trociscorū de karabe. ʒ. ij. trifere minoris cū scoria ferri. ℥. j. misceātur ꝛ fiāt quatuor ptes equales: ꝛ sumātur in quatuor dieb⁹ omni mane pars vna ieiuno stomacho. v. horis añ cibuꝫ. ¶ Et si ista nō suffecerint

Ungñ. fiat hoc vnguētum. ℞. succi tassi barbassi olei rof. añ. ℥. j. ß. trociscorū de karabe. ʒ. ß. pistentur subtilissime ꝛ incorporentur simul cū modica cera: ꝛ fiat vnguentum quo inungatur anus intus ꝛ extra. ¶ Et hoc tēpore si nō haberet bñficium vētris fiāt clysteria cum lib. j. olei vio. pro vice absqꝫ alia re: aut capiat ante cibum circa. ℥. ß. pulpe cassie vt venter teneatur lubricus. ¶ Et qꝛ puto q ista sufficiāt addā hic tm̄ spēs quibus dꝫ vti in ferculo: ꝛ faciam finem. ℞. piperis al. ꝛ piperis lō. añ. ℥. i. amomi cinamomi. añ. ℥. ß. gari. galāge. añ. ʒ. j. ß. croci. ʒ. ij. pistentur ꝛ fiāt species: ꝛ puto ista cum altissimo sibi sufficere.

¶ Pro quadā muliere patiēte emorroydas. Cōsi. lxxxvj.

Mulier ista dꝫ abstinere a cibis valde calidis: sicut spēbus oibus: ꝛ a rebus valde vnctuosis: a pane azimo: ꝛ vel de duro: a leguminibus oibus: ꝛ ꝓpterea elixis a cepis alleo: ꝛ silib⁹ a carnibus salitis ꝛ multo vsu salis in cibis a caseo salito: ꝛ ab oib⁹ reb⁹ azimis ꝛ pastilib⁹ a citonijs castaneis piris ꝛ pomis: ꝛ nespilis ꝛ vitet sedere sup re multū dura: ꝛ maxime sup lapidib⁹ euitet ēt ventris stipticitatem cuius regimen infra ponetur.

¶ Assuescat igitur sepe pro lenitione vētris accipe añ cibū aquā decoctionis folioꝝ violarū maluarū mercurialis et filium cū zuccharo rub. calam: aut accipiat sepe vnam de istis pillulis. pap ante cenā. ℞. aloes epati. ʒ. i. bdelij subalbidi. ℈. ij. croci masticis añ. gra. iiij. salis indi gra. viij. fiāt pillule ex omni. ʒ. vij. de qbus accipiat vna paruū añ cenā. ¶ Pōt ēt vti comestione cassie fistule de sua cāna accipiendo de ea semisse medium labendo ꝛ deglutiendo.

¶ Pro sedatione ℣o doloris emorroydarū: ꝛ consumptionis earum sedeat sepe in aqua calida decoctionis radicuꝫ altee pastinace: ꝛ liliorū alborum ꝛ fenugreco: aut saltem ex spongia ex eis faciat fomentationem ad fictenis: post fomentationem ℣o vngatur vnguento tali. ℞. olei violaruꝫ de sisamo de nenufare. añ. ℥. j. pinguedinis anatis galline ꝛ pinguedinis recētis. añ. ℥. ß. croci. ʒ. ß. opij. ʒ. i. cere quātum sufficit: ꝛ fiat vnguentum molle: ꝛ ingenietur imponere ipsum interius: ꝛ cum dolor conuenienter sedatus fuerit vtatur vnguento isto exterius ꝛ interius conuenienter imposito bis in die. ℞. granorum mirti nigelle sandarace acacie thuris sarcocolle. añ. ʒ. j. olei de crisomillis olei de lauro. añ. ℥. i. ß. pulueris anacardi. ℈. ij. cere quantum sufficit: ꝛ fiat vnguentum molle. ad emō. dolores. Balneū. Ungñ.

¶ Ad consumendum ℣o emorroydas interiores vtat̄ sepe hoc suppositorio. ℞. radicū serpentarie recētiuꝫ: suppositoria plura quātitate digiti minoris figurata que infundantur in vino per diem ꝛ noctem: ꝛ sepe imponātur interius in intestinum diligenter ꝛ longo tempore teneantur etiam ad resolutionem ꝛ consumptionem predictarū: multum confert suffumigatio facta cum folijs mirti carbonibus ignitis super expositis.

¶ Cōsulo autem q sequenti mense circa decimā diem eius purgetur hec dña cuꝫ hac purgatione. ℞. thimi epithimi polipodij. añ. ℈. i. zinzi. anisi cimini. añ. gra. iiij salis gēme ℈. ij. zucchari albi. ℥. ß. bibat̄ in mane totū cū. ℥. iij. aq̄ calide decoctionis passularū: ꝛ erit minoratiuū bonū. ¶ Descriptio sy. est talis. ℞. syr. de thimo syrupi de epithimo ꝛ ꝺ bisantis. añ. ℥. ß. aque lupuloꝝ cuscute ꝛ buglose. añ. ℥. j. misce ꝛ sumatur calidus in aurora. Sequenti ℣o mane in aurora accipiat hunc syr. quē cōtinuet per totā vnā septimanam ꝛ procuret p totā istā septimanam vt venter eius sit laxus cū aliquo de remedijs suprascriptis. ¶ Octaua ℣o die sequenti purgetur cum suprascripto puluere addēdo ei. ʒ. vi. cassie nuper extracte de sua cāna. ꝛ post illud teneat ordinē qui scriptus est teneri debere post illum puluerem: ꝛ ista puto cum Dei laude sibi sufficere.

¶ De emorroydibus intrinsecis. Consilium. lxxxvij.

Iste iuuenis iudeus patitur emorroydes intrinsecas iaꝫ pluribus annis: sed a mensibus sex citra omni die emiserunt sanguinem qñqꝫ plus quādo qꝫ minus vsqꝫ ad. ℥. j. qñqꝫ tm̄ vsqꝫ ad lib. ß. l. pro die: ꝛ sunt intrinsece grosseque tm̄ exeunt saltem ma

ioꝛeaꝝ ſemꝑ qñ oꝫ a gereret̃ ⁊ poſtea reponit̃:ſꝫ cũ doloꝛe
⁊ multotiẽs itenſo. Et ad hãc emiſſionẽ ſeqt̃ ſanguis exi/
tus q pluribꝰ mẽſibꝰ citra nõ fuit niger:ſed rubeꝰ nec val/
de groſſus ſꝫ clarus. hãc ḡ diſpõnẽ ſicut eſt ꝯſuetũ ⁊ rõna
le ſecuta ſunt multa accñtia ⁊ multe egritudines. ¶ Nã ꝫ
ꝑ totũ corpꝰ eſt vehemẽter debilitatũ in motiua virtute ⁊
ẽ diſcoloratũ valde:⁊ virtus digeſtiua ſtõi ẽ multũ dbilita
ta:ita ꝙ ex cibis multũ grauat̃ ⁊ dbilitata eſt epatis dige
ſtiua generãs ſanguinẽ flegmaticũ:⁊ iteſtina pp doloꝛem
q fit in trãſitu fecũ fugit receptionẽ eaꝝ q̃ ad partem infe/
rioꝛẽ:vñ raro egerit:⁊ tũc egerit rẽ durã:⁊ ſentit circa co/
lon vbi fit retẽtio q̃ſi ꝯſtrigerent̃ ⁊ ſentit ibi frigꝰ pp flata
q̃ibi ꝯgregant̃:imo pp ſanguis flaciditatẽ ſentit frigus in
toto. Et in vrinãdo q̃nq̃ ẽt patit̃ difficultatẽ pp colligãtiã
colli veſice cũ extremitate inteſtini vbi ſunt emoꝛroydes.
¶ Opꝫ ḡ in ꝯſulẽdo ꝯſiderare epatꝫ capitꝫ ſtõi:⁊ coꝛdis de/
bilitatẽ:iteſtinoꝝ fridiratẽ:⁊ totiꝰ habitudinẽ plenã flati/
co ſanguine ꝑter nãm:⁊ emoꝛroydas ipſas tumentes:⁊
eaꝝ doloꝛẽ ſtricturã vẽtris ⁊ fluxũ ſanguis quo nõ reſtri/
cto ipoſſibile eẽt alia plurima accñtia:⁊ egritudines remo
uẽ. Dabo ḡ oibꝰ pẽſatꝫ diligẽter iuocato di auxilio ꝯſiliũ.
[ꝟ Aer ¶ Iſte dꝫ habitare i aere tẽꝑato i caloꝛe decliui tñ ad calita
tẽ magis q̃ꝫ ad fridiratẽ. Et dꝫ eẽ aer ſiccus nõ humidus:
ſꝫ clarus ſubtilis mũdus a malis vapoꝛibꝰ nõ turbulẽtus
⁊ groſſus. ¶ Et eſtate ⁊ hyeme correſpõdẽter ad hoc tẽ/
peramẽtũ deduci cũ igne in hyeme ⁊ cum folijs in eſtate ſi
opꝫ:ꝑcipue cũ rebꝰ bonũ odoꝛẽ hñtibus ſicut poma infri
gidãdo aut maioꝛana:⁊ coꝛtices citri in calefaciẽdo.
Motꝰ ¶ Exercitiũ ſuũ ꝓ nũc dꝫ eẽ paucũ ⁊ ieiuno ſtõ. Sꝫ cũ foꝛ/
tificabit̃ addat i exercitio ambulãdi paulatiꝫ. dũ tñ exer/
ceri non põt faciat fricari coꝛpus in mane ieiuno ſtõ frica/
tionibus cũ pãnis lenibus calis medie foꝛtitudinis:⁊ du
rent circa mediã horã. Et bonũ eſt ꝙ fiãt potius trahen/
do deoꝛſum:poſt cibum autem leuiſſime ambulet aut qe
ſcat:⁊ ſtet cum dilectis.
ꝟ Sõnꝰ ¶ Dormiat i nocte icipiẽdo ſomnũ ſaltẽ duabꝰ hoꝛis poſt
cibũ capite bñ eleuato:coꝛpe bñ coopto. Et ſit ſomnꝰ ſaltẽ
ſeptẽ horaꝝ in die nãli. Et ſi põt fugiat ſomnũ de die poſt
prãdiũ:⁊ doꝛmiat in camera bona odoꝛifera.
Leniẽtia ventrẽ. ¶ Teneat vẽtrẽ largũ ita ꝙ feces nõ ſint dure:⁊ tñ nõ opꝫ
eũ pati fluxũ ventris:⁊ iõ ꝑcipuũ in h̃ dꝫ adhibere ſtudiũ.
¶ Primo ergo icipiat ⁊ comedat fercula ex malua et ble
ta alba:⁊ ſi iſta nõ ſufficiãt addat. M.j. mercurialis in fer
culo vel. M.j. volubilis q̃ adheret arboꝛibus:⁊ hꝫ folia
magna ⁊ floꝛem albũ ſil'em cãpane albe non dico de pua.
¶ Aut bibat in principio prãdij ferculum de bꝛodio cau
lium non multum coctoꝝ. Aut faciat ferculum de vrtica
cum qua ponantur alique herbe odoꝛifere:⁊ lenes ad re/
mouẽdũ aſperitatẽ. Aut faciat ferculũ de acetoſella vel d̃
ſpinachijs cum apio feniculo vel aneto. Et ſi apparet ꝙ in
frigident condiantur cũ cinnamomo:⁊ iſte herbe aut co/
quantur cum bonis carnibus pinguibus:aut cum oleo ⁊
ſale:aut cum multo butiro recenti. ¶ Et ſimiliter ſi bulli/
ant. ℥.iij. radicis maluauiſci in quãtitate triũ libraꝝ aque
quouſq̃ remaneat lib.ſ. ⁊ illa decoctio cũ. ℥.j. vl'.ij. ſy. vio
lati aut cum. ℥.j. zuccbari ſumat̃ añ cibũ ſtatim:aut in ma
ne in auroꝛa mollit ventrẽ. ¶ Et ſimiliter habere cocleas
marinas ſicut cappas ⁊ primo bñ lauentur:poſtea elixen
tur cum pauca aq̃:⁊ de illa aqua bibãtur circa. ℥.iiij. añ ci
bum lenit ventrem. ¶ Et habere gallum veterem euiſce/
ratum:in cuius ventre ponantur. ℥.vj. ſalis ⁊ ponatur in
tanta aqua ꝙ coquatur ſine aque additione:et remaneat
aqua lib.ij. ⁊ bibatur de bꝛodio circa lib.j. cum zuccharo
vel ſine:⁊ bibere in mane qñ ſurgit a lecto. ℥.vj. ſalis cum
pauco ſale ⁊. ℥.ſ. mellis crudi cum eo ita ꝙ poſt non doꝛ/
miat nec comedat niſi plus fuerit extra ſtomachuꝫ. ¶ Et
cõuenit coquere in aqua. ℥.ij. folioꝝ abſinthij q̃uſq̃ aqua
ſit reducta ad tertiã ptẽ ⁊ ſit li.ſ. ⁊ bibere in auroꝛa. ¶ Et
ſil'r põt fieri de eupatoꝛio ⁊ de hyſopo herba viridi ſi bu/
liat. ℥.j. cũ tribus ficubus ſiccis ⁊. ʒ.j.ſ. paſſularũ ſine aril
lis in aqua ſufficienti ita ꝙ remaneat lib.ſ. et bibatur de/
coctio in mane aut ſtatim ante cibum:et idem de thimo.
¶ Et ſi tam de thimo q̃ꝫ de hyſopo. ʒ.ij. foliorum ſicco/
rum conficiantur cum melle et ſumantur ſtatim ante ci/
bum leniunt ventrem. ¶ Ualet etiam capere circa. ℥.ſ.
paſſularum ſine arillis ſtatim ante cibum aut. ʒ.ij. draga/
ganti piſtati et confecti cum ſappa:aut coquere in aqua
ſiue bꝛodio bonarum carnium pinguium. ʒ.iij. vel. iiij. ra/
dicis polipodij ⁊ bibere bꝛodium:aut capere ante cibum
℥.ſ. pulpe caſſie.
¶ Modus nobilis pro nõ auaris. ℞. bꝛodij q̃ntitatem ſuffi
cientẽ pro ferculo:et cũ illo fac bullire q̃ntitatẽ. ℥.ſ. de bo/
na mãna in pecia ita ꝙ tota mãna exprimat̃:et cũ illo co/
medere panẽ. Et ſi opꝫ grã ſapoꝛis apponere de agreſta
vel ſucco granatoꝝ:et de cinamomo ſiat illud ol dic perſe
uerantet. Et ſi parum facit addatur mãna:et ſi multum
dimittatur de mãna:et cõuenit comedere ceraſa dulcia añ
cibum:et melones et ficus recentes et pruna matura cum
coꝛtice:et ſuperbibat prunis parum vini dulcis. ¶ Et in
eſtate inuoluat̃ cucurbita in paſta:et ſit paſta ad groſſitiẽ
digiti:⁊ ponatur in furno quouſq̃ paſta ſit cocta deinde
colligat̃ aqua q̃ eſt in cucurbita et bibatur de ea. ℥.iiij. cũ
pauco cinnamomo ſtatim ante cibũ. Et idẽ faciunt citruli
ꝓpe maturitatẽ. ꝟ Et qñ h̃ nõ hꝫ ſumat de pillulis ſine cu
ſtodia quas infra deſcribam incipiendo a. ℈.j. añ prãdiuꝫ
et addat ſi opꝫ paulatim vſq̃ ad q̃ntitatẽ cũ qua ſufficiẽter
mollificentur feces:et nõ omnes pillule ſunt bone:ſed q̃s
dicam infra cum loquar de medicinis.
¶ Et põt q̃nq̃ tribꝰ hoꝛis añ cibũ cape q̃ntitatẽ fabe de ter
bentina aut. ℞. medulle ficuũ ſiccaꝝ lib.j. medulle carta/
mi. ℥.ij. amigd. dulcium. ℥.j.ſ. aniſoꝝ. ʒ.ij. piſtent̃ per ſe:⁊
poſtea in moꝛtario cõmiſceant̃ optime:et ſumatur q̃ntitas
nucis ſtatim ante prãdiũ:et educit feces ꝯfoꝛtãdo ſtoma/
chũ. ¶ Item. ℞. medulle caſſie fiſt. lib.ſ. manne. ℥.iij. pul/ Aliud le
pe prunoꝝ numero. l. medulle cartami. ℥.ij. piſtatu:et ꝯfi nitiuuꝫ.
ciant̃ cũ melle cocto ꝙ ſufficit:et ſit coctũ in decoctiõe mi
rabolanoꝝ bellirico͛um. l. fac electuarium de quo ſumat
℥.ſ. ſtatim ante prãdium:aut ſumat cliſtere ex oleo puro
lib.j. aut ex oleo anetio:aut rutaceo:et diu teneat illa olea
aut bibat epithimi. ℥.ſ. cum. ℥.viij. ſeri caprini. ¶ Uitet Aie ac/
quantum poteſt ſollicitudinem triſtitiam accidiã odiuꝫ ⁊ cidẽtia.
venerea. vtatur gaudeo et cõuerſatione cum dilectis. ꝟ Cibi
¶ Cibi ſui ꝓ nũc debẽt eẽ molles facilis digẽnis boni:et
multi nutrimenti lenificatiui ventris:et in q̃ntitate q̃ bñ di
gerant̃ ſumpti:et illud qd̃ in duabꝰ vicibꝰ digerit nõ ſuffi/
cit ad ſuũ nutrimentũ:ſumat ter in die d̃ octo hoꝛis i octo Panis.
hoꝛas. ¶ Panis ḡ ſuus ſit leuis bñ fermẽtatꝰ et piſtꝰ mũ
datus a coꝛtice duriori q non comedat̃ calidus neq̃ poſt
tertiã diẽ:et ſit ex optimo frumẽto anni ſui cui multuꝫ ad
uenit nocumentũ:et puto ꝙ eſt melius ꝙ ſit mũdꝰ a furfu
re:lꝫ cum furfure magis ſubducat:et fugiat alios panes. Carnes
¶ Carnes aũt ſint pulloꝝ cuiuſq̃ generis perdicum faſia
noꝝ pipionũ volare incipientiũ puaꝝ auiũ degẽtiuꝫ in ar
boꝛibus et pratis:que ſint boni odoꝛis et ſapoꝛis excep̃
turdis merul' qualleis et paſceribꝰ et de alaudis bꝛodiũ
cũ elixat̃ eſt ei vtile:q2 mouẽt ventrem:anſeres anates et
alie aues aquatice dimittantur. ¶ Et ex quadrupedibus
ꝯueniũt hedoꝝ carnes:et vitulorũ paruoꝝ lactentiũ et ca
ſtratoꝝ annualiũ:et ſylueſtres dimittãtur:ꝑcipue leporũ
et ceruoꝝ:et dimittant̃ porci et agni pul et oẽs carnes ve
teres ſicce et ſalite:et dimittantur interioꝛa niſi epata pul/
lorum:et dimittat capita et colla:et melioꝛes ſunt elixe q̃ꝫ Lactici/
aſſe et ſi nõ bñ digerit piſtent̃. ¶ Caſeus et ſanguis dimit nia.
tantur:et ſimiliter lac pro nunc pp ſui coꝛruptibilitatem.

Oua ℂ Vitelli ouoꝝ gallinaꝝ sorbiliū sunt ꝯuenientes: et me/
liores sunt crudi cū bibuntur stati: sicut sunt nata oua aut
cū ponūtur in aq̄ calida oua: ita vt tota intus calefiāt: sȝ nō
coquunt: ⁊ sumat vitellus nō albumē. Sȝ dura dimittan
Pisces. tur: ⁊ ꝯueniūt ēt in ferculo. ℂ Pisces parui sumpti de flu/
mine petroso: aut flumine claro boni odoris aq̄ hñtes sq̄/
mas ⁊ boni saporis: ⁊ de libero mari: sȝ a līj sicut magni ⁊
sine squamis: aut de vallibꝰ: aut loco cenoso: aut nō boni
Grana. saporis dimittātur. ℂ De grano potest facere fercula de
spelta ⁊ de auena: q: reddūt vētrē lenē: ⁊ pōt farina ordei
vti: ⁊ ordeo fracto ⁊ brodio ciceꝝ precipue alboꝝ ⁊ ēt ru/
beoꝝ: ⁊ dimittat viam leguminū p̄cipue lentiū: ⁊ ēt dimit
tat panicū ⁊ miliū ⁊ victualia de pasta: sicut laganas ⁊ pa
Herbe stillos. ℂ Et de herbis pōt vti boragine buglosa endiuia
⁊ cicorea acetosa lapacio bleta alba spinachijs lactuca: ⁊
gratia subductionis vētris pōt vti mercuriali malua attri
plice volubili magꝰ de q̄ dixi supra vtica decoctiōe cauliū
ꝯcoctōe absinthij ꝯcoc. hysopi ⁊ herbarꝭ silr thimi: ⁊ her
ba tā siccis q̄ȝ viridibꝰ. s. thimo ⁊ hysopo: ⁊ silr betōica: ⁊
dimittas acutas sicut sinapim nasturciū: ⁊ silēo ⁊ stipticas
pter linguā canis ⁊ linguā arietis qbus pōt vti tā siccis
Radices q̄ȝ viridibus ⁊ faciēdo ex eis crespellas cū ouis. ℂ De ra/
dicibus ꝯuenit ei radix maluauisci: ⁊ decoctio eius ⁊ mu
cilago sua ⁊ toleratur radix pastinache rubee ⁊ cicoree ⁊
porri elixi cocti cū butyro vel carne pingui: ⁊ pōt tolerari
aliqd de rapis ⁊ naponibus: ⁊ sit paꝝ: dimittat reliquas
Fructus nisi cipeꝝ: q: ꝯuenit comestio sua. ℂ De fructibus ꝯueni/
unt añ cibuȝ ficus hūide maxime: ⁊ sicce: ⁊ vue passe sine
arillis: ⁊ vue recentes: ⁊ cerasa ⁊ pruna recentia ⁊ sicca: ⁊
post cibū optima est assiduatio comedendi amigd. dulces
cū melle ⁊ tolerat cucurbita ⁊ medulla citrulli in estate: ⁊
maxime citrullus ꝑpe maturitatē integrū ei inuoluat pa/
sta grossa grossitie digiti: ⁊ ponat in furno quousqȝ pasta
sit cocta: ⁊ tūc extrahatur aqua citruli ⁊ bibantur. ℥. iiij.
de ea cū zuccharo ante cibum ad lenificādum ventrē. Et
cōueniunt melones dulces mature ⁊ coꝝ medulla ⁊ gra/
nata dulcia. Et tolerantur aliqua citonia cocta ⁊ poma ⁊
pira cocta post cibum condita cum cinnamomo: ⁊ capia/
tur vnum granatum dulce ⁊ vnum muzum ⁊ exprima/
tur cum pulpis ⁊ cortice ⁊ granis: et de illo succo bibātur
℥. iiij. pro vice cū pauco zuccharo ad subducendū ventrē.
Et castane ⁊ nuces dimittātur ⁊ cornalia et nespila. Persi
ca vero ⁊ crisomilla tolerātur: precipue nuclei ipsorum: ⁊
conueniunt grana pini ⁊ auellane: sed citrāguli ⁊ limones
dimittant. Fungi ⁊ tubera penitus debent dimitti. De cap
paribus pōt sumere pro salaticio ⁊ sparagis. ℂ De aro/
matibus cōueniunt ei cinnamomū et macis in bona quā/
titate ⁊ de galanga et croco: sed multum acuta vt piper et
zinziber dimittat. ℂ Attendat specialiter comedere mol/
lia ⁊ satis vnctuosa ⁊ non nisi tantum pro vice q̄ bene di
geratur. et sint de rebus dātibus bonum nutrimentum: ⁊
non comedat scōm cibum nisi digesto primo.
Potꝰ ℂ Potus eius sit vinū medie vinositatis boni odoris: ⁊ sa/
poris habēs aliquid dulcedinis nō brūscū nec ponticum
nec acetosum album vel medij coloris qñ nō fluunt emor/
roydes multum; sed quando multum fluunt sit nigruȝ ha
bens stipticitatem aliquam.

Veniendo ad medicinalia. notañ. q̄ lȝ vt dictum
est sit plenus flegmatibus ⁊ aquosita/
tem pro nunc non dȝ purgari nisi paulatim: ⁊ cum rebus
habentibus virtutem soluēdi cū hoc cōstringendi fluxum
sanguinis. Et ad hoc ꝯueniūt multe maneries pillulaꝝ q̄
sumūtur sine custodia: ⁊ iste sunt singulares in dispositio/
ne egri nostri ꝯsiderato q̄ epar hȝ debilitatū: et caput ple
nū flegmate: ⁊ patit emigraneā sepe ⁊ sentit frigus in ca/
pite. ℞. mirabolanoꝝ indoꝝ kebuloꝝ. añ. ʒ. j. serapini. ℈.
s. seminis nasturcij albi gra. xij. bdelij pinguis. ℈. ij. mucil/
mus. ℈. s. reubarba. ʒ. j. spice. ℈. s sticados arabici gra. v.
galbani. ʒ. s. fac pillulas pistādo ⁊ dissoluendo gūmas in
vino albo cū illis aggregādo reliq̄: ⁊ sumat. ʒ. j. p̄ vice: vl
ʒ. s. in aurora: sunt. n. vtiles. ℂ Alie pille q̄ paꝝ soluūt et
sunt ꝯuenientes in isto casu sunt iste. ℞. mirabolanoꝝ idoꝝ
emblicoꝝ belliricoꝝ. s. corticū eoꝝ venaꝝ adustaꝝ kara/
be. añ. ʒ. ij. s. bdelij albi pīguis. ʒ. xij. ameos. ʒ. iij. fac pillas
dissoluēdo bdeliū i succo porri cū eo ꝯficiēdo reliq̄: et iste
pille vocātur pille de bdelio maiores et minus soluūt q̄ȝ
pcedētes. ℂ Alie et sunt bone i itētiōe nr̄a. ℞. bdelij mira
bolanoꝝ nigroꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ. añ. ʒ. j. turbith ele
cti. ʒ. iij. scis porri: anisi: feniculi: senis apij: karui: ameos: et
origani. añ. gra. xv. rosaꝝ seminis raphani. hermodactilo
rū masticis: armoniaci. añ. gra. xv. penidiaꝝ. ʒ. j. aloes lo
ti. ʒ. iij. ℈. ij. gra. v. ꝯfice pillas cū succo cauliū: et sumat. ʒ.
j. vsqȝ ad. ij. pro vice: et sunt quasi sine custodia.
ℂ Iste ēt sunt nobiles pillule diminuētes emorroydes ⁊ re
strigētes cursum: et soluūt faciliter ⁊ dȝ sumi vna grossa p̄
vice ieiuno stō tribus horis ante prādium. potest etiā su/
mi vna pillula grossa pro vice ante cibū. ℞. mirabolanoꝝ
kebuloꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ. añ. ʒ. iij. piperis longi. cor/
ticū citri. dyagridij. añ. ʒ. j. turbith albi. ʒ. ix. pēidiaꝝ gra.
xij. spēs terāt et cū penidijs cōficiātur: ⁊ fiāt pillule grosse
sicut auellane munda. ℈. j. ℂ Iste etiā sunt valde vtiles in
isto cāu et cape. ʒ. j. cū vadit dormitū: et possunt capi paꝝ
ante cibū. ℞. aloes loti masticis: ameos. seminis nasturcij
rubei: serapini bdelij. añ partes eq̄les. gumme mollificen
tur in suco porri: et postea species pistate cum alijs confi/
ciantur: et fiant pillule. ℂ Ista est cōfectio boni saporis q̄
potest vti pro soluēdo ventrem sine molestia: et prodest tu
mori emorroydaꝝ. ℞. mirabolanorum citrinorum kebu
lorum indoꝝ. añ. ʒ. j. tamarindoꝝ purgatorum ab ossibus
lib. s. passulaꝝ enucleatarū iuiubaꝝ. añ. lib. s. prunorum
damascenoꝝ pinguiū numero centum: medulle cassiefi/
stule: māne sebesten. añ. lib. j. violarū siccaꝝ liquiritie pur
gate et trite. añ. ʒ. xxv. seminis maluauisci: seminis malue
semis citonioꝝ. añ. ʒ. xvij. turbith albi triti. ℥. iiij. zinzi. ℥.
j. fac bullire omnia lento igne quousqȝ remaneat quarta
pars postea fricetur et coletur subtiliter: et in colatura ad
dat zucchari rubei lib. ij. et iteꝝ reducat ad ignem donec
habeat spissitudinem dyacitoniten: et tunc deponatur ab
igne: et addat cinnamomi. ℥. j. piperis albi et lōgi. añ. ʒ. ij.
gariofiloꝝ. ʒ. j. ⁊ bene misceantur et ꝓijciatur super mar/
more quousqȝ coaguletur: et diuidatur in frustra ponde/
ris. ℥. s. ⁊ inuoluatur in folijs pomi citranguli. dosis fru/
stum vnum: eligat q̄ quādoqȝ vtatur vno quandoqȝ alio
de istis ne vnum fiat nature consuetum et non operetur.
ℂ Has ergo medicinas capiat gratia subductionis ven/
tris: et ita frequenter q̄ per illud non permittātur feces
in intestinis indurari que etiam conferunt restrictioni cur
sus emorroydarum ⁊ tumori earum.
ℂ Modo ponā medicinas q̄ debēt sumi p̄ os ad diminuē/ De exic
dum et constringendū eas: sed non soluunt nec leniunt vē cātibus
trē: verum confortant stomachum cor et epar. ℂ Cōmu emorroi
ne ergo remedium et vsuale est trifera minor ex arte feno das.
nis quam describit Mesue in antidotario cum scoria fer/
ri: de qua sumatur omni mane in aurora. ʒ. ij. cum pauco
vino rubeo. Nam ad omnia dicta est mirabiliter efficax.
ℂ Item sumatur galbanum siccum et fiant ex eo pillule: et
sumantur. ʒ. ij. pro vice cum. ℥. iij. aque pro vice: et suma/
tur vicibus interpositis tribus diebus inter vnam vicem
et aliam. et hoc in aurora: et ieiunet quattuor horis post.
ℂ Sed q: de medicinis q̄ bibunt ad cōstringendum san
guinē: et diminuēdū tumorē emorroydarū melior est sco/
ria ferri vel squama eius ponam plꝭs modos vsus eius.
ℂ Et hic primꝰ est fortis in cōfortādo stōm in continuen/
do humorē crudum et rectificādo colorē vltra restrictio/

nẽ cursus et minorationẽ emorroydarum. ℞. squãme ferri q̃ inuenit̃ iuxta incudẽ ferrarioꝝ lib. j. terat̃ subtilissime ⁊ post bulliat cũ lb. iij. aceti: ⁊ sit acetũ forte: ⁊ agitet̃ sepe cũ spatula vsq; ad ꝯsumptionẽ aceti q̃si: postea colet̃ ⁊ exiccet̃ in vmbra: ⁊ postea iterũ terat̃ ⁊ bulliat cũ aceto: ⁊ ita fiat ter: ⁊ q̃n tertia vice est exiccata terat̃ subtilissime: ⁊ bibatur de ea. ʒ. ß. cũ vini rubei. ℥. ij. q̃ttuor horis an̄ cibum. ¶ Scd̃s modus scorie ẽ. ℞. p̃dicti pulueris scorie. ʒ. j. cinnamomi. ℈. ij. gariofil. ℈. j. det̃. ʒ. j. p̃ vice cum vino rubeo bono. ¶ Tertius modus est in electuario de scoria descripto a Rasi nono almãsoris. ℞. mirabolanoꝝ nigrorum emblicorum bellliricorum an̄. ʒ. v. spice squinãti ciperi. zinzi. piperis ameos olibani. an̄. ʒ. ij. scorie ferri īfuse: aceto per hebdomadã vnã: postea frixe: ⁊ exiccate subtilissime pistate. ʒ. xv. cõfice cũ melle despumato ⁊ decocto in decoctione. xxx. emblicoꝝ q̃d sit totũ in forma electuarij. ¶ Et ad idem plurimũ valẽt he pillule. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ belliricorũ. an̄. ʒ. v. cucurbite sicce aduste. ʒ. xxij. karabe. ʒ. iij. aceti. ʒ. ij. bdelij. ʒ. xx. confice cum aq̃ porri: ⁊ fac pillulas: ⁊ sume in aurora. ʒ. j. ß. pro vice. ¶ Et ad idem. ℞. scorie preparate modo dicto seminis porri ameos. an̄. ʒ. j. fructus capparis sicci. ʒ. iij. capiat. ʒ. j. ß. pro vice in aurora cum vino stiptico. ¶ Ad idem etiã valet. xv. diebus

Radix bardãe.

successiue omni mane comedere tortellam factam de. ℥. ß. radicis bardane siue lapaginis cũ ouo. ¶ Et opꝫ q̃ quãdo vult capere aliquam de istis medicinis exiccãtibus p̃ os in mane in aurora q̃ pro illo tempore non sumat solutiua: aut leniẽtia in aurora: sed ea q̃ sumunt̃ in cibo: aut cũ cibo vel statim ante cibũ leniũt nã bene sumi possunt.

¶ Modo veniã ad localia q̃ apponunt̃ istis emorroydib⁹ ⁊ intendo de illis que exiccãt ⁊ restringunt sanguinẽ: ⁊ tẽperãt dolorẽ: nã in fine ponã mortificãtia que cum dolore operãtur: ⁊ ꝫ ab illis abstineat: si ista alia possunt sufficere: ⁊ ista sunt balnea pulueres empl'a vnguenta suppositoria

Balnea

⁊ suffumigia. ¶ Balneum ergo vtile est sedere sepe in aq̃ in qua est dissolutũ alumen plume: ⁊ sufficit. ℥. j. in quinq; lib. aque ⁊. ℥. ij. i. x. li. in quibus calidis sedeat: ⁊ si est aq̃ ferrarioꝝ est melior: ⁊ si nõ hĩ aque ferrarioꝝ colatur aq̃ ⁊ in ea extingue de spuma autem de cacharimia ferri quater: ⁊ equiualebit ⁊ sedeat in eo calido ieiuno stõ per mediã horã: ⁊ post vngat̃ aut emplastret̃: aut pulnerizet̃ vt infra dicetur: ⁊ hoc post inuersationẽ ani. ¶ Balneũ aliud ℞. fructus sauine corticum thuris flores tamarisci ciperi an̄. quantum sufficit: fiat balneum cũ aq̃ ferrariorum. ¶ Balneũ ad exiccãdum. ℞. fructus sauine radicis capparis foliorum ⁊ florũ tamarisci. an̄. li. ß. aluminis plume. ℥. ij. aque ferrarioꝝ lib. x. fac balneũ. ¶ Pro sedãdo autẽ do-

sedantia dolorez

lore cõuenit decoctio semis lini ⁊ fenugreci: ⁊ radicis altbee in aqua in qua sedeat ⁊ cũ aquis dictorũ balneorum temperatis calidis d; lauare anũ semp q̃n hũit bñficium vẽtris: ⁊ cũ est iuersatus: ⁊ postea itromittere. ¶ Aut. ℞. nucũ cupressi corticũ exterioꝝ glãdium. an̄. ℥. j. pistentur grosso mõ: ⁊ cum vino stiptico bulliãt: et cum illo calido

Ungn̄.

quotidie anus lauet̃. ¶ Et dũ est inuersus: ⁊ emorroydes sunt extra: vnguẽtũ bonum ad cõstringẽdũ: ⁊ singulare: ⁊ detumescere faciens ⁊ non faciens dolorem. ℞. succi tassi barbassi. ℥. ß. antimonij subtiliter puluerizati. ℥. ij. olei de nucleis crisomiloꝝ. ℥. ij. incorpora bene in mortario: ⁊ fac vnguentum quo vngatur anus postq̃ꝫ est lotus vt supra dicitur: ⁊ tunc reuertatur intus cũ dicto vnguento liniuntus. ¶ Aliud vnguentum nobile. ℞. radicis cardi quo vtuntur ad pannos: ⁊ ipsum coque in bono vino rubeo: ⁊ postea pistetur quod sit ad modum vnguenti ⁊ liniãtur emorroydes cũ sunt extra: ⁊ postea intromittantur: et sup anum cum pecia lini ponatur die eodem exterius ad modum empli. ¶ Aliud vnguentum q̃d eodẽ modo administratur. ℞. bdelij quantum vis: dissoluatur in oleo de nucleis crisomilorũ: aut in oleo de nucleis persicoꝝ ita q̃ sit ad modũ vnguẽti: ⁊ cũ illo vngatur. ¶ Aliud. ℞. eruginis ferri. ℥. j. subtilissime pistetur: et incorporetur cũ succo tassi barbassi ita q̃ sit ad modũ vnguenti: ⁊ administret̃ modo statim dicto. ¶ Linimentum q̃d ponitur ad modũ vnguẽti super emorroydes dum sunt extra: ⁊ postea intromittuntur aut imittitur cum bombace ad modũ suppositorij. ℞. fructus corni quem vocamus corna vel cornalia dum est maturus ⁊ exprimatur succus ⁊ iste p̃ se apponatur: aut supponatur cum lana munda: tollit enim eas penitus frequens vsus. ¶ Item. ℞. stercoris canis ⁊ sit stercus albũ ⁊ siccũ: ⁊ ex eo et terbentina et oleo de nucleis persicorũ fac vnguentum et linias sepe. ¶ Linimentum aliud forte

Cinis busonis

in remouendo et sedãdo dolorẽ. ℞. busonẽ et cõbure in testa vel in furno: et fac cinerem: et cum oleo de crisomillis fac ad modum vnguẽti: aut cũ aqua porri: et porris assis: et appone loco. ¶ Puluis bonus et efficax est puluis. s. cinis busonis superaspersus postq̃ꝫ lotus est locus cum aqua aluminosa. ¶ Itẽ puluis antimonij superaspsus sepe cõsumit eas. ¶ Item puluis gallaꝝ. ¶ Itẽ puluis seminum tamarisci. ¶ Item puluis limachiaꝝ cõbustarum in fornace superaspersus mirabiliter tollit: ⁊ dolorem sedat.

¶ Empl'm cõueniẽs et forte in exiccando et constringendo ℞. radiculas porrũ: et coquãtur in aq̃: postea bene pistentur et incorporentur cũ butyro vaccino. ¶ Fumigium bo-

fumigiũ

nũ. ℞. bdelij quãtitatẽ auellane: incorpora cũ adipe anatis et ponat̃ super carbones: et recipiat fumum p̃ embotũ

Pellis serpẽtis.

¶ Aliud. ℞. sandarace. ʒ. ij. pro vice ꝓijciat̃ sup prunas: et recipiat fumum: q̃m applanat eas. ¶ Item. ℞. pellem serpentis: et pone super ignẽ et recipiat fumum. ¶ Item ℞. sandarace granoꝝ mirti. an̄. ℥. j. pistentur subtiliter cũ felle porci: cõficiantur forme similes auellanis: ⁊ ponatur vna pro vice super prunis: et recipiat fumum. ¶ Itẽ fac bulliri scabiosam in vino rubeo: et recipiat fumũ. ¶ Itẽ ℞. se. porri: stercoris ouini spolij serpentis. an̄. ʒ. j. fac formulas similes auellanis et ponatur vna pro vice sup prunas: et recipiat fumum per cãnã. ¶ Et confert fumigium de radice capparis similiter de radice et fructu tamarisci: similiter de costo amaro cum oleo de bdelio. ¶ Et nota q̃ q̃nq; fumigia pulueres: et vnguenta predicta faciunt dolorem. et hoc ꝓpter corporis dispõnem contingentem. Si ergo illud accidat sedeat in balneo decoctionis seminis lini: et fenugreci et radicis maluauisci: et florum camomille: quoniam sedat dolorem.

¶ Et q̃r quẽadmodũ predicit̃ iste hꝫ caput: et cerebrũ valde debilitatũ: et sil'r cor et stomachum vltra generalia suprascripta: scribam que eis ꝯferũt ꝯferendo emorroydibus. ¶ Si vĩ q̃ illa nõ sufficiũt pro illoꝝ membroꝝ confortatione tunc pro emorroydibus vtatur solũ remedijs localibus: ⁊ sumat confectiones ꝯfortãtes ista membra: et vtatur localibus super eis. ¶ Cõfectio dyamusci dulcis in hoc casu valde confert sumendo omni mane in aurora ʒ. j. ß. vel. ʒ. ij. cum. ℥. j. vini odoriferi. ¶ Et ad idem confert thyriaca: ⁊ sed in tp̃e non valde calido sumatur. ʒ. j. ß. cũ ℥. ij. vini rubei ieiuno stomacho: et post septem horis ieiunet. ¶ Et similiter valet metridatum similiter approximatum. Et ista capiantur donec cor et stomachus sint cõfortata ⁊ fortificata. ¶ In lauandis vero quibus lauatur caput ponat pro qualibet vice ad bulliendum assari sene stichados arabici. an̄. ʒ. ß. nucum cipressi numero. ij. contundantur grosso modo. ¶ Et vtile est portare super caput tempore frigido vel medio sacculum de gariofilis cum cimatura scarlati. Et odoret pomum descriptum a Mesue in capitulo de catarro contra catarrum frigidũ: q̃d pomum bonum est die et nocte prope odoratum habere. ¶ Super corde vero portet hunc sacculũ. ℞. rosarum florum boraginis: florum buglose: florum melliss

Sacul⁹ se: corticum citri corallorum rubeorum: spodij: karabe. añ.
cordial. ʒ. j. grane tinctorum. ʒ. ij. gariofilorum macis cinnamomi:
cardamomi ligni aloes folij been albi ꝛ rub. costi dulcis.
añ. ʒ. j. musci: ambre. añ. gra. iiij. pistentur ꝛ fiat sacculus
Masti. in sindone de grana. ¶ Et sepe de mane masticet hoc ma-
sticatorium. ℞. masticis passulaꝝ. añ. ℥. j. piretri: origanii
nucis muscate. añ. ℈. j. stafisagrie. ʒ. j. misce: ꝛ capiat me-
diū coclear pro vice: ꝛ vtatur passulis dulcibus in princi-
pio prādij ꝛ cene: ꝛ cum cinnamomo in ferculis suis in bo-
na quantitate.

Ad gēu ¶ Et quia specialiter h3 dolorem in vno genu qui est ex fleg-
dolorē3. matibus imbibitis in neruis illoꝝ locoꝝ o3 postq̄ quat-
tuor vicibus sumpserit de medicinis lenibus solutiuis su-
prascriptis inungere illud genu cū isto vnguēto mane ꝛ se
Vngū. ro: ꝛ sit cal'm. ℞ pinguedinis anatis: pinguedinis vulpis
añ. ℥. j. s. olei vulpini: olei de piperibus. añ. ℥. j. hysopi hūi
de medulle cruris vacce. ℥. añ. ℥. ij. armoniaci galbani: op-
poponacis. añ. s. eusorbij. ʒ. ij. cere q͂ sufficit fac vnguētū:
ꝛ si tñ coquit' q͂ sit solidū fiat cerotū: ꝛ teneat' sup genu ꝛ
Balnea. infra. ¶ Et cōferūt ei balnea ex aquis sulfureis quo ad B:
ꝛ aluminosis: ita q͂ si non vadit pro dolore genu ad nālia
balnea pōt facere artificialiter hoc modo. ℞. radicū altee
lib. iiij. fac bullire in. xxx. lib. aque ꝛ i fine qñ radices sunt
cocte addat' sulphuris viui pulueriza͂n aluminis roche
añ. ℥. j. ꝛ statim ab igne deponatur: ꝛ in illa aqua balneet'
totum crus ieiuno stomacho. ¶ Fortiora supradictis pu-
ta medicinas comburentes emorroydas: aut incisionem
non puto temptāda in eo nec stupefactiua: ꝛ ideo illa tacui
putās ista sufficere cum Dei laude.

¶ De exitu ani diuturno sine apate. Consilium. lxxxviij.

Assio istius nobilis adulescētis est exit⁹ ani diuturnus qp-
pe a multis annis citra: sed tamen est sine apa-
te: ꝛ exit parum solum qñ egerit ꝛ postea re-
dit per se in paruo spatio.

¶ Vtatur dieta lenificāte ventrē ne oporteat eū multu3 pre-
mere. vt verbi gratia. comedendo fercula de berberis vel
de malua vel brodium caulium vel aliquid de pulpa cas-
sie sumendo ante cibum.

¶ Vitet nimiā replctionē precipue ex vino: ꝛ nimiam quie-
tem: imo exerceat' ieiuno stō exercitio in quo laborent par-
tes superiores magis: ꝛ caueat sibi a comestione rerum
ventosaꝝ: sicut sunt legumina ꝛ caseus ꝛ victualia de pa-
sta: ꝛ caueat etiam multu3 a frigore pedum ꝛ coxarum: ꝛ
partes ani continue teneat calidas tenendo in directo ei⁹
intra sarabulas stupam caruinatam.

¶ Item semper qñ egerit lauet sibi anum cum vino de quo
dicam infra: ꝛ postea ponat aūt aliquem puluerē: aut ali-
quod suppositoriu3 de illis que ponentur infra ꝛ reducat
anum ad interiora cum puluere: vel cu3 illo suppositorio:
ꝛ debent esse suppositoria non dura neq3 multum magna:
imo cum bombice molli vel cum lana bene infusa in re-
bus infra dicendis.

¶ Pro nunc tñ purgetur capiendo primo hunc syrupum
℞. oximellis cōpositi. ℥. iiij. syru. de sticbados. ℥. ij. aque
feniculi ꝛ saluie. añ. ℥. vj. ꝛ est pro quattuor vicibus suma-
tur calidus in mane.

¶ Sumpto syr. purgetur hac medicina. ℞. turbith albi ꝛ
arundinei: ꝛ mundi a cortice suo. ʒ. j. zinziberis. ℈. j. masti-
cis. ℈. s. zuccbari. ℥. s. aque feniculi. ℥. iij. misce: ꝛ bibatur
totum cal'm vna hora ante diem ꝛ supdormiat per horā:
ꝛ prandeat in capite sex horarum. ¶ Bis in mense purge-
tur sine custodia cum istis pillulis. ℞. pill. de bdelio. ʒ. j.
sumātur in aurora: ꝛ est pro vna vice. ¶ Vinum cum quo
o3 lauari anus postq̄ assellauit. ℞. gallarum balaustiaru3
cuppulaꝝ glādium foliorum mirti. añ. ʒ. ij. bulliāt in li. ij.
vini rubei stiptici grosso mō ꝯtusa vsq3 ad medietatē cō-
sumptionem. Et si fortius facere volueris: prius in vino
extinguatur ferrū ignitū quattuor vicibus. ¶ Puluis q Puluis.
o3 aspergi sup anum postq̄ est lotus cū p̄dicto vino ꝛ cu3
illa aspersione o3 anus reduci. ℞. nucis cipressi mirtilorū
acacie hypoquistidos gallaꝝ ana partes eq̄les. fac pulue-
rem subtilissimum. ¶ Et fortior est iste. ℞. fructus tamari-
sci gallarum ceruse acacie hypoquistidos corticum thu-
ris mirtillorum. añ. partes equales: fiat puluis subtilissi-
mus. ¶ Et fortior est iste. ℞. ceruse antimonij gallarum
aluminis scayole. añ. ptes equales cum oleo rosato. cal. ꝛ
iste puluis supaspergat' ꝛ anus intra reducatur. ¶ Sup- Suppo
positoriū optimū. ℞. puluerē supradictum statim ꝛ dissol- sitoriu3.
uat' acacia: ꝛ hypoquistidos in vino stiptico ꝛ in eo cōmi-
sceatur dictus puluis ita q͂ fiat ad modum vnguenti mol-
lis: ꝛ postea in dicto vnguento lana vel cotū carminatum
decentis quātitatis infundat': ꝛ fiat suppositorium de la-
na dicta vel coto: ꝛ intromittat' in anū ꝛ teneatur quousq3
scda vice assellet: et innouetur oī vice qua assellet. Et puto
ista cum adiutorio Dei sibi sufficere.

¶ De podagra a mā calido. Consilium. 89.

Iste nobilis vir ꝛ venerabilis: pro quo prius cōsilium sum
scripturus: est annoꝝ fere. lx. ꝛ nāliter colice
cōplōnis et macer: et ab annis tribus citra in-
cidit dolorem podagricum quibusdā vicibus
a mā cal'a prouenientem: ꝛ hucusq3 solu3 in vno loco. s. in
iunctura pollicis pedis: ꝛ cum liberatur remanet absq3 le-
sione potens ad exercitia. Sed desiderat liberari ita vt
non redeat: vel saltem ita iuuari vt non magis se extēdat:
ad quod consequendum: si altissimus sit auxiliator dabo
operā incipiendo a regimine: ꝛ breuiter.

¶ Primo igitur cauendus est aer multum calidus: et etia3 Aer
multum frigidus diuersis causis: sed debet aer medio tē-
perato vti ita q͂ in estate temperet locum habitationis
cum folijs salicis: ꝛ vitis: et in hyeme prohibeat nimium
frigus cum igne.

¶ In cibis sit quo ad quantitatem temperatus. Et in hoc Cibi
op3 ipm hēre p̄cipuū studiū: ꝛ maxime q͂ non abundet in
comestione carnium ꝛ ouorum: imo comedat moderate
citra saturitatem. ¶ Et caueat cibos acutos sicut illos q
sunt conditi cum multo pipere: ꝛ cum rebus acutis sicut
sunt allea et porri et cepe et synapi et eruca et raffan⁹: imo
delectetur in cibis insipidis: sicut sunt panis ex optimo
frumento: ꝛ bene fermentatus et coctus: sed non super- Panis.
flue fermentatus nec salitus. ¶ Et carnes pullorum et p- Carnes
dicum et hedorum et vitulorum et fasianoꝝ et castratorū
de mōte: et capreoloꝝ et lepoꝝ et porcoꝝ siluestriū nō val-
de magnoꝝ: ꝛ sint condite cū agresta: ꝛ rebus frigidis: si-
cut succo citrāguli vel granatoꝝ vel similium: et nō cū aro-
matibus nisi in tempore hyemis: et tūc sint pauca: ꝛ vitet
pasceres colūbos et aialia multa grossa et vnctuosa et pi-
guia: et pōt vti vitellis ouoꝝ cū agresta non multum co- Oua
ctis: ꝛ lacte si capiatur sine alio cibo: et si i estate extractū
fuerit butyrū: sed caseo veteri salito caueat: et pōt vti pisci-
bus non magnis: et habentibus squāmas: et natātes in
fluuio currente nō in lacuna: et boni odoris et saporis.

¶ Ex fructibus vti pōt piris et coctanis et pomis et grana- Fructus
tis: post cibum: sed nuces et ficus siccas: et pineas dimit-
tat: et tolerātur amigdale: et melones: et cucurbite in esta-
te: sed cerasa dimittantur et persica. ¶ Ex herbis potest Herbe
vti endiuia domestica: et syluestri: et lactuca: et boragine:
et lingua bouina: ꝛ in estate portulaca: et potest vti mal-
ua: et mercuriali: et volubili magna si non habet benefi-
cium ventris: sed alias vt caules et bletas: et capucios di-
mittat. ¶ Ex granis potest fercula facere sicut ordeum Grana.
far pannicum milium. Sed de pasta frumenti non fa-
ciat sicut pastillos: et laganas nec de fasiolis: aut fa-

Radices bis:ſʒ piſa p̄nt tolerari:ſʒ raro. ¶ De radicib⁹ pōt in hye me vti decoctione radicū petroſilini cū ſuis carnib⁹:⁊ pōt vti paſtinaca:⁊ ſparagis grā ꝓuocādi vrinā:⁊ rape ⁊ na pones ꝗ gbuſdā vicib⁹ tolerātur:⁊ boleti ⁊ fungi dimittā tur oēs:⁊ turte ⁊ turtelli:⁊ victualia ex ouis ⁊ caſeo mix tis ſilr dimittāť. Sʒ fercula aut ex herbis ſupdictis: aut ex radicib⁹ aut ex granis aut pane trito aut vitellis ouoꝝ nō multū coctis:aut ex fructib⁹ ſicut amigdalis:aut pane trito vel nō trito:⁊ h̄ ſigillatiʒ aut cōiūctiʒ. ¶ Sapores āt faciat cū ſtipticis.ſ.agreſta vino granatoꝝ ſucco arancio rū mirtillis pomis acetoſis cū amigdalis:⁊ ſilib⁹:⁊ ſʒ ca ueat acetū ⁊ multitudinē aromatū: ⁊ nō comedat in vna mēſa multa ⁊ varia cibaria:ſʒ vni⁹ vel ad plus duoꝝ mo

Motus doꝝ:nec ſumat ſc̄m cibū niſi bn̄ digeſto p̄. ¶ In tp̄e q̄ nō dolet eſt exercēdus in mane ieiuno ſtō exercitio ambulā di:⁊ egrādi:ita tn̄ vt nō doleāt mēbra leſa quātū poſ e eſt: ⁊ ſit exercitiū nō multū forte:imo moderate ambulatiōis vſq3 ad pn͡ᵐ laſſitudinis:⁊ ſunt fricāda in mane poſt emiſ ſionē ſupfluitatis ſupiora:ſicut brachia ⁊ ſpatule ⁊ nates ⁊ pectus cū mānli p q̄rtā p̄tē hore:⁊ ſit mātile lene:⁊ frica tiōes mediocres nō valde fortes:et cū dolet p̄cipue in pn͡ᵒ doloris nō exerceaſ:imo vacet qeti ⁊ cure ſm ꝙ dicam.

¶ Sed in declinatione doloris dʒ icipe exercitari ſaltem exercitio egrādi:aut faciēdi ſe portare in curru:aut egitā di i balneo:aut i navicula:⁊ oino caueat ſupfluitatē exerci tij faciētis dolorē mēbroꝝ:et annihilationē exercitij:ꝗꝛ ꝓ hibet diſſolōnē ſupfluitatis mēbri:⁊ poſt cibū vitet exer citiū oino:⁊ vitet introitū i ſtuffaʒ:⁊ aquā calaʒ q̄ſi ponūt hūores in curſu niſi eēt aq̄ thermaꝝ:de q̄ dicā īfra.

Somn⁹ ¶ Dormiat in die nāli circa ſex horas vſq3 ad ſeptē in lecto bene moll.i:⁊ ſtratorita ꝙ nō hēat ineq̄litatē et plicaturas. Sʒ in eſtate ſit culcitra vna groſſa media īter pēnas et infe rius linteamē:et dormiat in nocte: et ſi nō ſatis dormit in ea dormiat in mane ante tertias:et ſomnū aliū diurnū:p̄ci pue ſup cibū vitet quātum plus poſſibile eſt. Et dormiat capite bene eleuato ⁊ corpore bene cooperto.

Cau. ¶ Et opʒ ꝙ oi die hēat bn̄ficiū vētris nā euātio:⁊ p̄cipue ſupfluitatis eſt ex maxie ꝯferētib⁹:et q̄ſi nā nō rn̄det faci at:aut clyſtere:aut ſuppoſitorium:aut comedat fercula ex maluis vel ex mercuriali vel ex extremitatib⁹ volubilis: aut ex folijs lupuli ita vt oi die ſel hēat vētris bn̄ficium.

Aie ac cidētia. ¶ Caueat ab ira rixa:⁊ nimijs cogitationibus ⁊ a coitu oi no quātum poſſibile eſt. Et hec de regimine.

Deſcēdēdo ad medicinalia:pn͡ᵏ eſt ei ꝙ oi āno in vere circa mediū martij: aut ſi dolor ſolet ipſum inuadere prius per menſem ante tempus con

ꝑ Digō ſuetū inuaſionis purgetur. ¶ Et primo iuuat hūc ſyrupū ſex vicib⁹. ℞.ſyrupi de biſantijs.℥.j.ſyrupi de endiuia.℥. j.aque endiuie ⁊ feniculi.an̄.℥.j.ſ.⁊ eſt pro vna vice:ſuma tur calidus in aurora.

ꝑ Euō. ¶ Sūpto ſyrupo ſex dieb⁹ purgeť ſequēti die cū iſtis pillu lis. ℞.pillulaꝝ de hermodactilis minoꝝ deſcriptiōe Me ſue.ʒ.iiij.ſumaſ vna hora an̄ diē ⁊ nō comedat niſi trāſa ctis ſex horis:⁊ cū ſtetit p horā dormiēdo poſt eaꝝ aſſum ptionē nō dormiat poſt vſq3 ad cōplemētū opōnis eaꝝ. Et cū eſt pāſſus p horā pōt poſt paꝝ dormire ſi moleſtaſ a ſo no. ¶ Et facta iſta purgatione ex iteruallis ſex dieꝝ ꝓ vi ce ſumat q̄ttuor vicib⁹ in vno mēſe incipiēdo octo diebus poſt has pillulas:ſupra ꝺ iſta ꝯfectiōe. ℞.aniſo ꝓ cinamo mi.an̄.ʒ.j.ʒinʒiberis.ʒ.ij. gariofilo. cubebe.an̄.ʒ.ſ. ⁊ tur bith albi granoſi:⁊ aridinei:et mūdi a cortice.℥.j.dyagri dij.ʒ.j ℈.j.zuch.℥.xv.ſumat.ʒ.iiij.⁊.ſ.p vice vna hora an̄ diē. nā vnq purgatio nō ſufficeret ad ꝓhibendū acceſſum huius egritudinis:ſʒ iterate ſufficiūt multotiēs:⁊ ꝗ bis in anno moleſtareſ an̄ ꝯſuetū tempus moleſtatōis purgeſ et nūc dī accipiēdo p mēſēʒ añ:⁊ ſi ē hō bn̄s venas latas: et eſt ꝯſuet⁹ ſlōmie nō obſtāte etate poſſet leuiter ſe ſloma

re i ve in qnq3 dieb⁹:poſt p̄ᵐᵃ vlēm purgationē. ¶ In tp̄e āt ſanitatj ſaltē ſemel in mēſe ſumat.ʒ.j.haꝝ pillu.in auro ra:⁊ ſunt ſine cuſtodia. ℞.pulueris hyerepigre de octo re bus.℥.j.agarici albi:⁊ leuis.ʒ.iij.ſalis gēme.ʒ.j.fac pillu. cū ſuc.caulium:⁊ ſumāſ vt dixi. ¶ Sʒ p̄ter purgationes dū eſt ſanus ſepe p̄cipue poſt purgationē:⁊ q̄ſi nō ſentit cor pus multū repletū vtaſ fricatiōe ad oēs iūcturas pedū ⁊ manuū ieiuno ſtō p q̄rtā p̄tē hore cū vnguēto qō ſit ex ſale pri⁹ optie trito:⁊ poſtea i mortario incorꝑato cū tāto oleo oliuaꝝ.q.s.ad h̄ vt hēat formā vnguēti:⁊ poſt laueſ cum lixiuio. ¶ Et ꝯuenit trib⁹ vicib⁹ i ſeptimana lauari pedes ⁊ crura et genua et man⁹ et brachia cū iſta lauāda. ℞.aq̄ ferrarioꝝ lib.xx.ſalis lib.x.diſſoluaſ p̄ ſal i aq̄ dcā q̄ ſiat tepida:et poſt addaſ aceti.℥.vj.pul.balauſtiaꝝ li.j.⁊ cū iſta laueſ fere oi mane cū ſurgit a lecto:⁊ nō ſit multū calā ⁊ ſufficit vna lauāda quouſq3 nō hēat malū odorē. ¶ In hyeme āt ⁊ i tp̄ib⁹ fridis ſi faceret ſibi calciamēta de pāno lini duplicato ⁊ īfuto ſale trito:q̄ calciamēta in ſero caleſi ant:et teneātur in pedib⁹ de nocte. Et in tp̄e calō maxie cō fert ei viſus tria ſandaloꝝ comedēdo in māe q̄ſi ſurgit a le cto.℥.ſ.p vice:⁊ ꝓ tūc vtaſ in cibis lactuca portulaca en diuia:⁊ ſi i die ſitit bibat iulep violatū. aut roſ.aut ſyr de pomis ſimpli.aut ſyr. de ḡnatis cū aq̄ frida diſtēperatū:⁊ ſi vrina ſua appet multū citrina poſt euātionē: ponat i ma ne et veſperis ſtō vacuo ſup epar epithima ex aq̄ endiuie Epithi

℥.x.aceti.℥.ij.ſādaloꝝ alboꝝ ⁊ rub.an̄.ʒ.ij. īfundaſ pān⁹ ma epa

line⁹ ī eis:⁊ ſupponaſ epati nō multū fridū ⁊ innoueſ ter tis.

in māe. ¶ Et dʒ ſcire ꝙ vomere oi mēſe ſemel duob⁹ die Vomit⁹

bus vno poſt aliū i māe poſt aſſūptionē p̄ādij ē de rebus maxie ꝯferētib⁹.et modus eſt iſte:comedātur cibi diuer ſi vnctuoſi ſaliti molles ſicut ſunt fercula ex brodio pigui et caulibus:aut maluis:aut bletis: aut porris aut cepis. Et carnes caſtrati elixe pigues et bn̄ ſalite:⁊ bibaſ vinū dulce:⁊ comedaſ feſtināter et poſt moueaſ celeriter per gradus aſcēdēdo et deſcēdēdo:et ſe icuruādo:et i fine me die hore ſupponat oculis ſperulas de coto et liget:et poſt hēat faſſiā et faſſiet oculos cum illis:et tūc pēnā innctā in oleo dulci totiēs gutturi iponat vt totā vomat:et in fine la uet ſibi faciē cū aq̄ in q̄ ſit paucū aceti:⁊ poſt nō comedat niſi fames fuerit fortis:⁊ tunc comedat paꝝ de pullo aſſo ꝑparato cū ſuc.et triāguloꝝ vel cū agreſta. Et ſimilē mo dū ſeruet ſequēti die ⁊ hoc oi mēſe:ſʒ nō ſeruet eūdē nume rū dieꝝ menſis:imo q̄nq3.x.die q̄nq3.xv.q̄nq3.xx.

¶ Sed ſi morbus incipiat ꝓuocādus eſt p̄mo vomitus po Curatio

tādo decoctionē raffani fortiter cum melle: et prouocato louo.

vomitu purgādus eſt cū pillulis de hermodactilis mino ribus:⁊ ſi adſunt ſigna multitudinis ſanguinis primo flo hothometur de brachio in directo loci doloris ſm vigo rem virtutis:quibus factis lauet pedes:⁊ teneat in decoc. foliōꝝ ſalicis in aque partibus trib⁹ ⁊ aceti partem vnaꝝ. Dꝫ ſi non hʒ ſuperponat loco doloris empl̄m qō ſic ſit. ℞. medulle panis et farine ordei.an̄.℥.iij.lactis mulieris.q. ſufficit ad infundendū et incorporentur bene et ſuperpo natur. ¶ Et ſi loco pillularum dcārū multo exiſtente loci calore purgetur h̄ mō eſt melius. ℞. mirabolanorum ci tri.ʒ.x.contundātur groſſo modo:et ponātur in iulep vio lati.℥.iiij.et dimittaſ paꝝ bullire.poſt ſic dimittatur p dië poſtea coletur et addatur eīo de ſucco roſaꝝ.℈.ij.et biba tur:et bis dieb⁹ ſerueſ dieta ſine carnibus:et ouis et vino vſq3 ad ſeptē.et ſit cōtētus i potu aque ordei in principio: aut cū vino granatoꝝ:aut cū zucchato:et non bibat vinū nec aquā melius niſi adueniat declinatio: et q̄ſi non bene aſſelat iponat clyſtere cōe:et q̄ſi declinat balnectur locus doloris in aq̄ tepida multū ſalita in q̄ ad li.xx.aque ſi po ſita.℥.j.ſulfuris viui et.℥.ſ.aluminis rubei:et i declinatiōe moueaſ modis dietis i regimine:et pōt comedere pullos cum agreſta ⁊ ſuc.granatoꝝ: et ſilia. Verūtū eſt ꝙ cum

in estate sequēti ꝑ interualla diuersa qnqȝ vł octo vł similium
dieꝝ in mēse augusti post vnū paroxismū valde acutū supue
nerūt macule rubee ꝑue aspiratis occupātes totū a collo
q̄si vsqȝ ad coxas exclusiue: ꝛ postea dolores q̄nqȝ i spatu
la sinistra: q̄nqȝ i scia dextra q̄nqȝ i sinistra ꝛ cum iuisset ad
balnea scē Marie obseruātis ōbitis ordinib⁹ ꝛ positis vē
tosis cū scarificatiōe recesserūt q̄si de eē macule a sua itēsa
rubedine ꝛ dolores: ꝛ post mēsē icepit pati dolores in di
uersis mēbris q̄ inuadebāt de sero: mitigabātur mane: ꝛ i
mēse octobris passus fuit exiturā in dextro crure q̄ dū fu
it aperta neqȝ dolores costaꝝ neqȝ scie ifirmū molestarūt fa
cta curatura: ꝛ ꝯsolidato vlcere: dolores ꝛ macule rediuerūt
et fuerūt i masculis rubor ꝛ aspitas ꝛ furfura: ꝛ paucifica
tis postea maculis illis in superioribus partibus: alie su
peruenerūt in iferioribus: nūc vō macule q̄si euanuerunt:
sȝ molestaᷓ a dolore sciatico sinistro: ꝛ supueniūt furūculi
in diuersis partib⁹ corpis ꝛ bothor plurime in ꝑtib⁹ faciei
ꝓcipue iter labiū ꝛ nasuȝ: ꝛ ifirmus sentit multū descēsuȝ
māeꝝ a capite. ❡ Hec sunt q̄ mihi scribunᷓ ꝑ venerabileȝ
doctorē magr̄m Aug. de fantucijs de vibino: et perit ꝯsi
lium vtrum sibi conueniunt balnea precipue paduana.
❡ In hoc adulescēte ꝓ nūc vī mihi attēdēdū ad sciaticā si
nistri lateris quā puto pēdere ab humore mixto ex flate ꝛ
mella: q̄ diu durauit: ꝛ q̄ isti hūores visi sūt dn̄ari in mltis
suis morbis ꝛ ad assaphari ꝙ fuit ita ꝯtinue: ꝛ ad pustu
las faciei: nā de illo sephiros hn̄t ipsi ꝯsiliū in regimine re
rū nō nāliū ꝓ vno q̄ passus fuit silēm egritudinē: nec mi
hi cadit in dubiū i illis dolo: bus nō paꝝ ivāei catarralis
a capite fuisse cōicatū: ꝛ si bn̄ examinētur morbi q̄ fuerūt
in eo: ꝛ q̄ de facto sunt videbitur ꝙ aut ex malo regimine
aut ex diuersitate cōplōnū nāliū in suis mēbris multipli
canᷓ hūores mali nō vnius modi: sed de spē flegmatis: ꝛ
de specie melie: ꝛ de spē colere rubee q̄bus ēt sanguis in
firmaᷓ: ꝛ sic multotiens nō nāliꝝ: ꝛ opȝ studium tā in regi
mine q̄ȝ in cura adhibere ad ꝓcurādū ꝙ fiat digō bōa cū
cibis tēperatis: ꝛ ꝙ gn̄eᷓ sanguis tēperatus: ꝛ ex rebus q̄
paucas gn̄ant supfluitates ad bonū sensuȝ: ꝛ hoc nō soluȝ
de regimine flōi aut ēt epatis: sed venaꝝ: ꝛ ꝙ minorenᷓ ꝛ
eradicentur: illi q̄ iā peccāt de istis generationibus: habē
do igiᷓ q̄si qōdā ꝯiecturatiuū iudiciū i quo debēt preuale
re ꝑites medici: q̄ certa quantitas nec calamo scribi nec
lingua ꝓferri pōt: sed vidēdo: ꝛ alia sig ꝑcipiēdo pōt me
dic⁹ ad illā ꝓpe accedē: faciā igᷓ illō iuocato diuo auxilio.
Aer ❡ Opȝ ꝙ habitet in aere tēperato tā in actiuis q̄ȝ in passi
uis: si tn̄ peccet melius est ꝙ peccet in ꝑua hūiditate ꝛ ꝑua
frigiditate: ꝛ ex hoc pȝ q̄lis dȝ esse camera sue habitatio
nis: ꝛ sit aer clarus subtilis absqȝ malo odore: ꝛ mūdētur
pāni sui sepe: ꝛ sepe ingrediatur balneū leuissime ibi sudā
do: ꝓcipue in aq̄ calida: ꝛ si eēt aq̄ decoctiōis bletaꝝ ꝛ vio
larie ꝛ malue ꝛ ordei esset melius: ꝛ lauetur ꝛ celeriter ꝛ
egrediaᷓ: ꝛ hoc de mane ieiuno stomacho.
Motus ❡ Exerceri dȝ suaui exercitio ambulationis vel exercitio
mouēdi brachia: ꝛ manus: ita tn̄ ꝙ nō doleat multū neqȝ
pedē neqȝ locū scie: ꝛ iō si opȝ ad ꝓhibēdū dolorem egret
gradatim ꝛ hoc in locis delectabilibus tēperati aeris.
Cibi ❡ In cibis vō opȝ ꝙ in q̄ntitate tn̄ sumat ꝙ bene digeraᷓ
ꝛ in q̄litate sint tpati: declinātes tn̄ ad humidū boni nutri
menti paucarum superfluitatū facilis digōnis: ꝛ ideo pa
Panis. nē hēat ex puro ꝛ optimo frumēto anni fuit: ꝛ sit mūdus a
furfure bn̄ pistus ꝯueniēter fermētatus ꝛ coct⁹ hn̄s aliqd
paꝝ salis inter primā ꝛ q̄rtā diē mūdus a cortice duro ex
Carnes teriori. ❡ Et carnes sint pulloꝝ aut caponū mediocriter
iuuenū ꝛ hedoꝝ lactētiū et vituloꝝ lactentiū paruoꝝ: ꝛ to
lerātur castrati ānuales de mōte: et ꝑdicū: et fasianoꝝ iu
uenilū: ꝛ auicularū q̄ stāt in sepibus: ꝛ pratis exceptis pa
sceribus ꝛ merulo et turdo et colūbis: et qualeis: et vitet
oēs alias carnes a ꝑdictis: et aues aquaticas: et carnes
salitas: ꝛ ꝓcipue leporē et ceruū: et dȝ sumere de ꝑte q̄ est
a medio vsus caput: et dimittere interiora: et capita et col
la ꝛ debēt esse elixe potius q̄ȝ asse. ❡ Caseus et lac et san Lacticinia.
guis melius est ꝙ vitētur oibus cōpēsatis. ❡ Vitelli ouo Oua
rū gallinaꝝ recētiū et paꝝ cocti sunt ꝯuenientes sine aliq̄
mixtura. ❡ De granis pōt capere fercula ex ordeo fracto Grana
et farre et farina eoꝝ: sȝ tn̄ reliq̄ grana dimittat tā legumi
na q̄ȝ cerealia. ❡ De herbis potest vti boragine buglosa Herbe
ꝛ spinachijs et in estate lactuca et endiuia et cicorea. Sed
caules ꝛ blitas et herbas acuti saporis vel amari et dimit Radices
tat penit⁹. ❡ De radicib⁹ meli⁹ eēt ꝙ nō comederentur si
cut rape et napones et raffani: et pastinaca: et siles: sil'r ēt
cepe et allea et porri et silia. ❡ De fructib⁹ pōt comedere Fructus
amigdalas cū zucha. ꝛ de hūidis i ꝑua quātitate: pruna
valde matura an̄ cibū et ꝑuā q̄ntitatē melonū et piroꝝ co
ctoꝝ post cibū: et aliqd de vuis bn̄ maturis: ꝛ ēt siccis et
de pincis ꝓus infusis i aq̄ calā ꝑ horā: et postea exiccatis.
ficus sunt vitāde sicce et recētes et gn̄aliter alij fruct⁹ me
lius est ꝙ dimittātur: aut sumaᷓ eoꝝ ꝑua quātitas nisi po
ma granata muza et ēt dulcia. ❡ De piscibus comedātur Pisces.
parui squāmosi boni odoris: et saporis: et reliqui dimittā
tur. ❡ Aromata et grana acuta: sicut anisum et feniculuȝ
sunt dimittēda nisi in tꝑibus fridis vtereᷓ pauco cinnamo
mo et croco. ❡ Vlr caueat a rebus hn̄tibus acutū sapo
rē et amarū salsum acetosum et nimis dulcem.
❡ In potu sumat vinū clarū medie vinositatis rubeum tꝑa Potus
tum bn̄ cū aq̄: et sit quātitas proportionalis cibo.
❡ Dormiat in nocte et nō de die capite bn̄ eleuato et corpo Somnus
re bene cooperto ꝛ incipiat somnū duabus horis post ce
nā et q̄ntitas sit. vij. vel. viij. horaꝝ inter diē et noctē: et si
dormit de die melius est ꝙ sit in mane ante tertias.
❡ In hac dispōne: precipue confert bene hīe beneficiū vē
tris semel vel bis in die: et si nā non adiuuat iuuetur cum
clysteri cōi: aut cuȝ succo rosaꝝ expresso de rosis rubeis.
Aut dum inuenitur bibēdo de mane lib. j. seri caprini vel
comedēdo fercula ex mercuriali vel malua: et diuo faciat
ꝙ oi die habeat beneficium ventris.
❡ Iste adulescens custodiendus est ab omni superfluitate Accidentia.
accidentium anime. Et hoc de regimine.

Veniendo ad medicinalia vī mihi ꝙ modo in tē
pore veris dȝ si non fecit facere purga
tionem hoc modo sumendo primo syr. sex vicibus. ℞. syr. Digestio
de fumoterre: syr. de epithimo. an̄. ʒ. vj. syru. violati. ʒ. s.
aque buglose. ℥. iij. clarifica ꝛ est syru. pro vna vice: sumat
sex vicibus in aurora.
❡ Sūpto syr. purgeᷓ cū hac medicina. ℞. pulpe colloquin Euacuatio
tide. ℈. j. coquatur cum. ℥. vj. aq̄ decoc. passularū ligata in
pecia bullitione vna postea coletur et colatura addaᷓ hye
ra de octo rebus. ʒ. ij. pulue. agarici optimi. ʒ. j. salis gem
me. ℈. j. et bibatur calida et coletur: ꝙ bn̄ retineatur: ita ꝙ
bonū est supdormire per duas horas: ita ꝙ si postea supue
niat vomit⁹ vomat secure: et regaᷓ hac die regimie capien
tium medicinas solutiuas. Si tn̄ vī ꝑiti medico opportu
nū minuaᷓ de dosi: et si nō vellet capere nisi pillulas capi
at istas. ℞. pillu. de hyeralogodion pill'. de fumoterre pil
lulis. indaꝝ. an̄. ℈ j. reficiātur cum aq̄ buglose. ❡ Et si vī
ꝑiti medico post assumptionē medicine ꝑ. iiij. dies flobo Flebotomia
thometur de vena basilica vel saltem de cōi si nocumentū
faciei sit multum sm̄ tolerantiam infirmi et post alios. iiij.
dies apponātur sanguisuge de electis et preparatis iuxta
doctrinā Aul. due circa faciem vel. iiij. prope loca magis
lesa et aliqua circa alia loca. vbi magis apparent ille de
fedationes rubee sm̄ ꝙ iudicat presens medicus infirmū
posse tolerare. ❡ Postremo vero oportet ꝙ in tota esta
te et autumno perseueret ex interuallis duorum vel triū
vel q̄ttuor dieꝝ in purgationibus leuibus: que fiāt cū aq̄
casei de capris et in aq̄ ifundaᷓ q̄ntitas magna de lupulis:

coquaꝫ ista mediocriter: et sit tanta q̄titas solutiui ꝙ bis aut ter ducatur: aut si ista nō inueniret ponat in aq̄ lactis mirabolanorum indoꝝ et citrinorū. añ. ʒ. ij. per vnum diē naturalem: postea coletur et bibatur.

Cura sciatice. ℂ Itē vī mihi vtile ꝓ illo sua sciatica ꝙ post purgationē faciat clysteria h̄ mō saltē tria vl' q̄tuor. ℞. mr̄ silue nepitelle añ. M. j. bulliant in vino albo odorifero ꝛ potēti sufficienti quātitate: ꝛ ex eo fiat clystere sine adiūcto. Q: si ista non sufficiāt fiāt clysteria fortiora. s. cū decoctiōe ꝑdictaꝝ herbaꝝ addaꝫ collogntide i pāno ligate. ʒ. j. ad bulliēdū ꝛ cētauree mino. M. j. ꝛ coleꝫ ꝛ addaꝫ hieralogodiō. ʒ. ij. olei anetini. ℥. iij. salis gēme. ʒ. j. ℂ Et ꝑseuerādo i clysterijs nō

Ruptorium. curaꝫ oꝫ ꝙ apponaꝫ ancheruptoriū h̄ modū factū. ℞. emplastri de sinapi descripti a Mesue in antidotario. ℥. iij. cā-

Cauterium. taridaꝝ ablatis capitib⁹ et alis. ʒ. iij. apponaꝫ sup tota ancha quousq̄ faciat vesicas q̄ aperiant ꝛ teneāꝫ apte p. xv. dies. ℂ Si v° h̄ nō sufficeret oꝫ ꝙ fiat cauteriū ex pte siluestri sub genu sinistro h̄ mō. ℞. d cortice radicis illi⁹ plāte q̄ vocaꝫ vulgariter vitis albe: ꝛ nasciꝫ in sepibus: ꝛ facit flores q̄si lenuginē: sꝫ nō est brionia: aut fessera: imo q̄dā vocāt flamulā: sꝫ nō credā ꝙ sit illa ꝛ non sit ille cortex siccus: sꝫ ille viridior: q̄ ē iuxta lignū ꝛ abradātur cū cultello: ita ꝙ recipiaꝫ de eo quātitas ad modū magni ciceris: q̄n est bñ cōstricta ꝛ cōglobata: ꝛ ponaꝫ sup dicto loco ꝛ teneaꝫ stricta cū fassia: ꝛ inoueꝫ oī die semel quousq̄ faciat vesicā: ꝛ tūc aperiaꝫ vesica: ꝛ recipiaꝫ ram⁹ sābuci: q̄ sit siccat⁹ sup arbore sua: ꝛ d medulla onis tāta ps ꝙ cōstricta cū dētib⁹ fiat ad modū d̄narij: ꝛ alligeꝫ sup loco vbi fu-

Cura infectionis cutis. it vesica: ꝛ inoueꝫ oī die sel: ita ꝙ teneaꝫ aptū cauteriū ad min⁹ mēse vno. nā credo ꝙ cū istis mōis sciatica r̄mouebiꝫ.

Balneū ℂ Sed ꝓ illa īfectiōe cutis balneeꝫ frequēter post purgatiōes sedēdo cū ꝑsona i aq̄ decoc. malue ꝛ radicū maluauiscī: ꝛ violarie ꝛ blite ꝛ maneat ibi nō multo tpe: ꝛ bñ laueꝫ: ꝛ postq̄ꝫ octo dieb⁹ vsus fuerit h° balneo: ꝛ si nō suffecerit ei radaꝫ totū corp⁹ ꝛ laueꝫ oī die ieiuno stō in tina cū lixiuio cōi: in q̄ postea d̄coquātur maluauiscus fenugrecū blete mellilon fum⁹ terre quātitate opportūa: ꝛ post ebullitionē cū egrediꝫ a balneo qescat parūper in lecto. ꝛ tunc

Vngtū. inūgaꝫ cū h° vngō. ℞. cere albe adipis galline ꝛ adipis porcine recētis: misce ꝛ fiat vngtū. ℂ Et si h̄ nō sufficit in octo dieb⁹ siccenꝫ mora matura: ꝛ fiat puluis ex eis: ꝛ cōmisceaꝫ cū lixiuio ꝛ abluaꝫ loc⁹ cū illo. ℂ Q: si h̄ nō suffecerit friceꝫ loc⁹ cū mātili aspo forti fricatiōe ꝛ madefacto in lixiuio: i q̄ sit dissolutū aliqd de alnie fecū: ita vt effluat sanguis: ꝛ postea inūgaꝫ loc⁹ cū vngō supdicto quousq̄ cutis appeat sana: ꝙ si par vi rubē post fricationē cū alumine dimittaꝫ inūctio cū pinguedinib⁹: ꝛ friceꝫ loc⁹ cū aq̄ ꝛ aceto decoc. rosaꝝ siccaꝝ plātag. ꝛ floꝝ camomille: aut

Ad pustulas facie. supponaꝫ petia īfusa in h° decoc. ℂ Facies āt ei⁹ oꝫ lauari oī mane cū d̄coc. scabiose ꝛ fumiterre aut cū decoc. fol. fraxini in aq̄ ꝛ aceto: vel cū decoc. plāta. ꝛ i nocte q̄n vadit dormitū friceꝫ loca pustulaꝝ cū mel. ꝛ aceto: ꝛ si h̄ nō sufficit supponaꝫ loco illo ēplm̄ h̄ mō fcm̄. ℞. gūmi g̃iorū viridiū: aut terbētine lote: ꝛ misce: cū illis alluminib⁹ plu-

Vngtū. me qntā pōt ciua: ꝛ fiat emplm̄: et ponaꝫ sup eis. ℂ Et si viderenꝫ eē dure ꝛ antiquentūr liniaꝫ loc⁹ cū isto vng. ℞. saponis al. ℥. ß. armo. ʒ. ij. sburis. ʒ. j. distēpera sil' i mortario ꝛ inūgaꝫ loc⁹ p vnā horā: ꝛ postea laueꝫ cū aq̄ calēte: ꝛ tereꝫ multotiēs i die. ℂ Q: si ille pustule q̄ sunt itra nasū ꝛ os sint cū re alba i medio: q̄si sit pūctū lactis: ꝛ sit it⁹ virulētia. Opꝫ p̄ ꝙ laueꝫ loc⁹ cū aceto ꝛ aq̄ decoctiōis ficuū siccaꝝ pigniū ꝛ sal' nitri: aut cū aq̄ pluuiali decoctionis lupinoꝝ vsq̄ ad coꝝ dissolōnē: ꝛ hec est lotio bōa q̄ frequēteꝫ. post lotionē v° de nocte teneaꝫ sup loco h° emplꝫ. ℞. salis nitri nigelle. añ. ℥. j. medulle ficuū siccaꝝ pigniū. ℥. iiij. pistenꝫ optie sil' in mortario ꝛ addaꝫ aceti. q. s. pistādo sil' ad faciēdū i formā vnguenti: ꝛ cum isto inungatur de nocte ꝛ abluaꝫ in die nisi in die vellet stare in domo quousq̄ pustule eradicentur.

ℂ Et q: cura catarri: ꝑcipue frigidi: est satis nota p̄ter ꝛ purgationes dictas supius iuuaꝫ cum masticatorijs gargarismis ꝛ caputpurgijs deponentibus flegma: ꝛ cū saccul is confortātibus cerebrū nō multū calefaciētib⁹: sed exiccātibus in hac re nō multū me extendo. ℂ Similiter etiā de localibus apponendis sup illo sephiros non curo q: res nota est. Et ꝓ nunc huic ꝯsilio finem facio. Amen.

ℂ De dolore sciatico. Consilium. xciiij.

IC iuuenis Brixiēsis egrotat egritudine forti et difficilis curationis: eo q: cronica est et multū fixa: et iterū q: est egritudo ei disproportionalis rōne etatis et cōplōnis q̄ est sanguinea et colerica a generatione exitit. Que egritudo siue accidēs appellare libet est sciatica ꝯueniēs a mala cōplōne frida et hūida partiū anche ꝛ scie cū multa repletione a mā flatica grossa et viscosa ptibus ꝑdictis imersa: q̄ qdē si absq̄ debita curatione ptrāsibit pducet ipm ad azebema: et est ꝑuatio motus ꝓgressiui. 22. tertij. c. de cāis dolorꝫ iūcturaꝝ. ℂ In cuius qdē dispōnis regimine vti oꝫ mensura reꝝ nō nāliū oīno et proprie sicut inscribitur in nobili viro Tadeo de guido qd quidem regimen hic accōmodari debet.

Pro regimine vero medicinalliū intēnis n̄cc̄ciriis pōt ad curā ꝓcedat hoc

Flōmia. mō. ℂ Primo qdē añ. xxv. diē istātis mēsis flōbomeꝫ de sciatica sani pedis q̄ posita est in domestica pte pedis versus calcaneū: et extrahātur sanguinis. ℥. v. vel. vj. ꝛm tenorem virtutis a sapiēte viro librātū. ℂ Post flobothomiā vero sequenti die euetur cum istis pillulis super quibus non comedat nisi post sex horas accipiendo ciatum vnuꝫ aque zuccbari per horā ante cibum. sunt autem pillule h̄. ℞. pillularum de sarcocolla maiorum. ʒ. ß. pillularum de hermodactilis. ℈. ij. fiāt pillule. vij. cum electuario de succo rosarum. ℂ Facta purgatione sequenti die incipiat assumere hoc digestiuum calīm in aurora et continuet ipm per vnā totā septimanā. ℞. syr. de calamento. ℥. j. ß. aque

Digō et euatio irie. ℥. iij. misce. ℂ Sumpto syrupo purgetur iterum cum medicina. ℞. dyaturbith cum reubarbaro. ʒ. v. boni ponderis: aut cum istis pillulis. ℞. pillularum de sarcocolla. ℈. iiij. fiāt pillule. ix. et accipiātur vt supra et obseruentur post eas omnia que de dictis pillulis dicta sunt. ℂ Facta euacuatione eradicatiua superponatur eidem hoc cerotū super scia: et portetur vsq̄quo ibidem eruptionem faciat per quā conuenienter consumātur materie in pixide āche et partibus vicinis immerse. Est autem cerotum hoc. ℞.

Ceroctū. euforbij. ʒ. j. calamenti combusti. ʒ. iij. auripigmenti calcis viue. añ. ʒ. iiij. incorporentur omnia cum sapone nigro ꝛ dyaquilone et apponatur vt supra. Cum autem eruptio facta fuerit per vnum mensem curetur cum vnguento egyptiaco. Si autem mordicationem ex ipso perciperet commisceatur vnguentum egyptiacum cum vnguento basilicone añ. et curetur vt supra.

ℂ Consulo etiā ꝙ diebus intermedijs purgationum et semper post illos vtatur istis pillulis: de quibus accipiat. j. vel. ij. parum ante cenā ad conseruandam ventris lubricitatem et efficiendam consumptionē reliquie materierum. sunt autem pillule iste. ℞. aloes epatici. ℥. ij. masticis croci. añ. ℈. ß. dyagridij. gra. vij. infundātur in succo yreos et exponātur soli vsq̄ ad consumptionem succi deinde formentur ex eo pillule: et accipiātur vt supra. ℂ Si autem dolor extenderetur per coxam et tibiā et per anchas et si molestus esset vngantur partes predicte omni die bis ex istis oleis. ℞. olei de piretro olei de croco. añ. ℥. j. olei vulpini. ℥. ij. croci. ℈. ß. misce omnia: et fiat ex eis: sicut dictū est. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De dolore ꝛ tumore genuũ. ¶ Consilium. 94.

Ste magnificus dñs passus est a quinqȝ annis citra dolores ꝛ tumores in genib⁹ará tñ ꝙ in alijs iũcturis nõ ẽ passus:ꝛ passus; ꝛ sũt tumores pñi gipsei pñi mixti ex flãte ꝛ vẽtositate:q̃si spõgiosi Et nerui ꝛ chorde sub genu existes sũt grossiores ꝛ duriores debito:ꝛ cũ hõ nõ sũt tã obediẽtes flexiõi:sic dz: ꝛ q̃nȝ exacerbant isti dolores:ꝛ fit tumor magn⁹:sȝ nũq̃ȝ redeũt oĩno ad sanitatẽ:i sinistro tñ meli⁹ hȝ:ꝛ est iuuenis mediocris hitudinis potius ad flegmaticũ q̃ȝ ad aliã cõplexionẽ:paꝝ tñ declinis:ꝛ licȝ pro nũc satis mediocriter fm casum trãseat:tñ dabo cõsiliũ pro cura ei⁹ qđ est si possibilis fuerit:ꝛ pro p̃seruatiõe a deteriori. ¶ Altissimũ autẽ inuoco datorẽ auxilij ꝛ sanitatis:q: ipse solus est:q sanat lãgores:ꝛ incipiam a regimie rerũ nõ naturalium quod cõstat oportet declinare ad calidum:ꝛ siccum parumper.

Aer. ¶ Prio ĝ opȝ hitare loca ꝛ regiões siccas nõ vallosas nõ stagnaleo:nec tñ nimiuȝ altas:ꝛ p hec vẽtosas ꝛ fridas:ꝛ dȝ cauẽ a vẽtis oibus ꝛ a nimio excessu in calore ꝛ frigore:ꝛ maxime tñ a frigore:ꝛ camerã dȝ hĩe inter duo solaria aptã ꝯsus oriens:ꝛ dȝ pmittẽ in mane radios solis intrare p horã:qm̃ sol est q rectificat aerẽ. ¶ Et dȝ cauẽ ne hẽat malos vapores latrinarũ vel aliorũ locoꝝ humidorũ ꝛ putridoꝝ:ꝛ in hyeme tẽperat cũ igne de lignis siccis nõ putridis:in estate aũt debet eaȝ euentare:ꝛ cum valde excessiui calores debet ponere herbas ꝛ ramos frigidos.

Motus. ¶ In exercitio aũt opȝ eũ caute pcedẽ.nã nllo mõ ꝯuenit ei oĩmoda qes:sȝ exercitiũ in q̃ fatiget ꝛ doleat est oĩno vitãdũ. ¶ Et q: res ꝯsuete min⁹ molestã opȝ ipm paulatim assuefieri ad ãbulãdũ saltẽ:ꝛ p̃cipue qñ non dolet:ꝛ filr ad eqtãdũ;sȝ vt dixi paulati p faciẽdo modicũ exercitiũ.deinde paꝝ plus ꝛ paulati addat in q̃usqȝ veniat ad exercitia sanoꝝ.nã ei⁹ facultatj est:vt q̃nqȝ sit ei neciũm trãscẽdẽ exercitia moderata ꝛ facẽ fortissima:sȝ tñ nisi cogat necessitas nõ faciat cũ dolore:sȝ illũ vitet q̃ntuȝ põt: ꝛ qñ dolet nimis põt facẽ se deferri:aut i curriculo:aut i nauicula:aut alio mõ nõ doloroso:ꝛ vitet ociũ ꝛ nimiã qetẽ. ¶ Et ꝯueniẽtior hora exercitij est in mane ieiuno stõ:aut cũ digessit cibum de sero ante cenã:ꝛ manus ꝛ supiores pres sunt ẽt forti⁹ exercẽde malleãdo vel iaculãdo vel incidẽdo aliqd: ꝛ nitat si põt ꝙ hoc sit post vẽtris bñficium. ¶ Et fricare fortiter loca dolorosa nocet.fricatio autem leuis iuuat.

Somnus. ¶ Sõn⁹ ei⁹ dȝ eẽ in nocte ꝯtinu⁹ si põt incipiẽdo saltẽ trib⁹ horis post cenã:aut ad min⁹ duab⁹:ꝛ sit in camera boni aeris suprascripti corpe bñ coopto supaltero lateꝝ nõ resupine:ꝛ q: caput hȝ catarriçãs dȝ esse capite bñ eleuato:ꝛ suffic̃ in die nali q̃ntitas.vi.vel.vij.horaꝝ:ꝛ non dormiat post prãdiũ:sȝ si in nocte sufficient̃ nõ dormit restauret in mane ante tertias:ꝛ nullo mõ dormiat in loco frigido vel hũido vel in lũie lune vel i radio solis:aut p⁹ cibũ.

Accidentia animi. ¶ Et vitet irã tristitiã rixã sollicitudinẽ timorẽ siue furorẽ ꝛ coitũ quãtũ põt. ¶ Cib⁹ ei⁹ sit panis ex optio frumento anni sui cui nullũ aduenit nocu^m:ꝛ bñ pistus ꝛ bñ coct⁹ ꝛ bñ fermẽtat⁹:ꝛ hñs aliqd salis cõmixtuȝ:ꝛ vitet panẽ de alijs ĝnis ꝛ nimis durũ ꝛ azimũ ꝛ nõ itegre coctũ:ꝛ mũdet a cortice exteriori:ꝛ nõ comedat cuȝ a furno egredit donec calor ei⁹ recesserit ꝛ bñ effumauerit.

Carnes. ¶ Et carnes sibi ꝯueniẽtiores sũt carnes auiũ ꝛ aialiũ paucaꝝ supfluitatũ:sic pulloꝝ iuuenũ ꝛ capõnũ ꝛ pdicũ ꝛ fasianorũ ꝛ auiculoꝝ paruaꝝ:sic ficedularũ ꝛ siliũ:ꝛ passeꝝ ꝛ turdoꝝ ꝛ coturnicũ ꝛ pipionũ volare icipientũ ꝛ turtuꝝ nõ ipinguataꝝ cũ violẽtia:ꝛ nõ sumat carnes aqtcaꝝ siue orti giũ:aut auiũ aq̃ticaꝝ. ¶ Et de q̃drupedib⁹ sumat capretos vitulos puos lactãtes ꝛ agnos castratos:ꝛ p̃cipue cũ nõdũ hñt ãnũ vnũ ꝛ capolos ꝛ lepores iuuenes ꝛ ericios. ¶ Et dimittat porcos boues hyrcos vaccas capras ꝛ bue nit oẽs antiq̃s ꝛ nimis duras: aut nimis humidas:ꝛ vitet capita ꝛ colla ꝛ viscera ꝛ nimiã piguedinẽ:ꝛ comedat carniũ tantã q̃ntitatẽ vt ꝯsueuit in sanitate:ꝛ potius comedat assas q̃ȝ elixas si bñ digerit eas.

Oua. ¶ Vitelli ouorũ gallinarũ recẽtiũ nõ nimis cocti sũt ꝯueniẽtes siue frixi siue assi siue elixi in ferculo ꝛ in herbato dũmõ nõ sint nimis cocti ꝛ nõ sint mixti cũ reb⁹ malis digõnẽ ipediẽtib⁹. Sȝ albumẽ eoꝝ dimittat:ꝛ dimittant oua anserũ:aut anatũ:et nõ sumat mlta q̃ntitas.

Lacticinia. ¶ Sãguis case⁹ ꝛ lac nõ ꝯueniũt: butyro in pua q̃ntitate vti põt:ꝛ silr oleo oliuarũ dulci vti põt.

Grana. ¶ De ĝnis:fercula nõ ꝯueniũt nisi esset ptisana ordei ꝯdita cũ pipe:sed oia legumia sunt mala:p̃cipue multa q̃ntitas ꝛ panicũ ꝛ risũ ꝛ miliũ ꝛ far nõ ꝯueniũt. Sȝ fercula faciat de brodio bonarũ carniũ in hyeme cũ pipe: ꝛ alijs aromatib⁹:de qb⁹ dicã ifra: ꝛ i estate cũ pauco agreste:ꝛ de mica panis:ꝛ de herbis q̃s ifra laudabo cũ amigda.si cũ çucharo capiãt:laganas aũt ꝛ pastillos oio dimittat.

Herbe. ¶ Ex herbis ꝯueniũt in hyeme:origanuȝ:maiorana:saluia:serpillũ apiũ:petrosiliũ:rutha:calamẽtũ:hysop⁹:thymus:betonica:mellissa:ꝛ caules.s.brodiũ.ꝛ in estate:endiuia:cicorea:borago:buglosa:spinachia:ꝛ blite: tolerantur cocte cũ carnib⁹:aut oleo ꝛ vrtica:si idigeat adiutorio: ꝛ bñficio vẽtris.

Pisces ¶ Pisces nõ sunt ꝯueniẽtes:sed min⁹ mali sunt q sũt pul hñtes squãmas boni odoris ꝛ saporis ꝛ q viuũt in libo mari:aut claro fluuio nõ cenoso:ꝛ sint assi:ꝛ comedant cali cũ sale ꝛ pipe.

Radices ¶ De radicibus:qñ est purgat⁹ põt cape radicẽ petrosilum pastinachã ꝛ carotuȝ:sed rapas ꝛ napones dimittat:ꝛ pp caput dimittat acrumina: vt allea porros ꝛ cepaꝝ gña ꝛ dimittat raphanos.

Fructus ¶ De fructib⁹ humidis meli⁹ eẽt dimittẽ eos: sed min⁹ mali sũt ficus bñ mature:ꝛ tolerant in magnis calorib⁹ q̃dã pruna matura añ cibũ:ꝛ comedant cũ suo cortice:ꝛ põt cape parũ de melone:sȝ oĩno parũ de fructib⁹ humidis capiat. De piris ꝯo coctis post cibũ cape põt cũ niso ꝛ aromatib⁹. Sȝ poma ꝛ p̃sica ꝛ pira cruda ꝛ citonia ꝛ cornalia et nespila ꝛ sorba ꝛ cerasa ꝛ amarena ꝛ vuas recẽtes:licȝ sint vt plũmũ male ꝛ crisomilla dȝ dimittẽ ꝛ citrullos ꝛ angurias ꝛ cucurbitas ꝛ melõgenas ꝛ poma arancia ꝛ ĝnata acetosa:sȝ mucis ꝛ dulcib⁹ vti possit. Amigdale aũt cum çucharo ꝛ auellanas ꝛ fisticos ꝛ ĝna pini põt cape: sȝ castaneas dimittat:ꝛ oĩno parũ de fructib⁹ capiat. Fũgos ꝛ tubera dimittet oĩno ꝛ acetũ ꝛ acetosa sũt ab eo euitãda: p̃cipue nimi⁹ vsus eaꝝ. ¶ Et p̃t cape cappares saluos cũ sapa vel pauco aceti ꝛ bullito cũ passul:ꝛ põt ẽt vti oliuis salitis ꝛ sapore camellino bono ꝛ sapore ex amigd.çiçib. ꝛ pauco agreste:ꝛ silr vti põt cinamomo ꝛ gariofilis pipe cimino mace galãga croco:ꝛ silib⁹ p reb⁹ pro spẽbus sup suis ferculis gr̃a bñ digerẽdi ꝛ carminãdi vẽtositates:minus tñ vtat ei⁹ tpib⁹ calis. ¶ Et nõ vtat multa ciboꝝ varietate:sȝ suffic̃ sibi de vna vel ad plus duab⁹ manerieb⁹ ciboꝝ in vna mẽsa sumẽ:ꝛ si sunt multũ duri p̃mittat illa q̃ facile exeũt a vẽtre ꝛ nõ sumat scdm cibũ nisi sentiat p^m exiuisse stõm:ꝛ bñ masticet ꝛ nõ trahat nimis lõgã morã in prãdio vel cena.

Potus ¶ De potu aũt videnť nr̃i auctores in supficie ꝯ hoꝝ discordare. Nã Aui.22.tertij dixit ꝙ patiẽtes dolorẽ iuncturaꝝ debẽt vitare vinũ grossum ꝛ p̃nũ: ꝛ subdit:imo oẽ vinũ. Rasis i libro de iũcturis ꝯcedit stãticis vinũ antiquũ. Vitas tñ est ꝙ in tpe egritudis abstinẽdũ est a vino si fieri põt:in tpe ꝯo genis si pp vini dimissionẽ infirm⁹ nõ sequit magnã debilitatẽ:aut macrefactiões ꝛ nõ ipedit stõus ei⁹ a digõne ꝛ nõ fiat magis multiplicatio vẽtositatj pp illud meli⁹ est abstinẽ a vino toto tpe vite sue:ꝛ si hec nocumẽta sequunt:ita tñ ꝙ sint tolerabilia dȝ ꝙ saltẽ p vnũ annũ abstineat:postea paulati redeat ad potũ vini. Dixit.n. Rasis.12.ꝯtinentj.ego vidi plures patiẽtes.s.dolores iuncturarũ reliquere potũ vini ꝛ sũt sanati de podagra oĩno:aut ad minus debilitata est inde passio.

valde bñ ⁊ reliq̄ que sequunt̄ vt dixi stati. ¶ Loco tñ vini
bibēda est aq̄ mellis in hyeme coquēdo lib. j. mellis opti
mi cū lib. viij. aq̄ dispumādo cōtinue q̄usq̄ tertia pars sit
ꝯsumpta. Et si ponant̄ semina et aromata carminātia vē
tositatē sicut piper zinziber cinamomū: et silia: et adiuuā
tia digōnē erit in tpe illo ꝯuenientior: et in estate aq̄ zucha
ri in isto dn̄o vi mihi melior. In nullo tñ potu supabūdet:
⁊ si vino vti dz sit clarū rubeū parū stipticū amari saporis
tpati cum aqua: ⁊ non multum de eo bibat̄. ¶ Nunq̄ʒ ad
saturitatem repleat̄: sed dimittat aliquas famis reliquias
paruas: et nō comedat dū est sanus nisi habeat appetitū.
¶ Et q̄r oi die hʒ vētris bñficiū nō vr̄ in h̄ pro nūc idigē
adiutorio: sed si nā nō iuuaret: tūc aut cuʒ suppositorio de
melle cocto: aut cū clysteri cōi ꝓuideat hic bñficiū vētris
saltē sel' i die. Aut sumēdo q̄n̄ʒ aliq̄ʒ de pillis q̄s itra dscri
bā ⁊ dicā sine custodia. s. vnā aut duas aut tres añ cibuʒ.

Et licet ego nō viderim in genibus signuʒ sanguinis
abūdantis tamē oportet presentem medicū
considerare in principio veris omni anno: ⁊ si viderit abū
Flómia. dantem sanguinem faciat ipsum flobothomari s̄m neces
sitatem ⁊ multitudinem de vena basilica dextri brachij.
¶ Fcā v̄o flomia si signa sue opportunitatis appuerint
aut nō fcā si appuerit dz purgari euādo p̄mū māʒ fleg
maticā: ⁊ p̄mo cape hūc syrupū infrascriptū sex vicib' cō
sequent̄ in aurora sex diebus continuis: et sumat̄ calidus
et superdormiat si pōt. ℞. syrupi de sticados syrupi com
positi sine aceto. ℥. j. aque saluie. ℥. iij. ⁊ est pro vna vice.
P Digó ¶ Sūpto syrupo sex vicibus seq̄nti die duabus horis añ
ortū solis sumat has pillulas. ℞. pillularū fetidarū pillu
larū cochiarū pillularū aggregatiuaꝝ. añ. ℈. j. reficiant̄
cū aq̄ maiorane: et fiāt septem vel octo: ⁊ postq̄ʒ sumpserit
in p̄mis duab' horis dormiat id qd̄ pōt: sed trāsactis illis
siue dormiuerit siue nō: dz postea vigilare vsq̄ʒ ad comple
tā operationē pillulaꝝ: et cū steterit quinq̄ʒ horis cū dimidia
post assumptionē pill'aꝝ bibat. ℥. vj. aque mellis: aut aq̄
zucharate tepide: et q̄n̄ steterit septē horis post eaꝝ assum
ptionē cōedat: ⁊ tota illa hora caueat a vehemēti frigore.
¶ Et in medio autūni circa principium octobris sumat si
milem syrupum ⁊ similes pillulas tot vicibus.
¶ In tpib' v̄o intermedijs nisi cū sint vehementia frigora
aut vehemētissimi calores dz sumē pill'as leues q̄ sumun
tur sine custodia: ⁊ sunt pill'e de hyera de octo rebus: aut
pill'e elefangine: aut pill'e assaierett: de qb' capiat. ʒ. j. p vi
ce in sero quādo vadit dormitū: et iste pill'e sunt sibi valde
vtiles. ℞. pill'arū yere de octo rebus. ʒ. ij. agarici optimi:
reubarbari optimi. añ. ʒ. j. salis gēme. ℈ i. spice. ℈. s. aloes
ʒ. iij. fac pillulas cum aqua maiorane: de quibus sumat. ʒ.
j. pro vice in aurora bis in mense per totum ver: ⁊ per to
tum autūnū in fine v̄o estatis semel et in p̄n° veris semel.
Cura tumoris ⁊ doloris. ¶ Si tñ superueniret sibi dolor ⁊ tumor q̄d deꝰ auertat: nō
dz stati in p̄ncipio doloris cape pill'as vētris purgatiuas:
sed purget̄ h̄ mō. ℞. radicū raffani. ℥. iiij. icidant̄ minutiʒ
⁊ fac bulliri cū lib. i. aq̄ ⁊ aceti. ℥. iij. donec raffanus sit co
ct'. Et tūc. ℞. hui' decoctiōis. ℥. x. agarici boni et leuis. ʒ.
j. salis gēme. ℈. i. misce: et bibat̄ totū in ortu solis. Et cum
tenuerit hāc medicinā in stō per duas horas ꝓuocet sibi
vomitū ⁊ nō comedat q̄n septē hore trāseāt: ⁊ ꝓuocari dz
cū pēna in isto mane bis vel ter. ¶ Et si cum tumore esset
Vomit' multa rubedo p̄mittat flōmiā: et in ꝓcessu si idiget euone
faciat cū dcā medicina de agarico ꝓuocādo vomitū vt di
xi nisi cū est manifesta declinatio, tūc. n. pōt purgari cū. ʒ.
j. pill'aꝝ de hermodactilis maiorum cum bona custodia.
¶ Et post istas purgatiōes q̄ fiūt cū secessu opʒ q̄ ꝑ isto
anno vsq̄ʒ ad totū mēsem octobris semel in oi septimana
ꝓuocet sibi vomitū post prādium ī in q̄ comederit bonas
carnes: aut oua et fercula bñ salita: et biberit abundāter.
Et stati sumpto prādio ambulet et cōmoueat se. et postea

per q̄rtā partē hore vomat cū ipēne pēne in gutture: aut
ꝓbibendo decoctionē raffani in aq̄ et aceto. Et si cum vo
mit ligaret duas pill'as bōbacis ad oculos stricte eēt bo
nū pro oculis. ¶ Et fcō vomitu lauet sibi faciē totam: et
timpora cū aq̄ frida: in qua sit parū aceti. ¶ Et post autū
num in hyeme semel i mēse faciat vomitū: sed p̄mo p vnā
diē stet in loco cal'o. ¶ Et caueat ab occursu fridi aeris: si
tñ bis vel ter faceret nō nocebit ⁊ per totuʒ ver seq̄ēs in
septimana semel ꝓuocet: postea faciat p seq̄ētem annum
bis in mēse: et in reliq̄ tpe vite semel i mēse et nō obseruet
p̄cisum ordinē dierū. i. q̄ solū in octo dieb': aut solū in ca
pite. xv. dierū: aut solū in capite. xxx. dierū faciat vomitū:
imo i illo q̄ fit sel' i septimana q̄n̄ stet p sex dies q̄n̄ʒ p. vij.
dies q̄n̄q̄ʒ p octo ⁊ i illo q̄ ē bis i mēse q̄n̄ʒ stet. xvij. dieb'
q̄n̄ʒ. xiij. q̄n̄ʒ. xv. ⁊ in illo q̄ fit i mēse q̄n̄ʒ stet solū. xxv. die
bus. aliq̄n̄ v̄o in trigita: ita q̄ nō obseruet vnā dierū men
surā. Et die qua vomit nisi pp necessitatē nō comedat nec
bibat nisi in cena facto vomitu: et tūc cenet carnes leues
pulloꝝ: aut alias leues: ⁊ sint asse cuʒ aliquo odorifero sa
pore ꝑparate ⁊ n̄ nimio se grauet aut cibo: aut potu. ¶ Et
quādo facit semel in mēse dʒ fieri duob' dieb' vno iuxta
aliū: vt in scdo euacuetur illud quod cōmotuʒ est in p̄mo.
¶ Ultra istas euōnes pp caput suū catarrizās humidita Cura catarri.
tem multā flegmaticā opʒ facē p̄ticulares capitis euōnes
cuʒ masticatorijs: aut caputpurgijs: aut gargarismatib'
⁊ hoc frequēter q̄n̄ oī mane cū aliquo istoruʒ modorum.
¶ Describā ḡ caputpurgia masticatoria ⁊ gargaris. q̄ruʒ
vnūq̄dq̄ʒ vsuale est. ¶ Masticatoriū leue est masticare p Masticato.
horā de mane mediū coclear masticis cū trib' granis pi
peris. Et forti' est si addant̄ huic tria ḡna stafisagrie p vi
ce. Et forti' si aliqd addat̄ de ellebore ⁊ piretro. Sʒ p̄mi
duo modi sibi sufficiūt. s. cum mastice: ⁊ pipe: aut addēdo
cū istis stafisagriā. ¶ Caputpurgium leue fit trajciendo Caputpur.
per nares trib' aut q̄tuor dieb' aquā maiorane: ⁊ fortius
est si traijciat̄ succ' blitis. Et satis forte est ⁊ nō multū tedio
sum facē tētas de radice panis porcini recētis: ita q̄ decē
ter igrediant̄ nasum ⁊ in vtraq̄ʒ nare ponē vnaʒ ⁊ tenē ita
p q̄rtā p̄tē hore: postea exufflare ⁊ emittē. ¶ Gargarisma Gargarisma.
leue est aq̄ mellis cū pauco pipe pistato mixto: ⁊ forti' cū
oximelle sq̄llitico. ⁊ forti' cū aceto sq̄llitico. ¶ Et q̄r iste dn̄s
nō est plurime pinguedinis: imo vt dixi est mediocris ha
bitudinis videt̄ mihi q̄ nō opʒ eū vti multis medicinis for
tib' ꝓuocātib' vrinā: sed tñ si post purgationē cuʒ syrupo
capet decē dieb' successiue de mane in aurora aq̄ apij: aq̄
feniculi: cōiuʒ. s. melōis. añ. ℥. ij. cū pauco zucharo laudarē.
¶ Usus aūt balnei aque dulcis nō mihi plʒ in eo: ⁊ si vte Balnea
tur balneis sulphureis nālib' eligat illa: in qb' est multuʒ
aluminis sicut sci Philippi ⁊ petreoli in comitatu senaꝝ:
in qbus p vice nō multū moret̄. ¶ Et postq̄ʒ ab eis egre
dit̄ fricari faciat iuncturas genu ⁊ pedum cum sale nitro
⁊ inungi cum vnguento facto ex sale nitro: ⁊ pauco oleo.
¶ Ad expurgādū. n. supfluitates tertie digōnis suffic̄ sibi
satis exercitiuʒ de quo dixi: et ideo balnēo aque dulcis nō
idiget de quo suspicat̄ q̄ faciat eliquari humores ⁊ ad lo
cū debilē moueri ne mollificet superflue membra debilia.

Diligenter attēdat ne multiplicent̄ in eo humo
res ⁊ ꝯsideret̄ an corp' sentiat graue
⁊ an vene sue sint grossiores: ⁊ pleniores solito: ⁊ an vrina
sit grossior: aut subtilior: ⁊ min' digesta sit hypostasis: ⁊ si
dormiēdo multū sudat ⁊ signa reliq̄ repletionis. si eni ap
pareāt p̄mū qd̄ faciēdū est: est euō humoris multiplicati
aut cū flōmia: aut cū farmaco: aut cū vomitu: aut cū absti
nētia: aut cū clysteri: aut cū approꝑatis purgatiōib' capi
tis: q̄m̄ ista nō p̄missa piculū esset ꝯfortare iūcturas ne re
ciperēt. ¶ Et ad isensibilr̄ resoluendū debet seruato regi
mine ⁊ vsu medicinaꝝ supra scripto in tpib' fridis semel
in septimana sumē sex horis añ prādium ieiuno stō. ʒ. i. s.

tyriace:aut metridati boni si bonam tyriacaz non habet. ¶ Et in alijs tpib⁹ bis in mēse excepta estate. in alijs vero dieb⁹ qb⁹ nō sumit tyriacā nec metridatū sumat oī mane in hyeme. ʒ.ij. dyacoriie in tpib⁹ calīs sumat. ʒ.iij. acori cō diti ime spēb⁹: ꝛ h tmb⁹ bone salté añ cibum. ¶ Fortiora ꝟo elīnaria ꝛ pulueres dissoluētes nō video mī fieret ma gis puguis ipm dēre cape. ¶ Et circa loca dolētia bonū est visquequo videat φ nerui ꝛ chorde sub genu sint redu cte ad nālitatē suā oī die bis eas inungē tricādo cum sepo leonis: aut cū oleo de lilio: aut cū vnguēto fcō ex oleo seis lini: ꝛ pte q̄rta sui ex armōiaco ꝛ bdelio dissolut̄ in aceto.

¶ Juncture aūt genuū prim cū lauādis pr m cū vnguent̄ prim cū pulueib⁹ debēt cōfortari dū est in dispōne:que est mō vel melior: vñ bis vel ter i septimana lauet totū crus ꝛ coxa: p̄cipue iunctura genu cū ista lauāda. ℞. gallarum myrtillorū mucium cipressi. añ. ʒ.ij. ptundant grosso mō ꝛ bulliāt i lib. iiij. vini rubei stiptici: ꝛ cū eo fiat lotio: ꝛ qñ in ea spōgie infundant ꝛ superligent iuncture p noctē: aut fiat lotio cū aqua marīa in q̄ q̄rta ps pōderis eius de sale sit dissolutū. ¶ Vnguētū aūt cōfortatiuū sit h: mā qd eodē tpe dz administrari sup tota iunctura. ℞. olei mirtini olei mastīcini. añ. ʒ. iiij. acacie hypoqstidos licij. añ. ʒ. ß. aloes ʒ.i.ß. misce oīa ꝛ fac vnguētū qd sup petia extendat: ꝛ su p genu fere cōtinue poteri. ¶ Et sepissime in mane anteq̄ su: gat habeat puluerē de sale cōmuni de quarta sui parte de sale nitro ꝛ calefaciat super pānū ꝛ super illo ponatur genu ꝛ fricetur cum illo puluere suauiter fere omni die.

¶ Et si ptingeret (qd de⁹ auertat) φ icurreret dolorē aut tumorē genuū: p icipiat a vomitu vel sironia vt suprascri ptū est supra locū ponant stiptica. s. thus ꝛ aloe cū vino stiptico dissoluta: aut cū oło masticino cōfecta: ꝛ iteret vo mitus duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹: ꝛ qñ mitigat⁹ est dolor: tunc ad phibēdū ne petrificet ponat sup genu emplm̄ de fari na lupinoꝝ cōfecta cū sirupo acetoso: aut cū aq̄ ꝛ aceto p quor dies: ꝛ illis transactis ponat de nocte istud vnguē. ℞. fecis olei de lilio: fecis olei de se. lini: fecis olei de cro co. añ. ʒ. ij. adipis galline medulle cruris vituli. ana. ʒ. iij. cere paꝝ fac vnguētū in q̄ ponant petie: ꝛ circūligent ge nu: ꝛ p totam noctē teneat ꝛ in mane suffumigent iūcture cū fumo aceti fortis infuso sup lapide marchasite ignito p q̄rtā partē hore. ¶ In die ꝟo teneat istud cerotū. ℞. spu me maris: aut salis nitri cōbusti si nō habet spumā. ʒ. viij. terbētine li. i. olei de auellanis. ʒ. xx. sodicici aluearī apū. ʒ. iiij. cere noue. ʒ. viij. colofonie: ꝛ est pix greca lib. i. olei veteris. ʒ. xvi. capitelli qd fit pro sapone: ꝛ fit de p̄ qd co let sup quo natat. oium. ʒ. vi. cōfice simul oīa ad modū vn guēti: ꝛ pseueret cū vsu istorū visquequo petrificatio nō vi deat. ¶ Q si ptingat genua isflari ita φ videat tumor q̄si spōgiosus: tūc. ℞. lixiuij facti cū cinere tinctorū lib. vi. ace ti. ʒ. vj. salis cōis lib. i. salis gēme salis armoniaci. añ. ʒ. i. ß. misceātur φ simul dissoluāt: ꝛ in isto lixiuio ifundat spō gia noua: ꝛ exprimat ꝛ calīa sup genu ponat: ꝛ stricte lige tur p totā noctē: ꝛ in die supponat illud vnguētū qd supra descriptū est cū oleo mirtino ꝛ masticino: ꝛ cū aloe ꝛ aca cia: ꝛ alijs ibi dcis. ¶ Cauterio aūt nō videt mihi oppor tunū vti: sed puto ista ex multis delcta predicto magnifi co domino cum auxilio dei semper colendi sufficere.

Unguē tum.

Ad ge nu dolo rem.

Cerotū.

¶ De gibbositate spōdiliū dorsi. ¶ Consilium. 95.

Ste infans de vicētia mēsium circa xxx. postq̄ passus fuit duas tertianas nō puras cum plima pmixiōe flegmatis p. xlv. dies: in qbus appuit multa vētositas in vētre ꝛ sudores copiosi apparue rūt in diebus creticis laudabilib⁹: iam existēte declinatiōe valde manifesta icidit gibbositatē in q̄ spōdiles declinant plimu ꝟsus dextrum latus: ꝛ ista contortio visa est in pau cis dieb⁹ euenire sine signis supfluis siccitatꝫ in neruis: et post illud iā sunt multi dies: adhuc tñ multiplicant in ven tre vētositates plus debito ꝛ pedes fuerūt debilitati in am bulādo: lꝫ paulatim mō restituunt. ¶ Ex qb⁹ appet φ cū nō sint nec fuerint signa spatis nec spasmu sicci qd est ꝟisi mile: ꝛ ppterea φ est infans: ꝛ ppea φ est lateralis: huius distortiōis cām esse humiditates aqsas: aut limosas vētosi tatib⁹ pmixtas q̄s nā motu cretico pmutauit ad spinaz ꝛ ligamenta spodiliū: ꝛ ideo per hāc dispōnē ex ventositati bus que multiplicant a debilitate membrorū nālium pp pter cōplexionē malā ꝛ diuersaz pendentem a mā imbibi ta plm flegmatica ponā consiliū ꝛ deus sit dator auxilij.

¶ Opꝫ φ aer sue habitatiōis sit clarus ꝛ sicc⁹ parumper calidus: ita φ sufficit sibi φ in isto tēpore estatis habitet in camera non terrena nec multum humida: et sit sufficiēter euentata: in hyeme ꝟo cauendum est a vehementi frigo re: p̄cipue capitis: ꝛ debet calefacere cameram suā cum igne de lignis siccis nō de carbonibus suffocatis.

¶ In cibis pp etatē nō pt abstinē ab humidis ꝛ actu ꝛ po tētia: sed dꝫ esse paucaꝝ supfluitatū: ꝛ iō dꝫ hēre panē ex optio frumēto sine pmixtiōe alioꝝ granoꝝ ꝛ bñ fermē tatū ꝛ bñ pistū: ꝛ aliqualr saliτū inter p̄mā ꝛ q̄rtā diētet vitare alios p̄cipue agnimū ꝛ diminuere coctuꝫ. ¶ Carnes ꝟo debēt esse auiū sicut pulloꝝ pdicū fasianoꝝ ꝛ paruaꝝ auiū nutritarū stantiū in pratis ꝛ arborib⁹ ꝛ pipionū vo lare incipientiū ꝛ turturū iuueniū: ꝛ dimittat aucas et aues aq̄ticas. ¶ Et ex q̄drupedib⁹ cōueniūt carnes hedo rū ꝛ vitulorū lactētiū paruoꝝ ꝛ capreoloꝝ ꝛ leporis: sed oino agnos ꝛ pecudes ꝛ porcos dꝫ dimittē: ꝛ oīa iteriora ꝛ capita et colla: ꝛ meli⁹ est φ comedat elixe ab eo pp eta tē ꝛ debilitatē orgōnis: sed tñ cōdiant cū pauco cinamomi ꝛ macis ꝛ nuci muscate. ¶ De piscib⁹ dimittat eos ꝛ can cros ꝛ grāmaros ꝛ anguillas ꝛ ostraca. Sāguinē ꝛ caseū ꝛ lac dimittat. ¶ Vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recēter natoꝝ ꝛ pa rū cocti siue assati siue frixi siue in ferculo sibi cōueniūt: pt vti butyro: ꝛ oleo pro cōdimēto suoꝝ ferculoꝝ. ¶ De g̃ nis pro ferculis suis nō opꝫ φ multū se repleat: sed tñ si q̄ sunt famē: ꝛ assint vel ordeū vel far vel panicū vel miliū: ꝛ de ciceib⁹ solū brodiū: sed reliq̄ grana ꝛ legumina oīa di mittat. ¶ De herbis dimittat frides: sic lactuca ꝛ portula care siles: et p̄cipue dimittant crude: ꝛ tolerant tñ borago buglosa: ꝛ in estate endiuia cocta: et cōueniūt p̄cipue hyso pus thym⁹ maiorana ꝛ serpillū ꝛ origanū ꝛ saluia ꝛ siles. ¶ Et de radicib⁹ radix feniculi vel apij: p̄cipue decoctio earū in suis ferculis ꝛ tolerant sparagi: ꝛ de floib⁹ boni sunt cappares. meliores tamē cū vino cocto q̄ cū aceto. ¶ De fructibus cōueniūt ei ficus sicce ꝛ grana pini ꝛ fisti ci ꝛ passule et amigdale: sed fruct⁹ humidi nō cōueniūt nisi gra voluptatis: caperet de ficub⁹ bñ recētib⁹: aut de vuis valde bñ maturis: cucurbitas aūtē ꝛ citrullos ꝛ angurias et cucumeres dimittat: et ita limones: et siles fructus di mittat: pōt tñ vti qbusdā granatis dulcib⁹ et paucis iuiu bis. castaneas aūt ꝛ pira et poma et silia dimittat penit⁹. ¶ Cōuenit sibi anisum ꝛ feniculum ꝛ ciminuz et piper et zinziber ꝛ gariofili: sed oportet φ dent in pua quantitate. ¶ Potus eius melior esset aqua mellis vel in estate aqua zucharis: et si oportet propter consuetudinem permiscea tur cum aliquanto vini rubei non multum potentis.

¶ Exerceat de mane ludēdo cū pueris: conādo tñ φ nō multū ploret: ꝛ qñ est cibat⁹ leuit āmbulet ꝛ ocient ꝛ ponāt sibi alie voluptates q̄ laborādi quousq3 cibus sit digestus. ¶ Dormiat p̄cipue de nocte icipiēdo vna hora post cibū ad min⁹: et quātū magis pōt collocet vt dormiat sup sini stro latē et capite et spatulis bñ eleuatꝫ post prādiū ꝟo nō dormiat nisi male dormiuisset de nocte: et dꝫ poni me⁹ tps dormitōis vł circa: ꝛ dormiat i loco sicco nō multū frido. ¶ Debꝫ puideri φ oī die habeat beneficium ventris pro qua re conuenit sibi in mane ante cibum comedere vuꝫ

Aer.

Cibi.

Carnes.

Pisces

Lacti cinia.

Oua.

Grana.

Herbe

Radices

Fructus

Pot⁹

Mo tus.

Sōn⁹

Can.

ficum siccum cum media nuce vel cuȝ vna amigdala:aut
ponere puluerem hysopi in ferculo suo:sicut ponunt aro
mata:aut faciat suppositorium vel clystere.
Aie ac/cidentia ¶ Nõ teneat̃ in ocio neq̃ in tristitia: sed letetur modera/
te:⁊ irasci aliquando stomacho ieiuno est ei conueniens.

Et quia ista dispositio est materialis et non obstante infantia materia nõ sufficiente resolutione nõ
indiget purgatione saltem flegmatum que in stomacho ⁊
capite multiplicantur quia sunt veluti causa antecedens.
℣ Digẽ ¶ Primo igitur bibat hunc syru. q̃tuor diebus quãdo in
mane excitat̃. ℞. aque saluie aq̃ hysopi. añ. ℥. iij. aque eu/
patorij aque endiuie. añ. ℥. ij. zucbari. ℥. iiij. syrupi feruere
fiat pro quatuor vicibus ⁊ aromatizetur cum. ʒ. ij. acori.
⁊. ʒ. i. nucismusc. ⁊ fiat lõgus nõ plene coctus ita q̃ remã
neat circa. ℥. viij. ⁊ detur in quatuor vicibus vt predicit̃.
℣ Ebo. ¶ Sũpto syr. purget̃: ⁊ põt dari sibi pro pma vice ad ex/
periendũ quo' vtrus tolerat. ʒ. ij. dyacatoliconis:aut ad eo
medendũ si tolerat i sano:aut distemperet̃ cuȝ aq̃ zucbari
⁊ det̃ in potu:⁊ si nõ opat̃ vsq̃ ad q̃nq̃ horas pmisso leui
clysteri cibet̃ ⁊ expectent̃ duo dies:⁊ tunc dent̃ sibi. ʒ. iij.
dyacatoliconis:sicut prius date fuerũt due. ¶ Q. si dyaca/
toliconem nõ caperet:tũc. ℞. mãne electe. ℥. ʒ. turbith. ℈. ʒ.
zinzib. gra. v. infundant̃ in. ℥. ij. decoctiõis violarũ ⁊ poli/
podij cal'e:⁊ ibi stet per tres horas:postea dissoluat̃ man
na bñ cũ maĩb' fricãdo ⁊ colet̃ bñ exprĩmẽdo:⁊ det̃ i potu.
¶ Aut fiat ɔfectio ex turbith ⁊ zucbaro:ita q̃ i. ℥. ʒ. zuc.
sint gra. viij. turbith. ⁊. iiij. zizi. ⁊. j. nucismus. ⁊. j. mastic:
⁊ det̃ ad comedẽdũ in aurora circa. ℥. ʒ. vl. ℥. i. si minor q̃ꝫ/
titas nõ opat̃. Ꝟ. g̃. ℞. turbith electi. ʒ. i. zizib. ʒ. ʒ. masticis
nucismus. añ. ℈. ʒ. zucba. ℥. iiij. fiat cõfectio in rotellis sub/
tilibus:vel ingeniet̃ medicus quomõ aliqua talium mo/
dorum soluat̃ mensura que soluet ipm q̃ñ tribus vicib':
⁊ hoc bis in mense vel minus fm q̃ indicat psens doctor.
Elim. ¶ Fcã hac purgatione vtat̃ puer de mane ista cõfectiõe.
℞. radicũ acori lib. i. ⁊ sint radices tenelle quãtuȝ est pos/
sibile:⁊ bulliãt quisq̃ etiã magis tenerescãt: postea incidã
tur minute sup incisorio:⁊ addat̃ nucismusca. cinnamomi
macis. añ. ʒ. ij. zingibe. ʒ. i. cardamomi. ʒ. i. ʒ. gariofilorũ
ʒ. i. ⁊ sic vtat̃: qd̃ dẽat comedere in forma electuarij:⁊ fiat
elium cum sufficienti quãtitate syrupi facti cũ zucbaro et
decoctiõe corticũ fisticorũ:⁊ quãto cortices eẽnt humidio
res tãto eẽnt meliores:⁊ pcipue cortices molles qui sunt
exterius. Si Ꝟo nõ vi puerũ comesturũ elium ericcet̃ aco
rus ⁊ fiat puluis ex eo cum pdictis aromatib':⁊ postea
cum zucbaro fiat ɔfectio dura:ita q̃ in. i. lib. zucbari po/
nat̃ pulueris. ℥. ij. de qua ɔfectiõe sumat omni mane circa
℥. ʒ. quãdo surgit a lecto vel añ ieiuno stõ. ¶ Itẽ bonũ est
q̃ aliqñ de mane exprimat̃ succus ex blite ⁊ maiorana et
in illo succo intingat̃ pẽna ⁊ imittat̃ in naribus vt humi/
ditates cerebri ad illa loca deriuent̃: ⁊ hoc bis vel ter in
septimana ieiuno stõ. ¶ Itẽ in lixiuio in quo lauat̃ sibi ca
put pro qualibet vice bulliant sticados arabici. ʒ. ij. folicu
lorũ sene. ʒ. i. ⁊ postea stati postq̃ꝫ est lotus bñ exiccetur.
¶ Iuxta spinã Ꝟo fiat inũctio ex h̃ oleo. ℞. sauine scebar
aut loco eius sumat̃ abrotanum calami aromatici piretri
maiorane condumeni. añ. ℥. ij. squinãti cassie lignee galla/
rũ cipressi. añ. ℥. ʒ. aq̃ lib. xij. ɔtũdant̃ ɔtundẽda ⁊ bulliãt
oĩa simul lẽto igne vsq̃ ad medietatis aque ɔsumptionẽ:
postea colet̃ ⁊ addat̃ olei oliuarũ lib. i. ⁊ bulliãt simul aq̃
⁊ oleũ agitãdo cum spatula vsq̃ ad toti' aque ɔsumptio/
nẽ:⁊ tũc deponat̃ ab igne:⁊ addat̃ in o'lo rucbe sicce sauī
ne sicce trite gallaꝝ cipressi. añ. ℥. ʒ. cere pa͠z:⁊ fiat vnguẽ
tum molle quo inungat̃ spina mane ⁊ sero a collo vsq̃ ad
caudale vel semel tñ si videret̃ nimis calefieri. ¶ Item in
loco pdicti olei põt tenere cerotũ super spina hoc mõ fcm̃
℞. radicis acori sauine emale gallarũ cipressi. añ. ℥. i. con/
tundant̃ grosso mõ ⁊ bulliãt cum libris. ij. aque. quousq̃
remaneat lib. ʒ. deinde de ista aqua sumat̃ quãtitas suffi/
ciens ⁊ dissoluat̃ in ea bdelium ⁊ laudanum:ita q̃ fiat ad
modum ceroti:⁊ teneat̃ super loco. ¶ Et opꝫ vt fiant pul
uilli lõgi lõgitudine spine lati quatuor digitis ⁊ alri duo/
bus digitis ⁊ ponat̃ vnus iuxta spõdiles ex latere dextro
⁊ ita ordinetur q̃ nõ transeat ad sinistrum:⁊ fasscetur ali/
qualiter stricte incipiendo ab ascellis vsq̃ ad nates:⁊ hoc
fiat continue die et nocte. Et ista puto sibi sufficere.

¶ De mortificatiõe articuloꝝ pedũ. ¶ Cõsilium. 96.

Casus huius nobilis viri datus est mihi in hac fõia. Iste
est coleric' adustus q̃ pp nimios labores q̃s
fecit egrãdo tpe frido ⁊ hyemali intantũ ifri/
datus est q̃ mẽbra ista. s. pedes sic ifridata sic
mortua fuerunt:⁊ ex nimia infrigidatione postmodũ ita ca/
lefacti sunt q̃ tantũ vnus articulus accit q̃ san' sit q̃ nõ
sentit:⁊ etiam articuli ita ifridati sunt q̃ illos nõ sentit:⁊
iste est hõ. lxij. annorum querit̃ an iste de tali macula pos/
sit curari an nõ:⁊ per quẽ modũ:solum h̃ mihi scriptum
est:sed ille nobilis qui tulit cedulã dixit mihi q̃ frigus et
labores pcesserunt casum illius articuli:⁊ per multos an
nos in q̃bus dictus patiens fuit sanus:⁊ ideo interroga/
ui de vocc istius viri et dixit mihi q̃ nõ est valde clara:⁊
q̃uis sit paucũ illud qd̃ puto esse verũ:⁊ consulãt reliquũ
antẽ q̃ possit esse:sed nõ puto q̃ sit peius in fine cuȝ suo re
gimine. dico igit̃ q̃ iste nobilis passus est in illo articulo
herpestiomenũ:⁊ q̃ isti alij q̃ nõ sentiũt:sunt i via ad hãc
passionẽ ⁊ nisi preuiderint ɔtinue pcedit augendo. et causa
h egritudinis fuit mã colerica adusta grosse subie oppilãs
ita poros mẽbri vt pbibeat trãsitũ ad mẽbra spũs: ⁊ est sitã
maligna qualitate corrũpit mẽbri substantie hec mã p suã
cõplxonẽ nãlẽ ⁊ forsasse multo magis p malũ regimẽ mul
tiplicat̃ in epate ⁊ venis eius. et postea paulatim trãsmit/
tit̃ ad mẽbra debilia sicut sunt pedũ articuli in eo pp mul
tas causas. In hac g̃ dispõne pma est generalis intẽtio ad
pbibẽdum mãei multiplicationẽ. scđa est intentio specia
lis ad loca lesa curanda ⁊ reliqua vicina cõseruantur.

Incipiamus ergo a pma cum dei benedictione
que habet tres partes. pma est de
regimine vite. scđa de digestiõe ⁊ euacuatiõe materie. ter/
tia est de rebus medicinalibus temperantibus epar ⁊ ve
nas prohibendo huiusmodi colere generationem.
¶ Quantum ad pmam debet habitare in aere claro ten ℣ Aer.
dente ad humiditatem ⁊ frigiditatẽ:sꝫ nõ excessiuaꝫ ⁊ vi/
tare aerẽ calidum:et siccum:et fumosũ:⁊ presertim si fue
rit fumus rerum acutarum sicut sulfuris ⁊ similium:imõ
debet euitare habitatiõem locorũ vbi sunt odores fetidi:
sicut fimi equini ⁊ colũbini vel gallinacij ⁊ similiũ:et aerẽ
vbi sunt odores acuti sicut alleoꝝ ⁊ ceparũ ⁊ pororum et
piperis et zinzi. et oꝫ vitare aerẽ turbidũ et vẽtos siccos.
¶ Itẽ nõ opꝫ eũ multũ laborare. imo sufficit ei ante cibũ ℣ Mo/tus.
egrare gradeti sine multo pedũ labore:sꝫ anteq̃ꝫ surgat a
lecto effuso vẽtris onere si põt faciat se fricare cũ mãnili le
ni nõ aspero ⁊ leuiter fricando totũ corpus:sed qñ frican
tur pedes ⁊ crura ⁊ coxe fricẽtur trahẽdo superius ab in
feriori ⁊ sint fricatiões in istis locis leniores alijs: et vitet
omnem fortem laborem corporis:precipue tempore cali
do et in loco calido et precipue stare rectus super pedib'
et habere stricta calciamenta aut tenere pedes pendentes
sunt ab eo vitanda ⁊ adhereat quieti pedibus pausanti/
bus:et non multum deorsum tendentibus.
¶ Itẽ dormiat horis sepẽ si põt vel octo in die nãli:⁊ dor ℣ Som/nus.
miat ɔueniẽt coopt':⁊ p̊ sup latẽ dextro ⁊ sup sinistro:
post stet plurimũ ⁊ iacere in lecto decẽ horis est sibi vtili/
us q̃ꝫ citius surgere. ¶ Q. si somnus et non aduenerit co Somni/fera.
medat oĩ sero quãdo põt hẽre ferculum de lactucis. cum
modico aceti aut cũ vino granatorũ aut cum. agresta. ⁊ si

lactuce nõ inueniunt̃ vt in hyeme vtat̃ decoctiõe papaueri
albi in suis ferculis ⁊ amigdalis dulcibus. ⁊ lauet sibi an
te cenam brachia ⁊ manus ⁊ faciem cum ista decoctione.
℞. violarum. ℥.ij. seminis lactuce. ℥.i. capitum papaueris
albi nũo. xv. ordei lib.i. coquant̃ omnia in aqua sufficien
ti lento igne quousqȝ aqua toleret̃ ⁊ cũ illa fiat lauãda dcã.
¶ Et si ista nõ sufficiant inungat sibi timpora nares ⁊ te
sticulos cũ oleo violato aut cum oleo de papauere albo.
Et omnino vitet nimias vigilias ex quacunqȝ causa.
Cibi. ¶ In cibis aũt ⁊ potibus opȝ hẽre singularẽ diligẽtiã et
debẽt esse cibi sui absqȝ salsedine absqȝ acuitate atqȝ ama
ritudine: ⁊ nõ debẽt esse multe dulcedinis nec multũ vn
ctuosi: sed debẽt esse isipidi quo ad sapores extraneos to
lerant̃ aũt si pticipãt leui stipticitate aut leui acetositate si
cut sunt quedã poma ⁊ quedã granata ⁊ pñt pticipare le
ui dulcedine qualis inuenit̃ in pprijs pomis ⁊ amigdalis.
Panis. ¶ Incipiamus aũt a pane dicẽdo sigillatim: panis oȝ esse
mediocrit̃ fermẽtatus: mediocrit̃ coctus: ⁊ sine sale ex op
tima farina frumẽti nũdi cui nullũ aduenerit nocumẽtũ.
Carnes. ¶ Carnes sibi conueniẽtes sunt carnes perdicum vitulo
rũ ⁊ pulloꝝ paruorũ lactãtiũ capretoꝝ ⁊ agnoꝝ annua
liũ castratorum ⁊ pũaꝝ auium: exceptis columbis ⁊ pas
seribus. Sed carnes salitas ⁊ carnes veteres cuiuscunqȝ
cõditionis interiora animaliũ anseres ⁊ anates mergos ⁊
carnes porcinas leporinas ⁊ ceruinas dimittat. capreoli
bus aũt iuuenibus põt vti ⁊ porcis siluestribus ⁊ iuueni
Lacti- bus ⁊ recentibus: ⁊ reliquas oẽs carnes dimittat. Lac
cinia. ⁊ caseus diuersis respectibꝰ sunt sibi icõuenientes cibi.
Oua. ¶ Oua gallinarum recentia si comedãtur tenella multe
decoctionis nõ cocta cum caseo neqȝ frixa sunt sibi bona.
Pisces ¶ Pisces ṽo recẽtes qui nõ sunt multũ magni hñtes. s.
squamas ⁊ boni odoris delectabilis saporis oẽs sunt cõ
ueniẽtes siue de libero mari siue de fluuio siue de lacu nõ
cenoso fuerint. Fetẽtes ṽo ⁊ nõ habẽtes delectabilẽ sapo
rẽ aut reddẽtes saporem luti aut non hñtes squamas aut
nimiũ magni oino sunt mali: ⁊ peiores oibus sunt sicci ⁊
saliti: ⁊ nõ comedantur in vna mensa cum lacte vel caseo.
Grana. ¶ De granis conueniunt ei ordeum ⁊ spelta miliũ ⁊ pa
nicum: pserttim quando fiunt fercula ex eis decocta cum
carnibus laudabilibus: ⁊ tolerantur pisa. Sed cicera et
Herbe lentes ⁊ faseolos dimittat: fabe aut meliꝰ tolerãt̃. ¶ De
herbis conueniũt endiuia lactuca: rapicipue ⁊ borago ⁊ bu
glosa spinachia acetosa cicorea ⁊ lactuca leporis lapaciũ
acutum ⁊ portulaca. Sed caules absinthij abrotanum
vniuersaliterqȝ omnes hñtes multã acuitatẽ ⁊ amaritudi
nẽ vel nitrosam ⁊ melãcolicã substãtiã sunt male in cibo.
Radices ¶ De radicibꝰ radix endiuie siluestris cocta eẽt valde vti
lis cũ pauco aceto vel agresta. Sed raphani ⁊ pastinace
⁊ cepe porri ⁊ radices feniculi petrosilini ⁊ oẽs isti acuti
odoris dimittant̃. rape autẽ ⁊ napones tolerari possunt.
Fructus ¶ De fructibus poma pira sunt cõueniẽtia: sed coctonia ⁊
psica ante alios cibos in pua quãtitate. pruna matura ⁊ i
matura: granata dulcia ⁊ nõ dulcia ⁊ cerasa ⁊ acetositatẽ
habentia citranguli: ⁊ acetositas citri ⁊ quedam nespille
post cibum ⁊ vue non multum dulces ⁊ amigdale dulces
sunt cõuenientes. dimittat̃ de omni nimia quãtitas. fugiat
ficus siccas ⁊ oliuas salitas ⁊ cappares ⁊ reliqua in sale
cõseruata. nuces etiã sunt dimittende ⁊ auellane. Castanee
aũt tolerari pñt cucurbite ⁊ cucumeres secure in ferculis
comedant̃. ¶ Ad speciebus abstineat se quantum põt.
Potus ¶ Potus eius melior est vinum album tẽperatũ cum aq̃
in estate: ⁊ debet eẽ pauciferũ ⁊ nõ nimiũ abũdet in potu.
¶ Ciboꝝ aũt pparatio melior est p se elixatio int̃ cetera.
Ven. ¶ Debet prouidere q̃ venter sibi rñdeat saltem semel in
duobus diebus: ⁊ quãdo aliter non respõdet iuuet̃ cũ cly
steri: aut sumat in prãdio coclear vnũ istius electuarij. ℞.
violaꝝ siccaꝝ. ℥.ij. foliculoꝝ sene. ℥.iij. epithimi. ℥.i. tama
rindorũ purgatorũ a filis nucleis: pulpe prunoꝝ siccarũ
añ. li. ß. pulpe cassie: syrupi violati. añ. ℥.i.ß. misce oia simul
pistãdo pistãda ⁊ seruent̃ in vase vitreo. ¶ Aut sumat
qñ deglutiẽdo in aurora quãtitatẽ auellane de terbẽtina.
¶ Caueat oino ab ira: ⁊ rixa: ⁊ tristitia ⁊ magna cogita Anime
tiõe ⁊ venereis ⁊ similibus. vtat̃ gaudio temperato conuer accñtia.
sando cum personis sibi dilectis ⁊ audiẽdo placita: ⁊ hu
iusmodi sufficiant pro pma parte generali intentione.

Pro secunda parte oȝ oi anno in mẽse aprilis Dige.
purgari accipiẽdo hũ syrupum.
℞. syrupi de fumo terre: syrupi de epithimo. añ. ℥.ß. syru
pi violati. ℥.i. aque buglose. ℥.i. aq̃ endiuie. ℥.ij. ⁊ est syru
pus pro vna vice: sumatur cal: dus in aurora sex vicibus.
¶ Sumpto syrupo purget̃ cũ ista medicina. ℞. cõfectio Ebo.
nis hamech. ʒ.ij. electuarij de succo rosarũ. ʒ.ß. pulpe cas
sie. ʒ.vj. distemperetur cum decoctione violarũ prunorũ
tamarindorũ passularũ ⁊ liquiritie. ⁊ fiat medicia que bi
batur calida vna hora ante diem ⁊ superdormiat vsqȝ ad
diem: postea autẽ non dormiat neqȝ comedat neqȝ bibat
nisi completa operatione medicine: sumat brodiũ: postea
prãdeat leuiter: facta illa purgatione debet sumere omni
mẽse semel dyaprunis solutiuis. ℥.ß. ¶ Itez in mane vtat̃
triasandalis ⁊ in vespere tẽpore estatis bibet. ij. vel. iij. ℥.
syrup. violati vel syrupi de acetositate citri tribus horis
ante cenã cum aqua frigida. ¶ Item cõuenit ei cucurbita
cõfecta cum zucharo: aut dyacitonitate cum zucharo: aut
pira ⁊ poma cõdita cum zucharo: aut zucharum rosarum
post cibum ⁊ dyaprunis nõ solutiuũ tñ ante cibum ⁊ zu
charũ rosatũ: et illa sunt sufficientia quãtũ ad aliã partẽ.

Descendendo autez ad particularia pris lesez
opȝ .n. cõsiderare q̃ aut nullus
est digitus qui denigret̃ vel qui sit denigratꝰ vel tumidus
vel aliquis est talis si nullus est talis videat̃ an in loco vn
de remotus est digitus sit generata cicatrix bona: ⁊ tunc
illud qd̃ remansit totũ est sanũ ⁊ nõ indiget nisi regimine
isto vl̃: ⁊ aliquãdo leui flobothomia de grossiori vena q̃
inuenit̃ in dorso pedis inter mediũ digitũ ⁊ minimũ: ⁊ q̃
qñqȝ lauet̃ ieiuno stomacho cũ aqua decoctionis aneti.
¶ Sed si nõ est fcã cicatrix in loco vnde remotus est digi
tus opȝ factis purgationibus generalibꝰ suprapositis ad
quas faciendas: si ita non est expectet tẽpus ⁊ fcã postea
flõmia de aliqua vena grossiori apparẽti circa iuncturam
pedis in loco sano pedis omni die superponere oȝ defen
siuũ vnguẽtũ lotum quatuor digitis ⁊ locus vlceris opȝ
si vult veram sanationẽ q̃ icidat̃ cũ cultello forti ⁊ ignito:
vel si sit ibi os ⁊ sit necessarius ictus fortis cũ malleo pre
paret̃ parua securis ⁊ incidat̃ et separet̃ a toto tota pars
infirma: ⁊ si vicina eẽt aliqua iunctura melius eẽt incide
re in iunctura etiã si partẽ caperet de sano: ⁊ statim fcã in
cisione oȝ locus cauterizari cũ ferro ignito: ⁊ postea cura
ri cũ vnguẽtis remouẽtibus escarã: ⁊ põt facere cũ pulte
vel emplastro fcõ de faria fabarũ ⁊ melle: et remota esca
ra curari oȝ cũ vnguẽtis incarnatiuis: ⁊ vltimo cũ cicatri
zatiuis sicut curant̃ alia. ⁊ ista est ṽa cura et secura. nam
quãdo pcedimus cum medicinis multotiẽs cadit error.
¶ Si ṽo ifirmus nõ tolerauerit hãc maneriẽ pp̃ter timo
rẽ: tũc saltem totum qd̃ est mortificatũ abscindat̃ libere: ⁊
pars vicina que remanet adhuc infecta oȝ scarificari cũ ro
sario faciendo scarificationes plures pfundas tantũ quã
tũ egritudo pfundat̃: et factis scarificatiõibꝰ vt mã mala
exeat oȝ locus embrocari cũ lixiuio ⁊ aceto ⁊ sale piiciẽ
do tñ ab alto tepidũ sup locũ scarificatũ quãtitate trium
librarũ paulatim paulatim: et postea siccet̃ cum pãnis: et Vnguẽ
sup eũdem locũ ponat̃ vnguẽtum egypriacũ quod fit isto tum egy
mõ. ℞. mellis. ʒ.xiiij. aceti fortis. ʒ.vij. floris eris: siue vi priacũ.
ride eris. ʒ.v. olibani minuti ⁊ subtilissime puluerizati. ʒ.
ij.ß. coquant̃ ad ignẽ vsqȝ ad spissitudinẽ. ¶ Et sup partẽ

sanã ponat defensoriũ qḋ fit hoc mõ. ℞. boli armeni li.i. sanguinis draconis terre sigillate. an̄. ℥.ij. aceti ⁊ albumi/nis oui. an̄. quãtum sufficit ad faciendũ totuʒ ad modum vnguẽti: ⁊ ponat sup sanaʒ partem. ℭ Ꝙ si in pma vel in scḋa vice nõ vides paulatim carnẽ nõ moueri quã scarifi/cati ꝓijce sup colcotar puluerizatũ: aut aliquid aliud fortius causticũ: iuxta sniam pñtis chirurgici. Et qñ cõbuse rit ptem carnis mollificet cũ butyro quousqꝫ cadat ps il/la: ⁊ totiens h̃ fiat inouando medicinã cauterizatiuam et post ipsam apponẽdo butyrũ. ℭ Si ꝟo est vnus digitus vel plures qui iã non sentiãt: et ꝙ caro super eis tẽdat ad nigredinẽ: illi sunt incidendi ⁊ residuuʒ cauterizãdum: vt est dcm̃ supra. ℭ Et ↄsiderẽt duo. pmũ est ꝙ si nõ fiat hoc mõ corruptio magnificabit ⁊ perambulabit per pedem ⁊ erit tũc necẽium abscindere pedem integrum sicut nunc est dictum de articulis aliter producẽtur ad mortẽ. ℭ Secũdum ↄsiderandum est ꝙ quãdo esset curatus obseruet regimẽ istud: alr nõ eẽt mirandũ si rediret hec corruptio ad alium locũ periculosiorẽ ⁊ faceret mortẽ. ⁊ h̃ ego plu/ries in pluribꝰ vidi: et opꝫ ꝙ exequẽdo ea que dixi: preci/pue quo ad ptem chirurgie ipm hẽre bonũ chirurgicum pñtẽ qui cognoscat loca incisionis faciliora ⁊ terminum sup carnẽ bonam ⁊ malã: et sciat quot vicibus opꝫ admi/nistrare medicinas cauterizatiuas: et quãto tpe alia que sunt dicta. ℭ Verũ qꝛ qñqꝫ corruptio extremitatũ nõ so/lũ est ꝓpter herpethomenũ ⁊ schachilos: sed pp leprã de/bet iste nobilis ↄsiderare si in eo vox est fcã rauca: et si pi/li cadũt de barba: et si veniũt sibi pustule male in facie aut in residuo corporis. Et si h̃ est qḋ deus auertat nihil habe/bit facẽ de cauterijs iã dictis: nec de opere chirurgie: sed opꝫ ꝙ obseruet regimẽ suprascriptũ de vsu exercitij: ⁊ ge/nis somni ⁊ vigilie aeris cibi ⁊ potus euãonis et repletiõis ⁊ accñtiũ aie: et ꝙ comedat de illis ↄfectiõibꝰ refrigerati/uis: et a tꝑe faciet leues purgatiões cũ eẽo isto facto cuʒ cassia ⁊ syrupo vio. sed purgationẽ gñia'ẽ specter facẽ vs/qꝫ ad tẽpus supradictũ. ℭ Et mẽbra lesa debẽt inũgi cuʒ vnguẽto de cerusa qḋ fit h̃ mõ. ℞. merdasengi ceruse. an̄. ℥.vi. plumbi vsti: scorie ferri: argenti viui extincti cũ sali/ua. an̄. ʒ.v. masticis olibani. ana. ℈.ij. olei rosa. ⁊ aceti tñ qꝫ tũ sufficit: terant terenda subtilissime in mortario: ⁊ po/stea ponat paruni olei ⁊ parũ aceti: ⁊ cũ illo pistello icor/poret et sic successiue iungẽdo parũ olei ⁊ parum aceti qꝫ vsqꝫ totũ impinguescat ad modum vnguẽti et in fine adda/tur pro vnaquaqꝫ vncia vnguenti camphore. ℈.i. que dis/soluat in aceto et oleo: et postea incorporet cũ dcõ vngꝰ. ℭ Hec sunt que mihi videnť sufficere eẽ necessaria in hac dispositione: lꝫ potuissem multa dicere circa hunc actum chyrurgie que ego sum expertus esse qñqꝫ nociua qñqꝫ vtilia qñqꝫ supflua: ⁊ h̃ ↄsilium est fcm̃ per me magistrũ. Ugo. benciũ medicũ senẽn. Papie die p̃ decẽbris. 1420.

de signis lepre.

Unguẽtũ de cerusa.

ℭ De descẽsu intestini in bursam. ℭ Cõsiliũ. 97.

Iste nobilis patiť descẽsum intesti/ni in bursam a die. x. maij vsqꝫ nũc. s. finẽ Junij ⁊ nõ egerit sine ad/iutorio: sed cũ clysteri: aut aliq adiutorio sum/pto ꝓ os bñ egerit: ⁊ sumus in isto ꝓposito ꝙ ↄsiderato ꝙ ipse est annorũ. lv. ⁊ ꝙ egritudo est antiqua cũ q̃ multotiens peruenit ad descẽsum intestini in bursam nõ itendimꝰ ad curã. verã ↄsolidatiõis: sed ad accidẽa qḋ iminet ei: et qꝛ dĩ ꝙ nõ obstãte ꝙ egesserit tñ intestina nũc reduci nõ possunt: qꝛ quãdo trahunť supra ad locũ fora/minis nõ pñt igredi h̃ de necẽitate est: aut qꝛ aliq̃ pars fe/cũ dura remãsit: aut qꝛ itestina sunt inflata ⁊ apata: aut qꝛ reductor nõ seruat modum debitũ in reducẽdo: ⁊ qꝛ nimis multũ pro vice vult imittẽ: nã dicere ꝙ foramẽ esset puisi/catum nõ est imaginãdũ in isto casu. apa aũt si est in inte/stino nõ põt eẽ cũ: ita qꝛ est sine dolore: ⁊ iõ est vndimiasi est flegmaticus. ℭ Ponemus igiť hic moduʒ tenendi in reductiõe: et obseruandi in hoc tempore: et breuiter.

ℭ Primo ergo hoc tẽpore caueat a labore: et a cibis mul/tis aut vẽtosis: ⁊ viscosis et a multo potu: immo sit conten/tus ↄtuso de pullo ⁊ vitellis ouorum. Et in potu vino mẽ/die vinositatis albo ad quãdam dulcedinem tendenti nõ stiptico: et comedat tñ ꝙ virtus conuenienter sustẽtetur. ℭ Deinde ↄsideret ꝙ teneat ventrem lubricum: aut faciẽ/do clysteria cuʒ multo oleo: et alijs modis multis vnctuo/sis aut sumẽdo ante prandium aliquid de pulpa cassie: vt vẽtrem teneat lubricum: sic. ℥.s. pro vice: aut parũ vel mi/nus fm ꝙ videt medicus presens esse necessarium: aut si pulpã cassiam abhorreret potest sumere ante cibum. ℈.i. pillularum de hyera de octo rebus: aut comedere fercu/lum de vitica cocta cum brodio galline: aut caponis pin/guis: ita ꝙ nullo modo permittatur stercus idurari in in/testinis: sed omni die habeat beneficium ventris.

Cibi

ℭ Somno vtatur: sicut in tempore sanitatis: ⁊ habitet ca/meram non multum calidam: sed temperamento vicinã: ⁊ in istis temporibus magni caloris temperet eam cum folijs salicis ⁊ vitis: et cum irroratione cum aqua.

Somnus.

ℭ Caueat a tristitia ⁊ ira: ⁊ non audiat aliquid sibi triste.

Descendendo ad medicinalia primo supra lo/cum teneat hunc ordineʒ omni mane ieiuno stõ: et omni sero añ cenã qñ putat cibum di/gestisse igrediať ad sedẽdũ in balneo h̃ mõ facto: ⁊ sufficit ꝙ sit vsqꝫ ad pecten in aq̃ balnei. ℞. maluauisci mellilotĩ aneti. an̄. ϻ.iij. semis lini lib. i. caput arietis pingue vnum medulle cruris vacce vel asini lib. i. fac omnia bulliri in aqua sufficienti vsqꝫ ad decoctionem radicis maluauisci: ⁊ in isto balneo tepido sedeat per mediã horã vel plus si põt tñ tolerare: ⁊ qñ a balneo egrediť ponãt ipsum resu/pinum in loco ꝙ nates sint eleuate: ⁊ caput sit inferius: ⁊ tunc nitatur medicus reducere intestina de bursa ad ven/trẽ paulatim: et nõ totum simul: et si appareret ꝙ ibi intꝰ sit fex: tunc premať fex ⁊ paulatim intromittať in ventrẽ. ℭ Et si sentiť fex ita dura ꝙ nõ possit pmi ⁊ pñtim: tũc opꝫ ꝙ expecteť tñ ꝙ mollificeť cum emplastris: aut clysterijs que clysteria fuerunt subscripta: ⁊ supponat empľa: q̃ hic describã. ℞. farine fenugreci: farine se. lini: radicis altee. an̄. ℥.iij. fac bulliri oĩa simĺ quousqꝫ radices sint decocte: ⁊ postea optime pistenť: et addať olei anetini: pinguedis galline: pinguedinis anatis: hysopi humide medulle cru/ris vacce. an̄. ℥.i. oĩa misceãtur quousqꝫ habear formam empľi: et calidũ ponatur supra loco: et ita teneať quousqꝫ alia vice balneať: et tunc remoueať: et qñ egrediť a bal/neo alterum reapponatur postqꝫ est expertus reducere. ℭ Ꝙ si h̃ nõ sufficit: tunc ligetur super vno bancho resu/pinus: ita ꝙ sub spina habeat pãnos: et pŏstea illud ban/chum erigať: ita ꝙ caput sit inferius ⁊ pedes superius: et reductor coneť mõ opoꝛtuno reducẽ: ⁊ h̃ totiens reitereť ꝙ reducať. Attẽdat tñ reductor ꝙ faciat paulatine: et ꝙ qꝫ minimũ põt dolorem inducãt ne maior tumor fieret in intestinis: ⁊ si vna die esset nimis fatigatus: tunc põt duo/bus aut tribꝰ diebus quiescere sine experientia remitten/di quousqꝫ sit restaurata virtus ⁊ quousqꝫ redacta sint in/testina nõ vĩ nobis aliud faciendũ. ℭ Si autẽ reducãtur tũc eo adhuc existente resupino superponatur loco ruptu/re empľm hmõi factum. ℞. mumie colle de piscibus vel de carta. an̄. ℥.i. boli arme. aloes. an̄. ℥.s. masticis thuris dragaganti gũmi arab. an̄. ʒ.ij. picis naualis dure. ℥.v. co/lofonie. ℥.i. colla ponatur primo in aceto per duas horas ⁊ postea liquefac in cazola cum pice nauali ad igneʒ: qui/bus liquefactis deponatur ab igne ⁊ reliqua puluerizata conficiantur ⁊ fiant magdaleones in aqua frigida ⁊ po/stea extendatur super panno et ponatur super loco et su/pra talem emplastrum collocetur lumbar ⁊ stricte ligeť.

Aie accidentia

Balneũ.

Emplm

Emplm

¶ De passione testiculorum cum duritie ⁊ elongatione.
¶ Consilium. 98.

Ste iuuenis patit in vno testiculo ⁊ hꝫ extremitatē plō-
gatā ⁊ induratā ⁊ credo ꝙ hēat apa duꝝ ma
gis ꝗ̄ dicē ꝙ hēat herniā aut ramicē aut cre-
paturā: ⁊ iō sequet̃ sicut ifra dicā. ¶ In pmis
caueat se a multo exercicio: ⁊ a coitu ⁊ strigē testicl'os: aut
eos dimittē pendētes in modū ꝙ sibi doleāt: ⁊ iterum ca-
ueat a frigore. ¶ Scdō ꝙ in comedēdo dꝫ vti carnibꝰ bo
nis: sicut capretoꝝ ⁊ castratoꝝ ⁊ pullorūꝫ: ⁊ alias aues ꝗ̄
cōit̃ vtunt̃: ⁊ caueat a carnibus grossis ⁊ salitis ⁊ in breui
ab oibꝰ cibis grossis ⁊ viscosis. ¶ Tertio dꝫ purgari ad
minꝰ duabꝰ vicibꝰ in āno capiēdo pmo hūc syrupū. ℞. sy
rupi de calamēto. ℥. iiij. syrupi violati. ℥. ij. aq̄ buglose aq̄
mellisse. aā. ℥. vi. ⁊ est syrupꝰ pro q̄tuor vicibꝰ: sumat̃ cal's
in mane in aurora. ¶ Postq̄ȝ sumpserit syrupū q̄tuor vici
bus purget̃ cū hac medicina. ℞. dyascene. ℥. ß. pulpe cas-
sie. ℥. i. distēpera decoctiōe passularū epithimi violarūꝫ ⁊
sebestenī: sumat vna hora aā diem: ⁊ supdormiat vsq̄ȝ ad
diē: ⁊ silr̃m purgationē debet facere in vere ⁊ i autumno.
¶ Post assumptionē medicie i mane qn̄ surget lauet bur
sam ⁊ teneat in vna paxide plena istꝰ aq̄. ℞. radicis mal-
uauisci lib. ß. se. lini: fenugreci. aā. ℥. iij. fac bullire in aqua
sufficiēti ⁊ lauet cū ea cal'a: ⁊ intꝰ teneat testiculos modicū
Emplm postea terget: ⁊ supraponet h̄ emplm. ℞. pignedinis ana
tis pinguedinis galline. aā. ℥. ij. hysopi medulle crurium
vaccarū. aā. ℥. i. bdelij armoniaci. aā. ℥. ß. dissolue gūmas
cū oleo amigdalarū dulciū ⁊ cū rebꝰ fiet emplastrūꝫ ⁊ ex
tendat̃ super corio subtilissimꝰ opꝫ: ⁊ supponat̃ testiculo.
¶ Sed si istud emplm cū tederet pōt vti vnguēto h̄ mo-
Ungm do facto. ℞. medulle crurium vaccarum hysopi humide
olei liliorū cere. aā. ℥. i. misce: ⁊ fac vnguentum ⁊ superpo
nat̃ loco. Et ista puto cum Dei laude sibi sufficēt. Amen.

¶ De eminentia mirach. ¶ Cōsilium. 99.

Uidam adulescēs nobilis ex forti mo-
tu iā fere est annus incidit q̄si
subito in eminentiā mirach q̄si sup pecten nec
est ista eminētia ppe oidimos. Et qn̄ resupina
tur iacēdo q̄si subito redit ad iteriora ⁊ nō est
nimis magna res: sed q̄si ad castanee q̄ritatē. ¶ Ex qbꝰ
itelligēs medicꝰ cog̃scit ꝙ nō est nisi ex fractura siphac. i.
paniculi duri vētris qui ꝯtinet oia mēbra nālia intriseca:
⁊ p exitū ab eo zirbi: aut intestini: aut amboꝝ ⁊ nō ex rela
xatiōe vel vētositate vel aq̄ vel sanie vel carne addita vel
sanguine. ¶ Cognoscit̃ scdō ꝯsiderata etate ꝙ cura absq̄ȝ
manuali opatiōe est quasi ipossa. ¶ Sꝫ q2 ista passio ple
rūq̄ȝ addit̃ nisi puideat̃: ⁊ cum h̄ deducit ad infrigidatio-
nē intestinorū pp quā sepe incurrit rugitus ⁊ dolores ven
tris fortes. puidendū est saltē ꝙ hec duo non sequantur.
¶ Cura autē per manualem operationē est difficilis ⁊ su
specta nisi sit valde peritus ⁊ expertꝰ medicus: ⁊ ideo chi
rurgicis relinquam. ⁊ dicam curam per potiones ⁊ reli-
qua si per hunc modū tentare voluerit. Sed iudicio meo
melius est ꝙ sit contentus purgari bis in anno.
¶ Purget̃ ergo veniēdo ad medicinalia. Reliquis omis-
sis cum medicinis euacuātibꝰ flegma s̄m modū quē dicaꝫ.
¶ Et portare puluillū planū ligatū sup loco cū lūbari et
sub puluillo emplm ⁊ lumbar ex ferro decēter scō est me-
lius alio: sed s̄m locū vbi est ruptura ⁊ corpis sui quātita
tē opꝫ hēre mēsurā ⁊ formā lūbaris: puluillus dꝫ esse la-
tus: ita ꝙ totā rupturā occupet: ⁊ circūquaq̄ȝ aliqd plus
dꝫ esse durꝰ ⁊ pānis lineis totiēs duplicatis: ⁊ simul sutis
Caro strarꝰ ꝙ sit grossitiei digiti. ¶ Emplm siue ceroti ꝫ vsuale
sub puluillo ponendū sit h̄ mō. ℞. gūmi arabici dragagā
ti mastīcis boli armeni sang. draconis glutinis pisciū glu
tinis de corijs boū aā. ℥. ij. thuris. ℥. iij. picis grece. ℥. i. pi-
cis naualis. ℥. ij. mumie. ℥. iij. glutinis carpētariorūꝫ. ℥. ß.
pix naualis ⁊ greca liquefiāt: et reliqua subtilissime pistē-
tur: ⁊ cū dictis picibus calidis incorporent̃ ⁊ fiat madga
leon: ⁊ cū est necesse calefiat ⁊ extēdat̃ sup corio subtili ad
quātitatē circūcirca maiorēꝫ rupturā p latitudinē medie
tatꝫ digiti: ⁊ supponat̃ ⁊ remoueat̃ cū sit inutile i mēse sel'.
¶ Purgatio fiat in mēse Martij hoc modo ꝙ primo re- ¶ Digō.
cipiat hunc syru. sex vicibus. ℞. oximellis compositi. ℥. i.
mellis rosa. colati. ℥. ß. aque feniculi aque apij. ana. ℥. i. ß.
misce: ⁊ est syru. pro vna vice: sumatur calidus in aurora.
¶ Sūpto syrupo sumat has pillulas. ℞. pill'. turbitatarū ¶ Euo.
descrip. Mes. ʒ. ij. pillulaꝝ cochiarū. ʒ. ß. ꝯficiant̃ pillule
nouē cū aq̄ rutbe: sumant̃ sequēti die post syrupū vltimū
cū debita custodia. ¶ Et silr̃m purgationēꝫ faciat in fine
septēbris ⁊ in medio octobris. ¶ Tentādo aūt integram
curā p potiōes opꝫ ꝙ plm iaceat resupinus ⁊ tpe cure nō
se exerceat: ⁊ vtat̃ pauco cibo: ⁊ sumat oi mane aliquā de
infrascriptis medicinis: pma valde vsualis. ℞. radicū cō- Radix
solide quā vocāt anagalicū. ℥. i. pro vice: comedat̃ omni ꝯsolide
mane ieiuno stō tribꝰ horis ante cibū per tres menses stā
do cum ligatura ⁊ emplō pdicto. ¶ Scdā medicina. ℞. Fructus
fructus rose siluestris. ℥. i. ⁊ coquat̃ in. ℥. vi. vini stiptici q̄ rose sil.
vsq̄ȝ remaneāt. iiij. ⁊ bibat̃ simil'r omni mane ieiuno stō.
¶ Et ad idē ꝯfert succus camedreos potatus crudus oi Succus
mane. ℥. i. volendo autem experiri fortia tūc s̄m Gentilē came-
in suo cōsilio: ⁊ dicit esse suum sumat. ʒ. ij. vel parum plus dreos.
harū pillularum saltē bis vel ter in septimana dimissa ce-
na in sero: ⁊ vadat dormitum: aut saltem stet in lecto vsq̄ȝ
ad medias tertias. ℞. limature calibis subtilissime lima-
ti. ℥. ß. pilorum leporis minutissime incisorū. ʒ. iij. nucum
cipressi: mumie: sanguinis draconis hypoquistidos oliba
ni: acacie. aā. ʒ. ij. nasturcij: dragaganti: ciperi. aā. ʒ. i. terā-
tur omnia subtilissime: et fiant pillule cum succo consoli-
de maioris: aut cum succo altee: aut cū aqua que fluit ab
extremitatibꝰ ligni cerini viridis quādo cōburit̃ cū igne.
¶ Quādo autem sumpserit has pillulas p totam illā no
ctem ⁊ sequentem diem nō teneat sup rupturam emplm
suprascriptum: sed habeat magnetem magnā ⁊ politamꝫ
⁊ ponat super rupturam ⁊ alligetur ibi: ita ꝙ toto illo tē-
pore teneatur. sequenti vero die redeat ad emplastrum
cum sua ligatura: ⁊ item faciat quousq̄ȝ videat sanitatēꝫ.
¶ Sunt ⁊ alie pillule que eodēꝫ mō sumunt̃: ⁊ dicitur ꝙ
sunt fortiores pmis. ℞. limature calibis. ʒ. i. piloꝝ leporis
puluerizatoꝝ. ℥. ß. nucis cipssi. ʒ. iij. mumie sang. dracōis:
olibani. aā. ℥. i. ꝯfice cum succo millefolij: ⁊ fiat vt supra.
¶ Et alijs diebus qn̄ nō sumit pillulas sumat de hoc ele-
ctuario qd̄ est satis boni saporis ⁊ multum valet ad con-
solidādum. ℞. radicum cōsolide maioris: acori. aā. lib. i.
radicis brusci maioris: ⁊ vocatur sigillum salomonis: ra-
dicis caude equine. aā. lib. ß. mellis lib. iij. coquantur ra-
dices bene in vino stiptico: ⁊ optime conterātur ⁊ misceā
tur cum melle spumato ⁊ addantur iste species. ℞. nucis
cupressi. ℥. ij. pilorum leporis tritorum. ℥. ß. masticis: coral
lorum: mumie terre sigillate cinnamomi. aā. ʒ. iij. gariofi-
lorum: nucis indice: calami aromatici cassie lignee. aā. ʒ.
ij. dosis est a. ʒ. ij. vsq̄ȝ ad quatuor cum vino decoctionis
nucum cupressi mane quinq̄ȝ horis ante cibum: modum
vero manualis operationis alibi quere.

¶ De lepra. ¶ Consilium. 100.

Jspositio cuiusdam viri complexio
nis sanguinee bene robu-
sti in paugmastica etate declinās ad latus co
lericitatis principaliter ppter lapsum epatis
naturalem satis intensum versus calidum cū
desedatione in extremitatibus ⁊ obdormitatiōe cum ob-
tusitate sensus tactus: in cuius facie collo auribus ⁊ cru-
ribus ⁊ manibus appent excrescērie nodose cum rubedi

Legu// mina ℂ Legumina: ꝛ maxime lẽtes: ꝛ alia gña pter ordeũ: ꝛ far melꝰ est dimittere oino. ℂ De fructibus: qꝛ plurimũ coꝛ
Fructus facillime corrũpunt melius ẽ ꝙ oino dimittãtur: ꝫ pñt tolerari amigdale dulces: et gña pini prius infusa in aq̃ calida: et postea exiccata: ꝛ maxie ↄfecta cũ zuccharo. Et pñt tolerari vue passule ꝛ gnata dulcia: sed ficus nõ capiãtur.
de ranis ℂ Item attẽde ꝙ rane virides q̃ stãt in aq̃: ꝛ hñt ventrem
p cibo. albũ qñ excoriãtur piectis capitibꝰ: ꝛ coquunt in aq̃ cũ sale ꝛ cũ oleo sũt cibꝰ delectabil: ꝛ ꝯueniẽs in hac dispõne.
ꝛ Potꝰ ℂ Et qꝛ iste nobilis est ↄsuetus potui vini vt mihi ꝙ i potu dꝫ sumere vinũ albũ claꝝ bene tẽperatum cum aq̃ boni fontis: ꝛ aliq̃liter cocta: ꝫ nõ multũ: sed mustũ ꝛ vina grossa: ꝛ acuta ꝛ nigra: ꝛ valde dulcia dꝫ dimittere oino. imo vinum dꝫ esse q̃si aquosum in sapore leuissimã habens dulcedinem: sed acetosa omni modo dꝫ dimittere.
Sõnus ℂ Somnus eius dꝫ icipere duabus horis post cenã: ꝛ dꝫ esse capite bñ eleuato corpe bñ coperto pmo sup dextro latere: postea sup sinistro: ꝛ dꝫ esse ad minus octo horaꝝ in die nãli. Qꝫ si non dormit sufficiẽter de nocte suppleat si potest de mane ante tertias: ꝛ nimiã vigiliaꝫ vitet omnino: ꝛ similr somnum super replõnem: ꝛ meridianum.
Ven. ℂ Item ꝓuideat oino ꝙ oi die hẽat vẽtris bñficiũ: ꝛ si nõ sufficit alr faciat ꝙ hẽat clystere lenitiuũ cuꝫ pauca abstersione. s. cum decoctiõe malue: ꝛ bletis: ꝛ violarie ꝛ ordei: ꝛ addat decoctioni olei amigdolarum dulcium. ℥. iij. pulpe cassie: zucchari rubei: añ. ℥. j. aut loco pulpe cas. ponantur duo vitelli ouoꝝ. Oino caueat sibi ab ira: ꝛ odio timore: tristicia: cogitatione ꝛ venereis: sed vtatur temperato gaudio in conuersatione cum dilectis ꝛ auditu reꝝ honestarũ que delectant ipsum. Et hec de regimine.

Veniendo ad medicinalia opꝫ considerare in hac egritudine eẽ abundantiã plurime male mãe pmixte cũ sanguine: ꝛ qꝛ mã princip. ł peccãs est melica: ꝛ transmittitur ad exteriora vt securius non eũare sanguinẽ de venis magnis: sed tñ necessariũ est eũare mãꝫ multis vicibꝰ: ꝛ cum flomijs ꝛ cum farmacijs ꝛ opportunis: ꝛ vñr dimittende scarificatiões ꝛ sanguisuge: qꝛ dimisso grosso eũant subtile. Et qꝛ verisilẽ est ex quo pluries est flobotbomatus ꝛ farmacatus ꝙ fecerit flobotbomiam õ vena nigra: ꝛ ꝙ sit purgatus medicinis fortibꝰ vt fuit opportunum in principio sequar in consilio meo ponẽdo ordinẽ obseruañ. ꝛ iterandũ oibus. xlij. diebus vsq3 ad integram salutem solum descendendo ad particularia.

ℂ Primo igitur in isto mense augusti cum erit fortificatus aliqualiter de precedentibus eũationibus: maxime in tertia quadra lune: ꝛ luna nõ existente in ariete faciat fieri flobotbomiam de vena frontis que procedit inter duo supercilia q̃si recta a capillis vsq3 ad supcilia. Et modus flobothomãdi est ꝙ ligetur collum cum panicello aliq̃liter stricte ita vt tumeant vene faciei: ꝛ icuruato capite versus anteriora cũ vena apparet satis grossa flobotbometur: ꝛ fiat foramen satis latum vt sanguis grossus egredi possit: ꝛ dimittatur exire quãtitas triũ. ℥. ꝛ postea claudatur.

ℂ Facta hac flomia sequenti mane faciat clystere cõe. Et alia die faciat purgationẽ hãc. ℞. mirabolanoꝝ nigroruꝫ ʒ. iij. polipodij. ʒ. j. ß. sene. ʒ. j. turbith. ʒ. ß. sticbados arabici. ʒ. ij. ↄtundãtur: ꝛ bulliãt in lib. j. aque decoc. passularuꝫ vsq3 ad medietatis ↄsumptionem: ꝛ postea colet ꝫ anteq̃ coletur ponat in ea epithimi. ʒ. j. ß. ꝛ permittat sic stare donec sit tepida: ꝛ tunc bñ fricetur ꝛ coletur ꝛ addat zucchari. ℥. j. ꝛ bibat duabꝰ horis ante diem superdormiẽdo per horã: ꝛ postea non prãdeat vsq3 ad horas sex. ꝙ si h medicina euacuet q̃tuor vicibus sumat omni septimana bis modo dicto. si autem plus eũaret diminuatur de q̃ntitate ꝫ discretionẽ pñtis medici. s. iij. vel. iiij. pars rerum positaꝝ in descriptione. ℂ Cum aũt venerit quinta septimana purgetur fortius vna vice tñ cum hac medicina. ℞. cõfectionis hamec descriptione secunda posita a Mes. ʒ. iiij. ß. dissoluatur cum decoc. passularum ꝛ bibat calida duabꝰ horis ante diem ꝛ obseruet debita custodia in vsu medicinarum: ꝛ in capite. v. horarum sumat. ℥. v. aque ordei tepide ꝛ post duas horas potus aque ordei prãdeat. ꝛ postea redeat ad decoctionem supradictã sumendo bis in septimana vsq3 ad complementum. vj. sep.

ℂ His completis: qꝛ opꝫ in eadẽ egritudie permutare medicinas in sequentibꝰ sex septimanis flomentur due vene. ℂ In pria die postq̃ duobꝰ diebꝰ quieuerit ab assumptione solutiuoꝝ. Et pmo flometur vena q̃ est in manu dextra inter digitum annularẽ ꝛ auricularẽ: ꝛ deberet teneri manus in aq̃ calida: ꝛ fiat apertura satis lata ꝛ extrahãtur. ℥. ij. sanguinis. Et scda die flobotbometur simul vena in manu sinistra extrahẽdo ẽt circa. ℥. ij. sanguinis. ℂ Interposita ãt die vna post hãc flobotbomiã incipiat iterum purgari sumendo bis in hebdomada istas pillulas. ℞. agarici. ℈. ij. aloes. ʒ. j. salis indi. ʒ. ß. elleborí nig. gra. xv. pistent ꝛ ↄficiantur pillule cum melle: aut cum iulep: ꝛ sumatur medietas earuꝫ in vice vna. Qꝫ si sufficienter eũant. s. quatuor vicibus mediocribus sumatur hec q̃ntitas bis in septimana duabus horis ante diem seruando hunc ordineꝫ: qui dicebatur superius quãdo sumebatur decoctio. Qꝫ si nõ sufficienter euacuat vel plus oppoꝛtuno: tunc opꝫ ꝙ addatur vel diminuatur de q̃ntitate ꝫm consilium pñtis medici.

ℂ In qnta vero septimana istaꝝ scdaꝝ sex septimanaꝝ purget semel sumẽdo istã medicinã. ℞. pillu. indaꝝ. ℈. ij. pillulaꝝ de lapide lazuli. ℈. j. reficiant cum aq̃ mellis ꝛ sumant in vice vna duabus horis ante diem cum bona custodia ꝛ sumat lauatiuũ in capite qnq3 horaꝝ: ꝛ post lauatiuum ꝑ duas horas prãdeat. ℂ Et in vltima septimana istaꝝ scdarũ redeat ad pillas: quibꝰ vtebat ante istas imediate.

ℂ Cõpletis autem istis sex septimanis icipiat ꝛ flobotbometur primo de saphena pedis dextri extrahẽdo. ℥. iij. sanguinis ꝛ faciendo largum foramen tenẽdo pedes in aqua calida. Sequenti die flobotbometur de saphena pedis sinistri in simili modo. Et faciat ꝙ habeat ventrem lubricum cum clysteri. Et post hec per duos dies icipiat ꝛ purgetur omni septimana bis cum ista purgatione. ℞. mirabolanorum nigrorum. ʒ. iij. agarici. ℈. j. sticbados. ʒ. j. ß. salis gemme. ℈. ß. turbith. ℈. ß. epithimi. ʒ. j. bulliãt omnia in lib. ß. decoc. passularum postquã sunt contusa non multum forti ebullitione. Postea coletur fricãdo ꝛ exprimẽdo cum manibus: ꝛ bibatur de mãe vna hora añ diem bis in septimana obseruãdo vt est dictũ in ꝑcedentibus. Qꝫ si nimis euacuaret pñs medicus diminuat de quantitate si parum ꝙ addat. ℂ Et in quinta septimana purgetur cum bona custodia capiẽdo has pillulas duabus horis ante diem. ℞. trocisco ruꝫ alandal descriptione Mes. ʒ. ß. pillu. indarum ℈. ij. confice pillulas terendo trociscos alandal contritiõe vltima. Et conficiantur cum aqua mellis ꝛ capiatur lauatiuum vt est dictum in alijs medicinis fortibus.

ℂ In oibus aũt istis. xviij. septimanis capiatur semel i. x. diebus. ʒ. j. ß. optime tyriace cum. ℥. j. aq̃ mellis. vij. horis ante cibũ. ℂ Itẽ in reliquis diebus de mane sumat tyriacã Tiriaca dyatesseron que est. ℞. gentiane baccaꝝ lauri mirrhe ari Dyates/ stolog. ro. añ. ℥. iij. mellis dispumati lib. ij. confice simul in seron. forma electuarij: sumat. ʒ. j. pro vice q̃tuor horis ante cibũ cum. ℥. j. vini grossi dulcis. s. cocti. ℂ Et est vehementer cõueniens frequẽter sumere de mane tribus horis ante cibũ de hac medicina. ℞. auri purissimi. ʒ. iij. balsami electi. ʒ. j. mirre rubee: ꝛ clare aloes epatici thuris minuti laudani puri non sophisticati: añ. ʒ. ij. camphore. ʒ. ß. pistent pistandar ꝛ limentur limiẽda subtilissime: ꝛ incorporẽt oĩa cum balsamo ꝛ oleo mandragorino: ita ꝙ hẽat formam electuarij ꝛ reseruet in vase argẽti puri bene obturato: ꝛ sufficit. ʒ. ß. pro vice cum vino dulci cocto vsq3 ad. ℥. j.

Vomit⁹ ¶ Semel aũt in septimana oȝ vomere post cibũ: ⁊ comedat ꝑmo carnes bonas: ⁊ pingues ⁊ ferculũ pingue factũ cuȝ brodio galline ⁊ sale: ⁊ cũ porris: aut cepis coctis in eo: ⁊ sit cibus bñ salitus: ⁊ comedat festinãter non multũ masticãdo: ⁊ bibat de vino dulci copiose. Et postq̃ȝ est cibatus bibat hũc syr. ℞. radicũ raffani lib. j. sinapi. ℥. j. fac bulliri in lib. vj. aq̃ quousq̃ȝ redeat ad lib. j. cũ ℥. j. aceti postea coleť ⁊ addať mellis despumati lib. iij. bulliãt sil' quousq̃ȝ habeãt spissitudinẽ debitã syr. ⁊ bibať cũ medietate sui de aq̃ tepida. ℥. iij. ꝓ vice statim post cibũ supradictũ. Postea surgat ⁊ ambulet ꝑ domũ: ⁊ voluat se supra lectũ ꝑuo spatio. Postea imposita pẽna faciat q̃ vomat: ⁊ pro illa die non comedat vsq̃ȝ ad horam cene: ⁊ in cena comedat pullos.

Balneũ ¶ Item in diebus in q̃bus sumit medicinam solutiuã siue fortem siue debilẽ nõ balneeť: sed qñ nõ sumit medicinã solutiuã neq̃ȝ stomaticã: tunc balneeť: s'm modũ suprascriptum in regimine. Sȝ ipse nõ oȝ coopiri in balneo ad hoc vt recipiat acrẽ frigidũ per anhelitũ. Et q: iam est sufficiẽter purgatus oȝ fricari in balneo oĩ vice cum farina fabaꝝ: ⁊ farina ciceꝝ ⁊. xx. pte sui de sale nitro: ⁊ postea lauari cum aq̃ tepida. Et postq̃ȝ a balneo egrediť q̃nq̃ȝ inungať: precipue in locis in q̃bus non apparẽt pustule cũ oleo violato habẽte aliq̃d de camphora: qd̃ sit valde calidũ. ver. g̃. ℞. olei violati. ℥. iij. camphore. ʒ. j. icorporenť optime in mortario frigida: ⁊ postea calefiat: ⁊ inungať ꝓcipue in locis in q̃b⁹ nõ apparẽt pustule. Loca aũt in q̃bus apparẽt pustule inun-

Ung^m ad pu- stulas. gãtur cũ h⁹ vnguẽto. ℞. serpẽtẽ vnũ nigrũ: ⁊ abscindatur caput ei⁹: ⁊ cauda: postea excorieť: et ponať in vase terreo vitreato: et fundať sup ipm aceti fortis vini. ℥. viij. aq̃ lib. j. radicis dragõthee. ℥. iiij. decoquanť lẽtissimo igne quousq̃ȝ carnes serpẽtis sepenť ab ossibus: postea remoueãtur ossa ⁊ coleť totũ cũ pãno optime exprimẽdo: et colatura reseruet' in vase vitreo. Ex hoc ergo inungať loc⁹ q si fuerit pilosus abradãtur ꝑmo pili. ⁊ hoc fiat trib⁹ diebus: ⁊ postea i sequẽtib⁹ dieb⁹ post balneũ ista loca epithimenť cum epithimate qd̃ infra scribã hoc ordine reseruato. ¶ Q: ꝑmo in balneo fricenť loca cũ farinis suprascriptis: postea lauenť loca infecta cũ hac decoctiõe. ℞. fenugreci. ℥. ij. aq̃ li. iij. saponis albi. ʒ. ij. bulliãt sil' lẽto igne vsq̃ȝ ad ꝯsumptionẽ tertie ptis: et postea cũ hac lauẽtur loca cauẽdo ne intra oculos ingrediať. Postq̃ȝ aũt a balneo egrediť laueť iteꝝ locus talis infectus cũ decoctione balaustiaꝝ et extremitatũ rubi. postea exiccenť et epithimenť cũ isto epithimate. ℞. mirabo. nigroꝝ et emblicoꝝ aã. ℥. j. cõburãtur bñ cũ. ℥. j. gallaꝝ: et ꝯficiãtur cum aceto: et liniãtur super locis infectis.

Caro ser- pentũ ⁊ modus vtẽdi q̃n- cuplex. ¶ Et q: puto bonum eẽ q̃ anteq̃ȝ trãsiret estas vel saltem totus mẽsis septẽbris si nõ videt cum reliq̃s medicinis bonum melioramentum qd̃ experireť vsum serpẽtum. Ideo describam sibi modum quo oȝ vti eis: ⁊ vsq̃ȝ ad quid.

¶ Unus ergo modus est iste. ℞. serpentes q nascuntur in montibus: ꝓcipue longe ab aquis: ⁊ in hac nostra patria debẽt esse flaui coloris: ⁊ hñt caput planum: et sunt grossi in medio. Et si hñt ventrẽ albũ sunt meliores: ⁊ hñt curtaȝ caudã et sunt de loco sicco longe a palude et aquis: et si habent pares dentes in ambabus mãdibulis sũt meliores: ⁊ tunc statim abscindãtur capita coꝝ: et infra ꝑ tres digitos: et ita cauda: et ꝑmittať fluere sanguis et ille de eis q est fortioris agitatiõis: et a quo plus fluit sanguis est melior: cui sceret' ergo postea et bñ laueť: et ponať in olla noua vel in lebete: et ponať cũ eo. M. j. porroꝝ tritoꝝ: et aliq̃d de aneto: et paꝝ de oleo: et aliq̃d parũ de aceto et de sale q̃ntitas sufficiens: et q̃d parũ de pipere et galãga: et bulliãt simul quousq̃ȝ carnes ab ossibus sepenť: et si bulliret cũ eo vnuȝ pipionẽ esset delectabilior et nõ minus vtilis: et hac decoctione facta comedat paniẽs carnes illas serpentis cũ pauca mica panis. Et bibat sufficienter de brodio: et incipiat ꝓ sumere nõ multã q̃ntitatem. verbi. g̃. ℥. ij. vel. iij. dictaꝝ carnium: et mediã scutellã de brodio: et bibat aliq̃d de vino odorifero: vel si vult icipiat a minori q̃ntitate. Et oȝ totiens hoc reiterare in horis debitis suaꝝ comestionũ q̃ incipiat inflari ⁊ incurrere perturbationes sensuum: et tunc dimittať vsus carniũ et brodij serpẽtum: et redeat ad regimen suprascriptũ nõ comedendo multum pro vice. Nã q̃ntitas ista bitur tãtum de cuti illa inflata cadet. Et remãebit cutis noua et mollis: ⁊ postea redeat ad dietã suprascriptã: et dimittat serpentes et medicinas solutiuas: sed vtať sepe. s. ter in mense optima tyriaca vel metridato sumendo. ʒ. j. ß. q̃nq̃ȝ horis ante cibum cum. ℥. j. vini decoctionis passularum.

¶ Et q: forte in hac estate non hẽbit facultatẽ comedendi viperas adeo post illas. xviij. septimanas posset venire ad. bibendum vinum de serpentibus loco comestiõis viperarũ qd̃ fit hoc modo. Accipiãtur tres serpentes decolati et euiscerati ⁊ ꝑparati mõ superius dicto ꝓ decoctiõe: et bulliant in. xl. lib. vini donec sint bene cocte viperete: separet' caro ab ossibus: et vinũ ita cal'm cum esset q̃ntitate alterius vini simul: non tñ bullitũ cũ viperis ponatur in vegete: et fit vinũ odoriferũ albũ et ꝯsuetũ reseruet'. De quo vino oȝ sumere in prãdio et in cena: et totiens bibat q̃ incipiat aut turbare in sensu: aut iflari: et tunc dimittat vsum isti⁹ vini. Vinum serpẽtũ ⁊ mod⁹ fiendi.

¶ Terti⁹ modus vtendi serpẽtibus est magis abhominabilis et minus ꝯsuetus: sed tñ scriptum est a nostris doctoribus. ℞. serpentem vnum nigrum: et excorietur modo supradicto: et sepeliať in terra donec in eo fiãt vermes: deinde recipiatur cum vermibus suis: et exiccetur in sole vel cum lento igne et reseruetur: et detur de isto tribus diebus vno post alium. ʒ. j. pro vice in aurora cum syrupo de melle vel cum aq̃ mellis ꝯplete decoctiõis. ¶ Quartus modus vtẽdi serpẽtibus est cum syrupo: et ꝯuenientior iudicio meo i hac dispositione et est iste. ℞. seminum et florum fumiterre folliculoꝝ sene mirabolanorum indorum et citrinorum aã. ℥. ß. polipodij epithimi: aã. ℥ ij. violarum. ʒ. j. ß. cimini anisoꝝ seminis feniculi: seminis aneti: aã. ʒ. ij. piperis galãge. çin. aã. ʒ. j. serpentes ꝑparati modo superi⁹. d. s. decolati et euiscerati et excoriati bñ loti cũ vino et sale: vl' aq̃ et salsa tanta q̃ sit q̃ntitas serpentum lib. ij. bulliãt omnia simul cũ sufficienti q̃ntitate salis ac si carnes coquerẽtur quousq̃ȝ remaneat de aq̃ lib. iij. et serpẽtes sint ita discocti q̃ caro ab ossibus seperetur: postea coleť: et exprimatur bñ totũ: et in colatura addať çucchari albissimi lib. iij. et iteruȝ reducãtur ad ignẽ: et bulliãt simul quousq̃ȝ hẽant spissitudinẽ syrupi debẽtis ꝑ totum annũ reseruari. Iste sy. põt seruari ꝯtinue ꝑ annũ in vigore suo: et qñ appareret ei vel medico presenti q̃ deberet vti medicina serpentũ vtendo cibis et potib⁹ vt est scriptum in regimine: oȝ de mane incipere et bibere. ℥. ij. huius syrupi cum. ℥. ij. aque buglose: aut decoctionis lupullorum vel capilloꝝ veneris recentiuȝ in aurora: et nõ comedere vsq̃ȝ ad q̃tuor horas. Et si videt q̃ bene toleret istam q̃ntitatem potest addere vsq̃ȝ ad. ℥. iij. ita q̃. ℥. iij. sumãtur in vice vna cum eq̃li q̃ntitate aque buglose: et istud perseuerare totiens q̃ appeat corpus inflari: et ipse perturbari in rõne: et tunc oȝ dimitti vsus istius syrupi: et redire ad regimẽ scriptum in principio: subtiliãdo in cibuȝ quasi ad medietatem consueti quousq̃ȝ videať excoriari cutis: ⁊ tunc paulatim redeat ad regimẽ sanoꝝ. ¶ Quint⁹ modus est. ℞. serpentũ supradicto modo preparatoꝝ lib. ij. porrorum. ℥. vj. aneti. ℥. iij. salis. ℥. j. aque q̃ntum sufficit: bulliant simul ad serpentum decoctionem integrã: ⁊ q̃ remaneant aq̃ lib. iij. deinde tolle serpẽtes: ⁊ tolle carnẽ dimissis ossibus: ⁊ pisteť subtiliter: ⁊. ℞. spẽꝝ rosate nouelle descriptione Nicolai. ℥. ij. spẽꝝ triasandaloꝝ. ℥. j. ꝯmisceantur cũ dictis carnib⁹ pistãdo in mortario optima cõmixtiõe: et postea de brodio dictoꝝ serpentum cũ lib. iij. çucchari simul bulitis fiat syrupus spissus et sufficiẽter coctus: q syrupus simul cum dictis carnib⁹: ⁊ spẽbus sufficienter incorpore-

turit:ita ꝙ fiat ad modū electuarij:de quo sumat oi mane ꝑ
ʒ.j. ⁊ si nō videt se alterari sufficiēter pōt addere ⁊ sumere
ꝓ vice vsqꝫ ad.ʒ.ij.vel.iij.q̄tuor horis ante prādiū bibēdo
paꝝ vini odoriferi.Q̄, si magis delectaret eū posset facere
dictū sy.tñ coq;⁊ ꝯmiscendo cū carnib⁹ ꝑdictis:⁊ spēbus
ꝙ fieret ꝯfectio sicca in morsellis. Sed mihi vr̃ ꝙ ꝯfectio
mollis in forma electuarij est multū vtilior.¶ Plures alij
possent imaginari modi vtendi serpētibus:sed isti vidētur
mihi magis sibi ꝯuenientes:ꝑcipue primus:⁊ vltim⁹:po/
tius in forma electuarij vltimus q̄ꝫ in forma solida.¶ Pre
ter illa vlia opꝫ attendere ꝑmo ad purgādas superfluitates
capitis cū caputpurgijs:⁊ gargarismis hoc modo. Prio
Caput/purgia. dum apparēt nares humide fiat hꝫ caputpurgium.℞.ce/
lidonie nasturtij piperis longi stafisagrie nucis mus. pule/
gij.oium.añ.ʒ.j.succi agni casti.ʒ.ix.misceāt:⁊ ꝺcoquant
donec ispissēt ad modū syrupi.deide colet ⁊ reseruet in va
se vitreato:⁊ ifundat tēta de cotto i isto caputpurgio:⁊ po
nat vsqꝫ ad supmū narium:⁊ cū ꝑ horā tenuerit abijciat:⁊
traijciat ꝑ nares postea aliqd ꝺ lacte:⁊ de ꝺcoctōe lactuce.
Garga. ¶ Gargarismata āt debēt eē ꝑ cū abstersiuis:⁊ ꝑcipue pp
duas pustulas quas hꝫ in ore ⁊ in lingua hoc mō.℞.ordei
furfuris:ficuum siccaꝝ.añ.ʒ.j.aristologie ro.ʒ.ij. bulliant
oia in lib.j.aq̄ quousqꝫ remaneat lib.j.lento igne. Postea
colet ⁊ addat mellis ros.colati lib.ß.⁊ cū illo fiat gargaris
ma gargarizando ꝑmo tribus vicibus. Postq̄ꝫ āt hoc mō
gargarizauerit:gargarizet vinum granatorum: in cuius
lib.j.bullierit.ʒ.j.sumach:⁊ gallarum.ʒ.ß.
¶ Sꝫ pro illis pustulis q̄s hꝫ:ꝑcipue ꝓ quis satis dictum
est superi⁹:ꝓ magis āt attendat hoc ꝙ aliq̄ eaꝝ sunt vlce
rate ⁊ aliq̄ nō:⁊ non vlceratarꝫ quedā sunt supputate:⁊ q̄/
dam nō.ille igitur q̄ non sunt vlcerate neqꝫ supputate post
exitū a balneo:⁊ in dieb⁹ in qb⁹ non vtit balneo inungant
cū isto vnguēto.℞.radicū dragonthee.ʒ.iiij. rasure lardi
porcini.ʒ.ij.coquant sil quousqꝫ radices sint bñ cocte:po/
stea radices bñ pistent cū eq̄li pondere de assungia porci/
na:⁊ fiat vnguētū de quo iungant dicte pustulē.¶ Ille vō
pustule q̄ sunt supputate:⁊ ꝑ se nō aperiūtur:aperiātur cū
ferro:⁊ ꝑmittat currere putredo ex eis. Et tunc restat vna
ꝯsideratio:⁊ pustulis apertis:⁊ in quibusdā eaꝝ apparet
caro bona:neqꝫ apparet pruritus neqꝫ corrosio:⁊ iste obēt
cum vnguētis incarnatiuis:sicut.v.g̃.vnguentū palmeon
vel vng'' triafarmacon vel cū vnguento magistrali qð fit
hoc mō.℞.litargirij albi.lib.j.plumbi adusti lib.ß.thucie
alexādrine decies extincte in lacte asine.ʒ.ij.pistent subti/
lissime ⁊ cicotriconizent cū syndone:postea ponāt in mor
tario:⁊ ifundātur olei rosati ⁊ aceti vini albi añ.ptes equa
les:⁊ incorporent paulatim cū predictis puluerib⁹ quous
qꝫ totum appareat:sicut mel currēs postea ponant ad ignē
⁊ bulliāt lentissime ꝯtinue agitādo cū spatula de ligno sali
cis quousqꝫ sit sufficiēter coctū:⁊ optime incorporatum:⁊
cum illo supposito curent vsqꝫ ad ꝯsolidationē vel cū alio
ꝯsolidatiuo ſm ꝯsiliū ꝑntis medici. ¶ In illis āt pustulis
apertis in qbus appet caro mala vel pruritus pōt apponi
vng'' supradictū de dragontea:⁊ si nō sufficit ꝯmisceat cū
eq̄li mēsura vnguēti egyptiaci descripti a Mesue.¶ Q̄, si
non sufficienter abstergunt cauterizetur locus cum viridi
eris tartaro sale armoniaco:⁊ sale vino añ.partib⁹ equali
bus.q̄ puluerizent ⁊ ꝯmisceant cū aceto ita ꝙ fiāt ad mo/
dum paste:⁊ supponant vlceribus illis ꝓuidēdo cuꝫ astu/
tia ꝑntis medicine virtus cauterij transeat ad loca sana:⁊
postea mundificet locus a crusta:⁊ curet cum vnguēto su
pradicto de litargiro.vel si cauterium potentiale timeat:
ponat aristologie longe radix ſm q̄ntitatē loci cauterizā/
di in oleo feruenti:⁊ postea ita feruens superponatur loco
quousqꝫ veniat ad carnem sanā:⁊ remota crusta curet cuꝫ
vnguēto supradcō de litargiro vel similibus.¶ Q̄, si ista om
nia nō ꝯtulerint opꝫ vltimate venire ad cauteria que fiunt
cum ferro ignito:⁊ melior modus ⁊ efficacior est ꝙ in ca/
pite fiant qnqꝫ cauteria:vnum super ꝯmissura coronali pa
rum supra versus mediū capitis:scdm in extremitate fron
tis vbi terminantur capilli:sed in loco capillorum duo su/
per duo cornua capitis:⁊ quintum in parte posteriori iux/
ta extremitatem ossis capitis parum supra. Et debent illa
cauteria aut in vice vna aut in pluribus peruenire vsqꝫ ad
os.⁊ chirurgicus post discoperturā ossis leuiter dꝫ tāge
re os cum ferro ignito:ita ꝙ squāma vna postea remouea
tur:⁊ preter ista qnqꝫ ponat cauterium in directo splenis
qð solum pertrāseat cutē:sꝫ qr in nostro īfirmo iam sunt i/
fectiones māifeste in locis supradictis si necessitas cogit fi
ant cauteria minuta.vnum sup extremitate nasi:duo super
duas maxillas:duo sup spondilibus colli:sex sup spondili
bus dorsi:vnū ꝓfundū sup nodum caude:duo sup cubitis
duo super genibus:duo sup calcaneis: ⁊ duo sup anchis.
Et q̄libet iunctura manus:⁊ q̄libet iunctura pedis reqrit
vnū paruum nō penetrās nisi cutem: ⁊ dimittātur aperta
ꝑ mensem:⁊ postea consolident cū vnguento suprascripto
de litargiro.¶ Dꝫ āt diligens medicus ꝑ̄ ſua solerti pru
dentia scdm ꝙ videt fortem vel debilē ipressionē esse reruꝫ
q̄ approximant aut bonā infirmi tolerātiā vel malā meti/
ri iudicio estimatiuo arbitrario numeꝝ vicū:⁊ frequentiā
⁊ q̄ntitatem ꝯtinuā reꝝ approximādaꝝ:⁊ qn̄qꝫ diminuere
sꝫ ꝙ sibi vr̃ q̄m certa rei q̄ntitas in morbis necessaria:nec
calamo scribi:nec lingua ꝓferri pōt:q̄ vna res maxie facit
hāc arteꝫ nostrā arbitrariā ⁊ ꝯiecturariuā. ¶ Et quātum
ego animo comprehēdere valeo si quo mō iste dēat libera
ri vel ꝯualescere illud erit ex obseruatione predictaꝝ rerū
scriptaꝝ. Impetrato semꝑ prius summi conditoris auxilio
ad quod auxilium impetrandū in cuiuslibet medicine vsu
vel alterius auxilij horror quantum possum.

¶ De assaphati ⁊ botbor faciei. Consilium. 101.

Ste nobilis Cācellarius magnifici Ardigioni patitur i fa
cie dispositionem compositā ex assaphati: et
botbor lacteis:⁊ est assaphati vtplm̃ sicca: lꝫ
quandoqꝫ parum quid habeat humiditatis:
⁊ venit hac intētione vt hēat consilium:⁊ ideo ponam īfra
regimē cum vsu medicinarum incipiendo ab aere.
¶ Debet vitare aerem vehementer frigidum:⁊ etiam ve/ Aer
hementer cal'.sed dꝫ declinare ad leuem caliditatem cū hu
miditate vt pori cutis aperiantur.
¶ Exercitiū vō dꝫ eē stō ieiuno:⁊ precipue in quo laborēt Motus.
ptes inferiores:⁊ si tale exercitium nō habuerit faciat sibi
fricari crura coxas:⁊ nates ⁊ spatulas ⁊ brachia omni die
anteq̄ꝫ surgat a lecto in mane:⁊ hoc q̄si per mediā horā: ⁊
ita fortiter vt calefiāt membra ista.
¶ In cibis vō dꝫ cauere oēm cibum dulcē multū:sicut fi/ Cibi
cus et dactylos et ꝯfectiones de melle ⁊ oia amara:⁊ om/
nia acutū:sicut alleū ⁊ cepe ⁊ raffanos ⁊ eruchā ⁊ sinapiꝫ
⁊ aromata:⁊ vina potētia:⁊ silia:et dimittat oē salsuꝫ:imo
si poſe est dimittat sal oino:⁊ sit acetosum vehemētis acē
tositatis:⁊ sit contentus rebus insipidis boni nutrimentis
sicut ver.g̃.carnes bone recentes pullorum:⁊ caponuꝫ
⁊ vitulorum puorum lactentium:⁊ castratorum annualiū
et perdicum:sed dimittat carnes siluestres ⁊ salitas ⁊ gros
sas ⁊ anseꝝ et anatū ⁊ pipionū.¶ Et pōt sumere oua galli Oua
naruꝫ recētia:⁊ lac ꝑ̄sertim capraꝝ vel asinaꝝ:sed si lac dꝫ Lac
sumere:sumat ipsum stō ieiuno:⁊ non comedat post ipsuꝫ
nec dormiat:nec multū laboret nisi sit bñ digestum qð erit
in q̄tuor vel quinqꝫ horis. ¶ Et ꝓ ferculis suis sumat far Fercula
vel ordeū vel spinachiā lactucā:endiuiā:portulacā:buglo
ssam et acetosam:et dimittat caules ⁊ rapicias et napones
et milium et risum:et tamē non multuꝫ comedat de carni
bus ⁊ ouis:imo minus q̄ꝫ in sanitate de tertia pte.

Pisces ¶ Et pisces põt comedere puos boni odoris: hñtes squa
Fructus mas elixas. ¶ Et de fructib⁹ sumat paucã q̃titatem: tñ
toleraẽ q̃ capiat poma cocta: ⁊ q̃ comedat pruna añ cibũ siue sicca siue recẽtia bñ matura ⁊ g̃nata muçaſ: ⁊ pira cocta post cibũ ⁊ citonia: ſ3 ficus ⁊ nuces ⁊ mora celsi ⁊ vuas ⁊ oẽs alios fruct⁹ dimittat: ⁊ põt sumere sparagos.

Pot⁹ ¶ In potu sit contentus vino albo: aut cirolo paucifero: ⁊ in estate temperatur cum aqua.

Sõnus ¶ Et dz dormire capite bñ eleuato: ac si eẽt quasi sedẽdo: ⁊ corpe mediocriter cooperto: ⁊ sup latere magis sano: ⁊ melior somnus est in nocte: aut in mane ante cibum: ⁊ suffi ciunt sibi septem hore vel parũ plus in die naturali.

Can. ¶ Et dz q̃ oi die hẽat bñficium vẽtris: ⁊ si alr̃ nõ p̃t iuueẽ cũ clysteri vel cũ reb⁹ q̃s dicã ifra cũ loq̃r de medicinis.

Anime accĩtia. ¶ Et caueat ab ira ⁊ tristitia: ⁊ gẽitu: ⁊ bñ spet ð se si leteẽ

Fleñia. Ueniendo ad medicinalia opz p̃mo incipere a flo bothomia ex vena capitis in brachio dextro: ⁊ fiat prope curuaturam cubiti ⁊ non in manu: ⁊ sufficit euacuare quatuor vel. v. ℥.

Digõ ¶ Postea purget sumẽdo prius hũc syrupũ. ℞. sy. de epithimo. ℥. iiij. sy. de fumoterre. ℥. ij. aque buglose: aque lupuli añ. ℥. vj. ⁊ est syrupus pro quatuor vicibus.

Eũo ¶ Sũpto syrupo recipiat hãc medicinã. ℞. mirabolanorũ citrinoꝝ ⁊ indoꝝ. añ. ʒ. vj. ɔtundanẽ grosso mõ: ⁊ infundanẽ in. vj. ℥. seri caprĩ cũ. ʒ. ij. epithimi p̃ diẽ integrã: deinde coleẽ: ⁊ addaẽ agarici reubarbari. añ. ʒ. ſ. diagridij gra. j. spice salis gẽme. añ. ℈. ſ. fiat medicina: ⁊ sumaẽ duab⁹ horis añ diẽ. ¶ Trib⁹ aũt dieb⁹ post medicinã faciat flomiã de vena q̃ est in fronte ⁊ extrahat circa. ℥. ij. sanguis. ¶ Et sequẽtib⁹ dieb⁹ de. xv. dieb⁹. s. xv. dieb⁹ longe a flomia frõtis scl: ⁊ post in fine alioꝝ. xv. secũda vice scl̃ sumat vsq̃ ad vnũ mẽse3 hũc potũ in aurora. ℞. aq̃ lactis. ℥. viij. succi fumiterre recẽtis. ℥. iiij. ĩfundanẽ in eis epithimi. ʒ. ij. mirabolanoꝝ citrinoꝝ: ⁊ idoꝝ. añ. ʒ. iij. salis gẽme. ℈. j. ⁊ teneatur ita p̃ diẽ: postea coleẽ: ⁊ bibaẽ in mane i aurora. ¶ Alijs aũt dieb⁹ q̃ sunt intra istos. xv. oi mãe sumat hũc potũ ℞. aq̃ casei. ℥. iiij. epithimi. ʒ. j. ſ. exprimaẽ in mãe ⁊ bibaẽ: ⁊ si nimis cũaret oi die interponat vnum diem quietis.

¶ Trãsactis aũt post flomiã frontis q̃busdã dieb⁹ liniatur facies cũ isto linimẽto q̃d ei ɔuenit si dispõ sit sicca nõ emittẽs virulẽtiã humidã. ℞. succi blete. ℥. iiij. mellis. ℥. iij. dragagãti puluerizati. ʒ. ſ. ɔmisceanẽ optime adinuicẽ: ⁊ fiat linimẽtũ. ¶ Et si videaẽ q̃ nõ dz ɔferre: q̃ nõ hẽat melioratione in capite. viij. dieꝝ circa loca: ⁊ in loco pariẽte in diuersis ptib⁹ apponanẽ sanguisuge parue: ⁊ capita pua hñtes ex bona aq̃: ⁊ p̃mo bene lote sex vel octo: ⁊ pmittaẽ ipleri: deinde pulueriçeẽ sal: aut cinis circa eas ⁊ cadẽt: postea sugaẽ locus aliq̃ztulũ: ⁊ abluaẽ bñ loc⁹ cũ aq̃ tepida. Q3 si nõ ɔfert fiat hoc emplr̃m. ℞. fustiũ celidonie vel succi eius gallaꝝ aristologie: corticis granatoꝝ: ⁊ litargirij. añ. ptes eq̃les: puluerizenẽ oia: ⁊ ɔficianẽ cũ oleo amigd. amaraꝝ: ⁊ pauco aceti: ⁊ fiat ad modũ emplastri: ⁊ hoc vz tam in humida q̃z in sicca. ¶ Q3 si vt vehemẽter mala ⁊ pfunda bonũ est q̃ inungaẽ p̃mo post lauationẽ cum aq̃ tepida cũ vnguẽto egyptiaco descripto a Mesue vno vel duobus dieb⁹ vel trib⁹ quousq̃ veniat ad ptẽ sanã: deinde apponatur emplr̃m supradictũ. ¶ Et opz q̃ saltẽ oi sero ante cenã exceptis dieb⁹ in q̃bus flobothomaẽ: aut sumit medicinã forte q̃ igrediatur balneũ aque dulcis in tina in qua aqua fuerint decocte malua ⁊ violaria: ⁊ nõ sit cal'm nisi q̃ztum delectat: ⁊ moretur ibi circa quartã ptem hore: ⁊ lauet i eo faciem. ¶ Et ɔfert etiam hẽre cãcros viuos: ⁊ pistare eos cum aliq̃ta q̃titate maiorane: ⁊ exprimere succum: ⁊ illũ succum traijcere p̃ nares in mane multis vicib⁹: ⁊ hec duo vltima opz obseruare siue assaphati fuerit humida siue sicca: ⁊ similiter omnia dicta supra de flobothomia syrupis purgationibus ⁊ sanguisugis.

¶ Si aũt assaphati esset humida: q̃ emitteret ex pustulis suis virulentiã linimẽta fint hoc mõ. Primo icipiat fricari in mãe cũ sale ⁊ acetozita q̃ ifundaẽ salis. ℥. j. alum. iameni ⁊ alu. roche añ. ʒ. j. in. ℥. iiij. aceti postea madefiat spõgia in dicto aceto: ⁊ fricet sup loco in mane ⁊ in sero ante cibũ. ¶ Et liniaẽ postea cum hoc linimẽto. ℞. cbutie ablute: carte combuste. añ. ℥. ſ. distemperenẽ cum aceto forti vel cum succo acetositatis citri ita q̃ fint ad modum vnguenti: ⁊ liniantur post fricationem sup loco quousq̃ consolidetur. ¶ Et fortius ad ɔsolidãdum est hoc. ℞. litargirij scorie argenti amigd. amararum adustaꝝ rubee tinctorum. añ. ʒ. j. ɔficiantur cum aceto ⁊ oleo rosato: ⁊ liniatur super facie3: ⁊ ista puto cum Dei laude sibi sufficere.

¶ De impetigine assaphati. Consiliu3. 102.

Iste nobilis armiger patiẽ ipetigines ⁊ assaphati dissemi natas q̃si p̃ totum ambitũ corporis: que q̃nq̃ sunt sicce cũ crustis ⁊ furfure: q̃nq̃ aũt emittũt virulentiã: ⁊ est antiq̃ egritudo: ⁊ homo annorum quasi. xxxviij. colericus: ⁊ verisimile est q̃ si seruet regimen nõ incidet lepram: ſ3 si erraret in dieta: adueniente senectute: non esset sine illo periculo: ⁊ ideo dabimus consilium sibi: sperando in altissimo.

¶ Debz vitare aerem vehementer frigidum: ⁊ vehementer calidum: sed debet declinare ad leuem caliditatem cu3 humiditate vt pori cutis aperiantur. Aer.

¶ In cibis võ dz cauere oẽm cibũ dulcẽ multũ: sicut ficus ⁊ dactilos ⁊ ɔfectiones de melle: ⁊ oĩa amara: ⁊ oĩa acuta sic allea ⁊ cepe ⁊ raffanos ⁊ eruchã ⁊ sinapi ⁊ aromata: ⁊ vina potẽtia ⁊ filia: ⁊ dimittat oẽ salsum: imo si possibile ẽ dimittat sal oĩnoꝛ sil'r acetosu3 vehemẽtis acetositatis: ⁊ sit ɔtẽtus reb⁹ ĩspidis boni nutrimenti: sicut vbi gra. carnes bone recẽtes pulloꝝ ⁊ caproꝝ ⁊ vituloꝝ paruoꝝ lactentiũ: ⁊ castratoꝝ annualiũ ⁊ p̃dicum: ſ3 dimittat carnes siluestres ⁊ salitas ⁊ grossas ⁊ anseꝝ ⁊ anatum ⁊ pipionũ. Cibi

¶ Et põt sumere oua gallinaꝝ recẽtia ⁊ lac ɔsertum caprarum vel asinaꝝ: sed si lac dz sumere sumat ipm stomacho ieiunoꝛ ⁊ non comedat post ipm nec dormiat: nec multum laboret nisi bñ digestum: q̃d erit in quatuor vel. v. horis. Lac

¶ Et pro ferculis suis sumat far vel ordeum vel spinachiã lactucã endiuiã portulacã acetosellã buglosam: ⁊ dimittat caulea ⁊ rapicias ⁊ rapas ⁊ napones ⁊ pastinacã ⁊ capparea ⁊ milium ⁊ risum et potest vti in ferculo cucurbita. Fercula

¶ Sed de carnibus comedat recẽtes et iuuenes: ⁊ caueat a columbis ⁊ anseribus ⁊ anatibus: ⁊ nõ comedat sanguinem nec carnes salitas nec nimiam pinguedine3: ⁊ potius sumat eas elixas q̃z assas. ¶ Et oua põt sumere: sed ea sumat non multum cocta neq̃ preparata cu3 caseo. ¶ Et potest comedere pisces paruos recentes habentes squamas boni odoris elixos: ⁊ vitet vsu3 olei: et butyri et multe pinguedinis. ¶ Et de fructibus potest sumere poma et pira ⁊ persica: sed de istis sumat paruã q̃titatẽ: et põt sumere pruna ante cibum siue sicca siue recentia ⁊ granata muça siue acetosa ⁊ citonia: sed ficus ⁊ nuces ⁊ mora celsi dimittat: potest aũt castaneas sumere: ⁊ loco capparoꝝ põt sumere spagos et lupulos: et nũq̃ nimis cõedat neq̃ mĩrũ bibat. Carnes Oua Pis F

¶ Et in potu sit ɔtentus vino albo aut crisollo paucifero: et in estate temperetur cum aqua. P

¶ Et debet dormire in nocte potius q̃z de die aut in materie ante tertias: et sit somnus capite bene eleuato: ⁊ corpore bene cooperto super altero laterum: ⁊ sit ad minus. 7. horam in die naturali. S

¶ Et dz q̃ oi die hẽat bñficiũ vẽtris: ⁊ si nã nõ r̃ndet comedat in mane ferculũ factũ de mercuriali cũ brodio carniũ: aut ð volubili maiori: aut ð extremitatib⁹ lupuloꝝ: ⁊ sit ferculũ satis magnũ: ⁊ ista duo sũt valde vtilia: aut faciat clistẽ. C

¶ Caueat ab ira: et rixa et coitu.

Aie accñia. **Ueniendo** ad medicinalia ꝑ oȝ facere flobomiam de vena basilica dextri brachij euando a sex vsqȝ ad octo. ℥. sanguinis: ⁊ bonum esset ꝙ fieret i duabus vicibus interponēdo vnā horā inter vnaȝ vicē ⁊ aliā ⁊ in totum euando circa. viij. ℥. ⁊ faciat ꝙ in mane ante flobotomiā habeat beneficium ventris.

Flōmia. ¶ Et postea oȝ purgari sumēdo prius hūc syrupum. ℞. sy. Digō de epithimo: syrupi de fumoterre: syru. violati. aā. ℥. iij. aq̄ buglose: aque endiuie: aque lupuli. aā. ℥. vj. ⁊ est syru. pro sex vicibus: oȝ sumi calidus in diluculo.

Eūo. ¶ Sequenti die capiat hāc medicinā. ℞. ɔfectiōis hamec ʒ. iij. ʒ. pulpe cassie recētis. ℥. j. distemperent cū decoctiōe violarum prunoꝝ folliculoꝝ sene: passulaꝝ ⁊ liquiritie: ⁊ observet hac die debitum regimen medicinarum.

¶ Sequēti die post medicinā faciat clistere lauatiuū cum aq̄ ordei. ℥. iij. mellis rosati colati ℥. ij. olei violati. ⁊ postea expectādo trib⁹ dieb⁹ faciat fieri balneū in tina ex aq̄ dulci decoctiōis malue ⁊ violarū: ⁊ ibi balneet ꝑ q̄rtā ptē hore postea faciat poni vētosas duas in spatulis: duas i narib⁹ duas in coxis: ⁊ duas in brachijs cū scarificatione: sȝ fiat nō multū pfunde ita ꝙ suo iudicio iter oēs vētosas extrahant q̄si. ℥. viij. sanguis. ⁊ post hoc quiescat ꝑ duos dies. deinde oi mane recipiat hūc potū. ℞. lactis si pōt eē caprini. ℥. viij. epithimi. ʒ. j. ʒ. sene. ʒ. ʒ. ifundant iste res in aq̄ lactis ꝑ 6. horas vel vsqȝ mane: ⁊ tūc calefiat ⁊ coletur: ⁊ bibat totū: ꝙ si nimiū operet dimittat pulueres: ⁊ sumat solū aquam

Balneū. lactis: ⁊ h̄ faciat ꝑ vnū integrū mēsem. ¶ Quo fcō faciat h̄ balneū. ℞. malue folioꝝ violaꝝ. aā. lib. x. fac bulliri in aq̄ sufficienti: ⁊ ponat ita calida ꝙ sit delectabil: ⁊ ibi moret omni die ieiuno stomacho circa spatiū vni⁹ hore: ⁊ hoc per sex vel octo dies: ⁊ postea cū p̄dictis herbis misceat ad bulliēdū ordei lib. iij. sappacij acuti lib. x. ⁊ in eo balneet vt supra.

¶ Qū āt egredit balneū cooperiat se cū linteamine calido: ⁊ ponat se in lecto: ⁊ ibi quiescat ⁊ dormiat ⁊ faciat se tergi bn̄: ⁊ qn̄ quieuit calor inungat loca vbi sunt macule ⁊ asspbori cū isto vnguēto. ℞. fustiū celidonie: aut succi ei⁹: q̄d

Vnḡ mihi magis pl; gallaꝝ aristologie rotūde corticis granatoꝝ litargirij. aā. ptes eq̄les. pulueriȝent oīa ⁊ conficiātur cū oleo amigdalaꝝ amaraꝝ: ⁊ pauco aceto: ⁊ fiat vnguentum: quo inungatur: ⁊ ita maneat vsqȝ ad aliā mane. ¶ Est et hoc aliud ɔueniēs post balneū: fricet ꝑmo locus vsqȝ vt sanguinet se ꝑmo in quibusdā partib⁹ experiat q̄ȝ in toto: vt puta in brachio: ⁊ postea inungat locus cū vnguēto egyptiaco vno vel duob⁹ diebus. deide lauet: ⁊ inungat reliquis dieb⁹ cum vnguēto suprascripto. ¶ Qꝫ si viderit se i vno mēbro sanari poterit hoc mō ad alia mēbra ꝓcedere: si āt videt ꝙ nō sanet sit ɔtēt⁹ lauatura cū balneo: ⁊ postea fricari cū spongia īfusa i aceto in quo steterit ad q̄slibet. x. lib. salis. ℥. j. aluminis iameni alumis roche. aā. ℥. ʒ. ⁊ post q̄ȝ facta est fricatio inungat cū isto vnguēto. ℞. rubie climi carte ɔbuste de papiro. aā. ℥. ij. distemperent cuȝ aceto fortis aut cū succo acetositatis citri ita ꝙ sit ad modū vnguentis et liniatur sup locis lesis: et hoc fiat vsqȝ ad sanitatem.

¶ Qꝫ si pur videt ꝙ et hoc mō in nullo mēbro recipiat itē grā sanitatē obseruet regimē supradictū: et oī anno de mēse Aprilis faciat flobotomiam de vena epatis. et postea purget: et postea ponat ventosas: et ꝑ totū mensem Maij vtat sero caprino. ¶ Et in autūno dimissa flobotomia faciat purgationē silēȝ illi q̄ fcā est i vere cū ɔfectiōe hamec et postea de. xv. dieb⁹ in. xv. dies sumat aliq̄ȝ medicinā: vt puta. ℥. j. dyasene. aut. ʒ. ij pulueris sene cū brodio carniū: et pauco sale et pipere: aut. ℈. ij. pillaꝝ de fumoterre: et faciat ꝙ omni septimana saltē semel balneet aut bis lauādo se in balneo modo supradicto: aut saltē i aq̄ pura calida. et qn̄ venit ad senectutē: paulatim dimittat flobotomiā et vētosationē: sȝ ꝑmo flomiā: et hoc sm̄ ꝙ medicus pn̄s viderit ipsum posse tolerari. ¶ Et si alia nō haberet menti saltem habeat menti purgare se semel in mense: aut in duobus mēsibus cū ɔfectiōe hamec. descriptione ꝑma: sumēdo a. ʒ. iij. vsqȝ ad. iiij. pro vice cuȝ aqua buglose: et hec putamus cū auxilio dei ad fidem promissam sibi sufficere.

¶ De morphea nigra. Consilium. 103.

Iste nobilis patitur morpheaȝ nigram: et extendit spatio multo et dilatata est valde velociter: et ex isto appet difficultas cure sue. ¶ Ad faciendū debitum nostruȝ in regimine vite faciet vt scripsi in alio consilio pro alia infirmitate.

¶ In vsu medicinaꝝ purget in isto mense sumendo oi die de mane. ℥. viij. aque lactis caprini epithimi. ʒ. j. et istud nō ꝑtermittat. ¶ Iteꝝ semel in isto mēse sumat. ʒ. iij. ɔfectiōis hamec cū lib. ʒ. aque lactis. s. hinc ad. xv. dies.

¶ Factis āt purgationib⁹. ℞. corticum radicum capparis et seminis raffani. aā. ℥. iij. pistent: et optime distemperētur cum aceto: et liniat locus morphee fricando bene: et ita teneat ꝑ totā noctem: et de mane igrediat balneū ⁊ lauetur: et hoc iteret sepe: et in die in quo hȝ ingredi balneū non sumat medicinā solutiuā: et ideo oȝ postq̄ȝ serū caprinū. xv. diebus sumpserit modo supradicto: et semel sumpserit cōfectionē hamec incipere vti hoc linimēto et balneo: et vna die balneari: et non sumere serū caprinuȝ illa die: et altera die sumere serum caprinum cum epithimo etc̄.

¶ De lentiginibus rubeis et quibusdam paruis pustullis siccis. Consilium. 104.

Hic nobilis dn̄s annoꝝ fere trigintasex: et nālr ɔplōnis sanguinee hȝ duas lētigines rubeas a pluribus annis citra et magnas: quaꝝ ꝑncipiuȝ fuit ex ɔstrictione et ɔpressiōe carnis in ludis et solatijs cum socijs: et in facie quasdā puas pustulas siccas ad rubedinem tendentes parūper duras: et abundat nūc quādoqȝ humore melācolico et humiditate ca. supflua. et itendo cum auxilio dei partim pro ɔseruatiōe sanitatis: partiȝ ad remouēdas lētigines: prim ꝓ remouēdis illis puis pustulis facere ɔsilium: et q: fortis est / fortes itentiōes: et paruos defectus nō curabo in regie reꝝ necessariaꝝ multum me extēdere: sȝ in medicinis magis laborabo: q: casus isti sunt difficilis cure et inconsuete.

¶ Incipiendo g̃ ab aere: oȝ aūt esse nō multū calidus dior sȝ appropiquet tempamēto in calore et humiditate: et cameram hēat bonā iter duo solaria lōge a malis odorib⁹ et in aere stuffe nō diu moret: et caueat a vētis et solis icēsione. Aer

¶ Exercitijs vtat tēperatis ambulādo vl' eqtādo: et alijs in qb⁹ plurimū laborēt crura et pedes caput vo paucum. Motus.

¶ In cibis caueat sibi ab omnib⁹ acutis: sicut al'ea porri cepe piper nasturcium sinapis eruca vina potentia et gingib. et sim̄: et sibi caueat a rebus melācolicis et grossis sic caro antiqua et leporina: et caules et lētes et caseus siccus et recoctus de caseo: et a rebus facile putrescētibus i sicut lac fungi et res suffocate in patellis: et pisces nō boni odoris. ¶ Et sit ɔtentus pane frumēti bn̄ pisto: conuenienter cocto et fermētato: ex optima et munda farina. ¶ Et carnibus ꝓdicū pulloꝝ et fasianoꝝ paruaꝝ auiū capretoꝝ vituloꝝ lactentiū castratoꝝ annualiū porcoꝝ iuuenū: precipue siluestriū: et reliquas vo carnes dimittat. ¶ Sanguinez vero et nimiam pinguedinem: et lac et lacticinia non laudo: nec capita interiora aialium. ¶ Ouis autem gallinaꝝ recentibus nō multuȝ coctis siue in ferculo siue ꝑ se potest conuenienter vti. ¶ De piscib⁹ vo dure carnis sumat paruos: et de mollibus sumat maiores soluȝ de squamosis nascentibus in aquis currentib⁹ vel in mari libero: et reliq̄s dimittat. ¶ De herbis vtatur lactuca borragine buglosa endiuia spinachijs. In estate et in autumno portulaca et acetosa potest vti feniculo et apio et senatiōibus et spargis: Cibi Carnes Lacticinia. Oua Pisces Herbe

capperes aut et rutam et calamentum et herbas amaras calefacientes dimittat. ℭ De fructib⁹ pōt vti piris et pomis coctis et quibusdā cerasis ante prādiū et amigdalis dulcibus et granatis dulcib⁹: et musis citoniis post cibum: sz dimittat nuces castaneas et persica. ℭ De radicib⁹: dimittat raphanellos et pastinacam rubeā et albā et alias supraipositas: potest vti rapis dulcibus et naponibus.

Fructus

Radices

ℭ In estate pt comedere cucurbitas et citrullos. ℭ De leguminib⁹ pōt vti dimittēdo oīno lētes fabas et cicera et cicerculas: miliū aūt excorticatū et risum et far et ordeum pōt comedere in ferculis coctis cū brodio bonaꝝ carniuz pinguium: vel cōditis cū lacte amigdalaꝝ et zuccaro aut oleo oliuaꝝ dulci. ℭ Et dimittat oīa salsa: sicut pisces et carnes salitas: et cōdimēta acuta cum aceto: et aromatib⁹: et nō excedat in q̄titate cibi: neq3 comedat añ aduentum famis: nec comedat cibos seinuicē corrumpētes: sicut pisces et lac.

Legumina.

ℭ Bibat vinū parū album vel aureū vel medij coloris boni odoris: et in estate admisceat ei aliquid aque.

Pot⁹

ℭ Dormiat septē horis in die nāli capite bñ eleuato in camera boni aeris vt sup dc̄: et si pōt dimittat somnū meridianū: nec icipiat somnū nisi post assumptū cibū et trāsiuerint saltē due hore: et p̄ dormiat sup dextrū lat⁹ et post pmū dormiat sup sinistro. ℭ De bñficio vētris scio nām sibi sufficienter reddere. ℭ Caueat nimiū coitum iracundiam et cogitationem et tristitiam: et ista sufficiāt de regimine.

Sōnus

Anime accñtia.

Descēdendo ad vsuz medicinalē dz in vere oī anno vsq3 ad ānū q̄dragesimū q̄rtum etatis sue in p̄ncipio aprilis facere flomiaz de vena basilica ex̄bēdo a. iiij. ℥. vsq3 ad. vj. sanguis: et vtendo in die leui comestiōe: et īde ad tres dies faciat flomiaz de vena cephalica capitis in latere sinistro: et sufficit extrahere. iij. ℥.

Flōmia.

ℭ Et postq̄ pausauerit duab⁹ dieb⁹ sumat hūc syrupum q̄tuor vicib⁹ in aurora. ℞. syrupi de fumoterre. ℥. j. syru. de endi. sy. vio. añ. ℥. ß. aque bugl. aq̄ mellisse. añ. ℥. j. ß. et est syrup⁹ p vna vice: sz opz tale sumi quatuor vicibus.

Digō

ℭ Sumpto syrupo sumat hāc medicinā. ℞. cōfectiōis hamech d̄scriptiōe p̄ma posita a Mesue in antidotario. ʒ. iij. māne electe. ℥. j. distēpera cū sero caprino: sumat duab⁹ horis añ diē: et n̄ comedat nisi trāsactis sex horis: et caueat hac die sibi a frigore. ℭ Et silem purgationē faciat in p̄ncipio mēsis octobris sine flomia. In intermedio tpe p totū mensem maij est ei vtile oī mane vel saltē in duobus diebus sel̄ in aurora bibere. ℥. x. vl' circa aq̄ lactis caprini in q̄ steterit īfusus vnus bon⁹ manipulus fumiterre p. 12. horas aūt si hoc displicet loco fumiterre bulliāt in aq̄ lactis. ℥. ij. foliculoꝝ sene: et postea colet̄. ℭ Itē si pustule pseuerauerint i facie post purgationē cōdūcit ponere q̄tuor sanguisugas puas et pui capitis collectas in hōa aq̄ duas i vtroq3 cornu frontis: et duas sub mento pmittendo eas debite ipleri: et post lauādo locū cū aq̄ tepida: et regendo regimine sanguisuge noto cuilibet medico ex q̄rta p̄mi: et postea cōuenitur faciat fieri aquam de floribus fabaꝝ: et cum illa oī die lauetur tota facies in mane: et sero q̄n vadit dormitum vngatur cum vnguēto citrino s̄m descriptionē Nicolai: qd̄ vnguentum dr̄ citrinum: q2 coquit̄ in pomo citri: et melius est recipere hoc vnguentum a venetiis non multum antiquum.

Euō

ℭ Sed p rubedine illa q̄ est in fronte. ℞. litargirij albificati. ℥. ij. amigd. dulciū. ℥. j. aceti q̄ sufficit. fiat ad modum vnguēti: et liniat̄ sup locū. ℭ Q2 si h̄ non sufficit. ℞. mellis et aceti. añ. ptes equales farine lupinorum partem decimā baurach partem quintam: et fac bullire quousq3 ingrosset̄ ad modum vnguēti et liniatur locus. ℭ Et si iteruz hoc nō sufficit. ℞. radicis vitis albe. ℥. ij. olei. ℥. vj. bulliant simul lento igne vsq3quo oleum ingrosset̄ et coletur: et cum illo oleo inungat̄ locus rubedinis in nocte et lauetur in mane cum aqua decoc. furfuris et mellilot. et ordei.

ℭ Pro illa vō rubedine q̄ est in dorso facta flomia s̄m modum supradictū fiat supra locū lotura cū aq̄ in qua dissolutum est salnitrū: et lauent̄ diligēter fricādo: et supponat̄ postea loco emplastrū d̄ terbētina q̄ sit gūmi granoꝝ viridis rūtron de illa resina que fluit ab abietib⁹ vel arborib⁹: q̄ habebitis a venetijs si diligēter puideatis: et tenet̄ ligata per septē dies: deinde iteꝝ dissoluitur: et fricet̄ locus cū sale bene et diligēter: et iteꝝ superponat̄ emplm nouū silē p̄mo vsq3 ad tres septimanas: et q2 si hoc nō sufficit in vltima desolōne pungat̄ locus cum acu aut scarificet̄ cū rasorio non multū pfundādo: aut ponāt̄ vbi vētose pungēdo eas vt sanguis egrediat̄: deinde abstergat̄ sanguis: et fricet̄ locus cum sale: et dimittat̄ ita p mediam horā. ℭ Quo facto ponat̄ sup loco hoc medicamentū. ℞. thuris salnitri calcis viue. añ. ℥. j. mellis. ℥. iij. cere. ℥. j. liquefiat cera: et pistāda pistent̄: et postea cōficiant̄ cū melle: et ponat̄ sup locum: et non dissoluatur vsq3 ad tres dies: deīde dissoluat̄. et si opz iteꝝ pungat̄ locus et lauet̄: et iteꝝ fricet̄ cū sale: et supponat̄ idē medicamētū alijs q̄nq3 dieb⁹. ℭ Et si vr̄ illud medicamentū debile ponat̄ istd̄ post pūcturā et lauaturā et fricaturam cū sale. ℞. pipis. ʒ. ij. calcis viue. ʒ. iij. arsenici rubei arsenici citrini. añ. ʒ. iij. cōficiāt̄ oīa cū melle crudo qd̄ sit triplū pōd⁹ eoꝝ: et fiat emplz sup loco: et teneat̄ q̄nq3 dieb⁹: deīde dissoluat̄ et lauet̄ loc⁹ cū decoctiōe mellilot: et furfuris: et iteꝝ fricet̄ cū sale: et teneat̄ alijs q̄nq3 dieb⁹: et h̄ fiat vsq3 ad. xx. dies q̄ter iteruādo: et dz sufficē si ē alīq̄ via ad h̄ remouendū.

ℭ Inueni tñ ab aliqbus expimentātibus illis pustulis sufficiēt dici esse magis efficacie istā aquā liniēdo oī sero locuz pustulaꝝ: et fit isto mō. ℞. limature argenti optimi eris rubei ferri calibis siue açarij plumbi stāni cathimie argenti cathimie auri tutie storacis calamite: de quolib3. ℥. j. et misceant̄ simul et ponant̄ in vrina pueri que sit duaꝝ lib. et sit puer ab octauo anno vsq3 ad. 13. vl'. 14. et ibi stet. 48. horis postea extrahat̄ puluis ab vrina: et reseruet̄ vrina in vase vitreo magno: et ponat̄ puluis statiz in duab⁹ lib. vini albi potētissimi clari modicū calefacti: et ibi stet horas. 48. deīde ex̄batur a vino: et reseruet̄ vinum: et ponat̄ puluis i vna lib. succi extracti de herba et semine feniculi recētis simul et vna lib. seminis aneti: et stet ibi hor. 48. et tūc ex̄bat̄ puluis et ponat̄ in duab⁹ lib. aq̄ distillatiōis albuminū ouoꝝ q̄ albumina dissoluant̄ postq̄ sint cocta idurādo: et pistent̄ ita q̄ fiāt sicut pasta: et ponant̄ in alembico: et distillētur: et in ista aqua stet vna die cum nocte sua: et postea ex̄batur et ponat̄ in lacte mulieris vnius vel pluriū q̄ pepit masculū: et stet ibi vna die: et postea ex̄bat̄ et ponat̄ lib. ij. vini vernisij: et ibi stet horis. 24. et postea oēs iste infusiōes simul cuz pulterib⁹ p̄dictis cōmisceant̄ et ponant̄ in instro cū q̄ fit aq̄ vitis: et aq̄ que colligit̄ ponat̄ in vase argēteo bñ obturato: et si fuerit opportunū liniant̄ loca lesa vt opz. Et dr̄ q̄ si de dicta aq̄ det̄ octaua ps. ℥. in potu sel' in septimana mirabiliter cōfortat senes et melicos: et ego pbaui q̄ h̄ mō exhibita nō nocet: imo cōfert: sz caueatur nimia q̄ntitas et nimius vsus. ℭ In hyeme. n. vti oībus. xv. dieb⁹. 7. horis añ cibū tyriaca est vtile valde: sz dimittat̄ in tpib⁹ calidis: et sumat̄ q̄ntitas. ʒ. j. ß. cum vna. ℥. boni vini. ℭ Itez noteris q̄ vsus balneoꝝ sulphureoꝝ et aluminosoꝝ est vobis vtilis. in vere nō pmanendo in balneo diu pro vice: et hec post purgationem et flobothomiam supius dictas: et debetis lauari in illis ieiuno stō: et post illud redire ad lectum et ibi sudare et tergi s̄m opportunitatem et tēperate comedēdo regi s̄m regimen supradictum in vita: et hoc regimen dz sufficere huic notabili viro robusto et bōe habitudinis.

Aq̄ mirabilis.

ℭ De febre a colera mixta. ℭ Consilium. 105.

Nobilis ac strēnuus armiger Nicolaus viso de Perusio est cōualescens a febre cronica cōtinua q̄ pependit a colera mixta cū flegmate vtroq3 hūore existe vrplz grosso. et a. x. mēsib⁹ citra trib⁹ vicib⁹ fuit febre la-

dorauit. ¶ Et idẽ ne vlteri⁹ in morbos icideret desiderat habere ꝯsiliũ attẽdẽdo ꝙ est vir annoꝝ circa .xl. robustus ſꝫ nãm ꝯplonis parump colerice: ⁊ cristimãdũ est ꝙ pp regimẽ iordinatũ ꝗ vtunt isti dñi armigeri acciderit sibi isto anno totiẽs febris ⁊ qꝛ est a lõgis morbis videt multiplicate mãe aduste: ⁊ nõ hꝫ bonũ colorẽ: ⁊ dubitat ne i splene ⁊ in epate remãserit aliq̃ debilitas vñ ꝙ indigeat vsu balneorum: iter que iudicio meo ꝯuenirẽt sibi balnea animonis. ¶ Dabo igr̃ ꝯsiliũ sup vtraqꝫ re icipiẽdo cũ auxilio dei ab aere semp habẽdo mẽti ꝙ hꝫ cerebrum humidũ nãliter.

Aer ¶ Sit aer sue habitatiõis clarus euẽtatus tẽpamẽto vicinus: ⁊ vitet aerẽ nebulosum ⁊ multũ humidũ: ⁊ presertim hñtem vapores ex aliqua cã fetidos: ⁊ caueat a ventis.

Et idẽ camerã hẽat inter duo solaria ad orientẽ vel septẽtrionẽ aptã: ⁊ in tpe hyemis calefiat cũ igne lignoꝝ siccoꝝ ⁊ in tpe estatis tẽpet cũ stratura salicis ⁊ folioꝝ vitis: ⁊ arboꝝ ⁊ herbaꝝ frigidaꝝ ⁊ oino ꝗusqꝫ sit bñ fortĳ ⁊ reduct⁹ ad pristinã sanitatẽ: ⁊ caueat nimietatẽ frigoris ⁊ caloris.

Cibi ¶ Cib⁹ eius sit panis ex optio frumẽto sui anni mundo a supfluis: ⁊ electo de sana messe: ⁊ fiat farina mũda a furfure ⁊ sit tẽpate fermẽtatus ⁊ coct⁹ nõ nimis: ⁊ hẽat ad omnes decẽ libras paste pmixtũ paꝝ ð mastice puluerizata. s. ʒ .iiij. ⁊ fugiat panẽ azimũ: aut nõ bñ coctũ aut nimium fermẽtatũ.

Carnes ¶ Carnes ꝯueniẽtes sunt pulloꝝ ⁊ gallinaꝝ ⁊ caponũ mediocriter pinguiũ: ⁊ iuuenũ pdicũ ⁊ fasianoꝝ parnaꝝ auiũ: sicut turdoꝝ ⁊ alaudaꝝ ⁊ moraloꝝ: ⁊ siliũ ⁊ hedoꝝ lactẽtiũ paruoꝝ ⁊ vituloꝝ lactentiũ puoꝝ ⁊ castratorũ annualiũ lepoꝝ capreoloꝝ iuuenũ pipionũ volare incipientiũ: ⁊ turtuꝝ nõ nimis pinguiũ. Et ex his carnibus eligat nõ multũ macilẽtas nec aialiuꝫ ipinguatarũ ſꝫ carnes aialium sanoꝝ exercitatoꝝ ⁊ pcipue q̃ sunt in anteriori pte ⁊ in dextro latere: ⁊ sint carnes nõ pinguedo vl' caro lassa: ⁊ fugiat carnes veteres nouiter natas: porcoꝝ psertim nutritoꝝ in domo: auiũ aquaticaꝝ sicut anseꝝ mergoꝝ ⁊ anatũ ⁊ siliũ. ¶ Et oia interiora aialiuꝫ ⁊ capita ⁊ colla nisi forte epar galline vel pulli: aut galloꝝ testiculos qb⁹ vti põt secure.

Oua ¶ Oua gallinaꝝ recẽtia ꝯueniũt capiẽdo vitellos nõ albumẽ: ⁊ sumant tremẽtia nõ idurata: ſꝫ anseꝝ ⁊ anatũ oua sũt mala. ¶ Case⁹ vitet ⁊ sanguis aialiũ.

Lacticinia. Lacte vti põt ſꝫ cũ modis quos dicã in spãli suo capitulo.

Pisces ¶ Pisces oẽs vitet. si tamẽ aliqbus vti velit sint pui: ⁊ ex flumine petroso: aut libero mari: aut scopuloso ⁊ sint squamosi. Sed melius omnino est nullũ ex eis sumere.

Herbe ¶ Herbaꝝ ꝯueñit vsus hoc mõ: qꝛ põt vti ferculo de bleta de spinachĳs cũ mẽtha feniculo petrosilino origano calamẽto pulegio ysopo cunella rosmario saluia: ⁊ talib⁹ odoriferis: ſꝫ salatina cruda nõ sumat mõ tuscoꝝ: ⁊ nisi in estate veteretur tpe magni estus lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea. ¶ Ex olerib⁹ ⁊ radicib⁹ põt vti caroto siue pastinacha rubea: ⁊ rapis ꝯueniẽter elixatis: ⁊ enula ⁊ in estate medulla citrulli ⁊ pua q̃ztitate melonũ. Sꝫ porruꝫ allea raffanũ cepas ⁊ similia acrumina: ⁊ cucurbitã: ⁊ melongenã oio dimittat: cappares aũt põt sumere. ¶ Ex fructibus aũt recẽtibus ⁊ siccis qbusdã pficis ⁊ paucis cerasis: ⁊ iniubis ⁊ moris vti põt. post prãdiũ amigdalis dulcib⁹ cũ zucharo citonĳs coctis: ⁊ piris coctis cum aniso aut feniculo nespilis sorbis granatis: meli⁹ tñ est vt fruct⁹ ⁊ olera dimittant aut paꝝ de eis sumatur via cibi. Fungos ⁊ tubera oino dimittat. ¶ De granis põt fercula facere ex grãnoꝝ farina sicut amido farre ordeo: ⁊ est optimũ qñ decoquit cũ carne mibum ⁊ farina ciceꝝ: ⁊ lentib⁹ vti põt ⁊ brodiũ ciceꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ: riso ẽt cum carne pingui cocto q̃qꝫ põt vti. Sꝫ victualia de pasta farine frumẽti dimittat sicut laganas pastillos ⁊ fitia. ¶ Carniũ pparatio oibus pensatis est melior elixatura q̃ꝫ assatura aut frixio. Sed si assum comedit sit illud qð remotũ est a pte adustate qð non cum lardone saliro fuerit ꝯditum nec vllo modo suffocata comedat sicut artocleas ⁊ crustatas ⁊ similia cũ suffocatorio ⁊ cũ sint diuersa preponat subtilia grossis. Non comedat in eadẽ vice multa cibaria varia: sed de vna manerie pro vice.

¶ Et oino caueat a nimia repletione: ⁊ ꝙ in secunda vice nõ comedat nisi pmum cibũ bñ digesserit: ⁊ non plurimuꝫ bibat. imo sit parcitas in cibo ⁊ potu oino q̃ztum põt cum ꝯstãtia virtutis tolerare. ¶ In saporib⁹ vitet habentia sapores acutos: ⁊ nõ sumat acetosum aut aceti ⁊ arãcĳ ⁊ similium: ⁊ gaudeat mediocriter dulcibus: ⁊ illis vtatur.

¶ Laudo vt bis in die comedat: sed minus in sero q̃ꝫ i mane quasi de tertia pte: ⁊ bibat minus: ⁊ dimittat ferculum in sero: ⁊ semper comedat actu calidum in hyeme ⁊ in estate pauce caliditatis: sed nunq̃ꝫ ꝯgelata ⁊ frigida nisi in estate calida: nec potet aquã vehemẽter frigidã aut vinum: nisi calor aliq̃liter eas ab extrema frigiditate remouerit: nec tamen vsqꝫ ad tepiditatem duxerit.

¶ Sitqꝫ potus suus vinũ rubeũ medie vinositatis: ⁊ tpe estatis temperatum cum aqua que si esset cocta esset melius: ⁊ in hyeme temperetur minus. Potus

¶ Cõuenit sibi p nũc in mane exerceri exercitio nõ valde forti. ſꝫ tñ ita vt aliq̃lr calefiat: ſꝫ paꝝ ⁊ paulati oi die addat in exercitio q̃usqꝫ veniat ad fortitudinẽ: ⁊ robur nõ trãscẽdẽdo i hõ tpe pri⁹ calefactiõis nec faciẽdo forte exercitiũ: ſꝫ nõ dimittat qn aliq̃lr ambulet q̃ztum põt absqꝫ labore. Motus.

¶ Sꝫ p euõne corpis ⁊ repletione opꝫ ꝯsiderare ꝙ nunq̃ꝫ dꝫ repleri ad saturitatẽ: qꝛ comedere nimis pparat ad recidiua. ¶ Et opꝫ ꝙ puideat oi die hẽre bñficium ventris: ⁊ istud fit vel comedẽdo in mane ferculũ de volubili magna vel de extremitatibus lupuloꝝ vel de mercuriali: aut faciendo clystere cõe: aut sumẽdo añ cibum aliqd de mãna vl' pulpe cassie: ⁊ in hoc non sit negligens. Inanitio ⁊c. Can.

¶ In somno opꝫ ꝙ parũper sit lõgior q̃ꝫ in sanitate: ⁊ si pt de nocte aut in mane añ tertias. ⁊ sit icipiẽdo duabus horis post cenã qetus absqꝫ iterruptione p sup dextro latere: ⁊ post pmũ somnuꝫ sup sinistro: ⁊ in mane sup dextro: ⁊ sit corpe bñ eleuato versus supiora: ⁊ bñ coopto: ⁊ somnum diurnũ aut trãseuntẽ octo horas in die nãli vitet: ꝙ si aliter fieri nõ pt: post prãdiũ icipiat somnũ trib⁹ horis post cibũ q̃ñ semisedẽdo: ⁊ dormiatis q̃usqꝫ excitetis p vosipsum: ⁊ sm ꝙ virtus fortificat paulatĩ redeatis: ⁊ reducamini ad vr̃am dispositionem ⁊ consuetudinem naturalem. Somnus

¶ Et in accñtibus aie opꝫ vitare tediũ ⁊ iram ⁊ tristitiã ⁊ accidiã ⁊ vsuꝫ venereoꝝ. Ista. n. ꝓprie opponunt virtuti sue exiccãdo ⁊ exterminãdo ⁊ hec sufficiãt de regimine. Aie accñtia.

Ueniendo ad medicinalia: qꝛ nõ obstãte ꝙ plurib⁹ dieb⁹ satis fuerit pcus in cibo ⁊ potu: tñ fere oi die sudat puto ꝙ opꝫ eũ euãri paulatim ⁊ ex interuallis. Euõnes aũt debẽt eẽ cũ medicis bñdictis sicut mãne de qua põt sumere. ℥. ij. p vice distemperãdo cũ decoctiõe violaꝝ ⁊ prunoꝝ ⁊ anisoꝝ ⁊ ligritie aut pulpe cassie: de q̃ põt sumere. ʒ. x. p vice cum sili decoctione: aut aq̃ lactis caprini de q̃ sumat. ℥. x. vsqꝫ ad lib. j. ⁊ si nõ sufficienter soluit ifundat in ea folliculoꝝ sene. ʒ. j. p noctẽ ⁊ in mãe colet ⁊ bibat aut infusione reubar. vsqꝫ ad. ʒ. j. cuꝫ pauca spica: ⁊ qð ꝗcqꝫ hoꝝ fuerit puto ꝙ si de. x. dieb⁹ in. x. purget quousqꝫ videat ꝙ nõ superabundãdo in cibo vel potu. tñ adhuc sudat: ſꝫ qñ õficit sudor tũc est bonũ ꝙ dimittat purgatiões. ¶ In dieb⁹ ãt qbus nõ purgat vr̃ mihi ꝙ bonũ ẽ ꝙ vtat ista ꝯfectione. ℞. spẽꝝ dyarodon abbatis. ℥. j. spẽrum aromatici ros. descriptiõe Gal'. ℥. s. syrupi ros. q̃ztum sufficit: ⁊ fiat confectio in forma electuarĳ de q̃ sumat. ʒ. j. s. pro vice tribus horis ante prãdium. ¶ Item non esset ei inutile oi septimana semel ingredi tinã aq̃ calide decoctionis maluauisci ⁊ mellilotĩ: ⁊ ibi morari aliq̃ztulum ieiuno stõ: ⁊ postea ingredi lectũ ad sudãdum: ⁊ postea facere se bñ tergeremõ expectãdo tñ nimium tempus in balneo. Et hec videtur mihi sibi sufficere pro nunc. Balneũ artificiale.

Digō r cūo. ¶ Sed tñ ol anno in vere deberet purgari iuxta pitiā pre
sentis medici: qz.n. vario regimine vtit nō bñ indicare pos
sum q̄les humores abundāt. mihi tñ est vīsimile q̄ sumat
syrupū acetosum simplicē: r syrupū de bisantijs: r mel ro
satū colatū. añ. ℥.ß. cū. ℥.iij. aq̄ feniculi sex diebus in mane:
r postea purgādo se cū hac medicia esset sibi vtile. ℞. reu
barbari. ʒ.ij. turbith. ʒ.j. zinz. ℈.j. spice. ℈.j. īfundant in. ℥.
v. aq̄ fumi: r apij p octo horas: r postea colet r bñ expri
mat: r in colatura addat māne electe. ℥.j. pulpe cassie. ℥.j.
Balnea termay r fiat medicia. ¶ Si v̄o vadat ad balneū aniinonis anteq̄z
illuc vadat purget semel cuz sero caprino. ℥.v. in quo īfun
dat reubarbari electi. j. r spice. ℈.ß. r postq̄z est in balneis
mitat in māe anq̄z balneū igrediat hře bñficium ventris: r
videat q̄ bene digesserit: r his obseruatis igrediat quāto
magis tēpestiue pōt. pmo in loco mīn⁹ calō. deide paula
tim accedat ad locū calidiorez: r cū ibi steterit parūper nō
expectādo tediū redeat ad locū minus calīm: r inde bene
coopertus vadat ad lectū: r ibi sudet: neq̄z surgat nisi cessat
sudor: r faciat se bñ fricari: r nō comedat nisi postq̄z calor
quieuerit. ¶ Tēpus aūt morādi in balneo p vice est fz q̄
pōt tolerari sine molestia: r anxietate vsq̄z ad horā vnā: vl̄
vnā r dimidiā r nō plus: r silr in sero nō ingrediatur bal
neū nisi postq̄z digesserit: r sufficit in sero morari añ cenaz
per mediā horā vel pay plus: r opz comedere elixa vt vē
ter sit magis lubricus: r bibere vina paucifera temperata
cum aq̄: r in balneo nihil comedere vel bibere r prouide
re q: oi die hēatur bñficium vētris si non cum alio cū aliq̄
clysteri lenitiuo: sed nō sumat medicias: nec vtat venereis
r stet in gaudio r solacijs vsq̄z ad dies quindecim: r hec
cum auxilio dei puto sibi sufficere.

¶ De febre continua. Consilium. 106.

PRo quadā dn̄a de viglєueno q̄ passa est febrē per tres menses: r inuadit eam quotidie cū frigore: r etiaz cū catarro salso descendēte a capite.

Cibi ¶ Primo əsideret horā accessiōis: r si icipit
frigus extremitatū hora. 21. vel circa horā fini prādij est in
ter. 15. r. 16. r hora cene si posset expectare eēt melior post
q̄z incipit declinatio: qd̄ ego puto esse post horā septimam
noctis: sed si hoc vr̄ difficile: tunc circa secundā horā come
dat aliquid leue: puta ptisanā ordeaceā factam cū brodio
pulli: r circa horā octauā bibat brodium pulle discocte: r
expresse cum pāno circa q̄ntitatem. ℥.v. ¶ Sz prādiū suuz
dz eē de pullo ətuso dino in q̄ntitate q̄ digeratur: r post po
test sumere de pane in aqua carnis obedienda aliqua ossi
cula pulli. ¶ Item semp cū pullo cuius brodium hz come
dere vel bibere dz bulire multū de lactuca: r si in nocte qū
cenat comederet pay ō illa lactuca cū agresta nō cū aceto
nō est malū: r si nō bñ dormit dz addere lac papaueris taz
in ətuso qd̄ sumit de mane q̄z in ptisana quā sumit de sero.
Pot⁹ ¶ Potus eius sit aq̄ ordei cū zucchararo aut cuz iulep vio.
r in tp̄e prādij vel cene melius est vinum album clay non
multum potens tēperatum cum aqua cocta zuccharata.
Digō r cūo. ¶ Purget aūt sic. ℞. syrupi de bisantijs syrupi viol. añ. ℥.
iij. aq̄ buglo. aq̄ endi. añ. ℥.vj. fac sy. pro q̄ttuor vicib⁹: bi
bat hora septima tepidus. ¶ Itē. ℞. pulpe cassie. ʒ.vj. aga
rici. ℈.iiij. salis gēme. ℈.j. īfundatur agaricus in oximelle
p medium diē: postea cassia r agaricus distēperent cū de
coctione pectorali: det in potu hora decia: r postq̄z biberit
comedat aliqd de pomo vel de piro vel de citonio ad phi
bendū vomitū: r odoret panē azimum infusum in aceto.
¶ Itē. ℞. pillulay hiehichiay. ℥.j. pro tenēdo in ore inter
genā r dentem vnam p vice multis vicibus in die. ¶ Itez
℞. dyacodion. ℥.iiij. p tenēdo in ore post cenā ad q̄ntitatez
auellane p vice. ¶ Itē. ℞. aloes turbith. añ. ʒ.ij. agarici. ʒ.
j. dyagridij. gra. vj. ss. ℈.ij. salis gēme. ℈.j. masticis. ʒ.j.ß.
əfice pillulas cū succo endiuie: r sumat. ʒ.j. p vice hora de
cima oi septimana semel. ¶ Itē. ℞. butyri recētis olei vio.
olei amig. dulciū pinguedis anatis. añ. ℥.j. olei de lilio. ℥. Ung⁹ pectora le.
r cere parū: r fac vnguētū quo inungat totum pectus ma
ne r sero: r totus locus doloris. ¶ Itē oibus duobus die
b⁹ semel faciat clystere cū lib. j. succi blete. r. ℥.iij. olei vio.
r duobus vitellis oui: r. ʒ.ij. salis vna hora ante prandiū.
¶ Itē in tp̄e frigoris pperet calefacere se cū pānis r alijs
opportunis: r nō bibat r nō comedat: r nō dormiat vsque
quo est bene calefacta. ¶ Itē in mane ante cibū fricet leni
ter cū mātili leni calido totum corpus. ¶ Item portet res
pro confortādo. vz manus xp̄i r iulebt r coriādri cōfecti.
¶ Itē. ℞. olei de spica olei masticini. añ. ℥.j. vini bōi rubei
lib. ß. gariof. mastic. añ. ʒ.j. calami aro. cipi rof. añ. ʒ.ß. bul
liant vsq̄z ad vini əsumptionē: postea colet r exp̄mat bñ r
in colatura addat gallie mus. ʒ.j. cere q̄ suffic: r fac vng⁹ Ung⁹ stōacale
molle p stōr r ista puto sibi cum dei laude sufficere.

¶ De ətinua flatica cui pay colere ē əmixtū. Cōsiliū. 107.

Ste iuuenis patitur febrez flegmaticam ətinuam a flegmate cui pay col̄e est cōmixtum: r est in augmento cū instātia vigiliay r descensu hūiditatis viscose p cānā pulmonis icitāte ad screatū:
r q̄nq̄z irritāte ad vomitū cū dejectiōe appetitus: r debili
tate stōi retētiue: vñ facile dormit: r patit fluxum mixtū ex
diarico r lienterico cū ingetudine r pncipio exacerbatōis
circa. xxiij. horā: r icipit hora q̄rta qetari. deinde iteruz de
mane di ingetari vsq̄z ad tertias. virtus autē vitalis r mo
tiuus debiles sunt valde r sitis non est valde molesta vrine
grosse parum qd̄ hñtis citrinitatis: r vt fertur cum hypo
stasi mucilaginosa. ¶ Ex qbus pz pmo vacādum esse con
fortationi virtutis vitalis. scdo əfortatiōi stomachi. tertio
digestioni māci r eūom. quarto abstersiōi intestinoy. qui
to illi catarro. vomitus aūt si nō sit plus q̄z audiā opz po
tius augere sed somnū oportet prouocare.
¶ Qrtum ad pmū dz ponere ad cor r inouare q̄ttuor vl̄ qn Epitbia cordiale
q̄z vicibus ante cibū h epithima. ℞. rosay florum boragis
r buglosse mellisse mētbe sicce. añ. ʒ.j. corticum citri. ʒ.iij.
gariofiloy macis cinamomi been albi r ru. se. basiliconis
zedoarie doronici gallie mus. añ. ℈.ij. sandaloy alb. r rub.
corallop ru. añ. ʒ.ß. aq̄ buglosse aque mellisse. añ. ℥.vj. ace
ti. ℥.j. vini maluatici. ℥.ij. misce: r infundat in eo petia: que
teneat in manib⁹ quousq̄z tepefiat: r apponatur cordi. r h
idem epithima fm p̄tē teneat in ampula r sepe odoretur.
¶ Itez. ℞. margaritay. ʒ.ij. iacinctoy granatoy zafiroz Pul. cordialis
rubinoy. añ. ʒ.ß. foliorūz auri purissimi nu. xvj. fiat puluis
subtilissimus. r de isto puluere: semp qū cibat ponat. ℈.ß.
pro vice in suo ətuso vel distillato. ¶ Itez iaceat i camera
in q̄ sit ignis continuus: ita vt temperetur r ponantur i eo
cortices citri in multa q̄ntitate vt bene redoleat.
¶ Itē cibus suus dz esse ad minus bis in die h ordine. p
mo comedat circa. ʒ.ij. dyacitonitē cū zuccharo vel pulpe
citonioy assate: r si opz mollificet dyacitonitē pistando in
mortario cū pauca mica: q̄ sumpto modicuz stando bibat
ətusum distēpatū cū brodio boni caponis əsumpti i deco
ctione: sz caro ətusi sit caro pulle nōdū ouificātis: r si po
stea velit aliqd masticādo comedere pt comedere duo vel
tria paria testiculoy galloy quos poterit iueniri in hospi
tijs: r silr sumat in cena: r si pōt ō eis sufficiēter sumere nō
idigebit vitello oui r caro iuuēcule pdicis est melior carne
pulloy: r silr si vellet comedere minutas auiculas: q̄ capi
untur in sepib⁹: r si vr̄ pñti medico q̄ sufficiat sumere bis
in die sumat hora q̄rta noctis: r de māe post tertias. ¶ Si
aūt videret q̄ indigeat refectiōe: tūc pōt digesto p̄ cibo bi
bere semel. ℥.iiij. huius syrupi. ℞. aque distillationis capo
nis lib. j. aque plātaginis. ℥.iiij. mine fine spēbus. ℥.vj. mi
sce: r clarifica: q̄ si vr̄ pñti medico q̄ virtus idigeat. ℥.iiij.
huius syrupi misceantur. ℥.ß. vini odoriferi.

Pot⁹ ¶ Pot⁹ aūt eī⁹ sit vinū rubeū clarū medie vinositatis p/
mixtū cum aq̄ extinctionis calibis. Et notet q̄ oēs sui ci/
bi coquant cū dicta aq̄ extinctionis calibis ⁊ potet paruz
Fomētū quātū est ei posse quousq̄ fluxus restringat. ¶ Pro scdo
pncipali semp añ cibū p mediā horā fomētet p stōchus h
mō. ℞. mirtillo♃ sgnāti berberi gariofi. mēte sicce: absin/
thij rosarū. añ. ʒ. iij. vini rubei stiptici lib. vj. fac bulliri lē/
to igne p quartā partē hore: postea in hoc vino infundat
spongia ⁊ exprimat inter duo icisoria ⁊ calida ponat sup
stōcho: ⁊ cū icipit frigescere inouet: ⁊ hoc fiat qnq̄ vicib⁹
quo facto inungat stōch⁹ cū isto vnguēto actu calido. ℞.
Ungu^m gariofi. sumach acacie masticis. añ. ʒ. j. cōtundant grosso
mō: ⁊ bulliāt cū lib. j. vini stiptici. ⁊ ℥. iiij. olei masticini lē
to igne vsq̄ ad vini ꝯsumptionē: postea colet: ⁊ in colatu
ra addat acacie laudani cere. añ. ʒ. j. ß. fiat vnguentū: ⁊ p⁹
vnctionē puluerizet sup vnguēto puluis gariofi. ⁊ thuris
⁊ masticis equalib⁹ partib⁹. ¶ Propter tertiū pncipale
si vomitu sine difficultate in sero circa horā. xxiij. det sibi
hic syrup⁹. ℞. radicū raffani. ℥. ij. se. raffani. ʒ. ij. aq̄ li. j. ß.
bulliāt vsq̄ ad medietatis ꝯsumptionē: postea colet ⁊ ad
dat mellis ros. colati. ℥. iij. ⁊ est p duab⁹ vicib⁹: bibat te/
pidū: ⁊ parū post: aut cū digito: aut cū pēna vomat: ⁊ hoc
q̄tidie fiat si nō moleste vomat nō obstāte lieteria in hye/
me: q: nō facio ad euandū māam in intestinis exñtē: sed ad
alia intētiōes vel fiat bis vomit⁹ ex iteruallis q̄rūdā die♃.
O. si vī q̄ nō itegre vomat loco mellis ros. ponat oximel.
simplex. ¶ Scdo ad eādē itētionē in mane sumat hūc sy/
ru. trib⁹ horis añ cibū. ℞. mellis ros. colati ⁊ syrupi de bi
santijs. añ. ʒ. vj. aq̄ plātagis. ℥. iij. aromatizet cū pauco ci
namomo: ⁊ est p vna vice. ¶ Et si vtus tolerat ēt durāte
h fluxu euand⁹ est p iterualla cū hȝ medicia. ℞. passula♃.
℥. ij. mirabolano♃ kebu. ⁊ emblico♃. añ. ʒ. iij. cotundant
grosso mō ⁊ bulliāt lēto igne cū aq̄ li. j. ß. ⁊ si eēt aq̄ apij:
vel aq̄ endiuie eēt melior: postea colet ⁊ in colatura. s. in
medietate ei⁹ p vna vice: addat reubarbari optimi. ℈. iiij
spice. ℈. ß. vini albi odoriferi. ℥. ß. ⁊ sumat totū in sūba: ne
q̄ p nūc vī mihi trāscēdū ad fortiores medicias nisi for/
tassis pñs medic⁹ spāret q̄ bñ retineret ⁊ nō vomeret me
dicinā cōpositā ex agarico ⁊ reubarbaro. añ. ℈. ij. in dcā
decoctione cū suis correctiuis. s. sal gēma ⁊ spica. O. si du
bitat q̄ medicinā distēperatā vomat: tūc dȝ sumi reubar/
barū supradictū: ⁊ ꝯfici cuȝ syru. ro. ita q̄ fiat ad moduȝ
paste ⁊ dari ad deglutiēdū ipȝ iuolutū in nebulis vl' i sca
letis ne abhoiet: ⁊ non ptermittat si vtus tolerat q̄n euet
q̄ñ est radix curatiōis ei⁹. ¶ Itē ad eādē intētionē dȝ añ
cibū fricari cū māib⁹ lenib⁹ calefactis: ita tñ vt nō euēte
tur ⁊ fricet crura ⁊ coxe ⁊ brachia ⁊ spatule ⁊ nates ⁊ pe
ctus ⁊ vēter: ⁊ postea caput ⁊ nō sint fricationes dure: sed
lenes durātes p mediā horā in toto. ¶ Pro q̄rta āt re vti
le est oī die q̄ñ nō sumit medicinā añq̄ȝ de mane icipiat fo
mētare stōchū facere clystē cū li. j. ß. aq̄ ordei. ⁊. ℥. ij. mell'
ro. colati: aut zuchari rub. quousq̄ pseuerat flux⁹: nec po
nat aliqd in clystere. ¶ Pro qnto pncipali res illa somni
nō vī negligēda: ⁊ icipiat p semp añ prādiū ⁊ añ cenā: q̄ñ
dȝ lauare man⁹ ⁊ lauet sibi brachia a cubitis ifra ⁊ man⁹ ⁊
faciē notabili spacio cū hac decoctione. ℞. folio♃ lactuce
li. j. capitū papaueris nu. xij. aneti. M. ij. viola♃ flo♃ ne/
nufaris scia lactuce. añ. ℥. j. flo♃ camomille. ℥. iij. ꝯtūdant
grosso mō ⁊ bulliāt in aq̄ sufficiēti lētissime p horā: ⁊ cum
ista fiat lotio supradicta mane ⁊ sero. O. si nō vī iprimere.
addat in decoctiōe corticū mādragore. ℥. j. ß. ⁊ si hec non
sufficiūt semp cū suo ꝯtusō ponat lac qd̄ exhit de. ℥. ij. se.
papaueris albi: aut det statī post cibū syrupi de papaue
re. ℥. j. ß. ⁊ bulliat semē papaueris in pecia alba pāni lini
cū suo pullo q̄ñ coquit. ¶ O. si h nō sufficerit iungant p⁹
cenā loca pulsus in timporibus cū isto vnguento. ℞. olei
mādragorini: aut olei de lactuca. ℥. ij. mirrhe croci opij.
añ. ʒ. j. incorporent optime in mortario quātum est posse.
deinde cū pauca cera fiat vnguētū: ⁊ si hoc nō sufficit post
cenā in vtraq̄ aure distillet gutta vna eiusdem vnguenti.
¶ Notet tamē diligēter q̄ si pōt fieri ab istis vnguētis ē
abstinēdum: sed vbi penitus nō dormiet non solū esset in/
ungēdum caput: sed si opȝ ante cenā locet: ita vt possit re/
cipere embroca cadēs ab alto: ⁊ fiat embrocatio lauande
superius descripte p brachijs ⁊ facie. ¶ Pro illo vo ca/
tarro stimulāte ipm in gutture: puto q̄ bonū est ei tenere
sepe in ore de diadragāto frido ⁊ permittere paulatī eli/
q̄ri: aut tenere sub lingua vnā pillam bichichiaȝ cōis de/
scriptionis: magis tñ apud me: ⁊ p isto catarro ⁊ p fluxu
⁊ p somno puocādo ꝯuenirēt ei diacodion purū factū cū
zucharo albo sȝ descriptionē Mesue in tractatu de loche
aut loco ei⁹ loch de papauere retētuȝ in ore. ¶ Et si aliq̄ȝ
vult ꝯfectionē delectabilē post cibū aut añ cibū ꝯuenirēt
ei coriādra pparata: ⁊ ꝯfecta cū zucharo añ cibū ⁊ in me
dio ⁊ post. ¶ O. si nō pōt bñ masticare fiant morselli ex
puluere coriādri ⁊ zucha. ¶ Cōuenit ēt ei cū. ℥. ß. pulue/
ris cordialis supius descripti ⁊ li. j. zuchari albissimi face
re ꝯfectionē i rotulis: de q̄ pōt: ⁊ ante prādiū ⁊ post: ⁊ q̄ñ
indigeret ꝯfortatiōe audacter sumere. ¶ Itē habito respe
ctu ad fluxū vētris nō dȝ denegari sibi zucharū ros. vetus
añ cibū: aut diacitonitem cū zucharo. Et ista puto p nunc
sm informationē mihi traditam sibi sufficere.

¶ De morsu serpētis aspidi multū horēdi. Cōsiliū. 108.

Cura cuiusdā hois morsi a serpen/
te venenoso. Laus sit
deo glorioso ⁊ sublimi: q in oibus manifestat
gloriā suā: cōposuit hoiem pfectā creaturaȝ:
⁊ ordinauit oia ad illū: ⁊ posuit in serpentib⁹
insidias ad eū: ⁊ creauit res adiuuātes a morsibus plurim
ex illis: vt in h ondēderet potētiā sue maiestatis: ⁊ vt faciat
nos cognoscere vtilitatē corpis nr̄i: ⁊ affectare aia♃ pfe/
ctionē nostrarūq̄: quas ipse solus perficit: ⁊ sit benedictus.
¶ Peruenit eni ad me iuuenis qdaȝ de seruis dei q habi
tat in monte sterili priuato aqs prope pusium in fine Julij
in hora nona morsus fuit a serpēte non magno in pede a
latere silvestri ppe talium in loco expansionis vene sciati
ce: ⁊ q̄ valde cito sensit defectuȝ in corde ⁊ cerebro suo: ⁊
ipse fecit sibi ligari supra locū morsure ne ascēderet vene/
num: sed cito dissoluit ligaturā. ¶ Venerūt g̊ nuncij statī
ad me. s. post. vij. vel. viij. horas ⁊ narrauerūt mihi euen/
tū ⁊ q̄ infirmus iacebat: q̄si sine sensu: ⁊ motu cū permu/
tatione pulcritudis: ⁊ casu palpebrarū: ⁊ q̄ pdixerat pa/
tiēs defectū sui cordis ⁊ cerebri: ⁊ sui toti⁹ corpis. Cum g̊
audiui hec dubitaui fortiter de sui salute ⁊ iudicaui serpē
tē fuisse de prauis surdis: ⁊ iā puenisse venenū ad cor ⁊ pn
cipalia ei⁹. Subito tñ feci subueniri cū tyriaca cōi ⁊ scar/
rificatione ptis: ⁊ motu butyri nō recentis. ¶ Et precepi
serpētem quē occiderat portari ad me ⁊ portauerunt illū
mortuū: ⁊ cū ego vidi terruit me. erat eni lati capitis pro/
cedēs ingrossando cum cauda breui: ⁊ acuta quātitas ei⁹
erat parū vltra cubitū niger in oi sui parte: sȝ sua nigredo
adhuc aspergebat nigerrimis maculis: fuit g̊ sicut iudica
ui de gñe aspiduȝ surdo♃. ¶ Rediens g̊ ad scdm casi. scie
intēdi infirmo ad ꝯfortādū cor eius ⁊ ad extirpādū vene
nū ⁊ ad resistēdū ei cum oī corrūpēte: ⁊ ad extirpādū illō
cū tyriacis appropriatis viperis: de quo♃ summa sūt ipsi
serpētis surdi tarcone. Et intēdi ad attrahendū venenum
ad exteriora sm q̄ potui. Subito g̊ fecimus ei dare tyria
cam tñ vt diximus que cor venenati hois ꝯfortat: ⁊ feci
de ea poni ad partes cordis: nec iuuenes inexperti dubi/
tent applicare tyriacā. dicēdo q̄ ipsa pellit intus venenū.
Nam tyriaca magna: ēt si ponat extra iuuat cor vt defen/
dat se a venenis: ⁊ occidat tyriaca venenum: ⁊ ēt q̄ si po

natur extra pellit eũ:⁊ ẽt si ponaꝛ intra. ⁊ laudabilis Be/
zoar in pustulis ẽt venenosis põiꝛ ad extra tyriacã:⁊ mul/
te ẽt res sũt q̃ intra posite valẽt in venenis:sicut dicit Aui.
de bedegar. ⁊ cũ dabaꝛ tyriaca fecimus apponi ventosam
cũ igne q̃ colligeret locũ morsus:⁊ fecim⁹ scarificari locũ
ꝓfunde ⁊ multã ꝑtẽ frequẽter poni vẽtosam cũ igne. Non
enim repertus fuit al qs qui vellet sugere cũ ore:q2 tãta ap/
paruit terribilitas aialis ⁊ prauitas veneni ex terribi'ib⁹
accñtib⁹:q̃ erãt in morso. Et cũ h̃ ẽt feci sibi fieri hãc tyria
cã. ℞. gẽtiane carpobal. ruthe. añ. pres eq̃les fiat puluis ⁊
deꝛ cũ vino quãtũ digiti capiũt vel digit⁹ capit. ℭ Trãsi/
uit g̃ nox:⁊ mane scḋa die venim⁹ ad vidẽdũ eũ:⁊ inueni/
mus eũ iacẽtẽ ꝓstratũ subclausis palpebris nõ potẽtẽ loq̇
apparebat q̧ audiret nos:tñ nõ poterat videre:⁊ eleuatis
palpebris malignabaꝛ anhelitus ei⁹:⁊ ex h̃ pulsus hẽbat
plus de apparitione. aspect⁹ eius faciei erat turpis:⁊ i co
lore ⁊ forma:subito sicut ois certus fui de prauitate vene/
ni feci parare puluerẽ ⁊ dari sibi frequẽter quãtũ duobus
digitis capiebaꝛ:⁊ dedi cũ vino subtili aromatico puro:⁊
cũ h̃ ẽt scia citri feci teri:⁊ dari ẽt cũ vino:⁊ feci de his semi
nib⁹ dari multotiẽs:⁊ multũ ẽt nũc de vno nũc de alio:⁊ in
hec remedia induxerũt nos honorati viri vt Aui. ⁊ Rabi
moyses ⁊ zoar. laudauit. n. zoar. ⁊ Rabi moyses laudib⁹
arduis smaragdũ ⁊ scia citri. Oẽs ẽt collandãt vinũ. ⁊ mo
dicũ qdẽ cõprehẽdebaꝛ trãsire ꝑ meri q2 q̃si trãsglutire nõ
poterat. ℭ Cũ igiꝛ appropinquaret hora nona eiusdẽ diei
accñtia erãt in eadẽ prauitate vel modica remissiõe:⁊ vidi
mus vrinã ei⁹:in cuius collectionẽ obstupuerũt astãtes:⁊
erat liuida. Misim⁹ ad ipsum aliquos de socijs nostris vi
ros ꝓuectos ⁊ vsitatos in visitatione infirmoꝝ nobiscum
⁊ q̇ iã erãt docti i scia de venenis. Cũ g̃ reuersi sunt ad me
narrauerũt eũ nõ bñ dispositũ in pulsu:imo peioratũ: ⁊ in
alijs accñtib⁹ eodẽ modo hñte:⁊ iudicauim⁹ ꝑ hec signa
pugnã vehemẽtẽ veneni ꝯ ṽtutẽ:⁊ subito fecimus ꝑpara/
ri tyriacã hãc quã traxim⁹ ex sermonib⁹ Aliabbatis:⁊ fe
cim⁹ de ea sibi poni in ore:⁊ statim locut⁹ est:⁊ cõtinuaui/
mus reliq̃ dicta superi⁹ de smaragdo:⁊ de scie citri. Hec ẽ
Tyriaca aliabatis. tyriaca. ℞. castorei cassie lignee aristologie rotũde añ. ℥. s.
scie aniß piperis. añ. ℥. ij. teraꝛ ⁊ deꝛ q̃ntũ cũ duob⁹ digitis
capiaꝛ cũ vino. Sero eiusdẽ diei visitauim⁹ ipsum ⁊ vidit
nos ⁊ cognouit ⁊ locutus est ⁊ pia locutione cũ laude dei
recõmẽdauit se nobis ⁊ vidim⁹ ei⁹ vrinã tũc liuidã:⁊ pul/
sus eius tũc erat ꝑuus ⁊ frequẽs ꝑcepi sibi dari frequẽter
in nocte de lapide ⁊ seminibus citri:⁊ bis dari de tyriaca
Aliabatis ⁊ q̧ furiarenꝛ cũ eo ⁊ cũ eo vigilaret. Et in ma/
ne venit nũcius eius narrãs q̧ reuersus erat in dispõnẽ pri
meuã vt nõ videret:⁊ q̧ erat ꝑmutatus in facie ⁊ pulsu ad
mala:⁊ q̧ in nocte nõ potuit dare tyriacã illã nec aliquid
fere ⁊ q̧ dormiuerat. Estimauimus g̃ q̧ somnus ⁊ negli/
gentia in vsu tyriace ꝑduxerat in peioramẽtum eũ ⁊ vrina
erat tenuis ⁊ liuida cũ resolutionibus furfureis ⁊ dubitaui
mus ne venenũ dissolueret eũ:feci precurrere nũciũ ⁊ q̧ cũ
violẽtia de tyriaca sibi daret:⁊ post illã ꝑ breue spatiũ de
smaragdo ⁊ de scib⁹ citri:⁊ fec̃ ⁊ i tertijs pueni ad eũ ⁊ in/
ueni eũ multũ melioratũ in oibus accñtib⁹ ⁊ in pulsu ꝑci/
pue:de quo cõfidebã:⁊ ꝑcepi sibi dari de succo pulle ⁊ aq̃
distillationis pulloꝝ vbi supponebatur smaragd⁹ ⁊ semẽ
citri:⁊ ille cib⁹ eius semꝑ cũ loco cibi volum⁹ sibi dari ali
quid. Sero tertie diei añ cenã dedimus iterum sibi de illa
tyriaca:⁊ in nocte semel ⁊ fecimus q̧ in nocte nõ profun/
dareꝛ somnus:⁊ semper iteraui ventosam in pte. Quarta
die in mane narrauit q̧ in nocte habuerat se cõuenienter:⁊
sed q̧ extrema erãt frigida ⁊ vrinã inuenimus melioratã
veniẽtem ad meliorẽ tincturã ⁊ substãtiã:nec apparuit ali
quod malũ sedimẽ:sed narrabat tortiones ventris ⁊ dolo
res renũ ꝑcepim⁹ fieri clystere ex lacte vel decoctione mal
ue:⁊ eo facto fecim⁹ lauari cũ aq̃ decoctiõis aristologie
rotunde ⁊ sudauit:⁊ cũ hoc iterauimus vsum predictarũ
rerum dando semel de tyriaca predicta. licet enim ipsa a
proprietate resistat veneno viperarum calidarum:tamen
ipsa est calida. Quinta die vidimus eum liberatũ ab oib⁹
prauis accidẽtibus ⁊ ordinauimus ei regimen ꝯfortatiuũ
cum cibis laudabilibus ⁊ vino ⁊ q̧ dimitteret vsum tyria
carum ⁊ q̧ post duos dies vteretur aliquibus acetosis si
vellet. Sed non fuimus audaces statim concedere illa ne
percuterent debilia mẽbra ⁊ maxime neruos:videꝛ enim
q̧ venenum illud multum ledat cerebrum ⁊ neruos cũ no
cumẽto gñali cordis. Et scimus⁹ iã a quodã fideli medico
q̧ vn⁹ q̇ euasit a morsu surdi stetit mult̃ mẽsib⁹ cũ cãu pal
pebraꝝ sicũ gesse q̇dãmõ:⁊ nõ poterat vidẽ:l3 digitꝭ eleua/
uit palpebras. ꝯsiderẽt g̃ medici mirabiles effect⁹ veneno/
rũ ⁊ mirabiles ꝓperates reꝝ ꝯ ea:⁊ in oib⁹ videãt pulchri
tudinẽ Dei gloriosi:qui sit benedictus. Amen.

ℭ De aqua porrete. ℭ Consilium. cix.

Aqua de la porrera del cõta da bologna a mio credẽ e cosi chiamata:ꝑche
la minera piu manifesta in essa e baurach o ve
ramẽte salnitrio:ꝑche nel suo sapore se cõpren
hende manifestamente salada ⁊ vn poco de sti
pticitate auẽgadio che ãche habia alquãto sulfureze q̃sto
e la casone ꝑche la vtilita de la dita aq̃:e piu ne le ĩfirmita
flegmatiche e grosse e viscose. ℭ Ma ꝑche la expiẽtia mo
stra q̃lũche sia la cason chẽ q̃sta aq̃ qñ la si beue penetra to
sto ne le vene in multa quãtita:si bisogno seruare alcune
regule qñ la si piglia:leq̃le non sono necie ne li altri soluti/
ui:e bisogna ãchora ꝑche lo baurach per se medesimo nõ
e forte solutiuo pigliare multa quãtita inãze che faza opõ
ne. E poi che beuuto ꝑ che laq̃ e penetrata ne le vene:bi/
sogna molti di star in guardia:specialmẽte de cose che in/
debiliscbino la ṽtu digestiua cosi come laq̃:e de cose dure
da padire:come carne di bo e carne salada o de cose visco
se:cõe viuãde de pastã e carne de porco:e simile guardia si
de fare in el tẽpo che si pigliare ꝑ q̃sta casone me rẽdo cer/
to:che nõ e rasoneuele:q̃llo che si disse in vno ꝯseglio:el q̃
le e come a Bologna:che fu fato da vno doctore bologne
se:che haue nome miser Thura de castello scḋo che io sti/
mo:el q̃le disse che ciaschaduno che ne piglia di beuere tã
te volte inãze che mãgi:che la aq̃ vẽga fora:⁊ ꝑ lo sedlo o
veramẽte ꝑ vomito chiara come si piglio perzo che le ṽtu
di corpi nõ sono eq̃le:e credo che q̃sto errore e casone de la
morte de molti homini:in q̃llo logo nel vsare nel bagno.
Ancho si de ꝯsiderare de beuerne tãta che rasoneuelmẽte
debba fare opõne in homo de cõmuna ꝓsperita circa sei o
sete volte. E in q̃lli che sono piu debili tãto che faza opõ/
ne alcuna volta o de doe o de piu scḋo la sua ꝓsperita:e si
pigliãdola in questa quãtita che si stima esser basteuole fa
ra opõne:hen e:si non:al corpo molto robusto po pigliare
do o tre libre piu:⁊ si non adopra facissi clysteri cum la di/
ta aq̃:e poi che el clystẽ e rẽduto stia vn grã pezo zoe circa
tre hoꝛ inãze chl mãgiare da poi mãgia legieramẽte. Ma
si laq̃ ha adoperato senza lo clystero dappo la operatioñ
di laqua si lui non e troppo debile e bono intrare in el ba
gno de quella aqua medesima acio che si dissolua quella
parte de laqua che era passata nele vene. E poi che stato
circa meza hora nel leto caldo e forbito e frigato cũ li pa
niselli caldi circa meza hora si vesta e disne:⁊ quãdo a pa
dito lo disnare se li pare che li pexa le gambe per che sia
remasta de la aqua de intrare nel bagno vna altra volta
inanze cenare da poi cena aspetare doe hore inanze che va
ga a dormire:e poi dormire piaseuolmente ben cooperto
circa sete o octo hore:⁊ si sudasse facisse bẽ forbire e guar/
dasse dal fredo:e poi repossasi doi o tre di scḋo che gli pa/
re essere indebilita ꝑ la purgatione:e da poi reincominza
vnaltra matina a pigliare la aqua come feci la prima:e da

poi serua li ordini sopra ditti si nõ adoperasse: e se adoperas/
se faça come e dito de sopra: e in qlli di d meço tra vna vol
ta e laltra che beue la aq̃ e bono che si bagni ne laq̃ dita
vna volta el di a geguno bagnãdose circa meça hora per
volta: e poi intrãdo el leto caldo e facendose ben forbire e
ben fregare come dito de sopra: e si beue e mangi come o di
to de sopra: e si laq̃ nõ adoperasse purgãdo lo corpo e nõ
vsisse per vrinarsi vole tre di al meno ogni matina fare lo
clystero e poi intrare nel bagno e stargle circa meça hora: e
da poi itrar nel letto caldo e li farse bene forbire e frigare
cũ li panicelli caldi: e i capo d tri di recomẽçare vna altra
volta a beuere laqua: e nõ passare per cio lo ordine dicto
nel pmo di. Et credo che basti qsto per che io scriuo stare
tãto a lo bagno che la beue sei volte o sete adoperãdogli
o cinq̃ o sei comunaluolta p volta. e sara qsto tpo circa.
vij. mesi. E in lo tẽpo che sta a bere e. vij. mese da poi non
dorma de di e nõ mangi se no cose aficuole a padire: come
carne de pullo e de castrone e silez: e nõ toche aq̃ e questo
perche le vene nõ sono bene mũdificate da quella aq̃ del
bagno in fine a questo termino: e questo basta.

¶ Modus et ordo standi in balneo sancte Helene.
Consilium. 110.

De bal/nei cõdi/tionib⁹ obseruã/dis.

Ste nobilis dum erit in balneo nu/tet hẽe bñficiũ vẽtris de mane: et postea igrediat balneũ: p in parte vbi est minus calm: et postea paulati accedat ad locũ calidiorẽ: et ibi moret quousq̃ sentiat se incipe molestari: aut anxiari: et tunc nullo mõ expectet: imo stati faciat se extrahi a balneo et qñ egredit a balneo ponat in lecto: et ibi dormiat si põt: et sudet: et postea faciat se bñ tergi quousq̃ cessat sudor: postea surgat: et parũ stã/do prãdeat. Post prãdiũ vo nõ dormiat nisi trãsicant tres hore: et postea si est pluetus dormire dormiat capite bene eleuato: et nõ nisi p horã: et in sero anteq̃ cenet si nõ hz bñ ficiũ vẽtris faciat sibi imitti lene clystere cõe: et postea ce/net emisso clysteri: et vadat dormitũ duab⁹ horis p⁹ cenã. ¶ Scõa die faciat vt in pma nisi q põt amplius stare i bal neo: et de sero ante cenã si sentiat se bñ digesisse põt ingre/di balneũ vna hora añ cenã: et ibi stare p quartã ptẽ hore: et hoc nisi oporteret illa hora facere clystere. ¶ Iterum in hac scõa die dum est in balneo põt facere piici aquã bal/nei sup caput ab alto super partẽ anteriorem capitis: et fa ciat se bene tergi et exiccari caput anteq̃ vadat ad comẽ/dum. ¶ Itẽ caueat q nõ ingrediat balneũ nisi senserit se bene digessisse cibũ precedentẽ: et in balneo nullo mõ co/medat aut bibat. ¶ Itẽ post scõam diem ita firmet in bal/neo si põt q aq̃ cala cadat a balneo super locũ doloris p notabile spaciũ tẽporis. ¶ Itẽ non dimittat quin saltẽ oi tertia die faciat sibi imitti clystere cõe: q nõ põt pp̃ter ea vti purgationibus. ¶ Itẽ. Rx. pinguedinis anatis pin [illegible]nis anseris. añ. ℥. ij. serapini oppoponacis galbani. añ. ʒ. ij. olei vulpini. ℥. j. s. dissoluant gũme in vino: postea pficiat vnguentũ quo inungant loca doloris: quãdo post exitũ a balneo est sufficienter abstersus a sudore. ¶ Item comedat carnes tenellas in balneo semp elixas: aut vitel/los ouo: et comedat tẽperate et bibat vinũ rubeum tẽpe ratũ cũ aq̃. Tẽpus aũt standi in balneis erit fm q sibi vi debit suscipere iuuamentũ vsq̃ ad. xv. dies.

¶ De preseruatione a peste. Consilium. 111.

Abo consiliũ pseruationis a pe/ste breue: et vt po/tero vtile. ¶ Primũ oium est fugere ad loca vbi nõ sit nec de ppiquo fuerit: et vbi victua lia nõ portent de pestifero loco: et in quo non pseruant venientes a loco pestilẽtiato. ¶ Et meũ consiliũ est: q fugientes vtplim fugiunt postq̃ iã incepit pestis: q nõ obstãte fuga: tñ vtant saltez p tpa estatis et autũni et p mẽsem pmũ post fugã regimine stãtis in loco pestifero: et de medicis: de qb⁹ isra dicet: et faciãt aerẽ suũ bñ euẽtabi lẽ a vẽto septẽtrionali nisi ille veniret p loca pestilentiata: aut a vẽto oriẽtali: nisi silr veniret: et caueãt occursũ austri et si nõ pñt ad longinqua fugere laudo fugã ad vnũ milia re vel duo: imo de vna domo vbi sit pestis ad aliã vbi nõ fuit: sz qñ fuga sit: ita ppinq̃ custodia pñua faciẽda ẽ ac si staret in loco pestifero. ¶ Qui aũt pmanet in ciuitate: aut in alio loco pestilẽnato dz habere camerã: aut domũ vbi nullus fuerit ifirm⁹ in loco alto: et bñ clausã iter duo solaria hñtez fenestras ad septẽtrionẽ vel orientẽ apertas: et sic camera clausa et muri sint sicci et solaria: et in mane post ortũ solis dz aperire fenestras: et pmittere solẽ ad vnã ho rã in estate vel autũno ad plus i hyeme illuminare came/rã: qm hoc rectificat aerẽ. Post aũt sit bñ clausa cũ fene/stris de vitro: aut de pãno cerato bñ. ¶ Et oz in estate in mane fm camere magnitudinẽ ponere vnã vel multas te gulas bñ ignitas in diuersis camere partib⁹: et super illas ponere acetũ vini forte: ita vt fum⁹ p totã camerã diffun/dat: aut ordinare vasa cũ igne diuersa in qb⁹ ponant fu/migia: aut p estate: aut p hyeme vt p⁹ dicã: et dimitat came rã fumigari. Et si estas fuerit ordinẽt plura flabella magl ad euentandũ aerem: que agitent sepe in die cõmouendo aerem camere et aspergat acetũ in pauimẽto. ¶ Et fumi/giũ p estate ponendũ sup ignẽ in regula est. Rx. se. acetose lambrusce seu vuaꝝ siluestriũ imaturaꝝ triũ sandaloꝝ: ro. rubeaꝝ siccaꝝ floꝝ nenufa. añ. ℥. j. bdelij dragagãti gũmi arabici. añ. ʒ. s. dissoluant gũme in aq̃ rosata et aceto vini albi et cũ ipsis reliqua puluerizata pficiant: et addat. ʒ. j. cãphore dissolute in aq̃ ro. et factis trocíscis nõ multe p/funditatis: et pmittant siccari et ponant fm exigentiã quã titatis camere super tegulas cũ igne: ita vt camera fumi/get tota plures in die. ¶ Si vo tps fridũ et humidũ fue rit tũc fiat fumigiũ tale. Rx. fustũ gar. heen albi et rubei fo/lij seminis basiliconis folloꝝ mellisse siccoꝝ corticis citri siccoꝝ squinãti ciperi. añ. ʒ. j. terbẽtine laudani storacis li quide. añ. ʒ. ij. puluerizent pulueriçãda cũ gũmis et addã tur ad totã quãtitatẽ musci ambre. añ. ℈. s. fac trociscos et exiccent: et postea ponat vnus p vice: aut plures sup pan nis ad fumigandũ camerã. Et q̃nq̃ faces incẽdant de iu nipero vel alio ligno sicco: et portent p locũ habitationis. et vndiq̃ virtus flãme attingat ad vapores putridos cõ/sumẽdos. Et p⁹ attẽdat ad aceti sparsionẽ: et in tpib⁹ calla fiãt: vt dcm̃ ẽ de estate: et i fridis vt ẽ dcm̃ de hyeme: et i oi b⁹ tpib⁹ pferi t acetũ et fum⁹ ei⁹: et si psona ẽ potẽs in estate ifundant lintheamina in aceto et aq̃ ro. et hũida teneant et tẽdant in loco habitatõis: et circa lectũ vbi dormit. ¶ Et cortices citri suspensi in multa quãtitate in filis et in pti/cis in camera habitationis valde pueniũt: et phibeat mul toꝝ hoium frequẽtia in loco illo. ¶ Puto tñ si fugiat ad terrã pestilẽtiatã pesti vicinã meli⁹ est eẽ in terra multoꝝ hoiũ q̃ paucoꝝ: q verisimile ẽ aere icipiẽte ifici qd ma nifestabit infectio pus in qbusdã male viuẽtib⁹. Et hec d aere si addã q oẽm locũ putridũ et subterraneũ et multum humidũ opz vitare. ¶ In cibis aũt opz seruare in quãti/tate mediocritatẽ declinãdo ad paucitatẽ nutrimẽti: et q melius est h tpe parũ deficere in cibo q̃ abũdare: et silr in potu. Sed tñ neq̃ sitis neq̃ fames tolerãda sunt. ¶ Et in qlitate ciboꝝ pmũ oium sunt eligẽdi nõ nati in aere cõican te in nocumẽto: lz hec cõio: nõ tãtũ noceat quãtum attra/ctio in anhelitu. Et si pur opz ab illo loco pestilẽtiato hie cibos: si põt sint nati ante pestẽ: et si aliter fieri nõ põt corri gant: ita vt nihil ex illis comedat nõ coctis: qm decoctio rectificat et minuit de putredine: et si duab⁹ vicib⁹ res co/querent: et pma leuis ebullitio expelleret eẽt melius: sed descẽdo spalr. ¶ Panis est sumẽdus ex frumẽto nato in

¶ Aer.

Fumi/gium.

¶ Cibi.

Q2 aia/lia corrũ punt q̃ ca come dunt vt Auic. 2. pmi do. 2. sũ. p⁹. ca. 7.

Panis.

sana messe:⁊ cui multū aduenit postea nocu^m ex loco sicco
natos ⁊ si hoc male habet a natura ventris bñficio hēat
cū farina mixta aliqd furfuris. Si aūt hʒ bñficiū ventris
sufficienter sit panis ex optima farina:⁊ bñ pistus ⁊ coct⁹
⁊ aliqd salis hñs cōmixtū:⁊ sit ɔueniēter fermētat⁹ plus
in hyeme ⁊ min⁹ in estate hñs salis ⁊ coquat bñ in furno
lato ⁊ alto calefacto ex lignis bñ siccis ⁊ nō putridis neqȝ
natis in paludoso vel pestilētiato loco:⁊ cooperiat furn⁹
cū folijs salicis:aut vitis in estate:⁊ i hyeme cū folijs lau/
ri:aut iuniperi:⁊ filiuȝ:⁊ nō comedat in pma die:sȝ i scōa
Carnes vsqȝ ad q̄rtā. ❡ Carnes āt h̄ tpe capiunt ex aialib⁹ q̄ non
sint in loco pestifero:⁊ ex domesticis q̄drupedib⁹ sumant
vitulinas ex lactētib⁹ vitulis:aut capretinas ex lactētib⁹
capris:⁊ vitēt porcinas ⁊ agninas ⁊ castrarias:q2 sīt mul
tap̄ superfluitatū:sȝ boꝝ castratoꝝ min⁹ male sūt ex mōtib⁹
⁊ ānuales:⁊ sint aialiū libere viuētiū. ❡ Ex auib⁹ āt car/
nes pulloꝝ ⁊ pullaꝝ paruoꝝ castratoꝝ ⁊ nō castratoꝝ:⁊
tolerant turtures ⁊ auicule silu̅es degētes in rubis boni sa
poris ⁊ odoris:sȝ ēt pdices iuuenes fasiani noui ⁊ q̄cule
sūt bone valde:pcipue pdices:⁊ maxie de mōtanis locis:
sȝ colūbi ⁊ anseres ⁊ anates:⁊ silu̅es carnes ⁊ aq̄tice vitēt
oēs:⁊ ita ɔuenit carnes capriolorꝝ iuuenū ⁊ lepoꝝ ⁊ cer/
uoꝝ lactētiū ⁊ aproꝝ iuuenū mōtanoꝝ. ❡ Et vitēt ex pti
bus aialiū capita ⁊ colla:⁊ iteriora:⁊ eligant ptes iterio/
Qr acce/ res dextri lateris ⁊ nō sumat pinguedo multa:⁊ in tpibus
tū in a/ calidis ⁊ siccis sūt meliores elixe:⁊ cū granatis citrāgul
bo ⁊ po ⁊ aceto ⁊ agresta ɔdite. ❡ Sed in hūidis tpib⁹ robustuȝ
tu secuꝝ corp⁹ vtat assis ɔditis cōdimētis addito cinamomo:ma/
redit o xime si comedēs fuerit flatic⁹ ⁊ debilis stōchi:aut pipere
peste vt aut gariofilis vel ȝinȝi.sȝ vbi comedēs robuste fuerit di/
tertia p̄ gestiue ⁊ cal'e cōplōnis vitet cal'a cōdimēta:⁊ q ex aceto
mi doc. ⁊ agresta multū ledunt pp sensibilitatē faciāt sapores cuȝ
ʒ'.c.p̄. aq̄ rosata ⁊ ȝucharo ⁊ agresta pauca vel dimittāt sapores
Lactici/ ⁊ salsamēta. ❡ Lac aūt caseus ⁊ recoct⁹ vitent hoc tpe va
nia. rijs respectib⁹. ❡ Oua āt gallinaꝝ pcipue vitelli nō mul
Oua tū cocti cū succo agreste:aut pauco aceto:aut vino grana
toꝝ p̄parata sunt ɔueniētia:nō tamē superabūdet in quā
Pisces titate eorum:⁊ sint recentia. ❡ Pisces aūt in rei veritate
melius eēt dimittere:minus tñ nociui sūt de fluuijs petro
sis ⁊ boni saporis ⁊ odoris : aut ex libero mari ⁊ sint re
cētes nō saliti ɔditi cū p̄dictis ɔdimētis : ⁊ maxie assi sup
Herbe prunis. ❡ De herbis ɔuenit acetosa ⁊ buglosa ⁊ borago
⁊ endiuia:⁊ in estate lactuca:sȝ condita ⁊ p̄parata cū ace/
to:⁊ cocte:sȝ multā olerū quātitatē vitet:vitet ēt caules ⁊
blitas ⁊ spinachia ⁊ herbas cal'as cū sint hūide vt sūt ru
Fructus tha eruca ⁊ silu̅es. ❡ Ex fructib⁹ comedat acetosos:sicut ci/
trāgulos ⁊ agresta:sȝ tñ melius est iuxta possibilitatē ali
os vitare:q putribiles ⁊ aquosi ⁊ calidi ⁊ vnctuosi:vnde
neqȝ ficus neqȝ vuas maturas:neqȝ cerasa:neqȝ pira neqȝ
poma:nec silia laudo:sed minus mala sūt:q̄ sunt min⁹ hu
mida magis acetosa:⁊ cocta securius exhibeant:vt q̄daȝ
piroꝝ. ❡ Silr amigdale ⁊ nuces ⁊ auellane vitent. Nec
laudo q̄ comedat cōpositas ex ficub⁹ siccis ⁊ nucibus ⁊
rutha in hyeme. ❡ Euitāda est multa ciboꝝ varietas in
vna mēsa. ❡ Studendūqȝ est ne p̄ cibo indigesto scōs ca/
piat. ❡ Potus aūt melior est q fit ex aceto ⁊ aq̄ ⁊ ȝucha/
Pot⁹ ro p diuitib⁹ ⁊ iuuenib⁹ vel cū melle loco ȝuchari in seni/
bus ⁊ pauperib⁹:sȝ cū est de melle sit p̄me comestionē:
⁊ i robustis ⁊ forte hñtib⁹ stōchū vinū granatoꝝ:aut ace
tū aq̄ mixta est ɔueniēs pot⁹. ❡ Si vo vinū bibat sit pau
ciferū ⁊ clarū ⁊ nō dulce:⁊ cōmisceat cū aq̄ magis i iuue/
nibus. Senes aūt ⁊ si parci debeāt eē in potu vini:largi⁹
tñ sumē pñt. ⁊ h̄ de cibo ⁊ potu. ❡ Debēt āt exerceri ñ nil'
Motus tū:⁊ lȝ in q̄dā pestilētia vt dicit Ras.in.7.ɔtinentis mul/
ti euaserint.nā in multitudie mot⁹ multa est nec̄itas attra
ctionis aeris:⁊ q2 nō multū comedūt ⁊ nō multū nutriti/
ua ⁊ sepe vtunt cōione:⁊ iō nō tanta nec̄itas mot⁹ sine ex/

ercitij:fiat ergō qete deābulando per loca amena:⁊ aeris
correcti:puta camere vel sale p̄parate mō supradicto cuȝ
de aere sim locut⁹:⁊ si extra deinde fiat dȝ eē in loco euē
tabili:⁊ pauce ɔuersationis boiuȝ:⁊ sicco ⁊ qes oimoda
est laudabilis ⁊ leuis ambulatio. ❡ Cū āt cib⁹ est assum/
pt⁹ dȝ qescere ⁊ letari cū amicis paucis:⁊ bonū est q̄ ma
ne post emissionē supfluitatū p̄me digōnis ⁊ scōe fricet cū
mānili leni ⁊ per mediā horaȝ post crura post coxas post
nates ⁊ renes post spatulas brachia ⁊ pectus.deinde col
lum ⁊ caput. ❡ Somnū vo opȝ esse q̄ si inter sex ⁊ septeȝ Sōn⁹
horas in die nāli in aere rectificato ⁊ capite bñ eleuato.
Et incipere dȝ in sero pouas horas post cenaȝ:⁊ si de die
dormiēdū sit minus malū est a mane vsqȝ ad tertias:sed si
pp̄ter ɔsuetudinē vel paucū somnū in nocte sit opportu/
nū dormire in die incipiat somnū post pradiū tribus ho/
ris:aut duabus:⁊ dormiat capite bñ eleuato:⁊ nō excitet
violēter. ❡ Et ɔuideat fm sui ɔsuetudinē:aut paulo pluȝ Can.
hēe bñficium vētris:ita q̄ saltē sel' in die:⁊ vbi nā non re
spōdeat vtat:aut clysteri:aut suppositorio:⁊ clystē debet
esse lenitiuū cū abstersione sine acuitate:sic succ⁹ blete te/
pefactus in quantitate.ʒ.xij.⁊ olei cōis.ʒ.iiij. mellis.ʒ.j.
salis.ʒ.ij.⁊ in estate:qñ valde eēt calefact⁹ fit decoctio ex
violis ⁊ florib⁹ nenufaris:⁊ ordeo ⁊ ponat pulpe cassie.
ʒ.j.ß.olei vio.ʒ.iiij.ȝuchari rub.ʒ.j.salis q̄ sufficit.
❡ Et debet cauere odiū ⁊ timorem ⁊ irā ⁊ rixā ⁊ tristici/ Aie acci
am:⁊ gaudere temperate ⁊ conuersari cum dilectis ⁊ pa cidentia.
rum vti coitu:minus.s.ɔsueto:⁊ si est senex omnino absti
neat:⁊ consideret cum qua muliere conuersetur vt sit mū
da ⁊ sana ⁊ bene iuuenis:hoc de regimine.

Nunc vo ad medicinalia ɔseruātia a casu in pestilen/
tialē morbū quātū pōt medicinalis rō non sup
stitiosa attingere:⁊ q2 morbi pestilētiales sūt oēs a mā pu
trida vt pȝ p mēs febriū inde vemētiū:iō cautela est p cor
poris mūdificationē ⁊ exiccationē cū aliq̄li mitridatione.
❡ Studiū tñ dȝ esse in exiccādo maxie ptes cordis vici/
nas:⁊ duo sunt inter alia medicamina:que ego iuuenī sū/
me laudari ab antiqs ex medicinis ⁊ Phis:primū est vē
tris solutiuū ⁊ est famosum:qd̄ est ex aloe ⁊ croco ⁊ myr/
Pillule rha.⁊ modus cōpositionis est. ℞.aloes.ʒ.j.myrrhe cro
cōes ci.añ.ʒ.ß.confice puluerē ⁊ de eo in aurora.ʒ.ij.ß.vel cir
ca:⁊ est pōdus.50.granoꝝ ordei. Debet aūt dari plus pa
rū:aut minus parū fm q̄ multū:aut paruȝ soluit. Et opȝ
ɔsiderare q̄ si persona sumēs faciliter incurrit capitis do
lorē nō ponat nisi medietas quātitatis de croco ⁊ reliqua
vt dictū est si vero psona illa vexaret a fluxu sanguinis he
morroydalis opȝ q̄ addat in quātitate ista bdelij clari.ʒ.
iij. Et plurimū in administrādo istum puluerē fiunt pillu/
le ex eo cū aq̄ endiuie:⁊ sumant in aurora.⁊ opȝ superbi
bere statim circa.ʒ.j.vini albi odoriferi in hyeme puri:
in estate tēperati cū aqua buglo.⁊ sumant ab illis q nō
ledunt ex fluxu nec debilitant omni mane incipiēdo a p
cipio tpis suspecti ad pestē. Ab his vo q non pñt tā fre
quēter tollerare solōnē vt macri ⁊ senes sufficit vt suma/
tur semel vel bis vsqȝ ad ter in septimana. ❡ Scōa medi/
cina laudatissima q̄ pñt vti pueri ⁊ p̄gnātes ⁊ infantes ⁊
nutrices ⁊ senes ⁊ debiles ⁊ in oi etate est bolus armen⁹:⁊
⁊ dȝ subtilissime puluerisari ⁊ potari in tpe frido in auro/
ra quātitas.ʒ.ij.cū.ʒ.iiij.vini al.odoriferi trib⁹.horis ad
minus añ cibū. In tpe aūt estatis sumat cū.ʒ.iij.ß.aq̄.⁊.ʒ.
ß.aceti albi. Et in tpib⁹ intermedijs cū vino tēperato cum
aq̄ bugl.⁊ nō timeat in vsu isti⁹ medicamis oi die:q2 ego
in pp̄ria psona:⁊ in filijs meis cuiuscūqȝ etatis suȝ expt⁹
p ānos ɔtinuos ⁊ nō iueni in eo nocumētū nisi leues ɔsti/
pationes vētris:q̄ cū clysteri remouent. ❡ Tamē in p̄nci
pio pestis si corp⁹ est debite etatis opȝ q̄ flōmet vbi appa
ret sanguis dñiuȝ de basilica exhēdo sanguinē fm tenorē
vtutis:⁊ facta flōmia purget sumendo p̄us syrupos:po/

stea medicinā solutiuā: aut de reubarba. ʒ. ij. si est medioeris etatis ɀ spice. ʒ. ß. ɀ distemperet cū aqua endiuie: ɀ syrupus sit syrupus acetosus simplex cū aqua endiuie: ɀ ꝑvice sumat. ℥. ij. syrupi cū. ℥. iij. aque in aurora. ℭ In alijs autē oportet ꝙ purgatio fiat: aut flātis: aut colere aut melan. bolie: aut quorundam de istis sꝫ dominium humoꝝ in corpore abundantiū ſm peritiā presentis medici. ℭ In pueris autem post septem annos si multo sanguine abundant scarificentur gingiue vt sanguis fluat ɀ purgentur cū reubarbaro: ɀ miores etiam vsꝙ ad tertium annum cum eo secure purgari pñt ɀ post talē purgationē ɀ flobothomiam in illis in quibus conuenit flōmia ego sum vsus oī mane bolo ar. mō isto: ɀ ex interuallis. s. bis in septimana pillulis istis ex aloe croco: ɀ myrra: nec placet mihi cōpositio illarum pillularum cum bolo nec laudo vsum in rusticis: vt quidam nec vsum ficuum cum ruta. ℭ Sed temporibus frigidis ɀ intermedijs optimū est saltē semel in. x. diebus sumere. ʒ. ij. metridati. aut. ʒ. i. ß. tyriace magne septem horis ante cibum cum. ℥. i. vini albi. Sed ego magis vtor metridato: q2 illam compositionē possum facere bonam: non sic autem certus sum de tyriaca. ℭ Nec hoc tpe sunt vilipendenda odoratiua confortantia cor ɀ cerebrū: que tamen variari debent ſm complexionem etatis ɀ temporum anni varietatem. Unde in hyeme ɀ cōplexione frigida ɀ senectute conuenit istud pomum portare in manibus ɀ quandoꝙ odorare. s. ante cibum in mane ɀ serotinō autem repleto stomacho. ℞. gallie muscate descriptione Mes. ℥. ß. rosarum gariofilorum been albi ɀ rub. çedoarie doronici nucis musca. añ. ʒ. i. pistentur ɀ conficiantur cum laudani. ℥. i. dragaganti dissoluti in aqua melisse. ℥. ß. ɀ fiat pomum pro hyeme. ℭ Sed in cōplexione calida ɀ in estate ɀ etate iuuentutis conuenit pomum hoc modo factum ℞. rosarum violarum florum nenufaris. añ. ʒ. i. ß. sandalorum alborum ɀ rubeorum. aā. ℥. i. corticū citoniorum ſic corum corticum pomorum acetosorum siccorum. añ. ʒ. ß. camphore. ℈. ij. confice poma cum bolo armeno dissoluta in aceto vini albi. Et temporibus medijs tēperata vel mixta ex predictis sunt conuenientia.

Poma odorifera

ℭ Mea autem sententia his temporibus vsus frigidorū est minus suspectus ꝙ calidorum. ℭ Et oportet prelatos ɀ nobiles ɀ diuites portare secū lapides preciosos: de quorum proprietate est confortare cor ɀ prohibere impressionem pestilentialis aeris: sicut sunt iacincti smaragdi carbunculi siue rubini ɀ alijs ɀ coralli iterū collo suspensi ɀ in sinu portari valēt. ℭ Nec negligat corꝑis mūdicia ɀ lauari cū aqua buglose ɀ aceto tepido: precipue quo ad loca post au[illegible] inguina ɀ subassellas. ℭ Sed cauendum est a bo[illegible] [illegible]a temporibus illis: immo si corpus in[illegible]uetur cum decoctione cantabri ɀ violarum [illegible] parum camomille cum aceto impositis in laua[illegible] statim abstergatur mantili leni. ℭ In omni ta[illegible] [illegible]mma. primū est temperare aerem modo dcō. [illegible]dum est cibis habere regulam. Tertium in euacua[illegible] generali ɀ speciali. Quartum in vsu boli armeni. [illegible] in vsu tyriace. ℭ In his enim est vis magis: reli[illegible] [illegible]valent ɀ possem hic multiplicare ɀ syrupos ɀ i[illegible]electuaria ɀ omnia cordialia ɀ aliorum principaliū [illegible]tantiū. ℭ Sed ꝓ nunc satis est ꝓpria ad euitādū aerē pestilentialē siue pestilentiā posuisse: que ego puto dixisse ad sufficiētiā cū laude Creatoris vitādo superflua ɀ vana.

[illegible] pi[illegible] [illegible]os p[illegible] [illegible]is

ℭ Aurea atꝙ perutillima famosissimi Ugonis senēsis cōsilia cum quibusdam alijs nuper impressis eiusdem: aliorumꝙ approbatissimorum virorum expliciunt. Correcta vero nouiter ac in optimum ordinem redacta per excellētissimum philosophie ɀ medicine doctorem Magistrum Claudium astarium Papiensem.

ℭ Repertoriū cōsilioꝝ famosissimi artiū ɀ medicine doctoris Magistri vgonis Bētij Senēs. denuo reformatū īcipit.

Impressum Venetijs mandato et expensis nobilis viri dñi Lucantonij de giunta Florētini. Anno dñi.1523. Die.7. februarij.

Registrum.

a b c d e f g h i k l Omnes sunt quaterni preter l qui est duernus.

